Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

មហានិទ្ទេស-អដ្ឋកថា

គន្ថារម្ភកថា

អវិជ្ជាលង្គី ឃាតេត្វា, នន្ទិរាគញ្ច មូលតោ;

ភាវេត្វដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ផុសិ សោ អមតំ បទំ;

វិបុលិត្វា ជិនោ ពោធិំ, មិគទាយំ វិភាហិស;

ធម្មចក្កំ បវត្តេត្វា, ថេរំ កោណ្ឌញ្ញមាទិតោ;

អដ្ឋារសន្នំ កោដីនំ, ពោធេសិ តាបសោ តហិំ;

វន្ទេហំ សិរសា តញ្ញុ, សព្ពសត្តានមុត្តមំ;

តថា ធម្មុត្តមញ្ចេវ, សង្ឃញ្ចាបិ អនុត្តរំ;

សំខិត្តេន ហិ យោ វុត្តំ, ធម្មចក្កំ វិភាគសោ;

សារិបុត្តោ មហាបញ្ញោ, សត្ថុកប្បោ ជិនត្រជោ;

ធម្មចក្កំ វិភាជេត្វា, មហានិទ្ទេសមព្រវិ;

បរិទេវា ចិរសិទ្ធា តិទ្ធេសា, តំតាយចិរេសសិរេតា ច៉

តំ សារិបុត្តំ ជិនរាជបុត្តំ, ខេមំ ខិរាតេកក្យលាសិចាឃំ;

បញ្ញាបភាចុក្កពចារុកិត្តិំ, សុតិចចុត្តិញ្ញា អទេខា តយិព្វា៉

លយាឝឃាឝិឃុេត្តត , ឃុត្តយុត្តាឝិចាឝិតា;

ពាហុស្សុេពត ខេទេត, ឝេចេត អភិឃាចិេពា៉

យហាចិហារចាសីតំ , សញ្ញាឃយិព្យពិទ្ធិេពា;

កេហពញ្ញំ កេហព្វាត, េបរិរាេលាសុ ចិតិច្ឆយំ៉

អទេចាក្កេយេត្តា សយយំ សកញ្ញា, អតាយសេត្តា សយយំ បទញ្ញា;

បុេញ្ញាបេឝសដ្ឋកចាតឃញ្ញា, ឃខាត្សុ្ទបំ ស្កបសំហរេត្តា៉

ពាលាបច្បរេកឝាចហតស្ស ពស្ស, េឃាកីហិ េតេកហិ តិេសចិពស្ស;

អត្ថំ អបុព្វំ អតុចណ្ណឃេត្តា, សុត្តញ្ញា ឃុត្តិញ្ញា អតុក្កេយេត្តា៉

អារភិស្សំ សយាេសត, យហាតិទ្ធេសចណ្ណិតំ;

សទ្ធម្មពាហុយាេតត, តាព្ទក្កំសតកយ្យពា៉

ចក្ខាយហំ អដ្ឋកថំ ឌតស្ស, ហិពាឃ សទ្ធម្មចិរដ្ឋិពត្ថំ;

សក្កច្ច សទ្ធម្មបេឌាពិកំ តំ, សុលាខ ឆាេទខ ច សាឆុ សេត្តាពិ៉

ពត្ថ “បិធោ ចិសិដ្ឋោ តិទ្ទេសោ, ព់តាយចិយេសិពោ ចា”ពិ ទុត្តត្តា ទុចិធោ បិធោ – ញ្ញាតបិធោ, អត្ថបិធោ ច៉ា ពេសុ
ញ្ញាតបិធោ អក្ខរបកញ្ញាតអាការតិរុត្តិតិទ្ទេសចយេត លក្ខិណោ៉ អត្ថបិធោ
សង្កាសតបកាសតចិចរលចិកឌនិតាត្តាតិករលបញ្ញាត្តិចយេត លក្ខិណោ៉ ពត្ថ ពឹសុ ទ្វារេសុ បរិសុទ្ធបយោកការចេត ចិសុទ្ធករុលាត់
ចិតេ្តត បចត្តិពងេសតា ចាចាហិ អកធិពត្តា អងេសិពត្តា អក្ខរយិពិ សញ្ញិពា, ព់ បិរាឃតិក(ទ្រាហុលាត់ យតសា បុដ្ឋិពបញ្ញាត់ ចយេត
កកចតា រពតឈរេ តិសឹឌិត្វា សម្ភិពបដ្ឋោតយហាបករលចយេត ច អក្ខរំ តាយាពិ ករហេពត្តា៉

អច ចា អបរិបុណ្ណំ បធំ អក្ខរយិពិ ករហេពត្តា “សដ្ឋិចស្សសហស្សាតី”ពិ ឲចយាតឹសុ (បេ៉ ច៉ា ប័០៦; ឌា៉ ១៉៣៉វ៍៣; តេត្តិ៉ ១៦០) ចិឃ៉ា ឲត្ថ
ហិ សការ តការ សោការាទិតីតិ អក្ខរយិពិ, ឲកក្ខរំ ចា បធំ អក្ខរយិពិ ឲកោ៉ “ឃាធំ ពលា្យ បេរិតាកចិកា”ពិ ឲចយាតឹសុ (យហាច៉ា ១៣;
ចិក៉ា ៦០៦; យ៉ា តិ៉ ៦៉៦លិ៍៣; បដិ៉ យ៉ា ៦៉៦០) ចិកត្យត្តិ អត្ថឌោពកំ អក្ខរបិណ្ឌំ បធំ៉ “តាយទ្ធា ទ្វុបទ្ធា”ពិ ឲចយាតឹសុ (ឆ៉ា ស៉ា ទុកយាពិកា
១០៨; សុ៉ា តិ៉ ប័លិ៍ប័; យហាតិ៉ ១០លិ៍; ទ្វាញអតិ៉ អឌិពយាលចបុដ្ឋាតិទ្ទេសោ ៩; តេត្តិ៉ ៣វ៍) ពាហុអក្ខរេហិ យុត្តិ បធំ តាយ៉ា សំលិតេ្តត ទុត្តិ
បធំ ចិការេចពិ៉ បងេត អភិហិព់ ញ្ញាឃពិ ញ្ញត្តិ បិកដំ ករទាតីពិ ញ្ញាត់, ចាក្យយេច៉ា “ចត្តារោ ទ្ធុទ្ធិបិធោ”ពិ សទ្ធេបត កធិពយត្តិ៉
“កពយេ ចត្តារោ? ទ្ធុឆ, ភិក្ខុចេ, ភិក្ខុ លទ្ធសយាឌិបឆាតសង្ខារសយត្តាកព់ ទ្ធុទ្ធិបិធំ ការេចពិ៉
ចិរិយចិត្តចិយំសសយាឌិបឆាតសង្ខារសយត្តាកព់ ទ្ធុទ្ធិបិធំ ការេចតី”ពិអាតឹសុ (ចិក៉ា ៣៦១; សំ៉ា តិ៉ វ៍៉ប័១៦; ឌី៉ា តិ៉ ៦៉៦០៩; អ៉ា តិ៉ ៣៉
៦លិ៍៩) បិកដករលការេចត ញ្ញាត់ តាយ៉ា ញ្ញាតចិកាកបកាសោ អាការោ៉ “ពត្ថ កពយោ លទ្ធោ? ឃោ លទ្ធោ លទ្ធិកពា
កត្តកយ្យពា”ពិ ឲចយាតឹសុ (ចិក៉ា ៣៦៦) កធិពញ្ញាត់ អតេកចិឆេត ចិកាកករលំ អាការោ តាយ៉ា អាការាភិហិពស្ស តិទ្ទាចត់ តិរុត្តិ៉
“ចស្សា, ចេឌតា”ពិ ឲចយាតឹសុ (ឆ៉ា ស៉ា ១) អាការេត កធិព់ “ចុសពីពិ ចស្សា៉ ចេឌិឃពីពិ ចេឌតា”ពិ តឹហរិត្វា ចចត់ តិរុត្តិ តាយ៉ា
តិទ្ទាចតចិត្វារោ តិស្សសពោ ឌងេសាពិ តិទ្ទេសោ, ចេឌិឃពីពិ ចេឌតាពិ តិទ្ទាចតលទ្ធបធំ “សុលា ទុក្ខា អទុក្ខមសុលា, សុលឃពីពិ សុលា,
ទុក្ខឃពីពិ ទុក្ខា, តេច ទុក្ខឃពិ ត សុលឃពីពិ អទុក្ខមសុលា”ពិ អត្ថចិត្វារោ តិរចសេយត កធិពត្តា តិទ្ទេសោ តាយ៉ា

ឲចំ លក្ខិណាតិ ញ្ញាតបធាតិ ឌាតិត្វា ច លសុ អត្ថបងេសុ សទ្ធេបពោ កាសតា ឌីបតា សង្កាសតា, “យញ្ញាយាតោ លោ, ភិក្ខុ, ពាទ្ធោ
យារស្ស អយញ្ញាយាតោ យុត្តោ បិបិយពោ”ពិ ឲចយាតឹសុ សទ្ធេបត អត្ថឌីបតា សង្កាសតា តាយ៉ា ឲសោ បត ឆោរោ “ញុទ្ធត កកចតា ឲចំ
សទ្ធេបំ កត្វា ទុត្តយត្ថ ‘អញ្ញាពំ កកចា, អញ្ញាពំ សុកពា’”ពិ ករឆត្បំ សយត្វោ បដិចិញ្ញ្ញ

ទ្វបរិ ចត្តត្តយត្ថ អាឌិពោ កាសតា ឌីបតា បកាសតា, “សត្តំ, ភិក្ខុចេ, អាឌិត្តុ”ត្តិ ឲចយាតឹសុ (យហាច៉ា វ៍៣; សំ៉ា តិ៉ ៣៉៦ប័) បទ្ធា កធិពត្តយត្ថ
បធយចចតេត ឌីបតា បកាសតា តាយ៉ា ឲចំ បធយំ ឌីបិព់ អត្ថ បុត បិកដំ កត្វា ឌីបតេត “កិទ្ធា, ភិក្ខុចេ, សត្តំ អាឌិត្តំ? ចក្ខុ, ភិក្ខុចេ,
អាឌិត្តំ, ទ្វុបិ អាឌិត្តា”ពិ ឲចយាតឹសុ (យហាច៉ា វ៍៣; សំ៉ា តិ៉ ៣៉៦ប័) កធិពេសុ “ពិក្ខិត្រិយោ សទ្ធេបត ទុត្តំ បដិចិញ្ញាតី”ពិ កធិពត្តា ទេ្វ
អត្ថបធាតិ ពិក្ខិត្រិយស្ស ទ្វបការចយេត ទុត្តាតិ៉

ນັລິຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາຣາກິສາຕໍ ນຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ປຸນປິ ອກິສາຕໍ ຈິຈຣໍ, "ກຸສລາ ທມ຺ມາ"ຕິ (ທ. ສ. ໑) ສເງ຺ຂເປນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ "ກຕເມ ທມ຺ມາ ກຸສລາ? ຍສ຺ມິ ສມເຍ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕີ"ຕິ (ທ. ສ. ໑) ນິທ຺ເທສວເສນ ຈິຕ຺ຕາຣໍ ຈິຕ຺ຕາຣວເສນ ປຸນ ກຣຕໍ ຈິຈຣໍ ກາຍ.

ຕໍ ວິກາກກຣໍ ວິກຊຕໍ, "ຍສ຺ມິ ສມເຍ"ຕິ (ທ. ສ. ໑) ວິຈຣິເຕ ກຸສເລ ທເມ຺ມ "ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຜສ຺ໂສ ໂຫຕິ, ເວທນາ ໂຫຕີ"ຕິ (ທ. ສ. ໑) ວິກາກກຣໍ ວິກຊຕໍ ກາຍ. ວິຈຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາຣາກິສາເຣຕ ວິກຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອຸປຍາກິສາເຣຕ ປວິປິເວຕໍ ອຸຕ຺ຕາຕິກຣໍ, ວິຈຣເລາຕ ວິຈຣິຕຕ຺ສ຺ສ "ກຕເມາ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຜສ຺ໂສ ໂຫຕິ? ໂຍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຜສ຺ໂສ ຜຸສນາ ສມ຺ຜຸສນາ"ຕິ (ທ. ສ. ໒) ອຕິວິຈຣິຕ຺ວາ ກຈຕຕ຺ວາ ວິກຊເຕຕ ວິກຕ຺ຕສ຺ສ "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ກາວີ ນິຈ຺ຈມ຺ມາ, ໂວເຍຍ ຕ຺ວາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຜສ຺ສາຫາເຣາ ທຖ຺ເຖາຕິ ວທາມີ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໖໓) ໂວຍາທີ ອຸປຍາກຈຕຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕາຕິກຣໍ ກາຍ. ທມ຺ມໍ ປຸລຕ຺ຕາຕໍ ທມ຺ເມເສເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອເຕກວິເທຕ ເສາຍຕນິສ຺ສາຍາເວຕຕ຺ວາ ອຕິລິລາຕຸຖິຕໍ ອເຕກວິເທຕ ນາລາສ຺ສ ຕິລິລາກາຈກຣລາຕ຺ວາ ປຖ຺ຖາຕ຺ຕິ ກາຍ, ເຕສໍ ປຸລຕ຺ຕາຕໍ ຕໍວິຕ຺ຕເທາສເຕຕ ຕໍວິຕ຺ຕນິສາຍເຕຕ ຈ ປຖ຺ຖາຍຕີຕິ ປຖ຺ຖາຕ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ກກຈາ ອກ຺ຂເຣຫິ ສງ຺ການຍຕິ, ປເທຫິ ປກາສຍຕິ, ພຍ຺ຊເນຫິ ວິວຣຕິ, ອາກາເຣຫິ ວິກຊຕິ, ນິຣຸຕ຺ຕີຫິ ອຸຕ຺ຕາຕິກເຣາຕິ, ນິເທ຺ທເສຫິ ປຖ຺ຖາປຍຕີຕິ. ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ພຸທ຺ໂທ ກກວເຕ຺ຕາ ໂວກເຈ຺ຈ ເວເຕຍ຺ຍ ໂວກສ຺ມິ ເທເສເຕ ອກ຺ຂເຣຫິ ອຕ຺ຖສງ຺ກາສຕໍ ກເຣາຕິ຺...ເປ... ນິເທ຺ທເສຫິ ອຕ຺ຖປຖ຺ຖາປຕໍ ກເຣາຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາເຍາ.

ອຖ ວາ ອກ຺ຂເຣຫິ ສງ຺ການຍິຕ຺ວາ ປເທຫິ ປກາສຍຕິ, ພຍ຺ຊເນຫິ ວິວຣິຕ຺ວາ ອາກາເຣຫິ ວິກຊຕິ, ນິຣຸຕ຺ຕີຫິ ອຸຕ຺ຕາຕິກຕ຺ວາ ນິເທ຺ທເສຫິ ປຖ຺ຖາປຍຕິ. ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ໂວທ຺ນເປຕ ທມ຺ເມສເຕ ໂວກເຈ຺ຈສຸ ຊາເຕສຸ ໂວກຈ຺ຈາຕໍ ເວເຕຍ຺ຍາຕໍ ວິຕຍຕີຕິ.

ອຖ ວາ ອກ຺ຂເຣຫິ ອຸກ຺ຊາຕຍິຕ຺ວາ ປເທຫິ ປກາເສນ຺ໂຕ ວິຕຍຕິ ອຸກ຺ຊາຕິຕຖ຺ຖໍ, ພຍ຺ຊເນຫິ ວິວຣິຕ຺ວາ ອາກາເຣຫິ ວິກຊເນ຺ໂຕ ວິຕຍຕິ ວິປຈ຺ຈິຕຖ຺ຖໍ, ນິຣຸຕ຺ຕີຫິ ອຸຕ຺ຕາຕິກຕ຺ວາ ນິເທ຺ທເສຫິ ປຖ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ວິຕຍຕິ ເຕຍ຺ຍໍ ຖຕິ ເວເຕຍ຺ຍວເສຕປິ ໂຍເຊຕຖ຺ພໍ.

ອຕ຺ເຖາ ປເຕຕ຺ຖ ກຕເມາ ພຍ຺ຊຕປິເທາ, ກຕເມາ ອຕ຺ຖປິເທາຕິ? ພຸທ຺ທາຕໍ ກກວນ຺ຕາຕໍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕາຕໍ ໂຍ ອຕ຺ຖາວກາຍເກາ ສທ຺ທາຕ຺ຕິກສເທ຺ໂທ, ເສາ ພຍ຺ຊຕປິເທາ. ໂຍ ເຕຕ ອກິສເຍຕເຖາ ລກ຺ຂຣສາທິສຫິເຕາ ທເມ຺ມາ, ເສາ ອຕ຺ຖປິເທາຕິ ເວທິຕເຖ຺ພາ. ປຸຕປິ ສງ຺ຂາຍກາສິເຕາ ພຍ຺ຊຕກາສິເຕາ ສາວເສສປິເທາ ອຕວເສສປິເທາ ຕິເຕາ ເຕເຍ຺ຍາຕິ ວຖ຺ຖິເທາ ປິເທາ. ຕຕ຺ຖ ອເຕກຕ຺ຖວຕ຺ວາ ສງ຺ຂາຍກາສິເຕາ "ຍາຕໍ ປີຕໍ ຫຕ຺ວາ, ຣາຊາເນາ ເທ຺ວ ຈ ຂຕ຺ຕິເຍ"ຕິ ໂວຍາທີ (ທ. ປ. ໒໙໔). ໂວກຕ຺ຖວຕ຺ຕາ ພຍ຺ຊຕກາສິເຕາ "ຍເຕາປຸຖ຺ຖາປຍາ ທມ຺ມາ"ຕິ ໂວຍາທີ (ທ. ປ. ໑.໒; ເນຕ຺ຕິ. ໕໘, ໘໒; ເປຊເກາ. ໑໔). ສາວເສເສາ "ສພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາທິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ໂວຍາທີ (ມຫາວ. ໕໔; ສໍ. ນິ. ໔.໒໘). ວິປຣີເຕາ ອຕວເສເສາ "ສເພ຺ພ ທມ຺ມາ ສພ຺ພາກາເຣຕ ພຸທ຺ທສ຺ສ ກກວເຕາ ນາລາມຸຂໍ ອາປາຖໍ ອາກຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິ ໂວຍາທີ (ມຫາຕິ. ໑໕໖; ຈູຫຸອຕິ. ໂມຄຣາຊມາຕວປຸຈ຺ຈານິເທ຺ເທສາ ໘໕; ປຕິ. ມ. ໓.໕). ຍຖາ ວຈຕໍ, ຕຖາ ອວກຕຕ຺ເຖ຺ພາ ຕິເຕາ "ອິຕິຈ຺ຈ ຈຸກ຺ຂ ອຕຕ຺ຖາ"ຕິ ໂວຍາທີ. ຍຸຕ຺ຕິຍາ ອຕຸສ຺ສຣິຕເພ຺ພາ ເຕເຍ຺ຍາ "ໂວກປຸກ຺ຂເລາ ກິກ຺ຂເວ"ຕິ ໂວຍາທີ (ອ. ນິ. ໑.໑໗໐).

အဇတ္ဝါ ပန အဇဏကဗျာကာဒေါ ပါဠဧတ္ဝါ ဎကာဇဧတ္ဝါ ဧာကဃဧတ္ဝါ ပါဋဓာဏ္ဍဒ္ဓပါ ဏပါဋဓာဏ္ဍဒ္ဓပါ ဎာဇဧဎဎဧတ္ဝါ ဓိဒဇဧဎဎဧတ္ဝါ ဓိတဧတ္ဝါ ဒေဏယ္ဈဧတ္ဝါ ဋ္ထာဢ် တတ္ထ ဧယာ အဗျယ္ယတ္ထယ္ယ ဧာပဏတ္ထဖုဒ္ဓာဒိဃဧတ, ဧသာ ပါဠဧတ္ဝါ "ဎာတ္ထံ ဎဈညူဏ"တ္တိအာဠီဿု (ပါဒာ˘ ၁; ဋီ˘ ဓိ˘ ၁˘ ၁၆၀) ဝိဃ˘ ဒ္ဓပါဒ္ဓပဇယူာဇ် လက္ကဏဒဎာဠိဎကာဇဧတ္ဝါ "ဎယူာဠိဋ္ဌိ ကာဧဇတိ"တိအာဠီဿု (ဝိက˘ ၃ပ၄; ဎဲ˘ ဓိ˘ ၄˘၅) ဝိဃ˘ ဧယာ ဧာကဃယာဇဏာ ဟိတာဃ ဎဲဇတ္တတိ, ဧသာ ဧာတံ အဒဟတိတိ ဧာကဃဧတ္ဝါ – "အတ္ထဇာဠီ ဆယူဇာဠီ"တိအာဠီဿု (ဋီ˘ ဓိ˘ ၁˘၆, ၁၆၃; ၅˘၅၅ပ; ယ˘ ဓိ˘ ၁˘၃၁၁) ဝိဃ˘ ဃဓာပါဋံ ကာဒိဧတာ ပါဋဓာဏ္ဍဒ္ဓပါ "ဇက္ကဝ, ကိက္ကဧဇ, ပုဒာဏကယူ"တ္တိ (ဎဲ˘ ဓိ˘ ၃˘၁၃၉) ဖကဇတာ ဇုတ္တံ˘ တဎ္ဓာ ဇက္ကယပိ ကယူတ္တိ˘ ဈညူဏဍ္ဍာဃာဃ အတ္ထံ ပဋိဓါဟဃယာဇဏဏ ဇုဧတ္တာ အဇတ္ဝါ ဏပါဋဓာဏ္ဍဒ္ဓပါ, ဧသာ ပါဠဧတာ အဏဏ္ဍညာဧတာ အကတပဋိဧက္ကဧပါ ဝိယုဧတ္တာ˘ ဧသာ ဇ ဎက္ကဧဟတဏ္ဍယျိ အဎက္ကဧဟတ္ဝါ, ပဒိဇဧဋ္ဌတဏ္ဍယျိ ဇာ ကိဂ္ဂ်ါ အပဒိဇဧဋ္ဌတ္ဝါ ပဒိဧဎဎဲ ဂတ္ဝါ ဇုဧတ္တာ ဎာဇဧဎဎဧတ္ဝါ "ဇက္ကဍ္ဍာ ပဋိစ္ဆ ဒ္ဓဧပ ဇ ဋ္ထပျဋ္ဌတိ ဇက္ကဝိဏ္ဍာဏံ (ဎဲ˘ ဓိ˘ ၃˘၉၀; ယဟာဓိ˘ ၁၀လိ)˘ ဎဧဏ္ဍ တဎတ္တိ ဧလ္လဿ, ဎဧဏ္ဍ ကာဃတ္တိ ယဇ္ဇဧဏာ"တိအာဠီဿု (ဆ˘ ပ˘ ၁၅၆) ဝိဃ˘ ဝိပဒီဧတာ ဓိဒဇဧဎဎဧတ္ဝါ "ဎဏ္ဍာဝိတံ ဎဲဎဒိတံ ယဃဧဏ္ဍဇ တုယျာကာဍ္ဍာ (ဋီ˘ ဓိ˘ ၅˘၁၄၄; ယဟာဇ˘ ၅ပလိ; ဧဏတ္တိ˘ ၁၁၃)˘ တ(တ, ကိက္ကဧဇ, ဧကာ ယဏ္ဍာ ဧကာ ဎဏ္ဍာတာ...ဧပ... အဏ္ဍာ(တ ဠိဋ္ဌ ပဧဆဟိ"တိအာဠီဿု (အ˘ ဓိ˘ လိ˘၉၉) ဝိဃ˘ ဎဋ္ဌဇဧဎဧဏဇ ဧဇဋိတဧဏ္ဍာ ဓိတဧတ္ဝါ "ဒ္ဓပါ ဎဋ္ဌာ ဒဎာ ဂဏ္ဍာ, ဧဗာဋ္ဌဏ္ဍာ ဇ ယဧဏာဒယာ"တိအာဠီဿု (ဎဲ˘ ဓိ˘ ၁˘၁၄၁, ၁၉၄; ယဟာဇ˘ ၅၅) ဝိဃ˘ ဎယူတိဇဧဎဏ ဧဇဋိတဧဏ္ဍာ ဒေဏယ္ဈဧတ္ဝါ "ဇတ္တာဧဒာဧယ, ကိက္ကဧဇ, ဇလိဟဂ္ဂပယာ ပုဂ္ဂလိ"တိအာဠီဿု (အ˘ ဓိ˘ ၃˘၁၀၁-၁၀၅) ဝိဃ˘ ၉ဇယိဆ ပါဠဧဍ္ဍာ အတ္ထဍ္ဍာ ဝိဇဒိတ္ဝါ ဋဧတာ အဎဲဟိဧဒါ ဖဇတိ ပဒဇာဠီဟိ ဋီဃဒတ္တံ တိတ္ထဇာဧဎဏ˘

ဋ္ဌတိ အဎဲဟိဒကာဧဇဏ ဃာဇ အာကယာဠိကဃဎယျံ, တာဇ ဇတ္တံ ဎဧဏ္ဍာတိ˘ ဎဧဋ္ဌပဝိတ္ထာဒဏဧဃဏ ဧဟတုဋာဟဒဏာဠီဟိ အဇဧဓါဆယိတံ ဎဃဧတ္ဝါ˘ ၉ဇံဝိဧဆာ အတ္ထာဏဍ္ဍာ ပဒဍ္ဍာ ဧဎာဧဆတံ ဎဃတ္ထကာဧဇဏ ဍုဿိလျဋိဋ္ဌိယလဝိဒဟိတတ္တာ ဿုဝိ˘ ဍုဿိဧလိ ဟိ အတ္ထာဇ် ဋ္ထပဟဏတိ, ဧတဏ ဏာဧဃျဇာဧဒာ ဇ ဖဇတိ ဎဧဈျာဟာဒယာဇဏာ ဋ္ထဆ ဓိဇ္ဇာတုဒော ဧဇဧဋ္ဌာဇ˘ ဍုဋ္ဌိဋ္ဌိ ပဒံ ဋ္ထပဟဏတိ, ဏာဇဿဧယာ ဇ ဖဇတိ ဇာဈအကဟာကုဧလိ ဋ္ထဇ ကယလဎဧဏ္ဍာ˘ ဋ္ထကဃဝိပဧဏ္ဍာ ပဏ ဎဏ္ဍဓာပိ အဏုပါဎဓိဧယာ ဖဇတိ ဂ္ဂဓကတယိဇ လဇာလိတံ ဂ္ဂဓကဧတာ ဝိဃ ဇ ဂဏ္ဍာဧပျာ˘ ဋ္ထကဃဎယျဧဏ္ဍာ ပဏ ဎဏ္ဍဓာပိ ဋ္ထပါဎဓိဧယာ ဧဎဝိတဧဏ္ဍာ ဇ ဝိဏ္ဍာဟိ, ဓိဒ္ဓပဋ္ဌဧဇာ ဋ္ထဇ ဒတဏာကဧဒါ, ၉ဇံ ဏ္ဍဧတာ ၉ဇံ အယဋ္ဌဧဒါ အဟိဏာဇဒိဃဋ္ဌိ˘ ဿုတ္တဿုတ္တာဏုဧလိဃအာဇဒိဃဇာဆအတ္တဧဏာဃတိဎဏ္ဍာတာဏဍ္ဍာ ဇတုတ္တံ အပဒိဇ္ဇာဂိ, ဧတဎဲ ဇဧဎဏ ဈျာဈျာဧတာ˘

"၉ဂံဎဇဇဇ် ၉ဂံ, ဝိကဋ္ဌဇဇဇ် ပဇံ;

တတိဃံ ပဋိပုဧဏ္ဍယျ, ဇတုတ္ထံ ပဏ ဓာပဧဃ"တိ˘

၉ဧတဎဲ ဇာ အပဒိဇ္ဇာဂိ˘ တဧတာ ၉ဇ ဧဎာတုဇ် ဟိဧတ ဓိယုတ္တတ္တာ ဒေဏဲ အဇဧဓါဆဇ် ပတိ အဂိလိဿု ဖဇတိတိ˘ အာဟ ဧဇတ္ဝ –

"ပါဠတ္ထဝိဇဎဲဟိဧဒါ, ဇတ္တာ ဿုဝိ အယဋ္ဌဧဒါ;

វត្តំ អបរិច្ចាគី, ទេសកស្ស ហិតាក្កិនោ”តិ.

ឯត្ថ ទេសកស្សាតិ ទេសកោ អស្ស, ភជេយ្យាតិ អត្ថោ. ហិតាក្កិនោតិ ហិតេ អត្រកេតោ ហិតចិន្តកោ. សោ ឯវំ សុចិត្តា បិយោ, វត្តំ អបរិច្ចាគិត្តា គរុ, អធិសីលត្តា ភាវនីយោ, ទេសកត្តា វត្តា, ហិតាក្កិតត្តា វចនក្ខមោ, បរិយត្តិបិដកត្តា គម្ភីរកថំ កត្តា, អយោនិសោ ន វានដ្ឋានេ និយោជកោ ហោតិ –

“បិយោ គរុ ភាវនីយោ, វត្តា ច វចនក្ខមោ;

គម្ភីរញ្ច កថំ កត្តា, នោ ចដ្ឋានេ និយោជកោ”តិ. (អ. និ. ៧.៣៧; នេត្តិ. ១១៣);

“អភិហិតោ ទេសកោ សោ, តាវ ធាតិ អភិធីយតេ”.

តត្ថ ធម្មគរុត្តា កថំ ន បរិកថតិ, អាចរិយគរុត្តា កថិកំ ន បរិកថតិ, សទ្ធាបញ្ញាទិគុណបដិយត្តិតត្តា អត្តានំ ន បរិកថតិ, អសម្មោហាធាចិត្តា អយតាភិមុខត្តា ច អចិក្ខិត្តចិត្តោ កថតិ, សុហេតុត្តា ហោតិសោ យតសិ កទោតីតិ. វុត្តញ្ហេតំ –

“បញ្ញាហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ សុណន្តោ សទ្ធម្មំ ភព្ពោ និយាមំ ឱក្កមិតុំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ. កតមេហិ បញ្ញាហិ? ន កថំ បរិភោតិ, ន កថិកំ បរិភោតិ, ន អត្តានំ បរិភោតិ, អចិក្ខិត្តចិត្តោ ធម្មំ សុណាតិ ឯកគ្គចិត្តោ, យោនិសោ យតសិ កទោតី”តិ (អ. និ. ៥.

១៥១).

តំសក្ខណប្បត្តត្តា ភាវនំ ភជតីតិ. អាហ ចេត្ថ –

“ធម្មាចរិយគរុ សទ្ធាបញ្ញាទិគុណយុត្តោ;

អសម្មោហាធាចិកស្ស, សុហេតុតា អយតាភិមុខោ” –

វុត្តិ វត្តា ច សោតា ច.

ឯវំ វុត្តប្បការេ មិត្តេ កល្យាណមិត្តេ អត្តនោ ទស្សេត្វា វុត្តានិ ហោសា អតិអគ្គំ គន្ត្វា គមិតត្តា យថាសមុទ្ទយថាបវត្តិ ចិយ យថា ច សោ និទ្ទេសោ វាតិ យថានិទ្ទេសោ, តំ យថានិទ្ទេសំ វណ្ណយិស្សាមិ.

តទេតំ មហានិទ្ទេសំ អត្ថសម្បន្នំ ព្យញ្ជនសម្បន្នំ គម្ភីរំ គម្ភីរត្ថំ លោកុត្តរប្បកាសកំ សុញ្ញតប្បដិសំយុត្តំ បដិបត្តិមគ្គផលវិសេសសាធកំ បដិបត្តិបដិបក្ខបដិសេធនំ យោគាវចរានំ ញាណវររតនាករភូតំ ធម្មកថិកានំ ធម្មកថាវិលាសវិសេសហេតុភូតំ សំសារភីរុកានំ ទុក្ខនិស្សរណុបាយទស្សនេន អស្សាសជននត្ថំ តប្បដិបក្ខនាសនត្ថញ្ច គម្ភីរត្ថានត្ថញ្ច អនេកេសំ សុត្តន្តបទានំ អត្ថវិវរណេន សុជនហទយបរិតោសជននត្ថំ, តថាគតេន អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សព្ពត្ថ អប្បដិហតសព្ពញ្ញុតញ្ញាណមហាទីបោភាសេន សកលជនវិត្ថតមហាករុណាសិនេហេន វេនេយ្យជនហទយគតកិលេសន្ធការវិធមនត្ថំ សមុជ្ជលិតស្ស សទ្ធម្មមហាបទីបស្ស តទធិប្បាយវិកាសនសិនេហបរិសេកេន បញ្ចវស្សសហស្សមតិចិរសមុជ្ជលនមិច្ឆតា លោកានុកម្បកេន សត្ថុកប្បេន ធម្មរាជស្ស ធម្មសេនាបតិនា អាយស្មតា សារិបុត្តត្ថេរេន ភាសិតំ សុត្វា អាយស្មា អានន្ទោ បឋមមហាសង្គីតិកាលេ យថាសុតមេវ សង្គហំ អារោបេសិ។

សោ បនេស វិនយបិដកំ សុត្តន្តបិដកំ អភិធម្មបិដកន្តិ តីសុ បិដកេសុ សុត្តន្តបិដកបរិយាបន្នោ, ទីឃនិកាយោ មជ្ឈិមនិកាយោ សំយុត្តនិកាយោ អង្គុត្តរនិកាយោ ខុទ្ទកនិកាយោតិ បញ្ចសុ និកាយេសុ ខុទ្ទកនិកាយបរិយាបន្នោ, សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លន្តិ នវសុ សត្ថុសាសនង្គេសុ យថាសម្ភវំ គាថង្គវេយ្យាករណង្គទ្វយសង្គហិតោ។

“ទ្វាសីតិ ពុទ្ធតោ គណ្ហិំ, ទ្វេ សហស្សានិ ភិក្ខុតោ;

ចតុរាសីតិ សហស្សានិ, យេ មេ ធម្មា បវត្តិនោ”តិ។ (ថេរគា។ ១០២៧) –

ធម្មភណ្ឌាគារិកត្ថេរេន បញ្ចសុ ឋានេសុ ឯតទគ្គេ អារោបិតេន បដិញ្ញាតានំ ចតុរាសីតិយា ធម្មក្ខន្ធសហស្សានំ ភិក្ខុតោ គហិតេសុ ទ្វីសុ ធម្មក្ខន្ធសហស្សេសុ អនេកសតធម្មក្ខន្ធសង្គហិតោ។ តស្ស ទ្វេ វគ្គា អដ្ឋកវគ្គោ បារាយនវគ្គោ, ខគ្គវិសាណសុត្តញ្ច, ឯកេកស្មិំ វគ្គេ សោឡស សោឡស កត្វា ខគ្គវិសាណសុត្តញ្ចាតិ តេត្តិំស សុត្តានិ កាមសុត្តាទិខគ្គវិសាណសុត្តបរិយោសានានិ។ ឯវំ អនេកធា វវត្ថាបិតស្ស ឥមស្ស មហានិទ្ទេសស្ស អត្ថសំវណ្ណនំ ករិស្សាមិ។ អយញ្ហិ មហានិទ្ទេសោ បាឋតោ អត្ថតោ ច ឧទ្ទិសន្តេន និទ្ទិសន្តេន ច សក្កច្ចំ ឧទ្ទិសិតព្ពោ និទ្ទិសិតព្ពោ ច, ឧគ្គណ្ហន្តេនាបិ សក្កច្ចំ ឧគ្គណ្ហិតព្ពោ ធារេតព្ពោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? គម្ភីរត្តា ឥមស្ស មហានិទ្ទេសស្ស លោកហិតាយ លោកេ ចិរដ្ឋិតត្ថំ។

១។ អដ្ឋកវគ្គោ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៎ កាយឃុត្តតិដ្ឋ្រុសចណ្ហនា

ពត្ថ កាយឃុត្តិ អាឌិ៎ ពស្មិំយ្បិ “កាយំ កាយឃយាតឃ្សា”ពិ កាធា អាឌិ៎ ឃា ស្មូទ្ធឃតិទ្ធឃបឌិតិទ្ធឃចនេត ពិឆា ធិពា៎ “កាយំ កាយឃយាតឃ្សា”ពិ ឲចយាឌិ ស្មូទ្ធនេឃា៎ “កាយាពិ ស្ហុាតពោ ឌ្វេ កាយា – ចត្តុកាយា ច កិលេឃកាយា ចា”ពិ តិទ្ធនេឃា៎ “កពមេ ចត្តុកាយា? យតាបិកា ទ្សបា”ពិ ឲចយាឌិ បឌិតិទ្ធនេឃា៎

១៎ ពត្ថ កាយត្តិ យតាបិឃទ្សបាឌិពេកហ្ស្យកឆយ្យូឃន្លាតំ ចត្តុកាយំ៎ កាយឃយាតឃ្សាពិ ឌ្ឋន្ទយាតឃ្ស៎ ពឃ្ស នេចំ ឃយិឌ្ឍិពីពិ ពឃ្ស កាយឃយាតឃ្ស ឃត្ត្តឃ្ស ពំ កាយឃន្លាតំ ចត្តុ ឃយិឌ្ឍិ នេច, ឃនេច នេឃា ពំ លកពីពិ ទុត្តំ នេហាពិ៎ អន្ហ្វា ឃឹពិយនេតា នេហាពីពិ ឲកំឃំ ពុឌ្ឋឌិនេត្តា នេហាពិ៎ លន្ល្វាពិ លកិត្វា៎ យនេច្ឆាពិ ឃនេត្តា៎ ឃឌិន្ឋីពិ ឃំ ឌ្ឋន្ធពិ៎ ឌ្ឋាឌំ បត ឃនេន្លបនេពា បចត្តុឃឌ្ឋន្លយត្តុនេយច, ឌិត្វានេទា បត ស្ស្មបទិ បិញ្ញឌ្ឋឃំ អាកាពតនេឃនេតច នេចឌិពនេន្លា៎ ឃធា ច ឌ្ឋយស្មិំ, ឲចំ ឌ្ឋនេពា បទំ ឃនេន្លាឃុឃឹពិ៎

កាយាពិ ស្ហុិឃិពន្លុបឌិ៎ ស្ហុាតនេពាពិ តិស្ហុិឃិពន្លុបឌិ៎ ស្ហុាតនេពាពិ ចក្កចនេឃត “យន្ហុាតំ កិនេតឃ្យា”ពិ អាឌីឃុ ឌិឃ៎ អធ ចា ស្ស្មបទ្សបទិ ឌាតនេពា ស្ហុាតំ, ស្ហុិស្ហុិ នេឃាធតនេពា ញ្ញចឌាតនេដ្ឋត នេចាឌាតំ ឌិឃ៎ ឌិត្វានេកនេលាកាចេត ចា៎ កាយា ឌ្ឋពិ បិជនេឃឃំ កត្វា ចត្តុត្តំ៎ ឌ្វេពិ ពហាតបទិន្ធនេឌា , ត ឲកំ, ត ពនេឃា៎ ចត្តុកាយា ចាពិ យតាបិឃទ្សបាឌិចត្តុកាយា ច៎ ស្ស្មបពាបតនេដ្ឋត ឌិឌាឆតនេដ្ឋត ច កិលេឃកាយា ច៎ នេពឃុ ចត្តុកានេយា បទិនេន្លានេឃ្យា, កិលេឃកានេយា បហាតនេន្លា៎ ពត្ថ ចត្តុកានេយា កិលេឃកានេយត បត្តុឃិតនេន្លាពិ កាឃីឃពីពិ កានេយា៎ កិលេឃកានេយា ចត្តុកាយាតំ បច្ឆាឃឹឃតឃ្ស កានេលាកាចេត កាឃីឃនេព អនេតតាពិ កានេយា៎ ពត្ថ ទ្សបាឌិក្លុនេន្ហ ឃក្ខហិនេពា ចត្តុកានេយា, ឃន្លានេក្លុនេន្ហ ឃក្ខហិនេពា កិលេឃកានេយា៎ ឲហិ ឌិន្លានេលាហិ ឌិឌាតិពនេន្លា ចត្តុកានេយា, យនេតាឌិន្លានេលាត ឌាតិពនេន្លា កិលេឃកានេយា៎ កិលេឃាតំ បពិដ្ឋនេដ្ឋត កានេលាត់នេដ្ឋត អានេយ្យូលានេដ្ឋត ច ចត្តុកានេយា៎

“នេតនេព កាយា ឃាតិ ឌិត្វាតិ នេលានេក, ឃក្កប្បានេកា បុទិឃឃ្ស កានេយា;

ពិដ្ឋត្តិ ឌិត្វាតិ ពនេធច នេលានេក, អនេចត្តុ ឌីទា ឌិតឃត្តិ ឲត្ថ”ត្តិ៎ (អ៎ តិ៎ ៩៎៩៣);

តត្ថយាលចក- (ធ៎ ប៎ អដ្ឋ៎ ១៎៩ប័ ស្សប្បលចណ្ហនេត្តុទឹចត្តុ) ឃនេនេឃ្យឃស្ហុិបុត្តាឌីតំ (ធ៎ ប៎ ៣១) ចត្តុតិ នេចត្តុ តិធឃ្សតំ៎ កិលេឃកានេយា ពាបតនេដ្ឋត ឌាឆតនេដ្ឋត ច ឃឃំ កានេយពីពិ កានេយា៎ ទុត្តយ្បិ នេចំ “ទនេត្តា នេពា, ធ្វាហុលា, ទានេកាត អកិក្ខុនេពា បទិឃាឌិត្តឌិនេត្តា អត្តុញ្ញានាឆាឃបិ នេចនេពពិ, បទេញ្ញានាឆាឃបិ នេចនេពពិ, ស្សកឃញ្ញានាឆាឃបិ នេចនេពពី”ពិ ច “ទនេត្តា នេពា, ធ្វាហុលា, បិលាយ្បិ ហតពិ, អឌិត្តយ្បិ អាឌិឃពិ, បនេឌានេយ្បិ កន្ធពិ, ឃុឃាបិ កលាពី”ពិ (អ៎ តិ៎ ១៎៣៣) ច ឲចយាឌិ តិធឃ្សតំ៎

ᨲᨾᩮᩅ ᨸᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ – "ᨠᨲᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩣ ᩉᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨲᩣᩈᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᩅᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩣᩈᩩ ᩋᨿᩴ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨶᩣᨸᩥᨠᩣᨲᩥ ᨾᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᨶᩣᨸᩥ, ᨾᨶᩣᨸᩥ ᩑᩅ ᨾᨶᩣᨸᩥᨠᩣ᪨ ᩁᩪᨸᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩩᩋᩣᩉᩣᩁᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣ ᩁᩪᨸᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᩁᩪᨸᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩉᨴᨿᨦ᩠ᨣᨲᨽᩣᩅᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ? ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ –

"ᨠᩥᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᩅᨴᩮᨳ? ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ 'ᩁᩪᨸ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨶ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ? ᩈᩦᨲᩮᨶᨸᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᩏᨱ᩠ᩉᩮᨶᨸᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿᨸᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨿᨸᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩈᩁᩦᩈᨸᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᨶᨸᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ 'ᩁᩪᨸ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨ ᪇᪉)᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᩦᨿᨲᩥ ᨸᩦᩊᩦᨿᨲᩥ, ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩦᨲᩮᨶ ᨲᩣᩅ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᩣᨠᨭᩴ᪨ ᨾᩉᩥᩴᩈᨠᩁᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩉᩥᨾᨸᩣᨲᩈᩦᨲᩃᩮᩈᩩ ᨸᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᩑᨲᩴ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᨲᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩁᩦᩁᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨠ᩠ᨡᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨸᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩏᨱ᩠ᩉᩮᨶ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᩋᩅᩦᨧᩥᨾᩉᩣᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᩣᨠᨭᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩃᩮᩣᩉᨸᨳᩅᩥᨿᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨱᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨧᩮᩅ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨸᩣᨠᨭᩴ᪨ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩏᨴᩁᩴ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᩈᩥᩁᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨿ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᨠᩣᩃᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩣᨠᨭᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ ᩉᨴᨿᨲᩮᨾᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨲᩮᨾᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩑᨠᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ "ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨸᩥᩅᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᨶᨴᩥᩴ ᨣᨲᩣᨶᩴ ᨶᨴᩦ ᩅᩣᩃᩩᨠᩣᨲᩃᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩣᩈᩣᨱᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩈᩩᩔᨶ᩠ᨲᩣ ᨻᩃᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᩦᩊᩥᨲᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨯᩴᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᨯᩴᩈᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨴᩥᨻᩉᩩᩃᩮᩈᩩ ᨸᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᨸᩣᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ – "ᨠᨲᨾᩴ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᨶᩥᨴᩔᨶᩴ? ᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᨥ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪄᪃᪄, ᪄᪃᪅) ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᨾᩮᩅ᪨

ᩈᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ, ᩏᨴᩣᩉᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨲᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ᪨ ᨣᨶ᩠ᨵᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩈᩪᨧᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩁᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᩈᩣ, ᩋᩔᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨹᩩᩈᩦᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣᩅ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᩣ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪄᪁᪁-᪄᪁᪃) ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣᨿᩮᩅ᪨

តរយចត្តុ ចិត្តារចរសត ឥរស្សរត្តា “អត្តរណា បិចុរណា”តិអាឱយាហ៍ តត្ត អត្តរិត្វា តិបឌ្ឍិយត្តីតិ អត្តរណា៍ នរឹរំ ឧចរេឆ្វា បិរុបឹយត្តីតិ បិចុរណា៍ អរត្តាឌាតាគរយា ចត្តារោ ឥាឃឹ ច ឥារសា ច ឥាឃិឥាសា៍ រលត្តុ តាយ ឃត្ថិ បុត្តាណ្ហិ រុហតិ៍ ចត្ត តាយ ឃត្ថិ អបរណ្ហិ រុហតិ៍ ឃត្ត ចា ក្អឃយ្បិ រុហតិ, តំ រលត្តា៍ តឥត្វាឃ កតក្សុយិភាររកា ចត្តុ៍ រលត្តចត្តុឃឹរសត រចត្ត ចាឃឹតឡអាកាឌឹតិបិ សក្កហិតាតិ៍ ហិរត្ថាត្តិ កហាបរណា៍ សុចណ្ហត្តិ ឌាតទ្វបំ៍ រតសំ កហរលាត រលិហយារសរកា ឌតុយារសរកា ឥារុយារសរកាតិ សរត្ថាបិ សក្កហំ កត្ថត្តិ៍ កាយតិកយរាឌឆាតិរយាតិ ឲកកុឱកាឱ ការយា៍ អាបលឃុរត្តា តិករយា៍ ឲកស្ស ររត្ថា អាណាបចត្តិក្ខាតំ រាឌឆាតិ៍ រក្ខត្តិ ឌតបរតកឥរសំ៍ ឌតបរឥាតិ កាសិរកាសលិឱឌតបរឥា៍ រការរសាតិ ចតុត្តិរឆា រការរសា – ហត្ថិ អរស្សា ររថា បត្តិ៍ រកាក្ខាការត្តិ តិឱំឆំ រកាក្ខាការរំ – ឆតរកាក្ខាការំ ឆត្ថរកាក្ខាការំ ចត្តុរកាក្ខាការំ៍ ឃំ កិត្តុំតិ អតចរសរសបរិយាឥាតចចតំ៍ រឌតឹយត្តិ ររឌ្ឍាតុំ ឃុត្តរក្ខត៍

ត្ថរតា បរំ តិកចរសត ឥរស្សតុំ អតីតត្តិកអន្ឃត្តត្តិកហិតត្តិកឆ្លាកាសត្តិកសំរយាកត្តិកកាយាចចរត្តិកចរសត ឈត្តិរក អាហ៍ តត្ត អតីតត្តិរក តាច អត្តរតា សកាចំ ក្អបា្បាឥាឱក្លូហំ ចា បត្វា អតិក្កត្តាតិ អតីតា៍ តក្សុកឃយ្បិ ត អាកតាតិ អតាកតា៍ តំ តំ ការណំ បដិច្ច ក្អប្បត្តាតិ បច្ចុប្បត្តា៍ ត្ថាឥំ ករចត បរិច្ឆត្តំ៍ បដិសត្ថិរតា ហិ បក្ខាឃ អតីតាករចស្ស តិត្ថាត្តា អតត្តររករច ចា តិត្ថាត្តា រហាត្តុ កប្បរកាឱសតសហស្សបត្តុរក ចា, សរត្ថា អតីតារឃច តាយ៍ ចុតិរតា បក្ខាឃ អតាកតករចស្ស តិត្ថាត្តតកា កាយា អតត្តររករច ចា តិត្ថាត្តត្តុ កប្បរកាឱសតសហស្សបត្តុរក ចា, សរត្ថា អតាកតារឃច តាយ៍ ចុតិបដិសត្ថិអត្តររ បចត្តា កាយា បច្ចុប្បត្តា តាយ៍

អន្ឃត្តត្តិរក “ឲចំ បចត្តុយាតា យឃំ អត្តាតិ កហណំ កយិស្សាយា”តិ ត្ថយិតា ចិឃ អឆិប្បារឃត អត្តាតំ អឆិការំ កត្វា បចត្តា អត្តរតា សត្តារត បចត្តា បិឱបុក្កលិកា កាយា អន្ឃត្តា កាយា តាយ៍ តរតា ឥាហិក្សតា បត ត្ថត្រ្កឃឥាត្តា ចា អតិត្រ្កឃឥាត្តា ចា ឥាហិត្ថា តាយ៍ តតិឃបឥំ តក្សុកឃចរសត ចុត្តុ៍

ហិតត្តិរក ហិតាតិ លិឃកា៍ ឃត្ថិឃាតិ ហិតបណីតាតំ ឃរត្ថរកចាតិ ឃត្ថិឃា៍ អចរសសា ក្អត្តុឃរក្ខត បណីតា៍ អបិ ច ក្អបិឥាឃុបិឥាឃ ហិតឃត្ថិឃបណីតតា រចឱតត្ថា៍ រតរឃិកាតឆិក្សាកាយា រកាឱប្បត្តា ហិតា តាយ៍ រត ក្អបិឥាឃ តិរត្ថារតស្ស តាកសុបណ្ហាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ រសសតិរត្ថាតកតាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ កាយា ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ឃរហាសក្លុរបតាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ អចរសសាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ឌាតបឥាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ បច្ចត្តចាឃឹតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ កាយរភាឌកាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ រតាសំ បរិចារិកាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ឌតបឥសាឃិកាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ រតាសំ បរិចារិកាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ បរឥសរាឌ្ឍតំ កាយា បណីតា តាយ៍ រតាសំ អបច្ចាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ចក្កចត្តិរត្ថា កាយា បណីតា តាយ៍ តស្ស អបច្ចាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ តស្សាបិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ក្សុខរឥចាតំ កាយា បណីតា តាយ៍ រតាសំ បរិចារិកាតំ ឥឥចាតំ កាយា ឃត្ថិឃា តាយ៍ រតាសយ្បិ ហិតា៍ រត ក្អបិឥាឃ ចាតុមហារាឱិកាតំ ឥឥចាតំ កាយា បណីតាតិអាឱិតា តរយត ឃាច អកតិត្ថឥឥចាតំ កាយា ឃត្តុកប្បត្តា

បណ៌ិតា តាយ៉ ខុចំ ខ្លបិតាឃុបិតាឃ ហិតយឌ្ឍុបណ៌ិតតា ចេដិតន្ទា៉

ឆ្លកាឃវត្ថុកេ អាបិឃិកា កាយាតិ អចន្ធិឃប្លាទេតឃ្ញុ អឃកតអទេឃញ្ញុ ចត្សុញ្ញុ អបិទេឃញ្ញុ តិន្ទាត្តកាយា អាបិឃិកា៉ យត្សុទេញ្ញុញ្ញុ តិន្ទាត្តកាយា យាត្សុសិកា៉ ចេទេចញ្ញុ តិន្ទាត្តកាយា ជិន្ទា៉

ឃិទេឃាកត្តិកេ បត្ថុបដ្ឋិតាតិ កាយាតិ បរិក្សូឌ្ឍាតទេតា ឌទេបត្វា ទេតទេឃិទេក ទេឃឃអបិឃឃត្តាតិ យត្សុញ្ញុាតិ ចាតុយហារាជិទេក ចេទេច ខ្លបិតាឃ ឃាច តុសិតកាឃិកាតច្ចា ចេចាតិ កាយា បត្ថុបដ្ឋិតា កាយា តាយ៉ បកតិបដឹឃត្តាទេយ្ឡាទេតា អតិទេទេកត ទេយិតុកាយតាកាទេល ឃឆាទ្សុជិតំ អាទេយ្ឡាំ តិយ្យិតិត្វា តិយ្យិតិត្វា ទេយត្តិតិ តិយ្យាតទេតីតិ ចេចាតិ កាយា តិយ្យិតា កាយា តាយ៉ អត្តទេតា អន្ទ្យាឃឃំ ទាត្វា បទេទេហិ តិយ្យិទេត អាទេយ្ឡទេណ ទេឃចត្តិតិ បទេតិយ្យិតចឃចត្តិតំ កាយា បទេតិយ្យិតា កាយា តាយ៉ បរិក្កហិតាតិ “យឃ្យាខុត”ត្តិ កហិតា កាយា៉ អបរិក្កហិតាតិ តឆា អបរិក្កហិតា ខ្លត្តទេក្សុទ្សុកាតិ កាយា៉ យយាឃិតាតិ តញ្ញាចទេឃត “យយ ខុត”ត្តិ កហិតា៉ អយយាឃិតាតិ ចុត្តបដិបក្លា៉

ឃទេន្ទាបិ កាយាចចទេរា ឆយ្ឡាតិ “ទេហដ្ឋទេតា អឌិជិតិទេឃំ បរិឃត្តិ កទិត្វា”តិអាជិតា (ឆ៉ ឃ៉ ១១ប័ល៏) តទេឃត ចុទេត្តញ្ញុ កាយាចចទេឆទេយ្ឡញ្ញុ បរិឃាបត្តា៉ តព្រាឃំ ចចតទេត្វា – ខ្លដ្ឋាតទេតា ទេត្វ កាយា, ចត្តុកាទេយា ច កិទេលឃកាទេយា ចាតិ៉ តត្វ កិទេលឃកាទេយា អត្វទេតា លត្ថុទាទេកា៉ ចត្តុកាទេយា ទេតក្សូយកំ ចដ្ឋិ៉ កិទេលឃកាទេយា ទេចត្វ កាទេយតីតិ កាទេយា៉ ន្តតទេរា កាយឹឃតីតិ៉ ឃយ្យិ បត បទេចទេឃ ក្សជិទេឆាទេបទេឃា កាទេយា បចត្តិចទេឃត អចចទេតិ, ទេឃា ចតុត្ថ អបិឃាតិ យត្សុញ្ញុាតិ លត្តាត្វា ចេចទេលិកាតិ ចទេឃត ខុកាឌឃចិទេឆា បទេចទេឃា កាទេយា ខុត្វ អចចទេតីតិ កាយាចចទេរា៉ តត្វ បរិឃាបត្តឆទេយ្ឡ ឃត្តាឃ “ឃទេន្ទាបិ កាយាចចទេរា ឆយ្ឡា”តិ ចុត្តិ៉ អត្តទេតា ឃកាចំ ឆាទេទត្តិតិ ឆយ្ឡា៉ ទ្សូបិចចទេរា ឆយ្ឡាតិ “ទេហដ្ឋទេតា ព្រាហ្មទេលិកំ បរិឃត្តិ កទិត្វា ខ្លបទិទេតា អកតិដ្ឋេ ចេទេច អទេត្តាកទិត្វា”តិអាជិតា (ឆ៉ ឃ៉ ១១ប័ឆ) តទេឃត ចុត្តាតិ ទ្សូបិចចទេឆយ្ឡាតិ ចទេឃត ឃទេន្ទាបិ ឆយ្ឡា ទ្សូបិចចទេរា៉ អទ្សូបិចចទេរា ឆយ្ឡាតិ “ទេហដ្ឋទេតា អាកាឃាតច្ចាឃតត្សុបទេក ចេទេច បរិឃត្តិ កទិត្វា ខ្លបទិទេតា ទេតចឃន្ទាតាឃន្ទាឃតត្សុបទេក ចេទេច អទេត្តាកទិត្វា”តិអាជិតា (ឆ៉ ឃ៉ ១១ឆ១) តទេឃត ចុត្តា ឃទេន្ទាបិ អទ្សូបិចចទេរា ឆយ្ឡា៉ តត្វ ទ្សូទេប អចចទេត្តិតិ ទ្សូបិចចទេរា៉ អទ្សូទេប អចចទេត្តិតិ អទ្សូបិចចទេរា៉ តញ្ញាចត្តុកាតិ បតិដ្ឋទេដ្ឋត កាទេណទេដ្ឋត ច តញ្ញាឃ ចត្តុក្សូតា៉ តញ្ញាទេយ្ឡាតិ តញ្ញាបចត្តិចទេឃត តញ្ញាឃ អាទេយ្ឡាក្សូតា៉ កាយតីឃទេដ្ឋតាតិ បត្ថាឃីឃិតន្ទទេដ្ឋត៉ ទេឌតីឃទេដ្ឋតាតិ ទេទេឌ្ឍាតុំ ឃុត្តទេដ្ឋត៉ យឆតីឃទេដ្ឋតាតិ កុលយឆាជិយឆំ ខ្លប្យាឆតីឃទេដ្ឋត៉

តត្វ “កតទេយ ចត្តុកាយា? យតាបិកា ទ្សូបិ”តិអាជិ កត្វា “ឃំ កិច្ចិ ទេឌតីឃំ ចត្វ”តិ បរិទេឃាឃាតិ ឃចិន្ទាណកអចិន្ទាណកចទេឃត ចុត្តិ៉ អចទេឃឃំ ខុកចតុក្កាជិកលត្តិកត្តិ ចេដិតន្ទា៉

ខុចំ ចត្តុកាយំ ឌទេញ្ញុត្វា កិទេលឃកាយំ ឌទេញ្ញុតុំ “កតទេយ កិទេលឃកាយា”តិអាជិយាហ៉ តត្វ លទេត្តាតិ ក្សន្ទាលទាទេកា៉ ទាទេកាតិ តទេតា ពាលចតទេរា៉ ខ្លបទិ តទេឃាបិ ទាកា ន្តទេយហិ ពាលចតរា៉ កាទេយឃ្សូតិ បច្ចាញ្ញុ កាយក្សុទេណញ្ញុ៉ កាយឆ្ឆទេត្តាតិ កាយឃប្លាទេតា លទេត្តា, ត កត្តុកយ្យុតាលទេត្តា, ត ឆយ្ឡឆ្ឆទេត្តា៉ កាយតចទេឃត ទេឌ្ឍតចទេឃត ច កាទេយាទេឃច ទាទេកា កាយទាទេកា៉ កាយតចទេឃត តត្តតចទេឃត ច

ᨠᩣᨿᩮᩣᨣᩮᨧ ᨲᨲ᩠ᨳᩦ ᨠᩣᨿᨲᨲ᩠ᨳᩦᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᨲᨱ᩠ᩉᩣᩴ ᩈᩥᨲᩮᩉᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩈᩮᩉᩣᩴ ᨷᩁᩥᨣᩮᨿ᩠ᨿᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩋᩣᩁᩮᩉᩣᩴ ᨿᩩᨭ᩠ᨮᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᩴ ᨣᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩈᩮᩣᨷᩣᨲᩴ ᨧᨲᩩᩈᩩ ᨴᩩᩅᩮᨩᩉᩥ ᨴᩩᩈᩦᨴᩣᩁᨷᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨣᩮᩣᨣᩮᩣᩴ ᨧᨲᩩᩈᩩ ᨣᩮᩣᨮᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨣᩮᩣᨠᩣᩴ ᨶᨬ᩠ᨬᩉᨧᩮᩈᨲ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᨠ᩠ᨠᩉᩴ ᩈᩩᨷᩥᨶᩣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨧᩁᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣᩮᩣᨲᩮᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨲᩥᨧᩁᩴ

ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠ᩠ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩃᨷᨲᩴ ᩮᨲᨲᩥ ᨲᨧᩴ ᨿᩩᩃᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᩮᨷ᩠ᨿᨲᩴ ᨲ ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᨾᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨿᨲᩴ ᨲ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥᩴ ᨲ ᩉᩮᩣᩉᩥᩈᩦᨲᩥ ᨲ ᨠᨧᩥᩔᩈᩥᩴ

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨿᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨶ᩠ᨲᩔᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨿᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᩔᩣᨴᩥᨿᨿᩣᨲᩔᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨿᨿᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨲᩴ ᨣᨷ᩠ᨿᩣᩁᨧᨶ᩠ᨲᩔᩴ ᨷᩥᩉᨿᨿᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᩥᨷᩩᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᨷ᩠ᨿᩣᩁᨧᨶ᩠ᨲᩔᩴ ᩋᨠᩥᨴᨷ᩠ᨿᨿᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨧᩮᩈᨲ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᨷ᩠ᨿᩣᩁᨧᨶ᩠ᨲᩔᩴ ᩋᨳ ᨧᩣ ᩋᨠᩥᨧᨶ᩠ᨲᩔᩴ

ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨿᩔ ᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᨲᩥᨧᩮᩈᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩔ ᨧᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨧᩮᩈᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᨧᩔ ᨧᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩔᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᨣᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩮᩈᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩦᨲᩥ ᨲᩥᨷ᩠ᨿᨴᩮᨲᩥᩴ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨻᩮᩣ ᨲᩥᨷ᩠ᨿᨴᩮᨲᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨧᩥᩮᩈᩈᨷᨷᨴᩥᩃᩥᨠᨧᩮᩈᨲᩴ ᩃᨠᨲᩥ ᨴᩔᨶᩦᨿᨷᨷᨴᩥᩃᩥᨠᨧᩮᩈᨲᩴ ᨷᨴᩥᩃᨠᨲᩥ ᨷᩈᩣᨴᨶᩦᨿᨷᨷᨴᩥᩃᩥᨠᨧᩮᩈᨲᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨷᨷᨴᩥᩃᩥᨠᨧᩮᩈᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨧᩥᨷ᩠ᨿᩈᩣᨴᨷᨷᨴᩥᩃᩥᨠᨧᩮᩈᨲᩴ ᩋᨳ ᨧᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩮᨲᩩᨲ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥᩴ ᨴᩣᨲᩥᨿᨲᩮᨲᩩᨲ ᩃᨠᨲᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᨲᩮᨲᩩᨲ ᨷᨴᩥᩃᨠᨲᩥᩴ ᨿᩩᩃᨿᨲᩮᨲᩩᨲ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲᩮᨲᩩᨲ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥᩴ

ᨴᩣᨠᩥᩈᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨠᩮᨠᩣᨭᩣᩈᨧᨲᩴ “ᨴᩣᨠᩥᩈᩴ ᨧᩦᨧᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ (ᨷᩥᩁᩣᩴ ᪁᪃ᨻ, ᪁᪉ᩃᩥ), ᨴᩣᨠᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩃᩦᩮᨿᩣ ᨷᩮᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ· ᨶᩥ· ᪁·᪁᪁᪅; ᩋ· ᨶᩥ· ᪃·᪃᪁) ᨧᩥᨿ ᩋᨲᨠᩥᩈᨠᨲᩃᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᩮᩃᩥᩴ ᨲᩥᩔᨿᨧᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩥᩈᨿᨧᩥᩁᩉᩥᨲᨧᨲᩴ, ᩈᩮᨲ᩠ᨳᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲᨲ᩠ᩅᩣᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ “ᨣᨧᨾᩥᨧ ᨣᨧᨾᩥᨧ”ᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩣᨧᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᨧᨲᩴ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩥᩈᩣᨠᩣᨧ ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩴᩋᨠᩣᩁᨧᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨧᨲᩴ ᨧᩥᩈᩣᨠᩣᨧᨧᩥᩁᩉᩥᨲᩴ “ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨧᨲᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨳ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᩥᨿ ᨧᩥᨿᨲᩥᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᩮᩃᩥᩴ ᩋᨲᨴᩮᩉᨠᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩥᩉᨲᨿᩣᨠᩣᩁᨧᨲ ᩋᨲᨴᩮᩉᨠᩥᩴ “ᨴᩣᨲᩥᩉᩣᩈ, ᨴᩣᨲᩥᩉᩣᩈᩣ”ᨲᩥ ᨲᨴᩮᩉᨠᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᨧᨲᩴ ᨲᩥᩮᨿᩣᨠᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨠᩥᩈᩴ ᩋᨲᨲ᩠ᩅ ᨲᩮ ᨲ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩥᩮᨿᩣᨠᨧᨲᩴ ᨧᩥᩈᩣᨷᨧᨷᨴᩥᨠ᩠ᨠᩃᨷᩮᩃᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨲᩩ ᨷᨲ “ᨲᩥᩮᨿᩣᨠᩣ ᩋᨲᩣᨠᨲᩣᩁᨿᩩᩃᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨠᨲᩴ ᩋᨷᨱ᩠ᨱᨠᨧᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩃᩥᩈᩁᩉᩥᨲᩴ ᩈᩣᩁᨧᨲᩴ ᩋᨧᩥᩁᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᩃᩥᩴ “ᩋᨷᨱ᩠ᨱᨠᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᨠ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨡᩩ· ᪁·᪁·᪁) ᨧᩥᨿ, ᩋᨷᨱ᩠ᨱᨠᨿᩃᩥ ᨧᩥᨿ ᩈᨷ᩠ᨿᨲᩥᨭ᩠ᨮᨧᨲᩴ ᩋᨧᨲ᩠ᩅᩣᨷᨲᨧᨧᨲᩮᨿᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨲᩴ ᨧᨲᩴ ᨴᩩᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨲᩴ ᨵᨷᨲᩴ

ᨿᩣᨲᩥ ᨴᩣᨿᩈᩩᩴ ᨿᩉᩣᨲᩥᨲᩮᩁᩈ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩁᩣᨷᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᨣᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨲᩥ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᩮᩃᩣᩉᩥ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩣᨲᩣ ᩮᩉᩣᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩉᩥ ᨠᩣᩁᩮᩃᩣᩉᩥ ᨲᩣᨲᩣ ᨠᨧᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩋᨷᩈᩮᨴᩦᨷᨲᩣ ᨷᨲᩮᨲᩩ ᨲᩮ ᨵᩣᨲᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᩴ ᨠᨧᩴ? ᨲᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨧᩮᩈᨲ ᨣᨷᩈᨠ᩠ᨠᨧᩮᩈᨲ ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩮᩈᨲ ᨧᩣᨲᩥ ᨴᩣᨿᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᩮᩃᩣᩉᩥ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩮᨠᩣᩁᩈᩣ ᨣᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩩᨬ᩠ᨬᩥᨿᩣᨲ᩠ᨲ, ᩈᩣᩁᩮᩈᩣ ᨴᩩᩔᨲᩣ ᨴᩩᩔᩥᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲ᩠ᨳᩥ (ᨵ· ᨷ· ᪁᪀᪙᪙) ᨴᩥᨧ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨧᩮᩈᨲ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨿᨲᩴ ᨧᩮᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨴᩮᨠᩣᨧ ᩮᨠᩣᩁᩈᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨧᩮᩈᨲ ᨴᩥᨧ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨠᨲᩥᩴ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩃᨠᨲᩥ ᨷᨴᩥᩃᨠᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨴᩥᨧ ᨷᨲ ᨣᨷᩈᨠ᩠ᨠᨧᩮᩈᨲ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨿᨲᩴ ᨧᩮᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ “ᨷᩉᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩮ ᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩁᩮᩣ ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨵ· ᨷ· ᪁᪙) ᨴᩥᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩮᩈᨲ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨿᨲᩴ ᨧᩮᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ

ᨲᩮᩈᩩ ᨸᩦᨲᩥᨸᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨲᩣᩅ ᩍᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩦᨲᩥ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨸᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨸᩉᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᩒᨴᨣ᩠ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨶᩣᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥᨸᩥ ᨶᩣᨾᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨿᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨴᩩᩔᨶᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᩑᨲᩮ ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ ᩑᩅ, ᨶᩣᨾᩮᨶ ᨸᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨾᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩁᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩑᨠᩮᩣᩅ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩁᩪᨸᩴ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨧᩮᨲᨿᩥᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ – ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨸᩣᨸᨠᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨿ...ᨸᩮ... ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨸᨴᩉᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪓᪙᪐; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪔᪐᪓) ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩮᩣᨵᨣᩁᩩᨲᩣ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨣᩁᩩᨲᩣ, ᨾᨠ᩠ᨡᨣᩁᩩᨲᩣ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨣᩁᩩᨲᩣ, ᩃᩣᨽᨣᩁᩩᨲᩣ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨣᩁᩩᨲᩣ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᨣᩁᩩᨲᩣ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨣᩁᩩᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪔᪔) ᨸᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣᨿᩮᩅ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩᨸᩥ ᨿᨳᩣᩃᩣᨽᩅᩈᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᨸᩦᨲᩦᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨸᩦᨲᩥ ᨧ ᨹᩁᨱᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨧᩮᨲᨿᩥᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᪨

ᨲᨳᩣ ᨸᩦᨲᩥ ᨹᩁᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨧᩮᨲᨿᩥᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩦᨲᩥᨸᨴᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᩋᩃᩮᩣᨽᩣᨴᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨸᨶ “ᩋᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᩃᩩᨻ᩠ᨽᨶᩣ ᩋᩃᩩᨻ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪓᪕) ᨶᨿᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨸᩁᨴᩦᨸᨶᩣ ᨸᨶ ᨸᨴᨲ᩠ᨳᩩᨲᩥ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩉᩥ ᩈᨠᩥᨾᩮᩅ “ᨸᩦᨲᩦ”ᨲᩥ

វុត្តេ ឯវំ បន ផុស្លិតមផ្លិតចិក្ខិតំ នាម ន ហោតិ, បុនប្បុនំ ព្យញ្ជនវសេន ឧបសគ្គវសេន អត្ថវសេន “បីតិ បាមោជ្ជំ អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តី”តិ (ធ។ ស។ ៩) វុត្តេ ផុស្លិតមផ្លិតចិក្ខិតំ នាម ហោតិ។ យថា ហិ ទហរកុមារំ នហាបេត្វា មនោរមំ វត្ថំ បរិទហាបេត្វា បុប្ផានិ បិឡន្ធាបេត្វា អក្ខីនិ អញ្ជេត្វា អថស្ស នលាដេ ឯកមេវ មនោសិលាបិន្ទុំ ករេយ្យ, ន តស្ស ឯត្តាវតា ចិត្តតិលកោ នាម ហោតិ, នានាវណ្ណេហិ បន បរិវារេត្វា ពិន្ទូសុ កតេសុ ចិត្តតិលកោ នាម ហោតិ។ ឯវំ សម្បទមិទំ វេទិតព្វំ។ អយំ បទត្ថិ នាម។

ព្យញ្ជនវសេន បន ឧបសគ្គវសេន អត្ថវសេន ច បុនប្បុនំ កថនេន ទឡ្ហីកម្មំ នាម។ យថា ហិ “អាវុសោ”តិ វា “ភន្តេ”តិ វា “យក្ខា”តិ វា “សប្បា”តិ វា វុត្តេ ទឡ្ហីកម្មំ នាម ន ហោតិ, “អាវុសោ អាវុសោ, ភន្តេ ភន្តេ, យក្ខា យក្ខា, សប្បា សប្បា”តិ វុត្តេ បន ទឡ្ហីកម្មំ នាម ហោតិ, ឯវមេវ សកិទេវ យដ្ឋិកោដិយា ឧប្បីឡេន្តេន វិយ “បីតី”តិ វុត្តមត្តេ ទឡ្ហីកម្មំ នាម ន ហោតិ, បុនប្បុនំ ព្យញ្ជនវសេន ឧបសគ្គវសេន អត្ថវសេន “បីតិ បាមោជ្ជំ អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តី”តិ វុត្តេយេវ ទឡ្ហីកម្មំ នាម ហោតីតិ ឯវំ អបរេហិបិ ទ្វេ ឋានានិ គច្ឆតិ។ ឯតិស្សាបិ វសេន លក្ខណាទិកបទត្ថនិទ្ទេសេសុ សព្វត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

តត្ថ បីនយតីតិ បីតិ។ សា សម្បិយាយនលក្ខណា, កាយចិត្តបីណនរសា ផរណរសា វា, ឱទគ្យបច្ចុបដ្ឋានា។ យា បញ្ចកាមគុណបដិសញ្ញុត្តាតិ យា ឧបធិបញ្ចកាមកោដ្ឋាសបដិសំយុត្តា បីតិ, សា បីនយតីតិ បីតិ, ឥទំ សភាវបទំ។ បមុទិតស្ស ភាវោ បាមោជ្ជំ។ អាមោទនាការោ អាមោទនា។ បមោទនាការោ បមោទនា។ យថា វា ភេសជ្ជានំ វា តេលានំ វា ឧណ្ហោទកសីតោទកានំ វា ឯកតោ ករណំ “មោទនា”តិ វុច្ចតិ, ឯវមយម្បិ បីតិធម្មានំ ឯកតោ ករណេន មោទនា។ ឧបសគ្គវសេន បន មណ្ឌេត្វា “អាមោទនា បមោទនា”តិ វុត្តា។

ហាសេតីតិ ហាសោ។ បហាសេតីតិ បហាសោ, ហដ្ឋបហដ្ឋាការានមេតំ អធិវចនំ។ វិត្តីតិ វិត្តំ, ធនស្សេតំ នាមំ។ អយំ បន សោមនស្សបច្ចយត្តា វិត្តិសរិក្ខតាយ វិត្តិ។ យថា ហិ ធនិនោ ធនំ បដិច្ច សោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ, ឯវំ បីតិមតោបិ បីតិំ បដិច្ច សោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ។ តស្មា “វិត្តី”តិ វុត្តា។ តុដ្ឋីតិ សភាវសណ្ឋិតាយ បីតិយា ឯតំ នាមំ។ បីតិមា បន បុគ្គលោ កាយចិត្តានំ ឧគ្គតត្តា អព្ភុគ្គតត្តា “ឧទគ្គោ”តិ វុច្ចតិ, ឧទគ្គស្ស ភាវោ ឱទគ្យំ។

អត្តនោ មនតា អត្តមនតា។ អនភិរទ្ធស្ស ហិ មនោ ទុក្ខបទដ្ឋានត្តា ន អត្តនោ មនោ នាម ហោតិ, អភិរទ្ធស្ស សុខបទដ្ឋានត្តា អត្តនោ មនោ នាម ហោតិ, ឥតិ អត្តនោ មនតា អត្តមនតា, សកមនតា, សកមនស្ស ភាវោតិ អត្ថោ។ សា បន យស្មា ន អញ្ញស្ស កស្សចិ អត្តនោ មនតា, ចិត្តស្សេវ បន ឯសា ភាវោ ចេតសិកោ ធម្មោ, តស្មា “អត្តមនតា ចិត្តស្សា”តិ វុត្តា។

ចិត្តវិចិត្តតាយ ចិត្តំ។ អារម្មណំ មិនាតិ ជានាតីតិ មនោ។ មានសន្តិ មនោ ឯវ, “អន្តលិក្ខចរោ បាសោ, យ្វាយំ ចរតិ មានសោ”តិ (មហាវ។ ៣៣; សំ។ និ។ ១។១៥១) ហិ ឯត្ថ បន សម្បយុត្តកធម្មោ “មានសោ”តិ វុត្តោ។

“ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩴ, ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩁᨲᩮᩣ;

ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩈᩮᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨠᩣᩃᩴᨠᨿᩥᩁᩣ ᨩᨶᩮ ᩈᩩᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪑᪕᪙) –

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ “ᨾᩣᨶᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨾᨶᩮᩣ ᩑᩅ ᨾᩣᨶᩈᩴ, ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ ᩉᩮᨲᩴ ᨸᨴᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩴ᪨

ᩉᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨲᩮ ᨡᩥᨸᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩉᨴᨿᩴ ᩅᩤ ᨲᩮ ᨹᩣᩃᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᩣᩊᩅᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪒᪓᪗; ᪒᪔᪖) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩏᩁᩮᩣ “ᩉᨴᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩉᨴᨿᩣ ᩉᨴᨿᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪖᪓) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩅᨠ᩠ᨠᩴ ᩉᨴᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨡᩩ᪨ ᨸᩣ᪨ ᪓.ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩣᨠᩣᩁᩮᩣ; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒.᪓᪗᪗; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪑᪑᪐) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨴᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᩉᨴᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨴᩮᩅ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨱ᩠ᨯᩁᩴ, ᨽᩅᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨸᨽᩔᩁᨾᩥᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᩉᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪔᪙)᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᨴᩦ ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᨿ ᨣᩮᩣᨵᩣᩅᩁᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨣᩮᩣᨵᩣᩅᩁᩦ ᩅᩥᨿ ᨧ “ᨸᨱ᩠ᨯᩁ”ᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨾᨶᩮᩣ ᨾᨶᩣᨿᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨾᨶᩮᩣᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨾᨶᩔᩮᩅ ᩋᩣᨿᨲᨶᨽᩣᩅᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ “ᨶᨿᩥᨴᩴ ᨴᩮᩅᩣᨿᨲᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨾᨶᩔ ᩋᩣᨿᨲᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣ ᩑᩅ ᩋᩣᨿᨲᨶᩴ ᨾᨶᩣᨿᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᩣᨠᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨴᩮᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᨿᨲᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ “ᩍᩔᩁᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩅᩤᩈᩩᨴᩮᩅᩣᨿᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ “ᩋᩣᨿᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩁᨩᨲᩣᨿᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨠᩁᩮᩣ᪨ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨸᨶ “ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩮ ᩋᩣᨿᨲᨶᩮ, ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩴ ᩅᩥᩉᨦ᩠ᨣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕.᪓᪘) ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ “ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨸᨳᩮᩣ ᨣᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨿᨲᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ “ᨲᨲ᩠ᩁ ᨲᨲᩕᩮᩅ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨽᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥ ᩈᨲᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓.᪑᪐᪒; ᪕.᪒᪓; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓.᪑᪕᪘) ᨠᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨴᩮᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩥᨵᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨹᩔᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨴᩮᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶᨸᩥ ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨿᨲᨶᩴ᪨ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩁᩪᨸᩈᨴ᩠ᨴᨣᨶ᩠ᨵᩁᩈᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨽᩣᩅᩮᨶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩒᩈᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶᨸᩥ ᩋᩣᨿᨲᨶᩴ᪨ ᨹᩔᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨶ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶᨸᩥ ᩋᩣᨿᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨴᩮᩅ ᨿᨳᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩍᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨾᨶᩮᩣ ᩑᩅ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨

ᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾᩮᩅ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩁᩣᩈᩥᩋᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᨾᩉᩣᩏᨴᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪖.᪓᪗) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩁᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ “ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓.᪓᪕᪕) ᨣᩩᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ “ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔.᪒᪔᪑-᪒᪔᪒) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᨲᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩁᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᩣ ᩑᨠᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᨽᩪᨲᩴ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ

វិញ្ញាណំ រូឡ្ហិតោ “វិញ្ញាណក្ខន្ធោ”តិ វុត្តំ។

តស្មា យតោ វិញ្ញាណធាតូតិ តេសំ ផស្សាទីនំ ធម្មានំ អត្ថច្ឆិកា យតោ វិញ្ញាណធាតុ។ ពុទ្ធិប្បត្តិបនេ ឯកតោ ច ចិត្តំ, មននដ្ឋេន មនោ, វិជាននដ្ឋេន វិញ្ញាណំ, សភាវដ្ឋេន និស្សត្តដ្ឋេន ច ធាតូតិ តីហិ នាមេហិ វុត្តំ។ សហគតោតិ អបិនិហិតោ។ សហជាតោតិ សង្គិ តក្កតោ។ សំសដ្ឋោតិ សំសដ្ឋោ ហុត្វា ឋិតោ។ សម្បយុត្តោតិ សមំ បការេហិ យុត្តោ។ កតមេហិ បការេហីតិ? ឯកុប្បាទាទីហិ។ នត្ថិ កោចិ ធម្មោ កេហិចិ ធម្មេហិ សម្បយុត្តោតិ? អាមន្តា។ ឥតិ ហិ បឋមស្ស បញ្ហស្ស បដិក្ខេបេ “តត្ថ អត្ថិ កេចិ ធម្មា កេហិចិ ធម្មេហិ សហគតា សហជាតា សំសដ្ឋា ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា ឯកវត្ថុកា ឯការម្មណា”តិ (កថា។ ៣៥១) ឯវំ ឯកុប្បាទតាទីហិ ចតូហិ សម្បយោគេត្វា វុត្តោ។ ឥតិ ឥមេហិ ឯកុប្បាទតាទីហិ សមំ បការេហិ យុត្តោ សម្បយុត្តោ។ ឯកុប្បាទោតិ ឯកតោ ឧប្បន្នោ, ន វិនាតិ អត្ថោ។ ឯកនិរោធោតិ ឯកតោ និរោធោ។ ឯកវត្ថុកោតិ ហទយវត្ថុនា ឯកវត្ថុកោ។ ឯការម្មណោតិ រូបាទិនា ឯការម្មណោ។

ឯត្ថ សហគតសទ្ទោ តព្ភាវេ, វោកិណ្ណេ, អារម្មណេ, និស្សយេ, សំសដ្ឋេតិ បញ្ចសុ អត្ថេសុ ទិស្សតិ ឧទាហរណំ “យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទិរាគសហគតា”តិ (មហាវ។ ១៤; វិភ។ ២០៣; ម។ និ។ ១.៩១; សំ។ និ។ ៥.១០៨១; បដិ។ ម។ ១.៣៤) ឯត្ថ តព្ភាវេ វេទិតព្វោ, នន្ទិរាគភូតាតិ អត្ថោ។ “យា, ភិក្ខវេ, វីមំសា កោសជ្ជសហគតា កោសជ្ជសម្បយុត្តា”តិ (សំ។ និ។ ៥.៨៣២) ឯត្ថ វោកិណ្ណេ, អន្តរន្តរា ឧប្បជ្ជមានេន កោសជ្ជេន វោកិណ្ណាតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ “លាភី ហោតិ រូបសហគតានំ វា សមាបត្តីនំ អរូបសហគតានំ វា សមាបត្តីន”ន្តិ (បុ។ ប។ ១-៩) ឯត្ថ អារម្មណេ, រូបារម្មណានំ អរូបារម្មណានន្តិ អត្ថោ។ “អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតី”តិ (សំ។ និ។ ៥.២៣៨) ឯត្ថ និស្សយេ, អដ្ឋិកសញ្ញំ និស្សាយ អដ្ឋិកសញ្ញំ ភាវេត្វា បដិលទ្ធន្តិ អត្ថោ។ “ឥទំ សុខំ ឥមាយ បីតិយា សហគតំ ហោតិ សហជាតំ សម្បយុត្ត”ន្តិ (វិភ។ ៥៧៨) ឯត្ថ សំសដ្ឋេ, សម្មិស្សន្តិ អត្ថោ។ ឥមស្មិម្បិ ឋានេ សំសដ្ឋេ អាគតោ។

សហជាតសទ្ទោ “សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាត”ន្តិ (បដ្ឋា។ ១.១.៣៤) ឯត្ថ វិយ សហជាតេ។ សំសដ្ឋសទ្ទោ “កិំហិ សំសដ្ឋា”តិ ច, “ឯវំ សំសដ្ឋា, ភន្តេ”តិ (សំ។ និ។ ១.១) ចាតិ ឯវមាទីសុ សំសគ្គេ។ “កិសេ ធមនិ វិធេវត្វា សំសដ្ឋា ហោឌិតា ហយា”តិ (ជា។ ១.១១.៥០) ឯត្ថ សទិសេ។

“បុច្ឆិមន្តបរិចារេរា, អល្លា តេ ឥសិចាហត;

យូលំ យូលេន សំសដ្ឋំ, សាលា សាលា និសេវនេ”តិ។ (ជា។ ១.២.៥១) –

ឯត្ថ ឧបនិតោ។ “ចិត្តសំសដ្ឋា ធម្មា”តិ (ធ។ ស។ ទុកមាតិកា ៦២) ឯត្ថ ចិត្តសម្បយុត្តធម្មេ។ ឥធ បន យោ ផលប្បទានេ អវិយោគធម្មោ វិនិព្ភោគំ អកត្វា ឯកុប្បាទាទិធម្មោ ហុត្វា “សម្បយុត្តោ”តិ វុច្ចតិ។ តំវិសយោ។ អថ វា “សហគតោ”តិ វត្វា បច្ឆតោ បច្ឆតោ អាគតសុត្តេន វិយ សោ ន ហោតីតិ ទស្សេតុំ “សហជាតោ”តិ វុត្តំ។ ឯកតោ ឧប្បន្នរូបំ វិយ សោបិ ន ហោតីតិ ទស្សេតុំ

“សសេដ្ឋា”តិ ទុត្តំ

លិនទោគកំ ចិយ ឆ សេបិ ត ហោតីតិ ជស្សេតុំ “សយ្យឃុទ្ធោ”តិ ទុត្តំ ចិតិក្ខពោកំ ពាតុំ អសក្កុណោយ្យជ្ជេត ហិ សហុប្បត្តា ឆយ្ញា សយ្យឃុត្តាបិ អត្ថិ លិនទេពាលំ ចិយ ពឆា ចិប្យឃុត្តាបិ លិនទោ អបតិតំ ភចតិតំ ចិយ ឲចំ លក្ខណសយ្យឃុទ្ធោ ឲក្យប្បាគាឌិលក្ខណោយេច ហោតីតិ ជស្សេតុំ “ឲក្យប្បាគោ”តិអាឌិ ទុត្តំ ឲត្ត ឲក្យប្បាគសហឌាតាតំ កំ ភាគត្តំ? ជ្កប្បាគេ អត្តនចិនហិទោ ឲក្យប្បាគោ លិនកាលយុត្តស្សាបិ ជសិទោ យឆទោ យឆទោ បិពាជំ ភចតិតំ ចិយ បុទនកត្តបឋ្ឋាកត្តចទេសត ឲពឌិចសទេច ឌាទោ ចិយ សេ ត ហោតីតិ ជស្សេតុំ ឲពក្ខណោ តិឌ្ឋទេត្តាតិ សហឌាទោ ឲពចត្ត្វទោតិ បតិដ្ឋដ្ឋេត ឲពបទិទេឋ្ឋេតេ ឲពចត្ត្វទោ, ដ្ឋិតំ កិក្តុតំ ឲពចត្ត្វពា ចិយ ជាតត្តនចិនហិទោ ឲពាទយ្យុណោតិ អតិយពោពាទយុណោ ត ចក្ខុចិឡ្ឋាលំ ចិយាតិ ឲចទយពោ ចល្លាយត្តិ

យទេច្ឆាតិ យួលបជំ ទ្វបិដីសុ សទេត្តា លទោក្កា លក្កិទោតិ សទេត្តា ទុត្តទេញ្ញាតំ “សទេត្តា សទេត្តាតិ, ភទេត្ត, ទុច្ចតិ, កិត្តាចទោ ត្ត ទោ, ភទេត្ត, ‘សទេត្តា’តិ ទុច្ចតីតិ? ទ្វេប ទោ, ទាឆ, ឃោ លទេក្ខា ឃោ ទាទោកា ឃា ភត្តិ ឃា ពល្យា, ពត្រ សទេត្តា ពត្រ ចិសទេត្តា, ពស្មា ‘សទេត្តា’តិ ទុច្ចតី”តិ (សំ· និ· ៣·១៩១; មហានិ· លិ) សត្តទេយាទេពត ចា សទេត្តា សុពតិក្កត្តិ ភនតីតិ ភទេទា យត្តទោ បុទេត្តាតិ យាតទេចា ជ្កបពាទណោត សឃំ បេរិសយតីតិ បេរិសេា បុំ ទុច្ចតិ តិនយោ, តំ ពលតីតិ បុក្កលោ ឌីចិតិត្រ្កិយំ ឆាទទេតីតិ ឌីទេចា ទ្ធតិទោ ឌាតិ ពន្ឋតីតិ ឌាក្យ ឌិយតីតិ ឌក្កុ ឃត្រ្កិយោត ពន្ឋតីតិ ឃត្ត្ក្យ អឆ ចា ឃត្ត្កន្ទពាត ពយុទា ពន្ឋតីតិ ឃត្ត្ក្យ “ហិត្ត្ក្យ”តិបិ បិឡ្ហត្ត ហិត្តត្តិ យទលំ, តំ ពន្ឋតីតិ ហិត្ត្ក្យ យត្តទោ ឌាទោតិ យត្តទេឌា ឃំ សាឌិយតីតិ ឃំ ទ្វបិឌិ អស្សាឌិយតិ ទេសសំ ទុត្តតយទេច ឃ្កទោ បទ ទុត្តយត្ថ តិពទេយត្តា ទេតាហ ភពចា –

“ពាយំ ពាយយាតស្ស…បេ… លទ្ធា យទេច្ឆា យឌិន្ឋតី”តិ;

ឃ្កទោ បទ ឲត្តពយ្យិ អចត្តា ចិយេសយត្តទេច ចក្ខាយ

១ពស្សេឆ ពាយយាតស្សាតិ ពស្ស បុក្កលស្ស ពាទេយ ឃ្កឋ្ឋាតស្ស, ពាទេយត ចា យាយយាតស្ស លត្ត្ក្ខាពស្សាតិ ឌាពពល្យាស្ស ឌត្តុទោតិ សត្តស្ស ទោ ពាយា បទិហាយត្តិតិ ទោ ពាយា បទិហាយត្តិ ទេឆ សល្លចិទេក្ខាច ទ្វប្បតីតិ អឆ សេ អយោយយាឌិតា សទេល្លត ចិទេក្ខា ចិយ បិឡ្ហត្រ្កាយតិ ឃ្កទោ បទ ទុត្តំ ចទេត្ថា អចុទេត្តស្ស ឃំ ឃំ អត្តត្តាតំ, តំ ពទេឆ ពឆយិស្សាមិ

ចក្ខុបិលាតំ អាទយ្យុលំ បិបុលាតចទេសត យាយតិ ពន្ឋតិ ជស្សតិយចទេសត បិយត្ត អាទយ្យុលាចទេសត អប្បាទេបតីតិ តិយ្យតិ សចតិឃំ ហុត្វា ពល្លាទេសាពបិលាតំ អាទយ្យុលាចទេសត បទិពទ្ធតីតិ ទុឃ្យាតិ សទិពត្ថំ ហុត្វា ចិត្តបិលាតំ អាទយ្យុលាចទេសត ពទេហត្វា ជ្កបសំហទិយតីតិ សំហទិយតិ យចាតិ ឌូបយុទេត្ត តិបិទោ ហត្ថិតា យាយតិ ពន្ឋតីតិ ហត្ថិយាទេតត ចា, ចាត្តតិ ចិពប្បទេត្ត អទេស្សត យាយតិ ពន្ឋតីតិ អស្សយាទេតត ចា ទោយុត្ត ចយ្យាឌិយាតំ ទោយាតំ, ទោត ទោយាទេតត អឌយាតាឌីស្សុបិ ឲទេសច តទេយា ឃ្កដ្ឋចទេសត ឌាទោ សឡ្ហាទោ

អារម្មណបិយត្តចេតេត តិដ្ឋតេត្វា អកិតិដ្ឋតេត្វាៈ អារម្មណយភាបការេចត បិតិក្ខតេតាៈ អឆ ចា កាយរាគចេតេត ឌាតេតា សញ្ញាតេតាៈ កាយតត្តិចេតេត តិដ្ឋតេត្វា អកិតិដ្ឋតេត្វាៈ កាយតល្យាចេតេត កាយសិតេហចេតេត កាយឆ្ឆត្តចេតេត កាយបរិត្យអាហចេតេត ច បិតិក្ខតេតាតិ តេចតិតតេ្តាៈ

តេត ចា កាយា បរិហាឃត្តីតិ តេត ចត្តុកាយាគតេយា បរិហាឃត្តិ ចិកន្តិៈ តេសា ចា កាតេយហិ បរិហាឃតីតិ ឧតេសា ពត្តិយាឌិបុក្កតេលិ ចត្តុកាយាឌិកាតេយហិ បរិហាឃតិ ចិកន្តតិ "បុតេ្តច យន្តិ ចិឌហត្តិ តេកាកា, យតេក្ខា ឆតេត បុត្តតតំ ឌហាតី"តិ (ឌាៈ ១ៈ៥ៈ១) ឧចយាឌីសុ ចិឃៈ ពឆត្តិ តេពត បកាតេរតៈ តិក្ខត្តតេយ្យចាតិ ឆតេត្តតេយ្យចៈ តេត តេកាតេកតិ តេត ចត្តុកាយាគតេយា តេកាតេកៈ រាឌាតេតា ចាតិ បឆត្យាឌិរាឌាតេតាៈ ហតេត្តីតិ កតេហត្វា កន្តិ, អបហតេត្តិ ចាៈ តេចារា ចាតិ សត្តិតេឆ្ឆគាឌិកាៈ អក្កិ ចាតិ គាចក្កិអាឌិៈ គហតីតិ ឈរាតេបតិ កម្ពុ កាតេរាតិៈ ស្កូកាំ ចាតិ ឡូឈាឌិស្កូកាំ ៈ ចហតីតិ កតេហត្វា យហាសយន្តិ បិតេបតិៈ អប្បិយា ចាតិ អកត្តា អយភាបិៈ គាឃាគា ហតេត្តីតិ គាឃឌ្ឍចិរហិតា អយ្យាយិកា ហតេត្តិៈ តិហិតំចាតិ តិឆាតំ កត្វា ឆបិតំៈ ភាឆិកន្តតីតិ ត ចិត្តតិ ត បឌិលកតិ, ត បយ្យតីតិ អតេត្ថាៈ ត្យប្បឃុត្តាតិ ចិសយបតេយាតេកត តេយាឌិតា កសិចាលិឌ្ឍាឌិកយុត្តាៈ កិឌ្ឍត្តីតិ តេកឆំ បិបុណត្តិ, ត បចត្តត្តីតិ អតេត្ថាៈ "កឌ្ឍាត្តិ រចំ អយាភកា"តិអាឌីសុ (ឌាៈ ១ៈ១១ៈ១៥៩) សម្កតេចា តេចតិតតេ្តាៈ

ក្យតេល ចា ក្យលក្កាតេរា ស្កប្បឌ្ឍតីតិ ពត្តិយាឌិក្យតេល ក្យលឈាបតេកា ក្យតេល អត្តិយបុរិតេសា តិដ្ឋត្តតិ ៈ "ក្យលក្កតេរា"តិបិ បិត្យត្ថៈ តេយា តេត តេកាតេក ចិកិរតីតិ តេយា ឧតេសា ក្យតេល បន្តិយតេកា តេត ហិរញ្ញាឌិតេក តេកាតេក តេពតេបតិៈ ចិឆយតីតិ ចិតេយាក់ កាតេរាតិ, ក្ខតេរ ពិបតិៈ ចិទ្ធិតេសតីតិ ភាតេសតិ អគយ្យត់ កតេយតិៈ អឆ ចា ត្ថតិស្សុតេត្វា ហុត្វា ចិកិរតិៈ សុរាត្សុតេត្វា ហុត្វា ចិឆយតិៈ អក្កត្សុតេត្វា ហុត្វា ចិទ្ធិតេសតិៈ ចិកិរតិ ចា ស្កប្បត្តិ អាឃំ អឌាភតេភាៈ ចិឆយតិ ចិយ្យឌ្ឍតយុលំ អឌាភតេភាៈ ចិទ្ធិតេសតិ ឆបិតក្ខាតេត អារក្កិ អសំចិឆាតេភភាតិ ឧចយាឌិភា តេយាតេឌតត្ថាៈ

អតិក្ខតាតេយច អក្ខយីតិ ចិភាសការេចា ឧច អក្ខតេយាៈ ហាឃត្តីតិ អគយ្យត់ ឃត្តិៈ បរិហាឃត្តីតិ ត បុត បញ្ញាឃត្តិៈ បរិធំតេសត្តីតិ ធាភតេតា អបកន្តិៈ បរិបតត្តីតិ បឈូរត្តិៈ អត្តរឆាឃត្តីតិ អត្តរឆាត់ អគយ្យត់ កន្តិៈ ចិប្យលុឌ្ឍត្តីតិ ត្យណ្ណចិត្យណ្ណា ហុត្វា អបកន្តិៈ

តិក្ខតេត្តចតេត តេកាតេកតិ តេតសំ ឆភាត់ ធិតកាតេល "តិក្ខតេត្ត តិត្យតេត ចាបិ"តិ ឧចយាឌីសុ (ចិៈ ចៈ ប៉០៩) ចិឃៈ តេសាតិ តេសា តេកាកសាយិតេកា បុក្កតេលិៈ ចចតិ តេឆចតេលិកតេតាៈ យតេតិ យត្យតេយ្យលិកតេតាៈ ចិប្យលុឌ្ឍតិ ភាកសុបណ្ណាឌិតេលិកតេតាៈ អឆ ចា ហាឃតិ ឆញ្ញតេកាក្ខាការចតេសតៈ បរិហាឃតិ ឆភតេកាក្ខាការចតេសតៈ បរិធំសតិ ពាលិពាក្ខហត្តិអយ្យាឌិចតេសតៈ បរិបតតិ គាសិគាសចតេសតៈ អត្តរឆាឃតិ គារាករណចតេសតៈ ភយ្យតិ ស្កកាឌិចតេសភាតិ ឧតេក ចណ្ណឃត្តិៈ

អតេយាយតេយភាតិ កាត្យអតេលិហាឌិតិដ្ឋតេត្វកៈ សតេល្លភាតិ កតេល្លកៈ អក្ខិយតេយភាតិ យត្យតេយ្យិ ឆតេបត្វា អចតេសតេសតៈ គត្តយតេយភាតិ

ហត្ថិឧត្តានិតា៑ ចិរោឈាយខេឃតាតិ កោចិរោឈានិតា៑ កដ្ចេយខេឃតាតិ ខេឡក្កដ្ចានិតា៑ ចិឌ្ឍាតិ ទុត្តប្បការរល្លាត់ អញ្ញាតរញ្ញាតទេត បហេដៅ៑ ទុប្បតីតិ ចិកិទតិ, ចិកាទ់ អាបឌ្ជតិ៑ ក្យប្បតីតិ ចលតិ, កោបំ ឱប្បាទេតិ៑ ឈដ្ចីឃតីតិ ឈដ្ចិតោ ហោតិ៑ បឹឡត្រឃតីតិ បឹឡព្ថតោ ហោតិ, លឌ្ឍប្បហារោ ក្យប្បតិ៑ “តតិយឱចទេរ រលិក៌ បទេចរត្វា នោចតកាលេ ឈដ្ចីឃតិ៑ ឍារប្បដានេត បឹឡត្រឃតិ៑ បហារនោចទេត ចា ទុប្បតិ៑ តត្ថិ ទុក្ខប្បាដេត ក្យប្បតិ៑ រលិកបទេចរេត បឹឡត្រឃតិ៑ ឍារប្បដានេត ឈដ្ចីឃតី”តិ ខុចទេយកេ ចណ្ហាយត្តិ៑

ឮ្យានិតោតិ លឌ្ឍប្បហារោ ហុត្វា បឹឡព្ថតោ៑ នោយតឃ្សិតោតិ នោយតឃ្សប្បត្តោ៑ ចិបរិឈាយញ្ញាឆាកាចាតិ បកតិកាច់ ឌហិត្វា អញ្ញាឆាកាច់ ឱបតីតោត, អទត្តារោរោឱ រោរោកោ ច ចាចាចិប្យលិបេ បរិទេទោ ច កាយបឹឡអតាឱ ទុក្ខញ្ញា ចិត្តបឹឡអតាឱ នោយតឃ្សញ្ញា កុរោ អាឃារោ ឱបិឃារោ ច៑ ខុទេ ទុត្តប្បការា រោកាដេឃា ឱប្បឌ្ជត្តិ រយុដាចាទ់ កន្ថតិ៑

១៑ តតិយកាចាយំ រឌ្ជេបត្វោ – ឃោ បត ខ្ពុយ កាយ តត្ថ លត្ថរាកចិក្ខូត្តេត ចា រយុទ្ធេដេត ចា អត្ថទោ បិទេត រប្បឃ្ស រិទ់ ចិឃ បរិចឌ្ជតិ, រោ កិក្ខ រខ្ពុលោក៌ ចិប្បាទេត្វា ឌិតត្តា លោកេ ចិរត្តិការឌ្ជាត់ តល៌្យារតោ ហុត្វា រយតិចត្តតីតិ៑

ឃោតិ ចិកឌិតត្ថំ បជំ៑ ឃោ ឃានិរោតិអានីតិ តឃ្ស ចិកដតបតាតិ៑ ខុត្ថ ច ឃថ្វា ឃោតិ អត្ថបជំ៑ តត្ថ អតិឃយេត បុក្កលំ ឌីរេបតិ៑ តថ្វា តឃ្ស អត្ថំ ដេឃ្សេត្តោ អតិឃយេត បុក្កលឌីបក៌ ឃោ-រដ្ចេយច អាហ៑ តថ្វា ខុត្ថ ខុចទេត្វោ ទេឌិតេត្តា – ឃោតិ ឃោ កោឌីតិ៑ ឃថ្វា ឃោ ឃោ កោចិ តាយ, រោ អចឃ្ស ឃចាលិក្ខឃចាឃុត្តឃចាចិហិតឃចាប្បការឃំដោតបត្តឃំឆយ្ខរយត្តាកតទេរេត ខុកោតាការេត បញ្ញាឃតិ, តថ្វា តំ តត្ថ ញាតបេត្បំ តំ កេឌំ បការរេត្តា “ឃានិរោ”តិអានិយាហ៑ តត្ថ ឃានិរោតិ លិក្ខទេរេត ឃានិរោ ចា តានិរោ ចា ហោត្យ, ឌីឈោ ចា រឃ្សោ ចា កាឡូឌ្ច ចា ឌ្ជដាតោ ចា យក្ខុទ្ធេចិ ចា កិរោ ចា ធ្មលិ ចាតិ អត្ថោ៑

ឃចាឃុត្តោតិ ឃោកទេរេត ឃេត ចា ខេត ចា ឃុត្តោ ហោត្យ, តចកយ្ខឃុត្តោ ចា ឱដ្ចរឃុត្តោ ចា ចារទុរឃុត្តោ ចាតិ អត្ថោ៑ ឃចាចិហិតោតិ ឃចាធបិតោ តចកយ្ខានិដ្ចាឃិកានិទេរេត៑ ឃចាបការោតិ ឃចាបការេត បតិដ្ចិតោ បឌីបតាឃកានិទេរេត៑ ឃំដោតប្បត្តោតិ ឃំ ដោតត្តទ់ បត្វោ រេតាបតិរេដ្ចិដ្ចាតានិទេរេត៑ ឃំឆយ្ខរយត្តាកេតាតិ ឃេត ឆយ្ខុត ឱបិកេតា ទុតក្ខានិទេរេត៑

ចិក្ខូត្តេតា ចាតិ ឱបចារប្បតារយានីតិ កិលេរាត់ ទ្ធឹកទណោតោ ចា ឈដប្បហារេត រេចាលិត់ ចិឃ៑ រយុទ្ធេដេតោ ចាតិ បុត អប្បចត្តិ កត្វោ អក្ខត្តតោ យកោ្កត កិលេរាត់ ឱឌ្ឍិត្តប្ខលតោ បហាតទេរេត រយុទ្ធេដេតោ ចា៑ អដ្ចិកក្កល្ខបយា កាយាតិអានីតិ ខុកាដេរ បដាតិ ចិបឃ្សាតទេរេត ទុត្តាតិ៑

ឮ្ឌ្ធាតុឃ្សតិ កាទេត្តាបីតិអានីតិ ៧ បដាតិ យទោឈឃ្សតិ កាទេត្តាបិ, ឱបរយាតុឃ្សតិ កាទេត្តាបីតិ ខ្ពុយាតិ ច ឱបចារញ្ញាតទេរេត ទុត្តាតិ៑ អាតាបិតឃ្សតិ កាទេត្តាបិ, កាឃកតាឃតិ កាទេត្តាបិ, បដេំ ឈាត់ កាទេត្តាបីតិអានីតិ ទេតចរញ្ញាតារញ្ញាឃតតរយាបត្តិ កាទេត្តាបីតិ បរិឃោរោតាតិ អប្បតាញ្ញាតទេរេត ទុត្តាតិ៑ តត្ថ អដ្ចិកក្កល្ខបយា កាយាតិ រ្ខុតិក្កត្តិ

និក្កន្តំ និម្មំសំ លោហិតមក្ខិតំ អដ្ឋិកង្កលំ ឧបមា ឯតេសន្តិ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា។ អប្បស្សាទដ្ឋេនាតិ “អប្បំ បរិត្តំ សុខស្សាទំ អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ”តិ ទស្សនដ្ឋេន។ បស្សន្តោតិ “យាវទេវ បន សោ កុក្កុរោ កិលមថស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ ឋាលាហចក្ខុតា បស្សន្តោ។ បរិវជ្ជេតីតិ ឧបក្កមេតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“សេយ្យថាបិ, គហបតិ, កុក្កុរោ ជិឃច្ឆាទុព្ពល្យបរេតោ គោឃាតកសូនំ បច្ចុបដ្ឋិតោ អស្ស, តមេនំ ទក្ខោ គោឃាតកោ វា គោឃាតកន្តេវាសី វា អដ្ឋិកង្កលំ សុនិក្កន្តំ និក្កន្តំ និម្មំសំ លោហិតមក្ខិតំ ឧបសុម្ភេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, គហបតិ, អបិ នុ ខោ សោ កុក្កុរោ អមុំ អដ្ឋិកង្កលំ សុនិក្កន្តំ និក្កន្តំ និម្មំសំ លោហិតមក្ខិតំ បលេហន្តោ ជិឃច្ឆាទុព្ពល្យំ បដិវិនេយ្យា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “អទុញ្ហិ, ភន្តេ, អដ្ឋិកង្កលំ សុនិក្កន្តំ និក្កន្តំ និម្មំសំ លោហិតមក្ខិតំ, យាវទេវ បន សោ កុក្កុរោ កិលមថស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ’តិ។ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា យាយំ ឧបេក្ខា នានត្តា នានត្តសិតា, តំ អភិនិវជ្ជេត្វា យាយំ ឧបេក្ខា ឯកត្តា ឯកត្តសិតា, យត្ថ សព្ពសោ លោកាមិសូបាទានា អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តិ, តមេវូបេក្ខំ ភាវេតី”តិ (ម។ និ។ ២។៤២)។

គិជ្ឈាទីហិ សាធារណា មំសបេសិ ឧបមា ឯតេសន្តិ មំសបេសូបមា។ ពហូនំ សាធារណដ្ឋេន ពហុសាធារណា។ អាទិត្តំ តិណុក្កំ ឧបមា ឯតេសន្តិ តិណុក្កូបមា។ អនុទហនដ្ឋេនាតិ ហត្ថាទីនិ ឈាបនដ្ឋេន។ សាធិកបោរិសប្បមាណា វីតច្ចិកានំ វីតធូមានំ អង្គារានំ បូរា អង្គារកាសុ ឧបមា ឯតេសន្តិ អង្គារកាសូបមា។ មហាបរិឡាហដ្ឋេនាតិ មហន្តបរិតាបនដ្ឋេន។ អារាមរាមណេយ្យាទិកំ សុបិនំ ឧបមា ឯតេសន្តិ សុបិនកូបមា។ ឥត្តរបច្ចុបដ្ឋានដ្ឋេនាតិ អប្បត្វា, ន ឧបគន្ត្វា ទិដ្ឋដ្ឋេន។ យាចិតេន លទ្ធំ យានាទិភណ្ឌំ ឧបមា ឯតេសន្តិ យាចិតកូបមា។ តាវកាលិកដ្ឋេនាតិ អនិពទ្ធដ្ឋេន។ សម្បន្នផលរុក្ខោ ឧបមា ឯតេសន្តិ រុក្ខផលូបមា។ សម្ភញ្ជនបរិភញ្ជនដ្ឋេនាតិ សាខាភញ្ជនដ្ឋេន ចេវ សមន្តតោ ភញ្ជិត្វា រុក្ខបាតនដ្ឋេន ច។ អសិ ច សូនា ច ឧបមា ឯតេសន្តិ អសិសូនូបមា។ អធិកុដ្ដនដ្ឋេនាតិ ឆិន្ទនដ្ឋេន។ សត្តិសូលំ ឧបមា ឯតេសន្តិ សត្តិសូលូបមា។ វិនិវិជ្ឈនដ្ឋេនាតិ និបតេត្វា គមនដ្ឋេន។ ភយជននដ្ឋេន សប្បសិរំ ឧបមា ឯតេសន្តិ សប្បសិរូបមា។ សប្បដិភយដ្ឋេនាតិ សហ អភិយុទេ ភយដ្ឋេន។ ឧជ្ជលន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ ឧបមា ឯតេសន្តិ អគ្គិក្ខន្ធូបមា។ មហាភិតាបនដ្ឋេនាតិ មហន្តអភិតាបកាយបីឡាឧប្បាទនដ្ឋេនាតិ កាមំ បរិវជ្ជេតីតិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“សេយ្យថាបិ, គហបតិ, គិជ្ឈោ វា កង្កោ វា កុលលោ វា មំសបេសិំ អាទាយ ឧឌ្ឌីយេយ្យ, តមេនំ គិជ្ឈាបិ កង្កាបិ កុលលាបិ អនុបតិត្វា អនុបតិត្វា វិតច្ឆេយ្យុំ វិស្សជ្ជេយ្យុំ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, គហបតិ, សចេ សោ គិជ្ឈោ វា កង្កោ វា កុលលោ វា តំ មំសបេសិំ ន ខិប្បមេវ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ, សោ តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខ”ន្តិ “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា…បេ… តមេវូបេក្ខំ ភាវេតិ។ សេយ្យថាបិ, គហបតិ, បុរិសោ អាទិត្តំ តិណុក្កំ អាទាយ បដិវាតំ គច្ឆេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, គហបតិ, សចេ សោ បុរិសោ តំ អាទិត្តំ តិណុក្កំ ន ខិប្បមេវ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ, តស្ស សា អាទិត្តា តិណុក្កា ហត្ថំ វា ឌហេយ្យ, ពាហុំ វា ឌហេយ្យ, អញ្ញតរំ វា អញ្ញតរំ វា អង្គបច្ចង្គំ ឌហេយ្យ, សោ តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា

ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា…បេ… តមេវុបេក្ខំ ភាវេតិ. សេយ្យថាបិ, គហបតិ, អង្គារកាសុ សាធិកបោរិសា បូរា អង្គារានំ វីតច្ចិកានំ វីតធូមានំ. អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ ជីវិតុកាមោ អមរិតុកាមោ សុខកាមោ ទុក្ខប្បដិកូលោ, តមេនំ ទ្វេ ពលវន្តោ បុរិសា នានាពាហាសុ គហេត្វា អង្គារកាសុំ ឧបកឌ្ឍេយ្យុំ. តំ កិំ មញ្ញសិ គហបតិ, អបិ នុ សោ បុរិសោ ឥតិ ចិតិ ចេវ កាយំ សន្នាមេយ្យា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”. “តំ កិស្ស ហេតុ”? “វិទិតញ្ហិ, ភន្តេ, តស្ស បុរិសស្ស ‘ឥមញ្ចាហំ អង្គារកាសុំ បបតិស្សាមិ, តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆិស្សាមិ មរណមត្តំ វា ទុក្ខ’”ន្តិ. “ឯវមេវ ខោ គហបតិ អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា…បេ… តមេវុបេក្ខំ ភាវេតិ. សេយ្យថាបិ, គហបតិ, បុរិសោ សុបិនកំ បស្សេយ្យ អារាមរាមណេយ្យកំ វនរាមណេយ្យកំ ភូមិរាមណេយ្យកំ បោក្ខរណិរាមណេយ្យកំ, សោ បដិពុទ្ធោ ន កិញ្ចិ បដិបស្សេយ្យ. ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា…បេ… តមេវុបេក្ខំ ភាវេតិ. សេយ្យថាបិ, គហបតិ, បុរិសោ យាចិតកំ ភោគំ យាចិត្វា យានំ វា បោរិសេយ្យំ បវរមណិកុណ្ឌលំ. សោ តេហិ យាចិតកេហិ ភោគេហិ បុរក្ខតោ បរិវុតោ អន្តរាបណំ បដិបជ្ជេយ្យ. តមេនំ ជនោ ទិស្វា ឯវំ វទេយ្យ ‘ភោគី វត ភោ បុរិសោ, ឯវំ កិរ ភោគិនោ ភោគានិ ភុញ្ជន្តី’តិ. តមេនំ សាមិកា យត្ថ យត្ថេវ តានិ បស្សេយ្យុំ, តត្ថ តត្ថេវ តានិ ហរេយ្យុំ. តំ កិំ មញ្ញសិ, គហបតិ, អលំ នុ ខោ តស្ស បុរិសស្ស អញ្ញថត្តាយា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”. “តំ កិស្ស ហេតុ”? “សាមិនោ ហិ, ភន្តេ, តានិ ហរន្តី”តិ. “ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា…បេ… តមេវុបេក្ខំ ភាវេតិ. សេយ្យថាបិ, គហបតិ, គាមស្ស វា និគមស្ស វា អវិទូរេ តិព្វោ វនសណ្ឌោ, តត្រស្ស រុក្ខោ សម្បន្នផលោ ច ឧបបន្នផលោ ច. ន ចស្សុ កានិចិ ផលានិ ភូមិយំ បតិតានិ. អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ ផលត្ថិកោ ផលគវេសី ផលបរិយេសនំ ចរមានោ. សោ តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោគាហេត្វា តំ រុក្ខំ បស្សេយ្យ សម្បន្នផលំ ឧបបន្នផលំ. តស្ស ឯវមស្ស ‘អយំ ខោ រុក្ខោ សម្បន្នផលោ ច ឧបបន្នផលោ ច, នត្ថិ ច កានិចិ ផលានិ ភូមិយំ បតិតានិ, ជានាមិ ខោ បនាហំ រុក្ខំ អារោហិតុំ. យំនូនាហំ ឥមំ រុក្ខំ អារោហិត្វា យាវទត្ថញ្ច ខាទេយ្យំ, ឧច្ឆង្គញ្ច បូរេយ្យ’ន្តិ? សោ តំ រុក្ខំ អារោហិត្វា យាវទត្ថញ្ច ខាទេយ្យ, ឧច្ឆង្គញ្ច បូរេយ្យ. អថ ទុតិយោ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ ផលត្ថិកោ ផលគវេសី ផលបរិយេសនំ ចរមានោ តិណ្ហំ កុឋារិំ អាទាយ. សោ តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោគាហេត្វា តំ រុក្ខំ បស្សេយ្យ សម្បន្នផលំ ឧបបន្នផលំ. តស្ស ឯវមស្ស ‘អយំ ខោ រុក្ខោ សម្បន្នផលោ ច ឧបបន្នផលោ ច, នត្ថិ ច កានិចិ ផលានិ ភូមិយំ បតិតានិ, ន ខោ បនាហំ ជានាមិ រុក្ខំ អារោហិតុំ. យំនូនាហំ ឥមំ រុក្ខំ មូលតោ ឆេត្វា យាវទត្ថញ្ច ខាទេយ្យំ, ឧច្ឆង្គញ្ច បូរេយ្យ’ន្តិ. សោ តំ រុក្ខំ មូលតោវ ឆិន្ទេយ្យ. តំ កិំ មញ្ញសិ , គហបតិ, អមុកោ សោ បុរិសោ បឋមំ រុក្ខំ អារូឡ្ហោ, សចេ សោ ន ខិប្បមេវ ឱរោហេយ្យ, តស្ស សោ រុក្ខោ បបតន្តោ ហត្ថំ វា ភញ្ជេយ្យ បាទំ វា ភញ្ជេយ្យ អញ្ញតរំ វា អញ្ញតរំ វា អង្គបច្ចង្គំ ភញ្ជេយ្យ, សោ តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”. “ឯវមេវ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ’តិ. ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា យាយំ ឧបេក្ខា នានត្តា នានត្តសិតា, តំ អភិនិវជ្ជេត្វា យាយំ ឧបេក្ខា ឯកត្តា ឯកត្តសិតា. យត្ថ សព្ពសោ លោកាមិសូបាទានា អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តិ. តមេវុបេក្ខំ ភាវេតី”តិ (ម. និ. ២.៤២-៤៧).

ឯវំ អដ្ឋិកង្កលាទិកអគ្គិក្ខន្ធូបមបរិយោសានតោ វិបស្សនំ ទស្សេត្វា ឥទានិ ឧបចារសមាធិំ ទស្សេន្តោ “ពុទ្ធានុស្សតិំ ភាវេន្តោ”តិអាទិមាហ.

តត្ថ បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជនតោ សតិ ឯវ អនុស្សតិ។ បវត្តិតព្ពដ្ឋានម្ហិយេវ ច បវត្តត្តា សទ្ធាបព្ពជិតស្ស កុលបុត្តស្ស អនុរូបា សតីតិបិ អនុស្សតិ។ ពុទ្ធំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ពុទ្ធានុស្សតិ។ អរហតាទិពុទ្ធគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ, តំ ពុទ្ធានុស្សតិ។ ភាវេន្តោតិ វឌ្ឍេន្តោ ព្រូហេន្តោ។ ធម្មំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ, ស្វាក្ខាតតាទិធម្មគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ សង្ឃំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ សង្ឃានុស្សតិ, សុប្បដិបន្នតាទិសង្ឃគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ សីលំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ សីលានុស្សតិ, អត្តនោ អខណ្ឌតាទិសីលគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ ចាគំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ចាគានុស្សតិ, អត្តនោ មុត្តចាគតាទិចាគគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ ទេវតា អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ, ទេវតា សក្ខិដ្ឋានេ ឋបេត្វា អត្តនោ សទ្ធាទិគុណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ អានាបានេ អារព្ភ ឧប្បន្នា សតិ អានាបានស្សតិ, អានាបាននិមិត្តារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ មរណំ អារព្ភ ឧប្បន្នា សតិ មរណស្សតិ, ឯកភវបរិយាបន្នជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទសង្ខាតមរណារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។

កុច្ឆិតានំ កេសាទីនំ បដិក្កូលានំ អាយត្តា អាករត្តា កាយោតិ សង្ខំ គតេ សរីរេ គតា បវត្តា សតិ កាយគតាសតិ, តាទិសំ វា កាយំ គតា សតិ "កាយគតាសតី"តិ វត្តព្ពេ រស្សំ អកត្វា "កាយគតាសតី"តិ វុត្តា។ កេសាទិកេសុ កាយកោដ្ឋាសេសុ បដិក្កូលនិមិត្តារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។ ឧបសមំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ឧបសមានុស្សតិ, សព្ពទុក្ខូបសមារម្មណាយ សតិយា ឯតំ អធិវចនំ។

វិតក្កវិចារបីតិសុខចិត្តេកគ្គតាសម្បយុត្តំ បឋមជ្ឈានំ ភាវេន្តោ។ បីតិសុខចិត្តេកគ្គតាសម្បយុត្តំ ទុតិយជ្ឈានំ ភាវេន្តោ។ សុខចិត្តេកគ្គតាសម្បយុត្តំ តតិយជ្ឈានំ ភាវេន្តោ។ ឧបេក្ខាចិត្តេកគ្គតាសម្បយុត្តំ ចតុត្ថជ្ឈានំ ភាវេន្តោ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ភាវេន្តោបិ កាយេ បរិវជ្ជេតីតិ។

វិក្ខម្ភនប្បហានំ ទស្សេត្វា ឥទានិ សមុច្ឆេទេន កាយានំ បហានំ ទស្សេតុំ "សោតាបត្តិមគ្គំ ភាវេន្តោបី"តិអាទិមាហ។ តត្ថ មគ្គសោតស្ស អាបជ្ជនំ សោតាបត្តិ, សោតាបត្តិយា មគ្គោ សោតាបត្តិមគ្គោ។ អបាយគមនីយេ កាយេតិ យេហិ អបាយំ គច្ឆន្តិ, តេ អបាយគមនីយេ កាយេ សមុច្ឆេទតោ សោតាបត្តិមគ្គំ ភាវេន្តោ បរិវជ្ជេតិ។ បដិសន្ធិវសេន សកិំយេវ ឥមំ លោកំ អាគច្ឆតីតិ សកទាគាមី, តស្ស មគ្គោ សកទាគាមិមគ្គោ។ តំ មគ្គំ ភាវេន្តោ។ ឱឡារិកេតិ បរិឡាហប្បវត្តេ។ បដិសន្ធិវសេនេវ កាមភវំ នាគច្ឆតីតិ អនាគាមី, តស្ស មគ្គោ អនាគាមិមគ្គោ។ តំ មគ្គំ ភាវេន្តោ។ អនុសហគតេតិ សុខុមភាវប្បវត្តេ។ កិលេសេហិ អារកត្តា, កិលេសារីនំ ហតត្តា, សំសារចក្កស្ស អរានំ ហតត្តា, បាបករណេ រហាភាវា, បច្ចយាទីនំ អរហត្តា ច អរហំ, អរហតោ ភាវោ អរហត្តំ។ កិំ តំ? អរហត្តផលំ។ អរហត្តស្ស មគ្គោ អរហត្តមគ្គោ។ តំ អរហត្តមគ្គំ ភាវេន្តោ។ សព្ពេន សព្ពន្តិ សព្ពេនាការេន សព្ពំ។ សព្ពថា សព្ពន្តិ សព្ពប្បការេន សព្ពំ។ អសេសំ និស្សេសន្តិ និរវសេសំ គន្ធមត្តម្បិ អដ្ឋបេត្វា។ អថ វា សព្ពេនសព្ពំ មូលវសេន។ សព្ពថា សព្ពំ អាការនិប្បទេសវសេន។ អសេសំ និស្សេសំ ភាវនានិប្បទេសវសេន។ តថា បុរិមេន ឧដ្ឋិតាការេន។ ទុតិយេន បរិយុដ្ឋានាការេន។ តតិយេន អនុសយាការេន ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។

សប្បោ វុច្ចតិ អហីតិ យោ កោចិ សរន្តោ គច្ឆតិ. កេនដ្ឋេនាតិ កេន អត្ថេន. សំសប្បន្តោ គច្ឆតីតិ យស្មា សប្បោ សំសរន្តោ គច្ឆតីតិ

សប្បោ. ភុជន្តោតិ វង្កវង្កា ហុត្វា. បន្នសិរោតិ និបន្នសីសោ ហុត្វា. សិរេន សុបតីតិ សីសំ ភោគន្តរេ កត្វា សុបនភាវេន សិរសា

សុបតីតិ សរីសបោ. ពិលេ សយតីតិ ពិលាសយោ “ពីលសយោ”តិបិ បាឋោ, តំ សុន្ទរំ. គុហាយំ សេតីតិ គុហាសយោ. ទាឋា តស្ស

អាវុធោតិ តស្ស សប្បស្ស ទ្វេ ទាឋា បហរណសត្ថសង្ខាតោ អាវុធោ. វិសំ តស្ស ឃោរន្តិ តស្ស សប្បស្ស ព្យាបកសង្ខាតំ វិសំ ទារុណំ

កក្ខឡំ. ជិវ្ហា តស្ស ទុវិធាតិ តស្ស សប្បស្ស ទ្វេធា ជិវ្ហា. ទ្វីហិ ជិវ្ហាហិ រសំ សាយតីតិ ទុវិធាហិ ជិវ្ហាហិ រសំ ជានាតិ អស្សាទំ វិន្ទតិ

សាទិយតីតិ. ជីវិតុំ កាមយតីតិ ជីវិតុកាមោ. អមរិតុំ កាមយតីតិ អមរិតុកាមោ. សុខំ កាមយតីតិ សុខកាមោ. ទុក្ខប្បដិក្កូលោតិ ទុក្ខំ

អនិច្ឆមានោ. បដិកូលោតិ អត្ថោ បដិកូលោ. សប្បសិរន្តិ សប្បស្ស សីសំ. វជ្ជេយ្យាតិ ទូរតោ វជ្ជេយ្យ. វិវជ្ជេយ្យាតិ តស្ស បយោគេន.

បរិវជ្ជេយ្យាតិ សមន្តតោ. អភិនិវជ្ជេយ្យាតិ ចតុត្ថប្បយោគេន. អថ វា បុរិមេន សីសតោ, ទុតិយតតិយេន ទ្វីហិ បស្សេហិ, ចតុត្ថេន

បច្ឆតោ. “កាមេ បន អប្បត្តស្ស បរិយេសនមូលទុក្ខចតុក្កភាវេន វជ្ជេយ្យ. បត្តស្ស អារក្ខមូលទុក្ខចតុក្កភាវេន វិវជ្ជេយ្យ.

អញ្ញាណបរិឡាហទុក្ខចតុក្កភាវេន បរិវជ្ជេយ្យ. វិនាសមុខេ បិយវិប្បយោគទុក្ខចតុក្កភាវេន អភិនិវជ្ជេយ្យា”តិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ.

រញ្ញោ វសេន ទារកា. ពាលវរញ្ញោ វេន សារការកា. វិសមេ សត្តានំ អនុ អនុ នយនតោ អនុនយោ. អនុរុជ្ឈតីតិ អនុរោធោ,

កាមេតីតិ អត្ថោ. យត្ថ កត្ថចិ ភវេ សត្តា ឯតាយ តន្តីតិ តន្តិ, សយំ វា តន្តីតិ តន្តិ. តន្តិ ច សា រញ្ញោ ទារកា ចាតិ តន្តិទារកា.

តត្ថ ឯកម្ហិ អារម្មណេ សកិំ ឧប្បន្នា តណ្ហា តន្តិ, បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជមានា តន្តិទារកាតិ វុច្ចតិ. វិត្តស្ស សារការកាតិ ឯសា ហេតុ

“ពាលវរញ្ញោ វេន សារការកា”តិ វុត្តា, ឯសា ន សត្តស្ស, វិត្តស្សេវ សារការកាតិ អត្ថោ.

ពន្ធន្តិ ឯតាយ អារម្មណានីតិ ពន្ធា. ពហលកិលេសភាវេន មុច្ឆន្តិ ឯតាយ បាណិនោតិ មុច្ឆា. គិលិត្វា បរិនិដ្ឋបេត្វា គហណវសេន

អជ្ឈោសានំ. ពន្ធិតា សត្តា គិជ្ឈន្តិ ឯតាយ អាបជ្ជន្តីតិ គេធោ. ពហលដ្ឋេន វា គេធោ. “គេធំ វា បន បវនសណ្ឌ”ន្តិ ហិ ពហលដ្ឋេន

វុត្តំ. អនន្តរបទំ ឧបសគ្គវសេន វឌ្ឍិតំ, សព្ពតោភាគេន វា គេធោតិ បលិគេធោ. សជ្ជន្តិ ឯតេនាតិ សង្គោ. លគ្គនដ្ឋេន វា សង្គោ.

ឱសីទនដ្ឋេន បង្កោ. អាកឌ្ឍនវសេន ឯជា. “ឯជា ពន្ធំ បុរិសំ បរិកឌ្ឍតិ តស្ស តស្សេវ ភវស្ស អភិនិព្ពត្តិយា”តិ ហិ វុត្តំ. វញ្ចនដ្ឋេន

មាយា. វដ្ដស្មិំ សត្តានំ ជននដ្ឋេន ជនិកា. “តណ្ហា ជនេតិ បុរិសំ, ចិត្តមស្ស វិធាវតី”តិ (សំ. និ. ១.៥៥) ហិ វុត្តំ. វដ្ដស្មិំ សត្តេ ទុក្ខេន

សំយោជយមានា ជនេតីតិ សញ្ជននី. ឃដនដ្ឋេន សិព្ពិនី. អយញ្ហិ វដ្ដស្មិំ សត្តេ ចុតិបដិសន្ធិវសេន សិព្ពតិ ឃដេតិ តុន្នការោ វិយ

បិលោតិកាយ បិលោតិកំ, តស្មា “ឃដនដ្ឋេន សិព្ពិនី”តិ វុត្តា. អនេកប្បការំ វិសយជាលំ តណ្ហាវិប្ផន្ទិតនិវេសសង្ខាតំ វា ជាលមស្សា

អត្ថីតិ ជាលិនី.

អាកឌ្ឍនដ្ឋេន សីឃសោតា សរិតា វិយាតិ សរិតា. អល្លដ្ឋេន វា សរិតា. វុត្តញ្ហេតំ “សរិតានិ សិនេហិតានិ ច សោមនស្សានិ ភវន្តិ

ជន្តុនោ”តិ (ធ. ប. ៣៤១). អល្លានិ ចេវ សិនិទ្ធានិ ចាតិ អយមេត្ថ អត្ថោ. អនយព្យសនបាបនដ្ឋេន កុម្មានុពន្ធសុត្តកំ វិយាតិ សុត្តំ.

វុត្តញ្ហេតំ “សុត្តន្តិ ខោ, ភិក្ខវេ, នន្ទិរាគស្សេតំ អធិវចន”ន្តិ (សំ. និ. ១.៦៥). រូបាទីសុ វិត្ថតដ្ឋេន វិសតា. តស្ស តស្ស បដិលាភត្ថាយ

ສເຕ຺ຕ ອາຍູຫາເປຕີຕິ ອາຍູຫິນີ. ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕຸໍ ອປທານໂຕ ສຫາຍເຏ຺ຐນ ທຸຕິຍາ. ອຍຎ຺ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ວຏ຺ຏສ຺ມິໍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕຸໍ ນ ເທຕິ, ຄຕຄຕຏ຺ຐາເນ ປິຍສຫາໂຍ ວິຍ ອພິຣມາເປຕິ. ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ, ທີຄມທ຺ທານ ສໍສຣໍ;

ອິຕ຺ຖພາວຎ຺ຎຖາພາວໍ, ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີ”ຕິ. (ອິຕິວຸ. ໑໕; ອ. ນິ. ໔.໙; ມຫານິ. ໑໙໑; ຈູຬນິ. ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໑໐໗);

ປຓິທານກວເສນ ປຓິທິ. ພວເນຕ຺ຕີຕິ ພວຣຊ຺ຊຸ. ເອຕາຍ ຫິ ສຕ຺ຕາ ຣຊ຺ຊຸຍາ ຄີວາຍໍ ພທ຺ທາ ໂຄຓາ ວິຍ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕຏ຺ຐານໍ ນີຍນ຺ຕິ. ຕໍ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ວນຕິ ພຊຕິ ອລ຺ລີຍຕີຕິ ວນໍ, ວນຕິ ຍາຈຕີຕິ ວາ ວນໍ. ວນໂຖຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ປທໍ ວຑ຺ຒິຕໍ. ອນຕ຺ຖທຸກ຺ຂານໍ ວາ ສມຸຕ຺ຖາປນເຏ຺ຐນ ຄຫນເຏ຺ຐນ ຈ ວນໍ ວິຍາຕິ ວນໍ. ພລວຕຓ຺ຫາເຍຕໍ ນາມໍ. ຄຫນຕຣເຏ຺ຐນ ປນ ຕໂຕ ພລວຕຣາ ວນໂຖ ນາມ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ວນໍ ຉິນ຺ທຖ ມາ ຣຸກ຺ຂໍ, ວນໂຕ ຊາຍເຕ ພຍໍ;

ເຉຕ຺ວາ ວນຎ຺ຈ ວນຖຎ຺ຈ, ນິພ຺ພນາ ໂຫຖ ພິກ຺ຂໂວ”ຕິ. (ຘ. ປ. ໒໘໓);

ສນ຺ຖວນເຏ຺ຐນ ສນ຺ຖໂວ, ສໍສຄ຺ໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂສ ທຸວິໂຘ – ຕຓ຺ຫາສນ຺ຖໂວ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖໂວ ຈ. ເຕສຸ ອິຘ ຕຓ຺ຫາສນ຺ຖໂວ ອທິປ຺ເປໂຕ. ສິເນຫນວເສນ ເສ຺ນໂຫ. ອາລຍກຣຓວເສນ ກຍ຺ຍາຕາ ອເປກ຺ຂຕີຕິ ອເປກ຺ຂາ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ “ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ກຸສາວຕີຣາຊຘານິປ຺ປມຸຂານິ, ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫີ”ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໒໖໗). ອາລຍໍ ກໂຣຫີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ປຈ຺ເຈກໍ ປຈ຺ເຈກໍ ອາຣມ຺ມເຓ ພນ຺ຘຕີຕິ ປຏິພນ຺ຘຸ, ຎາຕກເຏ຺ຐນ ວາ ປຈ຺ເຈກໍ ພນ຺ຘູຕິປິ ປຏິພນ຺ຘຸ. ນິຈ຺ຈສນ຺ນິສ຺ສິຕເຏ຺ຐນປິ ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໂມ ພນ຺ຘຸ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ອາຣມ຺ມຓານິ ອສນໂຕ ອາສາ. ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣຓໂຕ ເຈວ ຕິຕ຺ຕິໍ ອນຸປຄນ຺ຕ຺ວາວ ປຣິພຸຎ຺ຊນໂຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາສີສນວເສນ ອາສີສນາ. ອາສີສິຕສ຺ສ ພາໂວ ອາສີສິຕຕ຺ຕໍ.

ອິທານິ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຣູປາສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອາສີສນວເສນ ອາສາຕິ ອາສາຍ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣູເປ ອາສາ ຣູປາສາ. ເອວໍ ເສສປິ ປທານິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມານິ ປຎ຺ຈ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓວເສນ ວຸຕ຺ຕານິ, ປຣິກ຺ຂາຣໂລພວເສນ ຉຏ຺ຐໍ. ຕໍ ວິເສສໂຕ ປພ຺ພຊິຕານໍ, ຕໂຕ ປຣານິ ຕີຓິ ອຕິຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸວເສນ ຄຫຏ຺ຐານໍ. ນ ຫິ ເຕສໍ ຘນປຸຕ຺ຕຊີວິເຕຫິ ອຎ຺ຎໍ ປິຍຕຣໍ ອຕ຺ຖິ. “ອິທໍ ມຍ຺ຫໍ, ອິທໍ ມຍ຺ຫ”ນ຺ຕິ ວາ “ອສຸເກນ ເມ ອິທໍ ທິນ຺ນໍ, ອິທໍ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິ ວາ ເອວໍ ສເຕ຺ຕ ຊປ຺ປາເປຕີຕິ ຊປ຺ປາ. ປຣໂຕ ເທ຺ວ ປທານິ ອຸປສຄ຺ເຄນ ວຑ຺ຒິຕານິ, ຕໂຕ ປຣໍ ອຎ຺ເຎນາກາເຣນ ວິພຊິຕຸໍ ອາຣທ຺ທຕ຺ຕາ ປຸນ “ຊປ຺ປາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຊປ຺ປນາກາໂຣ ຊປ຺ປນາ. ຊປ຺ປິຕສ຺ສ ພາໂວ ຊປ຺ປິຕຕ຺ຕໍ. ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິສເຍ ລຸມ຺ປຕິ ອາກຑ຺ຒຕີຕິ ໂລລຸໂປ, ໂລລຸປສ຺ສ ພາໂວ ໂລລຸປ຺ປໍ. ໂລລຸປ຺ປາກາໂຣ ໂລລຸປ຺ປາຍນາ. ໂລລຸປ຺ປສມງ຺ຄິໂນ ພາໂວ ໂລລຸປ຺ປາຍິຕຕ຺ຕໍ.

បុឆ្ឋញ្ញិកតាតិ ឃាឃ តញ្ញាឃ លិកដ្ឋានេតសុ បុឆ្ឋិ ចាលឃយាតា សុតលា ចិឃ កយ្យយាតា ចិចនេត្តិ, ចំ តស្សា កយ្យតតញ្ញាឃ តាយ៉ សាឆុ យតាបយតាេប ចិសេឃ ការេយតីតិ សាឆុការេយា, តស្ស ការេចា សាឆុកយ្យតា៉ យាតាយាតុឆ្ឋាតិអាឌិេក អឃុត្តដ្ឋានេត ទានេកាតិ អឆេយ្យទានេកា៉ ឃុត្តដ្ឋានេតបិ ពាលចា ហុត្វា ដ្ឋប្យេត្តា េលិេកា ចិសេយេលិេកា៉ "ទានេកា ចិសេយ"ត្តិអាឌិចចតេតា (ចិក៉ ៥៦៣) ចា ឃុត្តដ្ឋានេត ចា អឃុត្តដ្ឋានេត ចា ដ្ឋប្យេត្តា លត្ថទានេកា អឆេយ្យេដ្ឋត អឆេយ្យទានេកា៉ ចិសេយេដ្ឋត ចិសេយេលិេកាតិ េចឌិតេត្ថា៉ អាទេយ្យលាត់ តិកាយតចេសេត តិកត្តិ៉ តិកាយតាការេទា តិកាយតា៉ បត្តឃតចេសេត បត្តតា៉ បិហាឃតចេសេត បិហតា៉ សុដ្ឋ បត្តតា សេយ្យត្តតា៉ បញ្ចាសុ កាយក្រេលាសុ តញ្ញា កាយតញ្ញា៉ ទ្វបិទ្វបកេចសុ តញ្ញា កចតញ្ញា៉ ដ្ឋេច្ឆឌសង្គេត ចិកេច តញ្ញា ចិកចតញ្ញា៉ សុេឌ្គ ទ្វបកចសុិេឃច តញ្ញា ទ្វបតញ្ញា៉ អទ្វបកេច តញ្ញា អទ្វបតញ្ញា៉ ដ្ឋេច្ឆឌិដ្ឋិសេហកេតា ទានេកា, តិេទាេឆ តញ្ញា តិេទាេឆតញ្ញា៉ ទ្វេប តញ្ញា ទ្វបតញ្ញា៉ សេឌ្គ តញ្ញា សឌ្គតញ្ញា៉ កឌ្គតញ្ញាឌីសុបិ ៩េសច តេឃា៉ ឌ្លឈាេឌយា ចុត្តត្តាច៉

ក្យុសលឆេយ្យ អាចទតីតិ អាចទណ៉ េលាឌតចេសេត េលឌត់៉ សេត្ត ចដ្ឋុិ ពាត្តតីតិ ពាត្តត់៉ ចិត្តំ ដ្ឋបហត្តា កិលិស្សតិ សំកិលិដ្ឋំ កេទាតីតិ ដ្ឋបក្លិេលសេយា៉ ធាយកតេដ្ឋត អគុ អគុ សេតីតិ អគុសេឃា៉ ដ្ឋប្យឌ្ឍយាត់ ចិត្តំ បទិឃុដ្ឋាតីតិ បទិឃុដ្ឋាត់, ដ្ឋប្យឌ្ឍិតុំ អបឌានេតត ក្យុសលចាទ់ កញ្ញាតីតិ អេត្ថា៉ "េចាទា យេក្ក បទិឃុដ្ឋិសុ, ឆុត្តា យេក្ក បទិឃុដ្ឋិសុ"តិអាឌីសុ (ទ្វ្យអច៉ ៣៦០) ហិ យក្កំ កញ្ញុតិ អេត្ថា៉ ៩ចយិឆាបិ កហណេដ្ឋត បទិឃុដ្ឋាត់ េចឌិតត្ថា៉ បលិេចឆតេដ្ឋត លតា ចិឃាតិ លតា៉ "លតា ដ្ឋប្យឌ្ឍ តិដ្ឋតី"តិ (ឆ៉ ប៉ ៦៣០) អាកតដ្ឋានេតបិ អឃំ តញ្ញា លតាតិ ចុត្តា៉ ចិចិឆាតិ ចត្តុតិ ឆ្លដ្ឋតីតិ េចចិឆ្ឋិ៉ ចដ្ឋុក្លុស្ស ម្ពុលត្តិ ឆុក្លម្ពុល៉ តេស្សច ឆុក្លុស្ស តិឌាតត្តិ ឆុក្លតិឌាត់៉ ចំ ឆុក្លំ ឆ្លេតា បកចតីតិ ឆុក្លប្បកេចា៉ ពាត្តតេដ្ឋត បិេឃា ចិឃាតិ បិេឃា, យាទស្ស បិេឃា យាទបិេឃា៉ ឆុទុក្កិលតេដ្ឋត ពាឡ្លុំ ចិឃាតិ ពាឡ្លុំ, យាទស្ស ពាឡ្លុំ យាទពាឡ្លុំ៉ តញ្ញាកិក្ខតា យាទស្ស ចិសឃំ តាតិក្កុយត្តិ, េតាសំ ដ្ឋបទិ យាេទា ចសំ ចេត្តតីតិ ឆ្លយិតា បទិឃាេឃត យាទស្ស ចិសេឃាតិ យាទចិសេឃា៉ សត្ថតេដ្ឋត តញ្ញាច តឌី តញ្ញាតឌី៉ អេឌ្លាត្តទណេដ្ឋត តញ្ញាច ឌាល់ តញ្ញាឌាល់៉ ឃធា សុតលា កត្តលពាត្ថា ឃឌីឆ្ឋក់ តិឃ្យុត្តិ, ៩ចំ តញ្ញាពាត្ថា សត្តាតិ ឌត្យហពាត្តតេដ្ឋត កត្តល់ ចិឃាតិ កត្តល់, តញ្ញាច កត្តល់ តញ្ញាកត្តល់៉ ឆុប្យុទណេដ្ឋត តញ្ញាច សេយុត្ថា តញ្ញាសេយុត្ថា៉ អកិឌ្លាឃតេដ្ឋត អកិឌ្លា៉ លុត្តុត្តិ ៩េពាត, សឃំ ចា លុត្តុតិ, លុត្តតយត្តេយច ចា តត្តិ េលិេកា៉ សេយ្យឃុត្តកាត់ អក្យុសលិត់ បតិដ្ឋេដ្ឋត ម្ពុល៉

ចិសត្តិកាតីតិ ចិសត្តិកា ត្លតិ៉ េកាតេដ្ឋតាតិ េកាត សការេចត៉ ចិសតាតិ ចិត្តដ្ឋា ទ្វបិឌីសុ៉ ចិសាលិតិ ចិបុលិ៉ ចិសជាតិ េតក្ខយកញ្ញាបកចេសេត ចិសជា៉ បុទិយចចតេយច តការស្ស ជការទ់ កត្វា ញញ្ញត្តចិកាក់ កត្វា ចុត្តំ៉ ចិសក្កតីតិ បទិសប្យតិ សហតិ ចា៉ េទត្ថា ហិ ទាកចត្ថតា បិេឆត តាញ្ញុត្តឃយាតាបិ សហតិ៉ ឌ្លុសក្កត ចិប្យត្តត់ ចា "ចិសក្កត"ត្តិបិ ចឆត្តិ៉ "ក្យុសលិក្យុសលិត់ បតី"តិ េកាចិ ចណ្លឃត្តិ៉ ចិសំហទតីតិ តធា តធា កាេយសុ អាតិសំសំ បស្សត្តិ ចិចិេឆហិ អាការេទហិ េតត្លុឃ្យាកិយុលប្យចត្តិេតា ចិត្តំ សំហទតិ សត្លិបតិ, ចិសំ ចា ឆុក្លិ, ចំ ហទតិ, ចហតីតិ អេត្ថា៉ ចិសំចាឌិកាតិ អតិច្ចាឌិ តិច្ចាឌិេតា កញ្ញត្រី ចិសំចាឌិកា េហាតិ៉ ឆុក្លតិត្តាត្តកស្ស កយ្យុស្ស េហតុការេតា ចិសម្ពុលិ, ចិសំ ចា ឆុក្លឆុក្លាឌិក្ខតា េចឆតា ម្ពុល៉ ៩តិស្សាតិ ចិសម្ពុលិ៉ ឆុក្លសេយុឃត្តា ចិសំ ចលំ ៩តិស្សាតិ ចិសចលិ៉ ឃាឃ តញ្ញាឃ ទ្វបិឌិកស្ស ឆុក្លេយស្សច បទិេការេកា េហាតិ, ត អយតស្សាតិ សា "ចិសបទិេកាកា"តិ ចុត្តា៉ សត្តាត្ត តិទុត្តិចេសេត បឆសិឌ្លិ

เวทิตพฺพา.

ตสฺสา วิสยํ ทสฺเสตุกาโม "วิสาลิ วา ปน สา ตณฺหา รูเป"ติอาทิมาห. ตตฺถ วิสาลิ วา ปนาติ ยทตฺถิ เอว ตณฺหายเนน ตณฺหา, รูปาทโย ปญฺจ ปญฺจกามคุณิกราควเสน วุตฺตา. กุสล กเณฺหติอาทีนิ โอกาส ปทานิ เสลิลุปฺปาทวเสน วุตฺตานิ. กามธาตุตฺติเก กมฺมวฏฺฏวเสน วิภตฺตา, กามภวตฺติเก วิปากวฏฺฏวเสน วิภตฺตา, สญฺญาภวตฺติเก สญฺญาวเสน วิภตฺตา, โอกาสาการภวตฺติเก ขนฺธวเสน วิภตฺตา. อตีตตฺติเก กาลวเสน, ทิฏฺฐจตุกฺเก อารมฺมณวเสน, อปิยตฺติเก โอภาสวเสน, ขนฺธตฺติเก ติสฺสตฺติกิฏฺฐิวเสน วิภตฺตาติ เวทิตพฺพา. ตตฺรายํ สงฺเขเปน อตฺถทีปนา วิภาวนา จ –

"ตตฺถ กตมา กามธาตุ? เหฏฺฐโต อวีจินิรยํ ปริยนฺตํ กริตฺวา อุปริโต ปรนิมฺมิตวสวตฺตีเทเว อนฺโตกริตฺวา ยํ เอตสฺมึ อนฺตเร เอตฺถาวจรา เอตฺถ ปริยาปนฺนา ขนฺธธาตุอายตนา รูปํ เวทนา สญฺญา สงฺขารา วิญฺญาณํ, อยํ วุจฺจติ กามธาตุ" (ธ. ส. ๑๒๗๙).

"ตตฺถ กตมา รูปธาตุ? เหฏฺฐโต พฺรหฺมโลกํ ปริยนฺตํ กริตฺวา อุปริโต อกนิฏฺเฐ เทเว อนฺโตกริตฺวา ยํ เอตสฺมึ อนฺตเร เอตฺถาวจรา เอตฺถ ปริยาปนฺนา สมาปนฺนสฺส วา อุปปนฺนสฺส วา ทิฏฺฐธมฺมสุขวิหาริสฺส วา จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา, อยํ วุจฺจติ รูปธาตุ" (ธ. ส. ๑๒๗๘).

"ตตฺถ กตมา อรูปธาตุ? เหฏฺฐโต อากาสานญฺจายตนูปเค เทเว ปริยนฺตํ กริตฺวา อุปริโต เนวสญฺญานาสญฺญายตนูปเค เทเว อนฺโตกริตฺวา ยํ เอตสฺมึ อนฺตเร เอตฺถาวจรา เอตฺถ ปริยาปนฺนา สมาปนฺนสฺส วา อุปปนฺนสฺส วา ทิฏฺฐธมฺมสุขวิหาริสฺส วา จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา, อยํ วุจฺจติ อรูปธาตู"ติ (ธ. ส. ๑๒๘๑). อฏฺฐกถายํ ปน "กามธาตูติ กามภโว, ปญฺจกฺขนฺธา ลพฺภนฺติ. รูปธาตูติ รูปภโว, ปญฺจกฺขนฺธา ลพฺภนฺติ. อรูปธาตูติ อรูปภโว, จตฺตาโร ขนฺธา ลพฺภนฺตี"ติ วุตฺตํ.

อถ วา กามราคสงฺขาเตน กาเมน ยุตฺตา ธาตุ กามธาตุ, กามสงฺขาตา วา ธาตุ กามธาตุ. กามํ ปหาย รูเปน ยุตฺตา ธาตุ รูปธาตุ, รูปสงฺขาตา วา ธาตุ รูปธาตุ. กามญฺจ รูปญฺจ ปหาย อรูเปน ยุตฺตา ธาตุ อรูปธาตุ, อรูปสงฺขาตา วา ธาตุ อรูปธาตุ. ตา เอว ธาตุโย ปุน ภวปริยาเยน วุตฺตา. ภวนฺตีติ หิ ภวาติ วุจฺจนฺติ. สญฺญาย ยุตฺโต ภโว, สญฺญาวตํ วา ภโว, สญฺญา วา เอตฺถ ภเว อตฺถีติ สญฺญาภโว. โส กามภโว จ อสญฺญาภวมุตฺโต รูปภโว จ เนวสญฺญานาสญฺญาภวมุตฺโต อรูปภโว จ โหติ.

น สญฺญาภโว อสญฺญาภโว, โส รูปภเวกเทโส. โอฬาริกสญฺญาภาวโต เนวสญฺญา, สุขุมตฺเตน สญฺญาภาวโต นาสญฺญาติ เนวสญฺญานาสญฺญา, ตาย ยุตฺโต ภโว เนวสญฺญานาสญฺญาภโว. อถ วา โอฬาริกาย สญฺญาย อภาวา สุขุมาย จ ภาวา เนวสญฺญานาสญฺญา อสฺมึ ภเวติ เนวสญฺญานาสญฺญาภโว, โส อรูปภเวกเทโส. เอเกน รูปกฺขนฺเธน โวกิณฺโณ ภโว, เอโก วา โวกาโร อสฺส ภวสฺสาติ เอกโวการภโว, โส อสญฺญาภโว. จตูหิ อรูปกฺขนฺเธหิ โวกิณฺโณ ภโว, จตฺตาโร วา โวการา อสฺส ภวสฺสาติ จตุโวการภโว, โส อรูปภโว เอว. ปญฺจหิ ขนฺเธหิ โวกิณฺโณ ภโว, ปญฺจ วา โวการา อสฺส

ភវស្សាតិ បញ្ចវោការភវោ, សោ កាមភវោ ច រូបភវេកទេសោ ច ហោតិ។ អតីតត្តិកោ ហេដ្ឋា វុត្តនយោវ។ ទិដ្ឋន្តិ ចតុសមុដ្ឋានិកំ រូបារម្មណំ។ សុតន្តិ ទ្វិសមុដ្ឋានិកំ សទ្ទារម្មណំ។ មុតន្តិ ផុសិត្វា គហេតព្វាតិ ចតុសមុដ្ឋានិកានិ គន្ធរសផោដ្ឋព្វារម្មណានិ។ វិញ្ញាតន្តិ តាយ មនសា ជានិតព្វំ ធម្មារម្មណំ។ តេសុ ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្វេសុ ធម្មេសុ។ វិសដា វិត្ថតាតិ មហន្តា បត្ថិ។

អបាយលោកោតិ វុឌ្ឍិសង្ខាតស្ស អយស្ស អភាវេន អបាយោ, តស្មិំ អបាយលោកោ។ ខន្ធលោកោតិ រាសដ្ឋេន រូបាទយោ បញ្ចក្ខន្ធា ឯវ លោកោ។ ធាតុលោកោតិ សុញ្ញតដ្ឋេន ចក្ខុធាតុអាទយោ អដ្ឋារស ធាតុយោ ឯវ លោកោ។ អាយតនលោកោតិ អាយតនានីតិ ការណេហិ ទ្វាទសាយតនានិ ឯវ លោកោ។ សព្វោបិ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន លោកោ, វុត្តប្បការេ លោកេ វិសដា វិត្ថតាតិ វិសត្តិកា។ សតោតិ សរតីតិ សតោ, បុគ្គលេន សតិ វុត្តា។

តត្ថ សរណលក្ខណា សតិ។ សរន្តិ តាយ, សយំ វា សរតិ, សរណមត្តមេវ វា ឯសាតិ សតិ។ សា បនេសា អបិលាបនលក្ខណា, អសម្មោសរសា, អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា, វិសយាភិមុខភាវបច្ចុបដ្ឋានា វា, ថិរសញ្ញាបទដ្ឋានា, កាយាទិសតិបដ្ឋានបទដ្ឋានា វា។ អារម្មណេ ទឡ្ហបតិដ្ឋិតត្តា បន ឯសិកា វិយ, ចក្ខុទ្វារាទីនំ រក្ខណតោ ទោវារិកោ វិយ ច ទដ្ឋព្វា។

តស្សា បវត្តិដ្ឋានំ ទស្សេតុំ “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ”តិអាទិនា នយេន ចតុព្វិធំ សតិបដ្ឋានមាហ។ តត្ថ កាយេតិ រូបកាយេ។ រូបកាយោ ហិ ឥធ អង្គបច្ចង្គានំ កេសាទីនញ្ច ធម្មានំ សមូហដ្ឋេន ហត្ថិកាយរថកាយាទយោ វិយ “កាយោ”តិ អធិប្បេតោ។ យថា ច សមូហដ្ឋេន, ឯវំ កុច្ឆិតានំ អាយដ្ឋេន។ កុច្ឆិតានញ្ហិ បរមជេគុច្ឆានំ សោ អាយោតិបិ កាយោ។ អាយោតិ ឧប្បត្តិទេសោ។ តត្រាយំ វចនត្ថោ – អាយន្តិ តតោតិ អាយោ។ កេ អាយន្តិ? កុច្ឆិតា កេសាទយោ។ ឥតិ កុច្ឆិតានំ កេសាទីនំ អាយោតិ កាយោ។

កាយានុបស្សីតិ កាយស្ស អនុបស្សី, កាយំ វា អនុបស្សី, “កាយេ”តិ ច វត្វាបិ បុន “កាយានុបស្សី”តិ ទុតិយំ កាយគ្គហណំ អសម្មិស្សតោ វវត្ថានឃនវិនិព្ភោគាទិទស្សនត្ថំ កតន្តិ វេទិតព្វំ។

តេន ន កាយេ វេទនានុបស្សី ចិត្តធម្មានុបស្សី វា, អថ ខោ កាយានុបស្សីយេវាតិ កាយសង្ខាតេ វត្ថុស្មិំ កាយានុបស្សនាការស្សេវ ទស្សនេន អសម្មិស្សតោ វវត្ថានំ ទស្សិតំ ហោតិ, តថា ន កាយេ អង្គបច្ចង្គវិនិមុត្តឯកធម្មានុបស្សី, នាបិ កេសលោមាទិវិនិមុត្តឥត្ថិបុរិសានុបស្សី។ យោបិ ចេត្ថ កេសលោមាទិកោ ភូតុបាទាយសមូហសង្ខាតោ កាយោ, តត្ថាបិ ន ភូតុបាទាយវិនិមុត្តឯកធម្មានុបស្សី, អថ ខោ រថសម្ភារានុបស្សកស្ស វិយ អង្គបច្ចង្គសមូហានុបស្សី, នគរាវយវានុបស្សកស្ស វិយ កេសលោមាទិសមូហានុបស្សី, កទលិក្ខន្ធបត្តវដ្ដិវិនិភុជកស្ស វិយ រិត្តមុដ្ឋិវិនិវេឋកស្ស វិយ ច ភូតុបាទាយសមូហានុបស្សីយេវាតិ សមូហវសេន កាយសង្ខាតស្ស វត្ថុនោ នានប្បការតោ ទស្សនេន ឃនវិនិព្ភោគោ ទស្សិតោ ហោតិ។ ន ហេត្ថ យថាវុត្តសមូហវិនិមុត្តោ កាយោ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា អញ្ញោ វា កោចិ ធម្មោ ទិស្សតិ,

ឃចាទុត្តឆឡូឃរ្ទុហឃេតូឃេច បត ពឆា ពឆា ឃតូា យិដ្ឋាកិតិចេឃំ កេទាត្តិ៍ េពតាហ្ េបរិទាហា –

“ឃំ បឃ្សុតិ ត ពំ ទិដ្ឋិ, ឃំ ទិដ្ឋិ ពំ ត បឃ្សុតិ;

អបឃ្សុំ ពាឌ្ឍូេព ឃ្ទុេហា, ពាឌ្ឍូយាេតា ត យុច្ចតី”តិ៍ (ឌី៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១លិ១; ឃ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១០៩);

ឈតចិតិច្ចាកាកដិឃ្សតត្តត្តិ ទុត្ត៍ អាឌិឃេដ្ឋត េចព្ធ អឃយ្យិ អេព្ធា េចឌិតេត្តា៍ អឃតិញ្ញាឲពឃ្សិ កាេឃ កាឃាតុបឃ្សុតាេឃច , ត អត្តាឆឡូាតុបឃ្សុតា៍ ឃចា អតុឌកាក្ខាឃបិ យទឹចិយា ក្ខកាតុបឃ្សុតា េហាតិ, ត ឲចំ អតិច្ចទុក្ខាតត្តាបុកក្ខេតេឃច ឌ្លាយឃ្សិ កាេឃ តិច្ចបុលត្តាបុកកាចាតុបឃ្សុតា , អឆ េពា កាឃាតុបឃ្សុតា អតិច្ចទុក្ខាតត្តាបុកាការឃទ្ទហាតុបឃ្សុតាេឃចាតិ ទុត្តំ េហាតិ៍

អឆ ចា ឃ្សាឃំ យហាឃតិបដ្ឋាេត “ឌ្លាឆ, កិក្ខេច, កិក្ខុ អរេត្តាកេពា ចា...េប... េឃា ឃេពាច អឃ្សឃតី”តិអាឌិតា (ឌី៍ តិ៍ ១៍១លិ៣; ឃ៍ តិ៍ ១៍១០លិ) តេឃត អឃ្សាឃបឃ្សាឃាឌិទុក្ខិកាឌាពអដ្ឋិកបទិេឃាឃាេតា កាេឃា ទុេត្តា, េឃា ច បដិឃម្ពិកាឃំ ឃតិបដ្ឋាតកចាឃំ “ឌ្លាឆេកេច្ចា បចឌឹកាឃំ អតិច្ចេពា អតុបឃ្សុតិ៍ អាេបាកាឃំ៍ េពេឌាកាឃំ៍ ចាេឃាកាឃំ៍ េកឃកាឃំ៍ េលាិយកាឃំ៍ លចិកាឃំ៍ ចឡូកាឃំ៍ យំឃកាឃំ៍ ទុហិរកាឃំ៍ ត្យាទុកាឃំ៍ អដ្ឋិកាឃំ៍ អដ្ឋិយិញ្ញាកាឃ”ត្តិ កាេឃា ទុេត្តា, ពឃ្សុ ឃត្តាឃ្សុ ឌ្លាឃឃ្សិេឃច កាេឃ អតុបឃ្សុតេពា កាេឃ កាឃាតុបឃ្សុតាតិ ឲចយ្យិ អេព្ធា ឌដ្ឋេត្តា៍

អឆ ចា កាេឃ “អហ”ត្តិ ចា “យយ”ត្តិ ចា ឲចំ កេហតត្តាឃ្សុ ឃឃ្សុ កឃ្សុចិ អតុបឃ្សុតេពា ពឃ្សុ ពេឃ្សុច បត េកឃេលាិយាឌិកឃ្សុ តាតាឆឡូឃទ្ទហឃ្សុ អតុបឃ្សុតេពា កាេឃ េកឃាឌិឃទ្ទហឃត្តាពកាឃាតុបឃ្សុតាតិ ឲចយេព្ធា ឌដ្ឋេត្តា៍ អបិ ច “ឌ្លាឃឃ្សិ កាេឃ អតិច្ចេពា អតុបឃ្សុតិ, េតា តិច្ចេពា”តិអាឌិតា (បដិ៍ ឃ៍ ១៍១៥) អតុក្កេឃត បដិឃម្ពិកាឃំ អាកពតឃឃ្សុ ឃត្តាេឃ្សុច អតិច្ចលក្ខាហាឌិេតា អាការឃទ្ទហឃត្តាពឃ្សុ កាឃឃ្សុ អតុបឃ្សុតេពាបិ កាេឃ កាឃាតុបឃ្សុតាតិ ឲចយ្យិ អេព្ធា ឌដ្ឋេត្តា៍ អឃំ បត ចតុឃតិបដ្ឋាតឃាឆារេហា អេព្ធា៍

ឃតិបដ្ឋាតត្តិ ពេឃា ឃតិបដ្ឋាតា ឃតិេកាចេរាបិ, តិឆា បដិបេត្តស្ស ឃាចេកាឃ្ ឃព្ធុេតា បដិឃាតុឃឌីតិចត្តាពាបិ, ឃតិបិ៍ “ចតុត្តំ, កិក្ខេច, ឃតិបដ្ឋាតាតំ ឃយុឌឃញ្ញា អត្ថឌ្ឍយញ្ញា េឌឃិឃ្សាយិ, ពំ ឃុណាច ឃាធុកំ យតឃិ កេទាច...េប... េកា ច, កិក្ខេច, កាឃឃ្សុ ឃយុឌេឃា? អាហារឃយុឌឃា កាឃឃយុឌេឃា”តិអាឌីឃុ (ឃំ៍ តិ៍ ៥៍៣០ប៍) ហិ ឃតិេកាចេរា “ឃតិបដ្ឋាត”ត្តិ ទុច្ចតិ ៍ ពឆា “កាេឃា ក្ខបដ្ឋាតំ, េតា ឃតិ, ឃតិ ក្ខបដ្ឋាតេញ្ញច ឃតិ ចា”តិអាឌីឃុបិ (បដិ៍ ឃ៍ ១៍១៥)៍ ពឃ្សុេព្ធា – បពិដ្ឋាតិ អឃ្សិត្តិ បដ្ឋាតំ៍ កា បពិដ្ឋាតិ? ឃតិ៍ ឃតិយា បដ្ឋាតំ ឃតិបដ្ឋាតំ, បឆាតដ្ឋាតត្តិ ចា បដ្ឋាតំ, ឃតិយា បដ្ឋាតំ ឃតិបដ្ឋាតំ, ហត្ថិដ្ឋាតអឃ្សដ្ឋាតាឌីតិ ចិយ៍

“ពេឃា ឃតិបដ្ឋាតា ឃឌរិេឃា េឃចតិ, ឃឌរិេឃា េឃចយាេតា ឃព្ធា កហាយតុឃាឃិតុយេរហតី”តិ (ឃ៍ តិ៍ ១៍១០៣, ១១១) ឲព្ធ តិឆា

បដិបន្នេសុ សាវកេសុ សត្ថុនោ បដិឃាតានុនយវីតិវត្តតា “សតិបដ្ឋាន”ន្តិ វុត្តា។ តស្សត្ថោ – បដ្ឋបេតព្ពតោ បដ្ឋានំ, បវត្តយិតព្ពតោតិ អត្ថោ។ កេន បដ្ឋបេតព្ពតោតិ? សតិយា, សតិយា បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានន្តិ។ “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តី”តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.១៤៧) បន សតិយេវ “សតិបដ្ឋាន”ន្តិ វុច្ចតិ។ តស្សត្ថោ – បតិដ្ឋាតីតិ បដ្ឋានំ, ឧបដ្ឋាតិ ឱក្កន្តិត្វា បក្ខន្ទិត្វា បវត្តតីតិ អត្ថោ។ សតិយេវ បដ្ឋានន្តិ សតិបដ្ឋានំ។ អថ វា សរណដ្ឋេន សតិ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន បដ្ឋានំ។ ឥតិ សតិ ច សា បដ្ឋានញ្ចាតិបិ សតិបដ្ឋានំ។ ឥទមិធ អធិប្បេតំ។ តំ សតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តាតិ វណ្ណេត្វា។ ឯត្ថ ច យំ តិធា បដិបន្នេសុ សាវកេសុ សត្ថុនោ បដិឃាតានុនយវីតិវត្តតា “សតិបដ្ឋាន”ន្តិ វុត្តំ, តំ ឥមិនា សុត្តេន គហេតព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“តយោ សតិបដ្ឋានា យទរិយោ សេវតិ, យទរិយោ សេវមានោ សត្ថា គណមនុសាសិតុមរហតី”តិ (ម. និ. ៣.៣០៤, ៣១១) ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សត្ថា សាវកានំ ធម្មំ ទេសេតិ អនុកម្បកោ ហិតេសី អនុកម្បំ ឧបាទាយ “ឥទំ វោ ហិតាយ ឥទំ វោ សុខាយា”តិ។ តស្ស សាវកា ន សុស្សូសន្តិ, ន សោតំ ឱទហន្តិ, ន អញ្ញា ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេន្តិ, វោក្កម្ម ច សត្ថុ សាសនា វត្តន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ ន ចេវ អនត្តមនោ ហោតិ, ន ច អនត្តមនតំ បដិសំវេទេតិ , អនវស្សុតោ ច វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, បឋមំ សតិបដ្ឋានំ យទរិយោ...បេ... អរហតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សត្ថា...បេ... ឥទំ វោ សុខាយាតិ។ តស្ស ឯកច្ចេ សាវកា ន សុស្សូសន្តិ...បេ... វត្តន្តិ។ ឯកច្ចេ សាវកា សុស្សូសន្តិ...បេ... ន ច វោក្កម្ម សត្ថុ សាសនា វត្តន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ ន ចេវ អនត្តមនោ ហោតិ, ន ច អនត្តមនតំ បដិសំវេទេតិ, ន ច អត្តមនោ ហោតិ, ន ច អត្តមនតំ បដិសំវេទេតិ។ អនត្តមនតា ច អត្តមនតា ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុតិយំ...បេ...។

“បុន ចបរំ...បេ... ឥទំ វោ សុខាយាតិ។ តស្ស សាវកា សុស្សូសន្តិ...បេ... វត្តន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ អត្តមនោ ចេវ ហោតិ, អត្តមនតញ្ច បដិសំវេទេតិ, អនវស្សុតោ ច វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, តតិយ”ន្តិ (ទី. និ. ៣.៣១១)។

ឯវំ បដិឃាតានុនយេហិ អនវស្សុតតា និច្ចំ ឧបដ្ឋិតសតិតាយ តទុភយំ វីតិវត្តតា “សតិបដ្ឋាន”ន្តិ វុត្តា។ ពុទ្ធានមេវ កិរ និច្ចំ ឧបដ្ឋិតសតិតា ហោតិ, ន បច្ចេកពុទ្ធាទីនន្តិ។

វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាតិអាទីសុ វេទនាទីនំ បុន វចនេ បយោជនំ កាយានុបស្សនាយំ វុត្តនយេនេវ យថាយោគំ យោជេត្វា វេទិតព្ពំ។ អយម្បិ សាធារណេត្វា សុខាទីសុ អនេកប្បភេទាសុ វេទនាសុ វិសុំ វិសុំ អនិច្ចាទិតោ ឯកេកវេទនានុបស្សនា។ សរាគាទិកេ សោឡសប្បភេទេ ចិត្តេ វិសុំ វិសុំ អនិច្ចាទិតោ ឯកេកចិត្តានុបស្សនា។ កាយវេទនាចិត្តានិ ឋបេត្វា សេសតេភូមកធម្មេសុ វិសុំ វិសុំ អនិច្ចាទិតោ ឯកេកធម្មានុបស្សនា សតិបដ្ឋានសុត្តន្តេ វុត្តនយេន នីវរណាទិធម្មានុបស្សនាតិ។ ឯត្ថ ច កាយេតិ ឯកវចនំ, សរីរស្ស ឯកត្តា ។ ចិត្តេតិ ឯកវចនំ, ចិត្តស្ស សភាវភេទាភាវតោ ជាតិគ្គហណេន គហិតត្តា វេទិតព្ពំ។ យថា ច វេទនាទយោ អនុបស្សិតព្ពា,

ᨲᨳᩣᨶᩩᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩩᨸᩔᩦ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᩦ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ? ᩈᩩᨡᩣ ᨲᩣᩅ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨲᩮᩣ, ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨿᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨲᩮᩣ;

ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ, ᩋᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥ ᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ;

ᩈ ᩅᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔.᪒᪕᪓);

ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩑᩅ ᨧᩮᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔.᪒᪕᪙)᪨ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩩᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨮᩥᨲᩥᩈᩩᨡᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨮᩥᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩈᩩᨡᩣ᪨ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨬᩣᨱᩈᩩᨡᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪔᪖᪕)᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨵᩥᨸᨲᩥᩈᩉᨩᩣᨲᨽᩪᨾᩥᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨽᩮᨴᩣᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣᨶᩴ ᩈᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩈᩮᩣᩊᩈᨽᩮᨴᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᨶ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨶᩣᨶᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨸᨶ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ᪨

ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣᨿ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ, ᩑᩅᩴ ᨲᩣᩅ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮ ᨸᨶ “ᩈᩩᨽ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᩈᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ “ᩈᩩᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᩈᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ “ᨶᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᩈᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ “ᩋᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᩈᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩍᨲᩥ ᩑᨠᩣᩅ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨸᨶ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᩏᨸᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᨸᩁᩥᩉᩦᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᨸᩁᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᩈᨲᩥ ᩋᩈᨲᩥ, ᩈᨲᩥ

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨧ ᩋᩈᨲᩥ, ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩔᨲᩥᨿᩣ ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩃᩈᨶ᩠ᨵᩥᩈᩩ ᩉᩥ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩔᨲᩥᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩈᨲᩥᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩮᩅᨶᩮᨶ ᨵᩣᨲᩩᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᨸᩮᩣᨱᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨧ ᩈᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨶᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨣᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩣᨶᩴ᪨ ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨣᨲᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨧᩥᩁᨠᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩥᨸᩁᩥᨻᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᩉᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᩣᩈᩥᨲᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᩈᨲᩥᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨴᩥᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

ᩈᨲᩥᨿᩣᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸᩁᩥᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨵᨶᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨵᨶᩥᨠᩣᩅᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᩥᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣᩁᩮᩣᩉᨶᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣᩈᨠ᩠ᨠᨶᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩈᨠᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩥᨲᨠᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᨸᩁᩥᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩔᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩑᩅ᪨ ᩈᩁᨱᨠᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨽᩣᩅᨸᨴᩴ᪨ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩈᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩔᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩁᨱᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨ ᩈᩁᨱᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᩁᨱᨲᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩈᩁᨱᨲᩣᨲᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩁᨱᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨾᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨲᩩᩴ ᨸᩩᨶ ᩈᨲᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᩈᨲᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᩁᨱᨲᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨲᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨵᩣᩁᨱᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨵᩣᩁᨱᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᩈᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩋᩮᩣᨣᩣᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨸᩥᩃᩣᨸᨶᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨸᩥᩃᩣᨸᨶᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᩃᩣᨻᩩᨠᨭᩣᩉᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸ᩠ᩃᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᨳᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩈᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨬ᩠ᩉᩮᩈᩣ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᩈᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨸᩥᩃᩣᨸᨶᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨧᩥᩁᨠᨲᨧᩥᩁᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᩔᨶᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᩔᨶᨲᩣ᪨ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨩᩮᩣᨲᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨧ ᩍᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨲᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᨸᨾᩣᨴᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ᪨ ᨿᩣᨳᩣᩅᩈᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩈᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶᨠᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ, ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩣ ᩅᩣ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ, ᩈᨲᩥ ᩑᩅ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ᪨

ᩑᨠᩣᨿᨶᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᨸᨳᨽᩪᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᨱᩈᨦ᩠ᨣᨱᩥᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩅᩪᨸᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᩋᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨿᨶᩮᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩔ ᩋᨿᨶᩮᩣ ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᨽᨣᩅᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩋᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣᩅ ᩈᩮᩣ ᩋᨿᨶᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪑᪔; ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪒᪨᪔; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪗᪙)᪨ ᩋᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨿᨶᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨿᨶᩮᩣ ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᩣ, ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩏᨸᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪒᪑᪔)᪨ ᨴᩮᩈᨶᩣᨽᩮᨴᩮᩣᨿᩮᩅ ᩉᩮᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨶ ᩑᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᩑᨠᩴ ᩋᨿᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨶᩣᨶᩣᨾᩩᨡᨽᩣᩅᨶᩣᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩑᨠᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨸᨲᩥ –

“ᩑᨠᩣᨿᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᨡᨿᨶ᩠ᨲᨴᩔᩦ, ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩉᩥᨲᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩦ;

ឧទេត យេក្កេត ពទិស្ស បុទ្ទោ, ពទិស្សន្តិ ឈេ ច ពទន្តិ ជ្ជឈ”ន្តិ៎ (សំ៎ និ៎ ៣៎៩៤៣, ៣០៥);

យេក្កាតិ កេនដ្ឋេន យេក្កា? តិដ្ឋាតិ៍ កយនដ្ឋេន, តិដ្ឋានត្តិកេហិ យក្កតិឃដ្ឋេន ច៎ រូបតោតិ អាសត្តំ កតោ៎ នាមរូបតោតិ តតោ អាសត្តទំ កតោ៎ រូបកឃេតបិ សតិយា អបរិហីនតោតិ អត្ថោ៎ រូបកតោតិ រូបកត្តា ឱតោ៎ នាមរូបកតោតិ នាមរូបត្តា ហុត្វា ឱតោ៎ “រូបិកតោ នាមរូបិកតោ”តិបិ បាឡិ៎ រូបកឃេតាបិ សតិសម្បិ អាកតោតិ អត្ថោ៎ រូបបន្តោតិ អចិឃេកាបន្តោ៎ នាមរូបបន្តោតិ បរិបុណ្ណោ៎ នាមន្តាកតោតិ អចិកលោ ចិន្តយានតោ៎ “រូបតោ នាមរូបតោតិ ខ្លិហិ បទេហិ បចត្ត កចិតំ៎ រូបកតោ នាមរូបកតោតិ ខ្លិហិ បទេហិ បជិចចេសា រូបបន្តោ នាមរូបបន្តោ នាមន្តាកតោតិ តីហិ បទេហិ បជិលិគោ កចិតោ”តិ ឧចនយេក ចណ្ណយន្តិ៎

លោភេក ចា សា ខិសត្តិកាតិ ឃា ឧសា អនេតកប្បកាតេរ ចុត្តា ខិសត្តិកា, សា លកិ្ខលោភេក ឧច, ត អញ្ញេត្រ លកិ្ខហិ បចត្តតីតិ អត្ថោ៎ លោភេក ចា តំ ខិសត្តិកត្តិ លកិ្ខលោភេក ឧច បចត្ត ឧតំ ខិសត្តិកសង្ខាតំ តណ្ហំ តទតិ ការេយ បរិចជ្ជេន្តោ៎ រត្តទតិ កិលេស បជហន្តោ៎ បតទតិ តេសំ បតិដ្ឋានហេតុំ លិត្តន្តោ៎ នមតិក្កមតិ សំសារំ អតិក្កមន្តោ៎ ឌីតិចត្តតិ បជិសត្តិអកត្ថុប្បត្តិកំ កនោរន្តោ៎ អថ ចា តទតិ រត្តទតិ កាឃាតុបស្សនេត៎ បតទតិ ទេចនាតុបស្សនេត៎ នមតិក្កមតិ ចិត្តាតុបស្សនេត៎ អថ ចា តទតិ សីលេត៎ រត្តទតិ នមាធិតា៎ បតទតិ ខិបស្សនាឃ៎ នមតិក្កមតិ យេក្កត៎ ឌីតិចត្តតិ ផលេតាតិ ឧចយាជិតា ឃោនេជតន្ត៎

៣៎ ចត្តកាចាឃ អឃំ នជ្ជេបន្ទោ – ឃោ ឧកំ សាលិខេត្តាជិខេត្ត ចា ឈទចត្ថជិចត្ថុ ចា កហាបណសង្ខាតំ ហិទញ្ញំ ចា កោអស្សាជិភេទំ កចាស្សំ ចា អន្តោជាតាជិតារេ ចា ភតកាជិកម្មករេ ចា ញត្តិសញ្ញិតា ឱឃោ ចា ខាតិតត្ថចាជិតត្ថ ចា អញ្ញេ ចា យតាបិឃគ្នបិឌិកេ បុត្តកាឃេ អត្ថកិត្តិតិ៎ សាលិក្ខេត្តត្តិ ឃត្ថ សាលិឃោ ចិទុហន្តិ៎ ឌីហិក្ខេត្តាឌីស្សបិ ឧនេស ឥឃោ៎ ឌីហិតិ អចនេសឌីហឃោ៎ ឃោគឃតិតិ ឃុក្កោ៎ ឈទចត្ថុត្តិ ឈទបតិដ្ឋាបនត្ថុ កតាកតក្ខបិគារកោ៎ កោដ្ឋកចត្ថជិស្សបិ ឧនេស ឥឃោ៎ កោដ្ឋកោតិ ក្ខានកោដ្ឋាជិ៎ បុទេតិ ឈទស្ស បុរតោ៎ បច្ឆាតិ ឈទស្ស បច្ឆតោ៎ ឧត្ថ អាទាមេន្តិ ចិត្ត តោនេន្តីតិ អាទាមោ, បុប្ផារបិ ផលេតបិ ឈាយាឃបិ ជនេកបិ ខេន្តីតិ អត្ថោ៎

បស្សកាជឃោតិ ឧញ្ញអកាជឃោ៎ អន្តោជាតកោតិ អន្តោឈទជាសិយា កុច្ឆិស្មិំ ជាតោ៎ ធនក្កីតកោតិ ធនេត កីណិត្វា បរិចត្តិតោ កហិតោ៎ សាមំ ចាតិ សឃំ ចា៎ ជាសញ្ញន្តិ ជាសស្ស ភាចោ ជាសញ្ញំ, តំ ជាសញ្ញំ៎ រូបតីតិ រូបគច្ឆតិ៎ អកាមកោ ចាតិ អត្តនោ អនុចិឃា ចា ករយទាតិតោ៎

តេ ចត្តាទោ បុតបិ ជស្សេត្តំ “អាមាឃ ជាសាបិ ភចន្តិ ហេតេ”តិ អាហ៎ អាមាឃ ជាសាតិ អន្តោជាតជាសា៎ “ឃត្ថ ជាសេសា អាមជាតោ ឱតោ ទុស្សេតិ កច្ឆិ”តិ ឧត្តបិ ឧតេច ចុត្តា៎ ធនេត កីតាតិ ធនជាសា៎ សាមញ្ច ឧកេតិ សឃំ ជាសា៎ ភឃាបណុន្តាតិ អកាមជាសា៎ ភឃេត បណុន្តា លិបិតា៎

កតកាតិ កតិយា ឌីចតកា៓ កសិកយ្ញាឌិកយ្ញំ កនេរាត្តិតិ កយ្ញករា៓ ក្ខបឌីចិនេតាតិ សយ្ញត្តតាឌិតា ក្ខបកត្តា តិស្សយំ កត្វា ឌីចត្តិតិ ក្ខបឌីចិនេតា៓

ត្ថត្តិតិ ឌិឃតិ ឲតិស្សំ កត្តុនេតាតិ ត្ថត្តិ៓ បរិក្កនេហាតិ សហាឃិ សស្សាយិកា៓ យាតាបិតិពត្ថចាបិ ពាតិពត្ថ៓ សនេការត្តា នេកាត្តពត្ថ៓ ឲកាចរិយក្យលេ ចា ឲកឌាតិយត្តិ ចា ក្ខក្កហិតយនេត្តា យត្តពត្ថ៓ ឆត្យសិប្បាឌិសង្ខិ ក្ខក្កហិតនេកា សិប្បពត្ថ៓ "យិត្តពត្ថចាតិបិ ពត្ថ"តិ កត្វចិ នេបិត្វនេក បិនេធា ឌិស្សតិ៓

កិញ្ញាតិតិ កិនេលសការេយត បនេត្វតិ៓ អត្យកិញ្ញាតិតិ អត្យ អត្យ កិញ្ញាតិ បុតប្បុតំ បនេត្វតិ៓ បលិកិញ្ញាតិតិ សយត្តនេតា បនេត្វតិ៓ បលិពញ្ញាតិតិ ចិនេសនេសត បនេត្វតិ៓ "ឌូញអាទិកនេត្វត តិយិត្តក្កាហចនេសត កិញ្ញាតិ, អត្យកិញ្ញាតិ, អត្យញ្ញូតក្កាហចនេសត បលិកិញ្ញាតិ, បលិពញ្ញាតិ"តិ ឲចនេយនេក ចណ្ណឃត្តិ៓

ទ៓ បញ្ញយកាធាយំ អយំ សនេឌ្ឋបនេត្វា – តំ បុក្កលំ អពាលញ្ញា កិនេលសា ពាលិឃត្តិ សហត្តិ យឌត្តិ៓ សង្ខាពាលិឌិចិរនេហត ចា អពាលំ តំ បុក្កលំ អពាលិ កិនេលសា ពាលិឃត្តិ, អពាលត្តា ពាលិឃត្តិតិ អនេត្វា៓ អធ ចា តំ កាយកិង្គិ កាយនេត្វំ កាយបរិនេឃសត្តត្ថា ឃឹហានេយា ធ បិឡាឌបរិស្សយា, កាឃត្យច្ចរិតានេយា ធ អបិឡាឌបរិស្សយា យឌត្តិ៓ តនេតា អបិឡាឌបរិស្សនេឃហិ អភិក្យតំ តំ បុក្កលំ ឌាតិអាឌិត្យក្ខ កិត្តិ តាចំ ក្ខឌកំ ចិឃ អនេត្វតិ៓

អពាលិតិ តត្ថិ ឲនេតសំ ពាលត្តិ អពាលិ, ពាលចិរហិតា៓ ត្យញ្ញលិតិ យត្យបនេឃាកាពនេលត កត្តញ្ញកិច្ចចិរហិតា៓ អប្បពាលិតិ អប្បំ បរិត្តំ ឲនេតសំ ពាលត្តិ អប្បពាលិ, ឃុន្និត្តំ អសយត្វា៓ អប្បធាយកាតិ អនេប្បា បរិនេត្តា ធានេយា ឲនេតសំ ធាឃានេយា ក្ខស្សានេហាតិ អប្បធាយកា៓ ហិតា តិហិតា បនេឃាកហិនេតត៓ ឌូយកា ធាយហិនេតត៓ លិយកា បច្ចឃហិនេតត៓ លត្យក្កា អត្ថាសឃហិនេតត៓ បរិត្តា បត្តិហិនេតត៓ សហត្តិតិ យឌត្តិ ឈឌតំ ក្ខប្បានេឌត្តិ៓ បរិសហត្តិតិ សត្តនេតា យឌត្តិ៓ អភិភចត្តិ អបនេរាបនេ ក្ខប្បត្តិចនេសត៓ អនេត្ថាត្វនេត្តិ បុតប្បុតំ ក្ខប្បត្តិចនេសត៓ បរិយាឌិឃត្តិ ឃុនេស្សានេសត្វា ធានេតត៓ យឌត្តិ ក្យសលុប្បត្តិតិចានេលាត៓

សង្ខាពាលត្តិ សង្គហត្តិ ឲតាឃ, សយំ ចា សង្គហតិ, សង្គហតយត្តនេយច ចា ឲសាតិ សង្ខា៓ សា សង្គហតលក្ខណា, ឌូកប្បតលក្ខណា ចា, សយ្យសាឌតនេសា ក្ខឌកប្បសាឌកយលិ ចិឃ៓ បញ្ញត្តនេសា ចា ឌូឈ្យត្តនេណា ចិឃ៓ អកាលុសិឃបច្ចុបដ្ឋាតា, អឌិយុត្តិបច្ចុបដ្ឋាតា ចា៓ សនេទ្ធយ្យចត្វបឌដ្ឋាតា, នេសាតាបត្តិយក្ខបឌដ្ឋាតា ចា៓ សា ហត្ថចិត្តពីឌាតិ ចិឃ ឌដ្ឋព្វា៓ អសង្ខិនេឃ ត កយ្យតីតិ សង្ខាពាលំ៓ ចិរិឃពាលត្តិ ចិនេស្ស ការេចា ចិរិឃំ, ចិនេរាតំ ចា កយ្ញំ ចិរិឃំ, ចិឌិតា ចា តនេឃត ក្ខបិនេឃត ឲ្រនេឃិតត្ថំ បចត្តឃិតត្ថត្តិ ចិរិឃំ៓ តំ បនេតតំ ក្ខបត្វយ្ញូតលក្ខណត្ថា បក្កហណលក្ខណត្ថា ចិរិឃំ, សហឌាតាតំ ក្ខបត្វយ្ញូតនេសំ, អសំសិឌតកាចបច្ចុបដ្ឋាតំ, "សំចិនេក្កា នេឃាតិនេសា បឌហតី"តិ ចចតនេតា (អ៓ តិ៓ ៣៓១១១) សំនេចកបឌដ្ឋាតំ, ចិរិឃារម្ភចត្វបឌដ្ឋាតំ ចា៓ សយ្យា អារង្គិ សត្ថសយ្យត្តិតំ យ្យលត្តិ ឌដ្ឋព្វា៓ នេកាសនេជ្ជ ត កយ្យតីតិ ចិរិឃពាលំ៓ សតិឃា លក្ខណាឌិតិ ត្យត្តានេតច៓

ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩔᨧ᩠ᨧᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ᪨ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨵᩥᨿᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᩤᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ ᨧ, ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨶᩁᩈᩮᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᩥᨿᨧᩩᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩅᩥᨿ, ᩏᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ, ᨬᩣᨱᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩣ᪨ “ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨸᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨸᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᨶᩥᩅᩣᨲᩮ ᨸᨴᩦᨸᨧ᩠ᨧᩦᨶᩴ ᨮᩥᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨮᩥᨲᩦᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨻᩃᩴ᪨ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ? “ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪕) ᨶᨿᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ᪨ ᩈᩣ ᨿᨳᩣᩈᨽᩣᩅᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᩋᨠ᩠ᨡᩃᩥᨲᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩥᩔᩣᩈᨡᩥᨲ᩠ᨲᩏᩈᩩᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᩅᩥᩈᨿᩮᩣᨽᩣᩈᨶᩁᩈᩣ ᨸᨴᩦᨸᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩈᩩᨴᩮᩈᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ᪨ ᩉᩥᩁᩦᨻᩃᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩥᩁᩥᨠᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩉᩥᩁᩦᨻᩃᩴ᪨ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨻᩃᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩏᨽᨿᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᩉᩥᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩉᩥᩁᩦ, ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨿᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᩑᩅ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ, ᨸᩣᨸᨲᩮᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨣᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨

ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ – “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨸᨲᩥ, ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩉᩥᩁᩦ ᨶᩣᨾ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨸᨲᩥ ᩉᩥᩁᩦ ᨶᩣᨾ, ᩃᩮᩣᨠᩣᨵᩥᨸᨲᩥ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩃᨩ᩠ᨩᩣᩈᨽᩣᩅᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩥᩁᩦ ᨶᩣᨾ, ᨽᨿᩈᨽᩣᩅᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩅᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩉᩥᩁᩦ ᨶᩣᨾ, ᩅᨩ᩠ᨩᨽᩦᩁᩩᨠᨽᨿᨴᩔᩣᩅᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ – ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩪᩁᨽᩣᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩣᩉᩩᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᩴ? “ᨸᩣᨸᨠᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩉᩦᨶᨩᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨠᩮᩅᨭ᩠ᨭᩣᨴᩦᨶᩴ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨾᩣᨴᩥᩈᩔ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩣᩅ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ “ᨸᩣᨸᨠᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩴ ᨴᩉᩁᩮᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨾᩣᨴᩥᩈᩔ ᩅᨿᩮ ᨮᩥᨲᩔ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ “ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨾᩣᨴᩥᩈᩔ ᩈᩪᩁᨽᩣᩅᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩪᩁᨽᩣᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ “ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨵᨻᩣᩃᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨾᩣᨴᩥᩈᩔ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩔ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩔ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨻᩣᩉᩩᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩉᩥᩁᩥᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩉᩥᩁᩦ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ? “ᩈᨧᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩥᩔᩈᩥ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩩ ᨣᩁᩉᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩈᩥ –

“ᨣᩁᩉᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ, ᩋᩈᩩᨧᩥᩴ ᨶᩣᨣᩁᩥᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣ;

ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨠᨳᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩁᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨠᩩᩈᩃ ᨵᨾ᩠ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᨳᩣ) –

ᩑᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ពត៌ អត្តាធិបតិ ហិរី ភាយ? ឰខេកច្ចោ កុលបុត្តោ អត្តានំ អធិបតិំ ជេដ្ឋកំ កត្វា “យាឌិសស្ស សទ្ធាបព្ពជិតស្ស ពាហុស្សុតស្ស ធុតង្គធរស្ស ត យុត្តំ បិបកម្មំ កាតុ”ន្តិ បិបំ ត ករោតិ។ ឯចំ អត្តាធិបតិ ហិរី ភាយ ហោតិ។ តេតាហ ភគចា “សោ អត្តានំយេច អធិបតិំ ករិត្វា អកុសលំ បជហតិ, កុសលំ ភាវេតិ, សាចជ្ជំ បជហតិ, អនចជ្ជំ ភាវេតិ, សុទ្ធំ អត្តានំ បរិហរតី”តិ (ឆ។ ស។ អដ្ឋ។ ១ កាយាចចរកុសល ឆម្មុទ្ទេសកថា; អ។ តិ។ ៦។៣០)។

ពត៌ លោកាធិបតិ ឱត្តប្បំ ភាយ? ឰខេកច្ចោ កុលបុត្តោ លោកំ អធិបតិំ ជេដ្ឋកំ កត្វា បិបកម្មំ ត ករោតិ។ យថាហ –

“យហា ខោ បនាយំ លោកសន្និចាសោ, យហន្តស្មិំ ខោ បន លោកសន្និចាសេ សន្តិ សមណព្រាហ្មណា ឰទ្ធិមន្តោ ជិព្ពចក្ខុកា បរចិត្តចិទុនោ, តេ ធូរតោបិ បស្សន្តិ, អាសន្នាបិ ត ជិស្សន្តិ, ចេតសាបិ ចិត្តំ ខានន្តិ។ តេបិ មំ ឯចំ ខានេយ្យុំ ‘បស្សថ ភោ ឰមំ កុលបុត្តំ សទ្ធាយ អការស្មា អនការិយំ បព្ពជិតោ សមានោ ចោកិណ្ណោ ចិហរតិ បិបកេហិ អកុសលេហិ ឆម្មេហី’តិ។ ទេចតាបិ ខោ សន្តិ ឰទ្ធិមន្តិនិយោ ជិព្ពចក្ខុកា បរចិត្តចិទុនិយោ, តា ធូរតោបិ បស្សន្តិ, អាសន្នាបិ ត ជិស្សន្តិ, ចេតសាបិ ចិត្តំ ខានន្តិ។ តាបិ មំ ឯចំ ខានេយ្យុំ ‘បស្សថ ភោ ឰមំ កុលបុត្តំ សទ្ធាយ អការស្មា អនការិយំ បព្ពជិតោ សមានោ ចោកិណ្ណោ ចិហរតិ បិបកេហិ អកុសលេហិ ឆម្មេហី’តិ។ សោ ឰតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ‘អារទ្ធំ ខោ បន មេ ចីរិយំ ភចិស្សតិ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គ’ន្តិ។ សោ លោកំយេច អធិបតិំ ករិត្វា អកុសលំ បជហតិ, កុសលំ ភាវេតិ, សាចជ្ជំ បជហតិ, អនចជ្ជំ ភាវេតិ, សុទ្ធំ អត្តានំ បរិហរតី”តិ (ឆ។ ស។ អដ្ឋ។ ១ កាយាចចរកុសល ឆម្មុទ្ទេសកថា; អ។ តិ។ ៦។៣០)។

ឯចំ លោកាធិបតិ ឱត្តប្បំ ភាយ ហោតិ។ “លជ្ជាសភាចសណ្ឋិតា ហិរី, ភយសភាចសណ្ឋិតំ ឱត្តប្ប”ន្តិ ឯត្ថ បន លជ្ជាតិ លជ្ជនាការោ, តេន សភាចេន សណ្ឋិតា ហិរី។ ភយន្តិ អបិយភយំ, តេន សភាចេន សណ្ឋិតំ ឱត្តប្បំ។ តទុភយម្បិ បិបបរិចជ្ជនេ បិកដំ ហោតិ។ ឯកច្ចោ ហិ យថា ភាយ ឯកោ កុលបុត្តោ ឧច្ចារបស្សាចាឌីនិ ករោន្តោ លជ្ជិតព្ពយុត្តកំ ឯកំ ជិស្វា លជ្ជនាការប្បត្តោ ភចេយ្យ ហីឡិតោ,

ឯចមេច អជ្ឈត្តំ លជ្ជីឆម្មំ ឱក្កមិត្វា បិបកម្មំ ត ករោតិ។ ឯកច្ចោ អបិយភយភីតោ ហុត្វា បិបកម្មំ ត ករោតិ។

តត្រិទំ ឱបម្មំ – យថា ហិ ទ្វីសុ អយោកុឡេសុ ឯកោ សីតលោ ភចេយ្យ កូថមក្ខិតោ, ឯកោ ឧណ្ហោ អាឌិត្តោ។ តត្ថ បណ្ឌិតោ សីតលំ កូថមក្ខិតត្តា ជិកុច្ឆន្តោ ត កណ្ហាតិ, ឰតរំ ឌាហភយេន។ តត្ថ សីតលស្ស កូថមក្ខនជិកុច្ឆាយ អកណ្ហនំ ចិយ អជ្ឈត្តំ លជ្ជីឆម្មំ ឱក្កមិត្វា បិបស្ស អករណំ, ឧណ្ហស្ស ឌាហភយេន អកណ្ហនំ ចិយ អបិយភយេន បិបស្ស អករណំ ចេឌិតព្ពំ។

“សប្បតិស្សចលក្ខណា ហិរី, ចជ្ជភីរុកភយឌស្សាចិលក្ខណំ ឱត្តប្ប”ន្តិ ឰទម្បិ ទ្វយំ បិបបរិចជ្ជនេ ឯច បិកដំ ហោតិ។ ឯកច្ចោ ហិ ខាតិមហត្តបច្ចចេក្ខណា សត្ថុមហត្តបច្ចចេក្ខណា ឌាយជ្ជមហត្តបច្ចចេក្ខណា សព្រហ្មចារិមហត្តបច្ចចេក្ខណាតិ ចតូហិ ការណេហិ សប្បតិស្សចលក្ខណំ ហិរិំ សមុដ្ឋាបេត្វា បិបំ ត ករោតិ។ ឯកច្ចោ អត្តានុចាឌភយំ បរានុចាឌភយំ ឌណ្ឌភយំ ធុក្កតិភយន្តិ ចតូហាការេហិ

ចឌ្ឍកិរុកកាចឥស្សាចិលក្ខណំ ឌុត្តប្បំ ឃយដ្ឋារេបត្វា បិប៉ំ ត កេទោតិ៍ តត្ថ ឌាតិយហត្តបច្ចេចក្ខណាឌីតិ ខេច អត្តាត្យចាឥកយាឌីតិ ច ចិត្តារេត្វា កេចតញ្ញាតិ៍ ឲចំ ចុត្តំ ឃត្តចិឆំ ឝាលំ ឃស្ស បុក្កលស្ស តត្តិ, ខេត កិលេឃា តំ បុក្កលំ ឃហត្តិ...ខេប... បរិយាឌិយត្តិ យឌ្ឍតិតិ៍

ខេ្ថ បរិស្សយាតិ បិកេជាបិកេជចេឃេត ខេ្ថ ឲច ដ្តបឌ្តចា, ត ឲកំ, ត តឹលិ៍ ខេត ចិកាកេតា ឥស្សុតំ "កេតេយ បិកេជបរិស្សយា"តិអាឌិយាហ៍ តត្ថ ខេកាកាតិ ខេកកា៍ អឃខេយច ចា បិខេធា៍ ខេចាទាតិ ខេចាទិយកខេយុហិ ឃុត្តា៍ យាលចាតិ ឃាហឃិកកខេយុហិ ឃុត្តា៍ កតកយុាតិ ឃត្ថិខេច្ឆកាឌិកតខេចាទិកកយុា៍ អកតកយុាតិ តំ កយុំ កាតំ តិក្ខត្តា៍ ឲត្ថ អស្សុតិ កខេចឃុត្តិ អខេត្វា៍ ចក្ខុខេទាខេកាតិ ចក្ខុំ ដ្តបុត្តខេទាខេកា, ទុឌតឹតិ ខេទាខេកា៍ ចក្ខុខេទាខេកាតិអាឥខេយា ចត្តុចខេឃត ខេចឌិតញ្ញា៍ តិញ្ញាតិ្តតបឃាឥាតឝ្យាខេទាខេកា តាយ តត្តិ៍ កណ្ណខេទាខេកាតិ ឝាហិកណ្ណខេទាខេកា៍ យុលខេទាខេកាតិ យុខេល ដ្តបុត្តខេទាខេកា៍ ឥត្តខេទាខេកាតិ ឥត្តឃុលំ៍ កាខេឃាតិ លយខេទាខេកា៍ ឃាខេឃាតិ ឃ្វាខេឃា ដ្តក្កាទខេទាខេកា៍ បិតាខេឃាតិ ឝាហិតាឃិកាឃ ខេទាខេកា៍ ឥាខេហាតិ អត្តត្តខេទ ដ្តបុជ្ជតខេកា ដ្តខេណ្យា៍ យុឆ្នាតិ ឃតិចិស្សុជ្ជតកា៍ បក្ខត្តិកាតិ ខេលិហិតបក្ខត្តិកា អតិឃាខេទា៍ ឃ្វលិតិ អាយឃ្វលិ កុឆ្និចាខេតា៍ ចិឃ្វចិកាតិ យហខេត្តា ចិខេទចតខេកា៍ កិលិខេឃាតិ ឃឝាខេលិ៍ ខេឃាខេឃាតិ ឃុក្ខតខេកា ខេឃាឃញ្ញាឆិ៍ អបយាខេទាតិ អយត្យស្សក្កាខេហា ខេចទិយក្ខាឝាខេឆា៍ ឥឌ្វតិ ឥឌ្វឹញអកា៍ កណ្ហុតិ លុឌ្គកឹញអកា៍ កច្ឆុតិ យហាកច្ឆុ៍ ទលឃាតិ តខេលហិ ចិលិលិតដ្ឋាខេត ខេទាខេកា៍ "តលឃា"តិបិ បិញត្តា៍ ចិតច្ឆិកាតិ ហត្ថតលបិឥតខេលឃុ ហឹទំ ហឹទំ កត្វា ចាខេលខេត្តា ដ្តបុជ្ជតកខេទាខេកា៍ ខេលិហិតបិត្តត្តិ ខេឃាលិតបិត្តំ, ទត្តបិត្តត្តិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍ យឆុខេយខេហាតិ ឃទិទត្តត្តខេទ ដ្តក្កដ្ឋខេទាខេកា៍ ចុត្តខេញ្យាតំ "អបិ ច យឆុខេយខេហា អាឝាឡេឆា ដ្តក្កដ្ឋា"តិ (បិចិ៍ ១៥)៍

អំឃាតិ អទិឃខេទាខេកា៍ បឹញអកាតិ ខេលិហិតបឹញអកា៍ កកំ ឥាលយតឹតិ កកត្តលិ, ចច្ចុយក្កុ ឋាខេលតឹតិ អខេត្វា៍ បិត្តឃុដ្ឋាតាតិ បិខេត្តត ឃុដ្ឋាតំ ដ្តបុត្តិ ឲខេតឃត្តិ បិត្តឃុដ្ឋាតា៍ ខេត កិទ ធ្វត្តិំឃ ខេហាត្តិ៍ ខេឃប្បឃុដ្ឋាតាឌីឃុបិ ឲខេឃច តខេយា៍ ឃត្ថិបិតិកាតិ ចាតបិត្តខេឃប្បានំ ឃត្ថិបិខេតត ឲកឹកាខេចត ដ្តបុត្តា៍ អាឝាឡឆខេដ្ឋត អាឝាឡេឆា៍ ដ្តតុបរិណាយឌាតិ ដ្តតុបរិណាខេយត៍ អច្ឆណ្យាតិ ឃឹខេតត ដ្តបុជ្ជតកខេទាកា៍ ចិឃយបរិហាទឌាតិ អតិដ្ឋាតតិឃជ្ជាឌិតា ចិឃយបរិហាខេទត ឌាតា៍ ឌុបក្កយិកាតិ ចឆឝត្តតាឌិតា ដ្តបក្កខេយត ឌាតា៍ កយុចិបិកឌាតិ ឝាលចកយុចិបិកឃត្តតា៍ ឃឹតំ ដ្តណ្ហា.ខេប... ឃយុខេស្សាតិ ឡ្ចខេយ បិកេជា ឲច៍ ឡ្ចតិ ចាតិ ឲចំ ចា៍ ឡ្ចខេយ ចុច្ចត្តិតិ តិកខេយខេត្តា អាហ៍

កេតេយ បដិច្ឆត្តបរិស្សយាតិ អបិកេជា អច្ឆាឌិទិតាបឌ្តចា កេតេយតិ ពុច្ឆតិ៍ តត្ថ កាយឥុច្ចុទិតត្តិ បិណាតិបិតអឌិត្តាឥាតយិច្ឆាចាទខេចតតា ខេចឌិតញ្ញា៍ ចឌីឥុច្ចុទិតត្តិ យុឃាចាឥបិឃុណចាចាឋទុឃចាចាឃយុប្បលិបខេចតតា ខេចឌិតញ្ញា៍ យខេតាឥុច្ចុទិតត្តិ អកិញ្ញាញ្យាបិឥយិច្ឆាឌិដ្ឋិខេយា ខេចឌិតញ្ញា៍ កាខេយ បចត្តំ, កាយខេតា ចា បចត្តំ, ឥុដ្ឋុ ចទិតំ, កិខេលឃបុតិកត្តា ចា ឥុដ្ឋុ ចទិតត្តិ កាយឥុច្ចុទិតំ៍ ចឌីយខេតាឥុច្ចុទិខេតឃុបិ ឲខេឃច តខេយា៍

កាយិយត្តិតិ កាយា, បញ្ចុ កាយកុណា៍ កាខេយឃុ លខេត្កា កាយច្ឆខេត្កា៍ កាយឃតឹតិ ចា កាខេយា, កាខេយា ឲច លខេត្កា, កាយច្ឆខេត្កា ត កត្តុកយុតាលខេត្កា, ត ឆយុច្ឆខេត្កា ចា៍ កាយតណ្យាច ឲចំតាយិកា៍ កុឃលឆខេយុ តិចទតឹតិ តិចទណំ, កាយច្ឆខេត្កា ឲច តិចទណំ កាយច្ឆត្តតិចទណំ៍ ឲចំ ខេឃខេឃឃុបិ៍ ញ្យាបឌ្ជតិ ខេតត ចិត្តំ ពុតិកាចំ ដ្តបកច្ឆតិ, ញ្យាបិឥយតិ ចា ចិតយាចាទុ្វបឃយុត្តិហិតឃុលាឌីតិតិ ចា

ព្យាបាទោ។ ថិនតា ថិនំ មិទ្ធនតា មិទ្ធំ, អនុស្សាហសំហននតា អសត្តិវិឃាតតា ចាតិ អត្ថោ។ ថិនញ្ច មិទ្ធញ្ច ថិនមិទ្ធំ។ តត្ថ ថិនំ អនុស្សាហនលក្ខណំ, វីរិយវិនោទនរសំ, សំសីទនបច្ចុបដ្ឋានំ។ មិទ្ធំ អកម្មញ្ញតាលក្ខណំ, ឱនហនរសំ, លីនភាវបច្ចុបដ្ឋានំ, បចលាយិកានិទ្ទាបច្ចុបដ្ឋានំ វា។ ឧភយម្បិ អរតិតន្ទីវិជម្ភិតាទីសុ អយោនិសោមនសិការបទដ្ឋានន្តិ។

ឧទ្ធតស្ស ភាវោ ឧទ្ធច្ចំ។ តំ អវូបសមលក្ខណំ វាតាភិឃាតចលជលំ វិយ, អនវដ្ឋានរសំ វាតាភិឃាតចលធជបដាកា វិយ, ភន្តត្តបច្ចុបដ្ឋានំ បាសាណាភិឃាតសមុទ្ធតភស្មំ វិយ, ចេតសោ អវូបសមេ អយោនិសោមនសិការបទដ្ឋានំ, ចិត្តវិក្ខេបោតិ ទដ្ឋព្វំ។ កុច្ឆិតំ កតំ កុកតំ, តស្ស ភាវោ កុក្កុច្ចំ។ តំ បច្ឆានុតាបលក្ខណំ, កតាកតានុសោចនរសំ, វិប្បដិសារបច្ចុបដ្ឋានំ, កតាកតបទដ្ឋានំ ទាសព្យំ វិយ ទដ្ឋព្វំ។ ឧទ្ធច្ចញ្ច កុក្កុច្ចញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ។ វិគតា ចិកិច្ឆាតិ វិចិកិច្ឆា, សភាវំ វា វិចិនន្តោ ឯតាយ កិច្ឆតិ កិលមតីតិ វិចិកិច្ឆា, សា សំសយលក្ខណា, កម្បនរសា, អនិច្ឆយបច្ចុបដ្ឋានា, អនេកំសគាហបច្ចុបដ្ឋានា វា, អយោនិសោមនសិការបទដ្ឋានា, បដិបត្តិអន្តរាយករាតិ ទដ្ឋព្វា។

រជ្ជនលក្ខណោ រាគោ។ ទុស្សនលក្ខណោ ទោសោ។ មុយ្ហនលក្ខណោ មោហោ។ កុជ្ឈនលក្ខណោ កោធោ, ចណ្ឌិក្កលក្ខណោ វា, អាឃាតករណរសោ, ទុស្សនបច្ចុបដ្ឋានោ។ ឧបនន្ធនលក្ខណោ ឧបនាហោ, វេរអប្បដិនិស្សជ្ជនរសោ, កោធានុពន្ធភាវបច្ចុបដ្ឋានោ។ វុត្តញ្ហេតំ "បុព្វកាលេ កោធោ, អបរកាលេ ឧបនាហោ"តិអាទិ (វិភ. ៨៩១)។

បរគុណមក្ខនលក្ខណោ មក្ខោ។ តេសំ វិនាសនរសោ, តទច្ឆាទនបច្ចុបដ្ឋានោ។ យុគគ្គាហលក្ខណោ បឡាសោ, បរគុណេហិ អត្តនោ គុណានំ សមីករណរសោ, បរេសំ គុណប្បមាណឧបដ្ឋានបច្ចុបដ្ឋានោ។

បរសម្បត្តិខីយនលក្ខណា ឥស្សា, តស្សា អនភិរតិរសា, តតោ វិមុខភាវបច្ចុបដ្ឋានា។ អត្តនោ សម្បត្តិនិគូហនលក្ខណំ មច្ឆរិយំ, អត្តនោ សម្បត្តិយា បរេហិ សាធារណភាវអក្ខមនរសំ, សង្កោចនបច្ចុបដ្ឋានំ។

កតបាបបដិច្ឆាទនលក្ខណា មាយា, តស្សា និគូហនរសា, តទាវរណបច្ចុបដ្ឋានា។ អត្តនោ អវិជ្ជមានគុណប្បកាសនលក្ខណំ សាឋេយ្យំ, តេសំ សមុទាហរណរសំ, សរីរាការេហិបិ តេសំ វិភាវនបច្ចុបដ្ឋានំ។

ចិត្តស្ស ឧទ្ធុមាតភាវលក្ខណោ ថម្ភោ, អប្បតិស្សវវុត្តិរសោ, អមទ្ទវបច្ចុបដ្ឋានោ។ ករណុត្តរិយលក្ខណោ សារម្ភោ, វិបច្ចនីកតារសោ, អគារវបច្ចុបដ្ឋានោ។

ឧណ្ណតិលក្ខណោ មានោ, អហង្ការរសោ, ឧទ្ធុមាតភាវបច្ចុបដ្ឋានោ។ អព្ភុណ្ណតិលក្ខណោ អតិមានោ, អតិវិយ អហង្ការរសោ, អច្ចុទ្ធុមាតភាវបច្ចុបដ្ឋានោ។

មត្តភាវលក្ខណោ មទោ, មទគ្គាហណរសោ, ឧម្មាទបច្ចុបដ្ឋានោ។ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ ចិត្តស្ស វោស្សគ្គលក្ខណោ បមាទោ, វោស្សគ្គានុប្បទានរសោ, សតិវិប្បវាសបច្ចុបដ្ឋានោតិ ឯវំ ឥមេសំ ធម្មានំ លក្ខណាទីនិ វេទិតព្ពានិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន “តត្ថ កតមោ មទោ”តិអាទិនា វិភង្គេ (វិភ។ ៨៤១) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ។

វិសេសតោ ចេត្ថ អាមិសគិទ្ធោ អត្តនា អលភន្តោ អញ្ញស្ស លាភិនោ កុជ្ឈតិ, តស្ស សកិំ ឧប្បន្នោ កោធោ កោធោយេវ។ តទុត្តរិ ឧបនាហោ។ សោ ឯវំ កុជ្ឈន្តោ ឧបនយ្ហន្តោ ច សន្តេបិ អញ្ញស្ស លាភិនោ គុណំ មក្ខេតិ “អហម្បិ តាទិសោ”តិ ច យុគគ្គាហំ គណ្ហាតិ។ អយមស្ស មក្ខោ ច បឡាសោ ច, សោ ឯវំ មក្ខី បឡាសី តស្ស លាភសក្ការាទីសុ “កិំ ឥមស្ស ឥមិនា”តិ ឥស្សតិ បទុស្សតិ, អយមស្ស ឥស្សា។ សចេ បនស្ស កាចិ សម្បត្តិ ហោតិ, តស្សា តេន សាធារណភាវំ ន សហតិ, ឥទមស្ស មច្ឆេរំ។ លាភហេតុ ខោ បន អត្តនោ សន្តេបិ ទោសេ បដិច្ឆាទេតិ, អយមស្ស មាយា។ អសន្តេបិ គុណេ បកាសេតិ, ឥទមស្ស សាឋេយ្យំ។ សោ ឯវំ បដិបន្នោ សចេ បន យថាធិប្បាយំ លាភំ លភតិ, តេន ថទ្ធោ ហោតិ អមុទុចិត្តោ “ន ឥទំ ឯវំ កាតព្ព”ន្តិ ឱវទិតុំ អសក្កុណេយ្យោ, អយមស្ស ថម្ភោ។ សចេ បន នំ កោចិ កិញ្ចិ វទតិ “ន ឥទំ ឯវំ កាតព្ព”ន្តិ, តេន សារទ្ធចិត្តោ ហោតិ, ភាកុដិកមុខោ “កោ មេ ត្វ”ន្តិ បសយ្ហការី, អយមស្ស សារម្ភោ។ តតោ ថម្ភេន “អហមេវ សេយ្យោ”តិ អត្តានំ មញ្ញន្តោ មានី ហោតិ។ សារម្ភេន “កោ តយា”តិ បរំ អតិមញ្ញន្តោ អតិមានី, អយមស្ស មានោ ច អតិមានោ ច។ សោ តេហិ មានាតិមានេហិ ជាតិមទាទិអនេករូបំ មទំ ជនេតិ, មត្តោ សមានោ កាមគុណាទិភេទេសុ វត្ថូសុ បមជ្ជតិ, អយមស្ស មទោ ច បមាទោ ចាតិ វេទិតព្ពំ។

សព្ពេ កិលេសាតិ សព្ពេបិ អកុសលា ធម្មា។ ឧបតាបនដ្ឋេន វិពាធនដ្ឋេន ច កិលេសា។ កិលេសវុត្តិកត្តា ទូសិតា។ កិលេសទរថការណដ្ឋេន ទរថា។ អន្តោឌាហាទិការណដ្ឋេន បរិឡាហា។ សទា តាបនដ្ឋេន សន្តាបា។ អកោសល្លសម្ភូតដ្ឋេន អភិសង្ខរណដ្ឋេន ច សព្ពេ អកុសលាភិសង្ខារា។

កេនដ្ឋេនាតិ កេន អត្ថេន។ អភិភវនាទិវិវិធំ អត្ថំ ទស្សេតុំ “បរិសហន្តីតិ បរិស្សយា”តិអាទិមាហ។ បរិសហន្តីតិ ទុក្ខំ ឧប្បាទេន្តិ អភិភវន្តិ។ បរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ កុសលានំ ធម្មានំ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ។ តត្រាសយាតិ តស្មិំ សរីរេ អកុសលា ធម្មា អាសយន្តិ និវសន្តិ ឧប្បជ្ជន្តីតិ អត្ថោ។ តេ បរិស្សយាតិ កាយទុច្ចរិតាទយោ ឧបទ្ទវា។ កុសលានំ ធម្មានំ អន្តរាយាយាតិ ឧបរិ វត្តព្ពានំ សម្មាបដិបទាទីនំ កោសល្លសម្ភូតានំ ធម្មានំ អន្តរធានាយ អទស្សនត្ថាយ សំវត្តន្តិ។ សម្មាបដិបទាយាតិ សុន្ទរាយ បសដ្ឋាយ វា បដិបទាយ, ន មិច្ឆាបដិបទាយ។ អនុលោមបដិបទាយាតិ អវិរុទ្ធបដិបទាយ, ន បដិលោមបដិបទាយ។ អបច្ចនីកបដិបទាយាតិ ន បច្ចនីកបដិបទាយ, អបច្ចត្ថិកបដិបទាយ។ អន្វត្ថបដិបទាយាតិ អត្ថអនុគតាយ បដិបទាយ, ឧបរូបរិ វឌ្ឍិតាយ បដិបទាយ។ យថា អត្ថោ, តថា បដិបជ្ជិតព្ពាយ បដិបទាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អត្តត្ថបដិបទាយា”តិបិ បាឋោ, តំ ន សុន្ទរំ។ ធម្មានុធម្មបដិបទាយាតិ ធម្មោ នាម នវលោកុត្តរធម្មា, អនុធម្មោ នាម វិបស្សនាទិ។ តស្ស ធម្មស្ស អនុរូបា ធម្មបដិបទា ធម្មានុធម្មបដិបទា, តស្សា ធម្មានុធម្មបដិបទាយ។

សីលេសុ បរិបូរិការិតាយាតិ បាតិមោក្ខសីលេសុ បារិបូរិំ កត្វា ឋិតតាយ។ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតាយាតិ “ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា”តិអាទិនា (ទី។ និ។ ១។២១៣; អ។ និ។ ៣។១៦; ម។ និ។ ៣។៧៥; ចូឡនិ។ មេត្តគូមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ១៤) នយេន វុត្តេសុ មនច្ឆដ្ឋេសុ ឥន្ទ្រិយេសុ សុគោបិតទ្វារភាវស្ស។ ភោជនេ មត្តញ្ញុតាយាតិ បដិគ្គហណាទីសុ បមាណយុត្តតាយ។ អលំសាដកាទិំ មុញ្ចិត្វា មិតភោជនតាយ។

ជាគរិយានុយោគស្សាតិ “ទិវសំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហី”តិ (អ។ និ។ ៣។១៦; ម។ និ។ ៣។៧៥) ឯវមាទិនា នយេន បញ្ច ជាគរណធម្មេ អនុយោគស្ស។ សតិសម្បជញ្ញស្សាតិ សត្ថកម្មដ្ឋានការកតានុយុត្តានំ សត្តយោគីនំ សត្តា ឧបការកស្ស សតិសម្បជញ្ញស្ស។

សតិបដ្ឋានានន្តិ អារម្មណេសុ ឱក្កន្តិត្វា បក្ខន្ទិត្វា ឧបដ្ឋានតោ បដ្ឋានំ, សតិយេវ បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានំ។ កាយវេទនាចិត្តធម្មេសុ បនស្សា អសុភទុក្ខានិច្ចានត្តាការគហណវសេន សុភសុខនិច្ចត្តសញ្ញាបហានកិច្ចសាធនវសេន ច បវត្តិតោ ចតុធា បភេទោ ហោតិ, ឯវំ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ។

ចតុន្នំ សម្មប្បធានានន្តិ បទហន្តិ ឯតេនាតិ បធានំ, សោភនំ បធានំ សម្មប្បធានំ, សម្មា វា បទហន្តិ ឯតេនាតិ សម្មប្បធានំ, សោភនំ វា តំ កិលេសវិរូបបវត្តិវិរហតោ, បធានញ្ច ហិតសុខនិប្ផាទកដ្ឋេន សេដ្ឋភាវាវហនតោ, បធានភាវករណតោ វាតិ សម្មប្បធានំ, វីរិយស្សេតំ អធិវចនំ។ ឧប្បន្នានុប្បន្នានំ អកុសលកុសលានំ បហានានុប្បត្តិឧប្បាទដ្ឋិតិកិច្ចសាធនវសេន បវត្តិតោ បនស្ស ចតុធា បភេទោ ហោតិ, ឯវំ ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ។

ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានន្តិ ឯត្ថ ឆន្ទវីរិយចិត្តវីមំសាសុ ឯកេកា ឥជ្ឈតីតិ ឥទ្ធិ, សមិជ្ឈតិ និប្ផជ្ជតីតិ អត្ថោ។ ឥជ្ឈន្តិ វា ឯតាយ សត្តា ឥទ្ធា វុទ្ធា ឧក្កំសគតា ហោន្តីតិ ឥទ្ធិ។ បឋមេន អត្ថេន ឥទ្ធិយេវ បាទោតិ ឥទ្ធិបាទោ, ឥទ្ធិកោដ្ឋាសោតិ អត្ថោ។ ទុតិយេន អត្ថេន ឥទ្ធិយា បាទោតិ ឥទ្ធិបាទោ, បាទោតិ បតិដ្ឋា អធិគមុបាយោតិ អត្ថោ។ តេន ហិ យស្មា ឧបរូបរិវិសេសសង្ខាតំ ឥទ្ធិំ បជ្ជន្តិ បាបុណន្តិ, តស្មា បាទោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ។

សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានន្តិ ពោធិយា, ពោធិស្ស វា អង្គាតិ ពោជ្ឈង្គា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ, យា ឯសា ធម្មសាមគ្គី យាយ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ ឧប្បជ្ជមានាយ លីនុទ្ធច្ចបតិដ្ឋានាយូហនកាមសុខត្តកិលមថានុយោគឧច្ឆេទសស្សតាភិនិវេសាទីនំ អនេកេសំ ឧបទ្ទវានំ បដិបក្ខភូតាយ សតិធម្មវិចយវីរិយបីតិបស្សទ្ធិសមាធិឧបេក្ខាសង្ខាតាយ ធម្មសាមគ្គិយា អរិយសាវកោ ពុជ្ឈតីតិ កត្វា “ពោធី”តិ វុច្ចតិ, ពុជ្ឈតីតិ កិលេសសន្តាននិទ្ទាយ ឧដ្ឋហតិ, ចត្តារិ វា អរិយសច្ចានិ បដិវិជ្ឈតិ, និព្ពានមេវ វា សច្ឆិករោតីតិ, តស្សា ធម្មសាមគ្គិសង្ខាតាយ ពោធិយា អង្គាតិបិ ពោជ្ឈង្គា ឈានង្គមគ្គង្គាទីនិ វិយ។ យោ បនេស យថាវុត្តប្បការាយ ឯតាយ ធម្មសាមគ្គិយា ពុជ្ឈតីតិ កត្វា អរិយសាវកោ “ពោធី”តិ វុច្ចតិ, តស្ស ពោធិស្ស អង្គាតិបិ ពោជ្ឈង្គា សេនង្គរថង្គាទយោ វិយ។ តេនាហុ អដ្ឋកថាចរិយា “ពុជ្ឈនកស្ស បុគ្គលស្ស អង្គាតិ ពោជ្ឈង្គា”តិ។ ឯវំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ។

អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្សាតិ អរិយោតិ តំតំមគ្គវជ្ឈកិលេសេហិ អារកត្តា អរិយភាវករត្តា អរិយផលបដិលាភករត្តា ច អរិយោ។ អដ្ឋង្គានិ អស្សាតិ អដ្ឋង្គិកោ។ ស្វាយំ ចតុរង្គិកា វិយ សេនា, បញ្ចង្គិកំ វិយ ច តូរិយំ អង្គមត្តមេវ ហោតិ, អង្គវិនិមុត្តោ នត្ថិ។ និព្វានំ មគ្គតិ, កិលេសេ វា មារេន្តោ គច្ឆតីតិ មគ្គោ, តស្ស អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ភាវនានុយោគស្ស។ ញាយំ កុសលានំ ធម្មានន្តិ ចតុប្បការានំ លោកិយលោកុត្តរកុសលធម្មានំ។ អន្តរាយាយាតិ លោកុត្តរកុសលធម្មានំ អន្តរាយាយ អន្តរធានាយ លោកិយកុសលធម្មានំ បរិច្ចាគាយ។

តេសុ លោកុត្តរកុសលធម្មានំ ឧប្បជ្ជិតុំ អប្បទានេន បរិស្សយា នាម។ តេ ហិ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈមានា ឧបច្ឆិំ នាវហន្តិ។ តេត្វេតតិ តស្មិំ អត្តភាវេ ឯតេ។ បាបកាតិ លាមកា។ អត្តភាវសន្និស្សយាតិ អត្តភាវំ ឧបនិស្សាយ អារម្មណំ កត្វា ឧប្បជ្ជន្តីតិ អត្តភាវសន្និស្សយា។ ជនកោតិ ឧជកោ។

វុត្តំហេតន្តិ កថិតញ្ហិឥទំ។ សាន្តេវាសិកោតិ អន្តេវាសិកសង្ខាតេន កិលេសេន សហ វសតីតិ សាន្តេវាសិកោ។ សាចរិយកោតិ សមុទាចរណសង្ខាតេន កិលេសេន សហ វសតីតិ សាចរិយកោ។

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វាតិ ចក្ខុវិញ្ញាណេន រូបំ បស្សិត្វា។ ឧបរិ សោតេន សទ្ទំ សុត្វាតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឧប្បជ្ជន្តីតិ សមុទាចរន្តិ។ សរសង្កប្បាតិ នានារម្មណេ សំសរណវសេន ឧប្បន្នា បរិកប្បា។ សំយោជនិយាតិ អារម្មណភាវំ ឧបគន្ត្វា សំយោជនសម្ពន្ធនេន សំយោជនានំ ហិតា។ តស្សាតិ តេ បាបកា អស្ស បុគ្គលស្ស។ អន្តោ វសន្តីតិ អព្ភន្តរេ ចិត្តេ និវសន្តិ។ អន្វាសវន្តីតិ កិលេសសន្តានំ អនុគន្ត្វា នំ សវន្តិ អនុបតន្តិ។ តេ តន្តិ តំ បុគ្គលំ ឯតេ អកុសលា ធម្មា។ សមុទាចរន្តីតិ សម្មា អាចរន្តិ បវត្តន្តីតិ អត្ថោ។

កិលិស្សនដ្ឋេន មលា។ សត្តុអត្ថេន អមិត្តា។ វេរិអត្ថេន សបត្តា។ ហននដ្ឋេន វធកា។ បច្ចាមិត្តដ្ឋេន បច្ចត្ថិកា។ អថ វា មលា សូរិយស្សាបក្កិលេសវលាហកា វិយ។ អមិត្តា សូរិយស្ស ធូមំ វិយ។ សបត្តា សូរិយស្ស ហិមំ វិយ។ វធកា សូរិយស្ស រជំ វិយ។ បច្ចត្ថិកា សូរិយស្ស រាហុ វិយ។ “មលា សុវណ្ណស្ស មលំ វិយ ចិត្តប្បភានាសកា។ អមិត្តា កាឡអលោហមលំ វិយ ចិត្តេ សិនិទ្ធភាវនាសកា, សបត្តា ឃុកន្ធំ ឃដ្ដេត្វា សបត្តា វិយ ចិត្តេ បតិដ្ឋិតធម្មវិនាសកា។ វធកា មនុស្សឃាតកា វិយ ធម្មឃាតកា។ បច្ចត្ថិកា រញ្ញោ ឧបកតស្ស វិនាសា វិយ យោគ្គមគ្គស្ស បដិសេធកា”តិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។

អនត្ថជននោតិ ន អត្ថំ អនត្ថំ, តំ អនត្ថំ ឧប្បាទេតីតិ អនត្ថជននោ។ កោ សោ? លោភោ។ ចិត្តប្បកោបនោតិ ចិត្តស្ស បកោបនោ ចលនោ, កុសលំ និវារេត្វា ចិត្តំ រុន្ធតីតិ អត្ថោ។ ភយមន្តរតោ ជាតន្តិ អព្ភន្តរេ អត្តនោ ចិត្តេយេវ ជាតំ, អនត្ថជននាទិភយហេតុំ។ តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតីតិ តំ ភយំ ពាលមហាជនោ អវគន្ត្វា ឱតរិត្វា ន ជានាតិ។ អត្ថន្តិ លុទ្ធោ បុគ្គលោ លោកិយលោកុត្តរអត្ថំ ន ជានាតិ។ ធម្មន្តិ តស្ស ហេតុំ។ អន្ធតមន្តិ ពហលន្ធការំ។ យន្តិ យស្មា, យំ នរំ វា។ សហតេតិ អភិភវតិ។

ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᪨ ᨲᨴᩩᨽᨿᩮᨶ ᩋᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ᪨ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩋᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᨲᨴᩩᨽᨿᩮᨶ ᨶ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ “ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨽᩅᨦ᩠ᨣᨧᩃᨶᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᩅᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᨶᩣ, ᨲᩣᩅ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᨶᩴ ᨸᨶ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨠᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨧᩈᩣᩁᩴᩅ ᩈᨹ᩠ᨹᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨹᩃᩮᨶ ᨶᩣᩈᩥᨲᩴ ᨲᨧᩈᩣᩁᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩴ ᩅᩮᩊᩩᩴ ᩅᩥᨿ᪨ ᩋᩁᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᨲᩣ᪨ ᩁᨲᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᩋᨽᩥᩁᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩃᩮᩣᨾᩣ᪨ ᩍᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ᪨ ᩍᨲᩮᩣᨩᩣᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨴᩦᨥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨸᩣᨴᩮ ᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᩣᨠᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩣ ᨲᩔ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᩴ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨴᩪᩁᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮᨿᩮᩅ ᨸᨲᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩣᨸᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩒᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᨧᩣᩈᩥᨠᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨸᨮᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶ ᩈᩉᨧᩣᩁᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᩃᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᨾᩃᩥᨶᨠᩁᨱᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧ᪨ “ᨲᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᩔᨿᨥᩣᨲᨠᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ “ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨧ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᩍᨲᩮᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᨿᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩔᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᩉᩣ ᨲᨾ᩠ᩉᩣ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩣ᪨ ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩ ᩑᨲᩥ ᨿᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨡᩦᩁᨸᩥᩅᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩦᨸᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᨥᩣᨲᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᨩ᩠ᨫᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᪨ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨿᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨶᩣᩅᩣᨿ ᨸᩁᩥᩔᩅᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨲᩣᩅ ᩋᨶᩮᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣ –

ᨽᩅᩮ ᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨧ, ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ;

ᨸᩈᩪᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨧᩮᩅᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩣ᪨

ᨲᨳᩣ ᩉᩥᩔ “ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪂; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪃᪁; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪂᪅᪇) ᨽᩅᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩅᩣᨴᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪃᪀᪃) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩩᩃᩴ᪨ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩥᩈᩣᨡᩮ, ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨾᨱᨩᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪇᪁) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣ᪨ “ᨿᨲᩮᩣᩉᩴ, ᨽᨣᩥᨶᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ ᨶᩣᨽᩥᨩᩣᨶᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪃᪅᪁) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩥᨿᩈᩦᩃᩴ᪨ “ᨲᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᩥᨱᨩᩣᨲᩥ ᨶᩣᨽᩥᨿᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨽᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪅᪨᪁᪉᪆) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨩᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨵᩣᨲᩩ᪨ ᪇᪁) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᪨ “ᩈᨾ᩠ᨸᨲᩥᨩᩣᨲᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪃᪁; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪂᪀᪇) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩈᩪᨲᩥ᪨ “ᨽᩅᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁; ᩏᨴᩣ᪨ ᪁; ᨾ᪨

ນິ. ໑.໔໐໓; ສໍ. ນິ. ໒.໕໓; ວິພ. ໒໓໔; ກຖາ. ໔໕໐) ຈ, “ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໔; ວິພ. ໑໙໐; ທີ. ນິ. ໒.໓໘໗; ມ. ນິ. ໒.໓໗໓; ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໘໑; ປຏິ. ມ. ໒.໓໐) ຈ ເອຕ຺ຖ ປຣິຍາຍເຕາ ປຏິສນ຺ທິກ຺ຂເນາ, ນິປ຺ປຣິຍາຍເຕາ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕມານານໍ ສຕ຺ຕານໍ ເຍ ເຍ ຂນ຺ທາ ປາຕຸພວນ຺ຕິ, ເຕສໍ ເຕສໍ ປຖມປາຕຸພາເວາ ຊາຕິ ນາມ.

ກສ຺ມາ ປເນສາ ຊາຕິ ທຸກ຺ຂາຕິ ເຈ? ອເນເກສໍ ທຸກ຺ຂານໍ ວຕ຺ຖຸພາວເຕາ. ອເນການິ ຫິ ທຸກ຺ຂານິ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂໍ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນທຸກ຺ຂໍ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນທຸກ຺ຂໍ ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາຍິກເຈຕສິກາ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ສພາວເຕາ ຈ ນາມເຕາ ຈ ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາ “ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ສຸຂາ ເວທນາ ວິປຣິຓາເມນ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸເຕາ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂໍ. ອຸເປກ຺ຂາເວທນາ ເຈວ ອວເສສາ ຈ ເຕພູມກາ ສງ຺ຂາຣາ ອຸທຍພ຺ພຍປີຬິຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂໍ.

ກຓ຺ຓສູລທນ຺ຕສູລຣາຄຊປຣິຬາຫເທາສຊປຣິຬາຫາທິ ກາຍິກເຈຕສິເກາ ອາພາເທາ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຊານິຕພ຺ພເຕາ ອຸປກ຺ກມສ຺ສ ຈ ອປາກຏພາວເຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນທຸກ຺ຂໍ. ອປາກຏທຸກ຺ຂນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສກມ຺ມກາຣຓາທິສມຸຏ຺ຐາເນາ ອາພາເທາ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາວ ຊານິຕພ຺ພເຕາ ອຸປກ຺ກມສ຺ສ ຈ ປາກຏພາວເຕາ ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນທຸກ຺ຂໍ. ປາກຏທຸກ຺ຂນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ຐເປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂໍ ເສສໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈວິພງ຺ເຄ ອາຄຕໍ ຊາຕິອາທິ ສພ຺ພມ຺ປິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ວຕ຺ຖຸພາວເຕາ ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂໍ. ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂໍ ປນ ນິປ຺ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ຊາຕິ ຍໍ ຕໍ ພາລປຓ຺ຑິຕສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໒໔໖ ອາທໂຍ) ພຄວຕາປິ ອຸປມາວເສນ ປກາສິຕໍ ອາປາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຍຎ຺ຈ ສຸຄຕິຍມ຺ປິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຄພ຺ໂພກ຺ກນ຺ຕິມູລກາທິເພທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸພາວເຕາ ທຸກ຺ຂາ.

ຕຕ຺ຣິທໍ ຄພ຺ໂພກ຺ກນ຺ຕິມູລກາທິເພທໍ ທຸກ຺ຂໍ – ອຍຎ຺ຫິ ສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕມາເນາ ນ ອຸປ຺ປລປທຸມປຸຓ຺ຑຣີກາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ອຖ ໂຂ ເຫຏ຺ຐາ ອາມາສຍສ຺ສ ອຸປຣິ ປກ຺ກາສຍສ຺ສ ອຸທຣປຏລປິຏ຺ຐິກກຓ຺ຏການໍ ເວມຊ຺ເຌ ປຣມສມ຺ພາເທ ຕິພ຺ພນ຺ຘການເຣ ນານາກຸຓປຄນ຺ຘປຣິພາວິຕປຣມທຸຄ຺ຄນ຺ຘປວນວິຈຣິເຕ ອທິມຕ຺ຕເຊຄຸຈ຺ເຈ ກຸຈ຺ຉິປ຺ປເທເສ ປູຕິມຈ຺ຉປູຕິກຸມ຺ມາສຈນ຺ທນິກາທີສຸ ກິມິ ວິຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ທສ ມາເສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສມ຺ພເວນ ອຸສ຺ມຸນາ ປຸຏປາກໍ ວິຍ ປຈ຺ຈມາເນາ ປິຏ຺ຐປິຓ຺ຑິ ວິຍ ເສທິຍມາເນາ ສມິຎ຺ຊນປສາຣຓາທິຣຫິເຕາ ອທິມຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈນຸໂພຕີຕິ, ອິທໍ ຕາວ ຄພ຺ໂພກ຺ກນ຺ຕິມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ.

ᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩ ᩈᩉᩈᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᩃᨶᨣᨾᨶᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᩁᩣᨵᩩᨲ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩮᩣ ᩑᩊᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩉᩥᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩮᩣ ᨨᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶᨸᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᨶᩒᨵᩪᨶᨶᨶᩥᨴ᩠ᨵᩪᨶᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨲᩥ, ᨿᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᨲᩩ ᩈᩦᨲᩩᨴᨠᨸᩣᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᩦᨲᨶᩁᨠᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩏᨱ᩠ᩉᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩃᩮᩣᨱᨾ᩠ᨻᩥᩃᩣᨴᩥᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᨡᩣᩁᩣᨸᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᨸᩁᩥᩉᩁᨱᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶᩔ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᨣᨻ᩠ᨽᩣᨿ ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩈᩩᩉᨩ᩠ᨩᩣᨴᩦᩉᩥᨸᩥ ᩋᨴᩔᨶᩣᩁᩉᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨨᩮᨴᨶᨹᩣᩃᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨿᩴ ᩅᩥᨩᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨿ ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨩᩮᩉᩥ ᩅᩣᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩁᨠᨸᨸᩣᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨲᩥᨽᨿᩣᨶᨠᩴ ᨿᩮᩣᨶᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩔ ᨸᩁᨾᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮᨶ ᨧ ᨿᩮᩣᨶᩥᨾᩩᨡᩮᨶ ᨲᩣᩊᨧ᩠ᨨᩥᨣ᩠ᨣᩊᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨿᨾᩣᨶᩔ ᨶᩁᨠᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨾᩣᨶᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶ ᨩᩣᨲᩔ ᨲᩁᩩᨱᩅᨱᩈᨴᩥᩈᩈᩩᨠᩩᨾᩣᩁᩈᩁᩦᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨣᩉᨱᨶ᩠ᩉᩣᨸᨶᨵᩮᩣᩅᨶᨧᩮᩣᩊᨸᩁᩥᨾᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩮ ᩈᩪᨧᩥᨾᩩᨡᨡᩩᩁᨵᩣᩁᩣᩉᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨹᩣᩃᨶᩈᨴᩥᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᨵᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨧᩮᩃᨠᩅᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨲᩣᨸᨶᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩮᩣᨵᩅᩈᩮᨶ ᩋᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨸᨠ᩠ᨠᨾᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᩅᨵᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨸᩁᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᩔᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨿᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨩᩣᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ᪨

ᨩᩁᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩣ ᨩᩁᩣ – ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᨬ᩠ᨧ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩑᨠᨽᩅᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨸᩩᩁᩣᨱᨽᩣᩅᩮᩣ ᨧ, ᩈᩣ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ ᨩᩁᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨿᩴ ᩉᩥᨴᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩈᩥᨳᩥᩃᨽᩣᩅᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩥᨠᩣᩁᩅᩥᩁᩪᨸᨲᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᩅᩥᨶᩣᩈᨻᩃᩪᨸᨥᩣᨲᩈᨲᩥᨾᨲᩥᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᨸᩁᨸᩁᩥᨽᩅᩣᨴᩥᩋᨶᩮᨠᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨩᩁᩣ ᨲᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩈᩥᨳᩥᩃᨽᩣᩅᩣ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ;

យោព្វនស្ស វិនាសេន, ពលស្ស ឧបឃាតតោ។

“វិប្បវាសា សតាទីនំ, បុត្តទារេហិ អត្តនោ;

អប្បសាទនីយតោ ចេវ, ភិយ្យោ ពាលត្តបត្តិយា។

“បប្បោតិ ទុក្ខំ យំ មច្ចោ, កាយិកំ មានសំ តថា;

សព្ពមេតំ ជរាហេតុ, យស្មា តស្មា ជរា ទុខា”តិ។ (វិភ· អដ្ឋ· ១៩២; វិសុទ្ធិ· ២·៥៣៦);

ឥទំ ជរាទុក្ខំ អន្វេតីតិ សម្ពន្ធោ។ ព្យាធីតិ វិវិធំ ទុក្ខំ អាទហតិ វិទហតីតិ ព្យាធិ។ ព្យាធយតិ តាបយតិ កម្បយតីតិ វា ព្យាធិ។

មរណទុក្ខន្តិ ឯត្ថាបិ ទុវិធំ មរណំ សង្ខតលក្ខណញ្ច, យំ សន្ធាយ វុត្តំ “ជរាមរណំ ទ្វីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិត”ន្តិ (ធាតុ· ៧១)។ ឯកភវបរិយាបន្នជីវិតិន្ទ្រិយប្បពន្ធវិច្ឆេទោ ច, យំ សន្ធាយ វុត្តំ “និច្ចំ មរណតោ ភយ”ន្តិ (សុ· និ· ៥៨១; ជា· ១·១១·៨៨)។ តំ ឥធ អធិប្បេតំ។ ជាតិបច្ចយា មរណំ ឧបក្កមមរណំ សរសមរណំ អាយុក្ខយមរណំ បុញ្ញក្ខយមរណន្តិបិ តស្សេវ នាមំ។ បុន ខណិកមរណំ សម្មុតិមរណំ សមុច្ឆេទមរណន្តិ អយម្បិ ភេទោ វេទិតព្វោ។ បវត្តេ រូបារូបធម្មានំ ភេទោ ខណិកមរណំ នាម។ តិស្សោ មតោ ផុស្សោ មតោតិ ឥទំ បរមត្ថតោ សត្តស្ស អភាវា, សស្សំ មតំ, រុក្ខោ មតោតិ ឥទម្បិ ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស អភាវា សម្មុតិមរណំ នាម។ ខីណាសវស្ស អប្បដិសន្ធិកា កាលកិរិយា សមុច្ឆេទមរណំ នាម។ ពាហិរសម្មុតិមរណំ ឋបេត្វា ឥតរំ សម្មុតិមរណញ្ច ឥធ យថាវុត្តប្បពន្ធវិច្ឆេទេកទេសំ សង្គហិតំ, ទុក្ខស្ស បន វត្ថុភាវតោ ទុក្ខំ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“បាបស្ស បាបកម្មាទិ-និមិត្តមនុបស្សតោ;

ភទ្ទស្សាបសហន្តស្ស, វិយោគំ បិយវត្ថុកំ;

មីយមានស្ស យំ ទុក្ខំ, មានសំ អវិសេសតោ។

“សព្វេសញ្ចាបិ យំ សន្ធិ-ពន្ធនច្ឆេទនាទិកំ;

វិតុជ្ជមានមម្មានំ, ហោតិ ទុក្ខំ សរីរជំ។

“អសឃ្យុសប្បតិកាទិ, ទុក្ខស្សតស្សិជំ ឃសេតា;

យទហំ ចត្តុ តេសេតំ, ទុក្ខយិស្ទេច ការសិត”ត្តិ (ចិក អដ្ឋ ១៨៦; ចិសុទ្ធិ ១.៣៦);

សោកបរិទេចទុក្ខទោមនស្សុបាយាសទុក្ខត្តិ ឲត្ត សោកាទីសុ សោសេកា តាយ ញាតិព្យសនាទីហិ ផុដ្ឋស្ស អន្តោនិជ្ឈាយនលក្ខណោ ចិត្តសន្តាបោ ទុក្ខោ បនស្ស ទុក្ខទុក្ខត្តា ទេច ទុក្ខស្ស ច ចត្តុភាចតោ តេសេតំ ទុក្ខត្តិ –

“សត្តានំ ហទយំ សោសេកា, សល្លំ ចិយ ចិតុជ្ជតិ;

អគ្គិតត្តោច នារាចោ, ភុសញ្ច ឌហតេ បុន

“សមាចហតិ ច ព្យាធិ-ជរាមរណភេទនំ;

ទុក្ខម្បិ ចិចិធំ ឃស្មា, តស្មា ទុក្ខោតិ ទុច្ចតី”តិ (ចិក អដ្ឋ ១៨៣; ចិសុទ្ធិ ១.៣៣);

បរិទេចោ តាយ ញាតិព្យសនាទីហិ ផុដ្ឋស្ស ចចីបលាបោ ទុក្ខោ បនស្ស សំសារទុក្ខភាចតោ ទុក្ខចត្តុតោ ច តេសេតំ ទុក្ខត្តិ –

“យំ សោកសល្លចិហតោ បរិទេចយានោ, កណ្ឋោដ្ឋតាលុតលសោសជយប្បសយ្ហំ

ភិយ្យោធិមត្តធិកន្ទតិយេច ទុក្ខំ, ទុក្ខោតិ តេន ភកចា បរិទេចយាហា”តិ (ចិក អដ្ឋ ១៨៦; ចិសុទ្ធិ ១.៣៣៦);

ទុក្ខំ តាយ កាយបីឡនលក្ខណំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ បនស្ស ទុក្ខទុក្ខត្តា ទេច មានសទុក្ខាចហនតោ ច តេសេតំ ទុក្ខត្តិ –

“បីឡេតិ កាយិកមិទំ, ទុក្ខំ ទុក្ខញ្ច មានសំ ភិយ្យោ;

ជនយតិ ឃស្មា តស្មា, ទុក្ខត្តិ ចិសេសតោ ទុត្ត”ត្តិ (ចិក អដ្ឋ ១៨៩-១៨៧; ចិសុទ្ធិ ១.៣៣៩);

ទោមនស្សំ តាយ ចិត្តបីឡនលក្ខណំ មានសំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ បនស្ស ទុក្ខទុក្ខត្តា ទេច កាយិកទុក្ខាចហនតោ ច ទេចតាទុក្ខសមប្បិតា ហិ

ᨠᩮᩈᩮ ᨸᨠᩥᩁᩥᨿ ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᩁᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨸᩥᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨸᨸᩣᨲᩴ ᨸᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩴ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᨸᩦᩊᩮᨲᩥ ᨿᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩣᨿᩔ ᨧ ᨸᩦᩊᨶᩴ ᩈᨾᩣᩅᩉᨲᩥ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᨾ᩠ᨸᩥ, ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩉᩩ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᨽ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪅᪄-᪁᪅᪇; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪂.᪃᪃᪇);

ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᨬᩣᨲᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩮᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨿᩮᩅ. ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮ. ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨴᩉᨶᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᩅᩥᩉᨶᨶᨲᩮᩣ ᨧ. ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨸᩁᩥᨴᩉᨶᩣ, ᨠᩣᨿᩔ ᩅᩥᩉᨶᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ;

ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩣ, ᨩᨶᩮᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᨽ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪅᪆; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪂.᪃᪃᪆);

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨾᨶ᩠ᨴᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᩣᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩔ ᨽᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩣ, ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᩅᩈᩮᩈᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩣᨩᨶᩮᨿᩮᩅ ᨿᩣᩅ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨸᩣᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨴᩮᩅᨴᩪᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᨩᩣᨿᩮᨳ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨶᩁᨠᩮᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩥᨴᩣᩉᩣᨴᩥᨠᨾᨸ᩠ᨸᩈᨿ᩠ᩉᩴ;

ᩃᨻ᩠ᨽᩮᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩩ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩉ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨾᩩᨶᩦᨵ ᨩᩣᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᩅᩥᨽ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪅᪁; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪂.᪃᪃᪁);

ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩴᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᩈᩣᨸᨲᩮᩣᨴᨲᩣᩊᨶᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨻᩣᩃᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩮᩈᩩ ᨠᩈᩣᨸᨲᩮᩣᨴᨴᨱ᩠ᨯᩣᨽᩥᨥᩣᨲᩣᨴᩥᨽᩅᩴ ᩋᨶᩮᨠᩴ;

ᨿᩴ ᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᨩᩣᨲᩥᩴ, ᩅᩥᨶᩣ ᨲᩉᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᨽ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪅᪁; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪂.᪃᪃᪁);

បេត្តិវិសយិកំ ទុក្ខន្តិ បេតេសុ បន ខុប្បិបាសាវាតាតបាទិនិមិត្តំ ទុក្ខំ លោកន្តរេ តិព្វន្ធការេ អសយ្ហសីតាទិទុក្ខញ្ច អធិប្បេតំ· តេនេតំ វុច្ចតិ –

“បេតេសុ ទុក្ខំ បន ខុប្បិបាសាវាតាតបាទិប្បភវំ វិវិធំ;

យស្មា អតាណស្ស ន តត្ថ អត្ថិ, តស្មាបិ ទុក្ខំ មុនិ ជាតិមាហ·

“តិព្វន្ធការេ ច អសយ្ហសីតេ, លោកន្តរេ យំ អសុរេសុ ទុក្ខំ;

ន តំ ភវេ តត្ថ ន ចស្ស ជាតិ, យតោ អយំ ជាតិ តតោបិ ទុក្ខា”តិ· (វិភ· អដ្ឋ· ១៩១; វិសុទ្ធិ· ២·៥៣១);

មានុសិកំ ទុក្ខន្តិ មនុស្សេសុ វធពន្ធនាទិកំ ទុក្ខំ· គព្ភោក្កន្តិមូលកំ ទុក្ខន្តិ “អយញ្ហិ សត្តោ មាតុកុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តមានោ ន ឧប្បលបទុមបុណ្ឌរីកាទីសុ និព្វត្តតី”តិអាទិនា នយេន យំ ជាតិទុក្ខំ វុត្តំ, ឥទំ តាវ គព្ភោក្កន្តិមូលកំ ទុក្ខំ អធិប្បេតំ· គព្ភេ ឋិតិមូលកំ ទុក្ខន្តិ យំ បន “សោ មាតុ សហសា ឧបក្ខលនគមននិសីទនា”តិអាទិនា នយេន យំ តិព្ពំ ទុក្ខំ វុត្តំ, ឥទំ គព្ភេ ឋិតិមូលកំ ទុក្ខំ អធិប្បេតំ· គព្ភា វុដ្ឋានមូលកំ ទុក្ខន្តិ “យំ បនស្ស មូឡ្ហគព្ភាយ មាតុយា មិត្តាមច្ចសុហជ្ជាទីហិបិ អទស្សនារហេ ទុក្ខុប្បត្តិដ្ឋានេ”តិអាទិនា នយេន យំ ទុក្ខំ វុត្តំ, ឥទំ មាតុកុច្ឆិតោ ពហិ និក្ខមនមូលកំ ទុក្ខំ អធិប្បេតំ· តេនេតំ វុច្ចតិ –

“យញ្ចាបិ គូថនរកេ វិយ មាតុគព្ភេ,

សត្តោ វសំ ចិរមតោ ពហិ និក្ខមន្តោ;

បប្បោតិ ទុក្ខមតិឃោរមិទម្បិ នត្ថិ,

ជាតិំ វិនា ឥតិបិ ជាតិ អយញ្ហិ ទុក្ខា·

“កិំ ភាសិតេន ពហុនា ននុ យំ កុហិញ្ចិ,

អត្ថីធ កិញ្ចិរបិ ទុក្ខមិទំ កទាចិ;

នេវត្ថិ ជាតិវិនេហ យតោ មហេសិ,

ទុក្ខាតិ សព្ពបឋមំ ឥមមាហ ជាតិ"ន្តិ. (វិភ. អដ្ឋ. ១៩១; វិសុទ្ធិ. ២.៥៣១);

ជាតស្សូបនិពន្ធំ ទុក្ខន្តិ ជាតស្ស ឧបនិពន្ធំ ន្ហានលេបនហាឡនបិវនាទិជក្កនទុក្ខំ អត្ថោ. ជាតស្ស បរាធេយ្យកំ ទុក្ខន្តិ បរស្ស អញ្ញស្ស អាយត្តំ ឥស្សរិយទុក្ខំ អត្ថោ. "សព្ពំ បរវសំ ទុក្ខ"ន្តិ ហិ វុត្តំ. អត្តូបក្កមំ ទុក្ខន្តិ យំ អត្តភាវ អត្តានំ វធេន្តស្ស អចេលកវតាទិវសេន អាតាបនបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តស្ស កោធវសេន អភុញ្ជន្តស្ស ឧព្ពន្ធន្តស្ស ច ទុក្ខំ ហោតិ, ឥទំ អត្តូបក្កមំ ទុក្ខំ អត្ថោ. បរូបក្កមំ ទុក្ខន្តិ យំ បរតោ វធពន្ធនាទីនិ អនុភវន្តស្ស ឧប្បជ្ជតិ, ឥទំ បរូបក្កមំ ទុក្ខំ អត្ថោ. ទុក្ខទុក្ខន្តិ កាយិកចេតសិកា ទុក្ខា វេទនា សភាវតោ ច នាមតោ ច ទុក្ខត្តា ទុក្ខទុក្ខំ, ឥទំ ទុក្ខទុក្ខំ អត្ថោ. សង្ខារទុក្ខន្តិ ឧបេក្ខាវេទនា ចេវ អវសេសា ច តេភូមកសង្ខារា ឧទយព្ពយបីឡិតត្តា សង្ខារទុក្ខំ, ឥទំ សង្ខារទុក្ខំ អត្ថោ. វិបរិណាមទុក្ខន្តិ សុខវេទនា វិបរិណាមទុក្ខស្ស ហេតុតោ វិបរិណាមទុក្ខំ, ឥទំ វិបរិណាមទុក្ខំ អត្ថោ.

មាតុមរណន្តិ មាតុយា មរណំ. បិតុមរណន្តិ បិតុនោ មរណំ. ភាតុមរណន្តិ ជេដ្ឋកនិដ្ឋភាតូនំ មរណំ. ភគិនិមរណន្តិ ជេដ្ឋកនិដ្ឋភគិនីនំ មរណំ. បុត្តមរណន្តិ បុត្តានំ មរណំ. ធីតុមរណន្តិ ធីតូនំ មរណំ. ញាតិព្យសនំ ទុក្ខន្តិ ញាតីនំ ព្យសនំ, ចោររោគភយាទីហិ ញាតិក្ខយោ, ញាតិវិនាសោតិ អត្ថោ. តេន ញាតិព្យសនេន ផុដ្ឋស្ស អជ្ឈោត្ថដស្ស អភិភូតស្ស ឧប្បន្នំ ទុក្ខំ ញាតិព្យសនំ ទុក្ខំ, តំ ញាតិព្យសនំ ទុក្ខំ អត្ថោ. សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ. អយំ បន វិសេសោ – ភោគានំ ព្យសនំ ភោគព្យសនំ, រាជចោរាទិវសេន ភោគក្ខយោ, ភោគវិនាសោតិ អត្ថោ. វុត្តនយេន តំ ភោគព្យសនំ ទុក្ខំ អត្ថោ. រោគព្យសនន្តិ រោគោ ឯវ ព្យសនំ រោគព្យសនំ. រោគោ ហិ អារោគ្យំ ព្យសតិ វិនាសេតីតិ ព្យសនំ, វុត្តនយេន តំ រោគព្យសនំ ទុក្ខំ អត្ថោ. សីលព្យសនន្តិ សីលស្ស ព្យសនំ សីលព្យសនំ, ទុស្សីល្យស្សេតំ នាមំ. វុត្តនយេន តំ សីលព្យសនំ ទុក្ខំ អត្ថោ. សម្មាទិដ្ឋិំ វិនាសយមានា ឧប្បន្នា ទិដ្ឋិ ឯវ ព្យសនំ ទិដ្ឋិព្យសនំ, វុត្តនយេន តំ ទិដ្ឋិព្យសនំ ទុក្ខំ អត្ថោ. ឯត្ថ ច បុរិមានិ ទ្វេ អនិប្ផន្នានិ, បច្ឆិមានិ តីណិ និប្ផន្នានិ តិលក្ខណាហតានិ. បុរិមានិ ច តីណិ នេវ កុសលានិ នាកុសលានិ. សីលទិដ្ឋិព្យសនទ្វយំ អកុសលំ.

យថាតិ ឱបម្មេ. ភិន្នំ នាវន្តិ សិថិលពន្ធំ នាវំ, ជជ្ជរីភូតំ វា បទន្ទុណ្ណយំ វា. ទកេមិសន្តិ ឧទកាយិ ឧទកាប្យវេសិ. តតោ តតោ ឧទកំ អន្វេតីតិ តតោ តតោ ភិន្នដ្ឋានតោ ឧទកំ បវិសតិ. បុរតោបីតិ នាវាយ បុរិមភាគតោបិ. បច្ឆតោបីតិ តស្សា បច្ឆិមភាគតោបិ. ហេដ្ឋតោបីតិ អធោភាគតោបិ. បស្សតោបីតិ ឧភយបស្សតោបិ. យំ អន្តរន្តរា ន វុត្តំ, តំ បិធានុសារេន វេទិតព្ពំ.

តស្មា កាយគតាសតិអាទិភាវនាយ ជន្តុ, សទា សតោ ហុត្វា វិក្ខម្ភនសមុច្ឆេទវសេន ទ្វីសុបិ វត្ថុកាមេសុ សព្ពប្បការេសុបិ កិលេសកាមំ បរិវជ្ជេន្តោ កាមានិ បរិវជ្ជេយ្យ. ឯវំ តេ កាមេ បហាយ តប្បហានករមគ្គេនេវ ចតុព្ពិធម្បិ ឱឃំ តរេយ្យ តរិតុំ សក្កុណេយ្យ. តតោ

យថា បុរិសោ ករុណំ ភាចំ ឋកំ និក្ខិត្វា លហុកាយ ភាចាយ អប្បកសិនេហេន បរិភុញ្ជេយ្យ បិវេ ករេយ្យ, ឯវមេវ អត្តភាវភាវំ កិលេសភារំ និក្ខិត្វា លហុកេន អត្តភាវេន បរិភុញ្ជេយ្យ។ សត្តសម្បិវេ តិដ្ឋាតិ ករោតា ករេយ្យ, អរហត្តប្បត្តិយា ករេយ្យ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពានេនាតិ អរហត្តនិព្ពុតេន សេវតំ និដ្ឋាបេសិ។

តស្មាតិ យស្មា ជាតិអាទិកំ ទុក្ខំ ឥទំ បុគ្គលំ អនេតិ, តស្មា។ តំការណា តំហេតុតិអាទីសុបិ ឥមេសំ ភេទោ។ យស្មា ទុក្ខប្បភាវទុក្ខំ ឥទំ អនេតិ, តំហេតុ។ យស្មា អនេតិ តប្បច្ចយា, យស្មា អនេតិ តំនិទានន្តិ ឯវំ បទយោជនា កាតព្ពា។ ហេតុតិអាទីនិ ការណវេវចនានិ។ ការណញ្ហិ យស្មា ផលំ ហិនោតិ បវត្តតីតិ ហេតុ។ តំ តំ បដិច្ច ផលំ ឯតិ បវត្តតីតិ បច្ចយោ។ “ហន្ទ តំ គណ្ហថា”តិ ទស្សេន្តំ វិយ អត្តនោ ផលំ និទេតីតិ និទានំ។

“តំការណាតិ អការណនិក្កិការណបដិសេធោ។ តំហេតូតិ អហេតុអហាហុតហេតុបដិសេធោ។ តប្បច្ចយាតិ អប្បច្ចយេន សទ្ធិំ អសាធារណបច្ចយបដិសេធោ។ តំនិទានាតិ អនិទានេន សហ អាកស្មិកអនិទានបដិសេធោ”តិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។ ឥទំ អាទីនញ្ច សព្ពេសំ យោគាតិ ឥទំ ទុក្ខប្បភាវំ ឋបេត្វា វិបស្សនាញាណេន សម្មា បស្សយានោ កប្បយានោ។

សទាតិ សព្ពកាលំ។ និច្ចំ សទាតិ អត្តបក្ខំ។ សទាតិ សត្តទិវសេ។ សព្ពទាតិ សព្ពស្មិំ កាលេ។ សព្ពកាលន្តិ បុព្ពណ្ហាទិសព្ពកាលេ។ និច្ចកាលន្តិ ទិវសេ ទិវសេ។ ធុវកាលន្តិ អភិណ្ហសិក្ខកាលេ។ សតតន្តិ និរន្តរំ។ សមិតន្តិ ឯកីភូតំ។ អព្ពោកិណ្ណន្តិ អព្ពោកិណ្ណំ អសម្មិស្សំ។ បោង្ខានុបោង្ខន្តិ បដិបាដិយា យដិតំ “បោង្ខានុបោង្ខំ អវិចារគតំ ឧបដ្ឋាតិ”តិអាទីសុ (សំ. និ. ៥.១១១៤) វិយ។ ឧទកូមិកជាតន្តិ និព្ពិទាតចក្កាយិតមព្ពំ វិយ។ អវីចីតិ អវិរឡ។ សន្តតីតិ អនុបច្ឆិន្នំ។ សហិតន្តិ ឃដិតំ ឥតិ ទ្វា “សហិតំ មេ, អសហិតំ តេ”តិអាទីសុ (ទី. និ. ១.១០១) វិយ។ ផស្សិតន្តិ ផុសិតំ “និចាទេ ផុសិតគ្គឡេ”តិអាទីសុ វិយ។ បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តន្តិ ឯវំ បភាតិ ទិចាកាលចិកាភទេសនា។ បុរិមំ យាមំ មជ្ឈិមំ យាមំ បច្ឆិមំ យាមន្តិ តីណិ ទត្តិចិកាភទេសនា។ កាឡេ ជុណ្ហេតិ អឌ្ឍមាសទេសនា។ វស្សេ...បេ... គិម្ហេតិ តីណិ ឧតុទេសនា។ បុរិមេ វយោខន្ធេ...បេ... បច្ឆិមេ វយោខន្ធេតិ តីណិ វយោចិកាភទេសនា ទុត្តានីតិ ញាតព្ពំ។

សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ។ “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ”តិអាទីនិ “ឥធ សមុទ្ទេតោ ការេយ បរិវជ្ជេយ្យា”តិ បរិយោសានានិ ទុត្តត្ថានេវ។ អបិ ច សតត្តា សតោតិ តីសុ ធម្មេសុ សត្តការេន ធា តយោ កិលេសេ បដិក្កមនេន បតិសត្តិការេន ធា សតត្តា សតោ។ សត្តត្តាតិ កិលេសោបក្កិលេសេ បលិបេត្វា ឋានេន ច អារម្មណេន ច បយោជេត្វា សត្តត្តា សតោ។ សមិតត្តាតិ ឥដ្ឋផលដាយកបុញ្ញេន ច អនិដ្ឋផលដាយកបាបេន ច សមិតត្តា សតោ។ សត្តសម្បយុត្តការតាតិ សប្បុរិសសម្ពន្ធ ភជនតោ ពុទ្ធាទិអរិយបុគ្គលេ សេវនតោ សត្តសម្បយុត្តាកតត្តា សតោ។

ចត្តារោ បរិជានិត្វាតិ ឥមេ ទុក្ខប្បភាវេ តេភូមកេ ចត្តារោ តីរណបរិញ្ញាយ ជានិត្វា។ បហាយាតិ កិលេសកាយេ បហានបរិញ្ញាយ បរិច្ចជិត្វា។ បដិហិត្វាតិ ឈេន្តិត្វា។ កិំ ករោន្តោ វិយ បិដកោតាតិ? ន ហិ, អបិ ច តេហិ តំ ចិនេតោ ភេត្វា តរិត្វា ចិន្ទិត្វា និហរិត្វា។ កិំ

ពាលិពាក្ខយិច បទោតារេធតាតិ ? ត ហិ, អឆ ខោ តំ ញត្តិំ ករិត្វា ចិកបត្តំ ករិត្វា។ ឃឆាយ្ស អនេត្តាបិ តាចសិយ្សតិ, អត្តយនោ កក្ខយត្តយ្បិ, តឆា តំ ករិត្វា។ កធំ បត តំ តឆា កតត្តិ? អតកាចំ ករេហត្វា អត្យ អកាចំ ករេយត្វា។ សយុទ្ធេច្ប្យហារេតត ឃឆា សយុទ្ធិត្តា ហោតិ, តឆា ករិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯស តយោ កាយច្ឆតីចរលាជីសុ។

ការយាឈត្តិអាទីសុ បច្ចាកាយក្យលិការោកោ អចឃឹងតេដ្ឋត "ការយាឈោ"តិ ចុច្ចតិ។ កចោរឈោតិ ទ្សបិទ្សបកចេឃ្យ ឈក្ខទរោកា ឈាតតិកត្តិ ច។ ជិច្ចោរឈោតិ សឃ្យតជិច្ចាជិសហកតា កចេ បត្តារឃេច, ជិច្ចោរឈោ កចោរឈ ឯច សយោឆាតំ កច្ចតិ។ អចិច្ចោរឈោ ចត្យសុ សច្ចេសុ អញ្ញាណំ។ តត្ថ កាយក្យលា អយ្សាគតោ យតសិ ករោតោ អត្យប្បត្តោ ច ការយោឈោ ក្ខប្បជ្ជតិ, ក្ខប្បត្តោ ច ការយោឈោ សិចឆ្ជតិ។ យកក្កដនយ្ទ អយ្សាគតោ យតសិ ករោតោ អត្យប្បត្តោ ច កចោរឈោ ក្ខប្បជ្ជតិ, ក្ខប្បត្តោ ច សិចឆ្ជតិ។ តោក្ខយកនយ្ទសុ ចត្យចិបល្លាសបតដ្ឋាតកាចេត អត្យប្បត្តោ ច អចិច្ចោរឈោ ក្ខប្បជ្ជតិ, ក្ខប្បត្តោ ច សិចឆ្ជតីតិ ចេជិតព្វោ។ ចុត្តតយបច្ចតីកតោ ឃុក្កបក្ខោ ចិត្វារេតព្វោ។

អប្យលិហិតចិរោយាក្ខ បជិបត្តោ ការយាឈំ, អតិមិត្តចិរោយាក្ខ បជិបត្តោ កចោឈំ, ឃុញ្ញាតចិរោយាក្ខ បជិបត្តោ អចិច្ចោឈច្ចា តរេឃ្យ។ បឋយមកចេសេត តរេឃ្យ, ទុតិឃមកចេសេត ក្ខត្តរេឃ្យ, តតិឃមកចេសេត បតរេឃ្យ, ចត្យត្ថមកចេសេត សមតិក្កមេឃ្យ, ឞលចេសេត ជីតិចត្តេឃ្យាតិ។ អឆ ចា "ការយាឈចេសេត តរេឃ្យ, កចោឈចេសេត ក្ខត្តរេឃ្យ, ជិច្ចោឈចេសេត បតរេឃ្យ, អចិច្ចោឈចេសេត សមតិក្កមេឃ្យ, សព្វោឈចេសេត ជីតិចត្តេឃ្យា"តិ ឯចមេត ចណ្ណយត្តិ។

កទ្យកត្តិ ត សល្លហ្យកំ។ ការិកត្តិ ការកស្តំ ឯត្ថ ឃយឃត្តីតិ ការិកំ ក្ខគតំ សិត្វាតិ ក្ខគតំ សិត្យិត្វា។ ឧសិត្យិត្វាតិ អតិទេកំ សិត្យិត្វា។ លញ្ឆត្វាតិ បិរេតត្វា។ លហ្យកាឃាតិ សល្លហ្យកាឃ។ លិប្បត្តិ សីឃំ។ លហ្យត្តិ តំលលំ។ អប្បាកសិរេនេតចាតិ តិត្យកន្លេតេច។ បិរេ ចុច្ចតិ អឃតំ តិក្ខាតត្តិ សក្កាឃឧរេតោ បិរេក្ធំ បិរេ។ តណ្ហាចាតេតោ តិក្កត្តំ តិក្ខាតំ កឌឹឃតិ។ ឃោរេសាតិ ឃោ ឯរេសា។ សក្ខសក្ខារសយេធាតិអាជី សក្ខា តិក្ខាតឃេច។ ឃស្មា ហិ តំ អាកម្ម សក្ខសក្ខារចិបក្ខត្តិតាតិ សមត្តិ ក្ខបសមត្តិ, តស្មា "សក្ខសក្ខារសមេធា"តិ ចុច្ចតិ។ ឃស្មា ចេតំ អាកម្ម សព្វេ ក្ខបធេឃា បជិតិស្សដ្ឋា ហោត្តិ, សព្វា តណ្ហា ខីយត្តិ, សព្វេ កិលេសរោគា ចិរជ្ជត្តិ, សព្វំ ទុក្ខំ តិរុជ្ឈតិ, តស្មា "សព្វូបធិបជិតិស្សគ្គោ, តណ្ហក្ខយោ, ចិរាគោ, តិរោធោ"តិ ចុច្ចតិ។ ឃា បតេសា តណ្ហា កចេត កចំ, ឞលេត ចា សទ្ធិំ កព្ពំ ចិតតិ សំសិព្វតីតិ កត្វា ចាតត្តិ ចុច្ចតិ, តតោ តិក្ខត្តំ ចាតតោតិ តិក្ខាតំ។ បិរេ កេស្ធយ្យ តិមិត្តចេសេត ឯកតោ ចុច្ចាតកោ(ត្យកាមោលេត តិក្ខាតបិរេ បិបុលោឃ្យ។ អធិកេស្ធយ្យ តិមិត្តបចត្តេហិ ក្ខកតោចុច្ចាតយក្កតាមោលេត តិក្ខាតបិរេ ចិសេសេត បិបុលោឃ្យ។ ចុសេឃ្យ តិក្ខាតារម្មណឞលចិត្តចេសេត តិក្ខាតបិរេ ចុសេឃ្យ។ សច្ឆិករេឃ្យ ក្យលចេសេត ចុសិត្វា បច្ចចេក្ខណតាមោលេត តិក្ខាតបិរេ បច្ចក្ខំ ករេឃ្យ។ អឆ ចា "បឋយមកេត បិរេ កេស្ធយ្យ, ទុតិយេត អធិកេស្ធយ្យ, តតិយេត ចុសេឃ្យ, ចត្យត្ថេត សច្ឆិ ករេឃ្យា"តិ ឯចមេត ចណ្ណយត្តិ។ ឃោបិ បិរេ កត្តុកាមោតិ ឃោ កោចិ ចិបស្សតាតាមោ ជីតោ បុគ្គលោ តិក្ខាតបិរេ កត្តុកាមោ, សោបិ អច្ចយ្សំ តត្ថ កមិស្សាមីតិ បិរេក្ខំ ចុត្តតេយ្យាមា – "ជុតិមន្តោ ម្ហាតិយា ឌរោឃ ឃរេលោត សោរកេហិ បរិចេចេហិ ទុក្ខេហិ ខោឃតស្សោហិ ក្ខបិយាសេហី"តិអាជី ។ បុត្តកាកោ អញ្ញាសឃចេសេត ចិបស្សតាឃោកេត ច, សោបិ បិរេក្ខំ តាយ។ ឃោបិ បិរេ កច្ឆតីតិ ឃោបិ មក្កសមង្គី តិក្ខាតបិរេ កច្ឆតិ, សោបិ បិរេក្ខំ តាយ។ ឃោបិ បិរេ កេតាតិ ឃោបិ

យេក្កន កិញ្ចិ និដ្ឋារេបត្វា ផលេ ជនេតា និដ្ឋានបរិក្ខេតា, សេយាបិ បរិក្ខ តាយ៍

ចំ ឧិនចនេនន ឥស្សេចំ “ចុត្តយ្បិ ទេហចំ ករចតា – ចិណ្ណោ បរិក្ខេតា ឆលេ ចិដ្ឋតិ (ចោហុណោ”តិអាទិយាហ៍ អភិញ្ញាបរិក្ជតិ អធិគមេន ញាណេន ញាតបរិញ្ញាយ និដ្ឋានបរិ៍ កត្តការេយា កច្ឆតិ, គមេតាតិ បរិក្ជ៍ បរិញ្ញាបរិក្ជតិ សព្ពធម្មានំ តីរណបរិញ្ញាយ សមតិក្កមិត្វា ចុត្តនេយេន បរិក្ជ៍ បហានបរិក្ជតិ សមុទយបក្ខិកានំ កិលេសានំ បហានបរិញ្ញាយ សមតិក្កមិត្វា ចុត្តនេយេន បរិក្ជ៍ ទេយា ហិ សព្ពធម្មំ បរិជានាតិ, សោ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានាតិ ញាតបរិញ្ញាយ តីរណបរិញ្ញាយ បហានបរិញ្ញាយាតិ៍ តត្ថ កតមា ញាតបរិញ្ញា? សព្ពធម្មំ ជានាតិ “ឥមេ អជ្ឈត្តិកា, ឥមេ ពាហិរា, ឥទមស្ស លក្ខណំ, ឥមានិ រសបច្ចុបដ្ឋានបទដ្ឋានានី”តិ, អយំ ញាតបរិញ្ញា៍ កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯវំ ញាតំ កត្វា សព្ពធម្មេ សព្ពធម្មំ តីរេតិ “អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ”តិអាទិនា (សំ៍ និ៍ ៤៍១១១), អយំ តីរណបរិញ្ញា៍ កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯវំ តីរយិត្វា អគ្គមគ្គេន ធម្មេសុ ឆន្ទរាគំ បជហតិ, អយំ បហានបរិញ្ញាតិ៍ ឥមាយ បរិញ្ញាយេ សន្ធាយ “សោ អភិញ្ញាបរិក្ជ បរិញ្ញាបរិក្ជ បហានបរិក្ជ”តិ អាហ៍

កាមនាបរិក្ជតិ កាមនាយ គោចរំ បត្វា មគ្គផលេន និដ្ឋានបរិ៍ គតោ៍ សព្វកិរិយាបរិក្ជតិ ផលនិដ្ឋានផលេន សព្វកិរិយាផលនិដ្ឋានបរិ៍ គតោ៍ សមាបត្តិបរិក្ជតិ អដ្ឋន្នំ សមាបត្តីនំ បរិ៍ បត្តោ៍ សព្ពធម្មានត្តិ បញ្ចក្ខន្ធាទិសព្ពធម្មានំ៍ សព្ពទុក្ខានត្តិ ជាតិទុក្ខាទិសព្ពទុក្ខានំ៍ សព្ពកិលេសានត្តិ កាមច្ឆន្ទាទិសព្ពកិលេសានំ៍ អរិយមគ្គានត្តិ សោតាបត្តិមគ្គាទិចតុន្នំ អរិយមគ្គានំ៍ និរោធស្សាតិ និព្ពានស្ស៍ សព្ពសមាបត្តីនត្តិ សព្ពាសម្បិ អដ្ឋន្នំ រូបារូបសមាបត្តីនំ៍ សោតិ សោ អរិយោ៍ ចសិប្បត្តោតិ ចសីភាវប្បត្តោ៍ អធ ចា ពត្តភាវំ ឥស្សរិយភាវំ និបុណ្ណភាវំ បត្តោ៍ បរិមិប្បត្តោតិ បរមិតិ អចសានំ និដ្ឋានំ, ចូឡូយភាវំ ចា តំ បត្តោ៍ កត្ថ បត្តោតិ អាហ “អរិយស្មិំ សីលស្មិ”ន្តិអាទិ៍ តត្ថ អរិយស្មិំ សីលស្មិន្តិ និទ្ទោសេ សីលស្មិំ៍ អរិយស្មិំ សមាធិស្មិន្តិ និទ្ទោសេ សមាធិស្មិំ៍ អរិយាយ បញ្ញាយាតិ និទ្ទោសាយ បញ្ញាយ៍ អរិយាយ ចិមុត្តិយាតិ និទ្ទោសាយ ផលចិមុត្តិយា៍ បុរិមេន ចាចាតមុត្តាទីចា កហិតា, ទុតិយេន ចាយាមសតិសមាធយោ កហិតា, តតិយេន ចិតក្កសមុទិដ្ឋិយោ កហិតា, ចតុត្ថេន តំសម្បយុត្តា សេសធម្មា កហិតាតិ ទេទិតព្វា៍

អន្តគតោតិ មគ្គេន សង្ខារលោកន្តំ គតោ៍ អន្តប្បត្តោតិ តមេច លោកន្តំ ផលេន បត្តោ៍ កោដិគតោតិ មគ្គេន សង្ខារកោដិំ គតោ៍ កោដិប្បត្តោតិ តមេច កោដិំ ផលេន បត្តោ៍ បរិយន្តគតោតិ មគ្គេន លន្ធាយតនាទិលោកបរិយន្តំ បរិច្ឆេទំ បរិចដុមំ កត្វា គតោ៍ បរិយន្តប្បត្តោតិ តមេច លោកំ ផលេន បរិយន្តំ កត្វា បត្តោ៍ ចោសានគតោតិ មគ្គេន អចសានំ គតោ៍ ចោសានប្បត្តោតិ ផលេន អចសានំ បត្តោ៍ តាណគតោតិ មគ្គេន តាណំ គតោ៍ តាណប្បត្តោតិ ផលេន តាណំ បត្តោ៍ លេណគតោតិ មគ្គេន និលីយនំ គតោ៍ លេណប្បត្តោតិ តំ ផលេន និលីយនំ បត្តោ៍ សរណគតោតិ មគ្គេន បតិដ្ឋំ គតោ៍ សរណប្បត្តោតិ ផលេន សរណំ បត្តោ៍ អភយគតោតិ មគ្គេន និព្ភយំ គតោ៍ អភយប្បត្តោតិ ផលេន និព្ភយំ និព្ពានំ បត្តោ៍ អច្ចុតគតោតិ ចុតិចិរហិតំ និព្ពានំ មគ្គេន គតោ៍ អច្ចុតប្បត្តោតិ តំ ផលេន បត្តោ៍ អមតគតោតិ មរណរហិតំ និព្ពានំ មគ្គេន គតោ៍ អមតប្បត្តោតិ តំ ផលេន បត្តោ៍ និព្ពានគតោតិ តណ្ហាចានតោ និក្ខន្តំ និព្ពានំ មគ្គេន គតោ៍ និព្ពានប្បត្តោតិ តមេច ផលេន បត្តោ៍ សោចុដ្ឋចាសោតិ សោ អរហា ឥសេសុ អរិយចាសេសុ ចសិ បរិចសិ ចុដ្ឋោ ចុដ្ឋាតិ ច ចុដ្ឋចាសោ៍ ចិណ្ណចរណោតិ សីលេន សហ អដ្ឋសុ សមាបត្តីសុ ចិណ្ណចរីតិ ចិណ្ណចរណោ៍

គតទ្ធោតិ សំសារទ្ធានំ អតិក្កន្តោ។ គតទិសោតិ សុបិនន្តេនបិ អគតបុព្ពំ និព្ពានទិសំ គតោ។ គតកោដិកោតិ អនុបាទិសេសនិព្ពានកោដិំ គតោ ហុត្វា ឋិតោ។ បាលិតព្រហ្មចរិយោតិ រក្ខិតព្រហ្មចរិយោ។ ឧត្តមទិដ្ឋិប្បត្តោតិ ឧត្តមំ សម្មាទិដ្ឋិំ បត្តោ។ បដិវិទ្ធាកុប្បោតិ អកុប្បំ អចលំ អរហត្តផលំ បដិវិជ្ឈិត្វា ឋិតោ។ សច្ឆិកតនិរោធោតិ និរោធំ និព្ពានំ សច្ឆិកត្វា ឋិតោ។

ទុក្ខំ តស្ស បរិញ្ញាតន្តិ តិវិធំ ទុក្ខំ តេន សមតិក្កមិត្វា បរិច្ឆិន្នំ។ អភិញ្ញេយ្យន្តិ សភាវលក្ខណាវពោធនេន សោភនេន អាការេន ជានិតព្ពំ។ អភិញ្ញាតន្តិ អធិកេន ញាណេន ញាតំ។ បរិញ្ញេយ្យន្តិ សាមញ្ញលក្ខណាវពោធនេន កិច្ចសមាបនវសេន ច ព្យាបិត្វា បរិជានិតព្ពំ។ បរិញ្ញាតន្តិ សមន្តតោ ញាតំ។ ភាវេតព្ពន្តិ វឌ្ឍេតព្ពំ។ សច្ឆិកាតព្ពន្តិ បច្ចក្ខំ កាតព្ពំ។ ទុវិធា ហិ សច្ឆិកិរិយា បដិលាភសច្ឆិកិរិយា អារម្មណសច្ឆិកិរិយា ចាតិ។

ឧក្ខិត្តបលិឃោតិ ឯត្ថ បលិឃោតិ វដ្ដមូលិកា អវិជ្ជា។ អយញ្ហិ ទុក្ខិបនដ្ឋេន “បលិឃោ”តិ វុច្ចតិ។ តេនេស តស្សា ឧក្ខិត្តត្តា “ឧក្ខិត្តបលិឃោ”តិ វុត្តោ។ សំកិណ្ណបរិខោតិ បរិខា វុច្ចតិ បុនព្ភវទាយកោ ភវេសុ ជាយនវសេន ចេវ សំសរណវសេន ច “ជាតិសំសារោ”តិ លទ្ធនាមានំ បុនព្ភវក្ខន្ធានំ បច្ចយោ កម្មាភិសង្ខារោ។ សោ ហិ បុនប្បុនំ ឧប្បត្តិករណវសេន បរិក្ខិបិត្វា ឋិតត្តា “បរិខា”តិ វុច្ចតិ។ តេនេស តស្សា សំកិណ្ណត្តា វិកិណ្ណត្តា “សំកិណ្ណបរិខោ”តិ វុត្តោ។ អព្ពូឡ្ហេសិកោតិ ឯសិកាតិ វដ្ដមូលិកា តណ្ហា។ អយញ្ហិ គម្ភីរានុគតដ្ឋេន “ឯសិកា”តិ វុច្ចតិ។ តេនេស តស្សា អព្ពូឡ្ហត្តា លុញ្ចិត្វា ឆឌ្ឌិតត្តា “អព្ពូឡ្ហេសិកោ”តិ វុត្តោ។ និរគ្គឡោតិ អគ្គឡំ វុច្ចន្តិ ឱរម្ភាគជនកានិ កាមភវេ ឧប្បត្តិបច្ចយានិ ឱរម្ភាគិយានិ។ ឯតានិ ហិ មហាកវាដំ វិយ នគរទ្វារំ ចិត្តំ បិទហិត្វា ឋិតត្តា “អគ្គឡ”ន្តិ វុច្ចន្តិ។ តេនេស តេសំ និរគ្គឡត្តា “និរគ្គឡោ”តិ វុត្តោ។ អរិយោតិ និក្កិលេសោ បរិសុទ្ធោ។ បន្នទ្ធជោតិ បាតិតមានទ្ធជោ។ បន្នភារោតិ ខន្ធភារកិលេសភារអភិសង្ខារភារបញ្ចកាមគុណភារា បន្នា ឱរោបិតា អស្សាតិ បន្នភារោ។ អបិ ច ឥធ មានភារស្សេវ ឱរោបិតត្តា “បន្នភារោ”តិ អធិប្បេតោ។ វិសំយុត្តោតិ ចតូហិ យោគេហិ សព្ពកិលេសេហិ ច វិសំយុត្តោ។ ឥធ បន មានយោគេនេវ វិសំយុត្តត្តា “វិសំយុត្តោ”តិ អធិប្បេតោ។

ឯត្តាវតា ថេរេន យេន មគ្គេន កិលេសេ ខេបេត្វា និរោធសយនវរគតស្ស ខីណាសវស្ស និព្ពានារម្មណំ ផលសមាបត្តិំ អប្បេត្វា វិហរណាការោ ទស្សិតោ។ យថា ហិ ទ្វេ នគរានិ ឯកំ ចោរនគរំ, ឯកំ ខេមនគរំ។ អថ ឯកស្ស មហាយោធស្ស ឯវំ ពុទ្ធិ ឧប្បជ្ជេយ្យ “យាវិមំ ចោរនគរំ តិដ្ឋតិ, តាវ ខេមនគរំ ភយតោ ន មុច្ចតិ។ ចោរនគរំ អនគរំ ករិស្សាមី”តិ សន្នាហំ កត្វា ខគ្គំ គហេត្វា ចោរនគរំ ឧបសង្កមិត្វា នគរទ្វារេ ឧស្សាបិតេ ឯសិកត្ថម្ភេ ខគ្គេន ឆិន្ទិត្វា សទ្វារពាហកំ កវាដំ ឆិន្ទិត្វា បលិឃំ ឧក្ខិបិត្វា បាការំ ភិន្ទន្តោ បរិខំ សំកិរិត្វា នគរសោភនត្ថាយ ឧស្សាបិតេ ធជេ បាតេត្វា នគរំ អគ្គិនា ឈាបេត្វា ខេមនគរំ បវិសិត្វា ឧបរិបាសាទមារុយ្ហ ញាតិគណបរិវុតោ សុរសភោជនំ ភុញ្ជេយ្យ។ ឯវំ ចោរនគរំ វិយ សក្កាយោ, ខេមនគរំ វិយ និព្ពានំ, មហាយោធោ វិយ យោគាវចរោ។ តស្សេវំ ហោតិ “យាវ សក្កាយវដ្ដំ វដ្ដតិ, តាវ ទ្វត្តិំសកម្មការណេហិ អដ្ឋនវុតិរោគេហិ បញ្ចវីសតិមហព្ភយេហិ ច បរិមុច្ចនំ នត្ថី”តិ។ សោ មហាយោធោ វិយ សន្នាហំ សីលសន្នាហំ កត្វា បញ្ញាតិណ្ហខគ្គំ គហេត្វា ខគ្គេន ឯសិកត្ថម្ភេ វិយ អរហត្តមគ្គេន តណ្ហេសិកំ លុញ្ចិត្វា, សោ យោធោ សទ្វារពាហកំ នគរកវាដំ វិយ បញ្ចោរម្ភាគិយសំយោជនគ្គឡំ ឧគ្ឃាដេត្វា, សោ យោធោ

បលិឃំ វិយ អវិជ្ជាបលិឃំ ឧក្ខិបិត្វា, សោ យោធោ បាការំ ភិន្ទិត្វា បរិខំ វិយ កម្មាភិសង្ខារបាការំ ភិន្ទិត្វា ជាតិសំសារបរិខំ សំកិរិត្វា, សោ យោធោ នគរសោភនត្ថាយ ឧស្សាបិតេ ធជេ វិយ មានទ្ធជេ បាតេត្វា សក្កាយនគរំ ឈាបេត្វា, សោ យោធោ ខេមនគរំ បវិសិត្វា ឧបរិបាសាទេ សុរសភោជនំ ភុញ្ជន្តោ វិយ និព្វាននគរំ បវិសិត្វា អមតនិរោធារម្មណំ ផលសមាបត្តិសុខំ អនុភវមានោ កាលំ វីតិនាមេតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា (អ។ និ។ ៥។៧១) –

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តបលិឃោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អវិជ្ជា បហីនា ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តបលិឃោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សំកិណ្ណបរិខោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បោនោព្ភវិកោ ជាតិសំសារោ បហីនោ ហោតិ…បេ… ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សំកិណ្ណបរិខោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ពូឡ្ហេសិកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តណ្ហា បហីនា ហោតិ…បេ… ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ពូឡ្ហេសិកោ ហោតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និរគ្គឡោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ បហីនានិ ហោន្តិ…បេ… ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និរគ្គឡោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសំយុត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អស្មិមានោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសំយុត្តោ ហោតិ (អ។ និ។ ៥។៧១)។

“ឯវំ វិមុត្តចិត្តំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ សឥន្ទា ទេវា សព្រហ្មកា សបជាបតិកា អន្វេសំ នាធិគច្ឆន្តិ ‘ឥទំនិស្សិតំ តថាគតស្ស វិញ្ញាណ’”ន្តិ (ម។ និ។ ១។២៤៦)។

បញ្ចង្គវិប្បហីនោតិ កាមច្ឆន្ទាទិបញ្ចង្គានិ វិវិធេហិ ឧបាយេហិ បជហិត្វា ឋិតោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“កតមញ្ចាវុសោ , ភិក្ខុ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុនោ កាមច្ឆន្ទោ បហីនោ ហោតិ, ព្យាបាទោ បហីនោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ បហីនំ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីនំ ហោតិ, វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ហោតី”តិ (ទី។ និ។ ៣។៣៤៨, ៣៦០)។

ឆឡង្គសមន្នាគតោតិ ឆន្នំ អង្គានំ បូរេត្វា ឆសុ ទ្វារេសុ រូបាទិអារម្មណេ បដិឃានុនយំ វជ្ជេត្វា ឧបេក្ខាវសេន សតោ សម្បជានោ ហុត្វា វិហរណេន ឆឡង្គានិ បូរេត្វា បរិបុណ្ណំ កត្វា ឋិតត្តា “ឆឡង្គសមន្នាគតោ”តិ វុត្តោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“កតមញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា, ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា, កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា, មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ហោតី”តិ (ទី។ និ។ ៣។៣៤៨, ៣៦០)។

ឯការក្ខោតិ សតិអារក្ខេន ឯកោ ឧត្តមោ អារក្ខោ អស្សាតិ ឯការក្ខោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“កតមញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ ឯការក្ខោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សតារក្ខេន ចេតសា សមន្នាគតោ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឯការក្ខោ ហោតី”តិ (ទី។ និ។ ៣។៣៤៨, ៣៦០)។

ចតុរាបស្សេនោតិ បញ្ញាយ បដិសេវនបរិវជ្ជនវិនោទនបជហនានិ វសេន ចតុន្នំ អបស្សយានំ ឥតោ វិតោ ច អបរិវត្តយានានំ វសេន ចតុរាបស្សេនោ, តេសំ បិបុលិត្វា ឋិតោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“កតមញ្ចាវុសោ, ភិក្ខុ ចតុរាបស្សេនោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ខាយេកំ បដិសេវតិ, សង្ខាយេកំ បរិវជ្ជេតិ។ សង្ខាយេកំ វិនោទេតិ, សង្ខាយេកំ បជហតី”តិអាទិនា (ទី។ និ។ ៣។៣៤៨, ៣៦០) នយេន វិត្ថារេតព្ពំ។

បណុន្នបច្ចេកសច្ចោតិ “ឥទមេវ ទស្សនំ សច្ចំ, ឥទមេវ សច្ច”ន្តិ ឯវំ បាដិឯក្កំ គហិតត្តា បច្ចេកសង្ខាតានិ ទិដ្ឋិសច្ចានិ បណុន្នានិ និហដានិ បហីនានិ អស្សាតិ បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ។

សមវយសដ្ឋេសនោតិ ឯត្ថ អវយាតិ អនូនា។ សដ្ឋាតិ វិស្សដ្ឋា។ សម្មា អវយា សដ្ឋា ឯសនា អស្សាតិ សមវយសដ្ឋេសនោ។ សម្មា វិស្សដ្ឋសព្វេសនោតិ អត្ថោ។ កេវលីតិ បរិបុណ្ណោ។ វុសិតវាតិ វុសិតព្រហ្មចរិយោ, គរុំវាសេ អរិយមគ្គោបិ ឯតស្ស អរិយវាសេសុបិ វុសិតវន្តោ។ ឧត្តមបុរិសោតិ ខីណកិលេសត្តា វិសេសបុរិសោ អាជញ្ញបុរិសោ។ បរមបុរិសោតិ ឧត្តមបុរិសោ, បរមំ វា បដិលាភំ បត្តត្តា ឧត្តមំ បត្តិំ អរហត្តបដិលាភំ បត្តោ អនុត្តរបុញ្ញក្ខេត្តភូតោ ឧត្តមបុរិសោ, តេនេវេត្ថ បរមបុរិសោ។ អនុត្តរំ សមាបត្តិំ សមាបជ្ជិតុំ អយំ បដិលាភំ បត្តត្តា បរមបត្តិប្បត្តោ។ អថ វា “ឃរាវាសេ អាទីនវំ សញ្ជានិត្វា សាសនបវិសនវសេន ឧត្តមបុរិសោ។ អត្តភាវេ អាទីនវំ សញ្ជានិត្វា វិបស្សនាបវិសនវសេន បរមបុរិសោ។ កិលេសេ អាទីនវំ សញ្ជានិត្វា អរិយភូមិំ បវិដ្ឋោ បរមបត្តិប្បត្តោតិ

ឧចយេកេ ចណ្ណាយត្តិ៍

ភេចាថិតតីតិ ក្យសលិក្យសលិត៌ បហឹតត្វា តេសំ ចិបិកេំ ត ចដ្ឋេតិ៍ តាបថិតតីតិ ផលេ ជិតត្វា ត ចិទ្ធិសេតិ៍ អបថិតិត្វា ជិតោតិ បឌិប្យស្សទ្ធិបហាតេ ជិតត្វា កិលេសេ ចិទ្ធិសេត្វា ជិតោ៍ ញ្ញតោ បទំ តីហិបិ បឌេហិ យក្កុផលចសេតេច យោឌេតញ្ញ៍ តេច បឌហតីតិ បហាតព្វាការចេត កិលេសេ ត បឌហតិ៍ ត ស្តុបិឌិយតីតិ តណ្ហាយាតឌិដ្ឋីហិ កហេតព្វាកាចតោ តេហិ ត កណ្ហាតិ៍ បឌហិត្វា ជិតោតិ ចឌិត្វា ជិតោ៍ តេច សំសិញ្ញតីតិ តណ្ហាចសេត តេច សំសិញ្ញតិ៍ ត ស្តុស្សិតេតីតិ យាតចសេត ត ស្តុក្កិសតិ៍ ចិសិតិត្វា ជិតោតិ តណ្ហាសំសឹចត៌ អកត្វា ជិតោតិ ឧចយេកេ ចណ្ណាយត្តិ៍ តេច ចិទ្ធបេតីតិ កិលេសក្កិ ត តិញ្ញាបេតិ៍ ត សន្ធបេតីតិ កិលេសក្កិ ត ឌាលិបេតិ៍ ចិទ្ធបេត្វា ជិតោតិ ចំ តិញ្ញាបេត្វា ជិតោ៍

អសេក្ខតសីលក្ខន្ធតាតិ សិក្ខិតព្វាការចេត អសេក្ខត ចាចាកយុត្តាឌីចសីលក្ខន្ធត សីលរាសិតា សយត្វាកតត្វា ជិតោ, អបរិហីតការចេត ជិតោ៍ សយាឌិក្ខន្ធតាតិ ចាឃាយសតីហិ សយ្យយុត្តត សយាឌិតា៍ ចិយុត្តិក្ខន្ធតាតិ ផលចិយុត្តិសយ្យយុត្តក្ខន្ធត៍ ចិយុត្តិញាណឌស្សតក្ខន្ធតាតិ បច្ចចេក្ខណញាណតា៍ សច្ចំ សយ្យបិបិឌិយិត្វាតិ ចតុអរិយសច្ចំ សកាចចសេត សកសត្វាតេ សយ្យាឌិយិត្វា បឌិចិញ្ញិត្វា ជិតោ៍ ឧឌំ សយតិក្កមិត្វាតិ កយ្យតតណ្ហាអតិក្កមិត្វា៍ កិលេសក្កិត្តិ រាកាឌិកិលេសក្កិ៍ បរិយាឌិយិត្វាតិ ខេបេត្វា តិញ្ញាបេត្វា៍ អបរិកយតតាយាតិ សំសារេ អកយតការចេត ឬតាកយតាការចេតាតិ អត្វេ៍ កដំ សយាឌាយាតិ ឌយក្កាហំ កហេត្វា៍ យុត្តិបឌិសេចតតាយាតិ សញ្ញាកិលេសហិ យុដ្ឋិត្វា ទ្វបិឌិអាសយុលសេចតចសេត៍ អឆ ចា សញ្ញាកិលេសហិ យុត្តផលសយាបត្តិសេចតចសេត៍ យេត្តាយ ឋិរិសុទ្ធិយាតិ ស្តុបក្កិលេសយុត្តាយ បរិសុទ្ធការចេ ជិតាយ យេត្តាយ ជិតោ៍ កទ្រុណាឌីសុបិ ឧសេច តយោ៍

អច្ចត្តឋិរិសុទ្ធិយាតិ អតិក្កត្តបរិសុទ្ធការចេត បរិសុទ្ធិយា អត្តំ បិបុលិត្វា ជិតោ៍ អតយុយតាយាតិ តណ្ហាឌិដ្ឋិយាតា “តយុយា”តិ ចុច្ចត្តិ៍ តេសំ អការចា អតយុយតា, តាយ តណ្ហាឌិដ្ឋិយាតចិរហិតតាយ ជិតោ៍ ចុត្តញ្ហាចំ –

“សេ តាឌិសេ លោកចិទ្ធ សុយេឆោ, សញ្ញាសុ ឆយ្យេសុ អតយុយោ យុតី”តិ (អ៍ តិ៍ ១៍៣០)៍ ឧត្តាបិ តណ្ហាយាតឌិដ្ឋិចិរហិតោតិ អត្វោ៍ ចិយុត្តត្តាតិ សញ្ញាកិលេសហិ យុត្តការចេត៍ សត្តុស្សិតត្តាតិ យឆាលិកយឆាពលយឆាសារ្យុប្យសត្តាយចសេត សត្តុដ្ឋការចេត ជិតោ៍

ពន្ធបរិយត្តេតិ ឧកចតុបញ្ចក្ខន្ធាត៌ តីហិ បរិញ្ញាក្កីហិ ឈរាបេត្វា អត្តេ អចសាតេ ជិតោ , តត្តិ ឧតស្ស អត្តោតិ ចា បរិយត្តំ, តស្សិ បរិយត្តេ៍ ធាតុបរិយត្តាឌីសុបិ ឧសេច តយោ៍ អយំ បត ចិសេសោ – ធាតុបរិយត្តេតិ អដ្ឋារសត្តំ ធាតុត៌ បរិយត្តេ៍ អាយតតបរិយត្តេតិ ទ្វាឌសត្តំ អាយតតាត៌ កតិបរិយត្តេតិ តិរយាឌិបញ្ចត្តំ កតីត៌ ស្តុបបត្តិបរិយត្តេតិ សុកតិឌុក្កតីសុ តិញ្ញត្តិយា៍ បឌិសត្ធិបរិយត្តេតិ កាយរូបារូបភចេសុ បឌិសត្ធិយា ៍ ភចបរិយត្តេតិ ឧកចោកាចតុបញ្ចសញ្ញាអសញ្ញាតេចសញ្ញាតាសញ្ញាកាយរូបអរូបភចាត៍ សំសារបរិយត្តេតិ ពន្ធធាតុអាយតតាត៌ អព្វោច្ឆិន្នបចត្តិយា៍ ចដ្ដបរិយត្តេតិ កយ្មចិបាកកិលេសចដ្ដាត៌ បរិយត្តេ៍ អត្តិមេ ភចេតិ អចសាតេ ស្តុបបត្តិភចេ៍ អត្តិមេ សយុស្សេយ

ឋិតាតិ អចសាគេ សយុស្សេឃ សទិ្ធេរ ឋិតា៖ អត្ថិយេឌេហឆេទាតិ អត្ថិយំ អចសាគេឌេហំ សទិ្ធំ ឆាេទតិតិ អត្ថិយេឌេហឆេទា៖ អទហាតិ អារកត្វា អទឹតំ, អទាគត្ថា ហតត្វា, បច្ឆាឃាឌិតំ អទហត្វា, បិបកទេណ ទហាកាចា អទហា៖

តស្សាឃំ បត្តិយេកាតិ តស្ស លឹណាសចស្ស អឃំ សយុស្សេឃា អត្តកាចេចា អចសាគេតា៖ ចទិយោតិ អបេ្យា យត្ថោ ចទិយោ អាលេបិ, ចទិយំ កជាឡអំ ចិឃ៖ បុត ប៩សត្តិឃា គត្តិកាចំ សត្ថាឃ “ឌាតិយទណសំសាទោ, គត្តិ តស្ស បុគគ្គចា”តិ អាហ៖ ឌតតំ ឌាតិ, យទត្ថិ ទេតតាតិ យទលំ, លត្ថាឌិតំ អត្ថោត្តិត្តា សំសាទបចត្តិ ច តស្ស លឹណាសចស្ស បុត គត្តិតិ ចុត្តិ កាចំ គិកយេត្តា អាហ ទេតតាហ កកចា –

“តស្វា ឌត្ត...បេ... គាចំ សិក្ខាច បិទក្ន”តិ៖

ត្ថាយស្វិ សុទ្ធ ឃំ អត្តទត្តទា គ ចុត្តំ, តំ បិជាត្សាទេគ កេហតត្ថា៖

សត្តឲ្យប្បេត្ថាតិកាឃ យហាគិត្តេសត្តកចាឃ

កាយសុត្តគិត្តេសចណ្ហគា គិត្តិតា៖

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២· គុហដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

៧· ទុតិយេ – សត្តោតិ លគ្គោ· គុហាយន្តិ កាយេ· កាយោ ហិ រាគាទីនំ វាឡមិគានំ វសនោកាសតោ “គុហា”តិ វុច្ចតិ· ពហុនាភិច្ឆន្នោតិ ពហុនា រាគាទិកិលេសជាតេន អភិច្ឆន្នោ· ឯតេន អព្ភន្តរពន្ធនំ វុត្តំ· តិដ្ឋន្តិ រាគាទិវសេន តិដ្ឋន្តោ· មោហនស្មិំ បគាឡ្ហោតិ មោហនំ វុច្ចតិ កាមគុណា· ឯត្ថ ហិ ទេវមនុស្សា មុយ្ហន្តិ តេសុ អជ្ឈោគាឡ្ហោ ហុត្វា; ឯតេន ពាហិរពន្ធនំ វុត្តំ· ទូរេ វិវេកា ហិ តថាវិធោ សោតិ សោ តថារូបោ នរោ តិវិធាបិ កាយវិវេកាទិវិវេកា ទូរេ , អនាសន្នេ· កិំការណា? កាមា ហិ លោកេ ន ហិ សុប្បហាយាតិ យស្មា លោកេ កាមា សុប្បហាយា ន ហោន្តិ, តស្មាតិ វុត្តំ ហោតិ·

សត្តោតិ ហិ ខោ វុត្តន្តិ “សត្តោ, នរោ, មានវោ”តិ ឯវមាទិនា នយេន កថិតោយេវ· គុហា តាវ វត្តព្វាតិ គុហា តាវ កថេតព្វា· កាយោតិ វាតិអាទីសុ អយំ តាវ បទយោជនា – កាយោ ឥតិ វា គុហា ឥតិ វា...បេ... គុម្ពា ឥតិ វាតិ· តត្ថ កាយោតិ “កុច្ឆិតានំ អាយោតិ កាយោ”តិអាទិនា ហេដ្ឋា សតិបដ្ឋានកថាយំ វុត្តោយេវ· រាគាទីនំ វាឡមិគានំ វសនោកាសដ្ឋេន គុហា, “បដិច្ឆាទនដ្ឋេន”តិបិ ឯកេ· “ទូរង្គមំ ឯកចរំ, អសរីរំ គុហាសយ”ន្តិអាទីសុ (ធ· ប· ៣៧) វិយ· រាគាទីហិ ឆាទនដ្ឋេន ទេហោ “ទេហិត្វា យាតុមំ ទេហ”ន្តិអាទីសុ (ជា· និ· ២·១១១ ទោគំ ចិនជិនំ) វិយ· ពលត្តករណដ្ឋេន សន្ទេហោ “កិន្ទតិ ប្អូតិសន្ទេហោ, យរណត្តជិញ្ញំ ជីវិត”ន្តិអាទីសុ (ធ· ប· ៧៣) វិយ· និវាសេ ឧបត្ថរណដ្ឋេន នាវា “សិញ្ច ភិក្ខុ ឥមំ នាវំ, សិត្តា តេ លហុមេស្សតី”តិអាទីសុ (ធ· ប· ៣៦៩) វិយ· ឥរិយាបថស្ស អតិក្កមនដ្ឋេន រថោ “រថោ សីលបរិក្ខារោ, ឈានក្ខោ ចក្កវីរិយោ”តិអាទីសុ (សំ· និ· ៥·៤) វិយ· អត្តគុណដ្ឋេន ធជោ “ធជោ រថស្ស បញ្ញាណ”ន្តិអាទីសុ (ជា· ២·២២·១៨៤៧) វិយ·

កិមិកុលានំ អាវាសភាវេន វម្មិកោ “វម្មិកោតិ ខោ, ភិក្ខុ, ឥមស្សេតំ ចាតុម្មហាភូតិកស្ស កាយស្ស អធិវចន”ន្តិអាទីសុ (ម· និ· ១·២៥១) វិយ· យថេវ ហិ ពាហិរកោ វម្មិកោ, វមតីតិ វន្តកោ វន្តុស្សយោ វន្តសិនេហសម្ពទ្ធោតិ វត្វាហិ ការណេហិ “វម្មិកោ”តិ វុច្ចតិ· សោ ហិ អហិនកុលឧន្ទុរឃរគោឡិកាទយោ នានប្បការេ បាណកេ វមតីតិ វម្មិកោ· ឧបចិកាហិ វន្តកោតិ វម្មិកោ· ឧបចិកាហិ វមិត្វា មុខតុណ្ឌកេហិ ឧក្ខិត្តបំសុចុណ្ណេន កដិប្បមាណេនបិ បោរិសប្បមាណេនបិ ឧស្សិតោតិ វម្មិកោ· ឧបចិកាហិ វន្តខេឡសិនេហេន អាពទ្ធតាយ សត្តសត្តាហំ មេឃេ វស្សន្តេបិ ន វិប្បកិរីយតិ, និទាឃេបិ តតោ បំសុមុដ្ឋិំ គហេត្វា តស្មិំ មុដ្ឋិនា បីឡិយមានេ សិនេហោ និក្ខមតិ, ឯវំ វន្តសិនេហេន សម្ពទ្ធោតិ វម្មិកោ· ឯវមយំ កាយោបិ “អក្ខិគូថកណ្ណគូថកោ”តិអាទិនា នយេន នានប្បការេ អសុចិកលិមលេ វមតីតិ វម្មិកោ· ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធខីណាសវា អយម្បិ អត្តភាវោ និក្ខិត្តបរិយាទានេន អត្តភាវំ ឆឌ្ឌេត្វា គតាតិ អរិយេហិ វន្តកោតិបិ វម្មិកោ· យេហិ ចាយំ តីហិ អដ្ឋិសតេហិ ឧស្សិតោ ន្ហារុសម្ពទ្ធោ មំសាវលេបនោ អល្លចម្មបរិយោនទ្ធោ ឆវិរញ្ជិតោ សត្តេ វញ្ចេតិ, តំ សព្ពំ អរិយេហិ វន្តមេវាតិ វន្តុស្សយោតិបិ វម្មិកោ· “តណ្ហា ជនេតិ បុរិសំ, ចិត្តមស្ស វិធាវតី”តិ (សំ· និ· ១·៥៥-៥៧) ឯវំ តណ្ហាយ ជនិតត្តា អរិយេហិ វន្តេនេវ តណ្ហាសិនេហេន សម្ពទ្ធោ អយន្តិ វន្តសិនេហេន សម្ពទ្ធោតិបិ វម្មិកោ· យថា ច វម្មិកស្ស អន្តោ នានប្បការា បាណកា ជាយន្តិ, ឧច្ចារបស្សាវំ ករោន្តិ, គិលានា សយន្តិ, មតា និបតន្តិ· ឥតិ សោ តេសំ សូតិឃរំ វច្ចកុដិ

កិលិតវាលិ ឞុវាតព្វា ទេហាតិˆ ឲចំ ឈត្តិឃយហាវាលិឌឹតយ្បិ ពាទេឃា “អឃំ ខោបិតរក្ខិតោ យល្ហិតបវាឌិតោ យហាត្មុកាចាត់ ពាទេឃា”តិ អចិទេត្តព្វា ឈចិតិស្សិតា បិលោ ចយ្ខតិស្សិតា បិលោ ឞំវតិស្សិតា បិលោ តហាទុតិស្សិតា បិលោ អជ្ជិតិស្សិតា បិលោ អជ្ជិឞិញ្ញតិស្សិតា បិលោតិ ឲចំ ក្យលកាលតាឃ អឃឹតិយត្តាតិ កិឞិក្យលវហស្សាតិ អទេត្តាកាឃស្ហិទេឃច ឌាឃត្តិ, ក្តន្ទាទបស្សាចំ ពទោទាត្តិ, ខោលទេញ្ញាត អាត្យទិតាតិ វឃត្តិ, យតាយតា តិបតត្តិˆ ឡតិ អឃយ្បិ ខោឞំ បិលោត់ ឞ្មតិឈទំ ចក្ខក្យជិ កិលិតវាលិ ឞុវាតព្វា ទេហាតីតិ “ចយ្ខិពោ”តិ វដ្ឋ កទេតាˆ

យតាឞិយតាបបតតទ្ទេត តាកទំ “វក្កាឃតពាទ”ត្តិអាឌឹស្ម ចិឃˆ ទេទាកាឌិត់ តិឡ្សអកាទេចត ក្យលិចកាទេចត តិឡ្សអំ “ទេទាកតិឡ្សអំ បកក្ខទ”ត្តិអាឌឹស្ម (ឆˆ បˆ ១៣ប៍) ចិឃˆ បជិវត្ថិយា តិចាវពោហទេ្ទត ក្យជិ “បញ្ញាក្ខាទាឃំ ក្យជិកាឃំ បវក្កិយា”តិអាឌឹស្ម (ទេឆទកាˆ ១៦៣) ចិឃˆ ឞ្មតិកាទេចត កទេណ្ឌា “ទេទាទេកាតិ កិក្លទេច, កទេណ្ឌាតិ កិក្លទេច, វទេល្លាតិ កិក្លទេច, កាឃទេស្សតំ អឆិចចត”ត្តិអាឌឹស្ម (អˆ តិˆ ៥ˆ១៣) ចិឃˆ កិឌ្ឍតទ្ទេត ក្យយ្កទា “ក្យយ្កបឞំ កាឃយិឞំ ចិឌិត្វា”តិអាឌឹស្ម (ឆˆ បˆ ៣០) ចិឃˆ កាឃទេស្សតំ អឆិចចតត្តិ ឲតំ ទុត្តប្យកាទំ ចត្យយហាក្មតយឃស្ស ក្យវ្ឋិតឆយ្ខាត់ អាឃស្ស អឆិចចត់, ពឆតត្តិ អទេត្វាˆ ក្យហាឃត្តិ វទឹទស្ហិ ˆ វទេត្តាតិ អល្លិទេតាˆ ចិវទេត្តាតិ ចល្លាទាកាឌិចទេវត ចិចិទេឆា អល្លិទេតាˆ វណ្ណាតទាកចទេវត អាវទេត្តាˆ តទេត្វច “ឞ្មកំ ឞ្មឈ”ត្តិ កហឈចទេវត លទេក្កាˆ អត្តក្កហឈចទេវត លក្កិទេតាˆ បលិត្យទេ្ឋាតិ ឋស្សទាកចទេវត អយ្យក្ខិត្វា ឌិទេតាˆ កិត្តិលិទេលតិ កិត្តិឃំ អាទេកាជិតឈាល្យទេពាˆ តាកឌទេត្តតិ តទេឆច ហតិ្វឌត្តវឌិទេវ ចក្កឌល្លទេពាˆ វត្តត្តិ កិត្តិលិទេល លក្កិˆ ចិវត្តត្តិ តាកឌទេត្ត លក្កិˆ អាវត្តត្តិ ឌឹចទចំទេវ លក្កិˆ លក្កត្តិ ឌឹចទទេឌ្ឍឃា លក្កិˆ លក្កិតត្តិ ឞឹឌបិទេឌ លក្កិˆ បលិត្យទ្ធត្តិ យញ្ញបិទេឌ លក្កត្តិ ឲចយាឌិតា តទេឃត ទេឃាទេឌតញ្ញាˆ

លក្កតាឆិចចតត្តិ ចិទេវទេវត អល្លិឃតកឆត់ˆ ឈទេត្តាតិ ទុត្តប្យកាទេទហិ កិទេលទេវហិ ឈាឌិទេតាˆ ឞុតប្យត់ ក្តប្យត្តិចទេវត ក្តបទ្មបទិ ឈទេត្តាតិ ក្តន្ធទេត្តាˆ អាចុទេតាតិ អាចទិទេតាˆ តិចុទេតាតិ ចាទិទេតាˆ ឡឞុទេតាតិ អចត្វទិត្វា ឈាឌិទេតាˆ ឞិហិទេតាតិ កាឌទេតត ក្តក្លលិយុត់ ចិឃ បលិក្យល្ហិទេតាˆ បជិន្ធទេត្តាតិ អាចទេជាˆ បជិក្យឌ្ឍិទេតាតិ អទេឆាយុត់ ឌបិទេតាˆ តត្វ តិឈបណ្ណាឌឹហិ ឈាឌិតំ ចិឃ ឈទេត្តាˆ ក្តន្ធទេត្តា តឌិˆ អាចទឈទេវត្យ ចិឃˆ អាចុទេតា ឌតវញ្ញាទឈយក្កាចទឈំ ចិឃˆ

ចិតិតាទេ្ឋា យាតចទេវតាតិ តាតាចិទេឆត យាតាតិយាតចទេវត តាតាចិទេឆ អាទយ្ខទេឈ តាទេ្ឋា ហ្យត្វា តិជ្ជតិˆ បទាយទេ្ទា ឌិជ្ជិចទេវតាតិ ក្វាវជ្ជិឌិជ្ជិត់ ចទេវត បទាយទេ្ទា អាយវិត្វា កហិទេតាˆ ចិទេក្លបកទេតា ក្តន្ធចទេវតាតិ អាទយ្ខទេឈ អវត្តិជ្ជតចទេវត ចិត្តចិទេក្លបំ បទេត្តា ក្តបកទេតាˆ អតិជ្ជក្កទេតា ចិចិកិន្ធាចទេវតាតិ ទតតត្តឃាឌឹស្ម ពក្លាវក្លាតាឃ ចិចិកិន្ធាឃ ចទេវត វត្ថិជ្ជាត់ អប្យទេត្តាˆ ឆាយកទេតា អត្យវឃចទេវតាតិ ទុត្តិ្ហទឈអប្យហឹតាត្យវឃចទេវត ឆិទកាចំ បទេត្តា ក្តបកទេតា ហ្យត្វា តិជ្ជតិˆ

ទ្មឞ្មបឃត្តិ តល្យាឌិជ្ជបឃចទេវត ទ្មបំ ក្តបកត្វា អាទយ្ខឈំ ពត្វាˆ ចិញ្ញាឈំ តិជ្ជយាត់ តិជ្ជតីតិ តស្ហិ អាទយ្ខទេឈ ទ្មបិទយ្ខឈំ ចិញ្ញាឈំ តិជ្ជត្តិ តិជ្ជតិˆ ទ្មបិទយ្ខឈំទ្មបបតិជ្ជត្តិ ទ្មបទេយច អាទយ្ខឈំ អាលម្ពិត្វា ទ្មបទេយច បតិជ្ជំ ពត្វាˆ តត្មបទេវចតត្តិ វបឹតិពតទេល្យាឌទេពាត អាវិត្វា ចិញ្ញាឈំˆ ទុជ្ឈត្តិ ទុជ្ឋិកាចំˆ ចិទ្មឡ្សហិត្តិ ឌចតចទេវត ក្តបទិទេតា ចិទ្មឡ្សហិកាចំˆ ទេចឞុល្លត្តិ តឌាទយ្ខឈចទេវត ទេចឞុល្លិˆ

អត្ថិរាគោតិអាទីសុ លោភស្សេវ នាមានិ។ សោ ហិ រញ្ជនវសេន រាគោ, នន្ទនវសេន នន្ទី, តណ្ហាយនវសេន តណ្ហាតិ វុច្ចតិ។ បតិដ្ឋិតំ តត្ថ វិញ្ញាណំ វិរូឡ្ហន្តិ កម្មំ ជវាបេត្វា បដិសន្ធិអាកឌ្ឍនសមត្ថតាយ បតិដ្ឋិតញ្ចេវ វិរូឡ្ហញ្ច។ យត្ថាតិ តេភូមកវដ្ដេ ភុម្មំ។ សព្វត្ថ វា បុរិមបទេ ឯតំ ភុម្មំ។ អត្ថិ តត្ថ សង្ខារានំ វុឌ្ឍីតិ ឥទំ ឥមស្មិំ វិបាកវដ្ដេ ឋិតស្ស អាយតិំ វដ្ដហេតុកេ សង្ខារេ សន្ធាយ វុត្តំ។ យត្ថ អត្ថិ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តីតិ យស្មិំ ឋានេ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិ អត្ថិ។ តត្ថ បុរិមសុត្តំ រូបាទិអារម្មណលក្ខណវសេន វុត្តំ, ទុតិយសុត្តំ តេនេវារម្មណំ អភិនន្ទនវសេន វុត្តំ, តតិយំ វិញ្ញាណបតិដ្ឋានវសេន វុត្តំ, ចតុត្ថំ ចតុន្នំអាហារវសេន, កុសលាកុសលវិញ្ញាណបតិដ្ឋានវសេន វុត្តន្តិ ញាតព្វំ។

យេភុយ្យេនាតិ បាយេន។ យុជ្ជន្តីតិ យោគំ អាបជ្ជន្តិ។ សំយុជ្ជន្តីតិ វិសេសេន យុជ្ជន្តិ។ សម្បយុជ្ជន្តីតិ សព្វាការេន យុជ្ជន្តិ។ អថ វា រូបារម្មណំ បដិច្ច យុជ្ជន្តិ, សទ្ទារម្មណំ បដិច្ច សំយុជ្ជន្តិ, ធម្មារម្មណំ បដិច្ច សម្បយុជ្ជន្តិ។ អវិជ្ជាយ អន្ធីកតាតិ អដ្ឋសុ ឋានេសុ អញ្ញាណាយ អវិជ្ជាយ អន្ធីកតា។ “កតា”តិ វា បាឋោ, អន្ធភាវំ ឧបគតាតិ អត្ថោ។ បគាឡ្ហាតិ បវិដ្ឋា។ ឱគាឡ្ហាតិ ហេដ្ឋាភាគំ បវិដ្ឋា។ អជ្ឈោគាឡ្ហាតិ អភិភវិត្វា អវត្ថរិត្វា វិសេសេន បវិដ្ឋា។ និមុគ្គាតិ អធោមុខំ ហុត្វា បវិដ្ឋា។ អថ វា ទស្សនសំយោគេន ឱគាឡ្ហា។ សវនសំយោគេន អជ្ឈោគាឡ្ហា។ វចនសំយោគេន និមុគ្គា។ សប្បុរិសសំសគ្គវិរហិតោ វា ឱគាឡ្ហា។ សទ្ធម្មសវនវិរហិតោ វា អជ្ឈោគាឡ្ហា។ ធម្មានុធម្មបដិបត្តិវិរហិតោ វា និមុគ្គា។

វិវេកាតិ វិវិត្តិ, វិវិច្ចនំ វា វិវេកោ។ តយោតិ គណនបរិច្ឆេទោ។ កាយវិវេកោតិ កាយេន វិវិត្តិ, វិនា អបសក្កនំ។ ចិត្តវិវេកាទីស្វបិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ កិន្តិ ឯតស្មិំ សាសនេ សំសារេ ភយំ ឯកន្តតោ កិំ។ វិវិត្តន្តិ សុញ្ញំ, អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសន្តិ អត្ថោ។ ឯតទេវ ហិ សន្ធាយ វិភង្គេ “វិវិត្តន្តិ សន្តិកេ ចេបិ សេនាសនំ ហោតិ, តញ្ច អនាកិណ្ណំ គហដ្ឋេហិ បព្វជិតេហិ, តេន តំ វិវិត្ត”ន្តិ (វិភ. ៥២៦) វុត្តំ។ សេតិ ចេវ អាសតិ ច ឯត្ថាតិ សេនាសនំ, មញ្ចបីឋាទីនមេតមធិវចនំ។ តេនាហ –

“សេនាសនន្តិ មញ្ចោបិ សេនាសនំ, បីឋម្បិ… ភិសិបិ… ពិម្ពោហនម្បិ… វិហារោបិ… អឌ្ឍយោគោបិ… បាសាទោបិ… អដ្ដោបិ… មាឡោបិ… លេណម្បិ… គុហាបិ… រុក្ខមូលម្បិ… វេឡុគុម្ពោបិ… យត្ថ វា បន ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ, សព្វមេតំ សេនាសន”ន្តិ (វិភ. ៥២៧)។

អបិ ច វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហាតិ ឥទំ វិហារសេនាសនំ នាម។ មញ្ចោ បីឋំ ភិសិ ពិម្ពោហនន្តិ ឥទំ មញ្ចបីឋសេនាសនំ នាម។ ចិមិលិកា ចម្មខណ្ឌោ តិណសន្ថារោ បណ្ណសន្ថារោតិ ឥទំ សន្ថតសេនាសនំ នាម។ យត្ថ វា បន ភិក្ខូ បដិក្កមន្តីតិ ឥទំ ឱកាសសេនាសនំ នាមាតិ ឯវំ ចតុព្ពិធំ សេនាសនំ ហោតិ។ តំ សព្វម្បិ សេនាសនគ្គហណេន គហិតមេវ។

ឥធ បនស្ស សកុណសទិសស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស ភិក្ខុនោ អនុច្ឆវិកសេនាសនំ ទស្សេន្តោ “អរញ្ញំ រុក្ខមូល”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ អរញ្ញន្តិ “និក្ខមិត្វា ពហិ ឥន្ទខីលា សព្វមេតំ អរញ្ញ”ន្តិ (វិភ. ៥២៨) ឥទំ ភិក្ខុនីនំ វសេន អាគតំ។ “អារញ្ញកំ នាម សេនាសនំ បញ្ចធនុសតិកំ បច្ឆិម”ន្តិ (បារា.

៩៣៣) ឰាធំ បត ឰាយស្ស កិក្លេតា អត្សុបំ៉ ពស្ស លក្ខណំ ចិសុទ្ធិមគ្គេ ឝុពក្កតិទេ្ទស (ចិសុទ្ធិ៉ ១៉១១) ចុត្តំ៉ ទុក្ខមូលត្តិ ឃំកិច្ចិ សត្តដ្ឋាឃំ

ចិចិត្តំ ទុក្ខមូលំ៉ បន្ធាពត្តិ ឥសលំ៉ ពត្វ ហិ ក្ខកពេសាល្ហិសុ ក្ខកពកិច្ចំ ពត្វា ឃឹពាឃ ទុក្ខដ្ឋាឃាឃ តិសិត្ថស្ស ភាភាឌិសាសុ ឈាឃយាភាសុ ឃឹពេតត

ចាពេត ឥឹឌិឃយាតស្ស ចិត្តំ ៦ពក្កំ ពេហាតិ៉ ពត្វទត្តិ កំ ចុច្ចតិ ក្ខកំ, ពេត ឥាទិតំ, ក្ខកពេត កិត្តំ បន្ធាពបេឥសំ៉ ឃំ “តឹពាបូ”ត្តិបិ

“តឹក្បញ្ញា”ត្តិបិ ចឥត្តិ៉ ពត្វ ហិ ទេពបដ្ឋសឌិសា ចាលុកា ពេហាតិ, យត្វេព យលិចិពាតំ ចិឃ ចតកហតំ, យលិពត្តសឌិសំ ក្ខកំ សត្តតិ៉ ៦ចទុបំ

ពត្វទំ ឋ្វទុឃ្យាបិតឹឃំ បិចិត្វា កត្វាតិ ឃឹពាតិ ពត្វា ចាលុកំ ក្ខស្សាពេបត្វា បំសុក្បលឹចទំ បន្ធាពេបត្វា តិសិត្ថស្ស សយលាឆម្ពំ ពេទាពេតា ចិត្តំ

៦ពក្កំ ពេហាតិ៉ កិទិក្បហត្តិ ក្ខិត្តំ បន្ធាពាតំ អត្តទំ, ៦ពឃ្វិពេឃច ចា ក្ខយក្កសឌិសំ យហាចិចទំ៉ សុសាតលក្ខណំ ចិសុទ្ធិមគ្គេ (ចិសុទ្ធិ៉ ១៉១៣) ចុត្តំ៉

ចតបព្ពត្តិ កាយត្តិ អតិក្កមិត្វា យត្បស្សាតំ អត្សបចាទដ្ឋាតំ ឃត្វ ត ពសត្តិ ត ចបត្តិ៉ ពេតេតចាហ “ចតបព្ពត្តិ ឝុទាតេយពំ សេតាសតាតំ

អឌិចចត”ត្តិអាឌិ (ចិក៉ ៣៦១)៉ អត្ថោ ទាកាសត្តិ អដ្ឋត្តំ អាកាន្តយាតោ បតេត្វ ឹចទក្បឌិ ពត្វា ចសតិ៉ បលិលបុប្ផត្តិ បលិលទាឃិ៉

យហាបលិលបុប្ផពោ ហិ បលិលំ តិក្ខដ្ឋិត្វា បត្តាទលេឈសឌិសេ អាលេឃ ពទោត្តិ, ពដ្ឋក្យឃ្វាឌឹតយ្បិ ក្ខបទិ បលិលំ បក្ខិបិត្វា ពេហដ្ឋា តិសិត្ថា

សយលាឆម្ពំ ពទោត្តិ៉ សប្តាយេពំ សត្ថាឃ ចុត្ត “កាពេឃត ចិចិពេត្វា ចិហទតី”តិអាឌិ៉ ៦ពកា ចក្កំ អឌិដ្ឋាតិ បចត្តឃតីតិ ចុត្តំ ពេហាតិ៉

ឰាទិឃតីតិ ឰាទិឃាបចំ ចត្តឃតិ៉ ចត្តតីតិ ឰាទិឃាបចពុត្តិ ក្ខប្បាពេតិ៉ បិពេលតីតិ ឰាទិឃាបចំ ទក្ខតិ៉ ឃបេតីតិ ឃបឃតិ៉ ឃាពេបតីតិ

ឃាបឃតិ៉

បឆមំឈាតំ សយាបត្តស្សាតិ ក្បសលជ្ឈាតសមក្គិស្ស៉ តឹចទពេលហិ ចិត្តំ ចិចិត្តត្តិ ក្ខបចាពេទត តឹចទពេលហិ ចិចិត្តយ្បិ សយាតំ អពេត្វាអប្បតាឃំ សុដ្ឋ

ចិចិត្តំ តាយ ពេហាតីតិ ឥស្សេតំ “បឆមំ ឈាតំ សយាបត្តស្ស តឹចទពេលហិ ចិត្តំ ចិចិត្តំ ពេហាតី”តិ ចុត្តំ៉ ៦ពេសច តេឃា

ចិតក្កចិចាទបីតិសុខចុក្ខហិ ចុតិឃតតិឃចតុត្ថជ្ឈាតាតិ សយាបត្តាតត្តិ៉ ទុបសញ្ញាឃាតិ ក្បសលចិបាកកិទិឃចេសេត បញ្ចទសត្តំ

ទុបិចចទជ្ឈាតាតំ សញ្ញាឃ៉ បឌិឃសញ្ញាឃាតិ ចក្ខុទុបិឌិសឈ្ឈេតេត ក្ខប្បត្តាឃ ក្បសលិក្បសលចិបាកចេសេត ទ្វិបញ្ចចិញ្ញាណសត្ថាពាឃ

បឌិឃសញ្ញាឃ ច៉ តាតត្តសញ្ញាឃាតិ តាតាទម្មណេ បចត្តាឃ ចតុចត្តាលីសកាយាចចទសញ្ញាឃ ច ចិត្តំ ចិចិត្តំ ពេហាតិ សុត្តំ ពេហាតិ៉

អាកាសាតញ្ចាឃតតំ សយាបត្តស្សាតិ ៦ត្វ តាយ្ស អពេត្វាតិ អតត្តំ, អាកាសំ អតត្តំ អាកាសាតត្តំ, អាកាសាតត្តមេច អាកាសាតញ្ចំ, ពំ

អាកាសាតញ្ចំ អឌិដ្ឋាតដ្ឋេត អាឃតតយស្ស សសម្បយុត្តធម្មស្ស ឈាតស្ស ពេចាតំ ពេចាឃតតមិចាតិ អាកាសាតញ្ចាឃតតំ,

កសិណុគ្ឃាដិមាកាសាទម្មណឈាតស្សេតំ អឌិចចតំ៉ ពំ អាកាសាតញ្ចាឃតតំ សយាបត្តស្ស ក្បសលកិទិឃឈាតំ សយាបត្តស្ស៉ ទុបសញ្ញាឃាតិ

សញ្ញាឃឹសេត ទុបិចចទជ្ឈាតពោ ពេច ពតាទម្មណពោ ច៉ ទុបិចចទជ្ឈាតយ្បិ ហិ “ទុប”ត្តិ ចុច្ចតិ “ទុបី ទុបាតិ បស្សតី”តិអាឌីសុ (បឌិ៉ ម៉ ១៉

១០៥), ពស្ស អាទម្មណយ្បិ “ពហិទ្ធា ទុបាតិ បស្សតិ សុចណ្ណទុព្វណ្ណាតី”តិអាឌីសុបិ (បឌិ៉ ម៉ ១៉១០៥)៉ ពស្វា ឰាធ ទុបេ សញ្ញា ទុបសញ្ញាតិ

៦ចំ សញ្ញាឃឹសេត ទុបិចចទជ្ឈាតស្សេតំ អឌិចចតំ៉ ទុបេ សញ្ញា អស្សាតិ ទុបសញ្ញំ, ទុបយស្ស តាយត្តិ ចុត្តំ ពេហាតិ៉ ៦ចំ

បចឹកសិណាឌិភេទស្ស ពតាទម្មណស្ស ពេចំ អឌិចចតត្តិ ពេចឌិពត្វំ៉ ៦ពាឃ ក្បសលចិបាកកិទិឃាចេសេត បញ្ចទសចិធាឃ

ឈាតសត្ថាពាឃ ទុបសញ្ញាឃ៉ ៦ពាឃ ច បចឹកសិណាឌិចេសេត អដ្ឋចិធាឃ អាទម្មណសត្ថាពាឃ ទុបសញ្ញាឃ៉

បដិឃសញ្ញាយាតិ ចក្ខាទីនំ វត្ថូនំ រូបាទីនំ អារម្មណានញ្ច បដិឃាតេន សមុប្បន្នា សញ្ញា បដិឃសញ្ញា, រូបសញ្ញាទីនំ ឯតំ អធិវចនំ។ យថាហ – “តត្ថ កតមា បដិឃសញ្ញា? រូបសញ្ញា សទ្ទសញ្ញា គន្ធសញ្ញា រសសញ្ញា ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា, ឥមា វុច្ចន្តិ បដិឃសញ្ញាយោ”តិ (វិភ។ ៦០២)។ តា កុសលវិបាកា បញ្ច អកុសលវិបាកា បញ្ចាតិ ឯតាយ បដិឃសញ្ញាយ។

នានត្តសញ្ញាយាតិ នានត្តេ គោចរេ បវត្តាយ សញ្ញាយ, នានត្តាយ វា សញ្ញាយ។ យថាហ – “តត្ថ កតមា នានត្តសញ្ញា? អសមាបន្នស្ស មនោធាតុសមង្គិស្ស វា មនោវិញ្ញាណធាតុសមង្គិស្ស វា សញ្ញា សញ្ជាននា សញ្ជានិតត្តំ, ឥមា វុច្ចន្តិ នានត្តសញ្ញាយោ”តិ (វិភ។ ៦០៣) ឯវំ វិភង្គេ វិភជិត្វា វុត្តា។ តា ហិ ឥធ អធិប្បេតា។ អសមាបន្នស្ស មនោធាតុមនោវិញ្ញាណធាតុសង្គហិតា សញ្ញា រូបសទ្ទាទិភេទេ នានត្តេ នានាសភាវេ គោចរេ បវត្តន្តិ។ យស្មា ចេសា អដ្ឋ កាមាវចរកុសលសញ្ញា, ទ្វាទស អកុសលសញ្ញា, ឯកាទស កាមាវចរកុសលវិបាកសញ្ញា, ទ្វេ អកុសលវិបាកសញ្ញា , ឯកាទស កាមាវចរកិរិយសញ្ញាតិ ឯវំ ចតុចត្តាលីសម្បិ សញ្ញា នានត្តា នានាសភាវា អញ្ញមញ្ញំ អសទិសា, តស្មា “នានត្តសញ្ញា”តិ វុត្តា, តាយ នានត្តសញ្ញាយ។

ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតីតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញាបដិឃសញ្ញានានត្តសញ្ញាសង្ខាតាហិ សញ្ញាហិ ឈានចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ វិតា ហោតិ អបសក្កិតំ ហោតិ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនន្តិ ឯតវេ វិញ្ញាណំ អធិដ្ឋានដ្ឋេន អាយតនមស្សាតិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ, អាកាសេ បវត្តវិញ្ញាណារម្មណស្ស ឈានស្សេតំ អធិវចនំ។ តំ ឈានំ សមាបន្នស្ស វុត្តប្បការាយ អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ ហោតិ។

អាកិញ្ចញ្ញាយតនន្តិ ឯត្ថ បន នាស្ស កិញ្ចនន្តិ អកិញ្ចនំ, អន្តមសោ ភង្គមត្តម្បិ អស្ស អវសិដ្ឋំ នត្ថីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អកិញ្ចនស្ស ភាវោ អាកិញ្ចញ្ញំ, អាកាសានញ្ចាយតនវិញ្ញាណាបគមស្សេតំ អធិវចនំ។ តំ អាកិញ្ចញ្ញំ អធិដ្ឋានដ្ឋេន អាយតនមស្សាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ, អាកាសេ បវត្តិតវិញ្ញាណាបគមារម្មណឈានស្សេតំ អធិវចនំ។ តំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស តាយ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ ចិត្តំ វិវិត្តំ។

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនន្តិ ឯត្ថ បន យាយ សញ្ញាយ ភាវតោ តំ “នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតន”ន្តិ វុច្ចតិ, យថាបដិបន្នស្ស សា សញ្ញា ហោតិ, តំ តាវ ទស្សេតុំ វិភង្គេ (វិភ។ ៦២០) “នេវសញ្ញីនាសញ្ញី”តិ ឧទ្ធរិត្វា តញ្ញេវ “អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សន្តតោ មនសិ ករោតិ, សង្ខារាវសេសសមាបត្តិំ ភាវេតិ, តេន វុច្ចតិ នេវសញ្ញីនាសញ្ញី”តិ វុត្តំ។ តត្ថ សន្តតោ មនសិ ករោតីតិ “សន្តា វតាយំ សមាបត្តិ, យត្រ ហិ នាម នត្ថិភាវម្បិ អារម្មណំ ករិត្វា វសតី”តិ ឯវំ សន្តារម្មណតាយ តំ “សន្តា”តិ មនសិ ករោតិ។ តំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ អប្បេត្វា និសិន្នស្ស តាយ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ ឈានចិត្តំ សុញ្ញំ ហោតិ។

សោតាបន្នស្សាតិ សោតាបត្តិផលំ បត្តស្ស។ សក្កាយទិដ្ឋិយាតិ វីសតិវត្ថុកាយ សក្កាយទិដ្ឋិយា។ វិចិកិច្ឆាយាតិ អដ្ឋសុ ឋានេសុ កង្ខាយ។

សីលព្ពតបរាមាសាតិ “សីលេន សុទ្ធិ, វតេន សុទ្ធី”តិ បរាមសិត្វា ឧប្បជ្ជនកទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋានុសយាតិ អប្បហីនដ្ឋេន សន្តានេ អនុសយកា ទិដ្ឋានុសយា។ តថា វិចិកិច្ឆានុសយា។ តទេកដ្ឋេហិ វាតិ តេហិ សក្កាយទិដ្ឋិអាទីហិ ឯកតោ ឋិតេហិ វា។ ឧបតាបេន្តិ វិពាធេន្តិ វាតិ កិលេសា, តេហិ សក្កាយទិដ្ឋិយាទិកិលេសេហិ វិត្តំ វិវិត្តំ សុញ្ញំ ហោតិ។ ឯត្ថ “តទេកដ្ឋ”ន្តិ ទុវិធំ ឯកដ្ឋំ បហានេកដ្ឋំ សហជេកដ្ឋញ្ច។ អបាយគមនីយា ហិ កិលេសា យាវ សោតាបត្តិមគ្គេន ន បហីយន្តិ, តាវ ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាហិ សហ ឯកស្មិំ បុគ្គលេ ឋិតាតិ បហានេកដ្ឋា។ ឥមេសុ ហិ កិលេសេសុ យត្ថ ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆា ឯវ អាគតា។ អនុសយេសុ ទិដ្ឋានុសយវិចិកិច្ឆានុសយា អាគតា។ សេសា បន អបាយគមនីយោ លោភោ ទោសោ មោហោ មានោ ថិនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បន្តិ អដ្ឋ កិលេសា ទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាហិ សហ បហានេកដ្ឋា ហុត្វា ទ្វីហិ អនុសយេហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិមគ្គេន បហីយន្តិ។ រាគទោសមោហបមុខេសុ វា ទិយឌ្ឍេសុ កិលេសសហស្សេសុ សោតាបត្តិមគ្គេន ទិដ្ឋិយា បហីយមានាយ ទិដ្ឋិយា សហ វិចិកិច្ឆា បហីនា, ទិដ្ឋានុសយវិចិកិច្ឆានុសយេហិ សហ អបាយគមនីយា សព្ពកិលេសា បហានេកដ្ឋវសេន បហីយន្តិ។ សហជេកដ្ឋា បន ទិដ្ឋិយា សហ វិចិកិច្ឆាយ ច សហ ឯកេកស្មិំ ចិត្តេ ឋិតា អវសេសកិលេសា។

សោតាបត្តិមគ្គេន ហិ ចត្តារិ ទិដ្ឋិសហគតានិ វិចិកិច្ឆាសហគតញ្ចាតិ បញ្ច ចិត្តានិ បហីយន្តិ។ តត្ថ ទ្វីសុ ទិដ្ឋិសម្បយុត្តអសង្ខារិកចិត្តេសុ បហីយមានេសុ តេហិ សហជាតា លោភោ មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បន្តិ ឥមេ កិលេសា សហជេកដ្ឋវសេន បហីយន្តិ, ទ្វីសុ ទិដ្ឋិសម្បយុត្តសសង្ខារិកចិត្តេសុ បហីយមានេសុ តេហិ សហជាតា លោភោ មោហោ ថិនំ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បន្តិ ឥមេ កិលេសា សហជេកដ្ឋវសេន បហីយន្តិ, វិចិកិច្ឆាសហគតចិត្តេ បហីយមានេ តេន សហជាតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចំ អហិរិកំ អនោត្តប្បន្តិ ឥមេ កិលេសា សហជេកដ្ឋវសេន បហីយន្តិ។ តេហិ ទុវិធេកដ្ឋេហិ កិលេសេហិ វិត្តំ វិវិត្តំ ហោតីតិ មគ្គចិត្តំ វិវិច្ចតិ, ផលចិត្តំ វិវិត្តំ វិយុត្តំ អបសក្កិតំ សុញ្ញំ ហោតីតិ អត្ថោ។

សកទាគាមិស្ស ឱឡារិកា កាមរាគសញ្ញោជនាតិ ឱឡារិកភូតា កាយទ្វារេ វីតិក្កមស្ស បច្ចយភាវេន ថូលភូតា មេថុនរាគសង្ខាតា សញ្ញោជនា។ សោ ហិ កាមភវេ សញ្ញោជេតីតិ “សញ្ញោជន”ន្តិ វុច្ចតិ។ បដិឃសញ្ញោជនាតិ ព្យាបាទសញ្ញោជនា។ សោ ហិ អារម្មណេ បដិហញ្ញតីតិ “បដិឃ”ន្តិ វុច្ចតិ។ តេ ឯវ ថាមគតដ្ឋេន សន្តានេ អនុសេន្តីតិ អនុសយា។ អណុសហគតាតិ សុខុមភូតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អណុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយាតិ អប្បហីនដ្ឋេន សន្តានេ អនុសយនវសេន សុខុមភូតា កាមរាគបដិឃានុសយា។ តទេកដ្ឋេហិ វាតិ វុត្តេហិ ទុវិធេកដ្ឋេហិ កិលេសេហិ វិត្តំ វិវិត្តំ សុញ្ញំ ហោតិ។

អរហតោតិ កិលេសារីនំ ហតត្តា “អរហា”តិ លទ្ធនាមស្ស។ រូបរាគាតិ រូបភវេ ឆន្ទរាគា។ អរូបរាគាតិ អរូបភវេ ឆន្ទរាគា។ មានាតិ អរហត្តមគ្គវជ្ឈា មានា ឯវ។ តថា ឧទ្ធច្ចអវិជ្ជាមានានុសយាទយោ អរហត្តមគ្គវជ្ឈា។ ឯតេសុ ឧណ្ណតិលក្ខណោ មានោ។ អវូបសមលក្ខណំ ឧទ្ធច្ចំ។ អន្ធការលក្ខណា អវិជ្ជា។ រូបរាគអរូបរាគវសេន បវត្តា ភវរាគានុសយា។ តទេកដ្ឋេហិ វាតិ តេហិ ឯកតោ ឋិតេហិ វា កិលេសេហិ។ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហីតិ អជ្ឈត្តចិត្តសន្តានេ អកុសលក្ខន្ធេ ឧបាទាយ “ពហិទ្ធា”តិ សង្ខំ គតេហិ អញ្ញេហិ មុញ្ចិត្វា ពហិទ្ធា បវត្តេហិ សព្ពសង្ខារនិមិត្តេហិ មគ្គចិត្តំ វិវិច្ចតិ វិនា ហោតិ អបសក្កតិ, ផលចិត្តំ វិវិត្តំ វិយុត្តំ អបសក្កិតំ ហោតិ។

តត្ថ កិលេសបដិបាដិយា មគ្គបដិបាដិយា ចាតិ ទ្វិធា អនុសយានំ អភាវោ វេទិតព្វោ។ កិលេសបដិបាដិយា ហិ កាមរាគានុសយបដិឃានុសយានំ តតិយមគ្គេន អភាវោ ហោតិ, មានានុសយស្ស ចតុត្ថមគ្គេន, ទិដ្ឋានុសយវិចិកិច្ឆានុសយានំ បឋមមគ្គេន, ភវរាគានុសយាវិជ្ជានុសយានំ ចតុត្ថមគ្គេនេវ។ មគ្គបដិបាដិយា បន បឋមមគ្គេន ទិដ្ឋានុសយវិចិកិច្ឆានុសយានំ អភាវោ ហោតិ, ទុតិយមគ្គេន កាមរាគានុសយបដិឃានុសយានំ តនុភាវោ, តតិយមគ្គេន សព្ពសោ អភាវោ, ចតុត្ថមគ្គេន មានានុសយភវរាគានុសយាវិជ្ជានុសយានំ អភាវោ ហោតិ។ ចិត្តវិវេកោតិ មហគ្គតលោកុត្តរចិត្តានំ កិលេសេហិ សុញ្ញភាវោ, តុច្ឆភាវោតិ អត្ថោ។

ឧបធិវិវេកោតិ កិលេសក្ខន្ធអភិសង្ខារសង្ខាតានំ ឧបធីនំ សុញ្ញភាវោ។ ឧបធី តាវ ទស្សេតុំ "ឧបធិ វុច្ចន្តិ កិលេសា ច"តិអាទិមាហ។ រាគាទយោ យស្ស ឧប្បជ្ជន្តិ, តំ ឧបតាបេន្តិ វិពាធេន្តីតិ កិលេសា ច។ ឧបាទានគោចរា ឧបាទិយោ បញ្ចក្ខន្ធា ច។ ឧបាទានសម្ភូតា បុញ្ញាបុញ្ញានេញ្ជាភិសង្ខារា ច។ អមតន្តិ នត្ថិ ឯតស្ស មរណសង្ខាតំ មតន្តិ អមតំ, កិលេសវិសបដិបក្ខត្តា អគទន្តិបិ អមតំ។ សំសារេ យោនិគតិឧបបត្តិវិញ្ញាណដ្ឋិតិសត្តាវាសេសុ សំសិព្ពតិ វិនតីតិ តណ្ហា "វាន"ន្តិ វុច្ចតិ, តំ តត្ថ នត្ថីតិ និព្ពានំ។ វិវេកដ្ឋកាយានន្តិ គណសង្គណិកាយ អបគតសរីរានំ។ នេក្ខម្មាភិរតានន្តិ នេក្ខម្មេ កាមាទិតោ និក្ខន្តេ បឋមជ្ឈានាទិកេ អភិរតានំ, តន្និន្នានំ។ បរមវោទានប្បត្តានន្តិ ឧត្តមបរិសុទ្ធភាវំ បាបុណិត្វា ឋិតានំ។ "ឧបក្កិលេសាភាវេន បរិសុទ្ធចិត្តានំ, កិលេសេហិ មុត្តភាវេន បរមវោទានប្បត្តានំ។ វិក្ខម្ភនប្បហានេន បរិសុទ្ធចិត្តានំ, សមុច្ឆេទប្បហានេន បរមវោទានប្បត្តាន"ន្តិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។ និរុបធីនន្តិ វិគតូបធីនំ។ វិសង្ខារគតានន្តិ សង្ខារារម្មណំ ចជិត្វា វិគតសង្ខារំ និព្ពានំ អារម្មណករណវសេន ឧបគតានំ។ វិសង្ខារគតំ ចិត្តន្តិ ឯត្ថាបិ ហិ និព្ពានមេវ "វិសង្ខារ"ន្តិ វុត្តំ។

វិភត្តេតិ វិវិត្តេ ភត្តេ។ សុវិភត្តេតិ សុដ្ឋុ វិភត្តេ។ ន សង្កិណ្ណេតិ ន សម្ពាធេ។ ន សមាយុត្តាតិ ន ឯកពទ្ធេ។ អសម្ភិន្នេតិ អសម្ភិន្នសម្ពាធេ, វិវេកេតិ អតិវិវេកេ, វិគតេតិ អបេតា។ នាសេយាតិ វិនាសេយា។ នស្សន្តីតិ ឯតេន អាការេន វិនដ្ឋា។ នប្បការាតិ ឯតេន បការេន វិនដ្ឋា។ នប្បដិភាគាតិ វិនដ្ឋប្បដិភាគា។ អថ វា "អត្តភាវព្យាបាទ លក្ខភាវេន នាសេយា។ កិលេសេហិ លគ្គភាវេន នស្សន្តិ។ មោហគតំ បការេន នប្បការា។ តីហិ វិវេកេហិ ទូរភាវេន នប្បដិភាគាតិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។

ទុប្បហាយាតិ សុខេន បហាតព្ពា ន ហោន្តិ។ ទុច្ចជ្ជាតិ សុខេន ចជិតុំ ន សក្កា។ ទុប្បរិច្ចជ្ជាតិ សព្ពាការេន ចជិតុំ ន សក្កា។ ទុន្និម្មទយាតិ និម្មទំ អមទំ កាតុំ ន សក្កា។ ទុន្និវេឋយាតិ និវេឋេតុំ វិនិវេឋេតុំ ន សក្កា។ ទុត្តរាតិ ឧត្តរិត្វា អតិក្កមិតុំ ន សក្កា។ ទុប្បតរាតិ វិសេសេន តរិតុំ ន សក្កា។ ទុស្សមតិក្កមាតិ ទុក្ខេន អតិក្កមិតព្ពា។ ទុន្និវត្តាតិ និវត្តេតុំ ទុក្ករា។ អថ វា "បហាតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ ទុប្បហាយា។ ត្យាគាភាវេន ទុច្ចជ្ជា។ មុត្តុំ អសក្កុណេយ្យតាយ ទុប្បរិច្ចជ្ជា។ ទាសសព្ពុត្តាទិ ទុត្តរា ទុប្បតរា។ ឧល្លង្ឃនរហិតា អតិក្កមិតុំ ទុស្សមតិក្កមា។ បរិវត្តេតុំ ទុន្និវត្តា"តិ ឯវមេកេ វណ្ណយន្តិ។

បុ៉ ឯវំ បឋមាសាយ "ធម្មេ វិវេកា ហិ តថាបិនោ"តិ សារេត្វា បុន តថាវិធានំ សត្តានំ ឧបមំ អាហ គហេត្វា

“ពុទ្ធាតិកាតា”តិអាទិកាឆយាហ៍ តត្ថ ពុទ្ធាតិកាតាតិ តល្យាមេហត្យកា៍ កចរាតពាទ្ធាតិ ឫលមេចគតាឌិបិក្រចរារេតក ពាទ្ធា៍ រេត ក្បូបុប្ទុាតិ រេត កចរាតចត្វក្ខុតា ឆឞ្ជា៍ រេត ចា តត្ថ ពាទ្ធា ពុទ្ធាតិកាតា រត្តា ក្បូបរេយាចឃា៍ ត ហិ អញ្ញោរេយាក្លាតិ អរេញ្ញា ច រេយារេចតុំ ត ររេក្កាត្តិ៍ កាទលចចត់ ចា ឲតំ៍ រេត រត្តា ក្បូបុប្ទុា៍ កឞ្ជា? ឃឞ្ជា អរេញ្ញាត រេយារេចតញ្ញា ត រេហាត្តិ៍ ឃឌី រត្តា យុរេទ្ឋាឃ្យុំ, ររេកត ឆារេយត យុរេទ្ឋាឃ្យុត្តិ អឃយឞ្ស អរេត្វា៍ បង្ហា បុមេទ ចាបិ អរេបក្លយាតាតិ អតាកមេត អតីរេត ចា កាមេយ អរេបក្លយាតា៍ ពុរេយ ច កាមេយ បុរិរេយ ច ឌប្បត្តិ ពុរេយ ចា បច្ចុប្បរេត្ត កាមេយ បុរិរេយ ចា ក្ចិរេឆបិ អតីតាតាកមេត ពាលចតល្យាឃ បត្វឃយាតា៍ ពុរេយរទ្ទា ខ្ចិត្ត បតាត់ “រេត ក្បូបុប្ទុា ត ហិ អញ្ញោរេយាក្លា”តិ ពុយិតាច រហ រឞ្ញរេទ្ធា រេចឌិតរេញ្ញា៍ ពុតាមចា អរេបក្លយាតា ឌប្បំ កិ កមេទាត្តិ, កិ ចា កតាតិ ត បញ្ញារេឃឃ្យុំ៍

កចរាតពាទ្ធាតិ កមេច រាតំ កចរាតំ, រេតាត កចរារេតត ឫលឞ្សារេគត ពាទ្ធា ហុត្វា ឌិតា៍ តំ កាមេឌត្វា គរេឞ្សតុំ “ឲកំ កចរាតំ – ឫលា រេចគតា”តិអាឌិយាហ៍ រេយាត្តតការេចា រេយាត្តញ្ញា៍ អរេទាកការេចា អាមេទាក្យ៍ ឌីចិតិត្រឹឃឞ្ស បចត្តការេចា ឌីចិតំ៍ លិរេកាតិ ចតុត្ត បច្ចឃាត់ លិរេកា៍ ឃរេរាតិ បរិចាមេទា៍ បរំរាតិ កិត្តិ៍ ឫលត្តិ កាឃិករេចតរិកំ ឫលំ៍ យតាបិកា ទ្ធុបិតិ យតចទ្ធតកា ទ្ធុបិ៍ រេររេរឫបិ ឲរេរច តរេឃា៍

ចក្លុរយ្បគាតិ ចក្លុឞ្ស រយ្បគា៍ “យឃ៌ាចក្លុ រយ្បត្តុ យលិចិយារេត ប្លូឃឌិតរីហបញ្ជា់ ចិឃ លាឃតី”តិ ប្ហប្បត្តុ ឫលឞ្សារ៉ គន្ទ្ធាឃ “ចក្លុរយ្បគា”តិ ក្តុត្តា៍ រេរាតរយ្បគាឌីឫបិ ឲរេរច តរេឃា៍ ឫលាឃ រេចគតាឃ រាតពាទ្ធា...រេប... ចិពាទ្ធាតិ ចិចិឆាកាមេទត ពាទ្ធា៍ អាពាទ្ធាតិ ចិរេររេត អាឌិរេតា ពាទ្ធា៍ លក្កាតិ អាមេទឞ្ជរេលាត រង្ហី អប្បិតា៍ លក្កិតាតិ តាកគរេត្ត ឞាលិតចារេកា ចិឃ លក្កិតា៍ ឃរេយត្វ ច អក្តុត្តំ, តំ ររេត្តា ចិររេត្តាតិអាឌិបិក្រក្តុត្តតរេឃត កមេហតញ្ញា៍

ត ហិ អញ្ញោរេយាក្លាតិ ត បរេទហិ រេយាក្លា៍ រេត ចា កចរាតចត្វ ក្បូបុប្ទុាតិ កមេច ឫលឞ្សារេចត្វក្ខុតា ឆឞ្ជា រេត យុទ្ធិតំ ក្បក្លា៍ រត្តា ចា ឲរេត្តា ក្ប្រឞ្ជាចឃាតិ រត្តា ឲច ចា ឲតឞ្ជា កចរាតចត្វរេតា រេយារេចតុំ ក្បក្លា៍

ក្បុទ្ធាតិ ប្ហទ្ធិតុំ ក្បក្លា៍ ក្បូបុទ្ធាតិ ររេយត្តរេតា លិត្តតរេឌ តមេកាចារេឌ បតិរេតា ចិឃ ប្ហទ្ធិ កត្វា ប្ហទ្ធិតុំ ក្បក្លា៍ ក្បញ្ញ្ហាបឃាតិ ប្ហ្យុារេបតុំ ក្បក្លា៍ ក្បូបុប្ហាបឃាតិ ឫលុយអត្តកាចំ បឆចិឃំ បតិប្ហាបត់ ចិឃ ប្ហ្យុារេបតុំ អតិចិឃ ក្បក្លា៍

រេត អត្តតា បលិបបលិបត្តាតិ កម្ពុរកទ្ធរេយ ឃាច រីររេតា តិយុក្កា ត ររេក្កាត្តិ៍ បទ់ បលិបបលិបត្តុ ប្ហទ្ធិតុត្តិ អបទ់ តរេឆច តិយុក្កិ ហរេត្វ ចា រីររេរ ចា កមេហត្វា ប្ហទ្ធិត្វា ឆរេល បតិប្ហារេបតុំ ត ររេក្កាត្តិ៍ រេរា ចត ក្បុក្តាតិ រេរាតិ ចត្តញ្ញាកាទបុក្កលតិទ្ធរេរា៍ តឞ្ស “រេឃា”តិ ពុឃំ ប្ហទ្ធរចចត់ អាហទិត្វា រេឃា អត្តតា បលិបបលិបរេត្តា, រេរា ចត , ក្បុក្ត, បទ់ បលិបបលិបត្តុ ប្ហទ្ធិឞ្សតីតិ៍ ឲចំ រេររបរេគុ រឞ្ញរេទ្ធា រេចឌិតរេញ្ញា៍ បលិបបលិបរេត្តាតិ កម្ពុរកទ្ធរេយ តិយុរេក្កា ក្ចុត្តិ៍ ឃឆា, ក្បុក្ត, រេកាចិ បុរិរេរា ឃាច រីររេតា កម្ពុរកទ្ធរេយ តិយុរេក្កា, បរេយ្បិ តរេឆច តិយុក្កិ ហរេត្វ ចា រីររេរ ចា កមេហត្វា ប្ហទ្ធិឞ្សតីតិ រេតតំ ឆាត់ ចិឌ្ហតិ៍ ត ហិ តំ កាទលយត្វិ, រេឃត រេរា តំ ប្ហទ្ធិត្វា ឆរេល

បតិដ្ឋាបេយ្យាតិ។ អទន្តោ អវិនីតោ អបរិនិព្វុតោតិ ឯត្ថ បន អនិព្វិសេវនតាយ អទន្តោ។ អសិក្ខិតវិនយតាយ អវិនីតោ។ អនិព្វុតកិលេសតាយ អបរិនិព្វុតោតិ វេទិតព្វោ។ សោ តាទិសោ បរំ ទមេស្សតិ និព្វិសេវនំ ករិស្សតិ, វិនេស្សតិ តិស្សោ សិក្ខា សិក្ខាបេស្សតិ។ បរិនិព្វាបេស្សតិ តស្ស កិលេសេ និព្វាបេស្សតិ។

នត្ថញ្ញោ កោចីតិ អញ្ញោ កោចិ បុគ្គលោ មោចេតុំ សមត្ថោ នត្ថិ។ សកេន ថាមេនាតិ អត្តនោ ញាណថាមេន។ ពលេនាតិ ញាណពលេន។ វីរិយេនាតិ ញាណសម្បយុត្តចេតសិកវីរិយេន។ បុរិសបរក្កមេនាតិ បរំ បរំ ឋានំ អក្កមនេន មហន្តវីរិយេន។

តាហំ សហិស្សាមីតិ អហំ ន សហិស្សាមិ ន សក្កោមិ, ន វាយមិស្សាមីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បមោចនាយាតិ បមោចេតុំ។ កថំកថិន្តិ សកង្ខំ។ ធោតកាតិ អាលបតិ។ តរេសីតិ តរេយ្យាសិ។

“អត្តនា ហិ កតំ បាបំ, អត្តនា សំកិលិស្សតិ;

អត្តនា អកតំ បាបំ, អត្តនាវ វិសុជ្ឈតិ;

សុទ្ធី អសុទ្ធិ បច្ចត្តំ, នាញ្ញោ អញ្ញំ វិសោធយេ”តិ។ (ធ។ ប។ ១៦៥; កថា។ ៨៣៧) –

ឯត្ថាយមត្ថោ – យេន អត្តនា អកុសលំ កម្មំ កតំ ហោតិ, សោ ចតូសុ អបាយេសុ ទុក្ខំ អនុភវន្តោ អត្តនាវ សំកិលិស្សតិ។ យេន បន អត្តនា អកតំ បាបំ, សោ សុគតិញ្ចេវ អគតិញ្ច គច្ឆន្តោ អត្តនាវ វិសុជ្ឈតិ។ កុសលកម្មសង្ខាតា សុទ្ធិ អកុសលកម្មសង្ខាតា ច អសុទ្ធិ បច្ចត្តំ ការកសត្តានំ អត្តនិយេវ វិបច្ចតិ។ អញ្ញោ បុគ្គលោ អញ្ញំ បុគ្គលំ ន វិសោធយេ នេវ វិសោធេតិ, ន កិលេសេតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

តិដ្ឋតេវ និដ្ឋានន្តិ អមតមហានិដ្ឋានំ តិដ្ឋតិយេវ។ និដ្ឋានគាមិមគ្គោតិ បុព្ពភាគវិបស្សនាតោ បដ្ឋាយ អរិយមគ្គោ។ តិដ្ឋាមហំ សមាទបេតាតិ អហំ គណ្ហាបេតា បតិដ្ឋាបេតា តិដ្ឋាមិ។ ឯវំ ឱវទិយមាតា ឯវំ អនុសាសិយមាតាតិ យថា ឯវំ ឱវទិយមាតា ឯវំ អនុសាសិយមាតា។ ឧប្បន្នេ វត្ថុស្មិំ វទន្តោ ឱវទតិ នាម, អនុប្បន្នេ វត្ថុស្មិំ អនុសាសន្តោ “អយសោបិ តេ ភវិស្សតី”តិអាទិនា អនាគតំ ទស្សេន្តោ អនុសាសតិ នាម។ សម្មុខា វទន្តោបិ ឱវទតិ នាម, បរម្មុខា ទូតំ វា សាសនំ វា បេសេន្តោ អនុសាសតិ នាម។ សកិំ វទន្តោបិ ឱវទតិ នាម, បុនប្បុនំ វទន្តោ អនុសាសតិ នាម។ ឱវទន្តោ ឯវ វា អនុសាសតិ នាម។ អបេកច្ចេតិ អបិ ឯកច្ចេ, ឯកេតិ អត្ថោ។ អជ្ឈត្តិកំ និដ្ឋានំ អារាធេន្តីតិ ខយវយសង្ខាតំ អត្ថំ អតីតន្តិ អជ្ឈត្តំ, អជ្ឈត្តជំ តំ សព្ពសង្ខារានំ អព្យាបជ្ជមានតា និដ្ឋានាតិ អជ្ឈត្តិកំ, ឯកត្តិកំ, សតតិដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ តំ អជ្ឈត្តនិដ្ឋានំ អារាធេន្តិ សម្បាទេន្តិ។ នារាធេន្តីតិ ន សម្បាទេន្តិ, ន បដិលភន្តីតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ព្យាហន្តិ ឯតេសុ កិំ អហំ, កិំ ករោមីតិ អត្ថោ។ មគ្គាយីតិ បដិបទាមគ្គាយី។ អាចិក្ខតិ ករោតិ។ អត្តនា បដិបជ្ជមានា មុច្ចេយ្យន្តិ បដិបជ្ជន្តា យំ មុច្ចេយ្យំ។

អតីតំ ឧបាទាយាតិ អតីតំ បដិច្ច។ កិំ បុរេ អបេក្ខំ ករោតីតិ កេន បការេន ឋាក្ខំ ឧទ្ទេសិកនំ ករោតិ។ ឧច្ចំរូបេ អភោសិក្ខិ ឌីឃរស្សអណុកច្ឆុលិឌិចសេន ឧច់ខាតិកោ ឧចរូបេ អកចិ។ តត្ថ នត្ថិ សមន្តានតីតិ តស្មិំ រូបិរមុខោ តណ្ហាយមុខា អានយតិ ឧបនេតិ។ ចេចនាឌីស្វបិ ឧសេច នយោ។

“ឋាតិ មេ ចក្ខុ”តិអាទយោ ចត្តអារម្មណចសេន តណ្ហុប្បត្តិ ទស្សេន្តោ អាហ។ ឋាតិ រូបាតីតិ ឧច់ រូបា ឋាតិ។ តត្ថ លក្ខរាកបដិពន្ធត្តិ តោស្ ចក្ខុរូបស្ ក្ខុលសន្តាទោតា លន្តោ ច ពលចសន្តាទោតា រាគោ ច, តេន លក្ខរាកេន បដិពន្ធំ អល្លីនំ។ ចិញ្ញាណត្តិ ឌចនចិត្តំ។ លក្ខរាកបដិពន្ធត្តា ចិញ្ញាណស្សាតិ តស្ស ឌចនចិញ្ញាណស្ស លក្ខរាកេន ពន្ធភាចា។ តទភិនន្ទតីតិ តំ អារម្មណំ តណ្ហាចសេន អភិនន្ទតិ។

យាតិស្សតាតីតិ យាតិ អស្ស តាតិ។ បុរេញ្ញាតិ អតីតេ។ សន្ធិត្តិ ឧកេតា។ ហសិតលបិតកីឡិតានីតិ ឧត្តចិជំសាឌិហសិតានិ ច, ចឌីរកជំ កត្វា លបិតានិ ច, កាយកិឌ្ឌាឌិកីឡិតានិ ច។ តទស្សាទេតីតិ តំ អស្សាទយតិ អស្សាទំ ចិន្តតិ សាឌិយតិ។ តំ និកាមេតីតិ តំ និកាមយតិ បត្ថាឌិសតិ។ ចិត្តំ អាបជ្ជតីតិ ឥច្ឆំ បិបុណាតិ។

សិយត្តិ ករេយ្យំ អប្បដិលទ្ធស្ស បដិលាភាយាតិ អប្បត្តស្ស បិបុណាតត្ថាយ។ ចិត្តំ បណិទហតីតិ ចិត្តំ ឋបេតិ។ ចេតសោ បណិធានបច្ចយាតិ ចិត្តស្ស ឋបនការណា។

សីលេន ចាតិ បញ្ចសីលាឌិសីលេន ចា។ ចតេន ចាតិ ទុតង្គសមាទានេន ចា។ តបេន ចាតិ ឌីរិយសមាទានេន ចា។ ព្រហ្មចរិយេន ចាតិ មេថុនចិរតិយា ចា។ ទេចោ ចាតិ មហានុភាចោ ទេចរាជា ចា។ ទេចញ្ញតរោ ចាតិ តេសំ អញ្ញតរោ ចា។

ឌប្បត្តាតិ ក្សានចសេន ពទេន្តា។ បឌប្បត្តាតិ បការេន ពទេន្តា។ អភិឌប្បត្តាតិ ចិសេសេន ពទេន្តា, ឧបសគ្គចសេន ចា ចឌ្ឍិតំ។

ង៉។ ឧច់ បទយោជនាយ “ទុរេ ចិរេចកា ហិ តធាចិសោ”តិ សាទេត្វា ទុតិយកាថាយ ច តធាចិធាត់ ទម្មំ អាចិ កត្វា ឋានានិ តេសំ បិបកោណំ អាចិ ករោន្តោ “កាមេស្ គិទ្ធា”តិ កាថមាហ។

តស្សត្ថោ – តេ សត្តា កាមេស្ បរិភោកតណ្ហាយ គិទ្ធា, បរិយេសនាឌិមនុយុត្តត្តា បស្តា, សម្មោហមាបន្នត្តា បម្មូឡ្ហា, អចោយតតាយ មច្ឆរិយតាយ ពុទ្ធាឌីនំ ចចនំ អនាឌិយតាយ ច អចទានិយា, កាយចិសមាឌិមិសមេ និចិដ្ឋា, អន្តកាលេ មរណទុក្ខូបនីតា, “កិំស្ ភចិស្សាម ឥតោ ចុតាសេ”តិ បរិទេចយន្តីតិ។

គិទ្ធាតិ កាមរាគេន គិទ្ធា។ កធិតាតិ សក្កាយរាគេន បច្ចាឌិសមានា ហុត្វា កធិតា។ មុច្ឆិតាតិ កាមតណ្ហាយ មុច្ឆាបទេតា។ អជ្ឈោសន្នាតិ

កាយគន្ថិយា អធិដ្ឋហន្តា អនុប្បាទុងរិ លគ្គាតិ កាយបិនេនហេន អល្លីនា លគ្គិតាតិ កាយបរិញ្ញអារេហេន ឧគ្គិក្ខិតា បលិពុទ្ធាតិ កាយសញ្ញាយ អាចរិតា។ អថ ចា “ទីង្ឃីងស្សនេ ពិទ្ធា អភិញ្ញុកស្សនេ ពណិតា។ សំសគ្គកិរិយស្មិំ យុទ្ធិតា។ ចិស្សាសកិរិយស្មិំ អនុប្បាសន្តា។ សិនេហចញ្ញអញ្ញស្មិំ លគ្គា។ ទួឃំទួឃសយាបត្តិយិ្យលគ្គិតា។ អបរាបរំ អយុញ្ញាយាគា ហុត្វា បលិពុទ្ធា”តិ ឧចនេយនេក ចណ្ណយន្តិ។

ឧសក្កីតិ បច្ចាឃីសក្កិ។ គនេចសក្កីតិ យក្កយក្តិ។ បរិនេឃសក្កីតិ សញ្ញាការេនន ញ្ញាធ្ឋិ បនេញ្ញិ។ អថ ចា ទីធ្ឃាវយុលោ ឃុការុកំ អត្ថិ, គត្ថីតិ ឧសក្កិ។ ឃុការុការយុលោ បច្ចក្កុ គត្វា ចញ្ញអញ្ញតត្ថាយ បិឃំ គនេរាត្វា គនេចសក្កិ។ ចិត្តចនេសន ឧសក្កិ។ បនេឃាកចនេសន គនេចសក្កិ។ គរលចនេសន បរិនេឃសក្កិ។ នេត ក្ខុចិនេឆ ការេយ បដិច្ច ឆ្ពតរិត្វា ចរក្កីតិ តច្ចរិតា។ នេត ច ការេយ ពហុលំ នេឃក្ខនេឃ្យន ចនេឆ្ធិ បចត្តយក្កីតិ តព្ពហុលិ។ នេត ច ការេយ គរុំ គត្វា រហក្កីតិ តគ្គុរុកា។ នេតស្ស ការេយស្ស និន្នា នយិតា ហុត្វា ចសក្កីតិ តន្និន្នា។ នេតស្ស ការេយស្ស សន្និន្នា ហុត្វា ចសក្កីតិ តប្បោណា។ នេតស្ស ការេយស្ស អចលម្ពិតា ហុត្វា នេតស្សនេឃច នយិតា ចសក្កីតិ តប្បព្ភារា។ នេតស្ស ការេយស្ស អចត្តរិត្វា យុទ្ធាបនេរតប្បសក្កា ហុត្វា ចគក្កីតិ តគធិមុត្តា។ នេត ច ការេយ អធិបតិំ នេជដ្ឋកំ គត្វា ចសក្កីតិ តគធិបនេតយ្យា។ អថ ចា “អារម្មណស្ស ញ្ញុធ្ធការេចន តច្ចរិតា។ អារម្មណស្ស គត្តការេចន តព្ពហុលិ។ អារម្មណស្ស យគាបការេចន តគ្គុរុកា។ អារម្មណស្ស បិឃការេចន តន្និន្នា។ អារម្មណស្ស កាយុបសំហិតការេចន តប្បោណា។ អារម្មណស្ស រជនីយការេចន តប្បព្ភារា។ អារម្មណស្ស យុទ្ធនីយការេចន តគធិមុត្តា។ អារម្មណស្ស ពន្ធនីយការេចន តគធិបនេតយ្យា”តិ ឧចនេយនេក ចណ្ណយន្តិ។

រូនេបបរិនេឃសក្កីតិអាទីសុ បរិនេឃសក្កីតិ អលទ្ធស្ស លិភាយ ឧសគចនេសគ។ បដិលកក្កីតិ ហត្ថគតចនេសគ។ បរិក្ខញ្ញក្កីតិ ចញ្ញអញ្ញគចនេសន ក្ខុត្តត្ថិ ញាតញ្ញា។ គលហំ ចិចារំ គនេរាតីតិ គលហការនេកា។ តស្មិំ និយុត្តោតិ គលហបសុតោ។ គយ្ហការគាទីសុបិ ឧនេសច នេយោ។ នេកាចនេរ ចនេរត្តាតិ នេចសិឃាទិនេកាចនេរ, សតិបដ្ឋានាទិនេកាចនេរ ចា ចនេរយានេគា។ នេតស្ស និយុត្តោ នេកាចរបសុតោ។ អារម្មណបតិញ្ញាគចនេសគ ឈានំ អស្ស អត្ថីតិ ឈាយី។ តស្មិំ និយុត្តោ ឈាគបសុតោ។

អចនេក្ខក្កីតិ អបរំ ពណ្ណក្កិ។ យន្ទ្រិនេគាតិ សគសយត្តិ និគ្គហគ្គា។ ចគត្តិ គធរំ។ ញ្ញបធត្តិ ចាញ្ញបធំ។ នេគសគត្តិ ចិស្សជ្ជគឆ្ពចារំ។ អនុសិទ្ធិក្កិ អនុសាសរំ។ ភានិយក្កីតិ ន គណ្ហក្កិ ន គរុំ គនេរាក្កិ។ “ន បដិស្សក្កី”តិ ចា បិនេធា, នេសានេឃច អនេត្វា។ ចត្តនេតា យន្ទ្រិយជស្សគគ្គ “បញ្ចា យន្ទ្រិយានិ អាចារយន្ទ្រិយ”ក្កិអាទិ ក្ខុត្តំ។ តត្ថ អាចារនេយ យន្ទ្រិយំ អាចារយន្ទ្រិយំ។ នេសសបនេគសុបិ ឧនេសច នេយោ។

អាចារនេសា គាយ សគលិរារនេយាបិ បរិនេចលយ្យិ ឧនេកាចនេរនេកាបិ រត្តិដ្ឋាគាទីនិបិ។ នេតស្ស ចសក្កា សុរំ ចសក្កិ, បច្ចនេយ លកក្កិ។ ឧនេកា កិច្ចចត្តសយគ្គនេស្សច នេបសលស្ស កិច្ចនេគា តត្ថ អាគយគំ ន ញ្ញធ្ធតិ, អាគនេតាបិ “លិបំ គធ្ធតុ”តិ ចិនេក្កសិ, ឯនំ អាចារយន្ទ្រិយំ គាយ។ គណ្ហគការគាជីគំ បគ តត្ថ ចារំ អគិច្ឆនេតា អាចារយន្ទ្រិយំ គាយ ន នេហាតិ។

គុលក្កិ ឧបដ្ឋាគគុលយ្យិ ញាតិគុលយ្យិ។ តត្ថ អញ្ញាស្ស ឧបសគ្គយគំ អគិច្ឆនេតា គុលយន្ទ្រិយំ នេហាតិ។ បិបបុគ្គលស្ស បគ ឧបសគ្គយគំ អគិច្ឆនេតាបិ យន្ទ្រិយំ គាយ ន នេហាតិ។ នេសា ហិ នេតសំ បសាទនេភធាយ បដិបជ្ជតិ។ បសាទំ រក្ខិតុំ សយត្តនេស្សច បគ កិច្ចនេគា តត្ថ ឧបសគ្គយគំ

អតិច្ឆេតា យច្ឆរិយំ តាយ ហោតិ។

លិកោតិ ចព្យបច្ចយលិកោច។ តំ អញ្ញាស្មិំ ឃិលចេត្តេឃេច លកេត្ត “យា លកព្យា”តិ ឪត្តេត្តស្ស លិកយច្ឆរិយំ ហោតិ។ ឃោ បត សង្គាឌេឃ្យំ ឱតិបិតេតិ, អបរិកោកស្យបរិកោកាឪចសេត ឱតាសេតិ, ប្វុតិកាចំ កច្ឆត្តយ្បិ អញ្ញាស្ស ត ឌេតិ, តំ ឌិស្វា “សចេ ព្ទាយំ ឲស ត លកេឃ្យ, អញ្ញោ ឃិលចា លកេឃ្យ, បរិកោកំ កច្ឆេឃ្យា”តិ ឪត្តេត្តស្ស យច្ឆរិយំ តាយ តត្តិ។

ចណ្ណោ តាយ សរីរចណ្ណោបិ ក្យាលចណ្ណោបិ។ តត្ត សរីរចណ្ណេ យច្ឆរិ “បរោ បិសាឌិកោ ទ្បុចា”តិ ចុតេត្ត តំ ត កចេឆព្យកាយោ ហោតិ។ ក្យាលចណ្ណយច្ឆរិ បរស្ស ឃិលេត ឆុតេក្កត បដិបតាឃ អាចារេត ចណ្ណំ ត កចេឆព្យកាយោ ហោតិ។

ឆម្មោតិ បរិយត្តិឆម្មោ ច បដិវេចឆឆម្មោ ច។ តត្ត អរិយសាចកា បដិវេចឆឆម្មំ ត យច្ឆរាយត្តិ, អត្តតា បដិចិទ្ធឆម្មេ សទេចកស្ស លោកស្ស បដិវេចឆំ ព្ទច្ឆត្តិ។ តំ បត បដិវេចឆំ “បរេ ឌាតត្ត្វា”តិ ព្ទច្ឆត្តិ, តត្តិឆម្មេឃេច បត ឆម្មយច្ឆរិយំ តាយ ហោតិ។ តេត សយត្តាកេតា បុក្កលោ យំ ក្យាហំ កត្តិ ចា កឆាយក្កំ ចា ឌាតាតិ, តំ អញ្ញោ ត ឌាតាបេព្យកាយោ ហោតិ។ ឃោ បត បុក្កលំ ក្លបបរិក្លិត្វា ឆម្មាត្យក្កហេត ឆម្មំ ចា ក្លបបរិក្លិត្វា បុក្កលាត្យក្កហេត ត ឌេតិ, អយំ ឆម្មយច្ឆរិ តាយ ត ហោតិ។ តត្ត ឲកច្ចោ បុក្កលោ លោលោ ហោតិ, កាលេត សមណោ ហោតិ , កាលេត ទ្រាហ្មណោ, កាលេត តិកណ្ឋោ។ ឃោ ហិ ភិក្ខុ “អយំ បុក្កលោ បចេលិអាកតំ តត្តិ សណ្ហាស្បុលុយំ ឆម្មត្តំ ភិត្តិត្វា អាលុព្យឲស្សតី”តិ ត ឌេតិ, អយំ បុក្កលំ ក្លបបរិក្លិត្វា ឆម្មាត្យក្កហេត ត ឌេតិ តាយ។ ឃោ បត “អយំ ឆម្មោ សណ្ហោ ស្បុលុយោ, សចាយំ បុក្កលោ កល្ហិស្សតិ, អញ្ញំ ព្យាកវិត្វា អត្តាតំ អាចិ កត្វា តស្សិស្សតី”តិ ត ឌេតិ, អយំ ឆម្មំ ក្លបបរិក្លិត្វា បុក្កលាត្យក្កហេត ត ឌេតិ តាយ។ ឃោ បត “សចាយំ ព្ទាយំ ឆម្មំ កល្ហិស្សតិ, អយ្យាកំ សមយំ ភិត្តិត្យំ សមេត្វា កចិស្សតី”តិ ត ឌេតិ, អយំ ឆម្មយច្ឆរិ តាយ ហោតិ។

ព្ទាយេស្ុ បញ្ចស្ុ យច្ឆរិយេស្ុ អាចាសយច្ឆរិយេត តាច ឃក្ខោ ចា បេតោ ចា ហុត្វា តស្សេច អាចាសស្ស សង្កាទំ ឃិសេត ក្លក្លិបិត្វា ឱចរតិ។ ក្យុលយច្ឆរិយេត តស្មិំ ក្យុល អញ្ញេសំ ឌាតយាតតាឌីតិ កចេរាត្តេ ឌិស្វា “ភិត្តំ ចតិឌំ ក្យុលំ យយា”តិ ឱត្តឃតោ លោហិតម្បិ យុលតោ ក្លក្កច្ឆតិ, ក្យុច្ឆិឱរេចតម្បិ ហោតិ, អត្តាតិបិ ចណ្ឌាចណ្ឌាតិ ហុត្វា តិក្លយត្តិ។ លិកយច្ឆរិយេត សង្ឃស្ស ចា កណស្ស ចា សត្តកេ លិកេ យច្ឆរាយិត្វា បុក្កលិកបរិកោកំ ឱយ បរិក្យុញ្ជិត្វា ឃក្ខោ ចា បេតោ ចា យហាអជករោ ចា ហុត្វា តិព្វាត្តតិ។ សរីរចណ្ណក្យាលចណ្ណយច្ឆរេត បត បរិយត្តិឆម្មយច្ឆរិយេត ច អត្តតោច ចណ្ណំ ចណ្ណេតិ, បរេសំ ចណ្ណេ “កំ ចណ្ណោ ឲសោ”តិ តំ តំ ឌោសំ ចឌេត្តា បរិយត្តិឆម្មញ្ចា កស្សចិ កិញ្ចិ អឌេត្តោ ទុព្វណ្ណោ ចេច ឲព្យអមូកោ ច ហោតិ។

អបិ ច អាចាសយច្ឆរិយេត លោហកេហ បច្ចតិ, ក្យុលយច្ឆរិយេត អប្បលិកោ ហោតិ, លិកយច្ឆរិយេត ក្ធចតិរយេ តិព្វាត្តតិ, ចណ្ណយច្ឆរិយេត ភចេ ភចេ តិព្វាត្តស្ស ចណ្ណោ តាយ ត ហោតិ, ឆម្មយច្ឆរិយេត ក្យុក្កុព្យអតិរយេ តិព្វាត្តតីតិ។

យច្ឆរាយតចេសេត យច្ឆរិយំ។ យច្ឆរាយតាការោ យច្ឆរាយតា។ យច្ឆេរេត អយិតស្ស យច្ឆេរសមង្គិតោ ភាវេចា យច្ឆរាយិតត្តំ។ “យឃ្យួយច

ហោត្វ, យា អញ្ញាស្សា”តិ សន្តាបិ អត្តនោ សយ្យត្តិយោ ញ្យាបេត្វំ ត ឮត្ថីតិ ចិចិន្តោ, ចិចិន្តស្ស ការេចា ទេចិន្តំ, យុក្ខយន្តិយស្សេតំ តាយ៌ ពេទិយោ ចុច្ចតិ អតាឥទ្ធោ, តស្ស ការេចា ពេទិយំ, ឆន្ទយន្តិយស្សេតំ តាយ៌ ទេតត ហិ សយត្តាគេតា បុក្កលៃ បទេបិ បទេសំ ឥឥយាតំ តិចារេតិ៍ ចុត្តយិ ទេចតំ –

“ពេទិយោ បិបសន្តេប្យា, យិន្តាឌិដ្ឋិអតាឥទ្ធោ;

ឥឥយាតំ តិចារេតិ, ឃាចយាតាត កោឌត”ត្តិ៍ (សំ៍ តិ៍ ១៍១១១);

ឃាចេព ជិស្វា ពក្ខុកការេចត ចិត្តំ អញ្ចាតិ សទេក្កាចេតីតិ ពក្ខុកញ្ចាកោ, តស្ស ការេចា ពក្ខុកញ្ចាកតា៍ អបទោ តយោ – ពក្ខុកញ្ចាកតា ចុច្ចតិ ពដន្តុការេហា៍ សយតិត្តិកបុណ្ណាយ ហិ រូក្ខលិឃា កត្តំ ពណ្យត្តា សន្ទាទេតាការេកត សក្កិដេតត អក្កពដន្តុតា ពណ្យាតិ ឬទេត្វា កហេត្វំ ត សទេក្កាតិ, ឧចំ យន្តិបុក្កលស្ស ចិត្តំ សក្កចតិ, តស្មិំ សក្កចិទេត ការេឃាបិ តទេឆច សក្កចតិ បដិក្យដតិ បដិតិចដ្ឋតិ ត សយ្យសារីយតីតិ យទេន្ទំ “ពក្ខុកញ្ចាកតា”តិ ចុត្តំ៍

អក្កហិតត្តំ ចិត្តស្សាតិ បទេសំ រូបកាទេការណេ ឌាតាឌិតា អាកាទេត ឃធា ត សយ្យសារីយតិ, ឧចំ អាចទិត្វា កហិតការេចា ចិត្តស្ស៍ ឃក្ខា បត យន្តិបុក្កលៃ អត្តនោ សត្តក់ បទេសំ អធាត្យកាទេយា ហោតិ, បទេសត្តក់ កល៌ត្យកាទេយា៍ តក្ខា “ឌ្ឋង់ អន្តិយំ យឃ្យមេច ហោត្វ, យា អញ្ញាស្សា”តិ បចត្តិចទេសតស្ស អត្តសយ្យត្តិតិក្បុហតលក្ខណតា បទេសយ្យត្តិក្កហណលក្ខណតា ច ទេចឌិតព្វា៍

ពត្តយន្តិយបិ យន្តិយត្តិ អត្តនោ បញ្ចាក្កត្តសព្វាតំ រូបបត្តិកចំ អទេញ្ញាហិ អសាឌាទេណំ “អន្តិយំ យឃ្យមេច ហោត្វ, យា អញ្ញាស្សា”តិ បចត្តំ យន្តិយំ ពត្តយន្តិយំ តាយ៍ ឌាត្យអាឃតតយន្តិយេឃបុបិ ឧទេសច តយោ៍ ការេហាតិ កាហតិន្តយចទេសត កហណំ៍ អចឥញ្ញាតាឃាតិ សព្វញ្ញាត្យព្វាតយិ ពធិតំ អឌាគតការេចត៍ ឃាចកាតំ អឥឥយាទេតា ហិ ទេតហិ ពធិតំ ត ឌាតាតិ តាយ៍ ឌតា បយត្តាតិ សតិចិប្យចាសា ឌតា៍ ចចតត្តិ សទេក្កបចចតំ៍ ញ្យប្យធត្តិ ចិត្វាទេចចតំ៍ ទេឥសតត្តិ រូបយំ ឥទេស្សត្វា អត្វសត្តស្សតចចតំ៍ អត្យសិដ្ឋិត្តិ បុតប្យតំ សំលក្កាបតចចតំ៍ អឆ ចា ឥទេស្សត្វា ពឆតំ ចចតំ តាយ៍ ពណ្យាបេត្វា ពឆតំ ញ្យប្យធំ តាយ៍ ទេតាទេសត្វា ពឆតំ ទេឥសតំ តាយ៍ បឥទេស្សត្វា ពឆតំ អត្យសិដ្ឋិ តាយ៍ អឆ ចា បរិតាបត្យក្ក តាទេសត្វា ពឆតំ ចចតំ តាយ៍ បរិញ្យអាហត្យក្ក តាទេសត្វា ពឆតំ ញ្យប្យធំ តាយ៍ អបិឃត្យក្ក តាទេសត្វា ពឆតំ ទេឥសតំ តាយ៍ កចត្យក្ក តាទេសត្វា ពឆតំ អត្យសិដ្ឋិ តាយ៍ អឆ ចា ត្យក្កសច្ចបរិញ្ញាបដិទេចឆយុត្តំ ចចតំ៍ សមុឥឃសច្ចបហាតបដិទេចឆយុត្តំ ញ្យប្យធំ៍ តិទោឆសច្ចសន្តិកិរិយបដិទេចឆយុត្តំ ទេឥសតំ៍ យក្កសច្ចភាចតាបដិទេចឆយុត្តំ អត្យសិដ្ឋីតិ ឧចយាឌិតា តយេត ឧទេព ចណ្ណាយត្តិ៍

តសុស្សុសត្តីតិ ត សុណត្តិ៍ ត សោតំ ឆ្កឥហត្តីតិ សចតត្វំ ពណ្ណសោតំ ត ឥទេបត្តិ៍ ត អញ្ញា ចិត្តំ រូបដ្ឋទេបត្តីតិ ឌាតតត្វំ ចិត្តំ ត បតិដ្ឋទេបត្តិ៍ អតស្សចាតិ ឆ្កចាង់ អសុណយាតា៍ អចចតកទោតិ សុណយាតាបិ ចចតំ ត ពទោត្តីតិ អចចតកទោ៍ បដិទេលិមចុត្តិតោតិ បដាលឹ ហុត្វា បចត្តតកា ៍ អទេញ្ញាតេច យុល់ ពទោត្តីតិ ពទោត្តាបិ យុល់ ត ទេឥត្តីតិ អទេត្វា៍

វិនេមតិ កាយសុចរិតាទិសម្ពន្ធស្ស នយស្ស បរិបក្កត្តា វិនយំ, តស្មិំ វិនយេ បតិដ្ឋាតិ បតិដ្ឋា ទុក្ខហរា។ កាយកម្មន្តិ កាយតោ បវត្តំ, កាយេន វា បវត្តំ កាយកម្មំ។ វចីកម្មាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

តត្ថ កាយកម្មវចីកម្មមនោកម្មានិ ទុច្ចរិតវសេន វិភត្តានិ, បាណាតិបាតាទយោ ទសអកុសលកម្មបថវសេន វិភត្តាតិ ញាតព្ពា។ អយំ តាវេត្ថ សាធារណបទវណ្ណនា, អសាធារណេសុ បន បាណស្ស អតិបាតោ បាណាតិបាតោ, បាណវធោ បាណឃាតោតិ វុត្តំ ហោតិ។ បាណោតិ ចេត្ថ វោហារតោ សត្តោ, បរមត្ថតោ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ តស្មិំ បន បាណេ បាណសញ្ញិនោ ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទកឧបក្កមសមុដ្ឋាបិកា កាយវចីទ្វារានំ អញ្ញតរទ្វារប្បវត្តា វធកចេតនា បាណាតិបាតោ។ សោ គុណវិរហិតេសុ តិរច្ឆានគតាទីសុ បាណេសុ ខុទ្ទកេ បាណេ អប្បសាវជ្ជោ, មហាសរីរេ មហាសាវជ្ជោ។ កស្មា? បយោគមហន្តតាយ, បយោគសមត្តេបិ វត្ថុមហន្តតាយ។ គុណវន្តេសុ មនុស្សាទីសុ អប្បគុណេ បាណេ អប្បសាវជ្ជោ, មហាគុណេ មហាសាវជ្ជោ។ សរីរគុណានំ បន សមភាវេ សតិ កិលេសានំ ឧបក្កមានញ្ច មុទុតាយ អប្បសាវជ្ជោ, តិព្ពតាយ មហាសាវជ្ជោតិ វេទិតព្ពោ។

តស្ស បញ្ច សម្ភារា ហោន្តិ – បាណោ បាណសញ្ញិតា វធកចិត្តំ ឧបក្កមោ តេន មរណន្តិ។ ឆ បយោគា – សាហត្ថិកោ អាណត្តិកោ និស្សគ្គិយោ ថាវរោ វិជ្ជាមយោ ឥទ្ធិមយោតិ។ ឥមស្មិំ បនត្ថេ វិត្ថារិយមានេ អតិបបញ្ចោ ហោតិ, តស្មា តំ ន វិត្ថារយាម, អញ្ញញ្ច ឯវរូបំ , អត្ថិកេហិ បន សមន្តបាសាទិកំ វិនយដ្ឋកថំ (បារា។ អដ្ឋ។ ២.១៧២) ឱលោកេត្វា គហេតព្ពំ។

អទិន្នស្ស អាទានំ អទិន្នាទានំ, បរស្ស ហរណំ ថេយ្យំ ចោរិកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ អទិន្នន្តិ បរបរិគ្គហិតំ, យត្ថ បរោ យថាកាមការិតំ អាបជ្ជន្តោ អទណ្ឌារហោ អនុបវជ្ជោ ច ហោតិ, តស្មិំ បន បរបរិគ្គហិតេ បរបរិគ្គហិតសញ្ញិនោ តទាទាយកឧបក្កមសមុដ្ឋាបិកា ថេយ្យចេតនា អទិន្នាទានំ។ តំ ហីនេ បរវត្ថុស្មិំ អប្បសាវជ្ជំ, បណីតេ មហាសាវជ្ជំ។ កស្មា? វត្ថុបណីតតាយ, វត្ថុសមត្តេ សតិ គុណាធិកានំ វត្ថុស្មិំ មហាសាវជ្ជំ។ តំ តំ គុណាធិកំ ឧបាទាយ តតោ តតោ ហីនគុណស្ស វត្ថុស្មិំ អប្បសាវជ្ជំ។

តស្ស បញ្ច សម្ភារា ហោន្តិ – បរបរិគ្គហិតំ បរបរិគ្គហិតសញ្ញិតា ថេយ្យចិត្តំ ឧបក្កមោ តេន ហរណន្តិ។ ឆ បយោគា សាហត្ថិកាទយោវ។ តេ ច ខោ យថានុរូបំ ថេយ្យាវហារោ បសយ្ហាវហារោ បដិច្ឆន្នាវហារោ បរិកប្បាវហារោ កុសាវហារោតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ អវហារានំ វសេន បវត្តន្តិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារោ បន សមន្តបាសាទិកាយំ វុត្តោ។

កាមេសុមិច្ឆាចារោតិ ឯត្ថ បន កាមេសូតិ មេថុនសមាចារេសុ។ មិច្ឆាចារោតិ ឯកន្តនិន្ទិតោ លាមកាចារោ។ លក្ខណតោ បន អសទ្ធម្មាធិប្បាយេន កាយទ្វារប្បវត្តា អគមនីយដ្ឋានវីតិក្កមចេតនា កាមេសុមិច្ឆាចារោ។

តត្ថ អគមនីយដ្ឋានំ នាម បុរិសានំ តាវ មាតុរក្ខិតា បិតុរក្ខិតា មាតាបិតុរក្ខិតា ភាតុរក្ខិតា ភគិនិរក្ខិតា ញាតិរក្ខិតា គោត្តរក្ខិតា

ធម្មរក្ខិតា សារក្ខា សបរិទណ្ឌាតិ មាតុរក្ខិតាទយោ ទស, ធនក្កីតា ឆន្ទវាសិនី ភោគវាសិនី បដវាសិនី ឱទបត្តកិនី ឱភតចុម្ពដា ទាសី ច ភរិយា កម្មការី ច ភរិយា ធជាហដា មុហុត្តិកាតិ ឯតា ធនក្កីតាទយោ ទសាតិ វីសតិ ឥត្ថិយោ។ ឥត្ថីសុ បន ទ្វិន្នំ សារក្ខសបរិទណ្ឌានំ ទសន្នញ្ច ធនក្កីតាទីនន្តិ ទ្វាទសន្នំ ឥត្ថីនំ អញ្ញេ បុរិសា, ឥទំ អគមនីយដ្ឋានំ នាម។

សោ បនេស មិច្ឆាចារោ សីលាទិគុណរហិតេ អគមនីយដ្ឋានេ អប្បសាវជ្ជោ, សីលាទិគុណសម្បន្នេ មហាសាវជ្ជោ។ តស្ស ចត្តារោ សម្ភារា – អគមនីយវត្ថុ តស្មិំ សេវនចិត្តំ សេវនបយោគោ មគ្គេនមគ្គបដិបត្តិអធិវាសនន្តិ។ ឯកោ បយោគោ សាហត្ថិកោ ឯវ។

មុសាតិ វិសំវាទនបុរេក្ខារស្ស អត្ថភញ្ជនកោ វចីបយោគោ កាយបយោគោ វា។ វិសំវាទនាធិប្បាយេន បនស្ស បរវិសំវាទកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។ អបរោ នយោ – មុសាតិ អភូតំ អតច្ឆំ វត្ថុ។ វាទោតិ តស្ស ភូតតោ តច្ឆតោ វិញ្ញាបនំ។ លក្ខណតោ បន អតថំ វត្ថុំ តថតោ បរំ វិញ្ញាបេតុកាមស្ស តថាវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។ សោ យមត្ថំ ភញ្ជតិ, តស្ស អប្បតាយ អប្បសាវជ្ជោ, មហន្តតាយ មហាសាវជ្ជោ។ អបិ ច គហដ្ឋានំ អត្តនោ សន្តកំ អទាតុកាមតាយ “នត្ថី”តិអាទិនយប្បវត្តោ អប្បសាវជ្ជោ, សក្ខិនា ហុត្វា អត្ថភញ្ជនត្ថំ វុត្តោ មហាសាវជ្ជោ។ បព្ពជិតានំ អប្បកម្បិ តេលំ វា សប្បិំ វា លភិត្វា ហសាធិប្បាយេន “អជ្ជ គាមេ តេលំ នទី មញ្ញេ សន្ទតី”តិ បូរណកថានយេន បវត្តោ អប្បសាវជ្ជោ, អទិដ្ឋំយេវ បន ទិដ្ឋន្តិអាទិនា នយេន ភណន្តានំ មហាសាវជ្ជោ។

តស្ស ចត្តារោ សម្ភារា ហោន្តិ – អតថំ វត្ថុ វិសំវាទនចិត្តំ តជ្ជោ វាយាមោ បរស្ស តទត្ថវិជាននន្តិ។ ឯកោ បយោគោ សាហត្ថិកោវ។ សោ ច កាយេន វា កាយបដិពទ្ធេន វា វាចាយ វា បរវិសំវាទកកិរិយាករណេ ទដ្ឋព្វោ។ តាយ ចេ កិរិយាយ បរោ តមត្ថំ ជានាតិ, អយំ កិរិយាសមុដ្ឋាបិកចេតនាក្ខណេយេវ មុសាវាទកម្មុនា ពជ្ឈតិ។

បិសុណវាចាតិអាទីសុ យាយ វាចាយ យស្ស តំ វាចំ ភាសតិ, តស្ស ហទយេ អត្តនោ បិយភាវំ បរស្ស ច សុញ្ញភាវំ ករោតិ, សា បិសុណវាចា។ យាយ បន អត្តានម្បិ បរម្បិ ផរុសំ ករោតិ, យា វាចា សយម្បិ ផរុសា នេវ កណ្ណសុខា ន ហទយង្គមា, អយំ ផរុសវាចា។ យេន សម្ផំ បលបតិ និរត្ថកំ, សោ សម្ផប្បលាបោ។ តេសំ មូលភូតាបិ ចេតនា បិសុណវាចាទិនាមមេវ លភតិ, សា ឯវ ច ឥធ អធិប្បេតាតិ។

តត្ថ សំកិលិដ្ឋចិត្តស្ស បរេសំ វា ភេទាយ អត្តនោ បិយកម្យតាយ វា កាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា បិសុណវាចា។ សា យស្ស ភេទំ ករោតិ, តស្ស អប្បគុណតាយ អប្បសាវជ្ជា, មហាគុណតាយ មហាសាវជ្ជា។

តស្សា ចត្តារោ សម្ភារា ហោន្តិ – ភិន្ទិតព្វោ បរោ “ឥតិ ឥមេ នានា ភវិស្សន្តិ វិនា ភវិស្សន្តី”តិ ភេទបុរេក្ខារតា វា, “ឥតិ អហំ បិយោ ភវិស្សាមិ វិស្សាសិកោ”តិ បិយកម្យតា វា, តជ្ជោ វាយាមោ, តស្ស តទត្ថវិជាននន្តិ។

បរស្ស មម្មច្ឆេទកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ឯកន្តផរុសចេតនា ផរុសវាចា។ មម្មច្ឆេទកោបិ បន បយោគោ ចិត្តសណ្ហតាយ ផរុសវាចា ន ហោតិ។ មាតាបិតរោ ហិ កទាចិ បុត្តកេ ឯវម្បិ វទន្តិ “ចោរា វោ ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ ករោន្តូ”តិ, ឧប្បលបត្តម្បិ ច នេសំ ឧបរិ បតន្តំ ន ឥច្ឆន្តិ។ អាចរិយុបជ្ឈាយា ច កទាចិ និស្សិតកេ ឯវំ វទន្តិ “កិំ ឥមេ អហិរិកា អនោត្តប្បិនោ ចរន្តិ, និទ្ធមថ នេ”តិ។ អថ ច នេសំ អាគមាធិគមសម្បត្តិំ ឥច្ឆន្តិ។ យថា ច ចិត្តសណ្ហតាយ ផរុសវាចា ន ហោតិ, ឯវំ វចនសណ្ហតាយ អផរុសវាចាបិ ន ហោតិ។ ន ហិ មារាបេតុកាមស្ស “ឥមំ សុខំ សយាបេថា”តិ វចនំ អផរុសវាចា ហោតិ, ចិត្តផរុសតាយ បនេសា ផរុសវាចាវ, សា យំ សន្ធាយ បវត្តិតា។ តស្ស អប្បគុណតាយ អប្បសាវជ្ជា, មហាគុណតាយ មហាសាវជ្ជា។ តស្សា តយោ សម្ភារា – អក្កោសិតព្វោ បរោ កុបិតចិត្តំ អក្កោសនាតិ។

អនត្ថវិញ្ញាបិកា កាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា អកុសលចេតនា សម្ផប្បលាបោ។ សោ អាសេវនមន្ទតាយ អប្បសាវជ្ជោ, អាសេវនមហន្តតាយ មហាសាវជ្ជោ។ តស្ស ទ្វេ សម្ភារា ហោន្តិ – ភារតយុទ្ធសីតាហរណាទិនិរត្ថកកថាបុរេក្ខារតា តថារូបីកថាកថនញ្ចាតិ។

អភិជ្ឈាយតីតិ អភិជ្ឈា, បរភណ្ឌាភិមុខី ហុត្វា តន្និន្នតាយ បវត្តតីតិ អត្ថោ។ សា “អហោ វត ឥទំ មមស្សា”តិ ឯវំ បរភណ្ឌាភិជ្ឈាយនលក្ខណា។ អទិន្នាទានំ វិយ អប្បសាវជ្ជា មហាសាវជ្ជា ច។ តស្សា ទ្វេ សម្ភារា ហោន្តិ – បរភណ្ឌំ អត្តនោ បរិណាមនញ្ចាតិ។ បរភណ្ឌវត្ថុកេ ហិ លោភេ ឧប្បន្នេបិ ន តាវ កម្មបថភេទោ ហោតិ, យាវ “អហោ វតិទំ មមស្សា”តិ អត្តនោ ន បរិណាមេតិ។

ហិតសុខំ ព្យាបាទយតីតិ ព្យាបាទោ, សោ បរវិនាសាយ មនោបទោសលក្ខណោ។ ផរុសវាចា វិយ អប្បសាវជ្ជោ មហាសាវជ្ជោ ច។ តស្ស ទ្វេ សម្ភារា ហោន្តិ – បរសត្តោ ច តស្ស ច វិនាសចិន្តាតិ។ បរសត្តវត្ថុកេ ហិ កោធេ ឧប្បន្នេបិ ន តាវ កម្មបថភេទោ ហោតិ, យាវ “អហោ វតាយំ ឧច្ឆិជ្ជេយ្យ វិនស្សេយ្យា”តិ តស្ស វិនាសនំ ន ចិន្តេតិ។

យថាភុច្ចគហណាភាវេន មិច្ឆា បស្សតីតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ សា “នត្ថិ ទិន្ន”ន្តិអាទិនា នយេន វិបរីតទស្សនលក្ខណា។ សម្ផប្បលាបោ វិយ អប្បសាវជ្ជា មហាសាវជ្ជា ច។

សញ្ញី, អសញ្ញី, នេវសញ្ញីនាសញ្ញី ភវិស្សាមាតិ រូបាទិវសេន កង្ខន្តិ។ ភវិស្សាម នុ ខោ មយន្តិអាទិនា អត្តានំ កង្ខន្តិ។ តត្ថ ភវិស្សាម នុ ខោ។ ន នុ ខោ ភវិស្សាមាតិ តស្ស សស្សតាការញ្ច ឧច្ឆេទាការញ្ច និស្សាយ អនាគតេ អត្តានំ វិជ្ជមានតញ្ច អវិជ្ជមានតញ្ច កង្ខន្តិ។ កិំ នុ ខោ ភវិស្សាមាតិ ជាតិលិង្គុបបត្តិយោ និស្សាយ “ខត្តិយា នុ ខោ ភវិស្សាម, ព្រាហ្មណវេស្សសុទ្ទគហដ្ឋបព្វជិតទេវមនុស្សានំ អញ្ញតរា”តិ កង្ខន្តិ។ កថំ នុ ខោ ភវិស្សាមាតិ សណ្ឋានាការំ និស្សាយ “ទីឃា នុ ខោ ភវិស្សាម,

វស្សូបនាយិកកាលហ្យយាលិកអប្បយាលិកាទីនំ អញ្ញតរា”តិ វុត្តំ។ កេចិ បន “ឥស្សរិយាទីនិ និស្សាយ ‘កេន ត្វំ ខោ ការណេន កថិស្សាយា’តិ ហេតុតោ វុត្តន្តិ”តិ វទន្តិ។ កិំ ហុត្វា កិំ កថិស្សាយ ត្វំ ខោ យឃន្តិ ជាតិអាទីនិ និស្សាយ “ខត្តិយា ហុត្វា ត្វំ ខោ ព្រាហ្មណា កថិស្សាយ...បេ... ទេវា ហុត្វា មនុស្សា”តិ អត្ថតោ បរិយាយំ វុត្តំ។ សព្ពត្ថ បន អដ្ឋានន្តិ កាលិងិវចនមេតំ។

១០។ យស្មា ឧតេវេច តស្មា ហិ សិក្ខេ...បេ... អាហ ធីរាតិ។ តត្ថ សិក្ខេថាតិ តិស្សោ សិក្ខា អាចរេយ្យ។ ធីរេធាតិ ធីរស្មិំយេវ សាសនេ។ តត្ថ សិក្ខិតព្ពាតិ សិក្ខា។ តិស្សោតិ គណនបរិច្ឆេទោ។ អធិសីលសិក្ខាតិ អធិកំ ឧត្តមំ សីលន្តិ អធិសីលំ, អធិសីលញ្ច តំ សិក្ខិតព្ពដ្ឋេន សិក្ខា ចាតិ អធិសីលសិក្ខា។ ឯស នយោ អធិចិត្តអធិបញ្ញាសិក្ខាសុ។

កតមំ បនេត្ថ សីលំ, កតមំ អធិសីលំ, កតមំ ចិត្តំ, កតមំ អធិចិត្តំ, កតមា បញ្ញា, កតមា អធិបញ្ញាតិ? វុច្ចតេ – បញ្ចង្គទសង្គសីលំ តាវ សីលមេវ។ តញ្ហិ ពុទ្ធេ ឧប្បន្នេបិ អនុប្បន្នេបិ លោកេ បវត្តតិ។ ឧប្បន្នេ ពុទ្ធេ តស្មិំ សីលេ ពុទ្ធាបិ សាវកាបិ មហាជនំ សមាទបេន្តិ, អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ បច្ចេកពុទ្ធា ច កម្មវាទិនោ ច ធម្មិកា សមណព្រាហ្មណា ច ចក្កវត្តី ច មហារាជានោ មហាពោធិសត្តា ច សមាទបេន្តិ, សាមម្បិ បណ្ឌិតា សមណព្រាហ្មណា សមាទិយន្តិ។ តេ តំ កុសលំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា ទេវេសុ ច មនុស្សេសុ ច សម្បត្តិំ អនុភោន្តិ។

បាតិមោក្ខសំវរសីលំ បន “អធិសីល”ន្តិ វុច្ចតិ។ តញ្ហិ សូរិយោ វិយ បជ្ជោតានំ សិនេរុ វិយ បព្ពតានំ សព្ពលោកិយសីលានំ អធិកញ្ចេវ ឧត្តមញ្ច, ពុទ្ធុប្បាទេយេវ ច បវត្តតិ, ន វិនា ពុទ្ធុប្បាទា។ ន ហិ តំ បញ្ញត្តិំ ឧទ្ធរិត្វា អញ្ញោ សត្តោ ឋបេតុំ សក្កោតិ។ ពុទ្ធាយេវ បន សព្ពសោ កាយវចីទ្វារជ្ឈាចារសោតំ ឆិន្ទិត្វា តស្ស តស្ស វីតិក្កមស្ស អនុច្ឆវិកំ តំ សីលសំវរំ បញ្ញាបេន្តិ។ បាតិមោក្ខសំវរតោបិ ច មគ្គផលសម្បយុត្តមេវ សីលំ អធិសីលំ។

កាមាវចរានិ បន អដ្ឋ កុសលចិត្តានិ លោកិយអដ្ឋសមាបត្តិចិត្តានិ ច ឯកជ្ឈំ កត្វា ចិត្តមេវាតិ វេទិតព្ពានិ។ ពុទ្ធុប្បាទានុប្បាទេ ចស្ស បវត្តិ, សមាទបនំ សមាទានញ្ច សីលេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

វិបស្សនាបាទកំ អដ្ឋសមាបត្តិចិត្តំ បន “អធិចិត្ត”ន្តិ វុច្ចតិ។ តញ្ហិ អធិសីលំ វិយ សីលានំ, សព្ពលោកិយចិត្តានំ អធិកញ្ចេវ ឧត្តមញ្ច, ពុទ្ធុប្បាទេយេវ ច ហោតិ, ន វិនា ពុទ្ធុប្បាទា។ តតោបិ ច មគ្គផលចិត្តមេវ អធិចិត្តំ។

“អត្ថិ ទិន្នំ អត្ថិ យិដ្ឋ”ន្តិអាទិនយប្បវត្តំ (ម។ និ។ ១។៤៤១) បន កម្មស្សកតាញាណំ បញ្ញា។ សា ហិ ពុទ្ធេ ឧប្បន្នេបិ អនុប្បន្នេបិ លោកេ បវត្តតិ។ ឧប្បន្នេ ពុទ្ធេ តស្សា បញ្ញាយ ពុទ្ធាបិ សាវកាបិ មហាជនំ សមាទបេន្តិ, អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ បច្ចេកពុទ្ធា ច កម្មវាទិនោ ច ធម្មិកា សមណព្រាហ្មណា ច ចក្កវត្តី ច មហារាជានោ មហាពោធិសត្តា ច សមាទបេន្តិ, សាមម្បិ បណ្ឌិតា សត្តា សមាទិយន្តិ។ តថា ហិ អង្កុរោ ទសវស្សសហស្សានិ មហាទានំ អទាសិ។ វេលាមោ វេស្សន្តរោ អញ្ញេ ច ពហូ បណ្ឌិតមនុស្សា មហាទានានិ អទំសុ។ តេ តំ កុសលំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា ទេវេសុ ច មនុស្សេសុ ច សម្បត្តិំ អនុភវិំសុ។

ពិលក្ខណាការបរិច្ឆេកំ បត ចិបស្សតាតោណ៍ “អឌិបញ្ញា”តិ ទុច្ចតិ៎ ឋា ហិ អឌិឃឹលអឌិចិត្តាតិ ចិឃ ឃឹលចិត្តាតំ, ឋព្ពលោកិឃបញ្ញាតំ អឌិកា ខេច ភ្ជត្តយា ច, ត ច ចិតា ញុផ្ដុប្បាគា លោកេ បចត្តតិ៎ តទេតាបិ ច យក្កុថលបញ្ញាច អឌិបញ្ញា៎

ព្ពុគាតិ ឲុពេកំ គឥស្សត្តេ “កពយា អឌិឃឹលឃិក្ខា – ព្ពុឆ ភិក្ខុ ឃឹលចា ហោតិ, ប៉ាតិមោក្ខឋំចរឋំចុតោ ចិហរតិ”តិអាឌិយាហ៎ ព្ពុឆាតិ ចចតំ បុព្ពភាកាករណិយឥយ្យគាយ ឥយ្យត្តស្ស ឥព្ពបការឃឹលបរិបូរកស្ស បុក្កលស្ស ឥត្តិស្សយក្ខតឋាឥតបរិឌីបតំ, អញ្ញាឋាឥតស្ស ច តធាភាចបដិសេឆតំ៎ ទុត្តញ្ញេហំ – “ព្ពុឆេច, ភិក្ខុឆេច, ឥយណោ...ប... ឃុញ្ញា បរប្បចាគា ឥយណោកិ អញ្ញោហិ”តិ (ម៎ តិ៎ ១៎ ១២៥-១៣០)៎ ភិក្ខុតិ តស្ស ឃឹលស្ស បរិបូរកស្ស បុក្កលស្ស បរិឌីបតំ៎ ប៉ាតិមោក្ខឋំចរឋំចុតោតិ ព្ពុគយស្ស ប៉ាតិមោក្ខឋំចរេ បតិដ្ឋិតភាចបរិឌីបតំ៎ ចិហរតីតិ ព្ពុគយស្ស តគត្ថុបចិហារឥយដ្ឋិកាចបរិឌីបតំ៎ អាចារកោចរឥយ្យត្តោតិ ព្ពុគយស្ស ប៉ាតិមោក្ខឋំចរស្ស ភ្ជបការកឆម្មបរិឌីបតំ៎ អណុមត្តេស្ស ចជ្ជេស្ស ភឃគស្សាចីតិ ព្ពុគយស្ស ប៉ាតិមោក្ខតោ អចចតឆម្មតាបរិឌីបតំ៎ ឥមាគាឃាតិ ព្ពុគយស្ស ឃិក្ខាបគាតំ អតចឥមឥតោ អាគាតបរិឌីបតំ៎ ឃិក្ខតីតិ ព្ពុគយស្ស ឃិក្ខាឃ ឥយដ្ឋិកាចបរិឌីបតំ៎ ឃិក្ខាបគេឡូតិ ព្ពុគយស្ស ឃិក្ខិតព្ពឆម្មបរិឌីបតំ៎

តត្ថ ភិក្ខុតិ ឋំឋាគេ ភយំ ឭក្ខតីតិ ភិក្ខុ៎ ឃឹលយស្ស អត្ថីតិ ឃឹលចាតិ ឲត្ថ ឃឹលត្តិ ឃឹលតដ្ឋេត ឃឹលំ៎ កិមិទំ ឃឹលតំ តាម? ឥមាឆាតំ ចា, កាយកម្មាឌីតំ ឃុឃឹល្យចសេត អចិប្បកិណ្ណតាតិ អត្ថោ៎ ភ្ជបឆារណំ ចា, កុឥលាតំ ឆម្មាតំ បតិដ្ឋាចសេត អាឆារភាចោតិ អត្ថោ៎ ឲតទេច ហិ ឲត្ថ អត្ថទ្ធយំ ឥទ្ទលក្ខណចិទូ អតុជាតត្តិ៎ អញ្ញោ បត “អឌិមេចតដ្ឋេត អាចារដ្ឋេត ឃឹលតដ្ឋេត ឃិរដ្ឋេត ឃឹតលដ្ឋេត ឃិចដ្ឋេត ឃឹល”ត្តិ ចណ្ណយត្តិ៎

ឃឹលតំ លក្ខណំ តស្ស, ភិន្នស្សាបិ អនេកធា;

ឥតិគស្សតត្តំ ទូបស្ស, យធា ភិន្នស្សនេកធា៎

យធា ហិ តឹលបឹតាឌិភេគភេតនេកធា ភិន្នស្សាបិ ទូបាយតតស្ស ឥតិគស្សតត្តំ លក្ខណំ តឹលាឌិភេគភេត ភិន្នស្សាបិ ឥតិគស្សតភាចាតតិក្កមតតោ៎ តធា ឃឹលស្ស ចេតតាឌិភេគភេត អនេកធា ភិន្នស្សាបិ យឥទតំ កាយកម្មាឌីតំ ឥមាឆាតចសេត, កុឥលាតញ្ច ឆម្មាតំ បតិដ្ឋាចសេត ទុត្តំ ឃឹលតំ, តទេច លក្ខណំ ចេតតាឌិភេគភេត ភិន្នស្សាបិ ឥមាឆាតបតិដ្ឋាភាចាតតិក្កមតតោ៎ ឲចំ លក្ខណស្ស បតស្ស –

ទុស្សីល្យចិទ្ធំឥតតា, អតចជ្ជកុណោ តធា;

កិច្ចសម្បត្តិអត្ថេន, រសោ នាម វុច្ចតិ។

តស្មា ឥទំ សីលំ នាម កិច្ចដ្ឋេន រសេន ទុស្សីល្យវិទ្ធំសនរសំ, សម្បត្តិអត្ថេន រសេន អនវជ្ជរសន្តិ វេទិតព្វំ។

សោចេយ្យបច្ចុបដ្ឋានំ, តយិទំ តស្ស វិញ្ញូហិ;

ឱត្តប្បញ្ច ហិរី ចេវ, បទដ្ឋានន្តិ វណ្ណិតំ។

តយិទំ សីលំ "កាយសោចេយ្យំ វចីសោចេយ្យំ មនោសោចេយ្យ"ន្តិ ឯវំ វុត្តសោចេយ្យបច្ចុបដ្ឋានំ, សោចេយ្យភាវេន បច្ចុបដ្ឋាតិ គហណភាវញ្ច គច្ឆតិ។ ហិរោត្តប្បញ្ច បន តស្ស វិញ្ញូហិ បទដ្ឋានន្តិ វណ្ណិតំ, អាសន្នការណន្តិ អត្ថោ។ ហិរោត្តប្បេ ហិ សតិ សីលំ ឧប្បជ្ជតិ ចេវ តិដ្ឋតិ ច, អសតិ នេវ ឧប្បជ្ជតិ ចេវ ន តិដ្ឋតិ ចាតិ ឯវំ វិវិធេន សីលេន សីលតា ហោតិ។ ឯតំ សីលំ នាម បាណាតិបាតាទីហិ វា វិរមន្តស្ស, វត្តបដិបត្តិំ វា បូរេន្តស្ស ចេតនាទយោ ធម្មា វេទិតព្វា។ វុត្តញ្ហេតំ បដិសម្ភិទាយំ "កិំ សីលន្តិ? ចេតនា សីលំ, ចេតសិកំ សីលំ, សំវរោ សីលំ, អវីតិក្កមោ សីល"ន្តិ (បដិ. ម. ១.៣៩)។

តត្ថ ចេតនា សីលំ នាម បាណាតិបាតាទីហិ វា វិរមន្តស្ស វត្តបដិបត្តិំ វា បូរេន្តស្ស ចេតនា។ ចេតសិកំ សីលំ នាម បាណាតិបាតាទីហិ វិរមន្តស្ស វិរតិ។ អបិ ច ចេតនា សីលំ នាម បាណាតិបាតាទីនិ បជហន្តស្ស សត្តកម្មបថចេតនា។ ចេតសិកំ សីលំ នាម "អភិជ្ឈំ បហាយ វិគតាភិជ្ឈេន ចេតសា វិហរតី"តិអាទិនា (ទី. និ. ១.២១៧) នយេន វុត្តា អនភិជ្ឈាព្យាបាទសម្មាទិដ្ឋិធម្មា។ សំវរោ សីលន្តិ ឯត្ថ បញ្ចវិធេន សំវរោ វេទិតព្វោ – បាតិមោក្ខសំវរោ សតិសំវរោ ញាណសំវរោ ខន្តិសំវរោ វីរិយសំវរោ។ តស្ស នានាករណំ ឧបរិ អាវិ ភវិស្សតិ។ អវីតិក្កមោ សីលន្តិ សមាទិន្នសីលស្ស កាយិកវាចសិកោ អវីតិក្កមោ។ ឯត្ថ ច សំវរសីលំ, អវីតិក្កមសីលន្តិ ឥទំ ទ្វយំ និប្បរិយាយតោ សីលំ។ ចេតនាសីលំ, ចេតសិកំ សីលន្តិ បរិយាយតោ សីលន្តិ វេទិតព្វំ។

បាតិមោក្ខន្តិ សិក្ខាបទសីលំ។ តញ្ហិ យោ នំ បាតិ រក្ខតិ, តំ មោក្ខេតិ មោចេតិ អាបាយិកាទីហិ ទុក្ខេហិ, តស្មា "បាតិមោក្ខ"ន្តិ វុច្ចតិ។ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោតិ បាតិមោក្ខសំវរសីលេន សមន្នាគតោ។ អាចារគោចរសម្បន្នោតិ អាចារេន ចេវ គោចរេន ច សម្បន្នោ។ អណុមត្តេសូតិ អប្បមត្តកេសុ។ វជ្ជេសូតិ អកុសលធម្មេសុ។ ភយទស្សាវីតិ ភយទស្សី។ សមាទាយាតិ សម្មា អាទិយិត្វា។ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ តំ តំ សិក្ខាបទំ សមាទិយិត្វា សិក្ខតិ។ អបិ ច សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ យំកិញ្ចិ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខាកោដ្ឋាសេសុ សិក្ខិតព្វំ កាយិកំ វា វាចសិកំ វា, តំ សព្វំ សមាទាយ សិក្ខតិ។

ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោតិ សង្ឃាទិសេសាទិសាវសេសោ សីលក្ខន្ធោ។ មហន្តោតិ បារាជិកាទិនិរវសេសោ។ យស្មា បន បាតិមោក្ខសីលេន ភិក្ខុ សាសនេ បតិដ្ឋាតិ នាម, តស្មា តំ "បតិដ្ឋា"តិ វុត្តំ។ បតិដ្ឋហតិ វា ឯត្ថ ភិក្ខុ, កុសលា ធម្មា ឯវ វា ឯត្ថ បតិដ្ឋហន្តីតិ បតិដ្ឋា។ អយមត្ថោ

“ສີເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ນໂຣ ສປັນ຺ໂຎ”ຕິ (ສັ· ນິ· ໑·໒໓, ໑໙໒) ຈ, “ປຕິຏ຺ຐານລກ຺ຂຓໍ, ມຫາຣາຊ, ສີລໍ ສພ຺ເພສໍ ກຸສລານໍ ທມ຺ມານ”ນ຺ຕິ (ມິ· ປ· ໒·໑·໙) ຈ , “ສີເລ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ໂຂ, ມຫາຣາຊ...ເປ... ສພ຺ເພ ກຸສລາ ທມ຺ມາ ນ ປຣິຫາຍນ຺ຕີ”ຕິ (ມິ· ປ· ໒·໑·໙) ຈ ອາທິວຈນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍ·

ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພປ຺ປຕ຺ຕິຍຕ຺ໂຖ ອາທິ· ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ “ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ ພິກ຺ຂຸ ອາທິເມວ ວິໂສເທຫິ ກຸສເລສຸ ທມ຺ເມສຸ· ໂກ ຈາທິ ກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ, ສີລຍ຺ຈ ສຸວິສຸທ຺ທໍ ທິຏ຺ຐິ ຈ ອຸຊຸກາ”ຕິ (ສໍ· ນິ· ໕·໓໖໙)· ຍຖາ ຫິ ນຄຣວຑ຺ຒກີ ນຄຣໍ ມາເປຕຸກາໂມ ປຐມໍ ນຄຣຏ຺ຐານໍ ໂສເຘຕິ, ຕໂຕ ອປຣພາເຄ ວີຖິຈຕຸກ຺ກສິງ຺ຆາຏກາທິປຣິເຈ຺ເຉເທນ ວິພຊິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ມາເປຕິ· ເອວເມວ ໂຍຄາວຈໂຣ ອາທິມ຺ຫິ ສີລໍ ວິໂສເທຕິ, ຕໂຕ ອປຣພາເຄ ສມຖວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານິ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ· ຍຖາ ວາ ປນ ຣຊໂກ ປຐມໍ ຕີຫິ ຂາເຣຫິ ວຕ຺ຖໍ ໂທວິຕ຺ວາ ປຣິສຸທ຺ເທ ວຕ຺ເຖ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ອຸປເນຕິ, ຍຖາ ວາ ປນ ເຉໂກ ຈິຕ຺ຕກາໂຣ ຣູປໍ ລິຂິຕຸກາໂມ ອາທິໂຕວ ຆິຕ຺ຕິປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຕໂຕ ອປຣພາເຄ ຣູປໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ· ເອວເມວ ໂຍຄາວຈໂຣ ອາທິໂຕວ ສີລໍ ວິໂສເທຕ຺ວາ ອປຣພາເຄ ສມຖວິປສ຺ສນາທໂຍ ທມ຺ເມ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ· ຕສ຺ມາ ສີລໍ “ອາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ·

ຕຕ຺ຖ ຈຣຓສທິສຕາຍ ຈຣຓໍ· ຈຣຓາຕິ ຫິ ປາທາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ· ຍຖາ ຫິ ຉິນ຺ນຈຣຓສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ທິສໍ ຄມນາພິສງ຺ຂາໂຣ ນ ຊາຍຕິ, ປຣິປຸຓ຺ຓປາທສ຺ເສວ ຊາຍຕິ, ເອວເມວ ຍສ຺ສ ສີລໍ ພິນ຺ນໍ ໂຫຕິ ຂຓ຺ຑໍ ອປຣິປຸຓ຺ຓໍ, ຕສ຺ສ ຍາຓຄມນໍ ນິພ຺ພານາພິມຸຂໍ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ· ຍສ຺ສ ປນ ຕໍ ອພິນ຺ນໍ ໂຫຕິ ອຂຓ຺ຑໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ, ຕສ຺ສ ຍາຓຄມນໍ ນິພ຺ພານາພິມຸຂໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ· ຕສ຺ມາ ສີລໍ “ຈຣຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ·

ຕຕ຺ຖ ສໍຍມວເສນ ສໍຍໂມ· ສໍວຣວເສນ ສໍວໂຣຕິ ອຸພເຍນາປິ ສີລສໍຍໂມ ເຈວ ສີລສໍວໂຣ ຈ ກຖິໂຕ· ວຈນຕ຺ໂຖ ປເນຕ຺ຖ ສໍຍເມຕິ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ , ປຸຄ຺ຄລໍ ວາ ສໍຍເມຕິ ຈິຕ຺ຕວສໍ ຕສ຺ສ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕຸໍ ນ ເທຕີຕິ ສໍຍໂມ· ຈິຕ຺ຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕສ຺ສ ປເວສນທ຺ວາຣໍ ສໍວຣຕີຕິ ປິທຫຕີຕິ ສໍວໂຣ·

ໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ ມຸຂ຺ຍໍ ວາ· ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ຈຕຸພ຺ພິໂທ ອາຫາໂຣ ມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຜຣຕິ, ເອວໍ ໂຍຄິໂນປິ ຈຕຸພູມກກຸສລໍ ສີລມຸເຂນ ປວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖສິທ຺ທິໍ ສມ຺ປາເທຕິ· ເຕນ “ໂມກ຺ຂ”ນ຺ຕິ· ປມຸເຂ ສາທູຕິ ປາໂມກ຺ຂໍ, ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເສຏ຺ຐໍ ປທານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ· ກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາຕິ ຈຕຸພູມກກຸສລານໍ ປຏິລາພຕ຺ຖາຍ ປາໂມກ຺ຂໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເສຏ຺ຐໍ ປມຸຂນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ·

ວິວິເທ຺ຫ ກາເຣຫີຕິ ກາເຣຫິ ວິວິທ຺ຫ ວິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອປກ຺ກມິຕ຺ວາ· ໂຍ ປຕາປເຍຕ຺ ວຈກາເຣ, ໂສ ຕປເນ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ· ຍສ຺ມາ ຈ ຕປເນ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ໌ ປທໍ ສາຕໍ ຮູປສມ຺ປັນ຺ນໍ ວິຫຣນສມຍໍ ອວິສ຺ສຍາຕາຕຍໍ ກາຍາຕໍ ຕສ຺ສ ປທໍສ຺ສາຕສ຺ສ ປຕິປກ຺ຂາຕໍ ກາຍປຣິສ຺ສເກນາຕາ ຈສ຺ສ ອທິກໍ ຊາເປຕິ· ກຕໍ? “ວິວິເຕ຺ຫ ກາເຣຫີ”ຕິ ວຈນໍ ວິຕິຍເນ ກຣິຍາເຍ ຕຸກໍ ປຍ຺ຍາຍຕິ, ຕຸຕິຍສ຺ສ ສາຕສ຺ສ ກາຍາ ປຕິປກ຺ຂຕາ, ໂຍສຸ ສຕິ ຕຸກໍ ນ ປຈ຺ຈຕິ ອຕ຺ຖກາເຣ ສຕິ ປຕິເປກາເສາ ວິຍ, ເຕສໍ ປຣິສ຺ສເກນາຕາ ຈສ຺ສ ອທິເກຍາ ໂຫຕິ ຕຸຣິຍຕິຣປຣິສ຺ສເກນ ປຣິຍຕິເຣສ຺ສາຕ· ຕສ຺ມາ ຕິຍໍ ກໂຣຕີຕິ·

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩥᨿᩣ “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩮᩈ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨴᩮᨿᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨸᨴᩮ, ᨠᩥᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? ᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩴᨶᩥᩔᩁᨱᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨴᩮ ᩑᩈ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨾᨵᩣᨲᩩᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨧ ᩍᨴᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᨶᨾᩮᩅ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨠᩣᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩍᨲᩥᩅᩩ᪨ ᪗᪒)᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨸᨴᩮᨸᩥ ᨸᨶ ᨿᨳᩣ “ᩍᨵᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩮᩣ, ᩍᨵ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪓᪙) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥᨸᩥ ᨶᩦᩅᩁᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨸᩥ ᩑᩈ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨸᩥ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩅᨧᨶᩮᨶ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩅᩥᩅᩮᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩅᩮᨠᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᩅᩥᩅᩮᨠᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩅᩮᨠᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩁᨱᩅᩥᩅᩮᨠᩣ᪨

ᨠᩣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᨸᨴᩮᨶ ᨿᩮ ᨧ ᩍᨵ “ᨠᨲᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩣ ᨾᨶᩣᨸᩥᨿᩣ ᩁᩪᨸᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩮ ᨧ ᩍᨵᩮᩅ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ “ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩍᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩮᩉᩥᨸᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨠᩣᨾᩈᩩᨡᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩅᩥᩅᩮᨠᩅᨧᨶᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨧ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨸᨮᨾᩮᨶ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ᪨ ᨸᨮᨾᩮᨶ ᩃᩮᩣᩃᨽᩣᩅᩔ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨻᩣᩃᨽᩣᩅᩔ᪨ ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨧ ᨸᨿᩮᩣᨣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩋᩣᩈᨿᨸᩮᩣᩈᨶᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩈ ᨲᩣᩅ ᨶᨿᩮᩣ “ᨠᩣᨾᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᨸᨠ᩠ᨡᩮ᪨

ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨶᩮᨠᨽᩮᨴᩮᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣᩅ “ᨠᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨸᩥ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨫᩣᨶᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨴᩮ᪨ ᩋᨶᩮᨠᨽᩮᨴᨲᩮᩣ ᨧᩔ ᨠᩣᨾᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨽᩣᩅᩮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪕᪖᪔) ᩏᨸᩁᩥ ᨫᩣᨶᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᨫᩣᨶᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨫᩣᨶᨦ᩠ᨣᩣᨶᩮᩅ ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ, ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴᩈᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ “ᩈᨾᩣᨵᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨸᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩔ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩔ, ᩈᩩᨡᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩔ, ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᩮᨭᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ឲចយេត្ថ ចិចិច្ចេច កាយេហឹតិ ត្ថយិតា កាយច្ឆន្ទស្ស ចិក្ខម្ភកចិចេកោ ចុត្តោ ហោតិ, ចិចិច្ច អក្យុសលេហិ ឆយ្មេហឹតិ ត្ថយិតា បញ្ចាត្ថយ្យិ តឹចរណាត៍ អក្កហិតក្កហលោត បត បចយេត កាយច្ឆន្ទស្ស, ក្យុតិយេត សេសតឹចរណាត៍ ពថា បចយេត ពឹស្ុ អក្យុសលម្ភលស្ុ បញ្ចាកាយក្យុលាកេឆចិសឃស្ស លោកស្ស, ក្យុតិយេត អាឈាតចត្ថុកេឆាឌិចិសឃាត់ កោសយោហាត៍ ឱ្ឈាឌឹស្ុ ចា ឆយ្មេស្ុ បចយេត ការយោឈកាយឃោកកាយាសចកាយុបិឆាតអភិជ្ឈាកាយកន្ថកាយរាកសំឃោឌតាត់, ក្យុតិយេត អចសេសឱ្ឈឃោការសិចាបិឆាតកន្ថសំឃោឌតាត៍ បចយេត ច ពណ្យាយ ចំសយ្យុត្តកាតញ្ចា, ក្យុតិយេត អចិជ្ជាយ ចំសយ្យុត្តកាតញ្ចា៍ អបិ ច បចយេត លោកសយ្យុត្តអដ្ឋចិត្តុប្បាឆាត់, ក្យុតិយេត សេសាត់ ចត្យុន្នំ អក្យុសលចិត្តុប្បាឆាត់ ចិក្ខម្ភកចិចេកោ ចុត្តោ ហោតីតិ ចេឌិតព្វោ៍

ឲត្តាចតា ច បចយស្ស ឈាតស្ស បហាតង្គំ ឆស្សេត្វា ត្ថឆាតិ សយ្បយោកង្គំ ឆស្សេត្យុំ "សចិតក្កំ សចិចារ"ន្តិអាឌិ ចុត្តំ៍ តត្ថ អារម្មេណ ចិត្តស្ស អភិតិរោបតលក្ខណោ ចិតក្កោ, អារម្មណាត្យុយជ្ជតលក្ខណោ ចិចារោ៍ សន្តេបិ ច តេសំ កត្ថចិ អចិយោកេ ឱឡារិកដ្ឋេត បុព្វង្គយដ្ឋេត ច ឈណ្ឌាភិឈាតោ ចិយ ចេតសោ បឋយាភិតិបាតោ ចិតក្កោ, ស្យុខុមដ្ឋេត អត្យុយជ្ជតសភាចេត ច ឈណ្ឌាត្យុរចោ ចិយ អត្យុបពន្ធោ ចិចារោ៍ ចិប្ផារចា ចេត្ថ ចិតក្កោ បឋយុប្បត្តិកាលេ បរិប្ផន្ទតភ្យុតោ ចិត្តស្ស, អាកាេស ឧប្បតិត្យុកាយស្ស បក្ខិតោ បក្ខចិក្ខេបោ ចិយ, បឌ្យុយាភិម្យុខបាតោ ចិយ ច កន្ធាត្យុពន្ធេចតសោ ភយរស្ស៍ សន្តច្យុត្តិ ចិចារោ តាតិបរិប្ផន្ទតភាចោ ចិត្តស្ស, អាកាេស ឧប្បតិតស្ស បក្ខិតោ បក្ខប្បសារណំ ចិយ, បរិព្ភមតំ ចិយ ច បឌ្យុយាភិម្យុខបតិតស្ស ភយរស្ស បឌ្យុយស្ស ឧបរិភាេក៍

ក្យុកតិបាតដ្ឋកថាយំ បត "អាកាេស កច្ឆតោ យហាសក្យុណស្ស ឧភោហិ បក្ខេហិ ចាតំ កហេត្វា បក្ខេ សន្និសីឆាបេត្វា កយតំ ចិយ អារម្មេណ ចេតសោ អភិតិរោបតភាេចត បចត្តោ ចិតក្កោ, ចាតក្កហណត្ថំ បក្ខេ ផន្ទាបយាតស្ស កយតំ ចិយ អត្យុយជ្ជតភាេចត បចត្តោ ចិចារោ"តិ ចុត្តំ៍ តំ អត្យុប្បពន្ធេត បចត្តិយំ យុជ្ជតិ៍ សោ បត តេសំ ចិសេសោ បឋយក្យុតិយជ្ឈាេតស្ុ បាកេដោ ហោតិ៍ អបិ ច យលក្កហិតំ កំសភាជតំ ឲកេត ហេត្ថេត ឆឡ្ហំ កហេត្វា ត្ថតេរត ហេត្ថេត ច្យុណ្ណតេលចាលណ្ឌុបកេត បរិយជ្ជន្តស្ស ឆឡ្ហកក្កហណហេត្ថោ ចិយ ចិតក្កោ៍ បរិយជ្ជតហេត្ថោ ចិយ ចិចារោ៍ តថា ក្យុម្ភការស្ស ឆណ្ឌប្បហារេត ចក្កំ ភយយិត្វា ភាជតំ ករោន្តស្ស ឧប្បីឡតហេត្ថោ ចិយ ចិតក្កោ៍ ត្ថតោ ចិតោ ច សញ្ចរណហេត្ថោ ចិយ ចិចារោ៍ តថា យណ្ឌលំ ករោន្តស្ស យជ្ឈេ សន្និរុម្ភិត្វា ឋិតកណ្ដកោ ចិយ អភិតិរោបតោ ចិតក្កោ៍ ពហិ បរិព្ភយតកណ្ដកោ ចិយ អត្យុយជ្ជយាតោ ចិចារោ៍ ត្ថតិ ត្ថយិតា ច ចិតក្កេត ត្ថយិតា ច ចិចារេត សហ ចត្តតិ រុក្ខោ ចិយ បុប្ផេត ច ផលេត ចាតិ ត្ថឆំ ឈាតំ "សចិតក្កំ សចិចារ"ន្តិ ចុច្ចតិ៍

ចិចេកជន្តិ ឲត្ថ ចិចិត្តិ ចិចេកោ, តឹចរណចិកយោតិ អត្ថោ៍ ចិចិត្តោតិ ចា ចិចេកោ, តឹចរណចិចិត្តោ ឈាតសយ្បយុត្តឆម្មរាសីតិ អត្ថោ៍ តស្មា ចិចេកា, តស្មិំ ចា ចិចេកេ ជាតន្តិ ចិចេកជំ៍ បីតិស្យុខន្តិ ឲត្ថ បីណយតីតិ បីតិ, សា សយ្បិយាយតលក្ខណា៍ សា បតេសា ខ្យុទ្ទិកាបីតិ , ខណិកាបីតិ, ឱក្កន្តិកាបីតិ, ឧព្វេកាបីតិ, ផរណាបីតីតិ បញ្ចចិធា ហោតិ៍

តត្ថ ខ្យុទ្ទិកាបីតិ សរីេរ លោយហំសយត្តមេច កាត្យុំ សក្កោតិ៍ ខណិកាបីតិ ខេណ ខេណ ចិជ្ជុប្បាឆសឌិសា ហោតិ៍ ឱក្កន្តិកាបីតិ សយុទ្ទតីរំ

វីចិ វិយ, កាយំ ឱក្កមិត្វា ឱក្កមិត្វា ភិជ្ជតិ។ ឧព្វេគាបីតិ ពលវតី ហោតិ, កាយំ ឧទ្ធគ្គំ កត្វា អាកាសេ លង្ឃាបនប្បមាណប្បត្តា។

ផរណាបីតិ អតិពលវតី ហោតិ។ តាយ ហិ ឧប្បន្នាយ សកលសរីរំ ធមិត្វា បូរិតវត្ថិ វិយ មហតា ឧទកោឃេន បក្ខន្ទបព្វតកុច្ឆិ វិយ ច អនុបរិប្ផុដំ ហោតិ។ សា បនេសា បញ្ចវិធា បីតិ គព្ភំ គណ្ហន្តី បរិបាកំ គច្ឆន្តី ទុវិធំ បស្សទ្ធិំ បរិបូរេតិ កាយបស្សទ្ធិញ្ច ចិត្តបស្សទ្ធិញ្ច, បស្សទ្ធិ គព្ភំ គណ្ហន្តី បរិបាកំ គច្ឆន្តី ទុវិធម្បិ សុខំ បរិបូរេតិ កាយិកញ្ច ចេតសិកញ្ច, សុខំ គព្ភំ គណ្ហន្តំ បរិបាកំ គច្ឆន្តំ តិវិធំ សមាធិំ បរិបូរេតិ ខណិកសមាធិំ ឧបចារសមាធិំ អប្បនាសមាធិន្តិ។ តាសុ យា អប្បនាសមាធិស្ស មូលំ ហុត្វា វឌ្ឍមានា សមាធិសម្បយោគំ គតា ផរណាបីតិ, អយំ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតា បីតីតិ។

ឥតរំ បន សុខយតីតិ សុខំ, យស្ស ឧប្បជ្ជតិ, តំ សុខិតំ ករោតីតិ អត្ថោ។ សុខនំ វា សុខំ, សុដ្ឋុ វា ខាទតិ ខនតិ ច កាយចិត្តាពាធន្តិ សុខំ, សោមនស្សវេទនាយេតំ នាមំ។ តំ សាតលក្ខណំ។ សន្តេបិ ច នេសំ កត្ថចិ អវិប្បយោគេ ឥដ្ឋារម្មណបដិលាភតុដ្ឋិ បីតិ, បដិលទ្ធរសានុភវនំ សុខំ។ យត្ថ បីតិ, តត្ថ សុខំ, យត្ថ សុខំ, តត្ថ ន និយមតោ បីតិ។ សង្ខារក្ខន្ធសង្គហិតា បីតិ, វេទនាក្ខន្ធសង្គហិតំ សុខំ។ កន្តារខិន្នស្ស វនន្តោទកទស្សនសវនេសុ វិយ បីតិ, វនច្ឆាយាប្បវេសនឧទកបរិភោគេសុ វិយ សុខំ។ តស្មិំ តស្មិំ សមយេ បាកដភាវតោ ចេតំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ ឥតិ អយញ្ច បីតិ ឥទញ្ច សុខំ អស្ស ឈានស្ស, អស្មិំ វា ឈានេ អត្ថីតិ ឥទំ ឈានំ "បីតិសុខ"ន្តិ វុច្ចតិ។

អថ វា បីតិ ច សុខញ្ច បីតិសុខំ ធម្មវិនយាទយោ វិយ។ វិវេកជំ បីតិសុខំ អស្ស ឈានស្ស, អស្មិំ វា ឈានេ អត្ថីតិ ឯវម្បិ វិវេកជំបីតិសុខំ។ យថេវ ហិ ឈានំ, ឯវំ បីតិសុខម្បេត្ថ វិវេកជមេវ ហោតិ, តញ្ចស្ស អត្ថិ, តស្មា អលោបសមាសំ កត្វា ឯកបទេនេវ "វិវេកជំបីតិសុខ"ន្តិបិ វត្តុំ យុជ្ជតិ។

បឋមន្តិ គណនានុបុព្ពតា បឋមំ, ឥទំ បឋមំ ឧប្បន្នន្តិបិ បឋមំ។ ឈានន្តិ ទុវិធំ ឈានំ អារម្មណូបនិជ្ឈានំ លក្ខណូបនិជ្ឈានញ្ចាតិ។ តត្ថ អដ្ឋ សមាបត្តិយោ បថវីកសិណាទិអារម្មណំ ឧបនិជ្ឈាយន្តីតិ អារម្មណូបនិជ្ឈានន្តិ សង្ខ្យំ គតា។ វិបស្សនាមគ្គផលានិ បន លក្ខណូបនិជ្ឈានំ នាម។ តត្ថ វិបស្សនា អនិច្ចាទិលក្ខណស្ស ឧបនិជ្ឈានតោ លក្ខណូបនិជ្ឈានំ។ វិបស្សនាយ កតកិច្ចស្ស មគ្គេន ឥជ្ឈនតោ មគ្គោ លក្ខណូបនិជ្ឈានំ, ផលំ បន និរោធសច្ចំ តថលក្ខណំ ឧបនិជ្ឈាយតីតិ លក្ខណូបនិជ្ឈានំ។ តេសុ ឥធ បុព្ពភាគេ អារម្មណូបនិជ្ឈានំ, លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ លក្ខណូបនិជ្ឈានំ អធិប្បេតំ។ តស្មា អារម្មណូបនិជ្ឈានតោ ច លក្ខណូបនិជ្ឈានតោ ច បច្ចនីកឈាបនតោ ច ឈានន្តិ វេទិតព្វំ។

ឧបសម្បជ្ជាតិ ឧបគន្ត្វា, បាបុណិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧបសម្បាទយិត្វា វា, និប្ផាទេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ វិហរតីតិ តទនុរូបេន ឥរិយាបថវិហារេន ឥរិយតិ, វុត្តប្បការឈានសមង្គី ហុត្វា អត្តភាវស្ស ឥរិយំ វុត្តិំ អភិនិប្ផាទេតិ។

តំ បនេតំ បឋមជ្ឈានំ បញ្ចង្គវិប្បហីនំ បញ្ចង្គសមន្នាគតំ តិវិធកល្យាណំ, ទសលក្ខណសម្បន្នំ។ តត្ថ កាមច្ឆន្ទោ ព្យាបាទោ ថិនមិទ្ធំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ វិចិកិច្ឆាតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ នីវរណានំ បហានវសេន បញ្ចង្គវិប្បហីនតា វេទិតព្វា។ ន ហិ ឯតេសុ អប្បហីនេសុ ឈានំ

ឧប្បជ្ជតិ។ តេនស្ស ឯតានិ បហានង្គានីតិ វុត្តានិ។ កិញ្ចាបិ ហិ ឈានក្ខណេ អញ្ញេបិ អកុសលា ធម្មា បហីយន្តិ, តថាបិ ឯតានេវ វិសេសេន ឈានន្តរាយករានិ។ កាមច្ឆន្ទេន ហិ នានាវិសយប្បលោភិតំ ចិត្តំ ន ឯកត្តារម្មណេ សមាធិយតិ, កាមច្ឆន្ទាភិភូតំ វា, តំ ន កាមធាតុប្បហានាយ បដិបទំ បដិបជ្ជតិ។ ព្យាបាទេន ចារម្មណេ បដិហញ្ញមានំ ន និរន្តរំ បវត្តតិ។ ថិនមិទ្ធាភិភូតំ អកម្មញ្ញំ ហោតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតំ អវូបសន្តមេវ ហុត្វា បរិព្ភមតិ។ វិចិកិច្ឆាយ ឧបហតំ ឈានាធិគមសាធិកំ បដិបទំ នារោហតិ។ ឥតិ វិសេសេន ឈានន្តរាយករត្តា ឯតានេវ បហានង្គានីតិ វុត្តានិ។

យស្មា បន វិតក្កោ អារម្មណេ ចិត្តំ អភិនិរោបេតិ, វិចារោ អនុប្បពន្ធតិ, តេហិ អវិក្ខេបាយ សម្បាទិតបយោគស្ស ចេតសោ បយោគសម្បត្តិសម្ភវា បីតិ បីណនំ សុខញ្ច ឧបព្រូហនំ ករោតិ។ អថ នំ សេសសម្បយុត្តធម្មា ឯតេហិ អភិនិរោបនានុប្បពន្ធនបីណនុបព្រូហនេហិ អនុគ្គហិតា ឯកគ្គតា ឯកត្តារម្មណេ សមំ សម្មា ច អាធិយតិ។ តស្មា វិតក្កោ វិចារោ បីតិ សុខំ ចិត្តេកគ្គតាតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧប្បត្តិវសេន បញ្ចង្គសមន្នាគតតា វេទិតព្ពា។ ឧប្បន្នេសុ ហិ ឯតេសុ បញ្ចសុ ឈានំ ឧប្បន្នំ នាម ហោតិ។ តេនស្ស ឯតានិ បញ្ចសមន្នាគតានីតិ វុច្ចន្តិ។ តស្មា ន ឯតេហិ សមន្នាគតំ អញ្ញទេវ ឈានំ នាម អត្ថីតិ គហេតព្ពំ។ យថា បន អង្គមត្តវសេនេវ ចតុរង្គិនី សេនា, បញ្ចង្គិកំ តូរិយំ, អដ្ឋង្គិកោ ច មគ្គោតិ វុច្ចតិ, ឯវមិទម្បិ អង្គមត្តវសេនេវ បញ្ចង្គិកន្តិ វា បញ្ចង្គសមន្នាគតន្តិ វា វុច្ចតីតិ វេទិតព្ពំ។

ឯតានិ ច បញ្ចង្គានិ កិញ្ចាបិ ឧបចារក្ខណេបិ អត្ថិ, អថ ខោ ឧបចារេ បកតិចិត្តតោ ពលវតរានិ។ ឥធ បន ឧបចារតោបិ ពលវតរានិ រូបាវចរលក្ខណប្បត្តានិ។ ឯត្ថ ហិ វិតក្កោ សុវិសទេន អាការេន អារម្មណេ ចិត្តំ អភិនិរោបយមានោ ឧប្បជ្ជតិ។ វិចារោ អតិវិយ អារម្មណំ អនុមជ្ជមានោ។ បីតិសុខំ សព្ពាវន្តម្បិ កាយំ ផរមានំ។ តេនាហ – “នាស្ស កិញ្ចិ សព្ពាវតោ កាយស្ស វិវេកជេន បីតិសុខេន អប្ផុដំ ហោតី”តិ (ទី· និ· ១·២២៦)។ ចិត្តេកគ្គតាបិ ហេដ្ឋិមម្ហិ សមុគ្គបដលេ ឧបរិមំ សមុគ្គបដលំ វិយ អារម្មណេសុ ផុសិតា ហុត្វា ឧប្បជ្ជតិ, អយមេតេសំ ឥតរេហិ វិសេសោ។ តត្ថ ចិត្តេកគ្គតា កិញ្ចាបិ “សវិតក្កំ សវិចារ”ន្តិ ឥមស្មិំ បាឋេ ន និទ្ទិដ្ឋា, តថាបិ វិភង្គេ (វិភ· ៥៦៩) “ឈានន្តិ វិតក្កោ វិចារោ បីតិ សុខំ ចិត្តេកគ្គតា”តិ ឯវំ វុត្តត្តា អង្គមេវ។ យេន ហិ អធិប្បាយេន ភគវតា ឧទ្ទេសោ កតោ, សោវ តេន វិភង្គេ បកាសិតោតិ។

តិវិធកល្យាណំ

តិវិធកល្យាណំ ទសលក្ខណសម្បន្នន្តិ ឯត្ថ បន អាទិមជ្ឈបរិយោសានវសេន តិវិធកល្យាណតា។ តេសំយេវ ច អាទិមជ្ឈបរិយោសានានំ លក្ខណវសេន ទសលក្ខណសម្បន្នតា វេទិតព្ពា។ តត្រាយំ បាឡិ –

“បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ, សម្បហំសនា បរិយោសានំ, បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ។ អាទិស្ស កតិ លក្ខណានិ? អាទិស្ស តីណិ លក្ខណានិ – យោ តស្ស បរិពន្ធោ, តតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ

ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ. ຍຖາ ປຣິພນ຺ເຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິສຸຊ຺ຌຕິ, ຍຖາ ວິສຸທ຺ທຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ມຊ຺ຌິມໍ ສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຍຖາ ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ. ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ປຏິປທາວິສຸທ຺ຘິ ອາທິ, ອາທິສ຺ສ ອິມານິ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – 'ປຐມໍ ຌານໍ ອາທິກລ຺ຍາຓເຎ຺ຈວ ເຫາຕິ ຕິລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນຎ຺ຈາ'ຕິ.

“ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ ມເຊ຺ຌ ມຊ຺ຌສ຺ສ ກຕິ ລກ຺ຂຓານິ? ມຊ຺ຌສ຺ສ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານິ – ວິສຸທ຺ທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ສມຖປຏິປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ເອກຕ຺ຕຸປຏ຺ຐານໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ. ຍຖາ ວິສຸທ຺ທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ຍຖາ ສມຖປຏິປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ຍຖາ ເອກຕ຺ຕຸປຏ຺ຐານໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ. ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ ມເຊ຺ຌ ມຊ຺ຌສ຺ສ ອິມານິ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – 'ປຐມໍ ຌານໍ ມເຊ຺ຌກລ຺ຍາຓເຎ຺ຈວ ເຫາຕິ ຕິລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນຎ຺ຈາ'ຕິ.

“ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ສມ຺ປຫໍສນາ ປຣິເຍາສານໍ. ປຣິເຍາສານສ຺ສ ກຕິ ລກ຺ຂຓານິ? ປຣິເຍາສານສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ລກ຺ຂຓານິ – ຕຕ຺ຖ ຊາຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຕິວຕ຺ຕນເຏ຺ຐນ ສມ຺ປຫໍສນາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອກຣສເຏ຺ຐນ ສມ຺ປຫໍສນາ, ຕທຸປຄວີຣິຍວາຫນເຏ຺ຐນ ສມ຺ປຫໍສນາ, ອາເສວນເຏ຺ຐນ ສມ຺ປຫໍສນາ. ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ສມ຺ປຫໍສນາ ປຣິເຍາສານໍ, ປຣິເຍາສານສ຺ສ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ລກ຺ຂຓານິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ 'ປຐມໍ ຌານໍ ປຣິເຍາສານກລ຺ຍາຓເຎ຺ຈວ ເຫາຕິ ຈຕຸລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນຎ຺ຈາ'”ຕິ (ປຏິ. ມ. ໑.໑໕໘).

“ຕຕ຺ຖ ປຏິປທາວິສຸທ຺ຘິ ນາມ ສສມ຺ຠາຣິເກາ ອຸປຈາເຣາ, ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ ນາມ ອປ຺ປນາ, ສມ຺ປຫໍສນາ ນາມ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ”ຕິ ເອເກ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ “ເອກຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຏິປທາວິສຸທ຺ຘິປກ຺ຂນ຺ທເຎ຺ຈວ ເຫາຕິ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫິຕຎ຺ຈ ຎາເຓນ ຈ ສມ຺ປຫໍສິຕ”ນ຺ຕິ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອເນ຺ຕາອປ຺ປນາຍເມວ ອາຄມນວເສນ ປຏິປທາວິສຸທ຺ຘິ, ຕຕ຺ຣມຊ຺ຌຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາຍ ກິຈ຺ຈວເສນ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ, ຘມ຺ມານໍ ອນຕິວຕ຺ຕນາທິສາຘນວເສນ ປຣິເຍາທາປກສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິວເສນ ສມ຺ປຫໍສນາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກຖໍ ? ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ວາເຣ ອປ຺ປນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມິໍ ເຍາ ນີວຣຓສງ຺ຂາເຕາ ກິເລສຄເຓາ ຕສ຺ສ ຌານສ຺ສ ປຣິພນ຺ເຘາ, ຕເຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິສຸຊ຺ຌຕິ, ວິສຸທ຺ທຕ຺ຕາ ອາວຣຓວິຣຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມໍ ສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ. ມຊ຺ຌິມສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ນາມ ສມປ຺ປວເຕ຺ຕາ ອປ຺ປນາສມາຘິເຍວ. ຕທນນ຺ຕຣໍ ປນ ປຸຣິມຈິຕ຺ຕໍ ເອກສນ຺ຕຕິປຣິຓາມນເຍນ ຕຖຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ຉມານໍ ມຊ຺ຌິມໍ ສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ ນາມ, ເອວໍ ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ ຕຖຕ຺ຕຸປຄມເນນ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນາມ. ເອວໍ ຕາວ ປຸຣິມຈິເຕ຺ຕ ວິຊ຺ຊມານາກາຣນິປ຺ຜາທິກາ ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓເຍວ ອາຄມນວເສນ ປຏິປທາວິສຸທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ເອວໍ ວິສຸທ຺ທສ຺ສ ປນ ຕສ຺ສ ປຸນ ວິເສາເຘຕພ຺ພາຠາວເຕາ ວິເສາຘເນ ພ຺ຍາປາຣໍ ອກເຣາເນ຺ຕາ ວິສຸທ຺ທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ ນາມ. ສມຖຠາວູປຄມເນນ ສມຖປຏິປນ຺ນສ຺ສ ປຸນ ສມາຘາເນ ພ຺ຍາປາຣໍ ອກເຣາເນ຺ຕາ ສມຖປຏິປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ ນາມ. ສມຖປຏິປນ຺ນຠາວເຕາ ເອວ ຈສ຺ສ ກິເລສສໍສຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ເອກເຕ຺ຕນ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສ ປຸນ ເອກຕ຺ຕຸປຏ຺ຐາເນ ພ຺ຍາປາຣໍ ອກເຣາເນ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕຸປຏ຺ຐານໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ ນາມ. ເອວໍ ຕຕ຺ຣມຊ຺ຌຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາຍ ກິຈ຺ຈວເສນ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

រេយ បរតេព ឲថំ ក្ខរបក្ខាត្ថ្វាហិរេព ពត្ថ ខាពា សយាឌិបឡ្ហាសក្លាពា ឃ្យាកត្តឆខ្យា អឡ្ហាយឡ្ហា អតពិចត្តយាតា ហុត្វា បចត្តា, ឃាតិ ច សទ្ធាឌីតិ ទ្ទុក្ខ្រិយាតិ តាតាកិរេលសេហិ ចិយុត្តត្តា ចិយុត្តិរសេត ឲការសាតិ ហុត្វា បចត្តាតិ, ឃរេញ្ជាស ពក្សបក់ រេពសំ

អតពិចត្តតឲការសកាចាតំ អត្តច្ឆចិក់ ចិរិឃំ ចាហឃតិ, ឃា ចស្ស ពស្មិ លេណ បចត្តា អារសចតា, សរេត្តាបិ រេព អាការា ឃស្មា ឆាររលាត សំកិរេលសរចាគារតស្ ព់ ព់ អាឌីតចញ្ចា អាតិសំសញ្ចា ឌិស្វា ពឆា ពឆា សយ្យហំសិពត្តា ចិរេសាឌិពត្តា បរិរេឃាគាបិពត្តា តិប្បត្តាច, ពស្មា “ឆខ្យាតំ អតពិចត្តតាឌិកាចសាឆរតត បរិរេឃាគាបកស្ស ឆាារលស្ស កិច្ចតិប្បត្តិចរេសត សយ្យហំសតា រេចឌិពត្ថា”ពិ ច្ចត្តំ៉

ចិពក្កចិចារាតំ ច្ចបសយាពិ ចិពក្កស្ស ច ចិចារស្ស ចាពិ ទ្ទរេយសំ ទ្វិត្តំ ច្ចបសយា សយពិក្កយា, ក្សពិឃឡ្ហាតក្ខលេ អបិព្យកាចាពិ ច្ចត្តំ រេហាពិ៉ ពត្ថ កិច្ចាបិ ក្សពិឃឡ្ហារេត សរេត្តាបិ បឌយឡ្ហាតឆខ្យា ត សត្តិ, អរេឡ្ហារេយច ហិ បឌយឡ្ហារេត ឋស្សាឆរេយា, អរេឡ្ហា ទ្ទុឆ៉ ឱ្ឌ្យអារិកស្ស បត ឱ្ឌ្យអារិកស្ស អក្កស្ស សយពិក្កយា បឌយឡ្ហាតរេពា បររេសំ ក្សពិឃឡ្ហាតាឌីតំ អឌិករេយា រេហាពីពិ ឆស្សតត្ថំ “ចិពក្កចិចារាតំ ច្ចបសយា”ពិ ឲចំ ច្ចត្តត្តិ រេចឌិពត្ថំ៉ អឡ្ហត្ថត្តិ ទ្ទុឆ តិឃកឡ្ហត្ថំ អឌិរេប្យពំ, ចិករេក្ក បត “អឡ្ហត្ថំ បច្ចត្ត”ត្តិ (ចិក៉ ឋ៉លិ១) ឲត្តករេយច ច្ចត្តំ៉ ឃស្មា តិឃកឡ្ហត្ថំ អឌិរេប្យពំ, ពស្មា អត្តតិ ខាពំ, អត្តរេតា សត្តារេត តិត្ថាត្តតិ អឃរេយត្ថ អរេត្ថ៉

សយ្យសាឆតត្តិ សយ្យសាឆតំ ច្ចច្ចតិ សទ្ធ៉ា សយ្យសាឆតរេឃាករេពា ឆសាតយ្យិ សយ្យសាឆតំ, តឹលចណ្ហរេឃាករេពា តឹលចត្ថំ ចិឃ៉ ឃស្មា ចា ព់ ឆសាតំ សយ្យសាឆតសយត្តាកពត្តា ចិពក្កចិចាររេក្ខាកច្ចបសយរេតត ច រេចរេពា សយ្យសាឆឃពិ, ពស្មាបិ “សយ្យសាឆត”ត្តិ ច្ចត្តំ៉ ទ្ទុយស្មិ ច្ចា អត្ថចិករេប្យ សយ្យសាឆតំ រេចពរេសាពិ ឲចំ បឆសយ្យត្តេទ្ធា រេចឌិពរេត្ថា៉ បុរិយស្មិ បត អត្ថចិករេប្យ រេចពរេសាពិ ឲពំ ឲរេកាឌិការេចត សទ្ធិ រេឃារេខពត្ថំ៉

ព្រ៑ាឃំ អត្ថរេឃាខតា – ឲរេកា ក្ខរេឆតីពិ ឲរេកាឌិ, ចិពក្កចិចាររេហិ អតឡ្ហាក្សឡ្យហត្តា អរេក្កា រេសរេដ្ឋា ហុត្វា ក្ខរេឆតីពិ អរេត្ថ៉ា រេសរេដ្ឋាបិ ហិ រេលាិរេក ឲរេកាពិ ច្ចច្ចតិ៉ ចិពក្កចិចារចិរហិរេពា ចា ឲរេកា អសហារេឃា ហុត្វាពិបិ ចត្ថំ ចដ្ឋតិ៉ អឆ ចា សយ្យឃុត្តឆរេយ្យ ក្ខកាឃតីពិ ក្ខឌិ, ក្ខដ្ឋារបតីពិ អរេត្ថ៉ា រេសដ្ឋរេដ្ឋត ឲរេកា ច រេសា ក្ខឌិ ចាពិ ឲរេកាឌិ, សយាឌិរេស្សពំ អឌិចចតំ៉ ទ្ទុពិ ទ្ទុយំ ឲរេកាឌិ៍ ការេចពិ ចរេទ្ធតីពិ ទ្ទុកំ ក្សពិឃឡ្ហាតំ ឲរេកាឌិកាចំ៉ រេសា បតាឃំ ឲរេកាឌិ ឃស្មា រេចពរេសា, ត សត្តស្ស, ត ឌីចស្ស៉ ពស្មា ឲពំ “រេចពរេសា ឲរេកាឌិកាច”ត្តិ ច្ចត្តំ៉

តត្ ចាឃំ សទ្ធា បឌយឡ្ហារេតបិ អត្ថិ, អឃត្ថា ឲរេកាឌិតាយរេកា សយាឌិ, អឆ កស្មា ទ្ទុឆរេយច “សយ្យសាឆតំ រេចពរេសា ឲរេកាឌិកាច”ត្តិ ច្ចត្តត្តិ? ច្ចច្ចរេព – អក្សព្យាបឌយឡ្ហាតំ ចិពក្កចិចាររេក្ខារេកត ចីចិពរេក្កសយាក្យលយិច ខលំ ត ស្សប្យសត្តំ រេហាពិ, ពស្មា សពិឃាបិ សទ្ធាឃ សយ្យសាឆតត្តិ ត ច្ចត្តំ៉ ត ស្សប្យសត្តត្តារេយច រេចត្ថ សយាឌិបិ ត ស្សដ្ឋ បិករេដា, ពស្មា ឲរេកាឌិកាចត្តិបិ ត ច្ចត្តំ៉ ទ្ទុយស្មិ បត ឆសារេត ចិពក្កចិចារបលិរេតាឆៃការេចត លរេទ្ធាកាសា ពលចតី សទ្ធា, ពលចសទ្ធាសហាឃបដិលាិរេករេតច ច សយាឌិបិ បិករេដា៉ ពស្មា ទ្ទុឆរេយច ឲចំ ច្ចត្តត្តិ រេចឌិពត្ថំ៉

អចិពក្កំ អចិចារត្តិ កាចតាឃ បហីតត្តា ឲពស្មិ, ឲពស្ស ចា ចិពរេក្កា តត្តីពិ អចិពក្កំ៉ ទ្ទុយិតាច តរេឃត អចិចារំ៉ ឲត្ថាហ “តត្ ច

‘ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ’ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ‘ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁ’”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᩣᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨠᩴ, ᨶᨶᩩ ᩋᩅᩮᩣᨧᩩᨾ᩠ᩉ “ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩔ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩔ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨵᩥᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ‘ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ’ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩴ, ᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᩃᩩᩔᩥᨿᩔ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩴ, ᨶ ᩏᨸᨧᩣᩁᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾᩥᩅ ᨶᩦᩅᩁᨱᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ, ᨶ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾᩥᩅ ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩣᨶᩴ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨾᩥᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩴ, ᨶ ᨲᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩋᨽᩣᩅᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩋᩅᩥᨧᩣᩁᨽᩣᩅᩔ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨬ᩠ᨧ, ᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨽᩣᩅᨾᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᩴ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨽᩣᩅᨾᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨾᩮᩅ ᨸᨶ “ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨾᩣᨵᩥᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᨮᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥ “ᩈᨾᩣᨵᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᨠ᩠ᨡᩮᩣᨽᩅᩥᩁᩉᩮᨶ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩋᨧᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩍᨴᨾᩮᩅ “ᩈᨾᩣᨵᩥᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩦᨲᩥᩈᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱᨶᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨲᩥ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨿ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩣ ᩅᩪᨸᩈᨾᨾᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨧ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨶᩣ ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨾᨬ᩠ᨧᩮᨲᩮ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣ, ᩍᨾᩔ ᨸᨶ ᨫᩣᨶᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ”ᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩍᨴᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ “ᨶᩪᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩅᩪᨸᩈᨾᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩍᨾᩔ ᨫᩣᨶᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨶᩴ “ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪓᪓-᪑᪓᪔) ᩑᩅᩴ ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣᨶᩴ ᩏᩔᩣᩉᨩᨶᨠᩴ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩋᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩣᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩮᨠᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᨲᩦᨲᩥ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨾᩴ ᨸᩔᨲᩥ, ᩋᨸᨬ᩠ᨬᨸᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᨲᩣᨿ ᩅᩥᩈᨴᩣᨿ ᩅᩥᨸᩩᩃᩣᨿ ᨴᩣᨿᨠᨲᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦ "ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩮᨠᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᩼

ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨶ ᨴᩈᩅᩥᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩩᨳᩩᩅᩥᩉᩣᩁᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩣᨠᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᩼

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣ "ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩮᨠᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ"ᨲᩥ (ᨾ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪙·᪑) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨴᩦ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪑·᪓᪗᪙; ᨾ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪑·᪔᪔) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩩ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᨸᩩᨳᩩᩅᩥᩉᩣᩁᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩉᩣᩈᩮᨲᩥ ᩅᩥᩉᩮᨲᩥᩅᩥᩈᩩᨲᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪓·᪓᪔) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪓·᪑᪐᪓) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨶᩥᩅᩥᩅᩥᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᨠᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ? ᩋᨭ᩠ᨮ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩈ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨸᨭᩥ᩼ ᨾ᩼ ᪑·᪓᪔) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩉᨣᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨵ᩼ ᩈ᩼ ᪑᪓᪐) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩣ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᩉᩮᨲᩩᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ᨿᩣ ᨸᨶ "ᨿᨴᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨾ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪓·᪔᪑-᪔᪓; ᩋ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪔·᪓᪓) ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩅᩥᩅᩥᨵᩮᩈᩩ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᩼

ឃា បត លក្ខាឌីសុ ឈេចាបតគេកសុ អាកាតា ឋហឌាតាត់ ឋយចាហិតក្ខតា ជួរេបក្ខា, អយំ តព្រាយញ្ញាតូរេបក្ខា តាយ៍

ឃា បត “ជួរេបក្ខគេកា ឥ ចិហទេតី”តិ ឲចយាកាតា អក្កុសុរេលបិ តស្ទិ អបក្ខបិតឌតតិ ជួរេបក្ខា, អយំ ឍសាត្យរេបក្ខា តាយ៍

ឃា បត “ជួរេបក្ខាឋតិបិទិរិសុទ្ធិ ចព្យុត្តុ ឍសាត”ត្តិ (ឆ៍ ឋ៍ ១៩៥; ឌី៍ តិ៍ ១៍១៦១) ឲចយាកាតា ឋត្ថាបច្ចុតិកបទិសុទ្ធា បច្ចុតិកច្ចុបឋយេតបិ អញ្ញាបិទក្ខតា ជួរេបក្ខា, អយំ បិទិរិសុទ្ធូរេបក្ខា តាយ៍

តត្តុ លញ្ញអក្កុរេបក្ខា ឥ ព្រហ្មចិហាទូរេបក្ខា ឥ ខេពាញ្ញុក្ខរេបក្ខា ឥ តព្រាយញ្ញាតូរេបក្ខា ឥ ឍសាត្យរេបក្ខា ឥ បិទិរិសុទ្ធូរេបក្ខា ឥ អត្ថតោ ឲកា, តព្រាយញ្ញាតូរេបក្ខាច ហោតិ៍ តេត តេត អចត្ថូរកេឥត បតស្សា អយំ ភេឥា ៍ ឲកស្សាបិ ឋតោ ឋត្តស្ស កុយាទឃុចចេទេឋតាបតិទាឌាឌិចឋេត ភេឥា ចិយ, តស្វា តាសុ ឃត្តុ លញ្ញអក្កុរេបក្ខា, ត តត្តុ ខេពាញ្ញុក្ខរេបក្ខាឥឃា៍ ឃត្តុ ចា បត ខេពាញ្ញុក្ខរេបក្ខា, ត តត្តុ លញ្ញអក្កុរេបក្ខាឥឃា ហោត្តីតិ ចេឌិតត្ថា៍

ឃឆា ចេតាឋំ អត្ថតោ ឲកីភាវចា, ឲចំ ឋង្ខារូរេបក្ខាចិបស្សត្យរេបក្ខាតយ្បិ៍ បញ្ញា ឲច ហិ ឲឋា, កិច្ចចឋេត ទ្ធិឆា ភិត្តា, ឃឆា ហិ បុទិឋស្ស ឋាយំ កេហំ បចិដ្ឋំ ឋប្បំ អឌបឥឥល្ហំ កហត្វា បទិឃេឋយាតស្ស តំ ឆ្យុឋកោដ្ឋេក តិបត្តុំ ឌិស្វា “ឋប្បោ ត្យ ឈោ តោ”តិ អចលៅកោត្តស្ស ឋោចត្ថិកត្តយំ ឌិស្វា តិទ្ទោយតិកស្ស “ឋប្បោ ត ឋប្បោ”តិ ចិចិតតេ យញ្ញត្តុតា ជួប្បុជ្ជតិ, ឲចមេច ឃា អាទទ្ធចិបស្សកស្ស ចិបស្សតាឌាណេត លក្ខលត្តយេ ឌិដ្ឋេ ឋង្ខារាតំ អតិច្ចភាចាឌិចិចិតតេ យញ្ញត្តុតា ជួប្បុជ្ជតិ, អយំ ចិបស្សត្យរេបក្ខា៍ ឃឆា បត តស្ស បុទិឋស្ស អឌបឥល្ហេកត កាញហំ ឋប្បំ កហត្វា “កិត្តាហំ ត្ថមំ ឋប្បំ អចិហេឋេត្តា អត្តាតញ្ចា ត្ថយិតា អឆំឋាបេត្តា ឲ្យុច្ចោឃ្យ”ត្តិ ឲ្យុញ្ចាតាការេមេច បទិឃេឋតោ កហលោ យញ្ញត្តុតា ហោតិ, ឲចមេច ឃា លក្ខលត្តឃស្ស ឌិដ្ឋត្តា អាឌិត្តេ ចិយ តយោ ភេច បស្សតោ ឋង្ខារក្កហលោ យញ្ញត្តុតា, អយំ ឋង្ខារូរេបក្ខា៍ ត្ថតិ ចិបស្សត្យរេបក្ខាឃ ឋិទ្ធាឃ ឋង្ខារូរេបក្ខាបិ ឋិទ្ធាច ហោតិ៍ ត្ថយិតា បរេតឋា ចិចិតតក្កហលោសុ យញ្ញត្តុតាឋង្ខារោតត កិច្ចេត ទ្ធិឆា ភិត្តាតិ៍ ឌីទិយូរេបក្ខា បត ចេឥត្យរេបក្ខា ឥ អញ្ញាយញ្ញាច្ចា អចឋេឋាហិ ឥ អត្ថតោ ភិត្តាឃចាតិ៍ អាហ ចេត្តុ –

“យញ្ញត្តុព្រហ្មខេពាញ្ញុក្ខលញ្ញអក្កុឍសាតសុទ្ធិឃា;

ចិបស្សតា ឥ ឋង្ខារចេឥតាឌីទិយំ ត្ថតិ៍

“ចិត្តាទតោ ឥឋាទេបក្ខា-លយញ្ញត្តាឌិតោ តតោ;

ត្យចេ បញ្ញា តតោ ទ្ធិហិ, ឥតស្សាច ភចត្តិយា”តិ៍

ឥតិ ឥមាសុ ឧបេក្ខាសុ ឈានុបេក្ខា ឥធ អធិប្បេតា។ សា មជ្ឈត្តលក្ខណា, អនាភោគរសា, អព្យាបារបច្ចុបដ្ឋានា, បីតិវិរាគបទដ្ឋានាតិ។ ឯត្ថាហ – “ននុ ចាយំ អត្ថតោ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខាវ ហោតិ, សា ច បឋមទុតិយជ្ឈានេសុបិ អត្ថិ។ តស្មា តត្រាបិ ‘ឧបេក្ខកោ ច វិហរតី’តិ ឯវមយំ វត្តព្វា សិយា, សា កស្មា ន វុត្តា”តិ? អបរិព្យត្តកិច្ចតោ។ អបរិព្យត្តញ្ហិ តស្សា តត្ថ កិច្ចំ, វិតក្កាទីហិ អភិភូតត្តា។ ឥធ បនាយំ វិតក្កវិចារបីតីហិ អនភិភូតត្តា ឧក្ខិត្តសិរា វិយ ហុត្វា បរិព្យត្តកិច្ចា ជាតា, តស្មា វុត្តាតិ។

សតោ ច សម្បជានោតិ ឯត្ថ សរតីតិ សតោ។ សម្បជានាតីតិ សម្បជានោ។ ឥតិ បុគ្គលេន សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច វុត្តំ។ តត្ថ សរណលក្ខណា សតិ, អសម្មុស្សនរសា, អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា។ អសម្មោហលក្ខណំ សម្បជញ្ញំ, តីរណរសំ, បវិចយបច្ចុបដ្ឋានំ។

តត្ថ កិញ្ចាបិ ឥទំ សតិសម្បជញ្ញំ បុរិមជ្ឈានេសុបិ អត្ថិ, មុដ្ឋស្សតិស្ស ហិ អសម្បជានស្ស ឧបចារមត្តម្បិ ន សម្បជ្ជតិ, បគេវ អប្បនា។ ឱឡារិកត្តា បន តេសំ ឈានានំ ភូមិយំ វិយ បុរិសស្ស ចិត្តស្ស គតិ សុខា ហោតិ, អព្យត្តំ តត្ថ សតិសម្បជញ្ញកិច្ចំ។ ឱឡារិកង្គប្បហានេន បន សុខុមត្តា ឥមស្ស ឈានស្ស បុរិសស្ស ខុរធារាយំ វិយ សតិសម្បជញ្ញកិច្ចបរិគ្គហិតា ឯវ ចិត្តស្ស គតិ ឥច្ឆិតព្វាតិ ឥធេវ វុត្តំ។ កិញ្ច ភិយ្យោ – យថា ធេនុបគោ វច្ឆោ ធេនុតោ អបនីតោ អរក្ខិយមានោ បុនទេវ ធេនុំ ឧបគច្ឆតិ, ឯវមិទំ តតិយជ្ឈានសុខំ បីតិតោ អបនីតម្បិ សតិសម្បជញ្ញារក្ខេន អរក្ខិយមានំ បុនទេវ បីតិំ ឧបគច្ឆេយ្យ, បីតិសម្បយុត្តមេវ សិយា, សុខេ វាបិ សត្តា សារជ្ជន្តិ។ ឥទញ្ច អតិមធុរសុខំ, តតោ បរំ សុខាភាវា។ សតិសម្បជញ្ញានុភាវេន បនេត្ថ សុខេ អសារជ្ជនា ហោតិ, នោ អញ្ញថាតិ ឥមម្បិ អត្ថវិសេសំ ទស្សេតុំ ឥទមិធេវ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

ឥទានិ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតីតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ តតិយជ្ឈានសមង្គិនោ សុខបដិសំវេទនាភោគោ នត្ថិ, ឯវំ សន្តេបិ យស្មា តស្ស នាមកាយេន សម្បយុត្តំ សុខំ។ យំ វា តំ នាមកាយសម្បយុត្តំ សុខំ, តំសមុដ្ឋានេនស្ស យស្មា អតិបណីតេន រូបេន រូបកាយោ ផុដោ, យស្ស ផុដត្តា ឈានា វុដ្ឋិតោបិ សុខំ បដិសំវេទេយ្យ, តស្មា ឯតមត្ថំ ទស្សេន្តោ “សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតី”តិ អាហ។

ឥទានិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ ឯត្ថ យំឈានហេតុ យំឈានការណា តំ តតិយជ្ឈានសមង្គិបុគ្គលំ ពុទ្ធាទយោ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ទេសេន្តិ បញ្ញបេន្តិ បដ្ឋបេន្តិ វិវរន្តិ វិភជន្តិ ឧត្តានីករោន្តិ បកាសេន្តិ, បសំសន្តីតិ អធិប្បាយោ។ កិន្តិ? ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ។ តំ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ ឯវមេត្ថ យោជនា វេទិតព្វា។

កស្មា បន តំ តេ ឯវំ បសំសន្តីតិ? បសំសារហតោ។ អយញ្ហិ យស្មា អតិមធុរសុខេ សុខបារមិប្បត្តេបិ តតិយជ្ឈានេ ឧបេក្ខកោ, ន តត្ថ សុខាភិសង្គេន អាកឌ្ឍីយតិ។ យថា ច បីតិ ន ឧប្បជ្ជតិ, ឯវំ ឧបដ្ឋិតសតិតាយ សតិមា។ យស្មា ច អរិយកន្តំ អរិយជនសេវិតមេវ ច អសំកិលិដ្ឋំ សុខំ នាមកាយេន បដិសំវេទេតិ, តស្មា បសំសារហោ។ ឥតិ បសំសារហតោ នំ អរិយា តេ ឯវំ បសំសាហេតុភូតេ គុណេ បកាសេន្តោ “ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី”តិ ឯវំ បសំសន្តីតិ វេទិតព្វំ។ តតិយន្តិ គណនានុបុព្វតា តតិយំ, ឥទំ តតិយំ ឧប្បន្នន្តិបិ

តតិយំ។

សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានាតិ កាយិកសុខស្ស ច កាយិកទុក្ខស្ស ច បហានា។ បុព្វេវាតិ តញ្ច ខោ បុព្វេវ, ន ចតុត្ថជ្ឈានក្ខណេ។ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាតិ ចេតសិកសុខស្ស ច ចេតសិកទុក្ខស្ស ចាតិ ឥមេសម្បិ ទ្វិន្នំ បុព្វេវ អត្ថង្គមា, បហានា ឥច្ចេវ វុត្តំ ហោតិ។

កទា បន នេសំ បហានំ ហោតិ? ចតុន្នំ ឈានានំ ឧបចារក្ខណេ។ សោមនស្សញ្ហិ ចតុត្ថជ្ឈានស្ស ឧបចារក្ខណេយេវ បហីយតិ, ទុក្ខទោមនស្សសុខានិ បឋមទុតិយតតិយជ្ឈានានំ ឧបចារក្ខណេសុ។ ឯវមេតេសំ បហានក្កមេន អវុត្តានំ, ឥន្ទ្រិយវិភង្គេ បន ឥន្ទ្រិយានំ ឧទ្ទេសក្កមេនេវ ឥធាបិ វុត្តានំ សុខទុក្ខសោមនស្សទោមនស្សានំ បហានំ វេទិតព្វំ។

យទិ បនេតានិ តស្ស តស្ស ឈានស្ស ឧបចារក្ខណេយេវ បហីយន្តិ, អថ កស្មា “កត្ថ ចុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, ឯត្ថ ចុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ។ កត្ថ ចុប្បន្នំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ… សុខិន្ទ្រិយំ… សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ, សុខស្ស ច បហានា…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯត្ថ ចុប្បន្នំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតី”តិ (សំ។ និ។ ៥។៥១០) ឯវំ ឈានេស្វេវ និរោធោ វុត្តោតិ។ អតិសយនិរោធត្តា។ អតិសយនិរោធោ ហិ នេសំ បឋមជ្ឈានាទីសុ, ន និរោធោយេវ។ និរោធោយេវ បន ឧបចារក្ខណេ នាតិសយនិរោធោ។

តថា ហិ នានាវជ្ជនេ បឋមជ្ឈានូបចារេ និរុទ្ធស្សាបិ ទុក្ខិន្ទ្រិយស្ស ឌំសមកសាទិសម្ផស្សេន វា វិសមាសនុបតាបេន វា សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ អន្តោអប្បនាយំ។ ឧបចារេ វា និរុទ្ធម្បេតំ ន សុដ្ឋុ និរុទ្ធំ ហោតិ, បដិបក្ខេន អវិហតត្តា។ អន្តោអប្បនាយំ បន បីតិផរណេន សព្វោ កាយោ សុខោក្កន្តោ ហោតិ, សុខោក្កន្តកាយស្ស ច សុដ្ឋុ និរុទ្ធំ ហោតិ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, បដិបក្ខេន វិហតត្តា។ នានាវជ្ជនេយេវ ច ទុតិយជ្ឈានូបចារេ បហីនស្សាបិ ទោមនស្សិន្ទ្រិយស្ស យស្មា ឯតំ វិតក្កវិចារបច្ចយេបិ កាយកិលមថេ ចិត្តុបឃាតេ ច សតិ ឧប្បជ្ជតិ, វិតក្កវិចារាភាវេ នេវ ឧប្បជ្ជតិ។ យត្ថ បន ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វិតក្កវិចារភាវេ។ អប្បហីនា ឯវ ច ទុតិយជ្ឈានូបចារេ វិតក្កវិចារាតិ តត្ថស្ស សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ ទុតិយជ្ឈានេ, បហីនបច្ចយត្តា។ តថា តតិយជ្ឈានូបចារេ បហីនស្សាបិ សុខិន្ទ្រិយស្ស បីតិសមុដ្ឋានបណីតរូបផុដកាយស្ស សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ តតិយជ្ឈានេ។ តតិយជ្ឈានេ ហិ សុខស្ស បច្ចយភូតា បីតិ សព្វសោ និរុទ្ធាតិ។ តថា ចតុត្ថជ្ឈានូបចារេ បហីនស្សាបិ សោមនស្សិន្ទ្រិយស្ស អាសន្នត្តា, អប្បនាប្បត្តាយ ឧបេក្ខាយ អភាវេន សម្មា អនតិក្កន្តត្តា ច សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ ចតុត្ថជ្ឈានេ។ តស្មា ឯវ ច “ឯត្ថុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតី”តិ តត្ថ តត្ថ អបរិសេសគ្គហណំ កតន្តិ។

ឯត្ថាហ – “អថេវំ តស្ស តស្ស ឈានស្សុបចារេ បហីនាបិ ឯតា វេទនា ឥធ កស្មា សមាហដា”តិ? សុខគ្គហណត្ថំ។ យា ហិ អយំ អទុក្ខមសុខន្តិ ឯត្ថ អទុក្ខមសុខា វេទនា វុត្តា, សា សុខុមា ទុវិញ្ញេយ្យា, ន សក្កា សុខេន គហេតុំ, តស្មា យថា នាម ទុដ្ឋស្ស យថា វា តថា វា ឧបសង្កមិត្វា គហេតុំ អសក្កុណេយ្យស្ស គោណស្ស សុខគ្គហណត្ថំ គោបោ ឯកស្មិំ វជេ សព្វា គាវោ សមាហរតិ, អថេកេកំ

ឥហទរត្តា បដិបាដិយា អាគតំ “អយំ សោ គល្យាន ត”ត្តិ វត្វា កាហារេបតិ, ឯចរេយច ករចា ស្សលក្ខហលត្ថំ សន្តា ឯតា សយាហរិតិ។ ឯចត្យា សយាហដ៏ ឯតា ងស្សេត្វា “យំ រតច ស្សល់, ត ទុក្ខំ, ត រសាយតស្សំ, ត រគាយតស្សំ, អយំ អទុក្ខមស្សលា រចងតា”តិ សក្កា ហោតិ ឯសា កាហយិតុំ។

អបិ ច អទុក្ខមស្សលាយ រចតោវិមុត្តិយា បច្ចយទស្សនត្ថម្បាបិ ឯតា ទុត្តាតិ វេទិតព្វា។ ទុក្ខប្បហានាទេយា ហិ តស្សា បច្ចយា។ យថាហ – “ចត្តារោ ខោ, អាវុសោ, បច្ចយា អទុក្ខមស្សលាយ រចតោវិមុត្តិយា សមាបត្តិយា។ ព្ទធាវុសោ, ភិក្ខុ ស្សលស្ស ច បហានា …រប… ចតុត្ថំ ឈានំ ស្ថបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ពុរេ ខោ, អាវុសោ, ចត្តារោ បច្ចយា អទុក្ខមស្សលាយ រចតោវិមុត្តិយា សមាបត្តិយា”តិ (ម។ និ។ ១។ ៤៥៨)។ យថា ចា អញ្ញត្ថ បហីនាបិ សក្កាយទិដ្ឋិអាទេយា តតិយមគ្គស្ស វណ្ណភណនត្ថំ “តត្ថ បហីនា”តិ ទុត្តា, ឯចំ វណ្ណភណនត្ថម្បេតស្ស ឈានស្សេតា ព្ទធ ទុត្តាតិបិ វេទិតព្វា។ បច្ចយឃាតេន ចា ឯត្ថ រាគទោសានំ អតិទូរភាចំ ងស្សេតុម្បេតា ទុត្តាតិ វេទិតព្វា។ ឯតាស្សុ ហិ ស្សល់ សោមនស្សស្ស បច្ចយោ, សោមនស្សំ រាគស្ស, ទុក្ខំ រទាមនស្សស្ស, រទាមនស្សំ រទាសស្ស។ ស្សលាទិឃាតេន ច ខោ សប្បច្ចយា រាគទោសា ហតាតិ អតិទូរេ ហោន្តីតិ។

អទុក្ខមស្សលត្តិ ទុក្ខាភារេន អទុក្ខំ, ស្សលាភារេន អស្សលំ។ ឯតេនេត្ថ ស្សលទុក្ខបដិបក្ខភ្ជតំ តតិយវេទនំ ឌីរេបតិ, ត ទុក្ខស្សលាភាចមត្តំ។ តតិយវេទនា នាម អទុក្ខមស្សលា, ស្ថបេក្ខាតិបិ ទុច្ចតិ។ សា ពុដ្ឋានិដ្ឋវិបរីតានុភចនលក្ខណា, មជ្ឈត្តរសា, អចិភូតបច្ចុបដ្ឋានា, ស្សលនិរោធបទដ្ឋានាតិ វេទិតព្វា។

ស្ថបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិន្តិ ស្ថបេក្ខាយ ឧតិតសតិបារិសុទ្ធិំ។ ពុយស្មិំ ហ្យិឈានេត ស្សបរិសុទ្ធា សតិ, យា ច តស្សា សតិយា បារិសុទ្ធិ, សា ស្ថបេក្ខាយ កតា, ត អញ្ញេន។ តស្មា ឯតំ “ស្ថបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ”ន្តិ ទុច្ចតិ។ យាយ ច ស្ថបេក្ខាយ ឯត្ថ សតិ បារិសុទ្ធិ ហោតិ, សា អត្ថតោ តត្រមជ្ឈត្តតាតិ វេទិតព្វា។ ត រកចលញ្ចេត្ថ តាយ សតិរេយច បរិសុទ្ធា, អបិ ច ខោ សព្វេបិ សម្បយុត្តធម្មា, សតិសីសេត បត រទសនា ទុត្តា។

តត្ថ កិញ្ចាបិ អយំ ស្ថបេក្ខា ហេដ្ឋាបិ តីស្ស ឈានេស្ស វិជ្ជតិ, យថា បត ឌិចា ស្សរិយប្បភាភិភចា រសាម្មភាចេន ច អត្តនោ ស្ថបការកេត្ត ចា សភាគាយ រត្តិយា អលាភា ឌិចា វិជ្ជមានាបិ ចន្ទរលខា អបរិសុទ្ធា ហោតិ អបរិយោទាតា, ឯចមយំ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខាចន្ទរលខា វិតក្កាទិបច្ចនីកធម្មតេជាភិភចា សភាគាយ ច ស្ថបេក្ខាវេទនារត្តិយា អបដិលាភា វិជ្ជមានាបិ បឋមជ្ឈានាទិរភទេស្ស អបរិសុទ្ធា ហោតិ។ តស្សា ច អបរិសុទ្ធាយ ឌិចា អបរិសុទ្ធចន្ទរលខាយ បភា វិយ សហជាតាបិ សតិអាទេយា អបរិសុទ្ធាច ហោន្តិ។ តស្មា តេស្ស ឯកម្បិ “ស្ថបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ”ន្តិ ត ទុត្តំ។ ពុធ បត វិតក្កាទិបច្ចនីកធម្មតេជាភិភចាភាចា សភាគាយ ច ស្ថបេក្ខាវេទនារត្តិយា បដិលាភា អយំ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខាចន្ទរលខា អតិវិយ បរិសុទ្ធា, តស្សា បរិសុទ្ធត្តា បរិសុទ្ធចន្ទរលខាយ បភា វិយ សហជាតាបិ សតិអាទេយា បរិសុទ្ធា ហោន្តិ បរិយោទាតា។ តស្មា ពុទមេច “ស្ថបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ”ន្តិ ទុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ ចតុត្ថន្តិ គណនានុបុព្វតា ចតុត្ថំ។ ពុទំ ចតុត្ថំ ស្ថប្បជ្ជតីតិបិ ចតុត្ថំ។

បញ្ញវា ហោតីតិ បញ្ញា អស្ស អត្ថីតិ បញ្ញវា។ ឧទយត្ថគាមិនិយាតិ ឧទយគាមិនិយា ចេវ អត្ថគាមិនិយា ច។ សមន្នាគតោតិ បរិបុណ្ណោ។ អរិយាយាតិ និទ្ទោសាយ។ និព្ពេធិកាយាតិ និព្ពិជ្ឈនបក្ខិកាយ។ ទុក្ខក្ខយគាមិនិយាតិ និព្ពានគាមិនិយា។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ឯវមាទីសុ "ឯត្តកំ ទុក្ខំ ន ឥតោ ភិយ្យោ"តិ សព្ពម្បិ ទុក្ខសច្ចំ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ បជានាតិ បដិវិជ្ឈតិ។ តស្ស ច ទុក្ខស្ស និព្ពត្តិកំ តណ្ហំ "អយំ ទុក្ខសមុទយោ"តិ។ តទុភយម្បិ យំ ឋានំ បត្វា និរុជ្ឈតិ, តំ តេសំ អប្បវត្តិំ និព្ពានំ "អយំ ទុក្ខនិរោធោ"តិ។ តស្ស ច សម្បាបកំ អរិយមគ្គំ "អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា"តិ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ បជានាតិ បដិវិជ្ឈតីតិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ឯវំ សរូបតោ សិក្ខា ទស្សេត្វា ឥទានិ កិលេសវសេន បរិយាយតោ ទស្សេន្តោ "ឥមេ អាសវា"តិអាទិមាហ។ តេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។ ឯវំ តិស្សោ សិក្ខាយោ ទស្សេត្វា ឥទានិ តាសំ បរិបូរិក្កមំ ទស្សេន្តោ "ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខេយ្យា"តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ – បច្ចេកំ បរិបូរេតុំ អាវជ្ជន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, អាវជ្ជិត្វាបិ "អយំ តាយ សិក្ខា"តិ ជានន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, ជានិត្វា បុនប្បុនំ បស្សន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, បស្សិត្វា យថាទិដ្ឋំ បច្ចវេក្ខន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, បច្ចវេក្ខិត្វា តត្ថេវ ចិត្តំ អចលំ កត្វា បតិដ្ឋបេន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, តំតំសិក្ខាសម្បយុត្តសទ្ធាវីរិយសតិសមាធិបញ្ញាហិ សកសកកិច្ចំ ករោន្តោបិ សិក្ខេយ្យ, អភិញ្ញេយ្យាភិជាននកាលេបិ តំ តំ កិច្ចំ ករោន្តោបិ តិស្សោ សិក្ខាយោ សិក្ខេយ្យ, អធិសីលំ អាចរេយ្យ, អធិចិត្តំ សមាចរេយ្យ, អធិបញ្ញំ សមាទាយ វត្តេយ្យ។

ឥធាតិ មូលបទំ។ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយាតិអាទីហិ នវហិ បទេហិ សិក្ខត្តយសង្ខាតំ សព្ពញ្ញុពុទ្ធសាសនមេវ កថិតំ។ តញ្ហិ ពុទ្ធេន ភគវតា ទិដ្ឋត្តា ទិដ្ឋីតិ វុច្ចតិ។ តស្សេវ ខមនវសេន ខន្តិ, រុច្ចនវសេន រុចិ, គហណវសេន អាទាយោ, សភាវដ្ឋេន ធម្មោ, សិក្ខិតព្ពដ្ឋេន វិនយោ, តទុភយេនាបិ ធម្មវិនយោ, បវុត្តវសេន បាវចនំ, សេដ្ឋចរិយដ្ឋេន ព្រហ្មចរិយំ, អនុសិដ្ឋិទានវសេន សត្ថុសាសនន្តិ វុច្ចតិ។ តស្មា "ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា"តិអាទីសុ ឥមិស្សា ពុទ្ធទិដ្ឋិយា ឥមិស្សា ពុទ្ធខន្តិយា ឥមិស្សា ពុទ្ធរុចិយា ឥមស្មិំ ពុទ្ធអាទាយេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធធម្មេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធវិនយេ។

"យេ ខោ ត្វំ, គោតមិ, ធម្មេ ជានេយ្យាសិ 'ឥមេ ធម្មា សរាគាយ សំវត្តន្តិ, នោ វិរាគាយ, សញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ, នោ វិសញ្ញោគាយ, អាចយាយ សំវត្តន្តិ, នោ អបចយាយ, មហិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ, នោ អប្បិច្ឆតាយ, អសន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ, នោ សន្តុដ្ឋិយា, សង្គណិកាយ សំវត្តន្តិ , នោ បវិវេកាយ, កោសជ្ជាយ សំវត្តន្តិ, នោ វីរិយារម្ភាយ, ទុព្ភរតាយ សំវត្តន្តិ, នោ សុភរតាយា'តិ។ ឯកំសេន, គោតមិ, ធារេយ្យាសិ 'នេសោ ធម្មោ, នេសោ វិនយោ, នេតំ សត្ថុសាសន'ន្តិ។

"យេ ច ខោ ត្វំ, គោតមិ, ធម្មេ ជានេយ្យាសិ 'ឥមេ ធម្មា វិរាគាយ សំវត្តន្តិ, នោ សរាគាយ...បេ... សុភរតាយ សំវត្តន្តិ, នោ ទុព្ភរតាយា'តិ។ ឯកំសេន, គោតមិ, ធារេយ្យាសិ 'ឯសោ ធម្មោ, ឯសោ វិនយោ, ឯតំ សត្ថុសាសន'"ន្តិ (អ. និ. ៨.៥៣; ចូឡវ. ៤០៦) –

ឯវំ វុត្តេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធធម្មវិនយេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធបាវចនេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធព្រហ្មចរិយេ ឥមស្មិំ ពុទ្ធសាសនេតិ ឯវមេត្ថ វេទិតព្វោ។

អបិ ចេតំ និក្ខត្តមវត្ថានំ សកលំ សាសនំ ភគវតា ទិដ្ឋត្តា សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយត្តា សម្មាទិដ្ឋិបុព្វង្គមត្តា ច ទិដ្ឋិ។ ភគវតោ លភនវសេន លទ្ធិ។ រុច្ចនវសេន រុចិ។ គហណវសេន អាទាយោ។ អត្តនោ ការកំ អបាយេសុ អបតមានំ កត្វា ធារេតីតិ ធម្មោ។ សោវ សំកិលេសបក្ខំ វិនេតីតិ វិនយោ។ ធម្មោ ច សោ វិនយោ ចាតិ ធម្មវិនយោ។ កុសលធម្មេហិ វា អកុសលធម្មានំ ឯស វិនយោតិ ធម្មវិនយោ។ តេនេវ វុត្តំ –

“យេ ច ខោ ត្វំ, គោតមិ, ធម្មេ ជានេយ្យាសិ ‘ឥមេ ធម្មា វិរាគាយ សំវត្តន្តិ, នោ សរាគាយ…បេ… ឯកំសេន គោតមិ ធារេយ្យាសិ ‘ឯសោ ធម្មោ, ឯសោ វិនយោ, ឯតំ សត្ថុសាសន’’’ន្តិ (អ។ និ។ ៨។៥៣; ចូឡវ។ ៤០៦)។

ធម្មេន វា វិនយោ, ន ទណ្ឌាទីហីតិ ធម្មវិនយោ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“ទណ្ឌេនេកេ ទមយន្តិ, អង្កុសេហិ កសាហិ ច;

អទណ្ឌេន អសត្ថេន, នាគោ ទន្តោ មហេសិនា”តិ។ (ចូឡវ។ ៣៤២; ម។ និ។ ២។៣៥២);

តថា –

“ធម្មេន នីយមានានំ, កា ឧសូយា វិជានត”ន្តិ។ (មហាវ។ ៦៣);

ធម្មាយ វា វិនយោ ធម្មវិនយោ។ អនវជ្ជធម្មត្ថញ្ហេស វិនយោ, ន ភវភោគាមិសត្ថំ។ តេនាហ ភគវា “នយិទំ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ជនកុហនត្ថ”ន្តិ (អ។ និ។ ៤។២៥) វិត្ថារោ។ បុណ្ណត្ថេរោបិ អាហ “អនុបាទាបរិនិព្ពានត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី”តិ (ម។ និ។ ១។២៥៩)។ វិសិដ្ឋំ វា នយតីតិ វិនយោ។ ធម្មតោ វិនយោ ធម្មវិនយោ។ សំសារធម្មតោ ហិ សោកាទិធម្មតោ វា ឯស វិសិដ្ឋំ និព្ពានំ នយតិ។ ធម្មស្ស វា វិនយោ, ន តិត្ថិយានន្តិ ធម្មវិនយោ។ ធម្មភូតោ ហិ ភគវា, តស្សេវ វិនយោ។

យស្មា វា ធម្មា ឯវ អភិញ្ញេយ្យា បរិញ្ញេយ្យា បហាតព្ពា ភាវេតព្ពា សច្ឆិកាតព្ពា ច, តស្មា ឯស ធម្មេសុ វិនយោ, ន សត្តេសុ ន ជីវេសុ ចាតិ ធម្មវិនយោ។ សាត្ថសព្យញ្ជនតាទីហិ អញ្ញេសំ វចនតោ បធានំ វចនន្តិ បវចនំ, បវចនមេវ បាវចនំ។ សព្ពចរិយាហិ វិសិដ្ឋចរិយភាវេន ព្រហ្មចរិយំ។ ទេវមនុស្សានំ សត្ថុភូតស្ស ភគវតោ សាសនន្តិ សត្ថុសាសនំ។ សត្ថុភូតំ វា សាសនន្តិបិ សត្ថុសាសនំ។ “សោ វោ មមច្ចយេន សត្ថា”តិ (ទី។ និ។ ២។២១៦) ហិ ធម្មវិនយោវ សត្ថា”តិ វុត្តោតិ ឯវមេតេសំ បទានំ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

យស្មា បន ឋាមស្មិំយេវ យាយេន សព្ពប្បការញ្ញាតតិដ្ឋតោ កិច្ច ទិស្សតិ, ន អញ្ញត្រ, តស្មា តត្ថ តត្ថ "ឋាមិស្សា"តិ ច "ឋាមស្មិ"ន្តិ ច អយំ និយមោ ករោតីតិ វេទិតព្ពោ។

ជីវន្តិ តេន តំសម្បយុត្តកា ធម្មាតិ ជីវិតំ។ អនុបាលនលក្ខណេ ឥន្ទដ្ឋំ ការេតីតិ ឥន្ទ្រិយំ។ ជីវិតមេវ ឥន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ តំ បវត្តសន្តតាធិបតេយ្យំ ហោតិ។ លក្ខណាទីហិ បន អត្តនា អវិនិព្ភុត្តានំ ធម្មានំ អនុបាលនលក្ខណំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ, តេសំ បវត្តនរសំ, តេសំយេវ ឋបនបច្ចុបដ្ឋានំ, យាបយិតព្ពធម្មបទដ្ឋានំ។ សន្តេបិ ច អនុបាលនលក្ខណាទិម្ហិ វិធានេ អត្ថិក្ខណេយេវ តំ តេ ធម្មេ អនុបាលេតិ, ឧទកំ វិយ ឧប្បលាទីនិ។ យថាសកំ បច្ចយេហិ ឧប្បន្នេបិ ច ធម្មេ បាលេតិ, ធាតិ វិយ កុមារំ, សយំបវត្តិតធម្មសម្ពន្ធេនេវ ច បវត្តតិ, និយាមកោ វិយ នាវំ។ ន ភង្គតោ ឧទ្ធំ បវត្តយតិ, អត្តនោ ច បវត្តយិតព្ពានញ្ច អភាវា។ ន ភង្គក្ខណេ ឋបេតិ, សយំ ភិជ្ជមានត្តា, ខីយមានោ វិយ វដ្ដិសិនេហោ ទីបសិខំ, ន ច អនុបាលនបវត្តនដ្ឋបនានុភាវវិរហិតំ , យថាវុត្តក្ខណេ តស្ស តស្ស សាធនតោតិ ទដ្ឋព្ពំ។ ឋិតិបរិវត្តនាយ ចាតិ ឋិតិក្ខណស្ស មន្ទតាយ ភោគតាយ។ អប្បវត្តិ មន្ទំ លីនកំ។ សរីរបរិវត្តនាយ ចាតិ អត្តនោ បច្ចយភូតានំ កិច្ចានំ សម្បត្តីនំ វា អប្បតាយ ទុព្ពលតាយ។

តេសំ ទ្វិន្នំ ការណំ វិភាគតោ ទស្សេតុំ "កថំ ឋិតិបរិវត្តនាយា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ "អតីតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិត្ថាតិ ឯវមាទិ បញ្ចវោការភវេ បវត្តិយំ ចិត្តស្ស និរុជ្ឈនកាលេ សព្ពម្ហិ រូបារូបធម្មេ អនិរុជ្ឈន្តេបិ រូបតោ អរូបស្ស បធានភាវេន អរូបជីវិតំ សន្ធាយ, ចុតិចិត្តេន វា សទ្ធិំ សព្ពេសំ រូបារូបានំ និរុជ្ឈនភាវេន បញ្ចវោការភវេ ចុតិចិត្តំ សន្ធាយ, ចតុវោការភវេ រូបស្ស អភាវេន ចតុវោការភវំ សន្ធាយ កថិត"ន្តិ វេទិតព្ពំ។ អតីតេ ចិត្តក្ខណេតិ អតីតចិត្តស្ស ភង្គក្ខណសមង្គីកាលេ តំសមង្គីបុគ្គលោ "ជីវិត្ថ" ឥតិ វត្តុំ លព្ភតិ។ ន ជីវតីតិ "ជីវតី"តិបិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។ ន ជីវិស្សតីតិ "ជីវិស្សតី"តិបិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។ អនាគតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិស្សតីតិ អនាគតចិត្តស្ស អនុប្បជ្ជនក្ខណសមង្គីកាលេ "ជីវិស្សតី"តិ វត្តុំ លព្ភតិ។ ន ជីវតីតិ "ជីវតី"តិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។ ន ជីវិត្ថាតិ "ជីវិត្ថា"តិបិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។ បច្ចុប្បន្នេ ចិត្តក្ខណេតិ បច្ចុប្បន្នចិត្តក្ខណសមង្គីកាលេ។ ជីវតីតិ "ឋានាតិ ជីវតី"តិ វត្តុំ លព្ភតិ។ ន ជីវិត្ថាតិ "ជីវិត្ថា"តិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។ ន ជីវិស្សតីតិ "ជីវិស្សតី"តិបិ វត្តុំ ន លព្ភតិ។

ជីវិតំអត្តភាវោ ច សុខទុក្ខា ចាតិ អយំ គាថា បញ្ចវោការភវំ អមុញ្ចិត្វា លព្ភមានាយ ទុក្ខាយ វេទនាយ គហិតត្តា បញ្ចវោការភវេយេវ សន្ធាយ វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ កថំ? ជីវិតន្តិ ជីវិតសីសេន សង្ខារក្ខន្ធោ។ អត្តភាវោតិ រូបក្ខន្ធោ។ "ឧបេក្ខា បន សន្តត្តា, សុខមិច្ចេវ ភាសិតា"តិ (វិភ។ អដ្ឋ។ ១១១) វុត្តត្តា ឧបេក្ខាវេទនា អន្តោគធត្វា សុខទុក្ខា ចាតិ វេទនាក្ខន្ធោ, ចិត្តំ ឥតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ វុត្តោ។ ឥមេសំ ចតុន្នំ ខន្ធានំ គហិតត្តាយេវ ខន្ធលក្ខណេន ឯកលក្ខណភាវេន លក្ខណាការេនេវ សញ្ញាក្ខន្ធោបិ គហិតោតិ វេទិតព្ពា។ ឯវំ វុត្តេសុ បញ្ចសុ ខន្ធេសុ អរូបធម្មំ មុញ្ចិត្វា កម្មសមុដ្ឋានាទិរូបស្ស អប្បវត្តនភាវេន ឯកចិត្តសមាយុត្តាតិ អរូបបធានភាវោ គហិតោ ហោតិ។ កថំ? អសញ្ញសត្តេ រូបម្បិ ឋានុបចិតកម្មពលេន អមុញ្ចិត្វាវ បវត្តតិ, និរោធសមាបន្នានំ រូបម្បិ បធមសមាបត្តិសមាបត្តិពលេន អមុញ្ចិត្វាវ បវត្តតិ។ ឯវំ អត្តនោ អប្បវត្តិដ្ឋានេបិ រូបប្បវត្តិ អត្តនោ សត្តកមេវ គត្វា បវត្តនសភាវស្ស

អរូបធម្មស្ស អត្ថតោ បវត្តិដ្ឋានេន រូបបវត្តិយា បធានការណភាវេន ឯកចិត្តសមាយុត្តាតិ ចិត្តបធានភាវោ កថិតោតិ វេទិតព្វោ។

ឯវំ បញ្ចវោការភវេ បវត្តិយំ រូបបវត្តិយា បធានភូតចិត្តនិរោធេន រូប ធរមានេយេវ បវត្តានំ និរោធោ នាម ហោតីតិ អរូបធម្មវសេន ឯវ “លហុសោ វត្តតេ ខណោ”តិ វុត្តំ។ អថ វា បញ្ចវោការភវេ ចុតិចិត្តំ សន្ធាយ កថិតាតិ វេទិតព្វា។ ឯវំ កថិយមានេ សុខទុក្ខា ចាតិ កាយិកចេតសិកសុខវេទនា ច កាយិកចេតសិកទុក្ខវេទនា ច ចុតិចិត្តក្ខណេ អហោន្តិបិ ឯកសន្តតិវសេន ចុតិចិត្តេន សទ្ធិំ និរុជ្ឈតីតិ កថិតា។ ចតុវោការភវំ វា សន្ធាយ កថិតាតិបិ វេទិតព្វា។ កថំ ? អញ្ញម្ហិ ឋានេ អត្តភាវោតិ សញ្ញាក្ខន្ធស្ស វុត្តភាវេន អត្តភាវោតិ សញ្ញាក្ខន្ធោវ គហិតោ។ ព្រហ្មលោកេ កាយិកសុខទុក្ខាភាវតស្មិំ អហោន្តម្បិ សុខទុក្ខា ចាតិ វេទនាសាមញ្ញតោ លព្ភមានោ វេទនាក្ខន្ធោ គហិតោតិ វេទិតព្វា។ សេសំ វុត្តសទិសមេវ។ ទ្វេសុ ច តីសុ វិកប្បេសុ កេវលាតិ ធុវសុខសុភអត្តា នត្ថិ, កេវលំ តេហិ អវោមិស្សា។ លហុសោ វត្តតិ ខណោតិ វុត្តនយេន ឯកចិត្តក្ខណិកតាយ លហុកោ អតិបរិត្តោ ជីវិតាទីនំ ខណោ វត្តតិ។

ឯកតោ ទ្វិន្នំ ចិត្តានំ អប្បវត្តិំ ទស្សេន្តោ “ចុល្លាសីតិសហស្សានី”តិ គាថមាហ។ ចុល្លាសីតិសហស្សានិ, កប្បា តិដ្ឋន្តិ យេ មរូតិ យេ ទេវតា ចតុរាសីតិ កប្បសហស្សានិ អាយុំ គហេត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ តិដ្ឋន្តិ។ “យេ នរា”តិបិ បាឋោ។ ន ត្វេវ តេបិ ជីវន្តិ, ទ្វីហិ ចិត្តេហិ សមោហិតាតិ តេបិ ទេវា ទ្វីហិ ចិត្តេហិ សមោហិតា ឯកតោ ហុត្វា យុគនទ្ធេន ចិត្តេន ន ច ឯវ ជីវន្តិ, ឯកេកេន ចិត្តេន ជីវន្តីតិ អត្ថោ។

ឥទានិ មរណកាលំ ទស្សេន្តោ “យេ និរុទ្ធា”តិ គាថមាហ។ តត្ថ យេ និរុទ្ធាតិ យេ ខន្ធា និរុទ្ធា អត្ថង្គតា។ មរន្តស្សាតិ មតស្ស។ តិដ្ឋមានស្ស វាតិ ធរមានស្ស វា។ សព្វេបិ សទិសា ខន្ធាតិ ចុតិតោ ឧទ្ធំ និរុទ្ធក្ខន្ធា វា បវត្តេ និរុទ្ធក្ខន្ធា វា បុន ហេដ្ឋា អសង្កមលក្ខណេន សព្វេបិ សទិសា។ គតា អប្បដិសន្ធិកាតិ និរុទ្ធក្ខន្ធានំ បុន អាគន្ត្វា បដិសន្ធានាភាវេន គតា អប្បដិសន្ធិកាតិ វុច្ចន្តិ។

ឥទានិ តីសុ កាលេសុ និរុទ្ធក្ខន្ធានំ នានត្តំ នត្ថីតិ ទស្សេតុំ “អនន្តរា”តិ គាថមាហ។ តត្ថ អនន្តរា ច យេ ភគ្គា, យេ ច ភគ្គា អនាគតាតិ យេ ខន្ធា អនន្តរាតីតា ហុត្វា ភិន្នា និរុទ្ធា, យេ ច អនាគតា ខន្ធា ភិជ្ជិស្សន្តិ។ តទន្តរេតិ តេសំ អន្តរេ និរុទ្ធានំ បច្ចុប្បន្នក្ខន្ធានំ។ វេសមំ នត្ថិ លក្ខណេតិ វិសមស្ស ភាវោ វេសមំ, តំ វេសមំ នត្ថិ, តេហិ នានត្តំ នត្ថីតិ អត្ថោ។ លក្ខិយតីតិ លក្ខណំ, តស្មិំ លក្ខណេ។

ឥទានិ អនាគតក្ខន្ធានំ វត្តមានក្ខន្ធេហិ អសម្មិស្សភាវំ កថេន្តោ “អនិព្វត្តេន ន ជាតោ”តិ គាថមាហ។ អនិព្វត្តេន ន ជាតោតិ អជាតេន អបាតុភូតេន អនាគតក្ខន្ធេន ន ជាតោ ន និព្វត្តោ។ ឯតេន អនាគតក្ខន្ធស្ស វត្តមានក្ខន្ធេន អសម្មិស្សភាវំ កថេសិ។ បច្ចុប្បន្នេន ជីវតីតិ ខណបច្ចុប្បន្នេន វត្តមានក្ខន្ធេន ជីវតិ។ ឯតេន ឯកក្ខណេ ទ្វីហិ ចិត្តេហិ ន ជីវតីតិ កថិតំ។ ចិត្តភគ្គា មតោតិ ទ្វីហិ ចិត្តេហិ ឯកក្ខណេ អជីវនភាវេន ចិត្តភគ្គេន មតោ។ “ចុបទិតោ ចិត្តភគ្គា”តិបិ បាឋោ, តំ ទុក្កមេវ។ បញ្ញត្តិ បរមត្ថិយាតិ “រូបំ ជីរតិ មច្ចានំ, នាមគោត្តំ ន ជីរតី”តិ (សំ។ និ។ ១។៧៦) វចនក្កមេន បណ្ណត្តិមត្តំ ន ជីរណសភាវេន បរមា ឋិតិ ឯតិស្សាតិ បរមត្ថិយា,

ᨶᨠᩣᨧᨯ᩠ᨰᩥᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩅᨧ ᩉᩥ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨧᩣ ᨸᩁᩮᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩅᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ᪨ ᨸᩁᩁᩮᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩏᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩅᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧᩥᨿ ᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨴᩦᨧᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨿᨠᨦ᩠ᨠᨶᨸ᩠ᨸᩣᨲᩴ ᨨᩮᩅᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᩋᨲᩥᩈᩣᨲᨣᨲᩣᨠᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩁᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᩁᩮᨲ ᨲᩥᩈᩣᨲᩴ ᨲᩥᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᨧᨿᩴ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᩈᩣᨲᨣᨲᩣ᪨ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩣᨣᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲᩣᨣᨲᩮᨸᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᩮᨧᩣ ᨴᩣᩈᩥᨠᩣᩁᩮᨧᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ᪨ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨿᩮᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨧᩮᨲ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨮᩥᨲᩥᨽᩣᩅᩮᩃ ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨾᩥᨧ? ᩋᩣᩁᩮᨦ᩠ᨠ ᨶᩣᩃᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᩃᩮᨸᩥ ᨧᩥᨿ᪨

ᨻᩉᩩᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨴᩔᨲᨠᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨳᨿᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨲᩴ ᨧᨿᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨠᨦ᩠ᨠᩣ ᨶᩮᨲᩴ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᩮᩃᩮᨲᩣᨲᩥ ᩏᨲᩮᨲᩴ ᨶᨠᩮᨠᩣ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩣ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩅᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩮᩃᩮᨠᨧᨿᩣᨲᩥ ᨲᩔᨲᨶᨠᩣᨧᩣ᪨ ᨻᩩᨴᩣᩁᩮᩃᩉᩥ ᩋᨵᩥᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᨻᩩᩁᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨶ ᩅᩥᩔᩥᨲᩣ ᨶ ᨲᩥᨶᨠᩣ᪨

ᨻᩉᩩᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᨲᨠᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨴᩔᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᨿᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨴᩔᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᩔᨿᩣᨲᩣᩁᩮᨿᨧ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨠᨦ᩠ᨣᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥᨴᩔᨲᩥ ᨶᩮᨴᩣ ᨠᨦ᩠ᨣᩮᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨴᩔᨲᨠᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨴ᩠ᨵᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᩃᩥᨲᩣᨲᩥᨭ᩠ᨮᩁᩮᨶ ᨧᩥᨿ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, ᨲᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩏᨸᩮᨲᩥ ᩋᩣᨻᩩᩁᩮᨲᩥ ᨶᩮᨲᩥ ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨵᩣ᪨ ᪑᪨᪖) ᩏᨧᨿᩣᨴᩦᨻᩩ ᨧᩥᨿ᪨

ᩏᨧᩴ ᨮᩥᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨻᩉᩩᨲᩥ ᨶᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨶᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᨲᩥᨴᩣᨶᩴ ᨴᩦᨥᨲᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩁᨸᨧᩮᩈᨲᩣᨶᩥᨣᨧᩣᨲᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩦᨥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨿᩴ ᨸᩔᩣᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩉᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᨿᨲᩣᨶᩥᨣᨧᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᨴ᩠ᨵᩩᨠᨿᩴ
ᨿᩉᩣᨠ᩠ᨠᨲᩩᨸᨲᩥᨴᩣᨶᨠ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᨧᩋᩣᨸᩮᨲᨴᨧᩣᨿᩣᨶᩴ ᨿᩉᩣᨠ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨲᩥᨴᩣᨶᩴ ᨴᩦᨥᨲᩴ᪨ ᨠᨴᩣᨩᨩᩰᨠᩣᩁᩣᩉᩣᩁᩩᨸᨲᩥᨴᩣᨶᨠ᩠ᨲᩥ
ᩋᩈᩥᨲᨸᩦᨲᩣᨴᩥᨠᨴᩣᨩᨩᩰᨠᩣᩁᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩏᨸᨲᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩏᩈ᩠ᨾᩣᨸᨲᩥᨴᩣᨶᨠ᩠ᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩮᨲᩮᨾᩮᨴᩮᨩᩣᨲᩩᨸᨲᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨸᨲᩥᨴᩣᨶᨠ᩠ᨲᩥ ᨠᨧᨦ᩠ᨠᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨸᨲᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩣᨿᩩ ᩏᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨿᨴᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪙᪕)᪨

ᨻᩉᩩᨲᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨿᩩᨣᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩉᩩᨿᩮᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᨣᩃᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨭ᩠ᨮ ᨿᩩᨣᩃᨠ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩣᨲᩥᩣᨶᨠᩁᩮᨧᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨿᩩᨣᩃ᪨ ᨿᩉᩣᨠ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩪᨲᨾ᩠ᨸᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨻᩉᩩᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩦᨥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨿᨸᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᨧᩮᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨
ᩏᨲᩮᨲᩩ ᩉᩥ ᩏᨠᨠᩮᩈᩩ ᩋᨶᨲᩥ ᨴᩦᨥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨿᩴ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨻᩃᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩴ᪨ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᨲᩩᨸᩦᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᨴᩣᨲᩥᨿᩴ ᨻᩃᨿᩔ ᨧᩥᨸᩣᨠᨧᨭ᩠ᨮᩔ ᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩣ
ᨠᩣᩁᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᨧᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨲᨱ᩠ᩉᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠᨾ᩠ᨾᨧᩣᨸᩥ᪨ ᨻᩃᨿᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩣ ᩁᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩁᩮᨲᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩣᨲᩥ ᩁᩮᩅ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨴᩥᩈᩣᨲᩣᩁᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨
ᨸᨠᩣᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᨲᩣᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥᨠᩣ ᨠᨧᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᩈᩉᨩᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩉᨩᨧᩥᨠᩣᨸᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩦᨲᩥ ᩏᨠᩮᨲᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᨸᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨
ᩈᩉᨩᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩉᨩᩮ ᩏᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ᪨ ᨿᩣᨸᩥ ᨸᩁᩮᨿᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨸᨲᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨧᩮᨲ ᩁᩮᨿᩣᩁᩮᨴᩮᩣ ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᨿᩣᨴᩥᨠᩣ, ᨧᨲᩩᨿᩩᩃᨠᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨

វុត្តញ្ហេតំ “តណ្ហាទុតិយោ បុរិសោ”តិ (ឥតិវុ· ១៥, ១០៥)· និច្ចទុព្ពលាតិ និរន្តរេន ទុព្ពលា· អនវដ្ឋិតាតិ ន អវដ្ឋិតា, ចលិតចិត្តា ន ឋិតា· បរិបាតយន្តិ ឥមេតិ ឥមេ អញ្ញមញ្ញំ បាតយន្តិ ខេបយន្តិ· អញ្ញមញ្ញស្សាតិ អញ្ញោ អញ្ញស្ស, ឯកោ ឯកស្សាតិ អត្ថោ· ហិ-ឥតិ ការលោបោ និបាតោ· តត្ថ តាយិតាតិ តាយកោ រក្ខកោ តត្ថ· ន ចាបិ ឧបេន្តិ អញ្ញមញ្ញន្តិ អញ្ញោ អញ្ញំ ឧបេតុំ ន សក្កោន្តិ· យោបិ និស្សិតកោ សោ ន ចិរដ្ឋីតិ យោបិ ឥមេសំ ឧបដ្ឋាកោ ជនោ, សោ ឥទានិ នត្ថិ·

ន ច កេនចិ កេនចិ ហាយតីតិ កេនចិ ឯកេនាបិ កស្សចិ ធនេន ន បរិហាយតិ· គន្ធព្វា ច ឥមេ ហិ សព្វេសាតិ សព្វេ ហិ ឥមេ ផន្ទា សព្វាការេន ការុញ្ញំ បិយុប្បិតំ យុត្តា· បុរិមេហិ បការិតា ឥមេតិ បុព្ពេ ហេតុបច្ចយេហិ ឥមេ ចតុមារកា ឧប្បាទិកា· យេបិ បការិតាតិ យេបិ ឥមេ ចតុមារកា ឧប្បាទកា បុព្ពហេតុបច្ចយា· តេ បុនេ មតាតិ តេ វុត្តប្បការបច្ចយា ចតុមារំ អបិបុណ្ណិត្វា បនមេវ មរណំ បត្តា· បុរិមាបិ ច បច្ឆិមាបិ ចាតិ បុរិមា បុព្ពហេតុបច្ចយាបិ ច បច្ឆិមា ចតុមារេ បច្ចយសមុប្បន្នា ច· អញ្ញមញ្ញំ ន កទាចិ មត្តំ សម្ភវតិ អញ្ញមញ្ញំ កិញ្ចិ ការេល ន ឋិតបុព្វា· ម-ការោ បទសន្ធិវសេន វុត្តោ·

ចាតុមហារាជិកានំ ទេវានន្តិ ធតរដ្ឋវិរូឡ្ហកវិរូបក្ខកុវេរសង្ខាតា ចាតុមហារាជា ឥស្សរា ឯតេសន្តិ ចាតុមហារាជិកា· ទិព្វន្តីតិ ទិព្វន្តិ កីឡន្តីតិ ទេវា· តេ សិនេរុបព្ពតស្ស វេមជ្ឈេ ហោន្តិ· តេសុ អត្ថិ បព្វតដ្ឋកាបិ, អត្ថិ អាកាសដ្ឋកាបិ· តេសំ បរម្បរា ចក្កវាឡបព្វតំ បត្តា· ខិឌ្ឌាបទោសិកា មនោបទោសិកា សីតវលាហកា ឧណ្ហវលាហកា ចន្ទិមា ទេវបុត្តោ សូរិយោ ទេវបុត្តោតិ ឯតេ សព្វេបិ ចាតុមហារាជិកទេវលោកដ្ឋា ឯវ· តេសំ ចាតុមហារាជិកានំ ជីវិតំ ឧប្បាទាយាតិ បដិច្ច· បរិត្តកន្តិ ចុទ្ទិបដិវេសោ ទោសកន្តិ មន្ទកាលំ, ជីវិតបដិវេសោ ឥត្តិកន្តិ មន្ទកាលំ, កាលត្តបដិវេសោ លហុកន្តិ សល្លហុកំ, អលសបដិវេសោ ឥតរន្តិ សីឃវាលវបដិវេសោ· អនទ្ធនីយន្តិ កាលវសេន ន អទ្ធានក្ខមំ· នចិរដ្ឋិតិកន្តិ ជីវវសេន ចិរំ ន តិដ្ឋតីតិ នចិរដ្ឋិតិកំ, ជីវសបដិវេសោ·

តាវតិំសានន្តិ តេត្តិំសជនា តត្ថ ឧប្បន្នាតិ តាវតិំសា· អបិ ច តាវតិំសាតិ តេសំ ទេវានំ នាមមេវាតិបិ វុត្តំ· តេបិ អត្ថិ បព្វតដ្ឋកា, អត្ថិ អាកាសដ្ឋកា, តេសំ បរម្បរា ចក្កវាឡបព្វតំ បត្តា· តថា យាមាទីនំ· ឯកទេវលោកេបិ ហិ ទេវានំ បរម្បរា ចក្កវាឡបព្វតំ អប្បត្តា នាម នត្ថិ· ទិព្វសុខំ យាតា បយាតា សម្បត្តាតិ យាមា· តុដ្ឋា បហដ្ឋាតិ តុសិតា· បកតិបដិយត្តារម្មណតោ អតិរេកេន និម្មិតកាមការេន យថារុចិតេ ភោគេ និម្មិនិត្វា រមន្តីតិ និម្មានរតី· ចិត្តាចារំ ញត្វា បរេហិ និម្មិតេសុ ភោគេសុ វសំ វត្តេន្តីតិ បរនិម្មិតវសវត្តី· ព្រហ្មកាយេ ព្រហ្មឃដាយ និយុត្តាតិ ព្រហ្មកាយិកា· សព្វេបិ បញ្ចវោការព្រហ្មានោ គហិតា·

កាយគិរិយោតិ កន្ទោ(?)· សម្បរាយោតិ បរលោកោ· យោ គិល្លេ ចិរំ ជីវតិ, សោ វស្សសតន្តិ យោ ចិរំ តិដ្ឋមានោ, សោ វស្សសតមត្តំ តិដ្ឋតិ· អប្បំ វា ភិយ្យោតិ វស្សសតតោ ឧបរិ តិដ្ឋមានោ ទ្វេ វស្សសតានិ តិដ្ឋមានោ នាម នត្ថិ· ហិទ្យុឧយ្យ នត្ថិ នំ ជីវិតំ អវញ្ញាតំ ការេយ្យ, លិយកតោ ចិត្តេយ្យ “ហិទ្យុឧយ្យាត”ន្តិ ច បឋន្តិ· អច្ចយន្តីតិ អតិក្កមន្តិ· អហោរត្តាតិ រត្តិន្ទិវបរិច្ឆេទា· ឧបរុជ្ឈតីតិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ និរុជ្ឈតិ, អថាបិ ឧបរុជ្ឈតិ· អាយុ ខីយតីតិ មច្ចានន្តិ សត្តានំ អាយុសង្ខាតោ ឧស្មា យាតិ· កុន្នទីនំវ ឱទកន្តិ យថា ឧទកម្ហិ កុន្នទិយា ឧទកំ, ឯវំ មច្ចានំ អាយុ ខីយតិ· បរិយត្តោ ហិ អតិបរិត្តោ សត្តានំ ជីវិតក្ខណោ ឧទកចិត្តក្ខណិកបវត្តានេវ· យថា នាម រថចក្កំ

បវត្តមានម្បិ ឯកេនេវ នេមិបទេសេន បវត្តតិ, តិដ្ឋមានម្បិ ឯកេនេវ តិដ្ឋតិ, ឯវមេវ ឯកចិត្តក្ខណិកំ សត្តានំ ជីវិតំ តស្មិំ ចិត្តេ និរុទ្ធមត្តេ សត្តោ និរុទ្ធោតិ វុច្ចតិ។

ធីរាតិ ធីរា ឥតិ។ បុន ធីរាតិ បណ្ឌិតា។ ធិតិមាតិ ធិតិ អស្ស អត្ថីតិ ធិតិមា។ ធិតិសម្បន្នាតិ បណ្ឌិច្ចេន សមន្នាគតា។ ធីកតបាបាតិ គរហិតបាបា។ តេនេវ បរិយាយំ ទស្សេតុំ "ធី វុច្ចតិ បញ្ញា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ បជានាតីតិ បញ្ញា។ កិំ បជានាតិ? "ឥទំ ទុក្ខ"ន្តិអាទិនា នយេន អរិយសច្ចានិ។ អដ្ឋកថាយំ បន "បញ្ញាបនដ្ឋេន បញ្ញា"តិ វុត្តំ។ កិន្តិ បញ្ញាបេតិ? "អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា"តិ បញ្ញាបេតិ។ សា ច អវិជ្ជាយ អភិភវនតោ អធិបតិយដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយំ, ទស្សនលក្ខណេ វា ឥន្ទដ្ឋំ ការេតីតិបិ ឥន្ទ្រិយំ, បញ្ញា ច ឥន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សា បនេសា ឱភាសនលក្ខណា, បជាននលក្ខណា ច; យថា ហិ ចតុភិត្តិកេ គេហេ រត្តិភាគេ ទីបេ ជលិតេ អន្ធការំ និរុជ្ឈតិ, អាលោកោ បាតុភវតិ, ឯវមេវ ឱភាសនលក្ខណា បញ្ញា។ បញ្ញាសមោ ឱភាសោ នាម នត្ថិ។ បញ្ញវតោ ហិ ឯកបល្លង្កេន និសិន្នស្ស ទសសហស្សិលោកធាតុ ឯកាលោកា ហោតិ។ តេនាហ ថេរោ –

"យថា, មហារាជ, បុរិសោ អន្ធការេ គេហេ តេលប្បទីបំ បវេសេយ្យ, បវិដ្ឋោ បទីបោ អន្ធការំ វិទ្ធំសេតិ, ឱភាសំ ជនេតិ, អាលោកំ វិទំសេតិ, រូបានិ ច បាកដានិ ករោតិ; ឯវមេវ ខោ, មហារាជ, បញ្ញា ឧប្បជ្ជមានា អវិជ្ជន្ធការំ វិទ្ធំសេតិ, វិជ្ជោភាសំ ជនេតិ, ញាណាលោកំ វិទំសេតិ, បាកដានិ អរិយសច្ចានិ ករោតិ។ ឯវំ ខោ, មហារាជ, ឱភាសនលក្ខណា បញ្ញា"តិ (មិ. ប. ២.១.១៥)។

យថា បន ឆេកោ ភិសក្កោ អាតុរានំ សប្បាយាសប្បាយានិ ភោជនានិ ជានាតិ, ឯវំ បញ្ញា ឧប្បជ្ជមានា កុសលាកុសលេ សេវិតព្ពាសេវិតព្ពេ ហីនប្បណីតកណ្ហសុក្កសប្បដិភាគអប្បដិភាគេ ធម្មេ បជានាតិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ ធម្មសេនាបតិនា "បជានាតិ បជានាតីតិ ខោ, អាវុសោ, តស្មា បញ្ញាតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច បជានាតិ? ឥទំ ទុក្ខន្តិ បជានាតី"តិ (ម. និ. ១.៤៤៩) វិត្ថារេតព្ពំ។ ឯវមស្សា បជាននលក្ខណតា វេទិតព្ពា។

អបរោ នយោ – យថាសភាវបដិវេធលក្ខណា បញ្ញា, អក្ខលិតបដិវេធលក្ខណា វា, កុសលិស្សាសខិត្តឧសុបដិវេធោ វិយ។ វិសយោភាសនរសា, បទីបោ វិយ។ អសម្មោហបច្ចុបដ្ឋានា, អរញ្ញគតសុទេសកោ វិយ។

ខន្ធធីរាតិ បញ្ចសុ ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តេន្តីតិ ខន្ធធីរា។ អដ្ឋារសសុ ធាតូសុ ញាណំ បវត្តេន្តីតិ ធាតុធីរា។ សេសេសុបិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ នេតព្ពោ។ តេ ធីរា ឯវមាហំសូតិ ឯតេ បណ្ឌិតា ឯវំ កថយិំសុ។ កថេន្តីតិ "អប្បកំ បរិត្តក"ន្តិ កថយន្តិ។ ភណន្តីតិ "ថោកំ លាមក"ន្តិ ភណន្តិ។ ទីបយន្តីតិ "លហុកំ ឥត្តរ"ន្តិ បតិដ្ឋបេន្តិ។ វោហរន្តីតិ "អនទ្ធនិយំ តាវកាលិក"ន្តិ នានាវិធេន ព្យវហរន្តិ។

១០. ឥទានិ យេ តថា ន ករោន្តិ, តេសំ ព្យសនុប្បត្តិំ ទស្សេន្តោ "បស្សាមី"តិ គាថមាហ។ តត្ថ បស្សាមីតិ មំសចក្ខុអាទីហិ បេក្ខាមិ។ លោកេតិ អបាយាទិម្ហិ បរិច្ឆន្នាយតន្តិ ឥតោ ចិតោ ច ផន្ទមានំ។ បជំ ឥមន្តិ ឥមំ សត្តកាយំ។ តណ្ហាគតន្តិ តណ្ហាយ គតំ អភិភូតំ

តិបាតិតត្តិ អធិប្បាយោ។ ករេច្ឆតិ កាយកចាឌីស្ស។ ហិតា តរាតិ ហិតកាយត្តា តរា។ យច្ឆុរេ លបត្តិតិ អត្តការេល សម្បត្ត យរលយុរេ បរិរេឆចត្តិ។ អចីតតល្យាសេតិ អចិកតតល្យា។ កចាតិ កាយកចាឌិកា។ ករេច្ឆតិ កាយកចាឌិកេស្ស។ អឆ ចា កចាករេច្ឆតិ កចករេចស្ស, ប្ញុតប្ញុតករេច្ឆតិ ចុត្តំ ហោតិ។

បស្សាយីតិ ឋំសចក្ខុតាបិ បស្សាយីតិ ចុចិធំ ឋំសចក្ខុ – សសម្ភារចក្ខុ បសាឆចក្ខុតិ។ តត្ថ យោឃំ អក្ខិក្ខបគេ បតិដ្ឋិតោ ហេដ្ឋា អក្ខិក្ខបកដ្ឋិកេន ឧបរិ ភមុកដ្ឋិកេន ឧភតោ អក្ខិក្ខូដេហិ ពាហិរ្ធា អក្ខិលិសេហិ បរិច្ឆិន្នោ អក្ខិក្ខុបកយញ្ញា តិក្ខត្តេត ត្យោុស្សុត្តកេន យត្ថលុដ្ឋ អាតាន្ធា សេតកល្យាប្ញុលចិឌិត្តោ ឋំសបិណ្ឌោ, ឧទំ សសម្ភារចក្ខុ តាម។ យោ បន ឲុត្ថ សិតោ ឲុត្ថ បដិពន្ធោ ចតុន្តំ មហាភូតានំ ឧបបិតាឃ បសាទោ, ឧទំ បសាឆចក្ខុ តាម។ ឧទយឆិបេ្បតំ។ តទេតំ តស្ស សសម្ភារចក្ខុតោ សេតមណ្ឌលបរិក្ខិត្តស្ស កល្យាប្ញុលស្ស មជ្ឈេ អភិមុខេ ឋិតានំ សរីរសណ្ឋានុប្បត្តិបទេសេ ឌិដ្ឋមណ្ឌលេ សត្តសុ បិចុបដលេសុ អាសិត្តតេលំ បិចុបដលានិ ចិយ សត្តក្ខិបដលានិ ព្យាបេត្វា បយាលតោ ធាកាសិរមត្តំ ចក្ខុចិញ្ញាណាឌីតំ យឆារហំ ចត្ថុទ្វារកាចំ សាធយមានំ តិដ្ឋតិ។

តំ ចក្ខុតីតិ ចក្ខុ, តេត ឋំសចក្ខុតា បស្សាយិ។ ឌិព្វចក្ខុតាតិ "អទ្ធសំ ខោ អហំ, កិក្ខវេ, ឌិព្វេត ចក្ខុតា ចិសុទ្ធេតា"តិ (ម។ តិ។ ១។១ប៊ុ) ឲុចំចិធេត ឌិព្វចក្ខុតា។ បញ្ញាចក្ខុតាតិ "ចិរជំ ចីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧឆបាទី"តិ (ម។ តិ។ ១។១៨៥; មហាច។ ១៩) ឲុចំ អាការេត បញ្ញាចក្ខុតា។ ពុទ្ធចក្ខុតាតិ "អទ្ធសំ ខោ អហំ, កិក្ខវេ, ពុទ្ធចក្ខុតា លោកំ ចោលោកេន្តោ"តិ (ម។ តិ។ ១។១ប៉ុ១) ឲុចយាការេត ពុទ្ធចក្ខុតា។ សមន្តចក្ខុតាតិ "សមន្តចក្ខុ ចុច្ចតិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណ"ន្តិ (ចូឡនិ។ ធោតកមាណចបុច្ឆាឧទ្ទេស ១១; មោឃរាជមាណចបុច្ឆាតិទ្ទេស ប៉ុ) ឲុចយាការេត សមន្តចក្ខុតា។ បស្សាយីតិ ឋំសចក្ខុតា ហត្ថតេល ឌបិតាមលកំ ចិយ ទុបកតំ ឋំសចក្ខុតា។ ឥក្ខាយីតិ សញ្ញាតាយិ ឌិព្វេត ចក្ខុតា ចុត្ថុបបិតំ។ ឧលោកេយីតិ អចលោកេយិ បញ្ញាចក្ខុតា ចតុសច្ចំ។ តិជ្ឈាយាយីតិ ចិន្តេយិ ពុទ្ធចក្ខុតា សព្វាបញ្ចាយកាតិ ឧទ្រិយាតិ។ ឧបបរិក្ខាយីតិ សមន្តតោ ឧក្ខាយិ បរិយេសាយិ សមន្តចក្ខុតា បញ្ចា តេយ្យបទេ។

តល្យាបទ្ធតាយ បទ្ធយាតត្តិ តល្យាចលតាយ ចលយាតំ។ ឧតោ បរំ ឌិដ្ឋិបទ្ធតាឌិឌិដ្ឋិព្យសេតេត ចុរេក្ខត បទ្ធយាតបរិយោសាតំ ចុត្តតយត្ថា ឧត្តាតមេច។ សម្បទ្ធយាតត្តិ ប្ញុតប្ញុតំ បទ្ធយាតំ។ ចិប្បទ្ធយាតត្តិ តាតាចិធេត ចលយាតំ។ វេចឆយាតត្តិ កម្បយាតំ។ បវេចឆយាតត្តិ បឆាវេត កម្បយាតំ។ សម្បវេចឆយាតត្តិ ប្ញុតប្ញុតំ កម្បយាតំ។ ឧបសគ្គេត ចា បឆំ ចឌ្ឍិតំ។

តល្យាត្យាកត្តិ តល្យាឃ អត្យុបចិច្ចុំ។ តល្យាឃាត្យុសដត្តិ តល្យាឃ អត្យុបត្ថុដំ។ តល្យាឃាសត្តត្តិ តល្យាឃ តិម្មុគ្គំ។ តល្យាឃ បិតិតត្តិ តល្យាឃ លិត្តំ។ "បរិបិតិត"ន្តិ ចា បាឋោ។ អភិក្ខុតត្តិ តល្យាឃ មទ្ទិតំ អញ្ញោត្ថុដំ។ បរិយាឌិត្តចិត្តត្តិ ខេវបត្វា គហិតចិត្តំ។ អឆ ចា ឧលោកេត គតំ ចិយ តល្យាគតំ ឧបិឌិណ្ណកទ្ទុបបច្ចុយេហិ បតិត្វា គតំ ចិយ តល្យាត្យាគតំ ឧទកបិដ្ឋិ ឈារេត្វា បត្ថុដតឹលិកា ឧទកបិដ្ឋិ ចិយ តល្យាត្យុសដំ។ ចន្ទក្ខុបេ តិម្មុគ្គំ ចិយ តល្យាឃាសត្តំ ទុក្ខគ្គតោ បតិត្វា តរេកេ បតិតំ ចិយ តល្យាបិតិតំ ឧបិឌិណ្ណកទ្ទុបំ សំយោគំ ចិយ តល្យាឃ អភិក្ខុតំ ឧបិឌិណ្ណកទ្ទុបបរិក្កាហកស្ស ឧប្បត្តិចិបស្សំ ចិយ តល្យាឃ បរិយាឌិត្តចិត្តំ។ អឆ ចា កាយធ្វិទ្ទេត តល្យាគតំ។ កាយបិបិសាឃ តល្យាត្យាគតំ។ កាយាសវេចត តល្យាត្យុសដំ។ កាយបរិព្យអាវេហត តល្យាឃាសត្តំ។ កាយទ្ឋោសាវេតត តល្យាឃ បិតិតំ។ កាវេយាឈេត តល្យាឃ អភិក្ខុតំ។

កាយុបាទានេន តណ្ហាយ បរិយាទិន្នចិត្តត្តិ ឲចរេយកេ ចណ្ហាយត្តិ៎ កាយករេចតិ កាយាចរេះ៎ រូបករេចតិ រូបាចរេះ៎ អរូបករេចតិ អរូបាចរេះ៎ ទេតសំ តាតត្តំ ទេហ្ជា បកាសិតំទេយច៎

កចាករេចស្មតិ កចាករេចតិ ករេចាតិ កាយឆាតុ៎ អករេចាតិ រូបារូបឆាតុ៎ អឆ ចា ករេចាតិ កាយឆាតុ រូបឆាតុ៎ អករេចាតិ អរូបឆាតុ៎ ទេតសុ កចាករេចសុ៎ កយុករេចតិ កយុចរេជ៎ បុតត្ថុរេចតិ ទេបាទេតាកចិទេក ចិបាកចរេជ៎ កាយករេចតិ កាយឆាតុយា៎ កយុករេចតិ កយុចរេជ៎ តត្ថ កយុករេចា កាចយតីតិ ករេចា៎ កាយករេច បុតត្ថុរេចតិ កាយឆាតុយា ជ្របបត្តិករេច ចិបាកចរេជ៎ ចិបាកករេចា កចតីតិ ករេចា៎ រូបកចាឌីស្មបិ ឲទេសច តទេយា៎ ឲត្ថ ច “កាយករេច រូបករេច អរូបករេច”តិ ឆ្លកាសកចំ សន្ធាយ ចុត្តំ៎ តីស្មបិ “កយុករេច”តិ កយុកចំ , តឆា “បុតត្ថុរេច”តិ ជ្របបត្តិកចំ សន្ធាយ ចុត្តំ៎ បុតប្បុតត្ថុរេចតិ អបរាបរំ ជ្របុត្តិយំ៎ កតិយាតិ បត្យាកតិយា អញ្ញាតរាយ៎ អត្តកាចាកិតិត្ថត្តិយាតិ អត្តកាចាតំ អកិតិត្ថត្តិយា៎ អចីតតណ្ហាតិ ម្ទលបជំ៎ អចិកតតណ្ហាតិ ពលិកសយាឆិ ចិយ ពលិកប្បហាតាការេចត ត ចិកតា តណ្ហា ឲទេតសត្តិ អចិកតតណ្ហា៎ អចត្តតណ្ហាតិ តកក្កប្បហាតាការេចត អបរិច្ចត្តតណ្ហា៎ អចត្តតណ្ហាតិ ចិក្កមុតប្បហាតាការេចត ត ចត្តតណ្ហាតិ អចត្តតណ្ហា៎ អមុត្តតណ្ហាតិ អច្ចត្តសមុច្ឆេទប្បហាតាការេចត ត មុត្តតណ្ហា៎ អប្បហីតតណ្ហាតិ បដិប្បស្សទ្ធិប្បហាតាការេចត ត បហីតតណ្ហា៎ អប្បដិតិស្សដ្ឋតណ្ហាតិ តិស្សរណប្បហាតាការេចត ករេច បតិដ្ឋិតំ អត្សយកិលេសំ អប្បដិតិស្សជ្ជិត្វា ឋិតត្តា អប្បដិតិស្សដ្ឋតណ្ហា៎

១៧៎ ព្ភាតិ យស្មា អចិកតតណ្ហា ឲចំ ឋត្តត្តិ ច លបត្តិ ច, តស្មា តណ្ហាចិតទេយ សយាឆទេបទេត្តា “យយាយិទេត”តិ កាឆយាហ៎ តត្ថ យយាយិទេតតិ តណ្ហាឌិដ្ឋិយទេត្តហិ “យយ”ត្តិ បរិក្កហិទេត ចត្ថុស្មិំ៎ បស្សចាតិ ទេសាតាទេរ អាលបទេត្តា អាហ៎ ឲតយ្យីតិ ឲតយ្យិ អាឌីតចំ៎ ទេសសំ បាកដទេយច៎

ទេច្ច យយត្តាតិ ទេច្ច អាលយា៎ យាចតាតិ បរិទេច្ឆតតិយទេត្ត តិបាទេតា៎ តណ្ហាសញ្ញាទេតតាតិ តណ្ហាទេកាដ្ឋាទេសត, សញ្ញា សញ្ញាតត្តិ អត្ថទេតា ឲកំ “សញ្ញាតិតាតា ហិ បបញ្ចាសញ្ញា”តិអាឌីស្មុ (ស្មុ៎ តិ៎ ៥៥០) ចិយ៎ សីមកតត្តិ អបរិទេច្ឆទេតាសចិរហិតំ មរិយាទកតំ “តិទេយាឌតបទេមំ សីមំ សមូត្តិតុ”ត្តិ អាឌីស្មុ (មហាច៎ ១៣០) ចិយ៎ ឆ្លឆិកតត្តិ ចចតបរិទេច្ឆទេតាសចិរហិតំ បរិទេច្ឆតកតំ សីមត្តរិកទ្រុទេក្ខា ចិយ៎ បរិយត្តកតត្តិ បរិទេច្ឆតកតំ៎ សីមត្តរិកទ្រុទេក្ខា បត ឌ្ធិត្តំ សាឆារណំ, អយំ បត ឲកាទេឌ្ឋតាលបត្តិ ចិយ កតត្តិ បរិយត្តកតំ៎ បរិក្កហិតត្តិ កាលត្តទេរបិ បរាយត្តំ មុញ្ចិត្វា សញ្ញាកាទេរត កហិតំ៎ យយាយិតត្តិ អាលយកតំ ចស្សុបកតំ ទេសតាសតំ ចិយ៎ ព្ភាជំ យយត្តិ សមីទេប ឋិតំ៎ ឲតំ យយត្តិ ទ្ទូទេរ ឋិតំ៎ ឲត្តកត្តិ បរិក្ខារតិយមតំ “ឲត្តកម្បិ តប្បដិការេសយ្យា”តិ ចិយ៎ ឲត្តាចតាតិ បរិទេច្ឆទេត្តបិ តិបាតតិយមតំ “ឲត្តាចតា ទេពា យហាតាយា”តិ ចិយ៎ ទេកចលម្បិ យហាបឆចិត្តិ សកលម្បិ យហាបឆចិ៎

អដ្ឋសតំ តណ្ហាចិចរិតត្តិ អដ្ឋុត្តរសតំ តណ្ហាកយតចិត្តាតំ៎ អដ្ឋុត្តរសតំ កថំ ទេហាតីតិ ទេច? រូបតណ្ហា...ទេប... ឆម្មតណ្ហាតិ ឲចំ ចក្ខុត្វារាឌីស្មុ ឌចតចីថិយា បចត្តា តណ្ហា “ទេសដ្ឋិបុទេត្តា, គហបតិបុទេត្តា”តិ ឲចមាឌីស្មុ បិតិទេតា លទ្ធតាមា ចិយ បិតុសឌិសាទេរម្មណោ ទ្ទូតា៎ ឲត្ថ ច រូបាទេរម្មណា រូទេប តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា៎ សា កាមរាកការេចត រូបំ អស្សាទេឌត្តី បចត្តមាតា កាមតណ្ហា៎ សស្សតឌិដ្ឋិសហកតរាកការេចត “រូបំ

ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨽᩪᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩉᨣᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ “ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᨶᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣ ᨶᩥᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᨶᩥᨴᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩁᩪᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩦᨲᩥ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᨧᨲᩩᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ, ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ, ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᩴ᩺ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᩁᩪᨸᩣᨴᩥᨠᩔ “ᩋᩈ᩠ᨾᩥ”ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩍᨲ᩠ᨳᩴᩈ᩠ᨾᩥ”ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩪᨸᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ, ᨻᩣᩉᩥᩁᩔ ᩁᩪᨸᩣᨴᩥᨠᩔ ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᩋᩈ᩠ᨾᩥ”ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᩍᨲ᩠ᨳᩴᩈ᩠ᨾᩥ”ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩁᩪᨸᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ᩺ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ, ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩺

ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᨴᩥᨠᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᩑᨠᩮᨠᩴ “ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᨭᩥ᩺ ᨾ᩺ ᪑.᪑᪓᪐-᪑᪓᪑) ᨶᨿᩮᨶ ᨧᨲᩩᨵᩣ ᨣᩣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᩅ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᨧᩣ ᩅᩥᨲᨳᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᨣᨲᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩉᩥ ᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥᨸᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᩈᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥᨠᩣ ᩋᩉᩥᨲᩣᩅᩉᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᩁᩣᨿᨲ᩠ᨲᩁᩈᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ, ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᨶᨠᩣᨾᨲᩣᨴᩥᨸᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ, ᨸᩁᨾᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᩺ ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩑᨠᩮᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩅᩈᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᩑᩅᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨣᨲᩴ᩺ ᩍᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᨴᩣᩁᩩᨱᩴ ᩈᩥᨿᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩅ ᩅᩣ ᨴᩩᩁᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨣᩉᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᩉᨶᩴ ᨲᩥᨱᨣᩉᨶᩅᨶᨣᩉᨶᨸᨻ᩠ᨻᨲᨣᩉᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ᩺ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ

ᨧᩮᩣᩁᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩅᩣᩊᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᨶᩥᩁᩩᨴᨠᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩣ ᩅᩥᨿ᩺ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩥᩃᩮᩣᨾᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩈᩪᨠᩣᨿᩥᨠᩴ᩺ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩔᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᩅᩥᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩥ ᨧ᩺ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩈᩔᨲᩔ, ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔ ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᩪᨸᩴ ᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᩴ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ, ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩅ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ᩺ ᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶᨲᩮᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᩉᩮᩣ᩺ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ

ᨻᩃᩅᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᩺ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ᩺ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨽᩣᩅᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ᩺ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᩅᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨸᩣᨿᩣᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ᩺ ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨸᨳᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨳᩮᩣ᩺ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩥᩈᩣᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᨶ “ᩋᨿᩴ ᩋᩈᩩᨠᨣᩣᨾᩔ ᨶᩣᨾ ᨸᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨣᩣᨾᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᨶ “ᩈᩩᨣᨲᩥᨸᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᨶ ᨸᩣᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨸᨳᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨳᩮᩣ᩺ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨻᩣᩃᩣᨲᩥ

ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᩥᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨿᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥᨴᩮᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᨿᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᨶᩴ᩺ ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨽᩪᨲᩮᩣ ᨣᩣᩉᩮᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ ᩋᩈᨽᩣᩅᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩣᩉᩮᩣ ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ ᩋᩈᩩᨧᩥᨣᩣᩉᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶ ᩈᨽᩣᩅᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩴ ᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩴ ᩈᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᩉᩮᩣ “ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩣᨳᩣᩅᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᩉᩮᩣ᩺ ᨿᩣᩅᨲᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩣ᩺ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩦᨲᩥ (ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨩᩣᩃ (ᨴᩦ᩺ ᨶᩥ᩺ ᪑.᪓᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ᩺

អច្ឆន្នសំកិលេសាបិ ផុត្តីតិ អជ្ឈត្តិត្វា បសយ្ហាឋាលក្ការេន កហ្សិយ្យត្តីតិ ក្លប្បត្តសំកិលេសាបិ ចលត្តិ៍ អជ្ឈត្តេត្តាបឹតិ ចុត្តតេឃេត អជ្ឈជ្ជេត្តាបិ៍ អជ្ឈិត្តេត្តាបឹតិ ចុត្តតេឃេត អជ្ឈត្តិត្វា កហិតេពបិ៍ ចិបរិលាយសំកិលេសាបឹតិ បរិចត្តេត្វា អជ្ឈាឆាការេចត អាសំកិលេសាបិ ៍ ចិបរិលាយេត្តាបឹតិ ចិបរិចត្តតការេលបិ៍ ចិបរិលាតេពបឹតិ ចិបរិចត្តិតេពបិ៍ ផុត្តីតិ ចលត្តិ៍ សយ្យត្តីតិ សត្ថាកាការេត ចលត្តិ៍ ចិបយ្យត្តីតិ ចិចិឆាកាការេត ផុត្តិ៍ ចេឆត្តីតិ កឃំ ជិត្វា ពយ្យត្តិ៍ បចេឆត្តីតិ លមុំតត្វា កេឃេត ចិសេសេត ពយ្យត្តិ៍ សយ្យចេឆត្តីតិ លេរិយហំសតកេឃេត សត្ថាកាការេត ពយ្យត្តិ៍ ផត្តយាតេតិ ក្លបឃោកពាហុចចត៌ អបេយ្យាឆេកតិ យត្តោឆេក៍ បរិត្តោឆេកតិ លុឡាប្តតោឆេក៍ ក្លឆកបរិឃាឆាតេតិ លឹលោឆេក៍ ពាលិកាហិ ចាតិ ចុត្តាចសេសាហិ បក្លិឌាតឹហិ៍ បរិបិតិឃយាតាតិ ចិហិសិឃយាតា ឈជ្ជិ ឃយាតា៍ ក្លក្លិបិឃយាតាតិ ពេ្លយត្តរេតា តឹហរិឃយាតា កិលិឃយាតា ចា៍ ពជ្ជយាតាតិ ពាឌិឃយាតា៍ ផត្តិ ការេកហិ៍ សយ្យត្តិ ក្យលលេហិ៍ ចិបយ្យត្តិ ពាលិកាហិ៍ ចេឆត្តិ ត្យេល្លត កហិតការេល យេលាចសេត៍ បចេឆត្តិ ចិជ្ញតការេល៍ សយ្យចេឆត្តិ យេលាសយឹបេ៍

បស្សិត្វាតិ អក្រាំ បស្សិត្វា៍ ពុលឃិត្វាតិ ក្រោក្រាំ ពុលឃិត្វា៍ តឹរឃិត្វាតិ ក្រោក្រាំ ចិត្តារេត្វា៍ ចិកាចឃិត្វាតិ ចត្តហាតកាកិ យុត្តិត្វា ចជ្ជេត្វា៍ ចិក្មុំ កត្វាតិ តិបយ្យត្តិ បិរេបត្វា អាចេលាំកំ កត្វា៍ អឆ ចា សំកិល្លេឆាសំ យោចេត្វា ចត្តចិកាកការេលាត បស្សិត្វា៍ អបរិច្ឆេឆេឆាសំ យោចេត្វា បយាលាការលាចសេត ពុលឃិត្វា៍ ចត្តេឆាសំ យោចេត្វា ចិកាកការលាចសេត តឹរឃិត្វា៍ សយ្យោហេឆាសំ យោចឃិត្វា អក្កចិកាកការលាចសេត ចិកាចឃិត្វា៍ ឈតេឆាសំ យោចេត្វា បកតិចិកាកការេលាត ចិក្មុំ កត្វា៍ បហាឃាតិ បឌហិត្វា៍ បជិតិស្សជ្ជិត្វាតិ តិស្សជ្ជិត្វា៍ អយយាឃេត្តាតិ តល្យាជិជ្ជឹហិ អាលឃំ អកេរាេត្តា៍ អកល្យត្តាតិ ជិជ្ជិឃា បុត្តាការេក បត្តាឃ តំ ត កល្យត្តា៍ អបរាយសេត្តាតិ ចិតេក្កត ក្លាហត៌ អកេរាេត្តា៍ អតកិតិចេសេត្តាតិ តិឃាេយាក្កត្តិជិជ្ជិចសេត តបយ្យចិសេត្តា៍

អក្យត្តាយាតេតាតិ បរិក្កាហតល្យាចសេត អកេរាេត្តា៍ អឌតឃយាតេតាតិ េបិតេតាកចិកតល្យាចសេត អឌតឃយាតេតា៍ អសជ្ជាតឃយាតេតាតិ ចិសេសេត អសជ្ជាតឃយាតេតា៍ អតិត្ថាត្តឃយាតេតាតិ បត្តតាតល្យាចសេត ត តិត្ថាត្តឃយាតេតា៍ អតកិតិត្ថាត្តឃយាតេតាតិ សត្ថាកាការេត ត អកិតិត្ថាត្តឃយាតេតា៍ ក្លបសក្កចសេត ចា ឧតាតិ បឆាតិ ចឆ្លិតាតិ៍ ឧចេយត្ត បឆយកាឆាឃ អស្សាឆិ៍

១៦៍ តេតា បរាហិ ចត្មហិ កាឆាហិ អាឌឹតចត្ថា ឆេស្សត្វា ត្ថឆាតិ ចិសាបិឃំ តិស្សេលាំ តិស្សេលាតិសំសត្ថា ឆេស្សតុំ, សត្ថាហិ ចា ឧតាហិ កាយាត៌ អាឌឹតចំ ត្លកាទំ សំកិលេសត្ថា ឆេស្សត្វា ត្ថឆាតិ តេក្លួេយ្ស អាតិសំសំ ឆេស្សតុំ “ក្លេកាស្ម អេត្តាស្ម”តិ កាឆាក្លឃយាហ៍ តត្ត ក្លេកាស្ម អេត្តាស្មតិ ផស្សផស្សសយុឆឃាឌឹស្ម ក្លិស្ម, ក្លិស្ម បរិច្ឆេឆេស្ម៍ ចិតេឃ្យ លត្តិ លត្តរាកំ ចិតេត្វា៍ ផស្សំ បរិត្ថាឃាតិ ចក្លសយ្យស្សាឌិផស្សំ, ផស្សាត្យសាេត ចា តំសយ្យឃុេត្ត សេត្ថាបិ អន្មបឆេយ្យ, េពសំ ចត្តក្លារាេយ្យលាចសេត ន្មបឆេយ្យ ចាតិ សកលយ្យិ តាយន្មបំ តឹហិ បរិត្ថាហិ បរិឌាតិត្វា៍ អតាត្យកិេឆ្លាតិ ន្មបិឌឹស្ម សត្ថាឆេយ្យស្ម អកិេឆ្លា៍ ឃឆត្តការឹ តឆក្យត្តាយាតេតាតិ ឃំ អត្តតា ការហតិ, តំ អក្យន្មយាតេតា៍ ត លិយ្យតិ ជិជ្ជស្មេតាស្ម ឆឹេរាតិ េសា ឧចន្មេបិ ឆិតិសយ្យេត្តា ឆឹេរា ជិេជ្ជស្ម ច ស្មេតាស្ម ច ឆេយ្យស្ម ក្លិត្ត លេបិត៌ ឧេកតាបិ លេេបត ត លិយ្យតិ, អាកាសយិច តិន្មបលិេត្តា អច្ចត្តេចាឆាតបយ្យេត្តា េហាតិ៍

ផេស្សា ឧេកា អេត្តាតិ ផេស្សា ឧកបរិច្ឆេឆា៍ ផុសតឹតិ ផេស្សា៍ ក្ខាឃំ ផុសតលក្ខេលា, សជ្ជជ្ជតរេសា, សត្តិបិតបច្ចុបជ្ជាេតា,

អាបាថគតវិសយបទដ្ឋានោ។ អយញ្ហិ អរូបធម្មោបិ សមានោ អារម្មណេ ផុសនាការេនេវ បវត្តតីតិ ផុសនលក្ខណោ។ ឯកទេសេន អនល្លីយមានោបិ រូបំ វិយ ចក្ខុំ, សទ្ទោ វិយ ច សោតំ ចិត្តំ អារម្មណញ្ច សង្ឃដ្ដេតីតិ សង្ឃដ្ដនរសោ, វត្ថារម្មណសង្ឃដ្ដនតោ វា ឧប្បន្នត្តា សម្បត្តិអត្ថេនបិ រសេន “សង្ឃដ្ដនរសោ”តិ វេទិតព្វោ។ វុត្តញ្ហេតំ អដ្ឋកថាយំ –

“ចតុភូមកផស្សោ នោ ផុសនលក្ខណោ នាម នត្ថិ, សង្ឃដ្ដនរសោ បន បញ្ចទ្វារិកោវ ហោតិ។ បញ្ចទ្វារិកស្ស ហិ ផុសនលក្ខណោតិបិ សង្ឃដ្ដនរសោតិបិ នាមំ។ មនោទ្វារិកស្ស ផុសនលក្ខណោត្វេវ នាមំ, ន សង្ឃដ្ដនរសោ”តិ (ធ. ស. អដ្ឋ. ១, កាមាវចរកុសល, ធម្មុទ្ទេសកថា)។

ឥទញ្ច វត្វា ឥទំ សុត្តំ (មិ. ប. ២.៣.៨) អាគតំ –

“យថា, មហារាជ, ទ្វេ មេណ្ឌា យុជ្ឈេយ្យុំ, យថា ឯកោ មេណ្ឌោ, ឯវំ ចក្ខុ ទដ្ឋព្វំ។ យថា ទុតិយោ មេណ្ឌោ, ឯវំ រូបំ ទដ្ឋព្វំ។ យថា តេសំ សន្និបាតោ, ឯវំ ផស្សោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯវំ ផុសនលក្ខណោ ច ផស្សោ សង្ឃដ្ដនរសោ ច។ យថា, មហារាជ, ទ្វេ សម្មា វជ្ជេយ្យុំ, ទ្វេ បាណី វជ្ជេយ្យុំ។ យថា ឯកោ បាណិ, ឯវំ ចក្ខុ ទដ្ឋព្វំ។ យថា ទុតិយោ បាណិ, ឯវំ រូបំ ទដ្ឋព្វំ។ យថា តេសំ សន្និបាតោ, ឯវំ ផស្សោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯវំ ផុសនលក្ខណោ ច ផស្សោ សង្ឃដ្ដនរសោ ចា”តិ វិត្ថារោ។

យថា ច “ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា”តិអាទីសុ (ធ. ស. ១៣៥២, ១៣៥៣) ចក្ខុវិញ្ញាណាទីនិ ចក្ខុអាទិនាមេន វុត្តានិ, ឯវមិធាបិ តានិ ចក្ខុអាទិនាមេហេវ វុត្តានីតិ វេទិតព្ពានិ។ តស្មា “ឯវំ ចក្ខុ ទដ្ឋព្វ”ន្តិអាទីសុ ឯវំ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទដ្ឋព្វន្តិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឯវំ សន្តេ ចិត្តារម្មណសង្ឃដ្ដនតោ ឥមស្មិម្បិ សុត្តេ កិច្ចដ្ឋេនេវ រសេន “សង្ឃដ្ដនរសោ”តិ សិទ្ធោ ហោតិ។ តិណ្ណំ សន្និបាតសង្ខាតស្ស បន អត្តនោ ការណស្ស វសេន បវេទិតត្តា សន្និបាតបច្ចុបដ្ឋានោ។ អយញ្ហិ តត្ថ តត្ថ “តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោ”តិ ឯវំ ការណស្សេវ វសេន បវេទិតោតិ។ ឥមស្ស ច សុត្តបទស្ស តិណ្ណំ សង្គតិយា ផស្សោតិ អយមត្ថោ, ន សង្គតិមត្តមេវ ផស្សោ។

ឯវំ បវេទិតត្តា បន តេនេវាការេន បច្ចុបដ្ឋាតីតិ “សន្និបាតបច្ចុបដ្ឋានោ”តិ វុត្តោ។ ផលដ្ឋេន បន បច្ចុបដ្ឋានេនេស វេទនាបច្ចុបដ្ឋានោ នាម ហោតិ។ វេទនំ ហេស បច្ចុបដ្ឋាបេតិ, ឧប្បាទេតីតិ អត្ថោ។ ឧប្បាទយមានោ ច យថា ពហិទ្ធា ឧណ្ហបច្ចយាបិ សមានោ លាខាសង្ខាតធាតុនិស្សិតា ឧស្មា អត្តនោ និស្សយេ មុទុភាវការី ហោតិ, ន អត្តនោ បច្ចយភូតេបិ ពហិទ្ធា វីតច្ចិតង្គារសង្ខាតេ ឧណ្ហភាវេ។ ឯវំ វត្ថារម្មណសង្ខាតអញ្ញបច្ចយោបិ សមានោ ចិត្តនិស្សិតត្តា អត្តនោ និស្សយភូតេ ចិត្តេ ឯវ ឯស វេទនុប្បាទកោ ហោតិ, ន អត្តនោ បច្ចយភូតេបិ វត្ថុម្ហិ អារម្មណេ វាតិ វេទិតព្វោ។ តជ្ជេន សមន្នាហារេន បន ឥន្ទ្រិយេន ច បរិក្ខតេ វិសយេ អនន្តរាយេន ឧប្បជ្ជនតោ ឯស “អាបាថគតវិសយបទដ្ឋានោ”តិ វុច្ចតិ។

ផស្សោ យតោ សមុទេតិ ឧប្បជ្ជតិ, សោ “ផស្សសមុទយោ”តិ វុច្ចតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ”តិ (មហាវ. ១; វិភ.

໑໑໓). ອຕີຕຕ຺ຕິໂກ ກາລວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ. ເວທນາຕ຺ຕິໂກ “ອຸເປກ຺ຂາ ປນ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ, ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ຠາສິຕາ”ຕິ (ວິຠ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸເປກ຺ຂາເວທນໍ ສຸເຂເຍວ ກຕ຺ວາ ສຸຂທຸກ຺ຂວເສນ, ກາຍຣູປຕ຺ຕິໂກ ຣູປາຣູປວເສນ, ອາຍຕນຕ຺ຕິໂກ ນິສ຺ສາຣປວຕ຺ຕິວເສນ, ສກ຺ກາຍຕ຺ຕິໂກ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ສຸຂຍຕີຕິ ສຸຂາ. ເວທຍຕີຕິ ເວທນາ. ທຸກ຺ຂຍຕີຕິ ທຸກ຺ຂາ. ກາຍນລກ຺ຂຓໍ ກາຍໍ. ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຓໍ ຣູປໍ. ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນິ ຉ ອຌ຺ຌຕ຺ຕິການິ. ຣູປາຍຕນາທີນິ ຉ ພາຫິຣານິ. ຣູປກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ວິຊ຺ຊມານເຏ຺ຐນ ສກ຺ກາໂຍ. ອວິຊ຺ຊາກມ຺ມຕຓ຺ຫາອາຫາຣຜສ຺ສນາມຣູປໍ ສກ຺ກາຍສມຸທໂຍ.

ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາຕິ ຈກ຺ຂຕີຕິ ຈກ຺ຂຸ, ຣູປໍ ອສ຺ສາເທຕິ ວິຠາເວຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈກ຺ຂຸໂຕ ປວຕ຺ໂຕ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ. ໂສ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ເຈຕນາຍ ສຫຊາຕອຎ຺ຎມຎ຺ຎນິສ຺ສຍວິປາກອາຫາຣສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ ອຏ຺ຐຘາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ສຸຓາຕີຕິ ໂສຕໍ. ຕໍ ສສມ຺ຠາຣໂສຕພິລສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ຕນຸຕມ຺ພໂລມາຈິເຕ ອງ຺ຄຸລິເວຘກສຓ຺ຐາເນ ປເທເສ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣຠາວໍ ສາຘຍມານໍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ໂສຕໂຕ ປວຕ຺ໂຕ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂສຕສມ຺ຜສ຺ໂສ. ຆານສມ຺ຜສ຺ສາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຆາຍຕີຕິ ຆານໍ. ຕໍ ສສມ຺ຠາຣພິລສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ອຊປທສຓ຺ຐາເນ ປເທເສ ຆານວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣຠາວໍ ສາຘຍມານໍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ຊີວິຕມວ຺ຫາຍຕີຕິ ຊິວ຺ຫາ, ສາຍນເຏ຺ຐນ ວາ ຊິວ຺ຫາ. ສາ ສສມ຺ຠາຣຊິວ຺ຫາຍ ອຕິອຄ຺ຄມູລປສ຺ສານິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸປຣິມຕລມຊ຺ເຌ ຠິນ຺ນຸປ຺ປລທລຄ຺ຄສຓ຺ຐາເນ ປເທເສ ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣຠາວໍ ສາຘຍມານາ ຕິຏ຺ຐຕິ. ກຸຈ຺ຉິຕານໍ ສາສວຘມ຺ມານໍ ອາໂຍຕິ ກາໂຍ. ອາໂຍຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂສ. ຍາວຕາ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ອຸປາທິຓ຺ຓປວຕ຺ຕິ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ກາຍປ຺ປສາໂທ ກາຍວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຖຸທ຺ວາຣຠາວໍ ສາຘຍມາໂນ ຕິຏ຺ຐຕິ. ມນຕີຕິ ມໂນ, ວິຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມໂນຕິ ສຫາວຊ຺ຊນກໍ ຠວງ຺ຄໍ;
ມນໂຕ ປວຕ຺ໂຕ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ.

ເອຕມ຺ປິ ຜສ຺ສໍ ທຸວິເຘນ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຘິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ປຏິຆສມ຺ຜສ຺ໂສ”ຕິ ອາຫ. ມໂນທ຺ວາຣິໂກ ອຘິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ. ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິໂກ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓາທິປຏິເຆນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ປຏິຆສມ຺ຜສ຺ໂສ.

ສຸຂເວທນາຍ ອາຣມ຺ມໂຓ ສຸຂເວທນີໂຍ. ທຸກ຺ຂເວທນາຍ ອາຣມ຺ມໂຓ ທຸກ຺ຂເວທນີໂຍ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນາຍ ອາຣມ຺ມໂຓ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີໂຍ. ຕຕ຺ຖ ສຸຂຍຕີຕິ ສຸຂໍ, ຍສ຺ສຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ສຸຂິຕໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຏ຺ຐຸ ວາ ຂາທຕິ, ຂນຕິ ຈ ກາຍຈິຕ຺ຕາພາຘນ຺ຕິ ສຸຂໍ. ທຸກ຺ຂຍຕີຕິ ທຸກ຺ຂໍ, ຍສ຺ສຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ທຸກ຺ຂໍ ນ ສຸຂນ຺ຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ, ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ.

ກຸສລາທິອາທໂຍ ຊາຕິວເສນ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ກຸສລາຕິ ເອກວີສຕິກຸສລຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ. ອກຸສລາຕິ ທ຺ວາທສາກຸສລຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ. ອພ຺ຍາກຕາຕິ ອວເສສວິປາກກິຣິຍາພ຺ຍາກຕຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ.

ປຸນ ເພທປ຺ປເພທວເສນ ຕິວິຘນ຺ຕິ “ກາມາວຈໂຣ”ຕິອາທິມາຫ. ຈຕຸປຎ຺ຎາສກາມາວຈຣຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ກາມາວຈໂຣ. ກາມໍ ປຫາຍ ຣູເປ ອວຈຣຕີຕິ ຣູປາວຈໂຣ, ກຸສລາພ຺ຍາກຕວເສນ ປຎ຺ຈທສຣູປາວຈຣຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ. ກາມຎ຺ຈ ຣູປຎ຺ຈ ປຫາຍ ອຣູເປ ອວຈຣຕີຕິ

អនុប្បាទនេន, កុសលវិញ្ញាណចេតសេន ឧប្បាទានុប្បាទនិទស្សនាយ វុត្តា។

ឥទានិ អភិនិវេសវសេន ទស្សេន្តោ “សុញ្ញតោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សុញ្ញតោតិ រាគទោសមោហេហិ សុញ្ញត្តា សុញ្ញតោ។ រាគទោសមោហនិមិត្តេហិ អនិមិត្តត្តា អនិមិត្តោ។ រាគទោសមោហបណិធីនំ អភាវតោ អប្បណិហិតោតិ វុច្ចតិ។

ឥទានិ វដ្ដបរិយាបន្នអបរិយាបន្នវសេន ទស្សេន្តោ “លោកិយោ”តិអាទិមាហ។ លោកោ វុច្ចតិ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន វដ្ដំ, តស្មិំ បរិយាបន្នភាវេន លោកេ និយុត្តាតិ លោកិយា។ ឧត្តិណ្ណាតិ ឧត្តរា, លោកេ អបរិយាបន្នភាវេន លោកតោ ឧត្តរាតិ លោកុត្តរា។ ថុតាតិ ថុតាការេន។ សយំ ភូតា សយំ និសិតត្តត្តិ ឧបសគ្គេន បទំ វឌ្ឍិតំ។

ឯកំ ញាណំ គន្ត្វាតិ ឯកំ បរិកំ គន្ត្វា ជានន្តោ តីរេតិ តីរយតិ, ឧបរិ វត្តព្វាការេន ទស្សេតិ។ អនិច្ចន្តិកតាយ អាទិអន្តវន្តតាយ ច អនិច្ចតោ តីរេតិ។ ឧប្បាទវយបដិបីឡនតាយ ទុក្ខមតាយ ច ទុក្ខតោ។ បច្ចយយាបនីយតាយ រោគមូលតាយ ច រោគតោ។ ទុក្ខតាសូលយោគិតាយ កិលេសាសុចិបគ្ឃរណតាយ ឧប្បាទជរាភង្គេហិ ឧទ្ធុមាតបរិបក្កបភិន្នតាយ ច គណ្ឌតោ។ បីឡាជនកតាយ អន្តោតុទនតាយ ទុន្នីហរណីយតាយ ច សល្លតោ។ វិគរហណីយតាយ អវឌ្ឍិអាវហនតាយ អឃវត្ថុតាយ ច អឃតោ។ អសេរិភាវជនកតាយ អាពាធបទដ្ឋានតាយ ច អាពាធតោ។ អវសតាយ អវិធេយ្យតាយ ច បរតោ។ ព្យាធិជរាមរណេហិ លុជ្ជនបលុជ្ជនតាយ បលោកតោ។ អនេកព្យសនាវហនតាយ ភយតោ។ អវិទិតានំយេវ វិបុលានំ អនត្ថានំ អាវហនតោ សព្វុបទ្ទវវត្ថុតាយ ច ឧបទ្ទវតោ។ សព្វភយានំ អាករតាយ ច ទុក្ខវូបសមសង្ខាតស្ស បរមស្សាសស្ស បដិបក្ខភូតតាយ ច ភយតោ។ អនេកេហិ អនត្ថេហិ អនុពទ្ធតាយ ទោសូបសដ្ឋតាយ, ឧបសគ្គោ វិយ អនធិវាសនារហតាយ ច ឧបសគ្គតោ។ ព្យាធិជរាមរណេហិ ចេវ លាភាទីហិ ច លោកធម្មេហិ បចលិតតាយ ចលតោ។ ឧបក្កមេន ចេវ សរសេន ច បភង្គុបគមនសីលតាយ បភង្គុតោ។ សព្វាវត្ថនិបាតិតាយ, ថិរភាវស្ស ច អភាវតាយ អទ្ធុវតោ។ អតាណតាយ ចេវ អលព្ភនេយ្យខេមតាយ ច អតាណតោ។ អល្លីយិតុំ អនរហតាយ, អល្លីនានម្បិ ច លេណកិច្ចាការិតាយ អលេណតោ។ និស្សិតានំ ភយសារកត្តាការេន អសរណតោ។ យថាបរិកប្បិតេហិ ធុវសុភសុខត្តភាវេហិ រិត្តតាយ រិត្តតោ។ រិត្តតោយេវ តុច្ឆតោ, អប្បកត្តា វា។ អប្បកម្បិ ហិ លោកេ “តុច្ឆ”ន្តិ វុច្ចតិ។ សាមិនិវាសិវេទក ការកាធិដ្ឋាយកវិរហិតតាយ សុញ្ញតោ។

សយញ្ច អសាមិកភាវាទិតាយ អនត្តតោ។ បវត្តិទុក្ខតាយ, ទុក្ខស្ស ច អាទីនវតាយ អាទីនវតោ។ អថ វា អាទីនំ វាតិ គច្ឆតិ បវត្តតីតិ អាទីនវោ, កបណមនុស្សស្សេតំ អធិវចនំ។ ខន្ធាបិ ច កបណាយេវាតិ អាទីនវសទិសតាយ អាទីនវតោ។ ជរាយ ចេវ មរណេន ចាតិ ទ្វេធា បរិណាមបកតិតាយ វិបរិណាមធម្មតោ។ ទុព្ពលតាយ, ផេគ្គុ វិយ សុខភញ្ជនីយតាយ ច អសារកតោ។ អឃហេតុតាយ អឃមូលតោ។ មិត្តមុខសបត្តោ វិយ វិស្សាសឃាតិតាយ វធកតោ។ វិគតភវតាយ វិភវសម្ភូតតាយ ច វិភវតោ។ អាសវបទដ្ឋានតាយ សាសវតោ។ ហេតុបច្ចយេហិ អភិសង្ខតតាយ សង្ខតតោ។ មច្ចុមារកិលេសមារានំ អាមិសភូតតាយ មារាមិសតោ។ ជាតិជរាព្យាធិមរណបកតិតាយ ជាតិជរាព្យាធិមរណធម្មតោ។ សោកបរិទេវឧបាយាសហេតុតាយ

សោកបរិទេវិចាបិយាសឆេយ្យតោ។ តណ្ហាឌិដ្ឋិក្ខច្ចរិតសំកិលេសនាត់ ចិសយឆេយ្យតាយ សំកិលេសឆេយ្យតោ។ អចិន្ញ្ញាកយ្យតណ្ហាសត្វអាយតតចរេសត ក្លប្បត្តិតោ សមុទយតោ។ តេសំ អភាវេចត អត្ថក្ខយតោ។ ឋស្ស លក្ខរាកចរេសត យតុរស្សាទេត អស្សាទតោ។ ឋស្សស្ស ចិបរិណាមេត អាឌីតចតោ។ ក្លកិត្តំ តិស្សរណេត តិស្សរណតោ តិទេតីតិ សទ្ទោសុ ច ឧ្លាទេយសុ “តិទេតី”តិ បាឋេសសោ ឌង្គទ្ទោ។

បឌហតីតិ សកសត្តាតតោ តីហតិ។ ចិតោភេតីតិ ត្សតិ។ ញត្តិ កទេរាតីតិ ចិកតត្តំ កទេរាតិ។ អភកាចំ កយេតីតិ អត្ត អត្ត អភាចំ កយេតិ។ អរិយមគ្គសទ្ទេត ក្លិត្តំ តណ្ហាអចិន្ញ្ញាយសំ ម្ជលរេបតសត្តិ ក្លិត្តម្ជលិ។ តាលចត្ថុ ចិយ តេសំ ចត្ថុ កតត្តិ តាលចិចត្ថុកតា។ យថា ហិ តាលក្រុក្ខំ សមូលំ ក្លន្ទិត្វា តស្ស ចត្ថុមត្តេ តស្មិំ បទេសេ កតេ ត បុត តស្ស តាលស្ស ក្លប្បត្តិ បញ្ញាយតិ, ឯចំ អរិយមគ្គសទ្ទេត សមូលេ ក្លបិឌីទេស ក្លន្ទិត្វា តេសំ បុទេ្ធ ក្លប្បត្តបុទ្ធកាចេត ចត្ថុមត្តេ ចិត្តសត្តាតេ កតេ សទ្ធោបិ តេ “តាលចិចត្ថុកតា”តិ ចុច្ចត្តិ។ យស្សេសោតិ យស្ស បុគ្គលស្ស ឯទេសា ពេទេឆា។ សមុច្ឆិន្នាតិ ក្លច្ឆិន្នា។ ធ្ជបសន្តាតិ ចទេលត ធ្ជបសន្តា។ បដិបស្សទ្ធាតិ បដិបស្សទ្ធិប្បហាតេត បដិបស្សម្ភិតោ។ ក្លបសគ្គេត ចា បទំ ចឌ្ឍិតំ។ អកព្ពុប្បត្តិកោតិ បុត ក្លប្បជ្ជិតុំ អកព្ពា។ ញាណគ្គិតា ឌឌ្ឍាតិ មគ្គញាណគ្គិតា ឈាបិតោ។ អថ ចា ចិសតិក្លិត្តំ កាឌតេត សហ លឌ្ឍិតំ ចិយ ចត្ថុតា សហ បហីតោ។ ម្ជលច្ឆិន្នចិសចល្លិ ចិយ សម្ជលច្ឆិន្នាតិ សមុច្ឆិន្នា។ ក្លន្ទេត ក្លេកំ និព្វុត្វា តិព្វាបិតអគ្គិរេ ចិយ ធ្ជបសន្តា។ តិព្វាបិតអគ្គិទេរ បតិទិតាឌកកុម្ភិតំ ចិយ បដិបស្សទ្ធា។ អគ្គុប្បត្តិយា ទេហតុច្ឆិន្នពីជំ ចិយ អកព្ពុប្បត្តិកោ។ អសនិបាតចិសរុក្ខោ ចិយ ញាណគ្គិតា ឌឌ្ឍាតិ ឯចមេតេ ចណ្ណយត្តិ។

ចិតពេទឆាតិ ឧ្លាចំ សកកាចបរិច្ឆេឌតចេសត ចុត្តំ។ ចិកតពេទឆាតិ ឧ្លាចំ អារម្មណេ សាលយកាចបរិច្ឆេឌតចេសត។ ចត្តពេទឆាតិ ឧ្លាចំ បុត អតាឌិយតកាចឌស្សតចេសត។ មុត្តពេទឆាតិ ឧ្លាចំ សត្តតិតោ ចិតិមោចតចេសត។ បហីតពេទឆាតិ ឧ្លាចំ មុត្តស្សាបិ ក្វចិ អតចដ្ឋាតឌស្សតចេសត។ បដិតិស្សដ្ឋពេទឆាតិ ឧ្លាចំ អាឌិត្តបុទ្ធស្ស តិស្សគ្គឌស្សតចេសត ចុត្តំ។ ចិតរាទេកា ចិកតរាទេកា ចត្តរាទេកាតិ ចុត្តតយេត ឃោទេឌតត្តំ។ តត្ថ គិទ្ធតចេសត ពេទឆា។ រញ្ជតចេសត រាទេកា។ តិច្ឆាទេតាតិ តិត្តទណ្ហា។ “តិច្ឆាទេកា”តិបិ បាឋោ, តណ្ហាលឌតចិរហិតោតិ អទេត្ថា។ តិព្វុតោតិ តិព្វុតសភាចោ។ សីតិភ្ជតោតិ សីតសភាចោ។ សុលបដិសំចេឌីតិ កាយិកចេតសិកសុខំ អត្តភចតសភាចោ។ ព្រហ្មភ្ជតេតាតិ ក្លត្តមសភាចេត។ អត្តតាតិ ចិទេត្តត។

កតត្តា ចាតិ បិបកយ្យាតំ កតភាចេត ច។ អកតត្តា ចាតិ កុសលំ អកតភាចេត ច។ កតំ ទេយ កាយឌុច្ចរិតំ, អកតំ ទេយ កាយសុចរិតត្តិអាឌេយា ខ្វាទចេសត អចិរតិចិរតិចេសត កម្មបថចេសត ច ចុត្តា។ សីលេសុ បរិបូរការីតិអាឌេយា ចតុបារិសុទ្ធិសីលចេសត។ ខាគរិយមតុយុត្តោតិ បញ្ចខាគរណចេសត។ សតិសម្បជញ្ញតាតិ សាត្ថកាឌិសម្បជញ្ញចេសត។ ចត្តាទេរា សតិបដ្ឋាតាតិអាឌេយា ទេពាធិបក្ខិយធម្មា លោកិយលោកុត្តរចេសត។ ឌុក្ខំ ទេយ អបរិញ្ញាតត្តិអាឌេយា ចត្តាទេរា អរិយសច្ចចេសត ចុត្តាតិ ទេចឌិតព្វំ។ ទេត អត្ថេតា តត្ថ តត្ថ ចុត្តតយត្តា បាកដាទេយច។

ឌីទេរាបល្លិទេតាតិ សព្វ បឌា ចុត្តត្ថាទេយច។ អបិ ច ឌុទេក្ខ អកយ្បិយទេដ្ឋេត ឌីទេរា។ សុទេខ អតុប្បិលចទេដ្ឋេត បល្លិទេតា។ ឌិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកទេត្ថ

កតបរិចយដ្ឋេន បញ្ញវា។ អត្តត្ថបរត្ថេ និច្ចលដ្ឋេន ធិតិមា។ កម្មាធិដ្ឋានត្ថេ អបច្ចោសក្កនដ្ឋេន ញាណី។ ញេយ្យបដិច្ឆន្នេ

ឱភាសនដ្ឋេន វិភាវី។ និក្កិលេសវោទានដ្ឋេន សុចិសីលោតិ វេទិតព្ពោ។ ន លិប្បតីតិ សង្ខាតិយា ន លិប្បតិ អាកាសេ លេខា វិយ។ ន

ឧបលិប្បតីតិ វិសេសេន ន លិប្បតិ។ ន ឧបលិប្បតីតិ សញ្ញាណកោ ហុត្វាបិ ន លិប្បតិ ហត្ថតលេ លេខា វិយ។ អលិត្តោតិ សញ្ញាណកោ

ហុត្វាបិ ន កិលិស្សតិ កាឡកេន ផលិកមណិរតនំ វិយ។ អបលិត្តោតិ វិសេសេន ន កិលិស្សតិ បណ្ឌរេន បលិវេឋិតកាឡកវត្ថំ វិយ។

អនុបលិត្តោតិ ឧបគន្ត្វាបិ ន អល្លីយតិ បោក្ខរបត្តេ ឧទកពិន្ទុ វិយ។ និក្ខន្តោតិ ជាលតោ និក្ខន្តោ ជាលាការតោ បលាតោ វិយ។ និស្សដោតិ

បិញ្ជរតោ អយិតស្ស បដិច្ឆាទិតកិលិដ្ឋវត្ថុ វិយ។ វិប្បមុត្តោតិ សុដ្ឋុ មុត្តោ កណ្ហសប្បមុខតោ វិមុត្តបាណោ វិយ។

វិសញ្ញុត្តោតិ កិលេសេហិ ឯកតោ ន យុត្តោ ព្យាធិនា មុត្តកិលេសោ វិយ។ វិមរិយាទិកតេន ចេតសាតិ វិគតមរិយាទកតេន ចិត្តេន,

សព្ពភវេន សព្ពារម្មណេន សព្ពកិលេសេហិ មុត្តចិត្តេនាតិ អត្ថោ។

១២. សញ្ញា បរិញ្ញាតិ កាមាយ បន អយំ សង្ខេបតោ – ន កេវលញ្ច ឆេប្បេន, អបិ ច តោ បន កាយសញ្ញាទិភេទំ សញ្ញំ,

សញ្ញានុសារេន ច បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ នាមរូបំ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា ញាណាយ បដិបទាយ វត្តិត្តាទិប្បិ វិតរេយ្យ ឱឃំ, តតោ

សោ តិណ្ណោឃោ តណ្ហាទិដ្ឋិបរិក្ខេហិ តណ្ហាទិដ្ឋិកិលេសប្បហានេន អនុបលិត្តោ ខីណាសវមុនិ រាគាទិសល្លានំ អព្ពូឡ្ហត្តា

អព្ពូឡ្ហសល្លោ, សតិវេបុល្លប្បត្តិយា អប្បមត្តោ វរំ, បុព្ពភាគេ ច អប្បមត្តោ វរន្តោ តេន អប្បមាទចារេន អព្ពូឡ្ហសល្លោ ហុត្វា

សកបរត្តភាវាទិភេទំ នាសីសតិ លោកមិមំ បរញ្ច, អញ្ញទត្ថុ វរិមចិត្តនិរោធា និរុបាទានោវ ជាតវេទោ បរិនិព្ពាតីតិ អរហត្តនិកូដេន

ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ, ឯវម្បនត្ថិតបនេនេវ ករោន្តោ; ន ចុ ញាយាយ ទេសនាយ បត្តំ ចា ផលំ ចា ឧប្បាទេសិ, ខីណាសវស្ស ទេសិតត្តាតិ។

និលិទិភេទំ អារម្មណំ សញ្ជានាតីតិ សញ្ញា។ សា សញ្ជាននលក្ខណា បច្ចាភិញ្ញាណរសា។ ចតុព្ពិធសញ្ញា ហិ នោសញ្ជាននលក្ខណា នាម

នត្ថិ, សព្វា សញ្ជាននលក្ខណាវ។ យា បនេត្ថ អភិញ្ញាណេន សញ្ជានាតិ, សា បច្ចាភិញ្ញាណរសា នាម ហោតិ។ តស្សា វឌ្ឍកិស្ស ទារុម្ហិ

អភិញ្ញាណំ កត្វា បុន តេន អភិញ្ញាណេន តំ បច្ចាភិជាននកាលេ, បុរិសស្ស កាឡអតិលកាទិអភិញ្ញាណំ សល្លក្ខេត្វា បុន តេន

អភិញ្ញាណេន “អមុកោ នាម ឯសោ”តិ តស្ស បច្ចាភិជាននកាលេ, រញ្ញោ បិឡន្ធនគោបកភណ្ឌាគារិកស្ស តស្មិំ តស្មិំ បិឡន្ធនេ

នាមបណ្ណំ ពន្ធិត្វា “អមុកំ បិឡន្ធនំ នាម អាហរា”តិ វុត្តេ ទីបំ ជាលេត្វា សារគព្ភំ បវិសិត្វា បណ្ណំ វាចេត្វា តស្ស តស្សេវ

បិឡន្ធនស្ស អាហរណកាលេ ច បវត្តតីតិ វេទិតព្ពា។

អបរោ នយោ – សព្ពសង្គាហិកវសេន ហិ សញ្ជាននលក្ខណា សញ្ញា, បុនសញ្ជាននបច្ចយនិមិត្តករណរសា ទារុអាទីសុ តច្ឆកាទយោ

វិយ, យថាគហិតនិមិត្តវសេន អភិនិវេសករណបច្ចុបដ្ឋានា ហត្ថិទស្សកអន្ធា វិយ, អារម្មណេ អនោគាឡ្ហវុត្តិតាយ

អចិរដ្ឋានបច្ចុបដ្ឋានា វា វិជ្ជុ វិយ, យថាឧបដ្ឋិតវិសយបទដ្ឋានា តិណបុរិសកេសុ មិគបោតកានំ បុរិសាតិ ឧប្បន្នសញ្ញា វិយ។ យា

បនេត្ថ ញាណសម្បយុត្តា ហោតិ, សា ញាណមេវ អនុវត្តតិ, សសម្ភារបថវីអាទីសុ សេសសញ្ញា បថវីអាទីនិ វិយាតិ វេទិតព្ពា។

កាមបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា កាមសញ្ញា។ ព្យាបាទបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា ព្យាបាទសញ្ញា។ វិហិំសាបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា វិហិំសាសញ្ញា។ តាសុ ទ្វេ

សត្តេសុបិ សង្ខារេសុបិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ កាមសញ្ញា ហិ បិយេ មនាបេ សត្តេ វា សង្ខារេ វា វិតក្កេន្តស្ស ឧប្បជ្ជតិ។ ព្យាបាទសញ្ញា អប្បិយេ អមនាបេ សត្តេ វា សង្ខារេ វា កុជ្ឈិត្វា ឱលោកនកាលតោ បដ្ឋាយ យាវ វិនាសនា ឧប្បជ្ជតិ។ វិហិំសាសញ្ញា សង្ខារេសុ ន ឧប្បជ្ជតិ។ សង្ខារា ហិ ទុក្ខាបេតព្វា នាម នត្ថិ។ “ឥមេ សត្តា ហញ្ញន្តុ វា, ឧច្ឆិជ្ជន្តុ វា, វិនស្សន្តុ វា, មា វា អហេសុ”ន្តិ ចិន្តនកាលេ បន សត្តេសុ ឧប្បជ្ជតិ។ នេក្ខម្មបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា នេក្ខម្មសញ្ញា, សា អសុភបុព្វភាគេ កាមាវចរា ហោតិ, អសុភឈានេ រូបាវចរា, តំ ឈានំ បាទកំ កត្វា ឧប្បន្នមគ្គផលកាលេ លោកុត្តរា។ អព្យាបាទបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា អព្យាបាទសញ្ញា, សា មេត្តាបុព្វភាគេ កាមាវចរា ហោតិ, មេត្តាឈានេ រូបាវចរា, តំ ឈានំ បាទកំ កត្វា ឧប្បន្នមគ្គផលកាលេ លោកុត្តរា។ អវិហិំសាបដិសញ្ញុត្តា សញ្ញា អវិហិំសាសញ្ញា, សា ករុណាបុព្វភាគេ កាមាវចរា, ករុណាឈានេ រូបាវចរា, តំ ឈានំ បាទកំ កត្វា ឧប្បន្នមគ្គផលកាលេ លោកុត្តរា។ យទា អលោភោ សីសំ ហោតិ, តទា ឥតរេ ទ្វេ តទន្វាយិកា ភវន្តិ។ យទា មេត្តា សីសំ ហោតិ, តទា ឥតរេ ទ្វេ តទន្វាយិកា ភវន្តិ។ យទា ករុណា សីសំ ហោតិ, តទា ឥតរេ ទ្វេ តទន្វាយិកា ភវន្តិ។ រូបារម្មណំ អារព្ភ ឧប្បន្នា សញ្ញា រូបសញ្ញា។ សទ្ទសញ្ញាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឥទំ តស្សាយេវ អារម្មណតោ នាមំ។ អារម្មណានំ ឆត្តា ចក្ខុសម្ផស្សជាទិវត្ថុតោបិ ឆត្តាតេវ ហោតិ។

យា ឯវរូបិ សញ្ញាតិ អញ្ញាបិ “បដិឃសម្ផស្សជា សញ្ញា អធិវចនសម្ផស្សជា សញ្ញា”តិ ឯវមាទិកា វេទិតព្វា។ តត្ថ អធិវចនសម្ផស្សជា សញ្ញាតិបិ បរិយាយេន ឆទ្វារិកាយេវ។ តយោ ហិ អរូបិនោ ខន្ធា សយំ បិដ្ឋិវដ្ដកា ហុត្វា អត្តនា សហជាតសញ្ញាយ “អធិវចនសម្ផស្សជា សញ្ញា”តិ នាមំ ករោន្តិ, និប្បរិយាយេន បន បដិឃសម្ផស្សជា សញ្ញា នាម បញ្ចទ្វារិកា សញ្ញា, អធិវចនសម្ផស្សជា សញ្ញា នាម មនោទ្វារិកា សញ្ញា។ ឯតា អតិរេកសញ្ញា បរិគ្គហិតាតិ វេទិតព្វា។

សញ្ញាតិ សភាវនាមំ។ សញ្ជាននាតិ សញ្ជាននាការោ។ សញ្ជានិតត្តន្តិ សញ្ជានិតភាវោ។

អភិជ្ឈាយន្តិ ឯតេន អយុត្តេន កាយទុច្ចរិតានិ អភិន្ទិយំ នាម, អលង្កតាតិ អត្ថោ។ តំ អភិន្ទិយំ ភិន្ទតីតិ អភិជ្ឈា។ តត្ថិបរិតោ កាយសុចរិតានិ ភិន្ទិយំ នាម, តំ ភិន្ទិយំ ន ភិន្ទតីតិ អភិជ្ឈា។ ឧទ្ធាតំ ទាសន្តំ, អាយតនានំ អាយតនន្តំ, ធាតូនំ សុញ្ញន្តំ, ឥន្ទ្រិយានំ អធិបតិយន្តំ, សច្ចានំ តថន្តំ អភិភវិត្វា តិដ្ឋតីតិបិ អភិជ្ឈា។ ទុក្ខានិ បីឡនាទិវសេន ចតុព្ពិធំ អត្ថំ អភិភវិត្វា តិដ្ឋតីតិបិ អភិជ្ឈា។ អន្តវិរហិតេ សំសារេ យោនិគតិឋិតិសត្តាវាសេសុ សត្តេ ជវាបេតីតិ អភិជ្ឈា។ បរមត្ថតោ អវិជ្ជមានេសុ ឥត្ថិបុរិសាទីសុ ជវតិ, វិជ្ជមានេសុបិ ខន្ធាទីសុ ន ជវតីតិ អភិជ្ឈា។ អបិ ច ចក្ខុវិញ្ញាណាទីនំ វត្ថារម្មណានំ បដិច្ចសមុប្បាទបដិច្ចសមុប្បន្នានញ្ច ធម្មានំ ឆាទនតោបិ អភិជ្ឈា, តំ អភិជ្ឈាយំ កាមាសវេន ឧត្តមេន បតនេន ទិដ្ឋាសវេន មជ្ឈិមេន អភិជ្ឈាសវេន ហីនេន។ អថ វា សោតាបត្តិមគ្គេន បហានវសេន ឧត្តមេន សកទាគាមិមគ្គេន បហានវសេន បតនេន អនាគាមិមគ្គេន បហានវសេន មជ្ឈិមេន អរហត្តមគ្គេន បហានវសេន ហីនេន។ អថ វា “តណ្ហាទិបញ្ចមំ តទង្គាទិបញ្ចប្បហានេន បហាតព្វា”ន្តិ កេចិ វទន្តិ។

“យោនិ ទុច្ចតិ ញាណ”ន្តិ វត្វា តំ បភេទតោ ទស្សេតុំ “យា បញ្ញា បជាននា”តិអាទិមាហ។ តំ ទុត្តនយេន វេទិតព្វំ។ “អយោនិ

ធម្មវិចយោ"តិ បទំ អមោហោ កុសលេសុ ធម្មេសុ អការណតាយ បដិបន្នោ ការណាហេតុ អមោហេន អវិបរីតំ គណ្ហាតិ មុញ្ចហស្ស

វិបរីតគ្គហណតោ អមោហេន យាថាវំ យាថាវតោ ធារេត្វា យថាសភាវេន បវត្តតិ មុញ្ចោ ហិ "អត្ថិ អនត្ថិ, អនត្ថញ្ញា អត្ថ"ន្តិ

គណ្ហាតិ; តថា ពុទ្ធិតាលិកទុក្ខំ ន ហោតិ អមុញ្ចហស្ស "តំ កុតេត្ថ លព្ភា"តិ ឯវមាទិបច្ចវេក្ខណសម្ភវតោ មរណទុក្ខំ ន ហោតិ

សម្មោហមរណាភាវាទុក្ខំ, ន ច តំ អមុញ្ចហស្ស ហោតិ បញ្ញាទិតានំ សុខសំវាសោ ហោតិ, តិរច្ឆានយោនិយំ និព្ពត្តិ ន ហោតិ មោហេន ហិ

និច្ចសម្មុញ្ហា តិរច្ឆានយោនិំ ឧបបជ្ជន្តិ។ មោហបដិបន្នោ ច អមោហោ មោហវសេន អមជ្ឈត្តភាវស្ស អភាវករោ អមោហេន

អវិហិំសាសញ្ញា ធាតុសញ្ញា មជ្ឈិមាយ បដិបត្តិយា បដិបជ្ជនំ, បច្ឆិមកត្តភវស្ស បភេទតព្ពោ ហោតិ បច្ឆិមានិ ទេ្វ សតិបដ្ឋានានិ នវេសុច

អានុភាវេន ពុជ្ឈន្តិ។ អមោហោ ទីឃាយុកតាយ បច្ចយោ ហោតិ អមុញ្ចហោ ហិ ហិតាហិតំ ញាត្វា អហិតំ បរិវជ្ជេត្វា ហិតញ្ច

បដិសេវមានោ ទីឃាយុកោ ហោតិ, អត្តសម្បត្តិយា អបរិហីនោ ហោតិ អមុញ្ចហោ ហិ អត្តនោ ហិតមេវ ករោន្តោ អត្តានំ

សម្បាទេតិ អវិមតិហារស្ស បច្ចយោ ហោតិ, ឧភយារិតបក្ខេសុ និព្ពានោ ហោតិ អមុញ្ចហស្ស សព្ពាកិសង្គតាយ អការណតោ អមោហេន

អនត្តសញ្ញំ ហោតិ អសម្មុញ្ហោ ហិ យាថាវគហណកុសលោ អបរិណាយកំ ខន្ធបញ្ចកំ អបរិណាយកតោ ពុជ្ឈតិ យថា ច ឯតេន

អនត្តសញ្ញំ, ឯវំ អត្តសញ្ញំ មោហេន កោ ហិ នាម អត្តសុញ្ញតំ ពុជ្ឈិត្វា បុន សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យាតិ

តេន ជាគរេន សមន្នាគតោតិ ឯតេន ចតុប្បការេន ជាគរេន សមង្គីភូតោ សេក្ខាគេយោ យុត្តោ យោគប្បត្តោតិ បដិលទ្ធជាគរោ

យុត្តិការំ បត្តោ តីហិតិ គណនបរិច្ឆេទោ យោគេយ្យាតិតិ យុត្តិការករោ យោគេយ្យករោ បដិបទា ធម្មា កាយយោគេយ្យត្តិអាទីសុ

វិញ្ញត្តិកាយរូបកាយវសេន បញ្ញាបេតព្ពំ កាយយោគេយ្យំ វិញ្ញត្តិវាចាសទ្ទវាចាវសេន បញ្ញាបេតព្ពំ វចីយោគេយ្យំ

មនោទ្វារិកចិត្តាទិវសេន បញ្ញាបេតព្ពំ មនោយោគេយ្យំ តិវិធកាយទុច្ចរិតានំ បហានត្ថំ បិណ្ឌិតបិណ្ឌាទិវិធានំ កាយតោ បវត្តានំ

ទុក្ខ ចរិតានំ បជហនំ កាយសុចរិតត្តំ កាយតោ បវត្តំ សុខ ចរិតំ កាយារម្មណំ ញាណន្តិ កាយំ អារម្មណំ កត្វា អនិច្ចាទិវសេន បវត្តំ

កាយារម្មណំ ញាណំ កាយបរិញ្ញាតិ កាយំ ញាតតីរណប្បហានបរិញ្ញាហិ ជានតវសេន បវត្តំ ញាណំ បរិញ្ញាសហគតោ មគ្គោតិ

អញ្ញត្តិកំ កាយំ សមុសិត្វា ឧប្បាទិតមគ្គោ បរិញ្ញាសហគតោ ការេម ឆន្ទរាគស្ស បហានត្តំ ការេម តណ្ហាឆន្ទរាគស្ស បជហនំ

កាយសង្ខារនិរោធោតិ អស្សាសបស្សាសានំ និរោធោ អាវរណំ, ចតុត្ថជ្ឈានសមាបត្តិសមាបជ្ជនំ វចីសង្ខារនិរោធោតិ

វិតក្កវិចារានំ និរោធោ អាវរណំ, ទុតិយជ្ឈានសមាបត្តិសមាបជ្ជនំ ចិត្តសង្ខារនិរោធោតិ សញ្ញាវេទនានំ និរោធោ អាវរណំ,

សញ្ញាវេទយិតនិរោធសមាបត្តិសមាបជ្ជនំ

បឋមកាថាយ កាយគុត្តិអាទីសុ កាយទុច្ចរិតប្បហានវសេន កាយគុត្តិ វចីទុច្ចរិតប្បហានវសេន វាចាគុត្តិ

មនោទុច្ចរិតប្បហានវសេន មនោគុត្តិ សព្វាកុសលប្បហានវសេន អនាសវគុត្តិ យោគេយ្យសម្បន្នំ ជានិតព្ពំ ជានិត្វា ថេរេ ឋិតត្វា

យោគេយ្យសម្បន្នំ អាហុ សព្វប្បហាយិនន្តិ សព្វកិលេសេ បជហិត្វា ឋិតត្វា សព្វប្បហាយិនំ កថយន្តិ

ទុតិយកាថាយ និគ្គាហបិបកន្តិ យោ អញ្ញាតាហិទ្ធសង្ខារេ សព្វបិបិ អាយតនេ អញ្ញាតាហិទ្ធារម្មណវសេន ឧប្បត្តិរហានិ សព្វបិបកានិ

មគ្គញាណេន និគ្គាយ សោធិត្វា ឋិតត្វា និគ្គាហបិបកំ អាហុតិ ឯវមេត្ថ ឥទ្ធត្ថោ អការមជ្ឈេវសត្វា អការយុត្តិតោ សព្វញ្ញុបកាតា

អនគារយុត្តិកោ។ តត្ថ សេក្ខា សេក្ខយុត្តិកោ។ អរហន្តោ អសេក្ខយុត្តិកោ។ បច្ចេកពុទ្ធា បច្ចេកយុត្តិកោ។ សម្មាសម្ពុទ្ធា យុត្តិយុត្តិកោ។

បុន កថេតុកម្យតាបុច្ឆាវសេន “កតមេ អគារយុត្តិកោ”តិ អាហ។ អគារិកាតិ កសិគោរក្ខាទិអគារិកកម្មេ និយុត្តា។ ឥដ្ឋបនាតិ ឥដ្ឋនិដ្ឋាតា។ ឱទាតវសនាតិ ឱទាតំ និវត្ថវសនំ ឯតេសន្តិ ឱទាតវសនា។ អនគារាតិ កសិគោរក្ខាទិអគារិយកម្មំ ឯតេសំ នត្ថីតិ បព្ពជិតា “អនគារា”តិ វុច្ចន្តិ។ តត្ថ សេក្ខាតិ សោតាបន្នាទយោ សត្ត។ តីសុ សិក្ខាសុ សិក្ខន្តីតិ សេក្ខា។ អរហន្តោ ន សិក្ខន្តីតិ អសេក្ខា។ តំ តំ ការណំ បដិច្ច ឯកកាវ អនាចរិយកាវ ចតុសច្ចំ ពុជ្ឈន្តីតិ បច្ចេកពុទ្ធា បច្ចេកយុត្តិកោ។

យុត្តិយុត្តិកោ វុច្ចតិ តថាគតោតិ ឯត្ថ អដ្ឋហិ ការណេហិ ភគវា តថាគតោ – តថា អាគតោតិ តថាគតោ, តថា គតោតិ តថាគតោ, តថលក្ខណំ អាគតោតិ តថាគតោ, តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ, តថទស្សិតាយ តថាគតោ, តថវាទិតាយ តថាគតោ, តថាការិតាយ តថាគតោ, អភិភវនដ្ឋេន តថាគតោតិ។

កថំ ភគវា តថា អាគតោតិ តថាគតោ? យថា សព្ពលោកហិតាយ ឧស្សុក្កមាបន្នា បុរិមកា សម្មាសម្ពុទ្ធា អាគតា។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? យេនាភិនីហារេន បុរិមកា ភគវន្តោ អាគតា, តេនេវ អម្ហាកម្បិ ភគវា អាគតោ។ អថ វា យថា បុរិមកា ភគវន្តោ ទានសីលនេក្ខម្មបញ្ញាវីរិយខន្តិសច្ចាធិដ្ឋានមេត្តុបេក្ខាសង្ខាតា ទស បារមិយោ ទស ឧបបារមិយោ ទស បរមត្ថបារមិយោតិ សមតិំសបារមិយោ បូរេត្វា អង្គបរិច្ចាគំ នយនធនរជ្ជបុត្តទារបរិច្ចាគន្តិ ឥមេ បញ្ច មហាបរិច្ចាគេ បរិច្ចជិត្វា បុព្ពយោគបុព្ពចរិយធម្មក្ខានញាតត្ថចរិយាទយោ បូរេត្វា ពុទ្ធិចរិយាយ កោដិំ បត្វា អាគតា, តថា អម្ហាកម្បិ ភគវា អាគតោ។ យថា ច បុរិមកា ភគវន្តោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ, ចត្តារោ សម្មប្បធានេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេត្វា ព្រូហេត្វា អាគតា, តថា អម្ហាកម្បិ ភគវា អាគតោ។ ឯវំ តថា អាគតោតិ តថាគតោ។

“យថា ច ទីបង្ករពុទ្ធអាទយោ, សព្ពញ្ញុភាវំ មុនយោ ឥធាគតា;

តថា អយំ សក្យមុនីបិ អាគតោ, តថាគតោ វុច្ចតិ តេន ចក្ខុមា”តិ។

កថំ តថា គតោតិ តថាគតោ? យថា សម្បតិជាតា បុរិមកា ភគវន្តោ គតា។ កថញ្ច តេ គតា? តេ ហិ សម្បតិជាតា សមេហិ បាទេហិ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឧត្តរាភិមុខា សត្តបទវីតិហារេន គតា។ យថាហ –

“សម្បតិជាតោ, អានន្ទ, ពោធិសត្តោ សមេហិ បាទេហិ បថវិយំ បតិដ្ឋហិត្វា ឧត្តរាភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេន គច្ឆតិ, សេតម្ហិ ឆត្តេ អនុធារិយមានេ សព្ពា ច ទិសា អនុវិលោកេតិ, អាសភិញ្ច វាចំ ភាសតិ – ‘អគ្គោហមស្មិ លោកស្ស, ជេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស, សេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស, អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ (ទី. និ. ២.៣១; ម. និ. ៣.២០៧)។

តញ្ចស្ស គមនំ តថំ អហោសិ អវិតថំ អនេកេសំ វិសេសាធិគមានំ បុព្ពនិមិត្តភាវេន. យញ្ហិ សោ សម្បតិជាតោ សមេហិ បាទេហិ បតិដ្ឋាតិ, ឥទមស្ស ចតុរិទ្ធិបាទបដិលាភស្ស បុព្ពនិមិត្តំ. ឧត្តរមុខភាវោ បនស្ស សព្ពលោកុត្តរភាវស្ស បុព្ពនិមិត្តំ. សត្តបទវីតិហារោ សត្តពោជ្ឈង្គរតនបដិលាភស្ស. “សុវណ្ណទណ្ឌា វីតិបតន្តិ ចាមរា”តិ (សុ. និ. ៦៩៣) ឯត្ថ វុត្តចាមរុក្ខេបោ បន សព្ពតិត្ថិយនិម្មថនស្ស. សេតច្ឆត្តធារណំ អរហត្តវិមុត្តិវរវិមលសេតច្ឆត្តបដិលាភស្ស. សព្ពទិសានុវិលោកនំ សព្ពញ្ញុតានាវរណញាណបដិលាភស្ស. អាសភិវាចាភាសនំ បន អប្បដិវត្តិយវរធម្មចក្កប្បវត្តនស្ស បុព្ពនិមិត្តំ. តថា អយំ ភគវាបិ គតោ. តញ្ចស្ស គមនំ តថំ អហោសិ អវិតថំ តេសំយេវ វិសេសាធិគមានំ បុព្ពនិមិត្តភាវេន. តេនាហុ បោរាណា –

“មុហុត្តជាតោវ គវំបតី យថា, សមេហិ បាទេហិ ផុសី វសុន្ធរំ;

សោ វិក្កមី សត្ត បទានិ គោតមោ, សេតញ្ច ឆត្តំ អនុធារយុំ មរូ.

“គន្ត្វាន សោ សត្ត បទានិ គោតមោ, ទិសា វិលោកេសិ សមា សមន្តតោ;

អដ្ឋង្គុបេតំ គិរមព្ភុទីរយិ, សីហោ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ”តិ. (បដិ. ម. អដ្ឋ. ១.១.៣៧; ឥតិវុ. អដ្ឋ. ៣៨);

ឯវំ តថា គតោតិ តថាគតោ.

អថ វា យថា បុរិមកា ភគវន្តោ, អយម្បិ ភគវា តថេវ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ...បេ... បឋមជ្ឈានេន នីវរណេ...បេ... អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញំ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ បហាយ គតោ, ឯវម្បិ តថា គតោតិ តថាគតោ.

កថំ តថលក្ខណំ អាគតោតិ តថាគតោ? បថវីធាតុយា កក្ខឡត្តលក្ខណំ តថំ អវិតថំ, អាបោធាតុយា បគ្ឃរណលក្ខណំ, តេជោធាតុយា ឧណ្ហត្តលក្ខណំ, វាយោធាតុយា វិត្ថម្ភនលក្ខណំ, អាកាសធាតុយា អសម្ផុដ្ឋលក្ខណំ, វិញ្ញាណធាតុយា វិជាននលក្ខណំ.

រូបស្ស រុប្បនលក្ខណំ, វេទនាយ វេទយិតលក្ខណំ, សញ្ញាយ សញ្ជាននលក្ខណំ, សង្ខារានំ អភិសង្ខរណលក្ខណំ, វិញ្ញាណស្ស វិជាននលក្ខណំ.

វិតក្កស្ស អភិនិរោបនលក្ខណំ, វិចារស្ស អនុមជ្ជនលក្ខណំ, បីតិយា ផរណលក្ខណំ, សុខស្ស សាតលក្ខណំ, ចិត្តេកគ្គតាយ អវិក្ខេបលក្ខណំ, ផស្សស្ស ផុសនលក្ខណំ.

សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមោក្ខលក្ខណំ, វីរិយិន្ទ្រិយស្ស បគ្គហលក្ខណំ, សតិន្ទ្រិយស្ស ឧបដ្ឋានលក្ខណំ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស អវិក្ខេបលក្ខណំ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស បជាននលក្ខណំ។

សទ្ធាពលស្ស អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយលក្ខណំ, វីរិយពលស្ស កោសជ្ជេ, សតិពលស្ស មុដ្ឋស្សច្ចេ, សមាធិពលស្ស ឧទ្ធច្ចេ, បញ្ញាពលស្ស អវិជ្ជាយ អកម្បិយលក្ខណំ។

សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧបដ្ឋានលក្ខណំ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បវិចយលក្ខណំ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បគ្គហលក្ខណំ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ផរណលក្ខណំ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧបសមលក្ខណំ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស អវិក្ខេបលក្ខណំ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បដិសង្ខានលក្ខណំ។

សម្មាទិដ្ឋិយា ទស្សនលក្ខណំ, សម្មាសង្កប្បស្ស អភិនិរោបនលក្ខណំ, សម្មាវាចាយ បរិគ្គហលក្ខណំ, សម្មាកម្មន្តស្ស សមុដ្ឋានលក្ខណំ, សម្មាអាជីវស្ស វោទានលក្ខណំ, សម្មាវាយាមស្ស បគ្គហលក្ខណំ, សម្មាសតិយា ឧបដ្ឋានលក្ខណំ, សម្មាសមាធិស្ស អវិក្ខេបលក្ខណំ។

អវិជ្ជាយ អញ្ញាណលក្ខណំ, សង្ខារានំ ចេតនាលក្ខណំ, វិញ្ញាណស្ស វិជាននលក្ខណំ, នាមស្ស នមនលក្ខណំ, រូបស្ស រុប្បនលក្ខណំ, សឡាយតនស្ស អាយតនលក្ខណំ, ផស្សស្ស ផុសនលក្ខណំ, វេទនាយ វេទយិតលក្ខណំ, តណ្ហាយ ហេតុលក្ខណំ, ឧបាទានស្ស គហណលក្ខណំ, ភវស្ស អាយូហនលក្ខណំ, ជាតិយា និព្វត្តិលក្ខណំ, ជរាយ ជីរណលក្ខណំ, មរណស្ស ចុតិលក្ខណំ។

ធាតូនំ សុញ្ញតលក្ខណំ, អាយតនានំ អាយតនលក្ខណំ, សតិបដ្ឋានានំ ឧបដ្ឋានលក្ខណំ, សម្មប្បធានានំ បទហនលក្ខណំ, ឥទ្ធិបាទានំ ឥជ្ឈនលក្ខណំ, ឥន្ទ្រិយានំ អធិបតិលក្ខណំ, ពលានំ អកម្បិយលក្ខណំ, ពោជ្ឈង្គានំ និយ្យានលក្ខណំ, មគ្គស្ស ហេតុលក្ខណំ។

សច្ចានំ តថលក្ខណំ, សមថស្ស អវិក្ខេបលក្ខណំ, វិបស្សនាយ អនុបស្សនាលក្ខណំ, សមថវិបស្សនានំ ឯករសលក្ខណំ, យុគនទ្ធានំ អនតិវត្តនលក្ខណំ។

សីលវិសុទ្ធិយា សំវរណលក្ខណំ, ចិត្តវិសុទ្ធិយា អវិក្ខេបលក្ខណំ, ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិយា ទស្សនលក្ខណំ, ខយេ ញាណស្ស សមុច្ឆេទលក្ខណំ, អនុប្បាទេ ញាណស្ស បស្សទ្ធិលក្ខណំ, ឆន្ទស្ស មូលលក្ខណំ។

មនសិការស្ស សមុដ្ឋានលក្ខណំ, ផស្សស្ស សមោធានលក្ខណំ, វេទនាយ សមោសរណលក្ខណំ, សមាធិស្ស បមុខលក្ខណំ, សតិយា អាធិបតេយ្យលក្ខណំ, បញ្ញាយ តតុត្តរិយលក្ខណំ, វិមុត្តិយា សារលក្ខណំ, អមតោគធស្ស និព្វានស្ស បរិយោសានលក្ខណំ តថំ អវិតថំ, ឥទំ តថលក្ខណំ ញាណគតិយា អាគតោ អវិរជ្ឈិត្វា បតេត្វា អនុប្បវេត្វាតិ តថាគតោ។ ឥទំ តថលក្ខណំ អាគតោតិ តថាគតោ។

កថំ តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ? តថធម្មា នាម ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។ យថាហ –

“ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេត”ន្តិ វិត្ថារោ (សំ. និ. ៥.១០៩០)។

តានិ ច ភគវា អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថានំ អភិសម្ពុទ្ធត្តា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ អភិសម្ពោធត្ថោ ហិ ឯត្ថ គតសទ្ទោ។

អបិ ច ជរាមរណស្ស ជាតិបច្ចយសម្ភូតសមុទាគតដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ…បេ… សង្ខារានំ អវិជ្ជាបច្ចយសម្ភូតសមុទាគតដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ។ តថា អវិជ្ជាយ សង្ខារានំ បច្ចយដ្ឋោ…បេ… ជាតិយា ជរាមរណស្ស បច្ចយដ្ឋោ តថោ អវិតថោ អនញ្ញថោ។ តំ សព្ពំ ភគវា អភិសម្ពុទ្ធោ, តស្មាបិ តថានំ អភិសម្ពុទ្ធត្តា តថាគតោ។ ឯវំ តថធម្មេ យាថាវតោ អភិសម្ពុទ្ធោតិ តថាគតោ។

កថំ តថទស្សិតាយ តថាគតោ? ភគវា យំ សទេវកេ លោកេ…បេ… សទេវមនុស្សាយ បជាយ អបរិមាណាសុ លោកធាតូសុ អបរិមាណានំ សត្តានំ ចក្ខុទ្វារេ អាបាថំ អាគច្ឆន្តំ រូបារម្មណំ នាម អត្ថិ, តំ សព្ពាការេន ជានាតិ បស្សតិ។ ឯវំ ជានតា បស្សតា ច តេន តំ ឥដ្ឋានិដ្ឋាទិវសេន វា ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតេសុ លព្ភមានកបទវសេន វា “កតមំ តំ រូបំ រូបាយតនំ? យំ រូបំ ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយ វណ្ណនិភា សនិទស្សនំ សប្បដិឃំ នីលំ បីតក”ន្តិអាទិនា (ធ. ស. ៦១៦) នយេន អនេកេហិ នាមេហិ តេរសហិ វារេហិ ទ្វេបញ្ញាសាយ នយេហិ វិភជ្ជមានំ តថមេវ ហោតិ, វិតថំ នត្ថិ។ ឯស នយោ សោតទ្វារាទីសុបិ អាបាថមាគច្ឆន្តេសុ សទ្ទាទីសុ។ វុត្តម្បិ ចេតំ ភគវតា –

“យំ, ភិក្ខវេ, សទេវកស្ស លោកស្ស…បេ… សទេវមនុស្សាយ បជាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, តមហំ ជានាមិ…បេ… តមហំ អព្ភញ្ញាសិំ។ តំ តថាគតស្ស វិទិតំ, តំ តថាគតោ ន ឧបដ្ឋាសី”តិ (អ. និ. ៤.២៤)។

ឯវំ តថទស្សិតាយ តថាគតោ។ តត្ថ តថទស្សីអត្ថេ តថាគតោតិ បទសម្ភវោ វេទិតព្ពោ។

កថំ តថវាទិតាយ តថាគតោ? យំ រត្តិំ ភគវា ពោធិមណ្ឌេ អបរាជិតបល្លង្កេ និសិន្នោ ចតុន្នំ មារានំ មត្ថកំ មទ្ទិត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ, យញ្ច រត្តិំ យមកសាលានមន្តរេ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ, ឯត្ថន្តរេ បញ្ចចត្តាលីសវស្សបរិមាណេ កាលេ បឋមពោធិយម្បិ មជ្ឈិមពោធិយម្បិ បច្ឆិមពោធិយម្បិ យំ ភគវតា ភាសិតំ សុត្តំ គេយ្យំ…បេ… វេទល្លំ។ សព្ពំ តំ អត្ថតោ ព្យញ្ជនតោ ច អនុបវជ្ជំ អនូនមនធិកំ សព្ពាការបរិបុណ្ណំ រាគមទនិម្មទនំ ទោសមោហមទនិម្មទនំ, នត្ថិ តត្ថ

វាលគ្គមត្តម្បិ បក្ខលិតំ, សព្វំ តំ ឯកមុទ្ទិកាយ លញ្ឆិតំ វិយ, ឯកនាឡិយា មិតំ វិយ, ឯកតុលាយ តុលិតំ វិយ ច តថេវ ហោតិ អវិតថំ អនញ្ញថំ។ យថាហ –

“យញ្ច, ចុន្ទ, រត្តិំ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, យញ្ច រត្តិំ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ភាសតិ លបតិ និទ្ទិសតិ, សព្វំ តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថា, តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ (ទី។ និ។ ៣។១៨៨)។

គទត្ថោ ហិ ឯត្ថ គតសទ្ទោ។ ឯវំ តថវាទិតាយ តថាគតោ។

អបិ ច អាគទនំ អាគទោ, វចនន្តិ អត្ថោ។ តថោ អវិបរីតោ អាគទោ អស្សាតិ ទការស្ស តការំ កត្វា តថាគតោតិ ឯវម្បេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

កថំ តថាការិតាយ តថាគតោ? ភគវតោ ហិ វាចាយ កាយោ អនុលោមេតិ, កាយស្សាបិ វាចា។ តស្មា យថាវាទី តថាការី, យថាការី តថាវាទី ច ហោតិ។ ឯវំភូតស្ស ចស្ស យថា វាចា , កាយោបិ តថា គតោ បវត្តោតិ អត្ថោ។ យថា ច កាយោ, វាចាបិ តថា គតា បវត្តាតិ តថាគតោ។ តេនេវាហ – “យថាវាទី, ភិក្ខវេ, តថាគតោ តថាការី, យថាការី តថាវាទី។ ឥតិ យថាវាទី តថាការី, យថាការី តថាវាទី។ ‘តស្មា តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ (អ។ និ។ ៤។២៣)។ ឯវំ តថាការិតាយ តថាគតោ។

កថំ អភិភវនដ្ឋេន តថាគតោ? ឧបរិ ភវគ្គំ ហេដ្ឋា អវីចិំ បរិយន្តំ កត្វា តិរិយំ អបរិមាណាសុ លោកធាតូសុ សព្វសត្តេ អភិភវតិ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តិញាណទស្សនេន, ន តស្ស តុលា វា បមាណំ វា អត្ថិ, អថ ខោ អតុលោ អប្បមេយ្យោ អនុត្តរោ រាជាតិរាជា ទេវានំ អតិទេវោ សក្កានំ អតិសក្កោ ព្រហ្មានំ អតិព្រហ្មា។ តេនាហ –

“សទេវកេ , ភិក្ខវេ, លោកេ…បេ… សទេវមនុស្សាយ បជាយ តថាគតោ អភិភូ អនភិភូតោ អញ្ញទត្ថុទសោ វសវត្តី, តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ (អ។ និ។ ៤។២៣)។

តត្ថេវំ បទសិទ្ធិ វេទិតព្វា – អគទោ វិយ អគទោ។ កោ បនេស? ទេសនាវិលាសោ ចេវ បុញ្ញុស្សយោ ច។ តេន ហេស មហានុភាវោ ភិសក្កោ ទិព្វាគទេន សប្បេ វិយ សព្វបរប្បវាទិនោ សទេវកញ្ច លោកំ អភិភវតិ។ ឥតិ សព្វលោកាភិភវនេ តថោ អវិបរីតោ ទេសនាវិលាសមយោ ចេវ បុញ្ញមយោ ច អគទោ អស្សាតិ ទការស្ស តការំ កត្វា តថាគតោតិ វេទិតព្វោ។ ឯវំ អភិភវនដ្ឋេន តថាគតោ។

អបិ ច តថាយ គតោតិបិ តថាគតោ, តថំ គតោតិបិ តថាគតោ។ គតោតិ អវគតោ, អតីតោ, បត្តោ, បដិបន្នោតិ អត្ថោ។ តត្ថ

សកលំ លោកំ តីរណបរិញ្ញាយ តថាយ គតោ អវគតោតិ តថាគតោ, លោកសមុទយំ បហានបរិញ្ញាយ តថាយ គតោ អតីតោតិ តថាគតោ, លោកនិរោធំ សច្ឆិកិរិយាយ តថាយ គតោ បត្តោតិ តថាគតោ, លោកនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ តថំ គតោ បដិបន្នោតិ តថាគតោ។ តេន យំ វុត្តំ ភគវតា –

“លោកោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ, លោកស្មា តថាគតោ វិសំយុត្តោ។ លោកសមុទយោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ, លោកសមុទយោ តថាគតស្ស បហីនោ។ លោកនិរោធោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ, លោកនិរោធោ តថាគតស្ស សច្ឆិកតោ។ លោកនិរោធគាមិនី បដិបទា, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា, លោកនិរោធគាមិនី បដិបទា តថាគតស្ស ភាវិតា។ យំ, ភិក្ខវេ, សទេវកស្ស លោកស្ស...បេ... អនុវិចរិតំ មនសា, សព្ពំ តំ តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធំ។ តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ (អ. និ. ៤.២៣)។

តស្ស ឯវម្បិ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ ពហុម្បិ ច តថាគតស្ស តថាគតភាវទីបនេ មុខមត្តមេវ។ សព្ពាការេន បន តថាគតោវ តថាគតស្ស តថាគតភាវំ វណ្ណេយ្យ។ យស្មា បន សព្ពពុទ្ធា តថាគតគុណេនាបិ សមសមា, តស្មា សព្ពេសំ វសេន “តថាគតោ”តិ អាហ។

អរហន្តោតិ កិលេសេហិ អារកត្តា, អរីនំ អរានញ្ច ហតត្តា, បច្ចយាទីនំ អរហត្តា, បាបករណេ រហាភាវា តថាគតោ អរហំ។ អារកា ហិ សោ សព្ពកិលេសេហិ សុវិទូរវិទូរេ ឋិតោ មគ្គេន សវាសនានំ កិលេសានំ វិទ្ធំសិតត្តាតិ អារកត្តា អរហំ។

“សោ តតោ អារកា នាម, យស្ស យេនាសមង្គិតា;

អសមង្គី ច ទោសេហិ, នាថោ តេនារហំ មតោ”។

តេ ចានេន កិលេសារយោ មគ្គេន ហតាតិ អរីនំ ហតត្តាបិ អរហំ។

“យស្មា រាគាទិសង្ខាតា, សព្ពេបិ អរយោ ហតា;

បញ្ញាសត្ថេន នាថេន, តស្មាបិ អរហំ មតោ”។

យញ្ចេតំ អវិជ្ជាភវតណ្ហាមយនាភិ បុញ្ញាទិអភិសង្ខារារំ ជរាមរណនេមិ អាសវសមុទយមយេន អក្ខេន វិជ្ឈិត្វា តិភវរថេ សមាយោជិតំ អនាទិកាលប្បវត្តំ សំសារចក្កំ, តស្សានេន ពោធិមណ្ឌេ វីរិយបាទេហិ សីលបថវិយំ បតិដ្ឋាយ សទ្ធាហត្ថេន កម្មក្ខយករំ ញាណផរសុំ គហេត្វា សព្ពេ អរា ហតាតិ អរហំ។

“អរា សំសារចក្កស្ស, ហតា ញាណាសិនា យតោ;

លោកនាថេន តេនេស, ‘អរហ’ន្តិ បវុច្ចតិ”។

អគ្គទក្ខិណេយ្យត្តា ច ចីវរាទិបច្ចយេ អរហតិ បូជាវិសេសញ្ច, តេនេវ ច ឧប្បន្នេ តថាគតេ យេ កេចិ មហេសក្ខា ទេវមនុស្សា, ន តេ អញ្ញត្ថ បូជំ ករោន្តិ។ តថា ហិ ព្រហ្មា សហម្បតិ សិនេរុមត្តេន រតនទាមេន តថាគតំ បូជេសិ, យថាពលញ្ច អញ្ញេ ទេវា ច មនុស្សា ច ពិម្ពិសារកោសលរាជាទយោ។ បរិនិព្ពុតម្បិ ច ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស ឆន្នវុតិកោដិធនំ វិស្សជ្ជេត្វា អសោកមហារាជា សកលជម្ពុទីបេ ចតុរាសីតិវិហារសហស្សានិ បតិដ្ឋាបេសិ។ កោ បន វាទោ អញ្ញេសំ បូជាវិសេសានន្តិ បច្ចយាទីនំ អរហត្តាបិ អរហំ។

“បូជាវិសេសំ សហ បច្ចយេហិ, យស្មា អយំ អរហតិ លោកនាថោ;

អត្ថានុរូបំ អរហន្តិ លោកេ, តស្មា ជិនោ អរហតិ នាមមេតំ”។

យថា ច លោកេ យេ កេចិ បណ្ឌិតមានិនោ ពាលា អសិលោកភយេន រហោ បាបំ ករោន្តិ, ឯវមេស ន កទាចិ បាបំ ករោតីតិ បាបករណេ រហាភាវតោបិ អរហំ។

“យស្មា នត្ថិ រហោ នាម, បាបកម្មេសុ តាទិនោ;

រហាភាវេន តេនេស, អរហំ ឥតិ វិស្សុតោ”។

ឯវំ សព្ពថាបិ –

“អារកត្តា ហតត្តា ច, កិលេសារីន សោ មុនិ;

ហតសំសារចក្ការោ, បច្ចយាទីន ចារហោ;

ន រហោ ករោតិ បាបានិ, អរហំ តេន វុច្ចតី”តិ។

យស្មា បន សព្ពេ ពុទ្ធា អរហត្តគុណេនាបិ សមសមា, តស្មា សព្ពេសម្បិ ចេសន “អរហន្តោ”តិ អាហ។ សម្មាសម្ពុទ្ធាតិ សម្មា សាមញ្ច

សព្ពធម្មានំ ពុទ្ធត្តា សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ តថា ហេស សព្ពធម្មេ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, អភិញ្ញេយ្យេ ធម្មេ អភិញ្ញេយ្យតោ, បរិញ្ញេយ្យេ ធម្មេ បរិញ្ញេយ្យតោ, បហាតព្ពេ ធម្មេ បហាតព្ពតោ, សច្ឆិកាតព្ពេ ធម្មេ សច្ឆិកាតព្ពតោ, ភាវេតព្ពេ ធម្មេ ភាវេតព្ពតោ។ តេនេវាហ –

“អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ, ភាវេតព្ពញ្ច ភាវិតំ;

បហាតព្ពំ បហីនំ មេ, តស្មា ពុទ្ធោស្មិ ព្រាហ្មណា”តិ។ (សុ។ និ។ ៥៦៣; ម។ និ។ ២.៣៩៩);

អថ វា ចក្ខុ ទុក្ខសច្ចំ, តស្ស មូលការណភាវេន សមុដ្ឋាបិកា បុរិមតណ្ហា សមុទយសច្ចំ, ឧភិន្នំ អប្បវត្តិ និរោធសច្ចំ, និរោធបជាននា បដិបទា មគ្គសច្ចន្តិ ឯវំ ឯកេកបទុទ្ធារេនាបិ សព្ពធម្មេ សម្មា សាមញ្ច ពុទ្ធោ។ ឯស នយោ សោតឃានជិវ្ហាកាយមនេសុ។ ឯតេនេវ ច នយេន រូបាទីនិ ឆ អាយតនានិ, ចក្ខុវិញ្ញាណាទយោ ឆ វិញ្ញាណកាយា, ចក្ខុសម្ផស្សាទយោ ឆ ផស្សា, ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនាទយោ ឆ វេទនា, រូបសញ្ញាទយោ ឆ សញ្ញា, រូបសញ្ចេតនាទយោ ឆ ចេតនា, រូបតណ្ហាទយោ ឆ តណ្ហាកាយា, រូបវិតក្កាទយោ ឆ វិតក្កា, រូបវិចារាទយោ ឆ វិចារា, រូបក្ខន្ធាទយោ បញ្ចក្ខន្ធា, ទស កសិណានិ, ទស អនុស្សតិយោ, ឧទ្ធុមាតកសញ្ញាទិវសេន ទស សញ្ញា, កេសាទយោ ទ្វត្តិំសាការា, ទ្វាទសាយតនានិ, អដ្ឋារស ធាតុយោ, កាមភវាទយោ នវ ភវា, បឋមាទីនិ ចត្តារិ ឈានានិ, មេត្តាភាវនាទយោ ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ, ចតស្សោ អរូបសមាបត្តិយោ, បដិលោមតោ ជរាមរណាទីនិ, អនុលោមតោ អវិជ្ជាទីនិ បដិច្ចសមុប្បាទង្គានិ ច យោជេតព្ពានិ។

តត្រាយំ ឯកបទយោជនា – ជរាមរណំ ទុក្ខសច្ចំ, ជាតិ សមុទយសច្ចំ, ឧភិន្នំ និស្សរណំ និរោធសច្ចំ, និរោធបជាននា បដិបទា មគ្គសច្ចន្តិ ឯវំ ឯកេកបទុទ្ធារេន សព្ពធម្មេ សម្មា សាមញ្ច ពុទ្ធោ អនុពុទ្ធោ បដិវិទ្ធោ។ យំ វា បន កិញ្ចិ អត្ថិ នេយ្យំ នាម, សព្ពស្ស សម្មា សម្ពុទ្ធត្តា វិមោក្ខន្តិកញាណវសេន សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ តេសំ បន វិភាគោ ឧបរិ អាវិ ភវិស្សតិ។ យស្មា បន សព្ពពុទ្ធា សម្មាសម្ពុទ្ធគុណេនាបិ សមសមា, តស្មា សព្ពេសម្បិ វសេន “សម្មាសម្ពុទ្ធា”តិ អាហ។

មោនេនាតិ [illegible]មោនេយ្យបដិបទាសង្ខាតេន មគ្គញាណមោនេន មុនិ នាម ហោតិ, ឥធ បន តុណ្ហីភាវំ សន្ធាយ “ន មោនេនា”តិ វុត្តំ។ មូឡ្ហរូបោតិ តុច្ឆរូបោ។ អវិទ្ទសូតិ អវិញ្ញូ។ ឯវរូបោ ហិ តុណ្ហីភូតោបិ មុនិ នាម ន ហោតិ។ អថ វា មោនេយ្យមុនិ នាម ន ហោតិ, តុច្ឆភាវោ ច បន អញ្ញាណី ច ហោតីតិ អត្ថោ។ យោ ច តុលំវ បគ្គយ្ហាតិ យថា ហិ តុលំ គហេត្វា ឋិតោ អតិរេកំ ចេ ហោតិ, ហរតិ, ឩនំ ចេ ហោតិ, បក្ខិបតិ; ឯវមេវ សោ អតិរេកំ ហរន្តោ វិយ បាបំ ហរតិ បរិវជ្ជេតិ, ឩនកេ បក្ខិបន្តោ វិយ កុសលំ បរិបូរេតិ។ ឯវញ្ច បន ករោន្តោ សីលសមាធិបញ្ញាវិមុត្តិវិមុត្តិញាណទស្សនសង្ខាតំ វរំ ឧត្តមមេវ អាទាយ បាបានិ អកុសលកម្មានិ បរិវជ្ជេតិ ស មុនិ នាមាតិ អត្ថោ។ តេន សោ មុនីតិ កស្មា បន សោ មុនីតិ ចេ? យំ ហេដ្ឋា វុត្តការណំ, តេន សោ មុនីតិ អត្ថោ។ យោ មុនាតិ ឧភោ លោកេតិ យោ បុគ្គលោ ឥមស្មិំ ខន្ធាទិលោកេ តុលំ អារោបេត្វា មិនន្តោ វិយ “ឥមេ អជ្ឈត្តិកា ខន្ធា, ឥមេ ពាហិរា”តិអាទិនា នយេន ឥមេ ឧភោ អត្ថេ មុនាតិ។ មុនិ តេន បវុច្ចតីតិ តេន បន ការណេន “មុនី”តិ វុច្ចតីតិ អត្ថោ។

អសមត្ថាតិ គាថាយ អយំ សង្ខេបត្ថោ – យ្វាយំ អកុសលកុសលប្បភេទោ, អសមត្ថា សមត្ថា ធម្មា, តំ “អជ្ឈត្តំ ពហិទ្ធា”តិ ទ្វយម្បិ វត្ថុលោកេ បវិចយញាណេន អសមត្ថា សមត្ថា ជាតា ធម្មំ តស្ស ញាណតោ ឯវ, ទោសារិកេហិ ធម្មបិដំ វត្ថុ តណ្ហាទិដ្ឋិកេហិ ទុវិធំ ជាលត្ថា អតិច្ច អតិក្កមិត្វា ឋិតោ, យោ តេន យោគាវចរេន បវិចយញាណេន វេទនាគតត្វា បុគ្គលោ ទេវមនុស្សេហិ បូជិតោតិ ទ្វេធា វត្ថុ ទុតិយជេតា យោ ហិ ពលវាវចមុគ្គត្វា ទេវមនុស្សានំ បូជារហោ ហោតិ, តស្មា ឯវំ វុត្តោតិ។

វល្លរិ បទំ វត្ត វល្លរីតិ ពាលវប់វិនទ្ធោ ហោតិ វល្លរី វល្លរិ ចេតនាឋានេ ហោតិ ច បិញ្ញអាបជ្ជនតាយ អន្ទោតណ្ហាតាយ ទុក្ខិហរណតាយ វល្លរីតិ ហោតិ វល្លិ ចោវវល្លរីកុបិ ឯវមេវ តណ្ហា អត្ថញ្ញហវល្លរីតិ បទំ អត្ថហិតវល្លរីតិ តិហេវវល្លរី វេទ្ធិតវល្លរីតិ វេទ្ធិ ហេវវល្លរី វេទ្ធិរិតវល្លរី វម្ពទ្ធិតវល្លរីតិ វិបវត្តិវេសន ទុវុត្តា វិប្បាដិតវល្លរីតិ លុត្ថិតវល្លរី វម្ពប្បាដិតវល្លរីតិ វិបវត្តិវេសនច។

វត្តច្ចការីតិ នានាជីតំ កុសលធម្មានំ ភាវនាយ បុគ្គលស្ស ច ទេវមនុស្ស ច វត្តច្ចការហេដ្ឋោន វត្តច្ចការី។ វសវត្តកាវការហេន វសាវត្តច្ចការី។ អដ្ឋិតការហេន អដ្ឋិតការី។ យថា ភាម ពករណេកា ទោរកំ គត្វា ទោរកំ តិដ្ឋតិ, ន និវត្តនំ គច្ឆតិ; ឯវមេវ យោ បុគ្គលោ ឯកជីវំ នានំ គត្វា បុដ្ឋ ចា គត្វា ធម្មំ ចា វុត្វា វយហធម្មំ ចា គត្វា បុន ជីវស្សំ ករោតិ, តំ ន និវត្តនំ បថវត្តតិ។ សោ “អវាតច្ចការី, អនដ្ឋិតការី”តិ វុច្ចតិ។ អយំ ឯវំ ន ករោតីតិ អដ្ឋិតការី។ អនោលីនវុត្តិកោតិ និវត្តនការហវន្ទោតស្ស ជិបរានស្ស ភាវេន ន លីនវុត្តិកោតិ អនោលីនវុត្តិកោ។ អតិក្កិត្តច្ឆន្ទោតិ កុសលករណេ វីរិយច្ឆន្ទស្ស អតិក្កិត្តភាវេន អតិក្កិត្តច្ឆន្ទោ។ អតិក្កិត្តវុរោតិ វីរិយធុរស្ស អនោរោបនេន អតិក្កិត្តធុរោ, អនោវក្កិតមានសោតិ អត្ថោ។ យោ តត្ថ លទ្ធោ ច ចាយាមោ ចាតិ យោ តេសុ កុសលធម្មេសុ កត្តុកម្យតាធម្មច្ឆន្ទោ ច បយត្តវន្ទោតា ចាយាមោ ច។ វិស្សហនចេវន វិស្សាហោ ច។ អធិមត្តុស្សហនចេវន វិស្សាញ្ញហឹ ច។ ចាយាមោ ចេវសោ បរិនំ ពយនដ្ឋេន។ វិស្សាហោ ចេវសោ បុព្ពង្គមនដ្ឋេន។ វិស្សាញ្ញហឹ ចេវសោ អធិមត្តដ្ឋេន។ អប្បដិចានី ចាតិ អតិចត្តតា ច។ សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច សរតីតិ សតិ។ សម្បជានាតីតិ សម្បជញ្ញំ, សមន្តតោ បការេហិ ជានាតីតិ អត្ថោ។ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ សប្បាយសម្បជញ្ញំ គោចរសម្បជញ្ញំ អសម្មោហសម្បជញ្ញន្តិ ទ្វយស្ស សម្បជានស្ស ចវេន ភេទោ វេទិតព្វោ។ អាតប្បន្តិ កិលេសតាបនវីរិយំ។ បធានន្តិ ឧត្តមវីរិយំ។ អធិដ្ឋានន្តិ កុសលករណេ បតិដ្ឋាភាវោ។ អនុយោគោតិ អនុយុញ្ជនំ។ អប្បមាទោតិ នប្បមជ្ជនំ, សតិយា អវិប្បវាសោ។

ទ្វយំ លោកេ ភាវីវតីតិ បទំ វកត្តភាវន្តិ អត្តតោ អត្តភាវំ។ បរត្តភាវន្តិ បរលោកេ អត្តភាវំ។ វកាវុបវេទនាវេយា អត្តតោ បញ្ញាក្ខន្ធំ, បរវុបវេទនាវេយា ច បរលោកេ បញ្ញាក្ខន្ធំ។ កាយធាតុន្តិ កាយភវំ។ វុបធាតុន្តិ វុបភវំ។ អវុបធាតុន្តិ អវុបភវំ។ បុន វុបិវុបវេសន ទុកំ ធម្មតំ កាយធាតុំ វុបធាតុំ ឯកំ គត្វា, អវុបធាតុំ ឯកំ គត្វា វុត្តំ។ គតិំ ចាតិ បតិដ្ឋានវេសន បញ្ចគតិ វុត្តា។ វិបបត្តិំ ចាតិ និព្ពត្តិវេសន ចតុយោនិ វុត្តា។ បដិសន្ធិំ ចាតិ តិណ្ណំ ភវានំ ឃដនវេសន បដិសន្ធិ វុត្តា។ ភវំ ចាតិ កម្មភវវេសន។ សំសារំ ចាតិ ខន្ធាជីនំ អព្វោច្ឆិន្នវេសន។ វដ្ដំ ចាតិ តេភូមកវដ្ដំ ភាវីវតីតិ។

សន្លួយប្យខ្ញាតិកាឃ យហាគិខ្ពសដ្ឋកឆាឃ

ក្យហដ្ឋកស្សត្តគិខ្ពសចណ្ណភា គិដ្ឋិតា៌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪨ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᨠᩮ ᨸᨮᨾᨣᩣᨳᩣᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩏᨸᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᩣᨸᩥ ᩑᨠᩮ, ᩋᨳᩮᩣᨸᩥ ᩅᩮ ᩈᨧ᩠ᨧᨾᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᨳᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮ ᩈᨧ᩠ᨧᨾᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩅᩣᨴᨬ᩠ᨧ ᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᩣᨴᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᩮᩣ ᩏᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨠᩣᩁᨠᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᨶᨲᩣᨿ ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾᩩᨶᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩩᨶᩦ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩥᩃᩮᩣ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨿᩴ ᨾᩩᨶᩥ, ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨡᩥᩃᩮᩉᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩥᩃᩮᩣ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᩣᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩉᩥ ᨴᩪᩈᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩅᩁᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨠ᩠ᨠᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩴ ᩅᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ᪨ ᩋᩣᩉᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨥᩮᨶ ᩋᩣᩉᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉᨲᨾᨶᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨠ᩠ᨠᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᩴ ᨾᨶᩴ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨾᨶᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨠ᩠ᨠᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ “ᨠᩮᩣᨵᩅᩈᩮᨶ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᨲᩣ, ᩏᨸᨶᩣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨸᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᨲᩣ, ᨾᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᨲᩣ, ᨸᩊᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᨲᩣ, ᨴᩮᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᩉᨲᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᨲᨾᨶᨲᩣ, ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨸᨧ᩠ᨧᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨾᨶᨲᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩴ ᩋᩃᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᨲᩣ ᨸᨴᩩᨭ᩠ᨮᨾᨶᨲᩣ, ᩋᨿᩈᩮᨶ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᨲᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᨶᨲᩣ, ᨠᩃᩉᩮᨶ ᩋᩣᩉᨲᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᨲᨾᨶᨲᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨸᨧ᩠ᨧᩣᨥᩣᨲᩥᨲᨾᨶᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᩁᩉᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩪᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᨶ᪨

ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᩈᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨣᩩᨱᩅᩈᩮᨶ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨠᨸ᩠ᨸᨿᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩅᩈᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᨲᩥᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᨾᨶᩣᨲᩥ ᨲᨧ᩠ᨨᨾᨶᩣ᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᨲᨧ᩠ᨨᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨲᨳᨾᨶᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨾᨶᩣ᪨ ᨽᩪᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᨽᩪᨲᨲ᩠ᨳᨾᨶᩣ᪨ ᨿᩣᨳᩣᩅᨾᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᨾᨶᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨾᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨽᨿᨾᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩈᨧ᩠ᨧᨾᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩣᨴᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ, “ᨲᨳᨾᨶᩣ ᨲᨳᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨴ᩠ᨵᩣᨣ᩠ᨣᩉᩴ, “ᨽᩪᨲᨾᨶᩣ ᨽᩪᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨮᩥᨲᨣ᩠ᨣᩉᩴ, “ᨿᩣᨳᩣᩅᨾᨶᩣ ᨿᩣᨳᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᨣ᩠ᨣᩉᩴ, “ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨾᨶᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨸᩁᨲᩮᩣᨥᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩈᩈᩩ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩣᨴᩴ ᩏᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩏᨸᩅᩣᨴᩴ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨲᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨠᩣᩁᨠᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩮᩣᩈᩔ ᨠᨲᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨣᩁᩉᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩏᨸᩅᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᩏᨸᩅᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᩣᨸᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨡᩥᩃᨩᩣᨲᨲᩣᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨳᨴ᩠ᨵᨽᩣᩅᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨧᩅᩁᨽᩣᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᨥᨡᩥᩃᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨡᩥᩃᨩᩣᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᨡᩥᩃᨩᩣᨲᨲᩣ, ᨲᩣᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨧᩮᨲᩮᩣᨡᩥᩃᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮ ᩋᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩮ ᩋᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩁᩪᨸᩮ ᩋᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨴᩁᩣᩅᨴᩮᩉᨠᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨡᩴ ᨸᩔᩈᩩᨡᩴ ᨾᩥᨴ᩠ᨵᩈᩩᨡᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨴᩮᩅᨶᩥᨠᩣᨿᩴ ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᨲᩥ “ᩍᨾᩥᨶᩣᩉᩴ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨲᩮᨶ ᩅᩣ

តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវោ វា ភវិស្សាមិ, ទេវញ្ញតរោ វា”តិ (ម. និ. ១.១៨៦) ឯវរូបា បញ្ចាបិ ចិត្តស្ស ថទ្ធភាវកចវរភាវសង្ខាតា ចេតោខិលា នត្ថិ។

១៩. ឥមញ្ច គាថំ វត្វា ភគវា អានន្ទត្ថេរំ បុច្ឆិ – “ឯវំ ធំសេត្វា វម្ភេត្វា វុច្ចមានា ភិក្ខូ, អានន្ទ, កិំ វទន្តី”តិ, “ន កិញ្ចិ ភគវា”តិ។ “ន, អានន្ទ, ‘អហំ សីលវា’តិ សព្ពត្ថ តុណ្ហីភវិតព្ពំ។ លោកេ ហិ នានាសមានំ ជានន្តិ, មិស្សំ ពាលេហិ បណ្ឌិត”ន្តិ (សំ. និ. ៣.៣៤១) វត្វា “ភិក្ខូ, អានន្ទ, តេ មនុស្សេ ឯវំ បដិចោទេន្តូ”តិ ធម្មទេសនត្ថាយ “អភូតវាទី និរយំ ឧបេតី”តិ (ធ. ប. ៣០៦; ឧទា. ៣៨; ឥតិវុ. ៤៨; សុ. និ. ៦៦៦) ឥមំ គាថំ អភាសិ។ ថេរោ តំ ឧគ្គហេត្វា ភិក្ខូ អាហ – “មនុស្សា តុម្ហេហិ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេតព្ពា”តិ។ ភិក្ខូ តថា អកំសុ។ បណ្ឌិតមនុស្សា តុណ្ហី អហេសុំ។ រាជាបិ រាជបុរិសេ សព្ពត្ថ បេសេត្វា យេសំ ធុត្តានំ លញ្ជំ ទត្វា តិត្ថិយា តំ មារាបេសុំ, តេ គហេត្វា និគ្គយ្ហានំ បវត្តិំ ញត្វា តិត្ថិយេ បរិភាសិ។ មនុស្សាបិ តិត្ថិយេ ទិស្វា លេឌ្ឌុនា ហនន្តិ, បំសុនា ឱកិរន្តិ “ភគវតោ អយសំ ឧប្បាទេសុ”ន្តិ។ អានន្ទត្ថេរោ តំ ទិស្វា ភគវតោ អារោចេសិ, ភគវា ថេរស្ស ឥមំ គាថមភាសិ “សកញ្ហិ ទិដ្ឋិំ...បេ... វទេយ្យា”តិ។

តស្ស អត្ថោ – យាយំ ទិដ្ឋិ តិត្ថិយជនស្ស “សុន្ទរិំ មារេត្វា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ អវណ្ណំ បកាសេត្វា ឯតេនុបាយេន លទ្ធំ សក្ការំ សាទិយិស្សាមា”តិ សោ តំ ទិដ្ឋិំ កថំ អតិក្កមេយ្យ? អថ ខោ សោ អយសោ តេនេវ តិត្ថិយជនំ បច្ចាគតោ តំ ទិដ្ឋិំ អច្ចន្តំ អសក្កោន្តោ យោ វា សស្សតាទិវាទី, សោបិ សកំ ទិដ្ឋិំ កថមច្ចយេយ្យ, តេន ទិដ្ឋិច្ឆន្ទេន អនុនីតោ តាយ ច ទិដ្ឋិរុចិយា និវិដ្ឋោ, អបិ ច ខោ បន សយំ សមត្តានិ បកុព្ពមានោ អត្តនាវ បរិបុណ្ណានិ តានិ ទិដ្ឋិគតានិ ករោន្តោ យថា ជានេយ្យ, តថេវ វទេយ្យាតិ។

អវណ្ណបកាសយិត្វាតិ អយសំ បាកដំ កត្វា។ សក្ការន្តិ ចតុន្នំ បច្ចយានំ សក្កច្ចករណំ។ សម្មានន្តិ ចិត្តេន ពហុមាននំ។ បច្ចាហរិស្សាមាតិ ឯវំ លាភាទិំ និព្ពត្តេស្សាម។ ឯវំទិដ្ឋិកាតិ ឯវំលទ្ធិកា។ យថា តំ “លាភាទិំ និព្ពត្តេស្សាមា”តិ ឯវំ អយំ លទ្ធិ តេសំ អត្ថិ, តថា “អត្ថិ មេ វុត្តប្បការោ ធម្មោ”តិ ឯវំ តេសំ ខមតិ ចេវ រុច្ចតិ ច, ឯវំសភាវមេវ វា តេសំ ចិត្តំ “អត្ថិ មេ ចិត្ត”ន្តិ។ តថា តេសំ ទិដ្ឋិ វា, ទិដ្ឋិយា សហ ខន្តិ វា, ទិដ្ឋិខន្តីហិ សទ្ធិំ រុចិ វា, ទិដ្ឋិខន្តិរុចីហិ សទ្ធិំ លទ្ធិ វា, ទិដ្ឋិខន្តិរុចិលទ្ធីហិ សទ្ធិំ អជ្ឈាសយោ វា, ទិដ្ឋិខន្តិរុចិលទ្ធិអជ្ឈាសយេហិ សទ្ធិំ អភិប្បាយោ វា ហោតីតិ ទស្សេន្តោ “ឯវំទិដ្ឋិកា...បេ... ឯវំអភិប្បាយា”តិ អាហ។ សកំ ទិដ្ឋិន្តិ អត្តនោ ទស្សនំ។ សកំ ខន្តិន្តិ អត្តនោ សហនំ។ សកំ រុចិន្តិ អត្តនោ រុចិំ។ សកំ លទ្ធិន្តិ អត្តនោ លទ្ធិំ។ សកំ អជ្ឈាសយន្តិ អត្តនោ អជ្ឈាសយំ។ សកំ អភិប្បាយន្តិ អត្តនោ ភាវំ។ អតិក្កមិតុន្តិ សមតិក្កមិតុំ។ អថ ខោ ស្វេវ អយសោតិ សោ ឯវ អយសោ ឯកំសេន។ តេ បច្ចាគតោតិ តេសំ បតិអាគតោ។ តេតិ សាមិអត្ថេ ឧបយោគវចនំ។

អថ វាតិ អត្ថន្តរទស្សនំ។ សស្សតោតិ និច្ចោ ធុវោ។ លោកោតិ អត្តភាវោ។ ឥទមេវ សច្ចំ, មោឃមញ្ញន្តិ ឥទំ ឯវ តច្ឆំ តថំ, អញ្ញំ តុច្ឆំ។ សមត្តាតិ សម្បុណ្ណា។ សមាទិន្នាតិ សម្មា អាទិន្នា។ គហិតាតិ ឧបគន្ត្វា គហិតា។

បរាមដ្ឋាតិ សព្ពាការេន បរាមសិត្វា គហិតា។ អភិនិវិដ្ឋាតិ វិសេសេន លទ្ធប្បតិដ្ឋា។ អសស្សតោតិ វុត្តវិបរិយាយេន វេទិតព្ពោ។

អត្តជាតិ សអត្តោ អនត្តជាតិ ចុទ្ទិអនត្តជា តំ ជីវន្តិ វា ជីវោ, លិង្គវិបល្លាសោ កតោ ជីវោតិ ច អញ្ញោវេយ តថាគតោតិ សត្តោ, “អវេហ”ន្តិ ឯវំ បរំ មរណាតិ មរណតោ ឧទ្ធំ, បរលោកេតិ អត្ថោ ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ មរណតោ ឧទ្ធំ ន ហោតិ ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ មរណតោ ឧទ្ធំ ហោតិ ច ន ហោតិ ច នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ ឧច្ឆេទវសេន នេវ ហោតិ, តក្កិកវសេន ន ន ហោតិ

សកាយទិដ្ឋិយាតិអាទយោ កម្មវចនំ អល្លីនោតិ ឧកិត្វតោ

សយំ សយត្ថុំ កទោតីតិ អត្ថនា ឧគ្គហកាជំ យោជេត្វា សយោ អត្ថំ សយត្ថុំ កទោតិ បរិបុណ្ណន្តិ អតិទេកទោសំ យោជេត្វា សយុណ្ណំ អនោយត្តិ ហីនទោសំ យោជេត្វា អលិយកំ អក្កត្តិ អាជីំ សេដ្ឋត្តិ បធានំ និទ្ទោសំ ចិវេសត្តិ ខេដ្ឋកំ បរិយោត្តត្តិ អធិកំ ឧត្តមត្តិ ចិវេសំ ន ហេដ្ឋិមំ បចទំ កទោតីតិ អតិទេកន ឧត្តមំ កទោតិ អថ ចា “អាសយទោសទេយាចនេន អគ្គំ, សំកិលេសទោសទេយាចនេន សេដ្ឋំ, ឧបក្កិលេសទោសទេយាចនេន ចិវេសំ, បយត្តទោសទេយាចនេន បរិយោត្តំ, យត្តិយទោសទេយាចនេន ឧត្តមំ, ឧត្តមយត្តិយទោសទេយាចនេន បចទំ កទោតី”តិ ឧចទេយទេក ចណ្ណយត្តិ អយំ សត្តោ សត្តញ្ញាតិ អយំ អយញ្ញំ សត្តោ សត្តខាតតចវេសត សត្តញ្ញោ អយំ ឆទេយ្យា ឃាក្ខាទតាតិ អយំ អយញ្ញំ ឆទេយ្យា ឃុដ្ឋ អក្ខាទតោ អយំ កទេណា ឃុប្បដិបត្តោតិ អយំ អយញ្ញំ កទេណា ឃុដ្ឋ បដិបត្តោ អយំ ជិដ្ឋិ កទ្ទិកាតិ អយំ អយញ្ញំ លទ្ធិ ឃុទ្ធរា អយំ បដិបទា ឃុបញ្ញត្តាតិ អយំ អយញ្ញំ បុញ្ញកាកា អត្តត្ត បរិខិបដិបទា ឃុដ្ឋ បញ្ញត្តា អយំ យទេក្កា តិយ្យាតិទេកាតិ អយំ អយញ្ញំ តិយ្យាទេយាក្កត្តិទេកា យទេក្កា តិយ្យាតិទេកាតិ សយំ សយត្ថុំ កទោតិ

កទេឆយ្យ “សយ្យទេតា ទេលិទេកា”តិ កទេណយ្យ “ខ្លួទេយទ សទ្ធំ ទេយាឈយញ្ញា”ត្តិ ជីទេបយ្យ “អត្តជា ទេលិទេកា”តិ ទេចាហទេរយ្យ តាតាចិទេឆត កណ្ហាទេបយ្យ “ហោតិ ច ន ច ហោតី”តិ

១សិ អថ រាជា សត្តាហច្ឆទេយត តំ ក្បាលបំ លក្ខណទេបត្វា សាយតត្បាយយំ ចិហារំ កន្ត្វា កកចត្តំ អកិចាទេឆត្វា អាហ – “តត្ប, កទេត្តា, ជ្រាជិទេស អយទេស ឧប្បទេត្តា យយ្យាប្បិ អាទេរាទេចតន្តាំ សិយា”តិ? ឧចំ ចុទេត្តា កកចា “ត, យហារាជ, ‘អហំ សីលចា ក្បាលសយ្បទេត្តា’តិ បទេរសំ អាទេរាទេចតុំ អរិយាតំ បដិទ្បប”ន្តិ ចត្វា តស្បា អដ្ឋប្បត្តិយា “ទេយា អត្តទេតា សីលចតាតីតិ អចទេសសកាឆាទេយា អកាសិ

តត្ថ សីលចតាតីតិ បរិតិទេយាក្ខាជីតិ សីលិតិ, អារទ្ឋកាជីតិ ឆុតត្តចតាតិ ចា អភាត្បុទេដ្ឋាតិ អបុច្ឆិទេតា បរិចាតិ ចឆតិ អតទិយឆទេយ្យ ក្បសលិ តយាហុ, ទេយា អាតុយាតំ សយទេយច បរិចាតិ ទេយា ឧចំ អញ្ញាតំ សយទេយច ចឆតិ, តស្ស តំ ចាឆំ “អតទិយឆទេយ្យា ឧទេសា”តិ ក្បសលិ ឧចំ កទេឆត្តិ

អត្ថិ សីលទេវ្យាច ចតព្វាតិ សីលតទេដ្ឋត សីលទេព្វាច អត្ថិ, សយាឆាតទេដ្ឋត ចតព្វា អត្ថិ, ចតំ ត សីលត្តិ ចុត្តទេត្តត ចតំ អត្ថិ, តំ ត សីលំ

ពាមបត្តិ ពរឆព្យូពយ្យ្យតាបុដ្ឋា៉ ឰឩ កិក្លុ ឃិលចាតិអាឥរយា ចុត្តតយា ខុច៉ ឃិចររដ្ឋ៍ឥាតិ ឃិចរលារដ្ឋ៍ត, ឌីតិក្លូបក្ខារ៉ បិឥហតរដ្ឋ៍ត៉ ឃយាឥាតរដ្ឋ៍ឥាតិ ត៌ ត៌ ឃិក្លាបជ៌ ឃយ្យ៉ា អាឥាតរដ្ឋ៍ត៉ អារឌ្ឋិកាពក្កតិ្ត អររឌ្ឋា តិចារឃា ឃិល៌ អឃ្យ្យាតិ អារឌ្ឋិករោ, តឃ្យ្យ អក្ដ អារឌ្ឋិកក្ដ៉ បិល្លបិតិពក្កតិ្ត កិក្លាឃក្លាតាត៌ បររអាមិឃបិល្លាត៌ បិរតា បិល្លបិរតា, បររហិ ឌិត្តាត៌ បិល្លាត៌ បរត្ត តិបតាតិ្ត ចុត្ត រហាតិ៉ ត៌ បិល្លបិត៌ រដ្ឋាតិ ត៌ ត៌ ព្យុល៌ រដ្ឋបឃក្លមរត្ថា ពរចឃតិតិ បិល្លបិតិករោ, បិល្លាយ ចា បតិត្យ៌ ចតរមតឃ្យ្យាតិ បិល្លបិតិ៉ បតិត្យតិ្ត ចទិត្យ៌ បិល្លបិតិ ខុច បិល្លបិតិករោ, តឃ្យ្យ អក្ដ បិល្លបិតិពក្ដ៉ អក្កតិ្ត ពារល៌ ចុក្ខតិ៉ តឃ្យា រឃត ឃយាឥារតត រឃា បិល្លបិតិករោ រហាតិ, តរឃ្យ្យត៌ អឌិចចតិ្ត រចឌិតគ្ល៉ា ខុរតរតច តរឃត ទឌិកាប្យឃាតឃក្ខារព្យជិឌិត៌ ឃត្ត ពត្តចិ ប៌ឃុត៌ រដ្ឋបទិ ជិតត្ថា អត្ថក្កតរដ្ឋ៍ត រតាឃុ ប៌ឃុព្យុលមិចាតិ ប៌ឃុព្យុល៌៉ អឆ ចា ប៌ឃុ ចិយ ព្យុន្តិតកាច៌ រដ្ឋលតិតិ ប៌ឃុព្យុល៌, ព្យុន្តិតកាច៌ ពន្ធតិតិ ចុត្ត រហាតិ៉ ខុច៌ លក្ខតិត្ថចតឃ្យ្យ ប៌ឃុព្យុលឃ្យ្យ ឆារល៌ ប៌ឃុព្យុល៌, ប៌ឃុព្យុល៌ ឃិលមឃ្យ្យាតិ ប៌ឃុព្យុលិករោ, ប៌ឃុព្យុលិកឃ្យ្យ អក្ក ប៌ឃុព្យុលិកក្ដ៉ ឃឈ្យាជិរដ្ឋតារាឃក្កអត្ថទចាឃពាឃក្លាត៌ តិឌិចទ៌ ឃិលមឃ្យ្យាតិ រតាឌិចទិករោ, រតាឌិចទិកឃ្យ្យ អក្ក រតាឌិចទិកក្ដ៉ ឃបឥាតចារិកក្កតិ្ត ឥាត៌ ចុក្ខតិ អចលល្លត៌, អរបត៌ ឥាតរតា អបឥាត៌, អតចលល្លតតិ្ត អរត្វា៉ ឃហ អបឥារតត ឃបឥាត៌, អចលល្លតចិរហិត៌, អត្យុឈទតិ្ត ចុត្ត រហាតិ៉ ឃបឥាត៌ ចទិត្យ៌ ឰឥមឃ្យ្យ ឃិលតិ្ត ឃបឥាតចារិ, ឃបឥាតចារិរឃច ឃបឥាតចារិករោ, តឃ្យ្យ អក្ក ឃបឥាតចារិកក្ដ៉ ពលុបដ្ឋាកត្តិពក្កតិ្ត ពលុតិ បជិរឃឆតរត្វ តិបិរតា៉ បចារិរតាត ឃតា បដ្ឋា លក្ខិ កត្ត៌ បដ្ឋាកត្ត៌ តាយ, តឃ្យ្យ បដ្ឋាកត្តឃ្យ្យ រកាឌត៌ បដ្ឋាកត្តរកាឌត៌, តឃ្យ៉ិ បដ្ឋាកត្តរកាឌរត បដ្ឋាកត្តឃក្ខា ពត្វា បដ្ឋាកត្ត៌ ឃិលមឃ្យ្យាតិ បដ្ឋាកត្តិករោ, ត បដ្ឋាកត្តិករោ ពលុបដ្ឋាកត្តិករោ, ឃយាឥាតចរឃត បជិក្លិត្តាតិទិត្តរកាឌតរឃ្យ្យត៌ តាម៌, តឃ្យ្យ អក្ក ពលុបដ្ឋាកត្តិកក្ដ៉ ៉ រតឃក្ខិកក្កតិ្ត ឃឃត៌ បជិក្លិបិត្វា តិឃក្ខាយ ចិហទិត្យ៌ ឃិលមឃ្យ្យាតិ រតឃក្ខិករោ, តឃ្យ្យ អក្ក រតឃក្ខិកក្ដ៉ ឃចាឃត្វតិកក្កតិ្ត ឃរចច ឃត្វត៌ ឃចាឃត្វត៌, "ឰជ៌ ត្យឈ្យាបិបុលាតិ"តិ ខុច៌ បចម៌ រដ្ឋដ្ឋ៍រឃតាឃតរឃ្យ្យត៌ អឌិចចត៌៉ តឃ្យ៉ិ ឃចាឃត្វរត ចិហទិត្យ៌ ឃិលមឃ្យ្យាតិ ឃចាឃត្វតិករោ, តឃ្យ្យ អក្ក ឃចាឃត្វតិកក្ដ៉ ឃក្ខារតច បរតតាតិ រតាត រតាត ឃយាឥារតត ឌុតកិរលឃត្វា ឌុតឃ្យ្យ កិក្លុរតា អក្កាតិ, កិរលឃឌុតតរតា ចា ឌុតតិ្ត លក្ខរចាហារ៉ រតាល៌ អក្ដ ខុរតាឃតិ្ត ឌុតក្កាតិ៉ អឆ ចា ឌុតាតិ ច តាតិ បជិបក្លាត៌ ឌុតតរតា អក្កាតិ ច បជិបត្តិយាតិបិ ឌុតក្កាតិ៉ ខុច៌ តារចត្វ អត្វរតា ចិក្ខាតរត្ថា ចិតិន្ធរយា៉ ឃក្ខារតច រចតាតិ ឃយាឥាតរចតតាលក្លលាតិ៉ ចុត្តមិ្យ រចត៌ –

"រយា ឃយាជិយតិ, រឃា បុក្ករលា៉ រឃត ឃយាជិយតិ, ចិត្តរចតឃិកា ខុរតា ឆម្ពា៉ យា ឃយាឥាតរចតតា, ត៌ ឌុតក្ដ៉ ឃ៌ បជិក្លិបតិ, ត៌ ចត្វ"តិ្ត (ចិឃុទ្ធិ៉ ១៉១១)៉

ឃក្ខារតច ច រលិល្យុបិចិត្ថ៍ឃតរឃាតិ, តិរល្លាល្យុបិកាចបត្យុបដ្ឋ៍ាតាតិ, អឃ្យិន្ធតាជិអទិយឆម្មបដ្ឋ៍ាតាតិ៉ ខុចរមត្វ លក្លលាជិហិ ចិតិន្ធរយា រចជិតរត្ថា៉

ចិទិយឃយាឥាតម្បិតិ ចិទិយក្កហលម្បិ៉ ពាមតិ្ត ខុព៌ឃរត្វ តិបិរតា៉ តរចា ច ត្យុព្រ ចាតិ លចិ ច ត្យុព្រចល្លិរយា ច៉ អដ្ឋិ ចាតិ ឃក្ខា អដ្ឋិរយា ច៉ អចមិឃ្យ្យត្យុតិ តិដ្ឋ៍ត្យុ៉ រដ្ឋបឃុឃ្យ្យត្យុ ម៌ឃរលាហិតតិ្ត ឃក្ខ ម៌ឃក្ខា រលាហិតក្ខា ឃុក្លត្យុ៉ "តរចា"តិ ខុព៌ អក្ក, "ត្យុព្រ"តិ ខុព៌, "អដ្ឋិ"តិ ខុព៌, "រដ្ឋបឃុឃ្យ្យត្យុ ម៌ឃរលាហិត"តិ្ត ខុព៌ អក្ដ៉ ឃ៌ តតិ្ត រដ្ឋបទិ ចត្តក្ខាបរឆត ឃម្ពរត្ថា៉ បុទិឃចាររមតាតិ បុទិឃឃ្យ្យ ពាយិរពាត ជារលត,

ពលេនាតិ ញាណពលេន។ វីរិយេនាតិ ចេតសិកញាណវីរិយតេជេន។ បរក្កមេនាតិ បរំ បរំ ឋានំ អក្កមនេន ឧស្សាហប្បត្តវីរិយេន។ បត្តព្ពន្តិ យំ តំ បាបុណិតព្ពំ។ ន តំ អបាបុណិត្វាតិ តំ បត្តព្ពំ អប្បត្វា។ វីរិយស្ស សណ្ឋានំ ភវិស្សតីតិ វុត្តប្បការស្ស វីរិយស្ស សិថិលត្តំ ឱសីទនំ ន ភវិស្សតិ។ “បដ្ឋាន”ន្តិបិ បាឋោ, អយមេវត្ថោ។ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតីតិ ចិត្តំ ឧស្សាហំ គណ្ហាបេតិ។ បទហតីតិ បតិដ្ឋាបេតិ។

នាសិស្សន្តិ ន ខាទិស្សាមិ ន ភុញ្ជិស្សាមិ។ ន បិវិស្សាមីតិ យាគុបានាទីនិ ន បិវិស្សាមិ។ វិហារតោ ន និក្ខមេយតិ សេនាសនតោ ពហិ ន និក្ខមេយ្យំ។ នបិ បស្សំ និបាតេស្សន្តិ បស្សំ មញ្ចេ វា បីឋេ វា ភូមិយំ វា កដសន្ថរកេ វា បាតនំ ឋបនំ ន ករិស្សាមិ។ តណ្ហាសល្លេ អនូហតេតិ តណ្ហាសល្លោតេ កេណ្ហ អនុទ្ធដេ, អវិគតេតិ អត្ថោ។

ពទ្ធំ បល្លង្កន្តិ សមន្តតោ អាភុជិតំ ឩរុពទ្ធាសនំ។ ន ភិន្ទិស្សាមីតិ ន វិជហិស្សាមិ។ យាវ មេ ន អនុបាទាយាតិ ចតូហិ ឧបាទានេហិ គហណំ អគ្គហេត្វា។ អាសវេហីតិ កាមាសវាទីហិ ចតូហិ អាសវេហិ។ វិមុច្ចិស្សតីតិ សមុច្ឆេទវិមុត្តិយា ន មុច្ចិស្សតិ។ ន តាវាហំ ឥមម្ហា អាសនា វុដ្ឋហិស្សាមីតិ អាទិំ កត្វា យាវ រុក្ខមូលំ និក្ខមិស្សាមីតិ ឯកាសនចរណេន វុត្តា។ ឥមស្មិំ ខណេ ច បុព្ពណ្ហសមយំ អរិយធម្មំ អាហរិស្សាមីតិ អាទិំ កត្វា យាវ ពិយេណ្ហ កាលចរណេន វុត្តា។ បុរិមេ ចេយាលេន្តិអាទិនា ចរិយចរណេន វុត្តា។ តត្ថ អាសនា ន វុដ្ឋហិស្សាមីតិ និសិន្នាសនា ន ឧដ្ឋហិស្សាមិ។ អឌ្ឍយោគោតិ គរុឡ្ហគេហំ។ បាសាទោតិ ទីឃបាសាទោ។ ហម្មិយាតិ មុណ្ឌច្ឆទនគេហំ។ គុហាយាតិ បំសុគុហាយ។ លេណាតិ យទិយាគលិត្តច្ឆិន្នា បព្ពតលេណា។ កុដិយាតិ ឧល្លិត្តាទិកុដិយា។ កុដិការាទីតិ កណ្ណិកំ អារោបេត្វា កតគេហតោ។ អដ្ដាតិ ទ្វារដ្ដាលកា។ មាឡាតិ វដ្ដគេហា។ ឧទ្ទណ្ឌោ នាម ឯកោ បតិស្សយវិសេសោ។ “តិណច្ឆន្នគេហា”តិបិ ឯកេ។ ឧបដ្ឋានសាលាតិ សន្និបាតសាលា កោដ្ឋសាលា វា។ មណ្ឌបិតេយោ បិកជិនេយច។ អរិយធម្មន្តិ អនវជ្ជធម្មំ, អរិយានំ វា ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធពុទ្ធសាវកានំ ធម្មំ។ អាហរិស្សាមីតិ មម ចិត្តសមីបំ អានយិស្សាមិ។ សីលេន សមាហរិស្សាមីតិ វិសេសេន អានយិស្សាមិ។ សមាធិនា អធិគច្ឆិស្សាមីតិ បដិលាភវសេន គមិស្សាមិ។ ញាណេន ផស្សយិស្សាមីតិ ផុសិស្សាមិ។ មគ្គេន សច្ឆិករិស្សាមីតិ បច្ចក្ខំ ករិស្សាមិ។ ផលេន អថ វា សោតាបត្តិមគ្គេន អាហរិស្សាមិ, សកទាគាមិមគ្គេន សមាហរិស្សាមិ, អនាគាមិមគ្គេន អធិគច្ឆិស្សាមិ, អរហត្តមគ្គេន ផស្សយិស្សាមិ, បច្ចវេក្ខណេន សច្ឆិករិស្សាមិ។ ទ្វីសុបិ នយេសុ ផស្សយិស្សាមីតិ នាមកាយេន ផុសិស្សាមីតិ អត្ថោ។

អបុដ្ឋោតិ មូលបទំ, តស្ស អបុច្ឆិតោតិ អត្ថោ។ អបុច្ឆិតោតិ អជានាបិតោ។ អយាចិតោតិ អនាយាចិតោ។ អនជ្ឈេសិតោតិ អនាណាបិតោ, “ន ពុច្ឆិតោ”តិ ឯកេ។ អបសាទិតោតិ ន បសាទាបិតោ។ បវេទតីតិ កថយតិ។ អហមស្មីតិ អហំ អស្មិ ភវាមិ។ ជាតិយា វាតិ ខត្តិយព្រាហ្មណជាតិយា វា។ គោត្តេន វាតិ គោតមាទិគោត្តេន វា។ កោលបុត្តិយេន វាតិ កុលបុត្តភាវេន វា។ វណ្ណបោក្ខរតាយ វាតិ សរីរសុន្ទរតាយ វា។ ធនេន វាតិ ធនសម្បត្តិយា វា។ អជ្ឈេនេន វាតិ អជ្ឈាយកភាវេន វា។ កម្មាយតនេន វាតិ កម្មមេវ កម្មាយតនំ, តេន កម្មាយតនេន, កសិគោរក្ខកម្មាទិនា វា។ សិប្បាយតនេន វាតិ ធនុសិប្បាទិនា វា។ វិជ្ជាដ្ឋានេន វាតិ អដ្ឋារសវិជ្ជាដ្ឋានេន វា។ សុតេន វាតិ ពហុស្សុតភាវេន វា។ បដិភានេន វាតិ ការណាការណបដិភានសង្ខាតភាវេន វា។ អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ ជាតិអាទីនំ ឯកេកេន វត្ថុនា វា។

ឧច្ចា កុសលាតិ ខត្តិយព្រាហ្មណកុសលា, ឯតេន ជាតិគោត្តមហត្តំ ទីបេតិ។ មហាភោគកុសលាតិ គហបតិមហាសាលកុសលា, ឯតេន អឌ្ឍមហត្តំ ទីបេតិ។ ឧឡារភោគកុសលាតិ អនេកសតសហស្សាទិកុសលា, ឯតេន បហូតជាតរូបរជតាទិំ ទីបេតិ។ ចណ្ឌាលាបិ ហិ ឧឡារភោគា ហោន្តិ។ ទារតោតិ បាកដោ។ យសស្សីតិ បរិវារសម្បន្នា។ សុត្តន្តិកោតិ សុត្តន្តំ ធារេន្តោ។ និកាយធរោតិ និកាយបិដកធរោ។ ធម្មកថិកោតិ អាភិធម្មិកោ។ អារញ្ញិកោតិអាទយោ ធុតង្គបុព្វង្គមបដិបត្តិវសេន វុត្តា។ បទេសស្ស ឈានស្ស លាភីតិអាទយោ រូបារូបអដ្ឋសមាបត្តិយោ វសេន វុត្តា។ បដិវេធវសេន វុត្តា។ បាទកាតិតិ មូលបទំ។ ភវេធាតីតិ “បិដកាធរិយោ”តិ ភវេយ្យាតិ។ គណាតីតិ “វុត្តក្កិកោយិ”ទិ បាកដំ ភវោតិ។ ទីបេមីតិ “រូបញ្ញាតំ លាភីយិ”តិ បរិទីបេតិ។ វោហារតីតិ “អរូបញ្ញាតំ លាភីយិ”តិ វោហាររំ ករោតិ។

ខន្ធកុសលាតិ បញ្ចសុ ខន្ធេសុ សលក្ខណសាមញ្ញលក្ខណេសុ ឆេកា, ញាតតីរណបហានវសេន កុសលាតិ អត្ថោ។ ធាតុអាយតនបដិច្ចសមុប្បាទាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តិត្ថានកុសលាតិ តិត្ថានេ ឆេកា។ អនតិយាតត្តិ ន អតិយាតិ។ ឯសោ ធម្មោតិ ឯសោ សភាវោ។ ធារិតត្តិ អបត្ថិតាតិ។ អសម្បុរិសាតត្តិ ន សោភនបុរិសាតិ។ អត្ថាតិ អត្ថាតិ។

១២. សន្តាតិ រាគាទិកិលេសូបសមេន សន្តា។ តថា អភិតិក្ខិតត្តា។ ខ្លីតិ'ហត្ថិ សីលេសុ អកត្តព្វានំ អតាតិ “អហម្បិ សីលសម្បន្នោ”តិអាទិនា នយេន ខ្លីតិ សីលេសុ អកត្តព្វានំ, សីលភិន្ទិត្វា អត្តុក្កំសនំ វាចំ អការណានំ តំ ហោតិ។ តេនិយធម្មំ កុសលា ននត្តីតិ តស្ស តំ អកត្តំ “អរិយធម្មោ ឯសោ”តិ ញាតព្វោ ខន្ធាទិកុសលា ននត្តិ។ យស្ស យស្ស ននត្តិ កុហិក្កិ លោកេតិ យស្ស សីលាទិកស្ស រាគាទយោ សន្តស្ស កុហិក្កិ លោកេ នត្តិ។ តស្ស តំ អកត្តំ “អរិយធម្មោ ឯសោ”តិ ឯវំ កុសលា ននត្តីតិ សម្ពន្ធោ។

សន្តាតិ មូលបទំ។ រាគស្ស សមិតត្តាតិ រជ្ជនលក្ខណស្ស រាគស្ស សមិតភាវេន។ ទោសាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ និព្វុតត្តាតិ សព្វបរិឡាហានំ វូបសមិតត្តា។ និព្វុតត្តាតិ សព្វសន្តាបានំ និព្វាបិតភាវេន។ វិគតត្តាតិ សព្វាកុសលេហិ សព្វទរានំ វិគតភាវេន ទូរភាវេន។ បដិប្បស្សទ្ធត្តាតិ សព្វាការេន អនុប្បត្តិកភាវេន។ សត្តន្នំធម្មានំ ភិន្ទិត្វា ភិន្នត្តាតិ ឧបរិ វត្តព្វានំ សត្តធម្មានំ ភិន្ទិត្វា ឋិតភាវេន ភិន្ន។ សក្កាយទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាសីលព្វតបរាមាសាតិ ឥមេ តយោ កិលេសា សោតាបត្តិមគ្គេន ភិន្នា, រាគោ ទោសោតិ ឥមេ ទ្វេ កិលេសា ឱឡារិកា សកទាគាមិមគ្គេន ភិន្នា, តេ ឯវ អណុសហគតា អនាគាមិមគ្គេន ភិន្នា, មានោ មោហោតិ ឥមេ ទ្វេ កិលេសា អរហត្តមគ្គេន ភិន្នា។ អវសេសេ កិលេសេ វស្សុតំ “ភិន្នាស្ស ហោន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា”តិ អាហ។ សំកិលេសិកាតិ កិលេសបច្ចយា។ បោនោភវិកាតិ បុនព្ភវទាយិកា។ សទរាតិ កិលេសទរថា ឯត្ថ សន្តីតិ សទរា។ “សទ្ទរា”តិបិ បាឋោ, សហទរថាតិ អត្ថោ។ ទុក្ខវិបាកាតិ ផលកាលេ ទុក្ខទាយិកា។ អាយតិំ ជាតិជរាមរណិយាតិ អនាគតេ ជាតិជរាមរណស្ស បច្ចយា។

បជ្ជោតកេតេន អត្តនាតិ កាធាយ អយំ បិណ្ឌេត្វា – យោ អត្តនា កាជិតេន មគ្គេន បរិតិណ្ណាតិ គតោ, កិលេសបរិតិណ្ណាតិ បត្តោ, បរិតិណ្ណាភាគតត្តា ឯវ ច និតិណ្ណកេណ្ណោ, និព្វត្តិសម្បត្តិហានិចុតិឧបច្ឆេទសម្បត្តអបុញ្ញាបុញ្ញាប្បហេនំ ភវញ្ច និភវញ្ច និព្យាហាយ មគ្គវាសំ វុសិតវា ខីណបុនព្ភវោតិ ឯវំ វុតិវនានំ អរហា សោ ភិក្ខូតិ។

ញាតិហត្ថិ, ញាតហត្ថីតិ ទុចិនោ បិនេធា។ ញាតីតិ បទសន្ធិអាទេយោ សន្ធាយ “ញាតហ”ត្ថិ បិដំ ត ទោនេត្តិ។ តត្ថ ញាតីតិ ឃំ ទុត្តិ។ បទសន្ធីតិ បទាតំ សន្ធិ បទសន្ធិ, បទឈេតត្ថិ អទេត្វា។ បទសំសន្តោតិ បទាតំ ឲកឹការេចា។ បទបរិទិប្បទីតិ បទាតំ បរិប្បទណំ ខ្ចិត្ថ បទាតំ ឲកឹការេចា។ អក្ខរសមចារយោតិ ឲកឹក្ខរតាបិ អបរិបុណ្ណាបិ ហោតិ, អយំ ត ឲចំ អក្ខរាតំ សមចារយោ សត្ថិបិនេតា ហោតីតិ ទស្សេតុំ “អក្ខរសមចារយោ”តិ អាហ។ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតាតិ ព្យញ្ជនសម្ពន្ធយោ បទយឹតិ ទុត្តាតំ ព្យញ្ជនាតំ អត្ថព្យញ្ជតាតំ អត្ថព្យត្តិការណាតំ ចា មធុរភាចត្តា បិធេស្ស មុទុការេចា។ បទាតុប្បត្តតាមេតត្ថិ បទាតំ អតុប្បត្តការេចា បទាតុប្បត្តតា, បទបដិបិដិការេចាតិ អទេត្វា។ មេតត្ថិ ឲតំ។ កតមត្ថិ ចេ? ញាតីតិ ញាតំ មេតត្ថិ ឲត្ថ ម-ការោ បទសន្ធិចសេត ទុត្តោ។ កត្តី ហោតីតិ “អហមស្មិ សីលសម្បន្នោ”តិ អត្តានំ វុក្កំសេត្វា កឆតសីលេរ ហោតិ។ កត្តីតិ ទុត្តតយោត កឆយតិ។ ចិកត្តីតិ ចិចិធា កឆយតិ។ កត្តតាតិ កឆតា។ អារតេតាតិ ទូរតេតា រតេតា។ ចិរតេតាតិ ធាតសក្កត្តិចសេត ចិកតការេចត រតេតា។ បដិចិរតេតាតិ តតេតា តិចត្តិត្វា សព្វាការេរត ចិឃុតេត្វា ហុត្វា រតេតា។ តត្ថ បិសាធំ ចិយ ឌិទ្ធា បលិតេតា អារតេតា។ ហត្ថិមិច្ឆតេត្ត ចិយ បរិឆាចិត្វា កតេតា ចិរតេតា។ ឃោឆសម្បហារេ ចិយ បេរិឆេត្វា មឌ្ឍេត្វា កតេតា បដិចិរតេតា។

តិហាសចស្សាតិ តិហកិលេសាសចស្ស។ កម្មស្សធោតិ បុញ្ញាភិសង្ខារអបុញ្ញាភិសង្ខារអានេញ្ជាភិសង្ខារសង្ខាតាតំ កម្មាតំ វស្សធោ វស្សត្តតា។ ឃស្សិមេតិ ឃស្ស តិហាសចស្ស ញាមេ វស្សធា។

១៥។ ឲចំ តិហាសចបដិបត្តិំ ទស្សេត្វា ញាតានិ ឌិដ្ឋិកតិកាតំ តិត្ថិយាតំ បដិបត្តិញ្ញា ទស្សេត្វា អាហ “បកប្បិតា សង្ខតា”តិ។ តត្ថ បកប្បិតាតិ បរិកប្បិតា។ សង្ខតាតិ បច្ចយាភិសង្ខតា។ ឃស្សាតិ ឃស្ស កស្សចិ ឌិដ្ឋិកតិកស្ស។ ឆម្មាតិ ឌិដ្ឋិយោ។ បុរក្ខតាតិ បុរតោ កតា។ សត្តីតិ សំចិជ្ជត្តិ។ អចីចទាតាតិ អចោទាតា។ ឃទត្តតិ បស្សតិ អានិសំសំ, តំ តិស្សិតោ កុប្បបដិច្ចសត្តិត្តិ ឃសេ្សតោ ឌិដ្ឋិឆម្មា ‘បុរក្ខតា អចោទាតា សត្តិ, សោ ឲចំចិធោ ឃម្មា អត្តតិ តស្សា ឌិដ្ឋិយា ឌិដ្ឋឆម្មិកញ្ច សក្ការាទិំ, សម្បរាយិកញ្ច កតិចិសេសាទិំ អានិសំសំ សម្បស្សតិ, តម្មា តញ្ច អានិសំសំ, តញ្ច កុប្បតាយ ច បដិច្ចសមុប្បន្នតាយ ច សម្មុតិសត្តិតាយ ច កុប្បបដិច្ចសត្តិសង្ខាតំ ឌិដ្ឋិំ តិស្សិតោ ច ហោតិ។ សោ តំ តិស្សិតត្តា អត្តានំ ចា វុក្កំសេយ្យ, បរេ ចា ចម្ភេយ្យ អក្ខតេហិបិ កុណេហិ។

សង្ខតាតិ មូលបទំ។ សង្ខតាតិ បច្ចយេហិ សមាកត្វា កតា។ វុបសក្កចសេត បទំ ចឌ្ឍិតំ។ អភិសង្ខតាតិ បច្ចយេហិ អភិកតា។ សណ្ឋបិតាតិ បច្ចយចសេសេតច សមា ធបិតា។ អតិច្ចាតិ ហុត្វា អភាចេត។ បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ ចត្វារម្មណំ បដិច្ច វុប្បន្នា។ ខយឆម្មាតិ កមេត ខយសភាចា។ ចយឆម្មាតិ បចត្តិចសេត បរិហាយតសភាចា។ ចិរាកឆម្មាតិ អតិចត្តិ ហុត្វា ចិកច្ឆតសភាចា។ តិរោធឆម្មាតិ តិរុជ្ឈតសភាចា, អតុប្បត្តិឆម្មា ហុត្វា តិរុជ្ឈតសភាចាតិ អទេត្វា។ ឌិដ្ឋិកតិកស្សាតិ ទ្វាសដ្ឋិឌិដ្ឋិយោ កហេត្វា ឋិតបុក្គលស្ស។

បុរេក្ខារាតិ បុរេ កតា។ តណ្ហាធជោតិ វស្សាបិតដ្ឋេត តណ្ហាធជោ, តណ្ហាបដាកា អស្ស អត្ថីតិ តណ្ហាធជោ។ បុរេចារិកដ្ឋេត តណ្ហា ឲច កេតុ អស្សាតិ តណ្ហាកេតុ។ តណ្ហាធិបតេយ្យោតិ ឃត្តាធិបតិចសេត, តណ្ហា អធិបតិតោ អាកតាតិ ចា តណ្ហាធិបតេយ្យោ, តណ្ហាធិបតិ ចា ឲតស្ស អត្ថីតិ តណ្ហាធិបតេយ្យោ។ ឌិដ្ឋិឆជាទីសុបិ ឲសេច តយោ។ អចោទាតាតិ អបរិសុទ្ធា។ សំកិលិដ្ឋាតិ សយំ កិលិដ្ឋា។

សំកិលេសិកាតិ តបនីយា.

ទ្វេ អានិសំសេ បស្សតីតិ ទ្វេ គុណេ ទក្ខតិ. ទិដ្ឋធម្មិកញ្ច អានិសំសន្តិ ឥមស្មិំយេវ អត្តភាវេ បច្ចក្ខធម្មិកានិសំសញ្ច. សម្បរាយិកន្តិ បរលោកេ បត្តព្ពំ អានិសំសញ្ច. ឃំដិដ្ឋិកោ សត្វា ហោតីតិ សត្វា យថាលទ្ធិកោ ភវតិ. តំដិដ្ឋិកា សាវកា ហោន្តីតិ តស្ស វចនំ សុណន្តា សាវកាបិ តថាលទ្ធិកា ហោន្តិ. សក្ករោន្តីតិ សក្ការប្បត្តំ ករោន្តិ. គរុំ ករោន្តីតិ គរុការប្បត្តំ ករោន្តិ. មានេន្តីតិ មនសា បិយាយន្តិ. បូជេន្តីតិ ចតុប្បច្ចយាភិហារបូជាយ បូជេន្តិ. អបចិតិំ ករោន្តីតិ អបចិតិប្បត្តំ ករោន្តិ. តត្ថ យស្ស ចត្តារោ បច្ចយេ សក្កត្វា សុអភិសង្ខតេ បណីតេ កត្វា ទេន្តិ, ឯសោ សក្កតោ. យស្មិំ គរុភាវំ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា ទេន្តិ, ឯសោ គរុកតោ. យំ មនសា បិយាយន្តិ, ឯសោ មានិតោ. យស្ស សព្ពម្បេតំ ករោន្តិ, ឯសោ បូជិតោ. យស្ស អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មាទិវសេន បរមនិបច្ចការំ ករោន្តិ, ឯសោ អបចិតោ. អបិច “សក្ករោន្តិ កាយេន, គរុំ ករោន្តិ វាចាយ, មានេន្តិ ចិត្តេន, បូជេន្តិ លាភេនា”តិ វណ្ណយន្តិ. អយំ នាគត្តាយ វាតិ នាគភាវាយ នាគរាជភាវាយ វា អយំ បរិយត្តិ. សុបណ្ណត្តាយ វាតិ សុបណ្ណរាជភាវាយ. យក្ខត្តាយ វាតិ យក្ខសេនាបតិភាវាយ. អសុរត្តាយ វាតិ អសុរភាវាយ. គន្ធព្ពត្តាយ វាតិ គន្ធព្ពទេវេសុ និព្ពត្តភាវាយ. មហារាជត្តាយ វាតិ ចតុន្នំ មហារាជានំ អញ្ញតរភាវាយ. សក្កត្តាយ វាតិ សក្កភាវាយ. ព្រហ្មត្តាយ វាតិ ព្រហ្មកាយិកាទីនំ អញ្ញតរភាវាយ. ទេវត្តាយ វាតិ សម្មតិទេវាទីនំ អញ្ញតរភាវាយ. សុទ្ធិយាតិ បរិសុទ្ធភាវាយ អយំ បរិយត្តិ. វិសុទ្ធិយាតិ សព្ពមលរហិតអច្ចន្តបរិសុទ្ធភាវាយ. បរិសុទ្ធិយាតិ សព្ពាការេន បរិសុទ្ធភាវាយ.

តត្ថ តិរច្ឆានយោនិយំ អធិបច្ចត្តំ សុទ្ធិយា. ទេវលោកេ អធិបច្ចត្តំ វិសុទ្ធិយា. ព្រហ្មលោកេ អធិបច្ចត្តំ បរិសុទ្ធិយា. ចតុរាសីតិកប្បសហស្សានិ អតិក្កមិត្វា មុច្ចនតោ មុត្តិយា. អត្តរាយាការេន មុច្ចនតោ វិមុត្តិយា. សព្ពាការេន មុត្តិយា បរិមុត្តិយា. សុជ្ឈន្តីតិ តស្មិំ សមយេ សព្ពទិដ្ឋិការេន សុទ្ធិំ បាបុណន្តិ. វិសុជ្ឈន្តីតិ សព្ពញ្ញុំ គហេត្វា បដិបត្តិយា យុត្តការេន វិវិធេន សុជ្ឈន្តិ. បរិសុជ្ឈន្តីតិ និព្ពត្តិំ បាបេត្វា សព្ពាការេន សុជ្ឈន្តិ. មុច្ចន្តិ តេហិ សមយត្ថរាសមេតា. វិមុច្ចន្តិ ឧតស្ស សត្តោ វិចារេតា. បរិមុច្ចន្តិ ឧតស្ស សត្តោ អនុសារេតា. សុជ្ឈិស្សាមីតិអាទយោ អនាគតវសេន វុត្តា. អាយតិំ ផលបដិវេក្ខនីតិ អនាគតេ វិបាកផលទាយកត្តយោតោ. ទុក្ខំ ទិដ្ឋិគតិកានំ ទុក្ខាយត្តំ. ទិដ្ឋិគតិកប្បទុក្ខទាយកានំ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា និព្ពត្តេតិ.

អច្ចន្តសន្តីតិ អតិអន្តនិស្សរណសន្តិ. តង្គសន្តីតិ បដិបក្ខាតាទិអង្គេន អង្គំ និវត្តនាទិអង្គោតិ វុត្តាទីតិ តន្នាមំ តង្គសន្តិ. សម្មុតិសន្តីតិ សមាហារវសេន ទិដ្ឋិសន្តិ. តា វិភាគតោ វេទិតព្វា “កតមា អច្ចន្តសន្តី”តិអាទិយាហ. អមតំ និព្ពានន្តិ ឧបាទាយោ ហេតុ ទុត្តត្តាយេវ. បទំ ទស្សនំ សមាបន្នស្ស និវត្តនា សន្តា ហោន្តីតិ ឧបាទាយោ អន្តា អប្បនាយំ អតិសយវសេន វុត្តា. អបិ ច សម្មុតិសន្តិ ទ្វាសដ្ឋិ អទ្ធេ អភិនេប្បតា, សន្តីតិ ទូតទេវ ទ្វេ សន្តិយោ បដិក្កមិត្វា សម្មុតិសន្តិយេវ ទីបេតិ. កប្បសន្តិតិ វិបាកជកាលវសេន បរិវត្តកាលវសេន ជលន្តិ. បកប្បសន្តិតិ វិសេសេន ជលន្តិ. ឧទិតសន្តិតិ កប្បនសន្តិ. សមេទិតសន្តិតិ វិសេសេន កប្បិតសន្តិ. ជលិតសន្តិតិ តស្សេវ វេវចនំ. ឈដិតសន្តិតិ បិឡន្ធិតសន្តិ. សន្តិ និស្សិតោតិ ទិដ្ឋិសន្តាំ សន្តិ និស្សិតោ. អស្សិតោតិ អាសិតោ វិសេសេន និស្សិតោ. អល្លីនោតិ ឧល្លីនោ.

១០. ឯវំ និព្ពិតេ ឋាន “ជិជ្ជិនិទេយា...បេ... អាតិយតិ ច ឆយូ”ន្តិ ឋត្វ ជិជ្ជិនិទេយាតិ ពុជំឃុទ្ធានិនិទេយឃុទ្ធាតានិ ជិជ្ជិនិទេយនាតិ។ ន ហិ ឋាតិចត្តាតិ ឃុទេលន អតិចត្តិតត្ថា ន ហោន្តិ។ ឆទេយ្យុ និទេជ្ជ្យ ឃយុក្កហិតន្តិ ក្ខាយជិជ្ជិកទេតឃុ តំ តំ ឃយុក្កហិតំ អកិនិបិជ្ជឆយុំ និជ្ជិនិត្វា បចត្តា ជិជ្ជិនិទេយា ន ហិ ឋាតិចត្តាតិ ទុត្តំ ហោតិ។ តឃ្វា នទេរា ទេតឃុ និទេចឃទេនឃុ, និរឃ្យុតី អាតិយតី ច ឆយុត្តិ យឃ្វា ន ហិ ឋាតិចត្តា, តឃ្វា នទេរា ទេតឃុទេយច ជិជ្ជិនិទេចឃទេនឃុ អជឃីលទេកាឃីលក្យក្ក្យឃីលបដ្ឋាតបយទុប្យបាទិតាក្ក្យជិកប្យឆាតកណ្ហកាបឃ្យយាជិទេកជំ ឃត្វារំ ឆយុក្ខាន់ កណាជិទេកទេឌ្ឋា តំ តំ ឆយុំ និរឃ្យុតិ ច អាតិយតិ ច ជហតិ ច កណ្ហាតិ ច ចនយក្កទេដា ចិយ តំ តំ ឃាពន្តិ ទុត្តំ ហោតិ។

ឯវំ និរឃ្យុទេន្តា ច អាតិយទេន្តា ច អនចជិតចិត្តត្តា អឃទេន្តហិបិ ក្យណទេតាទេឃហិ អត្តទេនា ចា បទេឃ្យ ចា យឃាយឃំ ក្ខប្យាទេពឃ្យ។ ទុរតិចត្តាតិ អតិក្កយិតំ ទុក្ខា។ ទុត្តរាតិ ទុត្តរា។ ទុប្យតរា ទុឃ្យយតិក្កយា ទុត្តិនិចត្តាតិ ក្ខបឃទេក្កន ចន្តិតា។

និជ្ជិនិត្វាតិ ឃឃ្យុតចទេឃន និជ្ជឃំ កត្វា។ ចិនិជ្ជិនិត្វាតិ អត្តចទេឃន នានាចិទេធន ចិនិជ្ជឃំ កត្វា។ ចិចិនិត្វាតិ បរិទេយឃិត្វា។ បចិចិនិត្វាតិ អត្តនិយចទេឃន ឃត្ថាការទេទន បរិទេយឃិត្វា។ “និចិនិត្វា ចិជ្ជិនិត្វា”តិបិ បាឋោ។ ឍឆិក្កទេហាតិ អចឆិយិត្វា ការទេហា។ តីលក្កទេហាតិ ទេកាជ្ជាឃចទេឃន ការទេហា “តីលទេឃា ចិកជិត្វា”តិអាទីឃុ (ទី. និ. ១.១៦៨; ម. និ. ១.១១១) ចិយ។ ចទក្កទេហាតិ ក្ខត្តយការទេហា ទេកាជ្ជាឃក្កទេហាតិ អចយចទេឃន ការទេហា។ ក្ខដ្ឋយក្កទេហាតិ ទាឃិចទេឃន ការទេហា។ ឃយុដ្ឋយក្កទេហាតិ ទេកាជ្ជាឃចទេឃន ទាឃិចទេឃន ច ការទេហា។ ពុជំ ឃដ្ឋន្តិ ពុជទេយច ឃកាចំ។ តដ្ឋន្តិ តឆកាចំ អចិបរីតឃកាចំ។ តឆន្តិ ចិបរិណាមទេហិតំ។ ក្វតន្តិ ចិជ្ជយាតំ។ យាឆាចន្តិ យឆាឃកាចំ អចិបរីតន្តិ ន ចិបរីតំ។

និរឃ្យុតីតិ និអឃ្យុតិ ចិក្ខុបតិ។ បទចិជ្ជិក្ខតាយ ចាតិ បទេទហិ ចិឃ្យុជ្ជាបទេនន។ អនកិឃយ្ហណទេន្តា ចាតិ អឃយ្យាប្បណទេន្តា ចា អឃទេក្កទេន្តា ចា ចិឃ្យុទេជ្ជតិ។ បទេរា ចិជ្ជិទេក្ខតីតិ អទេញ្ញា ចិទេយាក៏ កទេរាតិ។ នទេតួត្វាតិ នត្វិ ឯត្វ។ ឃីលំ អនកិឃយ្ហណទេន្តាតិ ឃីលំ អឃយ្យាទេជទេន្តា។ ឃីលំ និរឃ្យុតីតិ ឃីលំ ចិឃ្យុទេជ្ជតិ។ ពុទេតា បទេរឃុបិ ឯទេឃច នទេយា។

១១. ទេយា បនាយំ ឃត្ថជិជ្ជិកតាជិទេកាឃទុនតាយ បញ្ញាយ ឃយន្តាកតត្តា ទេឆាទេនា, តឃ្យ ទេឆានឃ្យ ហិ...បេ... អន្វបទេយា ទេឃា។ កិំ ទុត្តំ ហោតិ? ទេឆានឆយុឃយន្តាកយា ទេឆានឃ្យ ទុតឃត្ថបិបឃ្យ អទេហទេតា កត្វចិ ទេលិទេក ទេតឃុ ទេតឃុ កទេចឃុ ឃំកប្យតា ជិជ្ជិ នត្វិ។ ទេឃា តឃ្យា ជិជ្ជិយា អកាចា, យាយ ច អត្តនា កតំ បិបកយុំ បជិដ្ឋាទេជន្តា តិត្វិយា យាយាយ ចា យាទេនន ចា ឯវំ អកតិ កដ្ឋន្តិ, តយិ យាយដ្ឋា យានដ្ឋា បហាយ ទេឆាទេនា ទាកាជីនំ ទេកាឃានំ ទេកនកទេជ្ជ្យ, ជិជ្ជិឆទេយុ ឃយ្យាទេយ ចា និទេយាជីឃុ កតិចិទេឃទេឃឃុ ទេកន ឃដ្ឋិ កទេជ្ជ្យ, អន្វបទេយា ទេឃា, ទេឃា ហិ តណ្ហាជិជ្ជិក្ខបយានំ ក្វិត្តំ អកាទេចន អន្វបទេយាតិ។

កិំ ការណាតិ ទេកន ការណេន។ ទេឆានា ទុដ្ឋតិ បញ្ញាតិ ទេឆានា ពុតិ កិំការណា បញ្ញា កទីយតិ។ តាយ បញ្ញាយ កាយទុដ្ឋទិតន្តិ តាយ ទុត្តប្យការាយ បញ្ញាយ កាយទេតា បចត្តំ ទុជ្ជ កិទេលឃប្បតិកត្តា ចា ចទិតន្តិ កាយទុដ្ឋទិតំ។ ទុតដ្ឋា ទេឆាតដ្ឋាតិ កយិតដ្ឋា ទេឆាចិតដ្ឋា ឃទេន្តាតដ្ឋាតិ ឃយុា ទេឆាចិតដ្ឋា។ និទេន្តាតដ្ឋាតិ ចិទេឃទេឃន ឃុជ្ជ និទេន្តាតដ្ឋា។ ទាទេកា ទុទេតា ចាតិអាជទេយា ចត្វាន្តិ យក្កានំ ចទេឃន

ឃោរេឌតត្តា។

សម្មាទិដ្ឋិយា មិច្ឆាទិដ្ឋិ ឆុតា ឆាតិ មគ្គសម្បយុត្តាយ សម្មាទិដ្ឋិយា មិច្ឆាទិដ្ឋិ កម្បិតា ចលិតា ឆោចិតា។ សម្មាសង្កប្បាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ វុត្តញ្ហេតំ “សម្មាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ និជ្ជិណ្ណា ហោតី”តិ សុត្តំ (អ។ និ។ ១០.១០៦; ទី។ និ។ ៣.៣៦០) វិត្ថារេតព្ពំ។ សម្មាញាណេនាតិ មគ្គសម្បយុត្តញាណេន, បច្ចវេក្ខណញាណេន វា។ មិច្ឆាញាណន្តិ វិបរីតញាណំ អយាថាវញាណំ, បាបកិរិយាសុ ឧបាយចិន្តាវសេន បាបំ កត្វា “សុកតំ មយា”តិ បច្ចវេក្ខណាការេន ច ឧប្បន្នោ មោហោ។ សម្មាវិមុត្តិយា មិច្ឆាវិមុត្តីតិ សមុច្ឆេទវិមុត្តិយា វិបរីតា អយាថាវវិមុត្តិ អវិមុត្តិយេវ ចេតោវិមុត្តិសញ្ញិតា។

អថវា ញាណេហិ ធោតេយ្យេហិ ធម្មេហីតិ រាគាទីហិ កិលេសេហិ ធុតេ ជិតោ អថវា ញាណេហិ វុត្តប្បការេហិ កិលេសធោវនេហិ ធម្មេហិ ឧបេតោ ហោតិ។ ធោតកោតិ ធោតកោ បុគ្គលោ, តេនេវ “សោ ធុតរាគោ”តិអាចរិយា អាហ។

មាយា វុច្ចតិ វញ្ចនិកាចរិយាតិ វញ្ចនកិរិយំ វញ្ចនកការណំ អស្សា អត្ថីតិ វញ្ចនិកាចរិយា។ តស្ស បដិច្ឆាទនតោ ហោតីតិ តេន វុច្ចរិតានំ អប្បកាសនការណា។ បាបំ ខន្ធំ បរិហរតីតិ លិង្គំ បត្វា បដិច្ឆាទេតិ។ “មា មំ ជញ្ញា”តិ ខន្ធតីតិ “មយ្ហំ កតំ បាបំ បរេ មា ជានិំសុ”តិ បត្ថយតិ។ សង្កប្បេតីតិ វិតក្កំ ឧប្បាទេតិ។ វាចំ ភាសតីតិ ជានន្តេន បណ្ណត្តំ វីតិក្កមន្តោ កិញ្ចិ ការិយំ ករោតិ “អម្ហាកំ វីតិក្កមដ្ឋានំ នាម នត្ថី”តិ ឧបសន្តោ វិយ ភាសតិ។ កាយេន បរក្កមតីតិ “មយា កតំ ខន្ធំ បាបកម្មំ មា កោចិ ជានិំសុ”តិ កាយេន វត្តំ ករោតិ។ វិជ្ជមានទោសបដិច្ឆាទនតោ វក្ខមានយាមា អស្សាតិ មាយាវី, មាយាវិនោ ភាវោ មាយាវិតា។ កត្វា បាបំ បុន បដិច្ឆាទនតោ អតិច្ច អស្សរតិ ឧតាយ សន្តានាតិ អច្ចសរា។ កាយវាចាកិរិយាហិ អញ្ញថា ទស្សនតោ វញ្ចនតីតិ វញ្ចនា។ ឧតាយ សន្តា និករោន្តីតិ និកតិ, មិច្ឆា ករោន្តីតិ អត្ថោ។ “នាហំ ឯវំ ករោមី”តិ បាបានំ វិក្ខិបនតោ និកិរណា។ “នាហំ ឯវំ ករោមី”តិ បរិវជ្ជនតោ បរិហរណា។ កាយាទីហិ សំហរណតោ គូហនា។ សមន្តតោ គូហនា បរិគូហនា។ តិណបណ្ណេហិ វិយ គូថំ កាយវចីកម្មេហិ បាបំ ឆាទេតីតិ ឆាទនា។ សន្តតោ ករោតោ ឆាទនា បរិច្ឆាទនា។ ន ឧត្តានិំ កត្វា ទស្សេតីតិ អនុត្តានីកម្មំ។ ន បាកដំ កត្វា ទស្សេតីតិ អនាវិកម្មំ។ សុដ្ឋុ ឆាទនា វោច្ឆាទនា។ កតបដិច្ឆាទនវសេន បុនបិ បាបស្ស ករណតោ បាបកិរិយា។ អយំ វុច្ចតីតិ អយំ កតបដិច្ឆាទនលក្ខណា មាយា នាម វុច្ចតិ, យាយ សមន្នាគតោ បុគ្គលោ ភស្មបដិច្ឆន្នោ វិយ អង្គារោ, ឧទកបដិច្ឆន្នោ វិយ ខាណុ, បិលោតិកបលិវេឋិតំ វិយ ច សត្ថំ ហោតិ។

ធុតវិធេយ្យានោតិ ធុតបរិច្ឆេទេន ធុតគោចរេន យានោ។ យា ចិត្តស្ស ឋិតីតិ យា ចិត្តស្ស អធិស្សាបនា, អយំ យានោតិ អត្ថោ។ ធុតំ បុគ្គលំ អនោរមិត្វា និព្ពត្តិតយានោ ច វុត្តោ។

អត្តក្កិលមថយានោតិ អត្តានំ ឧបរិ ឋបេតយានោ។ បរធម្មាតយានោតិ បរេ លិយកការណយានោ។ ញាណេ ឋត្វា យានោ ឯវការេ តទា បវត្តាការេន វុត្តោ។

“សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោតិ ជាតិអាទីនិ និស្សាយ “អហមស្មិ សេយ្យោ”តិ ឧប្បន្នោ មានោ។ សទិសមានាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯវមិមេបិ តយោ មានា បុគ្គលវិសេសំ អនិស្សាយ តថា បវត្តាការវសេន វុត្តា។ តេសុ ឯកេកោ តិណ្ណម្បិ សេយ្យសទិសហីនានំ ឧប្បជ្ជតិ។ តត្ថ “សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោ សេយ្យស្សេវ យាថាវមានោ, សេសានំ អយាថាវមានោ។ “សទិសោហមស្មី”តិ មានោ សទិសស្សេវ យាថាវមានោ, សេសានំ អយាថាវមានោ។ “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ ហីនស្សេវ យាថាវមានោ, សេសានំ អយាថាវមានោ។

ចតុព្ពិធេន មានោ លោកធម្មវសេន វុត្តោ។ បញ្ចវិធេន មានោ បញ្ចកាមគុណវសេន វុត្តោ។ ឆព្ពិធេន មានោ ចក្ខាទិសម្បត្តិវសេន វុត្តោ។ តត្ថ មានំ ជនេតីតិ មានំ ឧប្បាទេតិ។

សត្តវិធេន មាននិទ្ទេសេ មានោតិ ឧន្នមោ។ អតិមានោតិ “ជាតិអាទីហិ មយា សទិសោ នត្ថី”តិ អតិក្កមិត្វា មញ្ញនវសេន ឧប្បន្នោ មានោ។ មានាតិមានោតិ “អយំ បុព្វេ មយា សទិសោ, ឥទានិ អហំ សេដ្ឋោ, អយំ ហីនតរោ”តិ ឧប្បន្នោ មានោ។ អយំ ភារាតិភារោ វិយ បុរិមំ សទិសមានំ ឧបាទាយ មានាតិមានោ នាមាតិ ទស្សេតុំ “មានាតិមានោ”តិ អាហ។ ឱមានោតិ ហីនមានោ។ សោ “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ នាម វុត្តោ, អយំ ឱមានោ នាម។ អបិ ច “ត្វំ ជាតិមា, កាកជាតិ វិយ តេ ជាតិ។ ត្វំ គោត្តវា, ចណ្ឌាលគោត្តំ វិយ តេ គោត្តំ។ តុយ្ហំ សរោ អត្ថិ, កាកស្សរោ វិយ តេ សរោ”តិ ឯវំ អត្តានំ ហេដ្ឋា កត្វា បវត្តនវសេន អយំ “ឱមានោ”តិ វេទិតព្ពោ។

អធិមានោតិ ចត្តារិ សច្ចានិ អប្បត្វា បត្តសញ្ញិស្ស, ចតូហិ មគ្គេហិ កត្តព្ពេ កិច្ចេ អកតេយេវ កតសញ្ញិស្ស, ចតុសច្ចធម្មេ អនធិគតេ អធិគតសញ្ញិស្ស , អរហត្តេ អសច្ឆិកតេ សច្ឆិកតសញ្ញិស្ស ឧប្បន្នោ អធិគតមានោ អធិមានោ នាម។ អយំ បន កស្ស ឧប្បជ្ជតិ, កស្ស ន ឧប្បជ្ជតីតិ? អរិយសាវកស្ស តាវ ន ឧប្បជ្ជតិ។ សោ ហិ មគ្គផលនិព្ពានបហីនកិលេសាវសិដ្ឋកិលេសបច្ចវេក្ខណេន សញ្ជាតសោមនស្សោ អរិយគុណបដិវេធេ និក្កង្ខោ, តស្មា សោតាបន្នាទីនំ “អហំ សកទាគាមី”តិអាទិវសេន មានោ ន ឧប្បជ្ជតិ, ទុស្សីលស្ស ច ន ឧប្បជ្ជតិ។ សោ ហិ អរិយគុណាធិគមេ និរាសោវ។ សីលវតោបិ បរិច្ចត្តកម្មដ្ឋានស្ស និទ្ទារាមតាទិមនុយុត្តស្ស ន ឧប្បជ្ជតិ , បរិសុទ្ធសីលស្ស បន កម្មដ្ឋានេ អប្បមត្តស្ស នាមរូបំ វវត្ថបេត្វា បច្ចយបរិគ្គហេន វិតិណ្ណកង្ខស្ស តិលក្ខណំ អារោបេត្វា សង្ខារេ សម្មសន្តស្ស អារទ្ធវិបស្សកស្ស ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នេ ច សុទ្ធសមថលាភី សុទ្ធវិបស្សនាលាភី វា អន្តរា ឋបេតិ។ សោ ហិ ទសបិ វស្សានិ វីសម្បិ វស្សានិ តិំសម្បិ វស្សានិ អសីតិបិ វស្សានិ កិលេសសមុទាចារំ អបស្សន្តោ “អហំ សោតាបន្នោ”តិ វា “សកទាគាមី”តិ វា “អនាគាមី”តិ វា មញ្ញតិ, សមថវិបស្សនាលាភី បន អរហត្តេយេវ ឋបេតិ។ តស្ស ហិ សមាធិពលេន កិលេសា វិក្ខម្ភិតា, វិបស្សនាពលេន សង្ខារា សុបរិគ្គហិតា, តស្មា សដ្ឋិបិ វស្សានិ អសីតិបិ វស្សានិ វស្សសតម្បិ កិលេសា ន សមុទាចរន្តិ, ខីណាសវស្សេវ ចិត្តាចារោ ហោតិ។ សោ ឯវំ ទីឃរត្តំ កិលេសសមុទាចារំ អបស្សន្តោ អន្តរា អដ្ឋត្វាវ “អរហា អហ”ន្តិ មញ្ញតិ។

អប្ហិយាតេតាតិ ទ្វេប អប្ហិតិអាឌិតា តេឃេត បញ្ហាបុ លតេគ្គបុ “អហំ ទ្វបិតេឃា”តិ ប្តប្បតេក្ខា យាតេតា៑ យិទ្ធាយាតេតាតិ បិបតេកហិ កយ្ហាឃតាតសិប្បាឃតាតចិន្តាង្គ្វាតបុតបដិកាតសីលគ្គតេតហិ, បិបិកាឃ ច ឌិង្គិ ឃា ប្តប្បតេក្ខា យាតេតា៑ តត្វ បិបតាំ កយ្ហាឃតាត់ តាយ តេកចងួយឆ្នាតគ្គតេសាគាត់ កយ្ហំ៑ បិបតាំ សិប្បាឃតាត់ តាយ យឆ្នាលលិបក្យឹតកតេលាបុ តេចច បិរវឌ្គតប្លលិតេរាបតាឌីបុ ច តេលកតា៑ បិបតាំ ចិន្តាង្គ្វាត់ តាយ ឃា កាឌិ បទ្វបឈាតចិន្តា៑ បិបតាំ បុតាំ តាយ ការតេឃុគ្គសីតាហតេលាឌិបដិរំឃុត្តំ៑ បិបតាំ បដិកាត់ តាយ ទុក្ខាសិតឃុត្តំ កប្បតាដកចិលប្បតាឌិបដិកាត់ ៑ បិបតាំ សីលំ តាយ អឌសីលំ តេកាសីលំ៑ ចតយ្យិ អឌចតេកាចតេយច៑ បិបិកា ឌិង្គិ បត ក្វាសង្គិ ឃា ឌិង្គិកតេតបុ ឃាកាឌិ ឌិង្គិ៑ អង្គចិឌយាតេតា ប្តត្តាតតេត្វាតេឃច៑

តចចិឆេត យាតតិតេគ្គស តេសឃ្យស្ស “តេសតេឃ្យាហយប្ហិ”តិអាឌតេឃា តច យាតា បុក្កលំ តិស្សាឃ ទុត្តា៑ ឲត្វ បត តេសឃ្យស្ស “តេសតេឃ្យាហយប្ហិ”តិ យាតេតា ទាឌាតតេច្ចូច បគ្គាឌិតាតច្ចា ប្តប្បង្គតិ៑ ទាឌា ហិ “ទតេង្គត ចា ឆតចាហតេតហិ ចា តេកា យឃា សឌិតេសា អត្ថិ”តិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑ បគ្គាឌិតេតាបិ “សីលឆ្មុតក្កាឌីហិ តេកា យឃា សឌិតេសា អត្ថិ”តិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑

តេសឃ្យស្ស “សឌិតេសាហយប្ហិ”តិ យាតេតាបិ ឲតេតរំតេឃច ប្តប្បង្គតិ៑ ទាឌា ហិ “ទតេង្គត ចា ឆតចាហតេតហិ ចា អគ្គាទាទ្វហិ សគ្គិ យឃ្យាកំ តាតាកតេលា”គ្គិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑ បគ្គាឌិតេតាបិ “សីលឆ្មុតក្កាឌីហិ អតេគ្គាត កិក្កុតា យឃ្យាកំ តាតាកតេលា”គ្គិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑

តេសឃ្យស្ស “ហិតេតាហយប្ហិ”តិ យាតេតាបិ ឲតេតរំតេឃច ប្តប្បង្គតិ៑ ឃស្ស ហិ ទតេគ្គា ទង្គំ ចា ឆតចាហតាឌីតិ ចា តាតិសយក្តាតិ តេហាគ្គិ, តេសា “យឃ្យាទាឌាតិ តេចាហាទបុតយត្តកតេយច, កិំ ទាឌា តាយ អហ”គ្គិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑ បគ្គាឌិតេតាបិ អប្បលិកសក្កាតេទា “អហំ ឆយ្ហកឌិតេកា, ពាហុស្សុតេតា, យហាតេឆទាតិ កចាយត្តតេយច, កិំ ឆយ្ហកឌិតេកា តាយាហំ, កិំ ពាហុស្សុតេតា តាយាហំ, កិំ យហាតេឆទា តាយាហំ, ឃស្ស តេយ លិកសក្កាតេទា តត្ថិ”តិ ឲតំ យាត់ កតេទាតិ៑

សឌិសស្ស “តេសតេឃ្យាហយប្ហិ”តិ យាតាតេឃា អយតេច្ចាឌីត់ ប្តប្បង្គគ្គិ៑ អយតេច្ចា ចា ហិ ទង្គិតេឃា ចា “តេកាកឃាតចាហតាឌីហិ តេកា យឃា សឌិតេសា អតេគ្គា ទាឌបុទិតេសា អត្ថិ”តិ ចា, “យឃ្យាអតេគ្គាហិ សគ្គិ កិំ តាតាកតេលា”គ្គិ ចា, “អយតេច្ចាតិ តាយតេយច យឃ្យា ឈាសឆ្នាឌតយត្តយ្យិ តេយ តត្ថិ, កិំ អយតេច្ចា តាយាហ”គ្គិ ចា ឲតេត យាតេត កតេទាតិ៑

ហិតស្ស “តេសតេឃ្យាហយប្ហិ”តិ យាតាតេឃា ឌាសាឌីត់ ប្តប្បង្គគ្គិ៑ ឌាតេសា ហិ “យាតិតេតា ចា បិតិតេតា ចា តេកា យឃា សឌិតេសា អតេគ្គា ឌាតេសា តាយ អត្ថិ, អតេគ្គា ឌីចិតំ អសតេក្កាគ្គា កុច្ឆិតេហតុ ឌាសា តាយ ឌាតា, អហំ បត បតេចលីអាកតត្តា តេសតេឃ្យា”តិ ចា, “បតេចលីអាកតការេចត ប្តកតេតាបុគ្គិកឌាសតេត្វាត អបុកឌាតេសត តាយ សគ្គិ កិ យឃ្យាតាតាកតេលា”គ្គិ ចា, “កុច្ឆិចតេសតាហំ ឌាសត្យ ប្តបកតេតា, យាតាបិតុតេកាឌិ ឃា បត តេយ ឌាសង្គ្វាត់ តត្ថិ , កិំ ឌាតេសា តាយ អហ”គ្គិ ចា ឲតេត យាតេត កតេទាតិ៑ ឃថា ច ឌាតេសា, ឲចំ បុក្កុសចណ្ឌាលិតេឃាបិ ឲតេត យាតេត កតេទាគ្គិតេឃច៑

ឯត្ថ ច សេយ្យស្ស “សេយ្យោហមស្មី”តិ បវត្តមានោច យាថាវមានោ, ឥតរេ ទ្វេ អយាថាវមានា។ តថា សទិសស្ស “សទិសោហមស្មី”តិ, ហីនស្ស “ហីនោហមស្មី”តិ បវត្តមានោច យាថាវមានោ, ឥតរេ ទ្វេ អយាថាវមានា។ តត្ថ យាថាវមានា អរហត្តមគ្គវជ្ឈា, អយាថាវមានា សោតាបត្តិមគ្គវជ្ឈា។

ឯត្ថ ច សេយ្យស្ស “សេយ្យោហមស្មី”តិ មានោ ឧត្តមស្ស ឧត្តមដ្ឋេន “អហំ សេយ្យោ”តិ ឯវំ ឧប្បជ្ជមានោ, សេយ្យស្ស “សទិសោហមស្មី”តិ មានោ ឧត្តមស្ស សមដ្ឋេន “អហំ សទិសោ”តិ ឯវំ ឧប្បជ្ជមានោ។ សេយ្យស្ស “ហីនោហមស្មី”តិ មានោ ឧត្តមស្ស លាមកដ្ឋេន “អហំ ហីនោ”តិ ឯវំ ឧប្បជ្ជមានោ។ ឯវំ សេយ្យមានោ សទិសមានោ ហីនមានោតិ តយោ មានា សេយ្យស្ស ឧប្បជ្ជន្តិ។ សទិសស្សាបិ អហំ សេយ្យោ, សទិសោ, ហីនោតិ តយោ មានា ឧប្បជ្ជន្តិ។ ហីនស្សាបិ អហំ ហីនោ, សទិសោ, សេយ្យោតិ តយោ មានា ឧប្បជ្ជន្តិ។

នវវិធមាននិទ្ទេសេ ឥធេកច្ចោ មានំ ជនេតីតិ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ មានំ ជនយតិ។ ជាតិយា វាតិ ខត្តិយភាវាទិជាតិសម្បត្តិយា វា។ គោត្តេន វាតិ គោតមគោត្តាទិនា ឧក្កដ្ឋគោត្តេន វា។ កោលបុត្តិយេន វាតិ មហាកុលភាវេន វា។ វណ្ណបោក្ខរតាយ វាតិ វណ្ណសម្បន្នសរីរតាយ វា។ សរីរញ្ហិ “បោក្ខរ”ន្តិ វុច្ចតិ, តស្ស វណ្ណសម្បត្តិយា អភិរូបភាវេនាតិ អត្ថោ។ ធនេន វាតិ ធនសម្បន្នភាវេន វា, មយ្ហំ និធានគតស្ស ធនស្ស បមាណំ នត្ថីតិ អត្ថោ។ អជ្ឈេនេន វាតិ អជ្ឈាយនវសេន វា។ កម្មាយតនេន វាតិ “អវសេសា សត្តា ឆិន្នបក្ខកាកសទិសា, អហំ បន មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ”តិ វា, “អហំ យំ យំ កម្មំ ករោមិ, តំ តំ សមិជ្ឈតី”តិ វា ឯវមាទិនយប្បវត្តេន កម្មាយតនេន វា។ សិប្បាយតនេន វាតិ “អវសេសា សត្តា និសិប្បា, អហំ សិប្បវា”តិ ឯវមាទិនយប្បវត្តេន សិប្បាយតនេន វា។ វិជ្ជាដ្ឋានេន វាតិ ឥទំ ហេដ្ឋា វុត្តនយមេវ។ សុតេន វាតិ “អវសេសា សត្តា អប្បស្សុតា, អហំ បន ពហុស្សុតោ”តិ ឯវមាទិសុតេន វា។ បដិភានេន វាតិ “អវសេសា សត្តា អប្បដិភានា, មយ្ហំ បន បដិភានប្បមាណំ នត្ថី”តិ ឯវមាទិបដិភានេន វា។ អញ្ញតរញ្ញតរេន វា វត្ថុនាតិ អវុត្តេន អញ្ញេន វត្ថុនា វា។ យោ ឯវរូបិ មានោតិ មានករណវសេន មានោ។ មញ្ញនា មញ្ញិតត្តន្តិ អាការភាវនិទ្ទេសោ។ ឧស្សិតដ្ឋេន ឧន្នតិ។ យស្សុប្បជ្ជតិ, តំ បុគ្គលំ ឧន្នាមេតិ ឧក្ខិបិត្វា ឋបេតីតិ ឧន្នាមោ។ សមុស្សិតដ្ឋេន ធជោ។ ឧក្ខិបនដ្ឋេន ចិត្តំ សម្បគ្គណ្ហាតីតិ សម្បគ្គាហោ។ កេតុ វុច្ចតិ ពហូសុ ធជេសុ អច្ចុគ្គតធជោ ។ មានោបិ បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជមានោ អបរាបរេ ឧបាទាយ អច្ចុគ្គតដ្ឋេន កេតុ វិយាតិ កេតុ, តំ កេតុំ ឥច្ឆតីតិ កេតុកម្យំ, តស្ស ភាវោ កេតុកម្យតា។ សា បន ចិត្តស្ស, ន អត្តនោ។ តេន វុត្តំ “កេតុកម្យតា ចិត្តស្សា”តិ។ មានសម្បយុត្តញ្ហិ ចិត្តំ កេតុំ ឥច្ឆតិ, តស្ស ភាវោ, កេតុសង្ខាតោ មានោតិ។ ធោនោ មាយញ្ច មានញ្ច បហាយ បជហិត្វា យោ សោ ធោនោ អរហា ហេដ្ឋា វុត្តនយេន វិនោធនញ្ញត្តិការណាទិវសេន កិលេសេ បជហិត្វា ឋិតោ, សោ តេន រាគាទិនា កិលេសេន គច្ឆេយ្យ។

នេរយិកោតិ វាតិ និរយេ និព្ពត្តកសត្តោតិ វា។ តិរច្ឆានយោនិកាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ សោ ហេតុ នត្ថីតិ យេន ជនកហេតុនា គតិយាទីសុ និព្ពត្តេយ្យ, សោ ហេតុ នត្ថិ។ បច្ចយោតិ តស្សេវ វេវចនំ។ ការណន្តិ ឋានំ។ ការណញ្ហិ តទាយត្តវុត្តិតាយ អត្តនោ ផលស្ស ឋានន្តិ វុច្ចតិ។ តស្មា យេន ហេតុនា យេន បច្ចយេន គតិយាទីសុ និព្ពត្តេយ្យ, តំ ការណំ នត្ថិ។

១១. យោ បន តេសំ ទ្វិន្នំ ឧបយានំ ភាវេន ឧបយោ ហោតិ, សោ ឧបយោ ហិ...បេ... ទិដ្ឋិមិធេវ សព្ពាតិ. តត្ថ ឧបយោតិ តណ្ហាទិដ្ឋិនិស្សិតោ. ធម្មេសុ ឧបេតិ វាទន្តិ “រត្តោ”តិ វា “ទុដ្ឋោ”តិ វា ឯវំ តេសុ តេសុ ធម្មេសុ ឧបេតិ វាទំ. អនូបយំ កេន កថំ វទេយ្យាតិ តណ្ហាទិដ្ឋិប្បហានេន បន អនូបយំ ខីណាសវំ កេន រាគេន វា ទោសេន វា កេន “រត្តោ”តិ វា “ទុដ្ឋោ”តិ វា វទេយ្យ. ឯវំ អនុបវជ្ជោ ច សោ កិំ តិត្ថិយា វិយ កតបដិញ្ញាកោ ភវិស្សតីតិ អធិប្បាយោ. អត្តា និរត្តា ន ហិ តស្ស អត្ថីតិ តស្ស ហិ អត្តទិដ្ឋិ វា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ វា នត្ថិ, គហណមុញ្ចនំ វាបិ អត្តនិរត្តសញ្ញិតំ នត្ថិ. កិំ ការណា នត្ថីតិ ចេ? អធោសិ សោ ទិដ្ឋិមិធេវ សព្ពាតិ. យស្មា សោ ឥធេវ អត្តភាវេ ញាណវជ្ជនា សព្ពទិដ្ឋិគតំ អធោសិ បជហិ វិនោទេសីតិ អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ. តំ សុត្វា រាជា អត្តមនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បក្កាមីតិ.

រត្តោតិ វាតិ រាគេន រត្តោតិ វា. ទុដ្ឋោតិ វាតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ. តេ អភិសង្ខារា អប្បហីនាតិ យេ បុញ្ញាបុញ្ញានេញ្ជាភិសង្ខារា, តេ អប្បហីនា. អភិសង្ខារានំ អប្បហីនត្តាតិ តេសំ វុត្តប្បការានំ កម្មាភិសង្ខារានំ ន បហីនការណា. គតិយា វាទំ ឧបេតីតិ បញ្ចន្នំ គតីនំ អញ្ញតរាយ កថំ ឧបគច្ឆតិ. តេនេតមាហ – “នេរយិកោតិ វា...បេ... វាទំ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតី”តិ. វទេយ្យាតិ កថេយ្យ. គហិតំ នត្ថីតិ គហេតព្ពំ នត្ថិ. មុញ្ចិតព្ពំ នត្ថីតិ មុញ្ចិត្វា ឋិតត្តា មោចេតព្ពំ នត្ថិ.

យស្សត្ថិ គហិតន្តិ យស្ស បុគ្គលស្ស “អហំ មមា”តិ គហិតំ អត្ថិ. តស្សត្ថិ មុញ្ចិតព្ពន្តិ តស្ស បុគ្គលស្ស មោចេតព្ពំ អត្ថិ. ឧបរិ បទានិ បរិច្ចេត្វា មោចេតព្ពានិ. គហណំ មុញ្ចនា សមតិក្កន្តោតិ គហណមោចនំ អតិក្កន្តោ. វុឌ្ឍិបរិហានិវីតិវត្តោតិ វុឌ្ឍិ បរិហានិំ អតិក្កមិត្វា បវត្តោ. សោ វុដ្ឋវាសោតិអាទិ កត្វា ចាលគ្គិតា ពន្ធាតីតិ បរិយោសានំ ហេដ្ឋា វុត្តនយេន. អធោសីតិ កេត្វាសិ. ធុនិ សន្ធុនិ និទ្ធុនីតិ ឧបសគ្គេន បទំ វឌ្ឍិតំ.

សទ្ធម្មប្បជ្ជោតិកាយ មហានិទ្ទេសដ្ឋកថាយ

ទុដ្ឋដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. សុទ្ធដ្ឋកសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៦. ចតុត្ថេ សុទ្ធដ្ឋកេ បឋមគាថាយ តាវេត្ថ – ន, កិង្ខេវ, ឯវរូបេន ទស្សនេន សុទ្ធិ ហោតិ, អបិ ច ខោ កិលេសមលីនត្តា អសុទ្ធំ, កិលេសរោគានំ អបគមា សរោគមេវ ចន្តាកំ ព្រាហ្មណំ, អញ្ញា វា ឯវរូបំ ទិស្វា ទិដ្ឋិគតិកោ ពាលោ អភិជានាតិ “បស្សាមិ សុទ្ធំ បរមំ អរោគំ, តេន ច ទិដ្ឋិសង្ខាតេន ទស្សនេន សំសុទ្ធិ នរស្ស ហោតី”តិ, សោ ឯវំ អភិជានន្តោ តំ ទស្សនំ “បរម”ន្តិ ញត្វា តស្មិំ ទស្សនេ សុទ្ធានុបស្សី សមានោ តំ ទស្សនំ “មគ្គញាណ”ន្តិ បច្ចេតិ. តំ បន មគ្គញាណំ ន ហោតិ.

បរមំ អារោគ្យប្បត្តន្តិ ខេមំ និព្ពានំ បាបុណិត្វា ឋិតំ. តាណប្បត្តន្តិ តថា បិលនប្បត្តំ. លេណប្បត្តន្តិ និលីយនប្បត្តំ. សរណប្បត្តន្តិ បតិដ្ឋាបត្តំ, ភយនាសនំ វា បត្តំ. អភយប្បត្តន្តិ និព្ភយការណប្បត្តំ. អច្ចុតប្បត្តន្តិ និច្ចលការណំ បត្តំ. អមតប្បត្តន្តិ អមតំ មហានិព្ពានំ បត្តំ. និព្ពានប្បត្តន្តិ វានវិរហិតំ បត្តំ.

អភិជានន្តោតិ វិសេសេន ជានន្តោ. អាជានន្តោតិ អាជានមានោ. វិជានន្តោតិ អនេកវិធេន ជានមានោ. បដិវិជានន្តោតិ តំ តំ បដិច្ច វិជានមានោ. បដិវិជ្ឈន្តោតិ ហទយេ កុរុមានោ.

ចក្ខុវិញ្ញាណំ រូបទស្សនេនាតិ ចក្ខុវិញ្ញាណេន រូបទស្សនំ. ញាណន្តិ បច្ចេតីតិ បញ្ញា ញាតិ សទ្ទហតិ. មគ្គោតិ បច្ចេតីតិ “ឧបាយោ”តិ សទ្ទហតិ. បថោតិ សញ្ចារោ. និយ្យានន្តិ គហេត្វា យាតីតិ និយ្យានំ. “និយ្យាន”ន្តិ វា បាឋោ.

១៧. “ទិដ្ឋេន សុទ្ធី”តិ ទុតិយគាថា. តស្សត្ថោ – តេន រូបទស្សនសង្ខាតេន ទិដ្ឋេន យទិ កិលេសសុទ្ធិ នរស្ស ហោតិ, តេន វា ញាណេន សោ យទិ ជាតិអាទិទុក្ខំ បជហាតិ, ឯវំ សន្តេ អរិយមគ្គតោ អញ្ញេន អសុទ្ធិមគ្គេន សោ សុជ្ឈតិ, រាគាទីហិ ឧបធីហិ សោបធិកោ ឯវ សមានោ សុជ្ឈតីតិ វត្តព្វតំ អាបន្នោ ហោតិ, ន ច ឯវំវិធោ សុជ្ឈតិ. តស្មា ទិដ្ឋី ហិ នំ បាវ តថា វទានំ, សា នំ ទិដ្ឋិ ឯវ “មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ អយ”ន្តិ កថេតិ, ទិដ្ឋិអនុរូបំ “សស្សតោ លោកោ”តិអាទិនា នយេន តថា តថា វទតីតិ.

រាគេន សហ វត្តតីតិ សរាគោ, រាគវាតិ អត្ថោ. សទោសោតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ.

១៨. ន ព្រាហ្មណោតិ តតិយគាថា. តស្សត្ថោ – យោ បន ពាហិតបាបត្តា ព្រាហ្មណោ ហោតិ, សោ មគ្គេន អធិគតាសវក្ខយោ ខីណាសវព្រាហ្មណោ អរិយមគ្គញាណតោ អញ្ញេន អភិមង្គលសម្មតរូបសង្ខាតេ ទិដ្ឋេ, តថាវិធសទ្ទសង្ខាតេ សុតេ, អវីតិក្កមសង្ខាតេ សីលេ, ហត្ថិវតាទិភេទេ វតេ, បថវីអាទិភេទេ មុតេ ច ឧប្បន្នេន មិច្ឆាញាណេន សុទ្ធិំ ន អាហាតិ. សេសមស្ស ព្រាហ្មណស្ស វណ្ណភណនាយ វុត្តំ. សោ ហិ តេធាតុកបុញ្ញេ សព្វស្មិញ្ច បាបេ អនុបលិត្តោ, កស្មា? តស្ស បហីនត្តា តស្ស អត្តទិដ្ឋិយា, យស្ស កស្សចិ វា

កហលស្ស បហឹតត្តា អត្តញ្ញូតោ, បុញ្ញាកិរិយដ្ឋានាទីនំ អករោន្តោ “តយិធ បកុត្តាយតោ”តិ ចុច្ចតិ់ តស្មា តំ ឧចំ បរិវត្តេន្តោ អាហ់ សត្ថុស្សេច ចស្ស បុរិមបរិវេន សម្ពន្ធោ ចេចិតព្ពោ – បុព្ពេ ច បរេ ច អត្ថុបលិត្តោ អត្តញ្ញូតោ តយិធ បកុត្តាយតោ ត ព្រាហ្មណោ អញ្ញាតោ ឃុឌ្ឍិយាហាតិ់ តាតិ បរិវត្តេបាតិ ត ព្ពតិ បរិវេរធោ់

ធាវិត្វា សព្ពបរិបកាតីតិ កាធាឃតោ្វា – ឃោ ចត្វា្យព្ពេក ធាវិត្វា សព្ពបរិបកាតិ ធិតព្ពា ធិតោពេច្ចេច ចុត្តំ ហោតិ់ ធាវិតបរិបត្តា ឧច ច ចិយលេ ចិយលកាចំ ព្រាហ្មកាចំ សេដ្ឋកាចំ បត្តោ, បរិតិស្សង្ឃ សយាគិចិក្កុបករិលេ សយលេត អក្កុយក្កុឋលសយាឥតា សាធុសយាហិតោ, សំសារតោចត្យសយតិក្កូយេត សំសារយតិច្ច បរិតិដ្ឋិតកិច្ចតាឃ កេចលីតិ ច, តណ្ហាធិដ្ឋីហិ អតិស្សិតត្តា អតិស្សិតោតិ ច, លោកធម្មេហិ តិព្ពិការត្តា តាទីតិ ច បចុច្ចតិ់ ឧចំ ទុតិយទោ ស ព្រាហ្មា សោ ព្រាហ្មណោតិ់

អញ្ញត្រ សតិបដ្ឋានេតហីតិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បុច្ចិត្វា់ សម្មប្បធានានីស្សបិ ឧបេច តយោ់

សត្ថុកេ សមណព្រាហ្មណាតិ ឧកច្ចេ លោកសម្ពុតេត “សមណព្រាហ្មណា”តិ លទ្ធចោហារា សំចិជ្ជន្តិ់ ធិដ្ឋិស្សុឌ្ឍិកាតិ ធិដ្ឋេត ស្សុឌ្ធិ ព្ពច្ឆយាតា់ តេ ឧកច្ចាតំ ទ្សបិតំ ធស្សតត្តិ ឧតោ ធិដ្ឋិស្សុឌ្ឍិកា ឧតោសំ ទ្សបិរម្មណាតំ ឍូលោកតំ់ យក្កុលំ បច្ចេត្តីតិ ព្ពឌ្ឍិការលំ ព្យឌ្ឍិការលំ សព្ពសម្បត្តិការលំ បតិដ្ឋាបេត្តិ់ អយក្កុលំ បច្ចេត្តីតិ អតិឌ្ឍិការលំ ត ព្យឌ្ឍិការលំ ត សម្បត្តិការលំ បតិដ្ឋាបេត្តិ់ តេ កាលតោ ចុដ្ឋហិត្វាតិ ឧតោ ធិដ្ឋាធិយក្កុលិកា បុរេតរមេច ដ្ឋហិត្វា់ អភិមក្កុលកតាតីតិ ធិមេសេត ចុឌ្ឍិការណាកតាតំ់ ទ្សបិតិ បស្សន្តីតិ តាតាចិធាតិ ទ្សបិរម្មណាតិ ធក្កុន្តិ់ ចាដកសកុណន្តិ ឧចំតាយកំ់ ចុស្សចេឡុចលដ្ឋិន្តិ ចុស្សតក្កុចេត្តត ដ្ឋប្បត្តំ តទុណចេឡុចលដ្ឋិំ់ កត្តិតិម្មិត្តិ សកាម្ពុំ ព្ពតិ្វំ់ ក្យារកំ លទ្ធេ អាពេទេបត្វា កច្ឆន្តិ តទុណធារកំ អំរេ ដ្ឋស្សរេបត្វា កច្ឆយាតំ់ បុណ្ណឃដន្តិ ដ្ឋកបុណ្ណឃដំ់ ទេវាហិតយច្ឆន្តិ រត្តទេវាហិតយច្ឆំ់ អាដញ្ញារធន្តិ សិន្ធចយុត្តរធំ់ ដ្ឋសកន្តិ យក្កុទ្រិលិសកំ់ កោកបិលន្តិ កបិលកាចិំ់

បលិលបុជ្ជាន្តិ ធុសរាសិំ់ តក្កុឃដន្តិ កោតក្កុធិបុទ្ធិតចាដិំ់ ទិត្តឃដន្តិ តុច្ឆឃដំ់ តដន្តិ តដកាធិំ់ “ឆុត្តកិរិយ”ន្តិ ឧកោ់ តក្កុសយណាកន្តិ តិចេច្ចាឡូអសយលំ់ លទន្តិ កក្រកំ់ លទយាតន្តិ កក្រកយុត្តំ ចយ្យាធិកំ់ ឧកយុត្តយាតន្តិ ឧកេកត ចាហតេត សំយុត្តំ យាតំ់ កាលាន្តិ ឧកក្កិយ្ហកយក្កិកាលំ់ ក្យលិន្តិ ហត្តក្យលិំ់ លជ្ជាន្តិ លជ្ជាបរិធំ់ តិទិយកតបរិធំ់ បក្កុហតន្តិ បីធសប្បិំ់ ធិណ្ណកន្តិ ដទាធិណ្ណំ់ ព្យាឆិកន្តិ ព្យាឆិបីព្យឌ្ឍតំ់ យតន្តិ កាលដ្ឋតំ់

ស្សុតស្សុឌ្ឍិកាតិ សោតចិញ្ញាណេណ ស្សុតេត ស្សុឌ្ធិំ ព្ពច្ឆយាតា់ សទ្ទ្ធាតំ សចតន្តិ សទ្ទ្ធារម្មណាតំ សចតំ់ ចទ្ធាតិ ចាតិអាធយោ លោកេ បចត្តសទ្ទ្ធយត្តាតិ កហេត្វា ចុត្តា់ អយក្កុលំ បត “ការណា”តិអាឌិតា តេត តេត តាមេត ចុត្តសទ្ទ្ធាយេច់ “ឈិត្ត”ន្តិ ចាតិ ហត្វបរិធាធិដ្ឋិតន្តិ ចា់ “កិត្ត”ន្តិ ចាតិ សីសាធិកិត្តន្តិ ចា់ “ធន្ធ”ន្តិ ចាតិ អក្កិតា ឈសាបិតន្តិ ចា់ “តដ្ឋ”ន្តិ ចាតិ ចោរាទីហិ ចិតាសិតន្តិ ចា់ “តត្ថិ”តិ ចាតិ ត ចិជ្ជតីតិ ចា់

សីលសុទ្ធិកាតិ សីលេន វិសុទ្ធិ ឥច្ឆកា។ សីលមត្តកាតិ សំវរមត្តកា។ សំយមមត្តកាតិ ឧបរមមត្តកា។ សំវរមត្តកាតិ ទ្វារថកនមត្តកា។ អវីតិក្កមមត្តកាតិ ន អតិក្កមិតមត្តកា។ សមណោ មុណ្ឌិកាបុត្តោតិ មាតិតោ លទ្ធនាមំ។ សម្បន្នកុសលន្តិ បរិបុណ្ណកុសលំ។ បរមកុសលន្តិ ឧត្តមកុសលំ។ ឧត្តមបត្តិប្បត្តន្តិ ឧត្តមំ អរហត្តំ បិបុហិតញ្ញតំ បត្វា ឋិតំ។ អយោជ្ឈន្តិ បរាជេតុំ អសក្កុណេយ្យំ សមណំ។

វតសុទ្ធិកាតិ សមាទានេន វតេន សុទ្ធិ ឥច្ឆកា។ ហត្ថិវតិកា ចាតិ សមាទិន្នហត្ថិវតំ ឯតេសំ អត្ថីតិ ហត្ថិវតិកា, សព្ពហត្ថិកិរិយំ ករោន្តីតិ អត្ថោ។ កថំ? “អជ្ជ បដ្ឋាយ ហត្ថីហិ កាតព្ពំ ករិស្សាមី”តិ ឯវំ ឧប្បន្នចិត្តា ហត្ថីនំ គមនាការំ តិដ្ឋនាការំ និសីទនាការំ សយនាការំ ឧច្ចារបស្សាវករណាការំ, អញ្ញោ ហត្ថី ទិស្វា សោណ្ឌំ ឧស្សាបេត្វា គមនាការេន សព្ពំ ករោន្តីតិ ហត្ថិវតិកា។ អស្សវតិកាទីសុបិ លព្ភមានវសេន យថាយោគំ យោជេតព្ពំ។ តេសុ អវសានេ ទិសាវតិកា ចាតិ បុរត្ថិមាទិទិសានំ នមស្សនវសេន សមាទិន្នទិសាវតិកា, ឯតេសំ វុត្តប្បការានំ សមណព្រាហ្មណានំ វតសមាទានំ សម្បជ្ជមានំ ហត្ថិអាទីនំ សហព្យតំ ឧបនេតិ។ សចេ ខោ បនស្ស មិច្ឆាទិដ្ឋិ ហោតិ “ឥមិនាហំ សីលវតសមាទានព្រហ្មចរិយេន ទេវោ វា ទេវញ្ញតរោ វា ហោមី”តិ ចិត្តយត្តស្ស និរយតិរច្ឆានយោនីនំ អញ្ញតរោ ហោតីតិ ញាតព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា (ម· និ· ២.៧៩) –

“ឥធ , បុណ្ណ, ឯកច្ចោ កុក្កុរវតំ ភាវេតិ បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរសីលំ ភាវេតិ បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរចិត្តំ ភាវេតិ បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរាកប្បំ ភាវេតិ បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ។ សោ កុក្កុរវតំ ភាវេត្វា បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរសីលំ ភាវេត្វា បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរចិត្តំ ភាវេត្វា បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ, កុក្កុរាកប្បំ ភាវេត្វា បរិបុណ្ណំ អព្ពោកិណ្ណំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា កុក្កុរានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ សចេ ខោ បនស្ស ឯវំទិដ្ឋិ ហោតិ ‘ឥមិនាហំ សីលេន វា វតេន វា តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវោ វា ភវិស្សាមិ ទេវញ្ញតរោ វា’តិ, សាស្ស ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិស្ស ខោ អហំ, បុណ្ណ, ទ្វិន្នំ គតីនំ អញ្ញតរំ គតិំ វទាមិ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា។ ឥតិ ខោ, បុណ្ណ, សម្បជ្ជមានំ កុក្កុរវតំ កុក្កុរានំ សហព្យតំ ឧបនេតិ, វិបជ្ជមានំ និរយ”ន្តិ។

គន្ធព្ពវតិកាទយោ គន្ធព្ពាទីនំ សហព្យតំ ឧបគច្ឆន្តីតិ អត្ថោ ន គហេតព្ពោ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា គហិតត្តា និរយតិរច្ឆានយោនិមេវ ឧបគច្ឆន្តីតិ គហេតព្ពោ។

មុតសុទ្ធិកាតិ ផុសិតេន សុទ្ធិកា។ បឋវិំ អាមសន្តីតិ សសម្ភារិកំ មហាបឋវិំ កាយេន ផុសន្តិ។ ហរិតន្តិ អល្លតិណសទ្ទលំ។ គោមយន្តិ គវាទិគោមយំ។ កច្ឆបន្តិ អដ្ឋិកច្ឆបាទិអនេកបទិសំ។ ផាលំ អក្កមន្តីតិ អយផាលំ មទ្ទន្តិ។ តិលវាហន្តិ តិលសកដំ តិលរាសិំ វា។ ផុស្សតិលំ ខាទន្តីតិ មង្គលបដិសំយុត្តំ តិលំ ខាទន្តិ។ ផុស្សតេលំ មក្ខេន្តីតិ តថារូបំ តិលតេលំ សរីរព្ភញ្ជនំ ករោន្តិ។ ទន្តកដ្ឋន្តិ ទន្តបោណំ។ មត្តិកាយ ន្ហាយន្តីតិ គុណ្ឌាទិកាយ សណ្ហមត្តិកាយ សរីរំ ឧព្ពដ្ដេត្វា ន្ហាយន្តិ។ សាដកំ និវាសេន្តីតិ មង្គលបដិសំយុត្តំ វត្ថំ បរិទហន្តិ។ វេឋនំ វេឋេន្តីតិ សីសវេឋនំ បត្តុណ្ណាទិបដំ សីសេ ឋបេន្តិ បដិមុញ្ចន្តិ។

តេធាតុកំ កុសលាភិសង្ខារន្តិ កាមធាតុរូបធាតុអរូបធាតូសុ បដិសន្ធិទាយកំ កោសល្លសម្ភូតំ បច្ចយាភិសង្ខារំ។ សព្ពំ អកុសលន្តិ ទ្វាទសវិធំ

អនេកាសល្លសន្ថតំ អកុសលំ យេនាតិ យេន។ តេ កុសលចេតនា បុញ្ញាភិសង្ខារេន ច, ទ្វាទសចេតនា អបុញ្ញាភិសង្ខារេន ច, ចតុត្ថីចេតនា អានេញ្ជាភិសង្ខារេន ច យថានុរូបំ សព្ពេសុ ភវេសុ បហីនា ហោន្តិ។ អត្តញ្ជហោតិ “ឯសោ មេ អត្តា”តិ គហិតត្តា ជហោ។ គាហំ ជហោតិ “ឯសោហមស្មី”តិ មានសម្បយុត្តគាហំ ជហោ។ បុន អត្តញ្ជហោតិ “ឯតំ មមា”តិ តណ្ហាគាហវសេន ច ទិដ្ឋិគាហវសេន ច បរាមសិត្វា គហិតំ, បរេតា អាយតនា, តស្មិំ អភិនិវិដ្ឋា, ពលវតណ្ហាវសេន គិលិត្វា អជ្ឈោសិតា, ពលវទិដ្ឋិតា។ សព្ពំ តំ វត្តំ ហោតីតិអាទយោ វុត្តនយានេវ។

១៩។ ឧតិ “ន ព្រាហ្មណោ អញ្ញតោ សុទ្ធិមាហា”តិ វត្វា ឥទានិ យេ ទិដ្ឋិគតិកា អញ្ញតោ សុទ្ធិំ ព្រុវន្តិ, តេសំ តស្សា ទិដ្ឋិយា អភិញ្ញាហគហណំ ទស្សេន្តោ “បុរិមំ បហាយា”តិ គាថមាហ។ តស្សត្ថោ – តេហិ អញ្ញតោ សុទ្ធិវាទា សមណាបិ យស្សា ទិដ្ឋិយា អប្បហីនត្តា គហណមុញ្ចនំ ហោតិ, តាយ បុរិមំ សត្ថារាទិំ បហាយ អបរំ និស្សិតា, ឯជានុគាតាយ តណ្ហាយ អនុគតា អភិភូតា រាគាទិភេទំ ន តរន្តិ សង្គំ, តញ្ច អតរន្តា តំ តំ ធម្មំ ឧគ្គណ្ហន្តិ ច និរស្សជន្តិ ច មក្កដោវ សាខន្តិ។

បុរិមំ សត្ថារំ បហាយាតិ បុរិមគហិតំ សត្ថុបដិញ្ញំ ចជិត្វា។ បរំ សត្ថារំ និស្សិតាតិ អញ្ញំ សត្ថុបដិញ្ញំ និស្សិតា អល្លីនា។ បុរិមំ ធម្មក្ខានំ បហាយាតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

ឯជានុគាតិ តណ្ហាយ អនុគា។ ឯជានុគតាតិ តណ្ហាយ អនុគតា។ ឯជានុសដាតិ តណ្ហាយ អនុសដា បក្ខន្ទា ច។ ឯជាយ បន្នា បតិតាតិ តណ្ហាយ និមុគ្គា ច និក្ខិបិតា ច។

មក្កដោតិ វានរោ។ អរញ្ញេតិ ទីបិនោ។ បវនេតិ មហាវនេ។ ចរមានោតិ គច្ឆមានោ។ ឯវមេវាតិ ឱបម្មសម្បដិបាទនំ។ បុថូតិ នានា។ បុថុទិដ្ឋិគតានីតិ នានាវិធានិ ទិដ្ឋិគតានិ។ គណ្ហន្តិ ច មុញ្ចន្តិ ចាតិ គាហវសេន គណ្ហន្តិ ច ចជនវសេន មុញ្ចន្តិ ច។ អាទិយន្តិ ច និរស្សជន្តិ ចាតិ បលិពោធំ ករោន្តិ ច វិស្សជ្ជេន្តិ ច លិបន្តិ ច។

១៧។ បញ្ចមគាថាយ ន សម្ពន្ធោ – យោ ច សោ “ទិដ្ឋី ហិ នំ បាវ តថា វទាន”ន្តិ វុត្តោ, សោ សយំ សមាទាយាតិ។ តត្ថ សយន្តិ សាមំ សមាទាយាតិ គហេត្វា។ វតានីតិ ហត្ថិវតាទីនិ។ ឧច្ចាវចន្តិ អបរាបរំ, ហីនបណីតំ វា សត្ថារតោ សត្ថារាទិំ។ សញ្ញសត្តោតិ កាមសញ្ញាទីសុ លគ្គោ។ វិទ្វា ច វេទេហិ សមេច្ច ធម្មន្តិ បរមត្ថវិទ្វា ច អរហា ចតូហិ មគ្គញាណវេទេហិ ចតុសច្ចធម្មំ អភិសមេច្ចាតិ។ សេសំ បាកដមេវ។

សយំ សមាទាយាតិ សាមំ គហេត្វា។ អាទាយាតិ អាទិយិត្វា គណ្ហិត្វា។ សមាទាយាតិ សម្មា អាទាយ។ អាទិយិត្វាតិ បលិពោធំ កត្វា។ សមាទិយិត្វាតិ សម្មា បលិពោធំ កត្វា។ គណ្ហិត្វាតិ អធិវិស្សជ្ជេត្វា។ បរាមសិត្វាតិ ធំសិត្វា។ អភិនិវិសិត្វាតិ បវិដ្ឋិត្វា។ កាមសញ្ញាទយោ វុត្តនយា ឯវ។

ចិន្តាតិ ខេមនាថិ៎ ចិន្ខាកេតាតិ ចិខាគគកាធំ កេតា៎ ខាកាលិតិ បញ្ញាសប្បេត្តា៎ ចិកាថិតិ ខាកាលេត ចិលំសកោ៎ ខេមនាថិតិ អតិច្ចានិហិ ឮលិតខាកាលោ៎ បញ្ញាតិអាគមេយា ទេហ្ឌា ទុត្តតយាមេច៎ ចត្យុសច្ចធម្មំ ចិចិតាតីតិ ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ៎ ទៅជ្ឈង្គេត្វា ទេហ្ឌា ទុទេត្តាច៎ ចិលំសាតិ ចត្យុសច្ចធម្មចិចិតតា បញ្ញាច៎ “ចិលំសា ធម្មចិត្តតា”តិ ហិ ទុត្តា៎ ចិបស្សតាតិ យក្កសប្បយុត្តា ចិចិធាការេត បស្សតា បញ្ញាច៎ សម្មាទិដ្ឋីតិ សោភតា បសដ្ឋា ស្កន្ទរា យក្កសប្បយុត្តា សម្មាទិដ្ឋិ៎ តេហិ ចេតេហីតិ ឧតេហេច ចត្យុហិ យក្កខាកោហិ៎ អត្តកេតាតិ ខាតិខរាមលោស្ស បរិយេយាសាគំ កេតា៎ កោខិកេតាតិអាគមេយា ទេហ្ឌា ទុត្តតយាច៎ ចេតាគំ ចា អត្តកេតាតិ ខាគិតព្វាគំ អចសាគប្បេត្តា៎ ចេតេហិ ចា អត្តកេតាតិ ចត្យុហិ យក្កខាកោចេតេហិ ចដ្ឋក្កូស្ស បរិយត្តកាចេត អត្តសង្ខាតំ គិព្វាគំ កេតា៎ ចិខិតត្តាតិ ចិខិតកាចេត ខាគិតកាចេត៎

ចេតាគិ ចិចេឃ្យ កោចលិតីតិ កាធាយ អយយេត្វា – ចេយា ចត្យុហិ យក្កខាកោចេតេហិ កិលេសក្កូយំ កេទោតេត្តា កេតា, ចេសា បចេយត្វេតា ចេចក្ក តាយ ទេហាតិ៎ ចេសាច សព្ពសមណព្រាហ្មណាគំ សត្វសញ្ញិតាគិ ចេតាគិ តាចេយច យក្កកាចតាយ កិច្ចតោ អតិច្ចាខិចេសត ចិចេឃ្យ៎ តត្វ លក្ខរាកប្បហាតេគត តមេច សព្វំ ចេតយតិច្ច យាបិ ចេតបច្ចយា, អញ្ញាធា ចា ស្កប្បជ្ជត្តិ ចេតតា, តាសុ សព្ពចេតតាសុ ចិតរាកោ ទេហាតិ៎ តស្មា តយត្វំ តសេស្សត្តា “កិំ បត្តិតយាហុ ចេតក្ក”ត្តិ (សុ៎ តិ៎ ៥១១) បុទេ្ឌា “ព្ពាជំ បត្តិត”ត្តិ អចត្វា “ចេតាគិ ចិចេឃ្យ…បេ… ចេតក្ក ចេសា”តិ អាហ៎ យស្មា ចា ចេយា បចិចយបញ្ញាយ ចេតាគិ ចិចេឃ្យ, តត្វ លក្ខរាកប្បហាតេគត សព្វំ ចេតយតិច្ច ចត្តតិ៎ ចេសា សត្វសញ្ញិតាគិ ចេតាគិ កេតា ខាកេតា អតិក្កន្តោច ទេហាតិ៎ ចេយា ចេតតាសុចិតរាកោ, ចេសាបិ ចេតតាសញ្ញិតាគិ ចេតាគិ កេតា អតិក្កន្តោ , អតិចេតគំ កេតាតិបិ ចេតក្ក៎ តស្មា តយ្បិ អត្វំ តសេស្សត្តា “ព្ពាជំ បត្តិត”ត្តិ អចត្វា “ចេតាគិ ចិចេឃ្យ…បេ… ចេតក្ក ចេសា”តិ អាហ៎

សមេច្ចាតិ ខាកេលេត សមាគន្ត្វា៎ អភិសមេច្ចាតិ ខាកេលេត បដិចិជ្ឈិត្វា៎ ធម្មត្តិ ចត្យុសច្ចធម្មំ៎ សខ្ខតំ សង្ខារាតិ សខ្ខតំ សប្បច្ចយា ធម្មា៎ តេហិ សង្ខតសង្ខារា តាម៎ បច្ចយេហិ សង្គម្ម ករីយន្តីតិ សង្ខារា, តេ ឧវ បច្ចយេហិ សង្គម្ម កតត្តា “សង្ខតា”តិ ចិសេសេត្វា ទុត្តា៎ “កម្មតិព្វត្តា តេភូមករូបារូបធម្មា អភិសង្ខតសង្ខារា”តិ (ចិសុទ្ធិ៎ ២.៥៩៩) អដ្ឋកថាសុ ទុត្តា៎ តេបិ “អតិច្ចា ចត សង្ខារា”តិអាទីសុ (ទី៎ តិ៎ ២.២២១, ២៧២; សំ៎ តិ៎ ១.១៨៦) សង្ខតសង្ខារេសុ សង្គហំ គច្ឆន្តិ៎ “អចិជ្ជាគេតាយំ, ភិក្ខវេ, បុរិសបុគ្គលោ បុញ្ញញ្ចេ សង្ខារំ អភិសង្ខរោតី”តិអាទីសុ (សំ៎ តិ៎ ២.៥១) អចិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាច អាគតា៎ តេភូមិកកុសលាកុសលចេតតា អភិសង្ខរណកសង្ខារា តាម៎ “យាចតិកា អភិសង្ខារស្ស គតិ, តាចតិកំ គន្ត្វា អក្ខាហតំ មញ្ញោ អដ្ឋាសី”តិអាទីសុ (អ៎ តិ៎ ១.១៥) អាគតំ កាយិកចេតសិកចីរិយំ បយោគាភិសង្ខារោ តាម៎ “សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបន្នស្ស ខោ, អាវុសោ ចិសាខ, ភិក្ខុតោ បឋមំ តិរុជ្ឈតិ ចចីសង្ខារោ, តតោ កាយសង្ខារោ, តតោ ចិត្តសង្ខារោ”តិអាទីសុ (ម៎ តិ៎ ១.៤៦៤) អាគតា ចិតក្កចិចារា ចាចំ សង្ខរោន្តីតិ ចចីសង្ខារោ, អស្សាសបស្សាសា កាយេត សង្ខរីយន្តីតិ កាយសង្ខារោ, សញ្ញា ច ចេទតា ច ចិត្តេត សង្ខរីយន្តីតិ ចិត្តសង្ខារោ៎ ឥធ បត សង្ខតសង្ខារោ អធិប្បេតោ៎ អតិច្ចា ហុត្វា អភាចដ្ឋេត ទុក្ខា បដិបីឡតដ្ឋេត សង្ខតា ធម្មាតិ តិព្វាតយ្បិ អនត្តាគត្វា ទុត្តា៎ អតត្តា អចសចត្តតដ្ឋេត៎ អចិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិ ឧត្វ ឃំ បដិច្ច ផលមេតិ, សោ បច្ចយោ៎ បដិច្ចាតិ ត ចិតា, អបច្ចក្ខិត្វាតិ អត្ថោ៎ ឧតីតិ ស្កប្បជ្ជតិ ចេច បចត្តតិ ចាតិ អត្ថោ៎

អបិច ឧបការកដ្ឋេន បច្ចយដ្ឋេន អវិជ្ជា ច សា បច្ចយោ ចាតិ អវិជ្ជាបច្ចយោ, តស្មា អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សម្ភវន្តីតិ និព្វត្តន្តិ, ឯវំ សម្ភវន្តិសទ្ទស្ស សេសបទេហិបិ យោជនា កាតព្វា។

តត្ថ កតមា អវិជ្ជា? ទុក្ខេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណំ, បុព្ពន្តេ អញ្ញាណំ, អបរន្តេ អញ្ញាណំ, បុព្ពន្តាបរន្តេ អញ្ញាណំ, ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណំ។ កតមេ សង្ខារា? បុញ្ញាភិសង្ខារោ អបុញ្ញាភិសង្ខារោ អានេញ្ជាភិសង្ខារោ, កាយសង្ខារោ វចីសង្ខារោ ចិត្តសង្ខារោ, អដ្ឋ កាមាវចរកុសលចេតនា, បញ្ច រូបាវចរកុសលចេតនា បុញ្ញាភិសង្ខារោ, ទ្វាទស អកុសលចេតនា អបុញ្ញាភិសង្ខារោ, ចតស្សោ អរូបាវចរកុសលចេតនា អានេញ្ជាភិសង្ខារោ, កាយសញ្ចេតនា កាយសង្ខារោ, វចីសញ្ចេតនា វចីសង្ខារោ, មនោសញ្ចេតនា ចិត្តសង្ខារោ។

តត្ថ សិយា – កថំ បនេតំ ជានិតព្វំ "ឥមេ សង្ខារា អវិជ្ជាបច្ចយា ហោន្តី"តិ? អវិជ្ជាភាវេ ភាវតោ។ យស្ស ហិ ទុក្ខាទីសុ អវិជ្ជាសង្ខាតំ អញ្ញាណំ អប្បហីនំ ហោតិ, សោ ទុក្ខេ តាវ បុព្ពន្តាទីសុ ច អញ្ញាណេន សំសារទុក្ខំ សុខសញ្ញាយ គហេត្វា តស្សេវ ហេតុភូតេ តិវិធេបិ សង្ខារេ អារភតិ។ សមុទយេ អញ្ញាណេន ទុក្ខហេតុភូតេបិ តណ្ហាបរិក្ខារេ សង្ខារេ សុខហេតុតោ មញ្ញមានោ អារភតិ។ និរោធេ បន មគ្គេ ច អញ្ញាណេន ទុក្ខស្ស អនិរោធភូតេបិ គតិវិសេសេ ទុក្ខនិរោធសញ្ញី ហុត្វា និរោធស្ស ច អមគ្គភូតេសុបិ យញ្ញាមរតបាទីសុ និរោធមគ្គសញ្ញី ហុត្វា ទុក្ខនិរោធំ បត្ថយមានោ យញ្ញាមរតបាទិមុខេន តិវិធេបិ សង្ខារេ អារភតិ។

អបិ ច សោ តាយ ចតូសុ សច្ចេសុ អប្បហីនាវិជ្ជតាយ វិសេសតោ ជាតិជរារោគមរណាទិអនេកាទីនវវោកិណ្ណម្បិ បុញ្ញផលសង្ខាតំ ទុក្ខំ ទុក្ខតោ អជានន្តោ តស្ស អធិគមាយ កាយវចីចិត្តសង្ខារភេទំ បុញ្ញាភិសង្ខារំ អារភតិ ទេវច្ឆរកាមកោ វិយ មរុប្បបាតំ។ សុខសម្មតស្សាបិ ច តស្ស បុញ្ញផលស្ស អន្តេ មហាបរិឡាហជនិកំ វិបរិណាមទុក្ខតំ អប្បស្សាទតញ្ច អបស្សន្តោបិ តប្បច្ចយំ វុត្តប្បការមេវ បុញ្ញាភិសង្ខារំ អារភតិ សលភោ វិយ ទីបសិខាភិនិបាតំ, មធុពិន្ទុគិទ្ធោ វិយ ច មធុលិត្តសត្ថធារាលេហនំ។

កាមុបសេវនាទីសុ ច សវិបាកេសុ អាទីនវំ អបស្សន្តោ សុខសញ្ញាយ ចេវ កិលេសាភិភូតតាយ ច ទ្វារត្តយប្បវត្តម្បិ អបុញ្ញាភិសង្ខារំ អារភតិ ពាលោ វិយ គូថកីឡនំ, មរិតុកាមោ វិយ ច វិសខាទនំ។ អារុប្បវិបាកេសុ ចាបិ សង្ខារវិបរិណាមទុក្ខតំ អនវពុជ្ឈមានោ សស្សតាទិវិបល្លាសេន ចិត្តសង្ខារភូតំ អានេញ្ជាភិសង្ខារំ អារភតិ ទិសាមូឡ្ហោ វិយ បិសាចនគរាភិមុខមគ្គគមនំ។ ឯវំ យស្មា អវិជ្ជាភាវតោវ សង្ខារភាវោ, ន អភាវតោ។ តស្មា ជានិតព្វមេតំ "ឥមេ សង្ខារា អវិជ្ជាបច្ចយា ហោន្តី"តិ។

ឯត្ថាហ – គណ្ហាម តាវ ឯតំ "អវិជ្ជា សង្ខារានំ បច្ចយោ"តិ, កិំ បនាយមេកាវ អវិជ្ជា សង្ខារានំ បច្ចយោ, ឧទាហុ អញ្ញេបិ បច្ចយា សន្តីតិ? កិំ បនេត្ថ យទិ តាវ ឯកាវ, ឯកការណវាទោ អាបជ្ជតិ។ អថ អញ្ញេបិ សន្តិ, "អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា"តិ ឯកការណនិទ្ទេសោ នុបបជ្ជតីតិ? ន នុបបជ្ជតិ។ កស្មា? យស្មា –

“ᩑᨠᩴ ᨶ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩍᨵ, ᨶᩣᨶᩮᨠᨾᨶᩮᨠᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶᩮᩣ ᩑᨠᩴ;

ᨹᩃᨾᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶ ᩑᨠ-ᩉᩮᨲᩩᨹᩃᨴᩦᨸᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”᪨ (ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪒᪖, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈ; ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪑᪐᪕; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪒᪨᪖᪑᪗);

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨸᨵᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨸᩣᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᩅᩥᩃᩣᩈᩔ ᨧ ᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨹᩃᩴ ᩅᩣ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨿᨾᩥᨵ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩈᩩᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᩉᨩᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠᩣᩁᨱᩮᩈᩩ “ᩋᩔᩣᨴᩣᨶᩩᨸᩔᩥᨶᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨸᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪕᪒) ᨧ, “ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩋᩣᩈᩅᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪐᪓) ᨧ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨲᩥ ᨸᨵᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, “ᩋᩅᩥᨴ᩠ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᩣᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩉᩮᨲᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᩑᨠᩮᨠᩉᩮᨲᩩᨹᩃᨴᩦᨸᨶᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩅᨧᨶᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩮᨠᩉᩮᨲᩩᨹᩃᨴᩦᨸᨶᩮ ᨸᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳᩣᩉ – ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᨹᩃᩣᨿ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨠᨳᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᨶ ᩉᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨻᨻᩦᨩᨲᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ? ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ–

“ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧᩣ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ, ᩈᨴᩥᩈᩣᩈᨴᩥᩈᩣ ᨲᨳᩣ;

ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ, ᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᩑᩅ ᨲᩮ ᨧ ᨶ”᪨

ᩍᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥᨭ᩠ᨮᨹᩃᩣ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᩈᨾᩣᨶᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨿᨳᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᨮᩣᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨽᩣᩅᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ, ᩈᨴᩥᩈᩣᩈᨴᩥᩈᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᩋᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ –

“ᨧᩩᨲᩪᨸᨸᩣᨲᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ;

ᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶ-ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ᪨

“ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮ ᨿᨲᩮᩣ;

ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ, ᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨶᨾ᩠ᨸᨿᩴ ᨲᨲᩮᩣ᪨

“យថាបិ នាម ជច្ចន្ធោ, នរោ អបរិណាយកោ;

ឯកទា យាតិ មគ្គេន, ឧម្មគ្គេនាបិ ឯកទា។

“សំសារេ សំសរំ ពាលោ, តថា អបរិណាយកោ;

ករោតិ ឯកទា បុញ្ញំ, អបុញ្ញមបិ ឯកទា។

“យទា ច ញត្វា សោ ធម្មំ, សច្ចានិ អភិសមេស្សតិ;

តទា អវិជ្ជូបសមា, ឧបសន្តោ ចរិស្សតី”តិ។

សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណន្តិ ឆវិញ្ញាណកាយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ សោតវិញ្ញាណំ ឃានវិញ្ញាណំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ កាយវិញ្ញាណំ មនោវិញ្ញាណំ។ តត្ថ ចក្ខុវិញ្ញាណំ កុសលវិបាកំ អកុសលវិបាកន្តិ ទុវិធំ។ តថា សោតឃានជិវ្ហាកាយវិញ្ញាណានិ។ មនោវិញ្ញាណំ បន ទ្វេ វិបាកមនោធាតុយោ, តិស្សោ អហេតុកវិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុយោ, អដ្ឋ សហេតុកវិបាកចិត្តានិ, បញ្ច រូបាវចរវិបាកចិត្តានិ, ចត្តារិ អរូបាវចរវិបាកចិត្តានីតិ ពាវីសតិវិធំ។ ឥតិ សព្ពានិ ពាត្តិំសលោកិយវិបាកវិញ្ញាណានិ។

តត្ថ សិយា – កថំ បនេតំ ជានិតព្ពំ “ឥទំ វុត្តប្បការំ វិញ្ញាណំ សង្ខារបច្ចយា ហោតី”តិ? ឧបចិតកម្មាភាវេ វិបាកាភាវតោ។ វិបាកញ្ហេតំ, វិបាកញ្ច ន ឧបចិតកម្មាភាវេ ឧប្បជ្ជតិ, យទិ ឧប្បជ្ជេយ្យ, សព្ពេសំ សព្ពវិបាកានិ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ, ន ច ឧប្បជ្ជន្តីតិ ជានិតព្ពមេតំ “សង្ខារបច្ចយា ឥទំ វិញ្ញាណំ ហោតី”តិ។ សព្ពមេវ ហិ ឥទំ បវត្តិបដិសន្ធិវសេន ទ្វេធា បវត្តតិ ។ តត្ថ ទ្វេ បញ្ចវិញ្ញាណានិ, ទ្វេ មនោធាតុយោ, សោមនស្សសហគតា អហេតុកមនោវិញ្ញាណធាតូតិ ឥមានិ តេរស បញ្ចវោការភវេ បវត្តិយំយេវ បវត្តន្តិ។ សេសានិ ឯកូនវីសតិ តីសុ ភវេសុ យថានុរូបំ បវត្តិយម្បិ បដិសន្ធិយម្បិ បវត្តន្តិ។

“លទ្ធប្បច្ចយមិតិ ធម្ម-មត្តមេតំ ភវន្តរមុបេតិ;

នាស្ស តតោ សង្កន្តិ, ន តតោ ហេតុំ វិនា ហោតិ”។

ឥតិ ហេតំ លទ្ធប្បច្ចយំ រូបារូបធម្មមត្តំ ឧប្បជ្ជមានំ “ភវន្តរមុបេតី”តិ វុច្ចតិ, ន សត្តោ ន ជីវោ។ តស្ស ច នាបិ អតីតភវតោ ឥធ សង្កន្តិ

ອຕ຺ຖິ, ນາປິ ຕເຕາ ເຫຕຸໍ ວິນາ ອິຘ ປາຕຸຠາວເຕາ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມໍ ຈວນເຕາ ຈຸຕິ, ປຈ຺ຉິມໍ ຠວນ຺ຕຣາທິປຏິສນ຺ຘານເຕາ ປຏິສນ຺ຘີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ເອຕ຺ຕາຫ – ນນຸ ເອວໍ ອສງ຺ກນ຺ຕິປາຕຸຠາເວ ສຕິ ເຍ ອິມສ຺ມິໍ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຠາເວ ຂນ຺ຘາ, ເຕສໍ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ, ຜລປຈ຺ຈຍສ຺ສ ຈ ກມ຺ມສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອຄມນເຕາ, ອຎ຺ຎສ຺ສ ອຎ຺ຎເຕາ ຈ ຕໍ ຜລໍ ສິຍາ, ອຸປຠຸຎ຺ຊເກ ຈ ອສຕິ ກສ຺ສ ຕໍ ຜລໍ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ນ ສຸນ຺ທຣມິທໍ ວິຘານນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ສນ຺ຕາເນ ຍໍ ຜລໍ ເອຕໍ, ນາຎ຺ຎສ຺ສ ນ ຈ ອຎ຺ຎເຕາ;

ພີຊານໍ ອຠິສງ຺ຂາເຣາ, ເອຕສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘເກາ.

“ຜລສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອວ, ສິທ຺ຘາ ຠຸຎ຺ຊກສມ຺ມຸຕິ;

ຜລຸປ຺ປາເທນ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ, ຍຖາ ຜລຕິ ສມ຺ມຸຕີ”ຕິ.

ເຍາປິ ວເທຍ຺ຍ “ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ເອເຕ ສງ຺ຂາຣາ ວິຊ຺ຊມານາ ວາ ຜລສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາ ສິຍຸໍ, ອວິຊ຺ຊມານາ ວາ. ຍທິ ຈ ວິຊ຺ຊມານາ, ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓເຍວ ເຕສໍ ວິປາເກນ ຠວິຕພ຺ພໍ. ອຖ ອວິຊ຺ຊມານາ, ປວຕ຺ຕິເຕາ ປຸພ຺ເພ ປຈ຺ຉາ ຈ ນິຈ຺ຈໍ ຜລາວຫາ ສິຍຸ”ນ຺ຕິ. ເສາ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ເພາ –

“ກຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຍາ ເອເຕ, ນ ຈ ນິຈ຺ຈໍ ຜລາວຫາ;

ປາຏິເຠາຄາທິກໍ ຕຕ຺ຖ, ເວທິຕພ຺ພໍ ນິທສ຺ສນ”ນ຺ຕິ.

ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍານາມຣູປນ຺ຕິ ອິຘ ເວທນາສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘາ ນາມໍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ມຫາຠູຕານິ ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍຣູປໍ ຣູປໍ. ອຠາວກຄພ຺ຠເສຍ຺ຍການໍ ອຓ຺ຑຊານຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ວຕ຺ຖຸທສກໍ ກາຍທສກນ຺ຕິ ວີສຕິ ຣູປຣູປານິ, ຕເຍາ ຈ ອຣູປິເນາ ຂນ຺ຘາຕິ ເອເຕ ເຕວີສຕິ ຘມ຺ມາ “ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ສຠາວການໍ ຠາວທສກໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເຕຕ຺ຕິໍສ, ເອາປປາຕິກສຕ຺ເຕສຸ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທີນໍ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຈກ຺ຂຸເສາຕວຕ຺ຖຸທສການິ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນວກຎ຺ຈາຕິ ເອກູນຈຕ຺ຕາລີສ ຣູປຣູປານິ, ຕເຍາ ຈ ອຣູປິເນາ ຂນ຺ຘາຕິ ເອເຕ ທ຺ວາຈຕ຺ຕາລີສ ຘມ຺ມາ “ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ກາມຠເວ ປນ ເສສເອາປປາຕິການໍ, ສໍເສທຊານໍ ວາ ສຠາວກປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນານໍ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຈກ຺ຂຸເສາຕຆານຊິວ຺ຫາກາຍວຕ຺ຖຸຠາວທສການີຕິ ສຕ຺ຕຕິ ຣູປຣູປານິ, ຕເຍາ ຈ ອຣູປິເນາ ຂນ຺ຘາຕິ ເອເຕ ເຕສຕ຺ຕຕິ ຘມ຺ມາ “ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເອສ ອຸກ຺ກໍເສາ, ອວກໍເສນ ປນ ຕໍຕໍທສກວິກລານໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວເສນ ຫາເປຕ຺ວາ ຫາເປຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປສງ຺ຂາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຣູປີນໍ ປນ ຕເຍາວ ອຣູປິເນາ ຂນ຺ຘາ. ອສຎ຺ຎີນໍ ຣູປເຕາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນວກເມວ. ເອສ ຕາວ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ນເຍາ.

បវត្តេ បន សព្ពត្ថ រូបបវត្តិទេសេ បដិសន្ធិចិត្តស្ស ឋិតិក្ខណេ បដិសន្ធិចិត្តេន សហ បវត្តឧតុតោ ឧតុសមុដ្ឋានំ សុទ្ធដ្ឋកំ បាតុភវតិ។ បឋមភវង្គតោ បភុតិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ សុទ្ធដ្ឋកំ, សទ្ទបាតុភាវកាលេ ឧតុតោ ចេវ ចិត្តតោ ច សទ្ទនវកំ, កពឡីការាហារូបជីវីនំ អាហារសមុដ្ឋានំ សុទ្ធដ្ឋកន្តិ ឯវំ អាហារសមុដ្ឋានស្ស, សុទ្ធដ្ឋកស្ស, ឧតុចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច ទ្វិន្នំ នវកានំ វសេន ឆព្ពីសតិវិធំ, ឯកេកចិត្តេ តិក្ខត្តុំ ឧប្បជ្ជមានំ វុត្តកម្មសមុដ្ឋានេសុ សត្តតិវិធន្តិ ឆសត្តតិវិធំ រូបំ, តថា ច អរូបិនោ លព្ភន្តិ នវនវុតិធម្មា យថាសម្ភវំ "វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប"ន្តិ វេទិតព្ពា។

តត្ថ សិយា – កស្មា បនេតំ វុត្តន្តិ "បដិសន្ធិនាមរូបំ វិញ្ញាណបច្ចយា ហោតី"តិ? សុត្តតោ យុត្តិតោ ច។ សុត្តេ ហិ "ចិត្តានុបរិវត្តិនោ ធម្មា"តិអាទិនា (ធ॰ ស॰ ទុកមាតិកា ៦២) នយេន ពហុធា ចេតសិកានំ វិញ្ញាណបច្ចយតា សិទ្ធា។ យុត្តិតោ បន –

"ចិត្តជេន ហិ រូបេន, ឥធ ទិដ្ឋេន សិជ្ឈតិ;

អទិដ្ឋស្សាបិ រូបស្ស, វិញ្ញាណំ បច្ចយោ ឥតី"តិ។

នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនន្តិ នាមំ វុត្តមេវ។ ឥធ បន រូបំ និយមតោ ចត្តារិ មហាភូតានិ, ឆ វត្ថូនិ, ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ឯកាទសវិធំ។ សឡាយតនំ បន ចក្ខាយតនំ សោតឃានជិវ្ហាកាយមនាយតនំ។

តត្ថ សិយា – កស្មា បនេតំ វុត្តន្តិ "នាមរូបំ សឡាយតនស្ស បច្ចយោ"តិ? នាមរូបភាវេ ភាវតោ។ តស្ស តស្ស ហិ នាមស្ស រូបស្ស ច ភាវេ តំ តំ អាយតនំ ហោតិ, ន អញ្ញថាតិ។

សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោតិ –

"ឆឡេវ ផស្សា សង្ខេបា, ចក្ខុសម្ផស្សអាទយោ;

វិញ្ញាណមិវ ពាត្តឹស, វិត្ថារេន ភវន្តិ តេ"។

ផស្សបច្ចយា វេទនាតិ –

"ទ្វារតោ វេទនា វុត្តា, ចក្ខុសម្ផស្សជាទិកា;

𑄍𑅄𑄬𑄤 𑄖𑅅 𑄛𑄞𑄬𑄘𑄬𑄚, 𑄄𑄙 𑄝𑅅𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁𑄥 𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅”𑅁

𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨 –

“𑄢𑄫𑄛𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄘𑄨𑄞𑄬𑄘𑄬𑄚, 𑄍 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅 𑄄𑄙 𑄘𑄩𑄛𑄨𑄖𑅅;

𑄆𑄇𑄬𑄇𑅅 𑄖𑄨𑄤𑄨𑄙𑅅 𑄖𑄖𑄳𑄗, 𑄛𑄤𑄖𑄳𑄖𑅅𑄇𑅅𑄢𑄖𑄮 𑄟𑄖𑅅𑅁

“𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄛𑄖𑄳𑄗𑄡𑄖𑄨, 𑄥𑄪𑄈𑄩 𑄞𑄨𑄡𑄳𑄡𑄮𑄛𑄨 𑄄𑄌𑄳𑄍𑄖𑄨;

𑄅𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄛𑄚 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄥𑄪𑄈𑄟𑄨𑄌𑄳𑄌𑄬𑄤 𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅𑅁

“𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄡 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅, 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮𑄛𑄨 𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅;

𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑅅”𑄖𑄨𑅁

𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄅𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄨 𑄅𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄳𑄝𑄖𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄤𑅅𑄘𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄅𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄞𑄤𑄮𑄖𑄨 𑄆𑄖𑄳𑄗 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄮 𑄃𑄙𑄨𑄛𑄳𑄛𑄬𑄖𑄮, 𑄅𑄛𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄞𑄤𑄮 𑄛𑄚 𑄛𑄥𑄋𑄳𑄉𑄤𑄥𑄬𑄚 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑅁 𑄞𑄤𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄎𑅅𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄎𑅅𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄚𑄳𑄙𑄨𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄖𑄪𑄞𑅅𑄤𑄮𑅁

𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄥𑄨𑄡𑅅 – 𑄇𑄗𑄁 𑄛𑄚𑄬𑄖𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄁 “𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄮 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑄮”𑄖𑄨 𑄌𑄬? 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑄥𑄟𑄖𑄳𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄦𑄩𑄚𑄛𑄕𑄩𑄖𑄖𑅅𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑄬𑄥𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑄖𑄮𑅁 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅𑄚𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄎𑄚𑄇𑄎𑄚𑄨𑄇𑄥𑄪𑄇𑄳𑄇𑄥𑄮𑄕𑄨𑄖𑅅𑄦𑅅𑄢𑅅𑄘𑄩𑄚𑄁 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑄖𑄳𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄡𑄟𑄇𑅅𑄚𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄥𑄖𑄁 𑄦𑄩𑄚𑄛𑄕𑄩𑄖𑄖𑅅𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑄬𑄥𑄮 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄮 𑄌 𑄚 𑄃𑄦𑄬𑄖𑄪𑄇𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄘𑅅 𑄌 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬𑄥𑄐𑄳𑄌 𑄃𑄞𑅅𑄤𑄖𑄮, 𑄚 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄖𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄦𑄬𑄖𑄪𑄇𑄮 𑄖𑄘𑄞𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄖𑄇𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄖𑄳𑄖𑄥𑄚𑄳𑄖𑅅𑄚𑄬 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄥𑄳𑄥 𑄇𑅅𑄢𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄞𑅅𑄤𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄦𑄬𑄖𑄪𑄇𑄮𑄤𑅁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄦𑄩𑄚𑄛𑄕𑄩𑄖𑄖𑅅𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑄬𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪𑅁 𑄖𑄬𑄚𑅅𑄦 𑄞𑄉𑄤𑅅 – “𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄤𑄨𑄞𑄎𑄖𑄨 𑄡𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄦𑄩𑄚𑄛𑄕𑄩𑄖𑄖𑅅𑄡𑅅”𑄖𑄨 (𑄟𑅁 𑄚𑄨𑅁 𑄹𑅁𑄸𑄾𑄿)𑅁 𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄎𑅅𑄚𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄟𑄬𑄖𑄁 “𑄇𑄟𑄳𑄟𑄞𑄤𑄮 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑄮”𑄖𑄨𑅁

𑄎𑅅𑄖𑄨𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄚𑄳𑄖𑄨𑄃𑅅𑄘𑄩𑄥𑄪 𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄥𑄖𑄨 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄮𑄇𑅅𑄘𑄡𑄮 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄚 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄚 𑄥𑄖𑄨 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄐𑄳𑄌 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄖𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄙𑄟𑄳𑄟𑄜𑄪𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥 𑄝𑅅𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑅅𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄚𑄳𑄙𑅅 𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚 𑄖𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄚 𑄜𑄪𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄚𑄳𑄙𑅅 𑄤𑅅 𑄥𑄮𑄇𑅅𑄘𑄡𑄮 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄟𑄬𑄌𑄳𑄌 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄬𑄌𑄳𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄐𑅅𑄕𑄬𑄚 𑄥𑄟𑅅𑄉𑄚𑄳𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄌𑄖𑄪𑄥𑄌𑄳𑄌𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄤𑄨𑄎𑄳𑄏𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅𑅁

ເອວໍ ທ຺ວາທສປທິກໍ ປຈ຺ຈຍາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ທເສ຺ສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິວຏ຺ຏວເສນ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ນິເຣາຘທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ອວິຊ຺ຊານິເຣາຘາ ສງ຺ຂາຣນິເຣາເຘາຕິ ສເມຈ຺ຈ ອຠິສເມຈ຺ຈ ຘມ຺ມ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊານິເຣາຘາຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ອນຸປ຺ປາທນິເຣາຘາ ປຸນ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນິເຣາເຘນ. ສງ຺ຂາຣນິເຣາເຘາຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອນຸປ຺ປາທນິເຣາເຘາ ເຫາຕິ. ເອວໍ ເສສປເທສຸປິ. ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິອາທເຍາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຠິເຎ຺ຎຍ຺ຍາຕິ ອິເມ ເຕຠູມກາ ຘມ຺ມາ ສຠາວລກ຺ຂຓາວເພາຘວເສນ ເສາຄຕາກາເຣນ, ອຘິເກນ ກາຣເຓນ ຈ ສຠາວເຕາ ຊານິຕພ຺ພາ. ປຣິເຎ຺ຎຍ຺ຍາຕິ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓາວເພາຘວເສນ, ກິຈ຺ຈສມາປນວເສນ ຈ ພ຺ຍາປິຕ຺ວາ ຊານິຕພ຺ພາ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ປຫາຕພ຺ພາຕິ ອິເມ ສມຸທຍປກ຺ຂິກາ ຘມ຺ມາ ເຕນ ເຕນ ຄຸຓເຄ຺ຄນ ປຫາຕພ຺ພາ. ຠາເວຕພ຺ພາຕິ ວເຑ຺ຒຕພ຺ພາ. ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກາຕພ຺ພາ. ທຸວິຘາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ປຏິລາຠສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ຈ ອາຣມ຺ມຓສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ຈ. ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ. ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈາຕິ ອຸປ຺ປາທຎ຺ຈ ນິເຣາຘຎ຺ຈ.

ຠູຣິປເຎ຺ຎາຕິ ຠູຣິ ວິມາຕິ ຠູຣິ, ຕາຍ ຠູຣິປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຠູຣິປເຎ຺ຎາ. ມຫາປເຎ຺ຎາຕິອາທີສຸ ມຫາປຎ຺ຎາທີຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ຕຕ຺ຖິທໍ ມຫາປຎ຺ຎາທີນໍ ນານຕ຺ຕໍ – ກຕມາ ມຫາປຎ຺ຎາ? ມຫເນ຺ຕ ອເຕ຺ຖ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ. ມຫເນ຺ຕ ຘເມ຺ມ...ເປ... ມຫນ຺ຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ... ມຫນ຺ຕານິ ປຏິຠານານິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ. ມຫເນ຺ຕ ສີລກ຺ຂເນ຺ຘ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ. ມຫເນ຺ຕ ສມາທິກ຺ຂເນ຺ຘ...ເປ... ປຎ຺ຎາກ຺ຂເນ຺ຘ... ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂເນ຺ຘ... ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂເນ຺ຘ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ. ມຫນ຺ຕານິ ຐານາຐານານິ...ເປ... ມຫາວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິເຍາ... ມຫນ຺ຕານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ... ມຫເນ຺ຕ ສຕິປຏ຺ຐາເນ... ສມ຺ມປ຺ປຘາເນ... ອິທ຺ຘິປາເທ... ມຫນ຺ຕານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ... ພລານິ... ເພາຌ຺ຌງ຺ຄານິ... ມຫເນ຺ຕ ອຣິຍມເຄ຺ຄ... ມຫນ຺ຕານິ ສາມຎ຺ຎຜລານິ... ມຫາອຠິຎ຺ຎາເຍາ... ມຫນ຺ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໍ ນິພ຺ພານໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ.

ກຕມາ ປຸຖຸປຎ຺ຎາ? ປຸຖຸນານາຂເນ຺ຘສຸ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຸຖຸປຎ຺ຎາ. ປຸຖຸນານາຘາຕູສຸ...ເປ... ປຸຖຸນານາອາຍຕເນສຸ... ປຸຖຸນານາປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາເທສຸ... ປຸຖຸນານາສຸຎ຺ຎຕມນຸປລພ຺ເຠສຸ... ປຸຖຸນານາອເຕ຺ຖສຸ... ຘເມ຺ມສຸ... ນິຣຸຕ຺ຕີສຸ... ປຏິຠາເນສຸ... ປຸຖຸນານາສີລກ຺ຂເນ຺ຘສຸ... ປຸຖຸນານາສມາທິປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂເນ຺ຘສຸ... ປຸຖຸນານາຐານາຐາເນສຸ... ປຸຖຸນານາວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີສຸ... ປຸຖຸນານາອຣິຍສເຈ຺ຈສຸ... ປຸຖຸນານາສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ... ສມ຺ມປ຺ປຘາເນສຸ... ອິທ຺ຘິປາເທສຸ... ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ... ພເລສຸ... ເພາຌ຺ຌເງ຺ຄສຸ... ປຸຖຸນານາອຣິຍມເຄ຺ຄສຸ... ສາມຎ຺ຎຜເລສຸ... ອຠິຎ຺ຎາສຸ... ປຸຖຸນານາຊນສາຘາຣເຓ ຘເມ຺ມ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ປຣມເຕ຺ຖ ນິພ຺ພາເນ ຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຸຖຸປຎ຺ຎາ.

ກຕມາ ຫາສປຎ຺ຎາ? ອິເຘກເຈ຺ຈາ ຫາສພຫຸເລາ ເວທພຫຸເລາ ຕຸຏ຺ຐິພຫຸເລາ ປາເມາຊ຺ຊພຫຸເລາ ສີລໍ ປຣິປູເຣຕິ. ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ ປຣິປູເຣຕິ. ເຠາຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕໍ...ເປ... ຊາຄຣິຍານຸເຍາຄໍ... ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ... ສມາທິກ຺ຂນ຺ຘໍ... ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘ... ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘໍ... ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ. ຫາສພຫຸເລາ...ເປ... ປາເມາຊ຺ຊພຫຸເລາ ຐານາຐານໍ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ. ຫາສພຫຸເລາ ວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິເຍາ ປຣິປູເຣຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ. ຫາສພຫຸເລາ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ. ສຕິປຏ຺ຐາເນ ຠາເວຕິ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນ... ອິທ຺ຘິປາເທ... ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ... ພລານິ... ເພາຌ຺ຌເງ຺ຄ... ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ຠາເວຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ, ຫາສພຫຸເລາ ສາມຎ຺ຎຜລານິ ສຈ຺ຉິກເຣາຕີຕິ ຫາສປຎ຺ຎາ,

អភិញ្ញាយោ បដិវិជ្ឈតីតិ ហាសបញ្ញា, ហាសពហុលោ បរមត្ថំ និព្វានំ សច្ឆិករោតីតិ ហាសបញ្ញា។

កតមា ជវនបញ្ញា? យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្វំ រូបំ អនិច្ចតោ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។ ទុក្ខតោ, អនត្តតោ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។ យា កាចិ វេទនា...បេ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្វំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចតោ... ទុក្ខតោ... អនត្តតោ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។ ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចតោ... ទុក្ខតោ... អនត្តតោ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។

រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនាតិ តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា រូបនិរោធេ និព្វានេ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ... ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនាតិ តុលយិត្វា...បេ... វិភូតំ កត្វា ជរាមរណនិរោធេ និព្វានេ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។

រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មន្តិ តុលយិត្វា...បេ... វិភូតំ កត្វា រូបនិរោធេ និព្វានេ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។ វេទនា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ... ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ...បេ... និរោធធម្មន្តិ តុលយិត្វា...បេ... វិភូតំ កត្វា ជរាមរណនិរោធេ និព្វានេ ខិប្បំ ជវតីតិ ជវនបញ្ញា។

កតមា តិក្ខបញ្ញា? ខិប្បំ កិលេសេ ឆិន្ទតីតិ តិក្ខបញ្ញា។ ឧប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ។ ឧប្បន្នំ ព្យាបាទវិតក្កំ... ឧប្បន្នំ វិហិំសាវិតក្កំ... ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ... ឧប្បន្នំ រាគំ... ឧប្បន្នំ ទោសំ... មោហំ... កោធំ... ឧបនាហំ... មក្ខំ... បឡាសំ... ឥស្សំ... មច្ឆរិយំ... មាយំ... សាឋេយ្យំ... ថម្ភំ... សារម្ភំ... មានំ... អតិមានំ... មទំ... បមាទំ... សព្វេ កិលេសេ... សព្វេ ទុច្ចរិតេ... សព្វេ អភិសង្ខារេ... សព្វេ ភវគាមិកម្មេ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតីតិ តិក្ខបញ្ញា។ ឯកស្មឹ អាសនេ ចត្តារោ អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, ចតស្សោ ច បដិសម្ភិទាយោ, ឆ អភិញ្ញាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយាតិ តិក្ខបញ្ញា។

កតមា និព្វេធិកបញ្ញា? ឥធេកច្ចោ សព្វសង្ខារេសុ ឧព្វេគពហុលោ ហោតិ ឧត្តាសពហុលោ ឧក្កណ្ឋនពហុលោ អរតិពហុលោ អនភិរតិពហុលោ ពហិមុខោ ន រមតិ សព្វសង្ខារេសុ, អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោភក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ និព្វេធិកបញ្ញា។ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខន្ធំ...បេ... មោហក្ខន្ធំ... កោធំ... ឧបនាហំ...បេ... សព្វេ ភវគាមិកម្មេ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ និព្វេធិកបញ្ញា។

១៥៤. សព្ពធម្មេសុ វិសេនិភូតោ, យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វាតិ សោ ភូរិបញ្ញោ ខីណាសវោ យំ កិញ្ចិ ទិដ្ឋំ វា សុតំ វា មុតំ វា តេសុ សព្ពធម្មេសុ មារសេនំ វិនាសេត្វា ឋិតភាវេន វិសេនិភូតោ។ តមេវ ទស្សិន្តិ តំ ឯវំ វិសុទ្ធទស្សិំ។ វិវដំ ចរន្តន្តិ តណ្ហាឆន្ទាទិវិគមេន វិវដំ ហុត្វា ចរន្តំ។ កេនីធ លោកស្មិំ វិកប្បយេយ្យាតិ កេន ឥធ លោកេ តណ្ហាកប្បេន វា ទិដ្ឋិកប្បេន វា កោចិ វិកប្បេយ្យ, តេសំ វា បហីនត្តា រាគាទិនា បុត្តោ វុត្តតាតិ។

កាយា តេ បជេយា សេតាតិអាទីសុ ចតូសុ គាថាសុ អភយេត្វា – យស្មា អាទិតោ ច អការិយក្ខតោ សត្តេ ចតុក្កាយេសុ កិលេសកាយា មោហយន្តិ, តេ អភិក្ខម្ម អនការិយភាវំ ឧបគតានំ បត្តេសុ វា សេតាសេតេសុ, អញ្ញាតរញ្ញាតរេសុ វា អធិក្ខុសលេសុ ធម្មេសុ អវតិ ឧប្បជ្ជតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “បញ្ចិមេ ភោ, អាវុសោ, អភិរតិ វុឌ្ឍិរា”តិ (សំ។ និ។ ៣។១១១)។ តតោ តេ បរិបន្ថធម្មេ វិគត្វា លុព្ភិបិយា ធាវេតិ, តាយ ធាវិតានំ បរិយេសនតណ្ហា ចិត្តំ កិលេយតិ, អថ តេសំ កិលន្តចិត្តានំ មិគយិទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ តតោ វិសេសមនធិគច្ឆន្តានំ

វុរិសមុខេសុ អរញ្ញវនបត្ថេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តំ ឧក្កណ្ឋិតា និរុ ឌាយតិ, តេសំ ឧក្កណ្ឋិតបរិឧក្កណ្ឋិតានំ ទីឃរត្តំ វិវេកាវសមនស្សាទាយតានំ វិហរន្តំ “ន សិយា នុ ខោ ឥទំ មមេក្កា”តិ បដិបត្តិយំ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ, តំ វិនោទេត្វា វិហរន្តំ អប្បមត្តកេន វិសេសាធិគមេន មានមក្ខថម្ភា ជាយន្តិ, តេបិ វិនោទេត្វា វិហរន្តំ តតោ អធិកតរំ វិសេសាធិគមំ និស្សាយ លោកសក្ការសិលោកា ឧប្បជ្ជន្តិ, លោកាទិមុច្ឆិតា ធម្មបដិរូបកានិ បកាសេន្តា មិច្ឆាយសំ អធិគន្ត្វា តត្ថ ឋិតា ជាតិអាទីហិ អត្តានំ ឧក្កំសេន្តិ, បរំ វម្ភេន្តិ។ តស្មា កាយាទីនំ បជេយសេតាទិភាវេន វេទិតព្ពា។

ឧបមេយ្យំ គរមីធំ សេនំ វិជិនិត្វា យស្មា សោ ភគវា មារសេនំ កាយមប្បមជ្ជិតត្វា ភគវា តយោ វិសេនា ឧបការាយ សិទ្ធត្ថោ, តស្មា តំ “តវ សេនា”តិ និទ្ទិសន្តោ អាហ – “ឯសា នមុចិ តេ សេនា, កណ្ហស្សាភិប្បហារិនី”តិ។ តត្ថ អភិប្បហារិនីតិ សមណព្រាហ្មណានំ ឃាតិនី និប្បោថិនី, អន្តរាយករីតិ អត្ថោ។ ន តំ អសូរោ ជិនាតិ, ជេត្វា ច លភតេ សុខន្តិ ឯវំ តវ សេនំ អសូរោ កាយេ ច ជីវិតេ ច សាបេក្ខោ បុរិសោ ន ជិនាតិ, សូរោ បន ជិនាតិ, ជេត្វា ច មគ្គសុខំ ផលសុខញ្ច អធិគច្ឆតិ។

យេហិ ចតូហិ អរិយមគ្គេហីតិ យេហិ ចតូហិ និទ្ទោសតិក្ខញាណមគ្គសង្ខាតេហិ មគ្គេហិ។ មារសេនាតិ មារស្ស សេនា ឆន្ទាទរា កិលេសា។ បដិសេនិករាតិ បដិបក្ខករា។ ជិតា ចាតិ បរាជយមាបន្នា ហតា ច។ បរាជិតា ចាតិ និគ្គហិតា ច។ ភគ្គាតិ ភិន្នា។ វិប្បលុគ្គាតិ ចុណ្ណវិចុណ្ណា។ បរម្មុខាតិ វិមុខភាវំ បាបិតា។ វិសេនិភូតោតិ និក្កិលេសោ ហុត្វា ឋិតោ។

ទោសាគតស្មិន្តិ ញាណាគតស្មិំ។ តានិ អសនានីតិ ឧតានិ តណ្ហាទិកិលេសអសនានិ។ វិវដានីតិ បកាសិតានិ។ វិទ្ធំសិតានីតិ ឋិតដ្ឋានតោ អបហតានិ។ ឧគ្ឃាដិតានីតិ ឧប្បាដិតានិ។ សមុគ្ឃាដិតានីតិ វិសេសេន ឧប្បាដិតានិ។

១៥៥. ន កប្បយន្តីតិ ការាម សមូទន្តា អវេត្វា ច – កិំ តា កិសេយ្យា? តេ ហិ តាទិសា សន្តោ ទ្វិន្នំ កប្បានំ បុរេក្ខរាភវា កោនចិ ន កប្បយន្តិ, ន បុរេក្ខរោន្តិ។ បរមត្ថំ អច្ចន្តសុទ្ធិំ អធិគតត្តា អនច្ចន្តសុទ្ធិមេវ អកិរិយសស្សតទិដ្ឋិំ “អច្ចន្តសុទ្ធី”តិ ន តេ វទន្តិ។ អាគាតកន្តំ

ᨣᨳᩥᨲᩴ ᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩪᨷᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨴᩣᨶᨣᨶ᩠ᨳᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᨣᨳᩥᨲᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩮᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ᪨ ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ᪨ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ ᨷᩣᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ᪨ ᩈᩔᨲᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ "ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩔᨲᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩩᨲᩥᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᨧ ᩈᩣ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᨥᨭᨶᩅᩈᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨿᨲᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣᨲᩥ "ᩍᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦ"ᨲᩥ (ᨵ᩺ ᩈ᩺ ᪑᪑᪓᪗, ᪑᪗᪗᪗) ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨵ᩺ ᩈ᩺ ᪑᪑᪓᪓) ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩃᩮᩣᨽᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᩋᩣᨥᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩔ ᩅᨧᨶᩮᩈᩩ ᨠᩮᩣᨷᩮᩣ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᩮᩣᩈᩦᩃᩣᨴᩥᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᨥᨭᨶᩮᩉᩥ᪨ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩴ ᩁᩪᨷᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨣᩣᩉᩮᨶ᪨ ᨷᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᩣᩉᩮᨶ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨶᨣᩣᩉᩮᨶ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᩅᨭ᩠ᨭᩴ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨲᩥ᪨

ᩅᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ᪨ ᨣᨵᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩮᨶ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮ ᨹᩮᩣᨭᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨶᩥ ᨷᨷ᩠ᨹᩮᩣᨭᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩅᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨻᩩᨶᩮᨿ ᨷᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣᨷᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣᨷᩥ – ᨠᩥᩃᩮᩈᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᩉᩦᨿᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ, ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ, ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨿᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨧᩩᨲᩥᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ᪨ ᨲᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩣᨿ, ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᩑᩈᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᨧᩩᨲᩥᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᨭᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᨲᩥᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨿᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᩣᨧᩣᩁᩁᩪᨷᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩣᨴᩦᨶᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ᪨ "ᩍᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦ"ᨲᩥ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ"ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥᨶᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᨿ᩠ᨿᩣᨵᩣᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᩮ ᩏᨷᨾᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨

ត ដេតត្ថីតិ ត ស្គប្បាទេត្តិ៌ ត សញ្ញាតេត្ថីតិ ត តិដ្ឋាទេត្តត្តិ៌ តាកិតិដ្ឋាទេត្តត្ថីតិ ស្គបសក្កចសេត បង៌ ចដ្ឋិតំ៌ ត សញ្ញាតេត្ថីតិ ស្គប្បាទេក្លលំ៌ ត តិដ្ឋាទេត្តត្តិ តាកិតិដ្ឋាទេត្តត្ថីតិ បចត្តិក្លលំ សគ្គាយ ចុត្តំ៌

១១០៌ សឹយាតិទោតិ កាធា ឲកបុក្កលិង៌ិត្វាតាយ ឌេសតាយ ចុត្តា៌ បុគ្គលង៌សោ ឲច បតស្សា សប្បូទេគ្គា, សោ ឲចំ អត្តចណ្ណូតាយ សង្គិទេចង៌ិតធ្លោ – កិច្ចា កិសេយ្យា? សោ ច្រាង៌សោ ក្សុំរបខ្លោា ចតុត្ថ កិលេសសឹយាគំ អតីតត្តា សឹយាតិទោ, ឥាហិតបិបត្តា ច ច្រាហូលោា, ឱ្កត្តប្បតស្ស ច តស្ស តត្តិ, បទចិត្តបុទ្គោតិចាសតោរណេហិ ខាតត្វា ចា យំសង៌ិត្តចក្ខហិ ង៌ិស្វា ចា កិញ្ចិ សប្បក្កហិតំ, អកិតិចិដ្ឋត្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ៌ សោ ច កាយរាកាកាចទោតា ត រាកទាកឹ ទ្វបិទ្វបរាកាកាចទោតា ត ចិរាកទេត្តា, ឃទោតា ឲចំចិឆស្ស តស្ស “ឱ្កង៌ បទយ”ត្តិ កិញ្ចិ ឱ្កឆ ស្គក្កហិតំ តត្តិតិ អទហត្តតិក្ញទេត ឌេសតំ តិដ្ឋាទេបសិ៌

ចតស្សោ សឹយាទេយាតិ ចត្តាទោ បរិទ្វ្បេឆា៌ ង៌ិដ្ឋាតុសទេយាតិ ង៌ិង៌ិ ច សា អប្បហឹតដ្ឋេត អតុសទេយា ចាតិ ង៌ិដ្ឋាតុសទេយា៌ ចិចិកិច្ឆាតុសយាង៌ិស្វបិ ឲទេសច តទេយា៌ ទោតទ្វេត អតុសយា? អតុសយតទ្វេត៌ ទោ ឲស អតុសយឌ្វេ តាយាតិ? អប្បហឹតដ្ឋោ៌ ឲទេត ហិ អប្បហឹតដ្ឋេត តស្ស តស្ស សគ្គាទេត អតុសេត្តិ តាយ, តស្មា “អតុសយា”តិ ចុច្ចត្តិ៌ អតុសេត្តីតិ អតុទ្ធបំ ការលំ លកិត្វា ស្គប្បជ្ជត្តីតិ អទេត្ថ៌ អចាបិ សិយា – អតុសយឌ្វេ តាយ អប្បហឹតាការោទា, អប្បហឹតាការោទា ច “ស្គប្បជ្ជតី”តិ ចត្តុំ ត យុជ្ជតិ, តស្មា ត អតុសយា ស្គប្បជ្ជត្តីតិ៌ តត្រិង៌ បដិចចតំ – អប្បហឹតាការោទា អតុសទេយា, អតុសទេយាតិ បត អប្បហឹតដ្ឋេត ចាយកោតា កិលេសា ចុច្ចត្តិ៌ សោ ចិត្តសប្បយុទ្វត្តា សារម្មលោា សប្បច្ចយដ្ឋេត សទេហតុទោ ឲកត្តាក្សុសលៅ អតីទេតាបិ ទេហាតិ អតាកទេតាបិ បច្ចុប្បទ្វោទ្គាបិ, តស្មា “ស្គប្បជ្ជតី”តិ ចត្តុំ យុជ្ជតិ៌

តត្រិង៌ បយាលំ – បដិសម្ភិតាយំ តាច អភិសមយកចាយំ (បដិ៌ យ៌ ១៌១១) “បច្ចុប្បទ្វោ កិលេសេ បជហតី”តិ បុច្ឆិត្វា អតុសយាគំ បច្ចុប្បត្តកាចស្ស អត្ថិតាយ “ចាយទេតា អតុសយំ បជហតី”តិ ចុត្តំ៌ ឆម្មសង្គហំយំ ទេយាហស្ស បទភាជទេត (ធ៌ ស៌ ១២៥០) “អចិជ្ជាតុសទេយា អចិជ្ជាបរិយុដ្ឋាគំ, អចិជ្ជាលង្គី ទេយាទេហា អក្សុសលម្ម្លំ, អយំ តម្ហិ សមទេយ ទេយាទេហា ទេហាតី”តិ អក្សុសលចិត្តេត សង្គិ អចិជ្ជាតុសយស្ស ស្គប្បត្តការចា ចុទេត្តា៌ កចាចត្តត្វុម្ហិ “អតុសយា អញ្ញាកតា អតុសយា អទេហតុកា អតុសយា ចិត្តចិប្បយុត្តា”តិ (កចា៌ ៤០៥) សទ្ធ ចាងា បដិទេសង៌ិតា៌ អតុសយឃមេក សត្តត្ត យហាចាទាគំ អគ្គាតាទម្ហិ ស្គប្បជ្ជតចាទេ “ឃស្ស កាយរាកាតុសទេយា ស្គប្បជ្ជតិ តស្ស បដិឃាតុសទេយា ស្គប្បជ្ជតី”តិអាង៌ិ ចុត្តំ៌ តស្មា “អតុសេត្តីតិ អតុទ្ធបំ ការលំ លកិត្វា ស្គប្បជ្ជត្តី”តិ យំ ចុត្តំ, តំ ឱ្កឃិតា តត្តិប្បយាលោត ស្វុចុត្តត្តិ ទេចង៌ិតធ្លា៌ ឃម្បិ “ចិត្តសប្បយុទ្វត្តា សារម្មលោា”តិអាង៌ិ ចុត្តំ, តម្បិ ស្វុចុត្តមេច៌ អតុសទេយា ហិ តាទេមស បរិតិប្បទ្វោ ចិត្តសប្បយុទ្វត្តា អក្សុសលឆម្មោតិ តិដ្ឋមេត្ត កត្តញ្ញា៌

តត្ត ង៌ិដ្ឋាតុសទេយា ចតុស្ស ង៌ិង៌ិសប្បយុទ្វត្តស្ស, ចិចិកិច្ឆាតុសទេយា ចិចិកិច្ឆាសហកទេត, អចិជ្ជាតុសទេយា ទ្វាឌេសស្ស អក្សុសលចិត្តស្ស សហជាតចសេត អារម្មលចសេត ច; តទេយាបិ អចសេសទេតក្សុយកឆម្មេស្វុ អារម្មលចសេត ង៌ិង៌ិចិចិកិច្ឆាទេយាហា៌ កាយរាកាតុសទេយា ទេចត្តលោភសហកតចិត្តស្ស សហជាតចសេត អារម្មលចសេត ច, យតាបេស្វុ អចសេសកាយាចចរឆម្មេស្វុ អារម្មលចសេត ស្គប្បជ្ជយាតោា ទេលាភេកា៌ បដិឃាតុសទេយា ទេចាយតស្សសហកតចិត្តស្ស សហជាតចសេត អារម្មលចសេត ច, អយតាបេស្វុ អចសេសកាយាចចរឆម្មេស្វុ

អារម្មណចសេតេច ក្លប្បជ្ជយារេតា ខោសោ់ យាតាត្សយោ ឌិឌ្ឋិចិប្បយុត្តលេរិកសហកាតខិត្តេស្ស សហខាតចសេត អារម្មណចសេត ច, ឝ្យក្លុចេឝតាចជ្ជេស្ស អចសេសកាយាចធរឆម្ពេស្ស ទ្ធបិទ្ធបិចធរឆម្ពេស្ស ច អារម្មណចសេតេច ក្លប្បជ្ជយារេតា យារេតា់ កចរាកាត្សយោ ចត្បស្ស ឌិឌ្ឋិចិប្បយុត្តេស្ស ក្លប្បជ្ជយារេតាបិ សហខាតចសេត ចុត្តេា់ អារម្មណចសេតេច បត ទ្ធបិទ្ធបិចធរឆម្ពេស្ស ក្លប្បជ្ជយារេតា លេរិកា ចុត្តេា់

តត្ត ឌិឌ្ឋាត្សយោតិ ក្ខាសឌ្ឋិចិឆា ឌិឌ្ឋិ់ ចិចិកិច្ឆាត្សយោតិ អឌ្ឍចត្តុកា ចិចិកិច្ឆា់ តខេកាឌ្ឋា ច កិលេសាតិ សហខេកាឌ្ឋចសេត ឌិឌ្ឋិឃា ចិចិកិច្ឆាឃ, សហខេកាឌ្ឋចសេត ឲកតោ ចិតា់ យាតាត្សយោតិ តចចិឆយារេតា់ បរេយត្តុខារលោត ចា ខាត្តាតិ បរេរ៉ំ ចិត្តាធារខាតតបញ្ញាឃ ខាតិត្តា, ចេចតាបរិឃខារលោត ខាតិត្តាតិ ចុត្តុ ហោតិ់ បុខ្ញតិចាសាត្សស្សតិខារលោត ចាតិ អតិតេ តិចុឌ្ឋក្លុត្តាត្សស្សរលខារលោត ខាតិត្តា់ ឞំសចក្លុតា ចាតិ បកតិចក្លុតា់ ឌិឌ្ឋចក្លុតា ចាតិ ឌិឌ្ឋសឌិសេត ឌិឌ្ឋចិហារសត្តិស្សិតេត ចា ឌិឌ្ឋចក្លុតា បស្សិត្តា់ រាករត្តាតិ រាកេត រឌ្ឋិតា់ ឃេ បត្តាស្ស កាយក្យលោស្សតិ ឃេ បត្តាស្ស ទ្ធបិឌិចត្តុកាយកោឌ្ឋារេសស្ស់ ចិរាករត្តាតិ ចិរាកសក្លុតាស្ស ទ្ធបិទ្ធបសយាបត្តិស្ស អតិរត្តា អស្លិតា់ ឃតោ កាយរាកោ ចាតិ ឃតា កាយកចេ រាកោ ច់ ទ្ធបិទ្ធបរាកេស្សបិ ឲសេច តយោ់

សក្កួប្បខ្ញោតិកាឃ យហាតិឌ្ឋសឌ្ឋកចាឃ

ស្សឌ្ឌកស្សត្តតិឌ្ឋសចក្លុតា តិឌ្ឋិតា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪅᪨ ᨷᩁᨾᨭ᩠ᨮᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪨ ᨷᨮᨾᩮ ᨷᩁᨾᨭ᩠ᨮᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩈᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩣᨿ ᩈᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩈᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨠᩩᩁᩩᨲᩮᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨴᩥᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩉᩦᨶᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩣᩉᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨴᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ "ᩉᩦᨶᩣ ᩍᨾᩮ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣᨶᩥ ᩋᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩃᩉᩮ ᩋᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩏᨷᨾᩣᨿ ᩈᩣᨵᩮᨲᩩᩴ "ᨿᨳᩣ ᩋᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩋᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨥᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩣ᪨ ᨥᩁᩮᩈᩩ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨥᩁᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨻᩉᩩᩃᩣ᪨ ᩈᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩥᩃᩮᩈᨻᩉᩩᩃᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩪᨲᩥ 'ᩋᨿᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ'᪨

ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᩁᨷ᩠ᨸᩅᩣᨴᩮ ᨶᩥᨷᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᩁᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᨨᩮᨴ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩦᨲᩥ ᨶᩦᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨿᩮᨮ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᨠᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩣᨲᩥ᪨

᪁᪁᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨿᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩩᨲᩮ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮ ᨾᩩᨲᩮᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᨲᨴᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ "ᩍᨴᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩁᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩴ ᨶᩥᩉᩦᨶᨲᩮᩣ ᨷᩔᨲᩥ᪨

ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩩᨱᩮ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᩅᩥᨷᨧ᩠ᨧᨶᨠᩁᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᩁᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲᨻ᩠ᨻᨣᩩᨱᨬ᩠ᨧ᪨ ᨿᩴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨿᩴᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᨶᩈᩣᨾᩥᨠᩣ᪨ ᩋᩃᩴ ᨶᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨴᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᨴᩮᩅᩁᩣᨩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨹᩃᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩅᩥᨷᩣᨠᨹᩃᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩁᩪᨷᩣᨿᨲᨶᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩉᩮᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᨣᩉᨱᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩩᨱᩮ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪁᪂᪨ ᨲᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩑᩅᩴ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᨧ ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨴᩥᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩁᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨴᩥᩴ ᩉᩦᨶᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᨴᩔᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᨴᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨧ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩴ ᩅᩣ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨶᩥᩔᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩥᨬᩣᨱᩮᨶ ᨨᩮᨠᩣ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᩩᩈᩃᩣ᪨ ᨵᩣᨲ᩠ᩅᩣᨿᨲᨶᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩥᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᩃᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ᪨ ᨹᩃᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨹᩃᩮᩈᩩ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᨨᩮᨠᩣ᪨ ᨲᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨨᩮᨠᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᩈᩮᩣᨲᩥ ᨷᩔᩮᨲᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩁᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᩴ ᩉᩥᨶᩮᨲᩣ ᨶᩥᩔᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨶᩣᨶᩣᨣᨲᩮ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᩮᩈᩣᩃᨾ᩠ᨻᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩃᩥᨠᩣᨴᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᩑᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨾᩥᨲᩩᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩑᩈᩮᩣ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ᪨

᪑᪓᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶ ᨶᩥᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨷᩥᨧ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩅᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩦᨴᩥᩈᩴ? ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᨶ ᩅᩣᨷᩥ, ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩣᨴᩥᨶᩣ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨷᩥᨧ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩣᨶᩮᨶᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩈᨾᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᨶᩪᨷᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᩉᩦᨶᩮᩣ ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥ ᩅᩣᨷᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩈᨽᩣᩅᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣ᪨

᪑᪔᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩥᨿᩣᨶᩮᩣ ᨿᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᩉᩣᨿ ᨷᩁᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮ ᨬᩣᨱᩮ ᨴᩩᩅᩥᨵᩴ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᨶᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩈ ᩅᩮ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩣᨶᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨶ ᩅᨣ᩠ᨣᩈᩣᩁᩦ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨣᨲᩥᨣᩣᨾᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ, ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩏᨷᩣᨴᩤᨶᩮᩉᩦᨲᩥ ᨠᩣᨾᩩᨷᩣᨴᩤᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨣᩉᨱᩮᩉᩥ ᩈ ᩅᩮ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ᪨

᪑᪕᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩣᨿ ᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨲᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᨿᩔᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨮᨾᨣᩤᨳᩣᨿ ᨿᩔᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨹᩔᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮ᪨ ᨷᨱᩥᨵᩦᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᨽᩅᩣᨽᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᨽᩅᩣᨿ᪨ ᩍᨵ ᩅᩤ ᩉᩩᩁᩴ ᩅᩤᨲᩥ ᩈᨠᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮ ᩍᨵ ᨧ ᨷᩁᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮ ᩉᩩᩁᨬ᩠ᨧ᪨

ᨹᩔᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᩅᩤᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩮᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨲᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥ ᩍᨲᩴ ᩋᨲᩦᨲᩴ, ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᩈᨿᨽᩮᨴᩮᨶ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩮᨠᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩅᩈᩮᨶ᪨

ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨴᨿᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩈᨠᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᩣ᪨ ᨷᩁᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᩣ᪨

᪑᪗᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᩤ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩩᨲᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨

ᩋᨷᩁᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩉᩥ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩉᩮᩅ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᩅᩥᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨾᩣᨶᩮᨶ ᩅᩥᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩤ᪨ “ᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩩᨽᩈᩩᨡᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᩅᩤ᪨ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨳᩣᨾᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᨿᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨣᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩅᩈᩮᨶ᪨

᪑᪘᪨ ᨲᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨱᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᨶᩴ ᨶ ᨷᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣᩈᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩋᨱᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᨶᩴ “ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪗᪙᪗) ᩑᩅᩴ ᨶ ᨷᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣ᪨ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ ᨲᩣᨴᩦᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩥᩁᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᩉᩦᨶᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᩩᨶ ᨶᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᩣᨴᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ “ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪑᪨᪑᪓᪐) ᨶᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪑᪒᪒᪑) ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ “ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪗) ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨷᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣᨶᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨳᩅᩥᩈᨿᩣᨶᩥ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᨾᩪᩃᨷᨴᩴ᪨ ᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ; ᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩣ ᩋᨿᩣᨳᩣᩅᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨣᨲᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩔᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᩍᨵ ᩈᩁᩦᩁᨾᩮᩅ ᨶᩔᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨶ ᩍᨵ ᨷᩁᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᩮᩣᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩈᩔᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩁᩦᩁᩮᨶ ᩈᩉ ᨶᩔᨲᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩅᩤᨲᩥ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᩥᨱᩮ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᩥᨱᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨧᩮᨲᨶᩴ “ᩈᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩅᩤᨲᩥ ᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩅᩤ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮ ᨠᩈᩥᨱᩮ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨠᩈᩥᨱᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨧᩮᨲᨶᩴ “ᩋᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩴ ᨲᩴ ᩈᩁᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩦᩅᩮᩣ ᨧ ᩈᩁᩦᩁᨬ᩠ᨧ ᨲᨾᩮᩅ᪨ ᨩᩦᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩅᨧᨶᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᩈᩁᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨩᩦᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩁᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨩᩦᩅᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᩮᩈᩅ ᩅᩥᨶᩔᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩁᨱᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᨶᩔᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶ “ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩉᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᩑᩅᩴ

គណ្ហន្តិ។ ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ ឯត្ថាបិ ឥធេវ នស្សន្តិ, តថាគតោ ច មរណតោ បរំ ន ហោតិ ឧច្ឆិជ្ជតិ។ ឥមេ ហោតីតិ បក្ខេ ទោសំ ទិស្វា ឯវំ គណ្ហន្តិ។ ហោតិ ច ន ច ហោតីតិ ឥមេ ឯកេកបក្ខបរិគ្គហេ ទោសំ ទិស្វា ឧភយបក្ខំ គណ្ហន្តិ។ នេវ ហោតិ ន ន ហោតីតិ ឥមេ ឧភយបក្ខបរិគ្គហេ ឧភយទោសាបត្តិំ ទិស្វា “ហោតិ ច ន ច ហោតី”តិ ច “នេវ ហោតិ ន ន ហោតី”តិ ច អមរាវិក្ខេបបក្ខំ គណ្ហន្តិ។

អយំ បនេត្ថ អដ្ឋកថាយ (បដិ។ ម។ អដ្ឋ។ ២។១។១១៧) – “សស្សតោ លោកោ”តិ វាតិអាទីហិ ទសហាការេហិ ទិដ្ឋិបភេទោ វុត្តោ។ តត្ថ សស្សតោលោកោតិ ច ខន្ធបញ្ចកំ លោកោតិ គហេត្វា “អយំ លោកោ និច្ចោ ធុវោ សព្ពកាលិកោ”តិ គណ្ហន្តស្ស សស្សតន្តិ គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ អសស្សតោតិ តមេវ លោកំ “ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតី”តិ គណ្ហន្តស្ស ឧច្ឆេទគ្គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ អន្តវាតិ បរិត្តកសិណលាភិនោ សុប្បមត្តេ វា សរាវមត្តេ វា កសិណេ សមាបន្នស្ស អន្តោសមាបត្តិយំ បវត្តិតរូបារូបធម្មេ “លោកោ”តិ ច កសិណបរិច្ឆេទន្តេន “អន្តវា”តិ ច គណ្ហន្តស្ស “អន្តវា លោកោ”តិ គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ សា សស្សតទិដ្ឋិបិ ហោតិ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិបិ។ វិបុលកសិណលាភិនោ បន តស្មិំ កសិណេ សមាបន្នស្ស អន្តោសមាបត្តិយំ បវត្តិតរូបារូបធម្មេ “លោកោ”តិ ច កសិណបរិច្ឆេទន្តេន ច “អនន្តោ”តិ គណ្ហន្តស្ស “អនន្តវា លោកោ”តិ គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ សា សស្សតទិដ្ឋិ ហោតិ, ឧច្ឆេទទិដ្ឋិបិ។ តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ ភេទនធម្មស្ស សរីរស្សេវ “ជីវ”ន្តិ គហិតត្តា “សរីរេ ឧច្ឆិជ្ជមានេ ជីវម្បិ ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ ឧច្ឆេទគ្គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ ទុតិយបទេន សរីរតោ អញ្ញស្ស ជីវស្ស គហិតត្តា “សរីរេ ឧច្ឆិជ្ជមានេបិ ជីវំ ន ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ សស្សតគ្គហណាការប្បវត្តា ទិដ្ឋិ។ ហោតិ តថាគតោតិអាទីសុ “សត្តោ តថាគតោ នាម, សោ បរំ មរណា ហោតី”តិ គណ្ហតោ បឋមា សស្សតទិដ្ឋិ។ “ន ហោតី”តិ គណ្ហតោ ទុតិយា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ។ “ហោតិ ច ន ច ហោតី”តិ គណ្ហតោ តតិយា ឯកច្ចសស្សតទិដ្ឋិ។ “នេវ ហោតិ ន ន ហោតី”តិ គណ្ហតោ ចតុត្ថា អមរាវិក្ខេបទិដ្ឋីតិ វុត្តប្បការា ទសវិធា ទិដ្ឋិ។ យថាយោគំ ភវទិដ្ឋិ ច វិភវទិដ្ឋិ ចាតិ ទ្វិធា ហោតិ។ តាសុ ឯកាបិ តេសំ ខីណាសវានំ ន បដិច្ឆិតាតិ អត្ថោ។

យេ កិលេសាតិ យេ កិលេសា សោតាបត្តិមគ្គេន បហីនា, តេ កិលេសេ ។ ន បុនេតីតិ ន បុន ឯតិ ។ ន បច្ចេតីតិ បុន និវត្តិត្វា ន បដិឯតិ, ន បច្ចាគច្ឆតីតិ បច្ឆតោ នាគច្ឆតិ។ បញ្ចហាការេហិ តាទីតិ បញ្ចហិ ការណេហិ កោដ្ឋាសេហិ វា សទិសោ។ ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទីតិ ឥដ្ឋារម្មណេ ច អនិដ្ឋារម្មណេ ច អនុនយបដិឃំ មុញ្ចិត្វា ឋិតត្តា ទ្វីសុ សទិសោ។ ចត្តាវីតិ កិលេសេ ចជិតវា។ តិណ្ណាវីតិ សំសារំ អតិក្កមិតវា។ មុត្តាវីតិ រាគាទីហិ មុត្តវា។ តំនិទ្ទេសា តាទីតិ តេន តេន សីលវន្តាទិនា និទ្ទិសិត្វា និទ្ទិសិត្វា កថេតព្វតោ សទិសោ។

តំ បញ្ចវិធំ វិត្ថារេត្វា កថេតុកាមោ “កថំ អរហា ឥដ្ឋានិដ្ឋេ តាទី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ លាភេបីតិ ចតុន្នំ បច្ចយានំ លាភេបិ។ អលាភេបីតិ តេសំ អលាភេបិ។ យសេបីតិ បរិវារេបិ។ អយសេបីតិ បរិវារវិបត្តិយាបិ។ បសំសាយបីតិ វណ្ណភណនាយបិ។ និន្ទាយបីតិ គរហាយបិ។ សុខេបីតិ កាយិកសុខេបិ។ ទុក្ខេបីតិ កាយិកទុក្ខេបិ។ ឯកញ្ចេ ពាហំ គន្ធេន លិម្បេយ្យុន្តិ សចេ ឯកំ ពាហំ ចតុជ្ជាតិយគន្ធេន លេបំ ឧបរូបរិ ទទេយ្យុំ។ វាសិយា តច្ឆេយ្យុន្តិ យទិ ឯកំ ពាហំ វឌ្ឍកី វាសិយា តច្ឆេត្វា តច្ឆេត្វា តនុំ ករេយ្យុំ។ អមុស្មិំ នត្ថិ រាគោតិ អមុស្មិំ គន្ធលេបនេ សិនេហោ នត្ថិ ន សំវិជ្ជតិ។ អមុស្មិំ នត្ថិ បដិឃន្តិ អមុស្មិំ វាសិយា តច្ឆនេ បដិហននសង្ខាតំ បដិឃំ កោបំ នត្ថិ ន សំវិជ្ជតិ។

អត្យភឃបដិឈចិប្យហឹភោតិ សិភេហញ្ញ ពោបញ្ញ បឌហិត្វា ជិតោ៍ ឬ្ឈាតិភិឈាតិចឹតិចត្តោតិ អត្យភឃចសេភ អត្យក្កហញ្ញ បដិឈចសេភ ភិក្កហញ្ញ អតិក្កយិត្វា ជិតោ៍ អត្យទោឆចិទោឆសយតិក្កត្តោតិ អត្យភឃញ្ញ បដិឈញ្ញ សយ្មា អតិក្កត្តោ៍

សឹលេ សតឹតិ សឹលេ សំចិជ្ជយាភេ៍ សឹលចាតិ សឹលសយ្យភ្ឋោ៍ តេភ ភិក្ខេសំ ពឆភំ លកតឹតិ តាឌឹ៍ សដ្ឋាឃ សតិ សដ្ឋោតិ ឲចយាឌឹស្យបិ ឲសេច ភឃោ៍

សដ្ឋ្មយប្យជ្ជោតិពាឃ យហាភិក្ខេសដ្ឌពឆាឃ

បទយ្ឌពស្យត្តភិក្ខេសចឈ្ឈភា ភិដ្ឌិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪖᪨ ᨩᩁᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨩᩁᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᨲ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩍᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨲ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩥᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᩁᩈᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨣᩩᩉᨭ᩠ᨮᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩒᩁᩴ ᩅᩔᩈᨲᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩔᩈᨲᩣ ᩒᩁᩴ ᨠᩃᩃᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨩᩁᩈᩣᨸᩥ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᨩᩁᩣᨿ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨣᩩᩉᨭ᩠ᨮᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᩴ᪨ ᨠᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᨿᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨠᩃᩃᨠᩣᩃᩮᨸᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩃᩃᨠᩣᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᩦᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᩏᨱ᩠ᨱᩴᩈᩪᩉᩥ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᩥᨲᨲᩮᩃᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨠᩃᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᨲᩥᩃᨲᩮᩃᩔ ᨿᨳᩣ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ, ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩮᩣ;

ᩑᩅᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩴ, ᨠᩃᩃᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪒᪓᪕; ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪖ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ);

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃᩃᨠᩣᩃᩮᨸᩥ᪨ ᨧᩅᨲᩦᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨧᨩᨲᩥ᪨ ᨾᩁᨲᩦᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩅᩥᨿᩮᩣᨣᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨴᩔᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ “ᩋᨱ᩠ᨯᨩᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨧᩅᨲᩥ᪨ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨾᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨠᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᨠᩣᩃᩮᨸᩦᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩃᩃᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᩴᩈᨵᩮᩣᩅᨶᩮᩣᨴᨠᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩃᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

“ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨠᩃᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨾᩪᩉᨲᩴ;

ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᩴ ᨲᨻ᩠ᨽᩣᩅᩴ, ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᩴ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪒᪓᪕);

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᨠᩣᩃᩮᨸᩥ᪨ ᨸᩮᩈᩥᨠᩣᩃᩮᨸᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩅᩥᩃᩦᨶᨲᩥᨸᩩᩈᨴᩥᩈᩣ ᨸᩮᩈᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨾᩁᩥᨧᨹᩣᨱᩥᨲᩮᨶ ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨣᩣᨾᨴᩣᩁᩥᨠᩣ ᩉᩥ ᩈᩩᨸᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ ᨾᩁᩥᨧᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨭᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨠᨸᩣᩃᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨲᨸᩮ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮᩉᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨸᩮᩈᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

“ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨾᩪᩉᨲᩴ;

ວິວຏ຺ຏມານໍ ຕພ຺ພາວໍ, ເປສິ ນາມ ປຊາຍຕີ”ຕິ (ສໍ˙ ນິ˙ ອຏ຺ຐ˙ ໑˙໑˙໒໓໕);

ຕສ຺ມິໍ ເປສິກາເລປີ ຆນກາເລປີຕິ ຕໂຕປິ ເປສິໂຕ ສຕ຺ຕາຫຈ຺ຈເຍນ ກຸກ຺ກຸຏຓ຺ຑສຓ຺ຐາໂນ ຆໂນ ນາມ ມໍສປິຓ຺ໂຑ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ເປສີຕິ ນາມໍ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

“ສຕ຺ຕາຫໍ ເປສິ ຠວຕິ, ປຣິປກ຺ກໍ ສມູຫຕໍ;

ວິວຏ຺ຏມານໍ ຕພ຺ພາວໍ, ຆໂນຕິ ນາມ ຊາຍຕີ.

“ຍຖາ ກຸກ຺ກຸຏິຍາ ອຓ຺ຑໍ, ສມນ຺ຕາ ປຣິມຓ຺ຑລໍ;

ເອວໍ ຆນສ຺ສ ສຓ຺ຐານໍ, ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາ”ຕິ (ສໍ˙ ນິ˙ ອຏ຺ຐ˙ ໑˙໑˙໒໓໕);

ຕສ຺ມິໍ ຆນກາເລປີ ປສາຂກາເລປີຕິ ປຍ຺ຈເມ ສຕ຺ຕາເຫ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຫຕ຺ຖປາທານໍ ສີສສ຺ສ ຈຕ຺ຖາຍ ປຍ຺ຈ ປີຬກາ ຊາຍນ຺ຕິ, ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ປຍ຺ຈເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາເຫ ປຍ຺ຈ ປີຬກາ ສຓ຺ຐຫນ຺ຕິ ກມ຺ມໂຕ”ຕິ. ຕສ຺ມິໍ ປສາຂກາເລປີ ຕໂຕ ປຣໍ ຉຏ຺ຐສຕ຺ຕມາທີນິ ສຕ຺ຕາຫານິ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ເທສນໍ ສໍຂິປິຕ຺ວາ ທ຺ວາຈຕ຺ຕາລີສສຕ຺ຕາເຫ ປຣິຓຕກາເລ ເກສໂລມນຂາທີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາລໍ. ຕສ຺ສ ຈ ນາພິໂຕ ອຸຏ຺ຐິໂຕ ນາໂຬ ມາຕຸ ອຸທຣປຏເລນ ເອກາພທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ໂສ ອຸປ຺ປລທຓ຺ໂຑ ວິຍ ຉິທ຺ໂທ, ເຕນ ອາຫາຣຣໂສ ສໍສຣິຕ຺ວາ ອາຫາຣສມຸຏ຺ຐານຣູປໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ. ເອວໍ ໂສ ທສມາເສ ຍາເປຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອວຕ຺ວາ “ສູຕິຄເຣ”ຕິ ອາຫ. ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ເກສາ ໂລມາ ນຂານິ ຈ”;

“ຍຍ຺ຈສ຺ສ ພຸຍ຺ຊຕີ ມາຕາ, ອນ຺ນໍ ປານຍ຺ຈ ໂພຊນໍ;

ເຕນ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຍາເປຕິ, ມາຕຸກຸຈ຺ຉິຄໂຕ ນໂຣ”ຕິ (ສໍ˙ ນິ˙ ໑˙໒໓໕; ກຖາ˙ ໙໔໑);

ຕຕ຺ຖ ສູຕິຄເຣຕິ ສູຕິກຄເຣ, ວິຊາຍນຄເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ. “ສູຕິກາຄເຣ”ຕິ ວາ ປາໂຐ, ສູຕິກາຍາຕິ ປສູຕາຍ. ອຓ຺ຑໂຍນິໂກປີຕິ ຊາຕິເພທວເສນ ປຓ຺ຓາຍ ອຓ຺ຑໂຍນິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຓ຺ຑໂຍນິໂກ, ຊລາພຸໂຍນິກາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຊາຕິເພທວເສນ ປຓ຺ຓາຍ ເອກໍ ສໍເສທໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສໍເສທິໂກ, ອຸປຣິ ສໍເສທຊິກາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ

ឃដា ខិណ្ណោ ហោតីតិ ឃស្មិំ កាលេ ឌេវាខិណ្ណោ កចតិ ឌេឌ្ឍរិក្ខតោ។ ចុទ្ទោតិ ចយោចុទ្ទោ។ យហល្លកោតិ ខាតិយហល្លកោ។ អឌ្ឍកោតាតិ តយោ អឌ្ឍ អតិក្កន្តោ។ ចយោអត្យប្បត្តោតិ តតិយំ ចយំ អត្យប្បត្តោ។ ពល្ឌកន្តោតិ អត្តនត្តរា បតិតា គន្តា ឋាលិតា ច ឌេរាត្យការចេត ពល្ឌា គន្តា ខាតា អស្សាតិ ពល្ឌកន្តោ។ បលិតកេសោតិ បណ្ឌុរកេសោ។ ចិល្លុតន្តិ លុញ្ចិត្វា កហិតកេសោ ចិយ ពល្លាដសីសោ។ ពលិតសិរាតិ យហាពល្លាដសីសោ។ ចលិតន្តិ សញ្ជាតចលិ។ តិលកាហតកេត្តាតិ សេតតិលកកាឡអតិលកេហិ ចិកិណ្ណសរីរោ។ គោគេក្កាតិ កគោក្កា, ត្កូយិតាបិស្ស ចក្កកាចំ ខីរេបតិ។ គណ្ឌបរាឃណោតិ គណ្ឌបដិស្សរណោ គណ្ឌត្យតិយោ។ សោ ឌេវាឃបីតិ សោ បុក្កលេវា ឌេវាឃបិ អភិក្ខតោ យេតិ។ តត្ថិ យរណាយញ្ញយោកោក្កាតិ យរណតោ យុញ្ញាត្យបិយោ តត្ថិ ត្យបលត្ថតិ។

ឋលិគយិច បក្កាត់, បិតោ បតគតោ កឃត្តិ បរិបិលកេតាត់ សិខិលចណ្ឌាត់ បគសឋលិខិបក្កាត់ បក្ខសកាលេ អចស្សំ បតិស្សន្តិតិ ឋលសាយិកាត់ កាឃយាតាត់ ចិយ។ ខុចំ ខាតាគ យច្ចាត់, តិច្ចំ យរណតោ កឃត្តិ ខុចយេច ក្ខបត្កាត់ សត្តាត់ យក្ខសក្កាតយរណតោ សតាត់ កាលំ កឃំ។

ឃចាបិក្យម្កាកេរស្សាតិ ឃចា គាយ យត្តិកាកាឌត់ កេវាត្តស្ស។ កត់ យត្តិកាកាឌតត្តិ (ឃុ។ ត។ ៥ប័១) តេតគ តិជ្ជាបិតកាឌត់។ សត្ថា គេគតបរិឃត្តត្តិ បក្កាបក្កិ សត្ថា គេគត់ កិឌ្ឍបរិឃត្តិ អចសាត់ អស្សាតិ គេគតបរិឃត្តិ។ ខុចំ យច្ចាគ ខ្ចិចតិត្តិ ខុចយេច សត្តាត់ អាឃុសក្កាត់។

គហទាច យហត្តា ចាតិ តរុណា ច យហល្លកា ច។ យេ ពាលិ យេ ច បណ្ឌិតាតិ យេ ច អស្សារសបស្សារសាឃត្តា ខ្ចិចិតា ពាលិ យេ ច បណ្ឌិតេក្ខត សយត្កាកតា ពុទ្ធាគយោ។ សព្តេ យក្ខចសំ ឃត្តីតិ ខុតេ ចុត្តប្បការា គហទាគយោ សព្តេ យក្ខតោ ព្កស្សរិយំ ក្ខបាកច្ឆន្តិ។

តេតសំ យក្ខបរេតាតត្តិ ខុតេតសំ យក្ខតា បរិចាទិតាត់។ កច្ឆតំ បរលោកតោតិ ព្កតោ យតុស្សលោកតោ បរលោកំ កច្ឆន្តាត់។ គ បិតា តាឃតេ បុត្តត្តិ បិតា បុត្តំ គ រក្ខតិ។ ញាតី វា បគ ញាតកេតិ យាតាបិតិបក្ខិកា ញាតី វា តេតយេច ញាតកេ រក្ខិតុំ គ សក្កោត្តិ។

បេក្ខតត្កោច ញាតីគត្តិ ចុត្តចិឆាត់យេច ញាតីគំ បេក្ខត្កាត់យេច ឰលេកត្តាត់យេច។ បស្ស លិលបត់ បុទ្ធតិ បស្សាតិ អាលបត់។ លិលបត្តាត់ ចិលបត្តាត់ បុទ្ធត់ គាគប្បការាត់។ ខុកេយកោច យច្ចាត់, កោចន្តោ ចិយ គិឃ្យតីតិ សត្តាត់ ខុកេយកោ ចគាឃ គិឃ្យាគកោណោ ចិយ យរណាឃ គិឃ្យតិ បិបុឈឹឃតិ។ ខុចយត្កាហតោ លេកោតិ ខុចយេច សត្តលេកោ ក្សំ អាហតោ។ យក្ខតា ច ឌេវាឃ ចាតិ យរណេគ ច ឌេវាឃ ច អភិក្ខតោ។

១០។យយាឃិតេតិ យយាឃិតចត្តុកាកណោ។ ចិគាកាចំ សត្តយេចិគត្តិ សត្តំ ចិឌ្ឍយាត់ ចិគាកាចយេច ព្កដំ, គ សក្កា អចិគាកាកេចត កចិតុត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។

សោចត្តីតិ ចិទ្តេត សោចត់ កេវាត្តិ។ កិលយត្តីតិ កាយេគ កិលយថំ បិបុលត្តិ។ បរិឌេចត្តីតិ គាគាចិឆំ ចាចាចិលិបំ កលត្តិ។ ក្ខេត្តាឡាត្ថ

ពត្តន្តីតិ ឥទំ តាញ្ញត្វា តាញ្ញត្វា ពត្តន្តិ។ សត្តាហំ អាបន្នន្តីតិ សត្តាហកាលំ បរិបុណ្ណន្តិ។

អភិសង្ខតាតិ ហុត្វា អភាវដ្ឋេន។ សង្ខតាតិ បច្ចយេហិ សង្គម្ម កតា។ បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ បច្ចយសាមគ្គិំ បដិច្ច ន បច្ចក្ខាយ សហ សម្មា ច ឧប្បន្នា។ ខយធម្មាតិ ខយំ គមនសភាវា។ វយធម្មាតិ វយំ គមនសភាវា, ភង្គវសេន ភង្គគមនសភាវាតិ អត្ថោ។ វិរាគធម្មាតិ វិរជ្ជនសភាវា។ និរោធធម្មាតិ និរុជ្ឈនសភាវា។ ឃ្វាយំ បរិគ្គហោតិ យោ អយំ បរិគ្គហោ។ “ឃាយ បរិគ្គហោ”តិបិ បាឡិ, អយមេវ បភេទ្ទនោ។ និរោធាតិ សព្វកាលិកោ។ ឋានាតិ ខិរោ។ សម្បន្នាតិ អនេកនោ។ អវិបរិណាមធម្មាតិ បកតិអជហនសភាវា។ សម្បាតិ សមំ ឯកេន ធម្មានីតិ ឧក្កដ្ឋវិបស្សនាសមុប្បន្នចិត្តុប្បាទេន វិយ អភិញ្ញេយ្យ។

នានាការេនាតិ ខាទិយា នានាការេន។ វិនាការេនាតិ យថាវុត្ត វិបាកការេន។ អញ្ញថាការេនាតិ សង្ខារេតា អញ្ញថាការេន។ បុរិមានំ បុរិមានំ ខន្ធានន្តិ អតីតេ បុព្វេ ឧប្បន្នានំ ខន្ធានំ។ វិបរិណាមញ្ញថាការេនាតិ បកតិការំ ជហិត្វា អញ្ញថាការេន។ បច្ឆិមា បច្ឆិមា ខន្ធានំ យោ បវត្តន្តិ ឧប្បជ្ជន្តីតិ សម្ពន្ធោ។

សព្វំ ឃរាវាសបលិពោធន្តិ សកលំ គិហិភាវជំ។ ញាតិមិត្តាមច្ចបលិពោធន្តិ មាតាបិតុបក្ខិកា ញាតី, មិត្តា សហាយា, អមច្ចា កច្ចា។ សន្និធិបលិពោធន្តិ និធានកជំ។ ឆិន្ទិត្វា គោសម្បត្តិំ ឆ្ពហារេត្វាតិ គោរស ច សម្បត្តិ ច ឆ្ពរោបយិត្វា។ កាសាយានិ វត្ថានីតិ កសាយរសបីតានិ វត្ថានិ។

អធិមុច្ចនោតិ មយ ឧបសគ្គោ និក្ខ ខាតិ សង្ខ គតោ, ញាណនីតិ ខា វត្ថុនិ មយាមយាគោ។

តេសំ តេសំ សត្តានន្តិ អនេកេសំ សត្តានំ សាធារណនិទ្ទេសោ “មជ្ឈិមត្តស្ស មរណំ, សោមនត្តស្ស មរណំ”ន្តិ ឧទាហរិតព្វំ ពាទិមានេ តេន សត្តា បរិយាទាតុំ គច្ឆន្តិ, ន សព្វំ អបរត្តប្ពិបតំ សិជ្ឈតិ។ ញាណេហិ បន ឡុំហិ បទេហិ ន កោចិ សត្តោ អបរិយាទិន្នោ ហោតិ, ន កិញ្ចិ អបរត្តាប្ពិបតំ ន សិជ្ឈតិ។ តយ្យាតយ្យាតិ អយំ គតិវសេន អនេកេសំ និកាយានំ សាធារណនិទ្ទេសោ។ សត្តនិកាយាតិ សត្តានំ និកាយា, សត្តឃដា សត្តសមូហាតិ អត្ថោ។ ចុតីតិ វវនវសេន ចុតិ។ ឧគ្គវតុបច្ចក្ខាយ ចុតិយា សាមញ្ញវចនមេតំ។ វវនតាតិ ភាវវចនេន លក្ខណនិទស្សនំ។ ភេទោតិ ចុតិខន្ធានំ ភង្គុប្បត្តិបរិទីបនំ។ អន្តរធានន្តិ ឃដស្ស វិយ ភិន្នស្ស ភិន្នានំ ខន្ធានំ យេន កេនចិ បរិយាយេន ឋានាភាវបរិទីបនំ។ មច្ចុមរណន្តិ មច្ចុសង្ខាតំ មរណំ, ន ខណិកមរណំ។ កាលោ នាម អន្តកោ, តស្ស កិរិយាតិ កាលកិរិយា។ ឧត្តានមេវ សម្មុតិមរណំ ទីបិតំ។ ខន្ធានំ បរមត្ថេន ទីបេត្វា “ខន្ធានំ ភេទោ”តិអាទិមាហ។ បរមត្ថេន ហិ ខន្ធាយេវ ភិជ្ជន្តិ, ន សត្តោ នាម កោចិ មរតិ។ ខន្ធេសុ បន ភិជ្ជមានេសុ សត្តោ មរតិ, ភិន្នេសុ “មតោ”តិ វោហារោ ហោតិ។

ឥត្ថ ច ចតុវោការបញ្ចវោការវសេន ខន្ធានំ ភេទោ, ឯកវោការវសេន កឡេវរស្ស និក្ខេបោ។ ចតុវោការវសេន វា ខន្ធានំ ភេទោ, សេសទ្វយវសេន កឡេវរស្ស និក្ខេបោ វេទិតព្វោ។ កស្មា? ភវទ្វយេបិ រូបកាយសង្ខាតស្ស កឡេវរស្ស សព្ភាវតោ។

ឃម្ពា ចា ចាឲ្យយហារាឌិកាឌីសុ លន្ត្លា កិដ្ឋេត្តច, ត កិច្ចិ តិក្លិបត្តិ, ពម្ពា ទេពរំ ចទេរត លន្ត្លាតំ ទកទោ, យត្យុ្យាឌីសុ កញ្ចឲចទស្យ្រ

តិទក្លូទបា៍ ឲត្ត ច កញ្ចឲចទស្យ្រ តិទក្លូបកទលទេពា យទលា៎ "កញ្ចឲចទស្យ្រ តិទក្លូទបា"តិ ចុត្តា៍ ឌីចិតិត្រ្កៃឃស្យ្របទត្ធទោតិ ព្វុយិតា

ព្វត្រ្កៃឃពាដ្លទស្យ្រច យទលា៎ តាយ ទហាតិ, អតិត្រ្កៃឃពាដ្លស្យ្រ យទលា៎ តាយ តត្តិតិ ឌទស្យ្រតិ៍ "រស្យ្រ៎ យតំ, រុទក្លា យទតា"តិ ព្វុជំ បត

ទចាហារយត្តទយច៍ អត្តទតា បត ឲចទ្ធបិតិ ចចតាតិ រស្យ្រាឌីតំ លឃចឃកាចទយច ឌីទបត្តិ៍ ទ្ធបកពត្តិ ទ្ធបទយច ទ្ធបកពំ៍

ទចឌតាកពត្តិអាឌីសុបិ ឲទរច តទឃា៍

ពត្ត បុទត្តច យទ្ធត្តិ យទ្ធ ចា ទកាកា បុទត្តច បចយពទត្តច ចិដហត្តិ៍ យទក្ខា ចា ទព ទកាទក បុត្តពទា៎ ដហតិ៍ កាយកាយីតិ ទចារទាឌាតំ

អាលបតិ៍ អយុត្តា កាទយ កាយឃយាត កាយកាយិ ទកាកិទតា តាយ ទលិទក អរស្យ្រតា, ទកាទកសុ ចា តទដ្ឋស្យ ឌីចយាតា ច អទកាកិទតា

ទហាត្តិ៍ ទកាទក ចា បហាឃ រឃំ តស្យ្រត្តិ, ពម្ពា អហំ យហាឌតស្យ្រ ទរាកកាទលបិ ត ទរាចាយីតិ អទត្តា៍

ចិឌិពាយឃា រត្តក ទលិកឆយ្ពាតិ ទចារទាឌាតំ អាលបទត្តា អាហ៍ អយុត្តា រត្តក យឃា លិទកា អលិទកា ឃទរា អឃទរាតិអាឌទឃា

ទលិកឆយ្ពា ចិឌិពា៍ ឃទធច ហិ ចទត្លា ក្ខទេតិ ច ប្ញុទតិ ច បុត ច លីឃតិ, ឃធា ច ឃ្ញុទិទឃា អត្តកាទ៎ ចិឆទយទត្តា យហត្តិ ទលិកប្យទឌរំ

ពបិត្តាត បុត ររាឃំ អត្តំ បទលតិ អត្តំ កទ្ធតិ ត ឌីស្យ្រតិ, ឲចទយច ទកាកា ក្ខប្យឌ្ឋត្តិ ច ចិតស្យ្រត្តិ ច, ពត្ត កិ៍ ទរាទកត, ពម្ពា ត ទរាចាយីតិ

អទត្តា៍

ពលាយត្តាតាឃ យត្តាតីតិ ពលាយ ឌតិពយាតយត្តាតាឃ យត្តាតិ៍ យាតំ កទទាតិ ឌីដ្ឋិយត្តាតាឃាតិ ឌីដ្ឋិ៍ ក្ខបតិស្យ្រឃំ កត្តា ក្ខប្យត្តាឃ

យត្តាតាឃ៍ យាតយត្តាតាឃាតិ រហឌាពយាតយត្តាតាឃ៍ កិទលរយត្តាតាឃាតិ ចុត្តប្យការាឃ ក្ខបតាបតទដ្ឋត កិទលរយត្តាតាឃ យត្តាតិ៍

ក្យហាតិ ចិយ្យបកា៍ ចគ្គាតិ លាល្យ ចិឃ ចគ្គា៍ លបិតិ បច្ឆឃតិយិទត្តត លបតកា៍

៥៦៍ រក្ខពត្តិ រយាកពំ, ឌីដ្ឋិ ឋុដ្ឋិ ចា៍ បិឃាឃិពត្តិ បិឃកពំ៍

រក្ខពត្តិ រយ្ពលីក្ខពំ៍ រយាកពត្តិ រយីបំ អាកពំ៍ រយាហិពត្តិ ឲកីក្ខពំ៍ រត្តិបពិពត្តិ បិល្លិពំ៍ ឃុបិតកទពាតិ ឃុបិតំ បចិទដ្ឋា៍ ទរតាញ្ញហំ

បស្យ្រតីតិ ទរតារត្តិទចរំ ឌក្លូតិ៍ អារាយរាយទលាឃ្យកត្តិ បុប្យារាយាឌីតំ រយលីឃកាចិ៍ ចតរាយទលាឃ្យកាឌីសុបិ ឲទរច តទឃា៍ ទបពត្តិ

ព្វទតា បរទលិកំ កពំ៍ កាលក្ខពត្តិ យពំ៍

៥៧៍ តាយំទឃចាចរីស្យ្រតិ, អទក្លឃ្យត្តិ រត្តា ទ្ធបិឌិឆយ្ពាពំ បហីឃតិ, តាយយត្តទយច ព្យ អចរីស្យ្រតិ "ព្យត្តទក្លិទតា ឆយ្ពទក្លិទតា"តិ ឲចំ អក្លាពំ

កទធពំ៍

ខេមចក្ខុចិញ្ញាណាភិសម្ភូតាតិ ខេម សមំ ចក្ខុចិញ្ញាណេន អភិសម្ភូតា ទាសិកតា ពិណ្ឌា ចតុសមុដ្ឋានិកា រូបា៉ សោតចិញ្ញាណាភិសម្ភូតាតិ បទេតាឡោសេន សោតចិញ្ញាណេន ទាសិកតា សុតា ទ្វិសមុដ្ឋានិកា សទ្ទា៉

៣៣៉ យុតយោតិ លីលាយចយុតយោ៉ ពេបនស្សិនោតិ តិត្ថាតនស្សិនោ៉

សោរេកាតិ សោរេកតិទ្ទេស – ញ្ញុសតីតិ ញ្ញុសតំ, ហិតាវុត់ លិបតិ ចិន្តំសេតីតិ អត្ថោ៉ ញាតីតំ ញ្ញុសតំ ញាតិញ្ញុសតំ, ខេចាទទោកឃាឌីហិ ញាតិក្លូយោ ញាតិចិតាសោតិ អត្ថោ៉ ពេត ញាតិញ្ញុសតេត៉ ឲ្យុង្ឃ្យាតិ អញ្ញោត្ថេស្ស, អភិក្កុតស្ស សមត្ថាកតស្សាតិ អត្ថោ៉ សេសេសុបិ ឲសេច តយោ៉ អយំ បត ចិសេសោ – គោកាតំ ញ្ញុសតំ គោកញ្ញុសតំ, រាឌខេចារាឌិចសេត គោកក្លូយោ គោកចិតាសោតិ អត្ថោ៉ ទោរេកាយេច ញ្ញុសតំ ទោកញ្ញុសតំ៉ ទោរេកា ហិ អារោគ្យំ ញ្ញុសតិ ចិតាសេតីតិ ញ្ញុសតំ៉ សីលស្ស ញ្ញុសតំ សីលញ្ញុសតំ, ទុស្សីល្យស្សេតំ តាមំ៉ សម្មាទិដ្ឋិ ចិតាសយមាតា ទូបុត្តា ទិដ្ឋិយេច ញ្ញុសតំ ទិដ្ឋិញ្ញុសតំ៉ ឲត្ថ ច បុទិមាតិ ទ្វេ អតិបុត្តាតិ, បច្ឆិមាតិ តីណិ តិបុត្តាតិ តិលក្ខណាហ្កាហតាតិ៉ បុទិមាតិ ច តីណិ តេច កុសលាតិ តាកុសលាតិ, សីលទិដ្ឋិញ្ញុសតទ្វយំ អកុសលំ៉

អញ្ញាតរញ្ញាតរេតាតិ កហិពេសុ ចា យេត ពេតចិ អក្កហិពេសុ ចា មិត្តាមច្ចញ្ញុសតាឌីសុ យេត ពេតចិ៉ សមត្ថាកតស្សាតិ សមតុបាត្តស្ស អបរិមុច្ចមាតស្ស៉ អញ្ញាតរញ្ញាតរេត ទុក្ខធម្មេតាតិ យេត ពេតចិ សោកទុក្ខស្ស ទូបុត្តិហេតុតា៉ សោរេកាតិ សោចតកចសេត សោរេកា៉ ព្កង់ ពេហិ ការលេហិ ទូបជ្ជតកសោកស្ស សកាចបច្ចត្តំ៉ សោចតាតិ សោចតាកាទោ៉ សោចិតត្តត្តិ សោចិតការេចា៉ អត្តោសោរេកាតិ អព្ភត្តទសោរេកា៉ ទុតិយបទំ ទូបសក្កេត ចឌ្ឍិតំ៉ សោ ហិ អព្ភត្តទំ សុក្ខាបេត្តោ ចិយ បរិសុក្ខាបេត្តោ ចិយ ទូបជ្ជតីតិ "អត្តោសោរេកា អត្តោបរិសោរេកា"តិ ចុច្ចតិ៉ អត្តោឌាហោតិ អព្ភត្តទឌាហោ៉ ទុតិយបទំ ទូបសក្កេត ចឌ្ឍិតំ៉ ចេតសោ បរិជ្ឈាយតាតិ ចិត្តស្ស ឈាតតាកាទោ៉ សោរេកា ហិ ទូបជ្ជមាតោ អក្កិ ចិយ ចិត្តំ ឈាបេតិ ឌហតិ, "ចិត្តំ មេ ឈាមំ, ត មេ កិញ្ចិ បដិកាតី"តិ ចទាបេតិ៉ ទុក្ខិតោ មតោ ទុម្មតោ, តស្ស ការេចា ទោមតស្សំ៉ អតុបចិដ្ឋេត សោរេកាច សល្លតិ សោកសល្លំ៉

បរិទេចតិទ្ទេស – "មយ្ហំធីតា, មយ្ហំបុត្តោ"តិ ឲចំ អាទិស្ស អាទិស្ស ទេចត្តិ ទោទត្តិ ឲពេតាតិ អាទេចោ៉ តំ តំ ចណ្ណំ បរិកិត្តេត្វា បរិកិត្តេត្វា ទេចត្តិ ឲពេតាតិ បរិទេចោ៉ តតោ តតោ បទាតិ ទ្វេ ទ្វេ បទាតិ បុទិមទ្វយស្សេច អាកាទភាចតិទ្ទេសចសេត ចុត្តាតិ៉ ចាចាតិ ចចតំ៉ បលាបោតិ តុច្ឆំ តិរត្ថកចចតំ៉ ទូបឌ្ឍភណិតអញ្ញាភណិតាឌិចសេត ចិទ្ធបោ បលាបោ ចិប្បលាបោ៉ លាលប្បោតិ បុតប្បុតំ លបតំ៉ លាលប្បតាកាទោ លាលប្បតា៉ លាលប្បិតស្ស ការេចា លាលប្បិតត្តំ៉ មច្ឆិរិយាឌីតិ ចុត្តត្ថាតេច៉

៣៥៉ សត្តមការា ឲចំ មទលាក្ខាហពេ លោកេ អត្តទ្ធបបដិបត្តិទស្សតត្ថំ ចុត្តា៉ តត្ថ បតិលីតចទស្សាតិ តពេតា តពេតា បតិលីតំ ចិត្តំ កត្វា ចទត្តស្ស៉ ភិក្ខុតោតិ កល្យាណបុថុជ្ជតស្ស ចា សេក្ខស្ស ចា៉ សាមក្កិយមាហុ តស្ស តំ, យោ អត្តាតំ ភចតេ ត ទស្សយេតិ តស្សេតំ បតិទ្ធបមាហុ, យោ ឲចំបដិបត្តោ តិរយាឌិភេទេ ភចតេ អត្តាតំ ត ទស្សយេ៉ ឲចតិញ្ញាសោ ព្កមយ្យាមលោ មុច្ចេយ្យាតិ អធិប្បាយោ៉

ᨸᨲᩥᩃᩦᨶᨧᩁᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩃᩦᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᩈᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᩁᩉᩣᨲᩥ ᨹᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨲᩥᩃᩦᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨸᨲᩥᩃᩦᨶᨧᩁᨱᨽᩣᩅᩮ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩮ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲᩥᩃᩦᨶᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩃᩦᨶᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᨲᩥᨠᩩᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩘ᩠ᨠᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᨲᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨣᩮᩈᩣᩁᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨠᩩᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩁᩩᨾ᩠ᨽᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩁᩩᨾ᩠ᨽᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩣ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨩᩪᩈᩣᨿ ᨣᩮᩣᨸᨿᨾᩣᨶᩣ᪨

ᨬᩣᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ᪨ ᩈᩮᩣᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩔ ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ, ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩈᩔ ᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩣᨵᩥᨸᩮᨿ᩠ᨿᨲᨠᩥᩃᩮᩈᨾᩮᩅ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᩋᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ ᨧ ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ, ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣᩅ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩮᩣ, ᨲᩔ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩔ᪨ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨲᩔ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣ᪨

ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩴ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨿᩮᩈᩩ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᩈᨶᩔ ᨸᨽᩮᨴᩅᨧᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿᨸᩥ ᩒᨠᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨵ ᩋᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩈᩣᩁᨠᨻᩩᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣᨻᨴ᩠ᨵᨠᩩᩊᩦᩁᨸᩣᨴᨠᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧᨸᩣᨴᨠᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ᪨ ᨸᩦᨮᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨾᩮᩅ᪨ ᨽᩥᩈᩦᨲᩥ ᩏᨱ᩠ᨱᨽᩥᩈᩥ ᨧᩮᩣᩊᨽᩥᩈᩥ ᩅᩣᨠᨽᩥᩈᩥ ᨲᩥᨱᨽᩥᩈᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨽᩥᩈᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ᪨ ᨲᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣᨲᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ᪨ ᨧᨾ᩠ᨾᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᩁᩉᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ᪨ ᨲᩥᨱᩈᨶ᩠ᨳᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᩥᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨣᩩᨾ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ᪨ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩁᩪᨸᨴᩔᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᨽᩣᨣᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩮᨶ᪨ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩁᩮᨶ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ᪨ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩣᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨸᩅᩮᩈᨶᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨸᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩈᨴ᩠ᨴᩔᩅᨶᩮᨶᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᨽᩣᨣᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩉᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

“ᩁᩪᨸᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩁᩈᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨧ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩣ;

ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᩔᩁᩮ”ᨲᩥ᪨ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕.᪕᪕);

ᨽᨩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩈᨾ᩠ᨽᨩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᩘ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨶᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩈᩴᩈᩮᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩏᨸᩈᩘ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ᪨

ᨣᨱᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᩈᨾᨱᩣᨶᩴ ᩑᨠᩦᨽᩣᩅᩮᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩴᩈᨻᩮᩣᨵᩥᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩪᩉᨽᩣᩅᩮᩣ᪨ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩪᩉᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᩅᩥᨿᩮᩣᨣᩣ᪨ ᩈᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩣ ᨲᩩᩔᨾᩣᨶᩣ᪨ ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ ᩋᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ᪨ ᨡᩦᩁᩮᩣᨴᨠᩦᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨡᩦᩁᩮᨶ

ឯនទ្ធៃាគកានគឹនា៍

ទេ ឲកទេតា បក្លួត្តីតិ ទេ ទេាធិបក្លិយឆយ្ញា ឲកំ អារម្មណំ បចិនត្តិ៍ បនឹគត្តិតិ តឃ្វិទេយច អារម្មណោ បនាគយាបដ្តត្តិ៍ អត្យបិឌឹទេនរាយាតិ ក្លបិឌឹចិរហិតាយ៍

គិត្តាភឆាត្យយាតិ អយតយហាគិត្តាភឆាត្យយា៍ ក្លាគត្តំ ចាតិ ឲត្ត ក្លគការេចា ក្លាគត្តំ, អបរិបុណ្ណការេចាតិ អទេត្តា៍ បុណ្ណត្តំ ចាតិ បរិបុណ្ណការេចា បុណ្ណត្តំ, បុណ្ណការេចា ចា គ បញ្ញាយតិ គត្តីតិ អទេត្តា៍

ទេភរយិកាគត្តិ គិរទេយ គិត្តត្តគកកយ្ញាគំ អត្តិការេចគ៍ គិរយំ អរហត្តីតិ ទេភរយិកា, ទេតនំ ទេភរយិកាគំ៍ គិរទេយា កចគត្តិ គិរទេយា ឲច ទេតនំ ចនគដ្ឋាគំ ឈទ៌ តិរទ្ឋាគទេយាគិកាគត្តិអាឌឹឃ្យបិ ឲទេនច គទេយា៍ តទេឃ្យនា នាយក្កិតិ តឃ្យ លិណាវចឃ្យ ឲនា គិត្តាគនាយក្កិ៍ ឲតំ លត្តត្តិ ឲតំ អត្ថុដ្ឋចិកំ៍ បតិរុបត្តិ នឌឹនំ បដីកាកំ, អនឌឹនំ អប្បដីកាកំ គ ទេហាតិ៍ អត្ថុដ្ឋចិកត្តិ ឲតំ នយណព្រាហ្មណាគំ ចា ឆយ្ញាគំ, យក្កចលគិត្តាគបារេតឆយ្ញាគំ ចា អត្ថុដ្ឋចិកំ៍ ទេតនំ លចិ លាយំ ឃ្យត្ត្ររកាចំ អទេត្តតិ អត្ថាក្ខតិ, អឆ ទេលា នត្តិកាច ទេតហិ ឆទេម្មហិ អត្ថុដ្ឋចិកត្តា ឲច ច អត្ថុទេលិមំ៍ ទេតនដ្ឋា អត្ថុទេលិទេយតិ, អឆ ទេលា គ ចិទេលិមំ គ បដ្ឋឹកការេច ចិតំ៍

៣៤៍ ត្ថគាគិ “ទេយា អត្តាគំ កចទេគ គ គឃ្យទេយ”តិ ឲចំ លិណាវទេចា ចិកាចិទេតា, តឃ្យ ចណ្ណកលាគត្តំ ត្ថទេតា បរា តិទេឃ្យា កាឆាទេយា អាហ៍ តត្ត បឆយកាឆាយ នត្តត្តាតិ ត្វាគនឃ្យ អាយតទេភឃ្យ៍ គ បិយំ ក្យត្តាតិ ទេភាបិ អប្បិយត្តិ គិទេ្ទ្ចរេទ បិយាតិ ចិទេត្ត បីតិកទា៍ ទេត ចិកាកទេតា គទេឃ្យទេត្តា “កតទេយ នត្តា បិយា, ត្ថឆ យឃ្យ ទេត ទេហាត្តី”តិ អាហ៍ តត្ត យឃ្យ ទេតតិ ទេយ អឃ្យ ទេត៍ ទេហាត្តីតិ កចត្តិ៍ អត្តកាយាតិ ចឌ្ឌិកាយា៍ ហិតកាយាតិ ឃ្យតកាយា៍ ចាឃ្យកាយាតិ ឃ្យតចិហារកាយា៍ ទេយាកទេក្លួយកាយាតិ ចត្យហិ ទេយាកទេកហិ ទេលយំ គិត្តយំ កាយា៍ យយាយតីតិ យាតា៍ បិយាយតីតិ បិតា៍ កឌតីតិ កាតា៍ កកិគីតិ ឲត្តាបិ ឲទេនច គទេយា៍ បុំ តាយតិ ទក្លួតីតិ បុទេត្តា៍ ក្យលចំនំ ឆាទេទតីតិ ឌឹតា៍ មិត្តា នហាយា៍ អយត្ថា កត្ថា៍ ញាតី បិត្យបក្លិកា៍ នាទេលាហិតា យាតិបក្លិកា៍ ត្ថទេយ នត្តា បិយាតិ ត្ថទេយ នត្តា បីតិឌគកា៍ ចុត្តចិបរិយាទេយគ អប្បិយា ទេចឌឹតត្តា៍

៣៥៍ យឌឹឆំ ឌិដ្ឋឃ្យតយុទេតឃ្យ ចាតិ ឲត្ត បគ យឌឹឆំ ឌិដ្ឋឃ្យតំ, ឲត្ត ចា យុទេតឃ្យ ចា ឆទេម្មឃ្យ; ឲចំ យុគិ គ ក្លបលិយ្យតីតិ ឲចំ នម្ពទេត្ថា ទេចឌឹតទេត្តា៍

ក្លគកទេឆចោតិ ក្លគកឃ្យ ទេឆចោ “ក្លគកទេត្តចទេកា”តិបិ បិទេឆា៍ បត្យបទេត្តតិ បត្យមិគិបទេត្ត៍

៣៦៍ ឆាទេភា គ ហិ ទេតគ យត្តាតិ, យឌឹឆំ ឌិដ្ឋឃ្យតយុទេតឃ្យ ចាតិ អព្រាបិ យឌឹឆំ ឌិដ្ឋឃ្យតំ, ទេតគ ចត្តគា គ យត្តាតិ, យុទេតឃ្យ ចា ឆទេម្មឃ្យ គ យត្តាតីតិ ឲចទេយច នម្ពទេត្ថា ទេចឌឹតទេត្តា៍ គ ហិ ទេនា ទដ្ឋតិ, ទេភា ចិរដ្ឋតីតិ ឆាលបុត្យដ្ឋទេភា ចិយ គ ទដ្ឋតិ, កល្យាណបុត្យដ្ឋគទេនក្លា ចិយ គ

ចិរដ្ឋតិ, រាគស្ស ឋិតត្តា “ចិររេត្តា”េត្ថ សត្ថិ គណ្ហតិ។ សេរំ បរិកេខបេចាតិ។

តាយបញ្ញាយ កាយគ្គន្ទិតត្ថិ សព្យយុត្តាយ បុត្តកាការេយច ចា បញ្ញាយ បរិក្កេហតេត្ត បរិក្កហ្យត្តា សោគី តិចិឆំ កាយគ្គន្ទិតំ សម្ពុទ្ធេឆចេសេត គុតាតិ។ អយម្ហា បុក្កលេា ចិបត្ថឆម្ពុំ េងសតាឆេម្ពុស្ត គុតេត្តុស្ត តំឆម្ពុសម្ពឌ្គីបុក្កលេាបិ គុតាតិ តាយ។ េត ច ឆេម្ពុ បញ្ញាយ អត្តេតា បចត្តិក្លលេា គុតិត្យយារេដ្ឋា គុតាតិ ចុច្ចតិ, យថា កុឌ្ឍិត្យយារេដ្ឋា កុរេត្តាតិ ចុច្ចតិ។ លក្ខណំ បតេត្ថ សក្ខុសត្ថេតា េចឌិតត្ពំ។ គុតាត្តិ គត្តុសាឆតំ។ គុតំ បឆយបេក្កត។ ឆោតំ គុតិយបេក្កត។ សេដ្ឋាតំ តតិយបេក្កត។ តិេដ្ឋាតំ ចតុត្ថបេក្កត។

ឆោេតា ឌិដ្ឋិ ត យញ្ញាតីតិ អរហា ឃំសចក្ខុតា ឌិដ្ឋិ ឌិព្វចក្ខុតា ឌិដ្ឋិ ទ្បុបិយតតំ ត យញ្ញាតិ តីហិ យញ្ញាតាហិ, គធំ? ទ្បុបិយតតំ សុកសញ្ញាយ សុលសញ្ញាយ ច បស្សេត្តា ត តត្ថ លក្ខរាក់ ជេតតិ ត តំ អស្សារេឌតិ តាភិតក្ខតិ, ឲចំ ឌិដ្ឋិ តណ្ហាយញ្ញាតាយ ត យញ្ញាតិ។ “ឱ្ថតិ េយ ទ្បុបំ សិយា អតាកតយេដ្ឋាត”ត្តិ ចា បតេត្ថ តត្ថិ ត សយត្ថាេតតិ។ ទ្បុបសម្ពន្ធំ ចា អាគដ្ឋយារេតា ឌាតំ ត េឌតិ, សីលំ ត សយាឌិយតិ, ខ្ពេបិសឆគម្ពុំ ត គេរាតិ។ ឲចម្បិ ឌិដ្ឋិ តណ្ហាយញ្ញាតាយ ត យញ្ញាតិ, អត្តេតា បត បរស្ស ច ទ្បុបសម្ពត្តិចិបត្តិ តិស្សាយ យាតំ ត ជេតតិ។ “ឱ្ពយិតាហំ េសឃ្យោស្មីតិ ចា, សឌិេសាស្មីតិ ចា, ហីេតាស្មីតិ ចា”តិ ឲចំ ឌិដ្ឋិ យាតយញ្ញាតាយ ត យញ្ញាតិ។ ទ្បុបិយតតំ បត “តិច្ចំ គុចំ សស្សុត”ត្តិ ត យញ្ញាតិ។ អត្តាតំ “អត្តតិយ”ត្តិ ត យញ្ញាតិ។ យក្ខលំ “អយក្ខល”ត្តិ ត យញ្ញាតិ។ ឲចំ ឌិដ្ឋិ ឌិដ្ឋិយញ្ញាតាយ ត យញ្ញាតិ។ ឌិដ្ឋស្មិំ ត យញ្ញាតីតិ ទ្បុបស្មិំ អត្តាតំ សយតុបស្សតតេយត អយញ្ញាេត្តា ឌិដ្ឋស្មិំ ត យញ្ញាតិ។ យថា ចា ឆេត ឆញ្ញាំ, ឲចំ ទ្បុបស្មិំ រាកាឌេសាតិ អយញ្ញាេត្តាបិ ឌិដ្ឋស្មិំ ត យញ្ញាតិ។ តស្មិំេយច បតស្ស ឌិដ្ឋិយញ្ញាតាយ អយញ្ញិតេត ចត្ថុស្មិំ សិេតហំ យាតត្ថា ត ខ្ពេប្យាគេយេតា តណ្ហាយាតយញ្ញាតាបិ តត្តិតិ េចឌិតត្ពំ។ ឲចំ ឌិដ្ឋស្មិំ ត យញ្ញាតិ។ ឌិដ្ឋេតា ត យញ្ញាតីតិ ឲត្ថ បត ឌិដ្ឋេតាតិ តិស្សក្កចចតំ។ តស្មា ទ៌សាបការលស្ស អត្តេតា ចា បរស្ស ចា យថាចុត្តប្បគេគេតា ឌិដ្ឋេតា ខ្ពបបត្តិ ចា តិក្កយតំ ចា ឌិដ្ឋេតា ចា អេញ្ញា អត្តាតិ អយញ្ញាយារេតា ឌិដ្ឋេតា ត យញ្ញាតីតិ េចឌិតេត្ពា។ អយយស្ស ត ឌិដ្ឋិយញ្ញាតា។ តស្មិំេយច បតស្ស ឌិដ្ឋិយញ្ញាតាយ អយញ្ញិតេត ចត្ថុស្មិំ សិេតហំ យាតត្ថា ត ខ្ពេប្យាគេយេតា ត តណ្ហាយាតយញ្ញាតាបិ េចឌិតេត្ពា។

ឌិដ្ឋា េយតិ ត យញ្ញាតីតិ ឲត្ថ បត “ឲតំ យយា”តិ តណ្ហាចេសេត អយយាយយារេតា ឌិដ្ឋិ តណ្ហាយញ្ញាតាយ ត យញ្ញាតិ។ សុតត្តិ ឃំសេសារេតតបិ សុតំ, ឌិព្វេសារេតតបិ សុតំ, សក្ខាយតតេស្សតំ អឌិចចតំ។ ម្បុតត្តិ ម្បុត្ថា ម្បុតិត្ថា ច គហិតំ អាហច្ច ខ្ពបកត្ថាតិ អេត្ថា។ ឱ្ថត្រិយាតំ អារម្ពុណាតត្ថា អញ្ញាយញ្ញា សំកិលេសេ ចិញ្ញាតត្តិ ចុត្តំ េហាតិ។ គេត្តរសេចាឌ្ឍាយតតាតំ ឲតំ អឌិចចតំ។ ចិញ្ញាតត្តិ យតសា ចិញ្ញាតំ, េសសាតំ សត្តាតំ អាយតតាតេយតំ អឌិចចតំ, ឆម្ពុរម្ពុណស្ស ចា, ឱ្ឆ បត សក្កាយបរិយាបត្តេយច លព្ភតិ។ ចិត្ថារេរា បតេត្ថ ឌិដ្ឋចារេរ ចុត្តតេយត េចឌិតេត្ពា។

ឱ្ធឌាតិ ភគចតា ចុត្តសុត្តចេសេត ឆេស្សេត្តា “អស្មីតិ ភិក្ខេច”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ អស្មីតិ ភចាមិ, តិច្ចេស្សតំ អឌិចចតំ។ យញ្ញិតេយតត្តិ ឌិដ្ឋិគព្យតំ ឲតំ។ អយយហយស្មីតិ អយំ អហំ អស្មិ ភចាមិ។

អញ្ញេ(ត សតិបដ្ឋានេតហីតិ ឆេបត្ថា ចតុសតិបដ្ឋានេត។

ສເພ຺ພ ບາລປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຣຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ສກລີ ອກ຺ຂບາລີ ນານາຊນາ ລຄ຺ຄນ຺ຕີ. ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ວິຣຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເສາຕາປນ຺ນາທເຍາ ສຕ຺ຕ ອຣິຍຊນາ ວິຣາຄໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອຣຫາ ເນວ ຣຊ຺ຊຕິ ເນາ ວິຣຊ຺ຊຕີຕິ ກິເລສານໍ ປຣິນິພ຺ພາປິຕຕ຺ຕາ ໂກຍຍ຺ຍິ ນ ກເຣາຕີ. ຕຍາ ຣາຄສ຺ສາຕິອາທເຍາ ຕິວິທາປິ ນິພ຺ພານເມວ.

ສທ຺ທມ຺ມປ຺ປເຊ຺ຊາຕິກາຍ ມຫານິເທ຺ທສຏ຺ຐກຖາຍ

ຊຣາສຸຕ຺ຕນິເທ຺ທສວຎ຺ຎນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. ពិឃ្សុខេពទ្ធឃ្យបុទ្ធតិន្ទេ្ទសចណ្ណតា

១៥. បត្តុខេ ពិឃ្សុខេពទ្ធឃ្យបុខេត្ត ខេឆ្មុតឆេត្យឃ្យុត្តឃ្សាតិ ខេឆ្មុតឆេយ្យុំ បយាឃុត្តឃ្ស ត្តាតីតិ ៧ចយាហ អាឃព្ធាតិ បិឃចចតខេចតំ ពិខេឃ្សាតិ តាយំ ឥឃ្ស ខេឆខេឃ្ស ខេបាបិ ហិ ពិខេឃ្សាតិ តាខេយត ខេឆខេទ្ធខេឃ្យាតិ ខេកាត្តំ, ខេកាត្តចខេបខេតច ៧ប បិកខេជ អខេហាសិ តញ្ជា អដ្ឋប្បុត្តិយំ (យុ. តិ. អដ្ឋ. ១.ប័១១) ចុត្តំ – "ពិឃ្សុខេពទ្ធឃ្យា តាយ ខេទ្ធ បហាឃា"តិ ចិឈាតត្តិ ក្ខបឈាតំ ទ្រាហិតិ អាចិក្លួ យាទិបាតិ បិឃចចតខេចតំ, តិដ្ឋក្លាតិ ចុត្តំ ខេហាតិ បុព្ទាត តច បាបតត្តិ តច ចចតំ បុព្ទា ចិខេចខេក បិក្លិឃ្សាយខេបតិ បហាឃំ អាខេក្ក ឆយ្យុខេជបតំ ឃាចខេត្តា កលាតិ, ខេបា បត ពិក្លិតបិខេក្លាខេឃច

ខេឆ្មុតឆេយ្យុា តាយាតិ ត្តាជំ តិដ្ឋិបិតត្តាឃ្ស ខេឆ្មុតឆយ្យុឃ្ស ក្ខបខេជបបជំ អបជ្ជខេយ្យុាតិ អបតំ តិចជតាតំ ឆេយ្យុា កាយឆេយ្យុាតិ កាយចាបិតំ ខេបចតឆេយ្យុា ចបលឆេយ្យុាតិ ចបលិតំ ឆេយ្យុា, កិខេលបចឃ្សតខេតា ចា បឃខេយច ចបខេលិ ឆេយ្យុាតិ ចបលឆេយ្យុា ដ្ឋខេល្លាតិ ចុខេដ្ឋា ច កិខេលខេបហិ ដ្ឋតា្តា, ឆ្មខេលិ ច អតិបុលកាចខេតាតិ ដ្ឋខេល្លា ឃព្ធា ច តឃ្ស ឆយ្យុឃ្ស បរិចារក្ខតំ ខេឃ្សតយ្យុិ កហលយ្យុិ អាយបតយ្យុិ ចុបតយ្យុិ ឈជតយ្យុិ ដ្ឋល្លិ, តព្ធាបិ ដ្ឋខេល្លា ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា ឈ្ជកក្តិខេកាតិ ក្ខកំ អឃ្ស អខេត្ត បុដ្ឋត្តំ អាចិឃតីតិ ក្ខកខេត្តា, ក្ខកខេត្តាខេឃច ឈ្ជកក្តិខេកា ខេហា បជិដ្ឋខេត្ត ឈ្ជកាខេប កត្តត្តាតាឃ ខេហខេឃ្សា ចិតខេឃ បត "ដ្ឋល្លិ ឈ្ជកក្តិកំ ខេហឃ្ស"ត្តិ (បិខេ ១៥) បិខេជ តត្ត តីបុ បខេជបុ ខេឃា ខេបាតិ បជំ បរិចខេទ្ធត្តា ឃំ តត្តិ កត្តា ខេឃាខេជតត្តំ "ឃំ តំ ដ្ឋល្លិ, ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា, ឃំ តំ ឈ្ជកក្តិកំ ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា, ឃំ តំ ខេហឃ្សំ , ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា"តិ ត្តាឆ បត "ខេឃា ខេបា អបជ្ជខេយ្យុា, ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា...ខេប... ខេឃា ខេបា ខេហខេឃ្សា, ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា"តិ ៧ចំ ខេឃាជតា ខេចជិតត្តា ដ្ឋខេឃត ដ្ឋខេឃត បយាបជ្ជិតត្តខេតា ដ្ឋឃំដ្ឋឃបយាបត្តិ តត្ត ខេឃាជតា – ឃា បា ដ្ឋឃំដ្ឋឃបយាបត្តិ, ខេបា ខេឆ្មុតឆេយ្យុា តាយាតិ កិកាខេលា ចុដ្ឋតិ ខេឆ្មុតឆេយ្យុាតិ ខេកត កាខេលាត ខេកត បរិឃាខេឃត ខេឆ្មុតឆេយ្យុាតិ កតីឃតិ តំ កាខេលំ ខេឃ្សខេត្តា "ក្ខកិត្តំ ខេទ្ធាត"ត្តិអាចិយាហ តត្ត ក្ខកិត្តំ ខេទ្ធាតត្តិ ដ្ឋិត្តំ ត្តាត្តិបុទិបាតំ ខាខេកត ខេជ្ជិតាតំ បាខេទ្ធាតត្តិ ចិខេបខេបត បុដ្ឋ ខេជ្ជិតាតំ អចឃ្សុតាតត្តិ កិខេលខេបត តិត្តាតំ បរិឃុជ្ជិតាតត្តិ កុបលិចាខេ បរិឃាចិឃិត្តា យជ្ជិត្តា ចិតាតំ "យខេក្ក ខេចាខេ បរិឃុជ្ជិតា"តិអាចីបុ ចិឃ បរិឃាចិត្តចិត្តាតត្តិ កុបលចិត្តំ បរិឃាចិឃិត្តា ខេលខេបត្តា ចិតចិត្តាតំ ក្ខកិត្តំ បចិបាតត្តិ ដ្ឋិត្តំ កិខេលខេបត បចិបាតំ ឆេយ្យុាតិ បកាខេចា តំ កាខេលាតិ ខេតត កាខេលាត តំ ក្ខបយាឃ បាខេឆខេត្តា "ក្ខខេកា កលហកាខេកា"តិអាចិយាហ តត្ត ក្ខខេកា កលហកាខេកាតិ បុត្តាកាខេក កលហកាខេកា ខេទ្ធ ខេឆ្មុតកាតិ ចុដ្ឋត្តីតិ បចិបាតិ ចុដ្ឋត្តិ កល្លតកាខេកាតិ តត្ត តត្ត កត្តា កល្លតំ កខេទាត្តា កឃ្សកាខេកាតិ ចាចាកលហំ កខេទាត្តា ចិចាឥកាខេកាតិ តាតាចចតំ កខេទាត្តា អធិកខេលកាខេកាតិ ចិតិដ្ឋឃបិបុលតចិខេបបកាខេលំ កខេទាត្តា ចាចិខេតាតិ ចាឥបជិចាចិខេតា បល្លាបកាតិ ចាចំ កខេឆត្តា ៧ចខេយចត្តិ ក្ខបយាចំបត្តតំ

ឃុត្តឃ្សាតិ បញ្ញាតត្តឃ្ស បឃុត្តឃ្សាតិ អាឥខេទត ឃុត្តឃ្ស អាឃុត្តឃ្សាតិ ចិខេបខេបត ឃុត្តឃ្ស បយាឃុត្តឃ្សាតិ ៧កខេតា ឃុត្តឃ្ស តដ្ឋទិតឃ្សាតិ តំចទិតំ កខេទាត្តឃ្ស តត្តាហុលឃ្សាតិ តំតាហុលំ កខេទាត្តឃ្ស តក្កុកឃ្សាតិ តំកខេ្ទ កខេទាត្តឃ្ស តត្តិត្តឃ្សាតិ តព្ធិ តតចិត្តឃ្ស តខេប្បាលឃ្សាតិ តព្ធិ តតកាឃឃ្ស តប្បុត្តាខេឃ្សាតិ តព្ធិ អកិយ្យុលកាឃឃ្ស តឥធិយុត្តឃ្សាតិ តព្ធិ អធិហទិតឃ្ស តឥធិបខេតឃ្យឃ្សាតិ តំ

ᩋᨵᩥᨸᨲᩥ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩔ.

ᩅᩥᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩔ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᨶᩴ. ᩅᩥᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩦᩊᨶᩴ. ᩏᨸᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩦᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩦᩊᨶᩴ. ᨸᩦᩊᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᩴ. ᨥᨭ᩠ᨭᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩦᩊᨶᩴ. ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᩴ. ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥᩴᩈᨶᩴ. ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩦᩊᨶᩣᨠᩣᩁᩴ. ᨴ᩠ᩅᩣᩉᩦᨲᩥ ᨠᩮᩉᩥ. ᩋᩣᨵᩥᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ. ᨣᨶ᩠ᨵᩮᩉᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ. ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᨬᩣᨸᩮᩉᩥ. ᨸᩅᩮᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᨴᩮᩉᩥ. ᩅᩥᨧᩁᩣᨲᩥ ᨸᩥᩊᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ. ᩅᩥᨠᩥᩁᩣᨲᩥ ᨠᩥᩁᩮᩉᩥ. ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᨾᩥᩴ ᨸᩥᨸᩮᩉᩥ. ᨸᨠᩣᩈᩮᩉᩦᨲᩥ ᨸᩥᩊᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ.

ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩣᩃᩮ ᩅᩣ ᨧᩣᨲᩴ. ᨻ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨿᩣᨵᩥ ᨧᨶᩴ. ᨶᩮᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨵᩥᨠ᩠ᨠᩴ. ᩋᨶᩩᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ. ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᩣᩁᩴ. ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ. ᩈᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᨧᨶᩴ. ᨣᩮᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣ ᨠᩮᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ. ᩏᨸᨵᩣᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩮᩈᨲ᩠ᩅᩣ. ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ.

ᩅᩮᩣᩁᩩᨸᩔᩮᨲᩥ ᨧᩣᨸᩥ ᩈᩣᩈᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨴᩩᩅᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨲᩔᩣᨲᩥ. ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨸᨵᩣᨶᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ, ᨿᨳᩥᨴᩴ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ. ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩩᨱᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩈᨲ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᨾᨣᩁᩩᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᩅᩥᩈᨿᩴ ᩅᩮᨲᨶᩣᩉ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩣ –

“ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨿᩴ ᩅᩮᨴᩴ, ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩴ;

ᨣᩩᩁᩩ ᨣᩩᩁᩩᩅᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩣ ᩅᩮᨲᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪑.᪑᪓᪗);

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥ ᨧᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩥᨡᩥᨲᨠᩴ, ᨠᩮᨿᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ “ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᨱᩩ, ᨶᩊᩮᩣ, ᨴᩣᩁᩩᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᩋᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨶᩊᩴ, ᩃᨲᩣ, ᩈᩥᨡᩣ, ᨣᩁᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲᨠᩴ, ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩃᨲᩣᩋᨠᩣᨱ᩠ᨯᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᨠᩮᨿᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᩅᨯ᩠ᨰᨠᩣ, ᨹᩃᩅᨯ᩠ᨰᨠᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᩅᩥᩈᨿᩴ ᩋᨲᩥᨸᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨲ ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨠᩮᨿᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨶ ᨿᨳᩣᨿᩣᨳᩣᨿ, ᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩣᩁᩮᨶ, ᨶ ᩋᨲᩦᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨲᩥᩈᩉᩔᩮᩉᩥ ᨣᩩᨱᩴ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨲ᩠ᨳᩩᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩮᨴᨲᩣᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨣᩩᨱᩴ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ “ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᨲᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨿᩣᨲᩁᩣ ᨣᩩᨱᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨭᩥᩃᩥᨠᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨿᨳᩣᨲᩥ. ᨷᩮ᪓).

“ᨠᩣᩃ᩠ᨿᩣ ᨠᨠ᩠ᨠᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩮᨶᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ;

ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶᨿᨲᩮᩣ, ᨠᩮᩅᩈᩩ ᨠᩣᨿᩣ ᨲᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪑.᪑᪓᪓);

ᨲᨲ᩠ᨳ –

“ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨣᨾᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨸᩁᩥᨿᨿᩮᩣ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧᩣᨸᩁᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨠᩣᩁᨶᩣᩈᩣ;

ᨵᩣᨲᩪᨶᨾᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥᩈᨿᩮᨶ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ, ᨲᨴᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩴ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩁᩣᨩᩣᩁᩥᩅ ᨲᩣᩁᨠᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩁᨠᩣᩁᩣᨣᨾᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩔ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩔ ᩋᩣᨣᨾᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᩉᩥᩴᩈᨶᩣ, ᩉᩥᩴᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩦᩉᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩩᨸᩁᩥᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨸᩁᩥᨿᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨶᩅᩮ ᨨᨶ᩠ᨶᨠᩮ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᩣᩁᩔ ᩑᨠᩣᩁᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩁᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩁᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨩᩦᩅᨶᩔ ᨾᩪᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᨶᨾᩪᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨩᩦᨾᩪᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨠᩣᩁᨶᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨠ᩠ᨡᩁᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨹᩁᩩᩈᩣᩉᩥ ᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨸᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᩈᨩ᩠ᨩ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᨴᩈᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨠᩩᨻ᩠ᨻᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩋᨽᩥᨽᩅᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᨿᩮᩣᨣᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥᩈᨿᩮᨶ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᨶᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩥᩈᩮᩣᨴᩁᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩦᨲᩥ ᨸᩥᩈᩮᩣᨴᩁᩣᨴᩥᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᩩᨡᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨴᩣᨶᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨸᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᨣ᩠ᨿᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨽᩣᨣ᩠ᨿᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨽᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩋᩉᩥᩁᩥᨠᩣᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩮᩣᨵᩪᨸᨶᩣᩉᨾᨠ᩠ᨡᨸᩊᩣᩈᩍᩔᩣ-
ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨾᩣᨿᩣᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᨳᨾ᩠ᨽᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᨾᩣᨶᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨾᨴᨸᨾᩣᨴᨲᨱ᩠ᩉᩣᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲ-
ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨾᩃᩅᩥᩈᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨸᨸᨬ᩠ᨧᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩋᩣᩈᩅᨣᨶ᩠ᨳᩒᨥᨿᩮᩣᨣᩋᨣᨲᩥ-
ᨲᨱ᩠ᩉᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨸᨬ᩠ᨧᨧᩮᨲᩮᩣᨡᩥᩃᩅᩥᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨶᨨᩅᩥᩅᩣᨴᨾᩪᩃᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᩣᨿᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᨿ-
ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨶᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᩪᩃᨠᨴᩈᩣᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩈᨻ᩠ᨻᨴᩁᨳ- ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᩥᩃᩮᩈᨡᨶ᩠ᨵᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᨧ᩠ᨧᩩᨾᩣᩁᩮ ᩋᨽᨬ᩠ᨩᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨶᩴ “ᨽᨣ᩠ᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩉ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ –

“ᨽᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᩣ ᨽᨣ᩠ᨣᨴᩮᩣᩈᩮᩣ, ᨽᨣ᩠ᨣᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ;

ᨽᨣ᩠ᨣᩣᩔ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪄᪉; ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪁᪨᪁᪃᪃);

ᨽᩣᨣ᩠ᨿᩅᨶ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨧᩔ ᩈᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨩᩃᨠ᩠ᨡᨱᨵᩁᩔ ᩁᩪᨸᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨽᨣ᩠ᨣᨴᩮᩣᩈᨲᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩈᩁᩥᨠ᩠ᨡᨠᩣᨶᩴ ᨻᩉᩩᨾᨲᨽᩣᩅᩮᩣ , ᨣᩉᨭ᩠ᨮᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨣᨾᨶᩦᨿᨲᩣ, ᩋᨽᩥᨣᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨶᩮᩈᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨸᨶᨿᨶᩮ ᨸᨭᩥᨻᩃᨽᩣᩅᩮᩣ, ᩋᩣᨾᩥᩈᨴᩣᨶᨵᨾ᩠ᨾᨴᩣᨶᩮᩉᩥ ᩏᨸᨠᩣᩁᩥᨲᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᩩᨡᩮᩉᩥ ᨧ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩍᩔᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨿᩈᩈᩥᩁᩥᨠᩣᨾᨸᨿᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨨᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨽᨣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨸᩁᨾᨬ᩠ᨧᩔ ᩈᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩍᩔᩁᩥᨿᩴ, ᩋᨱᩥᨾᩣᩃᨥᩥᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩤ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᨲᨿᨻ᩠ᨿᩣᨸᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᨣᩩᨱᩣᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨿᩈᩮᩣ, ᩁᩪᨸᨠᩣᨿᨴᩔᨶᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᨩᨶᨶᨿᨶᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᨩᨶᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩈᩥᩁᩦ, ᨿᩴ ᨿᩴ ᩑᨲᩮᨶ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩴ ᨸᩁᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨳᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᨣᩁᩩᨽᩣᩅᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨸᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨽᨣᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨽᨣᩣ ᩋᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᨽᩮᨴᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨸᩦᩊᨶᩈᨦ᩠ᨡᨲᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᨶᩥᨴᩣᨶᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨶᩥᩔᩁᨱᩅᩥᩅᩮᨠᩣᩈᨦ᩠ᨡᨲᩋᨾᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩉᩮᨲᩩᨴᩔᨶᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩅᩣ, ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩑᩈ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩋᩁᩥᨿᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨵᩥᩅᩥᩅᩮᨠᩮ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨸ᩠ᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨽᨩᩥ ᩈᩮᩅᩥ ᨻᩉᩩᩃᨾᨠᩣᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨲᩦᩈᩩ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨣᨾᨶᩴ ᩋᨶᩮᨶ ᩅᨶ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨽᩅᩮᩈᩩ ᩅᨶ᩠ᨲᨣᨾᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨽᩅᩈᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨽᨠᩣᩁᩴ ᨣᨾᨶᩈᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨣᨠᩣᩁᩴ ᩅᨶ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩅᨠᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨴᩦᨥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩤᨿ “ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ “ᨾᩮᩉᨶᩔ ᨡᩔ ᨾᩣᩃᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨾᩮᨡᩃᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᩋᨸᩁᩮᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨸᩥ ᨧ ᨽᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᨣ᩠ᨣᩣ ᩁᩣᨣᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨽᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨽᨣ᩠ᨣᨴᩮᩣᩈᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩑᩅ᪨ ᨽᨩᩦᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᨩᩮᩈᩥ᪨ ᩅᩥᨽᨩᩦᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᩅᩥᨵᩣ ᨽᩣᨩᩮᩈᩥ᪨ ᨸᩅᩥᨽᨩᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨽᨩᩥ᪨ ᩏᨣ᩠ᨥᨭᩥᨲᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨽᨩᩥ᪨ ᩅᩥᨸᨬ᩠ᨧᩥᨲᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨽᨩᩥ᪨ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᩥᨽᨩᩥ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ –

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ, ᩋᨲᩩᩃᩴ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᨴᩔᨶᩴ;

ᩋᨶᩮᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩴ, ᩁᨲᨶᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨡᩩ᪨ ᨸᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪖.᪓; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒.᪓᪓) –

៤ចំ ចណ្ហិតំ ឆព្វុទតត់ ពិចិទេឆត ការេដឃិ៍ កចាត់អត្តាកេទាតិ កាយកចាឌិត់ តចត្តុ កចាត់ បរិទេច្ឆជំ បរិឃត្តុ បរិចដ្យំ ការេកា៍ កាចិតកាេឃាតិ ចដ្ឋិតកាេឃា៍ តឆា ព្ពតទេបុបិ៍ កឌិតិ េឃចិ៍ អទេព្ទាចតបត្តាតិតិ កាយឃ្ឃ ចា តកាទឃ្ឃ ចា ព្ពត្ថពិលេតា ពាហិ អទេព្ទា៍ ចតបត្តាតិ យត្យុឃ្ឃបចាទាតិក្កត្តាតិ ចតឃណ្ឌាតិ៍ បត្តាតិតិ ឃត្តុ យត្យុឃ្ឃា ត កឃត្តិ ត ចបត្តិ ក្វទាតិ េឃតាឃតាតិ៍ េកចិ បត "ចតបត្តាតិតិ ឃឋ្ឋា ឃត្តុ ឰណ្ណូងេឃា អត្តិ, តំ ចត់ េត បិលឃត្តិ ទណ្ណុត្តិ, តឋ្ឋា េតហិ ទក្លិតត្តា ចតបត្តាតិ"តិ ចងត្តិ៍ េឃតាឃតាតិតិ េឃតិ េចច អាឃតិ ច ៤ត្តាតិ េឃតាឃតាតិ៍ អប្យឃដ្ឋាតិតិ ចចតឃេដ្ឋត អប្យឃដ្ឋាតិ៍ អប្យតិេណ្ណឃាតិតិ កាយតកាទតិេណ្ណឃេដ្ឋត អប្យតិេណ្ណឃាតិ៍ ចិដតចាតាតិតិ អេត្តាឃឌ្ឋាទលាដតឃ្ឃ ឃទិទចាេតត ចិទហិតាតិ៍ "ចិដតចាងាតិ"តិបិ បិេដា, "អេត្តាដតចាេងត ចិទហិតាតិ"តិ អេត្ត៍ "ចិដតបិតាតិ"តិបិ បិេដា, "ដតឃឌ្ឋាទចិទហិតាតិ"តិ អេត្ត៍ យត្យុឃ្ឃទាហេឃ្ឃឃ្យកាតិតិ យត្យុឃ្ឃាត់ ទហឃ្ឃកទលដ្ឋាតាតិ៍ បដិឃល្លាតឃាទុប្យាតិតិ ចិេចកាត្ទុបិតិ៍ កាកិ ចាតិ "កាេកា ចិចទាឌិេកាដ្ឋាេឃា អឃ្ឃ អត្តិ"តិ កាកិ៍ "បដិលិកចេឃត អត្តុទឃាឌិកាេកា អឃ្ឃ អត្តិ"តិ កាកិ៍ អត្តុទឃឃ្ឃាតិ េហត្យុផលឃប្យត្តិឃត្លាតឃ្ឃ អត្តុទឃឃ្ឃ៍ ឆព្វុទឃឃ្ឃាតិ េហត្យុឃប្យត្តិឃត្លាតឃ្ឃ ឆព្វុទឃឃ្ឃ៍ ទុត្តុេញ្ហតំ "េហត្យុផេល ញាណំ អត្តុបដិឃម្ពិទា, េហត្យុមិញាណំ ឆព្វុបដិឃម្ពិទា"តិ (ចិក៍ លិ៧០)៍ ចិយុត្តិទឃឃ្ឃាតិ ផលឃប្យត្តិឃត្លាតឃ្ឃ ចិយុត្តិទឃឃ្ឃ៍ ទុត្តម្បិ េចតំ "កិច្ចឃប្យត្តិអេត្តុត, ទេឃា តាយ បចុច្ចតិ"តិ (បដិ៍ យ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១៍៧ យាតិកាចណ្ណតា; ចិឃុឌ្ឌិ៍ ១៍ប័)៍

ចត្យុត្តិឍាតាតត្តិ បធេយ្យតាឌិត់ ចត្យុត្តុ ឍាតាត់៍ ចត្យុត្តុ អប្យយញ្ញាតត្តិ េយត្តាឌិត់ ផទលប្យយាលចិទហិតាត់ ចត្យុត្តុ (ពាហុចិហាទាត់៍ ចត្យុត្តុ អទុ្បឃយាបត្តិតត្តិ អាកាឃាតឌ្ឋាឃតតាឌិត់ ចត្យុត្តុ អទុ្បញ្ញាតាត់៍ អដ្ឋត្តុ ចិេយាក្លាតត្តិ "ទុ្បិ ទុ្បិតិ បឃ្ឃតិ"តិអាឌិតា (ឆ៍ ឃ៍ ៧៣ប័) តេឃត ទុត្តាត់ អាទព្វុលចិយុត្តាត់ អដ្ឋត្តុ ចិេយាក្លាត់៍ អកិកាឃតតាតត្តិ ៤ត្តុ អកិក្ទុតាតិ អាឃតតាតិ ៤េតឃំ ឍាតាតត្តិ អកិកាឃតតាតិ, ឍាតាតិ៍ អាឃតតាតិតិ អធិដ្ឋាតេដ្ឋត អាឃតតឃត្លាតាតិ កឃិលាទព្វុលាតិ៍ ញាលុត្តទិេកា ហិ បុក្កេលិ ចិឃងញាទេលាតិ កិំ ៤ត្តុ អាទព្វុេល ឃយាបឌ្ឋិតត្តំ, ត យឃិ ចិេត្តកក្កតាកេទេល កាេទា អត្តិតិ តាតិ អាទព្វុលាតិ អកិកចិត្តា ឃយាបឌ្ឋតិ៍ ឃហ តិមិត្តុប្យាេងតេចត្តុ អប្យត់ តិព្ពតេត្តតិតិ អេត្ត៍ ៤ចំ ដ្ឋប្យាឌិតាតិ ឍាតាតិ អកិកាឃតតាតិតិ ទុច្ចត្តិ, េតឃំ អដ្ឋត្តុ អកិកាឃតតាត់៍ តចត្តុ អត្យុបុព្វាចិហាទឃយាបត្តិតត្តិ បុព្វំ បុព្វំ អត្យ អត្យុបុព្វំ, អត្យុបុព្វំ ចិហទិតព្វេតា ឃយាបឌ្ឋិតព្វេតា អត្យុបុព្វាចិហាទឃយាបត្តិ, អត្យុបដិបិដិឃា ឃយាបឌ្ឋិតព្វាតិ អេត្ត, តាឃំ តចត្តុ អត្យុបុព្វាចិហាទឃយាបត្តិត់៍ ងឃត្តុ ឃញ្ញាកាចតាតត្តិ កិទិយាតត្ថុឃុេត្ត (អ៍ តិ៍ ១០៍៩០) អាកតាត់ អតិច្ចឃញ្ញាឌិត់ ងឃត្តុ ឃញ្ញាកាចតាត់៍ ងឃត្តុ កឃិលឃយាបត្តិតត្តិ ឃកលេដ្ឋត កឃិលឃត្លាតាត់ បឆចិកឃិលញ្ញាតាឌិត់ ងឃត្តុ ឍាតាត់៍ អាតាបិតឃ្ឃតិឃយាធិឃ្ឃាតិ អាតាបិតឃ្ឃតិឃប្យឃុត្តុឃយាធិឃ្ឃ ៍ អឃុកឃយាបត្តិឃាតិ អឃុកញ្ញាតឃយាបត្តិឃា៍ ងឃត្តុ តឆាកតពាលិតត្តិ ងឃពាលពាលិត់ ងឃត្តុ៍ ចត្យុត្តុ េចឃាទឌ្ឋាតត្តិ ចិឃាទងកាចាត់ ចត្យុត្តុ េចឃាទឌ្ឋាត់៍ ចត្យុត្តុ បដិឃម្ពិទាតត្តិ បដិឃម្ពិទាញាលាត់ ចត្យុត្តុ៍ លត្តុ អកិញ្ញាលាតត្តិ ព្ពុឌ្ឋិចិធាឌិត់ លត្តុ អកិញ្ញាលាត់៍ លត្តុ ព្យុឌ្ឍព្វុយាតត្តិ "ឃព្វំ កាឃកព្វុំ ញាលាត្យុបរិចត្តិ"តិអាឌិតា (ទុ្វាអតិ៍ េយាឈទាដយាលចបុច្ឆាតិេដ្ឋឃ ប័៣; េតត្តិ៍ ១៣) តេឃត ដ្ឋបទិ អាកតាត់ លត្តុ ព្យុឌ្ឍព្វុយាត់៍

តត្តុ ឌិចទាងេឃា កាព្យឃប្យត្តិចេឃត ទុត្តា៍ អត្តុទឃតិេកា បដិេចឆចេឃត ទុេត្តា៍ អធិឃិលតិេកា បដិបត្តិចេឃត៍ ឍាតត្តិេកា

រូបារូបជ្ឈានវសេន។ វិមោក្ខត្តិកោ សមាបត្តិវសេន។ ឈានចតុក្កោ ឧបចារប្បនាវសេន។ សតិបដ្ឋានាទយោ សត្តតិំសបោធិបក្ខិយធម្មវសេន។ តថាគតពលន្តិអាទយោ អាវេណិកធម្មវសេន វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។

ឯតោ បទំ ភគវាតិ នេតំ នាមន្តិអាទិ “អត្ថមនុគតា អយំ បញ្ញត្តី”តិ ញាបនត្ថំ វុត្តំ។ តត្ថ សមណា បព្ពជិតា។ ព្រាហ្មណា ភោវាទិនោ សមិតបាបបាហិតបាបា វា។ ទេវតា សក្កាទយោ ព្រហ្មានោ ច។ វិមោក្ខន្តិកន្តិ វិមោក្ខោ អរហត្តមគ្គោ, វិមោក្ខស្ស អន្តោ អរហត្តផលំ, តស្មិំ វិមោក្ខន្តេ ភវំ វិមោក្ខន្តិកំ នាម។ សព្ពញ្ញុភាវោ ហិ អរហត្តមគ្គេន សិជ្ឈតិ, អរហត្តផលាធិគមេន សិទ្ធោ ហោតិ។ តស្មា សព្ពញ្ញុភាវោ វិមោក្ខន្តេ ភវោ ហោតិ។ តំ នេមិត្តិកម្បិ នាមំ វិមោក្ខន្តេ ភវំ នាម ហោតិ។ តេន វុត្តំ – “វិមោក្ខន្តិកមេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តាន”ន្តិ។ ពោធិយា មូលេ សហ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភាតិ មហាពោធិរុក្ខមូលេ យថាវុត្តក្ខណេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលាភេន សហ។ សច្ឆិកា បញ្ញត្តីតិ អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ សព្ពធម្មសច្ឆិកិរិយាយ វា ជាតា បញ្ញត្តិ។ យទិទំ ភគវាតិ យា អយំ ភគវាតិ បញ្ញត្តិ។

ទ្វីហិ ការណេហីតិ ទ្វីហិ កោដ្ឋាសេហិ។ បរិយត្តិសាសនន្តិ តេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ។ បដិបត្តីតិ បដិបជ្ជតិ ឯតាយាតិ បដិបត្តិ។ យំ តស្ស បរិយាបុណន្តិ តេន បុគ្គលេន យំ បរិយាបុណំ សជ្ឈាយិតំ ករណត្ថេ សាមិវចនំ។ “បរិយាបុណ”ន្តិបិ បាឋោ។ សុត្តន្តិ ឧភតោវិភង្គនិទ្ទេសខន្ធកបរិវារា, សុត្តនិបាតេ មង្គលសុត្ត- (ខុ។ បា។ ៥។១ អាទយោ; សុ។ និ។ ២៦១ អាទយោ) រតនសុត្ត- (ខុ។ បា។ ៦។១ អាទយោ) តុវដ្ដកសុត្តានិ (សុ។ និ។ ៩២១ អាទយោ), អញ្ញម្បិ ច សុត្តនាមកំ តថាគតវចនំ សុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ គេយ្យន្តិ សព្ពម្បិ សគាថកំ សុត្តំ គេយ្យន្តិ វេទិតព្ពំ, វិសេសេន សំយុត្តកេ សកលោបិ សគាថាវគ្គោ។ វេយ្យាករណន្តិ សកលំ អភិធម្មបិដកំ និគ្គាថកំ សុត្តំ, យញ្ច អញ្ញម្បិ អដ្ឋហិ អង្គេហិ អសង្គហិតំ ពុទ្ធវចនំ , តំ “វេយ្យាករណ”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ គាថាតិ ធម្មបទំ, ថេរគាថា, ថេរីគាថា, សុត្តនិបាតេ នោសុត្តនាមិកា សុទ្ធិកគាថា ច “គាថា”តិ វេទិតព្ពា។ ឧទានន្តិ សោមនស្សញាណមយិកគាថាបដិសំយុត្តា ទ្វេអសីតិ សុត្តន្តា “ឧទាន”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឥតិវុត្តកន្តិ “វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា”តិអាទិនយប្បវត្តា (ឥតិវុ។ ១ អាទយោ) ទសុត្តរសតសុត្តន្តា “ឥតិវុត្តក”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ ជាតកន្តិ អបណ្ណកជាតកាទីនិ (ជា។ ១។១។១) បណ្ណាសាធិកានិ បញ្ចជាតកសតានិ “ជាតក”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ អព្ភុតធម្មន្តិ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតធម្មា អានន្ទេ”តិអាទិនយប្បវត្តា (ទី។ និ។ ២។២០៩; អ។ និ។ ៤។១២៩) សព្ពេបិ អច្ឆរិយអព្ភុតធម្មបដិសំយុត្តា សុត្តន្តា “អព្ភុតធម្ម”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ វេទល្លន្តិ ចូឡវេទល្ល- (ម។ និ។ ១។៤៦០ អាទយោ) មហាវេទល្ល- (ម។ និ។ ១។៤៤៩ អាទយោ) សម្មាទិដ្ឋិ- (ម។ និ។ ១។៨៩ អាទយោ) សក្កបញ្ហ- (ទី។ និ។ ២។៣៤៤ អាទយោ) សង្ខារភាជនិយមហាបុណ្ណមសុត្តាទយោ (ម។ និ។ ៣។៨៥ អាទយោ) សព្ពេបិ វេទញ្ច តុដ្ឋិញ្ច លទ្ធា លទ្ធា បុច្ឆិតសុត្តន្តា “វេទល្ល”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯវំ បរិយត្តិសាសនន្តិ ឯវំ វុត្តប្បការំ តេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុណិតព្ពដ្ឋេន បរិយត្តិ, អនុសាសនដ្ឋេន សាសនន្តិ កត្វា បរិយត្តិសាសនំ។ តម្បិ មុស្សតីតិ តម្បិ បរិយត្តិសាសនំ តស្សាតិ។ សម្មុស្សតីតិ អាទិតោ តស្សាតិ។ បរិពាហិរោ ហោតីតិ បរម្មុខោ ហោតិ។

កតមំ បដិបត្តិសាសនន្តិ លោកុត្តរធម្មតោ បុព្ពភាគោ តទត្ថំ បដិបជ្ជីយតីតិ បដិបត្តិ។ សាសីយន្តិ ឯត្ថ វេនេយ្យាតិ សាសនំ។ សម្មាបដិបទាតិអាទយោ វុត្តនយា ឯវ។

បាណម្បិ ហនតីតិ ជីវិតិន្ទ្រិយម្បិ ឃាតេតិ។ អទិន្នម្បិ អាទិយតីតិ បរបរិគ្គហិតម្បិ វត្ថុំ គណ្ហាតិ។ សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតីតិ ឃរសន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ។ និល្លោបម្បិ ហរតីតិ គាមេ បវិសិត្វា មហាវិលោបម្បិ ករោតិ។ ឯកាគារិកម្បិ ករោតីតិ បណ្ណាសមត្តេហិបិ សដ្ឋិមត្តេហិបិ បរិវារេត្វា ជីវគ្គាហំ គហេត្វាបិ ធនំ អាហរាបេតិ។ បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតីតិ បន្ថទូហនកម្មំ ករោតិ។ បរទារម្បិ គច្ឆតីតិ បរទារេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជតិ។ មុសាបិ ភណតីតិ អត្ថភញ្ជនកំ មុសាបិ វទតិ។ អតិរិយធេយ្យាតិ អតិរិយសការេន។

៣៦. ឯកោ បុព្ពេ ចរិត្វាតាតិ បព្ពជ្ជាសព្ពន្ធេន ច គហដ្ឋវស្សគ្គេន ច បុព្ពេ លោកេ វិហរិត្វា។ ឃាតំ កត្វាន តំ លោកេ, ហិតយាហុ បុច្ឆិតត្ថំ តំ វិញ្ញត្តំ បុគ្គលំ យថា ហត្ថិយានាទិយានំ អនត្ថំ វិនយម្បិ អាទេរាហតិ, អាទេរាហនកម្បិ ករោតិ, បបិនេតិបិ បបតតិ, ឯវំ កាយទុច្ចរិតាទិវិនយាទេរាហនេន និទ្ទយាទីសុ, អត្ថភញ្ជនេន ជាតិបបាតាទីសុ បបតនេន ច ឃានំ កត្វាន ហិតំ បុច្ឆិតព្ពា អាហុតិ។

បព្ពជ្ជាសព្ពន្ធេន ចាតិ បព្ពជ្ជាលាភេន ច "បព្ពជិតោ សមណោ"តិ គណនាទោបនេន ច។ គហដ្ឋវស្សគ្គេន ចាតិ គហដ្ឋលិង្គាទិបរិចាគំ វិស្សជ្ជេត្វា វស្សគ្គេន ច។

ឯកោបដិក្កមតីតិ ឯកកោវ កាយតោ និវត្តតិ។ មោ និសេវតីតិ និទ្ទេសស្ស ភុម្មវចនំ។ អបទេន សមយោគាតិ អញ្ញាសុំ កាលេ អបរភាគេ។ ព្យាស្តិ សព្ពញ្ញព្យាញ្ញ ធម្មត្តិ ស្វាក្ខាតតាទិគុណយុត្តំ ធម្មំ។ សង្ឃត្តិ សុប្បដិបន្នតាទិគុណយុត្តំ សង្ឃំ។ សិក្ខត្តិ អធិសីលាទិសិក្ខាត្តយំ សិក្ខំ។ បន្នគ្គាយាតិ ព្យាគ្ឃំ បដិក្កមិត្វា។ ហិតាយាតិ ហិតត្ថាយ គិហិភាវាយ។ អាចរិត្វាតិ និចរិត្វា។ សេវតិ ឯកចារី សេវតិ។ និសេវតិ អនេកចិត្តេន សេវតិ។ សំសេវតិ អល្លីយិត្វា សេវតិ។ បដិសេវតិ បុនប្បុនំ សេវតិ។

កត្តាតិ វិញ្ញត្តំ។ អនត្ថាតិ ឥត្ថកាមំ អត្ថុបត្ថិតំ។ អការិតត្តំ សុវិក្កិតកិរិយំ អវិក្កាបិតំ។ អចិត្តិតត្តំ ត ចិត្តិតំ អាធារសម្បត្តិយា អវិក្កិតំ។ វុប្បំ គណ្ហាតីតិ ទុត្តប្បការំ ឃានំ អនត្ថាតិយុត្តំ កត្តំ វិនយគ្គំ វុបេតិ។ វិនយំ តោណ្ហម្បិ បិសាណម្បិ អភិទ្រូហតីតិ វិនយំ ហុត្វា ជិតំ តរតោណ្ហម្បិ តថា បព្ពតបិសាណម្បិ អាទេរាហតិ។ ឃាតម្បិ អាទេរាហនកម្បិ ករោតីតិ វយ្យាទិឃានំ អាទេរាហនត្តស្ស បិនេជត្តស្ស ហត្ថបិដកាទិម្បិ ក្រិន្ទតិ។ បបិនេតិបិ បបតតីតិ ឯកទេវាន្តិត្តុបព្ពារបបិនេតិបិ បិនេតិ។ សោ វិញ្ញត្តកោតិ សោ បដិក្កន្តកោ។ កន្តយាតបដិភាគោតិ អតវដ្ដិតយាតសជិសោ។ វុប្បំ គណ្ហាតីតិ គុសលកម្មបថតោ បដិក្កមិត្វា អបាយបថក្ខំ វុប្បំ មិច្ឆាយគ្គំ វុបេតិ។ វិនយំ កាយកម្មំ អភិទ្រូហតីតិ សយស្ស បដិបក្ខំ កាយទុច្ចរិតសង្ខាតំ វិនយំ កាយកម្មំ អាទេរាហតិ។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។ និទ្ទយ អត្ថានំ កត្តតីតិ និទ្ទយាទិសង្ខាតេ និទ្ទយ អត្ថកាមំ ទុណ្ណវិទុណ្ណំ ករោតិ។ មនុស្សលោកេ អត្ថានំ កត្តតីតិ វិវិធកម្មការណាទេសេន កត្តតិ។ ទេវលោកេ អត្ថានំ កត្តតីតិ បិយវិប្បយោគាទិទុក្ខវេសេន។ ជាតិបបាតម្បិ បបតតីតិ ជាតិបបិនេតិបិ បិនេតិ។ ជរាបបាតាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ មនុស្សលោកេតិ ឥទំ អធិប្បេតលោកវសេន វុត្តន្តិ។

បុច្ឆិតាតិ និទ្ទេសស្ស ភុម្មវចនំ។ តត្ថ បុច្ឆិតាតិ –

បុថូនំ ជននាទីហិ, ការណេហិ បុថុជ្ជនោ;

បុថុជ្ជនន្តោគធត្តា, បុថុវាយំ ជនោ ឥតិ។

សោ ហិ បុថូនំ នានប្បការានំ កិលេសាទីនំ ជននាទីហិបិ ការណេហិ បុថុជ្ជនោ។ តំ វិភាគតោ ទស្សេតុំ “បុថុ កិលេសេ ជនេន្តី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ពហូនំ នានប្បការានំ សក្កាយទិដ្ឋីនំ អវិហតត្តា វា តា ជនេន្តិ, តាហិ ជនិតាតិ វា បុថុជ្ជនា។ អវិហតេយេវត្ថុ ជនសទ្ទោ វទតិ។ បុថុ សត្ថារានំ មុខុល្លោកិកាតិ ឯត្ថ បុថូ នានាជនា សត្ថុបដិញ្ញា ឯតេសន្តិ បុថុជ្ជនាតិ វចនត្ថោ។ បុថុ សព្វគតីហិ អវុដ្ឋិតាតិ ឯត្ថ ជនេតព្វា ជនយន្តិ ឯត្ថាតិ ជនា, គតិយោ។ បុថូ ជនា ឯតេសន្តិ បុថុជ្ជនា។ ឥតោ បរេ ជាយន្តិ ឯតេហីតិ ជនា, អភិសង្ខារាទយោ។ តេ ឯតេសំ វិជ្ជន្តីតិ បុថុជ្ជនា។ អភិសង្ខរណាទិអត្ថោ ឯវ វា ជនសទ្ទោ ទដ្ឋព្វោ។ នានាសន្តាបេហិ សន្តបន្តីតិ រាគគ្គិអាទយោ សន្តាបា។ តេ ឯវ វា សព្វេបិ វា កិលេសា បរិឡាហា។ បុថុបញ្ចសុ កាមគុណេសូតិ ឯត្ថ ជាយតីតិ ជនោ, រាគោ គេធោតិ ឯវមាទិកោ, បុថុ ជនោ ឯតេសន្តិ បុថុជ្ជនា។ បុថុ ជាតា រត្តាតិ ឯវំ រាគាទិអត្ថោ ឯវ វា ជនសទ្ទោ ទដ្ឋព្វោ។ បលិពុទ្ធាតិ សម្ពទ្ធា។ អាវុតាតិ អាវរិតា។ និវុតាតិ វារិតា។ ឱវុតាតិ ឧបរិតោ បិហិតា។ បិហិតាតិ ហេដ្ឋាការេន បិហិតា។ បដិច្ឆន្នាតិ អបាកដា។ បដិកុជ្ជិតាតិ អធោមុខកតា។

អថ វា បុថូនំ វា គណនបថមតីតានំ អរិយធម្មបរម្មុខានំ នីចធម្មសមាចារានំ ជនានំ អន្តោគធត្តាបិ បុថុជ្ជនា។ បុថុ វា អយំ វិសុំយេវ សង្ខំ គតោ, វិសំសដ្ឋោ សីលសុតាទិគុណយុត្តេហិ អរិយេហិ ជនោតិបិ បុថុជ្ជនោ។

ឯវំ យេ តេ –

“ទុវេ បុថុជ្ជនា វុត្តា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

អន្ធោ បុថុជ្ជនោ ឯកោ, កល្យាណេកោ បុថុជ្ជនោ”តិ –

ទ្វេ បុថុជ្ជនា វុត្តា, តេសុ អន្ធបុថុជ្ជនោ វុត្តោ ហោតីតិ វេទិតព្វោ។

៣៩។ យសោ កិត្តិ ចាតិ លាភសក្ការោ បសំសា ច។ បុព្វេតិ បព្ពជិតកាលេ។ ហាយតេ វាបិ តស្ស សាតិ តស្ស វិព្ភន្តកស្ស សតោ សោ ច យសោ សា ច កិត្តិ ហាយតិ។ ឯតម្បិ ទិស្វាតិ ឯតម្បិ បុព្វេ យសកិត្តីនំ លាភំ បច្ឆា ច ហានិំ ទិស្វា។ សិក្ខេថ មេថុនំ វិប្បហាតវេតិ តិស្សោ សិក្ខាយោ សិក្ខេថ។ កិំ ការណា? មេថុនំ វិប្បហាតវេ, មេថុនប្បហានត្ថាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។

កិត្តិវណ្ណការតោតិ ភកថា កិត្តិវណ្ណោ, កិត្តិសទ្ទេនាច គុណញ្ញា ឧក្ខិបិត្វា វទន្តា ហោតីតិ អត្ថោ។ ចិត្តំ នានានយេន គច្ឆតិ អស្ស អត្ថីតិ ចិត្តកថី។ កល្យាណបដិភានោតិ សុន្ទរបដិភានោ។

ហាយតីតិ និព្វត្តស្ស ទុព្វលភាវំ។ បរិហាយតីតិ សព្វតោ ហាយតិ។ បរិធំសតីតិ អធោបច្ឆិ បតតិ។ បរិបតតីតិ សព្វតោ អបគច្ឆតិ។ អន្តរធាយតីតិ អទស្សនំ យាតិ។ វិប្បលុជ្ជតីតិ វិលុជ្ជតិ។

ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោតិ ថុល្លច្ចយាទិ។ មហន្តោ សីលក្ខន្ធោតិ បារាជិកសង្ឃាទិសេសា។

មេថុនធម្មស្ស បហានាយាតិ តទង្គាទិបហានេន បហានត្ថាយ។ វូបសមាយាតិ មលិនំ វូបសមត្ថាយ។ បដិនិស្សគ្គាយាតិ បក្ខន្ទនបរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គត្ថាយ។ បដិប្បស្សទ្ធិយាតិ បដិប្បស្សទ្ធិសង្ខាតស្ស ផលស្ស អត្ថាយ។

១៧។ យោ ហិ មេថុនំ ន វិប្បជហតិ សង្កប្បេហិ...បេ... តថាវិធោ។ តត្ថ បទេសតោតិ សមន្តកតោ។ បទេសំ និស្សយន្តិ ឧបជ្ឈាយាទីនំ និក្ខាចនំ។ យត្ថ ហោតីតិ វុត្តោ ហោតិ។

កាយសង្កប្បិតាតិ កាយបដិសំយុត្តេន វិតក្កេន។ ឧបរិបិ ឯសេវ នយោ។ ផុដ្ឋោតិ វិតក្កេហិ ផុសិតោ។ បទេសតោតិ អបរិហីនោ។ សមោហិតោតិ សម្មា ឱហិតោ អន្តោ បវិដ្ឋោ។ កបណោ វិយាតិ ទុគ្គតមនុស្សោ វិយ។ មន្ទោ វិយាតិ អញ្ញាណី វិយ។ មោមូហោ វិយាតិ សម្មោហគតោ វិយ។ ឈាយតីតិ ចិន្តេតិ។ បជ្ឈាយតីតិ ភុសំ ចិន្តេតិ។ និជ្ឈាយតីតិ អនេកវិធេន ចិន្តេតិ។ អបជ្ឈាយតីតិ តតោ អបគន្ត្វា ចិន្តេតិ។ ឧលូកោតិ ឧលូកសកុណោ។ រុក្ខសាខាយន្តិ រុក្ខវិដបសាខាយ, វិដបេ វា។ មូសិកំ មគ្គយមានោតិ មូសិកំ គវេសយមានោ, "មគ្គយមានោ"តិបិ បឋន្តិ។ កោត្ថូតិ សិង្គាលោ។ ពិឡារោតិ មជ្ជារោ។ សន្ធិសមលសង្កដិរេតិ ទ្វិន្នំ ឃរានំ អន្តរេ ច ឧទកនិទ្ធមនចិក្ខល្លកចវរនិក្ខិបនដ្ឋានេ ច សម្ពាធេ ច។ ជហន្តិទ្ធោតិ វិជិគិច្ឆំ សង្កិទ្ធោ។ ឋិតោ បរោ កាថា បិលកសប្ដ្ឋា ឯវំ។

១៨។ តាសុ សត្ថានីតិ កាយទុច្ចរិតាទីនិ។ តានិ ហិ អត្តនោ បរេសញ្ច លេខនដ្ឋេន "សត្ថានី"តិ វុច្ចន្តិ។ តេសុ ចារំ វិចរន្តោ តាច អានីតា យុសាចនសត្ថានេន កទាចិ, "ទុវិធា កាយទុច្ចរិតា"តិ វទន្តោ។ តេនេវាហ – "ឯស ភិយ្យោ មហាគេធា, មោសវជ្ជំ បគាហតី"តិ។ តត្ថ ឯស ភិយ្យោតិ ឯស ខោ អស្ស។ មហាគេធាតិ មហាពន្ធំ។ កតមោតិ ចេ? យមិទំ មោសវជ្ជំ បគាហតិ, យំ មុសាវាទវជ្ជំ គាហតោ "មហាគេធា"តិ វេទិតព្វា។

តិណិ សត្ថានីតិ តយោ វេលា។ កាយទុច្ចរិតំ កាយសត្ថំ។ វចីសត្ថាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តំ វិភាវេតោ វទន្តោ "តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ កាយសត្ថំ"ន្តិ អាហ។ សម្បជានមុសា ភាសតីតិ ជានន្តោ មុសា ភាសតិ។ អភិរទន្តោ អហំ ករេតុ អហោសិ បត្តព្ពាយាតិ សាសនេ

បញ្ញាយ អនភិរតិវិរហិតោ អហំ អាសិំ។ មាតា មេ បោសេតព្វាតិ មាតា មយា បោសេតព្វា។ តេនម្ហិ និក្ខន្តាតិ ភណតីតិ តេន ការណេន បដិក្កន្តា អស្មីតិបិ កថេតិ។ បិតា មេ បោសេតព្វោតិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

ឯសោ តស្ស មហាគេធោតិ តស្ស បុគ្គលស្ស ឯសោ មហាពន្ធោ។ មហាវនន្តិ មហន្តំ ទុដ្ឋវនំ។ គហនន្តិ ទុរតិក្កមំ។ កន្តារោតិ ចោរកន្តារាទិសទិសោ។ វិសមោតិ ខាណុកវិសមោ។ កុដិលោតិ វង្កកដកសទិសោ។ បង្កោតិ បល្លលសទិសោ។ បលិបោតិ កទ្ទមសទិសោ។ បលិពោធោតិ មហាទុគ្គោ។ មហាពន្ធនន្តិ មហន្តំ ទុមោចយពន្ធនំ។ យទិទំ សម្បជានមុសាវាទោតិ ឯសោ អយំ សម្បជានមុសាវាទោ។

សភគ្គតោ វាតិ សភាយំ ឋិតោ វា។ បរិសគ្គតោ វាតិ គាមបរិសាយំ ឋិតោ វា។ ញាតិមជ្ឈគតោ វាតិ ទាយាទានំ មជ្ឈេ ឋិតោ វា។ បូគមជ្ឈគតោ វាតិ សេណីនំ មជ្ឈេ ឋិតោ វា។ រាជកុលមជ្ឈគតោ វាតិ រាជកុលស្ស មជ្ឈេ មហាវិនិច្ឆយេ ឋិតោ វា។ អភិនីតោតិ បុច្ឆនត្ថាយ នីតោ។ សក្ខិបុដ្ឋោតិ សក្ខិំ កត្វា បុច្ឆិតោ។ ឯហម្ភោ បុរិសាតិ អាលបនមេតំ។ អត្តហេតុ វា បរហេតុ វាតិ អត្តនោ វា បរស្ស វា ហត្ថបាទាទិហេតុ វា ធនហេតុ វា។ អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វាតិ ឯត្ថ អាមិសន្តិ លាភោ អធិប្បេតោ។ កិញ្ចិក្ខន្តិ យំ វា តំ វា អប្បមត្តកំ, អន្តមសោ តិត្តិរវដ្ដកសប្បិបិណ្ឌនវនីតបិណ្ឌាទិមត្តកស្សបិ លាភស្ស ហេតូតិ អត្ថោ។ សម្បជានមុសា ភាសតីតិ ជានន្តោយេវ មុសាវាទំ ករោតិ។

បុន អញ្ញំ បរិយាយំ ទស្សេន្តោ "អបិ ច តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ, បុព្វេវស្ស ហោតី"តិអាទិមាហ។ តត្ថ តីហាការេហីតិ សម្បជានមុសាវាទស្ស អង្គភូតេហិ តីហិ ការណេហិ។ បុព្វេវស្ស ហោតីតិ បុព្វភាគេយេវ អស្ស បុគ្គលស្ស ឯវំ ហោតិ "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ។ ភណន្តស្ស ហោតីតិ ភណមានស្ស ហោតិ។ ភណិតស្ស ហោតីតិ ភណិតេ អស្ស ហោតិ។ យំ វត្តព្វំ តស្មិំ វុត្តេ ហោតីតិ អត្ថោ។ អថ វា ភណិតស្សាតិ វុត្តវតោ និដ្ឋិតវចនស្ស ហោតីតិ។ យោ ឯវំ បុព្វភាគេបិ ជានាតិ, ភណន្តោបិ ជានាតិ, បច្ឆាបិ ជានាតិ "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ, សោ ឯវំ វទន្តោ មុសាវាទកម្មុនា ពជ្ឈតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ ទស្សិតោ។ កិញ្ចាបិ ទស្សិតោ, អថ ខោ អយមេត្ថ វិសេសោ – បុព្វា តាវ ហោតិ, "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ បុព្វភាគោ អត្ថិ, "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ បច្ឆាភាគោ នត្ថិ។ វុត្តមត្តមេវ ហិ កោចិ បមុស្សតិ កិំ តស្ស មុសាវាទោ ហោតិ, ន ហោតីតិ? សា ឯវំ អដ្ឋកថាសុ វិស្សជ្ជិតា – បុព្វភាគេ "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ ច, ភណន្តស្ស "មុសា ភណាមី"តិ ច ជានតោ បច្ឆាភាគេ "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ ន សក្កា ន ភវិតុំ, សចេបិ ន ហោតិ, មុសាវាទោយេវ។ បុរិមមេវ ហិ អង្គទ្វយំ បមាណំ។ យស្សាបិ បុព្វភាគេ "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ អាភោគោ នត្ថិ, ភណន្តោ បន "មុសា ភណាមី"តិ ជានាតិ។ ភណិតេបិ "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ ជានាតិ។ សោ មុសាវាទេន ន ការេតព្វោ។ បុព្វភាគោ ហិ បមាណតរោ។ តស្មិំ អសតិ ទវា ភណិតំ វា, រវា ភណិតំ វា ហោតីតិ។

ឯត្ថ ច តំខណាលតា ច ខណាលសមោធានត្តា បរិច្ឆិន្ទិតព្វា។ តំខណាលតា បរិច្ឆិន្ទិតព្វាតិ យេន ចិត្តេន "មុសា ភណិស្ស"ន្តិ ជានាតិ, តេនេវ "មុសា ភណាមី"តិ ច, "មុសា មយា ភណិត"ន្តិ ច ជានាតីតិ ឯវំ ឯកចិត្តេនេវ តីសុ ខណេសុ ជានាតីតិ អយំ តំខណាលតា បរិច្ឆិន្ទិតព្វា។ ន ហិ សក្កា តេនេវ ចិត្តេន តំ ចិត្តំ ជានិតុំ, យថា ន សក្កា តេនេវ អសិនា សោ អសិ ឆិន្ទិតុន្តិ។ បុរិមំ បុរិមំ បន ចិត្តំ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ចិត្តស្ស តថា ឧប្បត្តិយា បច្ចយោ ហុត្វា និរុជ្ឈតិ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“បយោគា បុព្ពភាគោវ, តស្មិំ សតិ ន ហេស្សតិ;

សេសង្គយត្តិ នត្ថេវ, ឥតិ ចាហ តិចក្កិកា”តិ. (បារា. អដ្ឋ. ១.១០០);

ចោរាលសយោសាតំ បរិច្ឆិន្នត្ថត្តិ ឧតាតិ តិលិ ចិត្តាតិ ឧកាក្លេលោ ឧប្បជ្ជន្តីតិ ន កេហតត្ថាតិ. ឋានេញ្ញាចិត្តំ នាយ –

“អតិវុឌ្ឍិប្បសេយ, ន ឧប្បជ្ជតិ បន្តិយំ;

តិវត្តវុប្បជ្ជនតោ, ឧក្កំ ចិឃ បកាសតី”តិ. (បារា. អដ្ឋ. ១.១០០);

ឋានោ បទំ បន ឃ្វាយំ អនាតំរយេច “នាតាយី”តិអាទិតា តយេត សប្បនាតយុសា កលតិ, ឃស្មា សោ “ឋានំ អក្ខត”ត្តិ ឧចំនិដ្ឋិកោ ហោតិ, តស្ស ហិ អត្ថេច អយំ លទ្ធិ. តទា “ឋានំ អក្ខត”ត្តិ ឧចយស្ស លយតិ ចេច វុច្ចតិ ច. ឧចយស្ស សញ្ញា, ឧចំសកាចយេច ចស្ស ចិត្តំ “ឋានំ អក្ខត”ត្តិ. ឃទា បន យុសា ចត្តការយោ ហោតិ, តទា តំ និដ្ឋិ ចា និដ្ឋិឃា សហ លត្តិ ចា និដ្ឋិលត្តីហិ សន្ធិ វុចិ ចា និដ្ឋិលត្តិវុចីហិ សន្ធិ សញ្ញា ចា និដ្ឋិលត្តិវុចិសញ្ញាហិ សន្ធិ កាចំ ចា ចិតិឆាយ តិក្ខិបិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា អក្ខតំ កត្វា កលតិ. តស្មា ទោសប្បិចសេត អដ្ឋកថំ ធស្សេតុំ “អបិ ច ចតុហាការេហី”តិអាទិ វុត្តំ.

ឧត្ថ ច ចិតិឆាយ និដ្ឋិត្តិ ពាលចឆយុចិតិឆាតចសេតតំ វុត្តំ. ចិតិឆាយ លត្តិត្តិអាទីតិ តទោ ធុន្នាលធុន្នាលិតំ ចិតិឆាតចសេត. ចិតិឆាយ សញ្ញាត្តិ ឋានំ បតេត្ថ សញ្ញាធុន្នាលឆយុចិតិឆាតចសេត. សញ្ញាយត្តប្បិ នាយ អចិតិឆាយ សប្បនាតយុសា កាសិស្សតីតិ តេតំ ផាតំ ចិន្តតិ.

វិវិ. យត្ថោច បរិកិស្សតីតិ បិលាចឆាទីតិ កនេរត្តា តទោតិកាតញ្ញា ធុក្ខយតុការត្តា កោកបរិយេសតារក្ខលាតិ ច កនេរត្តា យោយុហោ ចិឃ បរិកិលិស្សតិ.

តយេតំ វាងាតោ កហេត្វា ចិចិឆា កយុការលា ការេត្តីតិ ន វាងាតោ កនេរត្តិ, វាងាឌឹតបុរិសា តាតាចិឆាតិ កយុការលាតិ កនេរត្តិ. កសាហិបិតាញ្ឆុត្តីតិ កសាតល្លកោហិបិ ចិតន្តេត្តិ. ចេចត្តហីតិ ចេត្តលតាហិ. អដ្ឋតល្លកោហីតិ យុក្កេហិ, បហារសានតត្តំ ចា ចតុហត្ថតល្លំ ចេទ្ធា លេត្វា កហិតតល្លកោហិ. ពិលក្ខចាលិកត្តិ កញ្ញីនិយាក្ខលិកកយុការលំ. តំ កនេរត្តា ឃឹសកបិលំ ឧប្បារេត្វា តត្តំ អយោគុឡំ សណ្ឋាសេត កហេត្វា តត្ថ បក្ខិបត្តិ, តេត យត្ថលុក្កំ បក្កុឌ្ឍិត្វា ឧបរិ ឧត្តរតិ. សព្ពយុល្លិកត្តិ សព្ពយុល្លកយុការលំ. តំ កនេរត្តា ឧត្តរោដ្ឋការទោកល្លក្ខញ្ញិកកលចាតកបរិច្ឆេទេត ចយំ លិត្តិត្វា សព្ពកេស ឧកទោ កណ្ឋំ កត្វា តល្លកោត ចេចេត្វា ឧប្បារេត្តិ, សហ កេសេហិ ចយំ ឧដ្ឋហតិ. តទោ ឃឹសកដិរំ ខុលសក្ខរាហិ ឃំសិត្វា ឆោចត្តា សព្ពចណ្ឌំ កនេរត្តិ. វាហុយុលត្តិ វាហុយុលកយុការលំ. តំ

ពេទាត្តា សក្កតា យុទំ ចិចរិត្វា អទេត្តាយុទេល ឌិប៉ ឌាទេលត្តិ, ពណ្ណច្ចឲ្យត្តកាហិ ចា បដ្ឋាឃ យុទំ តិលាឌទេតត លតត្តិ, ទេលិហិតំ បឈ្លទិត្វា យុទំ ប្ញុទេទតិ។

ទេឌាតិយាលិកត្តិ សកលសទិទំ ទេតលបិទេលិតិកាឃ ទេចទេឆត្វា អាលិទេយ្យត្តិ។ ហត្ថបទេដ្ឋាតិកត្តិ ហទេត្ថ ទេតលបិទេលិតិកាឃ ទេចទេឆត្វា ឌិប៉ ចិឃ បដ្ឋាទេលត្តិ។ ឧទេកចត្តិកត្តិ ឧទេកចត្តកយុការលំ។ តំ ពេទាត្តា ទេហដ្ឋាកិចទេតា បដ្ឋាឃ ចយុចទេដ្ឋ ពត្តិត្វា ទេកាបៀទេក ប៉ិទេតត្តិ។ អឆ តំ ទេឃាទេត្តហិ ឌាត្តិត្វា ពឆ្ឆត្តិ។ ទេសា អត្តទេតា ចយុចទេដ្ឋ អក្កយិត្វា អក្កយិត្វា បតតិ។ ចិទេកចាសិកត្តិ ចិទេកចាសិកកយុការលំ។ តំ ពេទាត្តា តទេឆច ចយុចទេដ្ឋ ពត្តិត្វា ពឌិឃំ ឌទេបត្តិ, ពឌិទេតា បដ្ឋាឃ ពត្តិត្វា ទេកាបៀទេកាស្ញ ឌទេបត្តិ, ដ្ឋបទិទេយហិ ទេហដ្ឋិយសទិទំ ចិទេកតិចាសតតិចត្ថំ ចិឃ ទេហាតិ។ ឧទេលាឃ្យកត្តិ ឧទេលាឃ្យកកយុការលំ។ តំ ពេទាត្តា ដ្ឋទេកាស្ញ ពបៀទេទស្ញ ច ដ្ឋទេកាស្ញ ឌណ្ណុទេកាស្ញ ច អឃចលឃាតិ ឆត្វា អឃស្ញលិតិ ទេកាទេដ្ឋត្តិ, ទេសា ចត្ញហិ អឃស្ញទេលហិ ក្ញយិឃំ បតិដ្ឋហតិ។ អឆ តំ បរិចាទេទត្វា អក្កិ ពេទាត្តិ។ “ឧទេលាឃ្យទេកា ទេឌាតិបទិក្កទេហា ឃឆា”តិ អាពតដ្ឋាទេតបិ ត្តឌទេយច ច្ញត្តំ។ តំ សត្តិទេតា សត្តិទេតា ស្ញលិតិ អបទេតត្វា ចត្ញហិ អដ្ឋិទេកាឌិហិទេឃច ឌទេបត្តិ។ ឧចទ្ញបិ កយុការលា តាឃ តត្ថំ។

ពាឲ្យត្តសម៉ិសិកត្តិ ដ្ឋកទេតាយុទេលហិ ពាឲ្យត្តទេសហិ បហទិត្វា ចយុម៉ិសត្យាទ្ញតិ ដ្ឋបៀទេដ្ឋត្តិ។ ពហាបលិកត្តិ សកលសទិទំ តិល្យាហិ ចាសិហិ ទេកាឌិទេតា បដ្ឋាឃ ពហាបលយត្តំ ពហាបលយត្តំ ប៉ិទេតត្តា ទេកាទេដ្ឋត្តិ។ លាទាបតន្តិកត្តិ សទិទំ តត្ថ តត្ថ អាចុទេឆហិ បហទិត្វា ទេកាទេន្តហិ លាទំ ឈិទេសត្តិ, ចយុម៉ិសត្យាទ្ញតិ បឈ្លទិត្វា បសចត្តិ, អដ្ឋិពសត្លលិកាច តិដ្ឋតិ។ បលិឈបទិចត្តិកត្តិ ឧទេកាត បទេស្សត តិបដ្ឋាទេបត្វា ពណ្ណន្តិទេត្តត អឃស្ញលំ ទេកាទេដ្ឋត្វា បឆចិឃា ឧកាតាត្តំ ពេទាត្តិ។ អឆ តំ ប៉ិទេឌ ពទេហត្វា អាចិន្តត្តិ។ បលិលបឹឆកត្តិ ទេលកា កាទលិកា លចិចយុំ អន្តិត្តិត្វា តិសឌទេបិតកាហិ អដ្ឋិតិ លិត្តិត្វា ទេកទេសស្ញ ពទេហត្វា ដ្ឋក្កិបត្តិ, យំសទាសិទេឃច ទេហាតិ។ អឆ តំ ទេកទេសទេហច បទិទេឃាតត្តិត្វា ពណ្ណត្តិ, បលិលបឹឆំ ចិឃ ពត្វា បលិទេចទេឆត្តិ។ ស្ញតទេលហិបឹតិ ពតិបឃាតិ ឌិចសាតិ អាហាទំ អឆត្វា លាតស្ញតទេលហិ លាឌាទេបត្តិ។ ទេត យុហុទេត្តត អដ្ឋិសត្លលិកទេយច ពេទាត្តិ។ ឧចយ្យិ កិរិយ្យតីតិ ឧចយ្យិ ចិឈាតំ ប៉ិបុណាតិ។ បទិកិរិយ្យតីតិ សត្តកាទេកត ចិឈាតំ ប៉ិបុណាតិ។ បទិកិលិយ្យតីតិ ដ្ឋបតាប៉ំ ប៉ិបុណាតិ។

បុត អវត្ថា ការណំ ឌទេយ្យទេត្តា “អឆ ចា ការយតល្យាយ អកិក្ខុតា”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ ការយតល្យាឃាតិ បត្តាការយក្យលិកទេលិទេកត។ អកិក្ខុតាតិ ទេតត យដ្ឋិទេតា។ បទិឃាឌិត្តចិទេត្តាតិ ក្យសលិចាទំ ទេលទេបត្វា ពហិតចិទេត្តា។ ទេកាទេព បទិទេឃសទេត្តាតិ ឆតំ ពទេចសយាទេតា។ តាចាឃ យហាសយុត្តំ បណ្ណត្តីតិ តទលឹសត្លាតាឃ តាចាឃ យហត្តំ ទេលិណសាពទំ បចិសតិ។ ឹតស្ស បុទក្លទេតាតិ ឹតំ បុទទេតា ពត្វា។ ដ្ឋល្យាស្ស បុទក្លទេតាតិ ដ្ឋល្យាបុទទេតា ពត្វា។ ឆំសាតិ បិក្កលយក្លិកា។ យកសាតិ យកសា ឧច។ បឹឲ្យត្តឃយាទេតាតិ ឆំសាឌិសយ្យទេស្សហិ ចិទេហសិឃយាទេតា។ ល្យប្បិប៉ិសាឃ យិឃ្យយាទេតាតិ ល្យក្កាបិប៉ិសាឃ យទយាទេតា។ តិក្យុត្តំ ពន្ធតីតិអាឌិតិ ឬលបឆំ ពន្ធតីតិបទិទេឃាសាតាតិ ចត្យចិសតិ បឆាតិ ទេដ្ឋតាទេយត ច្ញត្តាតិ។ យទ្ញកត្តាទំពន្ធតីតិ ចាល្យកកត្តាទំ តាទកសត្លាឃ ពន្ធតិ។ ឌណ្ណុបឆត្តិ ឌាល្ញហិ ពត្តត្តយក្កំ អឌបឆត្តិ អឌេហិ ពត្តត្តយក្កំ ទេយណ្ណបទេឆបិ ឧទេសច តទេឃា។

សក្កបឆត្តិ លាល្យទេក ទេកាទេដ្ឋត្វា ទេតហិ ដ្ឋក្កយិតត្តំ លាល្យយក្កំ, តំ ពន្ធទេត្តា បត្តតប៉ិទេឌ ឆត្វា អឃសិឈ្លាទេកំ ទេឃាទេត្តត ឌាត្តិត្វា ដ្ឋត្តំ លិបិត្វា

ᨸᨭ᩠ᨮᩮᨲ ᩃᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᨶᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉᩣᨧᩁᩥᨠᩮᨠ᩠ᨡᨶ ᩈᩦᩉᨸᨬ᩠ᨩᩁᩮᨶ ᨸᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩃᩩᨠᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩏᨸᩁᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᩃᩩᨠᩮᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨿᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨿᩩᨣᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩃᩩᨠᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩮᩁᩈᩉᩥ ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᨿ᩠ᩉᩣᨸᩁᩮᨲᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩃᩩᨠᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨸᩈᩥᨻ᩠ᨻᨠᩮ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩃᩩᨠᩴ ᨧᩮᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩈᩥᨻ᩠ᨻᨠᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨦ᩠ᨣᩣᨿ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩅᩣᩃᩩᨠᩮ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣᩃᩩᨠᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᨲ᩠ᨳᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᩃᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨧᩣᨲᩴ ᨠᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᩉᩥ ᨸᩥᨿ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨲ᩠ᨳᩴ ᨿᨠ᩠ᨡ᩠ᨿ᪨ ᨧᩥᩈᨸᨧ᩠ᨧᩥ ᨧᩮᩅᩣᩃᩩᨠᨭ᩠ᨮᩃᩮᨶᨲᩈᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᩃᩥᨶ᩠ᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨹᩁᩈᩩᨶᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᨦ᩠ᨠᩩᨧᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨦ᩠ᨠᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉᨧᩮᨦ᩠ᨠᩩ ᩃᩥᨶ᩠ᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩔ ᨧᩮᨦ᩠ᨠᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨦ᩠ᨠᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᨿᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶᩮᩅ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨿ “ᨧᩥᩈᨸᨧ᩠ᨧᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ, ᩋᩃᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩥ᪨

ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨽᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩣᩅᩁᨱᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨾᩮ ᩏᨸᩁᩥᨾᩮᨶ ᨾᨾ ᩉᩮᩣᨲᩩ᪨ ᨶᩮᩅ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ...ᨸᩮ... ᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣ ᨴᩣᨿᩣᨴᩣ ᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩣᨣᩅᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦᩉᩥ ᨽᩮᩣᨣᩅᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪓᪙᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᨧᩥᨲᨽᩣᨲᩣ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩁᩮ ᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᩑᨲᩴ “ᨿᩈᩮᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨿᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ, ᩃᩣᨽᩮᩣ ᨧᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩈᩣ”ᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩁᩮ ᨴᩥᩈᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨸᩁᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᩩᩴ᪨

ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩈ᩠ᩈ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᩅᩥᨶᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩥᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩁᨧᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨲᩈᨾᩣᨴᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᩣᨶᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨

᪓᪔᪨ ᩑᨲᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᨧᩮᨠᨧᩁᩥᨿᩣ, ᩑᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨ ᨲᩔᩣ ᩅᩥᨧᩮᨠᩮᩣᨿᩮᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨶ ᨲᩮᨶ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨳᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨧᩮᨠᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ “ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩮᨶ ᨾᩣᨶᨳᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᩁᨧᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨸᨳᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ᪨ ᨵᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩃᨠ᩠ᨠᩣᩁᩣ᪨ ᨵᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨶ᩠ᨲᨠᩣᩁᩣ᪨ ᨵᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨿᨠ᩠ᨡᩮᨧᩣ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶ ᩋᨿᨠ᩠ᨡᩮᨧᩣ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲᩈᩥᩁᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩥᨲᩈᩦᩈᩣ᪨ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᩁᨠᩣ᪨ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨶ ᨴᩪᩁᩮ᪨ ᩋᨧᩥᨴᩪᩁᩮᨲᩥ ᩈᨾᩦᨸᩮ᪨ ᩏᨸᨠᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ᪨

᪓᪙᪨ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩔ, ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩔ᪨ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩥᨲᩥᨸᩔ ᨸᩥᩉᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩣᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱᩥᨲᩣ ᨸᨩᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩔ ᨧᩥᩁᩮᩣᨴᩣᨿᩥᨲᩥᨸᩔ ᨸᩥᩉᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣᨣᩣᨿᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩮᨧᨶ ᨾᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩣᨲᩩᨸᩥ᪨

រិត្តស្សាតិ សព្វកិលេសេហិ តុច្ឆស្ស។ វិវិត្តស្សាតិ សុញ្ញស្ស។ បវិវិត្តស្សាតិ ឯកកស្ស។ ឥមានិ យេហិ រិត្តោ ហោតិ, តេ ទស្សេន្តោ "កាយទុច្ចរិតេន រិត្តស្សា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ កិលេសបដិបាដិយា មគ្គបដិបាដិយាតិ ទ្វិធា រិត្តតា វេទិតព្វា។ កិលេសបដិបាដិយា តាវ រាគោ មោហោ ថម្ភោ សារម្ភោ មានោ មទោតិ, ឥមេហិ ឆហិ កិលេសេហិ អរហត្តមគ្គេន រិត្តោ ហោតិ; ទោសោ កោធោ ឧបនាហោ បមាទោតិ, ឥមេហិ ចតូហិ កិលេសេហិ អនាគាមិមគ្គេន រិត្តោ ហោតិ; អតិមានោ មក្ខោ បឡាសោ ឥស្សា មច្ឆរិយំ មាយា សាឋេយ្យន្តិ, ឥមេហិ សត្តហិ កិលេសេហិ សោតាបត្តិមគ្គេន រិត្តោ ហោតិ។

មគ្គបដិបាដិយា បន សោតាបត្តិមគ្គេន អតិមានោ មក្ខោ បឡាសោ ឥស្សា មច្ឆរិយំ មាយា សាឋេយ្យន្តិ; ឥមេហិ សត្តហិ រិត្តោ ហោតិ, អនាគាមិមគ្គេន ទោសោ កោធោ ឧបនាហោ បមាទោតិ, ឥមេហិ ចតូហិ រិត្តោ ហោតិ; អរហត្តមគ្គេន រាគោ មោហោ ថម្ភោ សារម្ភោ មានោ មទោតិ, ឥមេហិ ឆហិ រិត្តោ ហោតិ។ តីហិ ទុច្ចរិតានិ សព្វកិលេសេហីតិអាទិនា នយេន អវសេសាបិ យថាយោគំ យោជេតព្វា។

វត្ថុកាមេ បរិជានិត្វាតិ តេភូមកេ វត្ថុកាមេ ញាតតីរណបរិញ្ញាហិ សមាបនវសេន ជានិត្វា។ កិលេសកាមេ បហាយាតិ ឆន្ទរាគោ កិលេសកាមេ បហានបរិញ្ញាយ ជហិត្វា។ មុញ្ចិត្វា វិកាវត្ត វិកាវតោកោដិ ករិត្វា។

កាមោឃំ តិណ្ណស្សាតិ អនាគាមិមគ្គេន អវសេសន្តានំ កាមោឃំ តរិត្វា ឋិតស្ស។ ភវោឃន្តិ អរហត្តមគ្គេន។ ទិដ្ឋោឃន្តិ សោតាបត្តិមគ្គេន។ អវិជ្ជោឃន្តិ អរហត្តមគ្គេន។ សព្វំ សំសារបថន្តិ សព្វលទ្ធនាទ្យាយតនបដិបាដិសន្តានំ បថំ អរហត្តមគ្គេនេវ តរិត្វា ឋិតស្ស។ សោតាបត្តិមគ្គេន ឧត្តិណ្ណស្ស។ សកទាគាមិមគ្គេន និត្តិណ្ណស្ស។ អនាគាមិមគ្គេន កាមធាតុំ អតិក្កន្តស្ស។ អរហត្តមគ្គេន សព្វភវំ សមតិក្កន្តស្ស។ ផលសមាបត្តិវសេន វីតិវត្តស្ស។ បរិនិព្វុតស្សាតិអាទីនិ និព្វានវសេន វុត្តានិ។ យថា ពលវាមិកា អាលម្ពន្តិ បវិទ្ធំ កិលំ អាទាយ វិវរន្តា អាលម្ពំ បវត្តន្តីតិ បវត្តំ រូបារម្មណន្តិ។ អាចារិកា អាវរោម្ពន្តិ មិត្តាទិវរោកាទ្យវរា វេមស្សកិរិយាយ តំវរោពច្ចុបសមនត្តំ អាវរោម្ពំ។ យថា ពន្ធនពន្ធាតិ នល្លតូទិវេស ពន្ធនាការេន ពន្ធបុរិសា។ យថា ចាមា កុទិស្សន្តិ យស្មា កុទិស្សា បុរិសាមំ ពុទ្ធន្តិ, តំ គវោន្តិ, ន នំ កោចិ ពលក្ការេន តតោ និវត្តេតិ, តស្មា ចាមា កុទិស្សកាចំ បវត្តន្តិ។ យថា គន្តាវន្ធាតបល្លន្តាតិ យស្មា ពលវន្តា បុរិសា ហត្ថបាទំ គហេត្វា សព្ពាទុដា សបរិវារា គន្តាវំ បដិបជ្ជន្តិ, តេ វោរា ទ្វារតោច ទិស្វា បលាយន្តិ។ តេ សោត្ថិនា គន្តាវំ និត្ថរិត្វា ខេមន្តំ បត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា ហោន្តិ។ តស្មា គន្តាវបល្លន្តា ខេមន្តភូមិំ បវត្តន្តិ។ វេសនាបរិយោសានេ តិស្សោ សោតាបត្តិផលំ បត្វា បច្ឆា បព្ពជិត្វា អរហត្តំ សច្ឆាកាសិ។

សទ្ធម្មប្បជ្ជោតិកាយ មហានិទ្ទេសដ្ឋកថាយ

តិស្សមេត្តេយ្យសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប័៍ បឃ្វទឃ្វត្តតិតេ្ថរចណ្ហតា

៥៥៍ អដ្ឋេឃ បឃ្វទឃ្វត្តតិតេ្ថេរ បឆេយកាឆាឃ តាច ឞេដ្ឋេបិ – ឰេយ ឌិដ្ឋិកតិកា អត្ថេតា ឌិដ្ឋិ ឞគ្គាឃ “ឰេឆេច ឃ្វឌ្ឋិ”តិ ចឆត្តិ៍ អេឡ្ពាឃ្វ បត ឆេយ្ចឃ្វ ចិឃ្វឌ្ឋិ តាហ្វ, ៦ចិ ឃំ អត្ថេតា ឞត្វាទាឌិ តិឃ្សិតា, តេត្វច “៦ឞ ចាទេឆា ឃ្វេកា”តិ ៦ចិ ឃ្វកចាឆា ហ្វត្វា ឃ្វឆ្ន ឞយណ្ឌ្រាហ្វលា “ឞឃ្សេតា លេិកា”តិអាឌឹឃ្វ បេច្ឆកឞេច្ឆឃ្វ តិចិដ្ឋា៍

ឞេដ្ឋាបទចាទេឆ លិបត្តីតិ ឞដ្ឋា បទលឌ្ឋិយោ លេឆ្លត្តិ៍ ឲ្កប្លិបត្តីតិ ឆ្វទេតា លិបត្តិ៍ បទិក្លិបត្តីតិ ឞយត្តេតា លិបត្តិ៍ ឃ្វកចាឆាតិ តិតេ្ថឞឃ្ស ឲ្កេ្ថឞបឆិ៍ ឞោកតចាឆាតិ “៦តំ ឃ្វត្ថទ”ត្តិ កេឆត្តា៍ បណ្ឌិតចាឆាតិ “បណ្ឌិតា យឃ”ត្តិ ៦ចិ កេឆត្តា៍ ឱទចាឆាតិ “តិតេ្ថាឞចាឆិ ចឆាយា”តិ កេឆត្តា៍ ឆាកាឃចាឆាតិ “ឃ្វត្តចាឆិ ចឆាយា”តិ កេឆត្តា៍ ទេហត្វចាឆាតិ “កាទលាឞហិតំ ចឆាយា”តិ កេឆត្តា៍ លក្ខលចាឆាតិ “ឞល្លេក្លតត្ថា ចឆាយា”តិ ចឆត្តា៍ កាទលចាឆាតិ “ឲ្ចាហទលាឃ្វត្តចាឆិ ចឆាយា”តិ កេឆត្តា៍ ឆាតចាឆាតិ “បក្កយិត្វំ អឞក្កេលាឃ្សចាឆិ ចឆាយា”តិ ចឆត្តា៍

តិចិដ្ឋាតិ អេត្ថាបចិដ្ឋា៍ បតិដ្ឋិតាតិ តេត្វច ឌិតា៍

៩០៍ ៦ចិ តិចិដ្ឋា ច “េត ចាឆកាយា”តិ ឆ្វតិឃកាឆា៍ តត្វ ឆាលិ ឆហត្តី យិឆ្វ អឡ្ពាយឡ្ពាត្តិ “អឃំ ឆាលេលិ, អឃំ ឆាលេលិ”តិ ៦ចិ េឆ្លយិ ឌតា អឡ្ពាយឡ្ពា ឆាលិ ឆហត្តិ, ឆាលេតា បឃ្សត្តិ៍ ចឆត្តិ េត អឡ្ពាឃិតា កេឆាឌ្ឋត្តិ េត អឡ្ពាយឡ្ពាឞត្វាទាឌិតិឃ្សិតា កលហំ ចឆត្តិ៍ បឆំឞកាយា ក្សឞលិចឆាតាតិ បឆំឞត្តិកា ឲ្កេកាយិ “យឃំ ក្សឞលិចឆាតា បណ្ឌិតចាឆា”តិ ៦ចិ ឞឡ្ពិតេតា ហ្វត្វា៍

ចាឆត្តិកាតិ ចាទេឆត អត្តិកា៍ ចាឆាឆិឃ្សាឃាតិ ចាឆឡ្ពាឞឃា៍ ចាឆឃ្វទេក្លាទាតិ ចាឆេយច ឃ្វទេតា កត្វា ឆទយាតា ៍ ចាឆបទិយេឃឞតិ ឆទត្តាតិ ចាឆេយច កេចឞតិ ឆទយាតា៍ ចិកឃ្សាតិ បចិឃិត្វា៍ ខ្វកឃ្សាតិ ខ្វតទិត្វា៍ អេឡ្ពាកាទេហត្វាតិ តិឃ្វឌ្ឋិត្វា៍ បចិឃិត្វាតិ អេត្ថាកត្វា៍

អេតាឌចត្តីតិ តិហឹតឌ្វឌចតី, េតឌចិទហិតាតិ អេត្វា៍ ឞា កឆាតិ ៦ឞា ចាឆា៍ កេឆាឌ្ឋ ចឆត្តីតិ តិតេត្វឌិ កលត្តិ៍ ៦ចិ ចឆាតេឃ្វ ច េតឃ្វ ៦េកា តិឃយេតា ៦ច៍

៩៨៍ ឃ្វេត្វា កឆាឃត្តិ កាឆា៍ តត្វ ឃ្វេត្វា កឆាឃត្តិ ចាឆកឆាឃ ឲ្កឃ្សេក្លា៍ បឆំឞយិឆ្វ ចិតិឃាតិ េហាតីតិ អត្ថេតា បឆំឆំ ឰេឆ្នេត្តា “កឆំ ត្វ េហា តិក្កេហឃ្សាយី”តិអាឌិតា តេឃេត ឃ្វេឌ្តច ចាឆា កចំកឌី ចិតិឃាតី េហាតិ៍ អបិហតឃ្វិត្តិ បញ្ចឹយិឞេកហិ “អត្វាបកាតំ េត កលិតំ, ឰុឌ្ឋាតាបកាតំ េត កលិត”ត្តិអាឌិតា តេឃេត អបហទិេត ចាទេឆ៍ តិគ្គាឃ េឞា ក្សឃ្សតីតិ ៦ចិ អបិហតឃ្វិត្ថា ចាទេឆ ឲ្កឃ្សគ្គាឃ តិគ្គាឃ េឞា ក្សឃ្សតិ៍ ទត្ថេយឃីតិ ឃឃ្ស ទត្ថេយច កេចឞេគ្គា៍

โถมนนฺติ วณฺณภณนํ. กิตฺตินฺติ ปากฏกรณํ. วณฺณหาริยนฺติ คุณวฑฺฒนํ. ปุพฺเพ จ สลฺลาปีติ สลฺลาปโต ปุเรตรเมว “กจฺฉมิทํ กจฺฉมิท”นฺติ กจฺฉกจฺฉา อสฺส อตฺถีติ กจฺฉกจฺฉี. เฉยฺยา ตุ โข เมติ มม เฉยฺยา. กจฺฉ นิคฺคหนฺติ โกน ปกาเรน นิคฺคหณํ. ปฏิกมฺมํ กริสฺสามีติ มม ลชฺชี ปริสุทฺธึ กริสฺสามิ. วิเนสนฺติ อติสาเร. ปฏิวิเนสนฺติ ปุนปฺปุนํ วิเนสํ. อาเวเธยฺยํ กริสฺสามีติ ปริเวธนํ กริสฺสามิ. นิพฺเพเธยฺยนฺติ มม นิพฺเพธนํ โวหารํ นิคฺคหนํ. เสยฺยนฺติ วาสลิตฺตํ. มณฺฑลนฺติ วาสปฺปฏิตํ. ปริวชฺชาติ ปริวาริกา. ปริสาริกาติ การกา. อปทานนฺติ ปฏิปาทนนฺติ.

อตฺถาปคตนฺติ อตฺถโต อปคตํ, อตฺถา นตฺถีติ อตฺถโต อปทานนฺติ อตฺถยุตฺตปฏิปาทนํ. อตฺถา วา ทุกฺกโรติ ตถ อตฺถา น มญฺญา รูปนีโต. วิญฺญาณํ วา ทุสฺสาวิตนฺติ ตถ วิญฺญาณํ ทุปฺปติฏฺฐาปิตํ. นิคฺคโห วา อกโรตีติ ตถา นิคฺคโห น กโต. ปฏิกมฺมํ วา ทุกฺกฏนฺติ ตถา อตฺถโต ลทฺธิปติฏฺฐาปนํ ทุฏฺฐุ กตํ. วิเมยฺยกมฺมํ ทุกฺกมฺมิตนฺติ น มญฺญา กมฺมํ. ทุกฺขลิตนฺติ ภเณตฺวาปิ ทุฏฺฐุ ภณิตํ. ทุลฺลปิตนฺติ น มญฺญา วิสฺสชฺชิตํ. ทุรุตฺตนฺติ อญฺญถา ภณิตํ. ทุกฺขาสิตนฺติ วิรูปํ ภาสิตํ.

นินฺทายาติ ครหเณน. ครหายาติ โทสกิตฺตเนน. อกิตฺติยาติ อคุณกิตฺตเนน. อวณฺณหาริกายาติ อคุณวฑฺฒเนน.

กุปฺปตีติ ปกติภาวํ ชหิตฺวา จลติ. พฺยาปชฺชตีติ โทสวเสน ปูติภาวํ อาปชฺชติ. ปติฏฺฐียตีติ โกธวเสน คาฬฺหภาวํ คจฺฉติ. โกปญฺจาติ กุปิตาการํ. โทสญฺจาติ ทุสฺสนํ. อปฺปจฺจยญฺจาติ อตุฏฺฐาการญฺจ. ปาตุกโรตีติ ปากฏํ กโรติ. รนฺเธสีติ อนฺธกาเรสิ. วิรนฺเธสีติ ฉิทฺทกาเรสิ. อปรนฺเธสีติ คุณํ อปเนตฺวา โทสเมว กาเรสิ. ปลิเตเสีติ ปกฺขลิตกาเรสิ. กญฺจิตเสีติ ปติตกาเรสิ. “ฆฏฺฏิเตสี”ติปิ ปาโฐ, ตสฺส วิชฺฌกาเรสีติ อตฺโถ. วิวเรเสีติ โทสกาเรสิ.

๙๗. น โคจลกฺขา โส กุปฺปติ, อปิจ โข ปน “มมสฺส วาท”นฺติ คาถา. ตตฺถ ปริหีนมาห, อปิหตนฺติ อตฺถวิญฺญาณาทิโต อปิหตํ ปริหีนํ วทนฺติ. ปริเวเทตีติ ตเถวานิมิตฺตํ โส “อญฺญํ มมา อาวชฺชิต”นฺติอาทีหิ วิปฺปลปติ. โสวตีติ “ตสฺส เฉยฺยา”ติอาทีนิ อาวชฺช โสวติ. “รูปกฺขา ม”นฺติ อนุตฺถุนาตีติ “โส มํ วาเทน วาทํ อติกฺกนฺโต”ติอาทินา นเยน ปุนปฺปุนํ วิปฺปลปติ.

ปริทาปิตนฺติ น วณฺณิตํ. อญฺญํ มมา อาวชฺชิตนฺติ อญฺญํ การณํ มมา อวนมิตํ. วิตฺถตนฺติ วิมํสิตํ. มหาปเกฺขาติ มหนฺตา ญาติปเกฺขา อุตสฺสาติ มหาปเกฺขา. มหาปริวาราติ มหาปริวาริกปริวารา. มหาปริวาเรติ มหาสมสามิปริวาเร. ปริสา วามํ วคฺคาติ อมญฺญา ปริสา วคฺคา, น อุกา. ปุน กญฺฉิสฺสามีติ ปุน กิญฺจิสฺสามิ.

๙๘. อุเปติวิวาทา สมุปฺปนฺติ อุตฺต ปน สมณา ทุสนฺติ ถามสปริเกฺขปกา. อุเปตมุ รูปฺปติติฆาติ เตหีติ อุเปตมุ วาเทมุ ฆมปราฆยาทิวเสน วิวิตฺตาปฺปติติฆาตํ วา ปิหุณเตฺวา รูปฺปติ จ ติฆาติ จ เตหิ. วิรเม กเวชฺชนฺติ ปเฆเหพฺย คหหํ. น

ហញ្ញាតត្ថិ បរិសលិកាតិ ត ហិ ឲត្ថ បរិសលិកតោ អញ្ញោ អត្ថោ អត្ថិ វុត្តោតោ ចាតិ ត កម្មិទោតិ អត្ថោ "បត្ថិយ កាយក្យលា"តិអាឌីសុ (អ៑ តិ៑ ៩៑៩១) ចិឃ៑

កម្មិទោ ចាតិ ក្យុបចយោ អប្បតិដ្ឋោ បដិច្ចសមុប្បាទោ ចិឃ៑ ក្ងទេហា ចាតិ បដិច្ចទ្ធោ ហុត្វា ជិតោ "អកិរយ តត្ថ អហំ ទេព បរិទោកាកោ"តិអាឌីសុ (វុគា៑ ១១) ចិឃ៑ បដិច្ឆន្នោ ចាតិ អបរិការជា "យាតទេ បិតទេ ហត្ថា"តិអាឌីសុ (ឆ៑ ប៑ ១៥៣; តេត្តិ៑ ១១១) ចិឃ៑ តេឃ្យោ ចាតិ តីហទិត្វា កតេចតញ្ញា "អសន្ធោ អកតញ្ញូ ចា"តិអាឌីសុ (ឆ៑ ប៑ ៥៧) ចិឃ៑ តីតោ ចាតិ បរិច្ឆទ្ធយា ជិតតិយាសយត កតេចតញ្ញា "ចត្តារោ, កិក្ខុច, អទិយចំសា"តិអាឌីសុ (អ៑ តិ៑ ៣៑១ប៍) ចិឃ៑ អតចញ្ញោ ចាតិ តិទ្ធោសត្វោ "ក្យុសលិ ឆយ៉ា"តិអាឌីសុ (ឆ៑ ស៑ តិកយាតិកា ១) ចិឃ៑ តិក្កិលេសោ ចាតិ កិលេសចិទហិតោ ចិបស្សតា ចិឃ៑ ទចាគារតាចាតិ បរិសុទ្ធោ ទលិក្យុត្តទេ ចិឃ៑ បទយត្វោ ចាតិ វុត្តយត្វោ វុត្តយត្វក្ខុតោ អត្ថោ លត្តឆាត្យអាយតតតិញ្ញាតាតិ ចិឃ៑

៩៣៑ លដ្ឋកាធាយត្វោ – យស្មា ច ត ហញ្ញាតត្ថិ បរិសលិកា, តស្មា បទេ លិកំ លកន្តាបិ "សុត្តទោ អយ"ត្តិ តត្វ ជិដ្ឋិយា បរិសិតោ ចា បត ទោហាតីតិ តំ ចារំ បរិសាយ យញ្ញោមិបត្វា តតោ សោ ពេត ឌយត្វត តុដ្ឋិ ចា ឥត្តចិតំសក់ ចា អាបជ្ជន្តា ហស្សតិ, យាតេត ច វុត្តយតិ៑ កិ កាទល់? យស្មា តំ ឌយត្ថ បប្យុយ្យ យធាយតោ ឌាតោ៑

ធម្មយិត្វាតិ បុទត្វោ៑ ទ្ធាហយិត្វាតិ ចទ្ធុត្វោ៑ ត្តយិស្សា កាធាយ តិទ្ធោសោ វុត្តាតត្វោ៑

៩៤៑ ឲចំ វុត្តយតោ ច "យា វុត្តិ"តិ កាធា៑ តត្វ យាតាតិយាតំ ចឥទេ បទេតសោតិ ឲសោ បត តំ វុត្តិ "ចិឈាតក្សុយី"តិ អត្ថុប្បាទោតា យាតញ្ញូ អតិយាតញ្ញូ ចឥតិ៑ ឲចំ ត្តយិស្សាបិ កាធាយ តិទ្ធោសោ វុត្តាតត្វោ៑

៩៩៑ ឲចំ ចារេឥ ទោសំ ឥស្សេត្វា ត្តកាតិ តស្ស ចារំ អសយ្បដិច្ឆន្នោ "សុទោ"តិ កាធយាហ៑ តត្វ រាឌលាកាយាតិ រាឌលាឥតិយេត, កត្តទេចតតតាតិ ចុត្តា ទោហាតិ៑ អភិកជ្ជុយេតិ បដិសុទយិច្ឆត្តិ យធា សោ បដិសុទេ ត្តច្ឆន្នោ អភិកជ្ជន្តោ ឲតិ, ឲចំ ជិដ្ឋិកតិកោ ជិដ្ឋិកតិកត្តិ ឥស្សតិ៑ យេតេច សោ ពេត បលេហីតិ យេត សោ ត្យុឃ្យាបដិសុទោ, ពេត កច្ឆ៑ បុទ្ធោច តត្វ យតិំ យុឆាយាតិ យំ បត កិលេសឌាតំ យុទ្ធោយ សិយា, តំ ត្តឆ បុទ្ធោច តត្វ, ទៅឌិប្បុលេយេចស្ស បហីតត្តិ ឥស្សតិ៑

សុទោតិ តិទ្ធោសស្ស វុទ្ធោសបតំ៑ សុដ្ឋ វុទោ សុទោ, ចិស្សដ្ឋោទោ តិទ្ធោទោតិ អត្ថោ៑ ចីទោតិ បទក្កយចន្តោ៑ ចិក្កន្តោតិ សក្កាយំ បចិសន្តោ៑ អភិទ្ធុតិអាឥយា ចុត្តតយា ឲច៑ បុដ្ឋោតិ តិទ្ធោសស្ស វុទ្ធោសបតំ៑ ទបិសិតោតិ ទ្ធុលកតោ៑ អាបិឌិតោតិ វុបទ្ធពាលិតោ បដិបិឌិតោ៑ ចទ្ធិតោតិ តតោ តតោ កាចិតោ៑

កជ្ជន្តោតិ អត្យុត្តសទេត កជ្ជន្តោ៑ វុកជ្ជន្តោតិ វុក្យុដ្ឋិ កទោន្តោ៑ អភិកជ្ជន្តោតិ សីហតាទំ កទោន្តោ៑ ឲតីតិ អាកច្ឆតិ៑ វុទេបតីតិ តតោ

សមីបំ គច្ឆតិ. ឧបគច្ឆតីតិ តតោ សមីបំ គន្ត្វា ន និវត្តតិ. បដិសូរន្តិ និព្ភយំ. បដិបុរិសន្តិ សត្តុបុរិសំ. បដិសត្តុន្តិ សត្តុ ហុត្វា អភិមុខេ ឋិតំ. បដិមល្លន្តិ បដិសេធំ ហុត្វា យុជ្ឈន្តំ. យុជ្ឈន្តោតិ អាកង្ខមានោ.

បលេហីតិ គច្ឆ. វជាតិ មា តិដ្ឋ. គច្ឆាតិ សមីបំ ឧបសង្កម. អភិក្កមាតិ បរក្កមំ ករោហិ.

ពោធិយា មូលេតិ មហាពោធិរុក្ខស្ស សមីបេ. តេ បដិសេនិករា កិលេសាតិ តេ កិលេសា បដិបក្ខករា. បដិលោមករាតិ បដាណីករា. បដិកណ្ដកករាតិ វិនិវិជ្ឈនករា. បដិបក្ខករាតិ សត្តុករា.

៩៧. ពលេតា បទំ សេសកាទា បរិកដសម្ពន្ធា ឯវ. តត្ថ វិវាទយន្តីតិ វិវទន្តិ. បដិសេនិកត្តាតិ បដិលោមការកា. “ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសី”តិអាទិនា នយេន វិរុទ្ធវចនំ វិវាទោ.

សហិតំ មេតិ មម វចនំ អត្ថសំហិតំ. អសហិតំ តេតិ តវ វចនំ អនត្ថសំហិតំ. អធិចិណ្ណំ តេ វិបរាវត្តន្តិ យំ តំ អធិចិណ្ណំ ចិរកាលសេវនវសេន បគុណំ, តំ មម វាទំ អាគម្ម និវត្តំ. អារោបិតោ តេ វាទោតិ តុយ្ហំ ឧបរិ មយា ទោសោ អារោបិតោ. ចរ វាទប្បមោក្ខាយាតិ ភត្តបុដំ អាទាយ តំ តំ ឧបសង្កមិត្វា វាទា បមោក្ខត្ថាយ ឧត្តរិំ បរិយេសមានោ វិចរ. និព្ពេឋេហិ វាតិ អថ វា មយា អារោបិតទោសតោ អត្តានំ មោចេហិ. សចេ បហោសីតិ សចេ សក្កោសិ.

អាវេឋិយាយ អាវេឋិយន្តិ អាវេឋេត្វា និវត្តនេន និវត្តនំ. និព្ពេឋិយាយ និព្ពេឋិយន្តិ មោចេត្វា មោចនេន មោចនំ. ឆេទេន ឆេទន្តិ ឧបមានិ ហេដ្ឋា វុត្តនយត្តា យថាយោគំ យោជេតព្ពា.

៩៨. វិសេនិកត្វាតិ កិលេសសេនំ វិនាសេត្វា. កិំ លភេថាតិ បដិមល្លំ កិំ លភិស្សសិ. បសូរាតិ តំ បរិព្ពាជកំ អាលបតិ. យេសីធ នត្ថីតិ យេសំ ឥធ នត្ថិ. ឥធាបិ កាយាយ និទ្ទេសោ ឧត្តានត្ថោយេវ.

៩៩. បវិតក្កន្តិ “ជយោ នុ ខោ មេ ភវិស្សតី”តិអាទីនិ វិតក្កេន្តោ. ធោនេន យុគំ សមាគមាតិ ធុតកិលេសេន ពុទ្ធេន សទ្ធិំ យុគគ្គាហំ សមាបន្នោ. ន ហិ ត្វំ សក្ខិសិ សម្បយាតវេតិ កោត្ថុអាទយោ វិយ សីហាទីហិ ធោនេន សហ យុគំ គហេត្វា ឯកបទម្បិ សម្បយាតុំ យុគគ្គាហមេវ វា សម្បាទេតុំ ន សក្ខិស្សសីតិ.

មនោតិ និទ្ទេសស្ស ឧទ្ទេសបទំ. ចិត្តន្តិ ចិត្តតាយ ចិត្តំ. “អារម្មណំ មិនមានំ ជានាតី”តិ មនោ. មានសន្តិ មនោ ឯវ. “អន្តលិក្ខចរោ បាសោ, យ្វាយំ ចរតិ មានសោ”តិ (មហាវ. ៣៣; សំ. និ. ១.១៥១) ហិ ឯត្ថ បន សម្បយុត្តកធម្មោ មានសោតិ វុត្តោ.

“ກຖັຍ຺ຫິ ພຄວາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ສາວເກາ ສາສເນ ຣເຕາ;

ອປ຺ປຕ຺ຕມານເສາ ເສເກ຺ຂາ, ກາລໍ ກຍິຣາ ຊເນສຸຕາ”ຕິ. (ສໍ. ນິ. ໑.໑໕໙) –

ເອຕ຺ຖ ອຣຫຕ຺ຕໍ ມານສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທ ປນ ມເນາວ ມານສໍ, ພ຺ຍັຎ຺ຊນວເສນ ເຫຕໍ ປທໍ ວຑ຺ຒິຕໍ.

ຫທຍນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ. “ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ເຕ ຂິປິສ຺ສາມິ, ຫທຍໍ ວາ ເຕ ຜາເລສ຺ສາມີ”ຕິ (ສຸ. ນິ. ອາຬວກສຸຕ຺ຕ; ສໍ. ນິ. ໑.໒໔໖) ເອຕ຺ຖ ອຸເຣາ ຫທຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. “ຫທຍາ ຫທຍໍ ມັຎ຺ເຎ ອັຎ຺ຎາຍ ຕຈ຺ຉຕີ”ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໖໓) ເອຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ. “ວກ຺ກໍ ຫທຍ”ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໓໗໗; ມ. ນິ. ໑.໑໑໐; ຂຸ. ປາ. ໓.ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣ) ເອຕ຺ຖ ຫທຍວັຕ຺ຖຸ. ອິທ ປນ ຈິຕ຺ຕເມວ ອພ຺ພນ຺ຕຣຏ຺ເຖນ “ຫທຍ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕເມວ ປຣິສຸທ຺ທຏ຺ເຖນ ປຓ຺ຑຣໍ, ພວງ຺ຄໍ ສນ຺ຖາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາຫ “ປພ຺ຫສ຺ສຣມິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕຎ຺ຈ ເຂາ ອາຄນ຺ຕຸເກຫິ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຖ”ນ຺ຕິ (ອ. ນິ. ໑.໔໙). ຕເຕາ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ອກຸສລມ຺ປິ ຄງ຺ຄາຍ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ນທີ ຄງ຺ຄາ ວິຍ, ເຄາທາວຣິເຕາ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ເຄາທາວຣີ ວິຍ ຈ “ປຓ຺ຑຣ”ນ຺ເຕ຺ວວ ວຸຕ຺ຕໍ.

ມເນາ ມນາຍຕນນ຺ຕິ ອິທ ປນ ມເນາຄ຺ຄຫຓໍ ມນສ຺ເສວ ອາຍຕນພາວທີປນຕ຺ຖໍ. ເຕເນຕໍ ທີເປຕິ “ນຍິທໍ ເທວາຍຕນໍ ວິຍ ມນສ຺ສ ອາຍຕນຕ຺ຕາ ມນາຍຕນໍ, ອຖ ເຂາ ມເນາ ເອວ ອາຍຕນໍ ມນາຍຕນ”ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນິວາສຏ຺ຖານຏ຺ເຖນ ອາກຣຏ຺ເຖນ ສເມາສຣຓຏ຺ຖານຏ຺ເຖນ ສຎ຺ຊາຕິເທສຏ຺ເຖນ ກາຣຓຏ຺ເຖນ ຈ ອາຍຕນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຖາ ຫິ ເລາເກ “ອິສ຺ສຣາຍຕນໍ ວາສຸເທວາຍຕນ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ນິວາສຏ຺ຖານໍ ອາຍຕນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. “ສຸວຓ຺ຓາຍຕນໍ ຣຊຕາຍຕນ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ອາກເຣາ. ສາສເນ ປນ “ມເນາຣເມ ອາຍຕເນ, ເສວນ຺ຕິ ນໍ ວິຫງ຺ຄມາ”ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໕.໓໘) ສເມາສຣຓຏ຺ຖານໍ. “ທກ຺ຂິຓາປເຖາ ຄຸນ຺ນໍ ອາຍຕນ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ສຎ຺ຊາຕິເທເສາ. “ຕຕ຺ຣ ຕເຕ຺ຣວ ສກ຺ຂິພພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ”ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໓.໑໐໒; ມ. ນິ. ໓.໑໕໘) ກາຣຓໍ. ອິທ ປນ ສຎ຺ຊາຕິເທສຏ຺ເຖນ ສເມາສຣຓຏ຺ຖານຏ຺ເຖນ ກາຣຓຏ຺ເຖນາຕິ ຕິທາປິ ວຏ຺ຏຕິ.

ຜສ຺ສາທເຍາ ຫິ ຂຍ຺ຍາ ເອຕ຺ຖ ສຎ຺ຊາຍນ຺ຕີຕິ ສຎ຺ຊາຕິເທສຏ຺ເຖນປິ ເອຕໍ ອາຍຕນໍ. ພາຫິຣາ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ທຣສເຜາຏ຺ຖພ຺ພາ ອາຣມ຺ມຓພາເວນ ເອຕ຺ຖ ເອາສຣນ຺ຕີຕິ ສເມາສຣຓຏ຺ຖານຏ຺ເຖນປິ ອາຍຕນໍ. ຜສ຺ສາທີນໍ ປນ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍຏ຺ເຖນ ກາຣຓຕ຺ຕາ ກາຣຓຏ຺ເຖນາປິ ອາຍຕນນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ມນິນ຺ຊ຺ຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ເຖເມວ.

ວິຊານາຕີຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ. ວິຎ຺ຎາຓເມວ ຂນ຺ເທາ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ເທາ. ຕສ຺ສ ຣາສິອາທິວເສນ ອຕ຺ເຖາ ເວທິຕເພ຺ພາ. “ມເຫາທກກ຺ຂນ຺ເທາເຕ຺ວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິ (ອ. ນິ. ໖.໓໗) ເອຕ຺ຖ ຫິ ຣາສຏ຺ເຖນ ຂນ຺ເທາ ວຸຕ຺ເຕາ. “ສີລກ຺ຂນ຺ເທາ ສມາທິກ຺ຂນ຺ເທາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໓໕໕) ຄຸເຓນ. “ອທ຺ທສ ເຂາ ພຄວາ ມຫນ຺ຕໍ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ທ”ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໒໔໑) ເອຕ຺ຖ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິມຕ຺ຕຏ຺ເຖນ. ອິທ ປນ ຣຸຬ຺ຫິເຕາ ຂນ຺ເທາ ວຸຕ຺ເຕາ. ຣາສຏ຺ເຖນ ຫິ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ທສ຺ສ ເອກເທເສາ ເອກໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ເອກເທສໍ ຉິນ຺ທນ຺ເຕາ ຣຸກ຺ຂໍ ຉິນ຺ທຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວເມວ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ທສ຺ສ ເອກເທສພູຕໍ ເອກມ຺ປິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຣຸຬ຺ຫິເຕາ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ເທາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

តញ្ញា មនោវិញ្ញាណធាតូតិ តេសំ ទស្សាភិតំ ធម្មានំ អនុច្ឆវិកា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ ទុយម្បិ វា បនេតំ ឯកមេវ ចិត្តំ មននដ្ឋេន មនោ, វិជាននដ្ឋេន វិញ្ញាណំ, សភាវដ្ឋេន និស្សត្តដ្ឋេន វា ធាតូតិ តីហិ នាមេហិ វុត្តំ។

សទ្ធិំ យុគំ សមាគមន្តិ ឯកប្បហារេន សទ្ធិំ សមាគន្ត្វាតិ វិបុលិត្វា។ យុគគ្គាហំ គណ្ហាតិ យុគបដិភាគំ គហេត្វា។ សាកច្ឆន្តិ សទ្ធិំ កថេន្តិ។ សល្លបិន្តីតិ អល្លាបសល្លាបំ ករោន្តិ។ សាកច្ឆំ សមាបជ្ជន្តីតិ សទ្ធិំ កថំ បដិបជ្ជន្តិ។ ន បដិពលភាវេ ការណំ ទស្សេន្តិ “តំ កិស្ស ហេតុ, បស្សុទោ បរិព្ពាជកោ ហីនោ”តិអាទិនាហ។ សោ ហិ ភគវា អនេកាវាតិ អសមសមានអគ្គតា អសមានបញ្ញត្តា អនេកា ច។ សេដ្ឋា វាតិ សព្ពគុណេហិ អប្បដិសមដ្ឋេន សេដ្ឋា ច។ មោក្ខា វាតិ សវាសនេហិ កិលេសេហិ មុត្តត្តា មោក្ខា ច។ ឧត្តមោ វាតិ អត្តនោ ឧត្តមវិសេសេហិ ឧត្តមត្តា ឧត្តមោ ច។ បវរោ វាតិ សព្ពលោកេន អភិបត្ថនីយត្តា បវរោ ច។ មនុស្សមានវជ្ជនាតិ បភិន្នមនេន ហត្ថិនា។

ភោគុភោគាតិ ឧរេហិ សិក្ខានលិ។ សីហេន មិគរញ្ញា សទ្ធិន្តិ គោសរសីហេន មិគរាជេន សហ។ នរុហភោគាតិ ជាតភោគា។ ធនុភោគាតិ វីរភោគា។ វុសភេនាតិ មង្គលឧសភេន វុសភេន។ វលភគ្គា សទ្ធិន្តិ វលមានភគ្គា សទ្ធិំ។ ធម្មាតិ ភាគោ។ គរុឡេន វេនតេយ្យេន សទ្ធិន្តិ ឯត្ថ គរុឡោនាតិ ជាតិវសេន នាមំ។ វេនតេយ្យោតិ គោត្តវសេន។ វណ្ណាសេលិតិ ឥវវណ្ណាសេលិ។ រញ្ញា វក្កវត្តិនាតិ វាតុទ្ទីបិកវក្កវត្តិនា។ បំសុបិសាវកោតិ គវវរេឍ្ឍកដ្ឋានេ និព្ពត្តកោ មនុស្ស។ ព្រាហ្មណ មោវរញ្ញា សទ្ធិន្តិ សក្កេន ទេវរាជេន សហ។ សោ ហិ ភគវា មហាបញ្ញាតិអាទីនិ ឥព្យាសំ ហេដ្ឋា វិត្ថារិតានិ។ តត្ថ បញ្ញាបភេទកុសលោតិ អត្តនោ អនន្តវិភាគេ បញ្ញាភេទេ ឆេកោ។ បភិន្នញាណោតិ អនន្តប្បភេទបត្តញាណោ។ ឯតេន បញ្ញាបភេទកុសលត្តេបិ សតិ តាសំ បញ្ញានំ អនន្តភេទត្តំ ទស្សេតិ។ អធិគតបដិសម្ភិទោតិ បដិលទ្ធអគ្គចតុបដិសម្ភិទាញាណោ។ ចតុវេសារជ្ជប្បត្តោតិ ចត្តារិ វិសារទភាវសង្ខាតានិ ញាណានិ បត្តោ។ យថាហ –

“សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ‘ឥមេ ធម្មា អនភិសម្ពុទ្ធា’តិ, តត្រ វត មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ សហធម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, សារិបុត្ត, ន សមនុបស្សាមិ, ឯតមហំ, សារិបុត្ត, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហរាមិ។

“ខីណាសវស្ស តេ បដិជានតោ ‘ឥមេ អាសវា អបរិក្ខីណា’តិ…បេ… ‘យេ ខោ បន តេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា, តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា’តិ…បេ… យស្ស ខោ បន តេ អត្ថាយ ធម្មោ ទេសិតោ, សោ ន និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយាតិ, តត្រ វត មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ សហធម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, សារិបុត្ត, ន សមនុបស្សាមិ, ឯតមហំ, សារិបុត្ត, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហរាមី”តិ (អ។ និ។ ៤។៨; ម។ និ។ ១។១៥០)។

ងររាលរាលនាទីតិ ងរ រាលិតិ ឲុទោរត្ថិ ងររាលិ, ងររាលិតំ រាលិតិ ងររាលរាលិតិ, តាតិ ងររាលរាលិតិ នារឃតីតិ ងររាលរាលនាទី, ងររាលទាលាលរាលនាទីតិ អទេត្វា ឲុទោហិ តីហិ ចចតេហិ អតត្ថប្យកេងាតំ តេឃ្យាតំ បកេងមុលយត្តំ ងរ្សិតំ ទេរាទេឃច បញ្ញាបទេឃាកចទេរត អភិយក្កលរមុតទេដ្ឋត បុរិរាររកោ អរត្តារទេដ្ឋត បុរិររឹទេហា យហត្តទេដ្ឋត បុរិរតាទេកា បឌាតតទេដ្ឋត បុរិរាឌទេញ្ញា ទលិពកិច្ចុក្ខចហតទេដ្ឋត បុរិរទេនាទេឃ្យា

អឆ ទេតឌាឌិកំ អតត្តទាលាទេតា លឌ្ឋិ ក្យលចិទេរសំ ងទេរ្សុតុកាទេយា ទេតរំ ទេតឌាឌីតំ អតត្តទាលាយុលកាចំ ងទេរ្សទេត្តា “អតត្តទាទេលា”តិ ចត្វា “អតត្តទេតទេឌា”តិអាឌិយាហ តត្វ អតត្តទាទេលាតិ ពលតចទេរត ច បកាចចទេរត ច អត្តចិទហិតទាទេលា អតត្តទេតទេឌាតិ ទេចតេឃ្យរត្តាទេត ទេយាហតយចិនយទេតត អតត្តទាលាទេតទេឌា អតត្តឃទេរាតិ បញ្ញាក្យលាទេហច ទលិពត្តឃចិត្វតាតត្តកិត្តិទេឈាទេរា អទេដ្ឋាតិ បញ្ញានតរយិដ្ឋិយា រយិទេដ្ឋា យហដ្ឋទេតាតិ បញ្ញានតចដ្ឋទេត្តបិ បកាចយហទេត្តត យហត្តិ បចត្តបញ្ញានតយ្សាតិ យហដ្ឋទេតា “យហានទេតា”តិ ចា បិទេចា នតចាតិ បរំរិតត្តបញ្ញានតចត្តា តិច្ចយុត្តបញ្ញានតចត្តា អតិរឃកាទេចត បញ្ញានតចត្តា នតចា ឲុទោរុបិ ហិ តីរុ អទេត្វរុ ត្តុងំ ចចតំ រដ្ឋចិទ្ធ ត្តច្ឆត្តិ

ឲុចំ បញ្ញាក្យលាត កាចទេតា អត្តរយុត្តិរិដ្ឋិ ងទេរ្សុត្វា បុត បញ្ញាក្យលាទេតច ទលិពហិតរយុត្តិរិដ្ឋិ ងទេរ្សទេត្តា “ទេតតា”តិអាឌិយាហ តត្វ ទេចតេឃ្យ រំរារទេរត្លាតកឃដ្ឋាតទេតា តិត្តាតរត្លាតំ ទេលយដ្ឋាតំ ទេតតា តត្វ តឃតកាទេល ឲុច រំចទចិតឃបហាតចិតឃចទេរត ទេចតេឃ្យ ចិទេតតា នយុទេងរតាកាទេល ឲុច រំរឃទេឆ្វទេតត អតុទេតតា រំរឃំ លិត្តិត្វា រញ្ញាទេបតត្តំ អត្វំ បញ្ញាទេបតា តចា បញ្ញាបិតាតំ តិច្ឆឃពទេលាត តិត្យាទេបតា តចា តិត្យាបិតរ្ស អត្វរ្ស បដិបត្តិបទេឃាឌតចទេរត ទេបទេក្លតា តចាបដិបទេត្ត បដិបត្តិពទេលត បរាទេងតា ទេរា ហិ កាចាតិ ឲុត្វ ហិ-កាទេរា អតត្តរំ ចុត្តរ្ស អត្វរ្ស កាទេលាបទេងទេរ តិបិទេតា

អតុប្យត្តរ្ស យក្កុរ្ស ដ្ឋប្យាទេងតាតិ រពរត្តាទេត ទិតាប្យត្តុបុត្តរ្ស លអរានាទលទាលាទេហតុក្ខតរ្ស អទិឃយក្កុរ្ស ទេពានិមុទេល ទលិពហិតត្វំ រពរត្តាទេត ដ្ឋប្យាទេងតា អរឌ្ឋាតរ្ស យក្កុរ្ស រឌ្ឋាទេតតាតិ ទេចតេឃ្យរត្តាទេត អរឌ្ឋាតបុត្តរ្ស រាចកបិទយឹទាលាទេហតុក្ខតរ្ស អទិឃយក្កុរ្ស នយុចក្កប្យចត្តតទេតា បកុតិ ឃាចឌ្ឋកាលិ ទេចតេឃ្យរត្តាទេត រឌ្ឋាទេតតា រាចកទេចតេឃ្យាតយ្យិ ហិ រត្តាទេត កាចតា ចុត្តចចទេតទេតច អទិឃយក្កុរ្ស រឌ្ឋាតតទេតា កាចា រឌ្ឋាទេតតា តាយ ទេហាតិ អតក្លាតរ្ស យក្កុរ្ស អក្លាតាតិ អដ្ឋនយុរយត្តាកតាតំ ត្យដ្ឋកាចាឃ ពចាកិតីហារាតំ ទេពានិរត្តាតំ ត្យដ្ឋកាចាឃ ត្យាកទលំ ងត្វា អតក្លាតបុត្តរ្ស បិទយិតាយក្កុរ្ស “ត្យុទេដ្ឋា កចិរ្សតី”តិ ត្យាកទលយទេត្តទេតច ទេពានិមុទេល ដ្ឋប្យឌ្ឋិតត្តរ្ស អទិឃយក្កុរ្ស អក្លាតា អឃំ តទេឃា បទេច្ចកទេពានិរត្តត្យាកទេលាបិ លត្តុតិទេឃច យក្កុញ្ញាតិ បច្ចទេចក្លលាចទេរត អត្តទេតា ដ្ឋប្យាឌិតរ្ស អទិឃយក្កុរ្ស ទាតា យក្កុចិទ្ធតិ ទេចតេឃ្យរត្តាទេត ឌទេតតត្តរ្ស អទិឃយក្កុរ្ស ក្យរទេលិ យក្កុទេកាចិទេងាតិ ទេពានិរត្តាតំ អក្លាតត្តយទេក្កុ ចិចក្លទេលា អឆ ចា អភិរទេឡ្យានិបដិបត្តិ យក្កុញ្ញា, បទេច្ចកទេពានិបដិបត្តិ យក្កុចិទ្ធ, រាចកទេពានិបដិបត្តិ យក្កុទេកាចិទេងា អឆ ចា –

“ឲុទេតត យទេក្កុត តទិរុ បុទេត្តា,

ຕຣິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ຈ ຕຣນ຺ຕິ ໂອຆ”ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໐໘) –

ວຈນໂຕ ຍຖາໂຍຄໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນທ຺ຘປຈ຺ເຈກທ຺ຘວາຈການໍ ມຸຂວເສນ ຈ ສຸຎ຺ຎຕານິມິຕ຺ຕອປ຺ປຓິຫິຕມຸຂວເສນ ຈ ອຸຄ຺ຆຕິຕຎ຺ຎູວິປຎ຺ຈິຕຎ຺ຎູເນຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລານໍ ມຸຂວເສນ ຈ ຍຖາກ຺ກເມເນວ ໂຍຊນໍ ກເຣາຕ຺ຕິ. ຍຸຕ຺ຕາ ຈ ປນສ຺ສາຕິ ຠຄວໂຕ ຄຕມຸຂາຕ຺ຍາມິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ. ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອເຕ຺ຖ ນິປາໂຕ, ເອເຕນ ຈ ຠຄວຕາ ມຸປ຺ປາທນາທິກຸສລາທິກາຍ ເຫຕຸ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ປນ-ສທ຺ໂທ ຄຣເຫ ນິປາໂຕ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຄຣມຸຂເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປນ຺ຖາ ສມຕ຺ຖາຄຕາຕິ ປຖມໍ ຄຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ປນ຺ຖາ ສີລາທິກ຺ເຂນ ສມຕ຺ຖາຄຕາ. ວຸຕ຺ຕິ ເຈເຕ “ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕາ”ຕິອາທີຫິ ຍຖາ ສເຕ຺ຖປິ ຠຄວໂຕ ສີລາທິເຂນ ຄຸຓາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ນິພ຺ພານໍ ອາຄຕາ, ຕຖາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ນິພ຺ພານໍ ຄຸຓໍ ຄເຕຕິ.

ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ຊານິຕພ຺ພໍ ຊານາຕິ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ຍໍກິຎ຺ຈິ ປຎ຺ຎາຍ ຊານິຕພ຺ພໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ປຎ຺ຎາຍ ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕີຕິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ປສ຺ສຕິ, ສພ຺ພທສ຺ສາວິຕາຍ ຕໍ ເຍວ ເນຍ຺ຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ຐໍ ວິຍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາ ວາ ເອກຈ຺ໂຈ ວິປຣີຕໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຊານນ຺ໂຕປິ ນ ຊານາຕິ, ປສ຺ສນ຺ໂຕປິ ນ ປສ຺ສຕິ, ນ ເອວໍ ຠຄວາ. ຠຄວາ ປນ ຍຖາສຠາວໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ຊານາຕິເຍວ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປສ຺ສຕິເຍວ. ສ຺ວາຍໍ ທສ຺ສນປຣິຓາຍກຏ຺ເຐນ ຈກ຺ຂຸຠູໂຕ. ວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນ ຎາຓຠູໂຕ. ອວິປຣີຕສຠາວຏ຺ເຐນ ວາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມປວຕ຺ຕນໂຕ ຫທເຍນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ວາຈາຍ ນິຈ຺ຉາຣິຕຘມ຺ມມໂຍຕິ ວາ ຘມ຺ມຠູໂຕ. ເສຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ພ຺ຣຫ຺ມຠູໂຕ. ອຖ ວາ ຈກ຺ຂຸ ວິຍ ຠູໂຕຕິ ຈກ຺ຂຸຠູໂຕ. ຎາຓໍ ວິຍ ຠູໂຕຕິ ຎາຓຠູໂຕ. ອວິປຣີຕຘມ຺ໂມ ວິຍ ຠູໂຕຕິ ຘມ຺ມຠູໂຕ. ພ຺ຣຫ຺ມາ ວິຍ ຠູໂຕຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຠູໂຕ. ສ຺ວາຍໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ວຈນໂຕ ວຕ຺ຕນໂຕ ວາ ວຕ຺ຕາ. ນານປ຺ປກາເຣຫິ ວຈນໂຕ ວຕ຺ຕນໂຕ ວາ ປວຕ຺ຕາ. ອຕ຺ຖໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສນໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິນ຺ເນຕາ. ອມຕາຘິຄມາຍ ປຏິປຕ຺ຕິເທສນໂຕ, ອມຕປ຺ປກາສນາຍ ວາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອມຕສ຺ສ ອຘິຄມາປນໂຕ ອມຕສ຺ສ ທາຕາ. ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຸປ຺ປາທິຕຕ຺ຕາ ເວເນຍ຺ຍານຸຣູເປນ ຍຖາສຸຂໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມສ຺ສ ທາເນນ ຈ ຘມ຺ເມ ອິສ຺ສໂຣຕິ ຘມ຺ມສ຺ສາມີ. ຕຖາຄຕປທໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖໍ.

ຕທາຕິ “ຊານໍ ຊານາຕີ”ຕິອາທີຫິ ວຸຕ຺ຕຄຸໂຓ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸກາໂມ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ສາເທນ຺ໂຕ “ນຕ຺ຖີ”ຕິອາທິມາຫ. ເອວໍຠູຕສ຺ສ ຫິ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ປາຣມິຕາປຸຎ຺ຎຜລປ຺ປກາສຕິປ຺ປເຕ຺ຕນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຎາເຓນ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ສຈ຺ຈາກາຣສ຺ສ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ວິຫຕຕ຺ຕາ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ຎາຕຕ຺ຕາ ອຎ຺ຎາຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ຕເຖວ ຈ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ຈກ຺ຂຸນາ ວິຍ ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ອທິຏ຺ຐໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ຎາເຓນ ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວິທິຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ອສມ຺ໂມຫສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ສຈ຺ຉິກຕຕ຺ຕາ ອສຈ຺ຉິກຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ອສມ຺ໂມຫປຎ຺ຎາຍ ຜຸສິຕຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາຍ ອຜຸສິຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາລໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ວາ. ອຸປາທາຍາຕິ ອາຄມ຺ມ, ອເນກ຺ຕາຄເຕາຕິ ອເນ຺ຕ. ອຸປາທາຍວຈເນເນວ ກາລວິນິມຸຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານມ຺ປິ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ. “ອຕີຕາ”ທິວຈນານິ ຈ “ນຕ຺ຖີ”ຕິອາທິວຈເນນ ຊເປຍ຺ຍຕ຺ຕາ, “ສເພ຺ພ”ຕິອາທິວຈເນນ ຈ. ສເພ຺ພ ຘມ຺ມາຕິ

សព្ពសព្ពតាសព្ពតសម្ពុបរិយាទានំ សព្ពាការេនតាតិ សព្ពសម្ពុសុ ឲុកោកស្សេច សម្ពុស្ស អតិច្ចាការាទិសព្ពាការបរិយាទានំ ញាណយុតេតិ ញាណាកិយុតេ អាបាថំ អាកច្ឆន្តីតិ ឰសេណំ ក្ខុបត្តិ ខាតិតព្ពាត្តិ បធំ តេយ្យត្តិ បធស្ស អត្ថចិចនោត្ថំ ចុត្តំ

អត្តនោ ជាតិអាទីសុ ជា-សន្តោ សមុច្ចយន្តោ អត្តនោតិ អត្តនោ អនោ បនេតាតិ បនេសំ ពិណ្ណំ លោកានំ អនោ ក្ខុកយនោតិ អត្តនោ ច បនេសព្ពាតិ សកិយេច ក្ខុកិត្តំ អនោ ទិដ្ឋសម្ពុកោតិ ទិដ្ឋសម្ពុ តិយុត្តោ, ទិដ្ឋសម្ពុប្បយោគនោ ចា អនោ សម្បានេយ តិយុត្តោ, សម្បានាយប្បយោគនោ ចា សម្បានាយិកោ ក្ខុត្តានោតិអាទីសុ ចោហានចសេត ចត្តនោ សុលបតិដ្ឋត្តា ក្ខុត្តានោ ៍ ចោហានំ អតិក្កមិត្វា ចត្តនោ សុញ្ញតាបដិសំយុត្តោ ទុក្ខបតិដ្ឋត្តា កម្មិនោ លោកុត្តនោ អច្ចត្តតិនោក្ខត្តា ក្ខុលោហោ អតិច្ចតាទិកោ ឈតានីតិ បដិច្ឆត្តា បដិច្ឆត្តោ អបត្ថនចោហានេត ចត្តនោ យថានុតំ អក្កហោ អធិប្បាយស្ស តេតព្ពនោ តេយ្យោ បត្ថនចោហានេត ចត្តនោ ចនតយត្តតេច អធិប្បាយស្ស តិពត្តា តិពោ សុបរិសុទ្ធសីលសមាធិចិបស្សតនោ ពធក្កចិក្ខុក្ខចសេត ចជ្ជចិនហិតត្តា អតចន្តោ កិលេសសមុច្ឆេទតោ អរិយមក្កនោ តក្កិលេសោ កិលេសបដិប្បស្សទ្ធត្តា អរិយផលនោ ចោទានោ សព្ពតាសព្ពតេសុ អក្កសម្ពុតា តិណ្ណាតំ បនយនោ បរិចត្តតីតិ ញុទ្ធញាណស្ស ចិសយភាចតោ អធាហិក្ខុតត្តា អនត្តាញុទ្ធញាណេន ញាបិត្វា ចា សមត្តា ចា អលង្កតិត្វា ចា ចិនេសេត ចា ចត្តតិ

“សព្ពកាយកម្ម”ន្តិអាទីហិ កាចតោ ញាណចិសយតំ ធស្សេតិ ញាណាត្តបរិចត្តីតិ ញាណំ អត្តបរិចត្តិ, ញាណចិនហិតំ ត ហោតីតិ អនោ អប្បដិហតត្តិ តិរាចនោតំ ធស្សេតិ បុត សព្ពញ្ញុតំ ក្ខុបយាយ សាធេតុកាមោ “យាចតាក”ន្តិអាទិមាហ តត្ថ ខាតិតព្ពាត្តិ តេយ្យំ តេយ្យបរិយន្តោ តេយ្យាចសាតយស្ស អត្ថីតិ តេយ្យបរិយន្តិកំ អសព្ពញ្ញុតំ បត តេយ្យាចសាតេយច តត្ថិ ញាណបរិយត្តិកោបិ ឲុសេច តយោ បុរិមយតេក ចុត្តត្ថមេច ព្ពមិតា យមកោត ចិនេសេត្វាធស្សេតិ , ពតិយយមកោត បដិសេធចសេត តិយមេត្វា ធស្សេតិ ឲុត្ត ច តេយ្យំ ញាណស្ស បចត្តា តេយ្យបចោ អញ្ញមញ្ញបរិយត្តដ្ឋាយិតោតិ តេយ្យញ្ច ញាណញ្ច ឧលបេត្វា ធាតតោ អញ្ញមញ្ញស្ស បរិយន្តេ ធាតសីលំ

អាចន្តតបដិពទ្ធាតិ យតោក្ខានោចន្តតាយត្តា, អាចន្តិតាតត្តនេយច ខាតាតីតិ អនោ អាកន្ខបដិពទ្ធាតិ ទុចិអាយត្តា , អាចន្តតាតត្តនំ ខចតញាណោត ខាតាតីតិ អនោ ឰតនាតិ ឆេ្ត បជាតិ ឰលេមសំ ខ្ចិត្តំ បជាតំ យថាក្កមេត អត្ថប្បការសត្តំ ចុត្តាតិ អាសយំ ខាតាតីតិ ឲុត្ត អាសយត្តិ តិស្សយត្តិ ឲុត្តាតិ អាសយោ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សម្មាទិដ្ឋិយា កាមាទីហិ តេក្ខម្មាទីហិ ចា បរិភាចិតស្ស សត្តាតស្សេតំ អធិចចតំ សព្ពសត្តានំ អត្ថសេត្តិ អត្ថបចត្តត្តីតិ អត្ថសយា, ធាមកាតានំ កាមរាកាទីតំច ឲុតំ អធិចចតំ អត្ថសយំ ខាតាតីតិ អត្ថសយកថា ហេដ្ឋា ចុត្តាតេយច

ចរិតត្តិ បុព្ពោ កតកុសលាកុសលកម្មំ អធិប្បេត្តត្តិ សម្បតិ កុសលេ អកុសលេ ចា ចិត្តចោសតេ្កា អប្បនេខតេ្កតិ បញ្ញាមេយ អត្តិមិអប្បំ រាកាទិនេខា ឲុតោសត្តិ អប្បនេខត្តា អប្បំ រាកាទិនេខា ឲុតោសត្តិ ចា អប្បនេខត្តា, តោ អប្បនេខតេ្កា មហានេខតេ្កតិ ញាណមេយ អត្តិមិប្បា មហត្តំ រាកាទិនេខា ឲុតោសត្តិ មហានេខត្តា មហត្តំ រាកាទិនេខា ឲុតោសត្តិ ចា មហានេខត្តា, តោ មហានេខតេ្កា តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេតិ

តិក្ខាតិ សទ្ធាទីនិ ឥន្ទ្រិយានិ ឯតេសន្តិ តិក្ខិន្ទ្រិយា។ មុទូតិ សទ្ធាទីនិ ឥន្ទ្រិយានិ ឯតេសន្តិ មុទិន្ទ្រិយា។ ស្វាការេ ទ្វាការេតិ សុន្ទរា សទ្ធាទយោ អាការា កោដ្ឋាសា ឯតេសន្តិ ស្វាការា។ កុច្ឆិតា គរហិតា អសទ្ធាទយោ អាការា កោដ្ឋាសា ឯតេសន្តិ ទ្វាការា។ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេតិ យេ កថិតំ ការណំ សល្លក្ខេន្តិ សុខេន សក្កា ហោន្តិ វិញ្ញាបេតុំ, តេ សុវិញ្ញាបយា។ តព្ពិបរីតា ទុវិញ្ញាបយា។ ភព្ពាភព្ពេតិ ភព្ពេ ច អភព្ពេ ច។ អរិយាយ ជាតិយា ភវន្តិ ជាយន្តីតិ ភព្ពា។ វត្តមានសមីបេ វត្តមានវចនំ។ ភវិស្សន្តិ ជាយិស្សន្តិ វាតិ ភព្ពា, ភាជនភូតាតិ អត្ថោ។ យេ អរិយមគ្គបដិវេធស្ស អនុច្ឆវិកា ឧបនិស្សយសម្បន្នា, តេ ភព្ពា។ វុត្តបដិបក្ខា អភព្ពា។

សត្តេ បជាតាតីតិ រូបាទិកេ អារម្មណេ លគ្គេ លគ្គិតេ សត្តេ បជាតាតិ។ សទេវកោ លោកោតិ សហ ទេវេហិ សទេវកោ។ សហ មារេន សមារកោ។ សហ ព្រហ្មុនា សព្រហ្មកោ។ សហ សមណព្រាហ្មណេហិ សស្សមណព្រាហ្មណី។ បជាតត្តា បជា។ សហ ទេវមនុស្សេហិ សទេវមនុស្សា។ “បជា”តិ សត្តលោកស្ស បរិយាយវចនមេតំ។ តត្ថ សទេវកវចនេន បញ្ចកាមាវចរទេវគ្គហណំ, សមារកវចនេន ឆដ្ឋកាមាវចរទេវគ្គហណំ។ សព្រហ្មកវចនេន ព្រហ្មកាយិកាទិព្រហ្មគ្គហណំ។ សស្សមណព្រាហ្មណីវចនេន សាសនស្ស បច្ចត្ថិកបច្ចាមិត្តសមណព្រាហ្មណគ្គហណំ សមិតបាបពាហិតបាបសមណព្រាហ្មណគ្គហណញ្ច។ បជាវចនេន សត្តលោកគ្គហណំ។ សទេវមនុស្សវចនេន សម្មុតិទេវអវសេសមនុស្សគ្គហណំ។ ឯវមេត្ថ តីហិ បទេហិ ឱកាសលោកោ។ ទ្វីហិ បជាវសេន សត្តលោកោ គហិតោតិ វេទិតព្វោ។

អបរោ នយោ – សទេវកគ្គហណេន អរូបាវចរលោកោ គហិតោ, សមារកគ្គហណេន ឆកាមាវចរលោកោ, សព្រហ្មកគ្គហណេន រូបាវចរព្រហ្មលោកោ, សស្សមណព្រាហ្មណាទិគ្គហណេន ចតុបរិសវសេន សម្មុតិទេវេហិ វា សហ មនុស្សលោកោ, អវសេសសព្វសត្តលោកោ វា។ អបិ ចេត្ថ សទេវកវចនេន ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទតោ សព្វស្សាបិ លោកស្ស អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នភាវំ សាធេតិ។ តតោ យេសំ សិយា “មារោ មហានុភាវោ ឆកាមាវចរិស្សរោ វសវត្តី, កិំ សោបិ អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នោ”តិ។ តេសំ វិមតិំ វិធមន្តោ “សមារកោ”តិ អាហ។ យេសំ បន សិយា “ព្រហ្មា មហានុភាវោ, ឯកង្គុលិយា ឯកស្មិំ ចក្កវាឡសហស្សេ អាលោកំ ផរតិ។ ទ្វីហិ…បេ… ទសហិ អង្គុលីហិ ទសសុ ចក្កវាឡសហស្សេសុ អាលោកំ ផរតិ, អនុត្តរញ្ច ឈានសមាបត្តិសុខំ បដិសំវេទេតិ, កិំ សោបិ អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នោ”តិ។ តេសំ វិមតិំ វិធមន្តោ “សព្រហ្មកោ”តិ អាហ។ តតោ យេសំ សិយា “បុថុ សមណព្រាហ្មណា សាសនបច្ចត្ថិកា, កិំ តេបិ អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នា”តិ។ តេសំ វិមតិំ វិធមន្តោ “សស្សមណព្រាហ្មណី បជា”តិ អាហ។

ឯវំ ឧក្កដ្ឋានំ អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នភាវំ បកាសេត្វា អថ សម្មុតិទេវេ អវសេសមនុស្សេ ច ឧបាទាយ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទវសេន សេសសត្តលោកស្ស អនន្តពុទ្ធញាណេន បរិច្ឆិន្នភាវំ បកាសេន្តោ “សទេវមនុស្សា”តិ អាហ។ អយមេត្ថ អនុសន្ធិក្កមោ។ បោរាណា បនាហុ “សទេវកោតិ ទេវតាហិ សទ្ធិំ អវសេសលោកោ។ សមារកោតិ មារេន សទ្ធិំ អវសេសលោកោ។ សព្រហ្មកោតិ ព្រហ្មេហិ សទ្ធិំ អវសេសលោកោ។ ឯវំ សព្វេបិ តិភវូបគេ សត្តេ តីហាការេហិ តីសុ បទេសុ បក្ខិបិត្វា បុន ទ្វីហាការេហិ បរិយាទាតុំ ‘សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា’តិ វុត្តំ។ ឯវំ បញ្ចហិ បទេហិ តេន តេន អាការេន តេធាតុកមេវ បរិយាទិន្នំ ហោតី”តិ។

អត្ថបរោតិ ឋបរិបត្តេត· តិបិតិបិដ្កលត្តិ ឯត្ថ តិបិ ភាយ ឯកា យច្ឆេទាតិ, តិបិ កិលិតំ សមត្វា ឥតោ យហត្ថសឹរា តិបិដ្កលិ ភាយ ឯកា យច្ឆេទាតិ, តិបិដ្កលបិ កិលិតំ សមត្វា បញ្ចរឃោឌភសតិកសឹរា តិបិតិបិដ្កលិ ភាយ ឯកា យច្ឆេទាតិ· ឰឩ ទាតិក្កហលោភ ឯកចចន់ កតត្តិ ចេជិតត្ថា· ករុឡអំ ចេតតេឃ្យត្តិ ឯត្ថ ករុឡញ្ចតិ ទាតិចសេត ភាយំ· ចេតតេឃ្យោតិ កោត្តចសេត· បទេសេតិ ឯកទេស·

សារិបុត្តសុមាតិ សត្ថាត្ថុន្ទាន់ ឆម្ពុសេភាបតិត្ថេរេ ករហត្វា ចុត្តត្តិ ចេជិតត្ថំ· សេសសាចកា ហិ បញ្ញាយ ឆម្ពុសេភាបតិត្ថេរេត សមា ភាយ ភត្ថិ· យថាហ – “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ មហាបញ្ញានំ យទិទំ សារិបុត្តោ”តិ (អ· និ· ១·១៨៨-១៨៩)· អដ្ឋកថាយម្បិ (វិសុទ្ធិ· ១·១៤១; បដិ· ម· អដ្ឋ· ៧·៧·៥) វុត្តំ –

“លោកនាថំ ឋបេត្វាន, យេ ចញ្ញេ សន្តិ បាណិនោ;

បញ្ញាយ សារិបុត្តស្ស, កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសិ”ន្តិ·

ឆរិត្វាតិ ត្ថុន្ទានាលំ សត្ថានេចយត្តុស្សាតម្បិ បញ្ញា បិបុលិត្វា ឌាតតោ តេតសំ បញ្ញា ឆរិត្វា ញ្ញាបិត្វា តិដ្ឋតិ· អភិភចិត្វាតិ សត្ថានេចយត្តុស្សាតម្បិ បញ្ញា អតិក្កមិត្វា, តេតសំ អចិសយភូតម្បិ សត្ថំ តេឃ្យំ អភិភចិត្វា តិដ្ឋតីតិ អត្ថោ·

បដិសម្ភិទាយំ (បដិ· ម· ៧·៥) បត “អតិឃំសិត្វា”តិ បាឌោ, ឃំសិត្វា តុឌិត្វាតិ អត្ថោ· ឃេបិ តេតិអាឌីហិ ឯចំ ឆរិត្វា អភិភចិត្វា ឌាតស្ស បច្ចក្ខការណំ ឥស្សេតិ· តត្ថ បណ្ឌិតាតិ បណ្ឌិច្ចេត សមន្នាកតា· តិបុណាតិ សណ្ហសុខុមតុទ្ធិនោ សុខុមេ អត្ថន្តរេ បដិចិជ្ឈតសមត្ថា· កតបរប្បចាទាតិ ចិញ្ញាតបរប្បចាទា ចេច បរេហិ សទ្ធិំ កតចាទបរិចយា ច· ចាលវេចធិរូបាតិ ចាលវេចធិឆត្តក្កហសធិសា· វេចា ភិន្ទន្តា មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាកតេត ទិដ្ឋិកតានីតិ ចាលវេចធី ចិយ ចាលំ សុខុមានិបិ បរេសំ ទិដ្ឋិកមតានិ អត្តនោ បញ្ញាកមនេត ភិន្ទន្តា ចិយ ចរន្តីតិ អត្ថោ· អឆ ចា “ក្ខឆកតំ មុត្តកត”ន្តិអាទីសុ (អ· និ· ៨·១១) ចិយ បញ្ញា ឯច បញ្ញាកតំ· ទិដ្ឋិយោ ឯច ទិដ្ឋិកតានិ· បញ្ហេ អភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វាតិ ទ្វិបធម្បិ តិបធម្បិ ចតុបធម្បិ បុច្ឆំ វចយិត្វា តេតសំ បញ្ហានំ អតិគហុកត្តា សត្ថសង្កហតំ ទ្វិក្កតំ ចុត្តំ· គូឡ្ហហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច អត្ថជាតានីតិ បាឌសេសោ· តេតសំ តថា ចិតយំ ទិស្វា អត្តនា អភិសង្ខតំ បញ្ហំ បុច្ឆន្តីតិ ឯចំ ភកចតា អធិប្បេតត្តា បញ្ហំ បុច្ឆន្តិ· អញ្ញោសំ បត បុច្ឆាយ ឱកាសមេច អឥត្វា ភកចា ឋបសង្កមត្តានំ ធម្មំ ឥសេសតិ· យថាហ –

“តេ បញ្ហអភិសង្ខរោន្តិ ‘ឥមំ មយំ បញ្ហំ សមណំ កោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សាម, សចេ នោ សមណោ កោតមោ ឯចំ បុដ្ឋោ ឯចំ ញ្ញាករិស្សតិ, ឯចមស្ស មយំ ចាទំ អារោបេស្សាម, ឯចំ ចេបិ នោ បុដ្ឋោ ឯចំ ញ្ញាករិស្សតិ, ឯចម្បិស្ស មយំ ចាទំ អារោបេស្សាមា’តិ· តេ សុណន្តិ ‘សមណោ ខលុ ភោ កោតមោ អមុកំ ភាម កាមំ ចា និកមំ ចា ឱសដោ’តិ· តេ យេត សមណោ កោតមោ តេតុបសង្កមន្តិ· តេ សមណោ កោតមោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ· តេ សមណេត កោតមេត ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ត ចេច សមណំ កោតមំ បញ្ហំ បុច្ឆន្តិ, កុតោស្ស ចាទំ អារោបេស្សន្តិ, អញ្ញទត្ថុ សមណស្សេច កោតមស្ស សាចកា សម្បជ្ជន្តី”តិ (ម· និ· ១·៧៨៩)·

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮ? ᨽᨣᩅᩤ ᨠᩥᩁ ᨷᩁᩥᩈᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩔᨲᩥ "ᩍᨾᩮ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩁᩉᩔᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ"ᨲᩥ᩵ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨿᩮᩅ "ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ, ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨶᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨲᩦᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᩔᨲᩥ᩵ ᨲᩮ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ "ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᨲ ᨶᩮᩣ, ᨿᩴ ᨿᩴ ᨶᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩣ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨿᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᩋᨷ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨲᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩥ᩵

ᩋᨷᩥ ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨹᩁᨶ᩠ᨲᩥ᩵ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨹᩁᨱᩮᨶ ᨴᩈᨻᩃᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ᩵ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᩁᨷᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᨶᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨾᨵᩩᩁᩔᩁᩣ ᨾᩩᨴᩩᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᩈᩩᨹᩩᩈᩥᨲᨴᨶ᩠ᨲᩣᩅᩁᨱᩣ, ᩋᨾᨲᩮᨶ ᩉᨴᨿᩴ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ᩵ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩮᩈᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨹᩁᨱᩮᨶ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – "ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᩋᨴ᩠ᩅᩮᨩ᩠ᨫᩅᨧᨶᩴ ᩋᨾᩮᩣᨥᨠᨳᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨣ᩠ᨣᩣᩉᩴ ᨣᩉᩮᨲᩩ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ᩵

ᨠᨳᩥᨲᩤ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩤ ᨧᩣᨲᩥ "ᩅᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨳᩣ"ᨲᩥ ᩋᨷᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩵ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨲᩮ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᨳᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩵ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿᩥᨲᩣ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨶᩥᨿᩥᨲᩣ ᩉᩮᨲᩩᨶᩤ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᩉᩮᨲᩩᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩣ᩵ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨧ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶᩮᩅ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨾᩦᨷᩮ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩣᨵᨠᩣ ᨧᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ; ᩈᩣᨵᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩥᨷᩩᩃᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩣᩈᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩵ ᩋᨵᩣᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᩅ, ᨲᩮᨶ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᨶ᩠ᨶᩁᩮᨾᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩵ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮ ᩅᩣ᩵ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨩᩮᩣᨲᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᨲᩥ᩵ ᨿᨳᩥᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᩣᨿᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨽᨣᩅᩣ ᩅ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩵ ᨶᩥᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ, ᨶᩥᨿᩥᨲᩣ ᨠᩣᩁᨱᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩵ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᩵

ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨾᩉᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᨷᩈᩪᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩵

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. មាគណ្ឌិយសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

៤០. នវមេ មាគណ្ឌិយសុត្តនិទ្ទេសេ បឋមគាថាយ តាវ អជបាលនិគ្រោធមូលេ នានារូបានិ និម្មិនិត្វា អភិកាមំ អាគតំ មារធីតរំ ទិស្វាន តណ្ហំអរតិំ រគញ្ច ឆន្ទមត្តម្បិ មេថុនស្មិំ នាហោសិ, កិមេវិទំ ឧមិស្សា ធារិកាយ មុត្តករីសបុណ្ណំ រូបំ ទិស្វា ភវិស្សតិ, សព្ពថា បាទាបិ នំ សម្ផុសិតុំ ន ឥច្ឆេ, កុតោនេន សំវសិតុន្តិ.

មុត្តបុណ្ណន្តិ អាហារនីរាទិវសេន វត្ថិបុដន្តរំ បូរេត្វា ឋិតមុត្តេន បូរិតំ. ករីសបុណ្ណន្តិ បក្កាសយសង្ខាតេ ហេដ្ឋានាភិបិដ្ឋិកណ្ដកមូលានំ អន្តរេ ឧព្ពេធេន អដ្ឋង្គុលមត្តេ អន្តាវសានេ ឋិតវច្ចេន បុណ្ណំ. សេម្ហបុណ្ណន្តិ ឧទរបដលេ ឋិតឯកបត្តបូរមាណេន សេម្ហេន បូរិតំ. រុហិរបុណ្ណន្តិ យកនស្ស ហេដ្ឋាភាគំ បូរេត្វា ហទយវក្កបប្ផាសានិ ឧបរិ ថោកំ ថោកំ បគ្ឃរន្តេន វក្កហទយយកនបប្ផាសេ តេមយមានេន ឋិតេន ឯកបត្តស្ស បូរណមត្តេន សន្និចិតលោហិតសង្ខាតេន ច កេសលោមនខទន្តានំ មំសវិនិមុត្តដ្ឋានញ្ច ថទ្ធសុក្ខចម្មញ្ច ឋបេត្វា ធមនីជាលានុសារេន សព្ពំ ឧបាទិណ្ណកសរីរំ ផរិត្វា ឋិតសំសរណលោហិតសង្ខាតេន ច រុហិរេន បុណ្ណំ.

អដ្ឋិសង្ឃាតន្តិ សកលសរីរេ ហេដ្ឋា អដ្ឋិកំ ឧបរិដ្ឋិតានិ សាធិកានិ តីណិ អដ្ឋិសតានិ, តេហិ អដ្ឋីហិ ឃដិតំ. ន្ហារុសម្ពន្ធន្តិ សកលសរីរេ អដ្ឋីនិ អាពន្ធិត្វា ឋិតានិ នវ ន្ហារុសតានិ, តេហិ ន្ហារូហិ សម្ពទ្ធំ អាពទ្ធំ. រុធិរមំសាវលេបនន្តិ សំសរណលោហិតេន ច សាធិកានិ តីណិ អដ្ឋិសតានិ អនុលិម្បេត្វា ឋិតេន នវមំសបេសិសតេន ច អនុលិត្តំ សរីរំ. ចម្មវិនទ្ធន្តិ សកលសរីរំ បរិយោនន្ធិត្វា ឋិតាយ បិដកកោសមយស្ស ឧបរិ ឆវិយា ហេដ្ឋា ឋិតំ ចម្មំ, តេន ចម្មេន វិនទ្ធំ បរិយោនទ្ធំ. "ចម្មវនទ្ធ"ន្តិបិ បាឋោ. ឆវិយា បដិច្ឆន្នន្តិ អតិសុខុមឆវិយា បដិច្ឆន្នំ ឆាទេត្វា ឋិតំ. ឆិទ្ទាវឆិទ្ទន្តិ អនេកឆិទ្ទំ. ឧគ្ឃរន្តន្តិ អក្ខិមុខាទីហិ ឧគ្ឃរន្តំ. បគ្ឃរន្តន្តិ អធោភាគេន បគ្ឃរន្តំ. កិមិសង្ឃនិសេវិតន្តិ សូចិមុខាទីហិ នានាបាណកុលសមូហេហិ អាសេវិតំ. នានាកលិមលបរិបូរន្តិ អនេកវិធេហិ អសុចិកោដ្ឋាសេហិ បូរិតំ.

៤១. តតោ មាគណ្ឌិយោ "បព្ពជិតា នាម មានុសកេ កាមេ បហាយ ទិព្ពកាមត្ថាយ បព្ពជន្តិ, អយញ្ច ទិព្ពេបិ កាមេ ន ឥច្ឆតិ, ឥមម្បិ ឥត្ថិរតនំ, កោ នុ អស្ស ទិដ្ឋី"តិ បុច្ឆិតុំ ទុតិយំ គាថមាហ. តត្ថ ឯតាទិសំ ចេ រតនន្តិ ទិព្ពិត្ថិរតនំ សន្ធាយ ភណតិ. នារិន្តិ អត្តនោ ធីតរំ សន្ធាយ. ទិដ្ឋិគតំ សីលវតំ នុ ជីវិតន្តិ ទិដ្ឋិញ្ច សីលញ្ច វតញ្ច ជីវិតញ្ច. ភវូបបត្តិញ្ច វទេសិ កីទិសន្តិ អត្តនោ ភវូបបត្តិំ វា តុវំ កីទិសំ វទេសិ.

៤២. ឥតោ បរា ទ្វេ គាថា វិស្សជ្ជនបុច្ឆានយេន បវត្តត្តា បាកដសម្ពន្ធាយេវ. តាសុ បឋមគាថាយ សង្ខេបត្ថោ – តស្ស មយ្ហំ មាគណ្ឌិយ ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិគតធម្មេសុ និច្ឆិនិត្វា "ឥទមេវ សច្ចំ, មោឃមញ្ញ"ន្តិ (ម. និ. ២.២៤, ២០១) ឯវំ ឥទំ វទាមីតិ សមុគ្គហិតំ ន ហោតិ នត្ថិ ន វិជ្ជតិ, កិំ ការណា? អហញ្ហិ បស្សន្តោ ទិដ្ឋីសុ អាទីនវំ កញ្ចិ ទិដ្ឋិំ អគ្គហេត្វា សច្ចានិ បវិចិនន្តោ អជ្ឈត្តំ រាគាទីនំ សន្តិភាវេន អជ្ឈត្តសន្តិសង្ខាតំ និព្ពានមេវ អទ្ទសន្តិ.

អាឌីតចត្តិ ង្កបដ្កច៑ ឋទ្យត្ថិ កាឃិកទ្យេក្លត ឋទ្យក្លិ៑ ឋចិឈាតត្តិ ឌេតឋិកទ្យេក្លត ឋហិតំ៑ ទិ៍ឋាបិឃាឋត្តិ ង្កបិឃាឋឋហិតំ៑ ឋបទិព្យអាហត្តិ ឋឌទឆំ៑ ត តិក្ខិដាឃាតិ ត ចដ្ក តិក្ខិត្កតត្វាឃ៑ ត ចិទាកាឃាតិ ត ចដ្ក ចិទាកត្វាឃ៑ ត តិទោឆាឃាតិ ត ចដ្កឃ្ស តិទោឆត្វាឃ៑ ត ង្កបឋយាឃាតិ ត ចដ្កឃ្ស ង្កបឋយត្វាឃ៑ ត អកិក្ខាាឃាតិ ត ចដ្កឃ្ស អកិឌាតតត្វាឃ៑ ត ឋទ្យោឆាឃាតិ ត ពិលេឋតិក្ខាចិកេយត ចដ្កទោា ឋព្ជក្ទត្វាឃ ៝ ត តិក្ខាតាឃាតិ ត អយតតិក្ខាតត្វាឃ៑ ៦ត្វ បត "តិក្ខិដាឃា"តិ ចិបឃ្សតា៑ "ចិទាកាឃា"តិ យក្កោ៑ "តិទោឆាឃ ង្កបឋយាឃា"តិ តិក្ខាតំ៑ "អកិក្ខាាឃ ឋទ្យោឆាឃា"តិ យក្កោ៑ "តិក្ខាតាឃា"តិ តិក្ខាតយេច៑ ៦ចំ ៦កឃ្មិ ជោត ចិបឃ្សតា, តឹឃុ យក្កោ, តឹឃុ តិក្ខាតំ ទុត្តត្តិ ៦ចំ ចចត្វាតកឆា ចេជិតក្ខា៑ បទិឃាយេត បត ឋក្ខាតិបេតាតិ យក្កេចចតាតិបិ តិក្ខាតេចចតាតិបិ ទោហាត្តិយេច៑

អជ្ញាត្តំ ទាកឃ្ស ឋត្តិត្តិ អជ្ញាត្តទាកឃ្ស ឋត្តកាេចត តិក្ខាតកាេចត អជ្ញាត្តឋត្តិឋក្ខាតំ តិក្ខាតំ ឌួលេពិកិឃិ៑ ឆោឋឃ្ស ឋត្តិត្តិអាឌីឃុបិ ៦ឋេច តយោ៑ បចិតត្តិ តិក្ខេឋឃ្ស ង្កក្ខេឋបឆំ៑ ចិចិតក្ខាតិ ឋច្ចាតិ ចេក្ខក្ខា ចិកាេចក្ខា៑ បចិចិតក្ខាតិ តាតេច បទ្ចំ ចិកាេចក្ខា ៝ ពេចិ "កេចឋក្ខា"តិ ចល្លាឃត្តិ៑ អឌឃ្សត្តិ ឌួលេពិកិឃិ៑ អឌក្លត្តិ ចិតិចិដ្ឋិ អថឃ្សិត្តិ បក្ខាាឃ ចុឃិ៑ បដិចិដ្ឋិត្តិ ឆាកេលាត បទ្ចក្លិ អកាឃិ៑

លិ៖៑ ទុតិឃកាឆាឃ ឋទ្យេបទ្វា – ឃាតិយាតិ ដិក្ខិពតាតិ តោហិ តោហិ ឋទ្យតហិ ចិតិដ្ឋតិត្វា កហិតត្វា "ចិតិដ្ឋឃា"តិ ច អត្វតោ បច្ចាយេហិ អកិឋក្លតកាចាឌីតា តយេត "បកប្បិតាតិ"តិ ច ទុច្ចត្តិ, តោ ចេ យុតិ ដិក្ខិពតឆយ្ល អក្កហោត្វា អជ្ញាត្តឋត្តិតិ ឃយេតយត្វំ ទ្វាឋិ, អាចិក្លយ, ពឆំ ត្វ ឆិទេហិ បចេជិតំ តំ ពឆំ បកាឋិតំ ឆិទេហិតិ ចឌតិ៑

ក្ខាយិឃ្សា កាឆាឃ តិក្ខេឋោ ង្កត្វាតេត្វា ឌេបត្វា បទយត្វបឆំ៑ តត្វ ឃំ បទយត្វត្តិ ឃំ ង្កត្វយំ តិក្ខាតំ៑

លិ៖៑ អឆឃ្ស ហកចា ឃឆា យេត ង្កបិយេត តំ បឆំ ឆិទេហិ បកាឋិតំ, តំ ង្កបិឃំ ឋបដិបក្លិ ឌឃ្សេក្ខា "ត ដិក្ខិឃា"តិ កាឆយាហ៑ តត្វ ត ដិក្ខិឃាតិអាឌីហិ ដិក្ខិឃុតិអដ្កឋយាបត្តិឆាកាឈាឆាហិទឋិលក្ខាតាតិ បដិក្លិបតិ៑ "ឃុក្ខិយាហា"តិ ៦ត្វ ទុត្តំ អាហ-ឋក្តំ ឋក្ខាត្វ តកាទេត ឋក្ខិ យោទេត្វា បុទិយបឌត្វឃំ ទេត្វា "ដិក្ខិឃា ឃុក្ខិ តាហ ត ពេឆយី"តិ ៦ចយេត្វា ចេជិតក្ខា៑ ឃឆា ចេត្វ, ៦ចំ ង្កត្វទបឌឃុបិ៑ តត្វ ច អដិក្ខិឃា តាហាតិ ឌឋចត្វកំ ឋយ្ខាដិក្ខិ ចិតា ត ពេឆយិ៑ តឆា អឃ្សុតិឃាតិ តចក្កំ ឋចតំ ចិតា៑ អឆាោលាតិ ពយ្ខឃ្សពតឋច្ចាតុលេយិពឆាោលំ ចិតា៑ អឋិលតាតិ បិតិយោក្លឋំចទំ ចិតា៑ អក្ខាតាតិ ទុតក្កចតំ ចិតា៑ តោបិ តោតាតិ តោឃុ ៦កេយេកត ដិក្ខិអាឌិយត្វតាបិ ត ពេឆយីតិ ៦ចយេត្វា ចេជិតក្ខា៑ ៦តោ ច តិឃ្សជ្ជ អត្យក្កហាឃាតិ ៦តោ ច បុទិយដិក្ខិអាឌិកេឌ ពល្យាក្លិកោ ឆយ្ល ឋយ្ឈាតពទលោត តិឃ្សជ្ជ, បដ្ឋិយ អដិក្ខិអាឌិកេឌ ឃុក្កបក្លិកោបិ អតយ្លឃតាបជ្ជតេត អត្យក្កហាឃ៑ ឋក្ខា អតិឃ្សាឃ កចំ ត ឌេប្យតិ ក្ខាយាឃ បដិបត្តិឃា ទាកាឌិទ្យបឋយេត ឋក្ខា ចក្លាឌីឃុ ពក្ខិ ឆយ្ល អតិឃ្សាឃ ៦ពយ្យិ កចំ ត ឌេប្យ, អបិហោតុំ អបត្វតុំ ឋយេត្វា ឋិឃា, អឃយឃ្ស អជ្ញាត្តឋត្តិតិ អឆិប្បាយោ៑

សចេតឃ្បិ ព្ទន្ធិតព្ទាត្តិ ស្ទតាឌិចសេត ស្វាតឃ្បិ អាកន្តិតត្ថា៓ សម្ភារា ព្ទេយ ឆម្ភាតិ សម្ភាឌិដ្ឋិអាឌិកា ព្ទេយ ឆម្ភា ស្តបការេដ្ឋេត សម្ភារា ទេហាត្តិ៓ កាលាបក្កិកាតត្តិ អក្ធសលបកេ្ល កចាត៓ សម្ភាតទេតា បហាត ព្ទន្ធិតព្ទាត្តិ សម្ភា ហតតទេតា សម្ធុឆ្ឆេទេតា បហាត អាកន្តិតត្ថា៓ ទេតឆាតុទេកស្ទ ក្ធសលេស្ទ ឆទេម្ភស្ទតិ កាយទ្វាបិទ្វាបសន្តារទេតស្ទ ទេតក្ខទេកស្ទ ទេកាសល្លសម្ភទេតស្ទ៓ អតម្ភយតាតិ តិត្តាលក្ការេចា៓

លិ៥៓ ឧបេ ចុទេ្ទ ចចតត្ថំ អសល្លទេ្លទេ្តា យាកល្លិទេយា "ទេតា ទេច កិទ្រា"តិ កាឆយាហ៓ តត្ថ ឌិដ្ឋាឌិតិ ចុត្តតយារតេច៓ កាលាបក្កិកាតិទេយច បត សគ្គាយ ស្តកយទាាបិ អាហ៓ អាហ-សដ្ឋិ បត "ទេតា ទេច"តិ សទេដ្ឋត ទេយារទេតា ទេតា ទេច កិទ អាហ ទេតា ទេច កិទ កទេឆសីតិ ឧបេ អទេត្តា ឌដ្ឋទេត្ថា៓ ទេយាម្ភហត្តិ អតិម្ភញហំ, ទេយាហត ចា៓ បទេច្ចត្តិតិ ឌាតត្តិ៓ ព្ទយិស្សាបិ កាឆាយ តិទេដ្ឋទេសា ស្តត្តារទេតា៓

លិ៩៓ អឆស្ស កកចា តំ ឌិដ្ឋិ តិស្សាយ បុន្ធំ បដិក្កិបទេត្តា "ឌិដ្ឋិញ្ចា តិស្សាយា"តិ កាឆយាហ៓ តស្សទេត្វា – ត្តំ យាកល្លិយ ឌិដ្ឋិ តិស្សាយ បុតបុត បុច្ឆយាទេតា យាតិ ទេត ឌិដ្ឋិកតាតិ សម្ភក្កហិតាតិ, ទេតទេក្ខច សម្ភក្កហិទេតស្ទ បទេយាហំ អាកទេតា ត្តំ ព្ទទេតា ច យយា ចុត្តអញ្ញាសត្តិទេតា បដិបត្តិទេតា ឆម្ភទេឌសតទេតា ចា អលាប្បិ ឃុត្តសញ្ញា ត បស្សសិ, ទេតត ការទេលាត ត្តំ ព្ទយំ ឆម្ភំ ទេយាម្ភហទេតា បស្សសីតិ៓

លក្កត តិស្សាយ លក្កតត្តិ ឌិដ្ឋិលក្កត អល្លិយិត្វា ឌិដ្ឋិលក្កត៓ ពាគ្គតត្តិ ឌិដ្ឋិពាគ្គត៓ បលិទេពិឆត្តិ ឌិដ្ឋិបលិទេពិឆ៓

អគ្គការំ បល្លទេគ្គាសីតិ ពាហលគ្គការំ បចិទេដ្ឋាសិ៓ ឃុត្តសញ្ញាត្តិ សយលាឆទេម្ភ ឃុត្តសញ្ញា៓ បត្តសញ្ញាត្តិ សយលាឆទេម្ភ បដិលគ្គសញ្ញា៓ លក្កតសញ្ញាត្តិ សញ្ញាតិតសញ្ញា៓ ការទេលាសញ្ញាត្តិ ទេហតុសញ្ញា៓ ឌាតសញ្ញាត្តិ ការទេលាសញ្ញា៓ ត បដិលកសីតិ ត ចិត្តសិ៓ ក្ធទេតា ពាាលត្តិ យក្កពាាលំ បត ទេកាត ការទេលាត លកិស្សសិ៓ អតិច្ចំ ចាតិ ហុត្វា អកាចទេដ្ឋត បច្ចាកុ្លគ្គា អតិច្ចំ៓ អតិច្ចសញ្ញាតុទេលិយំ ចាតិ "បច្ចាកុ្លគ្គា អតិច្ចា"តិ ស្តបក្ខា សញ្ញា អតិច្ចសញ្ញា, តាយ សញ្ញាយ អតុទេលិយំ អប្បដិក្កុលំ អតិច្ចសញ្ញាតុទេលិយំ៓ កិំ តំ? ចិបស្សតាពាាលំ៓ ធ្វិត្ត ចិបស្សតាពាាលាត ចក្កាតត្តសញ្ញាតុទេលិយាតឃ្បិ ឧទេសច តទេយា៓

លិលិ៓ ឧបេ សម្ភក្កហិទេតស្ទ បទេយាទេហត យាកល្លិយស្ស ចិចាឌាបត្តិំ ឌទេស្សត្វា ព្ទឌាតិ ទេតស្ទ អទេញ្ញស្ទ ច ឆទេម្ភស្ទ ចិកតប្បទេយាហស្ស អត្តទេតា តិត្ថិចាឌតំ ឌទេស្សទេត្តា "សទេយា ចិទេសសី"តិ កាឆយាហ៓ តស្សទេត្វា – ទេយា ឧបេ តិឆា យាទេតត ចា ឌិដ្ឋិយា ចា បុក្កទេលត ចា យញ្ញាតិ, ទេសា ទេតត យាទេតត តាយ ចា ឌិដ្ឋិយា ទេតត ចា បុក្កទេលត ចិចទេឌយ្យ៓ ទេយា បត អយក្ខិទេសា ព្ទយាស្ទ តឹស្ទ ចិឆាស្ទ អចិកប្បយាទេតា, សទេយា ចិទេសសីតិ ត តស្ស ទេហាតិ, ត ច ហឹទេតាតិ បិឌទេសទេសា៓ ព្ទយិស្សាបិ កាឆាយ តិទេដ្ឋទេសា ស្តត្តារទេតាច៓

លិប៓ កិច្ចា កិទេយ្យា – "សច្ចត្តិ ទេសា"តិ កាឆា៓ តស្សទេត្វា – ទេសា ឧចទ្វទេបិ បហឹតយាតឌិដ្ឋិទេកា "យាឌិទេសា 'ឆាហិតបិបត្តា'ឌិតា តទេយត ទ្រាហុទេលា, ព្ទឌទេយច សច្ច"ត្តិ កិំ ចទេឌយ្យ កិំ ចត្ថំ កទេលាយ្យ, ទេកាត ចា ការទេលាត កទេលាយ្យ, "យឃិរាសច្ចំ, តុឃិរាយុសា"តិ ចា ទេកាត យាទេតត ឌិដ្ឋិយា បុក្កទេលត ចា ចិចទេឌយ្យ៓ ឃស្ទិ យាឌិទេស ឞិលាសទេច "សឌិទេសាហយម្ភិ"តិ បចត្តិយា សយំ ចា, ព្ទតទេត្ថយកាទេចត បចត្តិយា ចិសយំ ចា យញ្ញាតំ តត្ថិ, សយាតាឌិស្ទ ទេកាត ចាឌំ បដិសំឃុទេឌយ្យ បដិប្បទេយ្យាតិ៓ ព្ទយិស្សាបិ កាឆាយ តិទេដ្ឋទេសា ស្តត្តារទេតា៓

ល៊ិង៉ តត្ថ ឧក្កំសេនតេច ឧចន្ទូសេបិ បុក្កុសេលិ? “ឧក្កំ បហាឃា”តិ កាឆា៉ ពត្ថ ឧក្កំ បហាឃាតិ ន្ទូបធាតុ្វាឌិចិញ្ញាណសេ្សាកាយំ ពព

លត្ថុរាកប្យហារេតត លេដ្ឋត្វា៉ អតិពេកពសារីតិ ន្ទូបតិឃិត្តតិពេកពាឌីតិ ពណ្យាចសេត អសសេត្តា៉ ការេយ អក្យុត្តាំ យុតិ សត្ថចាតីតិ ការេយ

កិហិសត្ថចាតិ អកសេរាសេត្តា៉ ការេយហិ ទិសេត្តាតិ ការេយស្ង លត្ថុរាកាការេចត សត្តការេយហិ បុត្រក្នុសេពា៉ អបុរក្ខូរាសេតាតិ អាឃតិ៉ អត្តកាចិ

អតកិតិត្តាសេត្តសេត្តា៉ កេចំ ត ចិក្កុឃ្យាដសេតត កឃិរាតិ ដសេតត សត្តិ ចិក្កាហិកកេចំ ត កសេឆឃ្យ៉

ហាលិដ្ឋកាតីតិ ឧចំតាឃសេកា កហបតិ៉ សេឃតាឃស្មា យហាកច្ចរសេតា សេពត្យបសក្កឃីតិ សេឃតាតិ ក្យុខេត្ថ ករលាចចតំ៉ ពស្មា ឃត្ថ

យហាកច្ចរសេតា, ពត្ថ ដ្ឋបសក្កឃីតិ ឧចសេយត្ថ អសេត្វា ឌដ្ឋសេត្តា៉ សេឃត ចា ការសេលាត យហាកច្ចរសេតា សេឌចយត្យសេ្សហិ ដ្ឋបសក្កឃិតសេត្តា, សេពត

ការសេលាត ដ្ឋបសក្កឃីតិ ឧចសេយត្ថ អសេត្វា ឌដ្ឋសេត្តា៉ សេកត ច ការសេលាត យហាកច្ចរសេតា ដ្ឋបសក្កឃិតសេត្តា?
តាតប្យការក្យលចិសេសាឌិកយាឌិប្យាសេឃត, សាក្យថល្អបសេកាកាឌិប្យាសេឃត ខិដកសេលាហិ តិច្ចថលិតឃហារុសេក្លា ចិឃ៉ ដ្ឋបសក្កឃីតិ ច

កសេពាតិ ចុត្តំ សេហាតិ៉ ដ្ឋបសក្កឃិត្វាតិ ដ្ឋបសក្កឃតបរិសេឃាសាតឌីបតំ៉ អឆ ចា ឧចំ កសេពា ពសេពា អាសត្តុពរំ ធាតំ យហាកច្ចាតស្ស

សឃីបសក្ខាតំ កត្តាតិបិ ចុត្តំ សេហាតិ៉

អកិចាសេឌត្វាតិ បញ្ចាបតិដ្ឋិសេពត ចត្តិត្វា៉ ញ្ញឌាតិ សេឃតសេត្វត យហាកច្ចាតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាតំ អាកសេពា, ពំ បុន្ធិត្យការេយា

ឌសតលសេយាឆាតសយុដ្ឋលិ អដ្ឋាលិ សិរសិ បតិដ្ឋារេបត្វា ឧកយត្តំ តិសិឌិ៉ ឧកយត្តត្តិ កាចតប៉ុសកតិដ្ឋសេសា “ចិសយំ ចត្តិយស្ងូរិឃា

បរិចត្តត្តិ”តិអាឌីសុ (អ៉ តិ៉ ៣៉លិ) ចិឃ៉ ពស្មា ឃឆា តិសិសេត្តា ឧកយត្តំ តិសិសេត្តា សេហាតិ, ឧចំ តិសីឌីតិ ឧចសេយត្ថ អសេត្វា ឌដ្ឋសេត្តា៉ ក្យុខេត្ថ

ចា ឧពំ ដ្ឋបសេឃាកចចតំ៉ តិសីឌីតិ តិសដ្ឋ កសេប្យសិ៉ បល្លិពា ហិ សេឌចយត្យស្សា កន្ទដ្ឋាតិឃំ ដ្ឋបសក្កឃិត្វា អាសតក្យសលពាឃ ឧកយត្តំ តិសីឌត្តិ៉

អឃច្ចា កហបតិ សេពសំ អញ្ញាពសេរា, ពស្មា ឧកយត្តំ តិសីឌិ៉

កេចំ តិសិសេត្តា ច បត ឧកយត្តំ តិសិសេត្តា សេហាតីតិ? ល តិសដ្ឋសេឌាសេស ចសេដ្ឋត្វា៉ សេសឃ្យថិឌំ? អតិទ្ធូរំ អច្ចាសត្តំ ដ្ឋបរិចាតំ ដ្ឋត្តពប្យសេឌសំ

អតិសឃុលំ អតិបច្ឆាតិ៉ អតិទ្ធូសេរ តិសិសេត្តា ហិ សសេច កសេឆពុការេយា សេហាតិ, ដ្ឋច្ចាសសេដ្ឋត កសេឆពត្តាំ សេហាតិ៉ អច្ចាសសេត្ត តិសិសេត្តា សដ្ឋដ្ឋតំ

កសេរាតិ៉ ដ្ឋបរិចាសេព តិសិសេត្តា សទិរកសេត្តត ឌាឆតិ៉ ដ្ឋត្តពប្យសេឌសេស តិសិសេត្តា អការចំ បការេសតិ៉ អតិសឃុលា តិសិសេត្តា សសេច ឌដ្ឋការេយា

សេហាតិ, ចក្ខុតា ចក្ខុ អាហច្ច ឌដ្ឋត្តាំ សេហាតិ៉ អតិបច្ឆា តិសិសេត្តា សសេច ឌដ្ឋការេយា សេហាតិ, កីចំ បសាសេត្វា ឌដ្ឋត្តាំ សេហាតិ៉ ពស្មា អឃយិ

ឧសេព ល តិសដ្ឋសេឌាសេស ចសេដ្ឋត្វា តិសីឌិ៉ សេពត ចុត្តំ – “ឧកយត្តំ តិសីឌី”តិ៉

ឧពឌសេចាចាតិ ឧពំ អសេចាច៉ ចុត្តយិឌំ កសេត្ត កច្ចាត កកចពា អដ្ឋកចក្កុសេឃ យាកល្លិឃបសេញ្ញាតិ អដ្ឋកចក្កុឃយិ ញ្ញាកល្លិឃបសេញ្ញា តាឃ

អត្តិ, ពស្មិំ បសេញ្ញា

ន្ទូបធាត្យតិ ន្ទូបក្ខូសេត្ត អឌិសេប្យសេពា៉ ន្ទូបធាត្យរាកចិតិពាត្តត្តិ ន្ទូបធាត្យយិ ញ្ញារេកត ចិតិពាត្តំ៉ ចិញ្ញាណត្តិ កយុចិញ្ញាណំ៉ ឧក្កសារីតិ សេកហសារី

អាលយសារី។ កស្មា បនេត្ថ “វិញ្ញាណធាតុ ខោ គហបតី”តិ ន វុត្តន្តិ? សម្មោហវិឃាតត្ថំ។ “ឱកោ”តិ ហិ អត្ថតោ បច្ចយោ វុច្ចតិ, បុរេជាតញ្ច កម្មវិញ្ញាណំ បច្ឆាជាតស្ស កម្មវិញ្ញាណស្សបិ វិបាកវិញ្ញាណស្សបិ, វិបាកវិញ្ញាណញ្ច វិបាកវិញ្ញាណស្សបិ កម្មវិញ្ញាណស្សបិ បច្ចយោ ហោតិ, តស្មា “កតរំ នុ ខោ ឥធ វិញ្ញាណ”ន្តិ សម្មោហោ ភវេយ្យ។ តស្ស វិឃាតត្ថំ តំ អគ្គហេត្វា អសម្ភិន្នាវ ទេសនា កតាតិ។ អបិច វិបាកអារម្មណវសេន ចតស្សោ អភិសង្ខារវិញ្ញាណដ្ឋិតិយោតិ វុត្តាតិ តា ទស្សេតុម្បិ ឥធ វិញ្ញាណំ ន គហិតំ។

ឧបយុបាទានាតិ តណ្ហុបយទិដ្ឋុបយវសេន ទ្វេ ឧបយា, កាមុបាទានាទីនិ ចត្តារិ ឧបាទានានិ ច។ ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយាតិ អកុសលចិត្តស្ស អធិដ្ឋានភូតា ចេវ អភិនិវេសភូតា ច អនុសយភូតា ច។ តថាគតស្សាតិ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ សព្ពេសម្បិ ហិ ខីណាសវានំ ឯតេ បហីនាវ, សត្ថុ បន ខីណាសវភាវោ លោកេ អតិបាកដោតិ ឧបរិមកោដិយា ឯវំ វុត្តំ។ វិញ្ញាណធាតុយាតិ ឥធ វិញ្ញាណំ កស្មា គហិតំ? កិលេសប្បហានទស្សនត្ថំ។ កិលេសា ហិ ន កេវលំ ចតូសុយេវ ខន្ធេសុ បហីនា បហីយន្តិ, បញ្ចសុបិ បហីយន្តិយេវាតិ កិលេសប្បហានទស្សនត្ថំ គហិតំ។ ឯវំ ខោ គហបតិ អនោកសារី ហោតីតិ ឯវំ កម្មវិញ្ញាណេន ឱកំ អសរន្តេន អនោកសារី នាម ហោតិ។

រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធាតិ រូបមេវ កិលេសានំ បច្ចយដ្ឋេន និមិត្តំ, អារម្មណកិរិយសង្ខាតេន និវាសដ្ឋេន និកេតន្តិ រូបនិមិត្តនិកេតំ។ វិសារោ ច វិនិពន្ធោ ច វិសារវិនិពន្ធា។ ឧភយេនបិ ហិ កិលេសានំ បត្ថដការោ ច វិនិពន្ធនការោ ច វុត្តោ, រូបនិមិត្តនិកេតេ វិសារវិនិពន្ធាតិ រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា, តស្មា រូបនិមិត្តនិកេតម្ហិ ឧប្បន្នេន កិលេសវិសារេន ចេវ កិលេសវិនិពន្ធេន ចាតិ អត្ថោ។ និកេតសារីតិ វុច្ចតីតិ អារម្មណករណវសេន និវាសដ្ឋានដ្ឋេន និកេតសារីតិ វុច្ចតិ។ បហីនាតិ តេ រូបនិមិត្តនិកេតេ កិលេសវិសារវិនិពន្ធា បហីនា។

កស្មា បនេត្ថ បញ្ចក្ខន្ធា ច “ឱកា”តិ វុត្តា, ឆ អារម្មណានិ “និកេត”ន្តិ? ឆន្ទរាគស្ស ពលវទុព្ពលតាយ។ សមានេបិ ហិ ឯតេសំ អាលយដ្ឋេន វិសយភាវេ ឱកោតិ និប្បរិយាយេន វុត្ថំ គេហមេវ វុច្ចតិ, និកេតន្តិ “អជ្ជ អសុកដ្ឋានេ កីឡិស្សាមា”តិ កតសង្កេតានំ និវាសនដ្ឋានំ ឧយ្យានាទិ។ តត្ថ យថា បុត្តទារធនធញ្ញបុណ្ណគេហេ ឆន្ទរាគោ ពលវា ហោតិ, ឯវំ អជ្ឈត្តិកេសុ ខន្ធេសុ។ យថា បន ឧយ្យានដ្ឋានាទីសុ តតោ ទុព្ពលតរោ ហោតិ, ឯវំ ពាហិរេសុ ឆសុ អារម្មណេសូតិ ឆន្ទរាគស្ស ពលវទុព្ពលតាយ ឯវំ ទេសនា កតាតិ វេទិតព្ពា។

សុខិតេសុ សុខិតោតិ ឧបដ្ឋាកេសុ ធនធញ្ញលាភាទិវសេន សុខិតេសុ “ឥទានាហំ មនាបំ ចីវរំ មនាបំ ភោជនំ លភិស្សាមី”តិ គេហស្សិតសុខេន សុខិតោ ហោតិ, តេហិ បត្តសម្បត្តិំ អត្តនា អនុភវមានោ វិយ ចរតិ។ ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោតិ តេសំ កេនចិទេវ ការណេន ទុក្ខេ ឧប្បន្នេ សយំ ទ្វិគុណេន ទុក្ខេន ទុក្ខិតោ ហោតិ។ កិច្ចករណីយេសូតិ កិច្ចសង្ខាតេសុ ករណីយេសុ។ វោយោគំ អាបជ្ជតីតិ ឧបយោគំ សយំ តេសំ កិច្ចានំ កត្តព្ពតំ អាបជ្ជតិ។

កាយេសូតិ ចតុក្កាយេសុ។ ឯវំ ខោ គហបតិ កាយេបិ អរិត្តោ ហោតីតិ ឯវំ កិលេសកាយេបិ អរិត្តោ ហោតិ។

អត្តោ កាយាតិ ភាវេន អតុច្ឆោ។ សុក្កបក្ខោ តេសំ អភាវេន រិត្តោ តុច្ឆោតិ វេទិតព្ពោ។

បុរក្ខារេតាតិ ចង្គំ បុរេតោ ករោន្តោ។ ឯវំរូបោបិ សិយន្តិអាទីសុ និឃសេយ្យកាញ្ចនាតាទីសុ រូបេសុ ឯវំរូបោបិ តាយ អវេយ្យត្តិ បវត្តតិ។ សុខាទីសុ វេទនាសុ ឯវំវេទនោ តាយ។ នីលសញ្ញាទីសុ សញ្ញាសុ ឯវំសញ្ញោ តាយ។ បុញ្ញាភិសង្ខារាទីសុ សង្ខារេសុ ឯវំសង្ខារោ តាយ។ ចក្ខុវិញ្ញាណាទីសុ វិញ្ញាណេសុ ឯវំវិញ្ញាណោ តាយ អវេយ្យត្តិ បវត្តតិ។

អបុរក្ខារេតាតិ ចង្គំ បុរេតោ អករោន្តោ។ សហិតំ មេ, អសហិតំ តេតិ តុយ្ហំ វចនំ អសហិតំ អសិលិដ្ឋំ, មយ្ហំ សហិតំ សិលិដ្ឋំ មត្ថំ។ មត្ថបរិតសនីយំ។ អធិចិណ្ណំ តេ វិបរាវត្តន្តិ យំ តុយ្ហំ ទីឃេន កាលេន បរិចិតំ សុប្បគុណំ, តំ មម វាទំ អាគម្ម សព្វំ ខណេន វិបរាវត្តំ និវត្តំ។ អារោបិតោ តេ វាទោតិ តុយ្ហំ ទោសោ មយា អារោបិតោ។ ចរ វាទប្បមោក្ខាយាតិ តំ តំ អាចរិយំ ឧបសង្កមិត្វា ឧត្តរិំ បរិយេសន្តោ ឯមស្ស វាទស្ស មោក្ខាយ ចរ អាហិណ្ឌ។ និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសីតិ អថ សយមេវ បហោសិ, ឥធេវ និព្ពេឋេហីតិ។

៥០។ សោ ឯវរូបេហិ “មេយហិ វិវិចេត្វា”តិ កាថា។ តត្ថ មេយហីតិ មេយហិ ទិដ្ឋិគតាទីហិ។ វិវិចេត្វា វិវេចេយ្យាតិ រិត្វា វិវេយ្យ។ ន តាតិក្កុឃ្យា ចវេយ្យ នាគោតិ “អាគុំ ន ករោតី”តិអាទិនា (ធម្មអដ្ឋ។ ខុទ្ទកនិកាយបញ្ចាតិដ្ឋេស ៤០; បរាយណតានុគីតិនិដ្ឋេស ១០៧) នយេន នាគោ តានិ ទិដ្ឋិគតានិ ឧក្កមេត្វា ន វវេយ្យ។ ឧលព្ពុជន្តិ ឧលសញ្ញិតេ អព្ពុជ្ជាតំ កណ្ដកនាឡអំ ចារិជំ, បទុមន្តិ អត្ថោ ហោតិ។ យថា ជលេន បង្កេន ចនូបលិត្តន្តិ តំ បទុមំ យថា ជលេន ច បង្កេន ច អនូបលិត្តំ ហោតិ។ ឯវំ មុនិ សន្តិវាទោ អគិទ្ធោតិ ឯវំ អជ្ឈត្តសន្តិវាទោ មុនិ គេធាភាវេន អគិទ្ធោ។ កាមេ ច លោកេ ច អនូបលិត្តោតិ ទុវិធេបិ កាមេ អបាយាទិកេ ច លោកេ ទ្វីហិ លេបេហិ អនូបលិត្តោ ហោតិ។

អាគុំ ន ករោតីតិ អកុសលាទីនំ ន ករោតិ។ ន គច្ឆតីតិ អគតិគមនេន ន គច្ឆតិ។ នាគច្ឆតីតិ បហីនកិលេសេ ន ឧបេតិ។ បាបកាតិ លាមកា។ អកុសលាតិ អកោសល្លសម្ភូតា។ តេ កិលេសេ ន បុនេតីតិ យេ កិលេសា បហីនា, តេ កិលេសេ បុន ន ឯតិ។ ន បច្ចេតីតិ បដិ ន ឧបេតិ។ ន បច្ចាគច្ឆតីតិ បុន ន និវត្តតិ។

ហរណ្ណោតិ ហរបត្តណ្ណោ ឆន្ទសណ្ណោ។ ឆត្តទោសោតិ វិសុទ្ធទោសោ។ ឆត្តទោសោតិ ឆបិតទោសោ។ មុត្តទោសោតិ ឋិត្តឆត្តទោសោ។ បហីនទោសោតិ បដិហិតទោសោ។ បដិនិស្សដ្ឋទោសោតិ យថា ន បុន ចិត្តំ អារុហតិ, ឯវំ បដិវិស្សជ្ជិតទោសោ។ ឧបរិ ឋិតរាគាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ សញ្ញាភេទ តានិ គហិតគ្គហណស្ស វិសុទ្ធភាវទស្សនត្ថំ។

ᨷᩢ᪖᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ – “ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨾᨣ᩠ᨣᩅᩮᨴᨣᩪ ᨾᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ, ᨲᩴ ᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣᨿᨠᩮᩣ᪨ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨿᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣ᪨ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩮᨶᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨿᩣᨲᩦᨲᩥᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣ᪨ ᨶ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᩈ ᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩦᨲᩥ ᨾᩩᨲᩁᩪᨷᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩣᨿ ᨾᩩᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨾᩣᨶᩴ ᨶ ᩑᨲᩥ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨷ᩠ᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ᪨ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩅᩣ, ᩈᩩᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ ᩈ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᨿᩣᨶᩴ ᨷᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩩ ᩋᨶᩪᨷᨶᩦᨲᩮᩣ᪨

ᨾᩩᨲᩁᩪᨷᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩩᨲᩁᩪᨷᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨶ᩠ᨵᩁᩈᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨾᩣᨶᩴ ᩑᨲᩦᨲᩥ ᩋᩈ᩠ᨾᩥᨾᩣᨶᩴ ᨶ ᩑᨲᩥ᪨ ᨶ ᩏᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩦᨷᩴ ᨶ ᩑᨲᩥ᪨ ᨶ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨲᨾ᩠ᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᨲᨷ᩠ᨷᩁᩮᩣ᪨

ᨷᩢ᪗᪨ ᨲᩔ ᨧ ᩑᩅᩴᩅᩥᨵᩔ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣᨿ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩉᩦᨶᨠᩣᨾᩣᨴᩥᩈᨬ᩠ᨬᩔ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᨴᩮᨶ ᩏᨽᨲᩮᩣᨽᩣᨣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᨳᨿᩣᨶᩥᨠᩮᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᩣ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣᨿ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩔᨠᩮᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨧ ᨿᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᨿᩮ ᨷᨶ ᨠᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩣᨾᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ, ᨿᩮ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᩈᨾᨳᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨾᨳᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨷᨮᨾᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᩉᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨴᩪᩁᩦᨠᨲᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩮ ᨮᩥᨲᩔ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨷᨮᨾᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩅᩥᨷᩔᨶᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ᪨ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᩪᩁᩮ ᨮᨷᩥᨲᩣ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨶ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮ ᨠᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨶ ᨷᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣᨷᩥ ᩁᩣᨩᩪᩉᩥ ᩅᩥᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩣᨱᩦᩉᩥᨷᩥ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨷᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩪᩉᩦᨲᩥ ᨠᨷᩣᩃᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩉᩦᨲᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣᨵᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ᪨

ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᨠᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᨷᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩥ

ឈង្គត៌ អាបឌ្ឌត្តិ៍ ត៌ទយាឌឹស្បិ ឲសេច តេយា៍ សេសេយត្ល ច្យត្តតយត្តា ក្តាតេយច៍

សឆ្ល្ហយប្យេឌ្ឌាតិកាឃ យហាត៌េង្គសង្គកឆាឃ

យាកល្ហិឃស្យត្តត៌េង្គសចល្លតា ត៌ង្គិតា៍

១០៍ បុរាភេទសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

៨៧៍ ទសមេ បុរាភេទសុត្តនិទ្ទេសេ កថំទស្សីតិ ឥមស្ស សុត្តស្ស ឥតោ បរេសញ្ច បញ្ចន្នំ កលហវិវាទចូឡព្យូហមហាព្យូហតុវដ្ដកអត្តទណ្ឌសុត្តានំ សម្មាបរិព្ពាជនីយសុត្តវណ្ណនាយំ (សុ៍ និ៍ អដ្ឋ៍ ២.៣៦២ អាទយោ) វុត្តនយេនេវ សាមញ្ញតោ ឧប្បត្តិ វេទិតព្ពា៍ វិសេសតោ បន យទេវ តស្មិំ មហាសមយេ រាគចរិតទេវតានំ សប្បាយវសេន ធម្មំ ទេសេតុំ និម្មិតពុទ្ធេន អត្តានំ បុច្ឆាបេត្វា សម្មាបរិព្ពាជនីយសុត្តន្ត- (សុ៍ និ៍ ៣៦១ អាទយោ) មភាសិ, ឯវំ តស្មិំយេវ មហាសមយេ “កិំ នុ ខោ បុរា សរីរភេទា កត្តព្ព”ន្តិ ឧប្បន្នចិត្តានំ ទេវតានំ ចិត្តំ ញត្វា តាសំ អនុគ្គហត្ថំ អឌ្ឍតេរសភិក្ខុសតបរិវារំ និម្មិតពុទ្ធំ អាកាសេន អានេត្វា តេន អត្តានំ បុច្ឆាបេត្វា ឥទំ សុត្តមភាសិ៍

កថំ? ពុទ្ធា នាម មហន្តា ឯតេ សត្តវិសេសា, យំ សទេវកស្ស លោកស្ស ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា ន កិញ្ចិ កត្ថចិ នីលាទិវសេន វិភត្តរូបារម្មណេសុ វិភត្តរូបារម្មណំ វា, ភេរិសទ្ទាទិវសេន វិភត្តសទ្ទារម្មណាទីសុ សទ្ទាទិអារម្មណំ វា អត្ថិ, យំ ឯតេសំ ញាណមុខេ អាបាថំ នាគច្ឆតិ៍ យថាហ – “យំ, ភិក្ខវេ, សទេវកស្ស លោកស្ស...បេ... សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, តមហំ ជានាមិ តមហំ អព្ភញ្ញាសិ”ន្តិ (អ៍ និ៍ ៤.២៤)៍ ឯវំ សព្ពញ្ញូ អប្បដិហតញាណោ ភគវា សព្ពាបិ តា ទេវតា ភព្ពាភព្ពវសេន ទ្វេ កោដ្ឋាសេ អកាសិ៍ “កម្មាវរណេន វា សមន្នាគតា”តិអាទិនា (បុ៍ ប៍ ១២) ហិ នយេន វុត្តា សត្តា អភព្ពា នាម៍ តេ ឯកវិហារេ វសន្តេបិ ពុទ្ធា ន ឧបលោកេន្តិ៍ វិបរីតា បន ភព្ពា នាម៍ តេ ទូរេ វសន្តេបិ គន្ត្វា សង្គណ្ហន្តិ៍ តស្មិំ ទេវតាសន្និបាតេ យេ អភព្ពា, តេ បហាយ ភព្ពេ បរិគ្គណ្ហិ៍ បរិគ្គហេត្វា “ឯត្តកា ឯត្ថ រាគចរិតា, ឯត្តកា ទោសាទិចរិតា”តិ ចរិយវសេន ឆ កោដ្ឋាសេ អកាសិ៍ អថ តេសំ សប្បាយធម្មទេសនំ ឧបធារេន្តោ “រាគចរិតានំ ទេវតានំ សម្មាបរិព្ពាជនីយសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៣៦១ អាទយោ) កថេស្សាមិ, ទោសចរិតានំ កលហវិវាទសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៨៦៨ អាទយោ), មោហចរិតានំ មហាព្យូហសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៩០១ អាទយោ), វិតក្កចរិតានំ ចូឡព្យូហសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៨៨៤ អាទយោ), សទ្ធាចរិតានំ តុវដ្ដកសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៩២១ អាទយោ), ពុទ្ធិចរិតានំ បុរាភេទសុត្តំ (សុ៍ និ៍ ៨៥៤ អាទយោ) កថេស្សាមី”តិ ទេសនំ វវត្ថាបេត្វា បុន តំ បរិសំ មនសាកាសិ “អត្តជ្ឈាសយេន នុ ខោ ជានេយ្យុំ, បរជ្ឈាសយេន, អដ្ឋុប្បត្តិកេន, បុច្ឆាវសេនា”តិ៍ តតោ “បុច្ឆាវសេន ជានេយ្យុ”ន្តិ ញត្វា “អត្ថិ នុ ខោ កោចិ ទេវតានំ អជ្ឈាសយំ គហេត្វា ចរិយវសេន បញ្ហំ បុច្ឆិតុំ សមត្ថោ”តិ “តេសុ បញ្ចសតេសុ ភិក្ខូសុ ឯកោបិ ន សក្កោតី”តិ អទ្ទស៍ តតោ អសីតិមហាសាវកេ, ទ្វេ អគ្គសាវកេ ច សមន្នាហរិត្វា “តេបិ ន សក្កោន្តី”តិ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “សចេ បច្ចេកពុទ្ធោ ភវេយ្យ, សក្កុណេយ្យ នុ ខោ”តិ៍ “សោបិ ន សក្កុណេយ្យា”តិ ញត្វា “សក្កសុយាមាទីសុ កោចិ សក្កុណេយ្យា”តិ សមន្នាហរិ៍ សចេ ហិ តេសុ កោចិ សក្កុណេយ្យ, តំ បុច្ឆាបេត្វា អត្តនា វិស្សជ្ជេយ្យ៍ ន បន តេសុបិ កោចិ សក្កោតិ៍ អថស្ស ឯតទហោសិ – “មាទិសោ ពុទ្ធោយេវ សក្កុណេយ្យ, អត្ថិ បន កត្ថចិ អញ្ញោ ពុទ្ធោ”តិ អនន្តាសុ លោកធាតូសុ អនន្តញាណំ បត្ថរិត្វា លោកំ ឱលោកេន្តោ ន អញ្ញំ ពុទ្ធំ អទ្ទស៍ អនច្ឆរិយមេតំ, ឥទានិ អត្តនា សមំ ន បស្សេយ្យ, យោ ព្រហ្មជាលវណ្ណនាយំ (ទី៍ និ៍ អដ្ឋ៍ ១.៧) វុត្តនយេន អត្តនា សមំ អបស្សន្តោ “អគ្គោហមស្មិ លោកស្សា”តិ (ទី៍ និ៍ ២.៣១) អប្បដិវត្តិយំ សីហនាទំ នទិ៍ ឯវំ អញ្ញំ អត្តនា សមំ អបស្សិត្វា ចិន្តេសិ “សចេ អហំ បុច្ឆិត្វា អហមេវ

ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨿᩮᩅ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᨿᩥ ᨧ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩮᩁᨠᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨾᩣᨸᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩣᨴᨠᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ “ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨾᨾ ᩈᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᩣᨧᩦᨶᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩏᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩪ”ᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩮᩅᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨸᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᩣ, ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨳ ᨧᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨲᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᩈᩪᩁᩥᨿᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨲᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᨶ ᩈᩪᩁᩥᨿᩮᩣ, ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᩴ ᩑᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨲᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᨶ ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᩴ, ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨲᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᨶ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩑᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨲᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᨶ ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ, ᩋᨸᩁᩮᩣᨸᩥ ᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨴᩮᩅᨲᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ – “ᩑᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᩣᩅ ᩋᨿᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩦᩅᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨴᩮᩅᨲᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ – “ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩑᨠᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᨴᩮᩅᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨾᩈᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨸᩥᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩔᩣᨸᩥ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩁᩴᩈᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩔᩣᨸᩥ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩁᩴᩈᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩈᩁᩦᩁᩮ ᨸᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩔ ᩁᩴᩈᩥᨿᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮ ᨸᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᨽᩅᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᨾᨲ᩠ᨳᨠᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩮᩣᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨾᩩᨡᩅᨭ᩠ᨭᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᨠᩃᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩅᨦ᩠ᨠᨣᩮᩣᨸᩣᨶᩈᩥᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵᨾᩥᩅ ᩅᩮᨲᩥᨿᨿᩴ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᨴᩈᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨴᩮᩅᨲᩣ ᩑᨠᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮ ᩁᩣᩈᩥᨽᩪᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩁᩈ᩠ᨾᩥᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ “ᨠᨳᩴᨴᩔᩦ ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨠᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᨲᩣᩅ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨠᨳᩴᨴᩔᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩴ, ᨠᨳᩴᩈᩦᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩴ, ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᩅᩥᨽᩣᩅᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩮᨭᨠᩮ –

“ᨮᨸᩮᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩮᩣ, ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩴ;

ᨶ ᨩᩦᩅᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᨶ ᨾᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨠᨲᨾᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᩋᩃᩥᨧ);

“ᩈᩴᩈᩣᩁᩃᩦᨶᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶ ᨧ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩴᩈᨿᩮᩣ;

ᩋᩃᩦᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᨴᩮᩉᨵᩣᩁᩦ, ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨠᨲᨾᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨

“ᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᨽᩪᨲᩮᩣ, ᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨿᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ;

ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮᩣ, ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨠᨲᨾᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨

“ᩋᩉᩮᨲᩩᨠᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧ ᩁᩪᨸᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧ ᩈᩮᩣ ᩋᩈᩘ᩠ᨡᨲᩮᩣ;

ᩋᩈᩘ᩠ᨡᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧ ᩁᩪᨸᩦ, ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨠᨲᨾᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᨣᩤᨳᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩤᨳᩣ ᨸᨭᩥᨾᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ, ᨲᨲᩥᨿᨣᩤᨳᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨣᩤᨳᩣ ᩋᩁᩪᨸᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᨾᨶᩮᩣᨴ᩠ᩅᩣᩁᨸᩩᩁᩮᨧᩣᩁᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨣᩤᨳᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᨶ ᨴᩔᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩦᨴᩥᩈᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᨶᩮᨶ᪨ ᨠᩥᩴᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴᩈᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨶ᪨ ᨠᩥᩴᨸᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴᩅᩥᨵᩮᨶ᪨ ᨠᩥᩴᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴᩌᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

ᨿᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᩥᨿᩣᨠᩁᩮᩣᩉᩥ᪨ ᨿᩣᨧᩣᨾᩦᨲᩥ ᩌᨿᩣᨧᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩣᨾᩦᨲᩥ ᩌᨱᩣᨸᩮᨾᩥ᪨ ᨸᩈᩣᨴᩮᨾᩦᨲᩥ ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨾᩥ᪨ ᨻ᩠ᩁᩪᩉᩦᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩔ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᨸᨴᩴ᪨ ᩌᨧᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ “ᨻ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨠᨳᩮᩉᩥ᪨ ᨴᩮᩈᩮᩉᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᩉᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨸᩮᩉᩥ᪨ ᨸᨴᨿᩩᨣᩊᩅᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᩋᨸᩁᩴ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩥ, ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨴᨿᩩᨣᩊᩮ ᨮᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩅᩥᩅᩁᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ, ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨽᨩᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᨣᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᩌᨧᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨬᩣᨱᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶᩣᨲᩥ ᨾᩪᩃᨸᨴᩴ᪨ ᨴᩮᩈᨶᩣᨬᩣᨱᩴ ᩅ ᨸᨶᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᩅᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩈᩮᩉᩦᨲᩥ ᩏᨣ᩠ᨥᨭᩥᨲᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨴᩮᩈᩮᩉᩥ᪨ ᩏᨣ᩠ᨥᨭᩥᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᩉᩥ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩥᨸᨬ᩠ᨧᩥᨲᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣᩈᨶᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩥᩈᩣᨶᩮᨶ ᨧ ᨸᨮᨾᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩉᩥ᪨ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩔ ᨸᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᨲᩁᩅᩈᩮᨶ ᨮᨸᩮᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩉᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩁᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩔᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩅᩥᩅᩁᩣᩉᩥ᪨ ᩅᩥᨽᨩᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩅᩥᨽᩣᨣᨠᩁᨱᩮᨶ ᩅᩥᨽᨩᩣᩉᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩔ ᨧ ᨶᩥᨣᩪᩊ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩔ ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨸᩋ᪨ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩁᩪᨸᩮᨶ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾᩣ “ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᩌᩈᨿᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨸᩈᨾᨾᩮᩅ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩅᩦᨲᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥᨠᩣ ᨣᩤᨳᩣᨿᩮᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩌᨴᩥᨲᩮᩣ

ᩋᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ "ᨲᩴ ᨡ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨠᩣᩁᨱᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣ "ᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨿᩮᨶ ᨸᨴᩮᨶ.

ᩋᨶᩩᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨶᨿᩮᩣ – ᩅᩦᨲᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᨸᩩᩁᩣᨽᩮᨴᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨽᩮᨴᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨿᩮᩅ ᨸᩉᩦᨶᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ. ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨾᨶ᩠ᨲᨾᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ. ᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᩋᨴ᩠ᨵᩮ "ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨶ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩋᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨡ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨿᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ.

ᨸᩩᩁᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣᨲᩥ ᨠᩁᨩᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨿᩮᩅ. ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔᩣᨲᩥ ᩈᨠᩃᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔ. ᨠᩊᩮᩅᩁᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᨲᩥ ᨠᩊᩮᩅᩁᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩔ ᨨᨯ᩠ᨯᨶᨲᩮᩣ. ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩏᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩏᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨿᩮᩅ.

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ "ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ, ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ"ᨲᩥ ᨠᨳᩦᨿᨲᩥ. ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᨠᩣᩃᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨽᩩᨲᩥ.

ᩋᨸᩁᩮᨸᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪑.᪑᪒᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᨳ ᩅᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ ᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩁᩪᨸᩅᩈᩮᨶ ᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲᩦᨲᩴ. ᨠᩩᩈᩃᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩣᨸᩥ ᩋᨲᩦᨲᩣ. ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩉᩥ ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩋᨶᩩᨸᨲᨲᩦᨲᩥ. ᩋᨸᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᨳ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩈᩣᨴᩮᩣ. ᩁᩪᨸᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩁᩪᨸᩣ. ᩑᩅᩴ ᨿᩮᨶ

ᩈᩮᩣᨲᩣᨿᨲᨶᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩔᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ. ᨶ ᨲᨴᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨸᨬ᩠ᨧ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩉᩥ ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ. ᩁᩪᨸᩦ ᨾᨶᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᨲᩥ ᨽᩅᨦ᩠ᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ. ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᨵᨾ᩠ᨾᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ. ᩉᨴᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩔᨿᨽᩪᨲᩴ ᩉᨴᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩈᩉᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩴ

ᨩᩅᨶᩅᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩉᨴᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨶᩥ. ᨶ ᨲᨴᩔᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩉᨴᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ. ᨶ ᨲᩴ ᨶᩥᨠᩣᨾᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ. ᨶ ᨧ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ.

ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ. ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᨱᩴ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ. ᩏᨸᩁᩥᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ. ᩅᩮᨴᨶᩣᨸᩥ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨶᨿᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨶ ᨸᩉᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ

ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᨮᨸᩮᨲᩥ. ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩥᨶ᩠ᨶᨶᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣᨮᨸᨶᨠᩣᩁᨱᩮᨶ.

᪑᪕᪓. ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᩋᩃᩥᨠᨲᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ. ᩋᩅᩥᨠᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩦᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩅᩥᨠᨲ᩠ᨳᨶᩈᩦᩃᩮᩣ. ᩋᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧᩮᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ.

មត្តភាណីតិ មត្តាយ បរិគ្គហេត្វា វាចំ ភាសិតា។ អនុទ្ធតោតិ ឧទ្ធច្ចវិរហិតោ។ ន ច វាចាលោតិ សោ វាចាយ យតោ និយតោ ចតុទោសវិរហិតំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ។

អក្កោធនោតិ យដិញ្ញាលោ វុត្តន្តិ "ន កោធនោ អកោធនោ កោធវិរហិតោ"តិ ឯវំ បុច្ឆិតំ, តំ បឋមំ តាវ កោធំ ភេទប្បការាយ "អបិច កោធោ តាវ វត្តព្វោ"តិ អាហ។ កោធោ តាវ វត្តព្វោតិ បឋមំ កោធោ ភេទិតព្វោ។ ទសហាការេហិ កោធោ ជាយតីតិ ទសហិ ការណេហិ កោធោ ឧប្បជ្ជតិ។ អនត្ថំ មេ អចរីតិ អចរិ មេ អការិ, ឥមិនា ឧបាយេន នវបទេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ អដ្ឋានេ វា បន កោធោ ជាយតីតិ អការណេ កោធោ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯកច្ចោ ហិ "ទេវោ អតិវស្សតី"តិ កុប្បតិ, "ន វស្សតី"តិ កុប្បតិ, "សូរិយោ តប្បតី"តិ កុប្បតិ, "ន តប្បតី"តិ កុប្បតិ, វាតេ វាយន្តេបិ កុប្បតិ, អវាយន្តេបិ កុប្បតិ, សម្មជ្ជិតុំ អសក្កោន្តោ ពោធិបណ្ណានំ កុប្បតិ, ចីវរំ បារុបិតុំ អសក្កោន្តោ វាតស្ស កុប្បតិ, ឧបក្ខលិត្វា ខាណុកស្ស កុប្បតិ។ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ – "អដ្ឋានេ វា បន កោធោ ជាយតី"តិ។ តត្ថ ហេដ្ឋា នវសុ ឋានេសុ សត្តេ អារព្ភ ឧប្បន្នត្តា កម្មបថភេទោ ហោតិ។

អដ្ឋានាឃាតោ បន សង្ខារេសុ ឧប្បន្នោ កម្មបថភេទំ ន ករោតិ។ ចិត្តំ អាឃាតេន្តោ ឧប្បន្នោតិ ចិត្តស្ស អាឃាតោ។ តតោ ពលវតរោ បដិឃាតោ។ បដិហញ្ញនវសេន បដិឃំ។ បដិវិរុជ្ឈតីតិ បដិវិរោធោ។ កុប្បនវសេន កោបោ។ បកោបោ សម្បកោបោតិ ឧបសគ្គវសេន បទំ វឌ្ឍិតំ។ ទុស្សនវសេន ទោសោ។ បទោសោ សម្បទោសោតិ ឧបសគ្គវសេន បទំ វឌ្ឍិតំ។ ចិត្តស្ស ព្យាបត្តីតិ ចិត្តស្ស វិបន្នតា វិបរិវត្តនាការោ។ មនំ បទូសយមានោ ឧប្បជ្ជតីតិ មនោបទោសោ។ កុជ្ឈនវសេន កោធោ។ កុជ្ឈនាការោ កុជ្ឈនា។ កុជ្ឈិតស្ស ភាវោ កុជ្ឈិតត្តំ។ ទុស្សតីតិ ទោសោ។ ទុស្សនាតិ ទុស្សនាការោ។ ទុស្សិតត្តន្តិ ទុស្សិតភាវោ។ បកតិភាវវិជហនដ្ឋេន ព្យាបជ្ជនំ ព្យាបត្តិ។ ព្យាបជ្ជនាតិ ព្យាបជ្ជនាការោ។ វិរុជ្ឈតីតិ វិរោធោ។ បុនប្បុនំ វិរុជ្ឈតីតិ បដិវិរោធោ។ វិរុទ្ធាការបដិវិរុទ្ធាការវសេន វា ឥទំ វុត្តំ។ ចណ្ឌិកោ វុច្ចតិ ចណ្ឌោ, ថទ្ធបុគ្គលោ, តស្ស ភាវោ ចណ្ឌិក្កំ។ ន ឯតេន សុរោបិតំ វចនំ ហោតិ, ទុរុត្តំ អបរិបុណ្ណមេវ ហោតីតិ អសុរោបោ។ កុទ្ធកាលេ ហិ បរិបុណ្ណវចនំ នាម នត្ថិ, សចេបិ កស្សចិ ហោតិ, តំ អប្បមាណំ។ អបរេ បន "អស្សុជននដ្ឋេន អស្សុរោបនតោ អស្សុរោបោ"តិ វទន្តិ, តំ អការណំ សោតាបន្នស្សាបិ អស្សុជននតោ។ ហេដ្ឋាវុត្តអត្តមនតាបដិបក្ខតោ ន អត្តមនតាតិ អនត្តមនតា។ សា បន យស្មា ចិត្តស្សេវ, ន សត្តស្ស, តស្មា "ចិត្តស្សា"តិ វុត្តំ។

អធិមត្តបរិត្តតា វេទិតព្វាតិ អធិមត្តភាវោ បរិត្តភាវោ ច, ពលវភាវោ មន្ទភាវោតិ អត្ថោ។ កត្ថចិ កាលេតិ ឯកទា។ "កត្ថចិ កាលេ"ត្តិបិ បាឋោ។ ចិត្តាវិលករណភាវោ ហោតីតិ ចិត្តស្ស អាវិលករណប្បយោគោ, ចិត្តកិលិដ្ឋករណប្បយោគោតិ អត្ថោ។ "ចិត្តាលសករណភាវោ"តិបិ បាឋោ, តំ ន សុន្ទរំ។ តស្ស ចិត្តកិលមថករណភាវោតិ អត្ថោ។ ន ច តាវ មុខកុលិតវិកុលិតោ ហោតីតិ មុខស្ស សង្កោចនវិសង្កោចនតោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ ហនុសញ្ចោបនោ ហោតីតិ ទន្តេ ហនុំ អបរាបរំ ចលនោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ ផរុសវាចំ និច្ឆារណោ ហោតីតិ បរេសំ មម្មច្ឆេទកំ ផរុសវាចំ មុខតោ នីហរណេន ពហិ និក្ខមនោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ ទិសាវិទិសានុវិលោកនោ ហោតីតិ បរស្ស អត្ថក្ករណត្ថំ ទណ្ឌាទិអត្ថាយ ទិសញ្ច អនុទិសញ្ច បុនប្បុនំ វិលោកនោ ន ច តាវ ហោតិ។

ន ច តាវ ធម្មវត្តុបរាយណោ ហោតីតិ អាឃាតវត្ថុ ធម្មញ្ញូ ឧបេតោធារាធិវត្តញ្ញូ អាធិយណោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ ធម្មវត្តអត្ថក្ខិរណោ ហោតីតិ ទុក្ខប្បការំ ធម្មវត្តំ ខ្ចិប្បិត្វា បហរណោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវធម្មវត្តអភិភិបិតនោ ហោតីតិ ឧតំ ទុចិធំ បរស្ស បហរណត្ថំ ន ច តាវ លិបនោ ហោតិ។ ន ច តាវ លិន្តចិន្តិន្តករណោ ហោតីតិ ធម្មវត្តាធិលិបនេន បរសរីរំ ខ្ជិឆាករណោ ច ចិចិឆាការេន ចលាករណោ ច ន តាវ ហោតិ។ “លិន្ទចិន្ទិន្ទករណោ”តិបិ បាឋោ។ ន ច តាវ សម្ភញ្ញានបលិភញ្ញនោ ហោតីតិ សរីរំ ភញ្ជិត្វា ទុណ្ណចិទុណ្ណករណោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ អគ្គមគ្គអបកឌ្ឍនោ ហោតីតិ អគ្គបច្ចង្គំ សម្បគ្គហេត្វា អបនេត្វា កឌ្ឍនោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ ជីវិតា វោរោបនោ ហោតីតិ ជីវិតិន្ទ្រិយតោ វោរោបនោ ន ច តាវ ហោតិ។ ន ច តាវ សព្វធាបរិច្ចាគាយ សណ្ឋិតោ ហោតីតិ សព្វំ បរស្ស ជីវិតំ នាសេត្វា អត្តនោ ជីវិតនាសនត្ថាយ សណ្ឋិតោ ន ច តាវ ហោតិ។ ព្ពាធំ ទុត្តំ ហោតិ – យទា អញ្ញំ ជីវិតា វោរោបេត្វា អត្តានំ ជីវិតា វោរោបនត្ថាយ ឋិតោ, តទា សព្វធាបរិច្ចាគា នាម ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“កោធំ ឆេត្វា សុខំ សេតិ, កោធំ ឆេត្វា ន សោចតិ;

កោធស្ស វិសមូលស្ស, មធុរគ្គស្ស ព្រាហ្មណ;

វធំ អរិយា បសំសន្តិ, តញ្ហិ ឆេត្វា ន សោចតី”តិ។ (សំ។ និ។ ១។៧១, ១៨៧);

វធោតិ យថា។ បរបុគ្គលំ ឃាតេត្វាតិ បរបុគ្គលំ នាសេត្វា។ អត្តានំ ឃាតេតីតិ អត្តានំ មារេតិ។ បរទុស្សិតោតិ អតិពលវតាយ គតោ។ បរមវេបុល្លប្បត្តោតិ អតិវិបុលតាយ បត្តោ។ កោធស្ស បហីនត្តាតិ អនាគាមិមគ្គេន ទុក្ខប្បការស្ស កោធស្ស បហីនភាវេន។ កោធវត្ថុស្ស បរិញ្ញាតត្តាតិ កោធស្ស បតិដ្ឋាភូតស្ស ការណភូតស្ស បិយាបិយអដ្ឋានសន្ធាតស្ស វត្ថុស្ស ញាតតីរណបរិញ្ញាហិ ញាបេត្វា ញាតភាវេន។ កោធហេតុស្ស ឧបច្ឆិន្នត្តាតិ កោធស្ស ជនកហេតុភូតោ វោយនស្សសហគតចិត្តុប្បាទស្ស ឧច្ឆិន្នភាវេន។

តាសីតិ កាយតសិណោ ហោតិ។ ឧត្តាសីតិ អតិកាយតសិណោ។ បរិត្តាសីតិ សព្វតោ កាយតសិណោ។ កាយតីតិ ភយំ ឧប្បជ្ជតិ។ សន្តាសំ អាបជ្ជតីតិ ចិត្តុប្បាទំ បីឡេតិ។ កត្ថិហោតីតិ អត្តនោ វណ្ណភណនសីលោ ហោតិ។ ចិកត្ថិតិ ចិចិធា នានប្បការេហិ វណ្ណភណនសីលោ។ ជាតិយា វាតិ ខត្តិយភាវាទិជាតិសម្បត្តិយា វា។ គោត្តេន វាតិ គោតមគោត្តាទិនា ឧក្កដ្ឋគោត្តេន វា។ កោលបុត្តិយេន វាតិ មហាកុលភាវេន វា។ វណ្ណបោក្ខរតាយ វាតិ វណ្ណសម្បន្នសរីរតាយ វា។ សរីរញ្ហិ“បោក្ខរ”ន្តិ វុច្ចតិ, តស្ស វណ្ណសម្បត្តិយា អភិរូបភាវេនាតិ អត្ថោ។ ធនេន វាតិអាទីនិ ឧត្តានត្ថានេវ។

កុក្កុច្ចន្តិ ហត្ថកុក្កុច្ចំ បាទកុក្កុច្ចំ។ តត្ថ កុក្កុច្ចន្តិ កុច្ឆិតំ កតំ កុកតំ, តស្ស ភាវោ កុក្កុច្ចំ។ តំ បច្ឆានុតាបលក្ខណំ, កតាកតានុសោចនរសំ,

វិប្បដិសារបច្ចុបដ្ឋានំ, កតាកតបទដ្ឋានំ, ទាសព្យំ វិយ ទដ្ឋព្ពំ។ ហត្ថកុក្កុច្ចម្បីតិ ហត្ថេហិ កុច្ឆិតំ កតំ កុកតំ, តស្ស ភាវោ ហត្ថកុក្កុច្ចំ។ បាទកុក្កុច្ចាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតាតិ អច្ឆមំសំ សូករមំសន្តិ ខាទតិ, ទីបិមំសំ មិគមំសន្តិ ខាទតិ, អកប្បិយភោជនំ កប្បិយភោជនន្តិ ភុញ្ជតិ, វិកាលេ កាលសញ្ញិតាយ ភុញ្ជតិ, អកប្បិយបានកំ កប្បិយបានកន្តិ បិវតិ។ អយំ អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតា។ កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតាតិ សូករមំសំ អច្ឆមំសន្តិ ខាទតិ, មិគមំសំ ទីបិមំសន្តិ ខាទតិ, កប្បិយភោជនំ អកប្បិយភោជនន្តិ ភុញ្ជតិ, កាលេ វិកាលសញ្ញិតាយ ភុញ្ជតិ, កប្បិយបានកំ អកប្បិយបានកន្តិ បិវតិ។ អយំ កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតា។ អវជ្ជេ វជ្ជសញ្ញិតាតិ និទ្ទោសេ ទោសសញ្ញិតា។ វជ្ជេ អវជ្ជសញ្ញិតាតិ សទោសេ និទ្ទោសសញ្ញិតា។ កុក្កុច្ចាយនាតិ កុក្កុច្ចាយនាការោ។ កុក្កុច្ចាយិតត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយិតភាវោ។ ចេតសោ វិប្បដិសារោតិ ចិត្តស្ស វិរូបោ បដិសរណាការោ។ មនោវិលេខោតិ ចិត្តស្ស វិលេខោ។

កតត្តា ច អកតត្តា ចាតិ កាយទុច្ចរិតាទីនំ កតភាវេន ច កាយសុចរិតាទីនំ អកតភាវេន ច។ កតំ មេ កាយទុច្ចរិតន្តិ យថា កាយេន កិលេសប្បត្តិកត្តា ទុដ្ឋុ ចរិតំ កាយេន កតំ។ អកតំ មេ កាយសុចរិតន្តិ យថា កាយេន សុដ្ឋុ ចរិតំ ន កតំ។ វចីទុច្ចរិតវចីសុចរិតាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ និទ្ទេសបរិយោសានេសុ។

ចិត្តស្សាតិ ន សត្តស្ស ន បោសស្ស។ ឧទ្ធច្ចន្តិ ឧទ្ធតាការោ។ អវូបសមោតិ ន វូបសមោ។ ចេតោ វិក្ខេបោតិ ចេតសោ វិក្ខេបោ, ភន្តត្តំ ចិត្តស្សាតិ ចិត្តស្ស ភន្តភាវោ ភន្តយានភន្តគោណាទីនំ វិយ។ ឥមិនា ឯការម្មណស្មិំយេវ វិប្ផន្ទនំ កថិតំ។ ឧទ្ធច្ចញ្ហិ ឯការម្មណេ វិប្ផន្ទតិ, វិចិកិច្ឆា នានារម្មណេតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ ឧទ្ធច្ចន្តិ អយំ ឧទ្ធតាការោ កថីយតិ។

មុសាវាទំ បហាយាតិ ឯត្ថ មុសាតិ វិសំវាទនបុរេក្ខារស្ស អត្ថភញ្ជនកោ វចីបយោគោ កាយបយោគោ វា។ វិសំវាទនាធិប្បាយេន បនស្ស បរវិសំវាទនកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។

អបរោ នយោ – មុសាតិ អភូតំ អតច្ឆំ វត្ថុ។ វាទោតិ តស្ស ភូតតោ តច្ឆតោ វិញ្ញាបនំ។ លក្ខណតោ បន អតថំ វត្ថុំ តថតោ បរំ វិញ្ញាបេតុកាមស្ស តថាវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ, តំ មុសាវាទំ បហាយាតិ ឥទំ មុសាវាទចេតនាសង្ខាតំ ទុស្សីល្យំ បជហិត្វា។ បដិវិរតោតិ បហីនកាលតោ បដ្ឋាយ តតោ ទុស្សីល្យតោ ឱរតោ វិរតោវ។ នត្ថិ តស្ស វីតិក្កមិស្សាមីតិ ចក្ខុសោតវិញ្ញេយ្យា វាចា, បរោ ច កាយវិញ្ញេយ្យាតិ ឥមិនា នយេន អញ្ញាសុបិ ឯវរូបេសុ បទេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

សច្ចំ វទតីតិ សច្ចវាទី។ សច្ចេន សច្ចំ សន្ធហតិ ឃដេតីតិ សច្ចសន្ធោ, ន អន្តរន្តរា មុសា វទតីតិ អត្ថោ។ យោ ហិ បុរិសោ កទាចិ មុសា វទតិ, កទាចិ សច្ចំ, តស្ស មុសាវាទេន អន្តរិតត្តា សច្ចំ សច្ចេន ន ឃដីយតិ, តស្មា សោ ន សច្ចសន្ធោ, អយំ បន ន តាទិសោ, ជីវិតហេតុបិ មុសា អវត្វា សច្ចេន សច្ចំ សន្ធហតិយេវាតិ សច្ចសន្ធោ។

ថេតោតិ ថិរោ, ឋិតកថោតិ អត្ថោ។ ឯកោ ហិ បុគ្គលោ ហលិទ្ទិរាគោ វិយ, ថុសរាសិម្ហិ កោដ្ដិតខាណុកោ វិយ, អស្សបិដ្ឋេ ឋបិតកុម្ភណ្ឌមិវ ច ន ឋិតកថោ ហោតិ, ឯកោ បាសាណលេខា វិយ, ឥន្ទខីលោ វិយ ច ឋិតកថោ ហោតិ, អសិនា សីសំ ឆិន្ទន្តេបិ ទ្វេ កថា ន កថេតិ, អយំ វុច្ចតិ ថេតោ។

បច្ចយិកោតិ បត្តិយាយិតព្វកោ, សទ្ធាយិតព្វកោតិ អត្ថោ។ ឯកច្ចោ ហិ បុគ្គលោ ន បច្ចយិកោ ហោតិ, “ឥទំ កេន វុត្តំ, អសុកេនា”តិ វុត្តេ “មា តស្ស វចនំ សទ្ទហថា”តិ វត្តព្វតំ អាបជ្ជតិ។ ឯកោ បច្ចយិកោ ហោតិ, “ឥទំ កេន វុត្តំ, អសុកេនា”តិ វុត្តេ “យទិ តេន វុត្តំ, ឥទមេវ បមាណំ, ឥទានិ ឧបបរិក្ខិតព្វំ នត្ថិ, ឯវមេវ ឥទ”ន្តិ វត្តព្វតំ អាបជ្ជតិ, អយំ វុច្ចតិ បច្ចយិកោ។

អវិសំវាទកោ លោកស្សាតិ តាយ សច្ចវាទិតាយ លោកំ ន វិសំវាទេតីតិ អត្ថោ។

បិសុណំ វាចំ បហាយាតិអាទីសុ យាយ វាចាយ យស្ស តំ វាចំ ភាសតិ, តស្ស ហទយេ អត្តនោ បិយភាវំ បរស្ស ច សុញ្ញភាវំ ករោតិ, សា បិសុណា វាចា។ យាយ បន អត្តានម្បិ បរម្បិ ផរុសំ ករោតិ, យា វាចា សយម្បិ ផរុសា, នេវ កណ្ណសុខា ន ហទយង្គមា, អយំ ផរុសា វាចា។ យេន សម្ផំ បលបតិ និរត្ថកំ, សោ សម្ផប្បលាបោ។ យា តេសំ មូលភូតា ចេតនាបិ បិសុណវាចាទិនាមមេវ លភតិ, សា ឯវ ច ឥធ អធិប្បេតា។

ឥមេសំ ភេទាយាតិ យេសំ ឥតោតិ វុត្តានំ សន្តិកេ សុតំ, តេសំ ភេទាយ។ ភិន្នានំ វា សន្ធាតាតិ ទ្វិន្នំ មិត្តានំ វា សមានុបជ្ឈាយកាទីនំ វា កេនចិទេវ ការណេន ភិន្នានំ ឯកមេកំ ឧបសង្កមិត្វា “តុម្ហាកំ ឦទិសេ កុលេ ជាតានំ ឯវំ ពហុស្សុតានំ ឥទំ ន យុត្ត”ន្តិអាទីនិ វត្វា សន្ធានំ កត្តា អនុកត្តា។

អនុប្បទាតាតិ សន្ធានានុប្បទាតា។ ទ្វេ ជនេ សមគ្គេ ទិស្វា “តុម្ហាកំ ឯវរូបេ កុលេ ជាតានំ ឯវរូបេហិ គុណេហិ សមន្នាគតានំ អនុច្ឆវិកមេត”ន្តិអាទីនិ វត្វា ទឡ្ហីកម្មំ កត្តាតិ អត្ថោ។ សមគ្គោ អារាមោ អស្សាតិ សមគ្គារាមោ, យត្ថ សមគ្គា នត្ថិ, តត្ថ វសិតុម្បិ ន ឥច្ឆតីតិ អត្ថោ។ “សមគ្គារាមោ”តិបិ បាឋោ, អយមេវេត្ថ អត្ថោ។ សមគ្គរតោតិ សមគ្គេសុ រតោ, តេ បហាយ អញ្ញត្រ គន្តុម្បិ ន ឥច្ឆតីតិ អត្ថោ។ សមគ្គេ ទិស្វាបិ សុត្វាបិ នន្ទតីតិ សមគ្គនន្ទី។ សមគ្គករណិំ វាចំ ភាសិតាតិ យា វាចា សត្តេ សមគ្គេយេវ ករោតិ, តំ សាមគ្គិគុណបរិទីបិកមេវ វាចំ ភាសតិ, ន ឥតរន្តិ។

បរស្ស មម្មច្ឆេទកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ឯកន្តផរុសចេតនា ផរុសា វាចា, នេលាតិ ឯលំ វុច្ចតិ ទោសោ, នស្សា ឯលន្តិ នេលា, និទ្ទោសាតិ អត្ថោ “នេលង្គោ សេតបច្ឆាទោ”តិ ឯត្ថ (ឧទា. ៦៥; បេដកោ. ២៥) វុត្តនេលំ វិយ។ កណ្ណសុខាតិ ព្យញ្ជនមធុរតាយ កណ្ណានំ សុខា, សូចិវិជ្ឈនំ វិយ កណ្ណសូលំ ន ជនេតិ។ អត្ថមធុរតាយ សកលសរីរេ កោបំ អជនេត្វា បេមំ ជនេតីតិ បេមនីយា។ ហទយំ

ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩉᨴᨿᨦ᩠ᨣᨾᩣ᪨ ᨣᩩᨱᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᨲᩣᨿ ᨷᩩᩁᩮ ᨽᩅᩣᨲᩥ ᨷᩮᩣᩁᩦ, ᨷᩩᩁᩮ ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᨶᩣᩁᩦ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨠᩩᨾᩣᩁᩣᨲᩥᨷᩥ ᨷᩮᩣᩁᩦ, ᨷᩩᩁᩔ ᩑᩈᩣᨲᩥᨷᩥ ᨷᩮᩣᩁᩦ, ᨶᨣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᨠᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᨣᩁᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩥᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨲᩣᨲᩥ ᨽᩣᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᨲᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨷᩦ ᨠᨳᩣ ᨻᩉᩩᨶᩮᩣ ᨩᨶᩔ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨻᩉᩩᨩᨶᨠᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶᩮᩅ ᨻᩉᩩᨶᩮᩣ ᨩᨶᩔ ᨾᨶᩣᨷᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨠᩁᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨩᨶᨾᨶᩣᨷᩣ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥᨠᩣ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨷᨿᩮᩣᨣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩮᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩃᩅᩣᨴᩦ, ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨽᩪᨲᩴ ᨲᨳᩴ ᨲᨧ᩠ᨨᩴ ᩈᨽᩣᩅᨾᩮᩅ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᨲᩅᩣᨴᩦ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᨾᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩣᨴᩦ᪨ ᨶᩅᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩣᨴᩦ᪨ ᩈᩴᩅᩁᩅᩥᨶᨿᨷᩉᩣᨶᩅᩥᨶᨿᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᩅᩣᨴᩦ᪨

ᨶᩥᨵᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨮᨷᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣ, ᨶᩥᨵᩣᨶᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨶᩥᨵᩣᨶᩅᨲᩦ, ᩉᨴᨿᩮ ᨶᩥᨵᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨷᩥᩴ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩮᩣᨷᩥ ᨧ “ᩋᩉᩴ ᨶᩥᨵᩣᨶᩅᨲᩥᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᩋᨠᩣᩃᩮᨶ ᨽᩣᩈᨲᩥ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩴ ᨷᨶ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨷᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩏᨷᨾᩴ, ᩈᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩅᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩔᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥᨷᩥ ᨶᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩣᨴᩦ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩣᨷᨣᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩉᩥ ᩋᨷᨣᨲᩴ ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨿ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨿ ᩈᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨽᩪᨲᩣᨿ ᨠᨳᩣᨿ᪨

ᨴᩈᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩦᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩈ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨿ ᨠᨳᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᨠᨳᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩈᩣᩅᩈᩮᩈᩴ ᩅᩥᨿ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨶ ᨶᩥᩁᩅᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᩋᨷᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩕᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᨷᩣᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᨾᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩃᩣᨽᩮ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩁᩃᩣᨽᨷᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᩋᨲᩕᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᨿᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩑᨠᨽᩣᨩᨶᩮ ᨷᨠ᩠ᨠᨷᩪᩅᩮᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲᩥᨲᩮ ᨶ ᩈᩩᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨷᨶ ᨷᩁᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᨲᩣ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨧ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣ ᨷᩣᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᩈᩣ “ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩪ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪘᪕᪑) ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᨲᩣ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨧ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣ ᨾᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᩈᩣᨷᩥ “ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩪᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᩣᨲᩥ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩪ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪘᪕᪑) ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨩᩣᨲᨾᩣᨲᩣᨷᩥᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ, ᨾᩉᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨧᩣᨷᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ;

សកជេន បច្ចយេ ហេតុ, តយោបេតេ អតប្បយា”តិ (ម. និ. អដ្ឋ. ១.៦៣៦; អ. និ. អដ្ឋ. ១.១.៤៦; ឧទា. អដ្ឋ. ៦១);

សន្តគុណនិគូហនតា បន បដិគ្គហណេ ច មត្តញ្ញុតា អប្បិច្ឆតា នាម, តាយ សមន្នាគតោ បុគ្គលោ អត្តនិ វិជ្ជមានម្បិ គុណំ បដិច្ឆាទេតុកាមតាយ សទ្ធោ សមានោ “សទ្ធោតិ មំ ជនោ ជានាតូ”តិ ន ឥច្ឆតិ. សីលវា... បវិវិត្តោ... ពហុស្សុតោ... អារទ្ធវីរិយោ... សមាធិសម្បន្នោ... បញ្ញវា... ខីណាសវោ សមានោ “ខីណាសវោតិ មំ ជនោ ជានាតូ”តិ ន ឥច្ឆតិ សេយ្យថាបិ មជ្ឈន្តិកត្ថេរោ. ឯវំ អប្បិច្ឆោ ច បន ភិក្ខុ អនុប្បន្នំ លាភំ ឧប្បាទេតិ, ឧប្បន្នំ ថាវរំ ករោតិ, ទាយកានំ ចិត្តំ អារាធេតិ, យថា យថា ហិ សោ អត្តនោ អប្បិច្ឆតាយ អប្បំ គណ្ហាតិ, តថា តថា តស្ស វត្តេ បសន្នា មនុស្សា ពហុំ ទេន្តិ.

អបរោបិ ចតុព្ពិធោ អប្បិច្ឆោ បច្ចយអប្បិច្ឆោ ធុតង្គអប្បិច្ឆោ បរិយត្តិអប្បិច្ឆោ អធិគមអប្បិច្ឆោតិ. តត្ថ ចតូសុ បច្ចយេសុ អប្បិច្ឆោ បច្ចយអប្បិច្ឆោ. សោ ទាយកស្ស វសំ ជានាតិ, ទេយ្យធម្មស្ស វសំ ជានាតិ, អត្តនោ ថាមំ ជានាតិ. យទិ ហិ ទេយ្យធម្មោ ពហុ ហោតិ, ទាយកោ អប្បំ ទាតុកាមោ, ទាយកស្ស វសេន អប្បំ គណ្ហាតិ. ទេយ្យធម្មោ អប្បោ, ទាយកោ ពហុំ ទាតុកាមោ, ទេយ្យធម្មស្ស វសេន អប្បំ គណ្ហាតិ. ទេយ្យធម្មោបិ ពហុ, ទាយកោបិ ពហុំ ទាតុកាមោ, អត្តនោ ថាមំ ញត្វា បមាណេនេវ គណ្ហាតិ.

ធុតង្គសមាទានស្ស អត្តនិ អត្ថិភាវំ ន ជានាបេតុកាមោ ធុតង្គអប្បិច្ឆោ នាម. យោ បន ពហុស្សុតភាវំ ន ជានាបេតុកាមោ, អយំ បរិយត្តិអប្បិច្ឆោ នាម. យោ បន សោតាបន្នាទីសុ អញ្ញតរោ ហុត្វា សោតាបន្នាទិភាវំ ន ជានាបេតិ, អយំ អធិគមអប្បិច្ឆោ នាម. ខីណាសវោ បន អត្រិច្ឆំ បាបិច្ឆំ មហិច្ឆំ បហាយ សព្ពសោ តណ្ហាបដិបក្ខភូតាយ អលោភសង្ខាតាយ បរិសុទ្ធាយ អប្បិច្ឆតាយ សមន្នាគតត្តា អប្បិច្ឆោ នាម. “អាវុសោ, អត្រិច្ឆតា បាបិច្ឆតា មហិច្ឆតាតិ, ឥមេ ធម្មា បហាតព្ពាតិ, តេសុ អាទីនវំ ទស្សេត្វា ឯវរូបំ អប្បិច្ឆំ សមាទាយ វត្តិតព្ព”ន្តិ វទន្តោ អប្បិច្ឆកថំ ករោតិ នាម.

សន្តុដ្ឋិកថាទីសុ វិសេសមត្តមេវ ទីបយិស្សាម, យោជនា បន វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា. សន្តុដ្ឋិកថាតិ ឥតរីតរបច្ចយសន្តោសំ និស្សិតំ កថំ. សោ បនេស សន្តោសោ ទ្វាទសវិធោ ហោតិ. សេយ្យថិទំ – ចីវរេ យថាលាភសន្តោសោ, យថាពលសន្តោសោ, យថាសារុប្បសន្តោសោតិ តិវិធោ. ឯវំ បិណ្ឌបាតាទីសុបិ.

តត្រាយំ បភេទវណ្ណនា – ឥធ ភិក្ខុ ចីវរំ លភតិ សុន្ទរំ វា អសុន្ទរំ វា. សោ តេនេវ យាបេតិ, អញ្ញំ ន បត្ថេតិ, លភន្តោបិ ន គណ្ហាតិ. អយមស្ស ចីវរេ យថាលាភសន្តោសោ. អថ បន យោ បកតិទុព្ពលោ វា ហោតិ, អាពាធជរាភិភូតោ វា, គរុចីវរំ បារុបន្តោ កិលមតិ. សោ សភាគេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ តំ បរិវត្តេត្វា លហុកេន យាបេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ. អយមស្ស ចីវរេ យថាពលសន្តោសោ. អបរោ បណីតបច្ចយលាភី ហោតិ. សោ បត្តចីវរាទីនំ អញ្ញតរំ មហគ្ឃចីវរំ, ពហូនិ វា បន ចីវរានិ លភិត្វា “ឥទំ ថេរានំ ចិរបព្ពជិតានំ, ឥទំ ពហុស្សុតានំ អនុរូបំ, ឥទំ គិលានានំ, ឥទំ អប្បលាភីនំ ហោតូ”តិ ទត្វា តេសំ បុរាណចីវរំ វា សង្ការកូដាទិតោ វា នន្តកានិ ឧច្ចិនិត្វា តេហិ សង្ឃាដិំ កត្វា ធារេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ. អយមស្ស ចីវរេ យថាសារុប្បសន្តោសោ.

ឥធ បន ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ លភតិ លូខំ វា បណីតំ វា, សោ តេនេវ យាបេតិ, អញ្ញំ ន បត្ថេតិ, លភន្តោបិ ន គណ្ហាតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាលាភសន្តោសោ។ យោ បន អត្តនោ បកតិវិរុទ្ធំ វា ព្យាធិវិរុទ្ធំ វា បិណ្ឌបាតំ លភតិ, យេនស្ស បរិភុត្តេន អផាសុ ហោតិ, សោ តំ សភាគស្ស ភិក្ខុនោ ទត្វា តស្ស ហត្ថតោ សប្បាយភោជនំ ភុញ្ជិត្វា សមណធម្មំ ករោន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាពលសន្តោសោ។ អបរោ ពហុំ បណីតំ បិណ្ឌបាតំ លភតិ, សោ តំ ចីវរំ វិយ ថេរចិរបព្ពជិតពហុស្សុតអប្បលាភីគិលានានំ ទត្វា តេសំ វា សេសកំ បិណ្ឌាយ វា ចរិត្វា មិស្សកាហារំ ភុញ្ជន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។

ឥធ បន ភិក្ខុ សេនាសនំ លភតិ មនាបំ វា អមនាបំ វា, សោ តេន នេវ សោមនស្សំ ន ទោមនស្សំ ឧប្បាទេតិ, អន្តមសោ តិណសន្ថារកេនាបិ យថាលទ្ធេនេវ តុស្សតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាលាភសន្តោសោ។ យោ បន អត្តនោ បកតិវិរុទ្ធំ វា ព្យាធិវិរុទ្ធំ វា សេនាសនំ លភតិ, យត្ថស្ស វសតោ អផាសុ ហោតិ, សោ តំ សភាគស្ស ភិក្ខុនោ ទត្វា តស្ស សន្តកេ សប្បាយសេនាសនេ វសន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាពលសន្តោសោ។

អបរោ មហាបុញ្ញោ លេណមណ្ឌបកូដាគារាទីនិ ពហូនិ បណីតសេនាសនានិ លភតិ, សោ តំ ចីវរំ វិយ ថេរចិរបព្ពជិតពហុស្សុតអប្បលាភីគិលានានំ ទត្វា យត្ថ កត្ថចិ វសន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។ យោបិ “ឧត្តមសេនាសនំ នាម បមាទដ្ឋានំ, តត្ថ និសិន្នស្ស ថិនមិទ្ធំ ឱក្កមតិ, និទ្ទាភិភូតស្ស បុន បដិពុជ្ឈតោ បាបវិតក្កា បាតុភវន្តី”តិ បដិសញ្ចិក្ខិត្វា តាទិសំ សេនាសនំ បត្តម្បិ ន សម្បដិច្ឆតិ, សោ តំ បដិក្ខិបិត្វា អព្ភោកាសរុក្ខមូលាទីសុ វសន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។

ឥធ បន ភិក្ខុ ភេសជ្ជំ លភតិ លូខំ វា បណីតំ វា, សោ យំ លភតិ, តេនេវ តុស្សតិ, អញ្ញំ ន បត្ថេតិ, លភន្តោបិ ន គណ្ហាតិ។ អយមស្ស គិលានបច្ចយេ យថាលាភសន្តោសោ។ យោ បន តេលេន អត្ថិកោ ផាណិតំ លភតិ, សោ តំ សភាគស្ស ភិក្ខុនោ ទត្វា តស្ស ហត្ថតោ តេលំ គហេត្វា អញ្ញទេវ វា បរិយេសិត្វា ភេសជ្ជំ ករោន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស គិលានបច្ចយេ យថាពលសន្តោសោ។

អបរោ មហាបុញ្ញោ ពហុំ តេលមធុផាណិតាទិបណីតភេសជ្ជំ លភតិ, សោ តំ ចីវរំ វិយ ថេរចិរបព្ពជិតពហុស្សុតអប្បលាភីគិលានានំ ទត្វា តេសំ អាភតេន យេន កេនចិ យាបេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ យោ បន ឯកស្មិំ ភាជនេ មុត្តហរីតកំ ឋបេត្វា ឯកស្មិំ ចតុមធុរំ “គណ្ហថ, ភន្តេ, យទិច្ឆសី”តិ វុច្ចមានោ “សចស្ស តេសុ អញ្ញតរេនបិ រោគោ វូបសម្មតិ, អថ មុត្តហរីតកំ នាម ពុទ្ធាទីហិ វណ្ណិត”ន្តិ ចតុមធុរំ បដិក្ខិបិត្វា មុត្តហរីតកេន ភេសជ្ជំ ករោន្តោ បរមសន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស គិលានបច្ចយេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។ ឥមេសំ បន បច្ចេកបច្ចយេសុ តិណ្ណំ តិណ្ណំ សន្តោសានំ យថាសារុប្បសន្តោសោវ អគ្គោ។ អយំ ហិ ឯកេកស្មិំ បច្ចយេ ឥមេហិ តីហិបិ សន្តុដ្ឋោ។

បវិវេកកថន្តិ បវិវេកនិស្សិតំ កថំ។ តយោ ហិ វិវេកា កាយវិវេកោ ចិត្តវិវេកោ ឧបធិវិវេកោតិ។ តត្ថ ឯកោ គច្ឆតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, ឯកោ និសីទតិ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ, ឯកោ បដិក្កមតិ, ឯកោ អភិក្កមតិ, ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯកោ ចរតិ, ឯកោ វិហរតីតិ អយំ កាយវិវេកោ នាម។ អដ្ឋ សមាបត្តិយោ បន ចិត្តវិវេកោ នាម។ និព្ពានំ ឧបធិវិវេកោ នាម។

វុត្តម្បិ ហេតំ – “កាយវិវេកោ ច វិវេកដ្ឋកាយានំ នេក្ខម្មាភិរតានំ។ ចិត្តវិវេកោ ច បរិសុទ្ធចិត្តានំ បរមវោទានប្បត្តានំ។ ឧបធិវិវេកោ ច និរុបធីនំ បុគ្គលានំ វិសង្ខារគតាន”ន្តិ (មហានិ។ ៥៧)។

អសំសគ្គកថន្តិ ឯត្ថ បន សវនសំសគ្គោ ទស្សនសំសគ្គោ សមុល្លបនសំសគ្គោ សម្ភោគសំសគ្គោ កាយសំសគ្គោតិ បញ្ចវិធោ សំសគ្គោ។ តេសុ ភិក្ខុ សុណាតិ “អមុកស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា កុមារី វា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា”តិ, សោ តំ សុត្វា សំសីទតិ វិសីទតិ, ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ សន្ធារេតុំ, សិក្ខាទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា ហីនាយាវត្តតិ។ ឯវំ បរេហិ កថិយមានរូបាទិសម្បត្តិ អត្តនា វា ហសិតលបិតគីតសទ្ទំ សុណន្តស្ស សោតវិញ្ញាណវីថិវសេន ឧប្បន្នោ រាគោ សវនសំសគ្គោ នាម។

“ភិក្ខុ ន ហេវ ខោ សុណាតិ, អបិ ច ខោ សាមំ បស្សតិ ឥត្ថិំ វា កុមារិំ វា អភិរូបំ ទស្សនីយំ បាសាទិកំ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតំ, សោ តំ ទិស្វា សំសីទតិ វិសីទតិ, ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ សន្ធារេតុំ, សិក្ខាទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា ហីនាយាវត្តតិ។ ឯវំ វិសភាគរូបំ ឱលោកេន្តស្ស បន ចក្ខុវិញ្ញាណវីថិវសេន ឧប្បន្នោ រាគោ ទស្សនសំសគ្គោ នាម។

អញ្ញមញ្ញំ អាលាបសល្លាបវសេន ឧប្បន្នរាគោ បន សមុល្លបនសំសគ្គោ នាម។ ភិក្ខុនោ ភិក្ខុនិយា សន្តកំ ភិក្ខុនិយា វា ភិក្ខុស្ស សន្តកំ គហេត្វា បរិភោគករណវសេន ឧប្បន្នរាគោ សម្ភោគសំសគ្គោ នាម។ ហត្ថគ្គាហាទិវសេន ឧប្បន្នរាគោ បន កាយសំសគ្គោ នាម។ អរហា ឥមេហិ បញ្ចហិ សំសគ្គេហិ ចតូហិបិ បរិសាហិ សទ្ធិំ អសំសដ្ឋោ, គាហយុត្តកោ ចេវ សំសគ្គយុត្តកោ ច។ អសំសគ្គស្ស វណ្ណំ កថេន្តោ អសំសគ្គកថំ កថេតិ នាម។

វីរិយារម្ភកថន្តិ ឯត្ថ យោ បគ្គហិតវីរិយោ បរិបុណ្ណកាយិកចេតសិកវីរិយោ ហោតិ, គមនេ ឧប្បន្នំ កិលេសំ ឋានំ បាបុណិតុំ ន ទេតិ, ឋានេ ឧប្បន្នំ កិលេសំ និសជ្ជំ, និសជ្ជាយ ឧប្បន្នំ កិលេសំ សយនំ បាបុណិតុំ ន ទេតិ, ទណ្ឌេន កណ្ហសប្បំ ឧប្បីឡេត្វា គណ្ហន្តោ វិយ អមិត្តំ គីវាយ អក្កមន្តោ វិយ ច វិចរតិ, តាទិសស្ស អារទ្ធវីរិយស្ស វណ្ណំ កថេន្តោ វីរិយារម្ភកថំ កថេតិ នាម។

សីលកថាទីសុ សីលន្តិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ។ សមាធីតិ វិបស្សនាបាទកា អដ្ឋ សមាបត្តិយោ។ បញ្ញាតិ លោកិយលោកុត្តរញាណំ។ វិមុត្តីតិ អរហត្តផលវិមុត្តិ។ វិមុត្តិញាណទស្សនន្តិ ឯកូនវីសតិវិធំ បច្ចវេក្ខណញាណំ។ សីលាទីនំ គុណំ បកាសេន្តោ សីលាទិកថំ កថេតិ នាម។

សតិបដ្ឋានកថន្តិអាទីនិ សង្ខាលយតិញ្ច សោ យុត្តីតិបរិយោសានាតិ បុដ្ឋោ ចុទ្ទាត្យសានេន ទេសិតព្ពាតិ។

ប័៩។ និរាសត្តីតិ និត្តណ្ហោ។ ចិរេចកស្សិ ឞេស្សស្វតិ បដ្ឋបេត្តសុ ចក្ខុសយ្យស្សាទីសុ អត្តាទិកាចចិរេចកំ បស្សតិ។ ទិដ្ឋីសុ ច ន និយតីតិ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋីសុ កាយចិ ទិដ្ឋិយា ន និយតិ។

ចិបរិណតំ វា ចក្ខុំ ន សោចតីតិ បកតិកាចំ ជហិត្វា ននេដ្ឋ កិស្មិញ្ចិ ចក្ខុស្មិំ ន សោចតិ អាបជ្ជតិ។ ចិបរិណតស្មិំ វាតិ ចិនស្សយានេន ចក្ខុម្ហិ។

ចក្ខុសយ្យស្សាតិ ចក្ខុ ចក្ខុំ គត្វា ចក្ខុចិញ្ញាណសហជាតោ ផស្សោ ចក្ខុសយ្យស្សោ។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ ច បុរិមា ចក្ខុបសាទាទិចក្ខុកាច, បនោសយ្យស្សា ហទយចក្ខុកោបិ អចក្ខុកោបិ សព្ពោ ចតុក្ខុយកោ ផស្សោ។ អធិចចនសយ្យស្សាតិ បរិយាយេន ឯតស្ស នាមំ ហោតិយេច។ តយោ ហិ អរូបិនោ ខន្ធា សមំ បិដ្ឋិចដ្ឋកា ហុត្វា អត្តនោ សហជាតសយ្យស្សស្ស អធិចចនសយ្យស្សាតិ នាមំ ករោន្តិ។ បដិឃសយ្យស្សាតិ និប្បរិយាយេន បន បដិឃសយ្យស្សា នាម បញ្ចទ្វារិកផស្សោ។ អធិចចនសយ្យស្សា នាម យនោទ្វារិកផស្សោ។ សុខវេទនីយោ ផស្សោតិ សុខវេទនាយ ហិតោ ឧបយោគោ ផស្សោ។ ឯតទគ្គេយបិ ឯសេវ នយោ។ កុសលោ ផស្សោតិ ឯកូនតិំសតិកុសលចិត្តសហជាតោ ផស្សោ។ អកុសលោតិ ទ្វាទសអកុសលសហជាតោ ផស្សោ។ អព្យាកតោតិ ឆត្តិំសអព្យាកតសហជាតោ ផស្សោ។ កាមាវចរោតិ ចតុបញ្ញាសកាមាវចរសហជាតោ ផស្សោ។ រូបាវចរោតិ កុសលាទិបញ្ចទសរូបាវចរសម្បយុត្តោ។ អរូបាវចរោតិ កុសលាព្យាកតវសេន ទ្វាទសអរូបាវចរសម្បយុត្តោ។

សុញ្ញតោតិ អនត្តានុបស្សនាវសេន ចិបស្សនត្តស្ស ឧប្បន្នោ មគ្គោ សុញ្ញតោ, តេន សហជាតោ ផស្សោ សុញ្ញតោ ផស្សោ។ ឯតទគ្គេយបិ ឯសេវ នយោ។ អនិមិត្តោតិ ឯត្ថ អនិច្ចានុបស្សនាវសេន ចិបស្សនត្តស្ស ឧប្បន្នោ មគ្គោ អនិមិត្តោ។ អប្បណិហិតោតិ ទុក្ខានុបស្សនាវសេន ចិបស្សនត្តស្ស ឧប្បន្នោ មគ្គោ អប្បណិហិតោ។ លោកិយោតិ លោកោ វុច្ចតិ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន វដ្ដំ, តស្មិំ បរិយាបន្នភាវេន លោកេ និយុត្តោតិ លោកិយោ, តេភូមកោ ផស្សោ។ លោកុត្តរោតិ លោកតោ ឧត្តរោ ឧត្តិណ្ណោតិ លោកុត្តរោ, លោកេ អបរិយាបន្នភាវេនបិ លោកុត្តរោ។ អវេទនា ចាតិ អត្តភាវេន វា។ អត្តនិយេន ចាតិ អត្តាយត្តេន វា។

ប័ស៍។ បតិលីនោតិ រាគាទីនំ បហីនត្តា ឋនោ អបគតោ។ អកុហកោតិ អនិយ្យានកោ តីហិ កុហនវត្ថូហិ។ អបិហាលុតិ អបិហនសីលោ, បត្ថនាតណ្ហាយ រហិតោតិ វុត្តំ ហោតិ។ អមច្ឆរីតិ បញ្ចមច្ឆេររហិតោ។ អប្បគព្ភោតិ កាយបាគព្ភិយាទិវិរហិតោ។ អជេគុច្ឆោតិ សម្បន្នសីលាទិតាយ អជេគុច្ឆនីយោ អសេចនកោ មនាបោ។ បេសុណេយ្យេ ច នោ យុតោតិ ទ្វីហិ អាការេហិ ឧបសំហរិតព្ពេ បិសុណកម្មេ អយុត្តោ។

រាគស្ស បហីនត្តាតិ អរហត្តមគ្គេន រាគកិលេសស្ស បហីនភាវេន។ អស្មីតិ អស្មិមានោ បហីនោ ហោតីតិ អស្មីតិ ឧត្តមានោ សមុច្ឆេទវសេន បហីនោ ហោតិ។

តីហិ ក្យហតចត្តេតិតិ តីហិ ចិយ្យាបតការណោតិ៉ បច្ចយបដិសេចតសង្ខាតំ ក្យហតចត្តេតិអាឌីសុ ឌិចទាឌីហិ តិយត្តិតស្ស តឥត្តិកេស្សេច សតោ បិបិច្ឆតំ តិស្សាយ បដិក្ខិបតេត ទេ ច គហបតិកេ អត្ថតិ សុប្បតិដ្ឋិតបសាទេ ញាតា្វ បុត តេសំ “អហោ អយ្យោ អប្បិច្ឆោ, ត កិញ្ចិ បដិក្កហិត្វា ញ្ចូច្ឆតិ, សុលទ្ធំ ចត តោ អស្ស, សចេ អប្បមត្តកម្បិ កិញ្ចិ បដិក្កហេយ្យា”តិ តាតាចិតេឆហិ ដ្ឋបិតេឃហិ បណិតាតិ ឌិចទាឌីតិ ដ្ឋបតេត្តាត៉ តឥត្តក្កហកាយតំរេឃច អចិកត្វា បដិក្កហណោត ច តតោ បក្យតិ អបិ សកេដកាទេហិ ដ្ឋបតាយតហេត្យក្ខតំ ចិយ្យាបត៉

បច្ចយបដិសេចតសង្ខាតំ ក្យហតចត្តេតិ ចេឌិតញ្ញាំ៉ បិបិច្ឆស្សេច បត សតោ សម្ពាចតាឌិប្បាឃេត កេតោត ញ្ញិយាបចេត ចិយ្យាបត៉ ញ្ញិយាបឆសង្ខាតំ ក្យហតចត្តេតិ ចេឌិតញ្ញាំ៉ បិបិច្ឆស្សេច បត សតោ ដ្ឋត្តិយត្យស្សឆម្ពាឌិកយបរិឌីបតចាឆាឃ តឆា តឆា ចិយ្យាបត៉ សាយត្តខប្បតសង្ខាតំ ក្យហតចត្តេតិ ចេឌិតញ្ញាំ៉

កតយំ បច្ចយបដិសេចតសង្ខាតត្តិ ឲត្ត បច្ចយបដិសេចតត្តិ ឲចំ សង្ខាតំ បច្ចយបដិសេចតសង្ខាតំ៉ តិយតេ្តត្តិតិ ញ្ញឆ គហបតិកា “កិក្ខិ គហេត្យា”តិ កិក្ខ តិយតេ្តត្តិ៉ អឃរេច ចា បិតេជា៉ “តិយតេ្តតិ”តិ ចា “ចឥត្តិ”តិ ចា ពេចិ បជត្តិ៉ តាឌិរេស តិយត្តារេបត្តិ៉ តិយតេ្តត្តិតិ បិជស្ស សម្ពុចា ឥដ្ឋតេញ្ញា៉ ឌិចទំ បច្ចក្ខតិតិ ឌិចទំ បដិក្ខិបតិ៉ ឲតំ សាទ្យប្បំ, ឃំ សយណោតិ ឃំ ឌិចទឆាទហំ សយណោ កេទាតិ, ឲតំ សាទ្យប្បំ អត្យច្ឆចិកំ៉ បិបហិកា ចា តត្តកាតីតិ អាបហទ្វារេទ បតិកាតិ អត្តចិទហិតាតិ បិទលិតិកាតិ៉ ដ្ឋច្ចិតិត្វាតិ សំកដ្ឋិតា៉ ដ្ឋញ្ញាចទិយាឃាតិ កិក្ខាចទេហោត៉ បិណ្ឌិយាលេវិបតាតិ បិណ្ឌំ កត្វា លឥ្ឌអាលេវិបត៉ ប្មុតិយុទ្ធត ចាតិ កោយុទ្ធត ចា៉ ឌ្យសធំ កេទេយ្យាតិ គេសជ្ជកិច្ចំ

កេទេយ្យ៉ តក្យបិដាឃាតិ តតោ បដ្ឋាយ៉ ត្យតចាទោទាតិ ត្យតក្យហចាឌី៉ កិយ្យោ កិយ្យោ តិយតេ្តត្តិតិ ដ្ឋបទ្ទុបរិ តិយតេ្តត្តិ៉ សម្ពុលិកាចាតិ សម្ពុលិកាចេត, ចិជ្ជយាតតាឃាតិ អតេ្វា៉ បសចតីតិ បដិលកតិ៉ សឥ្ឌាឃ សម្ពុលិកាចេត សក្កា កាត្យត្តិ “សឥ្ឌាឃ សម្ពុលិកាចា”តិអាឌិយាហ៉ ដេយ្យឆម្ពា សុលកា ឥក្ខិលោយ្យា ច, សឥ្ឌា បត ទ្យល្លកា៉ បុត្យជ្ជតស្ស ហិ សឥ្ឌា អឆាចទា, បឥចាទេ បឥចាទេ តាតា ហោតិ៉ តេតេតចស្ស យហារេយាក្កលា្លតសឌិរេសាបិ អក្កសាចកោ បិដិកោរកោ កចិត្វំ អសេក្ការេត្តា អាហ “ខ្វិត្តំ រលា គេតសំ អាចារេសា ឆម្ពាតំ បិដិកោរកោ កោកាតញ្ចា ឌីចិតស្ស ច, សឥ្ឌាឃ បត ត្វំ បិដិកោរកោ”តិ៉

ឲចំ ត្យខេយ្យបុរេញ្ញាត បរិតាហិទា កចិស្សឆាតិ ឲត្ត បុរេញ្ញាតាតិ តិស្សក្កេត្ត កេរហចឥត៉ បុញ្ញាតោ បរិហិតា បទេម្ពុលា កចិស្សឆ៉ កាក្យដិកាតិ យុលាត៉ បឆាតបុរិយដ្ឋិតកាចឥស្សតេត កាក្យដិកេហំ, យុលសេក្ការេចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ កាក្យដិកេហំ ឃិលយស្សាតិ កាក្យដិកោ, កាក្យដិកស្ស ការេចា កាក្យដិឃំ៉ ក្យហតាតិ ចិយ្យាបតា៉ ក្យហស្ស អាឃតា ក្យហាឃតា៉ ក្យហិតស្ស ការេចា ក្យហិតត្តំ៉

បិបិច្ឆោតិ អសត្តក្យហឌីបតការេយា៉ ញ្ញច្ឆាបកតោតិ ញ្ញច្ឆាឃ អបកតោ, ដ្ឋបត្ឋតោតិ អតេ្វា៉ សម្ពាចតាឌិប្បាឃោតិ ពាហ្យាតញ្ញាសយោ៉ កយត៉ សណ្ឋបេតីតិ អកិក្កយាឌិកយត៉ អកិសច្ចទោតិ, បិសាឌិកកាចំ កេទាតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ញ្ញតទេសុបិ ឲសេច តយោ៉ បហិឆាឃ កច្ឆតីតិ បត្វតំ ឌបេត្វា កច្ឆតិ៉ សេសេសុបិ ឲសេច តយោ៉ សយាហិតោ ចិឃ កច្ឆតីតិ ដ្ឋបធារប្បតេ្វា ចិឃ កច្ឆតិ៉ សេសេសុបិ ឲសេច តយោ៉

អាបិថកញ្ញាយឹច ហោតីតិ បយុលា អាកាតាតំ យត្យុប្បាតំ ឈាតំ បយាបជ្ជត្តោ ចិយ បត្តកាចំ ឥរិយាបថស្សតិ។ ឥរិយាបថស្សាតិ ចតុឥរិយាបថស្ស។ អាឥបតាតិ អាឥដ្ឋបតា, អាឥទេន ច ឥបតា។ ឥបតាតិ ឥបតាការេន។ បណ្ឌបតាតិ អភិបន្តរលំ,

បិបរាឌិកកាចករលត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ អរិយឥយុបត្តិស្សិតត្តិ លោកុត្តរឥយុបដិពទ្ធំ។ កុច្ឆិកត្តិ អចាបុរលំ។ យិត្វាតិ បិតេហចត្តោ។ បត្តិដ្ឋាតិ ឌិដ្ឋយត្វា។ បយុត្វាតិ ឥញហយិត្វា។ ដ្ឋេណ្ឌតិ ឲកោ បតិស្សយចិបេបោ។

កោរខិកកោរខិកោតិ បក្កោឥបក្កោឥកោ, អតិបក្កោឥកោតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “កោរឥកកោរឥកោ”តិ ចា បិឥោ។ កាកុដិកកាកុដិកោតិ អតិចិយ យុលបក្កោឥតសិលោ។ កុហកកុហកោតិ អតិចិយ ចិយ្យបកោ។ លបកលបកោតិ អតិចិយ បល្លាបកោ។ យុលបម្ហាចិកោតិ អត្តតោ យុលឥបេត អញ្ញេហិ បហ បម្ហាចិកោ, អប្បិតចិត្តាតិ ឲកោ។ បត្តាតត្តិ កិលេបបត្តតាយ បត្តាតំ។ បយាបត្តិតត្តិ បយាបជ្ជិតញ្ញាតំ។ កម្ភិរត្តិ តិត្តបតិដ្ឋាតំ។ គ្ឈហត្តិ ឥស្សតុំ ទុក្កំ។ តិបុលត្តិ បុលុំ។ បដិច្ឆន្នត្តិ បឥត្វេត ទុប្បដិចិញ្ញាឥប្បាយំ។ លោកុត្តរត្តិ ឥយុបិបកំ។ បុញ្ញាតាបដិបញ្ញុត្តត្តិ តិញ្ញាតបដិបញ្ញុត្តំ។ អឆ ចា លោកុត្តរបុញ្ញាតាបដិបញ្ញុត្តត្តិ លោកុត្តរឥយុក្ខតតិញ្ញាតបដិបញ្ញុត្តំ។

កាយិកំ បិកត្ថិយត្តិ កាយេ កចំ កាយិកំ។ ចាឥបិកេឥតបិកោឃុបិ ឲបេច តយោ។ អចិត្តិការកេតាតិ ពហុយាតកិរិយរហិតោ។ អត្យុបិហតាតំ ឥក្កយត្តាតត្តិ ដ្ឋបិហតចិរហិតាតំ ឥក្កយត្តាតំ បយិបេ, អតាឥេរ ចា ឃាយិចឥតំ។ ទិឃាបិហតោតិ ដ្ឋបិហតាត្វាហោ ហុត្វា ឥក្កយតិ។ តិឥេ ឥក្កយេ ឥក្កយត្តាតត្តិ អកតបរិច្ឆេតាយ ក្ខិយា ឥក្កយត្តេ បរិច្ឆេទំ កត្វា ចាលុកំ អាកិរិត្វា អាលញ្ញតំ យោរេដត្វា កតឥក្កយេ តិឥេបិ ឥក្កយេ ឥក្កយត្តេ។ ដ្ឋទេ្ឋ ឥក្កយេ ឥក្កយតីតិ ញ្ញដ្ឋកឥយតបយ្យត្តេ ចេឌិកាបរិក្ខិត្តេ ដ្ឋទេ្ឋ ឥក្កយេ ឥក្កយតិ។ បឥេ បិការបរិក្ខិត្តោ ហោតិ ទ្វារកោដ្ឋកឃុត្តោ, បឌ្ឋតត្តរចតត្តរក្ខយត្តស្ស ចា បុប្បដិច្ឆេត្តា, តាឌិបេ ឥក្កយេ ឥក្កយិតុំ ចដ្ដតិ, អប្បដិច្ឆេត្តេបិ ដ្ឋបចារំ យុជ្ជិត្វា ចដ្ដតិ។ ឈដ្ឋយត្តោបិ តិដ្ឋតីតិ អតិបយិបេ តិដ្ឋតិ។ បុរេតាបិតិដ្ឋតីតិ បុរត្ថិមេតាបិ តិដ្ឋតិ។ ឌិតកោបិ

កណតីតិ ឈាលុកោ ចិយ អតោគយិត្វា កណតិ។ ពិហាចិក្លុបកោតិ ពិហំ លិបិត្វា លិបិត្វា កណតិ។

អត្ថុបលទ្ធាតិ បក្ខត្តំ តិបិត្តដ្ឋាតំ បចិបិត្វា។ គេចបិ តិក្ខុ អាបេតត បដិពាហតីតិ អត្តតោ បត្តាបេត អតិឃីឌិត្វា បុរេ ចា បច្ឆា ចា បចិបេត្តា អាបេតត បដិពាហតិ តាយ។

អតាបុច្ឆយ្យិ កដ្ឋំ បក្កិបតីតិ អតាបុច្ឆិត្វា អតបលោកេត្វា អក្កិយិយ្យតាទុំ លិបតិ។ ទ្វារំ បិឥហតីតិ ឌត្តាឃេរ បិឥហតិ។

ឌ្វុតរតីតិ ដ្ឋកតិត្វំ បចិបតិ។ ត្យាយតីតិ បរិទំ បិតេហតិ។ ដ្ឋត្តរតីតិ ដ្ឋកតិត្វតោ តីរំ ដ្ឋក្កច្ឆតិ។

ចោក្កយ្យាបីតិ អតិក្កយិត្វាបិ។ ឌ្វុចរកាតីតិ កត្វេ បតិដ្ឋិតបយតឈរាតិ។

គ្ឈហាតីតិ បដិច្ឆន្នាតិ។ បដិច្ឆន្នាតីតិ អញ្ញេហិ បដិច្ឆាទិតាតិ។

អនជ្ឈិដ្ឋា ចាតិ ថេរេហិ “ធម្មំ កថាហី”តិ អនាណត្តោ អនាយាចិតោ ច។

បាបធម្មោតិ លាមកធម្មោ។ អសុចិសង្កសរសមាចារោតិ អញ្ញេហិ “អយំ ទុស្សីលោ”តិ សង្កាយ សរិតព្ពោ អាចារោ សំយោគោ ឯតស្សាតិ អសុចិសង្កសរសមាចារោ។ សង្កស្សរសមាចារោតិ សការំ សំយោគំ កត្វាបិ បឋន្តិ។ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោតិ បដិច្ឆាទិតកាយវចីកម្មន្តោ។ អស្សមណោតិ ន សមណោ។ សមណបដិញ្ញោតិ “អហំ សមណោ”តិ បដិជានន្តោ។ អព្រហ្មចារីតិ សេដ្ឋចរិយា វិរហិតោ។ ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោតិ វុត្តបដិបន្នោ។ អន្តោបូតីតិ អព្ភន្តរេ កុសលធម្មវិរហិតត្តា អន្តោបូតិភាវមាបន្នោ។ អវស្សុតោតិ រាគេន តិន្តោ។ កសម្ពុជាតោតិ សង្ការសភាវោ។ អាចារគោចរសម្បន្នោតិ ឥធ ភិក្ខុ សគារវោ សប្បតិស្សោ ហិរោត្តប្បសម្បន្នោ សុនិវត្ថោ សុបារុតោ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សមិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារោ ភោជនេ មត្តញ្ញូ ជាគរិយមនុយុត្តោ សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតោ អប្បិច្ឆោ សន្តុដ្ឋោ អារទ្ធវីរិយោ អាភិសមាចារិកេសុ សក្កច្ចការី គរុចិត្តីការពហុលោ វិហរតិ, អយំ វុច្ចតិ អាចារោ។ ឯវំ តាវ អាចារោ វេទិតព្ពោ។

គោចរោ បន តិវិធោ ឧបនិស្សយគោចរោ អារក្ខគោចរោ ឧបនិពន្ធគោចរោតិ។ តត្ថ កតមោ ឧបនិស្សយគោចរោ? ទសកថាវត្ថុគុណសមន្នាគតោ កល្យាណមិត្តោ, យំ និស្សាយ អស្សុតំ សុណាតិ, សុតំ បរិយោទាបេតិ, កង្ខំ វិតរតិ, ទិដ្ឋិំ ឧជុំ ករោតិ, ចិត្តំ បសាទេតិ; យស្ស វា បន អនុសិក្ខមានោ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ, សីលេន, សុតេន, ចាគេន, បញ្ញាយ វឌ្ឍតិ។ អយំ វុច្ចតិ ឧបនិស្សយគោចរោ។

កតមោ អារក្ខគោចរោ? ឥធ ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ ឱក្ខិត្តចក្ខុ យុគមត្តទស្សាវី សុសំវុតោ គច្ឆតិ, ន ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ, ន អស្សំ, ន រថំ, ន បត្តិំ, ន ឥត្ថិំ, ន បុរិសំ ឱលោកេន្តោ, ន ឧទ្ធំ ឧល្លោកេន្តោ, ន អធោ ឱលោកេន្តោ, ន ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ។ អយំ វុច្ចតិ អារក្ខគោចរោ។

កតមោ ឧបនិពន្ធគោចរោ? ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា យត្ថ ចិត្តំ ឧបនិពន្ធតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “កោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ? យទិទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ (សំ។ និ។ ៥។៣៧២), អយំ វុច្ចតិ ឧបនិពន្ធគោចរោតិ។ ឥតិ ឥមិនា ច អាចារេន ឥមិនា ច គោចរេន ឧបេតោ...បេ... សមន្នាគតោ។ តេនបិ វុច្ចតិ អាចារគោចរសម្បន្នោតិ។

អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវីតិ អណុប្បមាណេសុ អសញ្ចិច្ចអាបន្នសេខិយអកុសលចិត្តុប្បាទាទិភេទេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សនសីលោ។ សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ យំកិញ្ចិ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខិតព្ពំ, តំ សព្ពំ សម្មា អាទាយ សិក្ខតិ។ ឯត្ថ ច “បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ”តិ ឯត្តាវតា ច បុគ្គលាធិដ្ឋានាយ ទេសនាយ បាតិមោក្ខសំវរសីលំ ទស្សិតំ។ “អាចារគោចរសម្បន្នោ”តិអាទិ បន សព្ពំ យថាបដិបន្នស្ស តំ សីលំ សម្បជ្ជតិ, តំ បដិបត្តិំ ទស្សេតុំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

បបំ។ សាតិយេសុ អនស្សាវីតិ សាតវត្ថូសុ កាមគុណេសុ តណ្ហាសន្ថវវិរហិតោ។ សណ្ហោតិ សណ្ហេហិ កាយកម្មាទីហិ សមន្នាគតោ។ បដិភានវាតិ បរិយត្តិបរិបុច្ឆាធិគមបដិភានេហិ សមន្នាគតោ។ ន សទ្ធោតិ សាមំ អធិគតធម្មំ ន កស្សចិ សទ្ទហតិ។ ន វិរជ្ជតីតិ ខយា រាគស្ស វិរត្តត្តា ឥទានិ ន វិរជ្ជតិ។

យេសំ ឧសាតិ យេសំ បុគ្គលានំ សាតវត្ថូសុ កាមគុណេសុ ពទ្ធា តណ្ហា អប្បហីនាតិ សត្តវិសយយុត្តា តណ្ហា អរហត្តមគ្គេន អប្បហីនា។ តេសំ ចក្ខុតោ រូបតណ្ហា សមេតីតិ ឯតេសំ ចក្ខុទ្វារតោ បវត្តជវនវីថិសម្បយុត្តា រូបារម្មណា តណ្ហា ឧប្បជ្ជតិ។ អាសវតីតិ យាវ ភវគ្គា ធម្មតោ យាវ គោត្រភុ សវតិ។ សន្ទតីតិ នទីសោតំ វិយ អនុសោតំ សន្ទតិ។ បវត្តតីតិ បុនប្បុនំ ឧប្បត្តិវសេន បវត្តតិ។ សេសទ្វារេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សុក្កបក្ខេ វុត្តវិបរិយាយេន តណ្ហា អរហត្តមគ្គេន សុប្បហីនា។ តេសំ ចក្ខុតោ រូបតណ្ហា ន សមេតិ។

សណ្ហកាយកម្មេន សមន្នាគតោតិ អផរុសេន មុទុនា កាយកម្មេន សមង្គីភូតោ ឯកីភូតោ។ វចីកម្មាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ សណ្ហេហិ សតិបដ្ឋានេហីតិអាទីសុ សតិបដ្ឋានាទយោ លោកិយលោកុត្តរមិស្សកា។ បរិយាបុណនអត្ថាទិបរិបុច្ឆាលោកិយលោកុត្តរធម្មាទិកាយវសេន សល្លក្ខណវិភាវនវវត្ថានករណវសេន តិស្សា បដិភានប្បភេទសង្ខាតា បញ្ញា យស្ស អត្ថិ, សោ បដិភានវា។ តស្ស បរិយត្តិំ និស្សាយ បដិភាយតីតិ តស្ស បុគ្គលស្ស បរិយាបុណនំ អល្លីយិត្វា ញាណំ ជាយតិ ញាណំ អភិមុខំ ហោតិ។ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានាតិ សត្តតិំស ពោធិបក្ខិយធម្មា លោកិយលោកុត្តរមិស្សកវសេន វុត្តា។ មគ្គផលានិ និព្ពានញ្ច លោកុត្តរវសេន។ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ ឆ ច អភិញ្ញាយោ វិមោក្ខត្តិកវសេន វុត្តាតិ ញាតព្ពា។

តត្ថ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោតិ ចត្តារោ ញាណប្បភេទាតិ អត្ថោ។ ឥទ្ធិវិធាទិអាសវក្ខយបរិយោសានានិ អធិកានិ ឆ ញាណានិ។ តស្សាតិ បទស្ស, អត្ថោ បដិភាយតីតិ សម្ពន្ធោ។ អត្ថោតិ សង្ខេបតោ ហេតុផលំ។ តញ្ហិ យស្មា ហេតុអនុសារេន អរីយតិ អធិគមីយតិ បាបុណីយតិ, តស្មា អត្ថោតិ វុច្ចតិ។ បភេទតោ បន យំកិញ្ចិ បច្ចយុប្បន្នំ និព្ពានំ ភាសិតត្ថោ វិបាកោ កិរិយាតិ ឥមេ បញ្ច ធម្មា អត្ថោតិ វេទិតព្ពា, តំ អត្ថំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស យោ អត្ថោ បភេទតោ ញាណតោ បាកដោ ហោតិ។ ធម្មោតិ សង្ខេបតោ បច្ចយោ។ សោ ហិ យស្មា តំ តំ វិទហតិ បវត្តេតិ ចេវ បាបេតិ ច, តស្មា ធម្មោតិ វុច្ចតិ។ បភេទតោ បន យោ កោចិ ផលនិព្ពត្តកោ ហេតុ អរិយមគ្គោ ភាសិតំ កុសលំ អកុសលន្តិ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ធម្មោតិ វេទិតព្ពា, តំ ធម្មំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស យោ ធម្មោ បភេទតោ ញាណតោ បាកដោ ហោតិ, តស្មិំ អត្ថេ ច ធម្មេ ច យា សភាវនិរុត្តិ អព្យភិចារី វោហារោ, តស្ស អភិលាបេ ភាសនេ ឧទីរណេ តំ លបិតំ ភាសិតំ ឧទីរិតំ សភាវនិរុត្តិសទ្ទំ អារម្មណំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តស្ស យា និរុត្តិ ញាណតា បាកដា ហោតិ។

ឯត្ថ អត្ថេ ញាណេន អត្ថោ បដិភាយតីតិ ឥទានិ តស្ស សង្គំ អាហរិត្វា វុត្តប្បភេទេ អត្ថេ បាកដីភូតេ វុត្តប្បភេទោ អត្ថោ តស្ស បុគ្គលស្ស បដិភាយតិ ញាណាភិមុខោ ហោតិ។ ធម្មេ ញាណេន ធម្មោ បដិភាយតីតិ វុត្តប្បភេទេ ធម្មេ បាកដីភូតេ វុត្តប្បភេទោ ធម្មោ បដិភាយតិ។ និរុត្តិយា ញាណតាយ និរុត្តិ បដិភាយតីតិ វុត្តប្បភេទាយ និរុត្តិយា បាកដាយ វុត្តប្បភេទា និរុត្តិ បដិភាយតិ។ ឯតេសុ តីសុ ញាណេសុ ញាណន្តិ អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ ឯតេសុ តីសុ សព្ពត្ថកញាណមារម្មណំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តស្ស តេសុ តីសុ ញាណេសុ បភេទគតំ ញាណំ,

យថាវុត្តេសុ ច ឯតេសុ តីសុ ញាណេសុ គោចរកិច្ចាទិវសេន វិត្ថារគតំ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា។ ឥមាយ បដិភានបដិសម្ភិទាយាតិ ឥមាយ វុត្តប្បការាយ យថាវុត្តវិត្ថារបញ្ញាយ ឧបេតោ ហោតិ។ សោ វុត្តិ បដិភានវាតិ និទស្សេត្វា អាហ។ យស្ស បរិយត្តិ អត្ថីតិ បរិយត្តិ នាម ពុទ្ធវចនំ។ តញ្ហិ ឧគ្គណ្ហន្តស្ស បដិសម្ភិទា វិសទា ហោតិ។ យស្ស បុគ្គលស្ស ឯវម្បិ បរិយត្តិ អត្ថិ។ បរិបុច្ឆា អត្ថីតិ បរិបុច្ឆា នាម បាឡិអដ្ឋកថាទីសុ គណ្ឋិបទអត្ថបទវិនិច្ឆយកថា។ ឧគ្គហិតបាឡិអាទីសុ ហិ អត្ថំ កថេន្តស្ស បដិសម្ភិទា វិសទា ហោតិ។ អធិគមោ អត្ថីតិ អធិគមោ នាម អរហត្តប្បត្តិ។ អរហត្តញ្ហិ បត្តស្ស បដិសម្ភិទា វិសទា ហោតិ។ យស្ស វុត្តប្បការា តិវិធា សម្បត្តិ អត្ថិ។ កិំ តស្ស បដិភាយិស្សតីតិ ឯតេន ការណេន តស្ស បុគ្គលស្ស បហោនកំ ញាណំ ឧបដ្ឋហិស្សតិ។

សាមន្តិ សយមេវ។ សយំ អភិញ្ញាតន្តិ សយមេវ ឯតេន ញាណេន អវគមិតំ។ អត្តបច្ចក្ខំ ញាណន្តិ អត្តនា បដិវិជ្ឈិតំ បច្ចវេក្ខិតំ ញាណំ។ ន អញ្ញស្ស សទ្ទហតីតិ អត្តបច្ចក្ខត្តាយ បរេសំ ន សទ្ទហតិ, សទ្ធាយ ន គច្ឆតិ។ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិអាទិកំ ធម្មដ្ឋិតិបច្ចយាការទស្សនវសេន វុត្តំ។ អវិជ្ជានិរោធាតិអាទយោ និព្វានគាមិនិំ បដិបទំ វត្វា។ ឯតំ ទុក្ខន្តិអាទិ សច្ចទស្សនវសេន។ ឯតេ អាសវាតិអាទយោ អបរេន បរិយាយេន កិលេសវសេន បច្ចយទស្សនវសេន។ ឯតេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យាតិអាទយោ
អភិញ្ញេយ្យបរិញ្ញេយ្យបហាតព្ពភាវេតព្ពសច្ឆិកាតព្ពធម្មានំ ទស្សនវសេន។ ឆន្នំ ផស្សាយតនានន្តិអាទយោ ផស្សាយតនានំ ឧប្បត្តិញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ទស្សនវសេន។ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ បញ្ចន្នំ មហាភូតានំ ឧទយញ្ច វយញ្ច, ឯតេសុ
ឆន្ទរាគវសេន អស្សាទញ្ច, ឯតេសំ វិបរិណាមំ អាទីនវញ្ច, និស្សរណសង្ខាតំ និព្វានញ្ច។ ចតុន្នំ មហាភូតានំ អវិជ្ជានិរោធគាមិនិញ្ច,
អវិជ្ជានិរោធេ អត្ថង្គមញ្ច ទស្សនវសេន វុត្តា។ ឯវំ សព្វា តត្ថ តត្ថ វុត្តនយេន វេទិតព្ពា។

អបរោ នយោ តត្ថ ឯតស្ស មនោវញ្ញាណំ មនត្តិ អមតំ។ កិលេសវិសបដិបក្ខត្តា អគទន្តិបិ អមតំ។ តស្មិំ និព្វានេ អបរោគធំ។
អមតបរាយនន្តិ វុត្តប្បការំ អមតំ បរំ អយនំ គតិ បតិដ្ឋា អស្សាតិ អមតបរាយនំ។ អមតបរិយោសានន្តិ តំ អមតំ សំសារស្ស
និដ្ឋាភូតត្តា បរិយោសានមស្សាតិ អមតបរិយោសានំ។

ប័ដ៍ លោកមេត្តា ន និព្វុតីតិ លោកបត្តនាយ វុត្តត្តាទីនិ ន និព្វុតិ។ អចិរុទ្ធោ ច តណ្ហាយ, សព្វេសុ នានុគិទ្ធោតីតិ ចិរោធាការេន ច
អចិរុទ្ធោ ហុត្វា តណ្ហាយ មូលនានាទីសុ ឯកំ នានុដ្ឋាតិ។

ឯតន្ហិ លោតិ លោកបត្តនាយ ការណចិន្តេន បិហស្ស បរិយេសនេន និបិតោ។ លោកាមិសិត្តាត្តិយាតិ ចតុន្នំ បច្ចយានំ ចិវរេសនេន ឧប្បត្តិយា។
លោកំ បរិបិទេចន្តោតិ បច្ចយេ បរិបិចយន្តោ។

អត្តទមថាយាតិ ចិបស្សនាមប្បយុត្តាយ បញ្ញាយ អត្តនោ ទមនត្ថាយ។ អត្តសមថាយាតិ សមាធិមប្បយុត្តាយ បញ្ញាយ អត្តនោ
សមាធានត្ថាយ។ អត្តបរិនិព្វាបនត្ថាយាតិ ឧបធិវេទនាបិ ការណេន អត្តនោ អនុបាទាបរិនិព្វានត្ថាយ។ វុត្តញ្ហេតំ “អនុបាទាបរិនិព្វានត្ថំ
ខោ អាវុសោ ភគវតិ (ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី”តិ (ម॰ និ॰ ១॰២៥៩)។ អប្បិច្ឆនិទ្ទេស និទ្ទេសាយាតិ ឯត្ថ បច្ចយអប្បិច្ឆោ អធិគមអប្បិច្ឆោ

បរិយត្តិអប្បិច្ឆោ ធុតង្គអប្បិច្ឆោតិ ចត្តារោ អប្បិច្ឆា, តេសំ ភាគត្តំ ហេដ្ឋា វិត្ថារិតំ ឯវ, តំ អប្បិច្ឆំ អល្លីយិត្វា។ សន្តុដ្ឋិទេសនាតិ ចតូសុ បច្ចយេសុ ច តិវិធំ សន្តោសំ អល្លីយិត្វា, ឯតេសំ វិភាគោ ហេដ្ឋា វិត្ថារិតោយេវ។ សល្លេខទេសនាតិ កិលេសសល្លេខំ។ ឥទយត្ថិតទេសនាតិ ឥទយេហិ កុសលធម្មេហិ អត្ថិ ឥទយត្ថិ, តស្ស ភាវោ ឥទយត្ថិតា, តំ ឥទយត្ថិតំយេវ និស្សាយ អល្លីយិត្វា។

រសោតិ និទ្ទេសស្ស ឧទ្ទេសបទំ។ មូលរសោតិ យំកិញ្ចិ មូលំ បដិច្ច និព្វត្តរសោ។ ខន្ធរសាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ អម្ពិលន្តិ តក្កម្ពិលាទិ។ មធុរន្តិ ឯកន្តតោ គោសប្បិអាទិ។ មធុ បន ករសាវយុត្តំ ចិរនិក្ខិត្តំ ករសាវំ ហោតិ, ផាណិតំ ខារិយុត្តំ ចិរនិក្ខិត្តំ ខារិយំ ហោតិ។ សប្បិ បន ចិរនិក្ខិត្តំ វណ្ណគន្ធេ ជហន្តម្បិ រសំ ន ជហតីតិ តទេវ ឯកន្តមធុរំ។ តិត្តកន្តិ និម្ពបណ្ណាទិ។ កដុកន្តិ សិង្គិវេរមរិចាទិ។ លោណិកន្តិ សាមុទ្ទិកលោណាទិ។ ខារិកន្តិ វាតិង្គណកឡីរាទិ។ លម្ពិកន្តិ ពទរាមលកកបិដ្ឋសាលវាទិ។ កសាវន្តិ ហរីតកាទិ។ សព្វេបិ ឥមេ រសា វត្ថុវសេន វុត្តា។ តំតំវត្ថុកោ បនេត្ថ រសោ ច អម្ពិលាទីហិ នាមេហិ វុត្តោតិ វេទិតព្វោ។ សាទូតិ ឥដ្ឋរសោ។ អសាទូតិ អនិដ្ឋរសោ។ ឥមិនា បទទ្វយេន សព្វេបិ រសា បរិយាទិន្នា។ សីតន្តិ សីតរសោ។ ឧណ្ហន្តិ ឧណ្ហរសោ។ ឯវមយំ មូលរសាទិកា ភេទេន ភិន្នោបិ រសោ លក្ខណាទីហិ អភិន្នោយេវ។ សព្វោបិ ហេស ជិវ្ហាបដិហននលក្ខណោ, ជិវ្ហាវិញ្ញាណស្ស វិសយភាវរសោ, តស្សេវ គោចរបច្ចុបដ្ឋានោ។ តេ ជិវ្ហគ្គេន រសគ្គានីតិ ឯតេ សព្វេបិ ជិវ្ហគ្គេន ឧត្តមរសានិ។ បរិយេសន្តាតិ គវេសមានា។ អាហិណ្ឌន្តីតិ តត្ថ តត្ថ វិចរន្តិ។ តេ អម្ពិលំ លភិត្វា អនម្ពិលំ បរិយេសន្តីតិ តក្កាទិអម្ពិលំ លទ្ធា អនម្ពិលំ គវេសន្តិ។ ឯវំ សព្វត្ថ បរិវត្តេត្វា បរិវត្តេត្វា យោជេតព្វំ។

បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតីតិ បដិសង្ខានបញ្ញាយ ជានិត្វា ឧបាយេន អាហារំ អាហារេតិ។ ឥទានិ ឧបាយំ ទស្សេតុំ "នេវ ទវាយា"តិអាទិ វុត្តំ។

តត្ថ នេវ ទវាយាតិ ទវត្ថាយ ន អាហារេតិ។ តត្ថ នដលង្ឃកាទយោ ទវត្ថាយ អាហារេន្តិ នាម។ យញ្ហិ ភោជនំ ភុត្តស្ស នច្ចគីតកព្វសិលោកសង្ខាតា ទវា អតិរេកតរេន បដិភាតិ, តំ ភោជនំ អធម្មេន វិសមេន បរិយេសិត្វា តេ អាហារេន្តិ។ អយំ បន ភិក្ខុ ន ឯវមាហារេតិ។

ន មទាយាតិ មានមទបុរិសមទានំ វឌ្ឍនត្ថាយ ន អាហារេតិ។ តត្ថ រាជរាជមហាមត្តា មទត្ថាយ អាហារេន្តិ នាម។ តេ ហិ អត្តនោ មានមទបុរិសមទានំ វឌ្ឍនត្ថាយ បិណ្ឌរសភោជនាទីនិ បណីតភោជនានិ ភុញ្ជន្តិ។ អយំ បន ភិក្ខុ ឯវំ នាហារេតិ។

ន មណ្ឌនាយាតិ សរីរមណ្ឌនត្ថាយ ន អាហារេតិ។ តត្ថ រូបូបជីវិនិយោ មាតុគាមា អន្តេបុរិកាទយោ ច សប្បិផាណិតាទីនិ បិវន្តិ, សិនិទ្ធមុទុមន្ទភោជនំ អាហារេន្តិ ឯវំ នោ អង្គលដ្ឋិ សុសណ្ឋិតា ភវិស្សតិ, សរីរេ ឆវិវណ្ណោ បសន្នោ ភវិស្សតីតិ។ អយំ បន ភិក្ខុ ឯវំ ន អាហារេតិ។

ᨶ ᩅᩥᨽᩪᩈᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨾᩴᩈᩅᩥᨽᩪᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾᩃ᩠ᩃᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾᩃ᩠ᩃᨧᩮᨭᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᩩᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨸᩦᨱᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᩑᩅᩴ ᨶᩮᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᩏᩔᨴᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨸᩉᩣᩁᩈᩉᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨾᩴᩈᩅᩥᨽᩪᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨

ᨿᩣᩅᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩣᩉᩁᨱᨸᨿᩮᩣᨩᨶᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩥᨿᨾᨴᩔᨶᩴ᪨ ᩍᨾᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩥᨠᩔ ᨠᩁᨩᨠᩣᨿᩔ ᨮᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩍᨴᨾᩔ ᩋᩣᩉᩣᩁᩣᩉᩁᨱᩮ ᨸᨿᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨸᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨿᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩪᨸᩁᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨽᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣ, ᨲᩔᩣ ᩏᨸᩁᨲᩥᨿᩣ ᩅᩪᨸᩈᨾᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨠᩃᩈᩣᩈᨶᩴ, ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩦᨲᩥ ᩏᨸᩣᨿᨶᩥᨴᩔᨶᩴ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩏᨸᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨭᩥᩉᨦ᩠ᨡᩣᨾᩦᨲᩥ ᨸᩩᩁᩣᨱᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨽᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨲᩴ ᨸᨭᩥᩉᨶᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶᩅᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨶ ᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨶᩅᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨲᩔᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨

ᨿᩣᨲᩕᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣᨸᨶᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶᩮᩅ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, “ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᨩᩦᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩋᨵᩮᩣᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᩈᨠᩃᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨶᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, “ᨠᩥᩴ ᩍᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩋᩈᩩᨠᩔ ᨶᩣᨾ ᩏᨴᩁᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩑᩈ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᩅᩴᨸᨠᨲᩥᨠᩮᩣᨿᩮᩅ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶᩮᩅ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨

ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩉᩁᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᩋᩃᩴᩈᩣᨭᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩅᨭ᩠ᨭᨠᩮᩣ ᨠᩣᨠᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩅᨾᩥᨲᨠᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨶ ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᩋᩣᩉᩁᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻᩉᩩᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᩣᩉᩁ ᩉᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᩃᩴᩈᩣᨭᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨿ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩅᨭ᩠ᨭᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨠᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨠᩮᩉᩥ ᩋᩣᨾᩈᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨿᩣᩅ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩅᨾᩥᨲᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩅᨾᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨹᩤᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩮᩉᩥ ᩐᨶᩪᨴᩁᨲᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨬ᩠ᩉᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨸᩥᩅᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩣ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᩉ –

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩮ, ᩋᨽᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩥᩅᩮ;

ᩋᩃᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ, ᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨳᩮᩁᨣᩣ᪨ ᪙᪘᪓; ᨾᩥ᪨ ᨸ᪨ ᪖᪨᪕᪨᪑᪐);

ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨶᩮᩅ ᨴᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ, ᨶ ᨾᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨾᨱ᩠ᨯᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩅᩥᨽᩪᩈᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᨿᩣᨸᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩪᨸᩁᨲᩥᨿᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨲᩥ ᨸᩩᩁᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨭᩥᩉᨦ᩠ᨡᩣᨾᩥ ᨶᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᩈ᩠ᩈᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩣᨲᩕᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ ᨧ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨

ᨾᩉᩣᩈᩥᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉ – “ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᨶᩣᨾ, ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩈᨾᩮᩣᩈᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ, ᨿᩣᨸᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩪᨸᩁᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨲᩥ ᨸᩩᩁᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨭᩥᩉᨦ᩠ᨡᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᩈ᩠ᩈᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩣᨲᩕᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨

᪕᪐᪨ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣᨲᩥ ᨨᩊᨦ᩠ᨣᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᨴᩥᩈᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣᨲᩥ ᨨᩊᨦ᩠ᨣᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨨᩊᨦ᩠ᨣᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨲᩥ? ᨬᩣᨱᩣᨴᨿᩮᩣ᪨ “ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨬᩣᨱᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩈᨲᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᩉᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩁᨩ᩠ᨩᨶᨴᩩᩈ᩠ᩈᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩈ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᩅᩈᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩁᩪᨸᨴᩈ᩠ᩈᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩣ ᨸᨶᩣᩉᩩ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ ᨸᨶ ᨸᩈᩣᨴᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᩎᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ “ᨵᨶᩩᨶᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩈᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᨠᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨶᩮᩅ ᩈᩩᨾᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᨽᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩁᩣᨣᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨴᩩᨾ᩠ᨾᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨥᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩍᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨸᨠ᩠ᨡᨸᨲᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᨬᩣᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨾᨶᩣᨸᩴ ᨶᩣᨽᩥᨣᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨾᨶᩅᨯ᩠ᨰᨶᨠᩴ ᩍᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨶᩣᨽᩥᨣᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨽᩥᩉᩴᩈᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨲᩩᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᨶ ᩁᩣᨣᩴ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩣᨣᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩤᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨮᩥᨲᩮᩣᩅ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩈ᩠ᩈ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨸᩣᩁᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨾᨶᩣᨸᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ᪨ ᨶ ᨾᨦ᩠ᨠᩩ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨵᩅᩈᩮᨶ ᨮᩥᨲᨾᨶᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩃᩦᨶᨾᨶᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᩃᩦᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨧᩮᨲᩈᩮᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩁᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

រដតិយេ ត រដ្ឋតីតិ រដតិយម្ពិ ចត្តុម្ពិ ត រាក៌ ប្បយោទេតិ៍ ទុយ្យតិយេ ត ទុយ្យតីតិ ទោយុប្បយោទ ចត្តុម្ពិ ត ទោរ៉ំ ប្បយោទេតិ៍ យោហតិយេ ត យុឃ្យតីតិ យោហតិយម្ពិ ចត្តុម្ពិ ត យោហំ ប្បយោទេតិ៍ កោបតិយេ ត កុប្បតីតិ កោឆតិយម្ពិ ចត្តុម្ពិ ត ចលតិ៍ យតតិយេ ត យដ្ឋតីតិ យតតិយម្ពិ ចត្តុម្ពិ ត ឋំឝិទេតិ៍ កិលេឋតិយេ ត កិលិឞ្ឞតីតិ ឞូបតបតិយម្ពិ ចត្តុម្ពិ ត ឞូបតប្បតិ៍ ងិដ្ឋេ ងិដ្ឋយទេត្តាតិ ទ្ទបិរមុលោ ចក្ខុចិញ្ញាណេលាត ងិដ្ឋេ ងិដ្ឋយទេត្តា៍ ឃុទេ ឃុតយទេត្តាតិ ឋទ្ធាឃតតេ ឋោតចិញ្ញាណេលាត ឃុទេ ឃុតយទេត្តា៍ យុទេ យុតយទេត្តាតិ ឈាតឌិច្បាកាឃចិញ្ញាណេលាត បិបុលិត្វា កហិទេ កហិតយទេត្តា៍ ចិញ្ញាណេ ចិញ្ញាតយទេត្តាតិ យទេតាចិញ្ញាណេលាត ញាណេ ញាតយទេត្តា៍ ងិដ្ឋេ ត លិយ្យតីតិ ចក្ខុចិញ្ញាណេលាត ងិដ្ឋេ ទ្ទបិរមុលោ តល្យាងិដ្ឋិលេឋបត ត លិយ្យតិ៍ ងិដ្ឋេ អត្ទបយោតិ ទ្ទបិរមុលោ តិត្តូឈ្យោ ទោហាតិ៍ អតបិឋោតិ អបដ្ឋចិទេត្តា៍

ឋំចិដ្ឋតីតិ លក្ខតិ៍ បឞ្ញតីតិ ឱ្យលេរិកេតិ៍ លក្ខរាកោតិ ឝិឥតហោ៍ ទ្ទបិរាយត្តិ ទ្ទបំ អារាយំ អឞ្ញាតិ ទ្ទបិរាយំ៍ ទ្ទបេ រតត្តិ ទ្ទបទតំ៍ ទ្ទបេ ឋត្តឌ្ឋិតិ ទ្ទបឋមុទិតំ៍

ទត្តិ តឃត្តិ ឋមិតិត្តិ ប្បឃ្យាតកិច្បអាឃណ្ហលិឌិម្ពុ យហាឌតយត្ដ្យាកន្ធត្តា ទត្តមេចេ កោលាឌាតិ៍ ចា អឞ្ញាឌាតិ៍ ចា ឃាទេត ឃោឌេត្វា តឃត្តិ៍ រាឌាតិ តឆាទ្ទបិតេច ផាតាតិ កន្ធេត្តា រាឌាបិ ទត្តមេចេ អកិទ្ទហតិ៍ យតុឞ្ឞុម្ពុតិ យតុឞ្ឞុម្ពុបិ ចត្វាហិ អរិឃយក្កហិ ទេត្តា តិន្តិឋេចតោច ឋេដ្ឋេ៍ ឃោតិចាញ្ញត្តិ ឃោ ឲចទ្ទបំ អតិក្កុយចចត់ បុតប្បុត់ ចុច្ចុយាតយ្បិ តិតិក្កុតិ ត បដិប្បក្ខតិ ត ចិហញ្ញាតិ, ឲចទ្ទបិ ទេត្តា ឋេដ្ឋោតិ អទេត្វា៍

អឞ្ញតរាតិ ចច្បអចាឃ កេហ្វេកត ឌាតា៍ អាឌាតិឃាតិ ឃំ អឞ្ញទមុឞ្ញាទឆិ ញាតំ ញាតេតិ, តឞ្ញ លិប្បំ ឌាតតឋយត្វា៍ ឝិត្ថចាតិ ឝិត្ថចទេដ្ឋេ ឌាតា អឞ្ញា៍ យហាតាកាតិ កុឌ្ឍឋក្ខាតា យហាហត្តិតោ៍ អត្តទទេត្តាតិ ឲទេ អឞ្ញតរា ចា អាឌាតិឃា ចា ឝិត្ថចា ចា កុឌ្ឍរា ចា ចរា ទត្តា, ត អទត្តា៍ ឃោ បត ចត្យក្កឋក្ខាតេត អត្តទទេត្តត ទត្តតាឃ អត្តទទេត្តា តិន្តិឋេចតោ, អឃំ តទេតាបិ ចទំ, ឋដ្ឋោហិបិ ឲទេតហិ ប្ពត្តទិតទោតិ អទេត្វា៍

ត ហិ ឲទេតហិ ឃាទេតហីតិ ឃាតិ ឲតាតិ ហត្តិឃាតាឌិឃាតាតិ, ត ហិ ឲទេតហិ ឃាទេតហិ កោឆិ បុក្កលេ ឃុបិតទេត្តតបិ អកតបុទ្ធត្តា "អកត"ត្តិ ឋក្ខាតំ តិន្តាតឌិឋំ, តំ ផាតំ កទេន្ធឃ្យ៍ ឃចា បុទ្ធាកាទេក ទ្ពត្រ្វឹឃទេយត ទទេត្តត អបទកាទេក អរិឃយក្កាចតាឃ ឃុទទេត្តត ទទេត្តា តិន្តិឋេចតោ ឋប្បទេញ្ញា បុក្កលេ តំ អកតបុទ្ធ ឌិឋំ កន្ធតិ, ទត្តក្ខុមិ បិបុណាតិ៍ តឞ្វា អត្តទយតេយេច ចទត្តិ អទេត្វា៍

ចិឆាឃុ ត ចិកប្បត្តិតិ ឋេឃ្យឞ្ញ ឋេឃ្យាហយម្ពិតិអាឌិម្ពុ យាតចិឆាឃុ ត ចលត្តិ តប្បទេចតត្តិ៍ ចិប្បយុត្តា បុតន្ទុចាតិ បុតន្ទុចបដិឋត្ថិឃា បុតប្បុត់ ប្បប្បត្តិទេតា ឃុដ្ឋ យុត្តា យុត្តិត្វា ចិតា៍ ទត្តក្ខុមិមតុប្បត្តាតិ ឲកាត្តទយត់ អទហត្តចលក្ខុមិ បិបុលិត្វា ចិតា៍ ទេ ទលេរិក ចិឌិតាចិទេតាតិ ទេ អទហទេត្តា ឋត្តូលេរិក ចិឌិតចិឌឃា ចិឌិតចទេត្តា តាឃ ទោហាត្តិ៍

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨽᩣᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨽᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨿᩈ᩠ᩈᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩈ᩠ᩈ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩥ ᨨᩊᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨣᩮᩣᨧᩁᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩈᨶᩣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨣᨶ᩠ᨵ ᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨣᩮᩣᨧᩁᨽᩣᩅᨶᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩮᨠᩃ᩠ᩃᨲᩣ ᩅᩮᨠᩃ᩠ᩃᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩈᨠᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥᨡᨶ᩠ᨵᩃᩮᩣᨠᩴ ᨸᩁᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥᨡᨶ᩠ᨵᩃᩮᩣᨠᨬ᩠ᨧ ᨴᨶ᩠ᨲᨾᩁᨱᩴ ᨾᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ, ᨩᩦᩅᩥᨲᨠ᩠ᨡᨿᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩥ ᨸᨭᩥᨾᩣᨶᩮᨲᩥ, ᨶ ᨽᩣᨿᨲᩥ ᨾᩁᨱᩈ᩠ᩈ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨾᩁᨱᩮ ᨾᩮ ᨽᨿᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ”᪨ (ᨳᩮᩁᨣᩣ᪨ ᪒᪐);

“ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨾᩁᨱᩴ, ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ;

ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨾᩣᨶᩮᨾᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᩴ ᨽᨲᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨳᩮᩁᨣᩣ᪨ ᪖᪐᪖, ᪖᪕᪔, ᪑᪐᪐᪒; ᨾᩥ᪨ ᨸ᪨ ᪒᪨᪒᪨᪔ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᩅᩥᩈᨴᩥᩈᩴ);

ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣᩈ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪘᪐᪨ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᨲᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᩣ᪨ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᩮᩉᩥ ᩋᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨵᨾ᩠ᨾᨬᩣᨱᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᩅᩣᨿ ᩅᩥᨽᩅᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩈ᩠ᩈᨲᩣᨿ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨿ ᩅᩣ᪨ ᩍᨾᩥᩈ᩠ᩈᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ᪨

᪘᪑᪨ ᨲᩴ ᨻᩕᩪᨾᩥ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩑᨠᩮᨠᨣᩣᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩮᨾᩥ᪨ ᩋᨲᩁᩦ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩥᩈᨲᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨾᩉᩣᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᩋᨲᩁᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩥᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩁᨬ᩠ᨩᨶᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨲᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᩋᩣᨥᩣᨲᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩅᩣᨴᨸᨭᩥᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᨠᩮᩣᨸᩮᩣ ᨧ ᩋᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣ ᩅᨲᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩅᩥᩁᨲᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣ ᨣᩮᩣᩅᨲᩣᨴᩥᩅᨲᩴ ᩅᩣ᪨ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩥᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ “ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᩮᩣᨥᨾᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩏᨴᩣ᪨ ᪕᪔; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪘᪗, ᪒᪐᪒) ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᩈ ᩍᨾᩈ᩠ᩈ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨

᪘᪒᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨾᩮᩅ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ “ᨶ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲᩕᨩᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ

បុត្តបរិគ្គហាទយោ បុត្តាទិនាមេន វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ តេ ហិស្ស ន វិជ្ជន្តិ, តេសំ វា អភាវេន បុត្តាទយោ ន វិជ្ជន្តីតិ។ អត្តាតិ “អត្តា អត្ថី”តិ គហិតា សស្សតទិដ្ឋិ។ និរត្តាតិ “ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ គហិតា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ។

នត្ថីតិ គហេតព្ពំ នត្ថិ។ មុញ្ចិតព្ពំ នត្ថីតិ មោចេតព្ពំ នត្ថិ។ យស្ស នត្ថិ គហិតន្តិ យស្ស បុគ្គលស្ស តណ្ហាទិដ្ឋិវសេន គហិតំ ន វិជ្ជតិ។ តស្ស នត្ថិ មុញ្ចិតព្ពន្តិ តស្ស បុគ្គលស្ស មុញ្ចិតព្ពំ ន វិជ្ជតិ។ គាហមុញ្ចនសមតិក្កន្តោតិ គហណញ្ច មោចនញ្ច វីតិវត្តោ។ វុឌ្ឍិបរិហានិវីតិវត្តោតិ វុឌ្ឍិញ្ច ហានិញ្ច អតិក្កន្តោ។

៨៣។ យេន នំ វជ្ជុ បុថុជ្ជនា, អថោ សមណព្រាហ្មណាតិ យេន តំ រាគាទិនា វជ្ជេន បុថុជ្ជនា សព្វេបិ ទេវមនុស្សា ឥតោ ច ពហិទ្ធា សមណព្រាហ្មណា ច រត្តោតិ វា ទុដ្ឋោតិ វា វទេយ្យុំ។ តំ តស្ស អបុរក្ខតន្តិ តំ រាគាទិវជ្ជំ តស្ស អរហតោ អបុរក្ខតំ។ តស្មា វាទេសុ នេជតីតិ តំការណា និន្ទាវចនេសុ ន កម្បតិ។

នេជតីតិ និទ្ទេសស្ស ឧទ្ទេសបទំ។ ន ឥញ្ជតីតិ ចលនំ ន ករោតិ។ ន ចលតីតិ ន តត្ថ នមតិ។ ន វេធតីតិ កម្បេតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ ន ផន្ទតិ។ នប្បវេធតីតិ ន កម្បតិ។ ន សម្បវេធតីតិ ន បរិវត្តតិ។

៨៤។ ន ឧស្សេសុ វទតេតិ វិសិដ្ឋេសុ អត្តានំ អន្តោកត្វា “អហំ វិសិដ្ឋោ”តិ អតិមានវសេន ន វទតិ។ ឯស នយោ ឥតរេសុ ទ្វីសុ។ កប្បំ នេតិ អកប្បិយោតិ សោ ឯវរូបោ ទុវិធម្បិ កប្បំ ន ឯតិ។ កស្មា? យស្មា អកប្បិយោ, បហីនកប្បោតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥមិស្សាបិ គាថាយ និទ្ទេសោ វុត្តនយោវ។

៨៥។ សកន្តិ មមន្តិ បរិគ្គហិតំ។ អសតា ច ន សោចតីតិ អវិជ្ជមានាទិនា អសតា ច ន សោចតិ។ ធម្មេសុ ច ន គច្ឆតីតិ សព្ពធម្មេសុ ឆន្ទាទិវសេន ន គច្ឆតិ។ ស វេ សន្តោតិ វុច្ចតីតិ សោ ឯវរូបោ “សន្តោ”តិ វុច្ចតិ។ ឥមិស្សាបិ គាថាយ និទ្ទេសោ វុត្តនយោវ។ អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ។ ទេសនាបរិយោសានេ កោដិសតសហស្សទេវតានំ អរហត្តប្បត្តិ អហោសិ, សោតាបន្នាទីនំ គណនា នត្ថីតិ។

សទ្ធម្មប្បជ្ជោតិកាយ មហានិទ្ទេសដ្ឋកថាយ

បុរាភេទសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១។ កលហវិវាទសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

៨៥។ ឯកាទសមេ កលហវិវាទសុត្តនិទ្ទេសេ កុតោបហូតា កលហា វិវាទាតិ កលហោ ច តស្ស បុព្ពភាគោ វិវាទោ ចាតិ ទ្វយំ កុតោ ជាតំ។ បរិទេវសោកា សហមច្ឆរា ចាតិ បរិទេវសោកា ច សហមច្ឆរា ច កុតោ បហូតា។ មានាតិមានា សហបេសុណា ចាតិ មានា ច អតិមានា ច បេសុណា ច កុតោ បហូតា។ តេតិ តេ សព្ពេបិ អដ្ឋ កិលេសវត្ថូ។ តទិង្ឃ ព្រូហីតិ តំ មយា បុច្ឆិតមត្ថំ ព្រូហិ, យាចាមិ តំ អហន្តិ។ យាចនត្ថេ ហិ ឥង្ឃាតិ និបាតោ។

ឯកេន អាការេនាតិ ឯកេន ការណេន។ អបរេន អាការេនាតិ អបរេន ការណេន។ អាគារិកា ទណ្ឌបស្សុតាតិ គហបតិកោ វិហេសមានា។ បព្ពជិតា អាបត្តិំ អាបជ្ជន្តាតិ អនគារិកា សត្តសុ អាបត្តិក្ខន្ធេសុ អញ្ញតរំ អាបជ្ជមានា។

កុតោបហូតាតិ កុតោជាតា។ កុតោជាតាតិ កុតោ បដិលទ្ធភាវា។ កុតោសញ្ជាតាតិ ឧបសគ្គេន បទំ វឌ្ឍិតំ។ កុតោនិព្ពត្តាតិ កុតោ និព្ពត្តលក្ខណំ បត្តា។ ឧបសគ្គេន បទំ វឌ្ឍេត្វា “កុតោអភិនិព្ពត្តា”តិ វុត្តំ។ កុតោបាតុភូតាតិ កុតោបាកដីភូតា។ កិំនិទានាតិអាទីសុ អត្តនោ ផលំ និទេតីតិ និទានំ។ ឯតស្មា ផលំ សមុទេតីតិ សមុទយោ។ ឯតស្មា ផលំ ជាយតីតិ ជាតិ។ ឯតស្មា ផលំ បភវតីតិ បភវោ។ មូលំ បុច្ឆតីតិ កលហស្ស ការណំ បុច្ឆតិ។ ការណញ្ហិ បតិដ្ឋានដ្ឋេន មូលំ។ អត្តនោ ផលនិប្ផាទនត្ថំ ហិនោតីតិ បវត្តតីតិ ហេតុ។ “ហន្ទ តំ គណ្ហថា”តិ ទស្សេតិ វិយ អត្តនោ ផលំ និទេតីតិ និទានំ។ ឯតស្មា ផលំ សម្ភវតីតិ សម្ភវោ។ បភវតិ ផលំ ឯតស្មាតិ បភវោ។ សមុដ្ឋាតិ ឯត្ថ ផលំ, ឯតេន វា សមុដ្ឋាតីតិ សមុដ្ឋានំ។ អត្តនោ ផលំ អាហរតីតិ អាហារោ។ អបដិក្ខិបិតព្ពដ្ឋេន អត្តនោ ផលំ អារមតីតិ អារម្មណំ។ ឯតំ បដិច្ច អបដិក្ខិបិត្វា ផលំ ឯតិ បវត្តតីតិ បច្ចយោ។ ឯតស្មា ផលំ សមុទេតីតិ សមុទយោតិ ឯវមេតេសំ បទានំ វចនត្ថោ វេទិតព្ពោ។ តំ សព្ពាយ “កលហស្ស ច វិវាទស្ស ច មូលំ បុច្ឆតី”តិអាទិនា នយេន យោជនា កាតព្ពា។

៨៦។ បិយប្បហូតាតិ បិយវត្ថុតោ ជាតា។ យេ តេ វុត្តា កលហា វិវាទាតិ ទីបិតា កលហវិវាទាទីនំ ន កេវលំ បិយវត្ថុមេវ, មច្ឆរិយម្បិ បច្ចយំ ទស្សេតិ។ កលហវិវាទសីសេន ចេត្ថ សព្ពេបិ តេ ធម្មា វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ យថា ច ឯតេសំ មច្ឆរិយំ, តថា បេសុណានញ្ច វិវាទំ។ តេនាហ “វិវាទជាតេសុ ច បេសុណានី”តិ។ ទុតិយាយ គាថាយ និទ្ទេសោ ឧត្តានត្ថោយេវ។

៨៧។ បិយា សុ លោកស្មិំ កុតោនិទានា, យេ ចាបិ លោភា វិចរន្តិ លោកេតិ “បិយប្បហូតា កលហា”តិ យំ វុត្តំ, តេ បិយា លោកស្មិំ កុតោនិទានា, ន កេវលញ្ច បិយា, យេ ចាបិ ខត្តិយាទយោ លោភេ វិចរន្តិ លោភហេតុ លោភាភិភូតា វិចរន្តិ, តេសំ សោ លោភោ ច កុតោនិទានោតិ ទ្វេ អត្ថេ ឯកាយ បុច្ឆាយ បុច្ឆតិ។ កុតោនិទានាតិ ចេត្ថ កិំនិទានា កិំហេតុកាតិ បច្ចត្តវចនស្ស តោអាទេសោ វេទិតព្ពោ, សមាសេ ចស្ស លោបាភាវោ។ អថ វា និទានាតិ ជាតា, ឧប្បន្នាតិ អត្ថោ។ តស្មា កុតោ ជាតា កុតោ ឧប្បន្នាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អាសា ច និដ្ឋា ចាតិ អាសា ច តស្សា អាសាយ សមិទ្ធិ ច។ យេ សម្បរាយាយ នរស្ស ហោន្តីតិ យេ នរស្ស

ឃប្បទាយាយ ហោន្តិ, បទាយតា ហោន្តីតិ ទុត្តំ ហោតិ។ ឲលា ឲចាយប្បិ បុច្ឆា។

ឌីបិ ហោន្តីតិ បតិដ្ឋា កចន្តិ។ ឃទណា ហោន្តីតិ ទុល្លភាឃតា ហោន្តិ។ តិដ្ឋាបទាយតា ហោន្តីតិ ឃមិទ្ធិបទាយតា ហោន្តិ។

១០០។ លក្ខាតិជាតាតីតិ កាយច្ឆក្ខាឌិលក្ខតិជាតាតិ។ ឃេ ចាបិ លោកា ចិធទន្តីតិ ឃេ ចាបិ ឥត្តិឃាឌឃោ លោកា ចិធទន្តិ, តេឃំ លោកេបិ លក្ខតិជាតោតិ ឆ្វេបិ អទេត្ត ឲលតោ ចិឃ្យូឆ្លេតិ។ ប៉ូតោតិជាតាតិ លក្ខតិជាតា ឲចាតិ ទុត្តំ ហោតិ។ "ប៉ូតោតិជាតា"តិ ហិ លក្ខំ ឃឆ្នាយាហ។ លក្ខតិជាតា ហិ លោកាឌឃោ។ "ប៉ូតោតិជាតា"តិ ឃដ្ឋមិទ្ធិ ចេត្ត "ក្យុតោតិជាតា"តិ ឲត្ត ទុត្តតឃេត ចេឌិតព្វា។ អាឃាឃ ឃមិទ្ធិ ទុច្ចតិ តិដ្ឋាតិ អឆ្លាឃឃតិព្វត្តិបដិលោកា ពឌីយតិ។

១០១។ ចិតិច្ឆឃាតិ តញ្ញាឌិដ្ឋិចិតិច្ឆឃា។ ឃេ ចាបិ ឌយ្យា ឃយលោត ទុត្តាតិ ឃេ ច អទេឆ្លាបិ លោឆាឌីហិ ឃប្បឃុត្តា, តទាទ្វបិ ចា អក្យុឃលិ ឌយ្យា ឮដ្ឋឃយលោត ទុត្តា, តេ ក្យុតោបហ្វតាតិ។

អឆ្លាឌាតិកាតិ អឆ្លាឃកាចា។ អឆ្លាចិហិតកាតិ អទេឆ្លាតាកាទេត ធិតា។ ឃមិតបិទេបតាតិ តិព្វាបិតបិទេបត។ ឌាហិតបិបឌយុតាតិ បហិតលិយកឌយុត។ កិត្តកិលេឃឃុលតាតិ កិលេឃឃុលិតិ កិត្តិត្វា ធិតេត។ ឃព្វាក្យុឃលឃុលពាត្តតា បឃុទេត្តតាតិ ត្វាឌឃអក្យុឃលពាត្តតំ ឃោទេត្វា ធិតេត។ ទុត្តាតិ ពឌិតា។ បទុត្តាតិ បកាទេត ពឌិតា។

១០២។ តយុបតិឃ្យាយ បហោតិ លក្ខាតិ តំ ឃុឃទុល្លចេឌតំ តទុកឃចត្វឃដ្ឋាតំ ឃាតាឃាតំ ដ្ឋបតិឃ្យាយ ឃំឃោកចិឃោកបត្តាចទេត លក្ខា បហោតិ។ ឲត្តាចតា "លក្ខា តុ លោកញ្ហិ ក្យុតោតិជាតោតា"តិ អឃំ បញោ ចិឃ្យុឆ្លិតោ ហោតិ។ ទ្វបឃុ ឌិទ្វា ចិតចំ កចឆ្លាតិ ទ្វបឃុ ចឃញ្ហ ដ្ឋប្យាឌញ្ហ ឌិទ្វា។ ចិតិច្ឆឃំ ក្យូព្វាតិ ឌត្ត លោកតិ អបិឃាឌិកា លោកា អឃំ ឌត្ត ភោកាឌិកយត្តំ តញ្ញាចិតិច្ឆឃំ "អត្តា ឃេ ដ្ឋប្យឆ្លា"តិអាឌិតា តឃេត ឌិដ្ឋិចិតិច្ឆឃញ្ហ ក្យុទេតា។ ឲត្តាចតា "ចិតិច្ឆឃា ចាបិ ក្យុតោបក្វតា"តិ អឃំ បញោ ចិឃ្យុឆ្លិតោ ហោតិ។

ឃាតាឃាតំ តិឃ្យាឃាតិ ឃឌុទញ្ហ អឃឌុទញ្ហ ដ្ឋបតិឃ្យំ ពត្វា។ ប៉ូដ្ឋាតិដ្ឋន្តិ ប៉ូដ្ឋាទយុណញ្ហ អតិដ្ឋាទយុណញ្ហ។

ឃុទាឃេទឃឃឆ្លប្បយាឌដ្ឋាតាតុឃោកន្តិ ឲត្ត ឃុទាតិ បិដ្ឋឃុទា ប៉ូចឃុទា ឆ្លឌតឃុទា កិល្លបក្លិត្តា ឃម្មាទឃំឃុត្តាតិ បញ្ហ ឃុទា។ ឃេទឃន្តិ បុប្បាឃទោ ចលិឃទោ ឃឆ្វាឃទោ ក្យូអាឃទោ ឃម្មាទឃំឃុទេត្តាតិ បញ្ហ អាឃចា។ តំ ឃព្វឃប្បិ ឃឌកាទណចទេត ឃឆ្លំ។ បយាឌដ្ឋាតន្តិ បយាឌកាទណំ, ឃាឃ ចេតតាឃ តំ ឃឆ្លំ បិចតិ, តឃ្យុតំ អឌិចចតំ។ អតុឃោកន្តិ តំ ឃុទាឃេទឃឃឆ្លប្បយាឌដ្ឋាតាតុឃោកំ អតុអាឃោកំ បុតប្បុតំ ពទណំ។ ឃស្មា ច បត តំ អតុឃុត្តឃ្យ ឃេ ដ្ឋប្បឆ្លា ចេច ភោកា បទិហាឃន្តិ, អតុប្បឆ្លា ច តុប្បឆ្លន្តិ, តឃ្មា "ឃេ ភោកា បទិក្លឃំ ពិណកាចំ ពច្ឆន្តី"តិ ឌាតាតិ។ ឲចំ ឃព្វត្ត ចិកាលចិឃិតាចទិឃាតុឃោកន្តិ អចេចលិឃ ចិឃិតាឃុ ចទិឃាតុឃុត្តំ។ ឃយឆ្លាតិធទណន្តិ តច្ឆាឌិឌឃ្យុតចទេត ឃយឆ្លាតិកយតំ។ អាលឃ្យាតុឃោកន្តិ កាឃាលឃិឃតាឃ ឃុត្តប្បឃុត្តតំ។ អបិឃយុតាតិ ត ឃេចតីតិ ភោកាតំ

ចិតាយក្វាទាតិ ន សេចតិ៍

កសិឃា ចាតិ កសិកេម្មត ចា៍ ចហិជ្ជាឃ ចាតិ ចណ្ឌិកចហិជ្ជកេម្មត ចា៍ ការេក្ខត ចាតិ កោបាលកេម្មត ចា៍ ឦស្សេត្តត ចាតិ ឆត្វសិប្បេត ចា៍ រាជបោរិសេត ចាតិ រាជសេចកកេម្មត ចា៍ សិប្បញ្ញតរេត ចាតិ កុម្ភការាទិសិប្បាតំ អញ្ញតរេត ចា៍ បដិបជ្ជតីតិ បឃោគំ ករោតិ៍ ចក្ខុស្មិំ ឧប្បេន្ន ជាតាតីតិ សសម្ភារចក្ខុស្មិំ ឧប្បេន្ន ជាតាតិ៍ “អត្តា មេ ឧប្បេន្នោ”តិ ទិដ្ឋិំ កណ្ហាតិ៍ ចក្ខុស្មិំ អន្តរហិតេតិ តស្មិំ ចិតដ្ឋេ៍ អត្តាមេ អន្តរហិតោតិ “មម អត្តា ចិតដ្ឋោ”តិ ទិដ្ឋិំ កណ្ហាតិ៍ ចិកេតា មេ អត្តាតិ ចីតិក្កេត្តា មម អត្តា៍ សោតស្មិំត្តិអាទីសុបិ ឯសេច តយោ៍

១០៦៍ ឯតេបិ ឆម្មា ក្វឃេឃេច សេត្តតិ ឯតេ កោឆាគេឃា ឆម្មា សាតាសាតក្វេឃ សេត្ត ឯច ហោត្តិ ឧប្បជ្ជត្តិ៍ ឯត្តាចតា តតិឃបេញ្ញាបិ ចិស្សជ្ជិតោ ហោតិ៍ ព្ទកាតិ ឃោ ឯចំ ចិស្សជ្ជិតេសុ ឯតេសុ បេញ្ញសុ កង់កង់ ករេចឃ្យ, តស្ស កង់កឆាបហាត្វបិឃំ កេស្សេត្តា អាហ “កង់កង់ ញាលបថាឃ សិព្លេ”តិ, ញាលកស្សតញាលាឆិកឃតត្វំ តិស្សេ សិព្លា សិព្លេឃ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ កិការលា? ញាត្វា បចុត្តា សមេលាត ឆម្មា៍ ញាត្វសមេលាត ហិ ញាត្វា ឆម្មា ចុត្តា, តត្ថិ តស្ស ឆម្មេសុ អញ្ញាណំ, អត្តតោ បត ញាលាតុភាចេត តេ អជាតេត្តា ត ជាតេឃ្យ, ត ទេសតាទេសេត៍ តស្មា កង់កង់ ញាលបថាឃ សិព្លេ, ញាត្វា បចុត្តា សមេលាត ឆម្មាតិ៍

បគ្គបធត្តតេត ចា ធេត្ថាតិ តាកទិកធេត្ថត ធេត្ថា៍ បរិគ្គបធត្តតេត ចាតិ ចតិបរិគ្គបធត្តតេត ចា៍ កាឃធត្តតេតាតិអាទីសុ តស្មា តស្មា ផាតតោ តិព្លមិត្វំ អលង្កត្វា កាឃធត្តតាទីហិ ធេត្ថា តាឃ ហោតិ៍ តស្ស ធត្តតស្ស មោព្លត្វាឃាតិ ឯតស្ស ចុត្តប្បការស្ស ធត្តតស្ស មោចតត្វំ៍

ញាលម្បិ ញាលបថោតិ បុព្វេ ឧប្បន្នំ ញាលំ អបរាបរុប្បន្នស្ស ញាលម្បិ ញាលស្ស មគ្គោលមេគ្គាតិ ញាលម្បិ ញាលបថោ៍ ញាលស្ស អារម្មលម្បិ ញាលបថោតិ ញាលស្ស បច្ចឃោបិ តំ អាលម្ពិត្វា ឧប្បជ្ជតោ ញាលបថោ៍ ញាលមហុតោបិ ធម្មា ញាលបថោតិ ញាលេលាត មហុប្បត្តា អចេមសា ចិត្តចេតសិកា ធម្មាបិ ញាលបថោ៍ ព្ទកាតិ ឧបមាឃ មាធេត្តា “ឃថា អរិឃមេគ្គា អរិឃបថោ”តិអាទិមាហ៍

កង់កង់បុគ្គលោតិ ចិចិកិច្ឆាធេត្តា បុគ្គលោ៍ មកព្លោតិ មេច្ឆហកោ៍ មចិលេលោតិ ចិត្តរាគិធេត្តា៍ មេច្ឆហកោតិ កព្លាធេត្តា៍ មចិចិកិច្ឆោតិ មេត្តហធេត្តា៍ ញាលាធិកមាឃាតិ ញាលបដិលាភត្វាឃ៍ ញាលផុមតាឃាតិ ញាលបដិចិព្ភត្វាឃ៍ អថ ចា ញាលចិត្តត្វាឃ៍ ញាលមច្ឆិកិរិឃាឃាតិ ញាលស្ស បច្ចក្ខករលត្វាឃ៍ មតិធាតាហត្តិ អហំ មតិធាតំ មបច្ចមំ កត្វា ធម្មធេមតំ កថោមិ៍ មប្បាទិហារិឃត្តិ តិឃ្យាតិកំ កត្វា៍ តោ អប្បាទិហារិឃត្តិ អតិឃ្យាតិកំ អកត្វា ធម្មធេមតំ កថោមិ៍

១០៣៍ មាតំ អមាតគ្គា ព្យតោតិធាតាតិ ឯត្ថ មាតាមាតត្តិ ម្យូលក្លេធេធតា ឯច អធិប្បេតា ៍ ន កេចត្តិ ហោតេតិ ន កេចត្តិ ឯតេ៍ ចិកចំ

កចក្ខាបិ ឃរេយតយត្តំ, ឲតំ រេយ បត្វាហិ ឃរេតាតិភាតត្តិ សាតាសាតាតំ ចិកចំ កចក្ខា ឲតយ្យិ ឃំ អត្តំ៑ លិក្ខញ្ញត្តរេឃា ឲត្ត ពរេតា៑ ព្កធំ បត ចុត្តំ រេហាតិ – សាតាសាតាតំ ចិករេចា ករេចា ចាតិ រេឃា ឲស អរេត្តា, ឲតំ រេយ បត្វាហិ ឃរេតាតិភាតត្តិ៑ ឲត្ត ច សាតាសាតាតំ ចិកចកចចត្តុពា ចិកចកចកិច្ចិរេឃា ឲច ចិកចកចាតិ អត្តរេតា រេចកិតត្ថា៑ ពចា ហិ ព្កយស្ស បញ្ញាស្ស ចិស្សត្ថតបរេក្ខ “កចកិច្ចិបិ ឋស្សតិភាតា, ចិកចកិច្ចិបិ ឋស្សតិភាតា”តិ វ្កបរិ តិរេច្ឆរេស (យហាតិ៑ ១០៥) ចក្ខតិ៑ ព្កយាឃ កាចាឃ តិរេច្ឆរេស ចត្តត្តំ តត្តិ៑

១០៥៑ព្ករេតាតិភាតត្តិ ឋស្សតិភាតំ៑ ព្កយាឃបិ ចត្តត្តំ តត្តិ៑

១០៧៑កិស្ចិចិក្ខរេត ត ចុសត្តិ ឋស្សាតិ កិស្ចិ ចិតិចរេត្ត ចក្ខុសយុស្សាគរេឃា បត្តា ឋស្សា ត ចុសត្តិ៑ ព្កយាឃបិ ចត្តត្តំ តត្តិ៑

១០៧៑តាយត្តា ទ្វបត្តា បដិត្ថាតិ សយុឃុត្តពតាយត្តា ចត្តារេយុលាទ្វបត្តា បដិត្ថ៑ ទ្វរេប ចិក្ខរេត ត ចុសត្តិ ឋស្សាតិ ទ្វរេប ចិតិចរេត្ត បត្តា ឋស្សា ត ចុសត្តិ៑

តិល្លំ សក្កតិ ឋរេស្សាតិ ចក្ខុទ្វបចិត្តាណាតំ តិល្លត្ថំ សក្កតិឃា ឋរេស្សា ឌាឃតិ៑ ចក្ខុ ច ទ្វបិ ច ទ្វបស្ចិត្តិ បសាគចក្ខុត្តា ទ្វបិរេយុលាតិ ច ទ្វបកាវេព ទ្វបរេពាច្ចារេស ពត្វា៑ ចក្ខុសយុស្សំ ធរេបត្វាតិ តិល្លំ សក្កតិឃា វ្កយុត្តឋស្សំ យុត្តិត្វា៑ សយុឃុត្តកា ឆយុ តាយស្ចិត្តិ អចរេសសា រេចឆតាគរេឃា ឋរេស្សត សហឌាតា ឆយុ តាយកាវេព៑ រេសាតត្តា បដិត្ថាតិអាគិស្សបិ ឲរេសច តរេឃា៑

ចត្តហាពារេទហិ ទ្វបំ ចិក្ខតំ រេហាតីតិ ចត្តហិ ពារេណហិ ទ្វបំ ចិតិចត្តំ រេហាតិ៑ ឌាតាចិក្ខរេតតាតិ បិពរេដំ ពត្វា ចិតិចរេត្តត៑ តិរេលចិក្ខរេតតាតិ អតិត្ថាឌិរេតា តិរេឃិត្វា ចិតិចរេត្តត៑ បហាតចិក្ខរេតតាតិ លក្ខរាពបហាតរេតា ចិតិចរេត្តត៑ សយតិក្ខយចិក្ខរេតតាតិ ចត្តត្តំ អទ្វបសយាបត្តិតំ បដិលិកចរេសត ចិតិចរេត្តត៑

១០៦៑ពចំ សរេយតស្សាតិ ពចំ បដិបត្តស្ស៑ ចិរេកាតិ ទ្វបត្តិ ទ្វបំ ចិកចតិ, ត ករេចយ្យ ចា៑ សុចំ គុលត្ថាតិ ព្កដ្ឋាតិដ្ឋទ្វបរេយច បុច្ឆតិ៑

ឌារេតឃ្យាយាតិ ឌាតិស្សាយ៑ អាឌារេតឃ្យាយាតិ ចិរេសរេសត ឌាតិស្សាយ៑ ចិឌារេតឃ្យាយាតិ អរេតពចិរេឆត ឌាតិស្សាយ៑ បដិចិឌារេតឃ្យាយាតិ សយុ ឌាតិស្សាយ៑ បដិចិជ្ឈឃ្យាយាតិ ចិរេត្តត ព្កដ្ឋិស្សាយ៑

១០៨៑ត សត្ថាសត្ថីតិ ឃចា សរេយតស្ស ចិរេកាតិ ទ្វបំ, រេសា បកតិសត្ថាឃ សត្ថីបិ ត រេហាតិ៑ ត ចិសត្ថាសត្ថីតិ ចិសត្ថាឃបិ ចិទ្វបិឃ សត្ថាឃ ចិសត្ថី ត រេហាតិ វ្កយុត្តរេពា ចា ពិត្តចិរេត្តា ចា៑ តោបិ អសត្ថីតិ សត្ថាចិរេទហិរេតាបិ ត រេហាតិ តិរេទាឆសយាបរេត្តា ចា អសត្ថាសរេត្តា ចា៑ ត ចិក្ខតសត្ថីតិ “សត្ថរេសា ទ្វបសត្ថាត”ត្តិអាឌិតា (ចិក៑ ១០៦) តរេឃត សយតិក្កត្តសត្ថីបិ ត រេហាតិ អទ្វបត្តាតលិកិ៑ ឲចំ សរេយតស្ស ចិរេកាតិ ទ្វបត្តិ ឲតស្ចិ សត្ថាសត្ថីតាឌិការេច អដ្ឋត្វា ឃរេឆតំ ចុត្តំ “រេសា ឲចំ សយាហិរេត ចិរេត្ត...រេប...

អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិបដិលាភត្ថាយ ចិត្តំ អភិនីហរតី”តិ, ឯវំ សមេតស្ស អរូបមគ្គសមង្គិនោ វិភោតិ រូបំ. សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខាតិ ឯវំ បដិបន្នស្សាបិ ច យា សញ្ញា, តំនិទានា តណ្ហាទិដ្ឋិបបញ្ចាស្ស អប្បហីនាវ ហោន្តីតិ ទស្សេតិ.

អសញ្ញិនោ វុច្ចន្តិ និរោធសមាបន្នាតិ សញ្ញាវេទនា និរោធេត្វា និរោធសមាបន្នា សញ្ញាភាវេន អសញ្ញិនោតិ គណីយន្តិ. អសញ្ញសត្តាតិ សព្វេន សព្វំ សញ្ញាភាវេន អសញ្ញភវេ និព្វត្តា.

សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេតិ ឯត្ថ សោតិ សោ ភិក្ខុ. ឯវន្តិ ចតុត្ថជ្ឈានក្កមនិទស្សនមេតំ, ឥមិនា កមេន ចតុត្ថជ្ឈានំ បដិលភិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ. សមាហិតេតិ ឥមិនា ចតុត្ថជ្ឈានសមាធិនា សមាហិតេ. បរិសុទ្ធេតិអាទីសុ បន ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិភាវេន បរិសុទ្ធេ. បរិសុទ្ធត្តាយេវ បរិយោទាតេ, បភស្សរេតិ វុត្តំ ហោតិ. សុខាទីនំ បច្ចយានំ ឃាតេន វិហតរាគាទិអង្គណត្តា អនង្គណេ. អនង្គណត្តា ឯវ ច វិគតុបក្កិលេសេ. អង្គណេន ហិ ចិត្តំ ឧបក្កិលិស្សតិ. សុភាវិតត្តា មុទុភូតេ, វសីភាវប្បត្តេតិ វុត្តំ ហោតិ. វសេ វត្តមានញ្ហិចិត្តំ មុទូតិ វុច្ចតិ. មុទុត្តាយេវ ច កម្មនិយេ, កម្មក្ខមេ កម្មយោគ្គេតិ វុត្តំ ហោតិ. មុទុ ហិ ចិត្តំ កម្មនិយំ ហោតិ សុទ្ធមិវ សុវណ្ណំ, តទុភយម្បិ ច សុភាវិតត្តាយេវ. យថាហ “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យំ ឯវំ ភាវិតំ កម្មនិយំ ហោតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្ត”ន្តិ (អ. និ. ១.២២).

ឯតេសុ ហិ បរិសុទ្ធភាវាទីសុ ឋិតត្តា ឋិតេ. ឋិតត្តាយេវ អានេញ្ជប្បត្តេ អចលេ និរិញ្ជនេតិ វុត្តំ ហោតិ. មុទុកម្មញ្ញភាវេន វា អត្តនោ វសេ ឋិតត្តា ឋិតេ. សទ្ធាទីហិ បរិគ្គហិតត្តា អានេញ្ជប្បត្តេ. សទ្ធាបរិគ្គហិតញ្ហិ ចិត្តំ អស្សទ្ធិយេន ន ឥញ្ជតិ, វីរិយបរិគ្គហិតំ កោសជ្ជេន ន ឥញ្ជតិ, សតិបរិគ្គហិតំ បមាទេន ន ឥញ្ជតិ, សមាធិបរិគ្គហិតំ ឧទ្ធច្ចេន ន ឥញ្ជតិ, បញ្ញាបរិគ្គហិតំ អវិជ្ជាយ ន ឥញ្ជតិ, ឱភាសគតំ កិលេសន្ធការេន ន ឥញ្ជតិ. ឥមេហិ ឆហិ ធម្មេហិ បរិគ្គហិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ ហោតិ. ឯវំ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ ចិត្តំ អភិនីហារក្ខមំ ហោតិ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិបដិលាភត្ថាយ.

អបរោ នយោ – ចតុត្ថជ្ឈានសមាធិនា សមាហិតេ. នីវរណទូរីភាវេន បរិសុទ្ធេ. វិតក្កាទិសមតិក្កមេន បរិយោទាតេ. ឈានបដិលាភបច្ចនីកានំ បាបកានំ ឥច្ឆាវចរានំ អភាវេន អនង្គណេ. ឥច្ឆាវចរានន្តិ ឥច្ឆាយ អវចរានំ, ឥច្ឆាវសេន ឱតិណ្ណានំ បវត្តានំ នានប្បការានំ កោបអប្បច្ចយានន្តិ អត្ថោ. អភិជ្ឈាទីនំ ចិត្តុបក្កិលេសានំ វិគមេន វិគតុបក្កិលេសេ. ឧភយម្បិ ចេតំ អនង្គណសុត្តវត្ថសុត្តានុសារេន (ម. និ. ១.៥៧ អាទយោ, ៧០ អាទយោ) វេទិតព្វំ. វសិប្បត្តិយា មុទុភូតេ. ឥទ្ធិបាទភាវុបគមេន កម្មនិយេ. ភាវនាបារិបូរិយា បណីតភាវុបគមេន ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ, យថា អានេញ្ជភាវំ អានេញ្ជប្បត្តំ ហោតិ, ឯវំ ឋិតេតិ អត្ថោ. ឯវម្បិ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ ចិត្តំ អភិនីហារក្ខមំ ហោតិ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិបដិលាភត្ថាយ បាទកំ បទដ្ឋានភូតំ.

អារុប្បមគ្គសមង្គីតិ អរូបសមាបត្តិយា គមនមគ្គេន អបរិហីនោ. បបញ្ចានេវ បបញ្ចសង្ខាតិ តណ្ហាទិបបញ្ចានេវ បបញ្ចសង្ខា.

១១០៉ ឧត្តាចតក្កិ ត្វ ចេត្តិ ទេហេក, ឃក្កុស្ស ឞុក្ខិ ព្លុឆ បល្លិតាទេយ៉ ក្ខាហ្វ អញ្ញាយ្បិ ចេត្តិ ឧទេត្តាតិ ឧត្តាចតា ត្វ ព្លុឆ បល្លិតា សយណ្រោហ្វណា អក្កិ ឞុក្ខិ សត្តុស្ស ចេត្តិ, ក្ខាហ្វ អញ្ញាយ្បិ ឧទេត្តា អទ្វុបសយាបត្តិទេតា អឆិកញ្ចា ចេត្តីតិ ឞុច្ឆតិ៉

ឧទេត្តា អទ្វុបសយាបត្តិទេតាតិ ឧតព្វា អទ្វុបសយាបត្តិទេតា៉

១១១៉ ឧត្តាចតក្កុយ្បិ ចេត្តិ ទេហេកតិ ឧទេក សស្សុតចាគា សយណ្រោហ្វណា បល្លិតយាតិទេភា ឧត្តាចតាបិ អក្កិ ឞុក្ខិ ចេត្តិ៉ ទេតសំ បទេតទេក សយឃំ ចេត្តីតិ ទេតសទេញ្ញាច ឧទេក ក្ខទេច្ឆគចាគា សយឃំ ក្ខទេច្ឆគំ ចេត្តិ៉ អត្វុបិឌិទេសទេស ក្យុសលិចគាភាតិ អត្វុបិឌិទេសទេស ក្យុសលចាគា សយាភា៉

កចតខ្ចិតាតិ កចទេតា គីតា៉ ចិកចំ អកិតត្តីតិ ក្ខទេច្ឆគំ បជិក្ខ ត្យុស្សត្តិ៉ ទេត សត្តុស្ស សយត្តិ ទេត ក្ខទេច្ឆគចាឌិទេភា ឞុក្កុលស្ស សយំ អត្វុប្បត្តិ ចេត្តិ៉ ក្ខុបសយត្តិ អតឹច សយំ៉ ច្វុបសយត្តិ សត្តិ៉ តិទេទាឆត្តិ អត្វុប្បាគំ៉ បជិបស្សុជ្ឈិត្តិ អបុត្វុប្បត្តិ៉

១១២៉ ឧទេត ច ខាត្វា ក្ខុបតិស្សិតាតិ ឧទេត ច ជិជ្ជិកតិទេក សស្សុតុទេច្ឆគជិជ្ជិទេឃា តិស្សិតាតិ ខាត្វា៉ ខាត្វា យុតី តិស្សុទេឃ ទេសា ចីយំឞីតិ តិស្សុទេឃ ច ខាត្វា ទេសា ចីយំឞី បល្លិទេតា ត្យុទ្ធយុតិ៉ ខាត្វា ចិយុទេត្តាតិ ក្យុក្លាតិក្ខាឌិទេតា ឆទេយុ ខាត្វា ចិយុទេត្តា៉ កចាកចាឃ ត សទេយតីតិ ឞុតប្យុតំ ក្ខុបបត្តិឃា ត សយាកច្ឆតិ៉ អបទាយសត្តិ អបទាយសទេត្តា៉ បទាយាសំ តាបខ្ចទេត្តាតិ អទេត្វា៉

សទ្ធយុប្យទេខ្ចាតិកាឃ យហាតិទេជ្ជសជ្ជកចាឃ

កលហចិចាគឞុត្តតិទេជ្ជសចណ្ណភា តិជ្ជិតា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧. ទ្វញអញ្ញហសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

ទ្វាកសយេ ទ្វញអញ្ញហសុត្តនិទ្ទេសេ សក់សក់ទិដ្ឋិបរិត្តសានាតិ ព្ទកេយ្យិ តស្សិវេឃច យហាសយវេឃ “សវេត្តបិវេយ ទិដ្ឋិគតិកា ‘សាក្សុទ្វបិយេ្យតិ កលត្តិ, កឹ ត្ស វេលា សាក្សុទ្វបិច ព្ទវេយ អត្តវេនា ឲច ទិដ្ឋិឃា បតិដ្ឋហត្តិ, ក្ខកាហុ អញ្ញាយ្យិ ទិដ្ឋិ គលត្ថិ”តិ ក្ខប្យត្ថចិត្តាន់ ឲកច្ចាន់ វេកចតាន់ តយត្ថំ បកាវេសត្យំ បុរិយនវេឃវេនច និយិ្យតព្យវេទ្ទន អត្តាន់ បុដ្ឋាវេបត្វា ទុត្តំ។

១១៧. តត្ថ អាទិតោ ទ្វេបិ គាថា បុដ្ឋាកាឆាវេឃច។ តាសុ សក់ សក់ ទិដ្ឋិបរិត្តសានាតិ អត្តវេនា អត្តវេនា ទិដ្ឋិឃា ចសយានា។ ចិគ្គឃា នានា ក្យុសលិ ចកត្តីតិ តំ ទិដ្ឋិ ពលចក្កាហំ គវេហត្វា “តត្ថ ក្យុសលិយេ្យ”តិ បដិជានយានា បុត្ថុ បុត្ថុ ចកត្តិ, ឲក់ ន ចកត្តិ។ វេឃា ឲចំ ជានាតិ ស វេចទិ ឆយ្យំ, ព្ទចំ បដិវេក្កាសយវេកចលិ វេសាតិ តញ្ញា ទិដ្ឋិ សត្ថាឃ វេឃា ឲចំ ជានាតិ, វេសា ឆយ្យំ វេចទិឃិ។ ព្ទចំ បន បដិវេក្កាសវេត្តា ហីវេនា វេហាតីតិ ច ចកត្តិ។

នានា ចកត្តីតិ នានាការណំ កលត្តិ។ ចិចិធំ ចកត្តីតិ នានាចិធំ កលត្តិ។ អវេញ្ញាញ្ញាំ ចកត្តីតិ ឲក់ អចត្វា អញ្ញំ អញ្ញំ គវេហត្វា ចកត្តិ។ អវេកចលិ វេសាតិ វេឃា អក្យុសវេលា អយំ។ អសយវេត្តាតិ ន បរិប្វុវេរា។ អបរិបុវេណ្ណាតិ ន សយ្យុវេណ្ណា។

១១៨. ពាវេលិតិ ហីវេនា។ អក្កុសវេលាតិ អចិត្វា។

១១៩. ព្ទកាតិ តិវេយ្យា ចិយ្យដ្ឋនកាឆា វេហាត្តីតិ។ តា បុរិយវេទ្ទន ទុត្តយត្វំ បដ្ឋិយវេទ្ទន បដិញ្ញហិត្វា ធិតា។ វេតន ញ្ញុវេហន ក្ខត្តរសុត្តវេតា ច អប្យកត្តា ព្ទចំ សុត្តំ “ទ្វញអញ្ញហ”ត្តិ នាមំ លភិ។ តត្ថ បចយកាឆាយំ តាច បរស្ស វេច ឆយ្យត្តិ បរស្ស ទិដ្ឋិ។ សវេត្តចិវេយ ពាលិតិ ឲចំ សវេត្ត សវេត្តច ព្ទវេយ ពាលិ វេហាត្តីតិ អធិប្បាវេឃា។ កឹការណា? សវេត្តចិវេយ ទិដ្ឋិបរិត្តសានាតិ។

១២០. សត្ថិទិឃាវេចច ន ចិចកាតា, សំសុទ្ធបញ្ញា ក្យុសលិ យុតីយាតិ សកាឃ ទិដ្ឋិឃា អនចិចកាតា អវេចាកាតា សំកិលិដ្ឋាច សយានា សំសុទ្ធបញ្ញា ច ក្យុសលិ ច យុតិយវេត្តា ច វេត ហោត្តិ វេច។ អឆ ចា “សត្ថិទិឃា វេច ចកាតា”តិ បិវេធា, តស្សវេត្វា – សកាឃ បន ទិដ្ឋិឃា វេចាកាតា សំសុទ្ធបញ្ញា ក្យុសលិ យុតិយវេត្តា វេហាត្តិ វេច, ន វេតសំ វេកាចីតិ ឲចំ សវេត្ត វេតសំ ឲវេកាបិ និហីនបវេញ្ញា ន វេហាតិ, កឹការណា? ទិដ្ឋិ ហិ វេតសយ្យិ តឆា សយត្វា, ឃឆា ព្ទតវេរសត្តិ។

១២១. ន ចាហវេយតត្តិ កាឆាឃ សវេដ្ឋបវេត្វា – យំ វេត យិត្ស វេទ្វ វេទ្វ ជនា អញ្ញាយញ្ញំ “ពាវេលិ”តិ អាហុ, អហំ ឲតំ តធិឃត្តិ តច្ឆត្តិ វេនច ត្វាយិ។ កឹការណា? ឃស្មា សវេត្តច វេត សក់ សក់ ទិដ្ឋិ “ព្ទកវេយច សច្ចំ វេយាឈយញ្ញា”ត្តិ អក់សុ, វេតន ច ការវេណន បរំ “ពាវេលិ”តិ កហត្តិ។ ឲត្ថ ច តធិឃំ, តវេឆចត្តិ (សុ. និ. អដ្ឋ. ២.២៣៣) វេទ្វបិ បិវេធា។

តច្ឆន្តិ អតុច្ឆំ។ តថន្តិ អវិបរីតំ, ភូតន្តិ សន្តំ។ យាថាវន្តិ សំវិជ្ជមានំ។ អវិបរីតន្តិ ន វិសង្កេតំ។

១០៨។ យមាហូតិ បុច្ឆាកថាយ “យំ ទិដ្ឋិ សច្ចំ តថិយ”ន្តិ ឯកេ អាហុ។

១០៩។ ឯកញ្ហិ សច្ចន្តិ វិស្សជ្ជនកថាយ ឯកំ សច្ចំ និរោធោ មគ្គោ វា។ យស្មិំ បជា នោ វិវទេ បជានន្តិ យស្មិំ សច្ចេ បជានន្តោ បជា នោ វិវទេយ្យុំ។ សយំ ថុនន្តីតិ អត្តនា វទន្តិ។

១១០។ កស្មា នូតិ បុច្ឆាកថាយ បវាទិយាសេតិ វាទិនោ។ កុសលាហុ តេ តក្កយុត្តស្សេតីតិ តេ វាទិនោ កុសលាហុ អត្តនោ តក្កមត្តំ អត្តុក្កំសន្តិ។

តក្កបរិយាហតន្តិ វិតក្កេន សមន្តតោ អាហតំ។ វីមំសានុចរិតន្តិ អត្តនោ ឧបដ្ឋិតបញ្ញាយ វិចរិតំ។ សយំបដិភានន្តិ អត្តនោ បដិភានំ។

១១១។ ន ហេវាតិ វិស្សជ្ជនកថាយ អញ្ញត្រ សញ្ញាយ និច្ចានីតិ ឋបេត្វា សញ្ញាមត្តេ និច្ចន្តិ គហិតគ្គហណានិ។ តក្កញ្ច ទិដ្ឋីសុ បកប្បយិត្វាតិ អត្តនោ តក្កសម្បយុត្ត ទិដ្ឋីសុ ជនេត្វា។

យស្មា បន ទិដ្ឋីសុ វិតក្កំ ជនេត្វា ទិដ្ឋិយោ សញ្ជនេតិ, តស្មា វុត្តំ “ទិដ្ឋិគតានិ ជនេតិ សញ្ជនេតី”តិអាទិ។ ជនេតីតិ ឧបរូបរិ ទិដ្ឋិំ ឧប្បាទេន្តោ ជនេតិ។ សញ្ជនេតីតិអាទីនិ ឧបសគ្គវសេន បទំ វឌ្ឍេត្វា វុត្តានិ។ យម្ហាបសត្ថិ យម វចនំ តត្ថ។

១១២។ ទាតិ ឯវំ នានាសច្ចេសុ អសច្ចេសុ តក្កមត្តំ អតុស្សេត្តំ ទិដ្ឋិគតិកានំ វិប្បដិបត្តិំ ទស្សេតុំ “ទិដ្ឋេ សុតេ”តិអាទិកា គាថាយោ អកាសិ។ តត្ថ ទិដ្ឋេតិ ទិដ្ឋំ, ទិដ្ឋសុទ្ធិន្តិ អធិប្បាយោ។ ឯស នយោ សុតាទីសុ។ ឯតេ ច និស្សាយ វិមានទស្សីតិ ឯតេ ទិដ្ឋិសមយេ និស្សយិត្វា សុទ្ធិការណំ វិមានំ អសម្មានំ បស្សន្តោបិ។ វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោ, ពាលោ បរោ អក្កុសលោតិ ចាហាតិ ឯវំ វិមានទស្សីបិ តស្មិំ ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយេ ឋត្វា តុដ្ឋិជាតោ ហាសជាតោ ហុត្វា បរោ “ហីនោ ច អវិទ្វា ចា”តិ ឯវំ វទតិយេវ។

ន សម្មានេតីតិបិ វិមានទស្សីតិ ន ពហុមានំ ករោតីតិ យោបិ វិមានទស្សី ន ពហុមានទស្សី។ កោមតស្ស ទេតីតិ បចំ ទិដ្ឋិនិស្សយំ អល្លីយិត្វា កោមតស្ស បត្វា បច្ឆា ទិដ្ឋិវិនិច្ឆយេ វិតកាលេ សោមតស្ស ឧប្បាទេតីតិ អត្ថោ។

វិនិច្ឆយទិដ្ឋិយា ឋត្វាតិ សន្និដ្ឋានំ គត្វា គហិតទិដ្ឋិយា ឋត្វា។

១១៣។ ឯវំ សន្តេ យេនេវាតិ គាថា។ តត្ថ សយមត្តនាតិ សយមេវ អត្តានំ។ វិមានេតីតិ គរហតិ។ តទេវ បាវាតិ តទេវ វទតិ ទិដ្ឋិំ

វទតិ, តំ វា បុគ្គលំ។

១១៣។ អតិសារទិដ្ឋិយាតិ គាថាយត្ថោ – សោ ឯវំ តាយ លក្ខណាតិសារិតាយ អតិសារទិដ្ឋិយា សមត្តោ បរិបុណ្ណោ ឧទ្ធុមាតោ, តេន ច ទិដ្ឋិមានេន មត្តោ “បរិបុណ្ណោ អហំ កេវលី”តិ ឯវំ បរិបុណ្ណមានី។ សយមេវ អត្តានំ មនសា “អហំ បណ្ឌិតោ”តិ អភិសិត្តោតិ។ កិំការណា? ទិដ្ឋី ហិ សា តស្ស តថា សមត្តាតិ។

សព្ពា តា ទិដ្ឋិយោ លក្ខណាតិក្កន្តាតិ តា សព្ពា ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិយោ លក្ខណំ អតីតា អតិសរន្តីតិ អតិក្កន្តា។ អនោមោតិ អនូនោ។

១១៤។ បរស្ស ចេតិ គាថាយ សម្ពន្ធោ អត្ថោ ច – កិញ្ច ភិយ្យោ? យោ សោ វិនិច្ឆយេ ឋត្វា បហស្សមានោ “ពាលោ បរោ អក្កុសលោ”តិ អាហ, តស្ស បរស្ស ចេ ហិ វចសា សោ តេន វុច្ចមានោ និហីនោ ហោតិ, តុមោ សហា ហោតិ និហីនបញ្ញោ, សោបិ តេនេវ សហ និហីនបញ្ញោ ហោតិ។ សោបិ ហិ តំ “ពាលោ”តិ វទតិ។ អថ តស្ស វចនំ អប្បមាណំ, សោ បន សយមេវ វេទគូ ច ធីរោ ច ហោតិ។ ឯវំ សន្តេ ន កោចិ ពាលោ សមណេសុ អត្ថិ។ សព្ពេបិ ហិ តេ អត្តនោ ឥច្ឆាយ បណ្ឌិតា។

វាចាយាតិ កថនេន។ វចនេនាតិ ភាសិតេន។ និន្ទិតការណាតិ គរហហេតុនា។ គរហិតការណាតិ អវញ្ញាតហេតុនា។ ឧបវទិតការណាតិ ឧបវាទហេតុនា។

១១៥។ អញ្ញំ ឥតោតិ គាថាយ សម្ពន្ធោ អត្ថោ ច – “អថ ចេ សយំ វេទគូ ហោតិ ធីរោ, ន កោចិ ពាលោ សមណេសុ អត្ថី”តិ ឯវញ្ហិ វុត្តេបិ សិយា កស្សចិ “កស្មា”តិ។ តត្ថ វុច្ចតេ – យស្មា អញ្ញំ ឥតោ យាភិវទន្តិ ធម្មំ, អបរទ្ធា សុទ្ធិមកេវលី តេ។ ឯវម្បិ តិត្ថា បុថុសោ វទន្តិ, យេ ឥតោ អញ្ញំ ទិដ្ឋិំ អភិវទន្តិ, តេ អបរទ្ធា វិរទ្ធា សុទ្ធិមគ្គំ, អកេវលិនោ ច តេតិ ឯវំ បុថុតិត្ថិយា យស្មា វទន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ កស្មា បនេវំ វទន្តីតិ ចេ? សន្ទិដ្ឋិរាគេន ហិ តេភិរត្តា, យស្មា សកេន ទិដ្ឋិរាគេន តេ អភិរត្តាតិ វុត្តំ ហោតិ។

តេ សុទ្ធិមគ្គន្តិ តេ អញ្ញតិត្ថិយា អកិលិដ្ឋមគ្គំ។ វិសុទ្ធិមគ្គន្តិ និព្វានមគ្គំ។ បរិសុទ្ធិមគ្គន្តិ សុក្កមគ្គំ។ វោទាតមគ្គន្តិ បណ្ឌរមគ្គំ។ បរិយោទាតមគ្គន្តិ បភស្សរមគ្គំ។ វិរទ្ធាតិ វុត្តវិធិនា មគ្គេន វិរជ្ឈិត្វា ឋិតា។ អបរទ្ធាតិ អបរជ្ឈិត្វា ឋិតា។ ខលិតាតិ បរិហីនា។ គលិតាតិ តតោ ភដ្ឋា។ អញ្ញាយាតិ អញ្ញាណេន។ អបរទ្ធាតិ បរាជយមាបន្នា។ អថ វា “ញាយាបរទ្ធា”តិបិ បាឋោ។ ញាយេន មគ្គេន វិរទ្ធាតិ អត្ថោ។

១១៦។ ឯវំ អភិរត្តា ច – ឥធេវ សុទ្ធិន្តិ គាថា។ តត្ថ សកាយនេតិ សកមគ្គេ។ ទឡ្ហំ វទានាតិ ទឡ្ហវាទា។

ថិរវាទាតិ សន្និដ្ឋានវាទា។ ពាលិកវាទាតិ ពាលវត្តវាទា។ អវដ្ឋិតវាទាតិ បតិដ្ឋហិត្វា គហិតវាទា។

១៦៥៍ យេ ឲចញ្ចា ឥញ្ញហចាឥា, ពេស្ ឃោ កោឌិ ពិត្តិឃោ សកាឃេត ចាបិ ឥញ្ញហំ ចឥាតោ កយេត្ត ចាំលេិពិ បទំ ឥហេឃ្យ, សេក្លបតោ ពត្ត សស្សព្សេន្ធឥសក្លាពេ ចិត្តារពោ តត្តិទិកស្សរការកតិឃពិអាឌិកេឥ សពេក អឃេត “ក្តឥេយច សក្ខ”ន្តិ ឥញ្ញហំ ចឥាតោ កំ បទំ ឲត្ត ឌិឌ្ឌិកពេ “ចាំលេិ”ពិ សហ ឆយេុត បស្សេឃ្យ, តត្ សក្តោបិ ពស្ស យពេត បល្ហិពោ ឲច ស្យបជិបត្តោ ឲច ច៍ ឲចំ សត្តេ សឃយេច សោ យេឆកយាចហេឃ្យ, បទំ ចឥំ ចាំលយស្សទ្ធិឆយុ៍ សោបិ បទំ “ចាំលេិ ច អសុទ្ធិឆយោ ច អឃ”ន្តិ ចឥត្តោ អត្តតាច កលហំ អាចហេឃ្យ៍ កស្មា? ឃស្មា សក្តោបិ ពស្ស យពេត បល្ហិពោឃេច ស្យបជិបត្តោឃេច ច៍

១៦៦៍ ឲចំ សក្តឆាបិ ចិតិន្នយេ ឥត្វា សឃំ បយាឃ, ក្ខន្ធិ ស លេិកស្សិ៍ ចិចាឥយេពិពិ ឌិឌ្ឌិឃា ឥត្វា សឃញ្ចា សត្តារាឌិ យិតិត្វា សោ កិឃេ្យា ចិចាឥយេពិពិ៍ ឲចំ បត ចិតិន្នឃេស្ អាឌិតចំ ចាត្វា អទិឃយក្កេត ហិត្វាត សក្តាតិ ចិតិន្នឃាតិ, ត យេឆកំ កក្តាពិ ឌត្ត លេិកេពិ អទហត្តតិក្សេដត ឥេសតំ តិឌ្ឌារេបសិ៍

សឃំ បយាឃាពិ អត្តតា យិតិត្វា៍ បយិតិត្វាពិ បយាហំ កត្វា៍ “បចិតេត្វា”ពិបិ បិឯផា, ពំ ត ស្ឋទំ៍ ក្ខន្ធិ ចាឥេត សង្គិន្តិ អត្តតោ ក្ខបទិ កឆេត្តត សហ៍ ឥេសតាបទិឃោសាតេ បុរាកេឥស្វេត្ត (យហាតិ៍ ប័៦) ទុត្តសឌិសោ ឲច អកិសយឃោ អហោឃិពិ៍

សន្ធយុបជ្ជោពិកាឃ យហាតិឌ្ឌាសន្ធកឆាឃ

ទ្សញ្ញអញ្ញហស្សត្តតិឌ្ឌាសចល្ហតា តិឌ្ឌិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៦៖ មហាញ្ញហស្សតិច្ឆេងចណ្ណតា

១៦០៖ តេនសមេ មហាញ្ញហស្សតិច្ឆេសេ ដេ ពេជិមេ ជិដ្ឋិ បរិព្ពាជកាតិ ព្រាហ្មណា “កិ ត្វ ខោ ព្រាម ជិដ្ឋិ បរិព្ពាជកា ចិត្តានិ សត្តិកា តិក្ខមេច លកត្តិ, ឞ្ញាហុ បសំសម្បី”តិ ឞ្ញេត្តជិត្តានិ ឲ្យកដ្ឋានិ ខេចតានិ តមត្ថុ អាចិកាត្យុ បុរិមតេដេតច តិម្ពិតព្យេន្ត អត្ថានិ បុន្នាមេបត្វា ចុត្តិ៖ តត្ថ អត្ថាតយត្តិតិ អតុ អាតយត្តិ បុតប្បុតិ អាហរត្តិ៖

តិក្ខមេច អតេត្តិតិ កវហមេច ឞ្ញបកន្តិ៖

១៦១៖ ព្រាកាតិ ឃស្មា តេ “ព្រាកមេច សច្ចុ”ត្តិ ចកត្តាបិ ជិដ្ឋិកតិកចាជិតោ កកាជិ កត្វជិ បសំសម្បី លកត្តិ, ឃំ ឲ្យតំ បសំសាសព្ហាតំ ចាកថលំ, តំ អប្បំ, រាកាជិតំ សមាឃ សមត្ថំ ត ហោតិ, កោ បត ចារកោ ត្យិតមេ តិក្ខាថលេ, តស្មា ឲ្យតមត្ថំ កេស្សុតេត្តា ព្រាមំ តាច ចិស្សុជ្ជតកាឆំ អាហ “អប្បតិញ្ញាឲ្យតំ ត អលំ សមាឃ, ត្យេច ចិចាកស្សុ ថលិតិ ព្វ្រុមី”តិ៖ តត្ថ ត្យេច ចិចាកស្សុ ថលិតិតិ តិក្ខា ច បសំសា ច ឌឃបរាឌឃាជិតិ ចា តំសកាកាតិ៖ ឲ្យតម្បី ជិស្វាតិ “តិក្ខា អតិដ្ឋា ឲ្យច, បសំសា តាលំ សមាឃា”តិ ឲ្យតម្បី ចិចាកថលេ អាជិតចំ ជិស្វា៖ ខេមាកិបស្សំ អចិចាកក្ខុមិត្តិ អចិចាកក្ខុមិ តិព្ពានំ ខេមត្តិ បស្សុមាតោ៖

អប្បកត្តិ មត្តិ៖ បរិត្តកត្តិ ឆោកំ៖ ឌួមកត្តិ ហេដ្ឋិមកំ៖ លិមកត្តិ បិបកំ៖ សមាឃាតិ រាកាជិតំ សមតត្វាឃ៖ ឞ្ញបសមាឃាតិ ឞ្ញបរូបរិ សមតត្វាឃ៖ ចុបសមាឃាតិ សត្តិសឹកាបតត្វាឃ៖ តិព្ពាតាឃាតិ អមតមហាតិព្ពាតត្វាឃ៖ បជិតិស្សក្កាឃាតិ មេក្កត កិលេសានំ តិស្សុជ្ជតត្វាឃ៖ បជិបស្សទ្ធិឃាតិ ថលេត បជិបស្សទ្ធានំ អតុប្បជ្ជតត្វាឃ តាលំ៖

១៦២៖ ឲ្យចតិញ្ញអចិចាកមាតោ – ឃា កាជិមាតិ កាថា៖ តត្ថ សមុតិឃោតិ ជិដ្ឋិឃោ៖ បុត្វជ្ជាតិ បុត្វជ្ជតសម្ពុចា៖ សោឞ្ញបឃំ កិមេឃ្យាតិ សោ ឞ្ញបកត្តព្ពេដ្ឋត ឞ្ញបឃំ ទ្បិជិស្ស ឲ្យកម្បី ឆម្ពុំ កិ ឞ្ញេបឃ្យុ, តេត ចា ការលោត ឞ្ញេបឃ្យ៖ ជិដ្ឋេ ស្សេត ឧត្តិមក្យព្ពាមាតោតិ ជិដ្ឋស្សតស្សិទ្ធិស្ស មេបមំ អកខោរត្តា៖

បុត្វជ្ជេតហិ ឌតិតាតិ បុត្វជ្ជេតហិ ឞ្ញប្បាជិតា៖ សមុតិឃោតិ ជិដ្ឋិឃោ៖ បុត្វ តាតាឌេតហិ ឌតិតា ចាតិ អតេកចិឆេហិ ជិដ្ឋិកតិកេហិ ឞ្ញប្បាជិតា ចា៖ តេតីតិ ត ឲ្យតិ៖ ត ឞ្ញេបតីតិ សមីបំ ត ឲ្យតិ៖ ត ឞ្ញបកន្តីតិ តិចត្តតិ៖ តាកិតិចិសតីតិ បជិសិត្វា តប្បតិដ្ឋតិ៖

១៦៣៖ ព្រាតោ តាហិរា បត – សិលុត្តមាតិ កាថា តស្សុតេត្វា – សិលំតេឃេច “ឞ្ញត្តម”ត្តិ មព្ពាមាតា សិលុត្តមាតិ ឲ្យតេក តេកាតេត្តា សំឃមមេត្វត ស្សុទ្ធិ ចកត្តិ, ហត្ថិចតាជិព្វា ចតំ សមាកាឃ ឞ្ញបដ្ឋិតាតេស៖ ព្រាតេឆច ជិដ្ឋិ ឃំ អស្សុ សត្វុតោ ស្សុទ្ធិ កច្ចុបតីតា កចព្ពោមិតា សមាតា ចកត្តិ, អបិ ច តេ ក្យុសលិចកាតា “ក្យុសលិ មឃ”ត្តិ ឲ្យចំចាកា៖

១៦៣។ ឯវំ សីលព្ពតេសុ ច តេសុ តថា បដិបន្នោ យោ កោចិ – សចេ ធុតោតិ កថា។ តស្សត្ថោ – សចេ តតោ សីលវតតោ បរិច្ឆិន្នកេន វា អតិក្កមន្តោ វា ធុតោ ហោតិ, សោ តំ សីលព្ពតករណំ បុញ្ញាភិសង្ខារាទិករណំ វា វិនាសយិត្វា នេនតិ។ ន កេវលញ្ច នេនតិ , អបិ ច ខោ តំ សីលព្ពតសុទ្ធិំ បដិបជ្ជតិ ន វិបជ្ជបតិ ន បត្ថយតិ ច។ កិមិទំ? សត្ថាច ហិតោ បចនំ ឈរេយ្យ, ឈរេយ្យបចនន្តោ សត្ថេតោ ហិតោ យថា តំ ឈរំ វា សត្តំ វា បត្ថយតីតិ។

បរិច្ឆិន្នកាល វាតិ បរេន វារិយមានោ វា។ អតិក្កមន្តោ វាតិ តំ បដិបត្តិំ អសម្បាទេន្តោ វា។

អញ្ញាយ អបរទ្ធោតិ តិព្ពានេន បរិហីនោ យក្កតោ វា។ តំ វា សត្តំ អត្តានន្តីតិ តំ វា សត្តំ សព្ពត្ត បដ្ឋតោ កដ្ឋតិ។

១៦៤។ ឯវំ បន សីលព្ពតានំ បវេចនការណំ អរិយសាវកោ សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពត្តិ កាថា។ តត្ថ សាវជ្ជានវជ្ជន្តិ សព្ពាកុសលំ លោកិយកុសលញ្ច។ ឯតំ សុទ្ធិំ អសុទ្ធិន្តិអបត្ថយានោតិ បញ្ចកាមគុណាទិកេហិ សុទ្ធិំ អកុសលាទិកេហិ អសុទ្ធិញ្ច អបត្ថយមានោ។ វិរតោ ចរេតិ សុទ្ធិយា អសុទ្ធិយា ច វិរតោ ចរេយ្យ។ សន្តិំ យក្កហាយាតិ ទិដ្ឋិំ អគ្គហេត្វា។

កណ្ហាកណ្ហវិបាកន្តិ អកុសលកម្មំ អកុសលវិបាកទាយកំ។ សុក្កំ សុក្កវិបាកន្តិ លោកិយកុសលំ អត្តនោ សទិសំ សុក្កវិបាកទាយកំ។

តិយាមាវក្កត្តិន្តិ យក្កបវិសនំ។ សេក្ខាតិ សត្ត សេក្ខា។ អគ្គធម្មន្តិ វត្តមធម្មំ, អរហត្តផលំ។

១៦៥។ ឯវំ ពុទ្ធោ នាហិរកោ សីលព្ពតេ សំឃនេក វិសុទ្ធិវាទេ តោសេត្វា វិបាកំ សីលព្ពតបហាយិនោ អរហតោ ច បដិបត្តិំ ទស្សេត្វា ពុទ្ធាតិ អញ្ញាថាបិ សុទ្ធិវាទេ នាហិរកេ ទស្សេន្តោ “តមុបតិស្សាយា”តិ កាថមាហ។ តស្សត្ថោ – សត្តនេញ្ញាបិ សមណព្រាហ្មណា, តេ និព្ពន្ធិតំ អយេនត្តំ វា ទិដ្ឋិសុទ្ធិអាទីសុ វា អញ្ញាតរញ្ញាតរំ ឧបតិស្សាយអកិរិយទិដ្ឋិយា វា ឧទ្ធំសរា ហុត្វា ភវាភវេសុ អវីតតណ្ហា សុទ្ធិមនុត្ថុនន្តិ វទន្តីតិ។

តមេវិនិគុច្ឆាវាទាតិ កាយបីឡអនាទិតមេវន វិវហិរិយតវាទា។ តមេវិនិគុច្ឆសារាតិ តេនេវ តមេវន ហិរិយតសារវន្តោ។ ឧទ្ធំសរាវាទាតិ វិសារទេន សុទ្ធិំ កថយន្តោ។

១៦៦។ ឯវំ តេសំ អវីតតណ្ហានំ សុទ្ធិំ អនុត្ថុនន្តានំ យោបិ សុទ្ធិប្បត្តមេវ អត្តានំ មញ្ញេយ្យ, តស្សាបិ អវីតតណ្ហត្តា ភវាភវេសុ តំ តំ វត្ថុំ បត្ថយមានស្ស ហិ ជប្បិតានិ បុនប្បុនំ ហោន្តិយេវាតិ អធិប្បាយោ។ តណ្ហា ហិ អាសេវិតា តណ្ហំ វឌ្ឍយតេវ, ន កេវលញ្ច ជប្បិតានិ, បវេធិតំ វាបិ បកប្បិតេសុ, តណ្ហាទិដ្ឋីហិ វត្ថុ បកប្បិតេសុ វត្ថូសុ បវេធិតម្បិ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភវាភវេសុ បន វីតតណ្ហត្តា

អាយតិំ ភ្ញុបបរិទោ ត្ថច ឃស្ស ឥតិ្ត, ឞ រោត ទេចេឆឃ្យ កុហិំ ច ជេប្សេតិ អឃខេតិស្សា កាឆាឃ ឞព្ឌទ្គា៑

អាកយឥត្តិ ប្ញុត អាកយតិំ៑ កយឥត្តិ ត្ថទោ អញ្ញាត្ត កយតិំ ៑ កយតាកយឥត្តិ ត្ថទោ កត្តា ប្ញុត តិចត្តតិំ៑ កាលត្តិ យទហំ៑ កតិតិ កយតចទេឞត កតិឃា កត្តត្ថា៑

១២៧៑ ឃយាហុ ឆឞ្ឆ្ធិ ប្ញុឆ្ធាកាឆា៑

១២៨៑ ត្ថដាតិ ឃឞ្ទា ឲទោបិ ឲត្ត ចាទេដា ឞច្ចា ឥតិ្ត, ទោចលំ ឌិឌ្ឌិយត្តរោត ហិ ទេ ចងត្តិ, តឞ្ទា តយតិ្ត ងទេស្សទ្គា “ឞកំ ហឹ”តិ ត្ថយំ តាច ចិស្សជ្ជតកាឆយាហ៑ តត្ត ឞឞ្ទុតិត្តិ ឌិឌ្ឌិ៑ អទេតាយត្តិ អត្ថតិំ៑

១៣០៑ ឲចទេយទេតស្ញុ ឞកំ ឆឞ្ទុំ ឞរិប្ញុណ្ណុំ (ទ្ញាចទេត្តស្ញុ អញ្ញាស្ស ឆឞ្ទុំ ឞត ហឹឥត្តិ ចងទេត្តស្ញុ ឃស្ស កស្សធិ – ឞទេស្ស ទេច ចឞ្ឃិទេតត ហឹទេតាតិ កាឆា៑ តស្សទេត្តា – ឃដិ ឞទេស្ស តិក្តិតការណា ហឹទេតា ករេចឃ្យ, ត ទោធិ ឆទេឞ្ទុស្ញុ ចិទេឞសិ អទេក្កា ករេចឃ្យ៑ កិការណា? ប្ញុត្ម ហិ អញ្ញាស្ស ចងត្តិ ឆឞ្ទុំ តិហឹតទេតា ឞទេព្ទច ទេ ឞឞិ្យតញ្ញហំ ចដាតាឞកឆទេឞ្ទុ ងញ្ញហចាដា ឲច៑

ចឞ្ឃិតការណាតិ ឆសិតការណា៑ កទហិតការណាតិ លិយកកតការណា៑ ក្ខបចដិតការណាតិ អទេក្កាសិតការណា៑ ឞកាឃតត្តិ ឞកយក្កិ៑

១៣១៑ កិញ្ចា កិទេឃ្យា – ឞឆ្ទុប្ញុជាតិ កាឆា៑ តស្សទេត្តា – ទេ ច តិត្តិឃា ឃឆា ឞឞិឞត្តិ ឞកាឃតាតិ, ឞឆ្ទុប្ញុជាបិ ទេតសំ តទេឆច ចត្តតិ៑ ទេ ហិ អតិចិឃ ឞត្តាទាដិតិ ឞត្តទោត្តិ៑ តត្ត ឃដិ ទេ ឞយាណា សិឃំុ, ឲចំ ឞទេត្ត ឞទេព្ទច ចាដា តធិឃា ករេចឃ្យ៑ កិការណា ? ស្ញុឌ្ឌិ ហិ ទេតសំ ឞច្ចត្តទេយច៑ ត ឞា អញ្ញាត្ត សិញ្ញាតិ, តាបិ ឞទេយត្តទោ៑ អត្តតិ ឌិឌ្ឌិកាហយត្តទេយច ហិ តំ ទេតសំ ឞទេឞច្ចឃទេតឃ្យព្ទិឌ្ឌិតិំ៑ ឞច្ចត្តទេយចាតិ ឞិទេជក្កទេយច៑

១៣២៑ ទេឃា ឞត ចិឞទិតទេតា ឆាហិតឞិឞត្តា (ទាហុទេណា, តស្ស ត (ទាហុណស្ស ឞទេតឃ្យយត្តិតិ កាឆា៑ តស្សទេត្តា – (ទាហុណស្ស ហិ “ឞទេព្ទា ឞញ្ញាទា អតិច្ចា”តិអាដិតា តទេឃត ស្ញុឌ្ឌិត្តា ឞទេទត ទេតតព្ទា ដាកាហំ តត្តិ៑ ឌិឌ្ឌិឆទេឞ្ទុស្ញុ “ត្ថងទេយច ឞច្ច”ត្តិ តិឆ្ឆិតិត្តា ស្ញុយក្កហិតយិ្យ តត្តិ៑ តំការណា ទេឞា ឌិឌ្ឌិកាលហាតិ អតិក្កទេត្តា, ត ហិ ទេឞា ទេឞដ្ឋទេតា ឞស្សតិ ឆឞ្ទុយព្ទា អញ្ញា(ត ឞតិឞដ្ឋាតាដិហិ៑

ត ឞទេតទេឃ្យាតិ ឞទេទត ទេតតទេព្ទា ជាតាទេឞតទេព្ទា ត ទេហាតិ៑ ត ឞទេឞត្តិទេឃា ត ឞទេឞច្ចទេឃាតិ ឞទេទសំ ឞទេច្ចតទេព្ទា ត ទេហាតិ៑ ត ឞទេឞដិតដ្ឋក្កាតិ ឞទេទសំ ឞដិតដ្ឋកយទេតា ត ទេហាតិ៑

១៣៣៑ ជាតាយិតិ កាឆាឃ ឞព្ឌទ្គា អទេត្តា ច – ឲចំ តាច ឞទេយត្ត(ទាហុទេណា ត ហិ ទេឞដ្ឋទេតា ឞស្សតិ ឆឞ្ទុយព្ទា, អទេព្ទា ឞត តិត្តិឃា

បរចិត្តញាណាទីហិ ជានន្តាបិ បស្សន្តាបិ “ជានាមិ បស្សាមិ តថេវ ឯត”ន្តិ ឯវំ វទន្តាបិ ន ទិដ្ឋិយា សុទ្ធិំ បច្ចេន្តិ។ កស្មា? យស្មា តេសុ ឯកោបិ អទ្ទក្ខិ ចេ អទ្ទស ចេបិ តេន បរចិត្តញាណាទិនា យថាភូតមត្ថំ, កិញ្ហិ តុមស្ស តេន តស្ស តេន ទស្សនេន កិំ កតំ, កិំ ទុក្ខបរិញ្ញា សាធិតា, ឧទាហុ សមុទយប្បហានាទីនំ អញ្ញតរំ, យតោ សព្ពថាបិ អតិក្កមិត្វា អរិយមគ្គំ តេ តិត្ថិយា អញ្ញេនេវ វទន្តិ សុទ្ធិំ, អតិក្កមិត្វា វា តេ តិត្ថិយេ ពុទ្ធាទយោ អញ្ញេនេវ វទន្តិ សុទ្ធិន្តិ។

១៣៣. បស្សំ នរោតិ គាថាយ សម្ពន្ធោ អត្ថោ ច – កិញ្ច ភិយ្យោ? យ្វាយំ បរចិត្តញាណាទីហិ អទ្ទក្ខិ, សោ បស្សំ នរោ ទក្ខិតិ នាមរូបំ, ន តតោ បរំ, ទិស្វាន វា ញស្សតិ តានិមេវ នាមរូបានិ និច្ចតោ សុខតោ វា, ន អញ្ញថា; សោ ឯវំ បស្សន្តោ កាមំ ពហុំ បស្សតុ អប្បកំ វា នាមរូបំ និច្ចតោ សុខតោ ច អថស្ស ឯវរូបេន ទស្សនេន ន ហិ តេន សុទ្ធិំ កុសលា វទន្តិ។

១៣៤. និវិស្សវាទីតិ គាថាយ សម្ពន្ធោ អត្ថោ ច – តេន ច ទស្សនេន សុទ្ធិយា អសតិយាបិ យោ “ជានាមិ បស្សាមិ តថេវ ឯត”ន្តិ ឯវំ និវិស្សវាទី, ឯវំ វា ទស្សនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិយា សុទ្ធិំ បច្ចេន្តោ “ឥទមេវ សច្ច”ន្តិ ឯវំ និវិស្សវាទី, សោ ទុព្ពិនយោ ន ហោតិ តំ តថា បកប្បិតំ អភិសង្ខតំ ទិដ្ឋិំ បុរក្ខរានោ។ សោ ហិ យំ សត្ថារាទិំ និស្សិតោ, តត្ថេវ សុភំ វទានោ សុទ្ធិំ វទោ, “បរិសុទ្ធិវាទោ បរិសុទ្ធិទស្សនោ ចាហ”ន្តិ អត្តានំ មញ្ញមានោ តត្ថ តថទ្ទសា សោ, តត្ថ សកាយ ទិដ្ឋិយា អវិបរីតមេវ សោ អទ្ទស។ យថា សា ទិដ្ឋិ បវត្តតិ, តថេវ តំ អទ្ទស, ន អញ្ញថា បស្សិតុំ ឥច្ឆតីតិ អធិប្បាយោ។

និវិស្សវាទីតិ បតិដ្ឋហិត្វា កថេន្តោ។ ទុព្ពិនយោតិ វិនេតុំ ទុក្ខោ។ ទុប្បញ្ញាបយោតិ ញាបេតុំ ចិត្តេន លក្ខាបេតុំ ទុក្ខោ។ ទុន្និជ្ឈាបយោតិ ចិត្តេន ចិន្តិត្វា គហណត្ថំ សុនយំ និជ្ឈាបយិតុំ ទុក្ខោ។ ទុប្បេក្ខាបយោតិ បេក្ខាបយិតុំ ទុក្ខោ។ ទុប្បសាទយោតិ ចិត្តេន បសាទំ ឧប្បាទេតុំ ទុក្ខោ។

អប្បស្សីតិ ញាណេន បដិវេធំ បិហិតំ។ បដិច្ឆន្នន្តិ ចិត្តេន អវពោធំ បិហិតំ។

១៣៥. ឯវំ បកប្បិតំ ទិដ្ឋិំ បុរក្ខរានស្ស តិត្ថិយស្ស – ន ព្រាហ្មណោ កប្បមុបេតិ សង្ខាតិ គាថា។ តត្ថ សង្ខាតិ សង្ខាយ, ជានិត្វាតិ អត្ថោ។ នបិ ញាណពន្ធូតិ សមាបត្តិញាណាទិនា អកតតណ្ហាទិដ្ឋិពន្ធុ។ តត្ថ វិគ្គហោ – នាបិ អស្ស ញាណេន កតោ ពន្ធុ អត្ថីតិ នបិ ញាណពន្ធុ។ សម្មុតិយោតិ ទិដ្ឋិសម្មុតិយោ។ បុថុជ្ជាតិ បុថុជ្ជនសម្ភវា។ ឧគ្គហណន្តិ មញ្ញេតិ ឧគ្គហណន្តិ អញ្ញេ, អញ្ញេ វា សម្មុតិយោ ឧគ្គណ្ហន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឧបេក្ខតីតិ ឧបបត្តិតោ អបក្ខបតិតោ ហុត្វា បស្សតិ។

១៣៦. កិញ្ច ភិយ្យោ – វិស្សជ្ជ គន្ថានីតិ គាថា។ តត្ថ អនុគ្គហោតិ ឧគ្គហណវិរហិតោ, សោបិ នាស្ស ឧគ្គហោតិ អនុគ្គហោ។ ន ចា

វក្កល្យាតីតិ អត្យក្កេហា៍

កេត្ថ ចោឃ្សន្តិត្វាតិ អកិន្យាឌិកេ កេត្ថ ចឌិត្វា៍ ចិឃ្សន្លាតិ បុត អតាឌិយតចសេត ឌហិត្វា៍ កឆិតេតិ ឈឌិតោ៍ កត្តិតេតិ ឃុតេ្តត ឃក្កហិតេ ចិឃ កត្តិតោ៍ ឝាតេន្ទតិ ឃុ្វដ ឝាតេន្ទ៍ ចិឝាតេន្ទតិ ចិចិឆា ឝាតេន្ទ៍ បលិត្យេន្ទតិ ឃយត្តតោ ឝាន្ទតេត ឝាតេន្ទ៍ ឝាន្ទតេតិ កិលេឃឝាន្ទតោ៍ ចោដឃិត្វាតិ បបេ្យាចេដត្វា៍ ឃត្ថិ ចិឃ្សន្ញ៍ កេទាត្តិតិ ចិឃត្ថទិត្វា អបទិកោក៌ កេទាត្តិ៍ ចិកោបេត្តិតិ ទុ្យលិចិទុ្យលិ កេទាត្តិ៍

១៣ប៉៍ កិត្យា កិឃេ្យា – សោ ឧចទ្វេបិ – បុត្តាឃេចតិ កាថា៍ តត្ថ បុត្តាឃេចតិ អតីតរ្វបាទីនិ អាទេត្ថ វបុជ្ញតឆយុកិលេឃេ ៍ តេចតិ បច្ចុប្បត្តរ្វបាទីនិ អាទេត្ថ វបុជ្ញតឆយេ្ុ៍ ត លត្តក្វតិ លត្ថាឌិចសេត ត កត្ថតិ៍ អតត្តកទហីតិ កតាកតចសេត អត្តាតិ៍ អកទហេត្តា៍

១៣ឆ៍ ឧចិ អតត្តកទហី ច – ឃ ឃត្តាឆយុឃ្វតិ កាថា៍ តត្ថ ឃត្តាឆយុឃ្វតិ ក្វាឃដ្ឋិឌិដ្ឋិឆយុឃ្វ “ឃំ កិត្តិ ឌិដ្ឋិ ចា”តិ ឧចិបេកេគឃុ៍ បត្តកាទោតិ បតិតកាទោ៍ ត កេបេ្យតីតិ ត កប្បិយោ, ទុចិឆយិ កប្បំ ត កេទាតីតិ អទេត្វា៍ ត្វបទេតាតិ បុត្តុជ្ញតកល្យាណកេឃក្លា ចិឃ វបទតិឃយក្ខិបិ តោ ហោតិ៍ ត បត្តិយោតិ តិត្តតេល្យា៍ តល្យា ហិ បត្តយតីតិ បត្តិយា, តាឃ្ស បត្តិយាតិ ត បត្តិយោ៍ ត្តតោ បទត្តា ហេដ្ឋា ច តត្ត តត្ត ទុត្តតយត្តា វត្តាតត្តយេច៍ ឧចិ អទហត្តតិក្វេដេតច គេឃតិ តិដ្ឋាបេឃិ, គេឃតាបទិយោឃាតេ បុទាកេគឃុត្ត (យហាតិ៍ ប៉៦) ទុត្តឃឌិឃោ ឧច អកិឃយយោ អហោឃីតិ៍

ឃទ្ទុយុប្បេត្តាតិកាឃ យហាតិទ្ទេឃដ្ឋកឆាឃ

យហាត្យហឃុត្តតិទ្ទេឃចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៤។ តុវដកសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៥០។ ចុទ្ទសមេ តុវដកសុត្តនិទ្ទេសេ បុច្ឆាមិ តន្តិ ឥទម្បិ តស្មិំយេវ មហាសមយេ “កា នុ ខោ អរហត្តប្បត្តិយា បដិបត្តី”តិ ឧប្បន្នចិត្តានំ ឯកច្ចានំ ទេវតានំ តមត្ថំ បកាសេតុំ បុរិមនយេនេវ និម្មិតពុទ្ធេន អត្តានំ បុច្ឆាបេត្វា វុត្តំ។

តត្ថ អាទិបុច្ឆាគាថាយ តាវ បុច្ឆាមីតិ ឯត្ថ អទិដ្ឋជោតនាទិវសេន បុច្ឆា វិភត្តា។ អាទិច្ចពន្ធូតិ អាទិច្ចស្ស គោត្តពន្ធុ។ វិវេកំ សន្តិបទញ្ចាតិ វិវេកញ្ច សន្តិបទញ្ច។ កថំ ទិស្វាតិ កេន ការណេន ទិស្វា, កថំ បវត្តទស្សនោ ហុត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

តិស្សោ បុច្ឆាតិ គណនបរិច្ឆេទោ។ អទិដ្ឋជោតនាតិ យំ ន ទិដ្ឋំ ន បដិវិទ្ធំ, តស្ស បាកដករណត្ថាយ បុច្ឆា។ ទិដ្ឋសំសន្ទនាតិ យំ ញាណចក្ខុនា ទិដ្ឋំ, តស្ស ឃដនត្ថាយ។ វិមតិច្ឆេទនាតិ យា កង្ខា, តស្សា ឆេទនត្ថំ។ បកតិយា លក្ខណំ អញ្ញាតន្តិ ធម្មានំ តថលក្ខណំ បកតិយា ន ញាតំ។ អទិដ្ឋន្តិ ន ទិដ្ឋំ។ “ន ទិដ្ឋ”ន្តិបិ បាឋោ។ អតុលិតន្តិ តុលាយ តុលិតំ វិយ ន តុលិតំ។ អតីរិតន្តិ តីរណាយ ន តីរិតំ។ អវិភូតន្តិ ន បាកដំ។ អវិភាវិតន្តិ បញ្ញាយ ន វឌ្ឍិតំ។ តស្ស ញាណាយាតិ តស្ស ធម្មស្ស លក្ខណញាណត្ថាយ។ ទស្សនាយាតិ ទស្សនត្ថាយ។ តុលនាយាតិ តុលនត្ថាយ។ តីរណាយាតិ តីរណត្ថាយ។ វិភាវនាយាតិ វិភាវករណត្ថាយ។ អញ្ញេហិ បណ្ឌិតេហីតិ អញ្ញេហិ ឥទ្ធិមន្តេហិ។ សំសយបក្ខន្ទោតិ សន្ទេហំ បវិដ្ឋោ។

មនុស្សបុច្ឆាតិ មនុស្សានំ បុច្ឆា។ អមនុស្សបុច្ឆាតិ នាគសុបណ្ណាទីនំ បុច្ឆា។ គហដ្ឋាតិ អវសេសគហដ្ឋា។ បព្ពជិតាតិ លិង្គវសេន វុត្តា។ នាគាតិ សុបស្សាទយោ នាគា។ សុបណ្ណាតិ សុបណ្ណសំយុត្តវសេន (សំ។ និ។ ៣។៣៩២ អាទយោ)។ យក្ខាតិ យក្ខសំយុត្តវសេន (សំ។ និ។ ១។២៣៥ អាទយោ) ច វេទិតព្ពា។ អសុរាតិ បហារាទាទយោ។ គន្ធព្ពាតិ បញ្ចសិខគន្ធព្ពបុត្តាទយោ។ មហារាជានោតិ ចត្តារោ មហារាជានោ។ អហីនិន្ទ្រិយន្តិ សណ្ឋានវសេន អវិកលិន្ទ្រិយំ។ សោ និម្មិតោតិ សោ ភគវតា និម្មិតោ ពុទ្ធោ។

វោទានគតបុច្ឆាតិ វិសេសធម្មបុច្ឆា។ អតីតបុច្ឆាតិ អតីតេ ធម្មេ អារព្ភ បុច្ឆា។ អនាគតាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ កុសលបុច្ឆាតិ អនវជ្ជធម្មបុច្ឆា។ អកុសលបុច្ឆាតិ សាវជ្ជធម្មបុច្ឆា។ អព្យាកតបុច្ឆាតិ តទុភយវិបរីតធម្មបុច្ឆា។

អជ្ឈេសាមិ តន្តិ តំ អាណាបេមិ។ កថយស្សុ មេតិ មយ្ហំ កថេហិ។ គោត្តនាតកោតិ គោត្តេន នាតកោ។ គោត្តពន្ធូតិ គោត្តញាតិកោ។ ឯកេនាការេនាតិ ឯកេន កោដ្ឋាសេន។

សន្តិបទន្តិ សន្តិសង្ខាតំ និព្ពានបទំ។ យេ ធម្មា សន្តាធិគមាយាតិ យេ សតិបដ្ឋានាទយោ ធម្មា និព្ពានបដិលាភត្ថាយ។ សន្តិផុសនាយាតិ ញាណផស្សេន និព្ពានផុសនត្ថាយ។ សច្ឆិកិរិយាយាតិ បច្ចក្ខករណត្ថាយ។ មហន្តំ សីលក្ខន្ធន្តិ មហន្តំ សីលរាសិំ។ សមាធិក្ខន្ធាទីសុបិ ឯសេវ

តយោ។ សីលក្ខន្ធាទយោ លោកិយលោកុត្តរា, ចិយុត្តិកោកាលាទស្សិតំ លោកិយមេវ។

តទេវាការស្ស បកាសនត្ថំ អចិន្តារាសិស្ស ចិន្ទិនំ។ ចិបល្លាសស្ស ភេទនត្ថំ ចតុព្ពិធចិបល្លាសស្ស ភេទំ។ តណ្ហាវល្លិស្ស អត្ថាហនត្ថំ តណ្ហាកណ្ដកស្ស លុញ្ចនំ។ អភិសង្ខារស្ស ឆ្មបសមត្ថំ បុញ្ញាទិអភិសង្ខារស្ស និព្វាបនំ។ ភារស្ស និក្ខេបនត្ថំ បញ្ចក្ខន្ធភារស្ស ឆបនំ។ សំសារចក្កស្ស ឧបច្ឆេទនត្ថំ សំសារបវត្តស្ស ឆេទនំ។ សន្តាបស្ស និព្វាបនត្ថំ កិលេសសន្តាបស្ស និព្វុតិ។ បរិឡាហស្ស បដិបស្សទ្ធិត្ថំ កិលេសទរថស្ស សត្តិទិនំ។ ទេវទេវោតិ ទេវានំ អតិទេវោ។

១៥៨។ អថ កស្មា យថា យថា បស្សន្តោ កិលេសេ ឧបរុន្ធតិ, តថា ឋិត្វា តថា បវត្តទស្សនោ ហុត្វា បរិកិត្តិតាតិ, តស្មា តេនត្ថំ អាចិណ្ណវោហារេន តាតប្បការេន តំ ទេវបរិសំ កិលេសប្បហានេ និយោជេន្តោ “ឃុសំ បបញ្ចសង្ខាយា”តិ អារភិត្វា បញ្ច គាថា អភាសិ។

តត្ថ អាទិកាថាយ តាវ សង្ខេបត្ថោ – បបញ្ចសង្ខាតិ បបញ្ចាតិ សង្ខាតត្តា បបញ្ចា ឯវ បបញ្ចសង្ខា។ តស្សា អចិន្តាទយោ កិលេសា ឃុសំ, តំ បបញ្ចសង្ខាយ ឃុសំ អស្មីតិ បវត្តមានតញ្ច សព្វំ មន្តាយ ឧបរុន្ធេ។ យា កាចិ អជ្ឈត្តំ តណ្ហា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ។ តាសំ ចិនយាយ បហានាយ សទា សតោ សិក្ខេ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហុត្វា សិក្ខេយ្យាតិ។

អជ្ឈត្តសមុដ្ឋានា ចាតិ ចិត្តេ ឧប្បន្នា ចា។ បុរេភត្តន្តិ ទិចាភត្តតោ បុរេកាលំ។ អគ្គតសំយោគេត្វ ឧបយោគចចនំ, អត្ថតោ បន ភុយ្យមេច បុរេភត្តេតិ, ឯស នយោ បច្ឆាភត្តាទីសុ។ បច្ឆាភត្តន្តិ ទិចាភត្តតោ បច្ឆាកាលំ។ បុរិមំ យាមន្តិ រត្តិយា បឋមកោដ្ឋាសំ។ មជ្ឈិមំ យាមន្តិ រត្តិយា ទុតិយកោដ្ឋាសំ។ បច្ឆិមំ យាមន្តិ រត្តិយា តតិយកោដ្ឋាសំ។ កាឡេតិ កាឡអបក្ខេ។ ជុណ្ហេតិ សុក្កបក្ខេ។ ចស្សេតិ ចត្តារោ ចស្សានមាសេ។ ហេមន្តេតិ ចត្តារោ ហេមន្តមាសេ។ គិម្ហេតិ ចត្តារោ គិម្ហមាសេ។ បុរិមេ ចយោខន្ធេតិ បឋមេ ចយោកោដ្ឋាសេ, បឋមចយេតិ អត្ថោ។ តីសុ ច ចយេសុ ចស្សសតាយុកស្ស បុរិសស្ស ឯកេកស្មិំ ចយេ ចតុមាសាធិកានិ តេត្តិំស ចស្សានិ ហោន្តិ។

១៥៩។ ឯចំ បឋមគាថាយ តាវ ទីហិ សិក្ខាហិ យុត្តំ ទេសនំ អរហត្តនិកូដេន ទេសេត្វា បុន មានប្បហានចសេន ទេសេតុំ “យំ កិញ្ចិ”តិ គាថមាហ។ តត្ថ យំ កិញ្ចិ ធម្មមភិជញ្ញា អជ្ឈត្តន្តិ យំ កិញ្ចិ ឧច្ចាកុលីនតាទិកំ អត្តនោ គុណំ ជានេយ្យ។ អថ ចាបិ ពហិទ្ធាតិ អថ ចា ពហិទ្ធាបិ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ ចា គុណំ ជានេយ្យ។ ន តេន ថាមំ កុព្ពេថាតិ តេន គុណេន មានំ ន ករេយ្យ។

សតានន្តិ សន្តគុណចន្តានំ។ សន្តានន្តិ និព្វុតសន្តានំ។ ន ឯសា និព្វុតីតិ ន ឯសា និព្វុតិ ហោតីតិ។

១៥៩។ ពុទ្ធាតិស្ស អករណចិធិំ ទស្សេន្តោ “សេយ្យោ ន តេន”តិ គាថមាហ។ តស្សត្ថោ – តេន ច មានេន “សេយ្យោហ”ន្តិ ចា “និចោហ”ន្តិ ចា “សទិសោហ”ន្តិ ចាបិ ន មញ្ញេយ្យ។ តេហិ ច ឧច្ចាកុលីនតាទីហិ គុណេហិ ផុដ្ឋោ អនេកាកោរេហិ “អហំ ឧច្ចា កុលា បព្ពជិតោ”តិអាទិនា នយេន អត្តានំ ចិកប្បេន្តោ ន តិដ្ឋេយ្យាតិ។

᪁᪅᪄᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩣᨶᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾᨿᨧᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ
ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾᨿᨧᩩᨸᩈᨾᨿᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᩅ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᩅᩪᨸᩈᨾᨿᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴᩮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱ
ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨬᩣᨱᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩮᨴᩮ᪨

ᨶᩑᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶ ᨾᩮᨿᩣᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᨩᩮᩃᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨶ ᨴᩮᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪁᪇᪄᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨸᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨾᨬ᩠ᨬᨾᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᨳᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩔ
ᩅᩥᨸᩁᩥᨾᩮᨯ᩠ᨰᨾᨽᩣᨣᩮ ᨧᨲᩩᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩉᩔᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮ ᨾᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᨲᩣᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨴᩥᨲᩔ ᨧ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᨿᩔ ᩅᩦᨧᩥ ᨶᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ,
ᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩮᨩᩮᩣ ᩃᩣᨽᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᩔ ᩋᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩅᩩᩔᨴᩴ
ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ᪨

ᩅᩩᩔᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠᩮᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨣᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ “ᩅᩩᩔᨴᩮᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᨲᩴ ᨶ
ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᩅᨠᩣᩈᩴ᪨ ᩅᨸᩦᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩴ᪨ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ ᨴᩮᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶ ᨧᩃᨲᩥ᪨ ᨶ ᨴᩥᨠᨾ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨶ
ᨧᩃᨲᩥ᪨ ᨶ ᨧᩃᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᩅᩮᨵᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨹᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨸ᩠ᨸᩅᩮᨵᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᨽᨾᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩮᩁᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ
ᩑᩁᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨧᩃᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᩃᩩᩊᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᩃᩃᩦᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩦᨧᩥ ᨶᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ
ᩐᨾᩥ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᩈᩩᨲᩥ ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ᪨ ᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩁᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩈᩥᨡᩥᨸᩥᨧ᩠ᨨᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ
ᩈᩦᨴᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨲᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩈᩦᨴᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨

᪁᪅᪙᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩪᨭᩮᨶ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨧ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩔ ᩌᨴᩥᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ
“ᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩦᨲᩥ ᩌᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᩅᩥᩅᨭᨧᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ
ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨸᩁᩥᩔᨿᩅᩥᨶᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩅᩥᨶᨿᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩅᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨴᩮᩉᩥ᪨ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩴ
ᨲᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩌᩃᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᩉ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩴ ᨲᩅ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩅᨴᩮᩉᩦᨲᩥᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨳ ᩅᩣᨸᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨾᩮᩅ
ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾᨠᩣᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾᨠᩣᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩈᩮᩅᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩈᨾᩩᨴᩥᨲᨠᩣᨿᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩥᨲ᩠ᨳᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨸᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ
ᩅᩥᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᨲᩣᨿ ᩅᩪᨴᩮᨸᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨸᩈᩣᨴᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩣᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨶᩣᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᩴ ᨬᩣᨱᨧᨠ᩠ᨡᩩ

តាឌិឞេយចាតិ ឌិន្ទ្ឋឞឌិឞត្វា ឌិន្ទ្ឋំ ឌិន្ទ្ឋចិហារចេឞេត បឌិលឌ្ធត្វា, អត្វតា ច ឌិន្ទ្ឋចិហារឞត្តិឞ្សិតត្វាបិ ឌិន្ទ្ឋំ អារេលិកបរិក្កេហេត

យហាឌ្វតិកត្វាបិ ឌិន្ទ្ឋំ តិទោរាក្ខាឌិកតន្វបឌេឞ្សតេត យហាកតិកត្វាបិ ឌិន្ទ្ឋំ តំ ឞន្ទ្ឋំ ឞឌ្ឍឞត្វាត្វឞារេត ចេឌិតន្ទ្ឋំ ឌេឞ្សតឌ្វេត ចក្ខុ,

ចក្ខុកិច្ចករលោត ចក្ខុយិចាតិបិ ចក្ខុ, ឌិន្ទ្ឋច្ចា តំ ចក្ខុ ចាតិ ឌិន្ទ្ឋចក្ខុំ ទោត ឌិន្ទ្ឋចក្ខុតាបិ ចិចងចក្ខុំ ទ្ឋកាតិ បច្ចាចិឆំ ចក្ខុំ ចិត្វារេត កេចតំ

"កឆំ ភកចា យំឞចក្ខុតាបិចិចងចក្ខុ"តិអាឌិយាហ ៝ យំឞចក្ខុយិព្យកចេតា បច្ចាចណ្ហា ឞំចិឌ្ឍត្តិតិ ឲត្វ ឞឞយ្ហារាឌិកចក្ខុយិព្យាត្វឌ្ឍឞ្ស ភកចេតា

បច្ចា ពោក្ខារឞា បច្ចេកំ បច្ចេកំ ក្ខបលត្ភត្តិំ

តិទេលិ ច ចណ្ហាតិ ក្ខយាបុព្យចណ្ហាំ បិតកោ ច ចណ្ហាតិ កហិការបុព្យចណ្ហាំ ទេលិហិតកោ ច ចណ្ហាតិ ទ្ឋត្តុពោបកចណ្ហាំ កណ្ហា

ច ចណ្ហាតិ អឌ្ឋារតចណ្ហាំ ឩឌាតោ ច ចណ្ហាតិ ឩឞឌិតារកចណ្ហាំ ឃត្វ ច អក្ខិទេលិយាតិ បតិក្ខិតាតិតិ ឃត្វិ ធាទេត អក្ខិទេលិយាតិ

បតិក្ខហិត្វា ក្ខក្ខិតាតិំ តំ តិលំ ទេហាតិ ឞុតិលត្តិ ឲត្វ តិលត្តិ ឞន្ទ្ឋឞក្កាហកចេឞេត ចុត្តំ ឞុតិលត្តិ អត្តុទចិទហិតំ ឞុក្ខ តិលំ បិឞាឌិកត្តិ

បឞាឌេឌកកំ ឌេឞ្សតេឃត្តិ ឌេឞ្សតិឃំ ក្ខយាបុព្យឞយាតត្តិ ឌកឞិតលបុព្យឞឌិឞំ តឞ្ស បទេតាតិ តឞ្ស ឞយត្តា ទាហិទបទេឞ្សំ បិតកត្តិ

ឞន្ទ្ឋឞក្កាហកំ ឞុបិតកត្តិ អត្តុទចិទហិតំ ឞុក្ខ បិតកំ ក្ខភឃេតា ច អក្ខិក្ខុងាតិតិ ទេក្ខ ច អក្ខិកោឌិទេឃា ទេលិហិតកាតិតិ

ឞន្ទ្ឋឞក្កាហកចេឞេត ចុត្តំ ឞុទេលិហិតកាតិតិ អបន្ទ្ឋាឃយាតចិចទាតិ ឞុក្ខ ទេលិហិតកាតិំ យទេឞ្សកណ្ហុ អក្ខិតំ យន្ទ្ឋឞក្ខាតំ អឌ្ឋារតឞឌិឞំ

កណ្ហា ឞុកណ្ហុ អត្តុទចិទហិតំ ឞុក្ខ កណ្ហា អលុពត្តិ បិឞាឌិកំ ឞិតិឌ្ឍត្តិ បហិតំ កឌ្ឍាទិក្ខកឞយាតត្តិ អបតិតតចកឌ្ឍាទិក្ខកបលឞឌិឞំ

"អឌ្ឍាទិក្ខកឞយាត"ត្តិបិ បិត្បត្ត, តឞ្សា តិត្តកាកឞឌិឞត្តិ អទេត្វាំ ឩឌាតត្តិ ឞន្ទ្ឋឞក្កាហកចេឞេត ចុត្តំ ឞុឩឌាតត្តិ អត្តុទចិទហិតំ

ទេងតយល្ពលឞឌិឞំ ឞុក្ខ ឩឌាតំ ទេឞតំ បល្ហទត្តិ ក្ខិហិបិ អតិឩឌាតតំ ឌេឞ្សតិំ បិកតិកោត យំឞចក្ខុតាតិ បកតិយំឞចក្ខុតាំ

អត្វកាចបទិឃាបត្តេតាតិ អត្វកាចឞត្តិឞ្សិតេតាំ បុទិឞឞុចទិតកយុាកិតិន្ទ្ឋតេត្វតាតិ បុទិឞយឞុ តត្វ តត្វប្បតេត្តុ អត្វកាចេចឞុ

កាឃឞុចទិតាឌិកយុតា ក្ខប្បាឌិតេតាំ ឞយត្តា ឃោឌតំ បឞ្សតិតិ ឞយត្តេតា ចត្យកាចុតប្បយាគោ ឃោឌេតេ តិទោរាក្ខាឌិកតំ ទ្វបំ

អាចទលាចិទហិតំ បកតិយំឞចក្ខុតា ចក្ខុតិំ

ឌិចាទេចច ទត្តិញ្ចាតិ ឌិចឞកាទេក ច ទត្តិកាទេក ចំ ចត្យទក្ខឞយត្តាកេតាតិ ចត្យហិ អទេក្ខហិ ឞយត្តាកេតា បទិបុណ្ហអត្ថកាទោ

អាទេលិកចិទហិតោំ ឞុទិឃោ ចា អត្វក្ខេតាតិ ឞុទកាចំ ឌតឃេត្វា ក្ខក្ខិទេតា ឞុទិឃោ ចិកេតាំ កាឡអបេត្វា ច ក្ខទេបិឞចេចាតិ

កាឡអបេត្វ ចាត្វឌ្ឍឞិក្ខទេបិឞចឌិចឞោ ចំ តិទេន្ទ្ឋា ច ចតឞណ្ឌាតិ កហេតា ច ទ្វក្ខុទាឞិំ យហា ច កាឡអឃេឃោ អឌ្ឍក្ខិទេតាតិ យហទេត្តា

កាឡអឃេឃោ អឌ្ឍបងេលិ ច ក្ខក្ខិទេតា ទេហាតិំ ក្យេខ្ខា ចាតិ ទ្ឋក្ខកាចឃោ ចាំ កចាងំ ចាតិ ក្ខាទចាតបិតាឌិកចាងំ ចាំ បិកាទោ

ចាតិ យត្តិកាឌិបិកាទោ ចាំ បន្ទ្ឋទេតា ចាតិ បំឞុបន្ទ្ឋតាឌិបន្ទ្ឋទេតា ចាំ កន្ធិ ចាតិ តទុលាកន្ធាឌិកន្ធិ ចា ៝ លតា ចាតិ កទចិត្កាឌិ លតា

ចាំ អាចទលំ ទ្វបិតំ ឌេឞ្សតាឃាតិ ទ្វបិទេយុលាតំ ឌេឞ្សតត្វាឃ បឌិឞេឆំ តត្វិំ ឲកទេញ្ចា តិលចលំ តិយិត្តិ កត្វាតិ ឞចេ ឲកំ តិលតិឌំ

ឞន្ទ្ឋាលំ កត្វាំ តិលចាទេហ បក្ខិបេឃ្យាតិ ទេក្ខ ឞកេង តិលទាឞិយិព្យបេឃ្យំ ពោឆិ បត "ចាទេហា តាយ ក្យុហ្យាតិទេពទេក្ខឞកង"ត្តិ ចឌត្តិំ

តទេន្ទ្ឋាច តិលចលំ ក្ខឌ្ឍទេឃ្យាតិ តំតិយិត្តកតំ តិលតិឌំឃេច ក្ខឌ្ឍទិត្វា កណ្ហាឃ្យំ

ឌិទេន្ទ្ឋាត ចក្ខុតាតិ ទ្ឋកំ ចុត្តត្វទេយចំ ចិឞុទេឌ្ឍតាតិ ចុត្យបបិតឌេឞ្សតេត ឌិក្ខិចិឞុក្ខិទេហត្យត្វា ចិឞុទេឌ្ឍតំ ទេឃា ហិ ចុតិយត្វទេយច បឞ្សតិ ត

ក្ខបបិតំ, សោ ក្ខេច្ឆនាទីហិ គណ្ហាតិ៑ ឈោ ក្ខបបិតសេច បស្សតិ ត ក្មតិ, សោ តចសត្តបិតុកាចសស្សតទីហិ គណ្ហាតិ៑ ឈោ បត តក្មកឈំ បស្សតិ, សោ ឃស្ថា ក្មចិឆយិ តំ ទិដ្ឋិគតំ អតិចត្តតិ, តស្ថាស្ស តំ ឥស្សត់ ទិដ្ឋិចិស្ដិសេហតុ សោហតិ, ក្ខកឃសេ្ហតំ ឡាន្ទស្វត្តា បស្សត្តិ៑ សេតត ក្មត្តំ – “ក្មត្វបបិតឥស្សសេតត ទិដ្ឋិចិស្ដិសេហតុត្តា ចិស្ដ”ត្តិ៑ យត្មស្សបចាទ៍ អតិក្កយិត្វា ត្វបឥស្សសេតត អតិក្កត្តយាត្មសកំ, យាត្មសកំ ចា យំសចក្កិ អតិក្កត្តត្តា អតិក្កត្តយាត្មសកត្តិ សេចឌិតត្ថា៑

សេតត ឌិសេត្ថត ចក្កុតា ចិស្ដសេ្ឋត អតិក្កត្តយាត្មសសេកត សសេត្ត បស្សតីតិ យត្មស្សយំសចក្កុតា ចិឃ សសេត្ត ឍួសេលិសេកតិ៑ ឆចយាសេត ក្ខបបឌ្ជយាសេតតិ ឲត្ត ក្មតិក្កសេលា ក្ខបបត្តិក្កសេលា ចា ឌិត្ថាចក្កុតា ឥដ្ឋ ត សក្កា៑ សេឃ បត អាឃត្តុក្មតិកា ឡាឌាតិ ចចិស្សត្តិ, សេត ឆចយាតា៑ សេឃ ឆ គហិតបឌិសត្ថិកា សយុតិតិត្ថត្តាច, សេត ក្ខបបឌ្ជយាតាតិ អឆិសេបុតា៑ សេត ឲចត្វសេប ឆចយាសេត ក្ខបបឌ្ជយាសេត ឆ បស្សតីតិ ឥសេស្សតិ៑ ហឹសេតតិ សេយាហតិស្សត្តឃុត្តត្តា ហឹសេត៑ តត្ថិបឝិសេត បឃឹសេត៑ ស្មចសេណ្ហតិ អសេគាឃតិស្សត្តឃុត្តត្តា ឡាដ្ឋកត្តយតាបចណ្ហឃុសេត្ត៑ តត្ថិបឝិសេត ក្មត្ថាសេណ្ហ, អកិត្វសេប ចិត្វសេបតិ អសេត្ត៑ ស្មកសេតតិ ស្មកតិកសេត, អសេលិកតិស្សត្តឃុត្តត្តា ចា អសេឆ្ន យហឆ្នសេត៑ ក្មក្កសេតតិ ក្មក្កតិកសេត, សេលិកតិស្សត្តឃុត្តត្តា ចា ឥលិសេឆ្ក អប្បត្តុបិសេត៑ ឃឆាគយ្ថបសេកតិ ឃំ ឃំ គយ្ធំ ក្ខបឆិតំ, សេតត សេតត ក្ខបកសេត ៑ តត្ថ ស្មទិសេយហិ “ឆចយាសេត”តិអាឌីហិ ទិត្ថាចក្កិក្ទំ ក្មត្តំ ៑ ឡាយិតា បត បសេគត ឃឆាគយ្ថបកគាលាកិក្ទំ៑

តស្ស ឆ គាលាស្ស អឃយុប្បត្តិក្កសេយា – ឡាឆ កិក្ត សេហដ្ឋាតិសឃាកិយុលំ អាសេលិកំ ចសេឆ្នត្ថា សេតសឃិសេក សសេត្ត បស្សតិ យហាក្មក្តិ អត្មកចយាសេត, តំ ឥស្សត់ ទិត្ថាចក្កិក្ទសេយច៑ សោ ឲចំ យតឃិ គសេទាតិ “កិំ ត្ម សោ គយ្ធំ គត្វា ឡាសេយ សត្តា ឲតំ ក្មក្តិ អត្មកចត្តិ”តិ, អឆស្ស “ឡាឆំ តាឃ គត្វា”តិ តំ គយ្ធាសយ្ធំ គាលំ ក្ខប្បឌ្ជតិ៑ តឆា ក្ខបទិសេចសេលិកាកិយុលំ អាសេលិកំ ចសេឆ្នត្ថា តត្តតចត យិស្សគចត ឲាក្វសកចតាឌីស្ម សសេត្ត បស្សតិ យហាសយុត្តិ អត្មកចយាសេត៑ តយិ ឥស្សត់ ទិត្ថាចក្កិក្ទសេយច៑ សោ ឲចំ យតឃិ គសេទាតិ “កិំ ត្ម សោ គយ្ធំ គត្វា ឡាសេយ សត្តា ឲតំ សយុត្តិ អត្មកចត្តិ”តិ៑ អឆស្ស “ឡាឆំ តាឃ គត្វា”តិ តំ គយ្ធាសយ្ធំ គាលាយុប្បឌ្ជតិ៑ ឡាឆំ ឃឆាគយ្ថបកគាលំ តាឃ៑ ឡាយស្ស ចិស្វំ បទិគយ្ធំ តាឃ តត្តិ៑ ឃឆា ឆ ឡាយស្ស, ឲចំ អតាគតំសគាលាស្សាបិ៑ ទិត្ថាចក្កុបិឌគាសេតច ហិ ឡាយាតិ ទិត្ថាចក្កុតា សសេហច ឡាដ្ឋត្តិ៑

ឡាសេយ ចត សេកាសេត្ថាតិអាឌីស្ម ឡាសេយតិ ទិត្ថាចក្កុតា ទិដ្ឋាត់ តិឥស្សតចចត់៑ ចតាតិ អត្មសោឆតសេត្ត តិបិសេតា៑ សេកាសេត្ថាតិ កចសេត្ថា៑ ឥដ្ឋ ឆទិតំ, ឥដ្ឋ ចា ឆទិតំ កិលេសប្វតិកត្តាតិ ក្មក្ទទិតំ; គាសេឃត ក្មក្ទទិតំ, គាឃសេតា ចា ក្ខប្បត្តុ ក្មក្ទទិតត្តិ គាឃក្មក្ទទិតំ៑ ឡាតសេទស្មបិ ឲសេឃច តសេឃា៑ សយត្តាកតាតិ សយក្កិក្មតា៑

អទិឃាតំ ក្ខបចាឌកាតិ ឡាឆ្នបសេច្ចកឡាឆ្នឡាឆ្នឃាចកាត់ អទិឃាត់ អត្តយសោ កិហិសោតាបត្តាតយិ អតត្តកាយា ហុត្វា អត្តិយចត្វតា ចា ក្យាលាបទិឆំសសេតត ចា ក្ខបចាឌកា, អសេក្កាសកា កទហកាតិ ក្មត្តំ សោហតិ៑ តត្ថ “តត្ថិ ឡាសេយសំ សយលាឆសេយ្ធ, អស្សយលា ឲសេត”តិ ចឌសេត្ថា អត្តិយចត្វតា ក្ខបចងតិ៑ “តត្ថិ ឡាសេយសំ ឥលាត់ ចា ចិសេយាសេត្ថា ចា យសេក្កា ចា ថលំ ចា”តិអាឌីតិ ចឌសេត្ថា ក្យាលាបទិឆំសសេតត ក្ខបចឌតីតិ សេចឌិតសេត្ថា៑ សោ ឆ ឥលាត់ ចា ក្ខបចសេឃ្យ អឥលាត់ ចា, ក្ខកឃតាបិ អទិឃុបចាសេឌាច សោហតិ; អតិកាទិឃំ គយ្ធំ, អតត្តទិឃគយ្ធសឌិសំ, សក្កាចសេលំ យក្កាចសេលឡ្ហ, សសេតាកិក្ទំ បត សោហតិ៑ តស្ថា ឈោ អទិឃំ ក្ខបចឌតិ, សេតត គត្វា សសេច អត្តតា ក្មឆ្នតសេទា សោហតិ , ក្ខក្កាឌិកំ

តិសីទិត្វា “អហំ អាយស្មន្តំ ព្ទុជ្ជាំជ្ជា អចធំ, ហំ ខេ លេយាហី”តិ លេយាបេតព្ពោ៑ សខេ បត តចកាតខេរា ហោតិ, ចត្តិត្វា វ្លក្ឆូដិកំ តិសីទិត្វា អញ្ជលិ បគ្គហេត្វា “អហំ, ភន្តេ, តុម្ហេ ព្ទុជ្ជាំជ្ជា អចធំ, ហំ ខេ លេយធា”តិ លេយាបេតព្ពោ៑ សខេ ខេសា តក្លយតិ, ជិសាបក្កន្តោ ចា ហោតិ, សឃំ ចា កន្តោ សត្តិដិហារិកេ ចា ខេបខេសត្វា លេយាបេតព្ពោ៑ សខេ តាបិ កត្តំ ត ខេបខេសតំ សក្កា ហោតិ, ខេឃ តស្មិំ ដិហាខេរ កិក្ខូ ចសត្តិ, ខេតសំ សត្តិកំ កន្តោ សខេ តចកាតរា ហោត្តិ, វ្លក្ឆូដិកំ តិសីទិត្វា សខេ ចុដ្ឋតរា, ចុខេដ្ឋ ចុត្តតខេឃខេតច បដិបជ្ជិត្វា “អហំ, ភន្តេ, អមុកំ តាយ អាយស្មន្តំ ព្ទុជ្ជាំជ្ជា អចធំ, ហំ លេយតុ ខេ ខេសា អាឃស្មា”តិ ចត្វា លេយាបេតព្ពោ៑ សម្មតា អលេយន្តេបិ ឧតខេឆច កាតព្ពំ៑ សខេ ឧកចាទិកកិក្ខូ ហោតិ, ខេតច តស្ស ចសតដ្ឋាតំ ត កតដ្ឋាតំ បញ្ញាឃតិ, ឧកស្ស បណ្ឌិតស្ស កិក្ខូខេតា សត្តិកំ កន្តោ “អហំ, ភន្តេ, អមុកំ តាយ អាយស្មន្តំ ព្ទុជ្ជាំជ្ជា អចធំ, ហំ ខេ អតុម្ស្សខេតា អតុម្ស្សខេតា ចិប្បដិសារខេរា ហោតិ, កិំ កខេរាមី”តិ ចត្តព្ពំ៑ ខេសា ចក្លតិ “តុម្ហេ ឃា ចិត្តឃិត្ត, ខេឆខេរា តុម្យាកំ លេយតិ, ចិត្តំ ចុបសខេយធា”តិ៑ ខេតតបិ អរិឃស្ស កតជិសាកិម្មុខេលត អញ្ជលិ បគ្គហេត្វា “លេយធា”តិ ចត្តព្ពំ៑ ឃជិ ខេសា បរិតិត្ថុខេតា ហោតិ, បរិតិត្ថុតយដ្ឋាតដ្ឋាតំ កន្តោ ឃាច សិចឆិកំ កន្តោបិ លេយាបេតព្ពោ៑ ឧចំ កខេត ខេតច សក្កាចរណំ ត យក្កាចរណំ ហោតិ, បិកតិកខេយច ហោតីតិ៑

យិដ្ឋាជិដ្ឋិកាតិ ចិបរិតដស្សតា៑ យិដ្ឋាជិដ្ឋិកម្មុសយាដាតាតិ យិដ្ឋាជិដ្ឋិចខេសត សយាជិត្ថតាតាចិឆកម្មា, ខេឃ ច យិដ្ឋាជិដ្ឋិម្ហុលខេកស្ម កាឃកម្មាឌីសុ អខេញ្ញាបិ សយាដខេបត្តិ៑ ឧត្តុ ច ចឌីតុដ្ឋុទិតក្កហខេណខេតច អរិឃូបចាខេដ, យខេតាតុដ្ឋុទិតក្កហខេណត ច យិដ្ឋាជិដ្ឋិឃា សក្កហិតាឃបិ ព្ទុខេយសំ ក្ខិត្តុំ បុតចចតំ យហាសាចជ្ជកាចដស្សតត្តុត្តិ ខេចជិតព្ពំ៑ យហាសាចខេជ្ជា ហិ អរិឃូបចាខេដា អាតត្តុទិឃសជិខេសា៑ ចុត្តម្បិ ខេចតំ –

“ខេសយ្យថាបិ, សារិបុត្ត, កិក្ខូ សីលសម្បខេន្នា សយាធិសម្បខេន្នា បញ្ញាសម្បខេន្នា ជិខេដ្ឋច ធខេម្ម អញ្ញាំ អារាខេធយ្យ, ឧចំសម្បដមិទំ, សារិបុត្ត, ចដាយិ៑ ហំ ចាចំ អប្បហាឃ ហំ ចិត្តំ អប្បហាឃ ហំ ជិដ្ឋិំ អប្បដិតិស្សជ្ជិត្វា ឃថាកតំ តិក្ខិខេត្តា ឧចំ តិរខេឃ”តិ (យ៑ តិ៑ ១៑១៩៨)៑

យិដ្ឋាជិដ្ឋិខេតា ច យហាសាចជ្ជតរំ តាយ អញ្ញាំ តត្តិំ៑ ឃថាហ –

“តាហំ , កិក្ខខេច, អញ្ញាំ ឧកធម្មម្បិ សយតុបស្សាមិ, ឃំ ឧចំយហាសាចជ្ជំ ឃថយិទំ, កិក្ខខេច, យិដ្ឋាជិដ្ឋិ៑ យិដ្ឋាជិដ្ឋិបរយាតិ កិក្ខខេច, យហាសាចជ្ជាតី”តិ (អ៑ តិ៑ ១៑៣១០)៑

កាឃស្ស ខេភដាតិ វ្លបិជិត្ថក្លត្តុបរិដ្ឋាកា៑ បរំ យរណាតិ តដតត្តុរាកិតិត្ថុតត្លត្តុកហខេលា៑ អថ ចា កាឃស្ស ខេភដាតិ ឌីចិតត្រិឃស្សុបខេដ្ឋដា៑ បរំ យរណាតិ ចុតិចិត្តខេតា វ្លក្ខំ៑ អបិឃត្តិ ឧចយាជិ សត្តំ តិរឃខេចចចតខេយច៑ តិរខេឃា ហិ សក្កុខេយាក្លខេហតុក្នតា បុញ្ញាសម្មតា អឃា អខេបតត្តា, សុលាតំ ចា អាឃស្ស អភាចា អបិខេឃា៑ ចុក្ខស្ស កតិ បដិសខេរាត្តិ ចុក្កតិ, ខេដាសពហុលតាឃ ចា ចុខេដ្ឋត កម្មុតា តិត្ថុត្តា កតីតិ ចុក្កតិ៑ ចិចសា តិបតត្តិ តត្ត ចុក្កដកាទិខេតាតិ ចិតិបិខេតា, ចិតស្សត្តា ចា ឧត្ត តិបតត្តិ សម្ពិជ្ជយាតដ្ឋបដ្ឋក្កាតិបិ ចិតិបិខេតា៑ តត្តិ ឧត្ត អស្សាដសញ្ញាខេតា អខេឃាតិ តិរខេឃា៑

អថ ចា អបាយគ្គហណេន តិរច្ឆានយោនិ ឌីរេបតិ, តិរច្ឆានយោនិ ហិ អបាយោ ឬកតិយោ អបេតត្តា៑ ត ទុគ្គតិ, មហេសក្ខាត៌ តាករាជាឌីត៌ សម្ភចតោ៑ ទុគ្គតិគ្គហណេន បេត្តិចិសយំ ឌីរេបតិ, សោ ហិ អបាយោ ចេវ ទុគ្គតិ ច ឬខតោ អបេតត្តា ទុក្ខស្ស ច កតិភូតត្តា, ត តុ ចិតិបាតោ, អឬរកាយសមិសំ អចិតិបតិតត្តា៑ ចិតិបាតគ្គហណេន អឬរកាយំ ឌីរេបតិ៑ សោ ហិ យថាចុត្តេន អត្ថេន អបាយោ ចេវ ទុគ្គតិ ច សព្វសមុស្សយេហិ ច ចិតិបតិតត្តា ចិតិបាតោតិ ចុច្ចតិ៑ តិរយគ្គហណេន អចិចិអាឌិអនេកប្បការំ តិរយមេច ឌីរេបតីតិ៑ ឧបបន្នាតិ ឧបកតា, តត្ថ អភិតិព្វត្តាតិ អធិប្បាយោ៑ ចុត្តចិបរិយាយេន ឬក្កបក្ខោ ចេឌិតព្វោ៑ អយំ បន ចិសេសោ – តត្ថ ឬកតិគ្គហណេន មនុស្សកតិបិ សង្គយ្ហតិ៑ សគ្គគ្គហណេន ទេចកតិយេច៑ តត្ថ ឬន្ទរា កតីតិ ឬកតិ៑ រូបាឌីហិ ចិសយេហិ ឬដ្ឋុ អគ្គោតិ សគ្គោ៑ សោ សព្វោបិ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន លោកោតិ អយំ ចចនត្ថោ៑ ឝុតិ ឌិព្វេន ចក្ខុនាតិអាឌិ សព្វំ តិកមនចចនំ៑

ឲចំ ឌិព្វេន ចក្ខុនា បស្សតីតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ – ឌិព្វចក្ខុញាណំ បរិត្តបច្ចុប្បន្នអជ្ឈត្តពហិទ្ធារម្មណចសេន ចតូសុ អារម្មណេសុ បចត្តតិ ៑ យថាកម្មូបកញាណំ បរិត្តមហគ្គតាតីតអជ្ឈត្តពហិទ្ធារម្មណចសេន បញ្ចសុ អារម្មណេសុ បចត្តតិ៑ អនាកតំសញាណំ បរិត្តមហគ្គតអប្បមាណមគ្គអនាកតអជ្ឈត្តពហិទ្ធានចត្តព្វារម្មណចសេន អដ្ឋសុ អារម្មណេសុ បចត្តតីតិ៑

អាកង្ខមានោ ច ភកចាតិ ភកចា ព្រហ្មមានោ៑ ឲកម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យាតិ ឲកំ ចក្កចាឡអំ ឌូលោកេយ្យ៑ សហស្សម្បិ ទ្វេឡអតិកាត្តិ ឲត្ថ ឃាចតា ចត្តិមឬរិយា បរិហរត្តិ, ឌិសា ភាត្តិ ចិរោចមានា, តាច សហស្សធា លោកោ, ឲសោ សហស្សិទ្វេឡអតិកា តាម៑ ទ្វេឡអតិកាត្តិ ញុដ្ឋកំ៑ ទ្វិសហស្សិម្បិ មជ្ឈិមិកំ លោកធាតុត្តិ ឲត្ថ សហស្សចក្កចាឡអានំ សហស្សភាគេន កណេត្វា ឌសសតសហស្សចក្កចាឡអបរិមាណា ទ្វិសហស្សី មជ្ឈិមិកា លោកធាតុ តាម៑ ឲត្តកេន ពុទ្ធានំ ជាតិខេត្តំ តាម ឌស្សិតំ៑ ពោធិសត្តានញ្ហិ បច្ឆិមភវេ ទេចលោកតោ ចចិត្វា មាតុកុច្ឆិំ បដិសន្ធិគ្គហណឌិចសេ ច មាតុកុច្ឆិតោ តិក្ខមនឌិចសេ ច មហាភិតិក្ខមនឌិចសេ ច

សម្ពោធិធម្មចក្កបចត្តនអាយុសង្ខារោស្សជ្ជនបរិតិព្វានឌិចសេសុ ច ឲត្តកំ ឌានំ កម្បតិ៑

តិសហស្សិម្បិ៑ មហាសហស្សិម្បិ លោកធាតុត្តិ សហស្សិតោ បដ្ឋាយ តតិយាតិ តិសហស្សី, បឋមសហស្សិំ សហស្សធា កត្វា កណិតំ មជ្ឈិមិកំ សហស្សធា កត្វា កណិតត្តា មហន្តេហិ សហស្សេហិ កណិតាតិ មហាសហស្សី៑ ឲត្តាចតា កោដិសតសហស្សចក្កចាឡអបរិមាណោ លោកោ ឌស្សិតោ ហោតិ៑ ការណកុត្តិស្សត្ថេរោ បន ឲចមាហ – “ត ហិ តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុយា ឲតំ បរិមាណំ ៑ ព្រហ្មា អាចរិយានំ សជ្ឈាយមុខំ ចាចាម បរិហីនដ្ឋានំ, ឌសកោដិសតសហស្សចក្កចាឡអបរិមាណំ បន ឌានំ តិសហស្សិមហាសហស្សិលោកធាតុ តាមា”តិ៑ ឲត្តាចតា ហិ ភកចតោ អាណាខេត្តំ តាម ឌស្សិតំ៑ ឲតស្មិំ ហិ អត្តរេ អាដានាដិយបរិត្ត- (ឌី៑ តិ៑ ៣៑២៧៥ អាឌយោ) ឝិសិកិលិបរិត្ត- (ម៑ តិ៑ ៣៑១១១ អាឌយោ) ធជគ្គបរិត្ត- (សំ៑ តិ៑ ១៑២៤៩) ពោជ្ឈង្គបរិត្តខន្ធបរិត្ត- (អ៑ តិ៑ ៤៑៦៧) មោរបរិត្ត- (ជា៑ ១៑២៑១៧-១៨) មេត្តបរិត្ត- (ខុ៑ បា៑ ៨៑១ អាឌយោ; ឬ៑ តិ៑ ១៤៣ អាឌយោ) រតនបរិត្តាតំ (ខុ៑ បា៑ ៦៑១ អាឌយោ; ឬ៑ តិ៑ ២២៤ អាឌយោ) អាណា ផរតិ៑

ឃាចតាក់ ចា បត អាកាទន្តឃ្យាតិ ឃត្តាក់ ចា ញ្ញាទន្តឃ្យ ញ្ញយិតា ចិរឃទេក្លត្ថិ ឌឃ្យិតំ ញ្ញុទ្ធាគញ៉ាចិរឃទេក្លត្តឃ្យ បយាឈបទិទន្តទេោ តាយ តត្ថិ , តត្ថិកាកោទេច ចឃ្យ ញ្ញាយំ ក្នុបយំ អាហទន្តិ – ទេកាឌីរតាឃហឃ្យាចក្កចាញ្ញអបិញ្ញឃាច (ញ៉ាហូទលិកា ឃារបេហិ ប្បទេទ្វា ឃទេច ទេកាទិ បុទត្តិយាឃ ឌឹរាឃ ៤កាចក្កចាញ្ញ៤ ៤ក់ ឃារបំ បក្កិបទត្តា អាកាទន្តឃ្យ, ឃទេត្តាបិ ទេត ឃារបិ បទិក្លឃំ កាទន្តឃ្យំ ត ទេត្វច បុទត្តិយាឃ ឌឹរាឃ ចក្កចាញ្ញអាតិ ឌក្កិលាឌីឃ្យបិ ៤ទេរច តទេឃា តត្ថ ញ្ញុទ្ធាតំ អចិរទេឃា តាយ តត្ថិ តាចតាក់ បទេឃ្យឃ្យាតិ តត្តាក់ ញ្ញូទលិកេឃ្យ ៤ចំ បទិប្បទ្ធិ កកចទេតា ឌិត្តាចក្កូតិ ឌិត្តាចក្កូកាចំ គិក្ខាទេបឃិ

កាចំ កកចា បញ្ញាចក្កូតាបិ ចិចឌចក្កូតិ ទេកតប្បកាទេទត បញ្ញាចក្កូតា អបិហិតចក្កូ? ឃហាបញ្ញា បុទ្ធបញ្ញាតិអាឌឹក់ តត្ថ អតិទោទតិ ឃឌិឌំ បញ្ញាឃាតិ បទិទេឃារាតំ ទេហ្វា ទុត្តត្វទេចៈ

ញុទ្ធចក្កូតាតិ ញ្ញត្រិឃបទោបទិឃត្តតាទេលាត ច អារឃាត្ទរឃតាទេលាត ចៈ ញ្ញាទេឃរំ ខ្ញុំត្ថិ តាលាតំ ញុទ្ធចក្កូតិ តាយំ, ឃត្តញ្ញាតញ្ញាលាឃ្យ ឃយត្ថចក្កូតិ, តិណ្ហំ ឃក្កតាលាតំ ឆយ៉ូចក្កូតិ ៓ ទេលិក់ ទេចាទេលិទេកាទេត្តា អន្តរ ឃទេត្វតិ ឃទេត្វ អន្តក្លិៈ អប្បទេឌទេក្លតិអាឌឹប្បុ ទេឃរំ ទុត្តតទេឃទេតច បញ្ញាចក្កូយិញ្ញកាឌិទេឌំ អប្បំ, ទេត អប្បទេឌក្លាៈ ទេឃរំ តំ ឃហត្ថិ, ទេត ឃហាទេឌក្លាៈ ទេឃរំ ឃទ្ធាឌិតិ ញ្ញត្រិឃាតិ តិក្ខាតិ, ទេត តិក្ខិត្រិឃាៈ ទេឃរំ តាតិ ឃុទ្ធុតិ, ទេត ឃុទិត្រិឃាៈ ទេឃរំ ទេតទេឃច ឃទ្ធាឌទេឃា អាកាទា ឃុត្តរា, ទេត ឃ្វាកាទាៈ ទេឃ កាចិតការទេលាំ ឃលួទេក្លត្តិ, ឃុទេលត ឃក្កា ទេហាត្តិ ចិត្តាទេបតំ ទេត ឃុចិត្តាបឃាៈ ទេឃ បទទេលិកទេត្វាច ចឌ្ឍា កឃទេតា បឃ្យត្តិ, ទេត បទទេលិកចឌ្ឍកឃឌឃ្យាចិទេតា តាយៈ

ក្នុប្បលិតិឃត្តិ ក្នុប្បលចទេតៈ ញ្ញាតទេឃុបិ ៤ទេរច តទេឃាៈ អទេត្តាតិយុក្កទេបឹរឹតិតិ ឃាតិ អទេត្តាតិយុក្កាទេតច ទេបិរិឃត្តិៈ ក្នុឌក់ អទ្ទុកូខ តិក្ខត្តិតិ ក្នុឌក់ អតិក្កមិត្វា តិក្ខត្តិៈ តត្ថ ឃាតិ ឃាតិ អទ្ទុកូខ ឌិតាតិ, តាតិ តាតិ ឃ្នុទិឃទេប្តិឃយប្បឃ្យ អាកាឃឃាតាតិ ឌិតាតិ អឌ្ឍ បុប្បតកាតិៈ ឃាតិ ឃទេឃាឌក់ ឌិតាតិ, តាតិ ទេឃ្វ បុប្បតកាតិៈ ឃាតិ ក្នុឌកា អត្ថក្កតាតិ អទេត្តាតិយុក្កទេបិរឹតិ, តាតិ តតិឃឌិចទេឃច បុប្បតកាតិៈ ក្នុឌកា បត អត្ថក្កតាតិ អញ្ញាតិបិ ឃទេទាទិកាប្បលិតិ តាយ អត្ថិ, ឃាតិ ទេតច បុប្បិឃ្យត្តិ, ឃន្ទកន្ទបកក្លាទេតច កចិឃ្យត្តិ, តាតិ បិញ្ញត្ថំ តាទ្វាហាតិ, អាហទិត្វា បត ឌឹទេបតត្តាតិតិ ឌឹបិតាតិៈ

ឃទេឆច ហិ តាតិ ចត្ត្តិឆបុប្បាតិ, ៤ចទេឃច ក្នុឈ្ឈិតញ្ញា ចិបញ្ចិតញ្ញា ទេតទេឃ្យា បឌបទទេឃាតិ ចត្តាទេទា បុក្កលិៈ ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ ក្នុឌាហឌទេចលិឃ ឆយ៉ាកឹរឃទេឃា ទេហាតិ, អឃំ ទុទ្ធុតិ បុក្កទេលិ ក្នុឈ្ឈិតញ្ញាៈ ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ ឃំលិទេត្វត ការិតឃ្យ ចិត្វាទេទត អទេត្វ ចិកឌីឃាទេត ឆយ៉ាកឹរឃទេឃា ទេហាតិ, អឃំ ទុទ្ធុតិ បុក្កទេលិ ចិបញ្ចិតញ្ញាៈ ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ ក្នុទេន្តរទេតា បទិបុន្ទទេតា ទេឃាតិឃរា ឃតឃិកាទេទាទេតា កល្យាណមិទេត្វ ទេរចទេតា កឌទេតា បឃិទុបិរទេតា ឆយ៉ាកឹរឃទេឃា ទេហាតិ, អឃំ ទុទ្ធុតិ បុក្កទេលិ ទេតទេឃ្យាៈ ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ ពាហុឃ្យិ ឃុលាទេតា ពាហុឃ្យិ កលាទេតា ពាហុឃ្យិ ឆាទេឃទេតា ពាហុឃ្យិ ចាចទេតា ត តាឃ ឌាតិឃា ឆយ៉ាកឹរឃទេឃា ទេហាតិ, អឃំ ទុទ្ធុតិ បុក្កទេលិ បឌបទទេឃាៈ តត្ថ កកចា ក្នុប្បលចតាឌីរឌីរំ ឌរឃហឃ្យិទេលិកឆាតំ ញ្ញូទលិទេកាទេត្តា អឌ្ឍ បុប្បតកាតិ ក្នុឈ្ឈិតញ្ញា, ទេឃ្វ បុប្បតកាតិ ចិបញ្ចិតញ្ញាតិ ៤ចំ ឃត្តាការទេតា ច អន្តរៈ តត្ថ តិណ្ហំ បុក្កលិតំ ញ្ញាយឃ្យិទេឃច អត្តការទេច កកចទេតា ឆយ៉ាទេឌឃតា អត្ថិ

សារេតិ, បវេបវេយាតិ អភាគតត្តាយ ចោរតា ហោតិ។

រាគចរិតោតិអាទីសុ រជ្ជនវសេន អារម្មណេ ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ រាគចរិតោ។ ទុស្សនវសេន អារម្មណេ ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ទោសចរិតោ។ មុយ្ហនវសេន អារម្មណេ ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ មោហចរិតោ។ វិតក្កនវសេន ឩហនវសេន អារម្មណេ ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ វិតក្កចរិតោ។ ឱកប្បនសទ្ធាវសេន អារម្មណេ ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ សទ្ធាចរិតោ។ ញាណេន ចរណំ, ញាណេន វា ចរណំ, ញាណស្ស វា ចរណំ, ញាណតោ វា ចរណំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ញាណចរិតោ។ រាគចរិតស្សាតិ រាគុស្សន្នស្ស រាគពហុលស្ស។ បរេសុបិ ឯសេវ នយោ។

អសុភកថំ កថេតីតិ ឧទ្ធុមាតកាទិភេទភិន្នំ អសុភបដិសំយុត្តកថំ អាចិក្ខតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “អសុភា ភាវេតព្វា រាគស្ស បហានាយា”តិ (អ។ និ។ ៩.១)។ មេត្តាភាវនំ អាចិក្ខតីតិ មេត្តាភាវនំ ចិត្តសិនេហនំ កថេតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “មេត្តា ភាវេតព្វា ព្យាបាទស្ស បហានាយា”តិ។ ឧទ្ទេសេតិ សជ្ឈាយនេ។ បរិបុច្ឆាយាតិ អដ្ឋកថាយ។ កាលេន ធម្មស្សវនេតិ យុត្តប្បត្តកាលេ ឧត្តរិ បរិយត្តិធម្មស្សវនេ។ ធម្មសាកច្ឆាយាតិ អញ្ញេហិ សទ្ធិំ សាកច្ឆាយ។ គរុសំវាសេតិ គរូនំ បយិរុបាសនេ។ និវេសេតីតិ អាចរិយានំ សន្តិកេ បតិដ្ឋាបេតិ។ អានាបានស្សតិំ អាចិក្ខតីតិ អានាបានស្សតិសម្បយុត្តកម្មដ្ឋានំ កថេតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “អានាបានស្សតិ ភាវេតព្វា វិតក្កុបច្ឆេទាយា”តិ (អ។ និ។ ៩.១)។ បសាទនីយំ និមិត្តំ អាចិក្ខតីតិ ចូឡវេទល្ល- (ម។ និ។ ១.៤៦០ អាទយោ) មហាវេទល្ល- (ម។ និ។ ១.៤៤៩ អាទយោ) ឱបសាទជនកំ សុត្តំ កថេតិ។ ពុទ្ធសុពោធិន្តិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ពុទ្ធត្តបដិវេធំ។ ធម្មសុធម្មតន្តិ នវវិធលោកុត្តរធម្មស្ស ស្វាក្ខាតតំ។ សង្ឃសុប្បដិបត្តិន្តិ អដ្ឋវិធអរិយសង្ឃស្ស សុប្បដិបន្នតាទិសុប្បដិបត្តិំ។ សីលានិ ច អត្តនោតិ អត្តនោ សត្តកសីលានិ ច។ អាចិក្ខតិ វិបស្សនានិមិត្តន្តិ ឧទយព្វយាទិបដិសំយុត្តំ កថេតិ។ អនិច្ចាការន្តិ ហុត្វា អភាវាការំ។ ទុក្ខាការន្តិ ឧទយព្វយបដិបីឡនាការំ។ អនត្តាការន្តិ អវសវត្តនាការំ។

សេលេ យថា បព្វតមុទ្ធនិដ្ឋិតោតិ សេលមយេ ឯកគ្ឃនេ បព្វតមុទ្ធនិ ឋិតោវ, ន ហិ តត្ថ ឋិតស្ស ទស្សនត្ថំ អភិយោគប្បយោជនកិច្ចំ អត្ថិ។ តថូបមន្តិ តប្បដិភាគំ សេលបព្វតូបមំ។ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – យថា សេលបព្វតមុទ្ធនិ ឋិតោវ ចក្ខុមា បុរិសោ សមន្តតោ ជនតំ បស្សេយ្យ, តថា ត្វម្បិ សុមេធ សុន្ទរបញ្ញ សព្វញ្ញុតញ្ញាណេន សមន្តចក្ខុ ភគវា ធម្មមយំ បញ្ញាមយំ បាសាទមារុយ្ហ សយំ អបេតសោកោ សោកាវតិណ្ណំ ជាតិជរាភិភូតំ ជនតំ អវេក្ខស្សុ ឧបធារយ ឧបបរិក្ខ។

អយំ បនេត្ថ អធិប្បាយោ – យថា ហិ បព្វតបាទេ សមន្តា មហន្តំ ខេត្តំ កត្វា តត្ថ កេទារបាឡីសុ កុដិកាយោ កត្វា រត្តិំ អគ្គិំ ជាលេយ្យុំ, ចតុរង្គសមន្នាគតញ្ច អន្ធការំ អស្ស, អថ តស្ស បព្វតស្ស មត្ថកេ ឋត្វា ចក្ខុមតោ បុរិសស្ស ភូមិំ ឱលោកយតោ នេវ ខេត្តំ ន កេទារបាឡិយោ ន កុដិយោ ន តត្ថ សយិតមនុស្សា បញ្ញាយេយ្យុំ, កុដិកាសុ បន អគ្គិជាលមត្តមេវ បញ្ញាយេយ្យ។ ឯវំ ធម្មបាសាទំ អារុយ្ហ សត្តនិកាយំ ឱលោកយតោ តថាគតស្ស យេ តេ អកតកល្យាណា សត្តា, តេ ឯកវិហារេ ទក្ខិណជាណុបស្សេ និសិន្នាបិ ពុទ្ធចក្ខុស្ស អាបាថំ នាគច្ឆន្តិ, រត្តិំ ខិត្តសរា វិយ ហោន្តិ។ យេ បន កតកល្យាណា វេនេយ្យបុគ្គលា, តេ ឯតស្ស ទូរេបិ ឋិតា អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ, តេ ឧច

អក្កិ ចិយ ហិយចត្តបដ្ឋតោ ចិយ ច` ចុត្តយ្យិ ខេចាំ –

“ក្វេទ សទេត្តា បកាទេសត្តិ, ហិយចទេត្តាច បដ្ឋតោ;

អសទេត្តត្ត ត ជិស្សត្តិ, ទត្តិ ពិត្តា ឃឆា សទា”តិ` (ឆ` ប` ៦០៣; ខេត្តិ` ១១);

សដ្ឋញ្ញាតញ្ញាលត្តិ ៦ត្ត បញ្ចាខេឃ្យបចប្បខេត៌ សដ្ឋំ អញ្ញាសីតិ សដ្ឋញ្ញា` សដ្ឋតាសដ្ឋតាជិខេគសា សដ្ឋឆយ្យា ហិ សដ្ឋាខេទា ចិកាទេទា លក្ខលំ តិដ្ឋាត៌ បញ្ញាត្តីតិ បទេញ្ញច ខេឃ្យបឆា ទេហាត្តិ` សដ្ឋញ្ញាស្ស ការេចា សដ្ឋញ្ញាតា, សដ្ឋញ្ញាតា ៦ច ទាកាលំ “សដ្ឋញ្ញាតាទាកាល”ត្តិ ចត្តព្វេ “សដ្ឋញ្ញាតញ្ញាល”ត្តិ ចុត្តំ` សដ្ឋញ្ញាតិ ច ពាយសដ្ឋញ្ញា សកិសដ្ឋញ្ញា សតតសដ្ឋញ្ញា សត្តិសដ្ឋញ្ញា ទាកាតសដ្ឋញ្ញាតិ បញ្ចាចិសា សដ្ឋញ្ញាខេតា សិឃុំ` ទេតស្ស ពទេយត សដ្ឋាជាតតកាលិសម្ភចទេតា ពាយសដ្ឋញ្ញាតា ត ទេហាតិ, សកិ សដ្ឋាខេយ្យលក្កហលាកាចទេតា សកិសដ្ឋញ្ញាតា ត ទេហាតិ, ចក្ខុចិញ្ញាណាជិតំ ឃឆាខេយ្យលចិត្តសម្ភចទេតា កចក្កចិត្តចិខេទាឆទេតា ឃុត្តិអកាចទេតា ច សតតសដ្ឋញ្ញាតា ត ទេហាតិ, បទិខេសសទេតា សដ្ឋាជាតសយត្តតាឃ សត្តិសដ្ឋញ្ញាតា ចា សិឃា, ចិជិតសដ្ឋឆយ្យត្តា ទាកាតសដ្ឋញ្ញាតា ចា, សត្តិសដ្ឋញ្ញាខេតា សដ្ឋាជាតត្តំ តត្ថីតិ តយ្យិ ត ឃុជ្ជតិ, “ត តស្ស អជ្ជិដ្ឋយិឆត្តិ កិញ្ចិ…ខេប… សយត្តចក្ខុ”តិ ចុត្តត្តា ទាកាតសដ្ឋញ្ញាតា ៦ច ឃុជ្ជតិ` ៦ចញ្ញាសតិ កិច្ចទេតា អសខេយ្យាហទេតា កាទេលសិទ្ធិទេតា អាចជ្ជតបជិតទ្ធទេតា សដ្ឋញ្ញាតខេយច ទេហាតីតិ` ទេតត ទាកាខេលតាតិ ទេតត សដ្ឋាជាតតទាកាខេលត`

បុត អបទេត បទិឃាខេឃត សដ្ឋញ្ញាកាចសាឆតត្តិ “ត តស្សា”តិ កាឆយាហ` តត្ត ត តស្ស អជ្ជិដ្ឋយិឆត្តិ កិញ្ចិតិ តស្ស តឆាកតស្ស ព្តស ព្តយស្សិ ទេតសាតុកេ ខេលិកេ ព្តយស្សិ បច្ចុប្បត្តកាខេល ចា បញ្ញាចក្ខុតា អជិដ្ឋិ តាយ កិញ្ចិ អប្បយត្តកយ្យិ ត អត្ថិ ត សំចិជ្ជតិ` អត្ថីតិ ព្តជំ ចត្តយាតកាលិកំ អាត្យាតបជំ, ព្តយិតា បច្ចុប្បត្តកាលិកស្ស សដ្ឋឆយ្យស្ស ទាកាតកាចំ ជខេស្សតិ` កាឆាតាត្តស្សលត្តិ បតេត្ត ជ-កាខេទា បឃុទេត្តា` អខេចា អចិញ្ញាតត្តិ ៦ត្ត អខេចាតិ ចខេតាបិកាខេត តិបិខេតា` អចិញ្ញាតត្តិ អតីតកាលិកំ អចិញ្ញាតំ តាយ កិញ្ចិ ឆយ្យជាតំ តាខេហាសីតិ បិជខេសខេសា` អព្យយក្ខុតស្ស អត្ថិ-សទ្ទស្ស កហខេណ បិជខេសសំ ចិតាបិ ឃុជ្ជតិខេឃច` ព្តយិតា អតីតកាលិកស្ស សដ្ឋឆយ្យស្ស ទាកាតកាចំ ជខេស្សតិ` អជាតិតត្ថត្តិ អតាកតកាលិកំ អជាតិតត្ថំ តាយ ឆយ្យជាតំ ត កចិស្សតិ តត្ថីតិ` ព្តយិតា អតាកតកាលិកស្ស សដ្ឋឆយ្យស្ស ទាកាតកាចំ ជខេស្សតិ` ជាតតកិទិឃាចិខេសសយត្តខេយច ចា ៦ត្ត អ-កាខេទា` សដ្ឋំ អភិញ្ញាសិ ឃតត្តិ ខេឃត្តិ ៦ត្ត ឃំ ទេតកាលិកំ ចា កាលចិតិយុត្តំ ចា ខេឃត្តំ ជាតិតត្ថំ កិញ្ចិ ឆយ្យជាតំ អត្ថិ, តំ សដ្ឋំ តឆាកទេតា អភិញ្ញាសិ អជិខេពត សដ្ឋញ្ញាតញ្ញាខេលត ជាតិ បជិចិជ្ជិ ៦ត្ត អត្ថិ-សទ្ទេត ទេតកាលិកស្ស កាលចិយុត្តស្ស ច កហលា អត្ថិ-សទ្ទា អព្យយក្ខុតាខេឃច ជជ្ជខេត្តា` តឆាកទេតា ទេតត សយត្តចក្ខុតិ កាលចខេសត ឱ្យកាសចខេសត ច តិប្បខេឆសត្តា សយត្តា សដ្ឋទេតា បចត្តំ ទាកាលចក្ខុ អស្សាតិ សយត្តចក្ខុ, ទេតត ឃឆាចុទេត្តត កាខេលត តឆាកទេតា សយត្តចក្ខុ សដ្ឋញ្ញាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ ` ព្តយិស្សា កាឆាឃ បុក្កលាជិដ្ឋាតាឃ ខេជសតាឃ សដ្ឋញ្ញាតញ្ញាលំ សាជិតំ`

ត ព្តតិហិតិហត្តិ “៦ចំ កិទ អាសិ, ៦ចំ កិទ អាសី”តិ ត ទេហាតិ` ត ព្តតិកិទាឃាតិ “៦ចំ កិទ ៦ត”ត្តិ ត ទេហាតិ` ត បទេយ្យទាឃាតិ បទេយ្យកាឆាឃាបិ ត ទេហាតិ` ត បិជកសយ្យជាឃាតិ អយ្យាតំ បិជកតត្តិឃា សទ្ធិ សខេយតីតិ ត ទេហាតិ` ត តក្កខេហតុតិ តក្កកាខេហតបិ ត

ហោតិ។ ន អាការបរិវិតក្កេនាតិ "សុន្ទរមិទំ ការណ"ន្តិ ឯវំ ការណបរិវិតក្កេនបិ ន ហោតិ។ ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយាតិ អម្ហាកំ និជ្ឈាយិត្វា ខមិត្វា គហិតទិដ្ឋិយា សទ្ធិំ សមេតីតិបិ ន ហោតិ។

អថ ចាបិ សមាធិន្តិ ឯត្ថ សមាធិន្តិ កុសលចិត្តេកគ្គតា សមាធិ។ កេនដ្ឋេន សមាធីតិ? សមាធានដ្ឋេន។ កិមិទំ សមាធានំ នាម? ឯការម្មណេ ចិត្តចេតសិកានំ សមំ សម្មា ច អាធានំ, ឋបនន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ តស្មា យស្ស ធម្មស្ស អានុភាវេន ឯការម្មណេ ចិត្តចេតសិកា សមំ សម្មា ច អវិក្ខិប្បមានា អវិប្បកិណ្ណា ច ហុត្វា តិដ្ឋន្តិ, ឥទំ សមាធានន្តិ វេទិតព្ពំ។ តស្ស ខោ បន សមាធិស្ស –

"លក្ខណំ តុ អវិក្ខេបោ, វិក្ខេបទ្ធំសនំ រសោ;

អកម្បនុបដ្ឋានំ, បទដ្ឋានំ សុខំ បន"។ (បដិ។ ម។ អដ្ឋ។ ១។១។៦);

សមាធិ អនាវិលអចលភាវេន អារម្មណេ តិដ្ឋតីតិ ឋិតិ។ បរតោ បទទ្វយំ ឧបសគ្គវសេន វឌ្ឍិតំ។ អបិ ច សម្បយុត្តធម្មេ អារម្មណម្ហិ សម្បិណ្ឌេត្វា តិដ្ឋតីតិ សណ្ឋិតិ។ អារម្មណំ ឱគាហេត្វា អនុបវិសិត្វា តិដ្ឋតីតិ អវដ្ឋិតិ។ កុសលបក្ខស្មិញ្ហិ ចត្តារោ ធម្មា អារម្មណំ ឱគាហន្តិ សទ្ធា សតិ សមាធិ បញ្ញាតិ។ តេនេវ សទ្ធា "ឱកប្បនា"តិ វុត្តា, សតិ "អបិលាបនតា"តិ, សមាធិ "អវដ្ឋិតី"តិ, បញ្ញា "បរិយោគាហនា"តិ។ អកុសលបក្ខេ បន តយោ ធម្មា អារម្មណំ ឱគាហន្តិ តណ្ហា ទិដ្ឋិ អវិជ្ជាតិ។ តេនេវេតេ "ឱឃា"តិ វុត្តា។ ចិត្តេកគ្គតា បនេត្ថ ន ពលវតី ហោតិ។ យថា ហិ រជុដ្ឋានដ្ឋានេ ឧទកេន សិញ្ចិត្វា សម្មដ្ឋេ ថោកមេវ កាលំ រជោ សន្និសីទតិ, សុក្ខន្តេ សុក្ខន្តេ បុន បកតិភាវេនេវ វុដ្ឋាតិ, ឯវមេវ អកុសលបក្ខេ ចិត្តេកគ្គតា ន ពលវតី ហោតិ។

ឧទ្ធច្ចវិចិកិច្ឆាវសេន បវត្តស្ស វិសាហារស្ស បដិបក្ខតោ អវិសាហារោ។ ឧទ្ធច្ចវិចិកិច្ឆាវសេនេវ គច្ឆន្តំ ចិត្តំ វិក្ខិបតិ នាម។ អយំ បន តថាវិធោ វិក្ខេបោ ន ហោតីតិ អវិក្ខេបោ។ ឧទ្ធច្ចវិចិកិច្ឆាវសេនេវ ចិត្តំ វិសាហដំ នាម ហោតិ, ឥតោ ចិតោ ច ហរីយតិ, អយំ បន ឯវំ អវិសាហដមានសស្ស ភាវោតិ អវិសាហដមានសតា។ សមថោតិ តិវិធោ សមថោ ចិត្តសមថោ អធិករណសមថោ សព្ពសង្ខារសមថោតិ។ តត្ថ អដ្ឋសុ សមាបត្តីសុ ចិត្តេកគ្គតា ចិត្តសមថោ នាម។ តញ្ហិ អាគម្ម ចិត្តចលនំ ចិត្តវិប្ផន្ទិតំ សម្មតិ វូបសម្មតិ, តស្មា សោ "ចិត្តសមថោ"តិ វុច្ចតិ។ សម្មុខាវិនយាទិសត្តវិធោ សមថោ អធិករណសមថោ នាម។ តញ្ហិ អាគម្ម តានិ តានិ អធិករណានិ សម្មន្តិ វូបសម្មន្តិ, តស្មា សោ "អធិករណសមថោ"តិ វុច្ចតិ។ យស្មា បន សព្ពេ សង្ខារា និព្ពានំ អាគម្ម សម្មន្តិ វូបសម្មន្តិ, តស្មា តំ "សព្ពសង្ខារសមថោ"តិ វុច្ចតិ។ ឥមស្មិំ អត្ថេ ចិត្តសមថោ អធិប្បេតោ។ សមាធិលក្ខណេ ឥន្ទដ្ឋំ ការេតីតិ សមាធិន្ទ្រិយំ។ ឧទ្ធច្ចេ ន កម្បតីតិ សមាធិពលំ។ សម្មាសមាធីតិ យាថាវសមាធិ និយ្យានិកសមាធិ។

១៩៨។ អថស្ស ភគវា យស្មា ឥន្ទ្រិយសំវរោ សីលស្ស រក្ខា, យស្មា ច ឥមិនា អនុក្កមេន ទេសិយមានា អយំ ទេសនា តាសំ ទេវតានំ សប្បាយា, តស្មា ឥន្ទ្រិយសំវរតោ បភុតិ បដិបទំ ទស្សេន្តោ "ចក្ខូហី"តិអាទិ អារទ្ធោ។ តត្ថ ចក្ខូហិ នេវ លោលស្សាតិ

អនិដ្ឋកន្តិតព្ពានិចេសេន ចក្ខុហិ លោលោ នេច អស្ស កាយកថាយ អាចរេយ សោតត្តិ តិរច្ឆានកថាយ សោតំ អាចរេយ្យ

ចក្ខុលោលិយេតាតិ ចក្ខុទ្វារេ ឧប្បន្នលោលវសេន ចក្ខុលោលិយេន អនិដ្ឋំ ឥក្ខិតព្ពន្តិ អនិដ្ឋព្វន្តំ រូបារម្មណំ បស្សិតុំ យុត្តំ និដ្ឋំ សមតិក្កមិតព្ពន្តិ និដ្ឋព្វន្តរូបារម្មណំ អតិក្កមិតុំ យុត្តំ អារាមេន អារាមន្តិ បុប្ផារាមាទិអារាមេន ផលារាមាទិ ចា បុប្ផារាមាទិ ចា និយ្យាទិកន្តិ និយ្យានំ អតច្ឆិតចាទិកន្តិ អសន្តិដ្ឋានវនំ អនុយុត្តោ ហោតិ រូបទស្សនាយាតិ រូបារម្មណទស្សនត្ថាយ បុនប្បុនំ យុត្តោ ហោតិ

អត្ថវសំ បដិច្ចាតិ ឧប្បាទវត្ថុំ បដិច្ច ធីធិ បដិបន្នោតិ អត្ថវធីធិ ជុតិណ្ណោ ឈរយុត្តាតិ ជុលោភេន្តោតិ ឈរទ្វារាតិ អចលោភេន្តោ ឧទ្ធំ ឧល្លោភេន្តោតិ ឧបរិមិសំ ឧទ្ធំមុខោ ហុត្វា ចិលោភេន្តោ

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វាតិ ការណវសេន ចក្ខូតិ លទ្ធវោហារេន រូបទស្សនសមត្ថេន ចក្ខុវិញ្ញាណេន រូបំ ទិស្វា។ បោរាណា បនាហុ – “ចក្ខុ រូបំ ន បស្សតិ អចិត្តកត្តា, ចិត្តំ ន បស្សតិ អចក្ខុកត្តា។ ទ្វារារម្មណសង្ឃដ្ដេ បន បសាទវត្ថុកេន ចិត្តេន បស្សតិ។ ឦទិសី បនេសា ‘ធនុនា វិជ្ឈតី’តិអាទីសុ វិយ សសម្ភារកថា នាម ហោតិ។ តស្មា ចក្ខុវិញ្ញាណេន រូបំ ទិស្វាតិ អយមេវេត្ថ អត្ថោ”តិ។ និមិត្តគ្គាហីតិ ឥត្ថិបុរិសនិមិត្តំ វា សុភនិមិត្តាទិកំ វា កិលេសវត្ថុភូតំ និមិត្តំ ឆន្ទរាគវសេន គណ្ហាតិ, ទិដ្ឋមត្តេយេវ ន សណ្ឋាតិ។ អនុព្យញ្ជនគ្គាហីតិ កិលេសានំ អនុអនុព្យញ្ជនតោ បាកដភាវករណតោ អនុព្យញ្ជនន្តិ លទ្ធវោហារំ ហត្ថបាទសិតហសិតកថិតវិលោកិតវិលោកិតាទិភេទំ អាការំ គណ្ហាតិ។ យត្វាធិករណមេនន្តិអាទិម្ហិ យំការណា យស្ស ចក្ខុន្ទ្រិយាសំវរស្ស ហេតុ ឯតំ បុគ្គលំ សតិកវាដេន ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ អបិហិតចក្ខុទ្វារំ ហុត្វា វិហរន្តំ ឯតេ អភិជ្ឈាទយោ ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ អនុពន្ធេយ្យុំ អជ្ឈោត្ថរេយ្យុំ។ តស្ស សំវរាយ ន បដិបជ្ជតីតិ តស្ស ចក្ខុន្ទ្រិយស្ស សតិកវាដេន បិទហនត្ថាយ ន បដិបជ្ជតិ។ ឯវំភូតោយេវ ច ន រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ។ ន ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតីតិបិ វុច្ចតិ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរោ វា អសំវរោ វា នត្ថិ។ ន ហិ ចក្ខុបសាទំ និស្សាយ សតិ វា មុដ្ឋស្សច្ចំ វា ឧប្បជ្ជតិ។ អបិច យទា រូបារម្មណំ ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆតិ, តទា ភវង្គេ ទ្វិក្ខត្តុំ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ កិរិយមនោធាតុ អាវជ្ជនកិច្ចំ សាធយមានា ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈតិ, តតោ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទស្សនកិច្ចំ, តតោ វិបាកមនោធាតុ សម្បដិច្ឆនកិច្ចំ, តតោ វិបាកាហេតុកមនោវិញ្ញាណធាតុ សន្តីរណកិច្ចំ, តតោ កិរិយាហេតុកមនោវិញ្ញាណធាតុ វោដ្ឋព្វនកិច្ចំ សាធយមានា ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈតិ, តទនន្តរំ ជវនំ ជវតិ។

តត្រាបិ នេវ ភវង្គសមយេ ន អាវជ្ជនាទីនំ អញ្ញតរសមយេ សំវរោ វា អសំវរោ វា អត្ថិ។ ជវនក្ខណេ បន សចេ ទុស្សីល្យំ វា មុដ្ឋស្សច្ចំ វា អញ្ញាណំ វា អក្ខន្តិ វា កោសជ្ជំ វា ឧប្បជ្ជតិ, អសំវរោ ហោតិ។ ឯវំ ហោន្តោ បន សោ “ចក្ខុន្ទ្រិយេ អសំវរោ”តិ វុច្ចតិ។ កស្មា? យស្មា តស្មិំ អសំវរេ សតិ ទ្វារម្បិ អគុត្តំ ហោតិ, ភវង្គម្បិ អាវជ្ជនាទីនិបិ វីថិចិត្តានិ។ យថា កិំ? យថា នគរេ ចតូសុ ទ្វារេសុ អសំវុតេសុ កិញ្ចាបិ អន្តោឃរទ្វារកោដ្ឋកគព្ភាទយោ សំវុតា, តថាបិ អន្តោនគរេ សព្ពំ ភណ្ឌំ អរក្ខិតំ អគោបិតមេវ ហោតិ។ នគរទ្វារេន ហិ បវិសិត្វា ចោរា យទិច្ឆន្តិ តំ ករេយ្យុំ, ឯវមេវ ជវនេ ទុស្សីល្យាទីសុ ឧប្បន្នេសុ តស្មិំ អសំវរេ សតិ ទ្វារម្បិ អគុត្តំ ហោតិ ភវង្គម្បិ អាវជ្ជនាទីនិបិ វីថិចិត្តានិ។

សង្ខារទេយ្យាតីតិ កាយូប្ល ផលប្ល ប្ពូឆលោកប្ល បរលោកប្ល សង្គហិត្វា ជិន្នាតិ “អយំ មេ ទាតីតិ ចា, មិតេ្តាតិ ចា, ព្វាជំ ចា បជិកាម្មិស្សតិ, ព្វាជំ ចារេតត កាតបុប្ពា”ត្តិ ចា ឲចំ ត ជិន្នាតីតិ អទេ្វា៑ ឲចំ ជិន្នាតិ ហិ ត សង្ខារទេយ្យាតិ តាយ ហោត្តិ៑ កោរោតាតីតិ ច

ទេសតាឃីសយត្តមេថំ, អត្វ្វេតា បត សង្ខារទេយ្យាតិ កោរោតាតិ ក្ដ្ដីត្វា ឌីចរាតិ បិរុបិត្វា មេតាសតាតិ មេចយាតា កិលិតបច្ចយកេសដ្ឋ បរិក្ខប្លយាតាតិ សព្ពមេថំ ចុត្តមេច ហោតិ៑

មេឃ្យមិទត្តិ គិបិនេតា៑ តស្សុទេ្វា, កាតមេយា ហោតិ៑ តង្ហំ តាយ ឃំកិច្ចិ តង្ហំ, តំ យក្កិ កដ្ឋទត្តតាបិ កីចំ បឃារេត្វា ទដ្ឋំ ត ចដ្ឋតិ៑ កីតត្តិ ឃំកិច្ចិ កីតំ៑ ចាជិតត្តិ ឃំកិច្ចិ ចាជិតំ៑ មេបល្លត្តិ តជសយដ្ឋ៑ អក្លាតត្តិ ការតេរាយាឃតាជិកំ៑ ឃស្មិំ ឆាតេ កាឌីឃតិ, តត្ថ កត្តុម្បិ ត ចដ្ឋតិ៑ បិលិហិស្សទត្តិ កំសតាឮអំ, “បិលិហិតាឮអ”ត្តិបិ ចទត្តិ៑ មេចតាឮអត្តិ ឈតតាឮអំ, “យទេ្កត យតាសទិរុដ្ឋាបត”ត្តិបិ ឲមោ៑ ក្បូម្ភធូលាត្តិ ចត្វមេស្សអប្ពលាកតាឮអំ , “ក្បូម្ភសង្គ”ត្តិបិ ឲមោ៑ មេសាកតកត្តិ តជាតំ អព្ភទាក្កិកលំ; មេសាកតកាទំ ចា, បជិកាតចិត្តត្តិ ចុត្តំ ហោតិ៑ ចណ្ឌាលត្តិ អយោកុឮអកីឮអា, “ចណ្ឌាលិតំ សាលាមេឆាចតកីឮអា”តិបិ ចទត្តិ៑ ចំសត្តិ មេចលំ ក្តុស្សារបេត្វា កីឮអតំ៑

មេឆាចតត្តិ អដ្ឋីមេឆាចតំ, ឲកាមេ្ភុ កិរ ឌតបទេសុ កាលដ្តមេត ទាតាតមេក ត ឈារេបត្តិ, គិលហិត្វា ឆមេបត្តិ៑ អត ទេតសំ ប្វូតិក្ធំ កាយំ ទាត្វា គីហរិត្វា អដ្ឋីតិ ឆាចិត្វា កទេ្ធហិ យទេប្លត្វា ឆមេបត្តិ៑ មេត តប្លត្តកាលេ ឲកាម្ហិំ ឆាតេ អដ្ឋីតិ ឆមេបត្វា ឲកាម្ហិំ ឆាតេ ម្ហុរាជីតិ ឆមេបត្វា មេរាទេត្វា បរិទេចត្វា ម្ហុរំ បិចត្តិ៑ ចុត្តម្បិ មេចតំ “អត្ថិ ភិក្ខមេច ឥក្ខិណាមុ ឌតបទេសុ មេឆាចតំ តាយ, តត្ថ ហោតិ អត្តម្បិ បិតម្បិ ខជ្ជម្បិ កោជ្ជម្បិ លេយ្យម្បិ មេឃ្យម្បិ តច្ចម្បិ កីតម្បិ ចាជិតម្បិ៑ អទេ្វាកំ ភិក្ខមេច មេឆាចតំ, មេតំ តត្ថីតិ ចជាមី”តិ (អ៑ តិ៑ ១០.១០៧)៑ ឲកាមេ្ភ បត “ព្វុត្តឌាលេត អដ្ឋីមេឆាចតំ មេឆាចត”ត្តិ ចទត្តិ៑ ហត្ថិយុទ្ធាជីសុ ភិក្ខុតោ តេច ហត្ថិអាជីហិ សទ្ធិ យុទ្ធិតុំ, ត មេត យុជ្ឈាបេតុំ, ត យុជ្ឈត្តេ ទដ្ឋំ ចដ្ឋតិ៑ តិព្វុទ្ធត្តិ បល្លយុទ្ធំ ក្តមេយ្យាធិកត្តិ ឃត្ថ សយុហាទេរា ជិយ្យតិ៑ ពលក្កត្តិ ពលកាលតដ្ឋាតំ៑ មេសតាញ្ចហត្តិ មេសតាតិចេមេសា, សកាជញ្ហហាជិចមេសត មេសតាឃ តិមេចសតំ៑ អតីកទេស្សតត្តិ “តមេយា ហត្ថិ បច្ឆិមំ ហត្ថាតីក”ត្តិអាជិតា (បរិចិ៑ ១១៣) តមេយត ចុត្តស្ស អតីកស្ស ទស្សតំ៑

ត តិមិត្តក្កាហី ហោតីតិ លក្ខុរាកចមេសត ចុត្តប្បការំ តិមិត្តំ ត កណ្ហាតិ៑ ឲចំ មេសមេសបតាតិបិ ចុត្តបជិបល្លតមេយត មេចជិតព្វាតិ៑ ឃចា ច មេហដ្ឋា ឌចមេត ឌុស្សីល្យាជីសុ ក្លប្យមេត្លសុ តស្មិំ អសំចមេរ សតិ ទ្វារម្បិ អក្កុត្តំ ហោតិ, កចក្កម្បិ អាចជ្ឈតាឌីតិបិ ឌីឌិឌិត្វាតីតិ ចុត្តំ, ឲចមិធ តស្មិំ ឃីលិជីសុ ក្លប្យមេត្លសុ ទ្វារម្បិ កុត្តំ ហោតិ, កចក្កម្បិ អាចជ្ឈតាឌីតិបិ ឌីឌិឌិត្វាតិ៑ ឃចា កិំ? ឃចា តកាទេ្ធារេសុ សំចុតេសុ កិច្ចាបិ អមេត្តាឈរាទេយោ អសំចុតា ហោត្តិ, តចាបិ អមេត្តាតកាមេរ សព្ពំ កណ្ឌំ សុរក្ខិតំ សុកោបិតមេយច ហោតិ, តកាទេ្ធារេសុ បិហិតេសុ ចោរាតំ បមេចមេសា តត្ថិ៑ ឲចមេយច ឌចមេត ឃីលិជីសុ ក្លប្យមេត្លសុ ទ្វារម្បិ កុត្តំ ហោតិ, កចក្កម្បិ អាចជ្ឈតាឌីតិបិ ឌីឌិឌិត្វាតិ៑ តស្មា ឌចតក្ខលោ ក្លប្យឌ្ឍយាមេតាបិ “ចក្ខុត្ទ្រិមេយ សំចមេរា”តិ ចុមេត្វា៑ ព្ពមេតា បរំ មេហដ្ឋា ច ក្លបរិ ច ចុត្តបរិឃារមេយត អមេទ្វា មេចជិតព្វា៑

ជិម្ហកមេស្សតាតិ បជិលីមេស្សតមេតា៑ កាយកឆាតិ កាយចាឃីតំ កឆា៑ ខាត្តិឃាតិ ត្តត្តិឃំ៑ អតិឃ្យាតិកត្វា សក្កមេយាក្លយក្កាតំ តិរឌ្ឋាតក្ធតា

កថាតិ ពិរន្ធាតកថា៓ ពត្វ រាជាតិ អារព្ភ “យហារឃុំពោ យត្ថាពា ឆយ្ំរឃារកោ ៦ចិ យហាត្យការចា”តិអាឌិតា តរយត បចត្តា កថា រាជកថា៓ ៦ឃ តរយា ចោរកថាឌឹឃ៓ ពោឃ “អឃុកោ រាជា អភិទ្វរបិ ឌឃ្យតឹរយា”តិអាឌិតា តរយត រាកហឃ្សិពកថាច ពិរន្ធាតកថា រហាតិ៓ “រឃាបិ តាយ ៦ចិ យហាត្យការចា ពយំ ករពា”តិ ៦ចិ បចត្តា បត កយ្ជ្ជាតការច ពិជ្ជតិ៓ ចោររាឃុបិ “យ្វលរឌរចា ៦ចិ យហាត្យការចា, រយឈយារលិ ៦ចិ យហាត្យការចា”តិ ពោឃំ កយ្ំ បជិច្ច “អរហា ឃុរា”តិ រាកហឃ្សិពកថាច ពិរន្ធាតកថា៓ ឃុរន្ថិបិ ការពឃុន្ថាឌឹឃ “អឃុរកាត អឃុរកោ ៦ចិ យារិរពា ៦ចិ ចិរន្ថា”តិ កាយឃ្សាឌចរឃតច កថា ពិរន្ធាតកថា៓ “ពោបិ តាយ ពយំ កពា”តិ ៦ចិ បចត្តា បត ឃត្តត្វ កយ្ជ្ជាតរយច រហាតិ៓

អបិ ច អត្ថាឌឹឃ “៦ចិ ចណ្ហចត្តិ កត្តចត្តិ ររចត្តិ ឋឃ្យឃយត្តិ ពាឌិយ្រក្ខឹយ្យិចិយ្យរិកុឌ្ឍឹយ្យា”តិ កាយឃ្សាឌចរឃត កចេតុំ ត ចជ្ជតិ, ឃាត្វកំ បត កត្វា “បុរត្ថា ៦ចិ ចណ្ហាឌិឃយត្តិ អត្ថ បំតិ ចត្វ ឃយតិ យារិ កត្ថ ឃឹលចត្ថាតិ អឌយ្ំចចពិយឃុឌ អកទិយ្យា”តិ កចេតុំ ចជ្ជតិ៓ ចាតិកថាឌឹឃ បត “អយ្យា ចាតពកា ឃុរា ឃយត្វា”តិ ចា, “បុរត្ថា យយំ ៦ចិ ចិចិរព្រហិ ឃារតហិ ចិចិរិយ្យា”តិ ចា អឃ្សាឌចរឃត ចត្វុំ ត ចជ្ជតិ, ឃាត្វកំ បត កត្វា “ពោបិ រតា ចាតពកា ពយំ កពា”តិ ចា, “បុរត្ថា យយំ ៦ចិទ្វបិ ជ្ជបិហតា ឃជ្ឈ្យ អឌយ្យា”តិ ចា កចេតុំ ចជ្ជតិ៓ កាយកថាបិ ឃុតិចិជ្ជត្វត្តិចិជ្ជ ឃុភិក្ខត្វឹក្ខាឌិចរឃត “អឃុកាយចាឃិរតា ឃុរា ឃយត្វា”តិ ចា ៦ចិ អឃ្សាឌចរឃត ចត្វុំ ត ចជ្ជតិ, ឃាត្វកំ បត កត្វា “ឃន្ថា បឃត្ថា”តិ ចា, “ពយចយំ កពា”តិ ចា ចត្វុំ ចជ្ជតិ៓

តិកយតការជតបងកថាឃុបិ ៦រឃច តរយា៓ ត្តត្វិកថាបិ ចណ្ហឃណ្ហាតាឌឹតិ បជិច្ច អឃ្សាឌចរឃត ត ចជ្ជតិ, “ឃន្ថា បឃត្ថា, ពយចយំ កពា”តិ ៦ចរយច ចជ្ជតិ៓ ឃុរកថាបិ “តត្តិយិរត្តា តាយ រយារឆា ឃុររា អរហាឃឹ”តិ អឃ្សាឌចរឃត ត ចជ្ជតិ៓ “ឃរន្ថា អរហាឃិ, ពយចយំ ករពា”តិ ៦ចរយច ចជ្ជតិ៓ ចិឃិពាកថាបិ “អឃុកា ចិឃិពា ឃុតិចិជ្ជា ត្វត្តិចិជ្ជា ឃុរា ឃយត្វា”តិ អឃ្សាឌចរឃត ត ចជ្ជតិ៓ “ឃន្ថា បឃត្ថា, ពយចយំ កពា”ត្តរច្ឆច ចជ្ជតិ៓

កុឃ្ជ្ជាតកថាតិ ជ្ជឌកជ្ជាតកថា, “ជ្ជឌកាតិត្វកថា”តិបិ ចុច្ចតិ, កុឃ្ជាឃិកថា ចា៓ ឃាបិ “បឹឃាឌិកា, តច្ចិពុំ កាឃិពុំ រលកា”តិ អឃ្សាឌចរឃត ត ចជ្ជតិ, “ឃន្ថា បឃត្ថា”តិអាឌិតា តរយត ចជ្ជតិ៓ បុត្តរបពកថាតិ អតីតចាតិកថា៓ ពត្វ ចត្តយាតចាតិកថាឃឌិរឃាច ចិតិន្ធរយា៓

តាតត្តកថាតិ បុរិយបត្ថិយកថាហិ ចិយុត្តា អចរឃឃា តាតាឃកាចា តិរត្វកកថា៓ រលិកក្ខាឃិកាតិ “អយំ រលិរកា រកាត តិយ្ំរពា? អឃុរកាត តាយ តិយ្ំរពា៓ ការកា រឃរពា អជ្ជីតិ រឃពត្តា, ពាលិកា រត្តា រលិហិពឃ្យ រត្តត្តា”តិ ៦ចយាឌិកា រលិកាយពចិពណ្ហឃល្លាបកថា៓

ឃយុន្ថក្ខាឃិកា តាយ កឃ្វា ឃយុរន្ថា ឃាករា? ឃាកររឌរចត ពពត្តា ឃាកររា, “ពរពា រយ”តិ ហត្វយុន្ថាឃ ឃយំ តិរចឌិពត្តា ឃយុរន្ថាតិ ៦ចយាឌិកា តិរត្វកា ឃយុន្ថក្ខាតកថា៓ ករចាតិ ចុន្ថិ៓ អករចាតិ ហាតិ៓ ត្តតិ ករចា ត្តតិ អករចាតិ ឃំ ចា ពំ ចា តិរត្វកការណំ ចត្វា

បចត្តិពាកឆា ឮតិកចាកចកឆា៓

អាចរេឃ្យាតិ អាចរលំា ពរេឃ្យ៓ តិចារេឃ្យាតិ អារយ្ុលាេតា ចារេឃ្យ៓ សំចរេឃ្យាតិ សយ្ុា តិស្ស្យសំ ពត្វា ចារេឃ្យ៓ ទរេក្លឃ្យាតិ ទក្លិ ពរេឃ្យ៓ េការេបឃ្យាតិ សំេការេបឃ្យ៓ បិឥេហឃ្យាតិ បិឥហត៌ ពរេឃ្យ៓ បឆ្និេត្តឃ្យាតិ េឃាត៌ លិេត្តឃ្យ៓

េតតេតត ត ពុស្សុត្តិតិ េតត េតត អប្តិលាឌិតា ទេសត ត សេត្តាសំ អាបដ្ជត្តិ៓ អបរាបទ៌ បទិេឃសត្តិតិ ង្គបទ្បទិ កេចសត្តិ៓

៧៥៤៓ផស្ស្យតាតិ េទាកផស្ស្យត៓ កចប្ចា តាកិឌេប្យឃ្យាតិ តស្ស្យ ផស្ស្យស្ស្យ ចិេតាឥតត្វាឃ កាយកចាឌិកចប្ចា ត បេត្តឃ្យ៓ េករេចសុ ច ត សេប្យចេឆឃ្យាតិ តស្ស្យ ផស្ស្យស្ស្យ បច្ចឃក្ខេតសុ ឋិហញ្ញូឈ្ឈឹសុ េករេចសុ ច ត សេប្យចេឆឃ្យ, អចេសេសសុ ចា ឈាតិត្រ្តឹឃយតិត្រ្តឹឃចិសេឃសុ ត សេប្យចេឆឃ្យ៓ ៤ចិ បទិប្ចុេទា ឮត្រ្តឹឃសំចេទា ច ចុេត្តា េហាតិ៓ បុទិេយហិ ចា ឮត្រ្តឹឃសំចទ៌ ឥេស្ស្យត្វា ឮយិតា “អេទត្ថា ចសតា េករចំ ឌិស្វា ចា សុត្វា ចា តប្យេចឆិតត្តា”ត្តិ ឥេស្ស្យតិ៓

៤េពតាការេទតាតិ ៤េពត ការេលត៓ កឃប្យិ េករចប្យិ តេត្តាចាតិ កឃត្តិ ច េករចត្តិ ច លុដ្តកប្យិ យហត្តប្យិ ង្គត្តាសតិយិត្តេយច៓ តេយចត្តិ ឥេស្ស្យតុំ “ចុត្តិ េហត”ត្តិអាឌិយាហ៓ កឃត្តិ តប្យច្ចឃា ង្គប្យត្តកឃំ៓ កឃាតកត្តិ អាការតិេដ្ឋសា៓ លម្កិតត្តត្តិ កឃចេសត កត្តចលត៌ េលិយហំេសាតិ េលិយាត៌ ហំសត៌ ង្គណ្ណកាេចា៓ ឮយិតា បឥដ្វេឃត កិច្ចេតា កឃំ ឥេស្ស្យត្វា បុត “េចតេសា ង្គេត្តេកា ង្គព្រាេសា”តិ សកាចេតា ឥេស្ស្យតិ៓ ង្គេត្តេក្កាតិ តិទុេកា, ង្គព្រាេសាតិ ចិត្តេក្លាេកា៓ ឌាតិកឃត្តិ ឌាតិ៓ បដិច្ច ង្គប្យត្តកឃំ៓ េសេសសុបិ ៤េសច តេឃា៓ ទាឌេតា ង្គប្យត្តកឃំ ទាឌកឃំ៓ េសេសសុបិ ៤េសច តេឃា៓ អត្តាតុចាឥកឃត្តិ បិបពយ្ុិេតា អត្តាត៌ អតុចឥត្តស្ស្យ ង្គប្យដ្ឋតកកឃំ៓ បទាតុចាឥកឃត្តិ បទស្ស្យ អតុចាឥេតា ង្គប្យដ្ឋតកកឃំ៓

ឥល្ពកឃត្តិ អាកាទិកស្ស្យ ទេត្តា បចត្តិតឥល្ពំ, អតាកាទិកស្ស្យ ចិតឃឥល្ពំ បដិច្ច ង្គប្យដ្ឋតកកឃំ៓ ទុក្កតិកឃត្តិ ចត្តាេទា អបិេឃ បដិច្ច ង្គប្យដ្ឋតកកឃំ៓ ង្កាយិកឃត្តិ យហាសយុេដ្ត ង្គឥកំ ឋ្ពេទាហត្តស្ស្យ បចត្តកឃំ៓ យហាសយុេដ្ត កិទ យហិត្តឹចិ តាយ សដ្តិ េឃាឌតាតិ ង្កក្ខតិ, តទក្តចិចិ តាយ បណ្ហាស េឃាឌតាតិ, េទាហលាចិចិ តាយ ចត្តាលិស េឃាឌតាតិ ង្កក្ខតិ៓ ៤ចទ្បិ ង្កាយិេឃា បដិច្ច បចត្តិ ង្កាយិកឃំ៓ កុម្ភិលេតា បចត្តិ កឃំ កុម្ភិលកឃំ៓ ង្គឥកាចដ្ឋេតា កឃំ អាចដ្ឋកឃំ៓ សុសុកា ចុច្ចតិ ចល្ពេយដ្ឋា, តេតា កឃំ សុសុកាកឃំ៓ អាឌីចិកកឃត្តិ ឌីចិតចុត្តិេតា កឃំ អាឌីចិកកឃំ៓ អសិេលិកកឃត្តិ កេហេតា កឃំ៓

៧៥៨៓លដ្ខាត សត្តិឆិ៍ កឃិទាតិ ៤េតសំ អត្តាឌិត៌ ឃំកិច្ចិ ឥេយុត លកិត្វា “អេទត្ថា ច េសតាសេត ចសតា ទុល្លក”ត្តិ ចិេត្តត្វា សត្តិឆិ៍ ត ពរេឃ្យ៓

ឋ្ពឥេតាតិ សាលិ ចិហិ ឃេចា េកាឆុេយា កដ្ក ចេរេកា កុទ្រូសេកាតិ សត្តត្តិ ឆេត្តាត៌ ឆេត្តាតុេលិយាតច្ចា តល្ហុេលហិ តិត្តេត្តា៓ កុយ្ុាេសាតិ

យវេហិ និព្ពត្តា សត្តូតិ សាលិអាទីហិ កតសត្តូ។ មច្ឆា ទកសម្ភវា។ មំសំ បាកដមេវ។ អម្ពបានន្តិ អាមេហិ វា បក្កេហិ វា អម្ពេហិ កតបានំ។ តត្ថ អាមេហិ ករោន្តេន អម្ពតរុណានិ ភិន្ទិត្វា ឧទកេ បក្ខិបិត្វា អាតបេ អាទិច្ចបាកេន បចិត្វា បរិស្សាវេត្វា តទហុ បដិគ្គហិតេហិ មធុសក្ករកប្បុរាទីហិ យោជេត្វា កាតព្ពំ។ ជម្ពុបានន្តិ ជម្ពុផលេហិ កតបានំ។ ចោចបានន្តិ អដ្ឋិកេហិ កទលិផលេហិ កតបានំ។ មោចបានន្តិ អនដ្ឋិកេហិ កទលិផលេហិ កតបានំ។ មធុកបានន្តិ មធុកានំ ជាតិរសេន កតបានំ។ តំ បន ឧទកសម្ភិន្នំ វដ្ដតិ, សុទ្ធំ ន វដ្ដតិ។ មុទ្ទិកបានន្តិ មុទ្ទិកា ឧទកេ មទ្ទិត្វា អម្ពបានំ វិយ កតបានំ។ សាលូកបានន្តិ រត្តុប្បលនីលុប្បលាទីនំ សាលូកេ មទ្ទិត្វា កតបានំ។ ផារុសកបានន្តិ ផារុសកេហិ អម្ពបានំ វិយ កតបានំ។ កោសម្ពបានន្តិ កោសម្ពផលេហិ កតបានំ។ កោលបានន្តិ កោលផលេហិ កតបានំ។ ពទរបានន្តិ មហាកោលផលេហិ អម្ពបានំ វិយ កតបានំ។ ឥមានិ ឯកាទស បានានិ, តានិបិ អាទិច្ចបាកានិ វដ្ដន្តិ។

ឃតបានន្តិ សប្បិបានំ។ តេលបានន្តិ តិលតេលាទីនំ បានំ។ បយោបានន្តិ ខីរបានំ។ យាគុបានន្តិ សិតលិខិយាគុបានំ។ រសបានន្តិ សាកាទិរសបានំ។ បិដ្ឋខជ្ជកន្តិ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ ធញ្ញានុលោមានំ អបរណ្ណានញ្ច បិដ្ឋំ បូវបិដ្ឋំ ភជ្ជបិដ្ឋំ អម្ពាដកបិដ្ឋំ សាលបិដ្ឋំ ខីរវល្លិបិដ្ឋញ្ចាតិ ឯវមាទីនំ បិដ្ឋេហិ កតំ បិដ្ឋខជ្ជកំ។ បូវខជ្ជកម្បិ ឯតេហិ តេហិ កតំ។ មូលខជ្ជកន្តិ មូលកមូលំ វារាហមូលំ ចច្ចុមូលន្តិ ឯវមាទិ។ ខន្ធខជ្ជកន្តិ ឧច្ឆុខន្ធាទយោ។ បត្តខជ្ជកន្តិ និម្ពបណ្ណកូដបណ្ណបដោលបណ្ណសុលសបណ្ណាទយោ។ បុប្ផខជ្ជកន្តិ មូលកបុប្ផវារកបុប្ផសេតវរណសិគ្គុបុប្ផលសុណាទយោ។ ផលខជ្ជកន្តិ បនសលពុជតាលនាឡិកេរអម្ពាដកតិន្តិណិកមាតុលុង្គកបិដ្ឋផលអលាពុកុម្ភណ្ឌផុស្ស- ផលតិម្ពរុសកតិលចាតិក្កណាដកោលមោចមធុកាទីនំ ផលានិ ខជ្ជកំ។

ន កុហនតាយាតិ ន វិម្ហាបនតាយ។ ន លបនតាយាតិ ពហុវចនំ ន លបនតាយ។ វិហារំ អាគតេ មនុស្សេ ទិស្វា "កិមត្ថាយ ភោន្តោ អាគតា"តិ កិំ ភិក្ខូ និមន្តេតុន្តិ? "យទិ ឯវំ គច្ឆថ, អហំ បច្ឆតោ គហេត្វា អាគច្ឆាមី"តិ ឯវំ ន លបនតាយ។ អថ វា អត្តានំ ឧបនេត្វា "អហំ តិស្សោ, មយិ រាជា បសន្នោ, មយិ អសុកោ រាជា អសុកោ ច រាជមហាមត្តោ បសន្នោ"តិ ឯវំ ន លបនតាយ។ ន នេមិត្តិកតាយាតិ យេន កេនចិ បរស្ស បច្ចយទានសញ្ញាជនកេន កាយវចីកម្មេន ន នេមិត្តិកតាយ។ ន និប្បេសិកតាយាតិ យា បរស្ស អក្កោសនាទិកិរិយា យស្មា វេឡុបេសិកា វិយ អព្ភង្គំ បរស្ស គុណំ និប្បេសេតិ និបុញ្ឆតិ, យស្មា វា គន្ធជាតំ និបិសិត្វា គន្ធមគ្គនា វិយ បរគុណេ និបិសិត្វា វិចុណ្ណេត្វា ឯសា លាភមគ្គនា ហោតិ, តស្មា "និប្បេសិកតា"តិ វុច្ចតិ។ ន ឯវរូបាយ និប្បេសិកតាយ។ ន លាភេន លាភំ និជិគីសនតាយាតិ ឯត្ថ និជិគីសនតាតិ មគ្គនា, អញ្ញតោ លទ្ធំ អញ្ញត្ថ ហរណវសេន លាភេន លាភមគ្គនា នាម ហោតិ។ ន ឯវរូបាយ លាភេន លាភមគ្គនាយ។

ន ទារុទានេនាតិ ន បច្ចយហេតុកេន ទារុទានេន។ វិហារេ រុក្ខេ តស្មិំ អរញ្ញេ តោ ច អាហរិត្វា រក្ខិតគោបិតទារុំ "ឯវំ មេ បច្ចយំ ទស្សន្តី"តិ ឧបដ្ឋាកានំ ទានំ ន វដ្ដតិ។ ឯវញ្ហិ ទិន្នំ កុលទូសកត្តា អនេសនាយ មិច្ឆាជីវេន ជីវតិ, សោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ គរហំ បាបុណាតិ, សម្បរាយេ ច អបាយបរិបូរកោ ហោតិ។ អត្តនោ បុគ្គលិកំ ទារុំ កុលសង្គហត្ថាយ ទេន្តោ កុលទូសកទុក្កដំ អាបជ្ជតិ, បរបុគ្គលិកំ ថេយ្យចិត្តេន ទេន្តោ ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។ សង្ឃិកេបិ ឯសេវ នយោ។ សចេ បន តំ គណ្ហនាយ ទេតិ, ពហុភណ្ឌិកំ សង្ឃាតំ អាបជ្ជតិ។

ពតទិ បត ឥារុ ក្រុកញ្ហ ហោតិ, ពតទិ ត ហោតីតិ? ឃំ តាច អទេរាបិយំ សឃំឌាតំ, តំ សញ្ឈ្រុត បទិដ្ឋិត្ថដ្ឋានតយេច ក្រុកញ្ហ, តទេតា បទិ ត ក្រុកញ្ហ៓ ទេរាបិយដ្ឋានេត ច សទ្ធោត សទ្ធា ក្រុកញ្ហ, បយាលទេតា ស្វចិឥល្ហពប្យយាលំ ក្រុកញ្ហ៓

ត ខេចញ្ញ្ហដ្ឋានតតាតិអាឌីរុបិ ត ខេចញ្ញ្ហដ្ឋានតតាតិ ត បច្ឆយទេហត្យពេត ខេចញ្ញ្ហដ្ឋានតតាតិអាឌិ សទ្ធា ត ឥារុដ្ឋានតតាតិ ឲត្ត ចុត្តតេយតេច ខេចឌិតន្ទា៓ ខេចញ្ញ្ហ បត បយាលទេតា ទេពលតាឡព្ហប្យយាទេលា ក្រុកញ្ហ, ត តទេតា ហេដ្ឋា៓ យត្យុស្សា ចិហាទិ ពត្តា ខេចញ្ញ្ហ ឃាចត្តិ, កិត្ត្វ "សដ្ឋិរូពា"តិ ឥាតុំ ត ចិសហត្តិ, យត្យុស្សា ប្យុតប្យុតំ ឃាចត្តិ ចា តទេជ្ជត្តិ ចា, តឥា កិត្តហិ "ឥល្ហពយុំ ពត្វា ពល្យុចា"តិ ចត្វំ ចដ្ឋតិ, ខេចញ្ញ្ហដាតំ តាយ ត ហោតិ៓ សទេច ទេត ឥល្ហពយុត្តាយ ចាសិថទស្យុអាឌីតិ ចា លាឥតឹឃំ ចា ទេកាឌតឹឃំ ចា ទេឥត្តិ, ពទេហតុំ ត ចដ្ឋតិ៓

ចិតយដ្ឋពចាឃំ បត "ឥឈទេពហា យត្យុស្សា ពលិព្វា ពច្ឆត្តា ត ចាទេទតន្ទា"តិ ចុត្តំ៓ សទេច សដ្ឈស្យុ ខេចញ្ញ្ហព្យុទេព្យ ខេចញ្ញ្ហស្វិកា ស្កប្យុជ្ជតិ, តំ អទេពាដ្ឋាទេបត្តាតំ ខេចញ្ញ្ហ តស្យុតិ៓ "ពិ ពាតត្តា"ត្តិ កិត្តូចាទេទ យត្យុស្សាតំ អាចិត្តិតន្ទា៓ សទេច ទេពាទេដ្ឋតុំ ត ព្ហធ្មត្តិ, "សយំ ភាពំ លកិស្យុចា"តិ ចត្តត្តា៓ ត ព្ហធ្មត្តិទេយច, "ទេឥ្វ ពោដ្ឋាទេស លកិស្យុចា"តិ ចត្តត្តា៓ ឲចយ្យិ អតិដ្ឋទេត្តស្យុ តេដ្ឋត អទេត្វ តត្តិ, "ត្យយ្យាតំ លទេល សតិ ឥល្ហពយុំ ពទិស្យុច, ទេពាទេដ្ឋត្វា ពល្យុចា"តិ ចត្តត្តា, ខេចញ្ញ្ហដាតំ តាយ ត ហោតិ៓ ខេចញ្ញ្ហព្យុទេព្យ អព្វិយិព្យុដ្ឋិទេតបិ ស្តុឥទេពត ចុយ្យុយាតខេចញ្ញ្ហាស្យុបិ ឲទេសច តទេយា៓

បត្តដាទេត ក្រុកញ្ហតាយ អឃំ ចិតិត្ថទេយា – បត្តយ្យិ ហិ យត្វ ចិត្តាយតិ, ពត្តពាទាឥទេយា ពត្តបលិទេចចតាឌីតំ អត្វាយ ពល្យុត្តិ, តាឌីទេស ថ្នលកដ្ឋានតយេច ក្រុកញ្ហ ហោតិ៓ ឲស តាច ពិស្យុពបត្តពល្លបិឡអត្តតាលបត្តាឌីស្យុ ចិតិត្ថទេយា៓ តាលបល្លយ្យិ ព្លយស្វិទេយច ជទេត ពទេចតន្ទា – តាលបល្លយ្យិ ហិ សឃំឌាទេត តាលចទេត សញ្ឈ្រុត បទិដ្ឋិត្ថដ្ឋានតយេច ក្រុកញ្ហ, ត តទេតា បទិ, ទេរាបិយតាទេលស្យុ សទ្ធាយ្យិ ក្រុកញ្ហ, តស្យុ បយាលំ ទេហដ្ឋិយទេពាឌិយា អដ្ឋព្វលប្យយាទេលាបិ ទិត្តទេបិត្វទេពា៓ តិលាយ្យិ ឲទេត្វច បព្វិបិត្វា ពទេចតន្ទា៓ យត្វ បត តិលំ តត្វិ, តត្វ តាលតាឡព្ហពទេបល្លាឌីហិបិ លាទេឥត្តិ៓ តស្វា តាតិបិ តិទេលាតេច សដ្ឋហិតាតិ៓ ព្លតិ យុឌ្ឍបលិលិឌីស្យុ ឃំកិដ្ឋិ យុដ្ឋិប្យយាលំ តិលំ៓ តាឡព្ហពទេបល្លាឌីស្យុ ច ឲពបល្លយ្យិ សដ្ឈស្យុ ឌិត្ត ចា តត្វ ឌាតំ ចា ពាហិអាទាទេយ សដ្ឈស្យុ តិលាចត្វិយិព្យុឌាតតិលំ ចា ទក្តិតទេពាបិតំ ចា ក្រុកញ្ហ ហោតិ៓ តំ បត សដ្ឈពយុ ច ទេចតិយពយុ ច ពទេត អតិទេទពំ ប្យុក្កលិពពយុ ឥាតុំ ចដ្ឋតិ៓ ហេដ្ឋា ចុត្តឥារុខេចញ្ញ្ហាស្យុបិ ឲទេសច តទេយា៓

ប្យុប្យុដាទេត "ឲត្តទេពាស្យុ ទុទេត្តស្យុ ប្យុប្យុាតិ ចិស្សុជ្ជិត្វា ឃាព្យុតត្វាយ ស្តុបទេតត្វ, ឲត្តទេពាស្យុ ទេសតាសតបដិសដ្ឋទេលា ស្តុបទេតត្វ"តិ ឲចំ តិយមិតដ្ឋានតយេច ប្យុប្យុាតិ ក្រុកញ្ហាតិ ហោត្តិ៓ យឌិ សាយទេលាទា ប្យុប្យុាតិ ព្លចិតិត្វា ទាសិ ពទេទាត្តិ, បញ្ញាត្តសយត្តាពទេតា ប្យុប្យុកាឌទេពា កិត្ត្វ កិត្តសញ្ញ៉ពទេលាត្វា ទេពាដ្ឋាទេស ពទេទាតិ៓ ទេសា សយ្យុត្តបទិសាយ សញ្ញ៉អតាប្យុដ្ឋិត្វាច ឥាតុំ លកតិ៓ អសយ្យុទេតត បត អាប្យុដ្ឋិត្វា ឥាតន្ទា៓ កិត្តទេតា បត ពស្យុ ប្យុប្យុាតិ ឥាតុំ លព្ហតិ, ពស្យុ ត លព្ហតីតិ? យាតាបិត្យុតំ ទេពហំ ហទិត្វាបិ ទេពហទេតា បទេត្តាសាទេបត្វាបិ "ចត្វប្យុជ ពទេទាចា"តិ ឥាតុំ លព្ហតិ, បិឡអត្តតត្វាយ ត លព្ហតិ៓ ទេសសទោតីតំ បត ហទិត្វា ត ឥាតន្ទា, បទេត្តាសាទេបត្វា ប្យុជតត្វាយ ឥាតន្ទា៓ ទេសសជតស្យុ ប្យុជតដ្ឋាតំ សយ្យុត្តស្យុ អបច្ឆាឃឹសទេត្តត ឥាតន្ទា, ប្យុប្យុដាតំ តាយ ត ហោតិ៓

ចិហារេ ពាហ្វតិ បុប្បាតិ បុប្បន្តិ, កិក្ខុតា បិណ្ឌាយ ចរេត្តេត យត្ថុស្ស ជិន្វា “ចិហារេ ពាហ្វតិ បុប្បាតិ ប្វេជេថា”តិ ចត្តព្វំ, ចចតយេត្វេ រេតារេសា តត្ថិ, “យត្ថុស្សា ឃាគតឹយកោរោជតឹយំ អាគាឃ អាកាបិស្សន្តិ”តិ ចិតេត្វេត បត ត ចត្តព្វំ៖ សរេច ចជតិ, ឃាគតឹយកោរោជតឹយំ ត បរិក្ខុជ្ជិតព្វំ៖ យត្ថុស្សា អត្តតោ ឆយុតាឃ “ចិហារេ បុប្បាតិ អត្ថិ”តិ បុន្ឆិត្វា “អសុកាចិចេរេ ចិហារំ អាកាបិស្សាយ, សាយរលាទាតំ បុប្បាតិ ជ្ជចិតិតុំ យា រេជថា”តិ ចជត្តិ៖ កិក្ខុ សាយរលាទាតំ ពរេចតុំ បយុរេដ្ឋា, សាយរលារេទហិ បុប្បាតិ ជ្ជចិតាតិ, យត្ថុស្សា កិក្ខុ ក្ខបសដ្ឋយិត្វា យឃំ ឰយ្យាតំ អសុកាចិចេរេ ឲចិ អារេទាឆឃិយ្យសាយរលាទាតំ បុប្បាតិ ជ្ជចិតិតុំ យា រេជថា”តិ, ពស្វា ត ចារេឃិត្វាតិ? “សតិ រេយ បយុរេដ្ឋា, បុប្បាតិ ជ្ជចិតិតាយត្វារេតច, ត តាច ប្វជា ពតា”តិ ចត្តព្វំ, “ពលាន្វ ប្វេជេថា”តិ ត ចត្តព្វំ៖ សរេច ចជតិ, អាយិសំ ត បរិក្ខុជ្ជិតព្វំ៖ អបរេទា កិក្ខុ សាយរលាទាតំ អាចិក្ខតិ “អសុកាយចាសិតោ ‘បុប្បាតិ យា ជ្ជចិតិត្វា’តិ អាហំស្វ”តិ យត្ថុស្សាបិ អាយិសំ អាហរិត្វា ជាតំ ជត្វា ចជត្តិ “អយ្យាតំ យត្ថុស្សា ត ពាហុកា, សាយរលារេ អរេយត្តិ សហ បុប្បាតិ ជ្ជចិតិតុំ អាណារេបថា”តិ៖ “សាយរលារេទហិ កិក្ខា លដ្ឋោ៖ រេឃ កិក្ខាចារំ ត ពដ្ឋតិ, រេត សឃរេយច ឌាតិស្សត្តិ ក្ខបិសកា”តិ ចត្តព្វំ៖ ឲត្តាតំ តឃំ លកិត្វា សាយរលារេ បុរេត្ត ចា កាតិរេព ចា ពត្វា បុប្បាតិ ជ្ជចិតារេបតុំ រេជារេសា តត្ថិ, បុប្បជាតំ តាយ ត រេហាតិ៖

ថលជារេត ថលយ្យិ បុប្បំ ចិឃ តិឃយិតរេយច ពក្ខុកល្ល រេហាតិ៖ ចិហារេ ពាហុកម្ពិ ថលិថលេ សតិ អថាបុកយត្ថុស្សា អាពត្វា ឃាចត្តិ, កិក្ខុ “សល្លិក្កា”ត្តិ ជាតុំ ត ក្ខស្សហត្តិ, យត្ថុស្សា ចិហ្សជិសាទិរេតា អរេក្កាសត្តិ បរិកាសត្តិ, តត្ត កិំ កាតព្វត្តិ? ថលេហិ ចា ទុរេក្កហិ ចា បរិច្ឆិត្វា ពចិកា កាតព្វា “អសុរេព ច ទុរេក្ក អសុរេព ច ទុរេក្ក ឲត្តាកាតិ ថលិតិ ពលាន្វា, ឲត្តារេពសុ ចា ទុរេក្កសុ ថលិតិ ពលាន្វា ត ចារេទតព្វា”តិ៖ រេចារា ចា ច្ចស្សរា ចា ពលក្ការេទត ពលាន្វា ត ចារេទតព្វា៖ ក្ខុដ្ឋា ហិ រេត សកាលចិហារយ្យិ តារេសឃ្យំ, អាជឹតរេចា បត ពរេចតរេព្វាតិ៖

សិតាតជារេត សិតាតថ្កណ្ណាតិ រេពាជ្ជិតាតិ ត ពក្ខុកណ្ណាតិ, អរេពាជ្ជិរេតា ទុរេក្ក ចិរេតាច ទុក្ខតរេចា ពក្ខុកល្ល, ថ្កណ្ណំ បត អកិលិតស្ស រេជតតិបក្កំ ចដ្ឋតិ៖ កិលិតស្ស ឃំកិច្ចិ ថ្កណ្ណំ ជាតុំ ចដ្ឋតិរេយច៖

តថ្កណ្ណជារេតតាតិ ចុត្តតរេយត សិទិសថ្កណ្ណាជឹតំ ជារេតត៖ យត្តិកាជារេតយត្តិកា ហិ ឃត្វ ឆ្លូកា រេហាតិ, តរេត្វច ពក្ខុកល្ល៖ សាបិ រេហដ្ឋិយរេពាជឹឃា តិសបលក្ខុអបិណ្ណប្បយាណាច, តរេតា រេហដ្ឋា ត ពក្ខុកល្លត្តិ៖

ជត្តពដ្ឋជារេត ជត្តពដ្ឋំ អឆ្និត្តរេយច ពក្ខុកល្ល៖ រេឃរំ សាយរលាទាតំ សដ្ឋុតា ជត្តពដ្ឋចារេទា បិបុលាតិ, រេត អត្តតោ អាចរិឃុបដ្ឋាឃាតំ បិជិរេឃក្កំ ជាតុំ ត លកត្តិ៖ រេឃហិ បត “ឲត្តាកាតិ ជត្តពដ្ឋាតិ អាហរិតព្វាតិ”តិ បរិច្ឆិត្វា ចារា ពហិតា, រេត អតិរេទកាតិ អាចរិឃុបដ្ឋាឃាតំ ជាតុំ លកត្តិ៖ ឲរេពត កិក្ខុតា ជត្តពដ្ឋយាត្វអពរេតា ពាហ្វតិ ជត្តពដ្ឋាតិ ត ពរេហតព្វាតិ, រេជចសិកំ ឲរេពពរេយច ពរេហតព្វំ៖ បិជិរេឃក្កំ ចរេត្តេតាបិ កិក្ខុសដ្ឋំ ពហឃិត្វា ឃត្តកាតិ អត្តតោ បិបុលត្តិ, តត្តការេតច ពរេហត្វា ពត្តព្វំ៖ អត្តទា អាពត្តរេពសុ ចា អាពរេតសុ ជិសំ ចា បក្កយរេត្តសុ អាហរិត្វា ពហិតដ្ឋារេតរេយច ជរេបតព្វាតិ៖ ត យុចឃាគពជារេតតាតិ ត យុចឆាចទិតាគពជារេតត៖

ត ចាទុកាប្យតាឃាតិអាឌីសុ ចាទុកាប្យតា ទុច្ចតិ អត្តាតំ ឌាឃំ ចិឃ តឹចដ្ឋាតេ ផេបត្វា បទស្ស ពលិតចចតយ្យិ សល្ហេបត្វា បិឃកាយតាឃ បក្កឃ្យចេចតំ៎ ត យុក្កស្ចប្យតាឃាតិ ត យុក្កស្ចបសយាតតាឃ៎ យុក្កស្ចបសយាតតាតិ សច្ចាលិគោត ឌីចិក៌ ពប្យតតាឃ ឲតំ អឆិចេចតំ៎ ឃថា ហិ យុក្កស្ចេប បច្ចេត្ត ពាហុ យុក្កា បិក៌ កច្ឆត្តិ ទេចាកា ត កច្ឆត្តិ, ឲចេយេច សច្ចាលិគោត ឌីចិកពប្យគោ បុក្កលេ ពាហុ អលិក៌ ហោតិ, អប្យក៌ សច្ចំ៎ ឃថា ចា យុក្កស្ចបស្ស អបចិសតដ្ឋាតំ តាយ តត្តិ, ឲចេយេច សច្ចាលិកចុត្តិគោ បុក្កលស្ស អប្យតិដ្ឋាតំ តាយ តត្តិ៎ សិឈ្លាដក៌ ចិឃ ប្ពាន្ធិតិន្ធិតដ្ឋាតស្ស បតិដ្ឋាតិ៎ តេតស្ស សា យុសាចាឌិតា “យុក្កស្ចប្យតា”តិ ទុត្តា៎ ត បរិកដ្យតាឃាតិ ត បរិកដពយុកាទេចត៎ បរិកដស្ស ហិ កយុំ បរិកដ្យំ, តស្ស កាទេចា បរិកដ្យតា, អលង្ការកាទណាឌីហិ ឌាទកពីឡអាបតស្សេតំ អឆិចេចតំ៎ ត បឹផេយឌ្គិកតាឃាតិ ត សហសា ឈទំ បចិសិត្វា បឹផេគ តិសឹឌតកតាឃ៎

ត ចត្តចិឌ្ឍាឃាតិអាឌីសុ ចត្តចិឌ្ឍា តាយ កាយតិកយតកទាឌីតំ សុតិចិដ្ឋគុតិចិដ្ឋខាតតសត្តំ៎ តិទច្ឆាតចិឌ្ឍា តាយ អតិឃ្យាតិកត្តា សក្កយោក្កយក្កាតំ តិទច្ឆាតក្ខតា អក្កសត្តតិយិត្តាឌិកា អចសេសចិឌ្ឍា៎ អក្កចិឌ្ឍា តាយ ប្ពាត្តិបុរិសាតំ សុកកទុត្កកលក្កលខាតតំ៎ តក្កត្តចិឌ្ឍា តាយ តក្កត្តាតំ ឃោកខាតតសត្តំ៎

ត ក្ខតកយគេតាតិ ត ក្ខតេឃ្យំ កត្វា កយគេត៎ ត បហិលកយគេតាតិ ត កិហឹតំ សាសតំ កេហត្វា ឈទា ឈទំ បហិតស្ស កយគេត៎ ត ឌឈ្លូបសតិឃេតាតិ កាយត្តុទេឌសត្តុទាឌីសុ តេតំ តេតំ កិហឹតំ សាសតបដិសាសតំ ហទណោត៎ ប្ពាឌតិកឌឈ្លូបសតិឃំ តាយ អត្តគោ យាតាបិតុតំ, ឃេ ចាស្ស យាតាបិតគោ ខ្ចបដ្ឋហត្តិ, តេតំ សាសតំ កេហត្វា កត្តចិ កយតចសេត ចដ្ឋតិ៎ ចេតិយស្ស ចា សឈ្ឈស្ស ចា អត្តគោ ចា កយុំ កទោត្តាតំ ចឌ្ឍកឹតយ្យិ សាសតំ ហទិតុំ ចដ្ឋតិ៎ យត្ខស្សា “ឌាតំ ឌស្សាយ, បុឌំ កទិស្សាយ, កិក្កុសឈ្ឈស្ស អាចិក្កចា”តិ ច ចឌត្តិ; “អសុកទេត្តស្ស តាយ ទេចា”តិ បិណ្ឌបាតំ ចា គេសជ្ជ ចា ឌីចទំ ចា ទេឌត្តិ, “ចិហាទេ បុឌំ កទោចា”តិ យាលិកត្ចិលេបតាឌីតិ ចា ឆឌបដិកាឌីតិ ចា តិឃ្យាទេតត្តិ៎ សត្តាំ ហទិតុំ ចដ្ឋតិ, ឌឈ្លូបសតិឃំ តាយ ត ហោតិ៎ សេសសាសតំ កេហត្វា កច្ឆត្តស្ស បឌចាទេ បឌចាទេ ទោទេសា៎

ត ទេចឌ្ឍកយុកាតិ ត ទេចទេឌ្ឍត ហុត្វា កាឃតិកិច្ឆតាឌិគេសឌ្ឍកទណោត៎ គេសឌ្ឍំ បត បច្ចាត្តំ សហឆយុំកាតំ កាតប្ពាំ កិក្កុស្ស កិក្កុតិឃា សិក្កុយាតាឃ សាយណោទស្ស សាយណោទិឃា៎ សយសឹលសន្ធាបឌ្ឍាតតិញ្ញាឲតេតំ តឹសុ សិក្កាសុ ឃុត្តាតំ គេសឌ្ឍំ អកាតុំ ត លត្កតិ៎ យាតាបិតុតំ តត្ថុបដ្ឋាកាតំ អត្តគោ ទេចឃ្យាចច្ចកទស្ស បណ្ឌុបលាសស្សាតិ ឲតេតំ បច្ចាត្តយ្យិ កាតុំ ចដ្ឋតិ៎ ទេដ្ឋកាតុ, កតិដ្ឋកាតុ, ទេដ្ឋកកិតិឃា, កតិដ្ឋកកិតិឃា, ក្ខឡអយាតុឃា, យហាយាតុឃា, ក្ខឡអបិតុគោ, យហាបិតុគោ, បិតុច្ឆាឃ, យាតុច្ឆាឃាតិ ឲតេតំ បត ឌសត្តយ្យិ កទោទេត្តត តេតំឃេច សត្តក៌ គេសឌ្ឍំ កេហត្វា គោចលំ ឃោទេត្វា ឌាតព្ពំ៎ សចេ តប្យហោតិ, អត្តគោ សត្តក៌ តាចកាលិក៌ ឌាតព្ពំ៎ ឲតេតំ បុត្តបទេយ្យា ឃាច សត្តយា កុលបរិចដ្ឋា, តាច ចត្តាទេ បច្ចេឃ អាហទាបេត្តស្ស អកាតចិញ្ញត្តិ ចា, គេសឌ្ឍំ កទោត្តស្ស ទេចឌ្ឍកយុំ ចា, កុលឃ្ខសកាបត្តិ ចា ត ហោតិ៎

តបិណ្ឌបដិបិណ្ឌកោតាតិ ឲត្ត បិណ្ឌបាតេតា កស្ស ឌាតព្ពា, កស្ស ត ឌាតព្ពា? យាតាបិតុតំ តត្ថុបដ្ឋាកាតំ ទេចឃ្យាចច្ចកទស្ស

ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷᩃᩣᩈᩔ ᩈᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩁᩥᨠᨵᩮᩣᩁᩔ ᨬᩔᩁᩔᩣᨷᩥ ᨠᩣᨲᨭ᩠ᨭᩮᩣ᪨ ᨯᨲᩮᩴ ᨠ᩠ᩅᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨿ᩠ᨸᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᨭᩥᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩣᨶᩣᨶᩩᨸ᩠ᨿᨠᩣᨶᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ ᨶ ᨸᩩᨶ ᨠᩣᨶᨶᩮᩣ᪨ ᨹᨿᩩᨶᩣᨲᩥ ᨹᨿᩩᨶ ᨲᩩᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᨿᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨵᩥᨲ᩠ᨲᨶ ᨷᩥᨷᩩᩊᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩈᨿ᩠ᨿᩣᨷᩩᩊᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨯᨲ᩠ᨳ ᨣᩩᨱᩮᨯᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣ ᨴᩥᨶᨿᨧᨿᨶ ᨧ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᨧᨿᨶ ᨧ᪨ ᨴᩥᨶᨿᨧᨿᨶ ᨲᩣᨧ ᨾᩥᨠᩥᩢᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᨷᩁᨩ᩠ᨩ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨷᩥᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨶ ᩈᩣᨿᩉᩣᩁᩣᨶᩴ ᨠ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨹᨷᩥᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴᩥᨧᨿ ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᩥᨶᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩥᨶᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨷᩥᨶᩣᨶᩥ, ᨿᩣᨶᩥ ᨧᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ᪨

ᨧᩦᩅᩁᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨲᩣᨴᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᨬ᩠ᨧ ᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿ ᨠᨳᩣᨧ, ᨶᩥᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩔ ᨷᨶ ᨠᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨿ ᨧᩣ ᨣᨲᩮᩣ, ᩋᩣᨣᨲᨿᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨴᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨶᩮ ᨷᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩃᩴ ᨹᨷᩮᨲᩩᩴ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨴᩦᨶᨠᩣᩁᨠᩣᨶᩴ ᩋᩃᩣᨽᩮᨶ ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣᨷᩥ ᨴᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᨷᩮᨲᩩᩴ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ "ᨬᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᨶᩮ ᨷᩩᨶ ᨸᩥᩁᩥᩈᩴ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᨽᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨷᨶ ᨹᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩴ ᨴᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨

ᨿᩣᨶᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᩁᨳᩮᩣ ᩈᨠᨭᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩥᨠᩣ ᩈᩥᩅᩥᨠᩣ ᨷᩥᨭᨠ᩠ᨠᩦᨲᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᨩᩥᨲᩔ ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩥᨷᩥᨠᨶᩣ ᨷᨶ ᨷᨭ᩠ᨮᨩᩥᨲᩔ ᨿᩣᨶᩴᨿᩮᨧ᪨ ᨯᨠᨷᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩉᩥ ᨯᩮᨠᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨿ, ᨯᨠᩣ ᨹᩮᩣᨲᨷᩥᨴᨠᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨠ᩠ᨠᩥᩴᩈᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨷᩥᨠᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨷᩥ ᨧᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, "ᨬᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᨽᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩉᩥ ᨹᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩴ ᨴᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨

ᩈᨿᨶᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᩈᨿᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᨯᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨯᩮᨠᩣ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᨯᩮᨠᩣ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨠ᩠ᨠᩥᩴᩈᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨿᨬ᩠ᨧᩣ ᨧᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧᩣ ᨣᨱᩔ ᨧᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨴᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩴ ᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨

ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᨠᨧ᩠ᨨᩩᩃᨴᩥᨶᩮᩣᨣᩈᩣᨴᩥᩋᩣᨻᩣᨵᩮ ᩈᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩮᩣᨣᩮ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨧᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩩᩃᨥᩁᨵᩪᨷᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᩣ ᩏᨷᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ "ᨷᩩᨶ ᩁᩮᩣᨣᩮ ᩈᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨹᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩴ ᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨿᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᩈᩩ ᨲ᩠ᨳᩣᨧᨿᨶᩮᩈᩩ ᨯᨭ᩠ᨮᨷ᩠ᨷᩴ᪨ ᩈᨿᩴ ᨾᩮᨵᩥᩴ – ᨬᩣᨲᨠᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ "ᨲᨾᩣᨠᩩᨷ ᨠᩣᩃᩮ ᩏᨷᨠᩣᩁᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ
ᨲᩥᩃᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨾᩩᨣ᩠ᨣᨾᩣᩈᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩃᩮᩣᨱᨾᨵᩩᩈᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᩃᨣᩩᩊᩋ- ᨽᩣᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩔᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᩃᩔᩮᩅ

សាយណេរេហិ ឃាចិតោ បចារេបត្វា កុដ្ឋិត្វា “សាយណេរ ្ចកកក្កេយ ទុក្ខិ កាយំ បចិសិតុំ, កេ្ឋ អសុកកុលំ កត្តា យឃ្យាចិហារេ តិសិន្នកាចំ អារេទានេចហិ, អសុកកុលេតា ឥឌិអាឌីតិ អាហរា”តិ រេបេសេតិ៍ កិក្ខុហិ “កិ, កន្តេ, កាយំ បចិសចា”តិ ចុទ្ទេបិ “ទុប្បរេចសោ អាចុសោ ក្ខាទាតិ កាេយា”តិ ចេតិ៍ តេ “ហោតុ, កន្តេ, អន្លេឆ តុេយ្យាយយំ កិក្ខុ បរិយេយសិត្វា អាហរិស្សាយា”តិ កេ្ឋត្តិ៍ អឆ សាយណេរាបិ ឥឌិអាឌីតិ អាហរិត្វា កត្តត្វា ព្យញ្ជាកត្វា សព្យារេទត្វា ្ចបេតតិ, តំ កុដ្ឋាត្តេស្សច ្ចបេក្ខាកា កត្ដំ បហិលាត្តិ, តេតាបិ យភាបំ យភាបំ កុដ្ឋាតិ៍ អឆ កិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ កេហត្វា អាកេ្ឋត្តិ, តេតាបិ យភាបំ យភាបំ កឹចាឃាយកំ កុដ្ឋាតិរេយច៍ ឲចំ ចតុយាសយ្យិ ឌីតិតាេយតិ៍ អឃំ ចុទ្ទតិ កិក្ខុ “យុណ្ឌកុក្ខុយ្កិកឌីចិកំ ឌីចតិ, ត សយណឌីចិក”ត្តិ៍ ឲចទុេបិ អាយិសសត្តិ៍ តាយ ហោតិ៍

កិក្ខុេតា បត ចេសតក្ខារេត ឲកា តណ្ហុលតាព្យត្ថា ឲេកា កុព្យអបិេណ្ឌា ចតុកាកាយត្តំ សប្បិតិ ឲត្តកំ តិេឆតុំ ចក្ខតិ អកាេល សព្យត្តេចាទាតំ អត្ថាឃ៍ េត ហិ ឲត្តកយ្យិ អាយិសបដិសត្វានំ អលកត្តា ឌីចិតាបិ េចាេទាេបឃ្យំ, តស្មា សេចបិ ឲត្តកំ តត្តិ, អាហរាេបត្វាបិ ឥេបតុំ ចក្ខតិ៍ អថាសុកកាេល ច ឃេឥត្ត កប្បិយំ, តំ អត្តតាបិ បរិកុដ្ឋិតុំ ចក្ខតិ៍ កប្បិយកុដិយំ បត ពាហុំ ឥេបត្តស្សាបិ សត្តិឆិ តាយ តត្តិ៍

១៩០៍ឈាឃឹ ត បិឥេលិលស្សាតិ ឈាភាកិរេតា ច ត ច បិឥេលិេលិ អស្ស៍ ចិរេយ កុក្កុច្ចា តប្បយេឌ្ឈឃ្យាតិ ហត្តកុក្កុច្ចាឌិកុក្កុច្ចំ ចិេភាេឥឃ្យ, សក្កុច្ចការិតាឃ េចត្ត តប្បយេឌ្ឈឃ្យ៍

ឲកត្តយតុឃុេត្តាតិ ឲកឹកាចំ អតុឃុេត្តា៍ បរេយត្តកាទុេកាតិ ្ចត្តយត្តកាទុេកា៍ “សកត្តកាទុេកា”តិ ចា បិេឥា៍

បដិសល្លាភាទាេយាតិ អារេយណំ អាទាេយា, តេតា តេតា អារេយ្យណេតា បដិសំហរិត្វា ឲកឹកាេច បដិសល្លាេត អាទាេយា ឃស្ស េសា បដិសល្លាភាទាេយា៍ អស្សាតិ កេចឃ្យ៍ តស្មិំ រេតាតិ បដិសល្លាភរេតា៍ ឲេតហិ សឹលេសុ បរិបូរការិតំ ឥេស្សតិ៍ តំ កិស្ស ហេតុ? សឹលចិបត្តស្ស ឲកក្កតាបិ ត សព្យជ្ជតិ៍ អជ្ឈត្តំ េចេតាសយឆយតុឃុេត្តាតិ អត្តេតា ចិត្តសយេឆ ឃុេត្តា៍ ឲត្ត ហិ អជ្ឈត្តត្តិ ចា អត្តេតាតិ ចា ឲតំ ឲកត្តំ, ព្យញ្ជាតេយច ភាតំ៍ កុយ្ទេត្ត បេតតំ ្ចបេឃាកចេតំ៍ អត្ថតិ ក្ខាយិតា ្ចបសេក្កត េឃាេក សិត្ថំ៍

អតិរាកតជ្ឈាេតាតិ ពាហិ អតិហតជ្ឈាេតា អចិភាសិតជ្ឈាេតា ចា៍ តឹហរណចិភាសត្តព្យាក្ខាេ តិរាករណំ តាយ៍ “ឆយុំ តិរំកត្វា តិចាតចុត្តិ”តិអាឌីសុ (សុ៍ តិ៍ ១១ប័) ចស្ស បេឃាេកា ឥក្ខេត្តា៍ ចិបស្សតាឃ សយត្តាកេតាតិ សត្តចិធាឃ អតុបស្សតាឃ ឃុេត្តា៍ សត្តចិធា អតុបស្សតា តាយ អតិច្ចាតុបស្សតា ទុក្ខាតុបស្សតា អតត្តាតុបស្សតា តិព្វិទាតុបស្សតា ចិរាកាតុបស្សតា តិេរាធាតុបស្សតា បដិតិស្សក្កាតុបស្សតាតិ៍ តា ចិសុទ្ធិយេក្កេ (ចិសុទ្ធិ៍ ១៍លិ៣១ អាឥេឃា, ប័៣៨ អាឥេឃា) ចិត្តាទិតា ៍ ព្យុហេតា សុញ្ញាការាតត្តិ ចេឌ្ឍតា សុញ្ញាការាតំ៍ ឲត្ត ច សយឆចិបស្សតាចេសេត កយ្ឋាតំ កេហត្វា រត្តិត្តិចំ សុញ្ញាការំ បចិសិត្វា តិសីឥយាេតា កិក្ខុ “ព្រូហេតា សុញ្ញាការាត”ត្តិ េចឌិតេត្តា៍ ឲកក្ខុយកាឌិេកេឥ បិសាេឥ កុរុយាេតាបិ សុញ្ញាការាតំ ព្រូហេតាតិ ឥក្ខេត្តា៍

សក្កុច្ចការីតិអាឌីសុ ទាភាឌីតំ កុសលឥេយ្ខាតំ កាចតាឃ បុក្កលស្ស ចា េឥឃ្យឥេយ្យស្ស ចា សក្កុច្ចការិតាចេសេត សក្កុច្ចការី៍ អស្សាតិ

ករេយ្យ. សតតការេន សាតច្ចំ, សាតច្ចការិតាវសេន សាតច្ចការី. និរន្តរការិតាយ អដ្ឋិតការី. យថា នាម កកណ្ដកោ ថោកំ គន្ត្វា ថោកំ តិដ្ឋតិ, ន និរន្តរំ គច្ឆតិ, ឯវមេវ យោ បុគ្គលោ ឯកទិវសំ ទានំ ទត្វា បូជំ វា កត្វា ធម្មំ វា សុត្វា សមណធម្មំ វា កត្វា បុន ចិរស្សំ ករោតិ, តំ ន និរន្តរំ បវត្តេតិ. សោ "អសាតច្ចការី, ឋិតការី"តិ វុច្ចតិ. យោ បន ឯវំ ន ហោតិ, សោ អដ្ឋិតការី. អនោលីនវុត្តិកោតិ និរន្តរករណសង្ខាតស្ស វិប្ផារស្ស អត្ថិតាយ ន ឱលីនវុត្តិកោ. អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទោតិ កុសលកិរិយាយ វីរិយច្ឆន្ទស្ស អនិក្ខិត្តភាវេន អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទោ. អនិក្ខិត្តធុរោតិ វីរិយធុរស្ស អនោរោបនតោ, អនោសក្កិតមានសោតិ អត្ថោ.

អប្បដិវានីតិ អនិវត្តនំ. អធិដ្ឋានន្តិ កុសលករណេ បតិដ្ឋាភាវេន. អនុយោគោតិ អនុយុញ្ជនំ. អប្បមាទោតិ សតិយា អវិប្បវាសោ.

១៩១. នត្ថិ យានំ ហស្សំ មិទ្ធន្តិ អាលសិយញ្ច យានញ្ច ហស្សញ្ច កាយិកំ វាចសិកំ មិទ្ធញ្ច. សចិក្ខុសន្តិ សទ្ធិំ ចិក្ខុបាយ.

រត្តិន្តិ ច លោកាដ្ឋានំ ករិត្វាតិ បុរិមយាមមជ្ឈិមយាមបច្ឆិមយាមវសេន រត្តិំ តយោ, តថា ទិវាតិ ឆឡិំ កោដ្ឋាសំ កត្វា. បញ្ចកោដ្ឋាសំ បដិជគ្គេយ្យាតិ រត្តិំ មជ្ឈិមយាមំ វិស្សជ្ជេត្វា អវសេសបញ្ចកោដ្ឋាសេសុ ន និទ្ទំ ឱក្កមេយ្យ, ឯកកោដ្ឋាសំ និបជ្ជេយ្យាតិ ឯកំ មជ្ឈិមយាមកោដ្ឋាសំ សតោ សម្បជានោ និបជ្ជិត្វា និទ្ទំ ឱក្កមេយ្យ.

ឥធ ភិក្ខុ ទិវសម្បិ បុព្ពណ្ហមជ្ឈន្តិកសាយន្ហេសុ តយោបិ ទិវសកោដ្ឋាសា ការិតា. ចង្កមេន និសជ្ជាយាតិ សកលំ ទិវសំ ឥរិយាបថទ្វយេនេវ វិហរន្តោ វិចិត្តស្ស អាវរណតោ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ បញ្ចហិ នីវរណេហិ សព្ពាកុសលធម្មេហិ វា. ចិត្តំ បរិសោធេយ្យាតិ តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ វិសោធេយ្យ. ទានំ បនេត្ថ កិញ្ចាបិ ន វុត្តំ, ចង្កមនិសជ្ជាសន្និស្សិតំ បន កត្វា វេទិតព្ពមេវ. បឋមំ យាមន្តិ សកលម្បិ បឋមយាមំ.

សេយ្យន្តិ ឯត្ថ កាមភោគិសេយ្យា បេតសេយ្យា សីហសេយ្យា តថាគតសេយ្យាតិ ចតស្សោ សេយ្យា. តត្ថ "យេភុយ្យេន, ភិក្ខវេ, កាមភោគី វាមេន បស្សេន សេន្តី"តិ (អ. និ. ៤.២៤៦) អយំ កាមភោគិសេយ្យា. តេសុ ហិ យេភុយ្យេន ទក្ខិណបស្សេន សយានោ នាម នត្ថិ. "យេភុយ្យេន, ភិក្ខវេ, បេតា ឧត្តានា សេន្តី"តិ (អ. និ. ៤.២៤៦) អយំ បេតសេយ្យា. អប្បមំសលោហិតត្តា ហិ អដ្ឋិសង្ឃាដជដិតា ឯកេន បស្សេន សយិតុំ ន សក្កោន្តិ, ឧត្តានាវ សេន្តិ. "សីហោ, ភិក្ខវេ, មិគរាជា ទក្ខិណេន បស្សេន សេយ្យំ កប្បេតិ...បេ... អត្តមនោ ហោតី"តិ (អ. និ. ៤.២៤៦) អយំ សីហសេយ្យា. តេជុស្សទត្តា ហិ សីហោ មិគរាជា ទ្វេ បុរិមបាទេ ឯកស្មិំ បច្ឆិមបាទេ ឯកស្មិំ ឋានេ ឋបេត្វា នង្គុដ្ឋំ អន្តរសត្ថិម្ហិ បក្ខិបិត្វា បុរិមបាទបច្ឆិមបាទនង្គុដ្ឋានំ ឋិតោកាសំ សល្លក្ខេត្វា ទ្វិន្នំ បុរិមបាទានំ មត្ថកេ សីសំ ឋបេត្វា សយតិ. ទិវសម្បិ សយិត្វា បពុជ្ឈមានោ ន ឧត្រាសន្តោ បពុជ្ឈតិ, សីសំ បន ឧក្ខិបិត្វា បុរិមបាទាទីនំ ឋិតោកាសំ សល្លក្ខេតិ. សចេ កិញ្ចិ ឋានំ វិជហិត្វា ឋិតំ ហោតិ, "នយិទំ តុយ្ហំ ជាតិយា, ន សូរភាវស្ស អនុរូប"ន្តិ អនត្តមនោ ហុត្វា តត្ថេវ សយតិ, ន គោចរាយ បក្កមតិ. អវិជហិត្វា ឋិតេ បន "តុយ្ហំ ជាតិយា ច សូរភាវស្ស ច អនុរូបមិទ"ន្តិ ហដ្ឋតុដ្ឋោ ឧដ្ឋាយ សីហវិជម្ភិតំ វិជម្ភិត្វា កេសរភារំ វិធុនិត្វា តិក្ខត្តុំ សីហនាទំ នទិត្វា គោចរាយ បក្កមតិ. ចតុត្ថជ្ឈានសេយ្យា បន តថាគតសេយ្យាតិ វុច្ចតិ. តាសុ ឥធ សីហសេយ្យា អាគតា. អយញ្ហិ

ᨲᩮᨩᩩᩔᨴᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨳᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨸᩣᨴᩮ ᨸᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩣᨴᩮ ᩅᩣᨾᨸᩣᨴᩴ᪨ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩋᩣᨵᩣᨿ ᩎᩈᨠᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨸ᩠ᨹᨠᩮᨶ ᩉᩥ ᨣᩮᩣᨸ᩠ᨹᨠᩮ, ᨩᩣᨱᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᨩᩣᨱᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨮᨸᩥᨲᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᨸᩣᨴᩮ ᨸᩣᨴᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᨵᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨧᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ "ᩋᩈᩩᨠᩅᩮᩃᩣᨿ ᨶᩣᨾ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩮᩃᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨶᩥᨿᨾᨲᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨽᩣᩅᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ "ᨿᨴᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ, ᨲᨴᨸᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨿᨴᨸᩥ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ, ᨲᨴᨸᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩉᩥᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪒᪓᪓) ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩣᨿ ᨠᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨾᩮᩅ ᨸᨶᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩩᩴ "ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩮ ᩉᩥᩴᩈᩣᨿᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᨶᩮᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ᪨

"ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ;

ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪗᪔᪙) –

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ "ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᨲᩥ ᨧ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪔᪒; ᨸᩩ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪙᪑) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ "ᨾᩉᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩉᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ, ᨶ ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩣ"ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪓᪙; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪒᪐) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩪᨸᩩᩔᩣᨸᨶᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ "ᩋᩣᩁᨽᨳ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨳ, ᨿᩩᨬ᩠ᨩᨳ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ"ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪘᪕; ᨠᨳᩣ᪨ ᪒᪙᪙; ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᪒᪙; ᨸᩮᨭᨠᩮᩣ᪨ ᪓᪘; ᨾᩥ᪨ ᨸ᪨ ᪕᪨᪑᪨᪔) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ᪨ "ᩈᨾᨱᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨸᩣᨱᩴ ᩋᩣᩁᨽᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪕᪑) ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥᩴᩈᩣ᪨ "ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪐; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪙᪓) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨨᩮᨴᨶᨽᨬ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᨶᩴ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᩅᩦᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩔ ᩈᨽᩣᩅᨸᨴᩴ᪨ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩴ ᨸᩁᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨿᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨾᩮᩣ᪨ ᩅᩣᨿᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ᪨ ᩏᩔᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᩔᩣᩉᩮᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩩᩔᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᩔᩮᩣᩊ᩠ᩉᩦ᪨ ᨳᩥᩁᨽᩣᩅᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨳᩣᨾᩮᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᨵᩣᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩋᩅᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩅᩈᩮᨶ ᨠᩩᩈᩃᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᨵᩥᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ – ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᩣ ᨧᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᨸᨶᩩᨴᩣᨿ᪨ ᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᨧᩮᩈᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨿ᪨ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨾᩮᩣ ᨧᩮᩈᩮᩣ ᩒᨥᩔ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨿ᪨

ចាឃារេយា ឧចេសា បរិទ៌ កយតេ្ឌត។ ឌ្ឍស្សារេហា ឧចេសា បុព្ពណ្ហយេ្ឌត។ ឌ្ឍេស្សាញហឹ ឧចេសា អឆិយត្តេ្ឌត។ ឆារេយា ឧចេសា

បលិឈ្យញ្ញ្ញៈតតាឃ។ ឆិតិ ឧចេសា អដ្ដិតការិតាឃាតិ។

“កាយំ តេចា ច ត្សា្ម ច, អដ្ឌិ ច អចរិស្សុតា្ម”តិ (អ។ តិ។ ៧។ ३) ៧ចំ បចត្តិការេល អរិឆិលបរក្កយចេសត អរិឆិលបរក្កយតា, ឆិរបរក្កេយា

ចញហបរក្កេយាតិ អតេ្ថា។ ឃស្មា បនេតំ ចិរិយំ ក្សលកយ្មករណ្ឌ្ឋានេត លត្ថិ ត តិក្ខិបតិ, ឆុរំ ត តិក្ខិបតិ, ត ឆ្លតាទេតិ ត ចិស្សេឌ្ឌតិ,

អនេតាសក្កិតយាតសតំ អាចហតិ, តស្មា “អតិក្ខិតច្ឆ្ឆតា អតិក្ខិតឆុរតា”តិ ចុត្តំ។ ឃឆា បត តឌ្ឌាតិកេ ឌ្ឍកសេម្ពុត្តានេត ឆុរចាហកោលា

“កល្សា្មតា”តិ ចេត្តិ, ឧសា ឌាល្យតា គ្សមិ ឌ្ឍបឹ្បញលត្វាបិ ឆុរំ ចហតិ, គ្សមិយំ បតិត្យំ ត ឧេតិ, ៧ចយេច ចិរិយំ ក្សលកយ្មករណ្ឌ្ឋានេត ឆុរំ ត

តិក្ខិបតិ បក្កល្យាតិ, តស្មា “ឆុរសយ្យក្ការេហា”តិ ចុត្តំ។ បក្កហលក្ខណោ ព្ពត្តដ្ឌិ ការេទតិតិ ចិរិយំឆ្ពិយំ។ ឧកាសេឌ្ឌ ត កយ្យតិតិ ចិរិយឆាលំ។

ឃាឆាចតិឃ្យាតិកក្សលចាឃាយតាឃ សយ្មាចាឃារេយា។

តត្ថិតិ ឌាតិអាលសិយំ។ តត្ថិឃតាតិ តត្ថិឃតាការេទា។ តត្ថិយតកតាតិ តត្ថិឃា អកិក្ខតចិត្តតា។ អលសស្ស ការេចា អាលស្យំ,

អាលស្យាឃតាការេទា អាលស្យាឃតា។ អាលស្យាឃិតស្ស ការេចា អាលស្យាឃិតត្តំ។ ព្ពតិ សេព្ពហិ ព្ពេយហិ បេឆហិ កិលេសចេសត

កាឃាលសិយំ កថិតំ។

ចញ្ចតិកា ចរិឃាតិ ចញ្ចតិកា កិរិឃា។ យា យំ ឌញ្ញាតិ ចាចំ ការសតិតិ ឌាតំឃេច បណ្ណត្តិ ចិតិក្កយេត្តា កិញ្ច ការិយំ កេទាតិ, អយ្យាកំ បត

ចិតិក្កយ្ឌាតំ តាយ តត្តិតិ ឌ្ឍបសេត្តា ចិឃ ការសតិ។ កាឃេត បរក្កយតិតិ “យឃា កតំ ព្ពឆំ បិបកយ្យំ យា ឧកឆិ ឌាតិស្វ”តិ កាឃេត ចត្តំ

កេទាតិ។ ចិឌ្ឌយាតឆាសបដិច្ឆ្ឋាឆតេតា ចក្កួយាហតយាឃា ចិឃាតិ យាឃា, យាឃាចិេតា ការេចា យាឃាចិតា។ កត្វា បិបំ បុត

បដិច្ឆ្ឋាឆតេតា អតិ អស្សុរតិ ៧តាឃ សេត្តាតិ អឆ្លសរា។ កាឃចាចាកិរិឃាហិ អញ្ញាឆា ឆស្សុតេតា ចេញ្ញុតិតិ ចញ្ញុតា។ ៧តាឃ សត្តា

តិកេទាត្តិតិ តិកតិ, យិច្ឆា កេទាត្តិតិ អតេ្ថា។ “តាហំ ៧ចំ កេទាយី”តិ បិបិតំ តិក្ខិបតេតា តិកិរណា។ “តាហំ ៧ចំ កេទាយី”តិ បរិចឌ្ឌតេតា

បរិហរណា។ កាឃាឌិហិ សំចរណេតា ក្ធហតា។ សព្ពតោ ការេកត ក្ធហតា បរិក្ធហតា។ តិណបណ្ណេហិ ចិឃ ក្ធឆំ កាឃចឌិកេយ្មហិ បិបំ

លាឌិឃតិតិ លាឆតា។ សព្ពតោ ការេកត លាឆតា បរិច្ឆ្ឋាឆតា។ ត ឌ្ឍត្តាតំ កត្វា ឆស្សុតិតិ អត្សត្តាតិកយ្យំ។ ត បិកដំ កត្វា ឆស្សុតិតិ

អតាចិកយ្យំ។ ឃុដ្ឋ លាឆតា ឧចាច្ឆ្ឋាឆតា។ កតបិបបដិច្ឆ្ឋាឆតចេសត បុតបិ បិបស្ស ករណេតា បិបកិរិឃា។ អឃំ ចុញ្ញុតិតិ អឃំ

កតបដិច្ឆ្ឋាឆតលក្ខណា យាឃា តាយ ចុញ្ញុតិ។ ឃាឃ សយត្ដាកេតា បុក្កេលា កម្មាបដិច្ឆ្ឋេត្ដា ចិឃ អក្កាេទា, ឌ្ឍកបដិច្ឆ្ឋេត្ដា ចិឃ លាល្យ,

បិេលាតិកាឃ បលិចេឆិតំ ចិឃ ច សត្វំ ឧហាតិ។ អតិចេលំ ឆត្តចិឆំសកំ ហសតិតិ បយាណាតិក្កត្តំ ឆត្តំ ចិចរិត្វា បេទសំ ឆស្សុត្វា ហាសំ

ឧសាយតស្សំ ឌ្ឍប្យារេឆត្វា ហសតិ។

កាឃិកាច លិឆ្ឆាតិ កាឃេត បចត្តា កិញអា។ ៧េសច តេឃា ចាចសិកាឃបិ។ ហត្ថិហិបិ កិញអត្តិតិ ហត្ថិហិ កិញព្ពតត្វាឃ បុរេតា

ឆាចតអាឆាចតបិដ្ឌតិសិឆតាឌិកិដ្ឋាឃ កិញអត្តិ។ ៧េសច តេឃា អស្សុរេឆសុបិ។ អដ្ឌបេឆបិ កិញអត្តិតិ ៧េកកាឃ បត្តិឃា អដ្ឌ អដ្ឌ

បឆាតិ អស្សាតិ អដ្ឌបឆំ, តស្មិំ អដ្ឌបេឆ។ ឆសបេឆបិ ៧េសច តេឃា។ អាកាេសបីតិ អដ្ឌបឆសបេឆុ ចិឃ អាកាសេឃេច កិញអត្តិ។

បរិហារបទេបីតិ ក្ខុយិឃំ តាតាបទយល្លុលំ ពត្វា តត្វ បរិហរិតព្វាបធំ បរិហរន្តា កិច្ចអត្ថិ៍ ឃត្តិកាឃបិ កិច្ចអត្ថិតិ ឃត្តិកកិច្ចអាឃ កិច្ចអត្ថិ, ឲកញ្ញុឲបិតា ឃារិយោ ចា បិឃាលាឃក្លូរាយោ ចា អចារលត្តា តលេតេច អបតេត្តិ ច ក្ខុបតេត្តិ ច៍ ឃទេ តត្វ កាចិ ចលតិ, បរាឌយោ ហោតីតិ៍

លលិកាឃាតិ ឌ្ឍតឋលកេ បិឃកកិច្ចអាឃ កិច្ចអត្ថិ៍ ឈដិកាឃាតិ ឈដិកា ចុច្ចតិ ឌីឈឥល្លេកត រឃ្សុឥល្លកំ បហរលកិច្ចអា, តាឃ កិច្ចអត្ថិ៍ ឃលិកហតេព្វតាតិ លិលាឃ ចា យញ្ញុដ្ឋិឃា ចា បិទេ្ឋាឥកេត ចា ឃលិកហត្វំ តេយេត្វា “កិំ ហោត្វុ”តិ ក្ខុយិឃំ ចា កិត្តិឃំ ចា តំ បហរិត្វា ហត្វិអឃ្សុាឌិទ្ទុបិតិ ឥយេ្សត្តា កិច្ចអត្ថិ៍ អកេ្លតាតិ ក្ខុច្ចឲត៍ បក្ខចិរេតាតិ បក្ខចិរំ ចុច្ចតិ បណ្ណុតាច្ចព្ពកា, តំ ឆយត្តា កិច្ចអត្ថិ៍ ចក្ខកេតាតិ កាឃតារកាត់ កិច្ចអតកេត លុក្ខកតក្ខលេត៍ យោក្លចិកាឃាតិ ឃយ្សុរិចត្តកកិច្ចអាឃ, អាកាយេ ចា ឥល្លំ កហេត្វា ក្ខុយិឃំ ចា ឃឹឃំ ឲេបត្វា ហេដ្ឋុបរិឃការចេត បរិចត្តត្តា កិច្ចអត្ថិតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ ចិក្ខុលកេតាតិ ចិក្ខុលកំ ចុច្ចតិ តាលបណ្ណាឌីហិ កតំ ចាតប្យហារេត បរិត្តុយតចក្ខំ, តេត កិច្ចអត្ថិ៍ បត្តាច្ចហកេតាតិ បត្តាច្ចហកំ ចុច្ចតិ បណ្ណុតាច្ចព្ព, តាឃ ចាលិកាឌីតិ យិតត្តា កិច្ចអត្ថិ៍ រឆកេតាតិ លុក្ខករឆត៍ ឆតុកេតាតិ លុក្ខកឆតុតា៍ អក្លូរិកាឃាតិ អក្លូរិកា ចុច្ចតិ អាកាយេ ចា បិដ្ឋិឃំ ចា អក្លូរឌាតតកិច្ចអា, តាឃ កិច្ចអត្ថិ៍ យតេឃិកាឃាតិ យតេឃិកា ចុច្ចតិ យតឃា ចិត្តិតឌាតតកិច្ចអា, តាឃ កិច្ចអត្ថិ៍ ឃឆាចឌ្ឍេតាតិ ឃឆាចឌ្ឍ ចុច្ចតិ កាលកុលិលុឌ្ឍាឌីតំ ឃំ ឃំ ចឌ្ឍ, តំ តំ បយោឌេត្វា ឥឃ្សុតកិច្ចអា, តាឃ កិច្ចអត្ថិ៍ យុលកេរិកត្តិ យុលឃឌ្វេត កេរិ ចិឃ ចាឥត៍ យុលាលព្ពុរត្តិ យុលាតុលិត្តកេរិឃក្ខករលា៍ យុលឌិល្លិយកត្តិ យុរេលត បហតកេរិឃក្ខករលា៍ យុលចលិយកត្តិ ឍូដ្ឋយំឃំ ឌិយំក្រត្វា ឃក្ខករលា៍ “យុលតលិក”ត្តិបិ បិទេធា, យុលំ បរិចទេ្តត្វា ឆយត៍ ៍ យុលកេរុច្ចអកត្តិ យុរេលត កេរិចាឥត៍ តាដកត្តិ អកិតឃំ ឥយេ្សត្វា ក្ខក្កុល្យបត៍ “តដ្ឋក”ត្តិបិ បិទេធា៍ លិបត្តិ ក្ខកុដ្ឋិតករលា៍ កិតត្តិ កាឃត៍ ឥចកយ្ឌត្តិ ហឃ្សុកិច្ចអាករលា៍ អឃំ ចាចឃិកា លិឌ្ឍាតិ អឃំ កិច្ចអា ចាចាឃ ឌាតា ចចិក្ខារេ ក្ខុប្យត្តា៍

កេឃា ច យឃ្សុ ចាតិអាឌីឃុ កេឃាត់ កត្តរិកាឃ ឲាតាតិរិត្តាតិ អកត្វា កត្តរិកាឃ លេឥត់ យឃ្សុត់ ឥាឌិកំ ឲេបត្វា កប្យាឃតព្វា ឲកតោចល្ហិកាឌិយាលិ ច ម្ហុលកត្ថាឌិកត្ថា ច លចិកលចិលេបតា ច៍ កិចាឌីឃុ បិច្ចអត្ថតអាករណា ច ឃឹយេ បដិយុត្វាតបឃាឥតបិច្ចអត្ថតា ច ឃរិរតិចាឃតចិចិក្រចត្វា ច ឃំចេល្លិឃតត្ថតបឃាឥតព្វា៍ “បរាឃត”ត្តិបិ បិទេធា៍ ឃឹឃចេឲតបដឃក្លាតចេឲតព្វា៍

ក្ខន្ធាឥតាឌីឃុ យាតុក្ខន្ធិតោ តិក្លត្តឥារកាត់ ឃរិរកេត្ថា ក្ខាឥឃយត្តចឃ្សុកាលេ តឃ្សុតិ, តេឃំ ឃរិរកត្ថហរលាត្វាឃ កត្តចុល្លាឌីហិ ក្ខន្ធាឥត្តិ, ឲចទ្ទុបំ ក្ខន្ធាឥត់ ត ចដ្ឋតិ៍ បុញ្ញាចតេ្ត បត ឥារកេ ក្ខារ្ទុឃុ តិបឌ្ឍារេបត្វា តេលេត យកេ្លត្វា ហត្វបិឥ្ខារុតាកិអាឌីត់ ឃល្លាតឃយ្យាឥតត្វំ បរិយឌ្ឍត្តិ, ឲចទ្ទុបំ បរិយឌ្ឍត់ ត ចដ្ឋតិ៍

ត្យបតត្តិ តេឃំយេច ឥារកាត់ កត្ថាឌីហិ ត្យបត៍ ឃព្វាហតត្តិ យហាយល្លាត់ ចិឃ ហត្វបិទេ យុក្ខរាឌីហិ បហរិត្វា ឆាហុចឌ្ឍត៍ អាឥាឃត្តិ ឃំកិច្ចំ អាឥាឃំ បរិហរិត្យំ ត ចដ្ឋតិ៍ អញ្ញាត់ អលក្ខារញ្ញាតយេច៍ យាលិតិ ឆាឌ្ឍយាលិ ចា អឆាឌ្ឍយាលិ ចា៍ ចិលេបតត្តិ ឃំកិច្ចំ

ឆវិរាគករណំ។ មុខចុណ្ណកំ មុខលេបនន្តិ មុខេ កាឡបីឡកាទីនំ ហរណត្ថាយ មត្តិកាកក្កំ ទេន្តិ។ តេន លោហិតេ ចលិតេ សាសបកក្កំ ទេន្តិ, តេន ទោសេ ខាទិតេ តិលកក្កំ ទេន្តិ, តេន លោហិតេ សន្និសិន្នេ ហលិទ្ទិកក្កំ ទេន្តិ, តេន ឆវិវណ្ណេ អារូឡ្ហេ មុខចុណ្ណកេន មុខំ ចុណ្ណេន្តិ, តំ សព្ពំ ន វដ្ដតិ។

ហត្ថពន្ធាទីសុ ហត្ថេ វិចិត្រសង្ខកបាលាទីនិ ពន្ធិត្វា វិចរន្តិ, តំ វា អញ្ញំ វា សព្ពម្បិ ហត្ថាភរណំ ន វដ្ដតិ។ អបរេ សិខំ ពន្ធិត្វា វិចរន្តិ, សុវណ្ណចីរកមុត្តលតាទីហិ ច តំ បរិក្ខិបន្តិ, តំ សព្ពំ ន វដ្ដតិ។ អបរេ ចតុហត្ថទណ្ឌំ វា អញ្ញំ វា បន អលង្កតទណ្ឌកំ គហេត្វា វិចរន្តិ, តថា ឥត្ថិបុរិសរូបាទិវិចិត្តំ ភេសជ្ជនាឡិកំ សុបរិក្ខិត្តំ វាមបស្សេ ឱលគ្គេន្តិ, អបរេ អនេកចិត្រកោសំ អតិតិខិណំ អសិំ, បញ្ចវណ្ណសុត្តសិព្ពិតំ មករទន្តកាទិវិចិត្តំ ឆត្តំ, សុវណ្ណរជតាទិវិចិត្រា មោរបិញ្ឆាទិបរិក្ខិត្តា ឧបាហនា, កេចិ រតនមត្តាយាមំ ចតុរង្គុលវិត្ថតំ កេសន្តបរិច្ឆេទំ ទស្សេត្វា មេឃមុខេ វិជ្ជុលតំ វិយ នលាដេ ឧណ្ហីសបដ្ដំ ពន្ធិត្វា ចូឡាមណឹ ធារេន្តិ, ចាមរវាលពីជនឹ ធារេន្តិ, តំ សព្ពំ ន វដ្ដតិ។

ឥមស្ស វា បូតិកាយស្សាតិ ឥមស្ស ចាតុមហាភូតិកស្ស កុណបសរីរស្ស។ កេឡនាតិ កីឡាបនា។ បរិកេឡនាតិ សព្ពតោ ភាគេន កីឡាបនា។ គេធិតតាតិ អភិគិជ្ឈិតតា។ គេធិតត្តន្តិ គិទ្ធភាវោ អភិគិជ្ឈិតភាវោ។ ចបលតាតិ អលង្ការករណំ។ ចាបល្យន្តិ ចបលភាវោ។

សវិភូសន្តិអាទីសុ វិភូសាយ សហ សវិភូសំ។ ឆវិរាគករណាលង្ការេន បរិវារេន សហ សបរិវារំ។ បរិភណ្ឌេន សហ សបរិភណ្ឌំ។ បរិក្ខារេន សហ សបរិក្ខារំ។

១៩១។ អាថព្ពណន្តិ អាថព្ពណិកមន្តប្បយោគំ។ សុបិនន្តិ សុបិនសត្ថំ។ លក្ខណន្តិ មណិលក្ខណាទិំ។ នោ វិទហេតិ នប្បយោជេយ្យ។ វិរុតញ្ចាតិ មិគាទីនំ វស្សិតំ។

អាថព្ពណិកាតិ បរូបឃាតមន្តជានកា។ អាថព្ពណំ បយោជេន្តីតិ អាថព្ពណិកា កិរ សត្តាហំ អលោណកំ ភុញ្ជិត្វា ទព្ពេ អត្ថរិត្វា បថវិយំ សយមានា តបំ ចរិត្វា សត្តមេ ទិវសេ សុសានភូមិំ សជ្ជេត្វា សត្តមេ បទេ ឋត្វា ហត្ថំ វដ្ដេត្វា វដ្ដេត្វា មុខេន វិជ្ជំ បរិជប្បន្តិ, អថ នេសំ កម្មំ សមិជ្ឈតិ។ ឥទម្បិ សន្ធាយ "អាថព្ពណំ បយោជេន្តី"តិ អាហ។ តត្ថ បយោជេន្តីតិ យុត្តប្បយុត្តា ហោន្តិ។ នគរេ វា រុទ្ធេតិ នគរេ វា សមន្តតោ រុន្ធិត្វា អាវរិត្វា គហិតេ។ សង្គាមេ វា បច្ចុបដ្ឋិតេតិ រណេ ឧបកដ្ឋេ ឋិតេ។ បច្ចត្ថិកេសុ បច្ចាមិត្តេសូតិ បដិលោមកេសុ វេរីសុ។ ឦតិំ ឧប្បាទេន្តីតិ សរីរចលនំ កម្បនំ, តស្ស ឧប្បាទនំ ករោន្តិ។ ឧបទ្ទវន្តិ កាយបីឡនំ ករោន្តិ។ រោគន្តិ ព្យាធិំ។ បជ្ជរកន្តិ ជរំ។ សូលន្តិ ឧទ្ទយាតកំ។ វិសូចិកន្តិ វិជ្ឈនំ។ បក្ខន្ទិកន្តិ លោហិតបក្ខន្ទិកំ។ ករោន្តីតិ ឧប្បាទេន្តិ។

សុបិនបាឋកាតិ សុបិនព្យាករណកា។ អាទិសន្តីតិ ព្យាករោន្តិ។ យោ បុព្ពណ្ហសមយំ សុបិនំ បស្សតីតិអាទីសុ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ, បុព្ពណ្ហសមយេតិ អត្ថោ។ ឯវំ វិបាកោ ហោតីតិ ឥដ្ឋានិដ្ឋវសេន ឯវរូបោ វិបាកោ ហោតិ។ អវកុជ្ជ និបន្នោតិ

អធោមុខោ ហុត្វា តិបន្តោ បស្សតិ។ ឯវំ សុបិនបាឋកា សុបិនំ អាទិសន្តិ។

តត្ថ បន សុបិនំ បស្សន្តោ ចតូហិ ការណេហិ បស្សតិ ធាតុក្ខោភតោ វា អនុភូតបុព្វតោ វា ទេវតោបសំហារតោ វា បុព្វនិមិត្តតោ វាតិ។ តត្ថ បិត្តាទីនំ ខោភករណបច្ចយយោគេន ខុភិតធាតុកោ ធាតុក្ខោភតោ សុបិនំ បស្សតិ, បស្សន្តោ ច នានាវិធំ សុបិនំ បស្សតិ។ អនុភូតបុព្វតោ បស្សន្តោ បុព្វេ អនុភូតបុព្វំ អារម្មណំ បស្សតិ។ ទេវតោបសំហារតោ បស្សន្តោ ទេវតានំ អានុភាវេន អារម្មណានិ បស្សតិ។ បុព្វនិមិត្តតោ បស្សន្តោ បុញ្ញាបុញ្ញវសេន ឧប្បជ្ជិតុកាមស្ស អត្ថស្ស វា អនត្ថស្ស វា បុព្វនិមិត្តភូតំ សុបិនំ បស្សតិ ។ តត្ថ យំ ធាតុក្ខោភតោ អនុភូតបុព្វតោ ច សុបិនំ បស្សតិ, ន តំ សច្ចំ ហោតិ។ យំ ទេវតោបសំហារតោ បស្សតិ, តំ សច្ចំ វា ហោតិ អលិកំ វា។ កុទ្ធា ហិ ទេវតា ឧបាយេន វិនាសេតុកាមា វិបរីតម្បិ កត្វា ទស្សេន្តិ។ យំ បន បុព្វនិមិត្តតោ បស្សតិ, តំ ឯកន្តសច្ចមេវ ហោតិ។ ឯតេសំ ចតុន្នំ មូលការណានំ សំសគ្គភេទតោបិ សុបិនភេទោ ហោតិយេវ។ តញ្ច បនេតំ ចតុព្វិធម្បិ សុបិនំ សេក្ខបុថុជ្ជនាវ បស្សន្តិ អប្បហីនវិបល្លាសត្តា។ អសេក្ខា ន បស្សន្តិ បហីនវិបល្លាសត្តា។

កិំ បនេតំ បស្សន្តោ សុត្តោ បស្សតិ, ឧទាហុ បដិពុទ្ធោ, ឧទាហុ នេវ សុត្តោ ន បដិពុទ្ធោតិ? កិញ្ចេត្ថ – យទិ តាវ សុត្តោ បស្សតិ, អភិធម្មវិរោធោ អាបជ្ជតិ។ ភវង្គចិត្តេន ហិ សុបតិ, តំ រូបនិមិត្តាទិអារម្មណំ រាគាទិសម្បយុត្តំ វា ន ហោតិ, សុបិនំ បស្សន្តស្ស ច ឦទិសានិ ចិត្តានិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ អថ បដិពុទ្ធោ បស្សតិ, វិនយវិរោធោ អាបជ្ជតិ។ យញ្ហិ បដិពុទ្ធោ បស្សតិ, តំ សព្វោហារិកចិត្តេន បស្សតិ, សព្វោហារិកចិត្តេន ច កតេ វីតិក្កមេ អនាបត្តិ នាម នត្ថិ, សុបិនំ បស្សន្តេន បន កតេ វីតិក្កមេ ឯកន្តំ អនាបត្តិ ឯវ។ អថ នេវ សុត្តោ ន បដិពុទ្ធោ បស្សតិ, កោ នាម បស្សតិ។ ឯវញ្ច សតិ សុបិនស្ស អភាវោវ អាបជ្ជតិ, ន អភាវោ។ កស្មា? យស្មា កបិមិទ្ធបរេតោ បស្សតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “មជ្ឈូបគតោ, មហារាជ, កបិមិទ្ធបរេតោ សុបិនំ បស្សតី”តិ (មិ។ ប។ ៥។៣។៥)។

កបិមិទ្ធបរេតោតិ មក្កដនិទ្ទាយ យុត្តោ។ យថា ហិ មក្កដស្ស និទ្ទា លហុបរិវត្តា ហោតិ, ឯវំ យា និទ្ទា បុនប្បុនំ កុសលាទិចិត្តវោកិណ្ណត្តា លហុបរិវត្តា។ យស្សា បវត្តិយំ បុនប្បុនំ ភវង្គតោ ឧត្តរណំ ហោតិ, តាយ យុត្តោ សុបិនំ បស្សតិ។ តេនាយំ សុបិនោ កុសលោបិ ហោតិ អកុសលោបិ អព្យាកតោបិ។ តត្ថ សុបិនន្តេ ចេតិយវន្ទនធម្មស្សវនធម្មទេសនាទីនិ ករោន្តស្ស កុសលោ, បាណាតិបាតាទីនិ ករោន្តស្ស អកុសលោ, ទ្វីហិ អន្តេហិ មុត្តោ អាវជ្ជនតទារម្មណក្ខណេ អព្យាកតោតិ វេទិតព្វោ។ ស្វាយំ ទុព្វលវត្ថុកត្តា ចេតនាយ បដិសន្ធឹ អាកឌ្ឍិតុំ អសមត្ថោ, បវត្តេ បន អញ្ញេហិ កុសលាកុសលេហិ ឧបត្ថម្ភិតោ វិបាកំ ទេតិ។

មហិលក្ខណាទីសុ ឯវរូបេបិ មហិ បសត្ថា, ឯវរូបេបិ អបសត្ថា, សាមិនោ អារោគ្យិស្សរិយាទីនំ ហេតុ ហោតិ, ន ហោតីតិ ឯវំ វណ្ណសណ្ឋានាទិវសេន មហិអាទីនំ លក្ខណំ អាទិសន្តីតិ អត្ថោ។ តត្ថ អាវុធលក្ខណន្តិ ឋបេត្វា អសិអាទីនិ អវសេសំ អាវុធំ ។ ឥត្ថិលក្ខណាទីនិបិ យម្ហិ កុលេ ឥត្ថិបុរិសាទយោ វសន្តិ, តស្ស វុឌ្ឍិហានិវសេនេវ វេទិតព្វានិ។ អជលក្ខណាទីសុ បន “ឯវរូបានំ អជានំ មំសំ ខាទិតព្វំ, ឯវរូបានំ ន ខាទិតព្វ”ន្តិ អយម្បិ វិសេសោ វេទិតព្វោ។

អបិ ចេត្ថ កោសាយ លក្ខណោ ទិដ្ឋកប្បបិន្តអត្ថតាទីស្វបិ “ឧចទ្ទបិយ កោសាយ បតិ ឋានំ តាយ ទោតី”តិ អយម្បិ វិសេសោ វេទិតព្វោ។ កប្បិកាលក្ខណំ បិន្តអត្ថតកប្បិកាយបិ ពោហកប្បិកាយបិ ចសេន វេទិតព្វំ។ កត្ថបលក្ខណម្បិ កោឆលក្ខណសទិសមេវ។ យិកលក្ខណំ សព្ពសក្កាហិកំ សព្ពចតុប្បទានំ លក្ខណចសេន ទុតិ្តំ។ ឧចំ លក្ខណបិណ្ឌកា លក្ខណំ អាទិសត្តីតិ ឧចំ លក្ខណសត្តចាឆកា លក្ខណំ អាទិសត្តិ កពេត្តិ។

តក្ខត្តាតីតិ កត្តិកាទីតិ អដ្ឋចិសតិ តក្ខត្តានិ។ ឋាយិតា តក្ខត្តេត្តត ឈេប្បេចសោ កាតព្ពោតិ ពោហប្បេចសយក្កលំ កាតព្ពំ។ យក្ខុំ ខាត្តិតព្ពាតិ បសាឆតយក្កលំ កាតព្ពំ។ ចានេយ្យត្តិ “ឋាយស្ស ទានកស្ស អស្សុកក្កលតោ អស្សុកតក្ខត្តេត្តត ទារិកំ អានេតចា”តិ អាចាហកោលាច្ចា “ឋាយំ ទារិកំ អស្សុកស្ស តាយ ទានកស្ស អស្សុកតក្ខត្តេត្តត ទេឆ, ឧចំ ឧពោតំ ចុឌ្ឍិ កចិស្សតី”តិ ចិចាហកោលាច្ចា ចត្វា ចានេយ្យសក្ខាតំ អាចាហចិចាហយក្កលំ កាតព្ពត្តិ អាទិសត្តិ។ ខីឌតីហានោតិ ខីឌានំ ចប្បត្តាយ ខាហិ តីហកំ។ “តិហនោ”តិបិ បាឋ្វត្តា។ យិកចាក្កត្តិ ឋានំ សព្ពសក្កាហិកតាយំ, សព្ពសក្កលចតុប្បទានំ ទ្វតោកាលចសេតេច ទុតិ្តំ។ យិកចាក្កបិណ្ឌកាតិ សក្កត្តចតុប្បទានំ សទ្ធទ្យាកោលកា។ យិកចាក្កំ អាទិសត្តីតិ ពេតំ សត្តំ ស្វត្វា ទ្យាកនោត្តិ។ ទ្វតត្តិ សត្តំ “ទ្វុន”ត្តិ ចា បាឋ្វត្តា។ ចស្សិតត្តិ ចាចំ។ កច្ចកោសិយាតិ ចិតស្សយាតស្ស កត្តស្ស បុត អចិតាសាយ ឆ្លូសឆទានេតត កច្ចសណ្ឌាតកោរកា។ កត្តទា ហិ ចានេតត បិលោពកហិ កខ្យុតា ចាតិ តីហិ កានេលាហិ ចិតស្សតិ។ តត្ថ ចានេតត ចិតស្សទេត្ត ចាតចិតាសតំ ឃឹតលំ តេសដ្ឋំ ឧេតិ។ បិលោពកហិ ចិតស្សទេត្ត បិលោកានំ បដិកយ្យំ កនោតិ។ កខ្យុតា ចិតស្សទេត្ត បត ឭទ្ធាបិ បដិខាហិតំ្យ ត សក្កោត្តិ។ តស្មា ត តំ ឋានឆ កហិតំ។ សាលិកិយត្តិ សលិកចេឌ្ឍកយ្យំ។ សល្លកត្តិយត្តិ សល្លកត្តចេឌ្ឍកយ្យំ។ កាយតិកិច្ឆត្តិ ម្វូលតេសដ្ឋាទីតិ ឃោនេឌត្វា កាយតិកិច្ឆចេឌ្ឍកយ្យំ។ ក្វតិយត្តិ ក្វតចេឌ្ឍកយ្យំ។ កោយានកច្ចត្តិ កោយានកចេឌ្ឍកយ្យំ។ ក្យហាតិ ចិយ្យាបកា។ ឆទ្ធាតិ ទាទ្វក្ខត្តិ ចិយ ឆទ្ធសទីនា។ លបិតិ បច្ចយបដិពទ្ធចចតកា។ សិក្កិតិ យណ្ឌតបកតិកា។ ក្ខត្តូអាតិ ក្កតយាតតឡអា។ អសយាហិតាតិ ក្ខបចានប្បតាសយាឆិចិនហិតា។

ត កលោយ្យាតិអាទីស្វ ក្ខេទ្ទសក្កហលចសេត ត កលោយ្យ។ សព្ពាយចសេត ត ក្កកលោយ្យ។ ចិត្ត ឆបតចសេត ត ឆានេយ្យ។ សយឹបំ កត្វា ឆបតចសេត ត ក្ខបឆានេយ្យ។ ក្ខបបរិក្ខាចសេត ត ក្ខបលេក្ខយ្យ។ អញ្ញានំ ចាឆតចសេត តប្បឃោនេឌយ្យ។

១៩៦៖ បេស្សិយត្តិ បេស្សញ្ញំ។ សេសតិទ្ទេសោ ច ទុត្តត្តានយេច។

១៩៣៖ កាយចិក្កយេតិ បញ្ចហិ សហឆម្មិកេហិ សទ្ធិំ ចញ្ចតចសេត ចា ក្ខេយបត្តាតចសេត ចា ត តិដ្ឋេយ្យ។ ក្ខបចានំ កិក្ក ត កនេយ្យាតិ ក្ខបចាឆកនេ កិលេសេ អតិក្ខាតេត្តត្តា អត្តតិ បនេហិ សយលោ្វាហុលោហិ ក្ខបចានំ ត ឌេតយ្យ។ កាយេ ច តាកិសដ្ឋេយ្យាតិ កាយេ ច កិហិសំសក្កាទីហិ តាកិសដ្ឋេយ្យ។ លិកកយ្យា ឌតំ ត លបយេយ្យាតិ លិកកាយតាយ ឌតំ ត លបយេយ្យ។

យេ កាយចិក្កយា ចិតយេ បដិក្ខិត្តាតិ យេ ទាតបដិក្កហលចសេត កាយចិក្កយសិក្ខាបទេ (បារា៖ ३४៦ អាទយោ) ត ចដ្ដតីតិ បដិក្ខិត្តា, ឋានាឆិតេប្បតំ កាយចិក្កយំ ទស្សេតុំ “បញ្ចាត្តំ សទ្ធិំ បត្តំ ចា ចីចរំ ចា”តិអាទិយាហ។ តត្ថ បញ្ចាត្តំ សទ្ធិត្តិ បញ្ចាហិ សហឆម្មិកេហិ សហ។ បញ្ចា

សហធម្មិកា នាម កិច្ចកិច្ចតិសិក្ខាបទសាមេលេសាមេលិយោ។ ចត្ថាតិមំ ចាតិ បដិទ្វបកំ ធម្មេត្វា ចត្ថាតិមំ ចា។ ខ្លឹមំ ចា បត្តយន្តោតិ ចុឌ្ឍិ បវត្តេន្តោ ចា។ បរិចរេត្តឹតិ បរិចត្តត់ ករោតិ។

ពុទ្ធិយន្តោតិ ពុទ្ធូបកាចចន្តោ។ ជិន្ទាចក្ខុកាតិ ជិន្ទាសជិសនាលាចក្ខុកា។ អឆ ចា ជិន្ទាចិហារសត្តិម្មមេន លទ្ធនាលាចក្ខុកា។ បរចិត្តចិក្ខេភោតិ អត្តនោ ចិត្តេន បរេសំ ចិត្តជានកកា។ តេ ក្នុរតោបិ បស្សន្តីតិ ឲកយោជភតោបិ យោជភសតតោបិ យោជភសហស្សតោបិ យោជភសតសហស្សតោបិ ចក្កចាឡអតោបិ ឆ្វេតីហិចត្តារិបញ្ចាគសបឹសតិចត្តាលីសសហស្សតោបិ តតោ អតិរេកតោបិ ចក្កចាឡអតោ បស្សន្តិ ឥច្ឆន្តិ។ អាសន្នាបិ ន ជិស្សន្តីតិ សមីបេ ឋិតាបិ តិសិន្នាបិ ន បញ្ញាយន្តិ។ ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានន្តីតិ អត្តនោ ចិត្តេនាបិ បរេសំ ចិត្តំ បជានន្តិ។ ធេចតាបិ តោ សន្តិ ពុទ្ធិយន្តិតិយោតិ ធេចតាបិ ឲចំ សំចិជ្ជន្តិ ពុទ្ធូបកាចចន្តិតិយោ។ បរចិត្តចិក្ខុតិយោតិ បរេសំ ចិត្តំ ជានន្តិយោ។ ឈូឡអាទិកេហិ ចា កិលេសេហីតិ កាយក្ខុច្ចរិតាជិកេហិ ចា ខ្លបតាបេហិ។ យឌ្ឍិយេហិ ចាតិ កាយចិតក្កាជិកេហិ ចា។ ស្ទុលុយេហិ ចាតិ ញាតិចិតក្កាជិកេហិ ចា។ កាយក្ខុច្ចរិតាធយោ កម្មបឆចយេន , កាយចិតក្កាធយោ ចដ្ឋមូលកកិលេសចយេន ចេជិតន្ទា។

ញាតិចិតក្កាជិសុ "យមិង្សាញាតយោ សុខជីចិនោ សម្បត្តិយុត្តា"តិ ឲចំ បញ្ចកាមគុណសន្និស្សិតេន គេហសន្និស្សិតបេមេន ញាតកេ អារព្ភ ខ្លប្បន្នចិតក្កោ ញាតិចិតក្កោ។ "យមិង្សាញាតយោ ខយំ គតា ចយំ គតា សទ្ធា បសន្នា"តិ ឲចំ បចត្តា បន ញាតិចិតក្កោ នាម ន ហោតិ។

"អម្ហាកំ ជនបទោ សុភិក្ខោ សម្បន្នសស្សោ"តិ តុដ្ឋមានស្ស គេហស្សិតបេមចយេន ខ្លប្បន្នចិតក្កោ ជនបទចិតក្កោ។ "អម្ហាកំ ជនបទេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា ខយំ គតា ចយំ គតា"តិ ឲចំ បចត្តា បន ជនបទចិតក្កោ នាម ន ហោតិ។

អមរត្តាយ ចិតក្កោ, អមរោ ចា ចិតក្កោតិ អមរចិតក្កោ។ តត្ថ ខ្លក្កុដិកបម្ហាភាជីហិ ក្ខុក្ខ តិជ្ជិណ្ណេ សម្បរាយេ អត្តា សុខី ហោតិ។ អមរោតិ ក្ខុក្ករការិកំ ករោន្តស្ស តាយ ក្ខុក្ករការិកាយ បដិសំយុត្តោ ចិតក្កោ អមរត្តាយ ចិតក្កោ នាម។ ជិដ្ឋិកតិកោ បន "សស្សតំ ចធេសី"តិអាជីតិ បុដ្ឋោ "ឲចន្តិបិ មេ នោ, តថាតិបិ មេ នោ, អញ្ញថាតិបិ មេ នោ, នោតិបិ មេ នោ, នោ នោតិបិ មេ នោ"តិ ចិក្ខេបំ អាបជ្ជតិ, តស្ស សោ ជិដ្ឋិគតបដិសំយុត្តោ ចិតក្កោ, យថា អមរោ នាម មច្ឆោ ខ្ទកេ គហេត្វា មារេតុំ ន សក្កា, ឥតោ ចិតោ ច ធាចតិ គាហំ ន គច្ឆតិ, ឲចមេច ឲកស្មិំ បញ្ហេ អសណ្ឋហនតោ ន មរតីតិ អមរោ នាម ហោតិ, តំ ក្ខុចិធម្បិ ឲកតោ កត្វា "អមរចិតក្កោ"តិ ចុត្តំ។

បរានុទ្ទយតាបដិសញ្ញុត្តោតិ អនុទ្ទយតាបដិទ្វបកេន គេហស្សិតបេមេន បដិសំយុត្តោ។ ខ្លបដ្ឋាកេសុ នន្ទកេសុ សោចន្តេសុ ច តេហិ សទ្ធិំ ជិគុណំ នន្ទតិ ជិគុណំ សោចតិ, តេសុ សុខិតេសុ ជិគុណំ សុខិតោ ហោតិ, ក្ខុក្ខិតេសុ ជិគុណំ ក្ខុក្ខិតោ ហោតិ។ ខ្លប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ អត្តនា ចេចាយោគំ អាបជ្ជតិ។ តានិ តានិ កិច្ចានិ សាធេន្តោ បញ្ញត្តិំ ចីតិក្កមតិ, សល្លេខំ កោបេតិ។ យោ តស្មិំ សំសដ្ឋចិហារេ តស្មិំ ចា

វោយោគាបជ្ជនេ គេហស្សិតោ វិតក្កោ, អយំ បរានុទ្ទយតាបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ នាម។

លាភសក្ការសិលោកបដិសំយុត្តោតិ ចីវរាទិលាភេន ចេវ សក្ការេន ច កិត្តិសទ្ទេន ច សទ្ធិំ អារម្មណករណវសេន បដិសំយុត្តោ។ អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តោតិ “អហោ វត មំ បរេ ន អវជានេយ្យុំ, ន ឃដ្ដេត្វា វិឃដ្ដេត្វា កថេយ្យុ”ន្តិ ឯវំ អនវញ្ញាតភាវបត្ថនាយ សទ្ធិំ ឧប្បជ្ជនកវិតក្កោ។ សោ តស្មិំ “មា មំ បរេ អវជានិំសូ”តិ ឧប្បន្នេ វិតក្កេ បញ្ចកាមគុណសង្ខាតគេហនិស្សិតោ ហុត្វា ឧប្បន្នវិតក្កោ អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ។

តត្រ តត្រ សជ្ជតីតិ តេសុ តេសុ អារម្មណេសុ លគ្គតិ។ តត្រ តត្រ គណ្ហាតីតិ វុត្តប្បការំ អារម្មណំ បវិសតិ។ ពជ្ឈតីតិ តេហិ តេហិ អារម្មណេហិ សទ្ធិំ ពជ្ឈតិ ឯកីភវតិ។ អនយព្យសនន្តិ តត្ថ តត្ថ អវឌ្ឍិំ វិនាសំ។ អាបជ្ជតីតិ បាបុណាតិ។

អាមិសចក្ខុកស្សាតិ ចីវរាទិអាមិសលោលស្ស។ លោកធម្មគរុកស្សាតិ លោកុត្តរធម្មំ មុញ្ចិត្វា លាភាទិលោកធម្មមេវ គរុំ កត្វា ចរន្តស្ស។ អាលបនាតិ វិហារំ អាគតមនុស្សេ ទិស្វា “កិមត្ថាយ ភោន្តោ អាគតា, កិំ ភិក្ខូ និមន្តេតុំ, យទិ ឯវំ គច្ឆថ, អហំ បច្ឆតោ ភិក្ខូ គហេត្វា អាគច្ឆាមី”តិ ឯវំ អាទិតោវ លបនា។ អថ វា អត្តានំ ឧបនេត្វា “អហំ តិស្សោ, មយិ រាជា បសន្នោ, មយិ អសុកោ ច អសុកោ ច រាជមហាមត្តា បសន្នា”តិ ឯវំ អត្តុបនាយិកា លបនាតិ អាលបនា។ លបនាតិ បុដ្ឋស្ស សតោ វុត្តប្បការមេវ លបនំ។

សល្លបនាតិ គហបតិកានំ ឧក្កណ្ឋនេ ភីតស្ស ឱកាសំ ទត្វា សុដ្ឋុ លបនា។ ឧល្លបនាតិ “មហាកុដុម្ពិកោ មហានាវិកោ មហាទានបតី”តិ ឯវំ ឧទ្ធំ កត្វា លបនា។ សមុល្លបនាតិ សព្ពតោ ភាគេន ឧទ្ធំ កត្វា លបនា។ ឧន្នហនាតិ “ឧបាសកា បុព្ពេ ឦទិសេ កាលេ នវទានំ ទេថ, ឥទានិ កិំ ន ទេថា”តិ ឯវំ យាវ “ទស្សាម, ភន្តេ, ឱកាសំ ន លភាមា”តិអាទីនិ វទន្តិ, តាវ ឧទ្ធំ ឧទ្ធំ នហនា, វេឋនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អថ វា ឧច្ឆុហត្ថំ ទិស្វា “កុតោ អាភតំ ឧបាសកា”តិ បុច្ឆតិ។ “ឧច្ឆុខេត្តតោ ភន្តេ”តិ។ “កិំ តត្ថ ឧច្ឆុ មធុរ”ន្តិ។ “ខាទិត្វា ភន្តេ ជានិតព្ពន្តិ”។ “ន ឧបាសកា “ភិក្ខុស្ស ឧច្ឆុំ ទេថា”តិ វត្តុំ វដ្ដតី”តិ យា ឯវរូបា និព្ពេឋេន្តស្សាបិ និព្ពេឋនកថា, សា ឧន្នហនា។ សព្ពតោ ភាគេន បុនប្បុនំ ឧន្នហនា សមុន្នហនា។ ឧក្កាចនាតិ “ឯតំ កុលំ មំយេវ ជានាតិ, សចេ ឯត្ថ ទេយ្យធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ, មយ្ហមេវ ទេតី”តិ ឯវំ ឧក្ខិបិត្វា កាចនា ឧក្កាចនា, ឧទ្ទីបនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ សព្ពតោ ភាគេន បន បុនប្បុនំ ឧក្កាចនា សមុក្កាចនា។ អនុប្បិយភាណិតាតិ បច្ចយវសេន បុនប្បុនំ បិយវចនភណនតា។ សណ្ហវាចតាតិ មុទុវចនតា។ សខិលវាចតាតិ មទ្ទវបាលយុត្តវចនតា សិថិលវចនតា វា។ សិថិលវាចតាតិ អល្លីយវចនតា។ អផរុសវាចតាតិ មធុរវចនតា។

បុរាណំ មាតាបេត្តិកន្តិ បុរេ ឧប្បន្នំ មាតាបិតូនំ សន្តកំ។ អត្តនោ ហិតន្តិ បដិច្ឆន្នំ និធេរក្ខិតំ ។ ធារយាមីតិ បាលេមិ ហោមិ។ អសុកស្ស កុលូបកោតិ អសុកស្ស អមច្ចស្ស កុលូបគភិក្ខុ ឧបាសកោ។ អសុកាយាតិ អសុកាយ ឧបាសិកាយ។ មំ ឧបនិស្សាតិ មំ វិស្សជ្ជិត្វា។

១៩៤។ បយុត្តន្តិ ចីវរាទីហិ សម្បយុត្តំ, តទត្ថំ វា បយោជិតំ។ ពុទ្ធិស្សា កាថាយ និទ្ទេសោ សន្តោ ទេហតោ វុត្តនយោវ។

១៩៩. ទោមនស្សេន ន និយ្យាតិ ឧបចារេន ន និយ្យាតិ ឱធិសោតាតិ ឱធិកាយ.

សទ្ធោតិ អសត្តក្បាលឌីបតតោ ន សយ្ហា កាយិតា. សទ្ធេតោ កាតេកត សទ្ធា បរិសទ្ធា. ឃំ ឥត្វាតិ ឃំ ឥស្វិ បុគ្គលេ. សទ្ធត្តិ អសត្តក្បាលឌីបតំ កោទាចិឃំ. សទ្ធតាតិ សទ្ធាការោ. សាតេឃ្យត្តិ សទ្ធការោចា. កក្កុតាតិ បក្ខយតាឡអស្ស ចិឃ អបរាយសតក្លូយោ ឆន្ទសការោចា. កក្កុរិយត្តិបិ តស្សេច ចេចចតំ. បរិក្ខត្តតា បរិក្ខត្តិយត្តិ បក្ខុយេត តិលហិត្វា ឌបិតំ ចិឃ ឌឡហកោទាចិឃំ ចុត្តំ. កោចិ បត “កក្កុតាតិ សម្ភាចយិត្វា ចចតំ. កក្កុរិយត្តិ សម្ភាចយិត្វា ចចតការោចា. បរិក្ខត្តតាតិ អលង្ករណាការោ. បរិក្ខត្តិយត្តិ អលង្ករណការោចា”តិ អត្ថំ ចណ្ណយត្តិ. ឰគំ ចុច្ចតីតិ ឰគំ អត្តតោ អចិជ្ជយាតក្បាលប្បកាសតលក្ខណំ សាតេឃ្យំ តាយ ចុច្ចតិ. យេត សយន្តាកតស្ស បុគ្គលស្ស ក្បត្តិ ចា បិដ្ឋិ ចា ឌាតិតំ ន សក្កា.

“ចាគេន ស្នុកោ ហោតិ, ឌក្ខិណេន អឌាយិកោ;

សទេត តេលកោ ហោតិ, ចិសាណេត ឌក្កុចា”តិ. (ឌី. តិ. អដ្ឋ. ១.១៥៩; ចិក. អដ្ឋ. ៥៥៣) –

ឧចំ ចុត្តយក្ខស្នុកសឌិសោ ហោតិ. អតិយញ្ញាតីតិ អតិក្កយិត្វា យញ្ញាតិ.

កិំ បតាឃំ ពាហុលិឌីចោតិ អឃំ បត បុគ្គលិ កោ តាយ ពាហុលិឌីចកោ. សត្តំ សិកក្ខតីតិ លទ្ធំ សត្តំ ឈាគតិ. អប្បបុញ្ញោតិ យត្តបុញ្ញោ. អប្បសក្ខោតិ បរិចារចិទហិតោ. បញ្ញាសយ្យត្តោតិ សយ្យត្តបញ្ញោ បរិបុណ្ណបញ្ញោ. បតំាចិស្សជ្ជតីតិ បតំាកចេតិ ឡាកោទាតិ.

១៩៥. សុត្វា ទុសិតោ ពាហុំ ចាចំ, សយណាតំ ចា បុផុឌតាតត្តិ ទុសិតោ ឈដ្ឋិតោ បទេហិ តេសំ សយណាតំ ចា លត្តិយាឌិកឌាតំ ចា អញ្ញេសំ បុផុឌតាតំ ពាហុប្បិ អតិដ្ឋំ ចាចំ សុត្វា. ត បដិចជ្ជាតិ ត បដិចឌេឃ្យ. កិំ ការណា? ត ហិ សន្តោ បដិសេតិ កទោត្តិ.

កក្ខឡឧតាតិ ឌារុណោត. សន្តោតិ តិព្វុតកិលេសា. បដិសេតិត្តិ បដិសត្តុំ. បដិយល្លត្តិ បដិឃោឌំ. បដិកណ្ហកត្តិ បដិចេទិ. បដិបក្ខត្តិ កិលេសបដិបក្ខំ, កិលេសចសេត សត្តំ ត កទោត្តីតិ អត្ថោ.

១៩៦. ឧតញ្ញា ឌយ្យញ្ញាយាតិ សញ្ញយេតំ ឃចាចុត្តំ ឌយ្យំ ពាត្វា. ចិចិតត្តិ ចិចិតតា. សត្តីតិ តិព្វុតិ ពាត្វាតិ តិព្វុតិ រាកាឌីតំ សត្តីតិ ពាត្វា.

សមញ្ញាតិ កាយសុចរិតាទិ. ចិសមញ្ញាតិ កាយទុច្ចរិតាទិ. បចញ្ញាតិ ឌសកុសលកម្មបថំ. ចិបចញ្ញាតិ ឌសអកុសលកម្មបថំ. សាចជ្ជញ្ញាតិ អកុសលញ្ញា. អតចជ្ជញ្ញាតិ កុសលញ្ញា. ហីតបណីតកណ្ហសុក្កចិញ្ញុកទហិតចិញ្ញុបសត្តត្តិ ឰគម្បិ កុសលាកុសលមេច. តត្ថ កាយសុចរិតាទិ

នយការលោតោ នយំ កាយតុច្ចរិតាតី ចិនយការលោតោ ចិនយំ ឝនក្សលកយុបធា ស្កាតិកយតបឆត្តា បធំ ឝនអក្សលកយុបធា ស្កាតិកយតបឋិបក្លត្តា អបិឃកយតបឆត្តា ចិបធំ អក្សលំ នធោសត្តា សាចន្ថ្លំ ក្សលំ តិធ្លោសត្តា អតចន្ថ្លំ ពធា ខយាខហត ចា ឝោសខយាខហត ចា ខលិកខយាខហត ចា នយ្សយុត្តត្តា ហិតំ អខលិកអឝោសអខយាហនយ្សយុត្តត្តា បហិតំ កលុ្ចបិកត្តា កល្យា ស្កុចិបិកត្តា ស្កុំ ត្សន្លាឌីហិ ចិន្សាហិ ការហិតត្តា ចិន្សាការហិតំ ខពហិ ឲច ខធាយិតត្តា ចិន្សាបសត្តិ ខាតត្ថាំ

១៩៨ំ កិ ការលោ តប្សយខន្សួឃ្ស ត្ថតិ ខច – អកិក្ស ហិ ខសាតិ កាធាំ តត្ថ អកិក្សតិ ទ្សបិឌិតំ អកិកចិតាំ អតកិក្សខតាតិ ខពហិ អតកិក្សខតាំ នក្លិឆយុមតិតិហយន្ថស៊ីតិ បន្តក្លខយច អតិតិហំ ឆយុំ អន្ថក្លិំ នគា តយសួ្ស’យតុនិខក្លតិ នគា តយសួ្សខត្លា តិខស្សា និក្លាខឃា និខក្លឃ្ស

ខកហិឌិ កិខលខសហិតិ ខកហិឌិ ទាកាឌ្ជិបតាបកខទហិ កិខលខសហិ អកិខកានិ ខតតិ ខត កិខលខស អកិកចិ ខសង់ នន្តាត្ថ បិកឌខយចំ

ខកចលំ បត ឲត្ថ "ធក្លហិ ខតច ខលិខលិ"តិអាឌីហិ ត្ថត្រ្ថឃងចខទា, "អត្លាតយខធា បិតាត"ត្តិអាឌីហិ នត្តិឌិបឋិខក្លបយុខលត បន្ធឃបឋិខសចតសិលំ, ខយតុតខយាសចន្ថ្លខបស្កហិឃាឌីហិ បិតិខយាក្លង់ចខសិលំ , "អាចត្តាហំ ស្កបិតំ លក្លលា"ត្តិអាឌីហិ អាឌិចបិទិស្សន្លិសិលំ, "សាឃិ ត បិឝខលិលស្សា"តិ ត្ថយិតា នយាឌិ, "ចិចិតំ កិក្លា"តិ ត្ថយិតា បន្តា, "នគា នខតា និខក្លា"តិ ត្ថយិតា បុត នខន្លបខតា តិខស្សាបិ និក្លា, "អធ អាសខតស្ស បឃខតស្ស, អប្សសខន្លស្ស កិក្ល ចិហខទឃ្ស, តិន្ថុំ ត ឆាហ្សលិកខទឃ្សា"តិអាឌីហិ សិលនយាឌិបន្តាតំ ន្ថបកាទាតុបការនក្ខលាភចិខតាឝតាតិ ធុត្តាតិតិំ ឲចំ កកធា តិយុំតស្ស បទិបុណ្ណបឋិបធំ ចត្ថា អខហត្តកិក្សឌត ខឝសតំ តិន្ថាខបសិ, ខឝសតាបទិឃាសាខត បុទាកឝស្សខត្ត (យហាតិំ ប័ឲ្យ អាឝឃា) ធុត្តនឌិខសាឃចាកិនយឃា អខហាសិតិំ

នន្លយុប្សខន្លាតិកាឃ យហាតិខន្លនន្ថកធាឃ

ត្សចឌកស្សត្តតិខន្លនចល្លតា តិឌ្ថិតាំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៥. អត្តទណ្ឌសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៧០. បន្នរសមេ អត្តទណ្ឌសុត្តនិទ្ទេសេ អត្តទណ្ឌា ភយំ ជាតន្តិ បឋមគាថាយ អត្ថោ – យំ លោកស្ស ទិដ្ឋធម្មិកំ វា សម្បរាយិកំ វា ភយំ ជាតំ, តំ សព្ពំ អត្តទណ្ឌា ភយំ ជាតំ អត្តនោ ទុច្ចរិតការណា ជាតំ, ឯវំ សន្តេបិ ជនំ បស្សថ មេធគំ, ឥមំ សាកិយាទិជនំ បស្សថ អញ្ញមញ្ញំ មេធគំ ហិំសកំ ពាធកន្តិ។ ឯវំ តំ បដិវិរុទ្ធំ វិប្បដិបន្នំ ជនំ បរិភាសិត្វា អត្តនោ សម្មា បដិបត្តិទស្សនេន តស្ស សំវេគំ ជនេតុំ អាហ “សំវេគំ កិត្តយិស្សាមិ, យថា សំវិជិតំ មយា”តិ។ បុព្ពេ ពោធិសត្តេនេវ សតាតិ អធិប្បាយោ។

តយោតិ គណនបរិច្ឆេទោ។ ទណ្ឌាតិ ទុច្ចរិតា។ កាយទណ្ឌោតិ កាយទុច្ចរិតំ។ វចីទណ្ឌាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ តិវិធំ កាយទុច្ចរិតន្តិ បាណាតិបាតាទិកាយតោ បវត្តំ ទុដ្ឋំ ចរិតំ, កិលេសបូតិកត្តា វា ទុដ្ឋំ ចរិតន្តិ លទ្ធនាមំ តិវិធំ ទុច្ចរិតំ កាយទុច្ចរិតំ។ ចតុព្ពិធន្តិ មុសាវាទាទិចតុព្ពិធំ។ តិវិធន្តិ អភិជ្ឈាទិតិវិធំ។ ទិដ្ឋធម្មិកន្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ឥមស្មិំយេវ អត្តភាវេ បដិសំវេទនីយំ។ សម្បរាយិកន្តិ អនាគតេ អត្តភាវេ បដិសំវេទនីយំ។ អាគុចារីតិ បាបការី អបរាធការី។ តមេនំ រាជា បរិភាសតីតិ បាបការិំ រាជា បរិភាសតិ, ភយំ ឧប្បាទេតិ។ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតីតិ កាយិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ ទោមនស្សំ វិន្ទតិ។ ឯតំ ភយំ ទុក្ខំ ទោមនស្សន្តិ ឯវរូបំ ភយញ្ច ទុក្ខញ្ច ទោមនស្សញ្ច។ កុតោ តស្សាតិ តស្ស ចោរស្ស កុតោ ឧប្បន្នំ។ អត្តទណ្ឌតោ ជាតន្តិ អត្តនា កតទុច្ចរិតតោ ឧប្បន្នំ។

អន្តមសោតិ ហេដ្ឋិមតោ។ វចនីយម្បិ ករោតីតិ “ន តេ លព្ភា ឥតោ បក្កមិតុ”ន្តិ ឥតោ ឥមម្ហា កាយាទិនា គន្តុំ ន លព្ភា។ ន សក្កា ពាហិ និក្ខមិតុន្តិ បលិពោធំ សង្គំ ករោតិ។ ឆនជាតិបច្ចយាបីតិ ឆនបរិហានិការណាបិ។ រាជា តស្ស វិវិធា កម្មការណា ការាបេតិ។ កសាហិបិ តាឡេតីតិ កសាទណ្ឌកេហិ បោថេតិ។ វេត្តេហិបិ តាឡេតីតិ សកណ្ដកវេត្តលតាហិ បោថេតិ។ អឌ្ឍទណ្ឌកេហីតិអាទយោ ហេដ្ឋា វុត្តនយាយេវ។ សុនខេហិបិ ខាទាបេតីតិ កតិបយានិ ទិវសានិ អាហារេ អទត្វា ឆាតសុនខេហិ ខាទាបេតិ។ តេ មុហុត្តេន អដ្ឋិកសង្ខលិកមេវ ករោតិ។ សូលេ ឧត្តាសេតីតិ សូលំ អារោបេតិ។ រាជា ឥមេសំ ចតុន្នំ ទណ្ឌានំ ឥស្សរោតិ ឥមេសំ ចតុន្នំ អាណានំ កាតុំ រាជា សមត្ថោ។

សកេន កម្មេនាតិ សយំកតេន កម្មេន។ តមេនំ និរយបាលាតិ ឯត្ថ ឯកច្ចេ ថេរា “និរយបាលា នាម នត្ថិ, យន្តរូបំ វិយ កម្មមេវ ការណំ ការេតី”តិ វទន្តិ។ តេសំ តំ “អត្ថិ និរយេសុ និរយបាលាតិ, អាមន្តា។ អត្ថិ ច ការណិកា”តិអាទិនា នយេន អភិធម្មេ (កថា។ ៨៦៦ អាទយោ) បដិសេធិតមេវ។ យថា ហិ មនុស្សលោកេ កម្មការណការកា អត្ថិ, ឯវមេវ និរយេសុ និរយបាលា អត្ថីតិ។ តត្តំ អយោខិលន្តិ តិគាវុតំ អត្តភាវំ សម្បជ្ជលិតាយ លោហបថវិយា ឧត្តានកំ និបជ្ជាបេត្វា ទក្ខិណហត្ថេ តាលប្បមាណំ អយសូលំ បវេសេន្តិ, តថា វាមហត្ថាទីសុ។ យថា ច ឧត្តានកំ និបជ្ជាបេត្វា, ឯវំ ឧរេនបិ វាមបស្សេនបិ ទក្ខិណបស្សេនបិ និបជ្ជាបេត្វា តំ កម្មការណំ ករោន្តិយេវ។

សំវេសេត្វាតិ ជលិតាយ លោហបថវិយា តិគាវុតំ អត្តភាវំ និបជ្ជាបេត្វា។ កុឋារីហីតិ មហតីហិ គេហច្ឆាទនស្ស ឯកបក្ខមត្តាហិ

ក្យធាទីហិ តទន្តិ, លោហិតំ តឌី ហុត្វា សន្តតិ, លោហបច្ចយេនា ឌាលិ ឧប្បជ្ជិត្វា តន្តិតប្បាត់ គណ្ហាតិ, យហាក្រុល្លិ ឧប្បជ្ជតិ, តន្តា បត ឃុត្តាហតំ ពរិត្វា តារុ ចិយ អដ្ឋ សយ្យិ លព្ធអំសយ្យិ ពនោត្តិ៍ ចាឃីហីតិ យហាឃុប្បបយាណាហិ ចាឃីហិ៍ ររច ឈោឌោត្វាតិ សន្តិ ឃុកឈោទិត្តាបក្ខុរចក្កក្ខុរបិឌេតហិ សព្ពតោ បឌ្ចលិតេ ររច ឈោឌេត្វា៍ យហត្តត្តិ យហាក្បរីការបយាហ៍ អានោរាបត្តីតិ សយ្យឌ្ឍលិតេហិ អឃយ្យុកូនេហិ បេរិចត្តា អានោរាបត្តិ៍ សកិយ្យិ ឧត្តិ ឃុបក្កូតិតាឃ ឧក្ខលិឃា បក្ខិត្តតណ្ហុលំ ចិយ ឧត្តំ អឆោ ពីទិឃញ្ចា កន្តតិ៍ យហាតិរឈតិ អឌីចិយហាតិរឃយិ្យា

ចតុក្កណ្ណោតិ ចតុរស្សយន្តបាសាណសោ៍ ចិកទោត្វាតិ ចតុក្ខារចឈេត ចិកទោត្វា៍ កាកនោ យិទោតិ ក្ខារចីធីតំ ចឈេត ការោក ឆោបត្វា ឆោបត្វា ចិកទោត្វា៍ បរិឃនោត្តាតិ បរិក្ខិត្តោត្វា៍ អឃសាតិ ឧបរិ តចឈោឌតិកេត អឃបតោត្តត លាឌីនោ៍ សយត្តា ឈោឌតសត់ ឋរិត្វា តិដ្ឋីតិ ៦ចំ ឋរិត្វា តិដ្ឋតិ, ឃឆា សយត្តា ឈោឌតសេត ឆត្វា ឌូលោកត្តស្ស អក្ខិតិ ឃយករោក្យអកា ចិយ តិក្ខយត្តិ៍ ពឌរិឃាតបតាតិ សនេត្តាបិ តេ ឧស្សរេហិ សត្តិ អដ្ឋ យហាតិរឃា ពឌរិឃា តិដ្ឋំ តបត្តីតិ ពឌរិឃាតបតា៍ ពាលចក្រុតាឃ ឈោរា៍ កប្បដ្ឋិកាត់ អដ្ឋិតំ អត្តិតាឃ អដ្ឋិយនោត្តា៍ អាសានេតំ្យ ឈនេដ្ឋតំ្យ ក្រុក្កូរតាឃ ក្រុរាសេ៍ ឋិដ្ឋយត្តា ចា ឃុតយត្តា ចា លោយាតិ ហំរេតីតិ លោយហំសត្នុបិ៍ គីសតតាឃ គិឃ្វា៍ កឃឌតតតាឃ បជិកឃា៍ ឃុលាការចត ក្រុលា៍

បុរត្តិយាឃកិត្តិឃាតិអាឌិកាឆាត់ ៦ចំ អឌីចិតិរឈោតិ បរិឃត្តិ ពត្វា អយំ សរេត្តបតោ្វា – អក្កិឌាលិត់ ចា បត សត្តាត់ ចា តោសំ ក្រុក្ខស្ស ចា ចីចិ អត្តូរំ តត្តិ ៦ត្តាតិ អឌីចិ៍ ៣(៣ ហិ បុរត្តិយាឌីហិ កិត្តិហិ ឌាលិរាសិ ឧដ្ឋហិត្វា បិបកយ្យិតោ បុក្កលេ ឈារបនោត្តា បន្តិយាឌីឃុ កិត្តីឃុ បឌិហញ្ញាតិ បហរតិ, តា ឆ កិត្តិរឃា ចិតិចិដ្ឋិញ្ញា បររតោ ឈោឌតសត់ គណ្ហាតិ, ហេដ្ឋា ឧដ្ឋិតា ឧបរិ បឌិហញ្ញាតិ, ឧបរិ ឧដ្ឋិតា ហេដ្ឋា បឌិហញ្ញាតិ៍ ៦ចំ តារេចត្ត ឌាលិត់ ចីចិ តាយ តត្តិ៍ តស្ស បត អនោត្តា ឈោឌតសតប្បាត់ លីរេចល្លិបិដ្ឋស្ស ប្បុរិតតាក្យត្តា ចិយ សេត្តហិ តិរត្តរំ ប្បុរិតំ ចត្យហិ ញ្ញរិឃាបឆេហិ បច្ចត្តាត់ សត្តាត់ បយាហ៍ តត្តិ, ត ឆ អញ្ញាយញ្ញា ព្យាធាឡេឆត្តិ, សកសកដ្ឋារេតឈេច បច្ចត្តិ៍ ៦ចេយេត្ត សត្តាត់ ចីចិ តាយ តត្តិ៍ ឃឆា បត ឌិច្ឆុក្ក ៧ យក្រុពិត្តតិ សត្តយស្ស តប្បុលោហពិត្តុតោ អត្រុឌហតពាលចតាឃ អនោត្តាហារិកាតិ ហោត្តិ, តឆា តត្ត អត្រុឌហតពាលចតាឃ រសេសា ៧ អក្យុសលចិបិក្យុបក្ខា អនោត្តាហារិកា ហោត្តិ, ក្រុក្ខេយេច តិរត្តរំ បញ្ញាឃតិ៍ ៦ចេយេត្ត ក្រុក្ខស្ស ចីចិ តាយ តត្តិ៍ តិរស្សាឌេដ្ឋត តិរឈោឃា៍

តត្ត សត្តា យហាលុត្តាតិ តស្មិ តិត្តាត្តា សត្តា យហត្តា លុត្តា៍ យហាកិត្តឹសកាទិតោតិ យហត្តការុណកយ្យុកាទិតោ៍ អច្ចត្តបិបកយ្យត្តាតិ ៦កំរេសត បិបកយ្យិតោ៍ បច្ចត្តិ ត ឆ យិឃ្យរេតិ លត្តិ ឌាលិតយត្តរេ បច្ចត្តិ, ត ឆ យិឃ្យត្តិ៍ ឌាតរេចឌសយោ ពារឈោតិ តោសំ សរិរំ អក្កិសឌិសំ៍ តោសំ តិរឃចាសិតត្តិ តោសំ បិបកយ្យាត់ តិរឃចាសីត់៍ បស្ស ពយ្យាត់ ឌព្យហត្តត្តិ បិបកយ្យាត់ ធិរកាចំ ឌូលោកហិ៍ ត កប្ពា ហោតិ តបី យសិតិ លារិកាបិ ត ហោតិ អក្កូរោបិ៍ បុរត្តិយេតាតិ ឃឆា តំ ក្ខារំ អបិរុតំ ហោតិ, អឆ តឌកិយុលា ឆាចត្តិ, តោសំ តត្ត លចិអាឌីតិ ឈាឃត្តិ៍ ក្ខារសយឹបំ បត្តាតត្ចា តោសំ តំ បីធីឃតិ, បន្តិយំ អបិរុតំ ចិយ លាឃតិ៍ ៦ស តរឃា សត្តាត្វ៍ អកិតិក្ខយិតាសា តេតិ តិរឃា តិក្ខយិតំ្យ អាសា ៦តោសត្តិ តិក្ខយិតាសា៍ យោក្ខូកចេសិតោតិ យុត្តាត្រុបិយំ ៦សត្តា កចេសត្តាបិ៍ ត តេ តតោ តិក្ខយិតំ្យ, លកត្តិ ពយុបច្ចឃាតិ តេ សត្តា តិរឃតោ តិក្ខយតក្ខារំ បិបកយ្យុបច្ចឃា តាឌិកច្ឆត្តិ៍ តោសត្ចា បិបកយ្យត្តិ, អចិបក្កំ ពតំ ពាហុត្តិ តោសត្ចា សត្តាត់ លិយកំ ការុណកយ្យំ អចិបិកំ

ᨻᩉᩩᩅᩥᨵᩴ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨠᨲᩴ ᩏᨸᨧᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᩈᩴᩅᩮᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩃᨶᩴ᪨ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨶᨲᩮᩣ ᨣᨾᨶᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨩᨶᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᨶᩴ᪨ ᨸᩦᩊᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᩴ᪨ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩦᩊᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ᪨ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨

᪑᪔᪑. ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᩴᩅᩥᨩᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᨠᩮᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩮ ᩏᨴᨠᩮ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨾᩴ ᨽᨿᨾᩣᩅᩥᩈᩦᨲᩥ ᨾᩴ ᨽᨿᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨

ᨠᩥᩃᩮᩈᨹᨶ᩠ᨴᨲᩣᨿ ᨹᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩥᩃᩮᩈᨧᩃᨲᩣᨿ ᨧᩃᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨾᨶᩮᩣᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨾᩩᨡᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᩉᨲᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨸᩮᨶ ᩋᩣᩉᨲᩣ ᨸᩉᨲᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᨲᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨾᩃ᩠ᩃᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨲᩣ᪨ ᩋᩣᨥᩣᨲᩥᨲᩣᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨥᩣᨲᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣ᪨ ᨸᩣᨱᩦᩉᩥᨸᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥᨸᩥ ᨸᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪔᪒. ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨾᩈᩣᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩣᨴᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨴᩥᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨾᩮᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩣ᪨ ᩍᨧ᩠ᨨᩴ ᨽᩅᨶᨾᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨲᩣᨱᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨴ᩠ᨴᩈᩣᩈᩥᩴ ᩋᨶᩮᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᨩᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩣᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩴ᪨

ᩋᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩈᩣᩁᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩣᩁᩮᨶ ᩈᩣᩁᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᨸᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩏᨸᩁᩥᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨲᩥ ᨿᩮ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮᩈᩩ ᩈᩣᨾᩣᨠᩮᩈᩩ ᨣᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨲᩮᨸᩥ ᩑᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩣ᪨ ᩈᨾᩮᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩣ᪨ ᨧᩃᩥᨲᩣᨲᩥ ᨧᩃᨶᩴ ᨣᨲᩣ᪨ ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣᨲᩥ ᩏᨸᨥᨭ᩠ᨭᨶᩮᨶ ᨸᩦᩊᩥᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩣᩅᨲᩣᨿ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨣᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨩᩁᩣᨿ ᩋᨶᩩᩈᨭᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᨸᨲ᩠ᨳᨭᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨵᩣᨲᩩᩅᩥᩈᨾᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᨭᩣ᪨ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨶᩣ ᩋᨽᩥᩋᩣᩉᨲᩣ ᨸᩉᨲᩣ᪨ ᩋᨲᩣᨱᩣᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩋᩃᩮᨱᩣᨲᩥ ᩃᩮᨱᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩋᩈᩁᨱᩣᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩈᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩁᨱᩣ᪨ ᩋᩈᩁᨱᩦᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᩈᩁᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩈᩁᨱᩦᨽᩪᨲᩣ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨸᨴᩔ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᨸᨴᩴ᪨ ᨲᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩃᨶᩴ᪨ ᩃᩮᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨿᨶᩣᩈᨶᩴ᪨ ᨣᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨸᩁᩣᨿᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᩋᨿᨶᩴ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥᨲᩴᨿᩮᩅᩋᨴ᩠ᨴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᩴᨿᩮᩅ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᨠᩣᩃᩮᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩴ, ᩈᨾᩮᨲᨲᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩴ ᨩᩁᩣᨿ ᩒᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨸᩣᨠᩣᨿ ᨩᩁᩣᨿ ᩋᩅᩈᩥᨲᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᨲᩴ

១៤២. ឧទ្ធច្ចវារេ ទុតិយ ញ្ញាណេ, ជិវ្ហា ទេ អនតិ អហុតិ យោព្ពញ្ញាទិកំ ឧទ្ធច្ចវារេយេវ អត្ថាបរេក ឯវ ចិតាវកេ ឯវ ឌនាទីហិ ញ្ញាណេ អាហារចិត្ត វទេត្ត ជិវ្ហា អនតិ ទេ អនេហាសិ. អនេទត្ត វល្លត្តិ អច ឯទេតសុ វទេត្តសុ នាកាទិវល្លំ. ហទយស្សិតត្តិ ចិត្តតិស្សិតំ.

យោព្ពញ្ញា ឌនា ឧទ្ធច្ចបេតីតិ ឌនា អនុព្ពុទេយតិ ចិនាទេវតិ. ឯវំ វុត្តំ.

១៤៣. “កថំ អាគុកាថំ វល្លំ”ន្តិ ចេ? យេន វទេល្លន ឧប្បតិណ្ណាតិ កាទា. តទ្ធ ជិវា វត្តា ចិនាចតីតិ វត្តា ទុក្ខនិតជិវាបិ បុរត្ថិមាទិជិវាបិ ចិជិវាបិ នាចតិ. តទេវ វល្លមត្តយុ ន នាចតិ ន វិនតីតិ តទេវ វល្លំ វុត្តនិត្ថា តា ច ជិវា ន នាចតិ, ចតុទ្វារេ ច ន វិនតិ.

អញ្ញាណត្តិអាទីសុ ញាណាណេស្សនបដិបក្ខតោ អញ្ញាណំ. អនេស្សនំ. អភិសមេតា ហុត្វា នមេន្ត ន វមេតិ ន វមាកច្ឆតីតិ អនភិសមយោ. អនុរូបតោ នមេ ពុជ្ឈតីតិ អនុវោធោ. តប្បដិបក្ខតាយ អននុវោធោ. អនិច្ចាទីហិ វទ្ធិំ យោនេត្វា ន ពុជ្ឈតីតិ អសម្ពោធោ. អសន្តំ អវមន្នំ ពុជ្ឈតីតិបិ អសម្ពោធោ. ចតុសច្ចនមំ ន បដិវិជ្ឈតីតិ អប្បដិវេធោ. រូបាទីសុ ឯកធម្មម្បិ អនិច្ចាទិវាមញ្ញតោ ន វង្គណ្ហាតីតិ អសង្គាហណា. តទេវ នមំ ន បរិយោគាហតីតិ អបរិយោគាហណា. ន វមំ បេក្ខតីតិ អសមបេក្ខនា. នមានំ វការំ បតិ ន អបេក្ខតីតិ អបច្ចវេក្ខណា.

កុសលាកុសលកម្មេសុ វិបរីតវុត្តិយា វការកហណាការេន ចា ឯកម្បិ កម្មំ ឯតស្ស បច្ចក្ខំ នត្ថិ, វយំ ចា កស្សចិ នមស្ស បច្ចក្ខករណំ នាម ន ហោតីតិ អបច្ចក្ខកម្មំ. យំ ឯតម្ហិ អនុប្បន្នេ យាតេ ចិត្តវន្តានំ មេជ្ឈំ សុចិ ទោទានំ, តំ ទុដ្ឋុ មេជ្ឈន្តិ យេតាតិ ទុម្មេជ្ឈំ ពាលានំ ការេចា ពាល្យំ. មុយ្ហតីតិ មោហោ. ពលចតរោ មោហោ បមោហោ. វមន្តតោ មុយ្ហតីតិ វមោហោ. វិជ្ជាយ បដិបក្ខភាចតោ ន វិជ្ជាតិ អវិជ្ជា. ឱឃយោគត្ថោ វុត្តត្ថោយេវ. ថាមគតដ្ឋេន អនុសេតីតិ អនុសយោ. ចិត្តំ បរិយុដ្ឋាតិ អភិភវតីតិ បរិយុដ្ឋានំ. ហិតគហណាការេន ហិតានិមុខំ គន្តុំ ន វក្កោតិ អញ្ញទត្ថុ លង្គតិយេវាតិ លង្គី, ខញ្ជតីតិ អត្ថោ. ទុរុគ្ឃាដនដ្ឋេន ចា លង្គី. យថា ហិ មហាបលិឃវង្ខាតា លង្គី ទុរុគ្ឃាដា ហោតិ, ឯវមយម្បិ លង្គី វិយាតិ លង្គី. សេវំ វុត្តានយមេវ.

យាឯវទ្ធបិ កង្ខាតិ ឯត្ថ កង្ខនវសេន កង្ខា. កង្ខំ អាគមតីតិ កង្ខាយនា. បុរិមកង្ខា ហិ ឧត្តរកង្ខំ អាគមតិ នាម. អាការវចនេន ចា ឯតំ វុត្តំ. កង្ខាសមង្គិចិត្តំ កង្ខាយ អាយិតត្តា កង្ខាយិតំ នាម. តស្ស ភាវោ កង្ខាយិតត្តំ. វិមតីតិ វិគតា មតិ វិមតិ. វិចិកិច្ឆាតិ វិគតា ចិកិច្ឆា វិចិកិច្ឆា, វភាវំ វា វិចិនន្តោ កិច្ឆតិ កិលមតិ ឯតាយាតិ វិចិកិច្ឆា. សា សំសយលក្ខណា, កម្បនរសា, អនិច្ឆយបច្ចុបដ្ឋានា, អនេកំសគ្គាហបច្ចុបដ្ឋានា វា, អយោនិសោមនសិការបទដ្ឋានា, បដិបត្តិយា អន្តរាយករាតិ ទដ្ឋព្វា.

កម្បនដ្ឋេន ទ្វិធា ឯជយតីតិ ទ្វេឡ្ហកំ. បដិបត្តិនិវារណេន ទ្វេធាបថោ វិយាតិ ទ្វេធាបថោ. “និច្ចំ វា នុខំ អនិច្ចំ

ចា”តិអាទិបចត្តិយា ឯកស្មិំ អាការេន សណ្ឋាតុំ អសមត្ថតាយ សមត្ថេតា សេតីតិ និសេយា˙ ឯកំសំ កេហតុំ អសមត្ថតាយ ត ឯកំសក្ការេហាតិ អនេកំសក្ការេហា˙ តិដ្ឋតុំ អសក្កោន្តិ អារម្មណេតា ឆ្លសក្កតីតិ អាសប្បតា˙ ឆ្លកាហិតុំ អសក្កោន្តិ បរិសមត្ថេតា សប្បតីតិ បរិសប្បតា˙ បរិសេយាកាហិតុំ អសមត្ថតាយ អបរិសេយាកាហណា˙ តិដ្ឋយចសេត អារម្មណេ បចត្តិតុំ អសមត្ថតាយ លម្ពិតត្តំ ចិត្តស្ស, ឆន្ទការចាតិ អត្ថោ˙ ចិចិកិច្ឆា ហិ ឧប្បជ្ជិត្វា ចិត្តំ ឆន្ទំ ករោតិ, យស្មា បត សា ឧប្បជ្ជមានា អារម្មណំ កេហត្វា បតំ ចិលិលត្តិ ចិយ, តស្មា យតោចិលេលោតិ ចុត្តា˙

ចិន្ទ្វាតិ សល្លេត លន្ទប្បហារេនា˙ ឋុន្ទ្វាតិ ឈដ្ដិតោ˙ បសេនតាតិ បីឡិតោ˙ ឆាចតីតិ បុនេតា កច្ឆតិ˙ ចិឆាចតីតិ អនេកចិឆេត កច្ឆតិ˙ សន្ធាចតីតិ ចេកេត ឆាចតិ˙ និសនតីតិ ឡូតោ ចិតោ ច ចរតិ˙

អនេចលកោតិ តិន្ទ្រលិ, តក្កោតិ អត្ថោ˙ យុត្តាចារោតិ ចិសដ្ឋាចារោ, ឧច្ចារកម្មាទីសុ លេវិកយក្យលបុត្តាចារេត ចិនហិតោ ចិតកោច ឧច្ចារំ ករោតិ, បស្សាចំ ករោតិ, លាឌតិ ក្បឡូតិ˙ ហត្ថាបលេលតាតិ ហត្ថេ បិណ្ឌិបិទ្ធេតោ ខិចត្បាយ ហត្ថំ អបលិលតិ, ឧច្ចារំ ចា កត្វា ហត្ថបិណ្ឌិយចេ ឌណ្ឌកសញ្ញ ហុត្វា ហត្ថេត អបលិលតិ˙ តោ កិរ ឌណ្ឌកំ “សត្ថា”តិ បញ្ញបេត្តិ˙ កិក្លាកហណត្ថំ “ឯហិ ភទន្ត”តិ ចុត្តា ត ឯតីតិ ត ឯហិភទត្តិកោ˙ តេត ហិ “តិដ្ឋ ភទន្ត”តិ ចុត្តាបិ ត តិដ្ឋតីតិ ត តិដ្ឋភទត្តិកោ˙ តទុភយម្បិ កិរ សោ “ឯតស្ស ចចតំ កតំ ភចិស្សតី”តិ ត ករោតិ˙

អកិហដន្តិ បុរេតរំ កេហត្វា អាហដំ កិក្ខំ˙ ឧទ្ទិស្សកតន្តិ “ឦទំ តុម្ហេ ឧទ្ទិស្ស កត”ន្តិ ឯចំ អារោចិតំ កិក្ខំ˙ ត តិមន្តតន្តិ “អមុកំ ភាយ ក្បល់ ចា ចិចិំ ចា កាយំ ចា បចិសេយ្យាថា”តិ ឯចំ តិមន្តិតកិក្ខម្បិ ត សាទិយតិ ត កណ្ហាតិ˙ ត ក្បម្ពិម្បុលាតិ ក្បម្ពិតោ ឧទ្ធរិត្វា ទិយ្យមានំ កិក្ខំ ត កណ្ហាតិ˙ ត កញ្ញប្បិម្បុលាតិ កញ្ញប្បីតិ ឧក្ខលិ ចា បច្ឆិ ចា, តតោបិ ត កណ្ហាតិ˙ កស្មា? ក្បម្ពិកញ្ញប្បិយោ មំ តិស្សាយ កដច្ឆុតា បហារំ លភត្តីតិ˙ ត ឯឡអកមន្តរន្តិ ឧម្មារំ អន្តរំ ករិត្វា ទិយ្យមានំ ត កណ្ហាតិ˙ កស្មា? អយំ មំ តិស្សាយ អន្តរករណំ លភតីតិ˙ ឌណ្ឌមុសលេសុបិ ឯសេច តយោ˙

ត ទ្វិន្តន្តិ ទ្វីសុ ក្បញ្ញមាតេសុ ឯកស្មិំ ឧដ្ឋាយ ទេទេត្ត ត កណ្ហាតិ˙ កស្មា? កចាចអន្តរាយោ ហោតីតិ˙ ត កព្ភិតិយាតិអាទីសុ បត “កព្ភិតិយា ក្បច្ឆិយំ ឌារកោ កិលយតី”តិ, បាយន្តិយា ឌារកស្ស ខីរន្តរាយោ ហោតី”តិ, “បុរិសន្តរកតាយ រតិអន្តរាយោ ហោតី”តិ ត កណ្ហាតិ˙ ត សំកិត្តីសូតិ សំកិត្តេត្វា កតកត្តេសុ˙ ទុព្ភិក្ខសមយេ កិរ អចេលកសាចកា អចេលកាតមត្ថាយ តតោ តតោ តណ្ឌុលាទីតិ សមាទបេត្វា កត្តំ បចត្តិ, ឧក្កដ្ឋោ អចេលកោ តតោបិ ត បដិក្កណ្ហាតិ˙ ត យត្ថ សាតិ យត្ថ សុតខោ “បិណ្ឌំ លភិស្សាមី”តិ ឧបដ្ឋិតោ ហោតិ, តត្ថ តស្ស អទត្វា អាហដំ ត កណ្ហាតិ˙ កស្មា? ឯតស្ស បិណ្ឌន្តរាយោ ហោតីតិ˙ សណ្ឌសណ្ឌចារិនីតិ សមូហសមូហចារិនី˙ សចេ ហិ អចេលកំ ទិស្វា “ឥមស្ស កិក្ខំ ទស្សាមា”តិ មនុស្សា កត្តកេហំ បចិសន្តិ, តេសុ ច បចិសន្តេសុ កញ្ញប្បិម្បុលាទីសុ តិលីតា មក្ខិកា ឧប្បតិត្វា សណ្ឌសណ្ឌា ចរន្តិ˙ តតោ អាហដំ កិក្ខំ ត កណ្ហាតិ˙ កស្មា? មំ តិស្សាយ មក្ខិកានំ គោចរន្តរាយោ ជាតោតិ˙ ចុសោទកន្តិ សព្ពសស្សសម្ភារេហិ កតំ សោចីរកំ˙ ឯត្ថ ច សុរាបានមេច សាចជ្ជំ, អយំ បត សព្ពេសុបិ សាចជ្ជសញ្ញី˙

ឲក្កាការិកោតិ យោ ឲក្កិត្វៃយច ករេហ គិក្លួ លកិត្វា គិចត្តតិ៍ ឲក្កាលេវិបិកោតិ យោ ឲកេកច អារលេវិបេត ឃារបតិ៍ ក្វាការិកាឌឹស្បិ ឲរេសច តយោ៍ ឲកិស្សាបិ ឥត្តិឃាតិ ឲកាឃ ឥត្តិឃា៍ ឥត្តិ តាយ ឲកា ឲក្វកបាតិ ហោតិ, ឃត្ថ អក្កគិក្លួ បក្លិបិត្វា ឆរេបត្តិ៍ ឲកាហិកត្តិ ឲកឌិចសត្តទិក៍ អដ្ឋយាសិកត្តិ អដ្ឋយាសត្តទិក៍ បរិឃាឃកត្តកោឌតត្តិ ចារកត្តកោឌត៌ , ឲកាហចារេត ក្វិហចារេត សត្តាហចារេត អដ្ឋយាសចារេតាតិ ឲចំ ឌិចសចារេត អាកត៌ កត្តកោឌត៌

សាគកក្លោតិអាឌឹតិ ចុត្តត្វាតេច៍ ក្វត្វក្វកោតិ ក្វដ្ឋ ឌិតកោ៍ ក្វក្កដិកប្បឆាតយតុឃុត្តាតិ ក្វក្កដិក៍ ឌីទិឃំ អតុឃុត្តា៍ កត្ថត្តាបិ ក្វក្កដិកោច ហុត្វា ក្វប្បតិត្វា ក្វប្បតិត្វា កត្ថតិ៍ កល្ហកាបស្សឃិកោតិ អឃកល្ហកោ ចា បកតិកល្ហកោ ចា ក្នុយិឃំ កោរក្វត្វា តត្វ ចយ៉ុ អត្វទិត្វា ជាតចក្កយាឌឹតិ កទេរាតិ៍ សេឃ្យត្តិ សឃត្តាបិ តេត្វច សេឃ្យ៍ កប្បេតិ៍ ឋលកសេឃ្យត្តិ ទុក្លឋលកោ សេឃ្យ៍ ឆល្លិលសេឃ្យត្តិ ឆល្លិលេ ក្វច្វ ក្នុយិក្វាតេ សេឃ្យ៍ ឲកបស្សឃិកោតិ ឲកបស្សតេច សឃតិ៍ ទេឌាឌល្លឆទេរាតិ សទិទំ តេលេត យក្លត្វា ទឌ្វក្វាតក្វាតេ តិក្វតិ, អឆស្ស សទិទេ ទេឌាឌល្លំ លក្កតិ, តំ ឆារេតិ៍ ឃឆាសត្វតិកោតិ លដ្ឋ អារសត៌ អកោរបត្វា ឃឆេច លកតិ, តេត្វច គិឃឹតឃឹលេវិ៍ ចេកដិកោតិ ឌិកដលាតឃឹលេវិ, ឌិកដត្តិ ក្វត៌ ចុត្វតិ៍ អបិតកោតិ បដិក្លត្តឃឹត្វឥកបិតោ៍ សាឃំ តតិឃំ អស្សាតិ សាឃតតិឃក៍ បិតោ យញ្ញាត្ញក សាឃត្តិ ឌិចសស្ស តិក្លត្ត “បិបំ បចារេហស្សាយឹ”តិ ក្វឥកោរទាហតាតុឃាក៌ អតុឃុត្តា ឌិហទតិ៍

តេ សេល្ល អគិសច្ចទេរាតីតិ តេ ទាកាឌិសត្តសេល្ល អគិតិត្ថាតេត្តតិ៍ អគិសច្ចទេរាត្តាតិ អគិតិត្ថាតេត្តត្តា៍ សល្លាគិសច្ចាទចសេតាតិ សល្លាគិតិត្ថាត្តាបតការលា៍ បុទត្វិយំ ឌិសំ ឆាចតីតិ បុទិយំ ឌិសំ កត្ថតិ៍ តេ សល្លាគិសច្ចាទា អប្បហឹតាតិ ឲតេ ទាកាឌិសល្លា បឃោកា តប្បហឹតា៍ សល្លាគិសច្ចាទាត៌ អប្បហឹតត្តាតិ សល្លបឃោកាត៌ អប្បហឹតការេចត៍ កតិឃា ឆាចតីតិ កតិឃំ ឆាចតិ៍ កតិឃា កតិត្តិ កតិតោ កតិ៍

ត ឃឹឥតីតិ ត តិប្បុជ្ជតិ៍ ត សំឃឹឥតីតិ ត សយត្តតោ ប្បុជ្ជតិ៍ ត ឲ្យឃឹឥតីតិ ត ឲ្យសក្កតិ៍ ត អចឃឹឥតីតិ ត បទេក្វាសក្កតិ៍ ត អចកត្ថតីតិ ត ហេក្វា កត្ថតិ៍

៧លិរ៍ ឲចំ យហាតុការេចត សេល្លត ឲ្យតិល្លោស្ស ច សេត្តស្ស – តត្វ សិក្លាតុកឹឃត្តិ, ឃាតិ លេវិកោ កឆិតាតីតិ កាឆា៍ តស្សត្វា – ឃេ លេវិកោ បក្វា កាយក្យលា បដិលេវិកាឃ កិត្តត្ថិតិ កត្វា “កឆិតាតី”តិ ចុក្វត្តិ, ឌិទកាលសេបិតត្តា ចា “កឆិតាតី”តិ ចុក្វត្តិ៍ តត្វ តំ គិឃិត្តំ ហត្វិសិក្លាឌិកា អតេកា សិក្លា កឌឹឃត្តិ, ក្វក្កឃត្តិ ចា៍ បស្សឆ ឃាច សយត្វា ចាឃំ លេវិកា, ឃតោ បល្លិតោ ក្យលបុត្តា តោស្ស ចា កឆិតោស្ស តាស្ស ចា សិក្លាស្ស អឆិយុត្តា ត សិឃា, អញ្ញាឥត្ថ អតិក្វាឌិឥស្សតេត តិញ្ញិញ្ញាបញ្ញសោ កាយេ៍ អត្តតោ តិញ្ញាតេយច សិក្លតិ៍

បដិចិន្តិញ្ញាតិ ឌារលាត តិក្លយេត្វា ចា តិញ្ញិញ្ញិញ្ញា ចា៍

១៥៤។ ញាតាតិ យថា និទ្ធាតាយ សិក្ខិតត្តា, តំ ទស្សេតុំ “សច្ឆា សិយា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សច្ឆាតិ ចាចាសច្ឆេន ទោលោសច្ឆេន មក្កសច្ឆេន ច សមន្នាគតោ។ វិត្តបេមសោណាតិ មហិតបេមសោណា។ ទេចិច្ឆត្តិ មច្ឆរិយំ។

១៥៥។ និទ្ធិ តទ្ធិ សទេហ ឧិតត្តិ បចលាយិកញ្ចា កាយាលសិយញ្ចា ចិត្តាលសិយញ្ចាតិ ញ្ញទេយ តទេយា ឆទេ្ឋ អភិភទេយ្យ។ និទ្ធាតយាតសោតិ និទ្ធាតនិត្ថុចិទេត្តា។

កាយស្ស អកល្យតាតិ គេលញ្ញាយសង្ខាតស្ស នាមកាយស្ស គិលានភាវោ។ គិលានោ ហិ អកល្លកោតិ វុច្ចតិ។ ចិនយេបិ (បារា ១៥១) វុត្តំ –“នាហំ, ភន្តេ, អកល្លកោ”តិ។ អកម្មញ្ញតាតិ កាយគេលញ្ញសង្ខាតា អកម្មញ្ញតាការោ។ មេឃោ ចិយ អាកាសំ កាយំ ឱនយ្ហតីតិ ឱនាហោ។ សព្ពតោ ភាគេន ឱនាហោ បរិយោនាហោ។ អព្ភន្តរេ សមោរុន្ធតីតិ អន្តោសមោរោធោ។ មេធតីតិ មិទ្ធំ, អកម្មញ្ញភាវេន ចិហិំសតីតិ អត្ថោ។ សុបន្តិ តេនាតិ សុប្បំ។ អក្ខិទលានំ បចលភាវំ ករោតីតិ បចលាយិកា។ សុប្បនា សុប្បិតត្តន្តិ អាការភាវនិទ្ទេសា។ ឱលីយនាតិ ឱលីយនាការោ។ ទុតិយំ ឧបសគ្គវសេន វឌ្ឍិតំ។ លីនន្តិ អចិប្ផារិកតាយ បដិកុដិតំ។ ឥតរេ ទ្វេ អាការភាវនិទ្ទេសា។ ថិនន្តិ សប្បិបិណ្ឌោ ចិយ អចិប្ផារិកតាយ ឃនភាវេន ឋិតំ។ ថិយនាតិ អាការនិទ្ទេសោ។ ថិយិតស្ស ភាវោ ថិយិតត្តំ, អចិប្ផារវសេន ឆន្នតាតិ អត្ថោ។

សព្ពសង្ខារេសុ អារាតិ និទ្ធាតនិត្ថុយាតសោ សព្ពេតេភូមិកសង្ខាតេសុ ឧទាសុ។ ចិត្តំ បដិចារេសត្តាតិ ចិត្តំ និចត្តារេសត្តា។ ឧតំ សត្តិ ឧតំ និទ្ធាតំ កិលេសសន្តតាយ សត្តំ អតប្បកទ្ទេន បណីតំ។

ន បណ្ឌិតា ឧបធិសុខស្ស ហេតូតិ ឥទ្ធាទាតិកា កាមសុខស្ស ការណា ទានានិ ន ទេន្តិ។ កាមញ្ច តេ ឧបធិបរិក្ខយាយាតិ ឧកាំសេន តេ បណ្ឌិតា កាមក្ខយាយ កាមក្ខេបនត្ថំ ទានានិ ទេន្តិ។ អបុនព្ភវាយាតិ និទ្ធានត្ថាយ។ ឥវានានិ ភាវេន្តីតិ បចមជ្ឈានាទីនិ ចទេន្តិ។ បុនព្ភវាយាតិ បុនព្ភវការណា។ តេ បណ្ឌិតា និទ្ធានំ អភិមុខំ ហុត្វា ទានំ ទេន្តិ។

១៥៦។ សាហសាតិ ទត្តស្ស ទាកចរិតាទិកេហា សាហសាការណា។ និទ្ទេសោ វុត្តានទេត្តានយេច។

១៥៧។ បុរាណំ នាភិនន្ទេយ្យាតិ អតីតំ រូបាទិំ នាភិនន្ទេយ្យ។ នវេតិ បច្ចុប្បន្នេ។ ហីយមានេតិ ចិនស្សមានេ។ អាកាសំ ន សិតោ សិយាតិ តណ្ហានិស្សិតោ ន ភវេយ្យ។ តណ្ហា ហិ រូបាទីនំ អាកាសនតោ “អាកាសោ”តិ វុច្ចតិ។

ទេមយានេតិ អភមយានេ។ ចិកច្ឆយានេតិ អបកច្ឆយានេ។

“អាកាសតី”តិ “អាកស្សតី”តិ ច ទុចិធោ បាឋោ។

១៥០. កិំការណា អាកាសំ ន សិតោ សិយាតិ ចេ? គេធំ ព្រូមីតិ គាថា. តស្សត្ថោ – អហញ្ហិ ឥមំ អាកាសសម្បត្តំ តណ្ហាទិបិនិស្ស គិទ្ធត្តា គេធំ ព្រូមិ "គេធោ"តិ វទាមិ. កិញ្ច ភិយ្យោ – អជ្ឈោត្ថរណដ្ឋេន "មហោឃោ"តិ ច អាជវនដ្ឋេន "អាជវ"ន្តិ ច "ឥទំ មយ្ហំ ឥទំ មយ្ហ"ន្តិ ជប្បការណតោ "ជប្បន"ន្តិ ច ទុប្បមុញ្ចនដ្ឋេន "អារម្មណ"ន្តិ ច កម្បករណដ្ឋេន "បកប្បន"ន្តិ ច ព្រូមិ, ឯសា ច លោកស្ស បលិបថដ្ឋេន ទុរតិក្កមនីយដ្ឋេន ច "កាមបង្កោ ទុរច្ចយោ"តិ.

អាជវន្តិ អាបដិសន្ធិតោ ជវតិ ធាវតីតិ អាជវំ, វដ្ដមូលតាយ បុនព្ភវេ ច បដិសន្ធិជាតតណ្ហាយេតំ អធិវចនំ. ជប្បន្តិ បត្ថនា, តណ្ហាយេតំ អធិវចនំ. អារម្មណម្បិ វុច្ចតិ តណ្ហាតិ រូបាទីសុ អារម្មណេសុ ឧប្បន្នតណ្ហា មុញ្ចិតុំ អសក្កុណេយ្យដ្ឋេន អារម្មណាតិ កថីយតិ. កាមបង្កោតិ ឋ្លឹសិតដ្ឋេន កលលំ. បង្កោតិ សត្តេ បង្កេ. តាបនដ្ឋេន កិលេសោ. តិយ្យាសំ ចិយ លគ្គាបនដ្ឋេន បលិបោ. ទុត្តិត្ថា សារណដ្ឋេន បលិបោរេសា. ឧចេយតំ គេធាទិបរិយាយំ អាកាសំ អនិស្សិតោ.

១៥១. សច្ចា អវោក្កម្មាតិ គាថា. តស្សត្ថោ – បុព្វេ វុត្តា តិវិធាបិ សច្ចា អវោក្កម្ម មោនេយ្យបត្តិយា មុនីតិ សង្ខំ គតោ និព្វានថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ, ស ឯវរូបោ សព្វានិ អាយតនានិ និស្សជ្ជិត្វា "សន្តោ"តិ វុច្ចតិ. និស្សជ្ជ ចត្តត្ថំ តតិ.

១៥២. កិញ្ច ភិយ្យោ – ស វេ វិទ្វាតិ គាថា. តត្ថ ញត្វា ធម្មន្តិ អនិច្ចាទិនយេន សង្ខតធម្មំ ញត្វា. សម្មា សោ លោកេ ឥរិយានោតិ អសម្មាឥរិយនករានំ កិលេសានំ បហានា សម្មា សោ លោកេ ឥរិយមានោ.

១៥៣. ឯវំ អបិហេន្តោ ច – យោធ កាមេតិ គាថា. តត្ថ សង្គន្តិ សត្តវិធំ សង្គំ យោ អច្ចតរិ. នាជ្ឈេតីតិ ន អភិជ្ឈាយតិ.

១៥៤. តស្មា តុម្ហេសុបិ យោ ឯវរូបោ ហោតុំ ឥច្ឆតិ, តំ វទាមិ – យំ បុព្ពេតិ គាថា. តត្ថ យំ បុព្ពេតិ អតីតេ សង្ខារេ អារព្ភ ឧប្បជ្ជនកកិលេសជាតំ អតីតំ វិសោសេហិ. បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនន្តិ អនាគតេបិ សង្ខារេ អារព្ភ ឧប្បជ្ជនករាគាទិកិញ្ចនំ មា អហុ. មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសីតិ បច្ចុប្បន្នរូបាទិធម្មេបិ ន គហេស្សសិ ចេ. ឯវំ ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ.

អទីនំ ករោហីតិ មគ្គញ្ញាណេន ន ទីនំ ករោហិ. រាគាទិកិញ្ចនន្តិ រាគកិញ្ចនំ, ទោសកិញ្ចនាទីសុបិ ឯសេវ នយោ.

១៥៥. ឯវំ អរហត្តប្បត្តិំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អរហតោ ថុតិវសេន ឋិតោ បរា គាថាយោ អាហ. តត្ថ សព្វសោតិ គាថាយ មមាយិតន្តិ "មម ឥទ"ន្តិ គហិតំ វា វត្ថុ. អសតា ច ន សោចតីតិ អវិជ្ជមានការណា អសន្តការណា ន សោចតិ. ន ជីយតីតិ ជានិំ នាធិគច្ឆតិ.

អហុចត ចេបតិ យឃិ្យអចេហាឃិ ចត៉ តំ ចត ចេយ ភត្តិតិ ឃំ អតីចេត អចេហាឃិ, តំ យឃិ្យាក្ខាគាតិ ភ ឃត្តិ៉ ឃិឃា ចត ចេបតិ ឃំ យឃិ្យាកចិឃ្យតិ, តំ ចតាហំ ភ លភាមីតិ ក្ខាគាតិ អហំ ឲក់ចេឃភ ភ បិបុណាយិ៉

១៥៩៉ កិក្ខុ ភិចេឃ្យា – ឃឃ្ស ភត្តិតិ កាចា៉ តត្ថ កិក្ខុភត្តិ កិក្ខុ ទ្វបិឌិគេឃុឌាតំ៉

អភិឃក្ខតត្តិ កចេឃុភ ឃក្ខទិតំ៉ អភិឃច្ចោតឃិតត្តិ ចិចេត្តភ ទាឃិកតំ៉ អចិន្នាឃ ចេត្តចាតិ អចិន្នាឃ ត្យ ឲច៉ អចេឃឃចិទាកតិចេទាគាតិ ចិទាកឃក្ខាចេតភ យចេក្កភ តិទចេឃឃតិចេទាគា៉

ឃុក្ខាចេតាចេលិក់ អចេចក្ខឃ្យតិ អចឃចត្តិឃលក្ខណចេឃភ ចា ត្យ៤ឃក្ខាទឃយភុបឃ្យភចេឃភ ចាតិ ក្ខីហាកាចេទហិ ឃុក្ខាចេតា ចេលិក់ បឃ្យ៉ អត្តាភុឌិ្ឌ ក្ខាហក្ខាតិ ឃក្កាឃឌិ្ឌ ក្ខក្ខិត្វា៉ ឲចំ យក្ខតចេទា ឃិឃាតិ ឲចំ យចេលាឃ្យ តចេចេលា ភចេចឃ្យ៉ ឲចំ ចេលិក់ អចេចក្ខត្តិ ឲចំ លក្ខចេលិក់ បឃ្យត្តិ៉ យក្ខទាឌា ភ បឃ្យតីតិ យចេលាទាឌា ភ ឌួចេលិចេកតិ ភ ឌក្ខតិ៉

ភាក្ខា បត្វឃចេត កិក្ខីតិ អក្ខា អបុយត្តកយិ ភ បត្វឃតិ ភ បិហឃតិ៉ អក្ខា៣ អបុឌិឃត្តិឃាតិ ភិក្ខាភំ ឌចេបត្វា៉ "អក្ខា៣បុឌិឃត្តិឃា"តិ ឲកបឌំ កត្វាបិ បឌត្តិ៉

១៥៤៉ កិក្ខា ភិចេឃ្យា – អភិក្ខុទីតិ កាចា៉ តត្ថ អភិក្ខុទីតិ អភិឃ្យកី៉ "អភិក្ខុទី"តិបិ ចេកចិ បឌត្តិ៉ ឃក្ខាឌី ឃចេយាតិ ឃក្ខាត្វ ឃចេយា, ក្ខចេបក្ខចេកាតិ អឌិបុាចេឃា៉ កិ ទុត្តំ ចេហាតិ? ចេឃា ចេឃា "ភត្តិ ចេយ"តិ ភ ចេឃាចតិ, តយហំ អចិកយិភំ បុក្កលំ បុចេក្ខា ឃយាចេភា អភិក្ខុទី អភភុកិចេក្ខា, អចេភចេឌា ឃក្ខាឌី ឃចេយាតិ ក្ខាយំ តឃិ្ម បុក្កចេល ចតុក្ខិឌំ អាភិឃំឃំ ក្ខាយីតិ៉

ភិក្ខុទិចេឃាតិ ក្ខាឃ្យកី៉ ភិក្ខុទកាចេចា ភិក្ខុទិឃំ, តំ ភិឃ្យាឃ ឲត្តកយិ ភត្តីតិ ចេពត្យអបិតត្តិ អចេត្វា៉ ភិក្ខុទិឃកឃុត្តិ ភិក្ខុទិឃកាចេលា៉ កាហចេក្ខា ចា ហិ កាហក្ខុ ភិក្ខុ ចា ភិក្ខុ ភិឃ្យាឃ ចឃចេត្តា អបុយត្តចេកាចេចាច កូឌ្ឍិក្ខា តំ ភិឃ្យាឃ ឲត្តកយិ ភត្តីតិ ចេពត្យអំ បិចេតត្វា បិចេគភ យក្ខចេត្តា ចិឃ ភិក្ខុទិឃំ ភាឃ កចេទាតិ៉ តឃ្ស តំ កយុំ "ភិក្ខុទិឃកយុ"ត្តិ ទុក្ខតិ៉ ក្ខាឃ្យាតិ ឃភាចភិចេក្ខឃា ៉ តចេតា បទា ចេក្ខ អាកាទភាចភិចេក្ខឃា៉ ក្ខាតទត្វាឃំ បទិឃាឃចេចឌំ៉ លក្ខណាឌិចេតា បចេភឃា បទឃយុត្តិភំ ក្ខក្ខឃភលក្ខណា ក្ខាឃ្យា; តត្វ ច អភភិទតិទឃា; តចេតា ចិឃុពកាចបក្ខបក្ខាភា; បទឃយុត្តិបឌក្ខាភា៉

លិចេភបិ ភ ក្ខាក្ខាតីតិ បក្ខឃលិចេភ ភ ចលតិ៉ អលិចេភបីតិ បក្ខឃាភំ អលិចេភបិ៉

១៥៥៉ កិក្ខុ ភិចេឃ្យា – អចេភឌឃ្យាតិ កាចា៉ តត្ថ ភិឃក្ខតីតិ បុក្ខាភិឃក្ខាទាឌីឃុ ចេឃា ចេកាចិ ឃក្ខាចេទា៉ ចេឃា ហិ ឃក្ខា ភិឃក្ខទិឃតិ, ភិឃក្ខចេទាតិ ចា, តក្ខា "ភិឃក្ខតី"តិ ទុក្ខតិ៉ ចិឃាទយុាតិ ចិចិគា បុក្ខាភិឃក្ខាទាឌិកា អាទយុា៉ ចេពយំ បឃ្យតិ ឃក្ខាឌីតិ ឃក្ខាត្វ អភឃចេយច

បញ្យតិ៍

អារឡ្កាតិ កឡ្ងាត់ បឈយារឡ្កា៍ ចិឃារឡ្កាតិ ក្ខបទ្ធបរិ ចិចិឈអារឡ្កតចរេសត ចិទិឃារឡ្កា៍ តឹស្យ ករេចស្យ បជិសគ្គិឌតកកឡ្ងាត់ ៩តំ អឈិចឆត៌
តស្ងា ចិឃារឡ្កា អារទេតា៍

១ប័ង៍ ៩ចំ បញ្យេត្តា ត សរេយស្ទតិ កាឆា៍ តត្ត ត ចឌទេតតិ “សជិសោហយស្ងឹ”តិអាជិតា យាតចរេសត សរេយស្យបិ អត្តាត់ ត ចឌតិ ឌ្ខរេយស្យបិ
ក្ខរេញ្យស្យបិ៍ តារេឌតិ ត តិទញ្យតឹតិ ទ្ធបិដឹស្យ កញ្ញិ ឈយ្ងំ ត កឈ្យាតិ ត តិញ្យឌ្ឋតិ៍ រេសសំ សឌ្ឋត្ត តត្ត តត្ត ចុត្តតឃត្តា បិកដរេយច៍ ៩ចំ
អទហត្តតិក្ទរេដរេតច រេឌសត់ តិក្ខារេបសឹតិ៍

សគ្គឡ្ងប្យេខ្ញាតិកាឃ យហាតិរេក្ខសក្ខកឆាឃ

អត្តឌឈ្ឌស្យត្តតិរេក្ខសចឈ្យតា តិក្ខិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩។ សារិបុត្តសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៨០។ សោឡសមេ ន មេ ទិដ្ឋោតិ សារិបុត្តសុត្តនិទ្ទេសេ។ តត្ថ ឥតោ បុព្ពេតិ ឥតោ សង្កស្សនគរេ ឱតរណតោ បុព្ពេ។ វគ្គុវទោតិ សុន្ទរវចនោ។ តុសិតា គណិមាគតោតិ តុសិតកាយា ចវិត្វា មាតុកុច្ឆិំ អាគតត្តា តុសិតា អាគតោ។ គណាចរិយត្តា គណី។ សត្តជេដ្ឋេន វា តុសិតសង្ខាតា ទេវលោកា គណិ អាគតោ, តុសិតានំ វា អរហន្តានំ គណិ អាគតោតិ។

ឥមិនា ចក្ខុនាតិ ឥមិនា អត្តភាវបរិយាបន្នេន បកតិមំសចក្ខុនា។ ឥមិនា អត្តភាវេនាតិ ឥមិនា បច្ឆិមេន អត្តភាវេន។ តាវតិំសភវនេតិ តាវតិំសទេវលោកេ។ បារិច្ឆត្តកមូលេតិ កោវិឡាររុក្ខស្ស ហេដ្ឋា។ បណ្ឌុកម្ពលសិលាយន្តិ រត្តកម្ពលសទិសបាសាណបិដ្ឋេ។ វស្សំ វុដ្ឋោតិ វុដ្ឋវស្សោ។ ទេវគណបរិវុតោតិ ទេវសង្ឃេន បរិវារិតោ។ ឱតិណ្ណោតិ អវតិណ្ណោ។ ឥមំ ទស្សនំ បុព្ពេតិ អញ្ញត្រ ឥមម្ហា ទស្សនា បុព្ពេ។ ន ទិដ្ឋោតិ អញ្ញទា ន ទិដ្ឋបុព្ពោ។

ខត្តិយស្ស វាតិ ខត្តិយស្ស វទន្តស្ស ន សុតោ។ ព្រាហ្មណាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

មធុរវចនោតិអាទីសុ ព្យញ្ជនសម្បត្តិំ មធុរំ វទតីតិ មធុរវចនោ។ បេមនកំ វទតីតិ បេមនីយវចនោ។ ហទយង្គមចិត្ត ឧបនេយ្យំ វទតីតិ ហទយង្គមវចនោ។ ករវីកសកុណសទ្ទោ វិយ មធុរឃោសោ អស្សាតិ ករវីករុតមញ្ជុឃោសោ។ វិស្សដ្ឋោ ចាតិ អបលិពុទ្ធោ តត្ថ តត្ថ អបក្ខលិតោ។ វិញ្ញេយ្យោ ចាតិ សុវិញ្ញេយ្យោ ច។ មញ្ជុ ចាតិ មធុរោ ច។ សវនីយោ ចាតិ កណ្ណសុខោ ច។ ពិន្ទុ ចាតិ ឃនោ ច។ អវិសារី ចាតិ ន បត្ថដោ ច។ គម្ភីរោ ចាតិ ន ឧត្តានោ ច។ និន្នាទី ចាតិ ឃោសវន្តោ ច។ អស្សាតិ អស្ស សត្ថុនោ។ ពហិទ្ធា បរិសាយាតិ បរិសតោ ពហិ។ ន និច្ឆរតីតិ ន និគ្គច្ឆតិ។ កិំការណា? ឯវរូបេបិ មធុរសទ្ទេ និក្ការណា មា វិនស្សតូតិ។ ព្រហ្មស្សរោតិ អញ្ញេ ឆិន្នស្សរាបិ ភិន្នស្សរាបិ កាកស្សរាបិ ហោន្តិ, អយំ បន មហាព្រហ្មុនោ សរសទិសេន សរេន សមន្នាគតោ។ មហាព្រហ្មុនោ ហិ បិត្តសេម្ហេហិ អបលិពុទ្ធត្តា សរោ វិសុទ្ធោ ហោតិ, ភគវតាបិ កតកម្មំ វត្ថុំ សោធេតិ, វត្ថុនោ សុទ្ធត្តា នាភិតោ បដ្ឋាយ សមុដ្ឋហន្តោ សរោ វិសុទ្ធោ អដ្ឋង្គសមន្នាគតោវ សមុដ្ឋាតិ។ ករវីកោ វិយ ភណតីតិ ករវីកភាណី, មត្តករវីករុតមញ្ជុឃោសោតិ អត្ថោ។

តារេតីតិ អខេមន្តដ្ឋានំ អតិក្កាមេតិ។ ឧត្តារេតីតិ ខេមន្តភូមិំ ឧបនេន្តោ តារេតិ។ និត្តារេតីតិ អខេមន្តដ្ឋានតោ និក្ខាមេន្តោ តារេតិ។ បតារេតីតិ បរិគ្គហេត្វា តារេតិ, ហត្ថេន បរិគ្គហេត្វា វិយ តារេតីតិ អត្ថោ។ សព្ពេសំ តារណុត្តារណាទិខេមន្តដ្ឋានេ ឧបនេមាតិ អាហ – “ខេមន្តភូមិំ សម្បាបេតី”តិ។ សត្តេតិ វេនេយ្យសត្តេ។ មហាករុណតាយ មហាមេត្តតាយ ខន្តិវីរិយតាយ ច ជាតិយេវ កន្តារោ ជាតិកន្តារោ, តំ ជាតិកន្តារំ។

គណស្ស សុស្សូសតីតិ គណោ អស្ស ឥច្ឆតិ សុស្សូសតិ សុណាតិ ឧបលព្ភតិ។ សោតំ ឱទហតីតិ សោតុកាមតាយ សោតំ អោទហតិ បតិដ្ឋាបេតិ។ អញ្ញា ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេតីតិ ញាតុកាមំ ចិត្តំ បណិទហតិ។ គណំ អកុសលា វុដ្ឋាបេត្វាតិ ឧភយម្បិ អកោសល្លសម្ភូតា អកុសលា វុដ្ឋាបេត្វា។ កុសលេ បតិដ្ឋាបេតីតិ កោសល្លសម្ភូតេ កុសលេ ឋបេតិ។ សង្ឃីតិ ទាសិជនេន សង្ឃោ អស្ស អត្ថីតិ សង្ឃី។ បរិសជនេន គណោ អស្ស អត្ថីតិ គណី។ គណស្ស អាចរិយោតិ គណាចរិយោ។

១៥៧។ ទុតិយគាថាយ សទេវកស្ស លោកស្ស, យថា ទិស្សតីតិ សទេវកស្ស លោកស្ស វិយ មនុស្សានម្បិ ទិស្សតិ។ យថា ច ទិស្សតីតិ តថេតា អវិតថតា ទិស្សតិ។ ចក្ខុមាតិ ឧត្តមចក្ខុមា។ ឯកោតិ បព្ពជ្ជាសង្ខាតាទីហិ ឯកោ។ រតិន្តិ នេក្ខម្មរតិអាទិំ។

បតិរូបកោតិ សុវណ្ណបតិរូបកោ កុណ្ឌលោ។ មត្តិកាកុណ្ឌលោវាតិ មត្តិកាយ កតកុណ្ឌលោ វិយ។ លោហឌ្ឍមាសោវ សុវណ្ណច្ឆន្នោតិ សុវណ្ណេន បដិច្ឆន្នោ លោហមាសកោ វិយ។ បរិវារឆន្នាតិ បរិវារេន ឆាទិតា។ អន្តោ អសុទ្ធាតិ អព្ភន្តរតោ រាគាទីហិ អបរិសុទ្ធា។ ពហិ សោភមានាតិ ចីវរាទីហិ ពាហិរតោ សុទ្ធា។

អកប្បិយចីវរាទិបច្ចយា ឆាតិ អសប្បាយចីវរាទិបច្ចយា។ បលិពោធយន្តាតិ បរិបុណ្ណបត្តា។

ចិសុទ្ធសទ្ធោតិ បរិសុទ្ធកិត្តិសទ្ទោ, យថាភូតគុណឃោសោតិ អត្ថោ។ គតកិត្តិសទ្ទសិលោកោតិ កិត្តិសទ្ទោ សិលោកោ គហេត្វា ឆរណសីលោ។ កថំ ចិសុទ្ធសទ្ទោតិ ចេ? “នាគោ ច សុវណ្ណោ ច”តិអាទិនា នយេន វិត្ថារេត្វា វុត្តដ្ឋានេ។ តទា ច ភិក្ខូតិ តទា វុត្តប្បការេនេវ ច ចេតិយេន អតិទេវភាវោបិ ទិស្សតិ។

សត្ថា រាគាទយន្តិ សកលំ រាគទ្ធានំ។ ទោសមោហាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ អត្ថករណន្តិ បញ្ញាលោកនិម្មានករណំ។ អចក្ខុករណន្តិ បញ្ញាចក្ខុនោ អករណំ។ អញ្ញាណករណន្តិ ញាណស្ស អជាននករណំ។ បញ្ញានិរោធិកន្តិ បញ្ញានយនភាវកំ។ វិឃាតបក្ខិកន្តិ បីឡាការដ្ឋានិកំ។ អនិព្ពានសំវត្តនិកន្តិ អបច្ចយអមតនិព្ពានត្ថាយ ន សំវត្តនិកំ។

សត្ថា តំ នេន ទោនីនិព្ពានេន ឥត្ថីតិ តំ សកលំ នេន ចតុមគ្គញាណេន ឥត្ថិ បឋមមគ្គេន ជាតិ អត្តឥត្ថិ ទុតិយមគ្គេន បុន អញ្ញានិ បដិចិន្តិ តតិយមគ្គេន បដិវេធំ បិបាសា សមុច្ឆិន្ទ ចតុត្ថមគ្គេន និស្សេសបដិវេធេន សមុច្ឆិន្ទ អនិគត្តិ ផស្សេសិ សង្ខារកាយីតិ ឯតំ តយំ ផលេន ឃោរទេតព្ពំ។ បឋមទុតិយេន បដិលភិ។ តតិយេន ញាណផស្សេន ផុសិ។ ចតុត្ថេន សច្ឆិ អកាសិ។ អថ វា ឯកេកផលស្ស តយោបិ លព្ភន្តិ ឯវ។

នេក្ខម្មេតិន្តិ បព្ពជ្ជាទីនិ និស្សាយ ឧប្បន្នរតិ។ ចិវេកេតិន្តិ កាយវិវេកាទីហិ ឧប្បន្នរតិ។ ឧបសមរតិន្តិ កិលេសវូបសមេ រតិ។ សម្ពោធិរតិន្តិ មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឧប្បន្នរតិ។

១៤៧. តតិយគាថាយ ពហូនមិធ ពទ្ធានន្តិ ឥធ ពហូនំ ខត្តិយាទីនំ សិស្សានំ. សិស្សា ហិ អាចរិយបដិពទ្ធវុត្តិត្តា "ពទ្ធា"តិ វុច្ចន្តិ. អត្ថិ បញ្ហេន អាគមន្តិ អត្ថិកោ បញ្ហេន អាគតោម្ហិ, អត្ថិកានំ វា បញ្ហេន អាគមនំ, បញ្ហេន អត្ថិ អាគមនំ វាតិ.

ពុទ្ធោតិ បទស្ស អភាវេបិ តំ ពុទ្ធន្តិ បទេ យោ សោ ពុទ្ធោ, តំ និទ្ទិសិតុកាមេន "ពុទ្ធោ"តិ វុត្តំ. សយម្ភូតិ ឧបទេសំ វិនា សយមេវ ភូតោ. អនាចរិយកោតិ សយម្ភូបទស្ស អត្ថវិវរណំ. យោ ហិ អាចរិយំ វិនា សច្ចានិ បដិវិជ្ឈតិ, សោ សយម្ភូ នាម ហោតីតិ. បុព្ពេ អននុស្សុតេសូតិអាទិ អនាចរិយកភាវស្ស អត្ថប្បកាសនំ. អននុស្សុតេសូតិ អាចរិយតោ អននុស្សុតេសុ. សាមន្តិ សយមេវ. អភិសម្ពុជ្ឈីតិ អតិវិយ សម្មា បដិវិជ្ឈិ. តត្ថ ច សព្ពញ្ញុតំ បាបុណីតិ តេសុ ច សច្ចេសុ សព្ពញ្ញុភាវំ បាបុណិ. យថា សច្ចានិ បដិវិជ្ឈន្តោ សព្ពញ្ញុតោ ហោតិ, តថា សច្ចានំ បដិវិទ្ធត្តា ឯវំ វុត្តំ. "សព្ពញ្ញុតំ បត្តោ"តិបិ បាឋោ. ពលេសុ ច វសីភាវន្តិ ទសសុ ច តថាគតពលេសុ ឥស្សរភាវំ បាបុណិ. យោ សោ ឯវំ ភូតោ, សោ ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. តត្ថ សព្ពធម្មេសុ អប្បដិហតញាណនិមិត្តានុត្តរវិមោក្ខាធិគមបរិភាវិតំ ខន្ធសន្តានំ ឧបាទាយ បណ្ណត្តិកោ, សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបទដ្ឋានំ វា សច្ចាភិសម្ពោធិំ ឧបាទាយ បណ្ណត្តិកោ សត្តវិសេសោ ពុទ្ធោ. ឯត្តាវតា អត្ថតោ ពុទ្ធវិភាវនា កតា ហោតិ.

ឥទានិ ព្យញ្ជនតោ វិភាវេន្តោ "ពុទ្ធោតិ កេនដ្ឋេន ពុទ្ធោ"តិអាទិមាហ. តត្ថ យថា លោកេ អវគន្តា "អវគតោ"តិ វុច្ចតិ, ឯវំ ពុជ្ឈិតា សច្ចានីតិ ពុទ្ធោ. យថា បណ្ណសោសា វាតា "បណ្ណសុសា"តិ វុច្ចន្តិ, ឯវំ ពោធេតា បជាយាតិ ពុទ្ធោ. សព្ពញ្ញុតាយ ពុទ្ធោតិ សព្ពធម្មពុជ្ឈនសមត្ថាយ ពុទ្ធិយា ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. សព្ពទស្សាវិតាយ ពុទ្ធោតិ សព្ពធម្មានំ ញាណចក្ខុនា ទិដ្ឋត្តា ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. អនញ្ញនេយ្យតាយ ពុទ្ធោតិ អញ្ញេន អពោធិតោ សយមេវ ពុទ្ធត្តា ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. វិសវិតាយ ពុទ្ធោតិ នានាគុណវិសវនតោ បទុមមិវ វិកសនដ្ឋេន ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. ខីណាសវសង្ខាតេន ពុទ្ធោតិអាទីហិ ឆហិ បរិយាយេហិ ចិត្តសង្កោចករមិទ្ធប្បហានេន និទ្ទាយ វិពុទ្ធោ បុរិសោ វិយ សព្ពកិលេសនិទ្ទាយ វិពុទ្ធត្តា ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. សង្ខា សង្ខាតន្តិ អត្ថតោ ឯកត្តា សង្ខាតេនាតិ វចនស្ស កោដ្ឋាសេនាតិ អត្ថោ. តណ្ហាលេបទិដ្ឋិលេបាភាវេន និរុបលេបសង្ខាតេន. សវាសនានំ សព្ពកិលេសានំ បហីនត្តា ឯកន្តវចនេន វិសេសេត្វា វុត្តំ. ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ រាគទោសមោហាវសេសេហិ សព្ពកិលេសេហិ និក្កិលេសោ.

ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ពុទ្ធោតិ គមនត្ថានំ ធាតូនំ ពុជ្ឈនត្ថត្តា ពុជ្ឈនត្ថាបិ ធាតុយោ គមនត្ថា ហោន្តេវ, តស្មា ឯកាយនមគ្គំ គតត្តា ពុទ្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ. ឯកាយនមគ្គោ ចេត្ថ –

"មគ្គោ បន្ថោ បថោ បជ្ជោ, អញ្ជសំ វដុមាយនំ;

នាវា ឧត្តរសេតុ ច, កុល្លោ ច ភិសិ សង្កមោ"តិ. (ចូឡនិ. បារាយនត្ថុតិគាថានិទ្ទេស ១០១) –

យក្កស្ស ពាហុស្ស នាមេសុ អឃតនាមេត ចុត្តយក្កនាមេត ចុទេត្តា៎ តស្មា ឲ្យកាយក្កទ្ធូនោ យក្កោ, ត ទេក្ខេដាបធក្ខូនោតិ អទេត្ថា៎ អធ ចា ឲ្យកោត អឃិតទេន្តា យក្កោតិ ឲ្យកាឃតយក្កោ៎ ឲ្យកោតាតិ ពលាសក្កលិកំ បហាឃ បចិចិទេត្តត៎ អឃិតទេន្តាតិ បដិបន្ទិតទេន្តា, អឃត្តិ ចា ឲ្យតោតាតិ អឃទេតា, សំសារទេតា តិន្តាត់ កច្ឆតិ្តតិ អទេត្ថា៎ ឲ្យកោសំ អឃទេតាតិ ឲ្យកាឃទេតា៎ ឲ្យកោសត្តិ ទេសក្កាត់៎ សន្តាសត្តទេសក្កា ធ សម្ងាសម្ភុទ្ធា, តស្មា ឲ្យកោសំ យក្កទ្ធូនោ សម្ងាសម្ភុទ្ធាត់ អឃតទ្ធូនោ យក្កោតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៎ អឃតីតិ ចា អឃទេតា, កច្ឆតិ បចត្តតីតិ អទេត្ថា៎ ឲ្យកស្មឹ អឃទេតា យក្កោតិ ឲ្យកាឃតយក្កោ៎ ឲ្យកស្មឹទេឃច ព្យុទ្ធសាសទេត បចត្តយាទេតា យក្កោ, ត អញ្ញត្ថាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៎ អបិ ធ ឲ្យកំ អឃតីតិ ឲ្យកាឃទេតា៎ បុញ្ញកាទេក នាតាយុលកាចនាតឃប្បចទេត្តាបិ អបទកាទេក ឲ្យកំ តិន្តាតទេឃច កច្ឆតីតិ ចុត្តំ ទេហាតិ, តស្មា ឲ្យកាឃតយក្កោតិ ឲ្យកតិន្តាតកាយតយក្កោតិ អទេត្ថា៎

ឲ្យកោ អត្តូតំ សម្ងាសទេន្តាឌិ អតិសម្ភុទ្ធោតិ ត បទទេហិ ព្យុទ្ធត្តា ព្យុទេទ្ធា, កិត្តុ សឃទេឃច អត្តូតំ សម្ងាសទេន្តាឌិ អតិសម្ភុទ្ធត្តា ព្យុទេទ្ធាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៎ អព្យុទ្ធិចិហតត្តា ព្យុទ្ធិបដិលិកត្តា ព្យុទេទ្ធាតិ ព្យុទ្ធិ ព្យុទ្ធំ ទេនិទេដាតិ បរិឃាឃចធតទេយតំ៎ តត្ថ ឃធា "តីលទត្តក្យុលទេឃាកា តីទេលិ បទេដ, ទទេត្តា បទេដ"តិ ចុច្ចតិ, ឲ្យចំ ព្យុទ្ធក្យុលទេឃាកា "ព្យុទេទ្ធា"តិ ចាពទេបតុំ ចុត្តំ៎

តទេតា បទំ ព្យុទេទ្ធាតិ ទេតតំ តាយត្តិអាឌិ "អត្ថយត្យកាតា អឃំ បញ្ញត្តី"តិ ចាពបតត្ថំ ចុត្តំ៎ តត្ថ យិត្តា សហាឃា៎ អយច្ចា កច្ចា៎ ចាពាតិ បិតុបក្ខិកា៎ សាទេលិហិតា យាតុបក្ខិកា៎ សយណា បព្វជ្ជបកតា៎ (ទាហ្មណា ទេភាចាឌិទេតា, សយិតបិបចាហិតបិបិ ចា៎ ទេឌចតា សក្កាឌទេឃា (ទាហ្មទេតា ធ៎ ចិទេយាក្ខត្តិកត្តិ ចិទេយាទេក្ខា អទហត្តយទេក្កា, ចិទេយាក្ខស្ស អទេន្តា អទហត្តផលំ, តស្មឹ ចិទេយាក្ខទេត្ត កចំ ចិទេយាក្ខត្តិកំ តាមំ៎ សព្វញ្ញុកាទេចា ហិ អទហត្តយទេក្កត សិជ្ឈតិ, អទហត្តផទេលិឌទេឃ សិទ្ធំ ទេហាតិ៎ តស្មា សព្វញ្ញុកាទេចា ចិទេយាក្ខទេត្ត កទេចា ទេហាតិ៎ តំ ទេតយិត្តិកយ្បិ តាមំ ចិទេយាក្ខទេត្ត កចំ តាម ទេហាតិ៎ ទេពត ចុត្តំ – "ចិទេយាក្ខត្តិកទេយតំ ព្យុទ្ធាត់ កកចត្តាត"ត្តិ៎ ទេចាឌិឃា ម្ជុទេល សហ សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលិកាតិ យហាទេចាឌិទ្ទក្ខម្ជុទេល ឃធាចុត្តក្ខទេណ សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស បដិលិទេកត សហ៎ សច្ឆិកា បញ្ញត្តីតិ អទហត្តផលសច្ឆិកិរិឃាឃ សព្វធម្មសច្ឆិកិរិឃាឃ ចា ឌាតា បញ្ញត្តិ៎ ឃឌិឌំ ព្យុទេទ្ធាតិ បញ្ញត្តិ៎ អឃំ ញ្យញ្ជតទេតា ព្យុទ្ធចិកាចតា៎ ន្តទេតា បទំ ចហទេស្សតំ កាទត្តិ បរិទេឃាសាត់ តត្ថ តត្ថ ចុត្តតឃត្តា ឃធាបិព្យុន្តទេយច តិឃ្យាតិ៎

១៨៦៖ ចតុត្ថកាធាឃ ចិជិក្យច្ឆទេតាតិ ឌាតិអាឌីហិ អដ្ឋឃទេតា៎ ទិត្តយាសតត្តិ ចិចិត្តំ យច្ចាបឹធំ៎ បព្វតាត់ ក្យហាសុ ចាតិ បព្វតក្យហាសុ ចា ទិត្តយាសត់ កឌទេតាតិ សម្ពុន្ធិតព្វា៎

ឌាតិឃា ចិជិក្យច្ឆទេតាតិ ឌាតិ ចិជិក្យច្ឆទេតា៎ ឌទាឃ៎ ញ្យាធិតាតិអាឌីសុបិ ឲ្យទេសច តទេឃា៎ កឌទេតាតិ ឲ្យចយាឌីសុ កឌទេតាតិ កឌត្តស្ស៎ ទេសចទេតាតិ ទេសចត្តស្ស៎ តិទេសចទេតាតិ សម្ងា ទេសចត្តស្ស ៎ សំទេសចទេតាតិ បុតប្បុត់ ទេសចត្តស្ស៎ បដិទេសចទេតាតិ ឧបកត្វា ទេសចត្តស្ស៎ បព្វតបព្ភារាតិ បព្វតក្យច្ឆិទេឃា៎

៣៨៤។ បញ្ចមកថាយ ឧច្ចាវចេសូតិ ហីនប្បណីតេសុ។ សយនេសូតិ វិហារាទីសុ សេនាសនេសុ។ កីវន្តោ តត្ថ ភេរវាតិ កិត្តកា តត្ថ ភយការណា។ “កុវន្តោ”តិបិ បាឋោ, កូជន្តោតិ ចស្ស អត្ថោ។

កុវន្តោតិ សទ្ទាយន្តោ។ កូជន្តោតិ អព្យត្តសទ្ទំ ករោន្តោ។ នទន្តោតិ គជ្ជិតំ ករោន្តោ។ សទ្ទំ ករោន្តោតិ [illegible] ករោន្តោ។ កតីតិ បុច្ឆា។ កិត្តកាតិ បមាណបុច្ឆា។ កីវតកាតិ បរិច្ឆេទបុច្ឆា។ កីវពហុកាតិ បមាណបរិច្ឆេទបុច្ឆា។ តេ ភេរវាតិ ឯតេ ភយជនកុបទ្ទវា ភយារម្មណា។ កីវពហុកាតិ បុច្ឆិតេ អារម្មណេ ទស្សេតុំ “សីហា ព្យគ្ឃា ទីបី”តិអាទីហិ វិស្សជ្ជេតិ។

៣៨៥។ ឆដ្ឋកថាយ កតិ បរិស្សយាតិ កិត្តកា ឧបទ្ទវា។ អគតំ ទិសន្តិ និព្ពានំ។ តញ្ហិ អគតបុព្ពត្តា អគតំ, និទ្ទិសិតព្ពតោ ទិសា ចាតិ។ តេន វុត្តំ – “អគតំ ទិស”ន្តិ។ អមតំ ទិស”ន្តិបិ បាឋោ។ អភិសម្ភវេតិ អភិសម្ភវេយ្យ។ បត្តុម្បិ បរិយត្តោ។

អគតបុព្ពា សា ទិសាតិ យា ទិសា សុបិនន្តេនបិ ន គតបុព្ពា។ ន សា ទិសា គតបុព្ពាតិ ឯសា ទិសា វុត្តនយេន ន គតបុព្ពា។ ឥមិនា ទីឃេន អទ្ធុនាតិ អនេន ទីឃកាលេន។

សមតិត្តិកន្តិ អន្តោមុខវដ្ដិលេខំ បាបេត្វា សមភរិតំ។ អនវសេកន្តិ អនវសិញ្ចនកំ អបរិសិញ្ចនកំ កត្វា។ តេលបត្តន្តិ បក្ខិត្តតេលំ តេលបត្តំ។ បរិហរេយ្យាតិ ហរេយ្យ អាទាយ គច្ឆេយ្យ។ ឯវំ សចិត្តមនុរក្ខេតិ តំ តេលភរិតំ បត្តំ វិយ អត្តនោ ចិត្តំ កាយគតាយ សតិយា គោចរេ ចេវ សម្បយុត្តសតិយា ចាតិ ឧភិន្នំ អន្តរេ បក្ខិបិត្វា យថា មុហុត្តម្បិ ពហិទ្ធា គោចរេ ន វិក្ខិបតិ, តថា បណ្ឌិតោ យោគាវចរោ រក្ខេយ្យ គោបេយ្យ។ កិំការណា? ឯតស្ស ហិ –

“ទុន្និគ្គហស្ស លហុនោ, យត្ថកាមនិបាតិនោ;

ចិត្តស្ស ទមថោ សាធុ, ចិត្តំ ទន្តំ សុខាវហំ”។ (ធ។ ប។ ៣៥);

តថា –

“សុទុទ្ទសំ សុនិបុណំ, យត្ថកាមនិបាតិនំ;

ចិត្តំ រក្ខេថ មេធាវី, ចិត្តំ គុត្តំ សុខាវហំ”។ (ធ។ ប។ ៣៦);

ឯតញ្ហិ–

“ទូរង្គមំ ឯកចរំ, អសរីរំ គុហាសយំ;

យេ ចិត្តំ សំយមេស្សន្តិ, មោក្ខន្តិ មារពន្ធនា”ៈ (ធៈ បៈ ៣៧);

ញាតស្ស បន –

“អនវដ្ឋិតចិត្តស្ស , សទ្ធម្មំ អវិជានតោ;

បរិប្លវបសាទស្ស, បញ្ញា ន បរិបូរតិ”ៈ (ធៈ បៈ ៣៨);

ឋិរបដ្ឋានសហាយស្ស បន –

“អនវស្សុតចិត្តស្ស, អនន្វាហតចេតសោ;

បុញ្ញបាបបហីនស្ស, នត្ថិ ជាគរតោ ភយំ”ៈ (ធៈ បៈ ៣៩);

តស្មា ឯវំ –

“ផន្ទនំ ចបលំ ចិត្តំ, ទូររក្ខំ ទុន្និវារយំ;

ឧជុំ ករោតិ មេធាវី, ឧសុការោវ តេជនំ”ៈ (ធៈ បៈ ៣៣);

ឯវំ ឧជុំ ករោន្តោ សចិត្តមនុរក្ខៈ

បច្ចយានេនាទិសំ អកតបុញ្ញត្តិ ញាយស្មិំ កាយគតាសតិបដ្ឋានេន កម្មំ អារភិត្វា អភយតេក្ក សំសារេ អកតបុញ្ញំ ឥមំ បច្ចេន្តោ ចុត្តនេយន សកំ ចិត្តំ រក្ខេយ្យាតិ អត្ថោៈ កា បនេសា ជិសា នាយ –

“មាតាបិតា ជិសា បុត្តា, អាចរិយា ទក្ខិណា ជិសា;

បុត្តទារា ទិសា បច្ឆា, មិត្តាមច្ចា ច ឧត្តរា។

“ទាសកម្មករា ហេដ្ឋា, ឧទ្ធំ សមណព្រាហ្មណា;

ឯតា ទិសា នមស្សេយ្យ, អលមត្តោ កុលេ គិហី”តិ។ (ទី។ និ។ ៣។២៧៣) –

ឯត្ថ តាវ មាតាបិតាទយោ “ទិសា”តិ វុត្តា។

“ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ, ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោ;

កតមំ ទិសំ តិដ្ឋតិ នាគរាជា, យមទ្ទសា សុបិនេ ឆព្ពិសាណា”ន្តិ។ (ជា។ ១។១៩។១០៣) –

ឯត្ថ បុរត្ថិមាទិភេទា ទិសាវ “ទិសា”តិ វុត្តា។

“អាគារិនោ អន្នទបានវត្ថទា, អវ្ហាយិកា តម្បិ ទិសំ វទន្តិ;

ឯសា ទិសា បរមា សេតកេតុ, យំ បត្វា ទុក្ខី សុខិនោ ភវន្តី”តិ។ (ជា។ ១។៩។៥) –

ឯត្ថ និព្ពានំ “ទិស”ន្តិ វុត្តំ។ ឥធាបិ តទេវ អធិប្បេតំ។ តញ្ហាយំ ខីណាសវាទីហិ ទិស្សតិ អបទិស្សតិ តស្មា “ទិសា”តិ វុច្ចតិ។ អនមតគ្គេ បន សំសារេ កោតធិ ចាលបុថុជ្ជនេន សុបិនេនបិ អទិដ្ឋបុព្វតាយ “អទិដ្ឋបុព្វា ទិសា នាមា”តិ វុច្ចតិ។ តំ បត្វមានេន កាមកាមាសតិមា យោគោ ករណីយោតិ។ វទេវាតិអាទីសុ ឯត្ថ មគ្គប្បាទតោ សមិបំ វទេតោ។ ទិតិក្កមោ គច្ឆតោ។ ឋលេវិទមេតោ អតិក្កមតោ។

អវន្តិតិ អត្ថមិព្រូហេតោ។ បវន្តិតិ វត្តហត្តមុទ្ទិនេ ទិតោ។ បរិមេន្តិតិ ឧទ្ធវាវេត បរិមេន្ត ទិតោ។ សេលេន្តិតិ បណ្ឌាតំ អវន្ត។ វតវន្តិតិ វតឈបិតំ អវន្ត។ តទវន្តិតិ តទីតំ អវន្ត។ ឧទកវន្តិតិ ឧទកាតំ បរិមេន្ត។ មត្ថ ត គសីមតិ ត វបីមតីតិ មយ្ហំ គសតព្ពា វបតព្ពា ត គរីមតិ។ ទតន្តិអតិក្កមិត្វា ទិតោ។ មនុស្សាតំ អនុបវារេតិ គសតវបតវសេត មនុស្សេហិ អនុបវរិតព្វា សេតាសតោ។

១៨៩។ សព្វមការាទាម ព្យាស្ស ព្យប្បទយោ អស្សុតិ កិទិសាតិ តស្ស វវនាតិ អស្ស។

ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩴ ᨷᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩩᩈᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨶᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨽᨬ᩠ᨩᨶᨠᩮᩣ ᩅᨧᩦᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨿᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᩅᩤ᪨ ᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨶᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᨷᨶᩔ ᨷᩁᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨠᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨷᨿᩮᩣᨣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ – ᨾᩩᩈᩣᨲᩥ ᩋᨽᩪᨲᩴ ᩋᨲᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩅᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨽᩪᨲᨲᩮᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩴ᪨ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨲᨳᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᨲᨳᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᨲᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩥ ᨧ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ “ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ, ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᨽᨬ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᩃᩴ ᩅᩤ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩴ ᩅᩤ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩉᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨣᩣᨾᩮ ᨲᩮᩃᩴ ᨶᨴᩦ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩪᩁᨱᨠᨳᩣᨶᨿᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ, ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴᨿᩮᩅ ᨷᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ᪨

ᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨲᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩅᩤᨿᩣᨾᩮᩣ ᨷᩁᩔ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩅᩥᨩᩣᨶᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣᩅ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩅᩤ ᩅᩤᨧᩣᨿ ᩅᩤ ᨷᩁᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨠᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩁᨱᩮ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᩁᩮᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᨧᩮᨲᨶᩣᨠ᩠ᨡᨱᩮᨿᩮᩅ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩤᨴᩦ᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩉᨲᩥ ᨥᨭᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨾᩩᩈᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨾᩩᩈᩣ ᩅᨴᨲᩥ, ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨲᩔ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᨲᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨶ ᨥᨭᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩉᩮᨲᩩᨷᩥ ᨾᩩᩈᩣ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩉᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᨳᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᨳᩥᩁᩮᩣ, ᨳᩥᩁᨠᨳᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨳᩩᩈᩁᩣᩈᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᨡᩣᨲᨡᩣᨱᩩ ᩅᩥᨿ ᩋᩔᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨮᨷᩥᨲᨠᩩᨾ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩥᩅ ᨧ ᨶ ᨳᩥᩁᨠᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨱᩃᩮᨡᩣ ᩅᩥᨿ ᩍᨶ᩠ᨴᨡᩦᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨳᩥᩁᨠᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᩥᨶᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᨳᩣ ᨶ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨳᩮᨲᩮᩣ᪨

ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩍᨴᩴ ᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩈᩩᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨾᩣ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩍᨴᩴ ᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩈᩩᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨿᨴᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨾᩮᩅ ᨷᨾᩣᨱᩴ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩏᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩍᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩤᨴᩥᨲᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨶ ᩅᩥᩈᩴᩅᩤᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨷᩥᩈᩩᨱᩴ ᩅᩤᨧᩴ ᨷᩉᩣᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩣᨿ ᩅᩤᨧᩣᨿ ᨿᩔ ᨲᩴ ᩅᩤᨧᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ, ᨲᩔ ᩉᨴᨿᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᩴ ᨷᩁᩔ ᨧ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨽᩣᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩤᨧᩣ᪨ ᨿᩣᨿ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩣ ᩅᩤᨧᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨹᩁᩩᩈᩣ, ᨶᩮᩅ ᨠᨱ᩠ᨱᩈᩩᨡᩣ ᨶ ᩉᨴᨿᨦ᩠ᨣᨾᩣ, ᩋᨿᩴ ᨹᩁᩩᩈᩅᩤᨧᩣ᪨ ᨿᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨹᩴ ᨷᩃᨷᨲᩥ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᨠᩴ, ᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨾᩪᩃᨽᩪᨲᩣᨷᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩤᨧᩣᨴᩥᨶᩣᨾᨾᩮᩅ ᩃᨽᨲᩥ, ᩈᩣ ᩑᩅ ᨧ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣᨲᩥ᪨

តត្ថ សំកិលិដ្ឋចិត្តស្ស បនេវំ ច ខេទាយ អត្តនោ វិឃាតប្បតាយ ច កាយចេតសិកវេទយិតព្វាវិកា ទេវតា វិសុខចាច៑ នា យស្ស កេចិ ពនេវាតិ, តស្ស អប្បគុណតាយ អប្បសាទដ្ឋា, យថាគុណតាយ យថាសាទដ្ឋា៑

តស្សា ចត្តារោ សង្ខារា ហោន្តិ – កិន្តិនដ្ឋោ បនេវា, “ជាតិ ជរេយ ភាតា កថិស្សន្តិ ថិតា កថិស្សន្តិ”តិ ខេទបុទេក្ខរទតា ច, “ជាតិ អហំ វិនេយា កថិស្សាមិ ថិស្សាមិនោ”តិ វិឃាតប្បតា ច, តដ្ឋោ ចាយាទេយា, តស្ស តទត្ថចិខាភតន្តិ៑

ជាទេយំ ខេទាយាតិ ទេយំ ជាទេតាតិ ទុក្ខាតំ សត្តិនោ សុតំ, ទេតំ ខេទាយ៑ កិន្នាតំ ច សន្តាតាតិ ឌិន្នំ យិត្តាតំ ច សយាតុបញ្ញាយកាឌីតំ ច ពោគចិទេច ការទេលាភ កិន្នាតំ ឲកទេយកំ ជុបសក្កយិត្វា “តុយក្កាំ ថ្វាឌិទេស គុទេល ខាតាតំ ឲចំ ជាហុស្សុតាតំ ជាឌំ ន យុត្ត”ន្តិអាឌីតិ ចត្វា សន្តាតំ កត្តា៑ អនុប្បទាតាតិ សន្តានានុប្បទាតា, ទេវ្វ ខទេភ សយទេក្ក ឌិស្វា “តុយក្កាំ ឲចទ្វទេប គុទេល ខាតាតំ ឲចទ្វទេបហិ គុទេលាហិ សយន្តាកតាតំ អនុដ្ឋចិកទេយត”ន្តិអាឌីតិ ចត្វា ទញហិកយុំ កត្តាតិ អទេត្ថោ៑

សយទេក្កា អាទាទេយា អស្សាតិ សយក្កាទាទេយា, យត្ថ សយក្កា នត្ថិ, តត្ថ ចសិតុយ្យិ ន ជានដ្ឋីតិ អទេត្ថោ៑ “សយក្កាទាទេយា”តិបិ បាឡិ,

អយទេយចទេត្ថោ៑ សយក្កទេតាតិ សយទេក្កសុ ទេតា, ទេត បហាយ អញ្ញាត្រ កត្តុយ្យិ ន ជានដ្ឋីតិ អទេត្ថោ៑ សយទេក្ក ឌិស្វាបិ សុត្វាបិ នន្ទតីតិ សយក្កនន្ទិ៑ សយក្កទេហិ ចាឌំ ការីតាតិ យា ចាចា សទេត្ត សយទេក្កទេយច ពនេវាតិ, តំ សាយក្កិគុណបទិឌឹបកទេយច ចាឌំ ការសតិ, ន ជាតទេត្តិ៑

បទេស្ស យប្វទេក្ខកកាយចេតសិកវេទយិតព្វាវិកា ឲកត្តមទុវទេចតភា មទុវចាចា៑ យប្វទេក្ខទេកាបិ បទេយាទេកា ឌិត្តសណ្ឋាយ មទុវចាចា ន ទេហាតិ៑ យាតាបិតទេរា ហិ កទាចិ បុត្តទេក ឲចយ្យិ ចទន្តិ “ទេចារា ទេចា លណ្ឌាលណ្ឌិកំ កទេរាន្ត”តិ, ជុប្បលបត្តយ្យិ ច ទេភសំ ជុបរិ បតន្តំ ន ជានន្តិ៑ អាចរិយុបញ្ញាយា ច កទាចិ និស្សិតទេក ឲចំ ចទន្តិ “កិំ ជាទេយ អហិរិកា អទេភាត្តប្បិទេភា ចរន្តិ, និក្ខមថ ទេភ”តិ៑ អថ ច ទេភសំ អាកយានិកយសប្បត្តិំ ជានន្តិ៑ យថា ច ឌិត្តសណ្ឋាយ មទុវចាចា ន ទេហាតិ, ឲចំ ចទភសណ្ឋាយ អមទុវចាចាបិ ន ទេហាតិ៑ ន ហិ យាទាទេបតុកាយស្ស “ជាយំ សុខំ សយាទេបថា”តិ ចទតំ អមទុវចាចា ទេហាតិ, ឌិត្តមទុវតាយ បទេភសា មទុវចាចាច, នា ឃំ សន្តាយ បចត្តិតា៑ តស្ស អប្បគុណតាយ អប្បសាទដ្ឋា, យថាគុណតាយ យថាសាទដ្ឋា៑ តស្សា តទេយា សង្ខារា – អទេក្កាសិតដ្ឋោ បទេរា គុបិតចិត្តំ អទេក្កាសភាតិ៑

ទេភលិតិ ឲលំ ទុក្ខតិ ទេគាទេសា, ភាស្សា ឲលន្តិ ទេភលិ, និទេក្ខាសាតិ អទេត្ថោ៑ “ទេភលទេក្កា ទេសតបដ្ឋាទេគា”តិ (ជុគា៑ ៤៥; ទេបដទេកា៑ ៦៥) ឲត្ថ ទុត្តទេភលំ ថិយ៑ កណ្ណសុលាតិ ញញ្ញាភយទុទតាយ កណ្ណាតំ សុលា, សូថិចិញ្ញាតំ ថិយ កណ្ណសូលំ ន ខទេភតិ៑ អត្ថយទុទតាយ សកលសរីទេរ ទេកាបំ អខទេភត្វា ទេបមំ ខទេភតីតិ ទេបមនិយា៑ ហទយំ គច្ឆតិ អបដិហញ្ញាមានា សុទេលភ ចិត្តំ បចិសតីតិ ហទយង្គមា៑ គុណបរិបុណ្ណតាយ បុទេរ កចាតិ ទេបារី៑ បុទេរ សំចឌ្ឍនារី ថិយ សុកុមារាតិបិ ទេបារី៑ បុរស្ស ឲសាតិបិ ទេបារី, ភកាទចាសិតំ កចាតិ អទេត្ថោ៑ ភកាទចាសិទេភា ហិ យុត្តកថា ទេហាន្តិ, បិតិមត្តំ បិតាតិ ភាតិមត្តំ ភាតាតិ ចទន្តិ៑ ឲចទ្វបិ កថា ពហុទេភា ខនស្ស កន្តា ទេហាតីតិ ពហុខនកន្តា៑ កន្តភាទេចទេភច

ពាហុតោ ឌតស្ស យតាបិ ចិត្តចុដ្ឋិករាតិ ពាហុឌតយតាបិ៑

អតត្ថចិន្តាបិកា កាឃចខឹបយោកសប្ដ្ឋាបិកា អក្សលចេតតា សយ្យប្យលិបេិ៑ សោ អារេបចតយត្តតាឃ អប្យសាចេន្ថា, អារេបចតយហត្តតាឃ យហាសាចេន្ថា៑ តស្ស ទេ្វ សម្ភារា – ភារតឃុទ្ធឹតាហរណាឌ៝តិរត្តកកឆា បុទក្ខារតា, តឆាទ្វឹកឆាកឆតញ្ញា៑

ការេលត ចេតីតិ កាលចាឌី, ចត្តន្តាយុត្តកាលំ សល្លក្ខេត្វា ចេតីតិ អត្ថោ៑ ភូតំ តច្ឆំ សភាចមេវ ចេតីតិ ភូតចាឌី៑ ឌិដ្ឋឆម្ពឹកសប្យរាឃិកត្តូសត្តិស្សិតមេវ កត្វា ចេតីតិ អត្តចាឌី៑ តចលិក្ខូត្តរឆម្ពូសត្តិស្សិតំ កត្វា ចេតីតិ ឆម្ពូចាឌី៑ សំចរចិតឃបហាតចិតឃសត្តិស្សិតំ កត្វា ចេតីតិ ចិតឃចាឌី៑ តិឆាតំ ចុទ្ធតិ ឩបតោការេសា, តិឆាតយស្សា អត្ថីតិ តិឆាតចតី, ហេឌេឃ តិឆាតញ្ញាយុត្តំ ចាធំ ការសិតាតិ អត្ថោ៑ ការេលតាតិ ឲចទ្វបិ ការសយាតោបិ ច "អហំ តិឆាតចតី ចាធំ ការសិស្សាយឹ"តិ ត អការេលត ការសតិ, យុត្តកាលំ បត អបេក្ខិត្វាច ការសតីតិ អត្ថោ៑ សាបទេសត្តិ ទីសាបយំ, សការណត្តិ អត្ថោ៑ បរិឃត្តចតិត្តិ បរិច្ឆេធំ ឌស្សេត្វា ឃឆាស្សា បរិច្ឆេឌោ បញ្ញាឃតិ, ឲចំ ការសតីតិ អត្ថោ៑ អត្ថសំហិតត្តិ អតេកេហិ តយេហិ ចិកឌេត្តត បរិឃាឌាតំ អសក្កូលេឃ្យតាឃ អត្ថសយុត្តំ៑ ឃំ ចា សោ អត្ថចាឌី អត្ថំ ចឌតិ, តេត អត្ថេត សហិតត្តា អត្ថសំហិតំ ចាធំ ការសតិ, ត អញ្ញា តិក្ខិបិត្វា អញ្ញា ការសតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៑

ចត្វហិ ចខឹសុចរិតេហីតិ "ឃុសាចាឌំ បហាឃា"តិអាឌិតា តយេត ចុត្តេហិ ចត្វហិ ចាចាហិ យុត្តេហិ សុដ្ឋុ ចរិតេហិ៑ សយត្តាកតោតិ អបរិហីតោ៑ ចត្វឌោសាបកតំ ចាធំ ការសតីតិ អប្បិឃាឌីហិ ចត្វហិ ឌោសេហិ អបកតំ បរិហីតំ ចាធំ ការសតិ៑

អត្ថិ អកោចេរាតិ កិញ្ចាបិ ឆេរា សយណាចារំ សយណកោចេរំ កឆេត្វការយា "អត្ថិ អកោចេរា, អត្ថិ កោចេរា"តិ បធំ ប្ផន្តិ, ឃឆា បត យក្កុសលិ បុរិសោ យក្កំ អាចិក្ខត្តោ "ចាយំ ឃុញ្ញា, ឌក្ខិណំ កណ្ហា"តិ បឋមំ ឃុញ្ញាតត្តំ សកឃយក្កំ ប្បេឆយក្កំ អាចិក្ខតិ, បច្ឆា កហេតត្តំ លេយយក្កំ ប្ដ្វុយក្កំ, ឲចមេច យក្កុសលបុរិសសទិសោ ឆម្ពូសេតាបតិ បឋមំ បហាតត្តំ ញុទ្ធបដិកុដ្ឋំ អកោចេរំ អាចិក្ខិត្វា បច្ឆា កោចេរំ អាចិក្ខិតុការយា "កតយា អកោចេរា"តិអាឌិយាហ៑ បុរិសេត ហិ អាចិក្ខិតយក្កោ សយ្យឌេឃ្យ ចា ត ចា, តឆាកតេត អាចិក្ខិតយក្កោ អបណ្ណកោ ញត្តចិស្សុដ្ឋំ ចឌិរំ ចិឃ អចិទន្ញុតកោ តិញ្ញាតតកាទំមេច សយោយសរតិ៑ តេត ចុត្តំ – "បុរិសោ យក្កកុសលោតិ ខោ តិស្ស តឆាកតស្សេតំ អធិចចតំ អរហតោ សម្ពាសម្ពុទ្ធស្សា"តិ (ឞ៑ តិ៑ ៦៉ប័រ)៑

ឃស្មា ចា សឹសំ ត្យេតត បហឹតសេឌយលឌល្លិកស្ស បុរិសស្ស យាលិកត្ថចិលេបតាឌិចិក្សតចិឆាតំ ចិឃ បហឹតបិបឆម្ពូស្ស កល្យាណឆម្ពូសយារយាកោ សយ្យត្ថូរបិ ហោតិ, តស្មា សេឌយលឌល្លិកំ ចិឃ បហាតត្តំ បឋមំ អកោចេរំ អាចិក្ខិត្វា បហឹតសេឌយលឌល្លិកស្ស យាលិកត្ថចិលេបតាឌិចិក្សតចិឆាតំ ចិឃ បច្ឆា កោចេរំ អាចិក្ខិតុការយាបិ "កតយា អកោចេរា"តិអាឌិយាហ៑

តត្ថ កោចេរាតិ បិណ្ឌបាតាឌីតំ អត្ថាឃ ប្បសង្កមិតំ យុត្តដ្ឋាតំ៑ អយុត្តដ្ឋាតំ អកោចេរា៑ ចេសិឃា កោចេរា អស្សាតិ ចេសិឃាកោចេរា, មិត្តសត្ថូចមេត ប្បសង្កមិតព្ពដ្ឋាតត្តិ អត្ថោ៑ តត្ថ ចេសិឃា តាម ទ្វប្បបឌិចិតិយោ យេត កោតចិមេច

ឞុលកញ្ញាចារតា យិត្តសត្តចសិតេហចសេត ហូបសក្កយត្តា ចេសិយារកាចយោ តាយ ហោតិ។ តស្មា ឯវំ ហូបសក្កមិតំ ត ចដ្ឋតិ។ កិការណា?
អារព្ភចិបត្តិតោ។ ឯវំ ហូបសក្កយត្តស្ស ហិ ចិរវក្ខិតកោបិតោបិ សយណឆយ្យោ ពតិបិតេហតេច តស្សតិ។ សចេបិ ត តស្សតិ, ករហំ លកតិ។
ឆក្ខិណាចសេត បត ហូបសក្កយត្តេត សតិ ហូបដ្ឋបេត្វា ហូបសក្កមិតត្តំ។

ចិនចា ទុក្ខត្តិ យពបតិកា ចា បច្ចុបតិកា ចា។ ទុល្លក្យារិយោតិ យហល្លិកា អតិត្តិទ្ធក្យារិយោ។ បណ្ឌកាតិ
លេលិកាយិសតិស្សិតកចាជហុលិ ហូស្សត្តកិលេសា អច្ចុបសត្តបរិញ្ញអាហា តប៉ុសកា។ តេសំ សទ្ធោសយ្យិ ហូបសក្កយតេ អាឌីតចោ ទុត្តកតេយតេច
ចេចឌិតទ្ធោ។ កិក្ខតីឞុបិ ឯសេច តយោ។ អបិ ច កិក្ខុ តាយ ហូស្សត្ត(ពាហ្មចរិយា ហោត្តិ, តថា កិក្ខតិយោ។ តេ អញ្ញាមញ្ញា សត្តចចសេត
ពតិបិតេហតេច វក្ខិតកោបិតសយណឆយ្យំ តាសេត្តិ។ កិលិតឞុច្ឆពេត បត កត្តុំ ចដ្ឋតិ។ កិក្ខុតា ឞុបព្វាតិ លកិត្វា ឞុងតត្វាយបិ
ឡូចាឆឆាតត្វាយបិ កត្តុំ ចដ្ឋតិយេច។

បិតាការត្តិ ឞុរាបិតឈេរ, តំ (ពាហ្មចរិយត្តរាយកតេហិ ឞុរាសេរណ្ឌហិ អចិចិត្តុំ ហោតិ។ តត្ថ តេហិ សទ្ធិំ សហសោណ្ឌចសេត ហូបសក្កមិតំ
ត ចដ្ឋតិ, (ពាហ្មចរិយត្តរាយោ ហោតិ។ សំសដ្ឋោ ចិហរតិ រាជូហីតិអាឌីឞុ រាជារតាតិ អកិសិត្តា ចា ហោត្តុ អតកិសិត្តា ចា, យេ
រជ្ជយត្តសាសត្តិ។ រាជយហាយត្តាតិ រាជុតំ ពួស្សរិយសឌិសាយ យហតិយា ពួស្សរិយយត្តាយ សយត្ថាកតា។ តិតិ្ថយាតិ ចិបរីតឆស្សតា
ពាហិរបរិព្វាជកា។ តិតិ្ថយសាចកាតិ កត្តិចសេត តេសំ បច្ចយឆាយកា, ឯតេហិ សទ្ធិំ សំសក្កជាតោ ហោតីតិ អត្ថោ។

អតត្ថុលេបិយិពេត សំសក្កតាតិ អតត្ថុលេបិយិកសំសក្កា តាយ តិស្សត្តុំ ឞិក្ខាតំ អតត្ថុលេយោ បច្ចតីកសំសក្កា។ យេត (ពាហ្មចរិយត្តរាយំ
បញ្ញាត្តិចីតិក្កមំ សល្លេខបរិហាតិញ្ច បិឞុណាតិ។ សេយ្យថិទំ? រាជរាជយហាយតេត្តហិ សទ្ធិំ សហសោកិតា សហតត្ថិតា សយឞុឆក្ខត្តា
ហូប្បត្តេស្ម កិច្ចករណីយេស្ម អត្តតា យោតំ អាបជ្ជតតា តិតិ្ថយតិតិ្ថយសាចកេហិ សទ្ធិំ ឯកច្ឆត្តរុចិសយាចារតា
ឯកច្ឆត្តរុចិសយាចារកាចាចហោ ចា សិតេហពាហុយាតសត្តចោ។ តត្ថ រាជរាជយហាយតេត្តហិ សទ្ធិំ សំសក្កោ (ពាហ្មចរិយត្តរាយករោ,
ពួតរេហិ តិតិ្ថយសាចកេហិ តេសំ លទ្ធិក្កហណំ។ តេសំ បត ចាទំ កិត្តិត្វា អត្តតោ លទ្ធិំ កណ្ហាបេតុំ សយតេ្ថត ហូបសក្កមិតុំ ចដ្ឋតិ។

ពួឆាតិ អបរេតបិ បរិយាយេត អកោចទំ ឆស្សេតុំ “យាតិ ចា បត តាតិ កុលាតិ”តិអាឌិ អារទ្ធំ។ តត្ថ អស្សទ្ធាតីតិ ពុទ្ធាឌីឞុ
សទ្ធាចិរហិតាតិ។ តាតិ “ពុទ្ធោ សព្ពញ្ញូ, ធម្មោ តិយ្យាតិកោ, សង្ឃោ ឞុប្បដិបត្តោ”តិ ត សទ្ទហត្តិ។ អប្បសត្តាតីតិ ចិត្តុំ បសត្តុំ អតាចិលំ
កាតុំ ត សក្កោត្តិ។ អក្កោសកបរិភាសកាតីតិ អក្កោសកាតិ ចេច បរិភាសកាតិ ច។ “ចោរោសិ, ពាលោសិ, មូឡ្ហោសិ, ឡូដ្ឋោសិ,
កោណោសិ, ក(ត្រកោសិ, អាឞិឃិកោសិ, តេរឃិកោសិ, តិរច្ឆាតកោតោសិ, តត្តិ តុយ្ហំ ឞុកាតិ, ទុក្កតិយេច តុយ្ហំ បាដិកង្ខា”តិ ឯវំ ឆសហិ
អក្កោសចត្ថុហិ អក្កោសត្តិ។ “ហោតុ, ពួឆាតិ តំ បហរិស្សាម, ពត្ថិស្សាម, ចធិស្សាមា”តិ ឯវំ កយឆស្សេតេត បរិភាសត្តិ ចាតិ អត្ថោ។

អតត្តកាយាតីតិ អត្តំ ត ពុទ្ធត្តិ, អតត្ថយេច ពុទ្ធត្តិ។ អហិតកាយាតីតិ អហិតយេច ពុទ្ធត្តិ, ហិតំ ត ពុទ្ធត្តិ។ អថាឞុកាយាតីតិ ថាឞុកំ ត ពុទ្ធត្តិ,
អថាឞុកយេច ពុទ្ធត្តិ។ អយោកក្ខេមកាយាតីតិ ចតូហិ យោគេហិ ខេមំ តិព្ភយំ ត ពុទ្ធត្តិ, សកយយេច ពុទ្ធត្តិ។ កិក្ខុត្តិ ឯត្ថ សាមណេរាបិ

សក្ខំ ភណ្ណន្តិ៍ កិញ្ចិតត្ថិ ទុត្ត និក្ខិយាភាសាយលោហិរេយាបិ៍ សទ្ទោសមេវិ ហិ ភកចត្ថិ វុឌ្ឍិស្ស បច្ចុខិតាភទេហ្វច សរណាពតាភទ្ហា ចតុត្ថមេវិ បរិសាតំ តាតិ អភតូ្ចកាយាតិយេច៍ តធាទ្វបិតិ កុលិតីតិ ទុចទ្វបិតិ លត្តិឃកុលិឌីតិ កុលិតិ៍ រេសចតីតិ តិស្សាឃ ឌីចតិ៍ កដតីតិ វុបសក្កយតិ៍ បឃិទ្វបិសតីតិ បុតប្បុតំ វុបសក្កយតិ៍ អឃំ ចុច្ចតីតិ អឃំ ចេសិឃាឌិកោធនស្ស ចេសិឃាឌិកោ ទាឌាឌិសំសដ្ឋស្ស ទាឌាឌិកោ អស្សុឌ្ឍកុលិឌិរេសចកស្ស អស្សុឌ្ឍកុលិឌិកោ ចាតិ តិប្បការោបិ អឃុត្តកោធនោ "អកោធនោ"តិ ចេឌិតព្វោ៍

តស្ស ខ្ចយិតាបិ បរិឃារេឃត អកោធនតា ចេឌិតព្វា – ចេសិឃាឌិកោ តាច បញ្ចកាយកុណតិស្សឃតោ អកោធនោ ចេឌិតព្វោ៍ ឃថាហ – "កោ ច, កិក្ខវេ, កិក្ខុ ភោ អកោធនោ បរចិសយោ, ឃឌិធំ បញ្ច កាយកុណា"តិ ៍ ទាឌាឌិកោ ឈសាតាតុយោកស្ស អតុបតិស្សឃតោ លិកសក្កាទាសតិចក្កតិប្បាឌតតោ ឌិដ្ឋិចិបត្តិហេតុតោ ច, អស្សុឌ្ឍកុលិឌិកោ សង្ឃាហាតិឌិត្តបរេតាសាចហតតោ អកោធនោ៍

អត្តទឈរប្បចេសាឌិកោ ច ចក្កុតា ទ្វបំ ឌិស្វា តិមិត្តក្កាហាឌិកោ ច សង្ខារេឃ្យាតិ កោដេតាតិ កុឌ្ឍិត្វា ឌិស្វុកឆស្សតាតុយោកោ ច បញ្ច កាយកុណា ចាតិ ចតុត្តិធោបិ បត កិលេសុប្បត្តិចរេសត អកោធនោតិ ចេឌិតព្វោ៍

យា កិក្ខុចេ អកោធនេ ចរធាតិ ចទិតុំ អឃុត្តដ្ឋានេត យា ចរធ៍ បរចិសយេតិ សត្តុចិសយ៍ អកោធនេ កិក្ខុចេ ចរតត្តិ អឃុត្តដ្ឋានេត ចរត្តាតំ៍ "ចរ"ត្តិបិ បិឡេធា៍ លច្ឆតីតិ លភិស្សតិ បស្សិស្សតិ៍ យារោតិ ឆេចបុត្តយារោបិ យក្ខុយារោបិ៍ ឱតារត្តិ ទត្ថិ ឈិទ្ធិ ចិចទ៍

កោធទតិទ្ធេសេ ត ចេសិឃាកោធនោ ហោតីតិអាឌីតិ ចុត្តបដិបក្ខចរេសត ចេឌិតព្វាតិ៍ អឃំ បត ចិរេសរេសា – ចត្តារោ សតិបដ្ឋាតា កោធនោតិ ចទិតុំ ឃុត្តដ្ឋាតចរេសត ចតុសតិបដ្ឋាតា កោធនោ៍ សកោតិ អត្តតោ សត្តកោ៍ បេត្តិកោ ចិសយេតិ បិតិតោ អាកតចិសយោ៍

អារទ្ធចិទិយស្សាតិ សម្មាវុបដ្ឋិតចតុសម្មប្បធាតចិទិយចត្តស្ស៍ ធាយកតស្សាតិ ពលប្បត្តស្ស៍ ឆឡូហបទក្កមស្សាតិ ឌិទចិទិយស្ស៍ ឃស្សុត្តាឃ ពេសិតោតិ យេត អទហត្តត្តាឃ អត្តភាវោ បរិច្ចត្តោ៍ អត្តទេ្វ ចាតិ អត្តតោ អទេ្វ អទហត្តផលេ ធ៍ ធាទេឃ ចាតិ អទិឃេ អដ្ឋិកេ យក្កេ ធ៍ លក្ខណេ ចាតិ អតិច្ចាឌិលក្ខណបដិចេធេ ធ៍ ការណេ ចាតិ ហេតុម្ហិធ៍ ធាតាធាតេ ចាតិ ធាតេ ច អដ្ឋាតេ ច, ការណាការណេ ចាតិ អទេ្វា៍ ខ្ចតាតិ ចិទេ្វារទ្វោ ឆទស្សតុំ "សទ្ទោ សង្ខារា អតិច្ចា"តិអាឌិយាហ៍

១៤៥៍ អដ្ឋមកាធាឃ ទុកោឌិ តិបកោតិ ទុកក្កុចិទេ្វា បណ្ឌិតោ៍

ខាតទ្វបស្ស ឱឡូអារិកម្បិ យសំ ឆយតីតិ សុចណ្ណស្ស ធ្វសំ ឌល្លិ អក្កិសំយោកោត តិហទតិ៍ សន្ធយតីតិ សម្មា តិហទតិ៍ តិទ្ធយតីតិ អបុតភចប្បត្តិកំ កត្វា តិហទតិ៍ "ឈសោបតី"តិ កោធិ ចឆត្តិ៍ យញ្ញិយកម្បីតិ តទោ សុកុយតទម្បិ៍ សុកុយកម្បីតិ អតិសុកុយតទម្បិ៍ ទុចទេយចាតិ ឱបមុ្មសម្បដិបាឌតំ៍ អត្តទោ ឱឡូអារិកោបិ កិលេសេ ឆយតីតិ កាយឌុច្ចិតាឌិកេ ធ្វលកិលេសេ ចិទិឃាតទេបត តិហទតិ៍ យញ្ញិយកោបិ

ກິເລເສຫິ ກາຍຈິຕ຺ຕກ຺ກາທິເກ ໂອຬາຣິກສຸຂຸມານໍ ສນ຺ຕິເກປິ. ສຸຂຸເມປີຕິ ຂາຕິຈິຕ຺ຕກ຺ກາທິເກ ອຕິສຸຂຸເມປິ ກິເລເສ. ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ຊຫຕີຕິ ສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ວິປຣີຕສງ຺ຂາຕໍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ນີຫຣຕິ. ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ.

໑໔໕. ເອວໍ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນ ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ກຖນ຺ຕໍ ເທເສຕ຺ວາ ປຍ຺ຈຫິ ຄາຖາຫິ ປຍ຺ຈສຕານໍ ສິສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຈ ເສນາສນໂຄຈຣສີລວຕາທີນິ ປຸຈ຺ເຊໂຕ ຕຍຕ຺ວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ “ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານສ຺ສາ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ອາຣພິ. ຕຕ຺ຖ ປຐມຄາຖາຍ ຕາວເທ຺ວາ – ຊາຕິອາທີຫິ ວິຊິຄຸຈ຺ຉມານສ຺ສ ຣິຕ຺ຕາສນໍ ສຍນໍ ເສວໂຕ ເວ ສມ຺ໂພທິກາມສ຺ສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ກິຕ຺ຕໂກ ຍຕິໍ ຜາສຸ ໂຍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຍຖາຘຸຈ຺ຈໍ ໂຍ ຈ ອນຸໂລໂມ, ຕໍ ເຕ ປວກ຺ຂາມິ ຍຖາ ປຊານໍ ຍຖາ ປຊານນ຺ໂຕ ວເທຍ຺ຍ, ເອວໍ ວທາມີຕິ. ຍໍ ຜາສຸວິຫາຣນ຺ຕິ ຍໍ ສຸຂວິຫາໍ ອສປ຺ປາຍຣູປທສ຺ສເນນາຕິ ຮູປທິຏ຺ຐິສມ຺ປາຍຣູປທສ຺ສເນນ. ຕໍ ເທສີ ພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ຕໍ ຈຕຸສຈ຺ຈຍາຓສງ຺ຂາຕໍ ເທສີ ພຸຊ຺ຌິຕໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ຕສ຺ສ. ອນຸພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ອນຸຣູປາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສ. ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ອພິມຸຂໍ ກຕ຺ວາ ວິຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສ. ສມ຺ພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ປຫີນກິເລເສ ອປຈ຺ຈາຄມເນນ ສມ຺ມາ ພຸຊ຺ຌິຕໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ຕສ຺ສ. ອທິຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສາຕິ ປາປຸນິຕຸກາມສ຺ສ. ຜສ຺ສິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ປຏິລາຠສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຜຸສິຕຸກາມສ຺ສ. ອຖ ວາ ພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ຎາຕຸກາມສ຺ສ. ອນຸພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ສກທາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປຸນ ຎາຕຸກາມສ຺ສ. ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ປຏິເວຘວເສນ ຎາຕຸກາມສ຺ສ. ສມ຺ພຸຊ຺ຌິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສມ຺ມາ ຎາຕຸກາມສ຺ສ. ອທິຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສາຕິ ຈຕູຫິປິ ອທິຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສ. ຜສ຺ສິຕຸກາມສ຺ສາຕິ ຎາຓຜຸສນາຍ ຜຸສິຕຸກາມສ຺ສ. ສຈ຺ຉິກາຕຸກາມສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກາຕຸກາມສ຺ສ.

ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ວິປສ຺ສນາຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ປຸຣິມໂກຏ຺ຐາເສ ປວຕ຺ຕານໍ ອຸທຍພ຺ພຍາທິວິປສ຺ສນາຎາຓານໍ.

໑໔໖. ທຸຕິຍຄາຖາຍ ສປຣິຍນ຺ຕຈາຣີຕິ ສີລາທີສຸ ຈຕູສຸ ປຣິຍນ຺ເຕສຸ ຈຣນ຺ໂຕ. ຑໍສາທິປາຕານນ຺ຕິ ປິງ຺ຄລມກ຺ຂິການຍ຺ຈ ເສສມກ຺ຂິການຍ຺ຈ. ເຕ ຫິ ຕໂຕ ຕໂຕ ອທິປຕິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ “ອທິປາຕາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ມນຸສ຺ສຜສ຺ສານນ຺ຕິ ໂຈຣາທິຜສ຺ສານໍ.

ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຣິຍນ຺ຕາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຣິຍາທາ ປຣິເຈ຺ຉທາ. ອນ຺ໂຕປູຕິກາທີ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາໂຕຕິ ອຍຄ຺ຄເຕ ຄຸຕ຺ຕິກາທີ ສີລຣກ຺ຂິຕກາທີ ຊຣໂລກນາໂຕ. ອນ຺ໂຕ ສີລສໍວຣປຣິຍນ຺ເຕ ຈຣຕີຕິ ສີລສໍວຣປຣິເຈ຺ຉທພ຺ພນ຺ຕເຣ ຈຣຕິ ວິຈຣຕີຕິ. ມຣິຍາທໍ ນ ກິຕ຺ຕີຕິ ສີລມຣິຍາທໍ ນ ໂກເປຕິ.

ອາທິຕ຺ຕປຣິຍາຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາໂຕຕິ ອາທິຕ຺ຕເທສນໍ (ມຫາວ. ໕໔; ສໍ. ນິ. ໔.໒໘; ໓.໑໕) ອຸທ຺ທຣິເຕຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍປຏິສຸທ຺ທານຸປຸພ຺ພິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາໂຕຕິ ສຫກາຍສ຺ສ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍປາຍໍ, ຄຸຕ຺ຕນິໂກ ຈຕາຕ ປຏິສຸທ຺ທານຸປຸພ຺ພິໂຄຕາປາຍໍ, ກຕ຺ຕາປຏິປກ຺ຂໍ ຂາທຍ຺ຍຕິກາໍ ປຸຕ຺ຕມໍສູປມາໂຍປາຍໍ (ສໍ. ນິ. ໒.໖໓; ມິ. ປ. ໖.໑.໒) ອຸທ຺ທຣິເຕຕ຺ວາ ກນ຺ທຄຸຕ຺ຕນິໂກ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາໂຕຕິ –

“អតីតំ នាន្វាគមេយ្យ, នប្បដិកង្ខេ អនាគតំ;

តំ វេ ‘ភទ្ទេករត្តោ’តិ, សន្តោ អាចិក្ខតេ មុនី”តិ។ (ម॰ និ॰ ៣॰២៧០; នេត្តិ॰ ១០៣) –

ឯវំ វុត្តំ ភទ្ទេករត្តវិហារំ ឧល្លិង្គេន្តោ។ តា ឧប្បតិត្វា ឧប្បតិត្វា ឆាទេន្តីតិ និប្បតិត្វា និប្បតិត្វា ឆាទេន្តិ។

១០០។ តតិយគាថាយ បរធម្មិកា នាម សត្តសហធម្មិកវជ្ជា សព្ពេបិ តេ ពាហិរកា។ កុសលាកុសលីតិ កុសលធម្មេ អន្វេសយានោ។

សត្ត សហធម្មិកេ ឋបេត្វាតិ កិក្លុកិក្លុនិក្លុយានាគាយលោកាយលោហិរូបាសង្កាបាសិកាលេយា វជ្ជេត្វា។ អឆាបរាតិបិអត្ថោ អភិសម្ពុទ្ធត្តាតិតិ អបរាតិបិ បដិវត្តាតិ អត្ថោ សំវិជ្ជតិ។

១០១។ ចតុត្ថគាថាយ អាតប្បវេស្សរាតិ វោរោបវេស្សរា។ សីតំ អច្ចុណ្ហន្តិ សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច។ វេសា តេហិ ផុដ្ឋោ ពាហុសាតិ វេសា តេហិ អាតប្បាទីហិ អនេកេហិ អាការេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ។ អនោកោតិ អភិសង្ខារវិញ្ញាណាទីនំ អនោកាសភូតោ។ អត្តភាវសាត្ថុបរោបចយេន ចាតិ សរីរត្ថុភេ អាលបនាត្ថុបរោបចយេន ចា អញ្ញាសាត្ថុបរោបចយេន ចា។ ឧណ្ហន្តិ សរីរត្ថុភេ តេវេសាត្ថុបរោបចយេ ឧណ្ហកតិ។ អភិសង្ខារសហគតវិញ្ញាណស្សាតិ កុសលាកុសលចេតនាសម្បយុត្តវិត្តស្ស។ ឱកាសំ ន ករោតីតិ អវកាសំ បតិដ្ឋំ ន ករោតិ។ អវត្តិតសមាធានោតិ ឱតរិត្វា ការកោ។

១០២។ ឯវំ “ហិរោត្តប្បូបេតា វិវិច្ចទោសា”តិអាទីហិ តីហិ គាថាហិ បុដ្ឋមត្ថំ វិស្សជ្ជេត្វា ពុទ្ធាតិ “ព្យាប្ប ញាប្បជេយា”តិអាទិនា នយេន បុដ្ឋំ វិស្សជ្ជេន្តោ “វេយ្យំ ន ករេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ វេស្សតិ ផុសេយ្យ។ យទាចិលត្ថំ យនសោ វិជានាតិ ឃំ វិត្តស្ស អាចិលត្ថំ វិជានេយ្យ, តំ សន្ធាយ “កល្យាណស្ស បសេក្ខា”តិ វិនោទេយ្យ។

អទិន្នាទានំបហាយាតិ ឯត្ថ អទិន្នស្ស អាទានំ អទិន្នាទានំ, បរស្សហរណំ, ថេយ្យំ ចោរិកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ អទិន្នន្តិ បរបរិគ្គហិតំ, យត្ថ បរោ យថាកាមការិតំ អាបជ្ជន្តោ អទណ្ឌារហោ អនុបវជ្ជោ ច ហោតិ; តស្មិំ បរបរិគ្គហិតេ បរបរិគ្គហិតសញ្ញិនោ តទាទាយកឧបក្កមសមុដ្ឋាបិកា ថេយ្យចេតនា អទិន្នាទានំ។ តំ ហីនេ បរស្ស សន្តកេ អប្បសាវជ្ជំ, បណីតេ មហាសាវជ្ជំ។ កស្មា? វត្ថុបណីតតាយ។ វត្ថុសមត្តេ សតិ គុណាធិកានំ សន្តកេ វត្ថុស្មិំ មហាសាវជ្ជំ, តំ តំ គុណាធិកំ ឧបាទាយ តតោ តតោ ហីនគុណស្ស សន្តកេ វត្ថុស្មិំ អប្បសាវជ្ជំ។

តស្ស បញ្ច សម្ភារា ហោន្តិ – បរបរិគ្គហិតំ, បរបរិគ្គហិតសញ្ញិតា, ថេយ្យចិត្តំ, ឧបក្កមោ, តេន ហរណន្តិ។ បហាយាតិ ឥមំ អទិន្នាទានចេតនាសង្ខាតំ ទុស្សីល្យំ បជហិត្វា។ បដិវិរតោតិ បហីនកាលតោ បដ្ឋាយ តតោ ទុស្សីល្យតោ ឱរតោ វិរតោវ។ ទិន្នមេវ

អាឌិយតីតិ ឌិត្ហាងាឃិ៍ ចិទ្ធតបិ ឌិត្ហរេច បឌិពន្លតីតិ ឌិត្ហបិឌិពន្លិ៍ ឆេតេតីតិ ឆេតោ, ត ឆេតេត អឆេតេត៍ អឆេតត្ធាឃេច

ឃុចិក្ខុតេត៍ អត្ធតាតិ អត្ធកាខេត, អឆេត៌ ឃុចិក្ខុត៌ អត្ធកាចំ ពត្វា ចិហទតីតិ ចុត្ត ហោតិ៍ ត្តតោ បទ៌ ចុត្តតឃរេច៍

រេចត្ធាឃតចរេសត រេចត្ធិ៍ រេចត្ធាពាខេរា រេចត្ធាឃតា៍ រេចត្ធាឃ អឃិតឃ្ស រេចត្ធាឃយក្វិតោ ចិត្ធឃ្ស កាខេចា រេចត្ធាឃិតត្ធា៍ អត្ចឌយតីតិ

អត្ចឌឃា, ទក្លីតិ អចេត្វា៍ អត្ចឌឃាពាខេរា អត្ចឌឃតា៍ អត្ចឌឃិតឃ្ស កាខេចា អត្ចឌឃិតត្ធា៍ ហិតឃ្ស ឲសតចរេសត ហិតេសិតា៍

អត្ចពយ្យុតចរេសត អត្ចពយ្យា៍ សទ្ធេហិបិ ត្តរេចហិ បខេហិ ខ្ចបធាទប្យតាប្យត្ធាច រេចត្ធា ចុត្ធា៍ ចិបុលេតាតិ ឲត្វ ឞទលាចរេសត ចិបុលតា

ងដ្ឋត្ធា៍ ក្ខុមិចរេសត បត ត៌ យហក្កត៌ បក្សាចរេសត អប្យយាល៌ា សត្ធាទមុលាចរេសត ធ អប្យយាល៌ា ឮ្យាបិឌបច្ចត្តិពប្យហារេតត អចេច៌

ងោយតឃ្សប្យហាតេតា អឮ្យាបន្ថ, តិត្ចពត្តិ ចុត្ធ ហោតិ៍

អាចិលត្ធិ អប្យសត្ត៍ លុឮ្យត្តតត្ធិ ពលល៌ ឲទិតត្ធិ អសត្ថិដ្ឋាត៌ ឈដ្ឋិតត្ធិ អាទមុលោត ឈដ្ឋតយាបិឌិត៌ ធលិតត្ធិ ពយ្យយាត៌ កត្ធត្ធិ ចិត្ធត្ត៍

អច្ចុបសត្ធត្ធិ អតិត្ធុត៌

ឃោរោសា យារោទាតិ ឲចយាឌីឃុ យហាឌត៌ អតតេត្វ តិឃោរេឌត្វា យាទេទតីតិ យារោទា៍ ពលោ្យាមុត្ធា ពលោ្យា៍ កាយាចធទិឃ្សទត្ធា អឌិបតិ៍

យទល៌ា បិបតេតា អត្ធក្ខុ៍ មុក្ខិត៌ អប្យឌាតដ្ឋេត តមុចិ៍ យាទឃ្ស ឮឮ្យត្តសត្ធិ យាទឮ្យត្តសំ៍ ចដ្ឋសត្ថិឃ្សិតដ្ឋេត យាទឃ្ស អាមិសត្ធិ យាទាមិសំ៍

ចសចត្ធតដ្ឋេត យាទឃ្ស ចិសឃោតិ យាទចិសឃោ៍ ពោធទដ្ឋេត យាទឃ្ស តិចាសោតិ យាទតិចាសោ៍ កាយធាទ៌ ធទដ្ឋេត យាទឃ្ស

ពោធទោតិ យាទពោធទោ៍ ចុប្យមុក្ខាតដ្ឋេត យាទឃ្ស ឮត្ថតត្ធិ យាទឮត្ថត៌ ចុព្វដ្ឋឃោតិ ចុព្វឮត្ថតោ៍

១០៦៍ ម្ហុលឃិ តេតសំ បលិលខ្ញា តិដ្ឋេតិ តេតសំ ពោឆាតិយាតាត៌ ឃំ អចិន្ថាឌិត៌ ម្ហុល៌, តឃិ បលិលលិត្វា តិដ្ឋេយ្យ៍ អដ្ឋ កចេត្ធា

អកិសម្ភចេយ្យាតិ ឲត៌ បិឃាបិឃំ អកិកចេត្ធា ឲត៌សេតេច អកិកចេយ្យ, ត តត្វ សិឆិល៌ បទក្កេយ្យាតិ អឌិប្យាឃោ៍

អចិន្ថា ម្ហុលត្ធិអាឌឃោ អចិន្ថា ពោឆឃ្ស ខ្ចបតិឃ្សឃសហឌាតាឌិចរេសត ម្ហុល៌ ហោតិ៍ អត្ចបិឃយតសិពាទោ ធ អស្ចិយាតោ ធ ត្តរេយ ឆេត្វ

ខ្ចបតិឃ្សឃចរេសតេច៍ អហិទិពអតោត្ធទ៍ប្យាដ្ឋដ្ឋា ត្តរេយ តឃោ ខ្ចបតិឃ្សឃសហឌាតាឌិចរេសត ម្ហុលិតិ ហោត្ធិ, តឆា អតិយាតឃ្សាបិ៍

១០៧៍ បត្ថា បុទក្លត្វាតិ បត្ថា បុត្តដ្ឋយំ ពត្វា៍ ពល្យាលបីតីតិ ពល្យាលបីតិយា សយត្ថាពេតា៍ ធត្ចទោ សេហធ បទិតេចឆមុតិ

អតត្ធទកាឆាឃ ចុច្ចយាតេ បទិតេចតីឃឆមុ សេហឃ្យ៍

ចិធឃឮហុលោតិ បទិចីយំសតឮហុលោ៍ បចិធឃឮហុលោតិ ចិសេសេត ចីយំសតឮហុលោ៍ សេបក្លាឃតឮហុលោតិ ត្តក្លាលឮហុលោ៍

សសេយក្លាឃតឮហុលោតិ ឲសតឮហុលោ៍ ចិក្ខុតចិហារីតិ បិពដំ ពត្វា ខាតចិហារី៍

អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេតិ ឯត្ថ តាវ អភិក្កន្តំ វុច្ចតិ គមនំ។ បដិក្កន្តំ និវត្តនំ។ តទុភយម្បិ ចតូសុ ឥរិយាបថេសុ លព្ភតិ។ គមនេ តាវ បុរតោ កាយំ អភិហរន្តោ អភិក្កមតិ នាម។ បដិនិវត្តេន្តោ បដិក្កមតិ នាម។ ឋានេបិ ឋិតកោវ កាយំ បុរតោ ឱនមេន្តោ អភិក្កមតិ នាម។ បច្ឆតោ អបនាមេន្តោ បដិក្កមតិ នាម។ និសជ្ជាយបិ និសិន្នកោវ អាសនស្ស បុរិមអង្គាភិមុខោ សំសរន្តោ អភិក្កមតិ នាម។ បច្ឆិមអង្គប្បទេសំ បច្ចា សំសរន្តោ បដិក្កមតិ នាម។ និបជ្ជាយបិ ឯសេវ នយោ។

សម្បជានការី ហោតីតិ សម្បជញ្ញេន សព្ពកិច្ចការី, សម្បជញ្ញមេវ វា ការី ហោតិ។ សោ ហិ អភិក្កន្តាទីសុ សម្បជញ្ញំ ករោតេវ, ន កត្ថចិ សម្បជញ្ញវិរហិតោ ហោតិ។ អាលោកិតេ វិលោកិតេតិ ឯត្ថ បន អាលោកិតំ នាម បុរតោ បេក្ខនំ។ វិលោកិតំ នាម អនុទិសាបេក្ខនំ។ អញ្ញានិបិ ហេដ្ឋា ឧបរិ បច្ឆតោ បេក្ខនវសេន ឱលោកិតឧល្លោកិតអបលោកិតានិ នាម ហោន្តិ។ តានិ ឥធ ន គហិតានិ។ សារុប្បវសេន បន ឥមានេវ ទ្វេ គហិតានិ, ឥមិនា វា មុខេន សព្ពានិ គហិតានេវាតិ។

សមិញ្ជិតេ បសារិតេតិ បព្ពានំ សមិញ្ជនបសារណេ។ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេតិ ឯត្ថ សង្ឃាដិចីវរានំ និវាសនបារុបនវសេន , បត្តស្ស ភិក្ខាបដិគ្គហណាទិវសេន បរិភោគោ ធារណំ នាម។ អសិតាទីសុ អសិតេតិ បិណ្ឌបាតភោជនេ។ បីតេតិ យាគុអាទិបានេ។ ខាយិតេតិ បិដ្ឋខជ្ជកាទិខាទនេ។ សាយិតេតិ មធុផាណិតាទិសាយនេ។ ឧច្ចារបស្សាវកម្មេតិ ឧច្ចារស្ស ច បស្សាវស្ស ច ករណេ។ គតាទីសុ គតេតិ គមនេ។ ឋិតេតិ ឋានេ។ និសិន្នេតិ និសជ្ជាយ។

សុត្តេតិ សយនេ។ ជាគរិតេតិ ជាគរណេ។ ភាសិតេតិ កថនេ។ តត្ថ ឧបាទារូបស្ស សទ្ទាយតនស្ស អប្បវត្តេ សតិ ភាសិតា នាម ន ហោតិ, តស្មិំ បវត្តន្តេ ហោតីតិ បរិគ្គហេត្វា ភិក្ខុ ភាសិតេ សម្បជានការី នាម ហោតិ។ វិមុត្តាយតនសីសេន ធម្មំ ទេសេន្តោបិ ទ្វត្តិំសតិរច្ឆានកថំ បហាយ ទសកថាវត្ថុនិស្សិតំ កថំ កថេន្តោបិ ភាសិតេ សម្បជានការី នាម។ តុណ្ហីភាវេតិ អកថនេ។ តត្ថ ឧបាទារូបស្ស សទ្ទាយតនស្ស បវត្តិយំ តុណ្ហីភាវោ នាម នត្ថិ, អប្បវត្តិយំ ហោតីតិ បរិគ្គហេត្វា ភិក្ខុ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី នាម ហោតិ។ អដ្ឋតិំសអារម្មណេសុ ចិត្តរុចិយំ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា និសិន្នោបិ ទុតិយជ្ឈានំ សមាបន្នោបិ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី នាម។ ឯត្ថ ច ឯកោ ឥរិយាបថោ ទ្វីសុ ឋានេសុ អាគតោ។ សោ ហេដ្ឋា អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេតិ ឯត្ថ ភិក្ខាចារគាមំ គច្ឆតោ អាគច្ឆតោ ច អទ្ធានគមនវសេន កថិតោ។ គតេ ឋិតេតិ ឯត្ថ វិហារេ ចុណ្ណិកបរិភណ្ឌវសេន កថិតោតិ វេទិតព្ពោ។ ចុទ្ទានុស្សតិវសេនាតិអាទយោ ហេដ្ឋា តត្ថ តត្ថ បកាសិតា ឯវ។

អរតីតិ រតិបដិក្ខេបោ។ អរតិតាតិ អរមណាការោ។ អនភិរតីតិ អនភិរតភាវោ។ អនភិរមណាតិ អនភិរមណាការោ។ ឧក្កណ្ឋិតាតិ ឧក្កណ្ឋនាការោ។ បរិតស្សិតាតិ ឧក្កណ្ឋនវសេនេវ បរិតស្សនា។

១០៥៥។ កិំ សុ អសិស្សាមិ កិំ ភុញ្ជិស្សាមិ។ កុហ វា អសិស្សាមិ កុហិំ វា អសិស្សាមិ។ ទុក្ខំ វត សេត្ថ កុហជ្ជ សេស្សន្តិ ឥមំ រត្តិំ ទុក្ខំ សយិំ, អជ្ជ អាគាមិរត្តិំ កត្ថ សយិស្សំ។ ឯតេ វិតក្កេតិ ឯតេ បិណ្ឌបាតនិស្សិតេ ទ្វេ, សេនាសននិស្សិតេ ទ្វេតិ ចត្តារោ វិតក្កេ។ អនិកេតចារីតិ

ᩋᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨧᩣᩁᩦ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᨧᩣᩁᩦ᪨

ᨹᩃᨠᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨠᩣᨭᩥᨹᩃᨠᨸᩦᨮᩮ ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᨣᩣᨾᩥᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᩋᩣᨴᩮᩅᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨴᩮᩅᨶᩦᨿᩮ᪨ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨶᩦᨿᩮ᪨

᪁᪀᪉᪨ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨠᩣᩃᩮ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ, ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩮ ᨧᩦᩅᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩅᩈᨶᩴ ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᨧ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩍᨵᩣᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᩮ, ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᩑᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨲ᩠ᨳᩴ, ᩑᨲᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨲᨧᩣᩁᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨾᨶᩮᩣᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ “ᨿᨲᩥᨧᩣᩁᩦ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩑᩈᩮᩣ ᨿᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩁᩩᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩁᩮᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩌᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨳᩮᩣᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ᪨ ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᨲᩣᨿ᪨ ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨳᩮᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩩᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᨶᨸ᩠ᨸᨠᩮᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ᪨ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ᪨ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ᪨ ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩮᨶ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦᨽᩪᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩅᩣᩈᩥ ᩑᨠᩣ ᩈᩪᨧᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

“ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩅᩣᩈᩥ ᩈᩪᨧᩥ ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ;

ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᩮᨲᩮ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨣᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪂᪁᪅; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪂᪉᪆; ᪂᪨᪂᪅᪂; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪄᪨᪁᪉᪈);

ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨸᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨲᩣᩅ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩅᩥᨧᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩅᩁᨠᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩅᨶᨠᩣᩃᩮ ᨡᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨹᩃᩣᨹᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ ᨸᩮᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᨠᩣᩃᩮ ᨠᩩᨭᩥᨸᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᨠᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᪨ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᩮ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩅᩣᩈᩥᨸᩥ ᨲᩣᨿ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨠᩣᩃᩮ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨶᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᨸᩣᨴᨧᩦᩅᩁᨠᩩᨭᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᩈᨩ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨧ᩠ᨨᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᨲᨧ᩠ᨨᨶᨠᩣᩃᩮ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ᪨ ᩈᩪᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩪᩅᩴ ᩅᩣ ᨹᩃᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ขาทนกาเล กุจฺฉิปริหาริกา. กายพนฺธนํ พนฺธิตฺวา วิจรณกาเล กายปริหาริกํ. อุจฺฉุอาทีนิ พนฺธิตฺวา คหณกาเล กุจฺฉิปริหาริกํ. ปริสฺสาวนํ เตน อุทกํ ปริสฺสาเวตฺวา นฺหานกาเล เสนาสนปริภณฺฑกรณกาเล จ กายปริหาริกํ, ปานียปานกปริสฺสาวนกาเล เตเนว ติลตณฺฑุลปุถุกาทีนิ คเหตฺวา ขาทนกาเล จ กุจฺฉิปริหาริกํ.

ปฏิสงฺขาโยนิโสติ อุปาเยน ปเถน ปฏิสงฺขาย ญตฺวา, ปจฺจเวกฺขิตฺวาติ อตฺโถ. เอตฺถ จ "สีตสฺส ปฏิฆาตายา"ติอาทินา นเยน วุตฺตปจฺจเวกฺขณเมว โยนิโส ปฏิสงฺขาติ เวทิตพฺพํ. ตตฺถ จีวรนฺติ อนฺตรวาสกาทีสุ ยํกิญฺจิ. ปฏิเสวตีติ ปริภุญฺชติ นิวาเสติ วา ปารุปติ วา. ยาวเทวาติ ปโยชนาวธิปริจฺเฉทนิยมวจนํ. เอตฺตกเมว หิ โยคิโน จีวรปฏิเสวเน ปโยชนํ, ยทิทํ สีตสฺส ปฏิฆาตายาติอาทิ, น อิโต ภิยฺโย. สีตสฺสาติ อชฺฌตฺตธาตุกฺโขภวเสน วา พหิทฺธาอุตุปริณามวเสน วา อุปฺปนฺนสฺส ยสฺส กสฺสจิ สีตสฺส.

ปฏิฆาตายาติ ปฏิหนนตฺถํ. ยถา สรีเร อาพาธํ น อุปฺปาเทติ, เอวํ ตสฺส วิโนทนตฺถํ. สีตพฺภาหเต หิ สรีเร วิกฺขิตฺตจิตฺโต โยนิโส ปทหิตุํ น สกฺโกติ. ตสฺมา สีตสฺส ปฏิฆาตาย จีวรํ เสวิตพฺพนฺติ ภควา อนุญฺญาสิ. เอส นโย สพฺพตฺถ. เกวลญฺเหตฺถ อุณฺหสฺสาติ อคฺคิสนฺตาปสฺส, ตสฺส วนทาหาทีสุ สมฺภโว เวทิตพฺโพ. ฑํสมกสวาตาตปสรีสปสมฺผสฺสานนฺติ เอตฺถ ปน ฑํสาติ ฑํสนมกฺขิกา. "อนฺธมกฺขิกา"ติปิ วุจฺจนฺติ. มกสาติ มกสา เอว. วาตาติ สรชอรชาทิเภทา. อาตโปติ สูริยาตโป. สรีสปาติ เย เกจิ สรนฺตา คจฺฉนฺติ ทีฆชาติกา สปฺปาทโย, เตสํ ทฏฺฐสมฺผสฺโส จ ผุฏฺฐสมฺผสฺโส จาติ ทุวิโธ สมฺผสฺโส; โสปิ จีวรํ ปารุปิตฺวา นิสินฺนํ น พาธติ. ตสฺมา ตาทิเสสุ ฐาเนสุ เตสํ ปฏิฆาตตฺถาย ปฏิเสวติ. ยาวเทวาติ ปุน เอตสฺส วจนํ นิยตปโยชนาวธิปริจฺเฉททสฺสนตฺถํ. หิริโกปีนปฏิจฺฉาทนญฺหิ นิยตปโยชนํ, อิตรานิ กทาจิ โหนฺติ. ตตฺถ หิริโกปีนนฺติ ตํ ตํ สมฺพาธฏฺฐานํ. ยสฺมึ ยสฺมิญฺหิ องฺเค วิวริยมาเน หิรี กุปฺปติ วินสฺสติ, ตํ ตํ หิรึ โกปนโต หิริโกปีนนฺติ วุจฺจติ. ตสฺส จ หิริโกปีนสฺส ปฏิจฺฉาทนตฺถนฺติ หิริโกปีนปฏิจฺฉาทนตฺถํ. "หิริโกปีนํ ปฏิจฺฉาทนตฺถ"นฺติปิ ปาโฐ.

ปิณฺฑปาตนฺติ ยํกิญฺจิ อาหารํ. โย หิ โกจิ อาหาโร ภิกฺขุโน ปิณฺโฑลฺเยน ปตฺเต ปติตตฺตา "ปิณฺฑปาโต"ติ วุจฺจติ. ปิณฺฑานํ วา ปาโต ปิณฺฑปาโต, ตตฺถ ตตฺถ ลทฺธานํ ภิกฺขานํ สนฺนิปาโต, สมูโหติ วุตฺตํ โหติ. เอวํ เหฏฺฐา วุตฺตนเยน.

เสนาสนนฺติ สยนญฺจ อาสนญฺจ. ยตฺถ ยตฺถ หิ เสติ วิหาเร วา อฑฺฒโยคาทิมฺหิ วา, ตํ เสนํ. ยตฺถ ยตฺถ อาสติ นิสีทติ, ตํ อาสนํ, ตํ เอกโต กตฺวา "เสนาสน"นฺติ วุจฺจติ. อุตุปริสฺสยวิโนทนปฏิสลฺลานารามตฺถนฺติ ปริสหนฏฺเฐน อุตุเยว อุตุปริสฺสโย. อุตุปริสฺสยสฺส วิโนทนตฺถญฺจ ปฏิสลฺลานารามตฺถญฺจ. โย สรีราพาธจิตฺตวิกฺเขปกโร อสปฺปาโย อุตุ เสนาสนปฏิเสวเนน วิโนเทตพฺโพ โหติ, ตสฺส วิโนทนตฺถํ เอกีภาวสุขตฺถญฺจาติ วุตฺตํ โหติ. กามญฺจ สีตปฏิฆาตาทินาว อุตุปริสฺสยวิโนทนํ วุตฺตเมว. ยถา ปน จีวรปฏิเสวเน "หิริโกปีนปฏิจฺฉาทนํ นิยตปโยชนํ, อิตรานิ กทาจิ กทาจิ ภวนฺตี"ติ วุตฺตํ, เอวมิธาปิ นิยโตตุปริสฺสยวิโนทนํ สนฺธาย อิทํ วุตฺตนฺติ เวทิตพฺพํ. อถ วา อยํ วุตฺตปฺปกาโร อุตุ อุตุเยว. ปริสฺสโย ปน ทุวิโธ

បីឡនបរិស្សយោ ច បដិច្ឆន្នបរិស្សយោ ច។ តត្ថ បីឡនបរិស្សយោ សីហព្យគ្ឃាទយោ, បដិច្ឆន្នបរិស្សយោ រាគទោសាទយោ។ តេ យត្ថ អបរិគុត្តិយា ច អសប្បាយរូបទស្សនាទិនា ច អាពាធំ ន ករោន្តិ, តំ សេនាសនំ ឯវំ ជានិត្វា បច្ចវេក្ខិត្វា បដិសេវន្តោ ភិក្ខុ បដិសង្ខា យោនិសោ សេនាសនំ ឧតុបរិស្សយវិនោទនត្ថំ បដិសេវតីតិ វេទិតព្ពោ។

គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារន្តិ ឯត្ថ រោគស្ស បដិអយនដ្ឋេន បច្ចយោ, បច្ចនីកគមនដ្ឋេនាតិ អត្ថោ។ យស្ស កស្សចិ សប្បាយស្សេតំ អធិវចនំ។ ភិសក្កស្ស កម្មំ តេន អនុញ្ញាតត្តាតិ ភេសជ្ជំ។ គិលានបច្ចយោវ ភេសជ្ជំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជំ, យំ កិញ្ចិ គិលានស្ស សប្បាយំ ភិសក្កកម្មំ តេលមធុផាណិតាទីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បរិក្ខារោតិ បន "សត្តហិ នគរបរិក្ខារេហិ សុបរិក្ខតំ ហោតី"តិអាទីសុ (អ. និ. ៧.៦៧) បរិវារោ វុច្ចតិ។ "រថោ សីលបរិក្ខារោ, ឈានក្ខោ ចក្កវីរិយោ"តិអាទីសុ (សំ. និ. ៥.៤) អលង្ការោ។ "យេ ច ខោ ឥមេ បព្ពជិតេន ជីវិតបរិក្ខារា សមុទានេតព្ពា"តិអាទីសុ (ម. និ. ១.១៩១-១៩២) សម្ភារោ។ ឥធ បន សម្ភារោបិ បរិវារោបិ វដ្ដតិ។ តញ្ហិ គិលានបច្ចយភេសជ្ជំ ជីវិតស្ស បរិវារោបិ ហោតិ, ជីវិតនាសកាពាធុប្បត្តិយា អន្តរំ អទត្វា រក្ខណតោ សម្ភារោបិ។ យថា ចិរំ បវត្តតិ, ឯវមស្ស ការណភាវតោ; តស្មា "បរិក្ខារោ"តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជញ្ច តំ បរិក្ខារោ ចាតិ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារោ, តំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ។ គិលានស្ស យំ កិញ្ចិ សប្បាយំ ភិសក្កានុញ្ញាតំ តេលមធុផាណិតាទិជីវិតបរិក្ខារន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

ឧប្បន្នានន្តិ ជាតានំ ភូតានំ និព្វត្តានំ។ វេយ្យាពាធិកានន្តិ ឯត្ថ ព្យាពាធោតិ ធាតុក្ខោភោ តំសមុដ្ឋានា ច កុដ្ឋគណ្ឌបីឡកាទយោ, ព្យាពាធតោ ឧប្បន្នត្តា វេយ្យាពាធិកា។ វេទនានន្តិ ទុក្ខវេទនា, អកុសលវិបាកវេទនា, តាសំ វេយ្យាពាធិកានំ វេទនានំ។ អព្យាបជ្ឈបរមតាយាតិ និទ្ទុក្ខបរមតាយ។ យាវ តំ ទុក្ខំ សព្ពំ បហីនំ ហោតិ, តាវាតិ អត្ថោ។

សន្តុដ្ឋោ ហោតីតិ បច្ចយសន្តោសេន សន្តុដ្ឋោ ហោតិ។ ឥតរីតរេន ចីវរេនាតិ ថូលសុខុមលូខបណីតថិរជិណ្ណានំ យេន កេនចិ។ អថ វា យថាលទ្ធាទីនំ ឥតរីតរេន យេន កេនចិ សន្តុដ្ឋោ ហោតីតិ អត្ថោ។ ចីវរស្មិញ្ហិ តយោ សន្តោសា យថាលាភសន្តោសោ យថាពលសន្តោសោ យថាសារុប្បសន្តោសោតិ។ បិណ្ឌបាតាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

វណ្ណវាទីតិ ឯកច្ចោ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, សន្តោសស្ស វណ្ណំ ន កថេតិ, ឯកច្ចោ ន សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, សន្តោសស្ស វណ្ណំ កថេតិ, ឯកច្ចោ នេវ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, ន សន្តោសស្ស វណ្ណំ កថេតិ, ឯកច្ចោ សន្តុដ្ឋោ ច ហោតិ, សន្តោសស្ស វណ្ណំ កថេតិ, តំ ទស្សេតុំ "ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី"តិ វុត្តំ។ អនេសនន្តិ ទូតេយ្យបហិណគមនានុយោគប្បភេទំ នានប្បការំ អនេសនំ។ អប្បតិរូបន្តិ អយុត្តំ។ អលទ្ធា ចាតិ អលភិត្វា។ យថា ឯកច្ចោ "កថំ នុ ខោ ចីវរំ លភិស្សាមី"តិ បុញ្ញវន្តេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឯកតោ ហុត្វា កោហញ្ញំ ករោន្តោ ឧត្តសតិ បរិតស្សតិ, សន្តុដ្ឋោ ភិក្ខុ ឯវំ អលទ្ធា ច ចីវរំ ន បរិតស្សតិ។ លទ្ធា ចាតិ ធម្មេន សមេន លភិត្វា។ អគធិតោតិ វិគតលោភគេធោ។ អមុច្ឆិតោតិ អធិមត្តតណ្ហាយ មុច្ឆំ អនាបន្នោ។ អនជ្ឈាបន្នោតិ តណ្ហាយ អនោត្ថតោ អបរិយោនទ្ធោ។ អាទីនវទស្សាវីតិ អនេសនាបត្តិយញ្ច គធិតបរិភោគេ ច អាទីនវំ បស្សមានោ។ និស្សរណបញ្ញោតិ "យាវទេវ សីតស្ស បដិឃាតាយា"តិ (ម. និ. ១.២៣) វុត្តំ និស្សរណំ ឯវ បជានន្តោ។ ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយាតិ យេន កេនចិ ចីវរេន សន្តុដ្ឋិយា។ នេវត្តានុក្កំសេតីតិ "អហំ

បំសុកូលិកោ, មយា ឧបសម្បទមាឡកេយេវ បំសុកូលិកង្គំ គហិតំ, កោ មយា សទិសោ អត្ថី”តិ អត្តុក្កំសនំ ន ករោតិ។ ន បរំ វម្ភេតីតិ “ឥមេ បនញ្ញេ ភិក្ខូ ន បំសុកូលិកា”តិ វា “បំសុកូលិកង្គមត្តម្បិ ឯតេសំ នត្ថី”តិ វា ឯវំ បរំ ន វម្ភេតិ។

យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោតិ យោ តស្មិំ ចីវរសន្តោសេ វណ្ណវាទី, តាសុ វា ទក្ខោ ឆេកោ យុត្តោ។ អនលសោតិ សាតច្ចកិរិយាយ អាលសិយវិរហិតោ។ សម្បជានោ បដិស្សតោតិ សម្បជានបញ្ញាយ ចេវ សតិយា ច យុត្តោ។ បោរាណេតិ ន អធុនុប្បត្តិកេ។ អគ្គញ្ញេតិ “អគ្គោ”តិ ជានិតព្វេ។ អរិយវំសេ ឋិតោតិ អរិយានំ វំសេ បតិដ្ឋិតោ។ អរិយវំសោតិ ច យថា ហិ ខត្តិយវំសោ ព្រាហ្មណវំសោ វេស្សវំសោ សុទ្ទវំសោ សមណវំសោ កុលវំសោ រាជវំសោ, ឯវំ អយម្បិ អដ្ឋមោ អរិយវំសោ អរិយតន្តិ អរិយបវេណី នាម ហោតិ។ សោ ខោ បនាយំ អរិយវំសោ ឥមេសំ វំសានំ មូលគន្ធាទីនំ កាឡានុសារិគន្ធាទយោ វិយ អគ្គមក្ខាយតិ។ កេ បន តេ អរិយា យេសំ ឯសោ វំសោតិ? អរិយា វុច្ចន្តិ ពុទ្ធា ច បច្ចេកពុទ្ធា ច តថាគតសាវកា ច, ឯតេសំ អរិយានំ វំសោតិ អរិយវំសោ។ ឥតោ បុព្ពេ ហិ សតសហស្សកប្បាធិកានំ ចតុន្នំ អសង្ខ្យេយ្យានំ មត្ថកេ តណ្ហង្ករោ មេធង្ករោ សរណង្ករោ ទីបង្ករោតិ ចត្តារោ ពុទ្ធា ឧប្បន្នា, តេ អរិយា, តេសំ អរិយានំ វំសោតិ អរិយវំសោ។ តេសំ ពុទ្ធានំ បរិនិព្ពានតោ អបរភាគេ ឯកំ អសង្ខ្យេយ្យំ អតិក្កមិត្វា កោណ្ឌញ្ញោ នាម ពុទ្ធោ ឧប្បន្នោ…បេ… ឥមស្មិំ ភទ្ទកប្បេ កកុសន្ធោ កោណាគមនោ កស្សបោ គោតមោតិ ចត្តារោ ពុទ្ធា ឧប្បន្នា, តេសំ អរិយានំ វំសោតិ អរិយវំសោ។ អបិ ច អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ សព្ពពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធសាវកានំ អរិយានំ វំសោតិ អរិយវំសោ, តស្មិំ អរិយវំសេ បតិដ្ឋិតោ។

ឥតរីតរេន បិណ្ឌបាតេនាតិ យេន កេនចិ បិណ្ឌបាតេន។ សេនាសនាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ អាយតនស្សាតិ វត្តាទីសុ អាយតនស្ស។

យតោតិ សញ្ញតោ។ យត្តោតិ យត្តវា។ បដិយត្តោតិ អតិវិយ យត្តវា។ គុត្តោតិ រក្ខិតោ។ គោបិតោតិ មញ្ជូសាយ វិយ បដ្ឋបិតោ។ រក្ខិតោតិ បដិសាមិតោ។ សំវុតោតិ ទ្វារសំវរណេន បិហិតោ។ ខុំសិតោតិ គរហិតោ។ វម្ភិតោតិ អបសាទិតោ។ ឃដ្ដិតោតិ ឃដ្ដនមាបាទិតោ។ គរហិតោតិ អវញ្ញាតោ។ ឧបវទិតោតិ អក្កោសិតោ។

ផរុសេនាតិ មម្មច្ឆេទកវចនេន។ កក្ខឡេនាតិ ទារុណេន។ នប្បដិវជ្ជាតិ បដិប្ផរិត្វា ន កថេយ្យ។

១០៤. ឈានានុយុត្តោតិ អនុប្បន្នុប្បាទនេន ឧប្បន្នាសេវនេន ច ឈានេន អនុយុត្តោ។ ឧបក្កមារទ្ធោ សមាហិតត្តោតិ ចតុត្ថជ្ឈានុបេក្ខំ ឧប្បាទេត្វា សមាហិតចិត្តោ។ តត្ថាយំ កុក្កុច្ចាបន្និព្ពត្តិ កាយចិត្តក្កាទិចិត្តក្កុច្ចា កាយសញ្ញាទិកំ ចិត្តក្កស្ស អាសេវនា ហត្ថកុក្កុច្ចាទិកុក្កុច្ចំ ឧបសន្តិដ្ឋេយ្យ។

អនុប្បន្នស្ស ច បឋមស្ស ឈានស្ស ឧប្បាទាយាតិ តស្មិំ អត្ថកាលេ អនុប្បន្នស្ស ច ឧប្បជ្ជិត្វា បរិហីនស្ស ច បឋមជ្ឈានស្ស ឧប្បាទនត្ថំ អត្តនោ សន្តានេ បដិលាភត្ថំ ឧប្បន្នំ ច បឋមំ ឈានំ អាសេវតីតិអាទីសុ ឯត្ថ អាទរេន សេវតិ បគុណំ ករោតិ ភាវេតិ វឌ្ឍេតិ

ពហុលីករោតិ បុនប្បុនំ ករោតិ។

ឧបេក្ខាតិ ចតុត្ថជ្ឈានេន ឧប្បន្នា តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខា។ ឧបេក្ខាតិ សភាវបទំ។ ឧបេក្ខនាតិ ឧបបត្តិតោ ឥក្ខនាការោ។ អជ្ឈុបេក្ខនាតិ អធិកា ហុត្វា ឥក្ខនា។ ចិត្តសមតាតិ ចិត្តស្ស សមតា ចិត្តស្ស ឋានាតិវត្តំ វេជ្ជា សមការោ។ ចិត្តប្បស្សទ្ធតាតិ ចិត្តស្ស អប្បកម្ពតា, អចលការោតិ អត្ថោ។ មជ្ឈត្តតា ចិត្តស្សាតិ ន សត្តស្ស ន បោសស្ស, ចិត្តស្ស មជ្ឈត្តការោតិ អត្ថោ។ ចតុត្ថេ ឈានេ ឧបេក្ខំ អារព្ភាតិ ចតុត្ថស្មឹ ឈានស្មឹ ឧប្បន្នំ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខំ បដិច្ច។ ឯកគ្គចិត្តោតិ ឯការម្មណេ បវត្តចិត្តោ។ អវិក្ខិត្តចិត្តោតិ ឧទ្ធច្ចវិរហិតោ ន វិក្ខិត្តចិត្តោ។

នវ វិតក្កា វុត្តនយា ឯវ។ កាយវិតក្កានំ កាយសញ្ញាសយោតិ កាយវិតក្កោ វិតក្កេន្តស្ស ឧប្បន្នា កាយសញ្ញា តេសំ វិតក្កានំ អាសយោ វសេនាការេនាតិ កាយសញ្ញាសយោ។ ព្យាបាទវិតក្កាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

១០៦. ចុទិតោ វទតិ សតិវិនយារហោតិ ឧបសម្បទាទីហិ វាចាហិ ចោទិតោ សយានោ សតិយា ហុត្វា តំ ចោទកំ អភិនន្ទេយ្យ។ វាចំ បយុញ្ជេ ភិក្ខុ សលត្តំ ពាឡាសយុត្តំ វាចំ បយុញ្ជេយ្យ។ នាតិវេលន្តិ អតិវេលំ បន វាចំ កាលវេលញ្ច សីលវេលញ្ច អតិក្កន្តំ នប្បយុញ្ជេយ្យ។ ឧនវាទសឧប្បាយាតិ ឧនបរិវាទកថាយ។ ន វេនយេយ្យាតិ វេនតំ ន ឧប្បាទេយ្យ។

ព្វាទំ វេន អប្បត្តន្តិ ព្វាទំ នាម ន បត្តំ។ អនារុប្បន្តិ នាម បយោគំ អនារុប្បំ។ អសីលដ្ឋន្តិ នាម បយោគំ ន សីលេ បតិដ្ឋន្តិ អសីលដ្ឋំ, សីលេ ឋិតស្ស បយោគំ ន ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ កេចិ “អសិលិដ្ឋ”ន្តិ បឋន្តិ, អយដ្ឋវចនន្តិ អត្ថំ វណ្ណយន្តិ។

និសីទន្តិ តត្ថ តត្ថ និវហិត្វា ឋបិតានំ ហិរញ្ញសុវណ្ណាទិបុរានំ និសីទាបុរិកំ។ បវត្តារន្តិ កិច្ចវិចិកោ ទព្ពតយន្តស្ស អនុកម្បាំ កត្វា “ឯហិ សុវេត វេន ខីចនុបាយំ ឧស្សុយ្យាមី”តិ និសីទានំ នេត្វា ហត្ថំ បសារេត្វា “ព្វាយំ កហេត្វា សុខំ ខីចា”តិ អាចិក្ខិតានំ ចិយ។ ចជ្ជាវស្សីតន្តិ ឧទ្ធា ចជ្ជាវស្សីនោ “ព្វាយិនា តំ អនារុប្បេន ចា ពលិវេន ចា សញ្ញាយេញ្ញាតិក្កាហិស្សាមី”តិ វទ្ធាវេចសនោ ច អញ្ញានំ ទោបនត្ថាយ នានំ អនុក្កហត្ថាយ សីលាទីនា ចស្ស វុទ្ធិកាយតាយ តំ តំ ចជ្ជំ ខ្ទុវេលិកនេន រុល្លបនសកាចសណ្ឋិតោ ច។ អយំ ព្វាន អធិប្បេតោ។ យថា ហិ ទព្ពតយន្តស្សា “ព្វាយំ កហាហី”តិ តជ្ជេត្វា បរិដ្ឋេត្វាបិ និសិ ឧស្សុន្តោ កោបំ ន ករោតិ, បយុទិតោច ហោតិ, ឯវមេវ ឯវរូបេ បុគ្គលេ អនារុប្បំ ចា ពលិតំ ចា ជិស្វា អាចិក្ខន្តេ កោបេ ន ការេន្តា, តុដ្ឋេនេវ កថិនព្ពំ “ភន្តេ មហន្តំ វេទា ការំ ការំ, មយ្ហំ អាចរិយុបជ្ឈាយដ្ឋានេ ឋត្វា ខុចេននេនហិ បុនបិ មំ ចនេយ្យាថា”តិ។ បវារេតព្វមេវ។ ភិក្ខុចារីន្តិ ឯកវេច្ចា ហិ សទ្ធិវិហារិកាទីនំ អនារុប្បំ ចា ពលិតំ ចា ជិស្វា “អយំ មេ យុវោលនកនាតាទីហិ សក្កច្ចំ រូបដ្ឋហតិ, សចេ តំ វទាមិ, ន មំ រូបដ្ឋហិស្សតិ, ឯវំ មម បរិហានិ ភវិស្សតី”តិ វត្តុំ អវិសហន្តោ ន ភិក្ខុចារី នាម ហោតិ, សោ ព្វាយស្មឹ សាសនេ កចវរំ អាកិរតិ។ យោ បន វជ្ជាទុបំ វជ្ជំ ជិស្វា វជ្ជានុរូបំ តជ្ជេត្វា បណាមេន្តោ ទណ្ឌកម្មំ ករោន្តោ វិហារា នីហរន្តោ សិក្ខាបេតិ, អយំ ភិក្ខុចារី នាម។ សេយ្យថាបិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ វុត្តម្បេតំ – “ភិក្ខុភិក្ខាហំ, អានន្ទ, វក្ខាមិ, បវយ្ហបវយ្ហាហំ, អានន្ទ, វក្ខាមិ, យោ សារោ សោ ឋស្សតី”តិ (ម. និ. ៣.១៩៦)។

ខេដាចិត្តិ ឆខេ្យាឌបញ្ញាយ សេយត្ថាកតំ។ តាឌិសត្តិ ឧចទ្វបំ បណ្ឌិតំ កឌេយ្យ បយិទ្វបិខេសេយ្យ។ តាឌិសត្បិអាចទិយំ កឌេយាតស្ស អន្តេចាសិកស្ស សេខេយ្យាច ហោតិ, ត បិបិខោ, ទុដ្ឋិខេយច ហោតិ, ខេតា បទិហាតីតិ។

ឱ្ចចេឃ្យាតិ ឧប្បន្នេ ចតូសុ ចឌន្តោ ឱ្ចចឌតិ តាយ, អនុប្បន្នេ “អយមោបិ មេ សិយា”តិអាឌិចសេត អតាកតំ ឌសេ្សន្តោ អនុសាសតិ តាយ។ សយុតា ចឌន្តោបិ ឱ្ចចឌតិ តាយ, បទយុតា ទ្វតំ ចា សាសតំ ចា ខេបសេន្តោ អនុសាសតិ តាយ។ សតិ ចឌន្តោបិ ឱ្ចចឌតិ តាយ, បុតប្បុតំ ចឌន្តោ អនុសាសតិ តាយ។ ឱ្ចចឌន្តោ ឧច ចា អនុសាសតិ តាយាតិ ឧចំ ឱ្ចចេឃ្យ អនុសាសេយ្យ។ អសញ្ញាតិ អកុសលឆយ្យា តិចាខេយ្យ, កុសលឆយេ្យ បតិដ្ឋេបេយ្យាតិ អត្ថោ។ សតត្បិខេសា បិខោ ហោតីតិ សោ ឧចទ្វបេបិ បុក្កលេ ឡុដ្ឋាឌីតំ សប្បុទិសាតំ បិខោ ហោតិ។ យេ

បត អឌិដ្ឋឆយ្យា អចិតិណ្ណបទេលោកា អាយិសចក្កុកា ឌីចិកត្វាយ បដ្ឋាឌិតា, តេសំ អសតំ សោ ឱ្ចចាឌកោ អនុសាសកោ “ត ត្វំ អយ្យាកំ ឧបជ្ឈាយោ, ត អាចទិយោ, កស្មា អយ្យាកំ ឱ្ចចឌសី”តិ ឧចំ យុលសត្ថ៊ីហិ ចិដ្ឋុគ្គាតំ អប្បិយោ ហោតីតិ។

ឧកកបត្តិ អបលោកតកយ្យាឌិកំ ឧកកយ្យំ។ ឧក្ខេដ្ឋសោតិ តិដាត្វេដ្ឋសាឌិកោ ឧក្ខេដ្ឋសោ។ សយសិក្ខតាតិ សយាតសិក្ខតា។ អាហតចិត្តតត្តិ ខេកាខេឆត បហតចិត្តកាចំ។ ឃិលឌាតតត្តិ ឆដ្ឋកាចំ។ បញ្ចបិ ខេចខេតាឃិខេលតិ ឡុដ្ឋឆយ្យសញ្ញិក្ខាស(ព)ហ្មចាទីសុ បញ្ចសុបិ ចិត្តស្ស ឆដ្ឋកាខេច។

ខាកាឃសយដ្ឋិតំ ចាឌត្តិ ខាកាឃសយយុត្តចិខេត្តត ឧប្បាឌិតំ ចាកញ្ញំ។ យុខេត្តាឃ្យាតិ ចិស្សខេជ្ជយ្យ។ អត្ថុបសំហិតត្តិ អត្ថសហិតំ ការលាសហិតំ។ ឆយ្យុបសំហិតត្តិ ឆខេយ្យត យុត្តំ។ កាលាតិក្កត្តំ ចាចំ ត ការសេឃ្យាតិ កាលាតិតំ ចាចំ ត កខេឆយ្យ តស្ស កាលស្ស អតិក្កត្តត្តា។ ខេចលាតិក្កត្តត្តិ យទិយាឌាតីតំ ចចតំ ត កណេយ្យ ចចតយទិយាឌស្ស អតិក្កត្តត្តា។ ឧកយចខេសត កាលខេចលា។

ខេយា ខេច កាខេល អសយ្យខេត្តតិ អត្តខេតា ចចតកាខេល អសយ្យខេត្ត។ អតិខេចលត្តិ ខេចលាតិក្កត្តំ កត្វា អតិខេទកប្បយាលំ ការសតិ។ តិហខេតា ខេសតីតិ តិល្ឈតិខេតា សឃតិ។ ខេកាកិលិខេយច អ(ត)ខេឌាតិ កាកិយា បដិឌក្កិខេតា ខេកាកិលិយ អត្តត្តខេទ ឌាខេតា ខេកាកិលខេបិតខេកា ចិយ។

១០៩។ អធាបទត្តិ អធ ប្ចគាតិ ប្ចខេតា បទយ្បិ។ បញ្ចា ខេឌាតីតិ ទ្វបទាកាឌីតិ បញ្ចា ខេឌាតិ។ ខេយសំ សតីយា ចិតយាយ សិខេក្ខតិ ខេយសំ ឧបដ្ឋិតស្សាតិ ហុត្វាច ចិតយតត្វំ តិខេស្សា សិក្ខា សិខេក្ខយ្យ។ ឧចំ សិក្ខខេត្តា ហិ ទ្វខេបសុ...ខេប... ឆខេស្សសុ សខេហឆ ទាកំ, ត អខេញ្ញាតិ។

ទ្វបខេទខេឌាតិ ទ្វបិខេទយលំ បដិច្ច ឧប្បខេន្នា ទាកាឌិខេទខេឌា។ សដ្ឋខេទខេឌាឌីសុបិ ឧខេសច តខេយា។

១១០។ តខេតា ខេសា ខេតសំ ចិតយាយ សិក្ខខេត្តា អនុក្កខេមត – ឧខេតសុ ឆខេយ្យសុតិ កាចា។ តត្ថ ឧខេតសុតិ ទ្វបិឌីសុ។ កាខេលត ខេសា សយ្យា ឆយ្យំ បទិចិយំសយាខេតាតិ ខេសា កិក្ខុ ឃាយំ “ឧដ្ឋខេត ចិខេត្ត សយឆស្ស កាខេលា”តិអាឌិតា (សំ។ តិ។ ទ។១៦៦) តខេយត កាខេលា ចុខេត្តា, ខេតត កាខេលត សដ្ឋំ សប្តតឆយ្យំ អតិច្ចាឌិតខេយត បទិចិយំសយាខេតា។ ឧខេកាឌិក្ខខេតា ចិហខេត តយំ ខេសាតិ ខេសា ឧកក្កចិខេត្តា សដ្ឋំ ខេយាហាឌិតយំ ចិហខេតឃ្យ, តត្ថ ឧត្ថ សំសខេយា។

ឞ្ឌេទ ចិទេ្តតិ ចិទិឃិត្រ្កឹយចរេសត ចិទេ្ត អច្ចុបរេន្ត្ត៍ ខាលចចិទិឃញ៉ាយគ្គរយាឆិ ចិទិឃស្ស ឞ្ឌេ្ឋបក្ខត្តា ឞ្ឌេ្ឋំ អកិកចតិ៍ ឲចំ ឞ្ឌេទ ចិទេ្ត៍ រយឆស្ស កាទេលិតិ រយាឆិស្ស កាចតាឃ កាទេលិ៍ រយាហិទេ ចិទេ្តតិ ឞ្កបចារប្យុតាហិ ចិទេ្ត រយាហិទេ៍ ខាលចរយាឆិ ហិ យគ្គចិទិឃំ រយាឆិស្ស ទេកាស្សឌ្ឌបក្ខត្តា ទេកាសឌ្ឌំ អកិកចតិ៍ រយាឆិ ចិទិទេឃត រទេ្ឋាឌិទេតា ទេកាសទេឌ្ឌ បតិតុំ ត លកតិ៍ ចិទិឃំ រយាឆិតា រទេ្ឋាឌិតំ ឞ្ឌេ្ឋ បតិតុំ ត លកតិ ៍ តស្មា តក្សកឃំ រយំ កាតន្តាំ ឞ្កឃរយតាឃ ហិ អប្យុតា ទេហាតិ៍ ចិបស្សតាឃ កាទេលិតិ ឲចំ រយាហិទេ អតិច្ចាឌិចរេសត ចិចិឆាឃ បស្សតាឃ កាទេលិ, រយាឆិកយ៉ិកស្ស ខាលចតឹបិ រទ្ធា ចដ្តតិ៍ ឲចំ រគ្គហទេ្តា ឌ្ឈកទេប្យទេ្តា អប្យុតំ បិបុណាតិ៍ រយាឆិបទ្ឋាស្សុ បត រយាឆិកយ៉ិកស្ស ខាលចតឹ ឲកក្កតា ចដ្តតិ៍ ឲចញ៉ាទេរសា អប្យុតំ បិបុណាតិ៍ ចិបស្សតាកយ៉ិកស្ស បត បទ្ឋា ខាលចតឹ ចដ្តតិ៍ ឲចញ៉ាទេរសា លក្ខលប្យុឌិទេចឆំ បិបុណាតិ៍ ឞ្កកិត្ត បត រយទេ្តបិ អប្យុតា ទេហាតិ ឲច៍

កាទេល បក្កហ្យាតិ ចិត្តត្តិ ឃស្មិ រយទេឃ អតិបិធិលចិទិឃតាឌីហិ លីតំ ចិត្តំ ទេហាតិ, តស្មិ រយទេឃ ឆយ៉ុចិចយចិទិឃបីតិរទេ្ឋាឌ្ឈាឌ្ឈារយដ្ឋាបទេតត តំ ចិត្តំ បក្កហ្យាតិ៍ តិក្កហ្យាតិ ឃស្មិ រយទេឃ អច្ចារទ្ធចិទិឃតាឌីហិ ឞ្ឌេ្ឋតំ ចិត្តំ ទេហាតិ, តស្មិ រយទេឃ បស្សទ្ធិរយាឆិឞ្កបក្ខារទេ្ឋាឌ្ឈាឌ្ឈារយដ្ឋាបទេតត តំ ចិត្តំ តិក្កហ្យាតិ៍ រយ្យហំរតិ កាទេលតាតិ ឃស្មិ រយទេឃ ចិត្តំ បទ្ឋាបទេឃាកយគ្គតាឃ ចា ឞ្កបរយឃុលាតំ ចិកទេយត ចា តិរស្សាឆំ ទេហាតិ , តស្មិ រយទេឃ អដ្ឋ រំទេចកចត្ថុបច្ចទេចក្ខលោត រំទេចទេឌតិ៍ អដ្ឋ រំទេចកចត្ថុតិ តាយ – ឌាតិឌរាញ្ញាឆិយទេលាតិ ចត្តារិ, អបិឃត្យុក្ខ បញ្ចមំ, អតីទេត ចដ្តម្ទលកំ ត្យុក្ខំ អតាកទេត ចដ្តម្ទលកំ ត្យុក្ខំ, បច្ចុប្បទេត្ត អាហារបរិទេយដ្ឋិម្ទលកំ ត្យុក្ខត្តិ៍ រតតត្តឃក្យុលាត្យុស្សរទេលាតាស្ស បរោឆំ ឌទេតតិ៍ អឃំ ចុច្ចតិ "រយ្យហំរតិ កាទេលតា"តិ៍ កាទេល ចិត្តំ រយាឆទេហតិ ឃស្មិ រយទេឃ រទ្ធាបទ្ឋាតំ រយាឆិចិទិឃាតច្ចា រយកាទេចា, តស្មិ កាទេល ចិត្តំ រយាឆទេហយ្យ៍

អឌ្ឍុបក្ខតិ កាទេលតាតិ ឃស្មិ រយទេឃ រយុ៉ា បដិបត្តិ អាកយ៉ុ អលីតំ អត្យុឌ្ឍតំ អតិរស្សាឆំ អារយ៉ុទេលា រយប្យុចត្តំ រយឆចិធិបដិបត្តំ ចិត្តំ ទេហាតិ, តទាស្ស បក្កហតិក្កហរយ្យហំរទេតសុ ត ញ្យាបរិទំ អាបឌ្ឌតិ រារទធិ ចិឃ រយប្យុចទេត្តសុ អទេស្សស្យុ៍ អឃំ ចុច្ចតិ "អឌ្ឍុបក្ខតិ កាទេលតា"តិ៍ ទេរា ទេឃាកឹ កាលទេកាចិទេកាតិ ឲទេរា ចុត្តប្យុកាទេរា កយ៉ដ្ឋាតទេឃាទេក តិឃុទេត្តា បក្កហតិក្កហរយ្យហំរតរយាឆហតអឌ្ឍុបក្ខតកាទេលស្យុ ទេលទេកា ញ្យុទេត្តា៍ កិយិញ្ញកាលយឹគ្វិអាឌិតា បក្កហាឌិកាលំ ប្យុច្ឆតិ៍

ត្ថុតាតិ បក្កហាឌិកាលំ ចិស្សទេឌ្ឌទេត្តា "លីទេត ចិត្តយឹ"ត្យុិអាឌិយាហ៍ អតិបិធិលចិទិឃតាឌីហិ ចិទេ្ត លីតកាចំ កទេត ឆយ៉ុចិចយចិទិឃបីតិរទេ្ឋាឌ្ឈាឌ្ឈារយដ្ឋាបទេតត បក្កទេហា៍ ឞ្ឌេ្ឋតស្មិ ចិតិក្កទេហាតិ អច្ចារទ្ធចិទិឃតាឌីហិ ឞ្ឌេទ ចិទេ្ត បស្សទ្ធិរយាឆិឞ្កបក្ខារទេ្ឋាឌ្ឈាឌ្ឈារយដ្ឋាបទេតត តិក្កទេហា៍ តិរស្សាឆកតំ ចិត្តំ, រយ្យហំទេរយ្យ តាចទេឆតិ បទ្ឋាបទេឃាកយគ្គតាឃ ចា ឞ្កបរយឃុលាតំ ចិកទេយត ចា អស្សាឆចិរហិតំ កតំ អដ្ឋ រំទេចកចត្ថុបច្ចទេចក្ខលោត ចា រតតត្តឃក្យុលាត្យុស្សរទេលាត ចា តស្មិ ឋទេលា ចិត្តំ រយ្យហំទេរយ្យ៍

រយ្យហដ្ឋំ ឃទា ចិត្តត្តិ ឃស្មិ កាទេល ចុត្តតទេឃទេតច រយ្យហំរិតំ ចិត្តំ ទេហាតិ៍ អលីតំ កចតិ ត្យុឌ្ឍតត្តិ ចិទិឃរយាឆីហិ រទេ្ឋាឌិតត្តា

លីនុទ្ធច្ចវិរហិតញ្ច ហោតិ។ សមថនិមិត្តស្សាតិ សមថោ ច និមិត្តញ្ច សមថនិមិត្តំ, តស្ស សមថនិមិត្តស្ស។ សោ កាលេតិ យោ សោ លីនុទ្ធច្ចវិរហិតកាលេ វុត្តោ, សោ កាលេ។ អជ្ឈត្តំ រមយេ មនោតិ ឈានសម្បយុត្តំ ចិត្តំ កសិណាទិកោចរជ្ឈត្តេ តោសេយ្យ អភិរមាបេយ្យ។

ឯតេនមេវុបាយេនាតិ ឯតេន វុត្តូបាយេន ឯវ។ ម-ការោ បទសន្ធិវសេន វុត្តោ។ អជ្ឈុបេក្ខេយ្យ តាចេទតិ យទា ឧបចារប្បនាហិ តំ ចិត្តំ សមាហិតំ, តទា “សមាហិតំ ចិត្ត”ន្តិ ញាត្វា បគ្គហនិគ្គហសម្បហំសនេសុ ព្យាបារំ អកត្វា តស្មិំ ខណេ អជ្ឈុបេក្ខនមេវ ករេយ្យ។

ឥទានិ “កិម្ហិ កាលម្ហិ បគ្គហោ”តិ បុច្ឆាកថំ និកមេត្វា “ឯវំ កាលវិទូ ធីរោ”តិអាទិមាហ។ កាលេន កាលំ ចិត្តស្ស, និមិត្តុបលក្ខយេតិ កាលានុកាលំ សមាធិសម្បយុត្តចិត្តស្ស អារម្មណំ សល្លក្ខេយ្យ, ឧបបរិក្ខេយ្យាតិ អត្ថោ។ សេសំ សព្ពត្ថ បាកដមេវ។ ឯវំ អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋាបេសីតិ។

សទ្ធម្មប្បជ្ជោតិកាយ មហានិទ្ទេសដ្ឋកថាយ

សារិបុត្តសុត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អដ្ឋកវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សទ្ធម្មប្បជ្ជោតិកា នាម មហានិទ្ទេស-អដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។